Intentio eius est diuersas diuersorū patrum regulas in q̄ plurimis locis vage passimq; diuersas ordinata quadā dispositione componere. t eorū contrarietates interiectis distinctionibus minuere. Utilitas est scire ecclesiastica negocia. ō iure canonū tractare. t tractata canonice diffinire. Causa huius operis est cum per ignorantiā ius diuinuz iam in desuetudinē deuenire. t singule ecclesie cōsuetudinibus potius q̄ canonibus regerent periculosuz id reputās. Gratianus diuersos codices cōciliorū t patrū capitula ꝓtinētes collegit. t que magis sunt necessaria atq; videbātur in causis decidendis. in hoc volumine cōprehendit Guido de baiso.

Di. i.

Humanum genus.

Pater Gratianus intendēs prouidere statui vniuersalis ecclesie compilauit hoc opus de quodā magno volumine decretoꝝ in quo erāt omnia cōcilia t canones apostolorū. ō quo habet. xix. di. c. i. Postea Gratianꝰ posuit alios canones t cōsultationes romanoꝝ pontificū. inter quos interserit. xx. canones apostolorū. sz quia p ista tria genera canonū i causis plena nō habebat discussio. Idcirco posuit auctoritates sanctoꝝ patrū que hodie obtinent vim canonum. xx. di. c. i. Sed qa sancti patres de spiritualibus plusq̄ de tēporalibus disseruerūt idcirco posuit leges imperatorū t iuriscōsultorū de. ff. t. C. de autēticis. t de cōstitutionibus. t etiā ō nouellis. vt enī sponsa xp̄i plenius refulgeret cōsultationū p̄ncipum recipit famulatū. xvi. q. i. §. nouarū. t. q. üj. nemo. t in multis alijs di. in corpe decretorū. Et ad horū darioreꝝ declarationē scire debes q̄ inter alia laudabilia opera. q̄ fecit quidā Iuo noie qui fuit episcopus carnotensis decreta apostolica abbreuiādo cōpilauit t ordinauit que prius ysiō. in vnū magnū volumen redegerat nullū alium ordinē habens nisi sm tēpora romanoꝝ pontificū quibus data fuerant per successiones tēporū. de hoc volumine decre. ysiō. fit mētio. xix. di. c. i. hec Iuo abbreuiauit. qa sine magno sumptu scribi nō poterāt. t hec p capitula distinxit. t multas sanctorūz sentētias interseruit. t quia hoc etiā nō parue quātitatis erat opus. Ho. cathalañ. ex eodē volumine abbreuiato libellum portatilē legitur composuisse. qui summa decretorū Iuonis appellat. Post hoc aūt noster pater Gratianus fecit vt predixi que vltimo dixi. sic scripsit Imo. in suo historiarūz libro. Scias tñ q̄ ante istā cōpilationē fuit alia compilatio q̄ vocata est breuiatio canonum fulgentii. de hac legitur. xiij. di. §. cū ergo. C Item fuit alia canonū compilatio composita a Bucardo epō guarmacensi. de quo legit. lxiij. di. in nomine. in p̄n. t illā compilationē nomine auctoris sui Bucardū scholastici vocauerūt. quā compilationem in viginti libros diuisit. de qua pater noster Gratianus multa extraxit. t in nostro volumine cōpilauit. t illa cōpilatione antiqui decretorū magistri vtebant. vt in eoꝝ glosa patet intuēti. t hoc cursu deueniemus ad hoc opus quo melius minime reperitur in iuridica facultate. Et diuidit hec distinctio in duas ptes. primo ꝓbat p quattuor canones q̄ humanū genus regit duobus. s. iuribus t cōsuetudinibus. In secūda pte q̄ incipit in. §. est alia. t ponit septē differētias iurū. io. de. t pe. C Queri ꝓsueuit cuius sunt ista verba. humanū genus. tē. t dicas sm hu. t bertran. q̄ sunt Gratiani. qō ps p dictōez ī. positā. hinc tē. vbicunq; n. ponit hinc vel inde vel similis dictio vel iunctura dictionū. s. de hoc vel de his vel hmōi p cedētia verba sunt Gratiani non tñ semp verum est hoc vt inter. §. t. c. ponat vel inde sm hu. Et no. q̄ tractaturus Gratianus de iure canonico incipit ab altiori. s. a iure naturali qō antiquius est tēpore t excellētia t dignitate. Et quasi p̄missa diffinitione iuris diuidit ius bimēbri diuisione. s. in ius naturale. t mores vtrūq; diuidentiū exequens. Deinde iterū diuidit ius trimēbri diuisione. s. in ius naturale ciuile t gentiū. t vnūquodq; membrū exequit de quibusdam alijs iuribus quasi per transitū faciens mentionē exinde in tersertis appellatione ecclesiastici iuris t officio. t cā inuētionis iuris tā ecclesiastici q̄ secularis vsq; ad. v. di. postea assignat multiplices differētias iuris naturalis ad cetera iura. t hoc vsq; ad. xv. di. vbi incipit tractare de ꝓposito p̄ncipali s. de iure canonico sm hu. naturali. i. diuino. hoc noīe comprehendit ius legale ꝓpheticū euangelicū t apostolicuz. i. qō cōtinet in nouo t i veteri testamēto. hoc noīe etiā cōprehēditur ius canōicū siue ecclesiasticū. xxiij. q. vij. c. i. hu. t bertrā. ius naturale. i. diuinū ius. s. qō ꝓtinet in lege mosayca t euāgelica. t sic accipit hic. Et dicit hoc ius naturale. qa summa natura. i. deus nobis illud docuit t tradidit p legē t ꝓphetas t euangeliū. vel qa ad ea que iure diuino cōtinent naturalis ratio etiā sine extrinseca excitatione ducit t ipellit. sm hu. qui dicit q̄ si verbis audacia cōcedat securе dicit q̄ hoc ius ip̄ropie dicit naturale. s. quia ad ea que in ea cōtinētur naturale ius ratio impellit. t ad ea quis ex rōe tenet. Et hoc cōsistit in tribus. s. in p̄ceptis ꝓhibitionibus t demōstrationibus. p̄cipit qō ꝓdest. vt diliges dñm deū tuū. ꝓhibet qō ledit. vt nō furaberis. demōstrat qō cōuenit t expedit. s. oīa esse cōmunia. t omniū esse vnā libertatē t repetere vel nō repetere sua tē. sm. b. qui de hoc plene no. in p̄oemio sue summe. in lege. i. in veteri testamēto. bertrā. t hoc q̄ztū ad māda ta t ꝓhibitiones patet. de hoc no. ī. c. di. ius aūt. t in euāgelio. i. in nouo testamēto. bertrā. cōtinet. ar. huius littere qdā innuere voluerunt q̄ lex nature nō est vna apud oēs. nā cū hic dicat q̄ ius naturale ē quod in euāgelio t lege cōtinet. t hoc nō est cōmune omnibus. quia vt dicit ro. x. Non omēs obediunt euāgelio. ergo lex naturalis nō est vna apud oēs sed dic sm tho. q̄ hoc quod dicit hic nō est sic intelligendū. quia oīa que in lege t in euāgelio cōtinent sunt de iure nature cū multa sint t tradātur ibi supra naturā. sed quia ea q̄ sunt de lege nature plene tradūtur. vñ notabiliter cū hoc dixisset Gratianus statim exēplificādo subiunxit quo quisq; iubetur alteri facere. tē. vt in littera cōtinetur. t facit hoc ad intelligendū id qō. ē. ꝓi. p̄miserit sm hu. in vbo ius naturale. vnde contra istā litterā ipse Gratianus obijcit. ī. di. v. §. i. v. sed cū. t soluit. ī. di. vi. §. his ita. ibi vide. quo. s. iure. alij facere. i. opus misericordie impēdere. quod. i. omne quod. ff. de tri. vi. t oleo leg. l. quidam. t dic. quod. i. opus misericordie. laurent. fieri. hoc vult dicere vt sicut vult sibi a proximo bene fieri t subueniri. ita t ipse benefaciat ꝓximo subueniatq; sibi non aūt si vult sibi adulationes vel hmōi illicita a proximo sibi fieri iō t adulet vel huic simule faciat ei. hoc. n. ꝓpe non dicit velle sed cōcupiscere. nec tunc uere sibi uult aliud quia non ad utilitatē suam uult. quia ī odiū anime sue uult t sm ps. Qui diligit iniquitatē odit animā suā. Et nota q̄ sicut cōcupiscentia ꝓprie semp in mala significatione ponit. unde dicit non concupisces. tē. ita t uoluntas proprie in bono semp accipitur quēadmodum hic. sm gof. t prohibetur. sub. quo uel quod. sm gof. alij iniuste. unde. dic q̄ unde diuerso modo cōsueuit exponi scilicet. unde. i. quo uel ex quo loco uel ex qua cā. sm pap. sed hic ponit exemplificatiue siue declaratiue. in euāgelio Mathei. vij. oīa. s. opera misericordie que hic tantū cōprehendunt. ut faciant. hoc uerbum generale est. ff. de uer. sig. l. uerbum facere. lau. eadem. i. cōsimilia. proximis uerbis in suis necessitatibus exhibet. t hoc est preceptū. ar. lxxxi. di. non satis. sed hmōi precepta ex operibus misericordie ad articulos necessitatis t facultatez faciendi referenda sunt. nec aliter quis fit transgressor sm hug. t adde ad huius dicti declarationem quod le. t no. lxxxij. di. §. i. t. c. i. hinc ysi. cū supradicta uerba sint Gratiani quaꝝ non ponit hic. §. quia uerba Gratiani ponunt per. §. Ad hoc dicas q̄ hoc ē ꝓpter ethimologiā uocabuli. qa. §. dicit

quasi diuisio scripture. ꝛ dicitur a ꝑbares quod est diuisio ꝛ graphum grece quod est scriptura. vñ paragraphus q̃si diuisio scripture. merito ergo hic quia nulla scriptura precesserat non ponit. §. Gratianus. vñ bene ꝛ ꝓprie ꝓnunciando debemus dicere paraphus ꝛ non paragraphus. bertran. ¶ In gl. i. ibi. dignius est. adde. vt. v. di. §. i. ¶ In. c. glo. ibi. §. cõmodius. hoc adde. ꝓmittit Gratianus quasdaz iuris diuisiones. ꝛ eas prosequit vsqz ad. iiij. di. in. iiij. di. aperit officium tã iuris ecclesiastici. ꝛ cãm inuentionis q̃z etiam secularis. post assignat differẽtias multas. ꝛc. vt sequit in gl. fm lau. ¶ In gl. signat ibi. istis adde. i. ꝑ hoc vt intelligas sacerdotium ꝑ ius. naturale. i. diuinũ mundum regere ꝛ regnuz ꝑ mores. i. per ius gentiũ ꝛ ciuile idẽ facere gof. ¶ In c. glo. ibi. instrumẽtis. adde. sicut equus regit ꝑ militez tãq̃ per actorẽ ꝛ per frenũ tanq̃ per ministrũ. ꝛ dic. duobus. fm hu. s. generibus iuris. nã ibi dicitur a quib⁹ hoc per que regatur. nã parum est esse iura nisi sint qui iura regere possint ff. de orı. iu. l. ij. §. post originẽ. lau. ¶ In. c. gl. ibi. cõsuetudinario. in fi. adde. sub quo noie cõprehenditur quodlibet ius humanũ. i. ab homine inuentũ ꝑter diuinũ siue sit redactum in scriptis siue non. Sic enim accipiuntur hic mores. fm hu. de hoc etiam no. ff. c. di. mos est. ꝛ sic fm hoc dictum g. magistri habet respectũ ad iuris originẽ. insti. de iure na. circa fi. lau. ¶ In gl. sed nõne. ibi. quod vis. adde. i. ꝑbes velle. ¶ In gl. numq̃. in fi. adde. vel dic q̃ affirmatiuum refert ad euangelium negatiuum ad legem in Thobia dicit qđ tibi odis fieri alteri ne feceris. Et in actibus apostolorum in epistola que mittitur fratribus qui erant antiochie conscribitur de sanguine comedendo ꝛ de carne suffocata ꝛ idolis imolata habetur. ꝛ vt generaliter loquamur. omnia que nõ vultis vobis fieri vos alij ne faciatis. Sed quaritur de premisso precepto affirmatiuo vbi sit in lege. nam vbi sit in euãgelio determinat cum dicatur omnia. ꝛc. Vt dicas fm hug. q̃ in lege est. diliges proximũ tuum ꝛc. subueniens ei in suis necessitatibus sicut tibi subuenire velles in tuis. ꝛ q̃ hoc sit illud preceptũ in lege vite. vide quod habetur in gl. super illum locum mat. omnia ꝛc. diliges proximũ. ꝛ cetera similia sunt. vel prohibetur expresse non in lege vel euangelio. sed i scriptura canonica. l. di. põderet. ij. q. i. primo. ꝓv. di. liez. exẽ de ma. ꝛ obe. dilecti. fm hu. ꝛ lau. ¶ In glo. i in his. in fi. adde. vel dic. i. propter hoc facte sunt vel dic. hoc est. i. hoc mandato adimpleto adimplet omne preceptũ legis ꝛ ꝓphetarũ quo ad moralia precepta. qui. n. hoc ꝓceptum adimplet. idest cũ sit de primo diligendo qui diligi non pot nisi deus diligat. i. legẽ adiplet. i. nullũ ꝓceptũ legis trãsgredit. in his enim dilectionibus tota lex pendet ꝛ prophete. lau.

O Dnes, aut diuine.

idest a deo ꝑ ministros siue late. vel de diuinis rebus late. bertrã. humane. i. ab hominibus ꝛ de rebus humanis facte. bertran. natura. i. a deo initiũ ꝛ existentiã habent. natura. i. naturali equitate reguntur. quia naturalem tenent ꝛ imitant eqtatem vel. constant natura. i. impletur naturali ductu rationis. quia ad ea que in diuino cõtinentur naturalis ductus rationis etiã sine exteriori eruditione impellit. vel cõstãt natura. i. firmiter stant. ꝛ mirabiliter q̃tum ad precepta moralia. Vel constant. i. condite sunt. natura. i. secundũ naturalem rõnez hominis. quia quicquid in lege vel euãgelio continetur naturalis ratio suadet homini. vt diligere deum. nõ occidere. ꝛ hmõi. h. primã expositionẽ tenẽt lau. ꝛ bertran. moꝝ. i. consuetudine scripta vel non scripta. bertran. Vel dic. i. fm mores. i. assiduos actus hominũ. i. ob hoc variant. Vnde subdi. Ideoq̃. ꝛc. hu. ideoq̃. i. quia moribus constant hu. vel dic. Ideoq̃. idest quia mores discrepant. vt de cõse. di. iiij. sicut in sacramentis. lau. be. s. humane discrepant. ga diuersitas gentium diuersitatẽ inducit moꝝ. ꝛ diuersitas morum diuersitatẽ legum ꝛ constitutionũ. Nã alia est constitutio de continẽtia ministrorũ in orientali ecclesia. ꝛ alia in occidentali. xxxi. di. aliter. similiter de receptione hereticorum. de consec. di. iiij. ab antiqua. ꝛ de iciunio sabbati. Alia est constitutio Mediolani. alia Rome. xij. di. illa. Et de immersione baptizandi. Alia consuetudo in vno loco. alia in alio. de cõse. di. iiij. ꝺ trina. h. fas. vt hoc melius intelligas di cas q̃ iusticia equalitatẽ importat. deo autẽ non possumus equualẽs cõpensare. unde est q̃ ius fm perfectã rationẽ non possumus reddere deo. ꝛ ob hoc nõ dicit proprie ius lex diuina sed. fas quia videlicet sufficit deo vt impleamus quod possumus. iustius tamẽ ad hoc tendat vt homo q̃tũ possit deo recõpensare totaliter ei animam subijciens. scõm Tho. Et nota q̃ dicit. fas quia per cõtrarium eius pot videri vel videre quod est nephas. Nam quod cõtra legẽ diuinã est nephas. fm iof. vel sic construe licz magister videatur aliter cõstruere in sequen. §. lex diuina est fas. i. censetur hoc vocabulo fas. quia quicquid in eo cõtinet est fas. idest licitũ vel. est fas. i. dignuz fari ꝛ bonum ꝛ suaue ad faciendũ. hic omnino adde. ꝛ videas quod dicaz. xiij. q. ij. c. i. in fi. lex humana est ius. i. appellatur hoc nomie ius. h. ꝛ exponit lau. ius. i. stricte. Ad huius verbi notitiã sciendum est q̃ consuetum est q̃ nomina a prima sui impositione detorq̃untur ad alia significanda. sicut nomẽ medicine primo ipositum est ad significãdum remediũ quod prestatur infirmo ad sanãdum. deinde tractũ est ad significandum artẽ qua hoc fit. ita etiam hoc nomẽ ius primo imposiũ est ad significãdum ipsam rem iustam. postmodũ autem derivatuz est ad artem qua cognoscit quid sit iustum. ꝛ ulterius ad significandum locum in quo ius redditur. sicut dicit aliquis cõparere in iure. Ulterius etiaz ius dicitur qđ redditur ab eo ad cuius officium ptinet iusticiam facere. licet etiaz id quod decreuit sit iniquuz. fm Tho. trãsire absq̃ vllo incõmodo. h. ¶ In. i. glo. ibi. de ap. significauit. adde. de hoc. ¶ In c. glo. ibi. in primis. adde. ibi si alij accusatores. ꝛc. ¶ In c. gl. in fi. adde. fm hoc habes hic q̃ pluralis locutio infert suas singularitates. Sed cõtra exẽ de priuileg. vt priuilegia. iuxta fi. vbi de hoc. Nã ibi plurale restringitur ad singulare dic vt no. in ꝓdicta decre. ex pte. sed dicto illius glo. videtur obstare exẽ de proba. licet. iuxta medium ibi quoniã. ꝛ si testes fuerint uoꝝ de corruptione ꝛc. Sed ꝑ dicto ꝛ sentẽtia buꝰ glo. io. facit. ff. de cõdi. insti. l. ij. ff. de manu. testa. l. si ita. sed cõtra hoc facit exẽ de rescrip. olim. vbi de hoc. Circa istã materiam dic sic ꝛ clare cũ duo cõiunctim ꝓponuntur aut ordinãtur ad diuersos effectus aut ad eundem. si ad diuersos. vtrũq̃ probãdum est. vt in preal. decre. olim. si ad eundem. aut neutrũ per se sufficit. ꝛ tunc vtrũq̃ probandũ est. vt exẽ ꝺ rescrip. inter. si autẽ vtrunq̃ per se sufficit tunc alterũ ꝓbari sufficit. vt in pre. decre. cum tam diuũ. nisi ille qui ꝓposuit ad vtrunq̃ se astrinxerit. vt in pre. decre. licet. ¶ In glo. i. equum est. vel dic. i. licitum est. s. domino ꝓhibente. ꝓhibitio enim domini tollit hanc permissionẽ. ꝛ dicas licitum esse ei in sua natura ꝛ a iure naturali ꝓmissum ꝛ a lege mosayca. nam ius positiuum ex constitutione licitum est non semper equum est. fm lau. dic planius. fas est. i. iure diuino ꝓmittit ius non est. i. non ꝓmittitur iure humano. fz. b. ba'e. ¶ In c. glo. in fi. adde. ꝛ dicas q̃ de re naturali primeuo oĩa sunt cõmunia tẽpore necessitatis omnia cuiuslibet quo ad sustentationẽ. iuxta illud. quãcunq̃ terrã calcaueris pedibus tuis tua erit. sed de iure diuino est aliquid proprium etiã in veteri testamento. nam etiam Abel de suis agnis: Caym de suis fructibus obtulit. ꝛ adde. dictum est in sudore vultus tui vescaris pane tuo. Et nota q̃ triplex est ius naturale. nõ ẽ quoddaz ꝓcretũ qđ est in quolibet aiali quo aliqd appetit fz q̃ nihil ẽ ꝓprium nulla discernunt fm illud nec etiã aliqd est cõe. ꝛ ꝺ

hoc non agit hic. Est t aliud qđ est inspiratum.i. naturalis equitas quia etiã ante peccatũ posset homo se regere de hoc nihil est proprũ sed omnia cõmunia. t fm hoc legas litterã diuisim. sic transire per agrũ alienũ.i.qui est alienus nõ de iure inspirato sed de iuregentiũ vel diuino fas est. Est t aliud ius naturale.i.ius gentiũ. insti. de re.diui. §. singulorum. de quo aliquid est ,ppriũ. t fm hoc lege litterã coniunctim t plana est. quia transire per agrũ alienũ fas est de iure gentiũ vnde in agro alieno aues capere pñt. insti. de re.diui. §. ferc. nisi dño ,phibente. insti. e.ti. §. plane. t. ff. de ser. ru. pre. diu'. fm lau. ¶ Verbis huius auctoritatis t.c. ꝓcedentis. i quo differant. quia differunt in tribus. vt patet in.c. ꝓce. bertran. fas est.i. licitum vel equũ. legis.i. fit diuina lege. non.n. omne licitũ est lex diuina hu. cõscripti vt leges hu. traditi vt cõsuetudines. i. ius non scriptum. h.

Est autẽ. hic non est. §. fz. b. bri. generale nomen. i. diuinarũ t humanarũ constitutionum. idest plures sub se cõtinentes species. s. ius diuinum t ius humanum. cuius sunt multe species. h. continens. vt in.c. sequen. vsq; ad finem di. bert.

Ius generale. lex. s. secularis siue bũana non ob. s. eo oẽs. nã ibi lex accipit large hic vero stricte. t e contra ius hic large ibi stricte fm hu. species. i. ps hu. sub vno. n. iure leges plurime cõtinent. ius autẽ dictum vel dic vt ex de ver. sig. ius. omne autẽ ius humanũ. h. legib' scriptis. h. t pro vel. h. moribus. i. iure non scripto. h. cõstat. idest factũ est pre. ¶ In.i. glo. ibi. cognouerit. adde. siue scienter siue ignoranter. vt ibi dicã. ¶ In.e. glo. ibi. siue ꝓscriptio. adde. de istis no. plene. xvi. q. iij. in prin. ¶ In.e. glo. ibi. qñq; rigor. adde. quid sit rigor no .l. dist. vt constituerẽtur. in glo. p. ¶ In.e. glo. ibi contra equitatẽ. adde. equitas est iustitia dulcore misericordie tẽperata. ¶ In.e. glo. in fi. adde. dicas q est equitas quedã iuris rudis non scripta cõtia quã introducta sunt que sunt obiecta. s. p. g. Est iterum equitas secundaria scripta de bono publico inducta. đ qua hic dicit. sunt ergo quedã iura bona t equa simpliciter. insti. de re. diui. §. per traditionẽ. ff. de pac. l. i. ff. de consti. pec. l. i. sunt t quedã bona simpliciter bona non tñ simpliciter equa vt in ꝓdictis iuribus. dicunt tñ equa respectu alterius iuris quod est iniquũ vel minus equũ. ff. de furtis. l. si seruus. vbi enim duo iniqua repugnant vnũ est eligendũ. ff. de reg. iu. l. quotiens. xiij. di. nerui. fm lau.

Lex ẽ scripta. iustũ ꝓcipiens t cõtrarium ,phibens. xxiij. q. iij. si ecclesia. in fi. t dicit lex eo q legitime ligat. iij. di. oĩs. nã plectit malos remunerat bonos. la. t no. q lex a legẽdo vocata ẽ. quia scripta est fm ysi. in. v. ethy. c. iij. t fm hoc lex dr a lego legis. vel dicit a ligo ligas q; ligat vinculis t ꝓceptis. fm polli. Et ad huius littere capituli intelligentiã sciendũ est q sicut coꝝ que p artẽ fiunt exterius quedã ratio in mẽte artificis ꝓexistit que dicit regla artis ita etiã illius operis iusti. q ratio determinat ꝓexistit in mẽte quasi q̃dã regula ,pudentie. t hoc si in scriptis redigatur vocat lex. ẽ. n. lex fz ysi. vt dicitur hic in tex. t ideo lex nõ est ius proprie loquendo sed aliqualis ratio iuris fm tho.

Mos est. Ad intelligentiã coꝝ que hic dicunt nota q mos t cõsuetudo q̃q; sunt nomina iuris scdm hoc se habent vt pars ad totũ. nã omnis mos est cõsuetudo sed non econuerso. mos enĩ est ius non scriptum consuetudo vero refert ad ius scriptum t non scriptũ. vt i.c. sequenti apte continet. Quãdoq; sunt noia qualitatis t fm hoc idẽ videt esse mos t cõsuetudo scilicet qualitas vel habitus mentis qua homo disponit ad hoc vel illud faciẽdum t si ad malũ vicii est. si ad bonũ virtus ẽ. vel saltẽ bona qualitas animi. t illa dicit recondi in medullis hominũ. de pe. di. ij. c. i. t fm hoc idem videur esse mos t consuetudo scilz qualitas prouenies ex iteratis actibus quilibet actus silis post primum vt dicatur consuetudo. i. actus consuetus idest consimilis t qui alia vice precessit. xxv. q. ij. ita nos. C. đ epi. audi. l. nemo. t forte fm hanc significationẽ sic differunt scilicet q consuetudo dicitur quilibet simulis actus post primum tertius vel quartus vel sequens. his bene consideratis ergo non bene videt littera istorũ. c. sibi repugnantia. Aliter enim accipit hoc nomen mos t aliter hoc nomen moribus. t alit hoc nomen consuetudo. vt dicit. j. eo. c. in glo. vlti. fm bug. t io. de sa. vel dic planius mos moris est quedã lex viuendi nullo vinculo astricta siue lex nõ scripta sed tñ vsu retenta. vñ mos ẽ quod in ciuitate solet fieri. vel fm isi. lib. v. ethy. c. iij. mos ẽ uetustate probata cõsuetudo siue lex nõ scripta fm pap. t idem ponit hu. in decr. c. morores. ubi etiam dicit q hic mos moris. i. consuetudo. ut talis mos est in hispania. i. cõsuetudo. t iste sequit morem sue patrie. i. consuetudinẽ. Item mos est uirtus hominis. sed in plurali ,ppie hanc habet significationẽ. ut iste habet bonos mores. t ,ppie dicitur de bono. vnde malign mores nõ sunt mores sed uicia. t ẽ ibi oppositio in obiecto fm hu. ibidem. nota tñ q quidaz ita distinguũt inter morem t consuetudinẽ ut dicant morez cẽ qđ in uno uel paucis cepit consuetudinem q in pleriq; t sicle gunt. mos est longa consuetudo plurium tracta de moribꝰ paucorum fm iof. tracta. i. in scriptis non redacta. bertran. ¶ In.i. gl. ibi. ita nos. adde. in prin. ubi de hoc. ¶ In.c. gl. ibi uenerabile. in fi. adde. v. insuper. ¶ In.e. glo. ibi. cũ ecclesia sutri. adde. ubi de hoc in glo. non ergo. ¶ In.e. glo. ibi. cuius nõ extat memoria. adde. qualiter. Ista ,pbari debent plene no. imo. ex de uer. sig. quid per nouale. t.c. ueniens. in glo. monasteriuz habet. tẽ. ibi uideas. ¶ In.ea. glo. in fi. adde. t in pre. c. cum ecclesia sutrina. ubi de hoc.

Consuetudo. i. ius cõsuetudinariũ. h. ius quoddã sed contra cõsuetudo est factum. ex li. vi. de consti. licet. ff. de legi. l. de quibus. ibi rebus ipsis t fact. nã consuetudo contrahit saltem tacite quia cõsuetudo est pactum tacitum t pacisci t cõtrahere. s. facti. ff. de cu. fu. ꝓsilio. §. cũ quoq;. ff. de pac. l. i. ergo non est ius. dic q considerando actus ex quibus elicit ipsa consuetudo est factum. sed ex quo est elicita tunc est ius. t sic est hic. moribus. i. assiduis actibus. h. pro lege illud quod non est scriptũ. hu. scriptura t ratione. s. tantũ. i. sine scriptura cum deficit lex puta. q negocium tale emergit cuius diffinitio non inuenitur scripta in iure uel in lege t tunc recurrendũ ẽ ad consuetudinẽ fz utroq; deficiente uel succedit ratio naturalis uel de similib' ad similia ,pcedendum est uel faciendũ est sicut habetur. di. xx. de libellis. c. de quibus. h. nec differt. ij. pars. scriptura. i. rõe. h. an rõne. s. tantũ t sine scriptura. t nota q uirtus consuetudinis est multiplex. q ipsa iure est. q. inductiua t suppletiua iure. ubi ius deficit. ut hic. ad hoc ex de sepul. c. certificari. itez ꝓsuetudo ẽ sibi simliũ attractiua uel attentiua ut ius in eis iducat. ex de cõsue. cũ olim. insti. de satisda. in fi. xi. di. quis nesciat. C. de ue. iu. enu. l. i. §. fz t si quas leges. ff. de legi. de quibus. ibi tunc q ,primũ. tẽ. Itẽ est iur' dubij interptatiua ex de cõsue. cũ dilectus. ff. e. ti. si de interptatione. itẽ est iuris interptatiua. insti. de iure na. §. ex nõ scripto. C. que sit longa cõsue. l. vlt. itẽ iur' abrogatiua. hec. n. differunt. ff. de uer. sig. derogat. nã abrogatur ius qñ prorsus tollitur sed ipsi derogat qñ pro parte tollitur. vñ consuetudo aliquando abrogat aliqñ derogat secundum q cõsuetudo est uniuersalis t pticularis. ff. cõia pre. l. uenditor. §. consistat. ff. de consue. sedenda. item consuetudo est iur' firmatoria. iiij. di. §. leges. et C. de ue iu. enu. l. i. §. si q̃ leges. ex de pscripti. ueniens. item est etiã gratie dilatiua. ex li. vi. de consue. c. non est. i. nihil interest an consuetudo sit scripta uel non scripta dũmodo rationc utatur. utrunq; enim sufficit ut legis habeat auctoritatẽ t ita consuetudo continet ius scriptum t ius non scriptum. hu. etiã intelligitur fm iof. dũmodo ipsa consuetudo nõ sit

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

contraria iuri scripto. ꝛ idem no. ī. xij. di. consuetudo. ibi. de hoc satis dicam. ꝛ dicit bertran. ꝙ ex isto uerbo. s. rōne fuit cōposita decre. eē de consue. c. vlti. quādo. i. qñquidem . ꝛ ratio non solū scriptura uel aliud uel copula referatur ad accessatiuū. vt dicatur ꝛ legem non solū consuetudinē. ꝛ cōmendat. i. cōmendabilem reddit. que est enim ratio quare lex dicatur ius ꝛ habeat in auctoritate quia ratione nitit. eadē ratione cōsuetudo est ius ꝛ habenda in auctoritate. quia nititur ratione. ꝛ est arg. ꝙ vbi est eadem ratio eadem debz ee iuris censura. arg. xix. di. c. i. de conse. di. i. de hymnis. xlviij. di. §. i. fm hu. ratio. licet non semp possit assignari. sz hoc referas ad initium. ar. iij. di. in istis. lau. postro. iij. pars. ꝛ hoc vult dicere ꝙ lex est ratio quia rationē habet ꝛ cōsuetudo erit lex idest pro lege seruabitur. qa habet rationē dūmodo religioni. cē. fm bar. b. cōsistat. i. si de ratione trahat existentiā quo ad cōmendationem ꝛ auctoritatem. lex erit. i. pro lege obseruanda. ꝛ legis habebit vigorē. b. omne . i. aliquid de oi . vel omne non genere substantie sed ratione equiualentie dummodo ꝓtingat ꝙ sequit fm Ru. ꝛ iof. ꝛ adde qđ dicā. ī. e. di iiij. erit aūt. in verbo ꝓscripta. qđ rōne. s. tm̄ sine scriptura pe. ꝙ religioni hoc ideo addit q: satis dictaret humana ratio ꝙ gs possit pecuniā fenebrem exercere . sed q: ꝓtrariū est discipline ꝛ saluti nō est ius nec loco iuris seruat. ꝛ ē ar. ꝓtra legesꝫ usuras ꝓmittētes. s. ꝙ nō sint leges nec iura. Itē satis dictaret rō bois ꝙ posset ideo latico ꝛ azimis iudeoꝝ uti. sz q: hoc ē cōtrariū religioni nō pōt hoc de iure. xxxii. q. iiij. sicut sanctꝰ xxxviii. q. i. c. omnes. Itē satis rō ꝑsuadet ꝙ gs potest uti ore sua in sacro ordine. ul ꝙ possit ꝓtrahere cū cōsanguinea vel affini vl cū matre. sed q: cōtrariū est discipline ꝛ religioni ecclastice nō potest de iure hu. ꝛ ad hoc ꝙ ꝑmo dictū ē cōcordat Lau. dicēs hic pone exēplū i usura. disciplīne ecclastice. nota tū ꝙ. hu. de facto uictor sic disciplinam diffiniuit. disciplina ē bona ꝛ honesta ꝓuersatio cui parū est ñ male facer sz studeat etiā i his q̄ bene agit irrepbēsibilis apparer ꝛ sic dic̄ ysido. disciplina a discēdo nomē accepit. vñ ꝛ scia pōt dici. ul dicit disciplina q: dr plena. unde sz augusti. ꝛ pap. disciplia ē rerū quaruncūqꝫ scia. saluti. s. aīe. Lau. C In ꝑma glo. ibi. eo aio. adde. sed quō pōt cōstare de animo siue de intentōne dic ut plene no. inno. ex de postu. bone me . ii. in. glo. querit cū cē. sic etiā no. ipse inno. ex de capel. mo c. ii. i glo. s. recuperāde ꝛ hic adde qđ ipse no. ex de offi. ordi. ꝓquerēte. i glo. q̄ est cē. C in e. glo. ibi. bene iudicatur adde. ar. extra de testa. rainuti. §. dictus. vsi. p̄cedit. de hoc no. xij. di. illud. i glo. ar. ꝓtra ibi uideas . C in glo. hoc videt ibi. ꝓtra ius scriptum. adde ꝙ potest dici ꝙ ius deficit cū a cōsuetudine superat sz Ab. ꝛ Lau. C in e. gl. ibi. canones iudicabit. adde ꝙ dicit inno. ꝙ iudex appellationis seruabit ꝓsuetudinē litigātiū ꝙ dic ut no. ex de ꝓsue. i prin . C in. e. glo. ibi. fm leges. adde de hoc xv. q. iij. §. cū aūt. v. sz sicut . C in e. glo. in fine. adde ubi de hoc ꝛ ad idē ex de ꝓsue. cū olim. ubi de hoc ex o cog. spi. sup eo. ubi de hoc. C in gl. multa. in fine. adde. ut. xxvij q. ij. §. ij. de cōse. di. ij. reuera. C in glo. ꝙ licet. in fi. adde. ad hoc. xxij. q. iiij. q peccat . in fi. uel hoc tō dicit q: nulla ꝓsuetudo impedit correctionem. ex de offi. ordi . irrefragabili. ber. C Luz itaqꝫ dr in. c. pre. an rōe. i. sine scriptura. Que uero cōstitutio dicit cōstitutio q̄si cōe statutū. io . Est ꝛ alia. hic incipit. i. pars. di. in qua ponit. vij. dīas iurū fm io. de f. ꝛ no. ꝙ hic respicit principiū ubi diuisit ius in humanū ꝛ diuinum. b. nā ibi posuit diuisionez iuris q̄si totꝰ in patres nunc subintrāgit diuisionē illꝰ generis i spēs quā a legibꝰ mutuat io. fa.

Ius aūt naturale. ad huius euidētiā no. ꝙ ē duplex lex. s. naturalis cōis ꝛ naturalis rōnalis. cui aialia nō ptcipāt ꝛ de hac. l. tāgit in. c. hoc ꝛ añ legez mosaicā fuerāt be due leges . s. naturalis cōis ꝛ naturalis rationalis que nihil aliud est qz naturalis ratio. fuit etiā ꝛ ante illam legem mosaicam iusgentiū. de quo legitur. ī. c. iusgentium. fm ho. qui ita no. ex de sum. tri. c. i. §. hec sācta. C Itez nota ꝙ hic diuidit ius i tres spēs verūtm̄ potius de effectibꝰ ipsorū exemplificatqꝫ de essētijs ipsoꝝ ꝛ dicunt quidā ꝙ ab isto loco ius autem cē. usqꝫ ad. iii. di. est unicū. c. ysi. sed patitur. ī. per particularia. c. quia capla loquūtur in diuersa materia lau. ciuile uocat ius ciuile quia a duabus ciuitatibus. s. athenienſiū ꝛ lacedemonioꝝ originem duxit. Sed uidetur ysi. iconuenienter diuisionez hūanaꝝ legū ponet siue iur humani. sub hoc. n. cōprehendit iusgentium quod ideo sic nominatur ut dicit quia eo fere omnes gentes utunt ut. ī. e. di. iusgentium. i fi. sed sicut ipse dicit. ī. c. proxi. ius naturale cōmune est omniū gentiū. ergo ius gentiū non continet sub iure positiuo humano sed magis sub iure naturali. Preterea sicut in ciuitate sunt principes sacerdotes ꝛ milites ita ꝛ alia hominū officia. ergo uidetur ꝙ sicut ponitur quoddaz ius militare ꝛ ius publicū quod ꝓsistit in sacerdotibus ꝛ magistratibꝰ ita debēt poni ꝛ alia iura ad alia officia ciuitatis ptinentia. Rñ. vnūquodqꝫ per se potest diuidi fm id quod in eius ratione cōtinetur. sicut in rōne animalis continetur aliaque est rationalis uel irrationalis. ꝛ ideo animal per se diuiditur secundū rationale ꝛ irrationale non autē secundum album ꝛ nigrum que sunt omnino preter rationē eius. Est. n. primo de ratione legis humane ꝙ sit deriuata a lege nature unde Aug. in li. de libero arbitrio dicit ꝙ non uidetur esse lex que iusta non fuerit. unde inquātum habet de materia ī tantū habet de ueritate legis. in iuribꝰ humanis dicit aliqd iustum eo ꝙ est rectū secundū regulam rationis. rationis autez prima regula est lex nature unde lex humana tantum habet de ratione legis inquantū a lege nature deriuat . si uero a lege nature in aliquo discordet iam nō erit lex sz legis corruptio. Secundū hunc modū diuidit ius positiuū in iusgētium ꝛ in ius ciuile secundū duos modos quibus aliqd deriuatur a lege nature. nam ad iusgentiū pertinent ea que deriuant a lege nature sicut conclusiones ex principijs ut iuste emptiones ꝛ uenditiones ꝛ huius. sine quibus homines cōuenire nō possunt. quod est de lege nature qa homo est aial sociabile naturaliter. ut ꝓbatur in ꝑmo polli. que uero determinant a lege nature ꝑticularis determinationis ptinent ad ius ciuile fm ꝙ quelibet ciuitas aliqd sibi ad cōmoduz determinat. secundū est de ratione legis humane fm ꝙ ordinatur ad bonū cōmune ciuitatis. ꝛ fm hoc lex humana diuiditur fm diuersitatē illoꝝ qui principaliter dant operā ad bonum cōe sicut sacerdotes ꝓ populo orantes. principes populum gubernantes. milites ꝓ salute populi pugnantes. Tertio mō ut instituant a gubernāte cōitatē ciuitatis . ꝛ fm hoc distinguunt leges humane fm diuersa regimina ciuitatum. quorū unū est fm phm̄ in tertio polli. regimen. s. quando ciuitas gubernat ab uno. ꝛ fm hoc accipiunt cōstitutiōes principū. Aliud uero regimen aristocratchia. i. ꝓcipatus siue regimen optimoꝝ ꝛ optimatū ꝛ fm hoc sumunt responsa prudentū ꝛ etiā senatusconsulta. Aliud est regimen abligarcia. i. principatus paucorū diuitum ꝛ potentuz. ꝛ fm hoc sumitur ius pretorium quod etiam honorariū dicitur. Aliud est regimen ꝓpter quod denominat democharchia. ꝛ fm hoc sumitur plebiscita. Aliud est tyrannicū qđ est omnino corruptum. unde ex hoc nō sumit aliqua lex. Est autē ꝛ aliud regimen ex istis cōmixtū quod est optimū. ꝛ ex hoc sumit lex quā maiores natu simul cū plebibus aliud sanxerūt. ut dic̄ ysi. ī. di. ꝓci. c. i. Quartū est de natura legis humane et directiua humanoꝝ actuū. ꝛ fm hoc diuersa qbus .l. feruntur distinguunt q̄ interdū ab auctoribus noiant. sicut lex iulia de adulterijs. lex cornelia de siccarijs. ꝛ sic de alijs non ꝓpter actores sed ꝓpter res de qbus sunt. C In. i. gl. ibi ꝓcreās adde. sub quo simulia similibus gaudent quo inter se cōueniunt quo pacē nutriunt quietē appetunt molestias fugiunt ꝛ reliq̄ faciunt q̄ fm sensualitatē. i. naturalē appetituz habēt

fieri hoc ius nihil aliud videt esse ꝯ sensualitas .ꝛ de hoc in re dicit. ius naturale est qđ natura oia animalia docuit ꝛc.scđm hu.qui de hac materia plene no.in proemio sue summe.

Ius naturale. q ius naturale hic accipiatur ꝑ instinctu nature innuit id quod sequit eo qđ.ꝛc. sed si hoc dicitur non competunt exempla.supponit ergo ꝑ instinctu rationis .hoc.n.innuitur in fi.cū dicit.naz h. ꝛc.ul si uis primū dicere dic.nationū .i.nascentiū.nec competunt omnia exēpla sed quedā.sed dic fm. nationum.i.hominum ꝛ sic competunt omnia exempla ꝛ finis.lau.eo q ipsuz ius naturale.vbiqz inter oēs instinctu.i.inspiratōne. nature. idest dei lau. Nota hic q omia illa ad que habet homo naturalem inclinationē apprehendit vt bona ꝛ per consequens vt opere prosequenda ꝛ cōtraria horuz vt mala vitanda. In his tamē est triplex ordo . est enim inclinatō hoīs ad bonum fm naturam inquātum cōicat cum omnibus substantijs prout quelibet substantia appetit conseruationem sui cē fm naturā suam ꝛ fm hanc inclinationez pertinēt ad legē naturalem ea per que uita hoīs cōseruatur ꝛ contrarium ipedit. Secūdo inest homini inclinatio ad aliqua magis specialia fm naturaz in quo cōmunicat cum ceteris animalibus ꝛ fm hoc dicuntur ea esse de lege nature que natura omnia animalia docuit.vt est coniunctio maris ꝛ femine . educatio filiorum ꝛ similia. Tertio est inclinatio hominis ad bonum fm naturaz ratōnis que est sibi propria sicut homo habz naturalem inclinationē ad hoc ut ueritatem cognoscat de deo ad hoc q in societate uiuat.ꝛ fm hoc ad legem naturalē pertinent ea que ad hmōi veritatem spectant. vtpote q hō ignorantiam vitet ꝛ aliquos non offendat cū qb⁹ oz cōuersari.ꝛ hmōi.non constitutione sup.tantū. uel referas ad originez ꝛ initium iuris naturalis.nam ea que sequūtur nūc in scriptis redacta sunt.vel dic. constitutione.i. ratione humana fm.h. dei nāqz constitutione est coniūctio maris ꝛ femine ipso dicente.crescite ꝛ multiplicamini.ꝛ de hac statim dicam. ut iuri hic ponūtur.ix.effectus iuris naturalis. cōiunctio. xl.di.sic. lau.ut tamen hoc melius intelligas scire debes q matrimonium potest dupliciter considerari inquantū est res ꝛ in quātum est signum.cōsiderando rem matrimonij. que est cōiunctio maris ꝛ femine.sic est de lege naturali. nā cōiunctio maris ꝛ femine naturalis est.sed q illa coniunctio ista significet salz inseperabilitatē uel coniunctionem christi ꝛ ecclesie ꝛ anime sancte ad deū hoc habet a diuina institutione fm Alex. successio alias susceptio melius.p .ꝛ possessio.i.res possesse alias cuz possessio sit nomen iuris cōiter possideri nō potest nec aliquid a pluribus insolidū . nec naturaliter nec ciuiliter possidetur.quod dic ut legitur ꝛ no eꝛ de proba. licet. scđm lau. Dic circa hoc q lex naturalis circa cōmunionē ꝛ ꝓprietatem dictat differēter. dictat enim aliquid quia debitum aliquid quia bonū . aliquid quia equū. Quia debitum dictat ga in statu necessitatis sunt coia .In statu enī isto sunt oia cōicanda ꝛ hoc modo in precepto est cōicatio .ꝛ hoc ē dictamen respectu rerū ad sustentationem personarū .ꝛ inde sumitur omnia que vultis ut faciant uobis homines. ꝛc.ut.ō.in prin. humanū genus respectu uero quātum ad multiplicationem prolis dictat q uxor sit propria. scđm omne tēpus iuxta illud quod tibi non uis fieri .ꝛc.ut.ō. humanum genus. Aliter dictat scđm cōmunionē ꝛ ꝓprietate aliquid qz bonū ga in statu nature bene institute dictabat oia esse cōmunia . in statu uero nature corrupte dictabat . quia bonum est aliq̄ esse ꝓpria alioquin boni egerent ꝛ non staret societas humana. quia mali omnia raperent ꝛ ita scđm diuersos stat⁹ dictat bonum esse quia oia sunt cōia ꝛ q aliqua sint propria.dicta ergo etiā circa cōmunionē ꝛ ꝓprietatē aliud quia equū ꝛ fm dictamen equitatis quedā esse appropriabilia. ut aerem.mare.littora.dictat etiā q ea q̄ sunt approbabilia siue in nullius sint boni occupāti cōcedantur.ꝛ in his ē acquisitio eorū que terra maricꝫ accipiunt.ut captio piscium ꝛ auium.fm.Alex. ꝛ adde quod dicā .ī. e.in additiꝫ.qñqz autē. ꝛ hic adde et videas qđ no.inno.eꝛ de uoto.q sup.in gl.hoc non ē in pri. ꝛ hoc etiā plene no.eꝛ de sum.tri.c.i.§.hec sancta. ibi videre poteris.libertas.de illo iure naturali primeuo uel de naturali equitate quibus derogatur p ius humanū cū tantuz in demonstrationibus cōstent.nec habeant precepta uel ꝓhibitiones ita aliquis est seruus iurisgētiū ꝛ etiaz iure diuino.xxxv. di.sexto.xii.q.ii.cū redemptor.lau.de hoc no. inno.extra đ uoto.q sup. dic clarius.ſ. q est loqui de natura fm statū ante peccatū ꝛ post.ante peccatū non fuit seruitus . sicut dic̄ augu.xix.de ciuitate dei. Lex ergo naturalis dictat cōmunem libertatē omniū fm statū nature institute sed fm statū nature corrupte dictat q necessaria est seruitus ꝛ dominiuz ad coercendū malos.sicut dicit augu.in libro de ci.dei.q sicut deus homini ꝛ animus corpori ita ratio debet dñari ꝛ imperare libidini.dictat.n.ratio iustū esse ut rationabiliter uiuentes dominant his qui carnaliter viuūt.vnde.Iero.iiii.super illud quomodo si contēnat mulier amatorē suum ꝛc.glo. dicit.videns eam seruire libidini ꝛ ī seruitutē legem naturaleꝫ deducere per quaz quondā conditio subiecta fuerit fm alex.celo. idest aere.lau. nā hoc per istum finē ꝓbatur qđ hic agitur đ instinctu nature uel de contento in lege ꝛ in euāgelio.lauren. ¶ In.i.gl.ibi animorū. adde.sub. de qua coniunctione est intelligendū fm.b. ¶ In gl.i.nihil erat ibi . tēpore necessitatis.adde.ꝛ sic soluitur cōtra.viii. di.quo iure . vnde dic.possessio.i.res possesse. alias cū possessio sit nomen iuris cōiter possideri non pōt nec aliquid a pluribus in solidū nec naturaliter nec ciuiliter.quod dic ut legit ꝛ no.eꝛ de proba. licet. scđm lau. ¶ in glo.boc.n.in fi.adde. Quinqz autē modis res dicitur in nullius bonis.ſ. natura. vt liber homo. mare. hmōi.facto ut cum quid pro derelicto habetur. censura populi.ut res sacra. cōmunia vniuersitatis. tempore.vt thesaurus.casu. ut cum iacet hereditas. q ergo in nullius bonis ē subaudi re uel spe quod dico propter hereditatē iacentem q̄ spe est in bonis alicuius. Item q in nullius bonis est nō cē sura sed hominū constitutione ut res sacra occupanti concedit̄ si apta fuerit occupari sed nō ut occupet quod dico ꝓpter liberū hominē.ꝛ hec duo exēpla.acquisitio ꝛc. Item de posite rei.ꝛc.ꝛ etiā quedā ex aliis excedunt exemplatū. quia de iure gētiū ꝛ de iure diuino ꝛ de iure ciuili sunt . Vel dic q nihil ꝓhibet aliqd esse uel cadere sub hac ꝛ illa iuris specie cū ipse species excedētes sint ꝛ excesse.lau. de hoc no.ff. de re.di.l.i. ¶ In glo. cōmendare in fi.adde.qđ dic ut no. eꝛ de accu.si cōstiterit. ¶ in gl.q cuilibet.in fi.adde.et extra de homici.significasti.in fi.ꝛ per inno.extra de resti. spo.oli. i.in glo.vim enim ꝛc.ꝛ in glo.quō.ꝛc.

Ius ciuile ꝛc.i. ꝓpriū hoc ius nō in totū a iure naturali vel gentiuz recedit nec p oia ei seruit.ff.de iusti. ꝛ iure. ius ciuile.lau.ciuitas.insti.de iure natu.§.i. ¶ in gl.i.de contēplatione.in fi. adde.i. ad reuerentiam dei ꝛ vtilitatē hominuz .si.n.aliqd cōtineat ꝓtra deuz ul homies repellendū est fm hu. vñ dic.diuina cā quia etiaz de reb⁹ diuinis tractatur in iure ciuili fm iof . đ hac materia no .plene inno.in.gl.ex de consti.que in ecclesiaꝝ. ꝛ de immu.ec.quia pleriqz.ubi dicāt q si imperator uel aliqs princeps siue aliqua iusta cā fecerit aliquā constitutionē contra ius naturale. puta qa dominia de vno in aliuz transferant sine causa talis cōstitutio nec in foro aīe nec ciuili obseruanda est argu .xii. di.c.i. ꝛ quod tibi dicam. Sed contra videtur no.ix.q.vlti. per principalem.ibi enim dicam.

Ius gentiū est.qđ naturalis rō inter oēs hoīes statuit.uocat.n. iusgentiū eo q ꝛc. vt hic in fi.quia oī generi hūano cōe est.vt insti.de iure.na.ō.ius ciuile.ꝛ.§. iusgentiuz. ex quo iure pene oēs cōtractus introducti sunt.ut.c.§.lau.nota. tñ q licet iusgentiū obligationes intro

duxerit non tamen noia fm dñm hu. neqz actiones immo a iure ciuili postea inducto ꝓcesserũt. insti. de acti. §. iste quoqz actiones. in fi. ff. de iusti. z iure. est autẽ. ff. de ori. iu. l. ii. §. no uissime. ff. de pac. l. cõuentionuz. z. l. se. z. ff. de ꝓscrip. ver. l. i. iii. z. iiij. fm bo. qui de hoc satis no. ex̃ de sum. tri. c. i. §. hec sancta. ibi uideas. sediũ occupatio. ipropria est locutio sz no tificat per effectũ lau. edificatio ad habitanduz. munitio. con tra hostes. bella. s. iusta. b. captiuitates. ut captiui seruentur vite. lau. seruitutes. hoc nõ videtur bene dictũ. nã seruitutes potius debent dici de iure naturali. nã quidam sunt natura liter serui. vt ꝓbat pbus in primo polli. Sed dic fm Tho. hunc hominẽ esse seruuz absolute cõsiderando magis qz̃ ali um quia nõ habet ratõnẽ naturalẽ sed solũ fm aliquã vtilita tem conuenientẽ in qua est vtile huic ꝙ regatur a sapientiori z illi ꝙ ab hoc inuenitur. ut dicitur in primo polli. z iõ serui tus pertinens ad ius gentium est naturalis secundo modo sed non primo. z adde qd̃ dixi. s. c. ius autẽ. Inducie. i. treu ge hu. legatorum. i. nuntiorum. b. omnes. ff. de iusti. z iu. l. i. §. ius gentium. lau. ¶ In glo. vacantiũ ibi cadit a domino. adde. ad huius dicti declarationẽ videas quod no. ex̃ de cã posses. z ꝓprie pastoralis. in glo. sed nunquid. z in glo. sed si non potuit. ¶ In. ea. glo. ibi. c. i. z. ii. adde. hoc videas qd̃ ibi dicam. ¶ in glo. alibi dicitur. ibi inducta. adde. i. appro bata. p. ¶ In. e. glo. ibi inuenerit. adde sub. sed iure diuino fuit inducta quantum ad initium. vt in prece. c. sexto dic. p. d̃ hoc le. z no. ex̃ de iudeis. ita quorundam. ¶ In. e. glo. ibi. iustuz est. adde ad hui⁹ declarationẽ videas quod no. xxiii. q. ii. i summa. z qd̃ no. inno. d̃ resti. spo. olim i gl. quõ. ¶ in e. gl. i fi. adde. ad hui⁹ finis declaratõez videas qd̃ dicã. xxiii. q. v. cum homo. ¶ in gl. postliminium. in fi. adde. ul' uestes vt e. ti. l. iii. lauren. ¶ In gl. si quis legatum in fi. adde. viola re legatos ꝫ iusgentium ꝓmissũ dicit. nã sancti habent legati vt in. e. l. pre. insti. de iure na. §. sz ius. ¶ In gl. vt. xxviii. in fi. adde. hic videas qdicã eadez. q. §. verum.

Ius militare qd̃ militibus z de militibus est statu tũ. z est ps iuris ciuilis z b ipropie loquit fm hu. qz ponit eius effectus fm ber. i. solẽnitates ordina tiones. iof. i. solẽnis dispositio z ordinatio. s. qualiter debe ant esse ordinati in bello. s. qui in primo. qui i medio. qui in vltimo debeant collocari. b. signo tube vel cornu vel hmõi dato. s. de bello. ber pugne idẽ est ꝙ egressio. in hostem vel egressio cũ procedit contra hostẽ. receptio in domũ flagitii. i. delicti. disciplina. i. pena. b. si locus pugne tẽpore belli. sti pendiorũ. s. qualiter militi z qualiter pediti. gradus in quo gradu differãt premioruz qualiter quidã magis quidam mi nus honorentur qd̃ exponit. b. decisio. i. diuisio laboribus. si mile. i. q. ii. c. vlti. ¶ in glo. fm canones. in fi. adde. desertor milicie est qui p longũ tẽpus euagatus ad castra reducitur. ff. de re mili. l. iii. Ad. lau. ¶ in gl. j. xii. q. ii. in fi. adde. dic vt ex̃ de ma. z obe. statuimus. ¶ in gl. mun⁹. adde. torques erat insigne qd̃ circa collum ponebat in signũ victorie vel ali cuius facti. bug. vel quod iponebatur intrantibus in bello. fm ber.

Ius publicũ. s. ius qd̃ pro istis institutũ est. est. i. cõ sistit. in sacris rite deo dedicatis p manus pontifi cuz. iof. sacris dic. sacris. s. veuerãdis. sacerdotibus honorãdis. magistratibus timendis z obediẽdis. p. mgrati bus sicut sunt p̃fectus p̃tor procõsul z similes. iof. ¶ In. i. glo. in fi. adde. cũbe psone ad statũ reipublice ptineant. pl' eni orationibus ecclesie qz̃ auxilio militari consistit imperiuz xxiij. q. viij. qz̃uis. p. iii. l. in qualibet.

Ius queritum. de curatoribus. i. curis. b. i. curatio nibus. de cõtractibus qualiter debeãt celebrari cõ tractus in scriptis vel non. p. de tutelis. xvi. q. i. ge neraliter. ¶ in gl. usucapio est. in fi. adde. quod dic. ut plene no. xv. q. iii. in pin.

Di. ij.

Onstat. Quia in superiori di. dixit de iure quirituz ostendit ꝙ ius quiritum ꝓstat ex legib⁹ plebiscitis ꝛc. Diuidit in duas ptes. In pria p te ponit. v. dñas secularũ legum z hoc usqz ad. c. q̃dã. p. lex est istud. c. cũ omnibus. c. se. usqz in fi. di. sunt ysi. li. v. ethy. z hoc etiam aliter diffinitur. ff. de le. l. i. la. Et nota ꝙ. s. diffi nitio legis posita est prout generaliter accipitur pro quolibet iure scripto. hic autẽ specialiter diffinitur, put pars siue spẽs iuris quiritum fm. b. cõstitutio scripta. b. ¶ in. i. glo. in fine adde. per p̃dictũ. §. sed qnod principi. dicũt quidã ꝙ hodie populus non potest legem condere. ar. de hoc. C. de le. l. ult. in fi. d̃. de ue. iu. in enu. l. i. §. sed z studiosum. Alij ut la. dic contra. qui dixit ꝙ populus põt auferre autoritatem imperatori. sed omnes eccle. nõ possent pape. quia non habet ab eis sed ipse ab eo. arg. xxi. di. quãuis. fm lau. de hoc etiã di cam. j. e. di. iiii. §. leges. in addi. alij. contra. z habes ad hoc ex̃. de elec. significasti. z de transla. inter. z ex̃ ut ecclesia. bene. ut nostrum. dicunt ipsi ꝙ populus põt revocare illam potesta tem cum vult sicut iudex qui delegat quia ꝓprietas apd̃ euz remanet. ar. ff. de offi. eius cui man. est iurisd. l. i. §. qui mãda tum. ii. l. iii. nec ob. pre. l. vlti. C. de legi. quia ibi illud solum non excludit populũ. ar. xv. q. vii. §. solus. sed tale est ac si di ceret soli principi. i. nulli alij soli. sed contra hoc ẽ extra de of. dele. super questionũ. §. porro. c. venerabili. in fi. sed illa iu ra loquuntur in delegato in alio forte secus ut. ff. de offi. p. l. vlt. fm io. de fa. ¶ In glo. maiorez natu. ibi nobilitate. ad de. in hac significatõe p̃serti hic accipit. lz in sc̃a z in quarta cõgrue intelligatur hic poni hoc vocabulum. b. fm.

Plebiscita. quasi plebis scita. i. statuta. sciat. i. statuat. sic. iii. q. vii. iudicet. scisc̃atur a tribu nis a se creatis. la. z pro. i. z est expositio verbi precedentis. hu. ¶ in. i. glo. ibi in prin. adde. de his loquitur. ff. d̃ offi. pre. plebiscito. z. ff. de offi. procon. z le. l. solent. §. i. ¶ in. e. glo. ibi plebeios. adde. nã tempore quodã recessit plebs a patribus in montẽ auentinum. z ibi statuta ab ea vocata sunt plebiscita scilicet scita idest statuta plebis vel quia eius scientia z consensu statuebantur ul' quia plebs scisc̃itabatur z rogabat ut fierent. z est plebiscitũ quod plebs plebeio magistratu interrogãte veluti tribuno consti tuebat fm. b. z hec lex ꝓ bono pacis fuit obseruata. per. l. ortensiam. ut. ff. de orig. iu. l. ii. fm io. de san.

Senatusconsultũ cum enim populus ro. ita auctus esset vt i vnum conuenire non posset cã legis sanci ende usum est senatũ vice populi consuli. ut insti. de iure na. §. senatus. ubi dicitur ꝙ senatusc̃osultus est qnod senatus iubet atqz cõstituit. scd̃m. Ad. la. z sicut totus popu lus interrogabatur quando consul legẽ ferebat ad populuz z eius concensu lex ferebatur. ita z senatores vice populi iter rogabant quando consul legem ferebat. z ita cozũ consensu senatusconsultũ vocatum est. b. z senatores erant centum nu mero. C. de pe. here. l. vlti. z ut darius hoc intelligas. dicas ꝙ senatus a senectute appellatur qui vel fundauit vel auxit Romã isti a romulo electi sunt centum z a populo centum qui ob etatem senatores ob similitudinẽ cure patres appel lati sunt eo ꝙ sicut patres sa. prouiderent reipublice. ita dicit pa. z subdit ꝙ modo senatores dici non possunt nisi q in cu ria romana fuerint. z dicit bug. ꝙ componit quasi senex na tus vel natu. quia in illa dignitate eligebant senes natu. vel nascebantur in ea. i. eligabant senes saltem prudentia. vel se natus dicitur a sinendo. quia senatores facultatem eligendi dabant. nam sine eorum licentia nulli licebat magistratũ ali quem facere. ¶ Item dicitur senatus locus in quo cõueni ebant senatores. Senator autem dicitur qui habet illam di gnitatez scd̃m poll. z quãuis senatoria origo quisqz cẽt usqz

ad legitimos annos eques romanus erat. deinde accipie bant honorē senatorie dignitatis. fm pap. ⁊ adde qđ dicam xvi.q.i.ecclesia.in gl.i.⁊.ii.q.vi.§. alias. illud ctiā in glo.de cernunt ferendo.uel statuendo.p.

QOnstitutio. q tantū rex. reges enī prius leges tu lerunt.ff.de orig.iu.l.ii.in prin.lau.uel dic q idem est rex ⁊ imperator sed rex anteq̄ coroneť.⁊ idem cōstitutio quod edictū. licet edictū posset intelligi. tantum in precipiendo.dicunť etiam edicta pretorum.ut dicat io.qui sali cet p̄ter ius ciuile corrigens uel supplens siue firmās in am bone posita siue scripta publice ꝓponebat.fz hu. ¶ in.i.gl. ibi edicta p̄torū.adde.ff.de edi.edi.per totuz.lau.

REsponsa.i. sentētie eo⁊ quibus pmissū iura ꝓdere insti.de iure.na.§.respōsa.la.ꝓsulti qbus datū erat ius respondēdi la.ꝓsulētibus sup aliquo articulo uł interp̄catione alicuius viris.h. Pauli iurisconsulti.p.prudē tes.s.electi.institutiones.i.instituta.i. q̄ in.l.xii.tab. scribebā tur .h.compositas ab aliis .h edideruut.i.posuerūt interpre tati sunt.dissidentiū hoc est discordantium.

QVedā.ii. ps di. in qua ponit quasdā leges deno minatas a conditoribus.cōsulares a consulib⁹ cuz romani nō possunt ferre superbiā regū.consules fe cerunt ꝓstituta ab eis dicta sunt leges consulares. tbunicie. idest a tribunis.cū.n. quadā uice po.ro. a patribus recessis set p̄fecit sibi tribunos ⁊ leges ab eis latas tribunitias appel lauit tribuni dicti sunt a tribuēdo iura populo uel a tribu.i. populo cui p̄erant uel populus diuisus erat tunc in tres par tes ⁊ ex qualibet pte tribuni eligebātur.⁊ deinde ab illis tri bus ptibus ex qbus creabātur uocati sunt tribuni iulie a iu lio auctore.h. Cornelie a cornelio auctore.h.suffecti.i.sīsti tuti discebanť qui in locū consulū ante finez sui consulatus ꝺ functoꝝ constituebanť.idē ⁊ mortui dicebanť quia in locum mortuorū subrogabanť.ordinarij dicebanť illi cōsules q eli gebantur ⁊ intronizabanť tēpore cōgruo ⁊ ad hoc ordinato bu.pro suscipiendis.i.susceptis. ber.quarta pars hodie.ter tia ex̄ ꝺ testa.rainaldus. ¶ in.i.gl.ibi.ad onus tutele.adde ⁊ habere p̄miū. C.qui nu.li.ꝓse excu.l.i. ¶ in.c.gl.ibi.exclu duntť ab honoribus. adde. ex hoc arguunt quidā q talť mi nor non habet nocē in electione siue in capitulo.qđ uerū est fm tho.⁊ ber. qui ita no. ex̄ de.consti.cū. Ad.sed alij dicūt eos uocādos nō appareat de consue. fm inno. qui hoc no. ex̄ ꝺ eta.⁊ quali.ex ratōne.sz hoc hodie expedire uidet.ex̄ ꝺ de.li.vi.ex eo q sumpto ar. a ꝛrio sensu. ¶ in.c.glo.in fine adde.ff.de mune.⁊ hono.ad rempublicam.

SAtyra a saturitate q̄si parapsis plena cibis.io. de s. ¶ in.i.glo. in fi. dz.n .hec lex de latina libertate esse q̄ quasi p satyrā fuit introducta fm.bu.

ROdie rodo.in q̄ fiebant frequēter.tactus de naui bus ꝓpter loca piculosa. uel ideo sic dicať q⁊ in ea tractať generaliter de noualibus ꝛmertijs. ¶ in.i. gl.in fi.adde.hodie ꝛ tales ē decre.ex̄ de rap. ex cōi. ubi di cit tho. ⁊ gof. q uideť q sit canon late snie.sz inno.credit ca no.snie ferēde.idē innuit ibi ber.de hoc no.i.q.vii.dispensa tiones.

¶ Di.iii.

OOnes. De speciebus supradicte ab illo loco ius naturale Sed quia. v. ꝛ tractauit de quibusdam spēbus iuris sz qa principalis cuius intenc tio est tractare de lege ecclesiastica tō sup ponit hāc.iii.di.q̄ hic intitulať in qua ostēdit quo nocie. l.ec clesiastica cēseať.s.canon interserit etiā de prime.⁊ q sit legis officiū.la. Et diuidit hec di.in tres ptes. In prio ꝓbat quid sit canon.io.de forense.i.seculare.canonis generaliter sump to uocabulo.vi.lib.c. xvi. ¶ in gl.sed qa.ibi.cōcilio.adde. ad hoc xv. di. habeo v. oportebat. xxi.di. §.i.in prin.xxxi. di.nicena. ¶ .ea.gl.ibi alicuius.adde. ad hoc. xix.di.si ro monorū v. consonat. ¶ in.e.glo.ibi fidei christiane.adde.ꝺ cōse.di.v.c.penl.⁊ vlt.la.⁊.xcvi.di.satis.ubi de hoc. ¶ in.e. gl.ibi de moribus. adde.ſ. di.iiii.deniq̄.lau. ¶ in.c.gl.ibi pena adicit.adde. de conse.di.iiii.nō oportet.la. ¶ in.c.gl. in fi.adde.xvii.q.iiii.si quis suadente.lau.

REgula in grāmatica. Regula est collectio multoꝝ simuliū.lau. Ad hoc declarandū scire debes q⁊ no men regula sumiť pluribus modis. Uno mō ꝺr regula.i.spiritualis norma uiuendi.liii. di.multos. in fi.xi. di.bene. Itē dicit regula.i.uirga.i.q.iiii. §.itē peccato autū. Itē sumitur regula pro iure cōi.lviii. di.c.i. Itē ꝓ regula ec clesiastica.xlvii.di. quoniaz.i.q.iii.saluator v. alioquin.⁊.q. i.si quis epūs. Item dicitur regula diffinitio compendiosa re rum vniuersitatē complectens.vi.q.i.quero .aliorsum. idest a rectitudine uel a ueritate. normam sub regula debēt ee de rici.i.q.iii. saluator. lau. viuendi ab hac regula dicit regula ris.fm hosti.quod dic ut no.in sum.ꝺ regula.§.ii. ¶ in gl. i.ibi breuiter enarrat. adde.i. ius alias in variis iuris parti bus constitutuz breuiter recitat. Et nota ꝙ officiuz regule est rationes coniungere. ꝓpterea dicenduz est q⁊ regula ē cōiun ctio rationis. ⁊ hoc ideo quia rōnibus plurīū casuuz eandē ratione habentiū vnā numero generalē traditionē facit ꝛ sic que erunt primo plures numero rōnes ad vnā ex oībus cō iunctis ꝓcedentē reducūtur per regulā. ¶ in.c.gl.ibi in fiñ. dic planius hic appellať regula q⁊ generaliter statuitur nō ad iuncta aliqua exceptione ⁊ hoc nunq̄ fallit.in p̄dicta lege ap pellať regula id qđ includit in se suas exceptōes vñ licz regu la tunc patiať exceptionē nihilominus ꝺr regula sed tūc per dit officium suum.ut ibi dicitur fm io.de.f.

DOcto canonū. Hic incipit.ii. ps bi di. in q̄ distin guit inter concilia ꝓuincialia ⁊ generalia ⁊ ꝓuilegia ⁊ quid sit priuilegiū.io.de fa. ⁊ confundit hic uoca bula ⁊ accipit canones in larga significatione.s. ꝙ canonib⁹ decretis ⁊ decretalibus eplis.fm.h.conciliorū.v.videas.xv. di.c.i.ꝓcilii.vniuersalia.i.q.vij. ꝓuenientibus .ꝓuincialia. de ꝓse.di.iii.c.i.ix.q.ii.c.penl.legato legatus in ꝓuincia sibi de creta siue ꝓmissa p̄t statuta edere q̄ durant etiā eo recedente ex̄ de offi.le.nemini. ⁊ ut cuites oēm calumniā intelligas de statutis legatorū editis in ꝓcilijs ꝓuincialibus generalibus de qbus hic loquit gra.⁊.ſ.lxxvij.di.utinā. de alijs p̄ceptis uel inhibitionibus uel interdictis dico q⁊ si indignāter ꝓhi bet alicui aduocare post tēpus administratōis eius p̄t suo iure aduocare.ff.de penis.l.ult.fm vin.nā illa lex debet itel ligi qñ iudex sine cause cognitione nō in iudicio p interlocu toriā interdicit alicui uni arte sua. illud ni interdictū nō du rat ultra tēpus admīstratiōis ut ibi dicit fm gof. qui ita no. ex̄ de offi.le.nouit ⁊ adde quod dicā de boc.l.di.c.i. ⁊.lxiii. di.salonitane.⁊ similiter si ad tēpus ꝓhibet illū.ff. de penis. l.moris.si uero sententionaliter cū cause cognitione suo offi cio finito nihilominus tenet statutū et ita intelligit. C.de po stulā.l.i.fm vin.q ita no.in pre.decre.nemini. An aūt epūs possit dispensare cōtra constitutionē legati satis no.bo.in sū ma de elec.§. ⁊ qui nullo iure. vf. ⁊ nūquid epūs. ibi uidere poteris. Metropolitanoꝝ.xviii.di.c.i.xcii.di.c.penulti. ¶ in gl.i.ibi .ꝓuinciale.adde.sub .nisi sup hoc recepit ꝓcu iale mandatū alias non potest fm bug.⁊ lau. quod de .ꝓuin ciali cōcilio dicit uerum est in his que ad solum papam spe ctāt.ut.xvii.di.c.huic. ⁊ hoc uidetur innui in uerbis proxis sequentibus.nā ꝓdere .ꝓuinciale concilio non ꝓpetit speciali ter pape immo hoc p̄t metropolitanus cū suis suffragane is.xcii.di.c.penul.ut ergo ego inferior non uideatur legatus dicendū est q⁊ q̄stuz ad prouinciaz sibi decretā hoc p̄t lega tus.nam in prouintia sibi decreta ordinarius est.extra.li.vi. de offi.le.legatos ⁊ in ea post papam oībus alus maius ha bet imperiuz extra.li.vi.de elec. si abbatem.§.i.de hoc no.ꝙ gof.in summa.de offi.le. ¶ in.c.glo.sup eodē uerbo. .ꝓuin

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

rīale. adde idem no. xvii. di. c. ii. q. vi. ideo. ¶ in. ea. glo. ibi. de offi. eius cui man. est iurisd. l. ij. adde ibi de alio dissimili concilio loquitur ꝛ sic non ob. his que. s. c. gl. dixi. ¶ in. c. glo. ibi. xvii. di. nec licuit. adde. istud. c. ꝛ se. concor. ꝛ nil faciunt ad rem si bene uideantur. ¶ in. c. glo. ibi dicas. q̄ adde hanc sententiaz boc tenet. b. ¶ in. c. glo. ibi que spectant ad onus. adde. forte officii. sed nō religionis. qō dic ut no. In noc. ex̄ de consti. cum oēs. in glo. i. in fi. ꝛ ō regula. super eo. in gl. quid si. rē. in fi. ¶ in. c. gl. in fi. adde. ꝛ de boc no. xviii di. in summa. ꝛ banc gl. sequit de uerbo ad uerbum. io. de. f.

Nec quidē. s. que dicta sunt a p̄ncipio de diuersitate iuris. q̄ quoddā est diuinū quoddā humanuz. ꝛ aliud est ciuile. aliud naturale aliud gentium rē. Et q̄ cōstitutio. ecclesiastica dī canon. ꝛ q̄ canonuz alij dicūt decreta pōtificū. alij statuta ꝯcilioꝝ. rē. b. ethy. xvii. c

Priuilegia priuata. i. nō cōes. b. ¶ in glo. ibi siue sit collegiū. adde. ut. xvi. q. i. hīc etiā. ¶ in. c. gl. ibi siue alīq̄ specialis. adde. vnde expōe priuatoꝝ ō p̄ uatis ꝛ de seperatis a iure cōi ꝛ sic est neutri generis. uel. i. singulariū aliquorū intuitu late non cōiter omniuz. uel. i. exemptorū aliquoꝝ. io. de fan. ¶ in. c. gl. ibi sicut ꝑ q. adde. de boc etiā no. xxv. q. ii. in fi. ꝛ ex̄ ō ꝯfir. uti examinata. ꝛ ex̄ de of. dele. qm̄ abbas. in gl. ulti. ꝛ ex̄ de priuile. ex ore. Et nota q̄ quidā dicūt q̄ priuilegiū uel dispēsatio nō ē ꝯtra ius quia ius non ꝓhibet fieri dispensationez uel priuilegiū. dūmodo nō obsoꝛbeat ius alterius. Alij ꝯ. vij. q. i. petisti. sed non ē ꝯ medullā iuris sed corticē. xxiij. q. iiii. ipsa pietas. fm lauren. ¶ in. c. glo. ibi uerba priuilegij esse certa debent. adde. als inutile esset priuilegiū. ex̄ de priuile. in bis. ar. ff. de le. i. si q̄n io. de fan. ¶ in glo. i. priuatis. adde uel dic. in priuato. i. de uel in priuatū conferatur uel dicitur. priuilegiū quia aliquez priuat a iure cōmuni uel eximit. uel quia ius cōmune priuat officio suo in aliquo. fm bug.

Officiū. Hic incipit. iii. ps huius di. in qua dicitur qd sit officiū legis. io. de fa. q̄ necesse. ut deū coli. qō malū est ut adulteriū ꝛ simulia. ut. xxxiii. q. v. rex debet. ꝛ facit. ff. de legi. legis uirtus. io. de fa. ul' ꝙuenticulas. ¶. ō epi. ꝛ de. l. ꝙuēticulā. licita. i. bona. b. p̄mū. xiij. q. v. c. vlt. illicita. i. mala. ex̄ ō diuoꝛ. gaudem'. libellū. xxxiij. q. ii. ñ satis. de illo libello ēt habet. xxxv. di. ab exoꝛdio. ꝛ ibi dicā et ibi uideas. ne grauioꝛa ut bomicidia. xxxi. q. i. §. sed obicit.

Omnis aūt lex q̄ de tali materia loquit ut cessz ois obiectio. lau. ꝛ. b. pmittit. i. nō ꝓhibet sed non p̄cipit. bug. petat. xxiii. q. i. militare. lauren. virginū. xxvij. q. i. que. ch̄usto. xx. q. i. puelle. xxxij. q. ij. si quis non dicam. lauren. punit. i. puniendum statuit. bug. eius scilicet legis. ꝛ est parentbesis usq; ibi. aut p̄cipit rē. b. premio. i. p̄missione. io. ꝛ boc respicit uerbū permittit. pena ꝛ boc respicit uerbum punit. moderatur. i. regitur ꝛ gubernatur duz ab ea benefactoꝛes remunerant ꝛ malefactoꝛes puniunt. b. p̄cipit. Sed quare concilū non est legis officiū cum q̄ndoq; cōsulat. xxviii. q. i. sic enim. ff. de rei uendic. l. is qui destinauit. Rñ. quia raro consulit. uel quia sub permissioue continetur. quicunq; enim consulit permittit. lau. ¶ in. i. glo. ibi. si quod uerius. adde. ibi. est comparatiua permissio que nō excusat a peccato. ¶ in. c. glo. ibi. c. significauit. adde. q̄ bodie est remota fuit tamen in p̄ma cōpilatione. ¶ in. c. gl. ibi cōparatiua permissio. adde. de boc loquitur. xxvi. q. ij. bi q. ¶ in glo. sed nunquid. in fi. adde be bac materia. ꝛ no. ex̄ de excess. p̄ela. ex litteris vbi dicit hosti. q̄ istud dictum p̄ōt uerum intelligi q̄n crimen non imminet puniendū. alioquī si ex consilio suo siue speciali siue generali. sequit p̄opinquuz bomicidium irregularis est ut pz in p̄dicto. c. ex litteris. et in eo qō legit ꝛ no. ex̄ de bomi. sicut dignum. §. vlti. ꝛ. c. significasti. ij. ꝛ de de. pu. in duel. c. ij. fm host. de boc no. ex̄ ne de. uel. mona. dericis in gl. ij. ꝛ in summa gof. ō bomi. §. sz quid si iudex rē. ibi uideas qō le. et no. xxiij. q. vlti. c. pessimam.

¶. Di. iiii.

Causa uero. Hec dist. diuiditur in. iiii. partes. In ma q̄ritur quare sunt facte leges. fm io. ō fa. facte autem sunt leges satis consonat apostolo dicenti ꝓpter transgressionē ap posita est lex fm hu. ꝛ dic leges publice nō p̄uate xix. q. ij. hue. la. metu uidet ex boc q̄ lex cohibeat omnia mala quia nō sufficienter coberceret humana audatia nisi oīa mala cohiberent per legem. preterea intentio legislatoris est homines facere bonos ꝛ virtuosos sed non pōt esse bonus nisi ab omnibus uitijs abstineat. ergo ad legez humanā ptinet omnia uitia cōpescere. Contrariū est quod dicit August. in li. de libero arbi. q̄ uidetur mihi. l. istā q̄ populo regēdo scribit recte ista pmittere ꝛ diuinā prudentiā vindicare. sed diuina prudentia nō vindicat nisi vitia ergo lex humana recte permittit aliqua vitia non coercēdo ipsa. Secūdo lex ponit ut q̄dam regula humanoꝝ actuū. mensura aūt debet esse vnius naturē cū mensurato. ut dicit in. x. metha. diuersa. n. diuersis mensuris mensurant. vñ opz etiā q̄ diuerse leges imponant hoīb⁹ fm eoꝝ conditionē. quia ut dicit ysi. ex debet esse possibilis fm naturā ꝛ fm consuetudinē. rē. ulti. c. p̄ri. potestas autez siue facultas operādi ex interiori actu siue dispositione ꝓcedit. nō. n. est illud possibile ei qui non habet habitū uirtutis ꝛ uirtuosi. sicut non est idē possibile puero ꝛ uiro perfecto. et ꝓpter boc nō ponit eadē lex pueris q̄ debet poni adultis. Multa. n. pmittunt pueris que in adultis puniunt. ꝛ simiiter multa sunt permittenda in hoībus iperfectis q̄ nō essent toleranda in hoībus uirtuosis. lex autē humana imponitur multitudini in qua est maior pars hominū imperfecta. et iō lege humana nō ꝓhibentur oīa uitia a quibus virtuosi abstinent sed solū grauioꝛa a quibus impossibile non ē maiorem partē multitudinis abstinere ꝛ p̄cipue q̄ sunt in nocumē tum aliorū sine quoꝝ ꝓhibitione cōseruari nō posset humana societas. sicut ꝓhibent lege humana bomicidia ꝛ furta ꝛ hmōi. Ad primū dicendū est q̄ audatia uidetur ptinere ad inuasionē aliorūz. vñ pertinet ad illa peccata quibus iniuria ꝓximo irrogatur q̄ in lege humana ꝓhibetur. ut dictum est Ad secūdum dicēdū est q̄ lex humana intēdit inducere ad uirtutē non subito sed gradatim ꝛ iō non statim multitudini imperfectoꝝ imponit ea q̄ sūt iā uirtuosoꝝ ut. s. ab hoībus malis abstineat. alioquin iperfecti huius p̄cepta ferre nō ualentes in deteriora mala ꝓrumpent. sicut dicit ꝓuer. xxx. qui numis emungit elicit sanguinē. ꝛ. e. deniq;. v. in ipsa. in fi. im probos. i. malos. supplicio. i. pena. nocēdi boc idē habetur xxi. q. vi. placuit. xix. q. ij. duc. ¶. vñ vi. si quis. io. de fa.

Preterea. Hic incipit secunda ps di. in qua ponit octo q̄ sunt seruanda in. l. ꝓmulgādis. io de fa.

Hic aūt lex. intelligas de legibus. cōibus. in qb⁹ bec oīa considerāda sunt uel forte bec oīa intelliguntur negatiue. s. ut non feratur contra honestatem uel iusticiam. ꝛ sic in sequentibus. uel intelligitur q̄ bic dicit collectiue. s. in legibus condendis bec sunt considerāda sed non in qualibet. fm io. de fa. honesta. Ad huius declaratio nē sciās q̄ honestas honestatis dicitur quasi bonoꝛis statuz conseruans. vnde honestū est quod sua vi trabit ꝛ ad dignitatem allicit. ut dicit Tulius. ꝛ bec est uirtus contraria turpitudini matri condecentie. Itē honestas est cōpositio uel apparatus diuitiarū. vnde eccles. xi. Paupertas ꝛ honestas a deo sunt. ꝛ sapien. x. honestauit illū in laboꝛibus suis. i. ditauit illum in laboꝛe quo seruiuit laban. ꝛ dicitur honestas ab honesto honestas quod descendit ab bonoꝛo bonoꝛas. fm poll. iusta bic uideas qō dicā. xxiiij. q. ii. c. i. in fi. naturaz negociorū de quibus agitur. io. de fan. uel dic ut dicam. ī. c. in glo. uidetur. obscuritatez. certa enim debet esse lex ꝛ breui ser

mone conscripta. C. de no. co. cōpo. cōstitutione. i. laurē. in captione. i. errore. lau. uel fraude. bu. priuato scilicz principaliter. nam etiā pro priuato cōmodo leges facte sunt. naz lex dicit q̄ interest reipublice ne quis re sua male utat. instit. de his qui sunt sui uel alie. iu. §. sed hoc tēpore. lau. conscripta. uidetur q̄ inconuēienter ysi. qualitatem legis ponēde describat hic dicens erit autē. cc. ō. e. di. i. consuetudo. v. porro i tribus cōditionibus qualitatē legis exēplificat dicens. lex erit omne. cc. ut ibi. ergo supflue hic legis conditionē multiplicat. preterea iustitia est pars honestatis ut dicit Tulius in p̄mo de offic. ergo post q̄s hoc dixerat honesta supflue addit iusta preterea fm ysi. lex scripta contra consuetudinem diuidit. nō ergo in hac diffinitione legis debuit poni q̄ ō esz contra consuetudinē patrie. preterea necessariū dicit duplicit. s. id quod est necessariū simpliciter scilicz quod ipossibile est se aliter habere. z huiusmōi necessariū non subiacz humano iudicio unde talis necessitas ad legē humanā nō pertinet. Est autē aliud necessariū ,ppter finem. z talis necessitas idē est quod utilitas. ergo utrūq; superflue ponitur. necessaria z utilis. ad hoc dicendū est fm Tho. q̄ vniuscuiusq; rei que est ,ppter finē. necesse est quod forma detinetur fm suaz ,pportionē ad fi. sicut forma serre talis est q̄lis cōuenit sectioni. quelibet cuiz res recta z mensurata oportet q̄ habeat formam ,pportionalē siue regule z mensure. lex autez humana habet vtrūq;. quia est z aliud ordinatū ad finem. z ē quedā regula uel mensura regulata uel mensurata quadā superiori mensura. que quidē est duplex. s. lex diuina. z lex nature. ut patet ex supra positis. finis autē humane legis est utilitas hominū. z ideo ysi. in cōditione legis. ō. e. di. i. cōsuetudo. primo quidē tria posuit. s. quod. religioni cōgruat inquātuz ē ,pportionata legi diuine. secūdo q̄ disciplīe cōueniat inquātuz est ,pportionata legi nature. tertium q̄ saluti ,pficiat inq̄tuz est ,pportionata utilitati humane. z ad hec tria oēs cōditiones quas in hoc. c. ponit ysi. reducunt. nā cuz dicit. honesta refert ad hoc q̄ religioni cōgruat. quod autē subdit. iusta possibilis fm naturā fm consuetudinē patrie loco temporiq; cōueniens additur ad hoc q̄ conueniat disciplīe. Attēditur enī humana disciplina. Primū quidē quantuz ad ordinē rationis que importat inquātū dicit iusta. secūdo quātū ad facultatē agentiū. debet enī disciplina conueniens esse vnicuiq; fm sui possibilitatē obseruata etiā possibilitate nature. nō enīz eadē imponenda sunt pueris que imponuntur uiris pfectis. z fm humanā consuetudinē. nō enī potest homo solus in societate uiuere alijs morē nō gerens. z adde quod dixi. ō. c. ,pri. in glo. uidetur ex hoc tertio quantuz ad debitas circūstantias dicat. loco tēporibusq; conueniens quod uero subditur necessaria utilis cc. refertur ad hoc q̄ expediat saluti ut necessitas referat ad remotionē malorum. utilitas ad cōsecutionē bonoz. manifestatio uero ad cauendum nocumentū quod ex ipsa lege posset ,puenire. z quia lex ordinat ad bonū cōmune ut. ō. dictū est. z hoc ipsum in hac parte ultima determinationis ostendit. z per hoc patet respōsio ad obiecta. C in glo. aliter enīz ibi. iustū. adde. z dic̄ augusti. in libro de libero arbitrio. lex esse non uidetur que iusta non fuerit. arg. ad hoc. xxiij. q. ij. c. i. ex̄ de uer. sig. forus. §. in omni. z dicit ysai. x. ve qui condūt leges iniquas. C in glo. ne aliquis ibi cā. interpretari. adde. xiij. q. iij. pleriq;. ff. de legi. contra legem. io. de san.

Deo autē. Hic incipit tertia pars di. in qua ponit q̄ leges per desuetudinē abrogant. z per consuetudinē cōfirmant. z hoc ,pbatur per quattuor auctoritates. io. de sa. ipsa constitutione. s. generali. liberum. s. inferiori iudici. arg. viij. q. ij. c. ij. in fi.

Nistis legibus cōdendis. de his instituendis. indicent. s. principes. z subdit bu. z dic subditi. i. proceres pallatij cū quibus princeps debet leges condere. C. de legi. l. humanū. Institute a principe. h. ac confirmate assensu astantiū cū ,pmulgant in consistorio pape uel imperatoris possunt alij cōtradicere. multa enī consilij moderatione z maturitate discuti debēt in cōsistorio lex ante cōstitutionē. xxxv. q. ix. apostolice. sed postq̄s cōmuni cōcilio z assensu fuerint recepte z approbate nō possunt uel illi. s. clerici uel isti. s. collaterales principis cōtradicere uel de ipsis iudicare fm bu. Uel dic firmate de facto. nam de iure firmate sunt ex ipsa institutione. xxv. q. ij. postea. xxvij. q. i. omēs femine. viij. q. ij. dilectissimi. liiij. di. si quis autē. dic tu fm lau. ut. i. ,pri. §. quoniā iste cōcordantie nō bene probant ad q̄ inducunt. de ipsis iudicare utrū ualeant uel non. ber. sed fm ipsas. i. eas sequēdo ber. bu. iij. q. vij. iudicet. C in glo. arg. q̄ semel. in fi. adde. z dicas q̄ hec littera loquitur de inferiori iudice. nā si inferior iudex uellet aliquid ,pponere. quare lex illa nō debet condi facilius audiretur primo q̄s postea. ad hoc ar. xxxi. di. nicena. nam multa impediunt ,pmouendum. cc. xv. q. i. c. fi. fm lau.

Leges ,pmulgant. i. de nouo creātur. approbātur. idest in iudicio populi recipiunt. ff. de legi. de quibus. §. inueterata. ipse cōfirmant. vñ si cōstitutio ñ est moribus utentiū approbata illi qui eā nō obseruant non dicunt trāgressores ut hic z sic itelligūt. b. z gof. z inno. ex̄ ō treu. z pace. c. i. z facit ,p hoc satis plane. xxviij. di. §. ecce hac v. illud autē. gre. cc. in prin. ibi uel quia ecclesia illa cc. nā ad hoc ut cōstitutio suū habeat effectū z confirmationē requiritur q̄ sit moribus utentiū approbata. ut hic patet z. i. eo. §. vlti. in prin. z b adde q̄ ibi dicā. Sed si subditi nollent acceptare rationabilē constitutionē constituēs eos ad hoc cōpellere pōt. z sic factū fuit. xxiij. q. v. de liguribus. ut ibi patz in casu cū alias eius potestas esset delusoria. Sed p̄missis uidet cōtradicere quod no. xvi. q. iij. post quingētos. alias incipit inter cetera. sed illā glo. intellige fm ea que p̄missa sunt sed hosti. dicit q̄ istud cū similibus intelligendū est in ill' statutis siue legibus que nō sunt p̄ceptorie sed simplices. exemplū ex̄ de ma. z obe. statuimus. sed in p̄ceptorijs secus. ,put no. satis in. c. ,prece. de treu. z pa. c. i. ,p hac sententia uidetur optime facere. lxxxij. di. ,posuisti. v. sed ea ibi uideas. z facias vim in textu. z v. si quis autē. Itē quia iussa rōne ecclesie seruare tenemur p obedientiā. xij. di. c. ij. in pri. z qui nō observat peccat. lxiij. di. quia. z adde quod dicā. xvi. di. c. fi. in fi. z xix. di. in prin. in addi. dic clarius cc ibi uideas. C In gl. ibi de. v. si derogat. adde. z dicas q̄ lex rogat cū ,pfertur subrogat cū aliquid ei addit. abrogatur cū una cū parte detracta alia ei additur. cōfirmatur moribus utentiū. z si populus uel clerus uellet deuiare a rōne uel fide posset compelli ut impleret q̄ princeps vult cū papa habeat plenitudinē potestatis. ut. ii. q. vi. decreto. ex̄ de aucto. z usu pal. ad honorē vnde si deuient a rōne uel fide cōpelli possunt. lxij. di. docēdus. alias nō debet fm bu. C in. e. gl. ibi sed sola sciētia pape. adde. alij dicunt cōtra. ut dicā. xij. di. consuetudo. z io di cebat io. de sa. in papa certum est q̄ requirit eius consensus expressus z est necessarius cū ipse nō ex trāslatione populi ex dominica iussione z conciliorū auctoritate suā habeat iurisdictionē. xi. di. cōsequens. xvij. di. hinc. de hoc etiā dixi. ō ij. di. c. i. ibi uideas. z de hoc etiā no. xi. di. in princ. z ibi dicam. sed pro ista sentētia quā tangit glo. facit. ff. de legi. de q bus. in fi. cū idē operet tacitus cōsensus quod expssius imo plus quādoq;. ut notari cōsuenit. liiij. di. si seruus. C in. ea. glo. ibi rationabilis. adde. dicit hosti. utrū cōsuetudo sit rationabilis uel nō relinquo iudici cū nec certa regula possz tradi. de hoc no. in summa de cōsue. §. i. v. bene dixi. cc. urbis rome archiepus. sic etiā nominat papa. v. q. iij. c. ij. in ipsi°. z. C. de sum. trini. l. auctor. in prin. aliquādo appellat patriarcha. xxij. di. c. vlti. aliquādo etiā appellat romanus pontifex. extra li. vi. de consti. c. i. aliquando appellatur epus. i. q.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

D

üj. saluator. in fi. t. c. ex multis. in fi. t. xxx. q. üj. in fi. ipsius. c. et. xij. q. i. c. ij.

STatuimus. hoc uerbū hodie est consilij. ut. j. §. vl. fm lau. clerici. sub. i. domini. xij. q. i. clericus. ieiunent. i. abstineant. magnū enim t salutare ieiunium est abstinere a uitijs t uoluptatibus. de cons. di. v. ieiuniuz. t sine hoc ieiunio corporale nihil ꝓdest. de cons. di. v. c. nihil ꝓdest. h. discreta. i. separata. debet esse. ij. q. vij. laicos. h. discretio. viij. q. i. qualis. t. c. vlti. delicijs. de cons. di. v. ieiunium. lau. noctuq; horis statutis. simile. xxij. dis. c. ij. ubi de hoc. C in. i. glo. in fi. adde. ut. lxxvi. di. scire. uel dic q; hic loquit de speciali ieiunio clericoꝝ qđ ipsis clericis suadet. ibi uero de cōi quod oībus precipit io. de sa. gof. lau.

QUadragesima sex septimanas. dic ut habet de cōs. di. v. quadragesima. C Quod similiter. scilicet q; sit ei derogatū. ꝛria ꝓsuetudine quasi dicat. similiter hoc. c. qđ sequitur cōtraria cōsuetudine est abrogatum non in totū sed quātuz ad principium scilicet ubi continetur de ieiunio clericoꝝ a quinquagesima. hu.

DEniq; quo ꝓ ut. h. sancte institutionis facte de cōi t generali ieiunio. i. ad numerū quadraginta dieꝝ addant decē t sic erunt quinquaginta. h. ita religioni ieiunandi durius t asperius. h. de ipsa. ij. pars t ꝓ ꝓia curatius q; expediat. p. ad medias rep̄hendunt hic qui ꝓtenduut horas alibi qui ꝓueniunt. de cons. di. i. solent. lau. t notat eos in duobus peccare scilicz quia horas p̄tereūt. t quia ultra q; necesse est sumunt. h. q; utiq;. i. quia se ingurgitant. ccitati. sed cōtra. xxv. di. §. aliaſ ca. demū. ubi dicitur q; quotiens in cibo t potu plus sumit q; necesse est peccatū ueniale est. dic fm hu. q; cōmedere t bibere plus iusto q̄q; peccatū mortale est. s. cū ex certa scientia ultra nimiū quis se ingurgitat uel bibit. uel cū hoc ipso placet ei quia peccatū ē t eoipso illud facit. si uero ultra q; debeat bibit uel comedat ꝓpter appetitū ueniale peccatū est fm hu. vnde. i. quia sic appetunt t non aliter putant t quasi sic excecati sunt. h. auerti possunt de facili t sine scandalo. h. ingenio. sic ex de uoto. c. fi. t dic. i. uoluntati t iudicio. Et nota q; tribus de causis relinquitur quis suo iudicio. s. quia non debet ꝓhiberi cū in differēter possit illud facere uel dimittere sine peccato. xxxiij q. üj. uir. cū uel quia timetur scandalū sicut cū est multitudo in causa. ut hic t. j. q. vij. quotiens. xxiij. q. iij. nō potest uel quia deficit iudiciū. t hoc dupliciter. s. uel ꝓpter personaz q̄ nō potest iudicari. xvij. di. §. hinc etiā. xxi. di. nunc autē. uel ꝓpter crimen quod occultū est. xxxiij. di. habuisse. xxxv. q. vi. si duo. ij. q. v. cōsuluisti. h. existant. Salomon puer. xxx. in fi. par. üj. pars. ab omībus hic ꝓhibetur ista rōne coherē tie quia ex eadē radice. tē. C. de nup. l. vlti. t hoc ideo q; ꝓpter adipē t pinguedinē suā intendunt renes t carnes incitant appetitū nō ita pisces licet carnes sint iuxta apostolum alia est caro hominū. alia pecoꝝ. alia uolucrū. alia piscium. lau. sementinā quasi qui de carne oriunt. t de carne habent esse. t ideo ista ꝓhibent. quia ut dicit Hiero. in. ij. lib. ꝛ Jo uinianū. ouuz nihil aliud est q; caro liquida. t lac ē sāguis colore mutato. sed t caseus est lac coagulatū. fm. h. a lacte. lac a colore nominat eo q; sit albus liquor. lenutos enī greci albū dicunt cuius natura ex sanguine ꝓcreat. nā post partū si aliquid sanguinis nondū fuerit uero nutrimēto cōpletū naturali motu fluit in māmillas t carū uirtute albescens lactis accipit qualitatē. fm pa. caseo caseus cōmēdat scipsuz t dicit quas cōfert utilitates. Ignari medici me dicunt cē nociuz. sed tamen ignorāt cur nocumenta feraz. expertis reor esse ratū quia cōmoditate. languēti stomacho caseus addit opē. caseus ante cibū confert si defluat aluus. si constipetur terminat ille dapes. ad fundū stomachi dū sumpta cibaria trudit. vim digestiuā nō minus ille iuuat. si stomachus languet uel si minus appetit ille. sit gratus stomacho cōciliāsq; cibū. dicit unno. non credimus solui ieiunium indictū si q; cōmedat in ieiunijs indictis nisi in quadragesima oua t caseū sed tamen peccat. t sic intelligit hoc fm unno. c. qui ita notauit ex de obser. ieiu. in summa. alij contra ꝓ quibus facit de cōse. di. üj. rogationēs. in fi. t nota q; sicut dicit papias dicūt quidā ouoꝝ tantā esse vim ut lignū ꝓfusum eis nō ardeat. nec uestis aduret. Ceterū. üj. ps. piscium. pisces dicunt a pascendo. piscarius qui uēdit pisces. piscator qui capit. pap. infirmitatis. ꝓhibetur enī cibi usus indebitus non ipse cibus. xli. di. c. i. ij. t. üj. incentiuū. i. appetitū siue uoluntatē. simile xxiij. q. üj. est inuista. in fi. ibi dicā. t est ita causa ꝓ q̄ esus carnis est ꝓhibitus. pisces cōcedunt quia naturaliter frigidi sunt uel quia uita humana ultra artari nō debuit. a carne dicit la. q; quidā monachi truffatores dicunt sibi licēt aues t pullos cōmedere qui ex aquis oriunt t ita frigidi sunt. iuxta illud. deus magne potētie tē. Itē querit hic nōne plus nutrit in quadragesima vnū frustū strugionis q̄ ouū quare ergo unū ꝓmittitur t nō aliud. Rñ. quia in genere calidiora sunt que sementinā ex carne trahunt originē. ut hmōi lacticinia. Et notandū est q; quicūq; esum carniū in diebus q̄ dragesime ꝓsumpserit in paschali festiuitate a sacra cōmunione abstinere debet t ꝓ totū illius anni circulū carnes nō cōmedat. ut Ambro. li. xix. c. quicūq; in quadragesima. ubi etiā dicit q; talis est reus dominice resurrectionis. t est ꝓcaliū tolentuz. sumptuosiora que exigunt magnū sumptū in emēdo t in ꝓparando t in coquēdo. Et nota q; nō ꝓhibet cibus sed uoluptas que sepius t frequētius in magnis piscib⁹ solet esse fm lau. belluarū. de cōse. di. v. quinq; modis. t. c. nec tales. vinū. v. pars. ergo ꝓ sed qa his diebus carnes prohibent t nō uinū. lau. t. h. ebrietatē. xxxv. di. episcopus. t. c. ante oia. similiter. i. simili ratione. C in. i. gl. ibi dignitatez. adde. qđ dic ut etiā no. ex. de cle. non resi. c. üj. C in glo. i. ad quantitatē. adde siue mensurā siue institutionē. C in gl. arguit quod obiciat ibi sanc. adde. ubi plene de hoc. t. j. di. viij mala. C in. e. gl. in fi. adde. ad hoc ut finē melius intelligas scias q; gehenna sicut dicit ysi. locus est ignis t sulphur quē appellari putāt a ualle idolis cōsecrata que est iuxta muros ierusalem repleta olim cadaueribus mortuoꝝ. ibi. n. hebrei filios suos imolabant demonijs. t appellat locus ille gehēnon. i. uallis emon. quod est uallis filioꝝ emon. Et est duplex gehēna. s. caloris t frigoris. dicit autē gehenna a ge q; est terra t ennos q; est ꝓfundū. quia infernus est in ꝓfūdo terre. uel dicit gehenna a ge q; est terra t ennos q; est habitare inde gehenna dicit habitatio terre. qa infernus ē in core terre. fm poll. C in gl. quid est ibi ꝓpter periculū. adde. subaudi. t sic nō ob. xxiij. q. i. officij. C in. e. gl. ibi tolleret. adde. s. talis ingurgitatio. xliij. di. §. in fi. t. c. i. di. i. ut ibi. C in gl. hec est in fi. adde. de hoc dictū est. s. di. ꝓ. i. c. fi. C in gl. sic que ibi. multū corrigit. adde. ut quia excedit in corrigēdo modū peccati. C in. e. gl. sic que. ibi offendit. adde. de hoc. xxiij. q. üj. qui peccat. in fi. xvi. q. vi. ꝓgnouim⁹. C in. e. gl. ibi alibi dicit. adde. s. ecce. vij. ubi dicit glo. summuz ius summa iniuria est. C in. e. gl. ibi nimis iustus. adde. ij. q. vij. §. de his. C in gl. quasi diceret in fi. adde. argu. ad hoc. ff. de sponsa. oratio. C in glo. arg. ex quo ibi. tē. intelliguntur. adde. de hoc facit quod legit t no. xcv. di. illud. i gl. ar. omnia. tē.

NEc t si legibus. Hic incipit. iiij. pars huius di. in qua soluit fm io. de san. Et dic q; hic non ꝓhendit nisi que dicta sunt. s. in ꝓximis tribus. c. de ꝓposito ieiunādi a quinquagesima suscipiēdo. fm. h. legibus. i. cōstitutionibus. t est simile. j. xxxi. di. nicena. in prin. Approbata. ad hoc ut cōstitutio ualeat tria sunt necessaria. ut fiat ab illo q; pōt. xv. di. canones. ut sit publice facta. extra de postu. ꝓla. ad hec. ut more utentiū approbet. ut hic fz rodo. q; ita no. ex de cōsti. cū oēs. alias ipsaz cōstitutionē nō obser

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

uantes non cõstituit trãsgressores. ut hic. t ita no. vinc. gof. Inno. t ber. ex de treu. t pa. c. i. ut dixi. ꝙ. c. §. leges. ibi uide as. alioquin. v. nesciunt. i. contẽnunt. xxv. q. i. hac ꝓsona. h. carere. xlviij. di. quoniã. ar. ꝙ. i. q. vij. si quis omnẽ. nisi forte v. hec determinatio melior uideꝛ bu. hic. s. que dicta sunt de ieiunio. s. in tribus ꝓximis. c. nõ decernendo. i. ꝓcipiendo. exhortãdo. i. cõsulendo. cõscripta. s. qñ dicens scripturã loq ꝺ cõsilio. t quãdo de ꝓcepto. Rñ. tunc tantũ de cõsilio loquitur qñ id in ea exprimit. uel cũ alia ratio euidens non cogit sic intelligere. non enĩ qui sic exhortẽt tẽ. ff. de his qui no. insa. l. ob hec uerba. la. decretum. i. ꝓceptũ. ber. uel. i. statutũ pe. necessitatem. xiij. q. i. c. quisquis. t. c. quod ꝓcipitur. bu. exhortatio. i. consiliũ. ber.

Dist. v.

Hec que de priuilegiis

Cõtinuat dicta dicẽdis t reuertit in hac v. di. ad ius naturale assignãdo differentiã istius iuris ad alia iura quod in. iiij. cõsistit. ut dicit in summa.. Et diuiditur hec di. in duas ptes. In ꝑma quarũ probat ꝙ naturale ius nõ mutat fz. p. infra. i. cõsequẽter post illud. c. iij. di. ꝓuilegia. usqꝫ huc. h. Naturale. nã hic exẽplificat de dignitate labu. sed imutabile. Sed uideꝛ ꝙ lex nature mutari possit qa sup illud ecclesiasti. xvij. c. addidit ei disciplinã t legẽ uite. di cit glo. legẽ uite ad correctionẽ legis naturalis scribi uoluit. sed illud quod corrigitur mutat. ergo lex naturalis põt mutari. Preterea cõtra legẽ naturalem est occisio innocentis t adulteriũ t furtũ. sed ista inuenimus mutata esse a deo. puta cũ deus ꝓcepit abrahe ut occideret filiũ innocentẽ. ut habeꝛ gen. xxij. t. xxij. q. ij. §. quãdoqꝫ. t. c. non enĩ. t. xxij. q. v. si nõ licet. Et cũ ꝓcepit osee ut uxorẽ mulierẽ fornicariã acciperet. osee. c. i. t. j. xxxij. q. i. §. vlti. t cũ ꝓcepit iudeis mutuata egiptiorũ surripere. xiij. q. v. dixit. t exoꝺ. iij. c. ad idem. xxij. q. ij. si quis per uetus testamentũ. t. xxxvij. di. §. ſz econtra. que oĩa uidentur cõtraria huic littere. Ad hoc dat solutionẽ frater Tho. ꝙ lex põt intelligi mutari dupliciter. uno mõ ꝓpter hoc ꝙ ei aliquid addicit. t sic nihil ꝓhibet legem naturalẽ mutari. multa. n. sunt addita sup legẽ naturalez ad humanã uitã utilia tã per legẽ diuinã qꝫ per legẽ humanã. Alio mõ intelligit mutatio legis naturalis ꝑ modũ subtractionis ut. s. aliquid esse desinat de iure naturali quod prius fuit. t sic lex nature est imutabilis. Ad primũ ergo dicẽduz ꝙ lex scripta dicit data ad correctionẽ legis nature. uel qa ꝑ legẽ scriptã suppleuit quod legi naturali deerat. uel quia lex nature in aliquorũ ordinibus ꝙꝫtuz ad aliqua corrupta erat ita ut extimarent esse bona q̃ naturaliter sunt mala. t talꝭ corruptio correctione indigebat. Ad secũdũ dicendũ est ꝙ naturali morte moriunt omẽs cõiter tã nocẽtes qꝫ innocentes que quidẽ naturalis mors diuina potestate inducit ꝓpter peccatũ originale. fm illud ꝓmo regũ. c. ij. dñs mortificat et viuificat. t tõ absqꝫ aliqua iniustitia per mandatũ dei potest infligi mors uniuscuiqꝫ homini uel nocẽti uel innocenti. Et similiter adulteriũ est cũ uxore aliena que nõ ei deputata fm legẽ diuinitus traditã. sed ad quãcunqꝫ mulierẽ aliqꝫ accedat ex mãdato diuino nõ est adulteriũ nec fornicatio. eadẽ ratio est de furto qꝺ est acceptio rei aliene. qcquid enĩ accipitur ex mãdato dei qui est dñs vniuersoꝝ. viij. di. quo iure ñ accipit absqꝫ uoluntate dñi qꝺ est furtũ. ad hoc. xxiij. q. v. si nõ licet. ex de diuor. gaudemus. nec solũ in rebus humanis qcquid a deo mandat est debitũ sed etiã in rebus naturalibus qcquid a deo fit est naturale. C in. i. gl. que sic incipit in hac. v. di. ibi. ab inuentione hominũ. adde. ut in fi. ꝓcedentis. §. t. j. di. pxi. §. his. t de ista tractat in ista di. io. de fa. C in. e. gl. ibi dignitate differt. adde. de hoc tractat. viij. di. §. dignitate. t. c. se. C in. e. glo. ibi oĩa sunt coĩa. adde de hoc tractat. viij. di. §. i. t. c. se. C in. e. gl. ibi sine rigore. adde de hoc tractat. xiij. di. C in gl. per intelligentiaz ibi. quo ad usum. adde t exercitiũ. nam tunc creature ceperunt eo uti. C in. e. gl. in fi. adde. dicebat lau. ꝙ debet intelligi de ꝓceptis euãgelij que fuerũt anteqꝫ esset scriptura. vñ dicit cepit ꝑ intelligentiã t significationẽ nõ per scripturã. ipsa. n. ꝓcepta que postea in scriptis redacta sunt siue euãgelica siue legalia ex tunc fuerũt ꝑ intelligentiã licet nõ essent adhuc scripta. Et hec differentia spectat ad originẽ. qz alia iura postea acceperunt. vñ melius dicitur de ꝓceptis euãgelij t legis q̃ fuerunt anteqꝫ essent in scriptis redacta. fm hu.

Sed cũ naturale. Dic incipit. ij. ps huius di. ĩ qua ꝓbat ꝙ ius naturale mutat. sed. j. ꝓx. di. §. his ita soluit. ubi ꝺ ꝙ precepta t prohibitio manent ad litterã. ceremonialia t mystica manẽt tantũ in sensu. io. de. s. ꝰ in ꝓn. huius libri. cõprehensuz non tamen totũ. pe. in lege mosaica. nunc. i. in nouo testamẽto. in lege nãqꝫ leuit. xij. in ꝓn. ingredi ex de pur. post partũ. c. i. t. j. c. c. si mulier. qꝺ. c. inducit ad hoc ꝓbandũ. menstrua leuit. xv. c. intrare. j. c. ad eius. quod. c. inducit etiã ad ꝓbationẽ huius t eius quod ꝓxime sequit. ꝓhibetur. j. c. baptizari. qꝺ. c. inducit ad probationẽ huius. C in gl. quia tot diebus. ibi. lxx. diebus ade. t ideo minori tẽpore ꝓ masculo qꝫ pro femina abstinet. ut per hoc innuat ꝙ informata deo non placent fz formata. ar. xxxij. q. ij. moyses. fm io de. f. C in. e. gl. in fi. adde. t iõ ꝙ tunc ꝓpter ignorantiã fieri non põt fit post partũ qꝺ fm ordinem nature fieri debuit. io. de fa.

Cum enixa. quidã libri non habẽt nisi ab illo loco si mulier tẽ. t fm hoc usqꝫ illud est palea. xxxiij. cõputandis a die circũcisionis nõ a die natiuitat. cõputando tamẽ a die circũcisionis que fiebat in. viij. die ab ortu. additis ergo septẽ. xxxiij. sunt. xl. sexaginta sex diebus cõputandis a die quo nomẽ ei ponebat. naz a. xiij. die ab ortu quo die nomen ponebat puelle. additis ergo. xiij. sexaginta sex fiũt octuaginta. Et nota ꝙ hic non cõputat dies xiij. cũ sexaginta sex. sicut supra dies. viij. cum. xxxiij. Inde qa tẽpus ponendi nomẽ t tẽpus intrãdi ecclesiã duplicat i femina. qꝺ ergo dicit hic cõsonat cũ eo quod dictũ est in. §. de. xl. t. lxxx. diebus. t sic intelligit. h. testamẽti ueteris. leuit. xij. c. in misterio. i. in figura t significatione ꝓdicta. t qz misticũ fuit potuit recedẽ manẽte iure naturali imutabili. hu.

Si mulier. voluntas. i. delectatio q̃ habet in coitu. h. xxxij. q. iij. uir cũ in culpa. t si nunqꝫ esset punienda hoc deberet fieri ꝓpter uoluptatẽ. laur. dicit gen. iij. ei. i. id qꝺ est ei pena. s. parere iputamus ei ꝓ culpa qꝺ ñ est faciendũ. nã afflict tẽ. ut h dicit gl. C in gl. afflictus in fi. adde. de hoc no. j. c. ad eius. in gl. hoc est. tẽ.

Baptizari. que gignit. i. parit. quasi post partũ non ꝓhibet mulier baptizari. de cõse. di. iij. si qua. la. inquantũ. sed pone ꝙ dũ mulier est in partu tã puer extra caput misit t non põt egredi. dubitatur de uita eius nunqꝺ est baptizãdus. uideꝛ ꝙ sic. ff. de religio. l. cũ i diuersis. fm la. gignit quia añ non põt. de cõse. di. iij. qui in maternis. c. si baptizata. sed stati ut natus est non ꝓhibet baptizari. vñ quidã heretici hoc ꝓhibẽtes sunt excõicati. ut de cõse. di. iij. c. placuit ut qcunqꝫ. io. t la. t. h. misteriũ. s. sacramẽtuz baptismi. ꝑ qꝺ fit remissio peccatoꝝ. h. mora. nõ ꝙ si nõ instat periculũ põt differri. de ꝓse. di. iij. puulis. lau.

Hec uo. s. mulieris enixe. parua v. ꝓtinãt. i. nolunt t ullipẽdunt. uel contẽnunt. i. nolunt t non ꝑmittunt mulieres uxores suas. h. tradunt. sup. ex cã que sequit. s. incõtinentie. hec aũt. v. tradũt. hic colligitur quod ꝰ. in prin. c. tẽpus ablactationis ꝓ tẽpore purgatioĩs accipit. Quippe. n. ij. ps. io. de. f. t sine. i. ꝑter cãm partus. t istud siue est indusiuũ t accipit siue etiã uarijs modis. ff. de man. l. si mãdauero. §. fugitiuus. ibi ponitur ꝓ non. sed ꝓ contra ponitur. ff. de acqui. pos. si ex stipulatu. quasi t ĩ casu

D

phibetur scilicet dū sunt in partu. ut. xxxiij. q. iij. si eam. c. si uir. ꝛ in alio. s. dū sunt in mēstruis. ꝛ ita siue ūcludit. ar. xiij. q. ij. ebron. xxxv. q. iij. porro. fm lau. ꝛ hu. ꝛ io. de. f. sic etiaꝫ absqꝫ ꝛ usqꝫ ūclusiue ponunt. qđ dic ut no. xxiij. q. v. non est nostrū. ꝛ dictio seu auget. lxiij. di. ego. misterij. leuit. xv. p hibet uidet ꝙ hoc sit ꝓceptū qđ. h. dic. quia omia q̄ sunt in ueteri testamēto puniebant morte hodie sunt criminalia. ga repellunt a promotione. liij. di. multos. sed illud intelligas de illis que remanserunt peccata. quedam enim non remanserunt peccata. ut colligere ligna in sabbato. ꝛ similia. laur. sacra. leuiti. xvij. accedat ergo ad ordines non est admittendus q ad talē accesserit. ut. liij. di. multi. in fi. ¶ Que tñ tertia ps. nouimus v. fimbriā. luce. viij. mat. ix. c. recessit. ar. ꝙ is q ꝓfugit ad corp̄ christi liberat. alij ꝛ. ut no. xiij. q. ij. quesitū. ibi uideas. si ergo v. si eni v. ꝓsumpsit. i. bene fecit. ꝛ accipit i bono hoc uerbū ꝓsumpsit. ut. xvi. q. i. monachi. vij. q. i. §. cū uero. ibi v. ꝓsumentiū. tē. h. ꝛ xij. q. ij. si quis q̄libꝫ. aliqñ notat uiciū. ut. viij. di. qui cōtempta. x. di. c. ij. xvij. di. multę. vicio. i. corruptiōe. hu. ¶ Sancte. iiij. ps. misteriū. i. corpus xpi. in eisdē tēpore partus. si aūt v. sed si peeperat v. iudicāda. i. dānanda uel uituperāda. h. ibi. i. tunc. culpas. i. penas. suas idest in se. agnoscere. i. timere ꝛ credeꝛ esse. ibi. i. qñ. culpa. s. actualis ꝛ mortalis. q. d. licet eniꝫ quis sit iustus dꝫ timere ne aliqđ peccatū mortale sit in eo. vnde ꝓpheta. ab occultis meis munda me tē. nō est in se. uel dic. ibi. i. in futuro vl pena ꝓsenti. agnoscere culpas suas nō dico ꝓsentes sed preteritas. ubi culpa scꝫ actualis. nō est scꝫ ꝓsens. q. d. cū deus pnā alicui infligit agnoscere hoc debet ꝓ sua culpa saltē ꝓterita sibi fieri. ad hoc de pe. di. iij. ꝑma cōsultatio. no. ex. de obser. ieiu. c. ij. §. ij. agit. i. pena sustinet ꝛ infligit. ex dpa. hec littera intelligit de originali peccato. ꝛ hoc innuit lra sequēs primi homis. geñ. iij. ¶ in gl. i. ibi lacte. adde. alibi dicitur. puer ablactatus qui pōt uti cibo solido. xx. q. i. quicunqꝫ. ¶ in gl. i. sub forma. phibitionis ibi quidā. adde. ut laurē. sic. xviij. q. i. sic eni. ¶ in. c. gl. ibi leprosi. adde. ut hoc melꝰ ꝛ clarius intelligas scias ꝙ mēstruata mulier dicitur a menstruis. i. a ꝓfluuio sanguinis quē per singulos menses mulier profert. hec ꝛ mulierbria nūcupant. adeo execrabilis ꝛ i mundus est ille sanguis. sicut ait Julius Solinus in li. de mirabilibus mundi. ut eius cōtractu fruges nō germinent. arescant arbusta. moriant herbe. amittāt arbores fructus. ni grescāt aera. ꝛ si canes inde ederēt in rabiē efferant. nō autē solū ꝓpter ipsaꝫ imūditiā sanguis a menstruata arcenda est voluntas sed etiā ne uiciosus fetus ex illo coitu nascat. tunc enī testante Piero. cōcepti fetus uiciū seminis contrahunt. ita ut leprosi ꝛ elephantici ex hac corruptione nascant. ꝛ fetida corpora in utroqꝫ sexu ex hac corruptione nascāt prauitate uel deformitate membroꝝ appareant. sanies eni corrupta designat fm iof. ¶ in. c. gl. ibi nō potest. adde. unde dicit apostolus. sciat unusqsqꝫ uas suū possidere in sanctificatiōe ꝛ honore. iof. ¶ in gl. hoc est regulare ibi. imputari non debent. adde. nec talia prosunt. ut patꝫ in eo quod legit ꝛ no. ꝛ. xiij. q. ij. q̄s ꝓposterū ¶ in. c. gl. ibi secus in cōditōnali coactione. h. ac de hoc uideas qđ legit ꝛ no. de pe. di. i. c. pōt fieri. xi. q. iij. non solū. alias incipit timendo. ¶ in. c. glo. ibi inter uirgines. adde. de hoc etiā no. s. e. si mulier. sed ad huꝰ dicti declarationē uide quod dicā. xxxij. q. v. reuera. ¶ in. c. gl. ar. quod. in fi. adde. quod dic ut no. ex. de priuil. sane. ¶ in gl. ar. ꝙ non semp. in fi. adde. ꝛ. c. inebriarunt. ꝛ ex. de sponsa. ueniens. ꝛ ex. de cōcess. ꝓben. quoniā. cōsuetuimus tñ dicere contrariū regulariter. ubi eni quis non tenet de casu si tamē culpa ꝓcedat tenebitur. ff. como. l. si ut certo. §. sed interdū. xv. q. i. si quis insaniens. §. se. ff. ꝙ me. cā. l. si mulier. sed qđ hic dicit ideo est quia aliena fuit culpa. ꝛ nō ē idignꝰ uenia q alieno uicio laborauit. C. de natu. libe. l. legē. nec dꝫ aliquē culpa efficē. C. vñ vi. l. meminerint. iuxta fi. io. de sa. de hoc no. ex ꝙ me. cā. abbas. ibi uidere poteris. r.

¶ Di. vi.

QUia uero. vel si sacerdos. v. misteria. i. q. i. mutli v. misteriū. de his v. ¶ in. i. gl. ibi qa fecerat. adde. sic. s. c. ꝓri. ¶ in. c. gl. ibi. ꝛ qñ nō. adde. ad hoc facit. i. duobꝰ c. ꝓri. ¶ in. c. gl. ibi in ꝑmissa di. adde. seqꝫ. §. i. v. sed cū male tē. ¶ in. c. gl. ibi. §. bis adde. i. ea. di. ¶ in. c. gl. ibi ueniale. a dde. ꝛ. i. c. ij. in prin. ¶ in. c. glo. ibi omnino. adde. ꝛ. i. c. ij. ¶ in. c. gl. ibi peccatū est sup. sicut et ipsa cogitatio ex qua ꝓcedit. ¶ in. c. gl. ibi mortale. sup. sic innuit. i. in fi. ꝛ. c. se. ꝛ in palea. sed pensandū. ¶ in. c. gl. ibi mortaliter. adde. hic respicit ꝓximū dictū. ¶ in. c. glo. ibi. ꝛ uenialiter. adde. hoc respicit dictū añcedens. ibi sed illa cogitatio tē. ¶ in. c. gl. ibi alij. adde. ut hu. ¶ in. c. gl. ibi nō peccant. adde. sup. si polluātur nisi ꝓcedat uel subsequat cōsensus. tunc eni peccat non ꝓpter pollutionē sed ꝓpter ꝓsensū. fm io. de. f. ꝛ ad hoc ꝑtinet qđ. i. c. ꝓri. sequitur. ibi quo iure. tē. ꝛ. i. c. ij. ibi. luxurie quippe tē. ¶ in. c. gl. ibi. ei succedit. adde. insti. de succes. li. §. sed nostra. ¶ in. c. glo. in fi. adde. arg. ff. de reg. iu. semp qui non prohibet.

¶ Testamentū ueteris deutro. xxiij. leuiti. xv. pollutū nocturno semine. aqua. i. penitētia. io. Quod tñ. ij. pars. spiritualis. i. populus christianus ꝓpt spiritualē intellectū. quia spiritualiter itelligit qđ uidemus ad litterā. nā spiritus est qui uiuificat tē. de cō. di. ij. ꝑma. ar. i. q. i. marchion. uel qa spiritualia eius ꝓmissa sūt ut in euangelio. si feceritis tē. centuplū accipietis ꝛ uitā eternā possidebitis. antiquis uero dictū est si feceritis bona terre comedetis tē. uel ꝙ populꝰ christianus spiritualiē punit. antiqui corporaliter puniūt. xi. q. iij. absit. uel qa penis uirtutū semper ad celestia tēdunt. sꝫ antiqui ad eterna. xxiij. q. iij. cū in lege. p somnū. quia nō est uere somnū cum uigilet hu. ueris imaginibus. i. uera imaginatōne ꝛ nō imaginaria. s. qua tē. ut dicē glo. aqua. i. penitētia. io. lachrimis interioribus. h. Sed est. iij. pars. in eadē ꝓsequitur ad litterā de nocturna pollutōe. hu. s. ex qbus causis cōtingit. aliquādo v. ex crapula. i. ingurgitatione. Dicit eni crapula ūmoderata uoracitas quasi cruda epula. de hac dr ex de uita ꝛ ho. de. a crapula. aliquādo v. infirmitate. s. quādo dissoluti sunt humores ꝛ effluūt sine feruore carnis. fm hu. sed nō est peccatū ut subijcit sed ē pena peccati. cū uero v. morū receptacula. lxiij. di. in principio ¶ Grauant sub. ꝛ exinde sequit pollutio. ex inde. i. ex pollutione. uel. i. postea. uel. i. ex ūmoderata sumptione cibi. fm hu. ꝛ io. de fa. nam si v. abstinere. uidetur ꝙ sacerdos abstinere nō debet ab ymolatione sacri misterij ꝓpter pollutionē in quā per crapulā incidit. cū illa pollutio sit ueniale peccatū ꝛ ueniale peccatū tollatur ꝑ oblationē sacrificij. de conse. di. ij. cū omne. in prin. Itē si approbat baptismus mali sacerdotis ergo eius sacrificiū. quia non pōt fieri ut qui sanctus est ad baptismū ad altare sit peccator. i. q. i. sicut xps. Rñ. plus est ꝛ maior mūditia requirit in sacrificio q̄m in baptismo. nā in sacrificio est sacerdos cora deo. de conse. di. ij. qd sit sanguinis. io. de. deo. debet. hic elice efficax arg. ꝙ minus ē audire diuina q̄m celebrare. ꝛ q̄uis quis sit remotus a celebrādo siue suspensus nō ꝓpter hoc intelligitur suspensus uel remotus ab interessendo diuinis. ad idez. xij. q. ij. de uiro. §. iij. in prin. ꝛ xxxiij. q. ij. de bis. ꝛ. c. latorē. ꝛ de conse. di. iiij. eos quos. ꝛ b innuit inno. ꝓut no. ex. de sen. ex. cū medicialis. in gl. fm tenorē tē. in fi. ꝛ uide decre. ex li. vi. de ꝓbule. lꝫ nobis. Si tamē respicit illud qđ dictū est de ꝓceptione non ad illud quod dictū est de ymolatione uel cōsectione. ꝛ ut dicit hu. apertius b docet experimentū q̄m lingua. io. de fa. si tamen. i. maxime. io. quia idē si imaginaret ibi in somno cum dormiētes non peccent nec uenialiter nec mortaliter ꝓ. c. nō

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

est. ꝛ in hoc.c.quo iure.nō concusserit pollutio ipsa.qua re quasi diceret iste talis qui ex crapula passus est pollutionez debet abstinere a missarū celebratiōe. qua in re.i.ꝓpter qō. vnū ibi esse ostendit.vnde sup.mens ipsa rea quodāmō dr̄ que nō est libera.tunc cū dormiendo polluit homo non est libera inquantū sic ut ꝓhibere valiat nō est libera dico.uel ideſt saltē.suo iudicio ut sz̄ tūc quia illusio operat possit iudicare maluz esse quod est illud.vnde ꝓbatur rea esse.ꝛ qō illud ꝓbatur esse ecce p̄cedens ingurgitatio in quā post sō̄ num meminerint se incidisse.ꝛ hoc est qō sequit.c.se.ꝛ si dormientis corpore z̄c.patet animo.reatus suus.i.manifestum est sepius cogitādo animo meminisse cōmisisse culpā ꝑ quā ex hac pollutione reus est z̄c.fm ioſ.uel dic aliter.qua in re. quia hic subiungit ne gs crederet dormientē peccare in ipa pollutione.ꝛ dic qua in re.i.in nocturna pollutione.bu.uel dic qua in re sub.diceret aliquis que causa est ista cū anima nō possit in somnis peccare fz̄ io.de fā.rea quodāmō dicitur obnoxia suo quando se ingurgitabat.libera absoluta a tomno.s.alii dicunt.nō tunc libera a peccato.lau.cū se.quando sit libera ostendit sz̄.cū.i.quādo sz̄ post euigilationez bug. mens sub.ostenditur.tunc.i.in ipso somno uel postea uigilans illa dico.libera.i.soluta a somno.i.existens.in suo iudicio.i.cum est in libertate.ꝛ si.i.quāuis.nihil turpe sz̄.meminit se.uidisse in corpore dormientis.i.turpi imaginatione nō fuit cōcussa dū corpus dormiret.tamē in vigilijs corpis. ideſt dū corpus uigilaret.ingluuiē.i. ingurgitationē uel immoderatā refectionē que culpa uenialis est.xxv.di.§.alias. nā ingluuies est vnū de septē viciis mortalibus quasi dicez in summa cū homo ex crapula p̄cedente polluit in somno ñ peccat mens eius ex ipsa pollutione.nec etiā cum uigilat et recordat p̄terite pollutionis ꝛ ingurgitationis sed tunc peccauit cū reatū contraxit.i.cū se ingurgitauerit. aperte dicat ꝙ dormiendo non peccat quis quicqd dicat a multis qui re uera dormire videt.Et nota ꝙ quidā libri habent ostendit. ꝛ est idē sensus ꝛ littera planior.lau.si uero v.pun.sequit tertiū membrū ho.illusio.i.temtatio .pollutio.b.reatus.i.mortalis uel uenialis.b.radice.i.mala cogitatione.b.ꝓtulit.i.ꝓferendo illusionē nesciēter.b.nesciens. nota de ignorantia que uenit ex culpa.xv.q.i.c.merito.ꝛ.c. inebriauerunt.l.di. clerico.ꝛ.c.de his.ꝛ.c.dericū.ꝛ.c.hi qui.xxi.q.iiii.inter cetera.lau.tale.i.ultimā.b.oportet indistincte.¶ in glo.talē.ibi de quo adde sz̄ qui in somno sperma emittit.b.¶ in.c.gl. ibi seruat.adde.sub.iudei a contactu mortui in pollutis.de conse.di.iiii.nec quēquā.b.ꝛ lau.¶ in gl.cum videt.in fiñ. adde.ꝛ cōcupiscat eā inquinatus mēte nō corpore.quod enī dicit in.l.de pulluto corpore exponit de polluta mente.bu. ¶ in gl.i.quo in fi.adde.i.praue cogitationis.i.quouscz recedat illa cogitatio reatu.licet enī peccatū transeat actu remanet tamē reatu.xxxii.q.vii.non solū.de conse.di.iii.non ex quo uel dic.ad uesperū.i.ad penitentiā quia uespera.i.finis est peccati.ꝛ idē est sensus.b.¶ in glo.ergo consilium.ibi.si vult.adde.sed peccabit q̄uis uenialiter fm quosdam.Sed obijtio eis qui consilio nō utitur non imputatur eis.xiii.q. i.quisquis.Ad hec respōdent uez est de consilio p̄fectōnis. de quo ibi loquitur secus de consilio reuerentie.de quo legitur hoc.c.

Sed pensandū.palea est.ꝛ qui eā nō habent intentionē siue mentē habent.de pe.di.ii.sicut tribus.et hic uidet distinguere de cogitatōe quādo sit mortale peccatū ꝛ quādo ueniale.b. modis.i.his tribus gradibus sepe uenit ad actū exteriorē mortalis peccati.b.peccatuz mortale.b.per dyabolū.de hoc tractat.xxvi.q.iiii.sciendu.ꝛ.c.quodā loco.de pe.di.ii.si.enim.iuxta pun.ꝛ dic per dyabolū.i.a dyabolo.Sed cōtra.dicit enī Augustꝰ.ꝙ dyabolus nō est imissor malarū cogitationū sed incensor.ar.ō hoc xv.q.i.illa.ꝛ.c.nō est.ibi dicā.per carnē.i. in anima ex carne sola enīz anima delectat ꝛ non caro.b.per spiritū.i.per rationez.quādo non resistit.quādo enī dyabolus suggerit uel alias primus motus nascit in anima ꝛ ratio nō repugnat dr̄ cōsentire non ꝙ cōsentiat.quia ratio nunqz̄ cōsentit peccato sed quia nō repugnat nō resistit qui ꝓcedat.b.suggessit ge. iii.spiritus cōsentis.ge.iii.c.ad pri.discretio.i.cautela cuz ali quid istorū incumbit .s.animū.presidē.i.iudicē.sui scz ut animus se cognascat ꝛ sit cautus adeo.quia si unū oriat i eo statim cōtradicat nec permittat sequi secundū uel tertiū ꝙ'erit si p̄sidebit ꝛ nō succūbet.uel animus dicit cōsensus.ꝛ ē sensus cōsensus.i.animū per quē fit cōsensus. p̄sidem.i.p̄sidentem iudicē sui.i.iudicantē se per cōsensum.b.suggerit.xvii.q.iiii. si quis suadente.omnino.j.e.non est.ꝛ dic scz exterius.nā ꝑmus motus iam est ꝛ est peccatū uel nō est.perpetratū.s.qō sit mortale.b.nasci.i.ad eius.s.peccati exteriorīs natiuitatez appropiquari uel nasci.i.natū nutriri.sic postea exponit uel nasci ad maiorē penā.b.dicens ro.vii.video.hec uerba exponūt.xxxii.q.v.si paulus.

Non est.plane legit de nocturna pollutione.que fit tantū in somno que nullū peccatū est b.quādo nolentes.i.nullā voluntatē actu habentes scz dormientes nihil cōsentientes.b.est peccatū.i.fit in nobis.bu.affectibus.i.cōsensu.lau.in ueritate per effectū.lau.īmoritc.sine ullo peccato.bo.idem ꝙ extra memoriam quia nō p̄cesserunt turpes cogitationes.b.inquinatū.i.corpaliter pollutū. b.culpe p̄cedenti.lau.sue.i. credat ibi hoc accidisse sibi proaliquo peccato uel actuali uel ueniali.ē.v.di.ad eius.in fi.i mundiciā.i.peccatū ꝓ quo credit sibi hoc accedisse.b.

Dis ita respōdetur.Hic incipit tertia pars gnte di. fm io.de fa. naturale. ius.i.diuinū.ut.ē.in pri.naturali.i.diuino sunt v̄.mortalia deutrot exod.xx. nō occides.uide qō no.xxxii.q.vii.quid in omibus.¶ in gl.ii.quedā v̄.multica p̄cepta.leuiti.ix.ꝛ.iii.p̄cepta quātū ad litterā non tamē quantū ad moralē intelligentiā ꝛ alia leuit. iii.ꝛ.ix.moralia v̄.mutabilitatē.quedā enim p̄cepta que non erant de decē ut de matrimonio cōtrahendo.xxvii.q.i.nuptiarū.in pun.sublata sunt.quedā sunt ampliata.ut de nō dimittenda uxore nisi ob fornicationis cām que fornicatō ampliata est.xxviii.q.i.ydolatria.quedā etiam sunt diminuta.ut illud non occides in iudice.quedā etiā dispensatōnē admittent.ut in uoto ꝛ iuramento ꝛ decimis.lau.mistica v̄.sibi.s. iure naturali.mutata ut de sabato seruando qō mutatuz est in dominicā.lau.ut de cōse.di.iii.puenit.naturale v̄.manet. quo ad p̄cepta ꝛ ꝓhibitiones.¶ in glo.hic ponit magister ibi ꝛ asino.ut deutro.xxii.ꝛ.j.xvi.q.vii.in noua.¶ in.e.gl. ibi cōtextā.adde ex̄ de elec. cum cām.¶ in.e.gl.ibi diuer. so semine.adde dicas uerū esse.ꝛ ratio reddi non pōt de tribus mandatis p̄dictis quare sic mādata fuerūt.sed de sensu morali ratio reddi pōt.est enī triplex duplicitas. ꝑa in corde secunda in ore.tertia in corpore.sicut continit tripliciter peccare.s.corde ore ꝛ opere. Prima duplicitas ꝓhibetur i in illo mādato.nō indues uestē lino lanaqz z̄c.ut ē. primo dicit.per linū enim quod subtile est ꝛ occultū. quia sub tegmine ponit aliusqz uestibus operit.malitia intelligit que latet in corpore.per lanā que blanda ꝛ mollis est dum tangitur intelligit blanda.i.mollis siue amicabilis facies exterius.per hoc ergo ꝙ lex ꝓhibet ne aliquis induat uestē lino lanaqz contexta.ꝓhibet ne aliquis habeat malitiā in corde ꝛ amicitiā p̄tendit i facie. Itē semen est uerbum bonū ꝛ v̄bū malū verbū dei ꝛ uerbū dyaboli. per semen uerbū intelligitur fm ꝙ dicit in euāgelio.semen est uerbū dei.ꝛ probat.xliii.di.c i.circa fi.per hoc ergo ꝙ ꝓhibet lex ne aliquis semiat agrū diuerso semine ꝓhibz secundā duplicitatatē scz ne aliqs uerbū detractionis uerbū dyaboli in occulto habeat.uerbū aute bonū.i.suaue ad audiendu sicut ē uerbum adulatorium habeat in aperto. Iē est opus bonū ꝛ opus malū.ꝑ bouez

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

intelligitur opus bonū. quia bos est aīal laboriosuz ⁊ fructu osum ⁊ fm legē reputatur mundū. per asinū qui fm legez re putatur imundus intelligitur opus maluz ⁊ per hoc qđ lex ꝓhibet ne aliquis aret i boue ⁊ asino ꝓhibet tertiā duplici tatem. s. ne aliquis operet bonū in aperto quod scz est de ge nere malorū. quia bonū non pōt esse cū intentio sit mala. ⁊ i occulto faciat maluz sicut faciunt ypocrite. prima duplicitas pertinet ad seductores. scđa ad detractores. tertia ad ypocri tas. fm pe. ¶ in. c. glo. ibi nō est mutatus. adde. dic planius q nō dr ob hoc mutatū ius naturale qz i bis ñ ꝓsistebat ius naturale quo ad supficiē littere fm quaz hec sunt mutata sed quo ad mysticā intelligentiā fm quā nō mutant. b. ⁊ pe.

Ius uero. Postq̄ ostendit quo tēpore incipit ius naturale incipit ostēdē a quo tēpore icepit ius con suetudinis. ⁊ dicit qđ a tēpore Caim. h. ⁊ la. ⁊ hic nō ē. §. fm bar. bux. sed est secūda pars. §. ciuitatē scz ennoc geñ. iiii. legit. geñ. xxi. quod cuz v. s. ius cōsuetudinis. hu. ex tunctū. geñ. vi. ⁊. vii. a tēpore nemroth principiū regni huius fuit babalon. h. lau. ditionis. ditio est potestas siue manda tum auctoritatis. sec dictū est a dico dicis siue quia potentū est dicere aliis. i. pcipere subditis suis siue quia potestas uel auctoritas dicto cōfertur aliis. nā maiores prelati potestatez dant minoribus dicto suo. ⁊ cōponit cum iure ⁊ dicitur hec iurisditio fm polli. vnde dic q dicio per c solum est potestas con ditio. imperiuz. dictio uero per ⁊ quelibet pars oratonis ut nomen verbuz fm pap. in geñ. iii. ⁊ xi. cepit nemroth. iste cogebat homines ignē ad orare. super hoc videas q habet in histo. geñ. c. redit moyses. ꝛc. Robustus. videt robusti qui de sua iustitia psumunt misericordiā penitentibus dene gandā putant ⁊ prudentes reprehendunt ut iprudentes. ii. q. vij. §. de bis. lau. pe. uenator. lxxxvi. di. esau. laur. ⁊ extin ctor si oppressio istius fuit iniqua. quomō potuit ab eo ius sumere initiū. Rñ. licet mala intentione opprimeret iussu ta men ⁊ auctoritate dei hoc fecit. ar. viii. q. i. audacter. xiii. q. v. dixit. xxiii. q. v. si non licet. ex de diuor gaudemus. fm. io. de san. ad turrim legit geñ. xi. q omnes post diluuiū timen tes iliud iterū venire dixerunt alter ad alterū. faciamus tur rim cuius cacumē pertingat ad celū. cunqz edificarent con fundit deus liguas eoruz. vnde ⁊ turris illa dicta est babel. idest confusio quia ibi confusuz est labiū uniuerse terre. cum primo terra esset vnius labii ⁊ vnius sermonis in quo loco edificata est babilonia. b. de hoc plene habet in histo. ge. c. post abitum uero Noe ꝛc. ¶ in gl. qui primo edficauit. ibi. sed ius costitutionis a moise. adō hoc non debet hic esse qz hoc dicit in se. di. nec hoc ponit hu. nec laurē. nec etiā ponit in antiqua glo. io. ¶ in gl. i. eorū. in fi. adde ⁊ pmittit deus talia ꝓpter peccatū populi. viii. q. i. audacter ⁊. xxiii. q. v. re mittunt. ⁊. §. hinc notandū. uel dic cor. dño. i. amorez domi nij. i. dominandi. hu.

Di. vii.

AIs autem constituti

onis a institutionibus quātū ad scriptu rā. quia omnis ornatus ꝛc. xxxvii. di. §. sed contra. v. omnis q̄stū ad formā ut descendā ꝛc. ii. q. i. deus omnipotēs. di cens exo. xxi. c. ¶ in. i. gl. ibi quē seculares. adde sub. ⁊ qđ dicit intelligas quo ad scripturā. nā ante tēpus istoz fuerūt hec omnia iura. Jus naturale prius eni fuit per intelligentiā nō tñ idē dico de aliis iuribus. qz iā nō esset differētia quo ad tēpus inter ius naturale ⁊ alia. lau. ⁊ ho. idē tenent. ¶ in glo. i. iudicijs factis. adde. s. ad litter dirimendas. io. de sā. ¶ in gl. legit in exo. adde. xxi. c. ¶ in. c. gl. ibi nisi ann⁹ iu bileus. adde de hoc habet leui. xxv. c. ⁊ erat annus iubile⁹ in ueteri testamēto qnlibet quinquagesimo ⁊ tunc qui erat seruus liber efficiebat ⁊ carcerati dimittebant. ⁊ dico q iu bileus est sermo hebraicus. ⁊ interpiat annus remissionis. i

quo dāgebant thubē ⁊ ad amēs reuertebat antiqua posses sio. debita absoluebant ⁊ confirmabat libertat. ita dicit yti. ⁊ pap. sed in histo. sup geñ. xiii. dicit sic. a victoria Abraham tradunt iubileū initiū sumpsisse ꝓ redemptione captiuoruz. Jobel eniz interptat remissio uel initiū. vnde iubileus remis sionis uel initialis sine initiatus. Ob hoc aūt cōstitutus ē qn quagesimus. quia tunc erat loth qnquaginta annorum uel tunc erat qnquagesimus annus ex quo dñs locutus ē abra de inuia uel ex quo egressus est de tharam. uel abrahā peri tus fuit astrorū in quibus fm quosdā zaroesten magice artis inuentorē instruxit. nouerat eni q intēperies aeris que fit ex elevatis uel depulsis planetis semp usq ad qnquaginta an nos ad temperiem redit. ⁊ inde qđ uidit fieri in astris voluit imitari in terris. ⁊ licet dicat a iobel tamē cā euphonie nō dr iobelleus sed iubelleus. fm polli. ¶ in. c. gl. ibi fabula. adō quoddā instrumentū ferreū est. ¶ in. c. gl. ibi perpetue ser uitutis. adde ⁊ ita hic inducit seruitus ex pscriptione septen nij. ut no. i. di. ius gentiū.

Moyses diuinas. i. pcepta decalogi. foroneus v. rex ex de uer. sig. forus. mercurius v. solon v. ligurius v. numa v a numinibus in quoz cultura diligens fuit. pompilius a pōpis quas in honore deoz constituit. et fuit secundus rex romanorū. h. primus nō tēpore sed scientia ⁊ fm hoc uacat hec glo. hic posita. deinde v. ¶ in gl. immo primus. ibi edidit. adde. ff. de orig. iu. l. ii. lau. ¶ in. c. glo. ibi sed paucas. adde. sub. ⁊ ideo de eo tacet lex. ¶ in gl. cū eni ibi. abijssent. adde. hoc sic intellige deleto eniz noie regio in urbe eo q filius Tarquinii septimi regis Lucretiā oppres serat omēs leges quas reges tulerāt abolenerūt. ⁊ sic ꝑplus romanus fere. xii. annis incerto iure ⁊ consuetudine usus est quod ne diutius fieret autoritate populi constituti sunt. ⁊. uiri ꝛc. ut sequitur in glo. fm hug. De ista Lucretia ⁊ eius oppressione habetur. xxxii. q. v. prepolita.

Fuerunt. hic nō debet esse initiū. c. fm. h. apius bi nomius fuit iste fz. h. ⁊ no. hic diligentiā antiquo ruz quinec nota iuris prudentuz tacere uoluerunt sic. ff. de orig. iu. l. ii. §. iuris ciuilis cū se. §. conscribendaruz. ad leges cōscribendas ⁊ transferendas in latinū fz. h. leges v. deinde v. Paulatim. ii. pars. abolerūt. i. ab usu recesserūt lau. Noue. iii. pars respectu antiquarū. uel a principib⁹ no uis edite ul roborate. b. postea v. gregoriani scz codicis. im peratoris titulo. i. nomie. quia in principio cuiuslibet legis no men posuit auctoris fm hu. ¶ in glo. i. in fi. adde. mel⁹ cul pam attenuat sed non in totū excusat a peccato. ut in contra rijs. ⁊ no. ex de homi. sicut dignū. §. illi preterea. ⁊ ut metus excuset in totū debet talis qui debeat cadere in constantem uirū scz qui contineat metū mortis uel corporis cruciatū. ex de his que vi me. ue cā. fiunt. cū dilectus. ubi no. io. ⁊ ber. q metus excōicationis nō excusat. quia excōicatio medicinal est. ii. q. i. multi. ⁊ ex li. vi. de sen. ex. cū medicinalis. tamē idē ber. no. contra ex de resti. spo. olim inter te. sed nonne quod uerius est fm hosti. put no. hosti. in prc. c. cum dilectus. ⁊ h adde quod legit ⁊ no. i. q. vi. c. i. in glo. vlt. ⁊ quod dicā. xv. q. vi. c. i. in addi. ad intelligentiā ꝛc.

Di. viii.

DIffert autem.

hec di. diui ditur in duas ptes In quarū prima ꝓbat q đ iur na turali omnia sunt cōia. io. de san. nam v. nature. i. naturali hu. lau. iudicio rōnis. pe. legit act. iii. credentiū erat in uiuculo charitatis ⁊ cōcordie vnitū aduolendū. ⁊ ania vna. i. vna fi des. philosophis phī grece amatores scientie interpretat. est eni fm yti. phūs qui diuinarū ⁊ humanarū rerū scientiā ha bet ⁊ omnē bene viuendi tramitē tenet. vnde dicūt Philo sophia est diuinarū ⁊ humanarūqz rerū inquantū hōi possi bile est. ꝓbabilis scientia. ul dic fz yti. q philosophia est ars

artiū ꝛ diſciplina diſciplinarū ſm pap. uel dic etiā ſm yſido. phia eſt rerū diuinaruꝫ ꝛ hūanꝫ cognitio ſtudio bene uiuēdi cōiuncta. ꝛ cōponitur phūs a philos qđ eſt amor ꝛ ſophia quod eſt ſapiētia ſm polli. inuenit ſcz eſſe cōia. vnde v. affectus dicit lau. ſic. neſcit nō ita intelligas ut neſciat filios ſuos ꝛ ut ei liceat cū filia ſua coire. ſed ita. i. eo dē affectu ſuſcipit extraneos quo ꝛ filios ꝓprios .xij .q. i. dilectiſſimis. ff. de iudi. l. ij. lau. unde dic. neſcit affectus. i. tantū ſeipſum diligere. ſm hu. Iure uero. ij. pars cōſtitutionis ciuilis uel gentium. uel eccliaſtice uel ſecularis. C in. i. gl. i fi. adde. ſub. qđ ñ eſt alio iure. repetit etiā in hac di. ſecūdā differētiā. ē. aſſignatā ſcz que conſiſtit in dignitate ſcz quia ius naturale nullā patit̄ immutationē. ꝛ ſi qua in alio iure inueniunt̄ ei ꝓtraria uana ꝛ irrita iudicant̄. Sed quare repetit hanc differentiā cuꝫ ſuperius eā tractauerit. Rñ. quia plenius hic eā exequit̄. uel dic q dignitas hic cōſiſtit in duobus ſcz in hoc q ius naturale nullā patit̄ immutatōꝫ. ꝛ hoc tractauit ſupra. ꝛ in hoc q quecunq; in alio iure inueniunt̄ cōtraria iuri naturali abrogata ſunt. ꝛ hoc exequit̄ in hac di. hu. C in glo. i. apoſtoloſ in fi. adde ꝛ. c. ſcimus. h. C in gl. quiſq; ibi. alium. adde de pe. di. ij. charitas eſt. ꝛ iuxta fi. C in. e. gl. ibi publicaꝫ. ſub. quam ſic fingendo diſpoſuit ut oībus omnia ꝛē. hu.

QUo iure. Caſus Auguſti. diſputat in hoc. c. ꝓtra hereticos qui dicebant ſe habere poſſeſſiones ꝓprias nō ab imperatore. Sed ꝓbat Auguſti. q nullas debent habere poſſeſſiones. quia de iure naturali ñ poterant cū ſm ipſum omnia cōiter habeant̄ de iure diuio. nō quia nō poterant hereticī illud ꝓ ſe allegare cū dicatur. omnia ſunt iuſtorū ꝛ auferet a uobis regnū. ꝛ dabitur gēti facienti iuſtitiā ꝛ labores impiorū iuſti edent. xxiij. q. vij. c. i. ꝛ. ij. ꝛ. iij. de iure humano. non tamē ius humanū eis auferri ꝓcipiat. lau. diuinū. diuinū ius uocat legale ius ꝛ euangelicū quo continet̄ q oia ſunt cōmunia non quo ad ꝓceptū. ſed quo ad permiſſionē. nā licet aliqua ꝓpria ſm ipſum habeant̄ non tamē eo oſtendit̄ qualiter aliquod ꝓpriū poſſideatur. ſicut oſtendit̄ iure humano ut emptione ꝓſcriptione et ſimilibus ſm hu. vnde. i. quo iure hu. humano ex ui interrogationis dat̄ intelligi q nō iure diuino. vnde ſubdit̄. nā iuſtē. hu. dñi eſt tanq; vniuerſalis domini. ex̄ de dec. tua. cuius enī eſt ꝓprietas ꝛ aliorū uſus uel lege. c. de here. ꝛ tunc dic. dñi. i. eorū qui ſunt domini. ſed ſm hoc nō facit multū ad ꝓpoſitum ſm lau. pauperes. paup dicit̄ qui parū potens. ꝛ ſic poteſt ſumi. xi. q. iij. pauper. uel quaſi parū imperans. ſicut paruus dicit̄ quaſi parū ualens. ſm polli. ſic ꝛ ſm pap. pauper dicit̄ qui habet aliquid licet parū. ſed inops dicit̄ qui nihil habet. diuites. diues tis. locuples. ſed diues pecunijs dī locuples fundis ſm pap. limus eſt terra humida ꝛ cenoſa ſicut in ꝓfundo aque. una. i. cōis. h. terra genī. ij. iure ergo. iuſtē dictū eſt. hoc eſt meū illud tuū. cū ius humanū ſit ius ergo non ꝓpter iniquitatē. xij. q. i. c. ij. v. iniquitas. ibi dicit cura ꝛ ſollicitudo acquirendi. quia in ea ſepe acquirit̄ iniqtas. la. ul̄ quia ea dicit̄ iniquitas. i. malū ſeculare. i. pena ſecularū. xiij q. v. §. ſed hoc. ſm hu. ſeruus. xxxv. di. ſexto die. cōtra ibi innuit̄ quia iure diuino. i. ꝓcepto ꝛ inſpiratione diuina ſit introducta ſeruitus per Noe. Solutio licet Noe diuina inſpiratione maledixerit nepoti ꝛ eū addiderit ſeruituti. ut. xxiij. q. iij. §. ſed qui. ꝛ in diuino iure ſit introducta nō tamē oſtēdit Noe nec in diuino iure cōtinet̄ qualiter ſeruitus introducatur quod ſit in humano iure. uel dic ut no. ē. di. i. ius gētū. lau. ꝛ hu. iura imperatorū. Nota q omia iura que ab hoīe ſunt inuenta dicunt̄ hic humana. i. ab hoīe. uel ab humano artificio tradita. ergo ꝛ ius canonicū dicit̄ dic humanū ius. ꝛ dicit̄ eſſe imperatorū. i. principū quātū ad ea que ibi tractātur de ꝓſcriptionibus ꝛ poſſeſſionibus tēporaliū ꝛ cōtractibus quia de talibus principaliuſ ꝛ plenius tractant leges imperatorū q; canones. ꝛ iō canonica iura quo ad hoc dicūt eſſe iura imperatorū tractant̄ quidē in canonibus de poſſeſſionibus ꝛ hmōi tēporalibus. ſed qualiter debeant acqri uel retineri uel admitti uel diſtrahi ſemiplene habet̄ ibi. ſed i legibus imperatorū ſufficienter talia tractant̄ ſm hu. ſunt. i. dicunt̄ hu. diſtribuit. xvi. q. iij. c. vlti. xi. q. iij. iperatores. Item ij. pars. imperatoris. i. iura q; bus agit̄ de poſſeſſionibus acquirendis ꝛ retinēdis ꝛ amittendis que omnia a quocunq; ſint edita dicunt̄ imperatoris ſm hu. ſi autē v. iura ꝛ etiā per canones quis ſuccedit ꝓpinquis. viij. q. i. ſi ergo. lau. ꝛ. xij. q. i. expedit. ex̄ de teſta. c. i. cū ſimilibus. Itez v. ſed dictis v. humano q; tractat de poſſeſſionibus quia totū dicitur eſſe imperatorū hu. honorari. i. pe. ij. C in glo. i. in fi. adde hic expoſitio ꝓbatur. xij. q. ij. facultates. xvi. q. iij. preſuluꝫ. ſm hu. ꝛ ſm iſtā ultimā expoſitionē adhuc non erāt ſpoliati rebus eccleſie ſed latis legibus iperialibus catholici uolebant eos ſpoliare rebus eccleſie ſed iſti reſiſtebāt ꝛ ſe defendebāt ꝛ ſic erant rei in cā ſm hu. e. exponit lau. defendis. i. uēdicaſ q; iſti heretici non erāt in poſſeſſiōe. ar. xxiij. q. vij. ſi de rebus. ſimil̄ expoſitio. ff. de do. ſi q; affirmauerit. §. ſi oleū. ſz ꝛ q̄q; dicit̄ actor defendere. ff. de ꝓcu. pom. §. i. la. C in gl. ex hoc uideat̄ ibi. fit ꝓpriū adde. vnde dictū eſt Ade. In ſudore vultus tui ueſceris pane tuo. C in. e. glo. ibi iure cano. adde. heretici enī nō poſſunt poſſidere rē eccleſie. xxiij. q. v. ſi nos. Uel dic qđ dicit iuſtorū ſunt omnia ſcz iudicio iuſtorū. q; iuſtus nihil habens tanquā habens omnia eſt. xiij. q. iij. quid dicā. ex̄ de excel. ꝓla. nimis. ꝛ i apoſtolo. nihil habētes ꝛ tanquā omnia poſſidētes. uel dic q; ſunt omnia iuſtorū ſm uite merita. C in. e. glo. ibi ꝛ hinc habes. adde iſtud hinc elicit̄ ſm illā expoſitionē que ſit. ē. e. in uerbo defendis. i. petis. ſm io. de ſa. C in gl. e. ibi obſtat exceptio adde. dicit inno. q; ſi aliquis agit petitorio ad repetendū beneficiū uel dignitatē amiſſaꝫ. tunc diſtinguit̄ quia ſi obijcitur crimen uel aliquod aliud quod ipſo iure inducit ꝓuatiōeꝫ illius beneficij uel dignitatis utpote q; ſit hereticus uel ſententialiter de crimine condēnatus admittēda eſt hmōi exceptio. arg. huius. c. quo iure. ꝛ. xxiij. q. vij. c. i. ꝛ. ij. ſed ſi aliud crimen ſibi obijciat̄ ut q; ſit adulter ꝓcurus ꝛ ſimoniacus. ul̄ de alio beneficio quia per hmōi crimina ipſo iure no amittit ius ſuū. nō credit hmōi exceptiones admittēdas. quod dic ut plene no. ex̄ de excel. ꝓla. inter dilectos. C in glo. i. ꝛ adde quod dicā. iij. q. i. §. patet. ſupradictā ſniam innoc. ſequit̄ ber. cōpo. ꝓut ipſe no. ex̄. de elec. quod ſicut in gl. i. §. ſi uero cōfirmatio. v. ꝛ eſt uerū ꝛē. ubi dicit idē in homicida. ſed hoc uidet̄ cōtra. ij. q. v. ſup cauſa. ꝛ no. iij. q. i. in ſumma. iuxta pēn. ꝛ quod dictū eſt ē. de heretico uidet̄ cōtra quod no. xxi. di. nunc autē. in glo. ſed uidet̄. in fi. C in. e. glo. ibi. poſſidere. adde. dicit̄ q; lōge diuerſum eſt poſſidere ꝛ in poſſeſſione eſſe. ff. de acqui. poſ. ſi quis. nā licet quis fuerit in poſſeſſione ſi tamen nō poſſedit nō debet reſtitui. nā duo ꝓbare debet petens reſtitutionē. ex̄ de offi. dele. cōſultationibus vnde quāuis dicit̄ q; ſpoliatus ſine aliquo obiecto ſit reſtituēdus. ut ex̄ de reſti. ſpo. in litteris. ꝛ. c. itē cū quis. tamē exceptiones rationabiles ꝛ cōpetentes debent admitti. ex̄. de offi. dele. ex parte. ſm goſ. qui ita no. ex̄ de reſti. ſpo. olim. in glo. non ergo ꝛē. de hac materia no. inno. ex̄ de renunc. ſup hoc in gl. i. in fi. ibi uideas. ꝛ adde quod dicā. iij. q. i. c. i. et de primo dicto no. etiā per ber. in dicto. c. olim. in fi. Itē nota q; ſi quis petit reſtitutionē eoꝝ que de iure cōmuni ad alium ꝓtinere uident̄ debet ꝓbare q; ipſarū rerū nactus fuerit poſſeſſionē legitime ꝛ aliter nō debet reſtitui. ut ex̄ lib. vi. de reſti. ſpo. ad decimas. C in. e. gl. ibi per interdictū. adde ei enim tantū dat̄ interdictū qui eū deiceret poſſedit. ff. de ui ꝛ ui arma. l. i. §. interdictū. C in. e. gl. ibi explicare. adde. de hoc plene no. ex̄ de libel. obla. c. ij. C in. e. gl. ibi examiata. adde ubi de hoc. C in. e. glo. ibi dilecti. adde ubi de hoc. et ij. q. vi. decreto. C in glo. hec uerba ibi dominum. adde. de

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

hoc nō. xij. q. i. §. si ergo. in glo. i. ibi uideas. eꝛ de po. ꝓla. c. i. in glo. bona sint. ꝛc. ¶ in glo. retinēdas possessiones. adde sub. uel eas amissas recuperādas fm hu. ꝛ io. de san. fm expositionē quā facit glo. non ꝓcedit quod no. ē. c. in gl. ex hoc uideꝛ v. ꝛ habes dic ꝛc. ¶ in gl. cōstitutiones imperatoꝝ. in fi. adde ibi dicā. ꝛ. vi. q. iij. si inter. ꝛ not. x. di. c. i. in glo. ecclesia. ibi plene dicā. scias tamē q hu. scripsit i hoc articulo hoc idē quod io. qui dicit q imperatoꝛes fecerunt cōstitutiones de rebus ecclesiasticis ad petitionē ecclesie ꝛ eius auctoꝛitate. ꝛ ecclesia postea eas recepit ꝛ approbauit alias nō ualuissent fm eum ut etiam hic dicit glo. habent ergo tales cōstitutiones auctoꝛitatē non ab imperatoꝛibus ꝫ ab ecclesia. non quia imperatoꝛes eas fecerūt sed quia ecclesia eas fieri rogauit ꝛ approbauit. ꝛ est arg. q priuilegiū ab imperatoꝛe indultū alicui ecclesie de ꝓscrip. xl. uel. c. annoꝝ ualeat. ꝫ dic q ualet q̄tuꝫ ad priuatos sibi subditos. sed nō q̄tuꝫ ad alias ecclesias nisi auctoꝛitas pape interueniat. ar. x. di. lege. c. certū. xvij. di. §. hinc etiā. fm hu. ¶ in glo. ar. est ꝟ ibi ꝛ eꝛ adde. sub. ꝛ iudex sic unū dicendo duo dixisse uidetur ff. de arbi. l. celsus. ꝛ eꝛ ꝛc. ut sequit fm io. de san. ¶ in eadē glo. ibi sacerdotiū. adde v. satis de hoc ibi uideas. ¶ Dignitate. Hic incipit. ij. pars huius di. in qua probat ꝓ. viij. c. q mala consuetudo non ualet. io. de san.

Que cōtra. ordo que sunt. contra mores ꝫ bonos hominū cū quibus uiuit sunt uitanda sub. ita. h. flagitia. flagitiū dicitur dedecus ꝛ peccatū. unde dicit ysi. flagitiū est quicqd agit indomita cupiditas ad corrū pendū seipsam. facinus ergo quod alteri nocet. uel scdum pap. flagitia sunt que in deū peccamus. facinora que in hominē fm polli. ꝛ adde quod de hoc dicā. xxxij. q. vij. flagitia. in prin. io. Pro moꝝ diuersitate ut peccatū ꝛc. cōsuetudine nō scripta hu. cōsuetudine. ar. loci cōsuetudinē sicut legem scriptā seruandā. ar. xij. di. diuturni. lau. h. uel lege scripta hu. libidine. i. uoluntate. bug. Et no. q libido ꝓ ꝟ. cupiditas est animi. lixido per u lixoꝛ est coꝛporis. sunt aūt multe uarieꝫ libidines. s. ulciscēdi que ira uocaꝫ. uel habēdi pecuniā que auaritia uocaꝫ. cū ergo nō adijcitur cuius libido nō solet animo occurrere nisi ea que in carne corruptibili plꝰ omibus sentꝫ. hoc autē solū non sibi mō coꝛpus uerū ꝛ itrīsecus totū cōmouet ꝛ uendicat hominē. libido. i. dicta eo q libeat alienus pudoꝛ fm pap. uiolētur. uiolare idē est q coꝛrūpere. cōtaminare. polluer. viz facere. fm pap. turpis idē eꝛ de spon. duoꝝ. tua. pars est. i. ꝓsumitur. quādoqꝫ tamen secꝰ est si util rōne. arg. xxxi. di. nicena. sed quādo turpis est tūc est amputanda. arg. xxvij. q. i. uxoꝛ. lau. nō cōgruens. hoc intelligiꝫ tantū de illis in quibus pōt idē cōgruere. q. d. turpis reputaꝫ. nisi iusta cā uel iustū impedimentū quare sit nō congruat. ar. xij. di. illa. xli. di. qsquis. fm hu. cum v. cōtra morē eꝛ de spon. duoꝝ. c. vlti. iubet in hoc facit ad ꝓpositū quia id quod deus iubet quod est ꝺ iure naturali ꝓponderat cōsuetudini siue cōstitutione legis. ꝛ dic iubet fieri ꝫ p occultam uel apertam inspirationeꝫ uel reuelationem. uel per aliquē hominē uel scripturā noui uel ueteris testamēti. ad hoc etiā allegaꝫ. c. sequēs. q ea que in iure scripto. uel nō scripto. inueniunt cōtraria iuri naturali irrita ꝛ inania sunt habēda. sed quicqd deus iubet dicit esse ꝛ est de iure naturali ꝫ. h. instaurandū est. Hoc ualet ad questionem. quis iurauit id quod sine peccato pōt seruare vult tamē cōtrauenire ꝛ agere penitentiā de periurio dubitaꝫ utrū possit. dico q non. qꝛ semper tenet illud ꝺ impleꝛe si pōt sine peccato etiā si tempꝰ adimplendi ꝓterijt. hu. ar. xij. q. ij. scimus. ubi dicā. Si enim v. cui. i. in qua. hu. regnat. i. dominaꝫ. ordo ꝛ si. contēperat ei ñ est contra societatē ciuitatis immo ꝛc. societatē humanam q̄ exigit ut regibus obtēperetur. unde subdit generale quippe ꝛc. ꝛ est interpositio ad ꝓbandū ꝓdicta hu. generale. i. generalis lex. io. ¶ in. i. glo. in fi. adde. quia aduersant moꝛibus ꝛ cōtradicunt. ꝛ est arg. q facere contra bonā cōsuetudinem est peccatū hu. ¶ in glo. nūquid ibi. q sic. adde. ꝛ est ꝟ arg. q cōsuetudo loci attēdenda est in scacoꝝ ludo. fm lau. sed arg. cōtra. xij. di. illud. in fi. ubi de hoc. ¶ in. ea. glo. ibi per quā transeūt. adde. unde si ibi cōtraherent nō cogerentur respōdere. ut dicit in. l. hic allegata. heres v. naꝫ ubi nisi forsan ad hoc uenissent ꝛ inuenirent ibidē. ut eꝛ li. vi. de foꝛo ꝛpet. romana. §. cōtrahentes. fm hosti. qui ita no. c. ti. q clericis. alij aliter dicunt. ut dicā. iij. q. vi. in summa. ꝛ adde qꝺ nota. xij. di. illud. in glo. ar. contra in fi. ¶ in. c. glo. ibi heres. adde. ista lex nō obstat quoniā ibi subaudit nisi inueniat ibidez. io. de san. ¶ in. c. glo. in fi. adde. ad hoc. ff. de pecul. l. idē uestimentū. ff. de heredi. instit. ex facto. §. testes. ꝛ fm hoc cessat ꝓcedens dictū glo. nā constitutio ligat tantū subiectos cōstituentis. unde ꝛ imperatoꝛ subiectos imperio tantū uult suis cōstitutionibus astringi. C. de sum. trini. l. i. in prin. ꝛ C. de no. co. cōfir. §. fi. hu. ꝛ C. li. xi. de colo. pale. l. una. in pri. ꝛ C. de iudi. l. rem non nouā. i. rīi. ff. ad trebel. omnibus. et sic iudicabit doctoꝛ inter scholares tantū secundū iura non fm statuta uel cōsuetudines loci. ꝛ hoc tenēt Jac. bal. ꝛ albꝰ. pap. hoc est uerius de iuris rigoꝛe. ad hoc. ff. q quisq; iuꝛ. l. i. §. hec autē uerba. eꝛ de sen. exco. a nobis. i. ꝛ li. vi. in. c. t. c. romana. §. i. Alij cōtra ꝓut no. in Spe. li. iij. de consti. v. ꝛ no. scias q tamē delinquēs efficit de foꝛo eius in cuius iurisditione delinquit. ut patz in eo quod le. ꝛ no. eꝛ de sentē. exco. nuper. §. in primo. cū si. ꝛ fm doc pōt intelligi qꝺ dicit tex. peregrini. ad hoc facit quod no. in ꝓce. decre. romana. §. i. ꝛ c. a nobis. nā sic peregrinus siue uiatoꝛ ligareꝫ ſnia siue statuto loci ubi ptransiuit ꝛ delinquit. ꝛ est rō ut ibi nota. ¶ in gl. ergo. magis. ibidē abbati. adde ad hoc facit quod no. ij. q. vij. cū pastoris. sed contra. xvij. q. iij. in fi.

Mala autē. pone exemplū eꝛ de cōsue. ad nostram. q̄ perniciosa. i. quoniā aliquid perniciosuꝫ sit qꝺ coꝛrumpit ꝛ mortificat hu. radicitus. ꝺ pe. di. ij. qꝛ radix. in priuilegioꝝ. i. exemplū. ab impijs quasi ñ a bonis ꝓuaricationes. i. trāsgressiones. celerrime. Nota q hic accelleratio ꝓsuadetur ꝓpter metū cōtaminationis. aliqñ ꝓpter metū defectus. v. di. baptizari. aliquādo ꝓpter metum usurpationis. xxxv. q. ix. loci. alibi ꝓpter magnitudinē trāsgressionis. xxvij. q. i. si custos. aliquādo ꝓpter culpā inobedientie. xij. q. ij. qui diuinis ꝛ hūanis. alibi ꝓpꝛ delictū obedientie. xciij. di. c. i. alibi ꝓpter rectitudinē dispēsationis. xlv. di. disciplina. hu. ꝛ est arg. q malis principijs est obuiandum. xxiij. di. sacratas. ꝛ. xxiiij. q. iij. resecande. p. cōpresse idest oppresse ꝛ remote. ¶ in glo. arg. q id quod in ꝟbo licituꝫ. adde. ad idē in auten. ut nulli iudi. in fi. prime coll. ix. ¶ in. c. glo. ibi deniq;. adde ubi de hoc. ¶ in. c. gl. in fiñ. adde v. ꝟ no. sump. arg. a contrario sensu.

Ueritate. i. iure naturali uel rationali. ueritate. laur. ꝛ potest poni exemplū per. c. eꝛ de cōsue. c. vlti. et c. quāto. Et nota q omia ista capitula usq; ad di. loquūtur de eadē materia. ꝛ idē est casus ꝛ ꝓbatur q cōsuetudo quāuis uetusta sit si naturali ueritati. i. diuino iuri contraria sit abolēda est. ꝛ ueritas hic appellaꝫ ea que cōsistit in euāgelio uel in ueteri testamēto quātuꝫ ad moꝛtalia. nā ueritati sepe derogaꝫ per cōsuetudinē particularē fm hu. ꝛ pap. ratio. rationē ꝛ ueritatē uocat rationabilē doctrinā ueritatis ꝛ scripture diuine. uel ueritatē dicit ꝓceptum iuris naturalis scriptū rationē non scriptā. lau. ¶ in. i. gl. in fi. adde. dicit. t. ꝛ ꝓb. q ꝓfertur ueritas opinioni unius uel paucoꝝ. uel dic ut plene no. in ꝓcedenti. c. nuper. sed secundum eos publica opinio ꝓiudicat ueritati.

In consuetudinē. potest poni exemplū. eꝛ de ꝛsue. cū inter. opponas ꝫ cōtra ueritatē hu. in euangelio. io. xiiij. c. ꝛ. xi. q. iij. abijt. ꝛ ī. c. ꝓxi. ꝛ pro idest. ꝟ. abolēdis si pōt fieri sine scādalo. iij. di. deniq;. ¶ in. gl.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

prima.ibi inherēdū.adde.ō hoc no.xxxviij.di.secūdo. ¶ in glo.i.q.iij.ibi significauit.adde.ista decre. est hodie remota sed in antiqua cōpilatione fuit inserta. ¶ in.c.gl.ibi.c.i.adde hoc.c.est hodie remotum.

QUi cōtenta.ponit exemplū ex de cōsue. cū uenerabilis.pīsumit in uicū sonat.inuidus qa non vult se qui ueritatē per illos reuelatā hu.ingratus .qa nō vult parere ueritati sibi a deo reuelate hug.in euangelio. io. xiij.ō.c.pri.petrus gal.ij.c.

ERustra inquit. Uerbū est gra. ꝛ cōstruit cū titulo sic.idem scz Aug.inquit.hu.rōne si uis omia tibi subijcere subijcias te rōni sm scīe.nā rōne uincendus.xxiij.q.vi.uides.obijciunt.pone exemplū .ex de cōsue. ex pte.in pūn.in spiritualibus.i.in sacramētis uel officijs in sacrificijs ueteris uel noui testamēti.reuelatū per euangeliuz uel alio mō hu.suffragat tunc enīz ꝛ si deficit lex uel canō cōsuetudo talis,p lege suscipit.ō.i.di.cōsuetudo.ꝛ dat intelligi a cōtrario qꝫ si cōsuetudo nō nititur ratione abolenda est h. ¶ in gl.ex his omibus ibi ex de cōcess.pbē.cū nostris.adde hec decre.hic allegata cū nostris.bene ponit qꝫ epūs electus fuit.s.ab episcopo ꝛ capitulo lanīan.ipso capitulo eligente si ue cōserente ꝛ episcopo quod factū fuerat approbāte. ꝛ hoc fecerunt ,ppter necessitatē ꝛ utilitatē ecclesie. ut patz in antiq̄ decre.sm hosti.sed domin' gof.dixit qꝫ ibi epūs non potuit eligi ad ppositurā tribus de causis. Prima qa epūs nō potest eligi sed debet postulari.ex de postu.pla.c.vlti.ꝛ de elec. innotuit. Secūda quia nō promouet quis de maiori ad minus.ex de transla.c.vlti.ff.de mu.ꝛ ho.ut gradatiz.xcij.di. legimus.in fi. Tertia quia assumpta alia dignitate uacat prima.ex de pben.de multa.sm gof.qō cōtingere nō pōt i episcopatu.ut patz ex de regula.licet. ꝛ quod nō potuerit eligi. ibi no.tan. ¶ in.c.glo.ibi abbate.adde dicit gof.qꝫ in ꝓtradictorio iudicio nō dicit cōsuetudo induci sed cōfirmari. ut ff.de le.cū de cōsuetudine.quāuis in allegatione decre. hu' abbate.ꝛ dicat induci sm gof.vnde dicit vin. tunc est cōsuetudo firmata cōtradicto iudicio cū dico consuetudinē esse et tu dicis nō esse ꝛ sententiat consuetudinē esse ꝛ non appellat infra decē dies.quia si appellaret nō obtineret in cōtradicto iudicio.ex de re iudi.cū causa.ꝛ ex quo semel sententiat consuetudinē esse ꝛ non appellat obtinet in tantū qꝫ si postea deducat in iudiciū an sit cōsuetudo nō est necesse qꝫ ,pbet consuetudo sed sufficit ,pbare qꝫ fuit iudicatū in alio iudicio esse cōsuetudinē ꝛ nō fuisse appellatū.ꝛ erit speciale qꝫ res iter alios acta alijs ꝓiudicat.ff.si ser.uen.l.uenditor.§.i. ꝛ sm hoc equiualet pacto sm vin.qui ita no.ex de iudi.nouit. dic darius cōsuetudo inualida cōualescit si obtinet in iudicio contradicto quia deductū fuit in questionē an esset cōsuetudo ꝛ iudex ,pnūciauit cōsuetudinē esse.ff.de le. cū de cōsuetudie. ꝛ nō fuit appellatū ꝛ iudex qui ,pnunciauit non ,pnunciauit per errorē uel corruptus.ff.de iureiu.l.cū qui.§. in populari bus.ergo infirmata in cōtradicto iudicio cōsuetudo de cetero seruabit nec recipiet libellus cōtra. ꝛ est unum speciale qꝫ res inter alios acta alijs ꝓiudicat.C.res inter alios.l.i.cē.ut predixi.ꝛ forte sentētia nō inducit consuetudinē hic sed inducta declarat .sicut seruitus nō inducit per sententiam sed declarat.ff.si ser.uen.l.sicut autē.§.distant. Aliquid tamen inducit per sententiā quia quilibet alius de ciuitate nō habet necesse ,pbare cōsuetudinē esse sed sufficit ,pbare qꝫ in cōtradictione obtinuit.ut dictū est per.l.ff.de le.cu de cōsue.ꝛ nō assentio illis qui uoluerūt dicere solū principē posse ꝓfirmare cōsuetudinē cōtradicto iudicio.ar ex de re iudi.cū cā. sed ibi fuit appellatū.nec fuit questio uel dubitatio de cōsuetudine an esset seruata cū esset cōtra generale statutū ecclesie introducta .ut si res diuine domus alienarent in damnū ecclesie qꝫ nō subueniret ei.nec per in integ.resti.nec alio mō cuz staret cōtractus sm vin.qui ita no.ex de cōsue.c.vlti.de hac materia satis no.inno.hosti. ꝛ ber.cōpo.ex de consue. in pūn. sub ℟.ibi uideas. ¶ in.c.glo.ibi usus adde.hoc etiā adde quod no.ō.i.di.cōsuetudo.in glo.uidetur hic cē. ibi uideas ¶ in.c.glo.ibi tollerata.adde.idē sentit inno.qō dic ut plene no.ex de cōsue.in pūn.ibi uideas.ꝛ co.ti.c.vlti.in gl. ar. contra quia cē.quā glo.quidā habēt signatā.e.ti.ex parte. de hoc etiā no.iiij.di.§.leges.ibi uideas. ¶ in.e.gl.ibi memoriā.adde ad hoc.iij.q.vi.ꝟ quippe. ¶ in.c.glo.ibi rōnabilis.adde.rationabilis dicit cōsuetudo omnis que nō obuiat canonicis institutis uel quāuis sustinet etiā contra canonica instituta.sed irrationabilis est que a iure ipobat.ex de cōsue.cū uenerabilis.sm inno.ꝛ illa que canonicis obuiat institutis.ex de dona.ceterū.ubi de hoc.nam talis cōsuetudo nullius est momenti.extra de consue. ad nostram. extra de iudi.at si clerici.ex de iura.calum.c.ceterū.ubi de hoc. Ad idē concordat ber.cōpo.dicēs qꝫ illa est rationabilis consuetudo quā ius sustinet.irrationabilis quā ius nō sustinet. ut in pce.c.cū uenerabilis.ꝛ que ecclesijs grauamen inducit.ut ex.e.ti.c.i.ꝛ que contra bonos mores est.ō.e.que cōtra mores.a cōtrario sensu sm ber.cōpo.ꝟ per eos no. ex de ꝓsue. c.vlti.ubi etiā dicit ber.cōpo.qꝫ si post ꝓscriptā cōsuetudinē semel uel bis faciamus in contrariū nō est interruptio.ar.ff. de pac.si unus.§.si pactū.ff.de iti.ac.qꝫ pri.l.i.§. vlti. ꝛ l.iij. ꝛ adde qō dicā.xij.di.cōsuetudo. ¶ in.e.gl.ibi ꝓscripta.adde hoc ñ obtinz uniformiter.ut dicā.xij.di. consuetudo.

QUonsuetudo.irrepserat.notat cōsuetudinē uiciosaz hu.ueritas euangelij.ueritate uetusta.i.error uetus idest reddēs hominē uetustū ꝛ malū hu. apud esdrā.i. sicut continet in esdra.nā esdras nō dixit hoc.ut patz in esdre.ix.c.in fi.ꝛ x.c.scriptū est esdre in.c.x.inceptū .v.q v.§.sed aliud.ꝛ ꝟ adde ꝛ uideas quod dicā.ī.de cōse.di.ij. corpus xpi.pal'.est post.c.in xpo pater. Itez.ij.pars.simpliciter.i.sine plica fraudis.erranti.i.ad thimo.i.merui.i.consecutus sum facilius de dono dei.nullius enīz misericordiam meret uel primā uirtutē.xxiij.q.iij.nabugodonosor.lau. qꝫ dic ut le.ꝛ no.de conse.di.iij.gratia.ibi uideas. quia alias. quod ꝛ tunc sub.merui de eo qꝫ cē.sm hu.post ꝟ. reuelatōz idest postquā nouerit ueritatē. scīēs.i.scienter.in uenia ignorantie.i.per ignorantiā.obstinatione.i. obduratione. ¶ in glo.i.ibi de con.in fi.adde de conse.di.iij.c.ij. ¶ in gl.quādo ibi reparata sit.adde hu. ¶ in.e.glo.in fi. adde ut esdre in.c.ix. ¶ in glo.arg.ibi notandum.adde. ubi de hoc nō. etiā.xxxviij.di.in pūnc.de conse.di.ij.c.iij. ¶ in.ea.glo.ibi si quis dederit.adde ubi de hoc.

Ipsolus. Pone exemplū ex de cōsue.ex pte. §.fi. homīs hoc qō hic dicit locū habet ubi certuz est qꝫ a summo doctore statutū fuit. In dubijs autez sine dubio sequēda est auctoritas sanctorū patrū.ar.xxxvij. di.qui de mensa.ix.q.ij.lugduñ.ar.cōtra.l.di. si qs ꝓposterra.lau.ueritate matb.xv.ysaiam.lvi.c. ꝛ matbei.xv. sine causa quo ad uitā eternā quia inde eternaliter nō remunerabūt cū colant me uerbis tantū.ꝛ mādata hominū ꝛ ñ mea obseruent ꝛ doceant uere.sine causa quia sunt docentes :ꝛ obseruantes mādata ꝛ doctrinas hominū quasi non dei. colunt iudei scilicz. ¶ in glo.ergo.in fi.adde.uel dic qꝫ respicat ad principiū quādo scz lex fuit data.istud quādo sibi aduenerunt supstitiones.diuersitas ergo tēporis parit solutionez.

Di.ix.

Iquido ergo. Quod autez secunda pars Et hec di.diuidit in duas ptes. In pria quarū ,pbat qꝫ nō ualet cōsuetudo cōtra deū.io.de deo. ¶ in glo.i.ibi ius naturale.adde scz qō consistit in ꝑceptis ꝛ ꝓhibitionibus sm.b. ¶ in.e.glo.ibi constitutionū.adde.dic ergo qꝫ in hoc.§.nomine cōstitutionis comꝑhendunt constitutiones seculares ꝛ

b

ecclesiastice ⁊ opuscula siue expositiões sanctorũ patrũ q̃ ergo in tali uel tali ꝓstitutiõe inuenit̃ ꝯtrũ iuri naturali in p̃ceptis ⁊ ꝓhibitiõibus uanũ ⁊ irritũ ẽ habendum fm hu.

¶ Imperatores .quãdo v̊.quicũq; dicit hu.q̃ illud quod p̃cedit est palea.⁊ hic incipit.c.ij.io.de fa. incipit.c.ibi imperatores ⁊c̃.non vult.i.contẽnit.qđ facit ille qui nõ credit unde puniri.x.di.quis autẽ.hug.quicunq; v̊.¶ in glo.nõ.ar.ibi a cõtrarijs.adde.i.a duplici cõtrario.nã non obtẽperãtibus bonis legibus suppliciuz graue paratʒ.ergo non obtẽperãtibus malis legibus grãde premiũ debeʒ hu.¶ in.e.glo.ibi est ar.a cõtrarijs. adde ỏ hoc legit̃ ⁊ no.viij.q.i.sciendum.iuxta fi.

¶ Am ⁊ tẽporibus.palea est hu. ⁊ nõ debet hic esse iniciũ.c. quia totũ ẽ de eodem.c.⁊ rex v̊.ut q̃cũq;. sic.xxiij.q.iij.c.quando.

¶ Iustum est.palea est.princeps repete iustum est.

¶ Oli.uideʒ a ꝓposito recedere cũ dixit constitutionẽ iuri naturali cedere.⁊ hic incipit agere de tractatoribus sacre scripture.⁊ hoc ideo dicit. quia sicut cõstitutio cedit iuri naturali sic opuscula expositoruz cedunt canonice scripture.s.scripture noui ⁊ ueteris testamẽti ⁊ quattuor cõciliorũ que uicẽ quattuor euangeliorũ obtinent. uel dicamus opuscula patruz cedere iuri naturali ⁊ diuino iof. Dic ergo q̃ hic incipit secũda pars huius di.in qua ꝓbatur p.ix.c.q̃ comenta sanctoz nõ p̃iudicãt nouo ⁊ ueteri testamẽto io. de fa.sed io.de f.dicit q̃ hic Gratianus istud.c. ⁊ sequentia usq; ad.c.quis nesciat inducit p̃ter ꝓpositũ p̃cipale. canonicis.i.que cõtinent̃ in canone ueteris uel noui testamẽti.s. in libris noui ⁊ ueteris testamẽti canonicas scripturas uocat scripturas noui ⁊ ueteris testamẽti. Alij dicunt q̃ in his.c. canonice scripture dicunt̃ omnes scripture generaliter ab ecclesia recepte ⁊ approbate qđ ego non credo hu. inseruire.i. obedire fidẽ habere.h.illis scz scripturis canonicis hu. In istis.i.in eis scripturis hu.incũctanter põt exponi.i.sine mora.ar.ff.de admi.tu.qui repertoriũ.§.i.uel.i.indubitãter. q̃ cunctari idẽ est q̃ morari uel dubitare.⁊ utroq; mõ potest b accipi.ex̃ de his que fi.a ma.pte ca.c.i.⁊ li.vi.ex̃ de sentẽ.ex. cũ quis.habebas.i.credebas uel habere uidebaris quantũ ad opinionẽ tuã alioquin repugnat qđ sequit̃.intellexeris a liunde.i.p alia scripta uel rõnes hu.tenere sub.ob hoc solũ quod ego scripserim ⁊c̃.hu.ad hoc.ſ.e.ego solis.¶ in gl.loquit̃ ibi iota.adde.dic q̃ iota est nona littera in alphabeto greco nisi uelimus cõponere figurã episimon que nõ est littera sed nota numeri.⁊ scribit̃ sic.⁊ dicit Augu.q̃ iota est minor alijs litteris quia uno ductu fit fm polli. põt dici fz hu. q̃ hodie in scripturis taliũ aliquid possit rep̃hendi ⁊ nõ credi si quid inueniat̃ qđ nõ nitat̃ auctoritate ueteris uel noui testamenti siue ꝓbabili uel canonica rõe.unde hec.c.cõgrue intelligunt̃ fm moderna tẽpora fm hu. ad hoc facit qđ not. xxvij.q.i.nuptiaruz.in glo.salua pace.

¶ Egare maioribus.i.scripturis maioz.¶ in gl.vñ aug.ibi ⁊ractauit.adde.ad ideʒ.xxvi.q.iiij. c.vlti.

¶ So solis canonice.i.quorũ scripta in canone.i.regula noui ⁊ ueteris testamẽti continet̃. io.de fan.

¶ Timore.i.reuerentiã.codicẽ.i.codex librorum multorũ est liber unius uolumis est dictus a corticibus arboruz q̃ in se multitudinẽ liboz quasi ramoz cõtineat vñ alias uites codices appellant̃ fm pap.ostẽdero uel offendero ⁊ ita punit hu.⁊ tũc exponi cõsueuit.i.in illã offensaz repiri potero aliud.audeã dicere lau.assecutũ in trãslatione ⁊ interp̃tatione sua hu.quod dictũ est a scriptoribus noui ⁊ ueteris testamenti.intelligere locũ illũ hu.alios v̊.scriptores siue expositores hu.auctores.xi.q.iij.nolite.iuxta fi. rõnes que sepe iducunt̃ ad assertionẽ sacre scripture.xxxvij.di.relatũ. fm.h. ¶ in glo.i.in fi.adde.hoc hodie põt trahi ad scripturaz augusti.⁊ aliorũ expositorũ cũ scriptura eorũ tã fuit ab ecclesia

D

receptа ⁊ approbata hu.ut no.ſ.e.noli. ¶ in gl.ar.q̃ ibi ſz quod dicat.adde.vñ dicit Seneca nõ quis sed quid dicat i tendito.ad idẽ.i.q.i.non quales.ueritas enim a quocũq; ꝓlata semp est ꝓferenda.ĵ.e.neq;.ij.q.vij.queritur.h. ¶ in.e. glo.ibi arg.cõtra.adde.ista cõtraria omnia que sequũt. aut nullo mõ cõtradicunt.aut ulla sunt cõtraria.uel dic q̃ i hoc sunt cõtraria quia uni soli quãdoq; creditur.ut illa iura probant ꝓpter dignitatẽ p̃sone.fm io.de fan.

¶ Ueterũ.quia in p̃missо.c.dictũ est libros sacre scripture quãdoq; esse mẽdosos. ideo auctoritate Augusti.ostẽdit quid sit faciendũ cũ dubitatur ỏ aliquo libro sacre scripture cũ sit mẽdax fm hu.uel dic aliter quia dictũ est hactenus q̃ ius naturale ius cõstitutionis p̃cellit.sed quoniã ius naturale i libro ueteris ⁊ noui testamẽti continet̃ assciptũ.ipsa autẽ diuinorũ librorum exẽplaria frequẽter inter se cõtraria uident̃.intantũ etiã ut quedã eorũ rationi derogare uideant̃ etiã ut ipsum ius naturale a scipso uideat̃ diffidere.ideo mõ supponit auctoritatẽ Augu.q̃ si aliqua exẽplaria diuine legis ueritati aduersa uideant̃ ad antiquiora uolumina recurrendũ est.ut si in aliquo latinorum librorũ dubium inueniat̃ ad greca exẽplaria recurrat̃. fides.i. certitudo.hebreis tanq̃ de originali.ut.lxxxvij.di. ieiunũ. in p̃in.examinãda in illis est recurrendũ ad hebreorum uolumina quasi ad originẽ.totũ enim uetus testamentũ scriptũ hebraice si dubitet̃ de libro noui testamẽti recurrendũ est ad greca uolumina quasi ad originalia nouorũ repete fides librorũ scz noui testamẽti. ¶ in glo.i.ibi exẽplaria.adde.a fidelibus interp̃tibus trãslata. Augustinus uero respic ad latina exẽplaria. ¶ in.e.gl.ibi.§.illud.coll.ix.adde. hoc intel ligit̃ de sumpta auctoritate iudiciali ⁊ illi fm azo.stat.l.ỏ hoc no.ex̃ de fide istru.c.i.⁊ de uer.sig.abbate.ibi uide. ¶ in.e. glo.ibi.si romanorũ.adde.ultra meditũ v̊.itaq;. ¶ in gl.totum.in fine.adde.⁊ epistolã pauli ad hebreos que scripta ẽ hebraice.secunduz hug.⁊ lau.

¶ Ad scripturas.dictũ est ỏ.in p̃missо.c.recurrẽdũ esse ad greca ⁊ hebraica uolumina si qđ mendacium inueniat̃ esse in libris sacre scripture.ſz ne quis saltẽ extimaret utilia mẽdacia in sacra scriptura posse irrep̃hẽsibiliter cõtineri ideo subdit auctoritatẽ augus. q̃ nihil auctoritatis in sacra scriptura remanebit.sed ibi admissa fuerit inofficiosa mẽdacia hu.ad scripturas.i.in scripturis sacris. uel.i.saltẽ.mendacia quia cõtraria sunt ueritas ⁊ mendaciũ. sicut lux ⁊ tenebre.de pe.di.ij.si enim.iuxta p̃in.lau.Auctoritatis.hic dicit̃ q̃ nõ ualet scriptura ubi etiã officiosuz mẽdaciũ admiscet̃ quod alicui ꝓdest ⁊ nulli obest.sed hoc intelligitur quãdo admiscet̃ circa substãtialia uel circũstantias negocij de quo agit̃ in alijs secus fm ũno.qui ita no. ex̃ ỏ hereti.fraternitatis.in gl.i.ibi uideas.oportet̃ pondere.i.auctoritate io.t.alias optaret̃ uel alias obtundat̃.i.repellatur.hu. ¶ in glo.i.,psunt.adde.sicut est sextũ septimũ octauũ genus mendacij.xxij.q.ij.c.i.hu. ¶ in glo.arguit quod est ibi ciusdez.adde. Itẽ ar.ad hoc.xxiij.q.v.quid ergo. ubi de hoc. ex̃ de ꝓcura.cõsulti.ubi de hoc in glo. ⁊ ideo imputatur ⁊c̃. ¶ in.e.glo.ibi ar.cõtra.adde ad hoc.i.q.i.tales.in fiñ. ubi de hoc. ¶ in.e.glo.ibi ex litteris scz sup diuersis articulis. scz si ille articulus nõ est uiciosus in quo tota est uis qõnis. ut in hac decre.ex litteris.⁊ sic intelligit̃.C.de testi.si unus.⁊ ff.de fi.instru.l.ij.fm io.de fan. ¶ in.e.glo.in fi.adde q̃stio est ueneralis ⁊ incipit aliqđ instrumentũ ⁊c̃.sed in hac q̃stione dñs gof.uidet̃ sentire id quod io.dicit enim q̃ ubi articuli diuersi sunt ⁊ diuisi si instrumentũ falsuz sit in uno.ñ tamẽ falsatuz instrumentũ nihilominus ualet in alijs capitul̃.C.ỏ transac.l.si ex falsis.secus si essent cõiuncti ⁊ circa idem ⁊c̃.⁊ hoc ipse no.ex̃ de elec.ecclesia.ij.in glo.clausula ergo. tamẽ dñs unno.tangit ambas istas sententias fm io.⁊ b.brix. ⁊ iberet sentẽtie.b.dicẽs q̃ si instrumentuz in aliquo probetur

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

falsus totum quod in illo instrumēto continet caret robore firmitatis. sicut in teste dicit qui similiter publicus officiū habet. ut in dicto. c. pura. ꝛ hoc no. ex̄ de hereti. fraternitatis. et ex̄ de offi. dele. cum in iure. in glo. hoc uidetur. v. Itez si falsos apponat. ꝛc. ibi uideas.

QUis nesciat. Redit ad ꝓpositū suū scz offēdēdo q̄ scripturis patrū ꝓponat sacra scriptura. i. ius naturale qđ in sacra scriptura continet. b. certis quia uetus testamentū continet. xxij. libris. nouū octo. uel dic certis ter. i. decez mandatis decalogi lau. terminis. i. libris. episcopoz̄. i. expositoz̄ qui in magna pte ep̄i fuerunt hu. litteris. i. scripturis. ꝓponi. xv. di. sancta. b. nō possit. i. debeat. reprobādo. i. occasionē pfidie acquirēdo alias bene licz ut hic dicit gl. fm lau. rectū forte ideo distinguit. quia ibi mlta continent que licz sint uera nō tamen recta. ut adulterū dauid ꝛ homicidiū. uel respicit tantū ad p̄cepta ꝛ ꝓhibitiones ꝛ cōsilia ꝛ admonitiones ꝛ informationes moz̄ū. hu. episcopoz̄ū. sub. quis nesciat ꝛ est ordo. quis nesciat litteras episcopoz̄ū que scripte sunt uel que scribunt post confirmatum canonē utriusq; testamēti. i. post utrūq; testamentū ab ecclesia receptū ꝛ confirmatū. per concilia licite reꝓbendi si quid ꝛc. usq; ad fi. reprehendi dico. per sermonē cuiuslibet pericio. s. in ea re scz de qua ille litere scripte sunt. sermonē dico forte sapientioz̄. ꝛ per aliozū ꝛc. idē contingit de opere isto quod ab ecclesia est receptū ꝛ approbatū quo ad auctoritates q̄s gratianus inducit nō aūt quo ad solutiones gratiani. vnd̄ quedā rōnabiliter possunt reꝓbendi ab illis quibus ueritas magis illuxit. b. Et no. q̄ rubri. decre p̄dicte auctenticātur. ex̄ in proemio decre. in fi. ubi dicit utant. ꝛ extra ut li. pend̄. nihil inno. ꝛ ex̄ ut li. nō contes. ꝛc. ꝛ similiter rubrice uel titu li legales autentici sunt ꝛ allegari possunt in causis. ff. de in inte. resti. l. i. sed rubrice decretoz̄ non. vñ false inueniuntur xvi. q. i. placuit. ij. fm inno. q ita no. ex̄ in proemio decret. in uerbo utant. de hoc etiā no. de pe. di. i. §. hec autem uerba.

DOli diuina. i. utriusq; testamenti. hu. calumnias. xxiij. q. iiij. nō inuenit. ad fi. ꝛ dic. i. calūniosas disputationes fm lau. scriptis hoc vult dicere. quia i scripturis quorundā epis̄opoz̄ quedā reꝓbendi uidebātur ideo iste vincen. donatista reꝓbendebat quedā scripta noui ꝛ ueteris testamēti de quo reꝓbendit ab augu. fm b. nostrorū. i. latinoz̄ū uel. i. catholicoz̄ū hu. siue ex scriptis repete scz hereticoz̄ū hu. Cipriani ꝛ Agripini scriptis dico editis. antequā donati pars sepetur. ab ecclesia. i. antequā illi qui donatū hereticū seq̄bant ab ecclesia essent precisi fm hug. ꝓmo. v. hec est prima ratio differētie inter scripta expositoz̄ū ꝛ scripta ueteris ꝛ noui testamēti. secūda continet in inferiori parte c. que nō est hic uel forte ibi cōtinet in eo quippe ꝛc. h. genus scz ep̄oz̄ ꝛ expositoz̄ū. canonis utriusq; testamēti. Canon quādoq; dicit scriptura conciliozū. quādoq; quelibet scriptura diuina ꝛ ecclesiastica. qñq; solū ueteris ꝛ noui testamenti ut hic hu. aliter q̄s debuerat hoc est male sapē. in eo v. forte hec est. ij. ratio ut §. dixi. sumus. i. debemus esse. ab aplo. ad phi. iij. sapitis q̄s debeatis scz deterius. i. contrariū ueritati. h. b. s. errorē uestrū. ut sciatis uos errare ꝛ faciat uos recte sentire. pōt ēt legi ꝛ legit i aplo reuelauit ꝓteritū tp̄is. sic si aliter. i. si melius q̄s dicā. hoc quoq; deus reuelauit q̄si si aliqd boni scitis hoc est uobis a deo reuelatū. ut ar. xcv. di. esto. ꝛ fm istū intellectū nō inducitur hoc ab Augustino.

DEq; quoūlibet scripturas utriusq; testamenti. hu. illis in alijs in qbus benedixerūt. intellecta. xxxvij di. relatū. ¶ in gl. i. i fi. adde ad hoc. ij. q. vij. hoc ēt. ꝛ. q. vij. q̄rē. ff. d̄ bis q no. ifa. l. lucius. alias. l. iij. hu.

EAna sicut ostendit q̄ ius naturale cōstitutionib⁹ ecclesiasticis ꝛ secularibus ꝛ scripturis sanctoz̄ ꝓualet ita ostēditur q̄ ꝓualet exemplū hu. sana alias sena. io. ratio. i. ius scriptū uel nō scriptū naturale. hu. xiij. q. ij. non extimemus. exemplis. q. s. neduz constitutionibus ꝛ scriptis patrū. hu. ante ponenda cum illa ea sunt contraria. cui scz rōni. hu. exempla quedā fm hu. ut pōt poni exēpluz xcvi. di. in scripturis. cōcordant quādoq; sed illa. s. exempla que cōcordant rationi. tantū. i. intantū. sunt excellentioza pietate. i. magis nituntꝫ pietate. hu. ꝛ ioh. cui scz rationi. exempla hic vult dicere q̄ pia exēpla semp cōcordant rōni. io. de fā. Imitatione pone exemplū. lxxxvi. di. nō satis. ¶ in. i. glo. ibi Lucretie. adde scz in rōne. q. d. ubi exemplū nō concordat rōni nō est sequendū. nā illud exemplū lucretie ñ cōcordat rōni. ¶ in glo. i. ibi allegauit. adde ubi de hoc. ¶ in. c. gl. ibi exigunt. adde ubi de hoc. ¶ in. c. glo. ibi nō satis. adde. ꝛ. c. qui clementiā. ¶ in. c. glo. ibi uenia. adde. in fine de hoc. ¶ in. c. gl. ibi diuinitatis. adde ex̄ de sortil. c. ij. in parte decisa. ¶ in. c. glo. ibi. sed illud. hu. lau.

QUm ergo. Istud ergo cōtinuat ad inferioza. q. cū ꝑ ꝛ ꝑ sic patz. ergo ꝛc. intricate cōcludit hu. naturali. i. diuino. legibus. nā diuine leges sunt ibsa canonica scripta. vñ dicit lex q̄ isti duo termini. s. canonica scriptura ꝛ diuinis legibus supponunt ꝓ eodē. s. ꝓ iure naturali. ꝛ idē innuit hic ber. qui dicit q̄ hic facit collationē iuris naturalis ad canonicā scripturā ꝛ leges diuias. natura hoc exponas ut dixi. §. i. di. oēs. ¶ Cōstitutiones. hic cōcludit fm qđ ꝓposuit ꝑ. c. di. in prin. ꝛ hic non debet esse. §.

Di. x.

COnstitutiones. Hic incipit di. x. ¶ in prima gl. ibi ecclesiastice. adde. sub. et ꝓcedit ordine cōgruo. In pre. namq; di. ostēdit q̄ tā cōstitutio ecclesiastica q̄s secularis cedit iuri naturali mō cōsequēter ostēdit eas ꝯstitutiones que cui ꝓualeat. ꝛ dicit q̄ ecclesiastica seculari fm. b. Et diuidit hec di. in duas ptes. In prima quarū ꝓbat p. v. capitula q̄ leges principū nō preiudicāt canonibus fm io. de fan. uel dic q̄ §. fecerat mentionē de legibus imperatoz̄ū. et quia in ecclesiasticis negocijs necesse uidebat sepe an ecclesiasticis preemineant cōstitutionibus merito q̄ritur ꝙz io. d. f.

LEge omnibus. i. semp non est utendū ea in ecclesiasticis cōtroversijs ꝛ qñ nō subdit. p̄sertim. i. tunc tantū nō est ea utendū ut in ecclesiasticis negocijs cū inueniat. ꝛc. p̄sertim sepe accipit pro tm̄. xij. di. illud. hu. ubi de hoc. xi. q. iij. si quis. ¶ Idē lex. ij. pars. dei. i. ecclie subtus. xi. q. iij. qui resistit. lau. iudicio. i. dispositione uel cōstitutione. hu. sufficiunt. q. d. etiā alia haberemus. ꝛ est si. ff. ad. l. acquil. ita vulneratus fm lau. sed qualiter introducunt isti domestici testes in causa ꝓpria dic q̄ cōgrue inducit. Et quia de eoz̄ sanctitate nō dubitat nec debet dubitari. ar. xi. di. nō uos. xi. q. iij. absit. Preterea clerici in cā ꝓpria ecclie admittunt testes. xiij. q. ij. super. b. sanctus v. utrū si alteruz istoz̄ supfluit ꝛ sensus est utrū. i. an. nō usum sub. respōdemus. ad. i. iuxta. b. mobilitatē alias mutabilitatē. quod sub. ecclesie debere. mutari aut ipsaz ecclesiā uel honores eius debere ꝛc. h. causis. i. utilitatibus. h. duxerit esse faciēdas. i. utile iudicauerit. beatus v. ad theotistā. xxvij. q. ij. sunt qui. humana de qua facit mentionē. C. de epi. ꝛ de. deo nobis. ꝓmo rū. in fi. ꝛ est illa lex i auten. ꝛ de nup. §. distrahunt. coll. iij. sed fm hug. corrigit in autē. ut li. ma. ꝛ auie. §. quia uero. ꝙz lau. ecce v. lex diuina mat. xxix. nūquid v. euāgelicis math. xix. apostolicis. i. cor. vij. postponēde. ar. canones plus allegandos q̄s leges. quod uer̄ est fm lau. tū in subsidiū canon. bene possunt allegari. xi. q. iij. sūmopere. ex̄ de no. ope. nūc. intellexim⁹. ¶ in gl. i. ibi uenit. adde. hoc continuabat io. de fan. ꝑ modū questionis illā gl. que est. j. e. ar. q̄ epus ꝛc. ꝛ melius. sed ibi ponit eā. hu. ¶ in. c. glo. ibi in spiritalibus adde. sed nōne seruus uel curialis a quocūq; liberatus uel absolutus pōt ꝓmoueri de iure cōmuni. dicat hu. sic. ꝙz q̄re

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ſimiliter nō pōt ꝓmoueri ſpurius a quocūq; legitimatus ut dicam.xxxv.q.vij.c.i. Ad hoc reſpōdet ipſe hu.q; ratio diuerſitatis hec eſt q; ſine exceptione ab eccleſia ſtatutuz eſt. ut tales ſcz ſpurij nō ꝓmoueāt. ſed de ſeruis t curialibus facta eſt exceptio a canone ſcz ut abſoluti ꝓmoueant. vñ uidet q; potius poſſit ꝓmoueri de iure cōmuni eccleſiaſtico q; eccla dat auctoritatē tali abſolutioni t eā approbat. qm̄ quia tūc ſunt abſoluti a dominis ſuis. uel ea eſt ratio diuerſitatis. q; in his impedimentū non pōt remoueri ab eccleſia cū eorum ſeruitus uel curialitas ad eā nō ſpectet t iō in talibus bñficiuz cuiuslibet habētis poteſtatē ſup eos collatū in eos ſufficiat ut iure cōmuni poſtea poſſit ꝓmoueri. Sed legitimatio ſpuriorū ita ſpectat ad eccleſiā ſicut ad imperatorē vñ t eoꝝ legitimatio ſimiliter ergo ſi ab eccleſia nō legitimant quātuz ad ordines uel accuſationes dericorū nō erunt legitimi ꝓpter legitimationē imperatoris ſm hu. ſed ar. cōtra. lix. di. c. i. in prin. ubi de hoc. lau. uero dicit ex eo q; littera dicit. in oī bus t ex eo q; dicit eccleſiaſtica iura diſſolui colligit q; ſpurius uel illegitimus uel alias infamis uel criminoſus a prīcipe reſtitutus non pōt ꝓmoueri ſecus in ſeruo manumiſſo uel curiali liberato. t eſt rō quia ab eccleſia ſtatutū eſt q; primi nō ꝓmoueant ſine exceptiōe. nec ſerui niſi ſint liberati ſecundū lau. ut ſ. dictū eſt p hu. Utrū nati ex damnato coitu poſſint legitimari t per quē t qualiter. t an poſſit papa quo ad ſucceſſionē legitimare nō. in auten. qui. mo. na. effi. ſui. §. vlti. t ex qui ſi. ſint le. p uenerabilē. t in ſumma azo. in ti. de na. libe. in Spe. de le. §. poſtremo. v. ſed t illud. C in gl. ꝓ hibuit ibi. bene. adde. ibi dicā. t no. v. q. vi. c. pſbri. ij. t. xxij q. viij. cōueniot. in gl. eccleſia eni ꝛc. ibi uideas. C in. c. glo. ibi etiā adde niſi eccleſia hoc petente. lxiij. di. adrianus. ij. C in. c. glo. in ſi. adde. dicas q; hec ē differētia inter canoēs t leges iperiales t cōſuetudines t cōſtitutiones ſiue ſtatuta aliorū laicorū. quia canones ſiue faueāt utilitati tēporali eccleſiarū ſiue dericorū ſiue nō omēs tamē aſtringunt. ut patz ex de conſti. c. i. t. c. vlti. leges autē imperatorū que eccleſie et dericis ſunt dānoſe reprobant. ille uero que eis fauorabiliores ſunt admittunt. Sup quo due poſſunt dari regule. prima eſt hec. Lex imperialis eccleſijs fauens recipienda ē niſi forſan p ſedē apoſtolicā reprobet. Secūda ē hec. lex ipialis eccleſie cōtraria uel ipſā ipugnās nunq; admittenda eſt niſi forte p ſedē apoſtolicā approbet. Elicuit he due regule ex eo q; le. in hoc. c. t no. p totā iſtā di. t xxxvij. di. ſi qd ueri. t. c. ſe. ad ſi. t ex de priui. c. ij. t de no. o. nū. c. i. §. i. q; ius licet videat iniquū. ſ. q; id poſt denūtiatiōem noui operis ſiue iure ſiue iniuria edificatū ſit. debeat demoliri tū expedit eccleſijs q; a laicis plures iniurias ſiue violētias patit q; inferat quod fuerit approbatū ar. ij. q. vij. laici. extra de re. ecd. nō ali. cum laicis. Procedūt due regule etiā locū habent circa conſuetudies ut pz ex de conſue. c. i. Statuta vo ſiue leges alioruz laycorū q; imperatorū etiam ſi in fauorē eccleſie ul pſonarū eccleſiaſticaꝝ introducta ſunt ipſas tū nō aſtringunt niſi p ſedē aplicā expreſſe fuerint approbate. ut. xcvi. di. bene quidē ex. de conſti. q; i eccleſiaꝝ t. c. eccleſia ſcē marie. ſm h. qui ita ſcribit ex de ſol. is qui in magna g. in ſi. t adde quod dicā lxiij. di. i ſinodo. De h mā ēt le. t no. viij. di. quo iure. t ibi etiā dixi ibi uideas C in gl. ar. q; ibi. diuidere adde niſi forte exorreuerit populi multitudo. xcix. di. nulli. xvi. q. i. ꝓcipimus. ſed certe tunc ſm io. de ſan. eius conſenſus requirit quicqd eni excreſcit infra parochiam alicuius ad eam ptinet ex d. dec. qui. t c. cū ptingat. eccleſia eniz una eſt. vii. q. i. nouatianus. t qd unū eſt diuidi ꝛc. ut ſequit in glo. ſz forte quod ſequit verius eſt. C in e. gl. ibi ſciſma. add qd no. xxij. di. c. i. i gl. nec papa. ꝛc. C in e. glo. ibi. etiā eps adde ſub. t h eſt verū cū nulli ſit prīudiciū alias ſecus. ij. q. vi. qui ſe ſcit. ij. io. de ſan. C in e. gl. ibi in e. decre. adde. ſ. allegata ut. ſ. e. c. in gl. i. C i gl. ut habes ibi. quidā dicūt adde ſcz lau. C in e. gl. ibi. ꝓmiſit adde de ꝓpa tiua permiſſione de qua notat. iij. di. c. ult. C in gl. t ſic utor in ſi. adde vbi de hoc t xxxvij. di. ſi quid ibi vide.

Deon licz pietatē. i. iuſticiā. cuſtodiēti. i. cuſtodire debenti. diuina deutro. c. v. euāgelicis math. xix. prophetics exo. xx. regulis. i. canonibus C i gl. xxv. ibi. Adrianus adde. ij. ſed illud ex permiſſiōe eccie io. d ſā.

Certum eſt loquitur prīcipi. cauſis. i. eccīaſticis. iii. q. v. q; h. ipſius ſcz dei. i. eccie h. ſacro. i. precepto. ſancta. i. eccīaſtica ſtatuta h. hoꝝ ſcz ſacroſcōꝝ. preſules. i. plātos uel miniſtros. poti' electiue. diſcere. i. ita diſcere quod nō docere ut xcvi. di. ſi iperator h. formā. i. doctrinā ſequi ſtudeatis. ſ. eccie ſtudeatis. hūanitus. i. pie deuote uel dic. i. more hūano ſcz uerbis tātū ar. viij. di. c. ult. i ſi. io. d ſā. obſequēdo vos eā. neq; ſub. ſtudeatis. cuius. ſ. eccie. diſpoſitionis alias diſpēſationis. eaī a te. diſponētis. i. dci. q. d. ne ſis ꝛtumeioſus deo duz excedis menſuram t terminos tibi poſitos vii. q. i. quis eps vi. q. iij. ſcriptum t eſt hic ar. q; qui cōſtitutiōez violat auctoꝝ facit iniuriā vnd qui canones. violat dicit blaſphemar ſpiritū ſācū xxv. q. i. violatores io. d ſā. t hu. t hic iunge. c. j. e. imperiū. quod exponit iſtum ſi. C in glo. i. dum imperator ibi menſurā adde. i. menſuratā diſpoſitionē que imperatori ius ſuum tribuit quo debet eſſe contentus non alienum uſurpare ſecundū lau. arg. vij. q. i. ſi qs epiſcopus. in ſi. ix. q. iij. c. i.

Conſtitutiones. canones. hoc fit duobus modis. ſcz rōne cōſtituentis t rōne conſtituti. mores tales ſcz qui ad neceſſitatē chriſtiane religionis ptineāt. ſicut eſt ſignaculū crucis in fronte t hmōi iof. C in. i. gl. ibi cōſtitutū. adde. nā ius ciuile eſt diuinitus p ora principū ꝓmulgatū. xvi. q. iij. nemo. C. de ꝓſcrip. lon. tē. l. vlti. per ipera tores eni deus diſtribuit iura hominibus. viij. di. quo iur. vñ que in legibus ſtatuta ſunt excedere nō debemus. xxv. q. i. ideo imperiū eni humanis pſidet ſacerdotiū diuinis. in auten. quō oportet epos. in prin. col. ij. t ꝓpterea imperium d celo dedit deus ut leges aptet ſm negocij uarietatē. ut in auten. de ſi. inſtru. §. i. cū actus t officia eoꝝ ſunt diſtincta. j. e. quoniā. C in. c. gl. ibi. foꝝ. adde. ar. ad hoc ex de iudi. nouit. t ex de appel. ſi duobus. de hoc no. ex de teſta. cū eſſes. t. xvi. q. iij. placuit. i. in glo. h canon ibi uidet notari contra. ſed nō eſt contra. C in. e. gl. in ſi. adde iſta decre. non ꝓbat intētionē allegātis cū rōe peccati illud ibi ſtatuē papa potuerit. ex de iudi. nouit. ꝓut ibi nō. io. be. inno. t hoſti.

Imperiū. h cōſonat ei qd habet. xcvi. di. ſi imperator. t exponit finē ſupiorus. c. ſed certū eſt. h. C in ꝑma glo. in ſi. adde. uidet q; male conferebant. ut xvi. q. vij. ſi quis deiceps. §. c. p laicos. t. c. nullus. t i eo qd legit t no. xvij. di. §. hinc etiā. Ad hoc reſpondebat. t. q; rex anglie de quo loquit iſta decre. patronus eſt t dñs omniuz eccleſiarū cathedraliū t aliarū maiorū eccleſiarū anglie t normandie t habēt magna feuda ab ipſo rege. t ideo uel rōne iuris patronatus uel rōne feudorū cōfert pbendas ipſaꝝ in quibuſdā dū ſedes uacat. ut ex de iure pat. ex diligenti. que hodie eſt remota. ibi tū notauit ro. q; talis collatio nulla fuit. ut ex de iure pa. ꝓterea. ſed papa ſuſtinuit ꝓ uitando regis ſcandalo. iij. q. vi. hec quippe in quibuſdaz eccleſijs ipſe rex confert ſemp. ut in iſta decre. cū inter. t hoc facit tanq; patronus. ſed ſi faceret tanq; habens aliquod ius ſpirituale tunc obtineret quod dicit in primis. c. fm. t. t hic adde. t uideas quod dicam. lxiij. di. Adrianus. ij. iuxta ſi. uel qd h dicit intellige ſecunduz id quod notat. xvi. q. vij. in ſumma in fine. quod credo uerius.

Suſcipitis ne. i. an. hu. quod. i. quia. lex xpi. iob. i. matb. xvi. tribunalibus ſacerdotalibus hu. nobis non tantū uobis. poteſtatē licet t uobis dederit. ꝓfectiorē. i. digniorē. lau. carmi. xxxviij. di. ſedulo. xij. q. i. precipimus. diuinis. i. eccleſiaſticis. iij. q. v. quia. C in glo. adeſt.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

in fi.adde.i.quod libere predicamus.l.t ius interrogatiõis exigit q̃ sub.suscipere debetis quasi patienter debetis suscipere quia uobis que dei sunt liber predicamus arguẽdo minando secundũ bug.

Nec. Hic incipit.ij.pars huius di. in qua ꝓbat ꝓ vij.c.q̃ qñ leges nõ cõtradicunt canonibus ãplectende sunt.to.de fan.ubi v̄.

In adiutorio. iste hereticus iuuabat se legibus imperatorũ cõtra Augu.t alios catholicos.assumẽdas.liiij.di.ex antiquis.in fi.xi.q.iij.sũmopere. et iij.q.ix.dignũ.fecit cũ p̃dicaret ierusalẽ.t ad instantiã iudeorũ tribunus fecit eũ uerberibus cedi.ut in actibus apostolorũ legit.xxij.lau.iniuriosos.act.xxij.romanũ.t ideo ñ subijciendũ uerberibus t dic.romanũ.i.liberũ.solebãt enim antiquitus romani esse liberi.C.de lati.li.tollẽ.l.una. Sed nun quid peccauit Paulus dicẽdo hoc eũ non esset cuius romanus.dixit lau.q̃ nõ.nã hoc ideo dixit quia pater eius tẽ. ut hic dicit̃ per io.sed qualiter probat per exemplũ Pauli leges esse admittẽdas.dicit hu.forte lex ꝓhibebat romanũ ciuem inde natũ torqueri.C in glo.i.ibi allegande.adde .i.i causis ecclesiasticis recipiende.C in.e.glo.in fi.adde.ad iõ ex̄ de sen.exco.in audiẽtia.xv.q.iij.§.cũ ergo. C in gl.ciuẽ romanũ.in fi.adde. Ad horũ intelligentiã scias q̃ gl.ij.tbi. iiij.dicit sic penula uestis erat consularis qua inducebant cõsules ingredientes curiã de qua si quer̄ unde Paulo accederit. Respõdeo romanos hanc habuisse consuetudinẽ qñ monarchiã totius mũdi sibi acqrebãt.ut q̃cũq̃ gentes cũ pace t coronis sibi occurrissent dabant eis libertatẽ intantũ ut fres eorũ dicerent̄ ciues qui romani dicerent̄. dabãtq̃ eis potestatẽ edificandi curiã t habẽdi consules sicut ipsi habebant.pater ergo Pauli de Biscallo opido iudee ubi natus fuerat trãslatus est in tharsum silicie.quodã autẽ tẽpore uenientibus romanis per siliciã.occurrit ille ei cũ alijs tharsẽsibus utpote nobilis recepitq̃ eos cũ pace.tunc romãi concesserunt eis p̃dicta.ibiq̃ pater Pauli penulã accepit t p̃ eius mortẽ in recordatione eius hanc uestẽ sibi Paulus retinuit. Sed ysi.dicit q̃ penula est palliũ cum fimbrijs lõgis Alij dicunt q̃ penula dicit̃ ullis cappa quasi pene nulla. ut ponit̃ iudi.in p̃mo.secundũ autez q̃ ponit̃ pro ueste dicitur a pendeo pendes.q.pendula.quia longe fimbrie ab ea dependent.uel dicitur a penis qua peni populi maxime utunt̄ t forte primo eam inuenerunt fm polli.

Quoniã. Hoc.c.intitulat̃ hic noie Cipriani sed nomine Nicolai intitulat̃.xcvi.di.cũ ad uerũ.uenitis hic inducit̃ q̃ ecclesia in necessitate cũ uult põt uti seculari lege t principũ defensione.ibi uero inducit̃ ad ostẽdendũ q̃ imperator non põt disponere uel iudicare de rebꝰ ecclesie.t ibi aliquid p̃mittit̃ ad quod cõtinuat̃ istud qñ qđ hic ponit̃ in prin.t ex illo loco quere continuationẽ t expositionẽ hu.idem.i.unus.eterna uita .de pe.di.i. multiplex. pro cursu.i.ꝓ incursione t molestatione cõpescenda.xxiij.q v.ꝓncipes.h.negocijs.ij.ad tbi.ij.hu.C in gl.i.diuine. i fi. adde.de cõse.di.ij.in xp̃o pater.uel.i.iudeoꝝ t gentiliũ. qa ex utrisq̃ fecit ecclesiã fm lau.C in gl.secz ipsorũ ibi ex multis.adde.ij.q.vij.accusator.C in.c.gl.ibi ꝓcessit.adde ad h xxiij.q.iij.quesitũ.C in glo.cũ ergo.ibi a papa.adde.arg. cõtra.xxiij.di.in noie dñi.v̄.saluo tẽ.v̄.dicit̃ futurus imperator tẽ.C in.c.glo.tbi cãm.adde.ij.ubi de hoc in gl.sic patet.t de iudi.c.nouit.in gl.ij.C in.ca.glo.ij.tbi.xxij.di. c.i. adde.ubi no.lau.q̃ uterq̃ gladius Petro erat concessus. non autẽ utriusq̃ executio.sicut patet in episcopo qui res ecclesie alij põt tradere sed nõ sibi retinere.xij.q.ij.quattuor.ñ obstat pre.c.xciij.di.legimus tbi.quomõ si exercitus sibi eligat tẽ.quã innuit q̃ sit confirmãda sicut clericoꝝ fm lau. Et fm istã sententiã que habet q̃ papa habet utrũq̃ gladium. oportet cõcedere nullũ imperatorẽ exercuisse rite gladiũ qui illum non accepit a romana ecclesia presertiz postq̃ christus cõcessit iura utriusq̃ imperij beato Petro.quod intelligẽs Constãtinus in resignatione regaliuz resignauit beato Sil uestro gladiũ ostẽdens nõ legitime usum se fuisse gladij potestate.nec legitime se habuisse cũ ab ecclesia non recepit.sed hu.aliter intelligit.ut no.xcvi.di.cum ad uerũ. C in.e.glo. tbi distinctas.adde.idem dicit hosti.qui de hoc plane no.i summa qui fi.sint legi.§.quis t a quo.ubi uideas . De hoc dicit lau.q̃ cũ ex unctione demũ sunt reges que a nullo nisi a sacerdote haberi põt.exẽplo dauid t saulis . qa a samuele uncti sunt.liquet omnẽ principẽ regnorũ a iudice ecclesie cõfirmationẽ t executionẽ consequi.actus tamẽ diuisi sunt. ut hic dicit̃ ne credit unã pendere ex altera.t q̃ papa maximã potestatẽ habeat circa imperiũ patz.lxiij.di.in synodo.C in e.gl.tbi ꝓ uenerabilem.adde.lau.C in gl.ar.q̃ tbi ptinent. adde ut ex̄ de iudi.decernimus.t de ar.contingit.

De capitulis. ineternũ.i.q̃diu uixerimus hu.sic. ff. ꝓ so.l.i.lxx.di.sanctorũ.t sic v̄.C in glo.i.i fi.adde.uel sic construe.uestrorũ sub.principũ qui nos ꝓcesserunt ut etiã.uestrorũ p̃decessorum fm lau.

Videes dicit pap.uidemus natura.aspicimus v̄o uoluntate.intuemur cura.dissolui sub.t omne id qđ sequit̃ ex eo uel ob id.C.de legi.non dubiũ. ex̄ de fi.instru.inter.in fi.ex̄ de elec.qualiter.t põt dici fm laurẽ.q̃ dissoluitur aliquãdo per penã ut omne peccatũ aliquãdo ꝓ repetitionẽ ut in usuris.aliquãdo ꝓ exceptionez.xv.q. vi.c. auctoritate.t hic uide quod dicã.xxx.q.vlt.iudicantẽ.C in ꝓma glo.tbi ꝓhibitionẽ.adde.de hoc satis no.ex̄ de spon. duoꝝ.tua.ubi hec solutio approbat̃ p vin.t.gof.t ber.t pone exemplũ p.c.xxxv.q.iij.cõtradicimus.nã ubi posituz est interdictũ ex causa que habet ꝓpetuũ impedimentũ cõiuncti contra interdictũ ecclesie separi debent non rõe interdicti sz rõne cause ut tbi fm gof.C Sed ar.cõtra hanc solutionem est.ff.de uer.ob.si stipuler.Dic fm lau.q̃ ualet illa donatio facta inter uirũ t uxorẽ ut ex nunc nõ ut ex tunc quasi ex nouo cõsensu.ff.de dona.inter uiꝝ t uxo.cũ hic status.§.si nurus socero.Dicas plane t dare cũ hu.q̃ hmõi regula intelligit̃ tñ de illis que a iure effectũ sortiri debẽt ut est in matrimoniũ consecratio.emptio.uenditio.donatio t hmõi .et sic remouet̃ obiectio de homicidio t adulterio t hmõi que a iure effectũ non habẽt.t intelligit̃ tñ in hoc casu sez ubi est perpetua causa ꝓhibitionis ut in exẽplo hic posito per gl. t ut nemo martires subdistrahat nemo mercet̃.C.de sa.san. eccl. l.nemo.t illa similia que habent ꝓpetuã ꝓhibitionẽ.t sic tollunt̃ alia contraria omnia quia t si nõ debeant fieri facta tñ tenent t cõualescunt.quia non habent ꝓpetuã ꝓhibitionem t sic etiã intelligit lau.dicẽs q̃ intelligit̃ h ut h dicat glo. t ꝓhibent̄ sine pene adiectione.C.de sa.san.ec.nemo.t sz h hu ic.c.solutio que proxi.sequitur in glo.tbi.uel dic tẽ. non uidetur congrua in effectu.

Quis aũt.hoc.c.habet̃.j.liiij.di.si quis ãt.regulas .i.cõstitutiones q̃ de fidei articulis t ecclesie dispositionibus loquunt̃ iof.ammonitiones.q̃ de moribus instruunt paternas uel modernas.i.a modernis factas C in gl.qui contẽnit tbi contẽnere.adde.ad hꝰ declarationez uide qđ no.ij.q.vij.metropolitanũ.in glo.c.ex contemptu.

Certũ est hominũ seculariũ.beati petri.i. eius ecclie in causis ecclesiasticis.t hoc est uerũ ubi non cõtra dicunt canones sed spectant ad fauorẽ t reuerentiam ecclesie.xv.q.iij.§.cum autem.

Extrã.uigint.i.uigorẽ obtinuit.procellis t aliqbus impedimẽtis.t h uide quod dicã.xxiij.di.c.i.i uerbo procellis.ita nunc quidam nolebant leges seruare ut alios possint licentius offendere. quare papa rogat ut faciat leges obseruari.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Distinctio.xi.

QUod uero. Hec di. diuidit i duas ptes. In p̄ma quaꝫ ꝓbat Gratia. q cōsuetudo cedit legi io. de fan. ꝛ sic continua. Supra ostēdit leges principū scripturis canonū postponēdas. nunc eisdē principū leges consuetudini postponēdas multis auctoritatibus demōstrat iof. Uel dic. vij. di. dictū est q cōsuetudo cedat iuri naturali nūc uero dic q cōsuetudo cedit diuine ꝛ humane cōstitutioni ber. consuetudo. s. mala. de qua intelligunt oia. c. sequētia usq; ad. §. cuꝫ uero. ab inde sequētia usq; ad fi. de bona. fm b. bux. ¶ in p̄ma gl. ubi cōstitutioni. adde ad hoc cōcordat placētinus di cens consuetudinez legi contrariā non tollere ius cōe in eo municipio ubi obtinet nisi de cōsensu principis. arg. ff. de sepul. uio. l. iij. §. diuus. sicut nec cōsuetudine nec ratione absorbet ius cōmune. ex̄ de re iudi. cū causa. fm lau. qui ibi ita no. fm io. Contra de hoc no. s. i. di. consuetudo. ꝛ adde qđ no. j. c. in his. in glo. vlti. ꝛ qđ hic dicit gl. hoc approbat io. de fan. ꝛ eisdē iuribus. ꝛ ruf. ꝛ lau. quorū fuit ista glo. ¶ in ea. glo. ibi. c. ij. ꝛ iij. adde ut habet. j. xij. di. in. c. sit sancta. et c. illud. ꝛ nō. j. c. di. ꝯsuetudo. in p̄in. ꝛ le. ꝛ no. ex̄ de cōsue. ad nostrā. ꝛ. c. cū uenerabilis. i fi. ꝛ de iudi. clerici. ꝛ no. j. di. p̄ri. in p̄i. ¶ in. c. gl. ibi ꝯsentiat. adde. idest sciat cōsuetudinē esse contrariā ꝯstitutioni ecclesiastice ꝛ ex certa sciētia tollerat eam io. de hoc etiam dixi. iiij. di. §. leges. ibi uideas.

USus. ratio. i. rationabilis lex. uel. lex scripta. ratio non scripta. ꝛ est ar. q ratio nō obtinet uim legis. s. ea. di. consuetudo. Michaeli imperatori fauore istius ꝛ auctoritate Imarus epūs constantinus fuit iniuste depositus a suis suffraganeis quē imperatorē se ꝓpē consuetudinem excusantem papa reprehendit.

COnsequens. i. cōueniens. sanct. i. sub p̄cepto statuit fm hu. sanctio est cū pena adijcit. ut no. iij. di. in p̄in. cōsuetudinis potest dici fm hu. s. praue. sz dic consuetudinis que directe sit cōtraria cōstitutioni. ut dicit s. c. in summa. ꝛ j. di. ꝯsuetudo. in glo. idest. ad idē j. c. §. cū uero. occasione simule uerbū ex̄ de ma. ꝛ obe. c. solite. in p̄in. ubi dicit ho. q inter cām ꝛ occasionē hec est differentia. q: cā cōsistit in iure ꝛ est rōnalis. sed occasio consistit in facto. ꝛ est iniusta. unde pōt dici occasione. i. qualicunq; motione iuxta illud. occasionē q̄rit q vult recedere ab amico fm ho. renouet. nā habētes canones ꝛ non obseruātes sūt de temeritate increp̄ādi. xx. di. si decreta. Nota q ex hac lr̄a uidet q rectores multitudinis nō possunt in legibus humanis dispēsare. lex enī statuta ē pro cōi utilitate. iiij. di. erat aūt sed bonū cōmune nō debet intermitti ꝓ bono p̄uato alicuius p̄sone. ga ut dicit phūs. i. ethi. bonū gentis cōmunius ē q̄ bonū unius hois. ad hoc facit q cōis utilitas p̄ferī p̄ua te. vij. q. i. scias. ꝛ no. ex̄ de postu. p̄la. bone. i. ꝛ de regu. licet. ꝛ in cuiusq̄ p̄sona p̄termittendū non est qđ in statutis generalibus contin̄et. lxi. di. miramur. ergo uidet q nō debet dispensari cuꝫ aliquo ut ꝯ legē cōem agat. Preterea illis q super alios ꝯstituunt p̄cipit deutro. i. ita paruū audietis ut magnū nec accipietis cuiusq̄ p̄sonā q: dei iudiciū est. ad hoc ex̄ de iudi nouit. ex̄ de statu regula. ea que. ex̄ de accus. qualiter. i. iij. q. ix. c. vlti. sed cōcedere aliqd qđ cōiter omibus denegat uidet esse acceptio p̄sonarū ergo hmōi dispensationes facer rectores multitudinis nō possunt cū hoc sit cōtra p̄ceptū diuine legis. Preterea lex hūana si sit recta opꝫ q cōsonet legi naturali ꝛ legi diuine aliter enī nō cōgruez religioni. nec cōueniret disciplīe qđ requirit. ut dicit ysi. i. di. cōsuetudo. sed in lege naturali ꝛ diuina nullus homo pōt dispensar ergo nec in lege hūana. Sed ꝫ hoc est qđ dicit apls. i. ad cor. dispēsatio mihi credita est. ꝛ. i. q. vij. §. nisi rigor. cum. c. ibi sequētibus. Et ad hoc dicendū est fm tho. q dispēsatio ꝓprie ꝓportat ꝯmensurationē alicuius cōis ad singula. uñ etiaꝫ gubernator familie dicit dispensator inquātuꝫ unicuiq; ꝺ familia cū pondere ꝛ mēsura distribuit. ꝛ opationes ꝛ necessaria uite. sic ergo ꝛ in quacūq; multitudine ex eo dicit aliquis dispensare. q: ordinat qualiter aliq̄ cōe p̄ceptū sit a singul' ad implendū. contingat aūt quādoq; q aliq̄ p̄ceptū qđ est ad cōmodū multitudinis ut in pluribus nō est huic p̄sone conueniēs uel in hoc casu q: uel p hoc impedit aliq̄ melius ul' etiā induceret aliq̄ malū periculosuꝫ aūt esset ꝛ hoc iudicio cuiuslibet cōmitteret nisi forte ꝓpter euidens ꝛ subitum periculū. ꝛ ideo ille qui habet regere multitudinē habet p̄tātem dispēsandi in lege humana q̄ sue auctoritati uniti. ut scz in p̄sonis uel casibus in q̄bus lex deficit tribuat licentiā ut p̄ceptum legis nō seruetur. Si autē absq; hac ratione ꝓ sola uoluntate licentiā tribuit nō erit fidelis in dispensatione. aut erit imprudēs. infidelis quidē si nō habet intentionem ad bonū cōe. imprudens autē si rationē dispēsandi ignorat. ꝓpter quod dñs dicit in luca. quis putas est fidelis dispēsator ꝛ prudens quē dñs constituit super familiā suā. Ad p̄mū ergo dicendū q qñ cū aliquo dispensat ut legē cōem non obseruet nō debet fieri in preiudiciū boni cōmunis sed ea intentione ut ad bonū cōmune proficiat. Ad secundū dicendū q non est acceptio personarū si nō seruent equalia in personis inequalibus. nam quādo cōditio alicuius p̄sone requirit ut rationabiliter aliquid in eo specialiter obseruet non est p̄sonarū acceptio si sibi aliqua specialis gratia fiat. Ad tertium dicendū q lex naturalis inquātum cōtinet p̄cepta cōmunia que nunquā fallunt dispensationē recipere non pōt. in aliis uero p̄ceptis que sunt quasi cōclusiones p̄ceptoꝝ cōmuniū. quādoq; per hominē dispensat puta q mutuū non soluam proditori patrie uel aliqd hmōi. ad legē aūt diuinā ita se habet quilibet homo sicut p̄sona p̄uata ad legē publicam cui subijcit. unde sicut in lege humana publica nō pōt dispensare nisi ille a quo lex humana auctoritatē hz. ut uel is cui ipse cōmiserit. ita in p̄ceptis legis diuine que sunt a deo nullus pōt dispensare nisi solus deus uel si cui ipse specialiter ꝓmitteret fm tho. ergo fm p̄missa vim facias q hec lr̄a dicit proprias tantū sequēdo uolūtates tē. q. d. ubi iusta causa subest ꝺ nō dicimus. ꝛ hic adde qđ dicā. i. q. vij. §. ꝓ tēpore. firmus idest firmiter. ¶ in gl. i. in fi. adde. die q plena auctoritas ds̄ quādo cōtinet p̄ceptū ꝛ generalitatē ꝛ obseruātie necessitatē sicut romani pōtifices necessitatē ꝛ nō generalitatē habet. ut minorū platorū qui statuūt aliqd inter suos. uocati enī sunt in partē tē. ut s. ds̄ in gl. generalitatē ꝛ nō necessitatē. ut sanctorū patrū nō habentū iurisditionē. si ergo penes papā sūt hec tria penes quēlibet epm̄ sunt p̄mū ꝛ tertiuꝫ. ut. xvij. di. c. iij. ꝛ iiij. sed non medium. sed penes quēlibet doctorē tertium. fm. Ad. hug. ꝛ lau.

DOlite errare. s. a ꝯsuetudīe romane ecclesie. hu. extraneus ad hebreos. xiij. adduci. i. a ueritate separari. h. ꝛ expone ꝛ ꝓ sed. h. habeatis seruādo ea. h. bis ad hoc. xx. di. si decreta. os redarguit papa q: spretis canonibus p alia iura uel cōsuetudines iudicabāt fm io. ꝺ fā. Satis ꝟ. ij. ps. refutare. i. recusare. h. sequi in se. h. docer ab oībus esse seruandā. de cōse. di. i. basilicas. fm hu. sic ex̄ de spon. duoꝝ. c. vlti. que. s. ecclesia h. inde scz ab ecclesia romana. posuit matb. xvi.

COnsuetudinis. s. ꝑticularis. h. que nō tollit ꝓ nouaꝫ constitutionē a papa editā. nec etiā statuta rationabilia nisi ibidē caueat de ipsa. ꝛ est ratio qa facti sunt. ꝛ i facto cōsistunt ut hodie. hec habent ex̄ li. vi. de cōsti. licet romanus. ususcap̄ pro. i. longeui ex hoc loco colligit quod ad hoc qđ cōsuetudo sit exigit ut sit seruata tāto tēporis qđ nō extat memoria ut hic ꝛ ff. de legi. de q̄bus. §. iucterata. ꝛ l. diuturna. ex̄ de his q̄ fi. a p̄la. c. ea noscit. ix. q. iij. cōquestus. q: in talibus in q̄bus nō est cōtinuatio tēporis nō

ſufficit tps lōgiſſimuꝫ ſicut dicaꝫ in ſeruitutē quia non habet perpetuā ꝛ ꝓtinuā cām. ff. de ꝓba. ſi arbiter. ff. de ſerui. l. ſeruitutes. fꝫ cano. ſufficit tps ꝓſcriptū. eꝝ de ꝓſue. c. vlti. ꝛ ō cā poſ. cū eccl̄ia. fm vin. q ita no. eꝝ de ꝓſue. cū cōſuetudinis ñ vlis auctoritas q: tenet vicē legis. i. di. ꝓſuetudo. ꝛ hoc ad de qō ibi dixi ī gl. puta q: tē. ibi videas. Et nō q cū cōſuetudo dicaꝫ tacitus ꝓſenſus. ff. de legi. de qbus. equipaꝫ pacto. ut ubi pactū pōt valere ꝫ legē valeat ꝓſuetudo ꝫ legē. ff. coīa p̄e. l. uēditor. §. ſi ꝓſtat. vñ cū nō valeat ꝓſenſus uel pactū ꝓtra legē ut clericus rūdeat in alterius foro eꝝ de ſo. cōpe. ſignificaſti. ꝛ c. ſi diligēti. nec valebit ibi ꝓſuetudo nec etiam ꝓgatio. ut. e. ti. ſignificaſti. ꝛ de of. dele. p. ꝛ g. nec valet ubi ꝓſuetudo ut clericus uerberādus ſubijciat ſe laico ſua ſpōte. eꝝ de ſen. ex. ꝓtingit. fm vin. q ita no. eꝝ de ꝓſue. cū cōſuetudis. fꝫ certe hoc nō uideī uer̄ q: fm hoc furioſis ꝛ ifantibus q ꝓſentire ñ pōt nō obeſſet. ff. loca. q: certū. fꝫ forte dices ꝛ male q: cū maior ps ꝓſenſerit oēs ꝓſenſiſſe uidenī. ff. ad municip. q maior. fꝫ illa regula uera ē in obligationibuſ ꝛ ut uniuerſitas poſſit cōuenīri. talis aūt ꝓſuetudo inducaꝫ ñ tñ ad hoc ſed etiā detrahit ſingulor̄ p̄monio ꝛ p eā etiam ſinguli ꝓueniunt qō p pactū eſſe non pōt. nā ſi milleſies paciſcent extranei q cōueniat uel aliud nō obeſt mihi. ff. de v. obli. ſtipulatio iſta. §. alteri. ꝛ §. ſi ſtipuler. fm inno. q ita no. eꝝ de ꝓſue. c. vlti. alias penl. ꝛ no. p accur. in hac. l. ꝓſuetudiſ momento. i. firmitate ꝛ robore h. rōe hoc ſemp eſt uer̄. viij. di. fruſtra. io. de ſan. ꝛ expone rōnē. i. ius naturale fm hu. legē. i. ius ciuile ſcriptū. h. C in. i. gl. ibi uidet. adde. ſub. ūmo equipatur ei. ī. e. in his. C in. e. gl. ibi que dixi. adde. idem ſenſit io. de ſ. h. C in. e. gl. in fi. adde. dic fm go. q hic loquitur de bona ꝓſuetudine q cōſuetudo in pte qua uiget derogat iuri ſcripto nō abrogat generaliter ubi ñ uiget. ff. de uer. ſig. l. derogare. derogati qꝫ ſi fuerit rōnabilis ꝛ ꝓſcripta. eꝝ ō cōſue. c. vlti. ꝛ de hac materia no. copioſe in p̄e. c. s̄. fruſtra. fm goſ. q ita no. in p̄e. c. eꝝ de ꝓſue. c. vlti. uel dic fm ber. cōpo. q ꝓin. huius. c. loquiꝫ de bona cōſuetudine nō ꝓſcripta cui ius aliqō nō obuiat directe ūmo eſt iuri cōſona ꝛ hec dꝫ ſeruare etiā ſi ꝓſcripta nō ſit. Secūda ps loquiꝫ de ꝓſuetudine uiri ꝗria ꝛ in tali requirīt ꝓſcriptio ad hoc q iuri ꝑiudiciꝫ poſitiuo. eꝝ de cōſue. c. vlti. ꝛ de elec. cumana. ꝛ de cā poſ. cū eccl̄ia. fm ber. cōpo. q dicit q ꝓſuetudo uincit legē ſi legē inſequaꝫ. ſꝫ ſi p̄cedet uincīt a lege. ff. de ſepul. uio. l. iij. requirīt tñ q nō ſit a lege ꝓhibita. C. de uſuris. eos. §. penl. extra de elec. c. maſſana. ꝛ eꝝ de ꝓſue. c. quāto. fm ber. cōpo. q ita no. eꝝ de cōſue. c. vlti. ubi etiā notat phi. q ſi ꝓſuetudo iuri cōi ñ eſt ꝗria tūc ſufficit cōſuetudo. x. an. qa dicit lex q longa conſuetudo uicē legis obtinet. C. q ſit lon. cōſue. l. i. ꝛ ea ꝓſcriptō dī longa q eſt. x. an. inſti. de uſucap. §. i. quidā tñ dicunt illā conſuetudinē eſſe longā tñ que excedit hominū memoriaꝫ ff. de aq̄ plu. ar. l. ij. ff. de aq̄ co. ꝛ eſti. hoc iure. §. ductus aq̄. qō nō placꝫ fm cano. phi. ꝛ hoc ꝓbaꝫ. ī. xij. di. ꝓſuetudo. in gl. ij. ꝛ qō dictū eſt s̄. proxime de bona conſuetudine non ꝓſcripta ſeruāda obtinuit in cā Sedioī. ubi ꝓbatum fuerit obſeruatū fuiſſe p. xxv. annos in eccl̄ia medioī. qō prior canonicus poſſit optare domū uacantē dimiſſa ſua ꝛ papa ſecutus eſt hāc conſuetudinē. lꝫ non ꝓueniſſet ad legitimaꝫ ꝓſcriptionē. xl. an. ꝛc. laudabilis enī erat conſuetudo ꝛ iuri cōſona cū in bñficijs ratio ꝓlixioris tēporis ſit habenda. C. de of. ma. offi. l. nemo. eꝝ de ma. ꝛ obe. ſtatuimus. fm ber. ꝓpo. qui hoc etiā no. eꝝ de ꝓſue. c. vlti. ꝛ talis cōſuetudo approbatur eꝝ li. vi. de conſue. cū in tua. dic ut ibi cū diuerſi ꝛ uarij intellectus tā p legiſtas qꝫ p canoniſtas ponanī circa legē iſtā ut ex his q̄ no. ſup ea per accur. ꝛ azo. ꝛ alios legū doc. patꝫ ꝛ etiā ex p̄dictis colligo qꝫ breuius poſſum uerū intellectum ipſius. ſicut pꝫ s̄. in ꝓin. di. huius magiſter vult ꝓbare q cōſuetudo cedat legibus. ꝛ hoc ꝓbauit p. c. p̄cedentia. ꝛ q ſic intellexerit legē iſtā pꝫ qa eā inducit ad illud cōprobandū ſic etiam patet ex littera rubea iſtius legis. cuius intellectus planus eſt. dicit inquā ſic q non eſt uilis auctoritas cōſuetudinis ſiue uſus longeui. ꝛ tu ſupple. ūmo eſt magna auctoritas ſiue potētia ipſius. ſed lꝫ ſit ita magna non tñ ualet ſiue pōt intantū ut legē ſcriptā uincat ſiue rationē. ꝛ hoc etiā probaī ex. §. ꝓxi. ſe. ꝛ ut hoc melius patere poſſit pono in exemplo. dicit mihi aliquis ꝛ q̄rit. eſt ne marchio magne potentie ſiue auctoritatis? de plano reſpōdebo q ſic. ſi ultra querat ꝛ dicat. eſt ne tāte potentie ut poſſit vincere Bononiaꝫ. tunc reſpōdebo nō eſt. ſic dico in ꝓpoſito caſu conſuetudis. que lꝫ ſit magne potētie ipſa ſua potentia ſiue auctoritas non ꝓcedit adeo q legē ſcriptam uincat. Et eſt ſciendū q uictoria non eſt niſi cōtra inimicū ꝛ reſiſtentē. ut pꝫ. xxij. q. i. noli. ī fi. ꝛ c. ſequenti. ubi ergo conſuetudo ponit ſe contrariam legi. ipſam uincere non pōt. ut dare colligiī. s̄. c. c. ij. ꝛ not. s̄. c. in ſumma. ꝛ conſtat hoc. xij. di. ſit ſancta. ubi etiā dicam. xx. di. ſi decreta. ubi dicaꝫ q illi qui habent decreta romanor̄ pontificū ꝛ non obſeruāt ſunt de temeritate arguendi ſiue corripiendi. at ubi non ponit ſe cōſuetudo contra legeꝫ. tunc pōt uti ſua potētia ꝛ uirtute ꝛ ſic ītellexit tho. ut colligo ex eo qō no. ī. di. ꝓxi. conſuetudo. in ꝓin. ꝛ etiam ibi dicā ibi videaſ

Ex his collige q ꝓ uano turbant alij contra intellectū huius legis ſepantes caput a cauda. dic ergo ſic in ſumma ubi conſuetudo obuiat omni iuri ita q ipſa conſuetudo nō tolleraī ab aliquo iure tunc indiſtincte ſuccumbit conſuetudo. ꝛ hoc ꝓpter bonū obedientie. xij. di. c. ij. in ꝓinci. ꝛ quia decreta romanor̄ pontificū nō ſunt in aliquo uiolanda ꝛ hoc ponīt ſub ſtatuto. lxi. di. ſtatuimus. in ꝓin. ꝛ contrariuꝫ faciens peccat graviter. ut patꝫ. lxiij. di. quia per. ſed nō ſic ubi concordat ſeu toleraī ab aliquo iure quāuis alijs iurib⁹ cōtradicere uideaī. quia multa fieri non debēt facta tñ tenēt. eꝝ de regula. ad apoſtolicā. ij. q. vi. biduuꝫ. ꝛ b adde quod ibi dicā in addi. hic habet locū. ꝛ ſi hoc ītelligas multa ceſſāt q̄ opponi ꝓſueruīt. tūc aūt ſit ꝫ. l. q̄ñ fit contra ipſius ꝓſtitutū ſiue mandatū. ut. xxvij. q. i. §. ex his ūaq̄. in fi.

Cum uero. hic incipit. ij. pars huius di. in qua ꝓbat per. vij. c. q conſuetudo bona eſt amplectēda. io. de ſan. legibus. xxv. q. i. ideo.

Eccleſiaſticarū inſtitutionū uideī loqui ſpecialiī de illis inſtitutionibus q̄ in officijs uel ſacramentis eccleſiaſticis obſeruanī hu. cōfirmata ſiue ſcriptis. h. qualdā. ſed que eſt differētia inter ſecundū ꝛ tertiū membrū cū utrobiq; deſit ſcriptura. dic q utrūq; mēbruꝫ cōprehēdit uniuerſales cōſuetudines diuerſarū eccleſiarū in diuinis officijs. ſicut ex ſequētibus pꝫ. ſed ſecundū membrū cōprehendit illas q̄ ab apoſtolis ſunt tradite. tertiū illas que ab alijs ſunt tradite uel que ſolo uſu ſunt cōprobate ita q neſcitur a quo uel a qbus ſunt tradite fm hu. ꝛ lau. qbus v. p̄dictis inſtitutionibus. paritas uel pitus. i. equalis cultura ꝛ obſeruantia. lꝫ non oīno eq̄lis qa quedā diſtrictius ſunt obſeruande q̄ alie. idē. i. ꝓſimilis. h. utriuſq; pietatis. i. utriuſq; religiōis uel cōditionis. ſ. clericalis ꝛ laicalis. i. ab utraq;. ſ. a clericis uel laicis. h. affectus. i. reuerētia. h. attēderimus. i. attēdendo dixerimus. p ſcripturas ꝛc. eſtimari in paſſiuo. i. nullius eſſe eſtimationis uel auctoritatis. alias attēptauerimus ꝛ tunc ſe quiī in lr̄a eſtimare in actiuo. i. nullius eſtimationis eas reputare io. de ſan. dicit. h. q uera lr̄a eſt. acceptauerimus chriſtianos. Que enī. ij. pars. crucis quāuis quidā faciāt cōtrarium. tñ in repſentatione crucifixionis chriſti debem⁹ ī fōte crucē terminare in ſiniſtro noſtro latere. nā p̄ius crucifixerī manū dextrā q̄ ſiniſtrā. nā habeī in epla Pauli ad epheſe os ſup illū locū ut poſſitis cōprehēdere que ſit longitudo latitudo ſublimitas ꝛ profundū ꝛc. q a dextra ad leuā fit progreſſus. ſicut enī ibi habeī crux xp̄i in latū tenſa eſt a dextra in ſiniſtrā qō dictū eſt fm cōpoſitionē humani corporis que fuit ut s̄. dictū eſt ut alludaī illi facio q cuꝫ quis capitur ab

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

hoste quia fortior in dextra q̄z in sinistra est p̄ius capit dextram q̄z sinistrā ad ligandū fm hu. Est aūt signum crucis tribus digitis exp̄mendū. quia sub inuocatiōe trinitatis impr̄mūt. de qua dicit .pphēta. qui appendit tribus digit̄ molem terre itaq; a superiori descendat inferius ⁊ a dextera trā seat in sinistram. fm innoc. iij. de hoc de cōse. di. v. nunqd. uel que v̄. s. scriptura. cōmendauit. i. tradidit hu. non modo idest non solū. in euāgelio luc. ij. apostolo de cōse. di. i. iacobus. plura ut sanctorū noīa. vim. i. auctoritatē. cōmendantia idest tribuentia. mist̄ijs. i. sacramētis. que orientē v̄. b̄ndicimus hoc est benedictū cōsignamus ⁊ pfūdimus. h. o'eo .i. crismate. h. hinc v̄. i. p̄dictis. exemplis addit̄. baptizamus. i. baptizare uolumus. informamus. s. quos baptizamus. de cōse. di. iij. post q̄z. ⁊. c. prima. alia. s. eleuatis oculis in celū. ex̄ de cele. miss. cū marthe. vnde v̄. ordo. pauca sunt in mist̄ijs obseruata. i. officijs ecclesiasticis. a patribus ecclesiastico more. ac reuerentiori diligētia. i. traditione earū que aliquid significāt non tacta. q. sine scripto. ac mistica traditione. i. significantia alicuius traditionis. magis silentio q̄z publicata. i. ita consuetudine q̄ nō scripto ut magis teneat electiue fz. h. ⁊ io. de fan. ⁊ repete obseruata scripto. i. constitutione. ¶ in gl. de quo. adde. s. ritu. i. obseruantia. h. ¶ in glo. noui uel ueteris testamenti ibi nunq̄z. adde. iste cōcordantie non erāt scripte tēpore Augu. ⁊ ideo ipse sic loquit̄. nam hodie secus fm io. de. s. ¶ in. e. gl. ibi ex ueteri testamento. adde. uel dic ut no. in predic. c. nunquid. ¶ in. e. gl. ibi postem linīri. adde. exod̄. xij. ¶ in. e. gl. ibi ⁊ dicat̄. adde. gen̄. xliij. ¶ in. ea. glo. ibi in ezechiele. adde. ix. c. ¶ in glo. illa dicunt̄ ibi immaculatam. adde. dicit hu. q̄ hoc nō est uerū. quia illa uerba i secretis nō dicunt̄ nisi semel qui dicit. tripbadigesta. i. tribus modis dicta ⁊ recitata. ut ibi multipharie multisq̄z modis. tē. ¶ In missa cant̄ siue cōsecratione eucharistie quedā cantant quedā alte legunt̄. quedā secrete dicunt̄. uel dic ut sequit̄ fm hu. ¶ in gl. ue. ⁊ no. ibi in salomone. adde. sapientie. xvi. q̄z iste liber inter apocrisa. deputat̄ fm .h. ⁊ no. xvi. di. c. i. ¶ in ea. glo. in fi. adde. pōt dici fm io. damas. q̄ octo sunt cause q̄re ecclesie sic sunt ordinate. ⁊ fideles orant uersus orientem. ¶ Prima est qa ex pte est nobis initialis admīstratio lucis q̄ omībus grata est ⁊ dulcis. eccles. xi. dulce lumē ⁊ delectabile uidere solē. Secūda est quia ex hac pte plātata est padus. a qua excepti ⁊ captiuati sumus ⁊ ad illū locū aspiramus pena seruitutis grauati. gen̄. ij. plātauit enim d̄ns paradisum in edom. i. in delicijs ad ortū. Alia est qa trib⁹ iuda ceteris honorabilior ex hac pte circa tabernaculi defensiuū locū habuit sue mansionis. nume. ij. c. ad orientē. Judas figet tabernaculū ita ⁊ nos ad defensionē tabernaculi nostri. i. corporis ⁊ anime ex hac pte deū adorare debemus. Alia est ratio nōiationis xp̄i cuius nomen unū est oriens. zach. vi. oriens ē nomen eius. Alia est rōe eius crucifixionis. q. ex pte occidētis fuit crucifixus. vnde populus uersus orientē orat. Item ratiōe eius ascēsionis quia ascendit in montē oliueti ⁊ ad orientez. zach. vi. stabant pedes eius sup montē oliueti ad orientem. Itē alia rōe aduentus eius ad iudiciū. quia sic ueniet ad iudiciū. s. uersus orientē. act. i. sic ueniet quēadmoduz uidistis euntē illū. math. xxiiij. sicut enim fulgur exit ab oriente ⁊ appret usq; in occidentez sic erit aduentus filij hominis. Itē sic erat exordiū apostolice ordinationis qui orauerūt uers⁹ orientem cum post ascensionē domini redierunt in ierusalē ⁊ adorauerunt ad orientē usq; ad penthecost.

Consuetudinē .pone exemplū ex̄ de cōsue. c. ij. nil usurpare ⁊ alias nō sit onerosa. ex̄ de p̄sue. c. i.

His scripturā uete. ⁊ no. testamē. h. mos. s̄. i. di. mos. ⁊ sicut v̄. contēptores consuetudinū. parificat cōsuetudo legi in multis articulis. Primo i nouo iure cōstituendo in his in q̄bus ius nō est cōstitutū ⁊ cōsuetudo introducta. ff. de iusti. ⁊ iure. l. oēs populi. iusti. de iure natu. gen. ⁊ ciuili. §. ex̄ non scripto. ff. de legi. diuturna. Itez parificat in interp̄tatione. quia sicut una lex interp̄tat aliam ita cōsuetudo interp̄tatur legē. ut. ff. de legi. l. si de interp̄tatione. ⁊. l. minime. ex̄ de cōsue. cū dilectus filius. ex̄ de sepult. certificari. Itē sicut in iure scripto p̄ceditur de similibus ad similia ita etiā in iure cōsuetudinario. ff. de legi. de quibus. ex̄ de censi. super eo. C. que sit lon. cōsue. l. i. de edi. p̄e. l. iij. Item sicut lex facit aliquē iudicē ordinariū ita ⁊ cōsuetudo. C. de eman. l. vlti. ex̄ de foro cōpe. cū contingat. ex̄ de offi. archi. c. cū dilecto. ⁊ de excess. p̄la. c. ij. Itē sicut lex informat ui risditionē ⁊ iudicē ita ⁊ cōsuetudo. ff. de offi. pcon. ⁊ leg. solent. §. i. ⁊. l. si in aliquo. §. ferias. C. de senten. ⁊ interloc. omn. iudi. l. p̄olatā. ff. de iusti. ⁊ iure. l. penū. Itē sicut lex dat certis p̄sonis potestatē eligēdi ita ⁊ consuetudo. ex̄ de postu. bone memorie. ⁊ de elec. uenerabilē. cumana. ⁊. c. querelā. Item sicut ius canonicū ⁊ ciuile in electiōibus attendit ita ⁊ consuetudo. ex̄ de cōcess. p̄bend̄. ⁊ eccle. nō uacan. ex parte astē. imo plus ualet cōsuetudo q; tollit ius eligēdi ei cui de iure cōpetit. ff. q̄ cuiusq; uniuersi. l. itē eorū. ex̄ de his q̄ fi. a p̄la. si. cō. capi. c. ea noscit. Itē sicut forma iuris attendit in penis emolliendis ⁊ exasperādis ita ⁊ forma cōsuetudinis. ex̄ de simo. p tuas. Itē sicut de iure cōcedit edificare in loco publico ita ⁊ de cōsuetudine. ff. q̄ vi aut clā. l. iij. §. plane. Itez sicut dat emunitas a lege ita ⁊ a cōsuetudine alicuius officij uel collegij. ff. de iure imu. l. semp. §. legem. Itē sicut lex derogat consuetudini ita cōsuetudo legi. ff. de sepul. uio. l. iij. §. diuus. ff. de legi. l. de qbus. §. vlti. in fi. C. de ue. iu. enu. l. i. §. sed ⁊ si q̄ leges. q̄ intelligo quādo p̄ceps per suū statutū uel rescriptuz intēdit tollere cōsuetudinē. ⁊ sic debet intelligi p̄e .§. diuus. put no. io. phi. gof. ⁊ ber. ex̄ de fi. instru. pastoralis. alis cōtra ex̄ li. vi. de consti. licz. in fi. Et hāc sniam uisus ē tenere innoc. put no. ex̄ de rescrip. c. i. in glo. ⁊ hoc teneas quicqd alias notatū inuenies in hoc casu. de hoc etiā dicā. xix. di. i p̄in. Itē sicut lex dat formā testādi ita ⁊ cōsuetudo. C. de testa. si nō speciali. Itē sicut antiqui canones determināt iurisdictionē archiepiscopalē i suffraganeos ⁊ subditos eoz ita ⁊ p̄suetudo. ix. q. iij. cōquestus. ex̄ de of. or. c. duo. Itē sicut canones in certis casibus p̄hibent cōtrahere ⁊ p̄mittunt ita et cōsuetudo in certis casibus inspiciēda est. ex̄ de cog. spi. sup eo. ⁊ de cōsang. ⁊ affi. q̄ dilectio. Itē sicut snia p̄cipis itendentis facere legē facit ius. C. de le. l. vlti. ex̄ de re. iu. in cauf. ita snia lata sup cōsuetudine dūmodo plures sint fac̄ ius. ut ff. de legi. cū de cōsuetudine. de hoc articulo satis dixi supra viij. di. frustra. dic ut ibi. Itē sicut lex est inspiciēda ⁊ attēdenda in testibus euocādis ita ⁊ cōsuetudo. ff. de testi. l. iij. Itez sicut lex adiuuat cōsuetudinē ita ⁊ cōsuetudo legē. ex̄ de censi. sopite. Itē nota q̄ si aliqua potestas est q̄sita cōsuetudine uel ius etiā si nullū dubiū ibi esset. ut si cōsuetudine introductū esset q̄ in ecclesia nulli assumerent̄ in canonicos nisi cēnt in sacris ordinibus cōstituti nō uidet q̄ si aliquē eligant i inferioribus cōstitutū ordinibus q̄ ppter hoc uideant renunciare cōsuetudini in qua diutius p̄seuerauerūt. ⁊ est rō quia ut hic dicit nō licet cōsuetudines bonas infringere. sic etiam in hoc casu sentit innoc. put no. ex̄ de p̄scr. accedentibus. cohercēdi sunt. Cōtra hoc si opponit̄. planuz ē q̄ ex multis malis nō pōt fieri unū bonū. sed ille qui incipit cōtra eccliaz agere male facit. ergo multiplicatis actibus simlib⁹ nō efficietur aliq̄d bonū. lex autez est quoddā bonū cū sit regula humanoz actuū. ar. ad hoc. iiij. di. facte. ergo p cōsuetudinem non pōt amoueri lex ut ipsa cōsuetudo viz legis obtineat. Preterea ferre legē p̄tinet ad publicas p̄sonas ad quas p̄tinet regere ciuitatē. unde p̄iuate p̄sone legē facere non p̄nt. sed cōsuetudo inualescit p actus p̄iuatarū p̄sonarū ergo cōsuetudo nō pōt habere uiz legis p quā lex amoueatur. Ad hoc rn̄. fm tho. omis lex .p̄ficiscit a rōne ⁊ uolūtate legislatoris. lex quidē diuina ⁊ naturalis a rōnali dei uoluntate. lex

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

autez humana a uoluntate hominis rõne regulata. sicut aũt ratio ⁊ uoluntas hominis uerbo manifestaf in rebus agendis ita etiã ⁊ manifestaf facto. hoc enĩz uidef unusqsq3 eligere ut bonũ quod opere cõpleat. manifestũ autẽ est qõ uerbo humano põt mutari lex ⁊ etiã exponi inquãtũ manifestat interiorẽ motũ ⁊ conceptũ rõnis humane. vnde etiã ⁊ p actus maxime multiplicatos qui cõsuetudinẽ efficiunt põt mutari lex ⁊ exponi ⁊ aliquid causari q3 legis uirtutem obtineat inquantũ sc3 p exteriores actus multiplicatos interior uolũtatis motus ⁊ rõnis cõceptus efficacissime declaraf. cum enĩz aliquid multotiẽs fit uidef ex deliberato rõnis iudicio pro uenire. ⁊ fm hoc cõsuetudo habet viz legis ⁊ legẽ abolet. et est legũ interpretatrix. ex de cõsue. cũ dilectus. Dicendũ est ergo ad id qõ ꝯ. opponũ q3 leges humane in aliquibus casibus deficiunt. vnde possibile est quãdoq3 preter legẽ agẽr in casu sc3 in quo deficit lex ⁊ tamẽ actus nõ erit malus ⁊ cũ tales casus multiplicanf ꝓpter aliquã mutationẽ hominuz tunc manifestaf per consuetudinez q3 lex ulterius nõ est utilis. sicut etiaz manifestaref si lex cõtrario uerbo ꝓmulgaref. si aũt adhuc manet ratio eadẽ ꝓpter quaz prima lex utilis erat non cõsuetudo legẽ sed lex cõsuetudinẽ vincit. nisi forte ꝓpter hoc solũ inutilis lex uideaf. quia nõ est possibil fm cõsuetudinẽ patrie que est una de cõditiõibus legis. iiij. di. erit aũt. difficile enĩ est consuetudinẽ multitudinis remouẽ. Ad aliud quod obijcif dicendũ est q3 multitudo in q̃ consuetudo introducif duplicis cõditionis esse põt. Si enĩz sit libera multitudo que possit sibi legẽ facere plus est cõsẽsus multitudinis totius ad aliqõ obseruandũ quod cõsuetudo manifestat q̃ auctoritas principis que nõ habet potestatem cõdendi legẽ nisi inquãtũ gerit personã multitudinis. vnde licet psone singule nõ possint cõdere legẽ tñ totus populꝰ legem cõdere põt. Si uero multitudo nõ habeat liberã potestatẽ condẽdi legẽ a superiore potestatẽ positã remouendi. tamẽ ipsa cõsuetudo in tali multitudine ꝓualens obtinz vim legis inquãtũ per eos tolleraf ad quos pertinet multitudini legẽ imponere. ex hoc enĩz ipso uidenf approbare q3 consuetudo induxit. Si iterũ obijciaf q3 lex humana deriuaf a lege nature ⁊ a lege diuina ⁊ cõsuetudo hominũ non põt immutare legẽ nature nec legẽ diuinã ergo cõsuetudo nõ põt obtinere vim legis. Ad hoc rñdeo fm tho. q3 lex naturalis ⁊ lex diuina ꝓcedit a uolũtate diuina. vnde nõ põt immutari per cõsuetudinẽ ꝓcedentẽ a uolũtate homis sed solũ per auctoritatẽ diuinã mutari põt. ⁊ inde est q3 nulla cõsuetudo obtinere põt vim cõtra legẽ diuinã uel legẽ naturalẽ. ut. ꝯ. c. i. ¶ in glo. no. q3 ibi nec cõsuetudini. adde. antique cõsuetudinis ordo sub decreto mandaf obseruari. ut. x. q. i. decernim. in ꝑn. ¶ in. e. gl. i fi. adde. ad idẽ ex de iureiu. sicut nrm.

Catholica. i. vniuersalis uel generalis. de hoc dicã i. q. i. extra catholicã ibi uideas. per ordez. vij. q. i. nouacianus. in prin. xxxiij. q. i. loquif. existere. i. regi ⁊ gubernari. scriptura. i. canonica scriptura utriusq3 testamẽti uel conciliorũ. iof. traditio siue scriptura. b. vniuersal. idest generalis omniũ ecclesiarũ cõsuetudo. iof. instructio. i. cõsuetudo. ad hoc. xciij. di. puenit ad sanctũ. sed auctoritate. v. cõstitutionibus. sub. de cõsensu episcopi factis. nam nullũ statutũ põt facere ecclesia siue cathedralis siue alia sine ꝓsensu episcopi. ex de cõsue. cũ cõsuetudinis. ⁊ de his q̃ fi. a ꝑla. sine ꝓsen. capi. nouit. nisi sint aliqua minima. arg. ad hoc qa episcopus est caput cathedralis ecclesie ⁊ etiã aliaruz. ex de testa. requisisti. ⁊ sine capite nihil faciendũ est. fm innoc. qui sic no. ex de consti. cũ accessissent. ⁊ adde quod dicã de ꝓse. di. iij. c. i. ⁊ quod no. iij. di. §. porro. Sed uidef cõtradicer ꝑ dicta decre. cũ accessissent. ⁊. eo. ti. cũ omẽs. ⁊. eo. ti. cũ. Ad. ferrarien. ⁊ de cleri. nõ resi. cũ dilectus. Sed dic q3 ista iura põt intelligi quãdo constitutio facta fuit auctoritate episcopi uel nõ erat qui ipsam ipugnaret alias non ualeret nisi papa ex certa scientia ipsaz cõfirmaret. fm ber. cõpo. qui ita no. in pre. c. cũ omẽs. Item cõtra ex de rescrip. cõstitutus. in fi. sed dic cum Innocen. q3 ibi nõ dicatur non statutum ualere eos nõ cogendos ꝓpter iuramentum de quo in lris mẽtio non habeẽ. uel respõde ut ꝑdixi. s. q3 illa cõstitutio fuit cõfirmata a papa. cõtra manicheos isti dicebãt q3 aucto. ro. ecclie. in re dubia nõ debebat induci ad fidem faciendam.

Dicam est. In his tribus. c. agit de generali cõsuetudine ro. ecclie. sez quã sibi ⁊ in oibus alijs ecclesijs statuit generaliter. hu. tamen uidef loqui de decretis ab ea factis. lau. ad idem sc3 astruendã. io. q. d. ad ꝓbationẽ ⁊ certitudinẽ faciendã ordo. que firmaf sc3 auctoritas. hu. ab ipsis fundatissimis sedibus apostolorũ usq3 ad hodiernũ diẽ. i. a tẽpore apostolorũ qui fuerant fundamẽtũ ecclesie. fm io. de san. ⁊ episcoporũ serie succedentiũ sibimet firmaf dico ⁊ tot populoꝝ ꝓfessiõe als ꝓfessiõe. ¶ in gl. ar. q̃ in fi. adde. ar. cõtra ex de peni. ⁊ remiss. li. vi. c. indulgẽtie.

Ne uestre apostolicis. i. apostolorũ negligendas idest contẽnendas. sic enĩz statuta apostolorũ sunt seruãda ut statuta Petri. vnde nulli licet ea contẽnere uel cõtra ea agere. xix. di. sic omẽs. ⁊. c. enĩucro. ⁊. c. nulli. hu. ⁊ no. ꝯ. c. proximo.

Quis nesciat supduci. supest q̃ eminet. fm pap. vñ superduci quasi in quandã eminentiã cuiusdã obseruãtie induci. ⁊ ꝓut no. hu. in deriuatiõe vbi duco. induco hoc idẽ quod introduco. auctoritatẽ generalem. ⁊ sic nõ obstat. j. di. ꝓri. nouit. lau. insulas hoc uidef superfluere. nam dicit lex q3 insule italie pars italie sunt. ff. de iudic. insule. lauren. habes simile. xij. q. ij. c. vlti. instituisse. i. instruisse. b. y. romana. j. xij. di. nouit. cõtra so. ibi. ⁊ dic ut le. ⁊ no. ꝯ. e. nolite. peregrinis. i. nõ canonicis non a romana ecclesia approbatis. hu. sepe v. ordo. ⁊ satis certũ haberẽ agnouisse tuã dilectionẽ. io. morẽ alias ordinẽ. fm hu. in consecrãdis misterijs. uel ceteris. sub. in agendis archanis teneat ipsa romana ecclesia. uel. teneat. i. tenere debeat sc3 ipsa tua dilectio quod sufficere arbitrarer ad informationem quo ad ea que nunq̃ ibi fuerunt statuta. vñ sequif si alius ꝛc. reformationẽ quãtũ ad ea que ibi statuta fuerãt sed ptermissa erãt. Unde sequif si minus ꝛc. dico satis certũ haberẽ. nisi ꝛc. hu. de aliquibus capitulis. b. duxisset. i. utile iudicasset. hu. iccirco rñ. in hoc. c. nõ habeẽ. b. y. institutiõibus. i. cõstitutionibus. b. errant. i. errãdo cõtemnunt. b. aut nobis. sub. ⁊ si cõmoniti cessare noluerint. b. y. iudicare denũciando non accusando. quia nõ fit ꝑscripta accusatio. ij. q. vlt. ꝑscripta. nouitates ar. cõtra magistros nouitates inducẽtes si ꝓter rationẽ hoc faciant. ar. xxx. di. hoc autẽ. cuidẽs enim debet esse utilitas cum nouũ quid inducaf. ff. de cõsti. prin. l. in rebus. lau. ¶ in gl. prima ei cõtrarius. adde. nõ uidef hec bona expositio. quia nullus apostolus fuit Petro cõtrarius. ⁊ ideo alij subaudiunt ꝑmo. ex. xij. nullus nisi petrus uel ab eo missus. Nam Paulus nõ fuit de duodeci licet i italia ꝓdicauerit usq3 ad illiricũ mare. sicut ⁊ ipse testaf. ⁊ paulo petrus dedit auctoritatem predicãdi. vnde ipse Paulus dixit de petro. Dedit mihi dexteras. ⁊ ita fuit institutus a Petro. ⁊ auctoritatẽ ⁊ confirmationẽ dicendorũ accepit a Petro. ut in actiꝫ apostolorũ habeẽ. uel forte fm io. idẽ apostolus ualet dici petr⁹. ⁊ paulus nõ personarũ vnitate sed ꝓdicandi ⁊ instruẽdi idẽtitate. vnde in romana ecclesia codez sigillo effigies utriusq3 imprimif. ⁊ idem no. hic hu. ⁊ q3 paulus fuerit a petro institutus. ⁊ auctoritate domini illũ ad ꝓdicandũ miserit satis patz per hoc quod dictũ est ei ⁊ alijs apostolis per spiritũ sanctũ aggregate mihi paulũ ⁊ barnabaz. ut. lxxv. di. quod dic fm hu. ⁊ hoc etiã tangit hic glo. ¶ in. c. glo. in fi. adde. ibi dicit subaudi alia sentẽtia. ꝛc. i. prime sentẽtie cõtraria. sic etiaz exponif. xxiij. q. i. cũ beatissimus. ¶ in glo. b iudicat. in fi. ad de. sub. quod est repugnãs. sed dic q3 loquif vulgariter sicut

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

dici solet. ego crederez te scire hoc nisi a me quesiuisses hoc nescire iudicat supza ubi dicit. satis certum haberez sed cū scire hoc innuit fm lau. ¶ in glo. cum epūs. ibi. datur. adde. ad hoc. xxv. q. ij. nō tam nouū. z no. s. e. q. in summa. ibi uideas. ¶ in. e. glo. i. pceptis. adde ibi no. b. qp hoc est ueruz quo ad hoc ut iustius beneficiū possideat. tamē cōfert quia facilius exaudit a papa ille qui accepit cōfirmationē in suis necessitatibus. lxxxvij. di. c. quisqs. ibi etiam dicā. ¶ in. ea. glo. ibi nihil donat. adde. ergo in nullo est maioris auctoritatis. z tamē hic dicit contrariū. sed dic fm. h. maiori auctoritate. i. maiore uigore. z audatius z securius posset illud facere quia speciale cū generali magis cogit qz solū generale. nā solet plus timeri. tē. ut sequit in glo. z. xij. q. ij. c. ij. ex de hereti. si aduersus. ¶ in. e. glo. in fi. adde. de hoc etiā legit. z no. xvij. q. iiij. c. frater. z ex de transac. uenies. ibi uideas. z de cōsti. c. pe. z no. per anno. ex de deci. dudum. ¶ in glo. j. di. prozi. ibi nouit. adde. ibi loquit de indifferētibus. io. de sa. hic autē loquitur de generali cōsuetudine romane ecclesie quā sequitur z docet esse sequēdam. ut. s. ea. nolite. ¶ vel dic fm lau. qp hoc. c. loquit de generali cōsuetudine celebrādi diuina officia que est generaliter tradita romane ecclesie z aliis quā nulli ecclesie dimittere licet z aliam inducere. illud. c. no uit. loquit de pticularibus ꝓsuetudinibus honestis. qs lz ex aliis ecclesijs sumere z i sua inducere seruata generali. lau.

¶ Distinctio. xij.

QUod absque. Hec di. diuidit in tres ptes. In prima quarū probat qp bona cōsuetudo seruāda est. fm io. de sa. z dic qp sez nouitates inducere z cōsuetudinez alterius ecclesie qs romane obseruare. absqz tē. z hoc sic continua. Dictū erat qp nihil pter cōsuetudinē romane ecclesie aliquid faciendū est. sed ne hoc omnino absolute intelligeret. determinat qp cum districtiōe iusticie aliqñ fit secus fm gof. sez qñ certū est qp papa errauit. C. de cri. sa. l. i. C. de sum. tri. l. iij. arg. optimū. xxiij. q. i. manet. ij. q. vij. nos. ex de etate z qua. cam te. vs. de hoc. z adde qō dicam. xxv. q. ij. rescripta. ¶ in. i. gl. ibi cōstitutionē. adde. ut. j. e. sit sancta. z. c. sequē. usqz ad. §. j. c. h aūt. io. de. f. ¶ in. e. gl. in fi. adde. z male. nā nō est in eo argumētandū a ꝛrio sensu fz la. sz ꝛ hoc dictū lau. ē. lvi. di. c. ij. in fi. hu. tz ꝛtra. ut dicam ibi uideas.

NOn decz scripture. zach. xiij. nulli v. mater. s. rōne ꝓncipij z institutiōis z plationis. xxi. di. quāuis. xxij. di. c. i. z. ij. est enī senioz romana caput omniū sediuz. in auten. de eccle. titu. in prin. coll. ix. io. de san. Sed licet ita sit ipsa romana ecclesia non tamē est dña aliaꝝ ecclesiarū. nec papa est dōs fm ber. qui circa finez quarti libri sic ait ad Eugeniū papā. Cōsideres autē omniū sanctā romanaz ecclesiā cui auctore deo preces ecclesiarū matrem esse nō dñam. te uero nō dominū episcoporū esse sed unū ex ipsis. Porro fratrē diligentiū deū z participē timentiū eū. z qp papa nō sit dōs aliorū episcoporū est optimū ar. vij. q. i. mutationes. in prin. ubi dicit aut dñatione multa aut in libris ibi ꝓcedentibus. ipse ba. i. bzix. dicit de potestate pape ibi uideꝛ poteris. vnde dicebat Tho. qp papa pōt incurrere uicium simonie sicut alius homo. peccatū enīz tāto in aliquo ꝓsona est grauius quāto maiorē obtinet locū. ad hoc. xl. di. homo christianus. z. c. si papa. quāuis enī res ecclesie sint ei⁹ ut ꝓncipalis dispēsatoris non tamē sunt eius ut dñi z possessoris ad qō facit qō no. ímoc. z hosti. j. ut dixi. s. i. di. ius ciule. ibi uideas. z ideo si receperit ꝓ aliqua re spirituali pecuniaz de reddit̄bus alicuius ecclesie nō careret uicio simonie. z similiter posset simoniā cōmittꝛ recipiēdo pecuniā ab aliquo laico nō de bonis ecclesie. fm do. Tho. sed uidet notari cōtra. i. q. vi. c. vlti. ibi etiā dicā. ibi uideas. filius uenit io. xiij. quicqd. v. ¶ in. i. glo. ibi in prin. adde. lau. ¶ in. e. glo. ibi quod in parte. adde. nā quod ius est in toto quo ad totum est in parte quo ad partē. ff. de admi. tu. si duo. z de usu. qui scit. in prin. fm io. de san. ¶ in. ea. glo. ibi si quis. adde. ubi de hoc. ¶ in glo. ergo. in fi. adde. ad hoc. xxij. di. de cōstantinopolitane. arg. xi. q. i. magnū. ibi dicā. argu. xciij. di. c. ij. C. de sum. tri. l. inter claras. iuxta prin. ubi de hoc. ¶ in gl. nūquid ergo. in fi. adde. z sic nō facit ad ꝓpositū magistri q intellexit cū discretione cōtra fieri licz z ad hoc. c. allegat. sed quāuis liceat fieri aliter qz fit in romana ecclesia non tamen licet fieri contra disciplinam eius. nec quicquid aliter fit contra disciplinam eius. quāuis enim aliter fiat qz romana ecclesia teneat non tamē fit contra disciplinam eius. ipa enim vult qp ita fiat. j. e. nouit. licz ergo cū discretione aliter agere qz romana ecclesia teneat. sed nec cū discretione nec sine licz agere cōtra disciplinā eius ímo nec cū discretione pōt agere contra. nō enīz est discretio sed indiscretio si cōtra fiat. fz. h. dic ergo qp iste. v. hoc vult dicere qp nullus indiscrete. i. nullo modo debz romana ecclesia resistere fm io. de san. sed gof. dicit hic sine discretione igit cū discretiōe pōt fieri. z sic sentit eū Gratia. z uidet qp bene. lv. di. nullus. in fi. ubi dicaz. z uidet exp̄ssum ꝓ hac ſnia. j. xxv. q. ij. si quis.

DReceptis dura. Hoc. c. inducit ad idē ad quod pcedens. z similiter intēdit sumere arg. a cōtrario sēsu ex littera ista nō dura supbia. tē. quasi ex humilitate z discretione pōt eis resisti. sed uacat hic arg. a cōtrario sensu. quia nō est humilitas sed supbia. nō esset discretio sed indiscretio si ei resistat. z sic nō facit ad ꝓpositū magistri. hu. salua reuerētia hu. ipse uidet sibi cōtrarius. ut no. lv. di. nullus. in fi. ibi dicam. salutifere. i. ita ut ꝓficiat ad salutē. uel pūcta in hoc uerbo salutifere. z tūc est arg. qp nō quecūqz a prelatis statuunt obseruare tenemur nisi salutifere sint statuta. Ad idē. lv. di. nullus. in fi. z. ij. q. vij. qua ꝓpter. lau. z hug. xi. q. iij. nō semper. ff. de acti. z obli. l. seruus. io. de sa. ad idē xxxv. q. ix. loci. non nouū. v. indulta. i. statuta hu. firmamus sic. xxv. q. ij. nō tam nouū. cuz nulli. v. relatio. i. questio que nascit de sacra religione. i. ō aliquo articulo fidei. xxi. q. iij. quocūqz. hu. z ber. petre. i. solidate fidei petri ber. l. di. fideli or. fundauit math. xvi. Si quis v. z. ij. pars. sub. dericus. cōstitutio apostolice sedis omēs astringit. ex de consti. c. fi. b. honoris sui hu. hostis. i. destructor hu. ¶ in pma glo. in fi. adde. uel expectet secundā iussionē. in auten. ut nulli iuō. §. z hoc uero. io. de sa. z lau. ¶ in glo. arg. qō ibi renouet. adde. z est arg. cōtra illos qui innouatas qstiones ulipēdunt xxij. di. renouātes. x. q. i. antiquos. fm lau. ¶ in. e. gl. ibi. ñ dat. adde. dicit. t. qp si cōfirmatio fiat cū cause cognitione ꝓ dest talis cōfirmatio. si autē ita dicat sicut iuste lata est nihil ꝓdest. fm bar. bzix. z est questio uenerialis que incipit. querit utrū aliqui qui b. dicit qp si papa cōfirmat sententiā alicuius excōicationis latā ab alio is qui excōicauit non pōt absoluere ex ō insti. ex frequētibus. z ē etiā questio uenerialis q incipit esto qp dōs papa. z idē sentit gof. in summa. de cōfir. uti. uel inutili. in fi. z idē no. io. de anco. ¶ in. ea. glo. ibi nominis. adde. nā cōfirmatio est iuris priꝰ habiti corroboratio. hec descriptio colligit ex de fi. instru. inter dilectos. §. ceterū. fm gof. z io. de anco. qui ita nō. in suis summis. de cōfir. uti. uel. iutili. in prin. ¶ in glo. idest accusatio. adde. cum de ipsoꝝ episcoporū depositiōe agit fm hu. ¶ in. e. glo. ibi absolui. adde. hoc est uerū secundū sniam hu. quā h ponit. sed alij cōtra. ut no. iij. q. vi. accusatus. vñ dic qp cōcordantie j. e. allegate. respiciūt uerbū pcedens. condēnare. nam istud uerbū absolui de hoc etiā no. ij. q. i. primates.

SCit sancta. Reuertit Gratia. ad ꝓpositū suum sez ad ostendendū qp cōsuetudo que nō est obuia iuri naturali uel cōstitutioni est obseruāda. fm io. d. f. lau. z bar. bzix. pro loco de cōse. di. iiij. postqz. z. c. de trina. tēpore. xxxiiij. di. fratrū. nō obstat ar. a ꝓrario. qō si obstat

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

debet abrogari ſm hu. qui dicit q̄ hoc. c. loquit̄ de ꝓſuetudi
nibus que iuri non obuiant. de hoc dictū eſt ſ̄. di. i. in ſum
ma. ibi uideas. ad idem. xix. di. eniuero. reſiſtere alias reſiſti
t tunc ſic expone illud. nil quod p̄cedit. i. non ſm hu. ad idē
j. xxv. q. ij. eccleſiaſtice. ſm lau. ¶ in p̄ma glo. in fi. adde. ad
idem. j̄. c. illa.

Illud. traditiones. i. conſuetudines. fidei t bonis
moribus. x. di. cōſtitutiones. nec alioq̄ v̄. cōtrario
ideſt diuerſo. bonū enim bono cōtrario nō eſt. ſi er
go due cōſuetudines ſunt cōtrarie altera mala eſt ſm hu. hic
unuſquiſq; locus ſuā habebit cōſuetudinē. t ideo unꝰ con
ſuetudo alteri nō p̄iudicat. t ſic no. tan. goſ. t ber. ex̄ de cēſi.
ſuper eo. Et no. q̄ ar. huius littere dicit innoc. q̄ ſi cōſuetu
do ſit p̄me eccleſie uel ſtatutū q̄ hoc ipſo q̄ accipit ſecūdaz
p̄bendā uideat habere p̄ma pro derelicta. hec conſuetudo
tamē laudabilis eſt obſeruāda. t hoc ipſe Innoc. no. ex̄ de
deri. nō reſi. clericos. ¶ in gl. ar. ꝓtra. ibi. itē facit. adde ar.
p̄ hoc. xvi. di. c. vlti. ¶ in. c. glo. ubi ex pte. adde. t. c. ſopite.
ubi de hoc. t. c. ſuper eo. ubi de hoc. ex̄ de off. archi. c. fi. ubi
plene de hoc per inno. t facit ad hoc q̄d no. ex̄ de deci. quo
niaz. Dici p̄t q̄ eo ipſo q̄ omia monaſteria alicuius ꝑuin
cie uel ciuitatis p̄ſtare uel facere aliquid conſueuerunt. ſi ali
quis eoꝝ dicat ſe ad illa nō teneri ſuccūbere debet niſi pro
bet ſe ad hoc nō teneri. ut in p̄dicto. c. ſopite. c. di. cōtra mo
reꝫ. ex̄ de capel. mona. dilectus. ſed forte reſpōderi poteſt p
iſtud. c. illud. ſm. t. vin. t phi. qui ita no. in p̄dicto. c. dilect⁹.
ubi inno. t hoſti. tenēt id quod p̄ius dixi. de hoc etiaz no.
c. di. contra morē. in glo. uide qualiter t̄c. etiā ibi uideas. di
cebat goſ. q̄ eadē iuriſditio debet haberi de iure cōmuni in
una eccleſia que in alijs habet. ex̄ de conſue. cum olim. in p̄
allegato. c. ſopite. t in p̄e. c. de offi. archi. c. vlti. ubi hoc ipſe
no. t ſolutionē ſequentē hic approbat. io. de fan. t hoc tene
as. ſecus ſi agat nō de iuriſditione ſed partilitate ſiue de con
ſimili actu. ut quia dicunt quidā tales ita faciunt. ergo nos
idem uolumus facere. t ita loquit̄ iſtud. c. illud. ¶ in. c. gl.
ibi duobus. c. adde. ſcz iſto t p̄cedenti. ¶ in. c. glo. ibi pere
grini. adde. t̄c. ¶ in. c. glo. ibi ſeruabit. adde. in iudicādo.
¶ in. c. glo. ibi. ſeruata. adde. ſi in ſimili genere cōtrouerſia
rum. banc ſententiā uideꝫ ſequi accur. ut no. C. que ſit long.
cōſue. l. i. ubi dicit p̄t dici ut locus iudicij ſit ſpectādus. C.
de eman. libe. l. i. ¶ in. c. glo. ibi cōſuetudinē. adde. ſ. in uo
candis teſtibus. ¶ in. c. glo. ibi ꝑuincie. adde. ſ. in qua iu
dicat. ¶ in. c. glo. ibi eſt appellatū. adde. ad hoc q̄d facit iu
dex appellationis debet ꝓnunciare iuſtā uel iniuſtā ſentētiā
ij. q. vi. c. vlti. ſi ergo ſecundū approbatā cōſuetudinē lata ē.
nō eſt retractāda. ar. ex̄ de eo qui mit. in poſ. cū uenſſent. nā
iudex appellationis teneꝫ iudicare ſm leges que obtinuerūt
tēpore appellationis quāuis poſtea mutate ſunt in autētico
hic. j̄. p̄ri. allega. q̄d dic ut dicā. liij. di. ex antiquis. i addi.
Item ar. cōtra. t̄c. ¶ in. c. glo. ibi in fi. de hoc etiam no. ſ̄. i.
di. cōſuetudo. t. xx. di. de quibus. ibi uideas. Si d̄ hoc uis
habere plenā ueritatē. uide q̄d no. ber. cōpo. ex̄ de cōſue. c. i.
¶ in. c. glo. ibi cōſuetudinē. adde. dicit bug. t lau. q̄ ſi circa
articulū de quo queritꝫ ſint diuerſe conſuetudines actoris et
rei ſequat rei cōſuetudines. ut hic dicit glo. niſi in duob⁹ ca
ſibus cū cōſuetudo actoris eſt magis iuri cōſona t ueritati.
uel ſi magis inducit abſolutionē q̄s condēnationē tunc cuiz
magis debet ſequi q̄d ꝓſonat ueritati negocij. iij. q. vij. iudi
cet. t promptiores debemus eſſe ad abſoluendū q̄s ad ꝓdē
nandū. xxxv. q. ix. uenia. lau. t bu. ¶ in. c. glo. ibi alterius.
adde. rōne cōtractus ſeu delicti ſortit̄ quiſq; forum. ut not.
iij. q. vi. in ſumma. alias dicendū eſt ſm io. de fan. q̄ conſue
tudo loci cōtractus ſeruat. ad hoc. ff. de uſuris. l. i. C. d̄ euic.
ſi fundū. Sed pone q̄ quidā regineus ubi eſt cōſuetudo q̄
ſi uxor p̄moriat maritus lucrat dotē. ex cauſa cōtrahit cuiz q̄
dam de Bononia ubi eſt cōſuetudo q̄ maritus in hoc caſu
lucratur tantuz mediam quero cuius cōſuetudo ſpectabitur
in inſtrumēto dotis cōficiendo. Dicit dn̄s Guido de zu. q̄
marit̄ cōſuetudo eſt attendēda. t per hoc. ff. de iudi. l. exige
re. Sed circa hoc ſciendū eſt q̄ cōſuetudinū alia generalis.
alia ſpecialis. Generalis ſeu generaliſſima cōſuetudo ē que
inducit̄ a populo romano. C. de ue. iure enu. l. i. §. ſed quia.
ff. de legi. de quibus. Specialis aūt cōſuetudo. alia eſt ꝑui
cialis. alia. ciuitatis. alia oppidi. alia certi predij. alia certe di
gnitatis. alia certe eccleſie ſeu monaſterij. alia certi homis ſi
ue patriſſa. alia animalis ſeu certi fori. De ꝑuinciali conſue
tudine uel ciuitatū loquit̄ littera. ff. de legi. l. cū de cōſuetudi
ne. ex̄. de elec. cū eccleſia vulterana. ex̄ de cenſi. ſopite. Eſt aūt
differētia inter ꝑuincialē t ciuitateñ. quo ad ꝑbationem. q̄
ꝑuincialis eſt quādo in ciuitate ciuſdē ꝑuincie uſitata ē. ff.
de tribu. l. iij. §. vlti. t p̄e. c. cū eccleſia vulterana. Alia dicit̄
eſſe ꝑuincialis quia iure cōmuni ſtatutū nō eſt. tūc attendū
q̄d in alijs ꝓximis ꝑuincijs obſeruat̄. cū dubitat̄ in aliq̄ ꝑ
uincia in qua nihil eſt ſtatutū nec aliquid de iure cōmuni re
peritur. ex̄ de cogna. ſpiri. ſuper eo. Idē eſt ſi dubitet̄ de iter
pretatione iuris cōſuetudinarij. ut in p̄e. c. de quibus cauet̄
q̄ ſtandū eſt interp̄tationi aliarū ciuitatū proximarū. Si au
tē de cōſuetudine ciuitatis dubitet̄. debet attēdi qualiter ipa
ciuitas uſitata ſit in illis de quibus dubitat̄ t in ſimilib⁹. ut
ff. de legi. l. de quibus. t. l. ſi de interp̄tatione. Si autem nō
appareat q̄ declaret huius dubiū nec eſt determinatū aliq̄d
ſuper hoc in iure cōmuni. tunc debet attēdi q̄d obtinet i cir
cūuicinis ciuitatibus coherētibus de cōſuetudine earundez
ut in p̄e. c. ſup eo. t ex̄ de cōſue. cuz olim. t idē eſt obſeruan
dū de cōſuetudine oppidi uel caſtri. C. que ſit lon. cōſue. l. i.
C. de edi. p̄riua. l. iij. De cōſuetudine autē certi predij loquit̄
littera. ff. cōia prædio. l. uenditor. §. ſi cōſtat. C. de ſerui. l. p̄e
ſes. De cōſuetudine uero dignitatis loquit̄ littera. ex̄ de off.
ordi. duo ſimul. ix. q. iij. c. cōqueſtus. ex̄ de excel. p̄la. c. ij. et
in iſta conſuetudine procedet̄ de ſimilibus ad ſimilia. ex̄ de
offi. archi. dilecto. In cōſuetudine aūt certe eccleſie. uel certi
monaſterij inſpicit̄ q̄d fieri cōſueuit in eodez monaſterio. ex̄
de his que ſi. a p̄la. ſine ꝓſen capi. ea noſcat̄. ex̄ de uer. ſig. ab
bate. Eſt autē cōſuetudo homis ſiue patriſſa. t in ipſa ſimili
ter attēdit̄ quid facere cōſueuit. ff. de pig. acti. l. ſolet. t. l. ſe. ff.
qui teſta. fa. poſ. heredes palā. §. i. ff. de le. i. l. ſi ſeruus pluri
um. in fi. §. vlti. ff. de vino t oleo lega. l. ex uſu. t in duab⁹ le
gibus ibi ſequētibus. ff. de reg. iu. l. ſemper. Eſt etiā conſue
tudo animalis. t in ea inſpicit̄ quod animal facere ꝓſueuit.
ut inſti. de rerū diui. §. pauonū. t in duobus. §. ſequētibus.
ff. de acqui. rerū do. l. ad naturalē. §. pauonē. t credo q̄d in
malis actibus t delictis ſufficit binus actus peccādi ad pro
bandā cōſuetudinē quo ad homies t animalia. C. de epiſ.
audi. l. nemo. in fi. xxv. q. ij. ita nos. ff. de ſeruo coꝛ. l. neraci⁹
ſicut bina ſentētia ſup cōſuetudine lata cōſuetudinē introdu
cit t approbat. ff. de legi. l. cū de cōſuetudine. quod dic ut di
xi de hoc articulo. ſ̄. viij. di. fruſtra. xi. di. in his. Eſt etiā cō
ſuetudo fori. ff. de ua. t exordi. cogni. l. i. §. in honorarijs. ff.
de offi. ꝓcon. t le. l. obſeruare. §. ij. t. l. ſi in aliquē. §. ferias. ē
etiā ꝓſuetudo corꝑis. ut ex̄ de cele. miſ. c. pnicioſus.

Rdiculū ut traditiones. i. generales cōſuetudines.
antiquitus ſ̄. di. ꝑri. eccleſiaſticarū. t. c. catholica.
infringi. xxv. q. ij. de eccleſiaſticis. patiamur niſi ex
cauſa. i. q. vij. exigunt. lauren.

Iuturni mores qui rōne nitant̄ ſ̄. di. i. cōſuetudo.
viij. di. fruſtra. legē. cōtra tempus nō eſt mod⁹ tol
lende uel inducēde obligationis. ff. de acti. t obli.
l. obligationū. §. placet. ergo nec mores diuturni non indu
cunt obligationē t per cōſequens nō eſt ius cū obligatio ſit
iuris vinculū hoc eſt ius vincens. inſti. de obli. in p̄in. Dic
ſolū tēpus nō eſt modus tollēde uel inducende obligatiōis
ſed tacitus cū hoc cōſenſus ex actibus diuturnis. dicat⁹. naz

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

sicut in prescriptione rei singularis ius acquirit ex diuturno usu. ff. si ser. uend. l. si quis diuturno. ff. de aqua cot. et esti. l. hoc iure. §. ductus aque. sic ex diuturnis actibus ius cõsuetudinariũ inducit. et hoc satis no. hosti. ex de censi. peruenit. et dicã. xviij. q. ij. seruicium. in addi. dicit hosti. ꝛc. nisi dicit hu. quidã codices habẽt illud nisi ꝛc. sed glo. est et approbatur in eo quod no. j. c. px. ibi dicam. c. i. idest. l. i.

Consuetudo. Pone exemplũ de conse. di. v. quia dicis. et hec lex ponit. C. que sit lon. cõsue. l. i. et ratõ pone exemplũ de cõse. di. iij. sabbato. et nota q̃ ratio dicit a ratus ta tuz quod est firmũ eo q̃ firma sit. et dicit pap. q̃ ratio est mentis motus in his que dicunt discernere uel cõuincere ualens. sed ratiocinatio est rationabilis subtilisq̃ disputatio et a certis ad incertoruz indagationẽ iuuitẽs cogitatio fm polli. quicqd v. ad idest per. h. sollicitudinez. i. per suã sollicitudinẽ. ff. de offi. presi. si illicitas. §. neq̃. reuocabit. i. corriget illud. h. preses idest epus. xxv. di. c. fi. C in ꝑma glo. in fi. adde. sub. et tunc ꝓfertur. uel quãdo est uetusta ita q̃ excedit memoriã hominũ. ff. de aqua plu. arce. l. in summa. §. cassius. tunc autẽ loco constitutionis habet. ff. de aqua co. et esti. l. hoc iure. §. ductus aque. la. ad hoc facit expresse ex li. vi. de ꝓscrip. episcopũ. in fi. et de hoc etiã no. j. c. in glo. sed longuz. sed quãdo cõsuetudo est ꝓtraria iuri scripto tunc succũbit. ut patz in eo qd̃ legit et no. ex de iura. cal. ceterũ. et de ꝓba. ad nostrã. ad idẽ co. ti. c. ij. in fi. ubi d̃ hoc. ibi uideas. xi. di. c. ij. et not. ea. di. in summa. et ideo dicebat innoc. q̃ cõsuetudo que est cõtra ius cõmune nõ est seruanda cuz nõ sit introducta de certa scientia eius qui potest sibi facere legez et mutare. ff. de legi. l. de quibus. et hoc ipse Innoc. no. in pre. decre. ad nostrã. ubi etiã no. gof. q̃ ille temere nitebant illi cõsuetudini eo q̃ illa erat cõtra ius. De hac materia satis no. innoc. ex de cõsue. c. vlti. in glo. arg. cõtra. quia magna ꝛc. quã glo. quidã habẽt signatã in decre. ex p te. ibi uideas et adde quod dixi. viij. di. frustra. et no. iiij. di. §. leges. in glo. sed longũ est in fi. ergo fm hoc dictuz uidet q̃ quãuis cõsuetudo cõtraria sit iuri scripto. si tamẽ excedit hominũ memoriã ꝓiudicat iuri scripto talis cõsuetudo quã uis cõtra eã nil aliud probet. sed hoc est ideo quia aliquo alio iure tollerat. et hoc dare patz ex li. vi. de ꝓscrip. quoniaz. in fi. et adde quod dixi in glo. precedenti.

Nos cõsuetudinẽ. ꝛ. di. xi. cõsuetudinẽ. fidẽ uel bonos mores uel ius naturale siue constitutionẽ. h. exceptis v. hoc refert ad primũ membrũ scz de istituendis primatibus hu. ex donatistis. ex de parroch. c. i. la. pueneruntde nouo uel per reuersionẽ quod utrũq̃ ꝓmittit dispensatiue. xxiij. q. iij. ipsa pietas. fm hu. deferat. i. ꝓmittat et cõcedat. ꝓhibemus hoc. c. loquit de rigore. lau. sufficiat v. quasi satis est ut ꝓmoueant uel tollerent in ordine episcopali hu. non autẽ v. catholica. i. uniuersalis uel generalis ut bzo. li. iij. c. i. et dicã. i. q. i. extra. primatus. arg. q̃ ille est ꝑ ferendus alijs ad dignitates in ecclesia quia in ea melius uixerit. arg. lxi. di. quid ꝓderit. c. statuimus. ꝛ. c. nec emeritis. hu. C in prima glo. ibi ex de cleri. cõiuga. cuz olim. potest dici q̃ id qd̃ dicit in hac decre. plus fieri ꝓpter scandalũ uitandũ q̃ ꝓpter cõsuetudinẽ ut in hoc. c. nos. sed dic hoc nõ ꝓprie dici cõsuetudinẽ sed dispensationẽ ꝓpter scãdaluz. i. q. vij. cõuenientibus. cũ duob. c. sequẽtibus. fm inno. q̃ ita no. ex de cõsue. in pan. summe. de hoc etiã no. ꝛ. di. xi. in sũma. C in. e. glo. ibi maiorẽ. adde. et uide qd̃ no. ex. de etate et quali. accepimus. in glo. no. quod ꝛc. in panci. C in glo. xxiij. q. iij. ipsa pietas. adde. hoc. c. potius est cõcordãtia cũ hoc et ibi tales ꝓmittant epari fm hu. C in. e. glo. ibi ut hic. adde. licz dispenset in uno numero ꝛc. ut legit et no. xxxvi. q. ij. si autẽ. C in. e. glo. in fi. hic adde. et uideas qd̃ hic no. innoc. et hosti. ex de cõcess. ꝓben. dilectus. et in Spe. d̃ lega. §. postremo. ubi dicit q̃ dispẽsationes generaliter cũ sint cõtra ius cõmune restringende sunt. extra de cõsang. q̃ dilectio. et de transla. c. vlti. et de pe. di. i. §. pene. Sed arg. cõtra q̃ tale beneficiũ sit large interptandũ. ff. de cõsti. ꝓin. l. vlti. ex d̃ donatio. cũ dilectus. xij. q. i. duo. sed hic cõtraria loquunt in indulgẽtijs q̃ ñ sunt ꝑ ius uel ĩ alterius ꝓiudiciũ. et hoc adde. quod dicã. j. lxix. di. qm̃. in glo. quasi dicat ꝛc.

Quemadmodũ patimur sub. quin ea ꝓhibeamus et uẽdicemus. xij. q. ij. cũ deuotissimã. xxiij. q. viij. c. scire. xxv. q. ix. loci. xxxij. q. iiij. nemo. h. cõsuetudinis honeste. s. q̃ nec rõni nec cõstitutioni est ꝑria. hu.

Nouit. sed mihi v. oipo. de cõse. di. v. non mediocriter. dligas arg. q̃ epus põt inducere cõsuetudinem in ecclesia sua fm lau. arg. ad hoc. xci. di. c. i. ubi d̃ hoc in glo. ibi. i. mortuorũ. in fi. ibi dicã. et dicam de consec. di. iij. c. i. ordo. institutione infundas ꝑcipua casus accusatiui. nõ enim pro locis sub. tñ. h. sed pro rebus contra. xciij. di. aphros. solutio presumptio est. io. de san. ex singulis v. C in gl. i. cõsuetudines. in fi. adde. nec bona consuetudo repellẽda est. iõ quia locus sit uilis et ignobilis fm hu.

Ulla uero pro sed. dat intelligi scz ea que obseruat ecclesia generali cõsuetudine esse tradita ab apostolis uel cõcilijs hoc totũ dat intelligi. Uel ordia sic litterã. uero pro sed. dat intelligi illa que nõ sunt scripta. ꝛc. retineri cõmendata atq̃ statuta uel ab ipsis apostolis ꝛc. sic id quod ꝛc. fm hug. et subaudiẽda est hec littera que reperit in superiori pte eius libri. unde hoc. c. exceptũ est scz nosse te uolo illa ꝛc. fm iof. plenarijs ubi interfuit papa uel metropolitanus. xcij. di. c. penl. lau. cõmendata. i. tradita hu. retinere a nobis hu. domini passio. de cõse. di. ij. liquido. et licet ista sint scripta non tamẽ per scripturã ex toto ẽ expressuz a quo quodlibet eorũ fuerit institutũ fm hu. Alia. ij. pars. liberas habent obseruationes qd̃. j. sequit. et usq̃ illud pẽdet cõstructio. sed quia interponit notatiuus singularis scz totuz hoc genus ideo sequit ibi habet in singulari numero fm hug. et lau. quotidie qui nõ peccant nisi sint in mortali peccato. de cõse. di. ij. quotidie. hosti. habet quo ad extrancos fm host. indifferẽter. i. pro indifferẽti. s. ut possit obseruari uel non obseruari. Pater. iij. pars. serua conciliũ est uel si nõ sit preceptum duobus modis exponit. serua si aliter faciẽdo paries scandalũ. unde sequit. si cuiq̃ ꝛc. uel. serua si ueneris causa petuo habitandi. et dic. eius morem serua nisi uotũ uel pcep tum plati uel patrũ te secus obseruare cõpellat fm host. scandalum. uideas sup hoc quod legit et no. ex de ꝓscripti. c. ij. C in ꝑma glo. ibi ignorat. adde. potest dici fm lau. q̃ ibi ñ negat Damasus eos in cõsilijs institutos fuisse sed causam institutionis dicit se negare. q. d. unde idest ex qua causa la. C in. c. glo. ibi cõsuetudine. adde. bu. C in. c. glo. debitum adde. circa hoc uideas quod legit et no. i. q. i. nullus epus. grauamen. x. q. i. quia cognouimus. C in glo. arg. q̃ quilibet. adde. intellige sic illi extranei qui ad tẽpus uiuũt inter illos qui talem habẽt consuetudinẽ debent illam obseruare si non obseruando generent scandalũ. uel dic q̃ textus loquitur de consilio et de ꝓsuasione. fm hosti. C in glo. ar. quod ibi que contra. adde. ubi de hoc.

Hoc autez. Hic incipit. ij. pars istius di. in qua dicitur q̃ licet cõsuetudo nõ sit contra fidem. si tamẽ grauat remouenda est si põt fieri sine scandalo. io. de san. temporis cuius nõ extat memoria secundũ quosdã. alij dicunt. x. uel. xx. annoz. ut nõ. ꝛ. i. di. mos est. io de san. de hoc nõ. ꝛ. e. cõsuetudo. v. ceterum.

Omnia existimo. hoc uult dicere q̃ ea que nesciũt qliter fuerint statuta cassanda sunt si põt fieri sine scandalo licet nõ sit contra deũ. q̃ fides catholica paucis debet esse grauata. iudei eni minus sunt grauati. qa licet libertatẽ nõ nouerint tñ legibus nõ cõsuetudinibus grauant. io. de san. manifestissimis. hic innuit q̃ loquat de con

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

suetudine que attendit circa supstitiosa suffragia. lau. q etiaz
audei enz licet carnaliter obseruarent legem tamē postea su-
perficiē littere susceperūt nō alias leges uel cōsuetudines ad
miserūt. t hoc est. qui etiā xc. io. de fan. libertatis. i. gratie. h.
sacramētis olim. quia modo nō sunt sacramēta. nullius enz
figura sunt uel umbra cū iam ueritas sit reuelata. xxij. q. ij. si
quis p uetus testa. de ꝓse. di. i. c. i. t di. iiij. sextam. pſumptio
nibus. i. pſumptiuis t superstitiosis traditionibus. h scom
moderna tēpora secus olim cū sequebant traditiones scriba
rū t phariseorū in quo casu loquit contrariū hic signatum.
viij. di. si solijs. h. C in glo. ar. qō in fi. adde. de hoc extra d
rescrip. si qndo. xxij. q. iij. nabuchodonosor. in prin. C in
glo. arg. contra in fi. adde. ad idē. ff. q metus cā. l. i. de con-
se. di. v. nō mediocriter. arg. C. de appel. l. ampliorē. §. i. i au
ten. de referenda. t hoc est maxime cōtra monachos nigros
qui multotiens dicunt t totiens repetunt. cōfundant t reue-
reant xc. C in glo. s. di. iij. in fi. adde. ad idem in auten. de
testa. nuper. §. ij. ex de consti. c. vlti.

De bis. Hic incipit. iij. pars di. t in hoc. c. dicit qō
cōsuetudo in celebrandis officijs. que obtinet in
metropolitana ecclesia debet obseruari in omibus
ecclesijs exceptis monasterijs in qbus celebrant officia fm
regulam beati Benedicti. h. ad ephe. iiij. doctrine. i. in offi-
cijs ecclesiasticis. coacti. i. heretici hu. institutū de conse. di. i.
altaria. t di. ij. institutio. nec alique v. sic enim v. abbatibus.
v. sensus est q monachi debēt celebrare officia fm regulam
eorū. clerici uero seculares fm qō celebrāt in metropolitana
ecclesia hu. io. de fan. officijs monachalibus h. que ista duo
uerba. indultis uerbis ponit in vi absoluti ablatiui. io. de. f.
regulariter. i. put dicit regula eorū hu. lau. io. de fan. cetera.
v. ab officijs monachorū lau. iof. in principali. i. metropol. h.
nō liceat ipsis clericis hu. Quisqs. ij. pars. sex mēsibus silis
pena. ij. q. i. in primis. h. pterite trāsgressionis. fac vim in uer
bo. nā hec lra t pce. pri. dare innuit q cōsuetudo cōtraria
non obesset eo q esset irrationabilis cū dicat trāsgressio istō
statutū non obseruare t ita talis cōsuetudo nō est rōnabilis
ergo manet ius cōmune. sed hosti. uidet sentire cōtra. ut di-
cam de cōse. di. i. altaria. Sub ista. iij. pars. sacerdotes suc p
prie parrochie. nā sacerdotes suorū suffraganeorū non pōt
cogere nisi suffraganei essent negligentes uel nisi ad ipsuz es
set appellatū hu. sed salua reuerentia h. nimis restringit istaz
lram. totius sue ꝓuincie. t ideo cōiter dicit q metropolitan⁹
habet in hoc iurisditionē in subditis suoz suffraganeorū. ut
no. de of. ordi. pastoralis. institutionibus s. dictis. hoc vult
dicere q oēs minores plati debent obseruare consuetudinē
cathedralis ecclesie io. de fan. cogant. i. supradictā regulā ob
seruare cōpellant bar. bzx. C in glo. illa ciues ergo cātant.
adde. i. respōdent. C in. ea. glo. in fi. adde. uel dic q hic uo-
cat ciues clericos ciuitatē. xij. q. ij. statuimus. fm lau. Uel
forte dicit de laicis qui debēt seruare talem modū in officijs
saltē quo ad audiendū fm hu. C in illa glo. ar. q regium.
ibi ad episcopū. adde. dicit hu. q hoc nō colligit hic. t ē sen
sus. secundū uoluntatē sui episcopi quia ep̄us hoc etiā uelle
debet nō q eis formā huius rei dare debeat. ar. ꝯ. xvi. q. i. a-
gapitus. hu. sed lau. exponit uoluntatē scz requisitā t si non
habitā. t est simile. xix. q. ij. in. c. due. t ex de regula. licet. fm
lau. sed io. de fan. sequit istā glo. usqz ad si. C in glo. s. deri
corū seculariū. adde. idē exponit iof. t hu. sed bar. bzx. i ca-
su intelligere uidet de monachorū offic. dicit enim q abba-
tes publica officia. i. missaz xc. debēt celebrare sicut i ecclesia
ꝓncipali celebrāt. alia enī officia dicāt sicut i eoz regula cōti
net. t hoc dicit tex. fm cū sed istud inepte dī fm iof.

Decuit. t uespertinis. sic. xcij. di. c. vlti. ubi hoc ex-
ponit. diuerse ac priuate aduerbia sunt scz ut quili-
bet sequat suā priuatā consuetudinē t diuersaz ab
alijs ꝓ uoluntate sua fm hu. neqz monasteriorū v. C In
prima glo. in fi. adde. idē dicunt hic hu. lau. t io. de fan. nisi
dicatur secundū hug. q idem mos t idem ordo dicatur si in-
telligit non quo ad dispositionez psalmorū t cantus t ordi
nem. sed quia eisdē psalmis t in eodē cantu quibus utit ec-
clesia metropolitana uti debēt oēs alie nisi ꝓ aliquo sngla
ri festo aliqd specialiter obseruēt t singulariter. uel qa eos li-
bros debēt legere q legūt in metropol. ecclesia t eodē tēpore
fm hugo.

Di. xiij.

Item adueisus. Jus na-
turale qō
consistit in ꝓceptis t ꝓhibitionibus. de
quo dicit s. in prin. humanū genus. uel
intellige quo ad moralia. secus de alijs i
qbus dicit. vi. di. §. his ita. io. de f. C in
glo. ibi dispēsatio. adde. ut. j. dixi ꝓxi. §. consuetudinis. t. c.
sequē. C in. c. glo. ibi nunqz. adde. nā iura naturalia imuta
bilia sunt. v. di. in prin. ciuilia tamē mutari solent. insti. de iu
re natu. §. penul. C in. c. glo. ibi ad gehennā. adde ut. xxviij
q. i. §. ex his. ex de resti. spo. litteras. t de simo. p tuas. ij. qd
autē sit gehenna dixi. iij. di. deniqz. C in. c. glo. ibi in illo lo
co. adde. hoc non ꝓcedit qa qui tacet non utiqz fatet. ff. de
reg. iu. l. qui tacet. vnde dic ut no. in pre. c. ne quis. t. j. sequi
tur. C in. c. glo. ibi mortaliter. adde. xxvij. q. ij. si tu. xxxiij. q
v. si dicat. C in. c. glo. ibi si ꝓpria. adde. t. xxvij. q. ij. omne
itaqz. ubi de hoc. C in. c. glo. ibi uenialiter. adde. hic nulla
est ꝓplexitas. quia impossibiliū nulla est obligatio. ar. ff. de
condi. insti. si filius. xxij. q. ij. c. faciat. C in. c. glo. ibi ꝓplex⁹
adde. i. necessitate astrictus ad aliqō malū ꝓpetrandū. scom
lau. C in. c. glo. ibi nisi spontaneū. adde. liberi enim arbitrij
nos cōstituit deus. ut ad uirtutes uel uicia xc. de pe. di. ij. c.
si enz. v. liberi xc. C in. c. glo. ibi esse possibilis. adde. Item
qui ex necessitate peccat penā non meret. quia uolūtarios re
os xc. xv. q. i. illa. C in. c. glo. ibi scripturas. adde. t qa non
fecerūt ideo peccauerūt t puniti sunt. nocet eni iuris ignorā-
tia cū copia iurisconsulti habeāt t nō consulūt. ff. de iur. t facti
igno. l. regula. §. i. t de bono. pos. in bonoruz. xxxviij. di. §.
vlti. C in. c. glo. ibi consentit. adde. dic de hoc ut not. xxvij.
di. c. i. lxv. di. c. vlti. C in. c. gl. ibi peccatū. adde. puta cuz cā
reddendi debitū hoc facit uel cā sobolis. ut. xxv. di. §. alias.
xxxij. q. v. quicqd. j. e. nerui testiculorū. in fi. C in. c. g. in fi.
adde. t sic erit liber a peccato sed hoc non tam rideo qz deri
deo lau. C in. c. glo. in fi. adde. lau.

Do mala in genere cōsiderata. ꝓpetrare respiciat
genus facti hu. quid autē v. deierare. dic q nunqz
timore periurij perpetrandū est peccatuz mortale.
xxij. q. iij. in malis. io. de fan. t. c. si aliquid. tantū idest ita q
non proximū hu. t sic iste tex. t hec glo. siue expositio h bñ
aduertat t ponderet. iste canon nō tangit. capit quod hic p
glo. allegat in contrariū scz. xxij. q. v. ille iudicet. q maiꝰ pec
catū est homicidiū qz periurū. nam hoc. c. loquit q unꝰ tan
tum periurat t ita tantuz suam interficit animā. ibi quando
aliuz prouocat ad iurandū t ita non solum suā animā inter
ficit in eo qō prouocat ad falsuz iuramentū sed etiā animaz
illius falsuz iurantis. t ita interficit duas animas ut ibi. hic
uero tantū unā. sed in homicidio tantū corpus interficio qō
nō est tanti pōderis sicut anima. ut patet. xij. q. i. papinus.
t sic fm ueritatē hec. c. non se tangunt. de hoc etiā satj dicam
in pre. c. ille. ibi uideas. cū uero v. t dei iussa. que ꝓcipiūt ut
talis ꝓmissio non impleat. h. t ꝓximis. deutro. v. exoō. xx.
t luce. xxij. crudelioz. s. qz ꝓximū quia se in aia ꝓximum in
corpe ledi hu. io. culpaz. i. causarū uel circūstantiaz lauren.
C in. i. gl. ibi hic posita. adde. lau. C in gl. i. casus. adō. pu
ta iuraui interficere hominē uel alias ledere. C in glo. ñ in-
telligas ibi cōmittant. adde. sub. sed unū tm. sed hoc dī ad
exaggregationē. ar. xxij. q. v. relegentes. fm lau. C in. c. gl.
ibi. l. vlti. adde. ad idē ex de re iudi. suborta. t nōri cōsuerit.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

C. de iuris ꝛ fa. igno. l. i. ꝛ. lvi. di. c. vlti. C in. c. glo. ibi deteriꝰ. adde. ita ponit hu. ꝛ lau. istā lram sc̄z deteriꝰ. ar. istius c. hic allegati de siracusane. sed io. de san. ponit hic melꝯ ar. p̄dicti. c. de siracusane. ad qđ nđet q illud fuit ꝓpter scāda luz uitādū ꝛ f̄z eū nō est in lra ēpīo. sed est tamen.

DEruī. Job. xl. leuiathan. diaboli. leuiathan dicit diabolus ꝛ interp̄tat uectis quia malleus ē uniuerse terre. ꝛ interp̄tat serpens in aquis. quia in mari huius seculi uersatur uolubili astutia. ꝛ iterpretat additamentum eorū sc̄z hominū quia a primis hominibus incipiēs omnibus addit ꝛ apponit culpam. uel additamentū eorum sc̄z priorū parentū quos fecit peccatores dicit inimicus ꝛ semp postea addit alios numero eorū cōstituendo eos similit peccatores fm hu. alias dicit inimicus homo. ex de elec. licet. et dicit homo ab euentu quia uincit hominē. aliꝰ dicit hostis uersutus. xvi. q. ij. c. i. ꝛ hoc ꝓpter eius astutias. uel dr hostis antiquus. ij. q. v. habet h. ꝛ hoc ꝓpter longā experiētiā nocendi. alias dicit nequissimus hostis. vnde apostolus. sumentes scutū fidei quo possitis nequissimi hostis tela extinguere ꝛ hoc dicit ꝓpter malicia. alias dicit superbus. vnđ dicit in Job. xxvi. c. prudentia. i. xp̄us percussit superbum. ꝛ in psalmo. absconderūt superbi laqueū mihi. ꝛ hoc dicitur ꝓpter superbiā quā cōmisit. Ipse enim dixit. ascendā in celo ꝛ ero similis altissimo. alias dicit mendax ꝓpter p̄mam falsitatē quā dixit cū ait primis parentibus. Nequaꝝ morie mini. gen. iij. c. ꝛ ideo de eo dicit in Johanne cum loquitur mendaciū ex propꝝis loquit. quia mendax est ꝛ pater eius. Alias dicit homicida. ꝛ hoc dicit ꝓpter primā mortē quaz intulit humano generi. vnde iob. viij. sapientia. i. iuidia diaboli intrauit orbē terrarū. Alias dicit peccator ꝓpter peccādi assiduitatē. vnde p̄s. ne tradas me a desiderio meo peccatori. i. diabolo. ꝛ alibi in p̄s. Custodi me dñe de manu peccatoris. i. diaboli. Alias dicit imundus ꝓpter sordes peccatorū. luce. xi. cum imundus spiritus exierit ab hoie ꝛc̄. alias dicit malignus ꝓpter nocēdi artē ꝛ uoluntatē. vnde i p̄s ad nihilū deductus est in conspectu eius malignus. ꝛ alibi. declinate a me maligni. Et alias dicit serpens. ꝛ malignus spiritus. vi. di. testamentū. alias dicit mancipiū. xl. di. si papa Alias dicit magister elationis. xlvi. di. c. i. alias dr belzebub xxi. di. §. i. alias dicit behemoth. de pe. di. ij. principium. alias dicit insidiator. vij. q. i. quāuis. Alias dicit leo ꝛ draco. eodē. c. ꝛ. q. §. hoc tunc. in fi. argumēta. i. uincula uel calliditates. h. implicatis. i. implicātibus io. alligāt. i. alligādo eos circūdant ꝛ apponunt ipsis hoibus. sed hec melior lra est. alligant. ꝛ tūc expone alligāt. s. hoies fm. hu. euadāt semp intellige in genere uel quantū ad suā opinionē h. q melius ij. pars. alligationis. i. pplexitatis. ecce quidē v. Cui. i. alicui de hoibus. sic. i. q. vij. si quis omnē. xv. q. i. mulier. io de sā. simlē eccl̄iast. xiij. ꝛ. xiij. c. metuit. nō tamē est metuendum q nō ē peccatū cōtra tale iuramentū uenire. ut. xxij. q. iiij. si aliquid hu. ꝛ io. de san. alius v. secundū exemplū. inobedīētie. lxxxi. di. si qui. in fi. ꝛ. viij. q. i. sciendū. in fi. hu. alius vf. tertiū exemplū. pondus sc̄z q̄ꝫ sit difficile recte honorē ecclesiasticū gubernare quo nil est difficilius. xl. di. ante omia. h. q hic. i. omis p̄latus. meroribus afficit. idem gre. ait. quid ē potestas culminis nisi quedā tēpestas mentis. ꝛ Aug. iquit vincula huius mundi uerā habēt asperitatē sed falsaz iocūditatē certū habent dolorē. sed incertam uoluptatē. durū habent dolorē sed timidā quietē. Itē Hiero. Dis amor terrenus fumus spuma ꝛ somnus. fumus quia obscurat. spuma quia inflat. somnus quia grauat. ꝛ Ber. dicit. beatus q postea non abūt. que possessa onerant. amata inquinant. amissa cruciant. ꝛ idem si sapis. si cor habes. si tecū est lumē oculoꝝ tuoꝝ. desines sequi quod miserū est assequi. difficultate. quia quāto gradus altior tāto casus grauior. ar. xl. di. homo christianus. xi. q. iij. p̄cipue. hu. ꝛ io. de san. curam. qualiter describatur animatuz cura dicam. viij. q. i. qui ep̄atum. sacra actio. i. sacer actus. sic. x. q. ij. hoc ius. cōmittat. Istud notandū est circa ista tria exēpla quia in moralibus. Super ista tria exempla habent tres notule. sup primo ista in mola super secūdo in lecto. super tertio ista in agro. ꝛ tangit istud uerbū euangelij. luce. xvij. c. ubi dñs ait. Erunt due molētes in mola. una assumet. ꝛ alia relinquet. erūt duo in lecto uno unus ꝛc̄. erūt duo in agro uno. unus ꝛc̄. in quibus uerbis tria hominū genera designant. quidaz qui sunt in uolubilitate ꝛ sollicitudine huius mūdi quia sicut mola semp est in motu sic tales semp sunt in circuitu ꝛ tumultu. horū quidaz saluabunt ꝛ quidā condēnabunt. ꝛ ideo in primo exemplo est illa notula sc̄z in mola ad ostendendū quod ibi agitur d̄ seculari statu qui dicit esse in mola. Per lectū signant claustrales qui sunt in contēplatione quasi in quiete. quorū quidaz saluabunt quidā dānabunt. In secūdo ergo exemplo est illa notula sc̄z in lecto ad ostēdendū q ibi agit de cōtemplatiuo qui dicit esse in lecto. Per illos q sunt in agro designant p̄lati qui nomē p̄dicationis debent excolere ꝛ scindere corda fideliū. horū alij saluabunt. alij dānabunt. Ponit ergo in tertio exēplo ista notula in agro. q ibi agit de illo q in agro dr esse sc̄z de p̄lato hu. ꝛ p hoc tangūtur tria genera hominū. cōiugati. contēplatiui ꝛ p̄lati. qui designant p Job ꝛ Danielē ꝛ p Noe. p iob cōiugati. p danielē cōtemplatiui p noe p̄lati. Et nota q status cōiugatoꝝ secularū qui sunt in mola inferior ꝛ periculosior est ad qđ designandū dicitur i femenino genere. Erūt due molentes in mola una ꝛc̄. q status femininus infirmior est ꝛ debilior q̄ masculinus. In alijs dicit erunt ꝛc̄. duo sc̄z. Iteꝝ status contēplatiuoꝝ securior q̄ꝫ status p̄latoꝝ licet ille sit fructuosior. quod designat p lectū qui nō ē expositus sꝫ sit i secreto loco imo i secretiori ꝛ tutiori ipsius dom̄. ꝛ domus ē uniuersaliter tutissimū refugiuz. ff. de in ius uo. l. plericꝫ. Ager uero est expositus uiatorib⁹ ꝛ trāseuntibus sicut uita actiua uarijs tēptationibus. Ager enim maiorē ꝛ uberiorē fructum reddit q̄ꝫ lectus. quia i lecto quiescit ꝛ in agro laborat. hoc ꝓbatur ex de renunci. nisi cū prudem. Est tamē. ij. pars. hic cōsulit quid in p̄dictis pplexitatibus faciendū sit. behemoth hebraice latine animal sonat ꝛ notat diabolū qui p merito suo de celis ad terram cadēs ut animal brutū effectus est. peccata in genere cōsiderata uel quo ad fatuā ipsoꝝ opinionē. quia v. hinc Paulus. v. i. ad ꝓbandū q minora semp sunt eligenda. uxorē. sup istum locū apostoli. unusquisq habeat suā uxorē. i. ad cor. vij. c. in uenit talis sensus in quadā gl. p hoc qđ dicit uxorē excludūtur illi qui nō possunt habere. ut in sacris ordinibus cōstituti. deo deuoti. cōuersi. monachi. quod enim sancti patres sanxerunt idē apostolū sensisse credendū est. ergo alijs fuit p̄missa ab aplo nuptialis copula. nō autē illis quibus non lz habere uxorē. s. clericis i sacro ordine cōstitutis. cōuersis. ꝛ deo deuotis. fm hu. qui ita no. xxviij. di. de bis. in fi. vnde sane intellige qđ hic dicit. unusqsq suā habeat ꝛc̄. ꝛ expone. unusquisq. s. cui licitū sit. culpa sc̄z tunc solū opus carnale non ē culpa. quādo desiderio filioꝝ uel cā reddendi debiti miscēt. Et nota q petrus comestor dixit q p̄uritus ille uel concupiscentia nō est peccatū sicut ꝛ cū calefactio manū scabiosaz ad ignē lau. admouerit. i. ad cor. vij. indulgētia sub. ꝛ sic dicēdo quedā iudulgeo. i. p̄mitto. s. coniugalē coitū cā incontinentie uitande io. de san. in magnis. ar. a p̄latis minora esse dissimulāda ut maiora uitent. ar. xxij. q. iij. nō solū. laur. p ꝓmissa. sed cū pro oī peccato debeat pena ꝛ nō p̄mium. male enī meriti ꝛc̄. ff. dꝰpositi. bona fides. ꝛ delicta sine ultiōe ꝛc̄. de pe. di. i. si peccatū. qd est q hic dr. Rñdeo illud p occasionē notat non cām. sepe enim per peccatū fortior qs resurgit. l. di. fideliores. de pe. di. iij. §. dauid. ꝛ. c. ille rex. io. de san. idē tenet hic hu. dicens q istud per est hic occasionale non causatiuū. C in illa glo. testiculi ibi libidinis. adde. ad hoc

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

xliiij.di.§.i. ¶ in illa glo.ibi pplectentes.adde. q; reddunt hominē perplexum.in ueritate tamē perplexio nihil est. Sz pap.exponit perplexa.i.obligata implicita inuoluta. ¶ In gl.iste ammonebit.ibi liberabit.adde.sed nūquid dices idē in sacerdotio.quidā dicunt q; sic .alij contra.sed de hoc dic ut no.hosti.de pe.z remiss.omnis.§.caueat. in uerbo aliqua tenus.z dicā de pe.di.vi.sacerdos. ¶ in.e.gl.ibi denūciar. adde.de hoc no.xxiij.q.iij.si illuc.in glo.ij.ibi dicā. ¶ in glo.si subditus.ibi z honestis.adde.ad hoc ex̄ li.vi.de iure iuran.cōtingit. ¶ in glo.simile ibi. auctoritate pape. adde. ista etiā fuit sentētia hug.quā sequit̄ la.ad hoc.vi.q.iij.c.de nīq;.sed id quod sequit̄ appro bāt.io.tan.z vin.,put isti no tant i decre.hic alle.nisi cum prīdē. ¶ in.e.glo.in fi. adō.dicit inno .nobis uidet̄ q; nec simoniacus nec intrusus debet dimittere eam possessionē facti quā habent sine licentia. sed a rebus abstinere debēt.ut in pre.decre. post translationez. §.rursus.z idem in omībus suspensis siue ab homine siue a iure siue a canone dici pōt fm eum qui ita no.in pre.c. nisi. ubi de hoc. Alij dicunt z uidetur uerius q; hoc nō est uerū in intruso nec in simoniaco sed alij qui titulū habent lz male sine licentia pape cedere non possunt.ut in pre.decre.nisi. z.c.post trāslationem.z de regula.licet.z de simoniaco qō si ne licentia superioris nō possit ecclesiā dimittere.no.innocē.et hosti.ex̄ de simo.de regularibus.ibi tamē tan.z vinc. z ber. notant q; si plātus nollet admittere renunciationē nō minus cedit ipse simoniacus.ibi uideas. ¶ in glo.quid si papitet. ibi.distinguendū.adde.hec fuit distinctio hu. ¶ in glo.i.matrimonia.adde.sub.que dicunt minima respectu continētie. xxvij.q.i.nuptiarum.

¶ Di.xiij.

Hec di.diuidit in duas ptes. In quarū prima ꝓbat q; nullus debet peccare minus ut maius siue grauius alius nō peccet.io.d̄ san.cetez v̄.

Quod ait sodomitis.gen.xix.c. isti pcussi fuerūt a crisea non a cecitate uisus q ꝓpediebant uidere nisi qō expediebat uidere fm h.z lau. uiros. ut.xxvij.q.ij.egressus.iniquū.i.opus siue peccatū.sodomiticū.i. peccatū ꝓtra naturā.z de hoc dī.xxxij.q.vij.offerebat.cū duob' c.ibi sequē.c.adulterij.qm̄ pstitute v̄.nimīū mirū .v̄.si aūt.v̄. ¶ in gl.h dicit ibi apostolus dicit.adde. in epla ad roma. ¶ in.e.gl.ibi anathema.adde.dic q; loquit̄ fm statū añ cōuersionē.z ē sensus.oliz añ ꝓuersionē meā optabā anathēa a xp̄o.i.desiderāter faciebā ea per q̄ sepabar a xp̄o.z hoc ꝓ fratribus meis.s.iudeis defēdēdis in lege sua.h. ¶ in.e.gl. ibi ad salutem.adde.quod de hac materia no.extra ne der. uel mona.c.iij.in glo.arg.q; tē. ¶ in ea.glo.ibi primuz. adde.ista.c.oīa de mortali loquūtur ut in eis apparz. ¶ in glo. ar.q; in fi.adde.de hoc no.ff.de cōpen.cum alter.

Consuetudinis. Hic incipit secūda pars huius distinctionis. In qua dicit̄ quādo rigor est relaxāduſ z quādo non.fm io.de san.z iste.§. continuat̄ ad idem quod dictū fuit supra in principio.xiij.di. ubi dicit̄. q; aduersus ius naturale nō admittit̄ dispēsatio hic dicit q; cōsuetudinis uel constitutionis rigor relaxatur.ber.

Sicut.quedā dubia rōne facti.obscura rōne iuris. sid nouerimus ubi de similibus ad similia ,pceden dum est.ff.de legi.l.non possunt.de hoc legitur ex̄ de rescrip.inter.de hoc etiā legit̄ z no.extra.de transla.c. vl. ibi uideas. ¶ in prima glo.ibi forma.adde.extra de bapti. c.i. ¶ in.ea.glo.ibi conficiendi.adde.de conse.di.ij.c.ij. ¶ in eadē glo.ut.xxxiij.q.ij.ibi.in adolescentia.adde. hoc c.loquitur de iuuenili etate sed sequens concor. loquitur de senili.ad hoc.xxvi.q.vij.tempora.z.c.hoc fit.

¶ Distinctio.xv.

De naturali. Hec di.diuidit in duas ptes.in prima querit z ꝓbat ex quo tēpore habuerunt cōcilia ortū. ¶ in.i.gl.ibi naturali.adde sub.eius diuisiones z differētias ad cetera iura multiplices assignans ut cōpetentius ad tractandum de iure canonico descenderet.nunc aut.tē.hu.

Canones generaliū cōciliorū.ut ysi.ait. hec uerba usqz ibi a tēpore sunt uerba Gratiani.alia sunt uerba ysi.h.in pcedētibus.v̄.inde.i.,ppter hoc .h.necessitas alias licētia.cōgregari.xij.q.i.futuraz.lau. sub.h. v̄. Inter.ij.ps.ber.paradisi geñ.ij.horū v̄.Fa sancte v̄.dans exponunt quidā dans.i.ꝓsumans.formā simboli.s.pmi. Vl dic fm hu.dans formā simboli.i.instituēs q; simbolū cātaret̄ in missa q; forte adhuc nō erat institutū. uel dic q; istum simbolū nō habemus.ut dicit gl.hu.tertia sinodus v̄. ārta. v̄.alexandrinū.xxiij.q.ij.sane ,pfertur cōtra.ibi dicit̄ q; fuit papa romanorū.i.patriarcha cōstantinopol.dic fm hug.q; primo fuit alexādrinus patriarcha z postea ꝓstantinopolitanus qō hic pōt haberi ex eo qō dicit lra quondam. sed nec cōgrue pōt intelligi qō de alio dicat̄.z de alio ibi .quia.xxi. di.intantū dicit̄ q; fuit alexādrinus patriarcha z nō peccauit in fide fm hu.he sunt v̄.non est.§.hu.naturā.i.naturalem et cōstantē fidei doctrinā hu.lau. Sinodus.ij.ps.dī a sin qō est con z oda qō est uia q; ibi plures p diuersas uias simul cōueniunt fm hu.cōcilij v̄.concilīū dicit̄ a con z alīū .qa ibi boies cōgregant̄ hu.ut cōueniāt sicut alia oculorū claudendo cōueniunt. Vel ꝓcilīū dicit̄ a cōcio.is.q; ibi plures cōcunt̄.i.cōuocant̄ z cōgregātur.hu.cetus v̄.hinc etiā v̄.cōueniant.ut.ff.de pac.l.i.§.i.v̄.nā sicuti.lau.de quattuor v̄. ¶ in ꝑma gl.ibi generaliter.adde.dic qō dicit lra generaliū innuit solutionē fm hu.z lau. ¶ in gl.apostoli ibi.sinodus fecit Credo in unū deū.adde.ut que hic dicunt z melius intelligas notandū q; Damasus papa cōstituit ut simbolus cātaret̄ i missa ex decreto sancte sinodi vniuersalis apō cōstātinopoli celebrate.z ipsuz ꝓstantinopolitanū simbolū.xij.partes siue clausulas nosc̄ ꝓtinere. Prima.Credo in unū deum. Secūda.z in unū dōm nr̄m Jesuz xp̄m. Tertia.qui ,ppter nos homes. Quarta.crucifix' etiā ꝓ nobis. Quita.z resurrexit tertia die. Sexta.ascēdit in celū. Septia.z iterz uēturus ē cū gloria iudicare. Octaua.z in spiritū sanctū. Nona. Et in unā sanctā catholicā ecclesiā. Decia.,fiteor unū baptisma. Undecia.z expecto resurrectionē mortuoz. Duodecima.z uitā uēturi seculi. Amen. Hi sunt.xij.panes qui recētes z calidi sup mēsaz ,ppositiōis coram dīno ponebant.hec fūt dona q̄ principes tribuū in cōse.altaris.xij.obtulere diebus.quia uero corde credit̄ ad iustitiā.ore fit ꝓfessio ad salutem. ut ad ro.x.z.j,xi.q.iij.nolite timē.de cōse.di.iij.c.baptismi uicez ut oñdat ecclesia q; euāgelij uerba corde recipit mox dicto e uāgelio fidei simbolū ore decātat.qō tū eps uel sacerdos incipit ut significet q; omne bonū a xp̄o ,pcedit.naz omne datū optimū tē.i.q.ij.q̄s pio.quocirca ne musicus ille celestis diceret cātauimus uobis z ñ saltastis.chorus catholic' euāgelice doctrine ꝓsona uoce respōdet z solēni tripudio uocez catholicā ,pfitet. Simbolū aūt grece latine sonat iudiciū ul' collo.tū qz regulā plenā indicat pfectā.tū qa simul in unum ꝓtinet articulos fidei.traditi enī q; postq̄z apli spīm sanctuz acceperunt cū tā forent ad pfectū euangelīū pfecti cōferētes in unū sup articulis fidei statuerūt.ut sicut in una fide oēs erāt ꝓcordes sic oēs unā fidē ꝓcorditer p̄dicarent. z ideo simbolū cōponentes unusqsqz bolū.i.particulā posuit unā.vñ fm apl'orū catbologū.xij.pticulas dinosc̄ ꝓtinere. Simboluz ergo post euāgelīū fidē post p̄dicationē oñdit.vñ io.hoc eo loquēte multi crediderūt in eū.nā fm aplm.fides ē ex audi tu,auditus aūt p uerbū xp̄i. Et ē sciendum q; petrus posuit

D

primā particulā in ipso simbolo scz. Credo in deum patrem oipotentē factorē celi ⁊ terre. Paulus sam pticulā. s. ⁊ ī Jesuz xpm filiū eius vnicū dnm nostrū. Andreas tertiā scz. q ꝛceptus est de spū sancto natus ex Maria uirgine. ⁊ Jacobus quartā. s. passus sub pontio pilato crucifixus mortuus ⁊ sepultus. Joh. v. descēdit ad inferna. tertia die resurrexit a mortuis. Philippus. vi. ascēdit in celū sedet ad dexterā dei patris oipotentis. Bartholomeus. vij. s. inde uēturus ē iudicare viuos ⁊ mortuos. Thomas octauā. s. credo in spm̄ sanctū. Matheus nonā. s. sanctā catholicā ecclesiā. Simō decimā. s. sanctorū cōmunionē remissionē peccatorū. Carnis resurrectionē hoc Judas. Mathias. ⁊ uitā eternā. Amen. ſm Innoc. iij. ¶ in glo. ccc. in fi. adde. ⁊ ita sumit. xliij. di. nō oportet. ij. ¶ in gl. alibi dī ibi maiorē. adde. q si plus ē utiqz tanti est. ff. de in litē iu. l. cū furā. ar. ꝛtra. xxxi. q. i. quō ubi de hoc. ¶ in gl. dicebat enī ibi. spiritu. adde. ut. xxiij. q iij. quidē. v. arriani. ¶ in. c. gl. in fi. adde. hu. ¶ in glo. qui post. in fi. adde. habet enī utrāqz. ex de here. cū xps. ubi notat Ala. q ante illā diffinitionē de qua loquit ipsa decre. cō trariū dicere dicebat cū ꝓhibitū non esset sed post. nequaqz ergo q prius nō fuit fidei articulus. post ꝓsecratōez factus ē fidei articul'. Et ita papa pōt facere nouos articulos fidei. quod uerū est in una acceptione huius uocabuli fidei articulus. i. tale quod credi oporteat. cū prius nō oporteret ſz qđ dicit articulus. i. tale quod credi debeat. qcqd semel fuit articulus semp fuit ⁊ semp erit articulus. Nota tamen q stricte appellant articuli hoc nomie illi soli qui in simbolo apostolorū ꝓtinent. ⁊ illos scire explicite necessariū est unicuiqz ītellectū habenti ad salutē. de conse. di. iiij. ante. xx. dies. c. baptizandos. c. prima. largius ergo accipit in decre. cum xpus. ſm qđ cōphendit cū premissis diffinitiones factas a papa uel concilijs super fidei qstionibus motis. Tale est illud tres psonas esse equales. ⁊ alia multa. de qbus habet ī hoc c. ⁊ j. c. ij. ⁊. iij. de cōse. di. iij. c. penl. ⁊ vlti. ⁊ tale est qđ dicitur in pce. decre. cū xps. ista credere implicite est necesse. explicite nequaqz nisi platis qui legē debent scire non pfunctorie. sed scrutabiliter. xxxviij. di. oēs. xxij. di. qui eps. Explicite credere ē specialiter ⁊ actualiter credere. Implicite credē est generaliter credere qđ catholica tenz ecclesia uel credit. que fides sufficit in pdictis dūmodo in ꝯriū specialiter nō sentiatur. largissime accipit nomē articuli ſm qđ cōphendit oēz sniam uerā circa fidē siue sit diffinitiua siue nō. ⁊ hac acceptione sumpto uocabulo de articulo fidei licet dubitare. s. de illo de quo nondū est diffinitū sicut licuit de iā diffinitis añ diffinitionē. ar. xxiij. q. iij. dixit ala. ⁊ tan. ¶ in gl. peccabat ibi uergentis. adde. parū aut nihil facit. sed melius. eo. ti. sicut. ⁊. c. excōicamus. §. credentes. pe.

Sicut fateor. l. di. qz tua. lau. nicenū v. atrij. s. c. pxi. circa prin. ꝓstantinopolitanum v. macedonij. s. c. pxi. v. secūda sancta. ephe. v. calcedon. v. enchiteti s. c. pxi. v. quarta. approbatiōe. s. in his que ad fidē ptinēt. ⁊ salutē ⁊ generalē statū ecclesie. in alijs pōt cōtra statutū cōciliorū uenire. ut in his que in aīaduersione criminū sunt statuta. ⁊ hec solutio pōt colligi ex ipsa lra diligēter īspecta. ubi dic̄ fidei structura cuiuslibz uite actiois norma ꝛc̄. actiōis. i. informationis. Quintū. ij. ps. qđ fuit ſm ꝓstantinopolitanū xvi. di. sancta. h. theodorus v. mediatoris. i. xpi. iob. x. di. quoniā. xcvi. di. cū ad uerū. ubi dicā ḡliter hoc intelligit. duabus. sz nōne in xpo sunt due substātie. ut cōfirmauit calcedon. ꝓciliū. Itē nōne psona xpi manet in duabus naturis. i. substātijs ut asseruit ephesinū ꝓciliuz s. pxi. c. sed dic q iste dānatus est. qz dicebāt in xpo duas esse psonas sicut in eo due sunt substātie. dicebāt. n. q hūana substātia erat una psona ⁊ diuina substātia erat alia psona. ⁊ iste ē intellectus isti us lre q̄ raro nunqz bñ fuit intellecta. ⁊ ē sensus. separant. i. diuidēs psonā medi. ꝛc̄. in duabus substātijs. s. ut una psona esset una substātia. ⁊ alia psona esset alia substātia. q̄si nolebat ibi esse unā psonā sed plures ꝓstituebat. Iste itellectus aliquātulū dilucidatur. xvi. di. vi. vbi dicit q theodorus dicebat aliud esse dei verbū. ⁊ aliud christū. i. alia in psona. h. nomia enī ptitiua sine distinctiua ut vnus aliqs alius duo ⁊ simulia. aliqñ significant ꝛc̄. ut no. ex de sum. tri. dānamus in gl. distictiua. ⁊ ī glo. no. ad itelligentiā ꝛc̄. substātijs. i. psois to. scripta. v. ꝓlata alias ꝓbata. i. ꝓiuncta. ciuitas. v. respuit iudicando hereticos. h. veneranī iudicādo eas psōas catholicas. h. absoluere. hinc collige q qui icidit in canonem late snie a neīe posse absolui nisi a papa. xvi. q. i. frater noster. iuxta fi. v. q si cōtra. ⁊. xvij. q. iiij. si quis suadēte. lau. Facit ad hoc exp̄sse. l. di. accedēs. v. sin aūt. xxxiij. q. ij. latorē. ī fi. ubi dicit hoc sumpto arg. a cōtrario. nā exp̄ssa ꝓmittēdo penitētie diminutionē ex hoc innuit q aliter nō poterat eps laxare penā iuris siue canonis cū canones sint obseruādi. xx. di. si decreta. xxxviij. di. nulli. xxv. q. i. nulli. ⁊. c. ibi sequētib' usqz ad fi. vñ epi dicunt canonū magistri ⁊ custodes. xxiij. q. iij. cū quibus. in fi. alias est. c. ⁊ incipit canonū. sed arg. ꝯ ex de sen. excō. nup. §. in secūdo. ibi loquit in relaxatione excōicationis q̄ fauorabilis est. ⁊ qz sic papa uoluit ⁊ cōmisit. sz contra uidet notari. xxvi. q. vij. c. ij. ligant. i. iudicare catholicos quos illa hereticos iudicāt. h. de hoc etiā no. xix. di. c. penl. ligare hoc ē hereticos iudicare quos illa catholicos iudicauit hu. ¶ in gl. uidet ergo ibi articulos. adde. sub. in qbus papa bñ potest accusari. xl. di. si papa.

Sancta romana. in hoc. c. repetit fere eadē que dcā sunt s̄. e. di. ꝓcedentibus duobus. scripturas s̄. ix. di. per totū. obseruāda alias recipiēda. decernim'. xx. di. c. i. iā nunc. hic supponit. xij. opuscula recipienī. io. ita alias dicit usqz ad unū apicē. xvi. di. sancta autē. Itē gesta quidā libri ab hoc loco usqz ad. xvi. di. nō habēt totū qđ se quit. renuēda sup hoc uideas qđ le. ⁊ no. xxiij. q. ij. sane. iuxta fi. imitamur alias miramur. Que uero. ij. ps. thecle aliās rethecle.

¶ Di. xvi.

Apostolorum canones. ab hereticis. ar. q ꝓpter actorē ⁊ in ei' detestationē aliq repellunt. ar. xcvi. di. bñ quidē. lxx. di. neminē. xvi. q. vij. decernimus. sz ar. ꝯ. i. q. i. c. dñs. ⁊. c. nōne. hu. ꝓ pdicto facit. xxi. q. ij. qm̄. i. q. iij. eccliа. ⁊. lxxxi. di. quanqz. xxvi. q. v. sortes. xvi. q. i. adijcimus. Apocrifa. apocrisuz dī occultū ⁊ secretū. ab apo qđ est de ⁊ crisis qđ est secretū. unđ liber dī apocrisus. i. occultus ⁊ secretus. s. cuius auctor ignoraī. nō tū ab ecclesia recipit sed reprobaī. q. d. nō in ecclesia sz remote ⁊ secrete ab ecclesia ē legendus. ſm hu. vñ dic apocrisa grece latine secreta. qz ī cameris solēt uirgines abscōdi. ⁊ secrete morari. ſz ios. vñ est q uirgo in hebreo alma in greco apocrisa latine dī secreta. ¶ in gl. ar. q ibi ꝓ inutile. adđ ad idē. iij. q. ix. pura. sz ar. ꝯ. j. xxxvij. di. turbat. ⁊. c. si quid ueri. dic q solutio pōt haberi ex eo qđ dicit lra ista. ab auctoritate remota. sz enī interdū ad ꝓmodū nre cause illa introducere possumus ad ꝓuincendā aliorū aīositatē. ꝓ auctoritate tñ ea nō ueneramur. Eadē solo pōt haberi ex illo. c. si quid ueri. ſm hu. ¶ in illa glo. sapientia. ibi apocrifi. adde. nā nō ponunt in canoni. ut dicit Piero. super libros regum. in ꝓlogo biblie. ¶ Zephirinus autez econtra. non est cōtra. qđ scribit zephirinus ⁊ alij qui sequuntur. quod dic ut no. s̄. e. in summa. Sexaginta.

Clemētis orthodoxe. i. recte. ortos rectū doxa gloria. inde dī fides orthodoxa. i. catholica recta. s. in q̄ recte gloriamur. h. io. de sa. qd autē sit catholica dicā. i. q. i. ex catholicā. ¶ in gl. qz. actus ibi pegit. adde. ul dic q iō itinerariū appellat qz ibi agit de itinere. i. actiōe hūmūdi. i. de nobis in hoc mūdo remanentibus qd scz facere

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

debeamus. io. de fan. ꝛ hu. ¶ in glo. ympꝛopꝛia. in fi. adde. ideo dicebat hu. q̄ ista exceptio est supficialis ꝛ ad nomẽ tm̃ q̄: primo loquit̃ de canonib⁹ aplox̃ qui sub noie apostolox̃ ab hereticis ꝓpositi sunt. sz in exceptõe loquit̃ d̃ canonibus ueroꝝ aplox̃ fm hu. põt tm̃ dici q̄ illud uerbũ canones ꝓp̃hendit generaliter tã ueros canones q̄s falsos fm qd̃ accipit̃ tur. xxxij. di. §. uerum. c. ad hoc. fm io. de fan.

DLacuit. ¶ in. i. gl. ibi quidã. adde. ut iof. ¶ in. c. gl. ibi zephirinus. adde. sub. q: zephirinus p̃cessit sextã sinodũ. sexta enī sinodus celebrata fuit tẽpoꝛ agathonis. ut. ſ. c. di. sexta. q longo tp̃e fuit post zephirinuz ut ex cronicis ꝓstat. fuit zephirinus añ sextã sinodũ. ꝛ sexta sinodus añ leonẽ. fm hu. ꝛ sequit̃. ¶ in. c. gl. in fi. adde. sed adhuc obstat q̄ dicit sexta sinodus de. lxxxv. caplis. Et ad hoc dicit hu. q̄ sexaginta fuerãt canones ueroꝝ apostolox̃ ut dicit. c. ō. e. sexaginta. ar. ad hoc. xxxij. di. §. uerũ. c. ad h̃. sexta uero sinodus illos sexaginta recepit. ꝛ postea addidit xxv. de canonibus pseudo apostolox̃ ꝛ ita sunt octuaginta quinq; ut dicit hoc. c. placuit. io. de fan. ¶ Epistola.

ISidorus q̄m rõnez assignat. q̄re p̃ponimus ꝛ cos recipimus fm hu. primus ordo. i. in illo libro ad huc est de eodẽ. c. hu. insertus. i. in p̃ncipio illius li bꝛi quẽ ego ꝓdidi ꝓtinet̃ q̄liter cõcilia fuerũt celebꝛata. uel q̄ liter sunt celebrãda hu. postmodũ supbabent̃ ibi. siluestruz. q̄m usq; ad tẽpoꝛa siluestri fere oẽs apostolici martirio coꝛo nati sunt postea in pace ecclie fuerũt. io. bꝛeuiariũ. i. bꝛeuis sũ ma ubi bꝛeuiter ꝓliox̃ capla uel gesta ꝓtinent̃. iof. interpol latũ. i. interpositũ bꝛeuiariũ dico. sequẽs ordinẽ suũ. i. illoꝝ s. decretoꝝ ꝛ ꝓlioꝝ. q: eius ꝓlij uel canonis capitulũ ibi primũ ponit̃ qd̃ primũ fuit tp̃e uel auctoꝛitate. q. d. in tractã do ysi. respõdit ordini tẽpoꝛũ ꝛ gestoꝝ fm hu. ¶ in. i. gl. ibi in canonicis. adde. ad idẽ. ff. de pac. l. maioꝛẽ. ¶ Item cuz adrianus. verba Gꝛatiani. ꝛ ꝓbat de primo ad ultimũm q̄ canones aplox̃ sunt accipiẽdi. h. recipiat. ut. ſ. c. sextã. h. ꝓ fessione. ſ. e. sancta. h. Sextaz. sed dubitat̃. ¶ in. i. gl. ibi septime. adde. tu dic q̄ in. c. sexta sinodus facit mentionez de sexta sinodo ꝓgregata q̄ septima dz dici. sz ꝓpter eos p̃es q in utraq; fuerũt ñ mutant nomẽ. ꝛ ꝑ hoc pz q̄ illa lr̃a sep time. cẽ. est falsa ꝛ illa sexte est uera fm io. de fan.

NAbeo libũ. noie libꝛoꝝ ꝓtinent̃ oĩa uolumina si ue in chartis siue in mẽbꝛana sint siue in quacũq; alia materia. ff. de le. ij. l. libꝛoꝝ. sz chartis ligatis libꝛi tã facti nõ ꝓtinent̃. ff. e. ti. l. chartis. ꝛ hic habes q̄ credi tur libꝛis in q̄bus ꝓtinent̃ gesta antiqua. ad idẽ ex̃ de ꝓba. cũ cãm. ibi no. de hac materia. ut no. ex̃ de ꝑscrip. ad audiẽ tiaz. in gl. sic enī. patriarcha v. Soluta est. ij. ps. ꝓmulgaue rũt. i. ꝓstituerũt. h. Itẽ sancta. iij. ps. idẽ dī qd̃ in p̃e. c. sz ad dit̃ de numero cõstitutoꝝ canonũ. h. monostellitas. monos unũ stelos uoluntas. inde monostellite q unã tm̃ in xp̃o uo luntatẽ eẽ dixerũt. io. de fa. sinodus. isti noiatim̃ supfluunt. sed repetunt̃ p interpositionẽ hu. ¶ in. i. gl. in p̃n. adde. isti uocati sunt monostellite. a monos qd̃ est unũ ꝛ stelos qd̃ est uolũtas fm hu. ¶ in gl. nõ illius. in fi. adde. ut. ſ. c. di. sexta v. prima cẽ. ¶ in gl. ō in fi. adde. v. qnta. ꝛ v. sexta. ¶ in gl. q: uero ibi sinodus. adde. s. illa q̄ primo sub p̃e. ꝛ postea sb̃ filio celebꝛata ẽ. sed ideo dī eadẽ q: idem patres ut sequitur ¶ in. c. gl. in fi. adde. de hoc no. c. q. §. post secundaz. xxxi. q. ij. c. fi. in fi. ꝛ ex̃ li. vi. de testi. romana. q̄ est inno. in glo. ibi uideas. ¶ Ex bis canones. nõ dicit ueruz imo. ix. ꝓstituit. ut. ſ. c. sexta. fuit ergo sexta sinodus bis cõgregata ꝛ in p̃ma uice cõstituit nouẽ canones. ſ. c. sexta. in uice secũda ducẽtos duos canones. ut dī in p̃e. c. pri. ¶ Prima ꝓgregatio deã ẽ sexta sinodus. ꝛ scda silr dicta ẽ sexta ꝛ eadẽ sexta sinod⁹ ꝓpter eosdẽ p̃es. q enī plures fuerãt in prima idẽ fuerãt in se cunda ꝓgregatiõe. hu. uel dic q̄ ideo dī nullos fecisse quia paucos fecit. sic no. vij. di. moyses. io. de fan.

QUoniã sancte due fuerũt. in una due dualitate ce lebꝛationis. una unitate celebꝛantiuz. Quinta fuit apud Cõstantinũ. sexta apud Justinianũ. quãuis alternatiz ponant̃ ut utraq; sexta. q: fuerunt sub eisdẽz patri bus ꝛ idẽ canones ab eisdẽ ꝓmulgati lau. sub Justiniano. qui codicẽ cõpilauit. hu. sexta. Quer̃t quomõ recte dicatur sexta sinodus cõgregata sub patre Justiniani. Quinta uero sub ipso Justiniano cũ prius fuerit illa q̄ sub patre ꝓstituta est q̄s ea q̄ sub filio celebꝛata est. Dicit iof. ꝛ lau. q̄ quinta et sexta sinodus dī nõ serie tẽpoꝛis sed ordine auctoꝛitatis. illa enuz que sub Constantino patre Justiniani facta est quãuis prioꝛ esset q̄s illa que sub Justiniano peracta est. tm̃ quia mi noꝛis dignitatis ꝛ auctoꝛitatis fuerat q̄s illa ideo dicit̃ sexta. ꝛ illa quinta. sicut ꝛ nicena prima dicit̃ nõ q̄ alij nõ p̃cesserũt eam sed q̄m ipsa digniox est oĩbus. ſ. c. sexta. v. ꝑma annota tio cẽ. fz iof. sed car. dicit hic ordinẽ puertit iã debuit dicere quinta sub Constãtino. sexta sub Justiniano. sed nõne qui ta p̃cesserat sub nostro Justiniano. sed põt dici q̄ sexta sino dus primo cõgregata dicit̃ quinta nõ respectu p̃cedentium sinodoꝝ sed respectu secũde cõgregationis. que dicit̃ sexta sinodus cõgregationis. Dicit hu. ego potius dico q̄ sexta sinodus sub patre cõgregata dicit̃ simpliciter sexta. quita sub filio cõgregata. ꝓpter maioꝛẽ auctoꝛitatẽ q: in eo canones p̃ mo editi sunt ꝛ cõfirmati ꝛ plures alij. ꝓmulgati ei ꝓponi licet tẽpoꝛe posterioꝛ fuit. ꝛ dicit̃ quinta ut hoc ipso ostendat esse maioris auctoꝛitatis ꝛ dignitatis q̄s illa ꝛ ita esse ei ꝑpo nenda. vñ dic q̄ uacat illa glo. car. de qua p̃misi. quia qnta nõ fuit sub Constãtino sed sub Justiniano nr̃o tẽpoꝛe Julij pape fm hu. sentẽtia supradicta hu. de maioꝛitatis p̃positõe q: maioꝛ p̃ponit̃ q̄uis tẽpoꝛe fuerit posterioꝛ. uidet̃ exp̃sse cõ pꝛobari p id quod legit̃ ꝛ no. C. d̃ cõsul. l. i. iuxta fi. li. xij. ibi uideas. ꝛ adde quod dicã. lxxv. di. c. vlti. tuo. ista ẽ uera lr̃a fm hug. ꝛ dic. tuo o Justiniane fm h. nõ fecerũt. fecerunt q dẽ sed nõ sicut cetere q̄ nõ fecerunt plenarie fm lau. vñ segit̃. sicut cetere. Quinta enī fecit canones. xiiij. Sexta p̃mo con gregata fecit nouẽ. ſ. c. sexta. fm hu. cõuenientes nũc secũdo hu. urbẽ ꝓstantinopolitanã. h. canones ducẽtos duos. ut ō c. pr. in fi. uel. ꝓscripsimus. i. ꝓscribere ꝓposuimus. h. diur no. liber diurnus dī q uno die factus ẽ. uel q: uno die totus põt legi. uel qui docet qd̃ in uno die sit agendũ. hu. pe.

SAncta octo. nicenũ ut scias punctare lr̃am. Nota q̄ primo fuit nicenũ ꝛ septimũ similiter. vnde dicit lr̃a septimũ. Itẽ nicenũ. ꝛ he due cõgregationes q̄ apud nicenã facte sunt pro una reputant̃. secundũ constanti nopolitanũ. Item sextũ ꝛ quintũ. vñ habes in lr̃a. quintuz ꝛ sextũ. Itez cõstantinopolitañ. Itẽ octano cõstantinopolita nũ. vñ habes in lr̃a. octauũ quoq; cõstantinopolitanũ. ꝛ iste quattuoꝛ cõgregationes q̄ facte fuerũt apud Constãtinopo lim ꝓ una reputant̃. Tertiũ fuit ephesinũ. q: licet due cõgre gationes facte fuissent apud Ephesim tm̃ secunda nõ fuit re cepta sed solũ ephesinũ. ut ō. dixi. ꝑx. sicut quartũ fuit calce doñ. q: ibi nõ fuit nisi semel ꝓliũ celebꝛatũ pe. ephesinuz p̃ mum. q: licet secundo fuerit congregatũ non fuit receptum. oze. xxiij. di. psalmista. ¶ Quo autem.

SExta. cõgregata alias celebꝛata. spiritu. hoc factũ fuit de cõsilio sanctoꝝ patrũ. pe. Julij. hoc nõ põt esse. q: Julius fuit tertius a Siluestro. ꝛ successit Marco a quo capitula nicene synodi petijt Athanasius a lexãdrinus. ut. ſ. c. septuaginta. ergo ante iulũ fuit celebꝛata nicena sinodus. Credo ergo q̄ falsa sit lr̃a qd̃ ꝛ debet eẽ sil uestri pape. ut dī. ſ. c. c. v. prima aũt sinodus. dicunt tm̃ qdaz q̄ Constãtinus quẽ liberauit Siluester uixit usq; ad tẽpus Julij. q̄ sub illo Constãtino fuit celebꝛata sinodus Nicena ideo totũ tẽpus Constãtini deputat̃ celebꝛationi illius sino di hu. opinione alias suspitione. prima annotatio. v. postq̄ Beda tractauit de. viij. vniuersalibus ꝛ digniox̃bus ꝓlijs

transit ad alia ⁊ uocat ea annotationes. quia que in sinodis statuebant ꝑ capitula annotabant ſm hu. auctoritatē. ſ. nice' ne sinodi hu. ¶ in glo. ar. q̄ nō ibi. pferendus est. adde. de hoc etiā no. j. lxxiij. di. epoꝝ. ⁊ facit ad hoc qđ dixi. ſ. c. q̄n. in uerbo sexta. ibi uideas. ¶ in. e. glo. ibi ⁊ ar. contra. ⁊ adde. itē arg. cōtra. de iurepa. cū autē. dic de hoc quod le. ⁊ no. eꝛ̄ de maio. ⁊ obe. c. i. in glo. arg. q̄ ci ⁊c. ibi idem no. hosti. qđ ibi dr̄ per ber. cōpo. ⁊ R. ¶ in. e. gl. in fi. adđ. ubi de hoc in fi. ⁊ no. de hoc. lxvi. di. epus.

Septuaginta. lxx. Sed cōtra. xxi. di. i nouo. lxviij. di. cor epi. ibi enim dicit q̄ discipuli fuerunt. lxxij. ſm hu. dic q̄ minor numerus nō excludit maiorē ar. x. q. i. hanc. sic no. ſ. xv. di. c. i. v. horum. ¶ Quō ergo. ¶ His ita nūdet. ¶ Viginti. ¶ Sardicen̄.

Quod dictis credēdi. hoc potius referr̄ ad primuz mēbruz scz habere. quod uero sequit referr̄ potius ad secundū. ſ. recipere hu. reciperetur. dicunt qđā q̄ cōstitutio principis incipit artare subiectos ꝑ duos menses postq̄ insinuata fuerit uel publicata. in auten. ut fa. noue. consti. in ru. ⁊ in tex. in prin. ⁊ eꝛ̄ ne deri. uel mona. c. ulti. et sic ſm gof. intelligit hoc. c. ⁊. j. xij. q. ij. qui ⁊ humanis. Ante hoc tēpus ignorantes non ligant. eꝛ̄ de consti. cognoscētes lxxxij. di. ꝓposuisti. in fi. postea bene ligant ut cōtrafacētes puniant. eꝛ̄ de cōsti. c. ij. nec expedit q̄ ꝓstitutō singuloꝝ auribus inculcet sed sufficit publice recitari. ut h. ⁊ eꝛ̄ đ postu. ꝓla. c. i. Si tamē ꝓbaret quis extra ꝑuintiā se fuisse vl̄ alias impeditū tpe publice recitationis. tūc excusat ꝑpter ꝑbabilē ignorantiā. ut no. in p̄ce. c. ꝓgnoscētes. qr̄ de ꝓstitutionibus tam alioꝝ q̄ principis sane pōt dici ar. eꝛ̄ qui ma. accu. poss. cū in tua. ⁊ eꝛ̄ de testi. ex tenore. ⁊ sic intelligo. ff. de decre. ab ordi. fa. l. ult. io. đ an. q ita scripsit in sua sūma. de constitu. §. incipit ꝓstitutio ⁊c. ⁊ adde qđ dixi. iij. di. §. leges. ¶ in. i. gl. ibi. eꝛ̄ de postu. ad hoc adde ibi de hoc. ⁊ eꝛ̄ de consti. cognoscētes. in glo. ul. Sed no. q̄ ro. bñ. dicebat. qr̄ si aliqs diceret q̄ erat extra ciuitatē qñ bannuz fuit missum q̄ audiret eum ⁊ excusaret a pena. C. de ꝫben. ⁊ cōmit. stipl. optimam. ⁊ in eo casu attendit q̄ lex dicit. ff. de decre. ab ordi. fa. l. vlt. ⁊ quod dicit auten. C. ubi de cri. agi opoꝛ. auten. qua in pro uincia. quia sufficit q̄ aliquis sit uoce p̄conia citatus. uerum intelligit quādo preco mittit̄ per totā ciuitatē ⁊ tunc nullum credit a banno excusari. ⁊ hoc ipse no. in libello iur. ciui. ru brica. si quis iuſ dicen. non obtem. §. item ⁊ illud querit̄ ⁊c. ¶ in. e. glo. ibi ꝓposuisti. adde. ubi de hoc. ¶ in. e. gl. ibi a simoniacis. adde. ubi de hoc. ¶ in. e. glo. ibi dederit. adde. non tangunt istā materiam. io. de fan. ¶ in. e. glo. in fi. h adde quod legit ⁊ no. xxij. q. ij. §. item opponit̄. in fi. v. ꝑbatur h. ⁊ ibi dicam.

Di. xvij.

Generalia. Hec di. diuidit̄ in duas ptes. In p̄ma quarū magister intēdit ꝑbare ꝑ sex capitula q̄ nullū robur hz ꝓcilij generale sine licētia pape celebratū ſm io. de fan. et hoc cōtinua sic. Supra. xv. di. c. i. ⁊. xxvi. di. c. sexta. ostenſuz ē quo tēpore generalia cōcilia celebrata fuerunt quoꝝ auctoritates ceteris p̄mineāt ſimiliter ostenſuz ē nūc aūt intēdit ⁊c. ut ſ. dixi. cōcilia. qđ sit ꝓcilij ⁊ vñ dicatur habes. xv. di. c. i. iuxta fi. v. cōcilij. auctoritas v. ¶ in. i. gl. ibi statui. adde. vniuersale enī ꝓcilij sine auctoritate pape vl̄ eī legato celebrari non pōt. j. e. c. i. ⁊. ij. ſ. dist. iij. §. porro. ¶ in ea. glo. ibi suffraganeis. adde. q̄ si in cōcilio ꝑuinciali fiant aliqui canones ⁊ aliqs incidat in talē canonē. nūqđ poterit archiepus sine epis absoluere talē. ita uidet ar. eꝛ̄ de p̄bend. graue. qr̄ a sñia de qua ibi loquit̄ hoc facere posset nisi ibi superior sibi retinuisset. ut eꝛ̄ de sen. exco. nup. sed hosti. no. in p̄ce. c. graue. q̄ in articulo hoc ē distiguendū. utrū formētur statuta in psona ꝓcilij. ut si dicat nos ꝓcilium siue nos archiepiscopus de consensu suffraganeoꝝ nostroꝝ in cōcilio cōgregatoꝝ statuimus ⁊c. ⁊ tūc sine cōsensu eoꝝdē nec absolutio nec relaxatio fieri poterit. ar. eꝛ̄ de tēpo. ordi. si archi epus. ⁊. c. ſe. de ma. ⁊ obe. c. vlti. ⁊ de of. del. cām que. nisi forsan episcopi hoc sibi ꝓcesserit. vl̄ sup hoc munitus sit ꝓsuetudine vl̄ ꝑulegio speciali. eꝛ̄ de offi. oꝛ. duo. ⁊ de excess. p̄e. ac cedētes in fi. Aut in psonā archiepi ut si dicat nos archieps de consilio fratꝝ nostroꝝ. qđ ꝓsiliū tamē nō importat necessitatem. vt no. eꝛ̄ de ar. cū olim. nō multū opatur ⁊ sic per se absoluere poterit. satisfactione tamē p̄missa eꝛ̄ de insti. ex frequē tibus in fi. nisi sit solēne anathemā. xi. q. iij. debēt. ⁊. c. cū aliqs vbi habet̄ q̄ illud eadē solēnitate qua ꝓtrahit̄. cū eadē debz dissolui. ſm io. Alij indistincte inherēt p̄mo dicto. ſ. q̄ nō possit. nam cū statutū nō possit archieps facere quantū ad totā ꝑuinciā sine suffraganeis. nec ecōtra. vt satis ꝓbat̄. xviij. di. epus ad sinodū in fi. ix. q. iij. nullus p̄mas. eꝛ̄ de accu. sicut olim. sic nō poterit eius penā tollere solus sine ꝓsilio. qr̄ oīs res ⁊c. eꝛ̄ de re. iur̄. c. i. ⁊ ad cū spectat ius iterꝑetādi canonē qui potestatē habz ꝓdendi. xi. q. i. ex his. ⁊. le. ⁊ no. eꝛ̄ đ sen. ex. inter. vbi hoc esse expressū dicunt. p id qđ. ſ. dictū est de anathemate. cū ratio diuersitatis nō reddat̄. vt in p̄e. decre. causā. nec obstat illa decre. graue. in fi. Nā qđ ibi de relaxatione dicit̄ sñie. nō denotat q̄ illud posset solus archiepus. ⁊ sic nō obstat. Ego credo siue dicat nos ꝓcilium ⁊c. siue dicat nos archieps de ꝓsensu ⁊c. nō solū archieps poterit absolutionē impēdere suo ſbiecto. imo hoc poterit qlibet suus suffraganeus in suū subditū exercere. cuz talis sit sñia canonis siue iuris. ⁊ hoc ar. p̄edi. decre. đ sen. excōmu. nuper.

Sinodos regulariter ad canones ꝓdendos vl̄ sine conscīētia metropolitanoꝝ. xviij. di. c. iij. in fi. Vel dic regulariter. i. generalit̄. alias bñ potest̄. xviij. di. c. i. ⁊ vestros tñ ligabitis. eꝛ̄ de sen. ex. a nobis. lau. neq; illū v̄. palea ē. nam si v̄. dij estis. xi. q. iij. sacerdotibus. ¶ in. i. gl. i fi. adde. uel ēt ꝑuintialē ad aliquid generaliter statuenduz.

Regula. i. ꝓstitutio. qr̄ uoluistis aliqd generalr̄ constituere. hu. qñ. p̄ma ratio. nec rōne. ij. rō. canonibus istis ⁊ alijs. h. ⁊ ē ꝑbatio p̄missoꝝ. auctoritate spāli. ꝓcilia generalia nec. vllū v̄. auēte. xxv. q. i. c. i. h. ¶ in. i. gl. ibi concliuz. adde idē no. h la. ad hoc alleg. ff. de minor. illud eꝛ̄ de of. leg. qđ translationē. ⁊ idē tenet h io. de f. ¶ i glo. ar. qđ ibi. haberi. adde ar. ꝫ. xvj. i. qñ in fi. vbi de hoc. ⁊. xxx. q. v. §. sed obijcitur. lij. di. solicitudo. sed dic q̄ ibi nō sunt nulla sed annullanda.

Nūc sedi vsurpare. hic verbū tenetur equoce sic. j. lxij. di. c. episcopus.

Nec licuit. ꝓgregare. hoc sic intellige celebrato quinto ꝓcilio apud ꝓstantinopoli epi venecie ⁊ hystrie ⁊ ligurie. nolētes recipe statuta illius ꝓcilij cōuenerunt ad exaīandū an illa statuta erāt bona uel mala. Cōtra quos inuehit̄ gre. dicēs. ut hic habet̄ bar. bux. bi. i. aliq. alis siue qui. ⁊ tūc est lr̄a planior. cōueniāt. xxij. q. v. de ligurib'. ordo. aut si forte ita obstinati aliqui cōtumaces exiterunt ut doceri nō uelint. sicut de talibus scriptū est. peccator cū uenerit in ꝑfundū malorū ꝓtemnit penitere ⁊ satisfacere. h. eos ab eisdē ⁊c. attrahi. ar. quē cōpelli ad penitentiā. ad idē. v. q. v. illi qui. in fi. ubi de hoc. ⁊. xxxiij. q. ij. quinq; ubi đ hoc dic ut ibi. quō quēadmodū habes. xxij. q. iij. debet ⁊ coactiōe corꝑali. xxij. q. iij. displicet. lau. opprimi. hinc dici cōsueuit q̄ ubi qs incorrigibilis ē sine accusatiōe remoueri pōt qr̄ notoriū est crimē eius. sic eꝛ̄ de of. cu. c. i. ubi de hoc p inno. protestates. sic. xxiij. q. v. iceſtuosi. iohānes q reuocat' fuit post mortē. xxiij. q. ij. sane ꝑfertur. in p̄i. lau. ¶ in. i. gl. ibi statuendū. adde. uel dic q̄ ꝑticularē dicit ꝑpter illos q ꝑtē faciunt. ſ. hereticos qbus nullo mō lz ꝓcilij celebrare. ſm. laur. ¶ in. ea. glo. in fi. adde. ⁊. C. de legi. l. vlti. de hoc dixi. ſ. e. i summa. ¶ in glo. eo ipso. in fi. adde. hoc vult dicere glo. q̄

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ille hereticis qui suum errorez non defendit immo paratus ẽ intelligere rationẽ iã nõ est putãdus hereticꝰ. xxiij. q. iij. c. dixit. secus tñ est in catholico qꝛ eo ipso qꝛ dubitat ẽ hereticꝰ ut in hac decre. eꝛ de here. c. i. fm lau. ꝛ de hoc. xxi. di. §. nũc aũt. in gl. ij. in fi. ¶ in gl. pñt. ibi cohercere. adde. hoc uideas qõ le. ꝛ no. xvij. q. iij. de ꝓsbyterorꝝ. ¶ in. e. glo. in fi. ad idem. e. q. administratores. ꝛ ibi dicam.

Multis denuo sñia. i. auctoritate ꝛ cõsensu. h. ꝯalia generalia hu. Qua ꝓpter. ij. ps. uel. cõcilabulum. sic. xxiij. q. iij. clericus. Et nota ad detestationem illegitime factorũ etiã noia illorũ deprauari. sic. lxxix. di. c. i. ꝛ. ij. q. vij. §. qbus ergo. xxij. q. viij. ut pdẽ. ꝛ. xxxiij. q. ij. admonere. in ꝑn. vñ nec serie dicẽde sunt que ab illo inducunt qui eas indicere non põt. C. de fer. a nullo. cassat. i. ipso iure cassũ est ꝛ inutile. vl dic. i. dignũ esse cassari de facto. ne ideo te crederẽt aliqd vigoris habere h. ꝛ tũc dic. ꝛ pro. i. ita qꝛ sit expositũ. si vero. ij. parl. episcopos ꝑ metropolitanũ cõgregatos vel pñtez in ꝯcilio uel absentẽ. ꝛ si illic apõ metropolitanum ul ꝑmatẽ. nã de quolibet põt intelligi. vt patet. ij. q. vi omnis oppressus. p. sinodus. i. ꝯciliũ ꝓuinciale. regulariter i. generalr. canonice q̃stũ ad cãm. p. vbi quasi tũc ibi. vbi cõgregata cũ ꝑmate ul metropolitano. hu. iuste quãtuz ad ordinẽ. p. maiores. iiij. ps. difficiliores. xx. di. de libell. iuꝛ fi. qz nõ possũt alibi terminari. vt ibi. ¶ in. i. glo. ibi de rebus adde vbi de hoc. ¶ in e. glo. in fi. vbi de hoc. ꝛ. lxxxvi. di. ꝑputatis. ¶ in gl. i. ad metropolitanũ. ibi maꝰ ẽ. ex hoc dcõ uidet qꝛ cõciliũ posset cognosce de causis delictorꝝ metropolitani. de hoc dicã. xi. q. i. si clericus. ibi uideas. ¶ in. e. glo. ibi. §. solent. adde. in fi. facit enĩ aliquis aliqd. nõ tanq̃ ipse sed tanq̃ alius. ut. xxiij. q. iij. si ecclesia. in fi. eꝛ de elec. cum inter uniuersas. in fi. ubi de hoc. ff. qꝛ cuiusq̃ vniuer. l. itẽ eorum. in ꝑn. ¶ in. e. gl. ibi sed põt intelligi. adde. ꝛ qꝛ ꝺbeat ita intelligi no. hu. la. ¶ in ea. glo. ibi supraẽ. adde. s. ut ibi discutiant uel si maxima indigẽt discussione siue inqsitione. ad sedẽ romanã sunt referende. ꝛ ita nõ credo utile distingue re an ciuilis sit causa an criminalis fm laur. ¶ in e. gl. ibi in sñia. adde qꝛ ita ut sequit debeat istud. c. intelligi hic no. hu. dicens qꝛ ita intelligit illud. c. vi. q. iij. c. i. ¶ in e. gl. ibi ꝓferant. adde. nã tũc ꝓcedendũ esset fz distinctõez q̃ habet. eꝛ de re iudi. c. vlti. de q̃ etiã le. ꝛ no. ij. q. vi. §. ita si plures.

Concalia. ordo sacerdotũ. i. epõrum. io. de sa. decreta. i. statuta. ꝑ prouincias. quot annis. i. per singlos annos statuta dico. legibus ecclesiasticis. i. scõm leges ecclesiasticas iof. quia ꝓsentiã ꝑsonalẽ uel per auctoritatẽ hu. lau. perdiderũt nisi in suis ꝓuincijs iof. cõsultationẽ cõsultatio est quãdo iudex de aliquo negocio dubitat ꝛ pricipem sup eo quid iuris sit requirit. ꝛ cõsultatio dicit ꝑ quaz superior respõdet. lau. ¶ in glo. i. ibi quia ius. adde ubi de hoc. ¶ in e. gl. ibi quorundã. adde ubi de hoc. ¶ Hinc etiam. Hic incipit. ij. pars di. in qua ponit quid iuris sit de sinodis iof. de hinc. i. ad ostendendũ qꝛ auctoritas cõgregandi cõcilia generalia nõ sit nisi apud apostolicum. ꝛ in hoc. §. Gratianus posuit uerba ex gestis romanorũ pontificũ sumpta quasi sua. Exinde ponit uerba epõrũ in sinodo existentium. que sinodus congregata fuit pro causa symachi pape. cui quedã crimina obijciebant hu. ligurie. xxij. q. v. de liguribus. in ꝑn. suggesserũt. i. insinuauerunt. iussione. i. dispositione. domini matth. xij. singulariter. i. specialẽ. ad hoc v. seqn da. i. que ipse ꝛ sui sequi debebãt. ꝓscribere. i. statuere ꝛ prefigere. nec aliquid fieri v. preter. hec dictio hic ponit induisiue. sic. xij. q. ij. ebron. ibi dicam. excluisiue ponit. xvi. q. i. adijcimus. cõmittens v. Episcopi uero. ij. pars. simachus ab hinc usq̃ ad. §. illud. sunt uerba epõrum in sinodo residentium. ad homines. i. quo ad iudiciũ hominũ. de clericis v. miseri cordiã cũ de iuris rigore debeant deponi. viij. q. iij. nonne lau. quod dic ut no. ij. q. vij. sacerdotes. in fi. laurẽtius v. pe trus v. ¶ in glo. habet ergo. in fi. adde. uel dic ꝛ expone tradidit. i. traditum esse ostẽdit. sic no. xiij. di. nerui. iuxta fi. fm io. de san. uel dic ex eo qꝛ hic dicit iussione dñi est arg. qꝛ iussio dñi primo dedit auctoritatẽ romane ecclesie quã hz sup omnes ecclesias. ut expresse patz in capitulis hic ꝓ ꝛ contra allegatis licz in ueritate cõtraria nõ sunt fm lau. ¶ in gl. ibi debet imperator dare põt. adde cõtra no. x. di. imperiuz. ibi dixi. ¶ in gl. ꝯ. ij. q. vij. in fi. adde dic clarius qꝛ illud qõ cõtinetur in cõtrario intelligit in eadẽ sinodo factum esse ex humilitatis causa utiq̃ dispẽsatione. postea uero reuelata calũnia aduersariorũ sancti patres illico qꝛ hic dicit statuerunt. ꝛ hoc poteris scire si librũ conciliorũ vnde sumptũ est uolueris legere iof. ꝛ lau. illud de clericis v. hoc quoq̃ legitur hoc fuit ꝓpter maius tẽpus io. de hoc pz. ꝯ. c. §. uerum. ¶ in ꝑma glo. in fi. adde ubicunq̃ lecta fm hu. Episcopus hoc nõ facit ad propositũ Gratiani fm hu. ¶ in. i. glo. ibi sunt alijs. adde contra. xvi. di. sexta sinodus. v. prima annotatio. ubi õ hoc. ¶ in ea. glo. ibi. c. vlti. adde ubi de hoc ibi uideas.

¶ in ea. glo. in fi. adde. ꝓfertur enĩz maior dignitate. ff. de albo scri. l. i. nõ enĩz minor dignitate ꝑturbare dz locũ maioris. ut. C. ut dignior. fm. l. i. fm lau. ¶ Verũ tempus ne qs ꝓcedens. c. intelligeret secundũ dignitatẽ ecclesiarũ sic Gratianus allegauit. ꝛ ideo determinat quo sensu intelligat. ũde antiqui hic talẽ glo. posuerũt. qui vulnerat mederi debuit. refertur quasi diceret in respõsionibus ꝛ subscriptionibus nõ attendit dignitas ecclesiarꝝ sed tẽpus ordinationis ꝑsonarũ fm io. de san. ꝛ. h. p. ¶ Placuit. hoc. c. habetur bro. l. i.

¶ Distinctio. xviij.

Episcoporum. Hec di. diuiditur in tres partes. In prima quarũ ꝓbat qꝛ cõcilia episcoporũ debẽt fieri bis in anno ꝛ hoc ꝓbat ꝑ sex canones qõ iñ correctum est io. de san. cõcilia sez ꝯ, puincialia hu. ex pmissis s. di. pxi. diffiniendũ maiora negocia b. constituendũ quod generale. nõ autẽ v. cõstituendi aliqua generaliter uel magna uel que spectãt ad honorẽ alias nõ dicit uerũ hu. imponẽdi subditis ꝓ pijs lau. salonicensi. primas erat iste. ¶ in. i. glo. ibi oñdit. adde. s. dixi ꝓxi. c. concilia. fm hu. ¶ in ea. gl. ibi celebrãda adde. ut. ꝯ. e. c. i. ij. ꝛ. iij. c. peruenit. c. quoniã. ¶ in e. glo. ibi. concliũ. adde ut. ꝯ. c. cã. c. quoniã. in fi. ꝛ. c. se. ¶ in ea. gl. ibi non uenit. adde. ut. ꝯ. c. placuit. ꝛ. c. sequẽtibus. ¶ in e. gl. in fi. adde. ꝯ. in vlti. c. ¶ in ea. gl. in fi. adde lau. ¶ in gl. istud nõ est uerũ. ibi canones. adde. ad hoc. iij. q. iiij. nullus. eꝛ õ maio. ꝛ obe. c. ij. ubi de hoc. ꝛ eꝛ de loca. c. uestra. ubi hoc. ꝛ hoc de cõsilio sui capituli. eꝛ de his que fi. a pre. quãto. ubi no. gof. qꝛ cõciliũ capituli uel maioris ꝛ sanioris ptis est amplectẽdũ ut ibi. Sed hosti. dicit qꝛ nõ dicit ibi qꝛ cõsiliũ it sequendũ sz requirendũ tantũ. dicit ergo qꝛ aliud est concliũ sine quo nihil aut modicũ gerere debet epus. Aliud consensus q nõ requirit nisi in alienationibus. ut eꝛ e. ti. c. i. ij. ꝛ. iij. fm ho. ꝑ gof. facit eꝛ de his que fi. a ma. par. ca. c. vlti. ꝛ no. qꝛ ubi in hoc casu ꝛ cõsimili capitulũ non assignata iusta cã contradicit epo. credo qꝛ ualet epi cõstitutio siue factum ꝛ tunc habeo capitulũ ꝓ cõsentientibus. ar. eius quod no. ꝯ. lxv. di. c. i. in glo. vlti. ꝛ adde qõ dicã. xxiij. di. si epus. ¶ in ea. glo. ibi di. ij. c. i. in fi. adde ubi de hoc. ¶ in e. gl. in fi. adde. dic ergo. constituendũ ꝛ diffiniendũ sez de magnis in quibus specialis auctoritas pape exigit s. di. pxi. mittis. ꝛ de his que spectant ad honorez. quia nemo sibi sumit honorem fm hu. de hoc etiam no. iij. di. §. porro. uel dic secũdũ lau. constituendum sez generaliter.

De cõciliis. episcopalibus. i. ꝓuincialibus que epi congregati cũ metropolitano uel primate facunt. hu. ordinis hu. alias dicunt pietas. xi. di. ecclesiasticorũ. in ꝑn. Ac si forte. ij. pars. instrue perrelationez uel

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

litteras lau. namq; primas non debz ꝛc. ut dicitur in gl. no. q; ꝛc. ut si coram v. ¶ in glo. nō q; ibi. nō debet interesse. ad de melius ꝛ uerius loquereꝫ si diceret habes hic q; metropolitanus pōt celebrare concilū suum sine auctoritate pmatis. ¶ in glo. ergo iudex in fi. adde. nota tamē q; quidā dixerūt q; iudex ꝛ arbiter ꝛ hmōi qcunq; ex officio aliquid faciunt. possunt esse testes ꝛ suā turpitudinē allegare ꝛ crimen ꝑpriū confiteri ubi agit de mutatione sui facti. ex de arbi. non sine. §. ult. ꝛ de elec. cū dilecti. §. nos uero. dūmodo ex hoc testimonio nō fiat alij preiudiciū. ex de testi. sicut. nec enim ꝑpter hoc contra aliquē ex ipsis non cōfitentes essent ꝓcedendū ad penam. ex de testi. ueniens. i. xv. q. iij. nemi. nisi forsan q̄stionibus subijcerē tunc eni possunt interrogari etiam ad penā ¶. ad. l. iul. ma. l. iij. ¶. de questi. interrogari. alij ꝓtra. de hoc dicam in predicto, c. statuendum.

HAbeatur q̄dragesime de con. di. iij. placuit ut dies simultatibus. simultas ꝑprie dicit latens ꝛ inueterata tum odiū. sed h ponit generaliter ꝑ cōtrouersia. h fm uero v. ¶ in. i. glo. ibi. nicene ꝓalij. adde sub. q; int alia primatum obtinet. xv. di. c. i. ꝛ ij. ¶ in c. glo. in fi. adde ar. lxxvi. di. utinam.

DRopter ecclesiasticas. tertiā ꝯ. s. c. pxi. media. iō ita exponit. q; inter pascha ꝛ penthecost. sunt septē ebdomade ꝛ ita quarta est media lau. amouēt v. Scdz vo. ij. pars. idib'. ꝺ idibus etiaz fit mētio. ff. de publi. cesar. ubi dr q; idus dicit diuisio quia diuidit mēsis ꝑ medium. uel dic q; idus dr ab edendo quasi edus quia dies epularū erat fm lau. qui dies in bro. est quē die greci hyperberiton nomināt. grecos qui sez incipiunt a ianuario. sed apud nos decēber est decimus. apud hebreos ianuar'. lxxvi. di. §. primū. dr hyperberū quasi supabundans non tamē october supabundat sed ꝓcedens fm lau. In ipsis tertia pars. Nec liceat. iiij. ps. ¶ in. i. gl. ibi fit appositus. adde. i. adiectio dici non facit aliquē esse in mora lau. ¶ in ea. gl. ibi qa diuersitatē. adde. in parte decisa hu. ¶ in ea. gl. ibi cū in cūctis. adde. §. derici. ibi. potestate priuatos. nā non datur sibi aliqua admonitio. ¶ in ea. gl. ibi purgari. adde. ut extra ꝺ cōcess. ꝓben. quia diuersitatē. nec obstat decre. licet. que. j. in contrariū allegat. quia debet fm hoc intelligi fm illaz decre. vnde dicebat. t. q; in collatione ꝓbende mora poterat purgari. ut ipse no. ex de cōcess. ꝓben. c. ij. sed ibi no. cōtrarium per ber. ꝛ gof. vin. io. bo. in pre. decre. licet. non obstat decre. ea. ti. lras. quoniā illud de tollerātia fuit. ut ibi patz. de hoc no. ex de elec. c. ij. in gl. vlti. ibi videas. ¶ in ea. gl. ibi ꝓfigit dies. adde. vñ statim trāsacto illo die ꝓmissum est in penā nulla ꝑeunte admonitione. ut in preal. l. magnā. ꝛ hoc ideo. qa cōtractus ex cōuentione legē accipiunt. ff. depositi. l. i. §. si conuenerit. uel dic ut j. dicā. ¶ in ea. gl. in fi. adde. dic q; cū lex certum diē ad aliquid statuit. ꝛ contumaci certā penā imponit pena cōmissa nō purgat. ut in pre. l. magnā. ff. de ac. ꝛ obliga. l. traiectitie. ex de sup. ne. ꝓla. c. penul. xij. q. ij. longiquitate. nisi in ea lege contineat q; purgari possit. ut ex de elec. q; sicut. ꝛ de re. eccle. nō alie. si quis. ff. si quis cautio. l. ꝛ si post tres. ꝛ in pre. c. potuit. Preterea licet circa ꝓparatoria iudiciorū mora purgari possit. C. de fideiuss. sancimus. ꝛ in pre. l. ꝛ si post. non tamē post litis cōtest. ff. de uer. ob. l. si insulam. ꝛ multo minus ubi per sniam pena inflicta est ꝑpter moraz. nisi fingereꝫ non fuisse in mora. ff. de in inte. resti. l. diuus. sicut in extra. li. vi. ꝛ de elec. c. cupientes. per sententiaz imposita est quia sentētia legis uel canonis etiā ꝑ appellationem nō suspendit. ff. de uer. sig. si qua pena. uel distingue. qr aut ago aliqd male ꝑpter negligentiā ꝓtereuntē ꝛ tunc nō ē op' admonitione. ut ex de elec. cū in cunctis. circa fi. ar. ꝛ. c. innotuit. aut omitto aliquid tantū ꝑ negligentiā ꝛ tunc videt fm quosdaz necessaria admonitio. ix. q. iij. cum sim'. lxxxix. di. uolumus. ꝛ ad hoc facit quod legit ꝛ no. ix. q. iij. §. vlti. ¶ Ut forte clarius potest dici ꝛ melius q; distinguenduz est aliter quia aut nullū tēpus ꝓfigitur a iure ad deꝑbendendū negligentiā alicuius. qa tūc semp anteq; negligētia suppleatur ꝑ aliū ita q; ille priuet suo iure semp facienda ē admonitio. ar. xij. q. ij. indigne. aut ꝓfigitur tēpus ad hoc a iure. ꝛ tunc per quoscūq; gradus sequētes habeat supplere negligentiā precuntium. nunq; faciēda est admonitio. quāuis quidā dicāt in hoc casu faciendā admonitionē illi primo ad quē spectat collatio de iure cōmuni. ꝛ sic intelligit pre. decre. quia diuersitatez. ꝛ hoc ideo q; difficilius priuandus est in iure sibi ap propriato. cuilibet aūt sequentiū currit tēpus negligētie sine admonitione. ꝛ sic intelligunt pre. decre. licet. Sed alij dicūt q; speciale est in iure deuoluēdo ad papā ex quo alij reperiūtur negligentes statim sine admonitione deuolui ad papaz ꝛ ita intelligūt illā decre. licet. ꝛ sic etiam intelligunt ex. de cōsti. cum accessissent. nā ibi agit de papa qui nūquā possz admonere cū nesciat de beneficijs an uacēt. sufficit ergo pro eo admonitio ꝓtoris mortui scz canonis. xxiij. q. v. ad fidem. quo ad alios exigit admonitio uiua alias si ultra tēpus suū capitulū eligeret preueniēdo metropolitanū ualet re integra ¶. de re. be. l. vlti. ff. de ser. ur. ꝑdi. forsamen. quod tamē Innoc. ꝛ vin. non cōcedit. ut ex de sup. ne. prela. licet. ꝛ hoc ipse no. in pre. decre. cū accessissent. in prin. ¶ in gl. hic videt. ibi quidā dicunt. adde. ut lau. ¶ in ea. glo. in fi. adde. non uidet io. bene explanare quod hic dr de idibus cū tamē utile sit scire de idibus nonis ꝛ calendis eo q; alius numerus in litteris pape nō ponit. Scias ergo q; dies mensis cuiuslibz q̄tum ad appellationē ipsorū distinguūtur per calendas nonas ꝛ idus. Calende dicunt primus dies mēsis. a calo qō est uoco. quia tunc fiebat uocatio ad nundinas siue nonas ꝛ iste nundine erant uel in quita die mensis. uel in septima. ꝓut patz in calendario. quādo erant in quinta. tūc dicitur in secunda die mensis post calēdas. iiij. nonas idest quarto die ante nonas. in tertio dicebaꝫ ꝛ hodie dicitur in tertio die mensis tertio nonas. in quarto die secūdo nonas. in quinto nonas. Si autē nundine erāt septima die tūc dicebaꝫ et hodie dicit in secūda die mēsis sexto nonas. i. vi. die añ nonas ꝛ sic de alijs. ut. s. dixi. in septimo dicebaꝫ nonas. postmodō post istas nonas siue sit in qnta die siue in septima denominabant dies ab idibus qui idus interptant diuisio. quia tunc diuidebant nundine. ꝛ quia idus erāt semp in octaua die p' nūdinas. quia nūdine durabāt ꝑ octo dies in quolibz mense ideo statū post nonas dicebaꝫ olim ꝛ dicit hodie. viij. idus idest octauo die añ idus. postmodū. vij. idus. ꝛ sic de alijs usq; ad idus. ꝛ tūc dicebaꝫ idus. sic in quolibet mense idus sunt uel in. xiij. uel in. xv. Post idus stati denominant dies a calendis sequētis mēsis ꝛ fm q; maior distātia est usq; ad sequentē mensez uel minor. quod pōt esse duabus de causis. uel ꝑpter nonas que nō sunt equales in quolibet mense. ut dicū est. uel ꝑpter hoc q; unus mēsis hz plures dies q; alius. uel ꝑpter utrūq;. ideo statiz post idus dr uel. xix. calēd. idest. xix. die ante calend. uel. xv. ꝛ sic de alijs usq; ad uigiliā calendaꝝ. ubi dicit pridie calen. licz habeas in calēdario. ij. calendas. ꝛ ita hoc notato pōt dici ut dicit io. q; idus ꝺ large sumit ꝑ oībus diebus qui incipiūt noīari respectu iduū. idest. viij. idus. vij. idus ꝛc. ꝛ aliquis istorū dierū dicimus. dies erat octobris apud grecos. uel dic qō melius credo. et q; hic idus ꝑprie accipit. sed ꝑut dicūt astronimi nō q; greci cuilibz mēsi adjciunt. xxx. dies. ꝛ ita. cccxv. diebus q sūt in anno supsunt. v. ꝛ illos attribuunt septēbri. ꝛ ita fm ipsos septēber habet. xxxv. dies. nos autē non facimus nec addimus ita quinqz dies septēbri. sz unū addicimus ianuario aliuz marcio tercū maio quartū iulio quintū augusto. de duobus uero quos subtrahimus februario addūt' unuz octobri tertū decēbri. alij menses habent. xxx. dies solū. ut patz in calendario. ex hoc ergo q; septēber apud grecoz plures

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

habet quinq̄ dies q̄s apud nos patet q̄ nos incipimus ca len̄. octobris per quinq̄ dies anteq̄s greci. quia ipsi incipiūt mensez in illo die qui est sextus fm nos. dies ergo octobris qui apud nos dicit sextus apud ustos dicit primus ⁊ q apd̄ nos septimus apud ustos secūdus ⁊ sic de aliis .⁊ sic ꝓcede ⁊ inuenies q̄ ille dies qui est. xv. fm nos in quo sunt idus cū october hz. vi. noñ. ē. x. fm grecos. ⁊ ita ē planū qd̄ i idibus octobris scz. xv. die qui est. x. apud grecos debet cōciliuz celebrari. uel dic fm io. de sa. qui hic ponit diē pro mēse. nam aliqui ponūtur dies ꝓ anno. xxxiii. q. ii. hoc ipsum. vnd̄ sic exponit. qui dies. i. mensis. ¶ in glo. ⁊ pro idest ibi qui fierēt add̄. de hoc. ſ. e. c. pe. lau. ¶ in gl. prouincialia. in fi. add̄ sic legit ⁊ no. ſ. e. di. c. pe. in fi. ¶ in ea. gl. i fi. adde. la. ¶ in gl. que ad statum in fi. adde. ix. q. iii. nullus. ⁊ no. hic generalem sermonem. cē. ut no. xvi. q. i. c. ulti.

NOn oportet cōtemnere. ſ. hu. ire Si cōtempserint. ii. pars accusare. i. illud facere ꝓpter qd̄ deberz accusari. sic no. ix. q. iii. placuit. ¶ in p̄ma gl. ibi cōuenientibus. adde. ad idez. xxxvi. di. §. ecce. ¶ in. ea. gl. ibi i fi. adde ad idē. xxii. di. de cōstantinopolitana. ¶ in eadem glo. in fi. adde lau.

QUeruent ꝓbatur. i. presumit. quia fm hosti. id qd̄ sequit nō est sufficiens probatio. quia cōcilia n̄ celebrant licet magnā p̄sumptiōez faciat. quod pro quia. statuit v̄. Qui uero. ii. ps. maxime. i. tantū bug. coripi decreuit sinodus hu. sinodo in hoc ti. debet esse septima fm hu. ⁊ io. de san. ¶ in p̄ma gl. ibi p̄cedētia. add̄. ar. de pe. di. iii. c. iudas. in prin. ubi de boc. ¶ in ea. gl. ibi. subditoz. ad de. ad hoc. lxxxvi. di. c. i. ubi de hoc. ii. q. vii. qui nec. ¶ in ea. glo. ibi ex uitiis adde. idest defectibus siue ignorantiis. sic. xxiiii. q. i. cū beatissimus. ⁊. q. iii. quid autē. ¶ in. ea. glo. ibi p̄ualēb. adde. ista cōcordantia ⁊ sequētes respiciūt principiū glo. vnde sic cōtinua uerba glo. per sequētia p̄sumunt p̄cedentia. ut. xxviii. di. cē. ¶ in ea. glo. ibi multi. adde. ubi d̄ hoc. ¶ in ead. glo. ibi per bellicam. adde. ubi de hoc. ¶ in glo. que necessitas. ibi. di. iiii. hi qui. adde. ⁊. xxiii. di. cōis filius. ubi de hoc in glo. no. q. ¶ in ea. glo. in fi. adde. excusat similiter locus inhonestus. ff. de arbi. l. sicut. dies. §. si arbiter. Itē si a magistratu est retentus. ff. si quis cau. l. ii. in fi. secus si a priuato. ut ibidē ⁊ generaliter quotiēs nō uolūtate. sed necessitate impedit eis subuenit. ff. q̄bus ex cau. ma. l. sz si a deo. q̄ retractat sentētia probato iusto impedimēto. ex d̄ re iudi. cū bertoldus. dum tamē culpa sua nō interueniat. ff. qui satisda. co. de die. §. plane. ⁊. l. si fideiussor. §. i. ff. si quis cau. l. ii. §. si quis tñ io. de san. viii. sinodo. dic q̄ in hoc ti. d̄bet. dici. vii. nō. viii. sinodo. fm hu. io. de sa.

QUoniā. Hic incipit. ii. ps di. in qua ꝓbat q̄ sufficit q̄ semel in anno fiat ꝓuinciale concilium. io. d̄ sa. ⁊ q̄ singulis annis cōciliū ꝓuinciale debeat celebrari ponit sub p̄cepto. ut patz ex̄ de iudeis. cū sit. nō ē igitur negligendū. xiii. q. i. c. penul. ⁊ ulti. regula ē cōcilij calcedon̄. s̄. c. pri. antiocen. s̄. e. ꝓpter niceni. s̄. e. c. ii. leonis. s̄ e. c. i. fatigationes itineris uitandas. optime quantū ad expēsas b. fieri. ſ. regulares inquisitiones quod est. s̄. ⁊ nos. vii. sinodus hu. Et si quis. ii. ps. hoc scz cōcilium fieri. Si quis tertia pars. canonicis. penis. ſ. e. placuit ⁊. c. si epus. sed io. d̄ sa. dicebat. q̄ debz puniri arbitrio iudicis. naz dicit penis ⁊ nō dicit quibus. unde relinquit arbitrio iudicis. ex̄ de offi. dele. de cautis. sed tu facias vim in uerbo eo quod dicit. canonicis penis. ſ. ſ. e. cē. ut. s̄. dixi. ⁊ ex̄ de accu. sicut oliz in fi. ⁊. ſ. c. si quis epōrum. Dū autē. iiii. pars. in meditatōne multum utile est meditari in mādatis dei cū iustificēt ut hic ⁊ ibi cōcupiui salutari tuū ⁊ lex meditatio mea est. ⁊ statī sequitur uiuet anima mea ⁊ laudabit te. ⁊ in p̄s. ꝓuenerunt oculi mei ad te diluculo ut meditarer eloquia tua. ⁊ alibi. tribulatio ⁊ angustia ꝓuenerunt me mandata tua meditatio mea est. ⁊ i glo. dicatur sup illo uerbo. defecerunt oculi mei in eloquium tuū cē. nō est ociosus qui tantū uerbo dei insidet. nec plus est qui ex̄ operat. q̄s qui studiū cognoscere deitatis exercet: quod multū facit ꝓ bonis scholaribus: studentibus i sacra scriptura ⁊ nō soluz sunt meditāda sed etiā scrutanda. ut in psalmo. ōdinate a me maligni ⁊ scrutabor mādata dei mei. ⁊ nō solum scrutāda sed etiā custodienda. ut in p̄s. clamaui ad te saluū me fac ut custodiam mādata tua. ⁊ ibi. paratꝰ suz ⁊ nō sum turbatus ut custodiā mādata tua. sunt etiā diligēda. ut p̄s. meditabor in mādatis tuis que dilexi. Itez etiam exercenda. ut in p̄s. in mādatis tuis exercebor ⁊ cōsiderabo uias tuas. Sunt etiā pronunciāda mādata ⁊ iudicia domī ut in p̄s. in labiis meis pronūciaui oīa iudicia oris tui. ⁊ ibi pronūtiauit lingua mea eloquiū tuū. ⁊ ideo dicat hec sinod̄ nō solū in meditatione sed etiā in solicitudine per qd̄ denotat scrutationē. dilectōnē. exercitiū. quod est in ꝓnunciādo. ⁊ faciendo. Et no. q̄ iusticia dei est in mādatis testimonia p̄ que ꝓbauit ueritatē in miraculis ueritatis p̄missis. sollicitudine siue strepitu. v. q. iiii. in loco. Porro quta ps. expetē di scz cū effectu ut obtineat fm hu. quod si v̄. soluat auctoritate maioris. sed cui soluet. Rn̄. si res illa fuit epi soluet ei. si fuit ecclesie soluet ei scz ecclesie. Quidā dicūt q̄ semp dz solūere ecclesie: cui ignominiā intulit ar. xv. q. ii. cū multe. xvii. q. iiii. si quis in atrio. xxvii. q. i. si quis rapuerit. ⁊ soluz de rebus ꝓpriis si habet ⁊ nō de rebus ecclesie. ⁊ si nihil habz i anis est actio. nā delictū plati cē. xvi. q. vi. si epum. fm bug. ¶ in. i. glo. ibi. sinodus. adde. ſ. septimā. fm hu. ⁊ io. d̄ san. ¶ in ea. gl. ibi in rescriptis. adde. de rescrip. ceterū. ¶ in. c. glo. ibi reuocent. ex̄ de p̄scrip. ueniens. ⁊ d̄ rescrip. cum ordinem. ¶ in ea. gl. ibi ar. ad hoc. adde. ſ. q̄ posterior ꝓstitutio reuocat priorē licet de ea nō faciat mentionē ut hodie est expressum. ex̄. li. vi. de cōsti. licet romanus. ibi uideas. idē est i pactis. C. de pac. l. pacta. ¶ in ea. gl. ibi liberos. adde idē ⁊ si primū derogatorii est secūdo. ff. de lega. i. si mihi ⁊ tibi. §. ulti. ¶ in ea. gl. in fi. adde. ⁊. xxxiii. q. ii. hoc ipsum. in fine. ¶ in glo. friuola ibi secuti admittunt. adde. s̄. e. c. pxi. ſ. e. si epōs. ¶ in gl. nō principē. ibi a sacerdotibus. adde. i. epis. ⁊ sic loquunt ista. c. ſ. allegata. ¶ in glo. videt ergo. ibi p vin. adde. hoc intelige si a magistratu uis inferi secus si a ꝑuato ff. si quis cau. l. ii. §. ulti. io de san. ⁊ b̄ sequit. ¶ in ea. gl. ibi per in integ. resti. adde. ff. de eo p quē factū est. l. ulti. §. p̄mo ¶ in gl. ar. qd̄ ibi. ex̄ de p̄ben. adde. dic ut no. ſ. xxiii. q. v. si uos. ¶ in ea. glo. ibi cōcussionis. adde aget iste a quo accepit cōtra eū p superiorē. xi. q. i. si clericus. Sed nūqd liberat a pena ista si nō restituit sed sponte restituit qd̄ accepit ar. qd̄ sic. ff. q̄ me cā. l. si cū exceptiōe. §. hec aūt actio. insti. de acti. §. itē de eo. ar. ſ. ff. de furtis. l. qui ea mente. ar. pro. C. de pet. l. unica. fm ber. lau. sed hu. dicit ⁊ credit eū puniendum q̄s reddat qd̄ accepit. ⁊ hoc ad similitudinē furis q̄ q̄s penitētia ductus rē restituat non tñ desinit esse nocens. ut in p̄e. l. qui ea mēte. ¶ in ea. gl. in fi. adde. uel dic circa solutō nē hu⁹ cōtrarij sic q̄ est dispensatio iur̄ iudicis ⁊ litigatoris Ex iure ⁊ iudicis dispēsatione uel rigore iuris tā ecclesia q̄s quelibet alia p̄sona: duplum uel quadruplum pōt recipere ⁊ hoc ideo ut malefactores coherceant. iiii. di. facte sunt. xxiii. q. iiii. quesitū. ⁊ fm hoc exaudias hoc. c. quoniāquidē. cum similibus. Ex litigatoris uero dispēsatione seu equitate nec ecclesia nec alia persona ultra sortez debet recipere. quia nec hoc uellē sibi fieri. ⁊ qd̄ tibi n̄ uis fieri cē. ut. s̄. in p̄n. hūanū genus. ii. q. i. p̄mo. ⁊ sic pōt intelligi p̄e. c. fraternitas. ul' dic q̄ illud de p̄fectione hoc de iuris rigore. fm mel. ⁊ ad d̄ qd̄ de hac materia plene no. hosti. ex̄ de arbi. dilecti.

DE eulogijs. eulogia dicuntur dona seu munuscula. exennia. ab eu qd̄ est bonū ⁊ logos: qd̄ est sermo ga cum bono sermone recipiunt dū ⁊ in nūtijs bñ dicendo salutāt ⁊ mittenti grates uberes referūt. tñ donaria

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

que epiſcopi in conciliō ſponte offerunt metroplitano dicū
tur eulogia. quia ſic cū bono ſermone recipiaṅ. uel quia ꝓ
bono ſermone ⁊ bona ꝓdicatione quā facit archiepūs donā
tur quaſi in remuneratione boni ſermonis ⁊ bone ꝓdicatio
nis. aliter accipiť. ff. de cuſto. reo. l. diuus. ⁊ loquiť hic de eu
logijs indebitis nō autē de debitis de quibus eſt ſtatutum
q̄ deferaṅ ad concilīū. ⁊ ſub qua quātitate ſicut ſunt cathe
dratica hu. ⁊ hoc. c. introducť ꝓpter finem. c. ꝓcedentis. nā
si v. obtractabant. i. cōtradicebant ⁊ recuſabant hu. que uero
v. ¶ in glo. arg. quod in ſi. adde. ad idem. ff. de orig. iur. l.
ū. iuxta ſi. §. diuus. ubi de hoc.

Epiſcopus ad ſinoduꝫ. graui neceſſitate. i. aliquo
iuſto. impedimento. nomie enim neceſſitatis ūtelli
giť quodlibet iuſtū impedimentū. de conſe. di. iiii.
c. bi qui. io. hug. de hoc no. s. e. puenit. ⁊ mittat. ⁊ ſi iſte lega
tus miſſus ab epō incidit in latrones ⁊ capiť excōicabiť ne
epiſcopus. Rñ. lau. q̄ ſic. C. q pe. tu. l. cū a matribus. C. de
ꝺi. inſer. l. ulti. lau. ſinoduſ. ſic ex̄ de accu. ſicut. i ſi. v. ⁊ q̄. ⁊c.

Dacuit. etate que quādoq̄ excuſat. lxxxvi. di. tāta
xxvi. q. vii. hoc ſit. iiii. q. iii. inuiti etas enim a tute
la excuſat. C. qui etate. l. ult. grauioris. ⁊ ſi metropo
litanus eſſet mortuus poſſent epi ſinodū celebrare. arg. lxv.
di. ſi forte. lau. impediuntur. s. e. c. puenit. Quod ſi non. ii.
pars. Niſi autē. iii. pars. debet eſſe. ſic alicui quādoq̄ inter
dicť ne ꝓdeat de domo ſua. ff. de interdic. ⁊ relega. l. ſi. lau.
¶ in ꝓma glo. in ſi. adde. ar. cōtra. vii. q. i. preſentiū. ⁊ ex̄ de
ꝓcu. quedā. ubi de hoc. ¶ in gl. uel etiā ibi per certū nunti
um. adde. tenet. hoc idē hu. ¶ in gl. notandū. ibi. q. v. q̄ſq̄.
adde. ubi de hoc. ¶ in ea. glo. ibi ex litteris. adde ubi ꝺ ħ
⁊ ex̄ de teſti. ueniēs. i. uideas ⁊ quod ibi not. approbat ibi
lau. ⁊ vin. de hoc etiā no. lxxxvi. di. tanta. ¶ in glo. uidetur
q̄ in ſi. adde. ad hoc. ī. c. ſi quis epiſcoporū. ⁊c.

Epiſcopus nō debet. intellige de abbate nō habē
te populū aliaſ ſecus. qꝺ dic ut legiť ⁊ no. ex̄ ꝺ ma
io. ⁊ ob. q̄ ſup. ⁊ de of. or. dilectus. de hoc etiā no.
xviii. q. ii. abbates. qꝺ uideť cōtra. ſed dic ut ibi dicā. ¶ in
gl. ħ intelligi. hāc. gl. quidā nō habent. ſed ita eſt i antiquo
apparatu io. ⁊ in ſi. adde. imo uideť q̄ etiā monachi debeāt
uenire ad ſinodū. ut. i. q. vii. ꝓueniētibus. ubi de hoc.

Si quis aūt adeſſe. i. uenire ad cōciliū hu. fratrū. i.
epōrum. hu. alienarū. i. alienandū hu. fratrū. i. epō
ruꝫ. quod dic ut legiť ⁊ no. s. e. c. placuit. recipi ad
cōmunionē epōrū hu. fuerit abſolutus ſi interim de peccato
noluerit penitere bene recipieť ad penitentiā. q̄ in quacunq̄
hora peccator cōuerſus fuerit ⁊c. ſed nō recipeť ad cōionem
epōrū fz hu. ¶ in. i. gl. ibi oēs. cū tribus. c. ſequē. ibidē.
¶ in ea. gl. in ſi. adde. ad idē. C. de decur. l. ſi qs decurio. ⁊
de pe. di. iii. incaſſum. vii. q. i. nihil. C. ad ſill. l. ulti. in ſi.

Si epūs. ac ꝓ uel. hu. ad conſtitutā ⁊ ſi uenerit iā
epō cōſecrato pe. adeſſe cōſilio incepto nō puniet.
quia preſumiť q̄ fuerit iuſte ipeditus. ar. ff. ꝺ i inte.
reſti. l. diuus. Itē ex fine patet q̄ uenire uoluit ⁊ non contēp
ſit. ſepe enīz ex eo qꝺ ſequiť ꝓſumitur quale fuerit qꝺ ꝓceſſe
rit. ar. xxii. q. ii. quod ait. ⁊. s. c. puenit. ſm hu. ⁊ adde quod
dixi. s. e. epūs ad ſinodū. q̄ ſi. ii. pars. ⁊ eccleſie. expone ut
no. s. e. placuit io. de ſan. ¶ in. i. glo. in ſi. adde. idē dicit ħ
lau. ſed b. dicit q̄ hanc ultimā lectura nō approbat. quia in
cōcilio generali ita ſunt epi ſicut archiepiſcopi. unde ad ſta
tuta illius cōcilij ꝓmulganda nō cōgregabiť ꝓuinciale cō
cilium. ſed unuſqſq̄ epōrum cōgregabit epale concilīū ad il
la ſtatuta populo ⁊ clero noticāda. ī. c. di. decernimus hu.
¶ in glo. licet epūs. ibi dignitati. adde. ar. cōtra. xxxvi. q. ii.
nullus. ubi de hoc. ¶ in ea. g. ibi trina. adde etiā q̄ſtum ad
iudicis requiſitionē ſm b. ⁊ hoſti. q ita ſentiūt ex̄ de of. dele.
cū cā. ſm. t. in hoc caſu una ſufficiat. lxv. di. ſi forte. ¶ in. ea.
gl. ibi feudum. ħ adde. ⁊ uideas qꝺ le. ⁊ no. ex̄ de ap. c. cuꝫ
parati. in glo. ar. q̄ ⁊c. ¶ in ea. gl. in ſi. adde. hu.

Si quis epōrū. uſqꝫ ad futurū ⁊ nō anteq̄ ius pe
niteat. ut le. ⁊ no. s. e. ſi quis autē. ⁊ in hoc etiaꝫ reſi
det hic lau. cōmunione ſi fuit cōtumax. poteſt etiā
excōicari. xi. q. iii. certū. ſm hoſti. ar. ī. c. ꝓxi.

Propter eccleſiaſticas ⁊c. Si qui. ii. ps. in offenſa.
quia ſcz ad cōciliū non uenerint. io. de fā. nec ſe ex
cuſauerūt uel qa illicēciati receſſerūt. ⁊ ſic plane po
teſt legi hec littera ſm intellectū ſuperiorū capitulorū hug. tu
dic ut in glo. ſequēti. ⁊ ſequiť de crimine iniuriarū de quo ſi
quis non vult ſatiſſacere iniuriato cōquerēti debet excōicari
quouſq̄ ſatiſfaciat. ⁊ q̄ in tali caſu loquať pz per hoc qꝺ di
cit. leſos ⁊ offenſa eſt ergo ſenſus. in offenſa alicuius iniurie
qui offenſaꝫ ⁊ iniuriam intulerat alicui. manifeſte. i. ita q̄ ſit
manifeſtū. legitima ꝓbatione ſubaudi. ⁊ ſi admoniti nolunt
ſatiſſacere. excōicationē ſm rationē que eſt ſi admonitus nō
vult ſatiſſacere. xi. q. iii. nēo epōrū. quādiu. i. quouſq̄ ſatiſſe
cerit. cōmuni ſenſu. ſ. cōciliī. ⁊ loquiť in eo caſu ubi cauſa ta
lis eſt ut egeat exaiatione ꝓuincialis cōcilij. dare ſniam. ħ ñ
mutať uel pōt loqui generaliter de quolibet crimie. vñ aliq̄s
accuſať uel cōuincit in cōcilio ⁊ tanc pōt cōciliū dare ſniam
ꝓtra illū. differt tamē ꝓpter ſcandalū. uel quia vult delibera
re an ſit diſpenſandū cū eo uel ob aliud dicit ergo q̄ ille tūc
debet ſuſpēdi ab officio quouſq̄ cōciliū abſoluat eū uel con
dēnet ſm hu. rōnez. ſed nūquid archiepūs poſſet nō uenientez
excōicare cū hic ſit a canone certa pena ſtatuta. ar. qꝺ no. ex̄
de offi. dele. de cauſis. ii. q. iii. §. notandū. ii. iuxta ſi. vv. facti.
⁊c. dic ut ibi no. de pe. di. i. menſurā. ⁊. ff. de his qui no. infa.
quid ergo. §. pena. nā pena ſtatuta debet imponi nō durior
alias imponēs eſt infamis. C. de iudi. publi. ſeu ꝓua. ſeruos
qui. ad fi. C. ne ſa. bap. ite. l. iii. niſi ex cā temperet uel exage
retur. ut no. in iuribus pre. ⁊ ſic etiā no. hoſti. in pre. c. ꝺ cau
ſis. ſed ſi cōtumax eſt q̄ poſſit excōicari no. hu. s. c. pxi. i fi.
ut ibi dixi. excōicent. i. a cōibus negociis cū aliis in cōi trac
tanduꝫ ſuſpēdant. ut no. s. e. placuit. in ſi. io. de ſa. ⁊ hu. ⁊ fz
hoc dic q̄ꝺiu. i. uſq̄ ad ſequētez ſinodū. ¶ in. i. glo. ibi. ca
nones. adde. nā quod hic dicit habet. s. e. ꝓpter ¶ in glo.
quaſi diceret. ibi omnes. adde. qui ⁊ alias ſunt neceſſarii cō
cilio ſiue ſinodo ſm hu. cuius eſt mens ⁊ ſnīa huius gloſe.
¶ in. e. gl. ibi leſi. adde. ut. s. e. c. ꝓpter. ubi de hoc. ¶ in. e.
glo. in ſi. adde. arg. contra. lxxxvi. di. ecce. v. preſbyteri inter
eſſe. ubi de hoc. ¶ in glo. prouincialia. ibi. ſed epale poteſt.
adde. uel dic ut. s. e. in ſumma in ſi. Singuli. hic incipit. iii.
pars. di. ſecūdū ioſ.

Decernimus. dū pro. i. poſtq̄. vi. menſiuꝫ. uide qꝺ
le. ⁊ no. lxxxii. di. ꝓpoſuiſti. in gl. ex ħ. ⁊c. ⁊ dic io.
de ſan. q̄ in hoc tēpore ñ ꝓputabiť tēpus i quo fu
it in redeūdo ⁊ morā faciēdo. ar. ex̄ de cōcel. ꝓben. qm. ff. ex
qui. cau. ma. ſi cui. ⁊. l. qui manumittiť. in ſi. ad abbates. ad
hoc. xviii. q. ii. c. abbates. ⁊ eſt hic ar. q̄ abbates nō coguni
uenire ad concilīū ſui metropolitani. ⁊ ꝺ hoc dicā. i. q. vii. c.
cōueniētibus. ibi uide. plebem. ergo laici intereſſe debēt epi
ſcopali cōcilio. quod uerū eſt in hoc caſu. Sed nōne ſuffice
ret cōgregari clericos ⁊ ipſi poſtea ſignificarent prochianis
ſuis credo q̄ ſic ſed hoc ſit ad maiorē fidē habēdam. maior
eni fides adhibeť uerbis epiſcopi q̄ſ alteriuſ derici hu. ⁊ qꝺ
hic dicit uerū intellige ſi aliquid de nouo ſtatutū fuerit alias
nō ſm io. de ſā. xxiii. di. cōmunis. de conſe. di. iii. placuit. iii
quatenus ideſt ut. q̄ ſi ſecūda pars. excōicatōnis. i. ſuſpēſio
nis ab officio io. ⁊ lau. ſed tamē ꝓpter hoc deponi non po
teſt. quia pene ſunt moliendō ⁊ non exaſperande fz. h. ⁊ no.
hic contra quorundā opinionē ſentētiā excōicationis dici
ſententiā. x. q. iii. ſentētia. ſic etiā abſolutio ab excōicatōe di
citur ſentētia. ut. xi. q. iii. c. ii. ⁊ ibi de hoc per hu. dic tamē fz
t. q̄ excōicatio uel interdictū impropie dicit ſententia. ⁊ hoc
ideo quoniā potius punit q̄ cauſe finē imponat. vñ dic h.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

q̄ hic non est excōicatio sed suspensio duorū mensium io. C in p̄ma glo. in fi. adde. intellige ut ibi dixi.

C Distinctio. xix.

DE epistolis uero, Supra tractauit t de auctoritate canonū t cōstitutionibus sanctorū. sed aliquis posset dubitare vtr decretales epistole eandē viz habeāt cū canonibus ideo subijcit hāc. xix. di. in qua ostēdit q̄ sic. Et diuidit in duas ptes. In p̄ma dicit qđ dictū est sc̄z q̄ decretales viz habent canonū pe. C De his. C in p̄ma glo. ibi canonū. adde t sub. t cōstitutionibus sanctor̄. ut. xv. di. C in ea. glo. ibi generalis. adde. hanc sniam hic sequit hu. t lau. Nota tñ q̄ nemo ligat cōstitutione anteq̄ ad eū pue nerit. ut. xxxvi. q. ij. si autē. lxxxij. di. ꝓposuisti. ubi no. hu. q̄ puenire intelligit siue p̄ publicationē ibi factā siue per famaz ubicunq̄ sit alibi publicata. nā decretales quedā ad q̄sdam ꝓuincias misse sunt t tñ obtinent etiā ibi quo nō puenerūt. nisi per famā t ibi etiā iudicandū est fm eas si certū est iudici q̄ sunt decretales. ut. j. c. i. Si uero dubitat an sint decretales uel nō questio est facti t ei qui eas inducit incūbit ꝓbatio fm hu. Sed vin. dicebat q̄ si allegat decretalis cōtraria iuri positiuo stati est abijcienda nisi cōsonet cōsuetudini q̄ i illo loco abrogat ius cōe. C. cōia p̄re. uenditor. t tunc est admittēda decretalis nō quia decretalis sed qa fauet cōsuetudini. nec obstat huic dicto in auten. nulli iudi. §. t hoc uero. C de p̄ecl. impe. offe. l. quotiēs. nā intelligi debet quādo cōstabat rescriptū esse imperatorū. hic aūt agimus ubi non cōstat de decretali per bullā uel alio mō. Si aūt nō est contra ius. sed p̄ter ius locū habet decretalis. ex̄ de fide instru. pastoral' q̄ñ autē sunt cōtra uel p̄ter dicā. viij. q. i. §. ex his. in fi. vnde si ledat ius alicuius uel in partē uel in totū recurrit ad iuris conditorē. si tñ talis decretalis cōsonat iuri statiz admitti debet sed licet cōsonat cōsuetudini nō statim admittit nisi t cōsuetudo admittat. ex̄ de re iudi. cū cā. Itē si talis decretalis ē allegata cōtra ius stati est abijciēda. sed si contra cōsuetudinem t cōsonat cū iure nō statim est abijciēda sed ad papaz ē recurrendū. t si dicit se cōstituisse abrogat cōsuetudinez. ius enī editū cōtra consuetudinē ei abrogat. ff. ꝺ sepul. uio. l. iij. §. diuus. t hoc intellige fm id qđ habet ex̄ li. vi. de cōsti. licz romanus. t hec uera sunt circa decretales que allegant scōm vin. q ita no. in p̄re. decre. pastoralis. ubi tñ no. ioh. t gof. q̄ si aliq̄ decretalis cōtra ius inueniat non stati reijcit sed superior cōsulit ut ibi dicit. Tu dicas q̄ cōstitutio añ insinuatōz neminē cōstringit cū decretū nō liget ignorātes. ff. de decre. ab or. fa. l. vlti. nō enīz cōtempsit disciplinā qui ignorauit mitte. ff. loca. si ignorās. vñ iudex pōt merito dubitare. ut dicit p̄re. decre. pastoralis. eo q̄ cōstitutio que allegat nō est publice insinuata. ex̄ de postu. p̄re. c. i. in auten. ut fac. no. cōsti. colla. v. t in p̄re. c. si aūt. ꝓposuisti. quod tamē intelligo cum determinatione eius qđ fm hosti. s. dixi. pōt dici q̄ constitutio nō ligat nisi a tēpore scientie. ut patz in eo quod legit t no. i p̄re. c. ꝓposuisti. iuxta fi. t. xij. q. ij. de laicis. ubi de hoc. Sz fm canones decretū ligat ignorātes. ut ꝓbat lib. vi. de p̄ben. dudū. §. nos igit. v. t quidē. t. c. si beneficia. t. c. quodaz. ad idē ex̄ eo. li. de elec. si eo tēpore. vnde sane intellige qđ dictū est. C in ea. gl. ibi sed si dubium. adde. dic clarius circa hoc q̄ decretalis epistola aut diffinit aut imperat aut ꝓhibz aut precat aut indulget. Quādo diffinit habet locū qđ sc̄z. s. c. dictū est. Quādo imperat necessitatē infert t cōtra resistentē ꝓcedet fm ordinē qui habet. xxij. q. iij. forte. fm io. de san. t sic trāsgressor penā meret. sed nō ad primā offensaz dz deponi. xxiij. q. iij. de illicita. i. q. vlti. c. penl. Quādo uero prohibitionē continet necessitatē infert. ut. xxxij. q. vi. nō mechaberis. fm io. de fā. non tamē pro primo contēptu. similit de positionem meret. lxxiij. di. honoratus. in utroq̄ tñ casu deponitur. si uel contumacia arguatur uel per se illicitum fuerit quod ꝓhibet. ut. xij. di. in pluribus ca. ꝓsumit. Quādo precat non est coactio iustū tñ est ut obediat. lxxxv. di. archidia conū. xxviij. q. i. sic enim. qñ indulget nullo mō trahit ad cō sequentiā fz ios. Et hoc uideas qđ dixi. j. e. nulli. t. xi. q. iij. qui cōicauit. iiij. di. §. leges. ibi uideas.

SI romanorū opuscula canones dicunt conciliorū decreta t decretales epistole dicunt romanoꝝ pontificū. aliorū uero patrū scripta non decreta uel decretales uel canones sed opuscula dicunt hu. teneat. hoc uerum est de his que seruāda indixit generaliter secus in alijs xxxi. di. aliter. de cōse. di. i. de hymnis. fm hu. uel. dispensatione. i. cōsideratione diuersa. ad hoc enīz t discretio t diuersorū consideratio debet hominē inducere ut decretales suscipiat hu. q̄q̄ v. hic ponit rōnem eorū quare nō recipient eas sc̄z quia in corpore canonū nō continent hu. aut pro nō. corpore quod fecit ysi. fm ber. tamē ipsi v. solum. i. solūmodo. nunc sc̄z cū pro eis nō faciunt. sed cōtra hu. priuilegioꝝ quedam enīz priuilegia dicebāt se habere que uidebant infringi per decretalia t ideo cōtra se nō recipiebāt illa. hu. Itē v. hic reducit eos ad inconueniens. sancti Gregorij cū eadē sit ratō utrobiq̄. t sic est arg. ius debere ꝓtendi ad oia ad que iuris ratio ꝓtendit t econtra. sic. xxxi. di. si laicus. s. i. di. consuetudo. de cōse. di. i. de hymnis. fm hu. ff. ad. l. aq̄l. illud. eqtatj enim ratio diuersas species. tē. C. de cōsti. pecuni. l. vlt. ff. de uer. obli. l. a titio. ex̄ de translat. epi. inter cor. quādoq̄ tamē plus prorogat ius q̄ iuris ratio. xix. q. ij. due. xcviij. di. c. aphros. iij. q. vij. §. tria. quādoq̄ magis artat. C. ne de sta. de func. quod est cōstitutū fm io. de san. t laur. Respōsuri. ij. ps. innocētie illud. c. aut nō est in hoc uolumine. uel est illō quod habet. xx. di. de qbus. hu. t io. de fā. qbus v. nūmirū. idest certe hu. in illa. l. cōtra. s. decretalia instituta. itaq̄ nihil interest. lex uidet cōtradicere in auten. ut sponsa. lar. §. ij. ibi enī dicit q̄ si in uno instrumēto fiat mentio de alio illud nō ualet nisi aliud appareat. lau. ad idē. c. di. cōtra morē. ubi de hoc. t ex̄ de uer. sig. abbate. ubi de hoc uideas. dic fz hosti. q̄ aut intelligit in eo casu cū secundū capit fidem ex primo. uerbi gratia. apparz instrumentū quo dicit qđ in alio instrumento continet istū debere illi centū quo casu nisi illud aliō instrumentū appareat ille ab isto nihil poterit exigere ratiōe istius instrumēti. nō possunt cōmode. t dicit nō posse fieri q̄ non pōt cōmode fieri. ar. j. xxxiij. q. v. qui sitit. bug. eis. s. canonibus. interserit sc̄z. c. leonis. hu. consona v. gelasius. sed quare allegat auctoritatē gelasij. nā forte eodem modo eius auctoritatē non recipiēt. Rñ. isti bene accipiebāt istius dicta sicut t inno. de quo. s. facta est mētio alias nō esset cogēs ratio uel obiectio lau. Et nota q̄ hec est consuetudo Nicolai sc̄z q̄ semp in cā ecclesiastica introduxit tales. ut. x. di. lege. xxi. di. nunc autē. iij. q. v. quia suspecti. fm hu. decretales hic inueniunt. xv. di. sancta romana. hu. in quo. v. dixit. t ita ꝓ omisso habet. ff. de uer. obli. l. quicqd. arg. cōtra. ff. de con. cā. da. l. si extraneus. lau. Episcoporū. no. arg. pro snia illoꝝ qui dicebāt hoc tēpore licitū fuisse primatibus deponere episcopos. t sic intelligit illud. c. ij. q. i. c. primates. ar. s. xvi. di. c. i. lau. His ita tertia pars. C in glo sc̄z recipiendo ibi. testibus. adde. ibi dicā. C in ea. glo. ibi sint ueri. adde. ibi solo. C in glo. licet leges. ibi. sic t ex̄. adde. ultra mediuz. c. v. sin autē. ubi de hoc t ibi dicā. C in glo. arg. qđ ibi. cōprehēdi adde. ad idē de pe. di. ij. si enim. t di. iij. adhuc. t de consec. di. iij. ut ostenderet. ff. de nego. gest. l. iij. t apostolus. omnia subiecisti sub pedibus eius. in eo enī q̄ omnia ei subiecit nihil dimisit non subiectū ei. ubi dicit expositor dū dicit omia nec terrena nec celestia dimisit. aug. quoq̄ sup illū locū ps. qui sanat omnes languores tē. si sanat inquit oēs languores nullū dimittit. Itē super illum locū iohānis. erat lux uera que illuminat omnē hominē uenientē in hūc mundū tē.

si omnes hominem illuminat ergo nullum dimittit siue relin
quit fm hu. C in ea. glo. ibi reuera. adde. in pun. C in eaꝺ
glo. in fi. adde. ar. cōtra. xcv. di. ecce. xvi. q. i. c. vlti. ubi de h.
Item ar. contra. vij. q. i. deniqꝫ. in pun. ibi omni semine. ꝛc.
C in gl. no. qꝫ uerbū. in fi. adde. pro prima pte habet ar. eꝛ
de priuile. quia circa. ꝛ eꝛ de testa. relatū. ij. in pun. ubi de h.
sed pro cōtra. facit scz qꝫ indiffinita nō equipollet vniuersali.
nam dico bibo vinū ergo totū vinū non sequit. Dic ergo in
hoc brocardo in hunc modū. Indiffinita canonis uel legis
regulam tradere intendentꝫ equipollet vniuersali. ꝛ ita debēt
intelligi iura que ad hoc inducunt. Indiffinita cōmunis lo
cutionis nō equipollet. ꝛ sic determinat secundū iuristas. vel
dic clarius quādo nō est eadez ratio ꝛ conditio omniū parti
culariū in vniuerso cōprehensoꝝ. Indiffinita enim non equi
pollet vniuersali affirmatiue. ut patz. ff. de le. ij. l. quesitū. §.
illud fortasse. ꝛ l. si cui. sed quādo omniū particulariū est ea
dem ratio ꝛ conditio tunc indiffinita affirmatiue prolata eq
pollet affirmatiue vniuersali. ff. de leg. ij. si pluribus. ꝛ l. si ita
relictum. iuxta pun. ff. de lega. ij. si plures gradus. Itez pro
lata negatio equipollet vniuersali negatiue. ff. de rebus dub.
l. si is qui. §. utrum. in fi. ꝛ hoc uideas quod de hac materia
legit ꝛ no. xv. q. i. nec is. in fi. Secundū loicos autez indiffi
nita equipollet scz in materia necessaria. ut homo est animal
ergo omnis homo. In materia cōtingenti non equipollz. ut
homo currit ergo omnis homo. nō sequit. Et nota qꝫ dictō
indiffinite posita quandoqꝫ habet specialem significationez.
i. q. i. sunt nōnulli. quandoqꝫ habet generalem significatiōez
ut in hoc. c. quādoqꝫ notat frequentiam.

Omnes apostolice. Caute dicit apostolice sedis.
ꝛ non dixit apostolica hu. sanctiones. sanctio est ꝙ
prie cōstitutio in qua pena adijcit. ff. de penis. san
ctio. de postul. ꝙperandū. instit. de rerū diui. §. sancte. quale
est illud. xvij. q. iij. si quis suadēte. ꝛ similia. Generaliter aūt
sanctio dici pōt ois cōstitutio principis. C. de no. co. ꝙpo. §. q
bus. ibi colligētes in unā sanctionē. eꝛ de trāsla. inter corpa
lia. ibi ꝛ qꝺ nō ē decreto sanctoꝝ prīm. ꝛc. ij. q. v. ꝙsuluisti. ꝛ h

In memoriā. i. ꝙpter. ecclesiastice. silē. xij. di. de his
quare v. feramus scz in corpore hu. tolleremus scz
mente. quod dic ut legit ꝛ no. eꝛ de rescrip. si quan
do. fm lau. Sed pone qꝫ in aliqua ecclesia est certus nume
rus canonicoꝝ iuramēto confirmatus. ego impetro a papa
ut ibi recipiar in canonicū nō facta mentione de certo nume
ro iuramēto firmato ꝛ ita tales littere possunt ope exceptiōis
elidi. eꝛ de rescrip. cōstitutus. canonici nolētes excipi me re
cipiunt nūquid pape sic obtēperantes sint periuri. hic est ar.
qꝫ nō. ꝛ. c. di. contra morē. in pun. nā pape est obediendū ut
hic dicit. ꝛ pro hac parte facit. ff. de re. iur. l. iiij. uel dicamus
fm viu. qꝫ essent periuri. papa eni nō intendit eos hic releua
re a iuramēto ergo illi sunt astricti. si ergo occasione hmōi re
scripti faciunt cōtra iuramentū incurrūt periurū. ꝛ est mirabi
le qꝫ si cōueniant per rescriptū sic impetratū tacito de iuramē
to tenent excipere. nec mirū quia ꝙ iuramentū tenet quis ex
cipere qui nō ꝙhibetur agere. eꝛ de iureiu. c. i. ꝛ. c. debitores
fm viu. qui ita no. eꝛ de rescrip. cōstitutus. Di uero. ij. pars.
Apud alias erga. apostolicū scz ut si uelit aliter statuere sta
tuat nullo facto sibi ꝓiudicio ex eo qꝫ dico. i carcerē. ij. q. viij
quisqꝫ. qꝺ intelligo cū non pōt dare idoneā cautionez fide
iussoriā ita factū fuit de Paulo cū cesarē appellauit. Idē fu
it iussus facere ianuarius de episcopo qui locū illius usurpa
uerat. ij. q. i. in pamis. hu. idē etiā hoc intelligit lau. ar. C. de
appel. minime. sed ꝛ quādoqꝫ ꝙpter sceleris magnitudinem
nō cōmittit quis fideiussoribus. ff. de cust. ꝛ exhi. re. l. diuus
dic ut de sen. excō. si clericos. li. vi. fm lau. humilitate fuata.
hu. custodiā cōtra mentē huius littere notauerūt quidā dicē
tes qꝫ si est clericus qui lras apostolicas falsatas repsentauit
ordinario nō debet eū retinere. ar. eꝛ de sent. ex. nuper. sed ꝯ
extra de fal. super eo. ubi no. hosti. qꝫ etiam clericus detineri
pōt si suspectus est de falso. ar. eꝛ de rescrip. c. ij. in fi. nam nō
fit hoc temerarie siue diabolo instigāte sed ad correctionem.
ar. eꝛ de fal. ad audientiā. ꝛ. c. ad falsariozuz. eꝛ de pe. tue. de
sen. excō. ꝙpendimus. ideo etiā ordinarius si sibi presentent
lre tales ipsuz detinere poterit. ꝛ idē dz facere ad mandatuz
delegantis fm inno. arg. eꝛ de offi. dele. c. i. ꝛ de rescrip. c. ij.
ꝛ supradicta intelligas in iudice ecclesiastico. laico nēpe talis
iurisditio nunqꝫ dat. eꝛ de sen. excō. c. iij. §. i. fm host. qui ita
no. in pre. c. sup eo. quā decre. fm gof. intellige in lris falsis
nō per falsi suggestionē impetrātis que largo mō dicunt fal
se. ff. ad. l. cor. de fal. l. si quis obrepserit. per epistolā etiaz so
lam. hu. sue ptis. i. ex parte epi hu. legatos sub. simul ꝛ epl̄az
alias hic uidet qꝫ legatus possit mitti sine litteris ꝛ sic contra
xcvij. di. nobilissimus. hu. legatione uideas quod dicam. j.
xcvij. di. c. i. in vbo legatiōe. statuit. dic de hoc ut no. eꝛ ꝺ cri.
fal. ad falsariozū. in glo. pena enim. ꝛ hic illam gl. sequit laur.
Et no. qꝫ ad petitionē ecclesie statuit hoc karolus alias non
ualeret. xcvi. di. bene quidē. fm io. de san. sed cū karolus fue
rit imperator dic ut ibi dicā. nā licet hoc in inferioribus pri
cipibus ꝛ iudicibus uerū sit nō tamē est uerū in principe. ut
ibi dicā. modus alias motus. C in. i. gl. ibi plātis. adde. ad
idem. xxxiij. q. i. quid culpat. ꝛ fuit hec sīa hu. Tu dic qꝫ. c.
h allegatū sacerdotes hoc nō ꝙbat simpliciter ad quod idu
citur. ut patz ei qui illud recto oculo intuet. ꝛ ideo dic ut no.
xi. q. iij. in fi. ꝛ no. c. q. §. itē est quādo. ꝛ ibi dicā. ꝛ qꝺ legit ꝛ
no. xxiij. q. i. c. vlti. in pun. xvi. q. i. nos aūt. ꝛ no. xi. q. iij. qꝺ
ergo. C in ea. gl. in fi. adde. b. C in gl. dicit charta. ibi imu
tata. adde. eꝛ de fi. instru. c. iij. eꝛ de fal. c. fi. eꝛ de priuil. cum
olim. C in ea. gl. ibi traditū. adde. sed quid si ille qui utit fal
so instrumēto vult se purgare qꝺ ignorauit est ne audiēdus?
Rñdeo sic si ꝛ se purget ꝛ decepto exhibeat. C. ad. l. cor. ꝺ
fal. l. maiorē. ff. eo. ti. l. diuus. sed cōtra eꝛ de crimi. fal. ad fal
sariozū. sed ibi cū ignorātia est supina uel cū non exhibet de
ceptoꝛ fm lau. Et no. qꝫ per ꝓdictā. l. maiorē. dicūt quidam
qꝫ si aliquis utit falsis lris uel falso instrumēto qꝺ uel quas
de manu alterius dicit se recepisse scz de mādu tabellionis uel
alterius nisi illū in iudicio exhibuerit punit ut falsarius. Et
per illā. l. dicebat dns placen. qꝫ si emptoꝛ rei furtiue non ex
hibet uenditoꝛē cōuenitur furti. sed alij cōtra. C. de fur. ꝛ ser.
cor. l. inciuile. ubi de hoc. tamē ad eoꝝ que supra ꝓmisi de
clarationē uideas qꝺ no. in dicto. c. ad falsariozū. in glo. pōt
suppleri. ꝛ. c. accedēs. in gl. i. Et nota qꝫ si quis falsas litteras
se habere cognouerit infra. xx. dies debet illas destruere uel
resignare. eꝛ de fal. dura. sed gof. dicit ibi qꝫ illud uerū est in
litteris quas quis ꝙ alium impetrat. ꝛ tūc sic faciendo euitat
penā. ut dicit decre. dura. sed secus si per scipsum ꝛ cōscius fu
it falsi uel esse debuit. ut co. ti. ad falsariozū. fm gof. De falsa
rijs litterarū domini pape uidet qꝫ post absolutionē ꝛ penitē
tiam peractā sine peccato ordinātur. nec pōt petere cessionez
qa nō est infamis ipso facto. quia in nullo iure inuenio illuz
infamē fm innoc. qui ita no. eꝛ de renunc. nisi cum pudem.
in glo. quale est. ꝛc. in fi. ꝛ idē tenet ibi host. qꝫ ꝓmisi de abso
lutione intellige a solo papa obtēta. eꝛ de fal. dura. §. vlt. Et
nota qꝫ bo. scripsit qꝫ hodie est ꝓceptū qꝫ in litteris pape nec
in magno nec in modico audeat quis manū imponere etiaz
litterā vnicā uel punctū vnicum corrigendo exceptis officia
libus qbus hoc est cōmissuz. alioquin manū imponēs ex ca
none latā in curia ipso facto sententiā excōicationis incurrit
que nō pōt per aliquē citra sedē ap. relaxari. ꝛ hoc ipse no. in
summa de cri. fal. §. qualiter cōmittat. sub. §. porro. v. sed ho
die. ꝛc. ꝛ fm hoc legatus ꝛ cardinalis non pōt talē absoluti
onē impartiri officio legationis. quod uerū est quia papa si
bi eā reseruat. put le. ꝛ no. in pre. c. dura. in fi. C in ea. gl. ibi
grāmaticā. adde. dicit inno. qꝫ si dictio uel oratio cēt minus
nō ꝙpter hoc uiciat rescriptuz dūmō alias bñ deprehenderet

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

intellectus pape. nam per bullam satis tollitur suspitio ⁊ ocu
lus officialiū sepe fallit. ⁊ ita no. ipse ⁊ io. de fan. cū eo. ex de
fide instru. ex pte. ubi vin. ⁊ gof. dicunt hoc esse uerū nisi sb
tractio littere aliū sensum inducat q3 inducerz integra dictio
ut eo. ti. inter. vnde magis attēdimus sensum q3 scripturam.
xxxviij. di. sedulo. cū similibus. Alij cōtra cū in falsa grāma
tica uerū est indistincte q uiciatur. ⁊ est speciale f3 eos. C in
ea. gl. in fi. adde. nō. gof. ex de rescrip. olim. q uicia rescripto
rū quedā sunt uisibilia quedā inuisibilia sed intelligibilia. ui
sibilia sunt que arguto ingenio ⁊ perspicaci oculo pñt cerni.
de quibus quedā ponunt exempla ex de cri. fal. licet. inuisi
bilia sed intelligibilia sunt ut suggestio falsitatis ⁊ suppressio
ueritatis. de quibus dicat ex de rescrip. sup litteris. priora ui
cia afficiunt rescriptum ipso iure. posteriora non nisi ex ipsis
uicijs excipiatur fm iof. C in glo. si certū est ibi deponi. ad
de. forsan est speciale in falsario litterarū domini pape. ut ⁊ si
notoriū sit per facti euidentiā degradat. quod notat mel uer
bi positi extra de cri. fal. ad falsariorū. ubi dicit deprehēsi. ut
patet ex de coha. de. c. vlti. ⁊ idem uidet si in modū inquisiti
onis cōuincat fm hosti. C in ea. gl. in fi. adde. quod hic in
fi. huius glo. dicit approbat gof. ut no. in summa de crimine
fal. §. quattuor modis. tē. v. ubi aūt dubitat tē. sed vin. no. i
pre. c. ad falsariorū. q si quis falsat litteras pape in custodia
ponit. ut in hoc. c. cōtinet. ⁊ est ratio quia insulā assignare so
lius principis est. ij. q. vij. c. biduū. in fi. ⁊ ita concordat cum
hu. qui dicit hic q si quis falsificat litteras domini pape lo
cū habet quod in hoc. c. dicat. sz q ep̄us potest eos custodie
mancipare sed nō punire. secus aūt si falsificat litteras ep̄i. ut
in pre. c. si ep̄us. ⁊ idē sentit hic philip. sed lau. dicit illud. c. si
ep̄us. locū habere quādo quis met chartaz falsam facit. hic
uero cū falsauit uel quod ibi minus plene dicit supplet hic.
tamē tan. dicit ⁊ melius q fm antiqua tēpora in falsarijs lit
terarū pape fiebat quod hic dicat hodie dicendū est ut ī pre.
decre. ad falsariorū. sed uidet contra dicere ex de rescrip. c. ij.
in fi. ubi mandat papa q ille cū litteris sub nomie pape ip̄e
tratis cōpellatur ire ad p̄sentiā pape. nā ,put ibi no. tales fal
sarij sunt mittendi ad sedē apostolicā. ut in hoc. c. in memori
am. Ad hoc pōt dici ,put notat gof. q papa ibi illud māda
uit qa false p̄sumebant ille littere. nā falsarij olim ad curiam
mittebant puniēdi. ut in hoc. c. in memoriā. fm gof. dic cum
philip. q ubi dubitat an quis sit falsarius fieri debet qō dr
in pre. c. ex de rescrip. c. ij. ⁊ in hoc. c. in memoriā. secus si cer
tum esset tunc enī puniendus esset fm quod tradit. j. de cri.
fal. ad audientiā. c. ad falsariorū. l. di. si ep̄us. fm phi. Item
uidet cōtra dicere ex de uer. sig. nouimus. in fi. ubi mādat pa
pa q ille falsarius indudat in ppetuuz carcerē ad penitentiā
peragendā. potest dici fm ber. qō ita placuit ibi pape. Alij
dicunt ⁊ forte nō male qa illud quod dicit in pre. c. nouim⁹.
locū habet ubi crimen falsi ,pbatur per uiā inquisitionis ⁊ ñ
agitur cōtra falsariū de crimine falsi criminaliter. sed si de tali
crimine criminaliter accuset ⁊ cōuincere tunc punire prout
dicit in pre. c. ad falsariorū. in glo. omniū p̄dictorū. Et nota
q inno. scripsit in pre. c. nouimus. in fi. q clerico nō pōt im
ponere grauiorē penā q3 carceris ppetui. Item etiā notādū
est q fm eū falsarius non semp tradit iudici seculari quod ī
telligit quādo est spes de correctione. de hoc no. ex. c. ti. licz
in glo. i. ⁊ de iudi. cū non ab homie. in gl. nota qualiter. tē.
Et nota q in questiōe falsi quedā singularia ⁊ specialia ob
seruant. nā suspitio falsi ,p falsitate habet nisi a parte ,ducē
te ueritas ,pbetur ⁊ ,proceditur ad penā. C. de ,pba. l. iubemus
quod generaliter non cōtingit. ij. q. i. primo. ff. de pen. absen
tem. Item condēnatur quis sine accusatore quod alias nō cō
tingit. ij. q. i. nihil. ⁊. c. de manifesta. xxiij. q. iij. si quis ptātez
ff. de mune. ⁊ bono. l. munerū. §. defensores. ⁊ in euangelio.
mulier ubi sunt qui te accusant. nemo dñe. nec ego te condē
nabo. Item si crimen falsi incidat ,pnunciat in eo. C. eo. ti. ubi
q alias non seruatur secunduz legem ut pronunciet in in
cidenti. C. de ordi. iudi. adite. Item in hoc crimine convictus
deponit ⁊ statim tradit curie seculari. ut in pre. c. ad falsariorz
quod generaliter nō seruat. ex de iudi. cum nō ab homie. fz
gof. qui ita notat in summa eiusdez ti. §. in questione falsi tē.
de hoc etiam no. eo. ti. licet. in glo. i. ⁊ de iudi. cum nō ab ho
mine. in glo. no. qualiter. tē.

Numero. speculū p doctrinā. exemplū per bonaz
operationē. xvi. q. i. p̄dicatorz. noluit. vij. q. i. sugge
stū. viij. q. i. si ergo. obseruandū. xxv. q. ij. institutio
nis. ⁊. i. q. i. nulli. ⁊. c. omnia. lau. xij. di. sit sancta.

Nulli fas. xxij. di. oēs. xxv. q. ij. uiolatores. i. q. ij.
si quis dogmata. iij. q. iiij. si quis. laur. transgredi.
trāsgressores paternarū traditionū peccāt grauiter
ut patet. lxiij. di. c. qa per ambitiones. dispositiones. i. quod
disponimus ex auctoritate nostri officij. hu. Si ergo. ij. ps.
uoluerit cū effectu uel saltē cum conatu alias enz sola uolū
tas ab ecclesia nō punitur. latentia enī peccata. tē. xxxij. q. v.
christiana. sed uolūtas animi cū conatu sine effectu punitur.
sepe. ar. j. c. anastasius. i. q. i. q studet. cōtemnēdo ea ⁊ asserē
do ea non esse obseruāda. ⁊ apostolicā sedē nō habere pote
statē siue auctoritatē ea condēdi. uel intelligat de alijs trans
gressoribus ⁊ tūc dicet. prostratus. i. dignus, pstrari. similiter
dānatur. i. dignus dānari. hu. nec locū. v. ministerio. dicitur
ministeriū a mistis grece quod latine dicit secretū. ⁊ est diffe
rentia inter misteriū ⁊ ministeriū quod deriuat a mistro tras
ga hic in tēporalibus illud in spiritualib⁹ seruat fm bug. na.
nec de eius. v. hoc multū uidet repugnare ad hoc ut ītelliga
tur de alijs trāsgressoribus. sed pōt dici. postea. i. post ꝺdem
nationē eius. i. postq3 fuit inde dānatus. hu. a sancta. i. apo
stolica. hu. multū repugnat ut intelligat de alijs transgressori
bus nūquid nō possunt ipsi condēnari nisi a sede aplica. po
test dici ideo cū sic loqui qa principaliter ⁊ specialiter loquit
de ep̄is quorū dānatio tantū ad sedē apostolicaz spectat. iij.
q. vi. q3uis. ⁊ quod de ep̄is dicit de omibus alijs intelligit.
sepe enīz dicit de uno aliquid specialiter qō traditū ⁊ intelligi
tur generaliter ad oēs. ar. xxxviij. di. ignorātia. lxi. di. mira
mur. lxxxi. di. apostolus. xvi. q. i. p̄dicator. Uel pōt dici q il
lud qō facit quelibet ecclesia intelligit facere romana cū que
libet alia sit membrū eius. ar. xij. di. c. i. xxiij. q. i. loquitur. ō
cōse. di. iiij. queris. ⁊ cū quelibz ecclesia a romana habeat au
ctoritatē talia faciendi. ar. xxij. di. c. i. hu. dubitat. i. nō dz du
bitari. quia maioris. v. hoc dicit cōtra ecclesiarū p̄latos. ioff.
⁊ hic reddit rationē quare hoc specialiter dictū sit de p̄latis.
io. de fā. abijciēdus. hic uidet q hoc. c. sit dāde sentētie. sz in
telligit. i. talis est qui digne est abiectus uel abijcit ipso iure.
simile. xxiij. q. i. ait. uel abijciendus. i. ostēdendus ee abiect⁹
uel canon loquit de illis qui futuri erant tales ⁊ quia talia e
rant facturi quādocunqz. ⁊ est sensus. abijciendus. i. iuste et
digne abijcatur hu. Sed ad huius dicti declarationē vide
as quod no. xxiij. q. i. ait celestinus. sancte. i. romane. iussio
nibus. i. decretalibus. alijs. p̄latus enim debitor est alijs. xi.
q. iij. nolite. hu. sitq3 v. officijs. iiij. di. §. fi. ō. c. c. i. v. sed respō
sum. ibi quo ita. tē. noluerit. i. contēserit. iudicando illa non
esse obseruāda. nec romanā ecclesiā habet potestatē talia sta
tuendi. ⁊ sic loquit hoc. c. de publice contēptoribus. xxiij. q
i. ait. ⁊ ita est dare sentētie. uel loqtur de alijs trāsgressoribus
⁊ erit dande sentētie. hu. C in p̄ma glo. in fi. adde. intellige
cū determinatione eius quod le. ⁊ no. extra de rescrip. si qñ.
⁊ dicit hu. q canon iste pōt intelligi cē dare sentētie. ⁊ p hoc
faciunt illa uerba prostratus ⁊ ibi iam dānatus pōt etiaz in
telligi esse dande sentētie. ad que faciunt illa uerba. fiat ⁊ ibi.
abijciendus. Si dicat esse dare sentētie loqtur de contēpto
ribus. si dande loqtur de alijs trāsgressoribus. sunt enim q
dam qui apostolicaz sedē contumaciter esse caput negantes
omniū ecclesiarū. dicunt ipsaz non posse cōdere canones uel

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

decreta nec habere potestatez ea condendi ꝛ statuta ab ea cō dita nō esse obseruanda isti tales scisma ꝛ heresim sapiunt. ꝛ ipso genere delicti tangꝫ heretici excōicandi sunt. xxij. di. c. i. xxv. q. i. uiolationes. ꝛ. q. ij. si quis dogmata. ꝛ de talibus loquitur iste canon. Si dicaꝫ esse date sentētie sunt ꝛ alij q trāſ grediuntꝫ decreta apostolice sedis. dicunt tamē ꝛ credunt ea esse obseruanda tales enī ipso iure nō sunt excōicati. ꝛ de talibus loqtur iste canon. Si dicaꝫ esse dande sentētie. Duobus ergo modis quis transgrediꝫ statuta apostolice sedis siue decreta scz aut ipsa reprobādo ꝛ ex contēptu asserēdo ipsa nō esse obseruanda. hic sapit etiaz heresim. ꝛ qui facit hoc ipso iure est excōicatus. Aut nō obseruando credēdo tamē ea esse obseruāda hic nō sapit heresim. ꝛ qui hoc facit non ē ipso iure excōicatus licet peccet mortaliter. siue ergo hoc. c. dicatur date sentētie siue dande nulluz sequiꝫ inconueniens. ego tamē potius credo esse date sentētie quia contra contēptores decretorū loquitur. ꝛ cōtra eos a Gratiano inducaꝫ fz hug. sed lau. intelligit cū io. dicens q̄ illud participiū abijciendus non cōtradicit. nā per se censet ꝛ ostēdit quid fieri debeat illis qui contēpserunt. respicit ergo tēpus antequaz qs contēnat. uel est nomen fm lau. sup hanc materiā uideas ca nonē. j. xlviij. di. quoniā. in fi. xxiij. q. viij. quicūq;. ꝛ. c. si qs episcopus. in si. s. iij. di. §. vlti. i. q. vij. si quis omnē. in prin. ꝛ. iij. q. iiij. c. i. ꝛ. iij. ꝛ ex de ma. ꝛ obed. c. ij. ꝛ. lv. di. nullꝰ. in fi. ꝛ dixi. s. e. di. in summa. ibi uideas. ¶ in gl. ar. q̄ i fi. adde. v. q. vi. p̄sbyteri. xxv. q. i. nulli. ¶ in gl. ar. q̄ qui tenet. in fi. adde. arg. ex de natis ex libe. uen. c. i. ff. si ser. uen. altius. ff. de cōdi. inde. frater a fratre. ff. de pac. cum in eo.

In canonicis. ordo solertissimus indagator diuinaruz scripturarū. qs plurimū sequit in canonicis scripturis inter se cōferendis ꝛ ꝓponēdis. alij dicunt recipiendis hu. auctoritatē ecclesiarū catholicarū inter quas. ꝛc. quas ꝓpter hoc inducit capitulū ut ostendatur q̄ sunt cuiusdē auctoritatis cū canonibus. ꝛ uta sunt recipiende. io. de san. ꝛ hu. sedes sub. meruit. habere. i. recipere ab alijs. ut. xxiij. q. i. hec est fides. ꝛ. c. quoniaz. uetus. hu. Tenebit secūda pars. ꝓponat in reuerentia ꝛ in auctoritate. io. d̄ san. in eis v. grauiores. i. maioris auctoritatis hu. dic ut no. ex d̄ testi. licet ex quadā. in glo. nō intelligas. ꝛc. si aūt alias v. scripturas canonicas uel decretales hu. inuenerit haberi in auctoritate. hu. nō possit de facili hu. auctoritatis hoc intelligo esse uerū si equali ratione nitantꝫ. equalis enī auctoritatis fūt si equali rōne nitantꝫ alias non fm hu. ¶ in glo. ar. q̄ semp ibi a paucioribus. adde. j. di. pri. de quibus. ex de offi. delega. prudentiā. lxv. di. c. i. ij. ꝛ. iij. ¶ in ea. glo. ibi quod hic dicaꝫ. adde. certe murū uidetur qd̄ hic dicaꝫ. nam primo dicit scripturas istas omēs esse canonicas. ꝛ. j. di. pri. c. i. dicitur q̄ indifferēter sunt recipiēde. postea dicit quasdaz alias alijs ꝓferendas. sed dic fm lau. q̄ ꝓlatio vnius scripture non debet fieri cū diminutione uel derogatione alterius scripture sz tantū in honore ꝛ reuerētia ut scz habeaꝫ in maiori honore. licet utraqz in magna ꝛ utraqz indifferēter recipiēda sicut posset fieri in duobus hominibus honestis. ij. q. vij. puto. ¶ in ea. glo. ibi intelligi. adde. sic etiā no. hic io. de san. ¶ in ea. glo. in fi. adde. ubi de hoc in glo. nonne. ꝛc. ¶ in glo. no. q̄ h. ibi. c. vlti. adde. pōt intelligi quādo numerus in modicuz excedit. ꝛ sic pōt intelligi contrariū hic allegatū. fm io. de sā. de hoc legiꝫ ꝛ no. ex de elec. ecclesia uestra destituta. in gl. ex hac decre. ꝛ. lxiij. di. §. vlti. de hoc dicā. xxxi. di. nicena. ibi uideas. ¶ in eadē glo. in fi. adde iuxta fi. ibi equalis coz. ꝛc. sed vile ꝛ nullum est contrariū. ¶ in gl. arg. q̄ iura. in fi. adde. ad idem in auten. de consul. colla. iij. in auten. ut sine ꝓhibi. ma. ꝛc. circa medium. coll. vij.

Ita dominus saluator quo ad sufficientiā. instituit. matth. penꝰ. legis isa. ix. ꝛ xvij. apostolicaz idest p predicationē apostolorū hu. scriptū est in p̄s. terrā xxi. di. in nouo. petro. petrus a petra. i. christo nomē accepit super quē scz super christū fundata est ecclesia. ut. j. patet. petrus interpretaꝫ inuocatus uel agnoscens. qui hebraice dicaꝫ cephas. i. agnoscens fm pap. uel idest caput. xxij. di. c. ij. ipse cephas dictus est q̄ in capite ꝓstitutus sit apostolorū. zephalum enīz grece latine caput dicaꝫ. ab ipso. qa quilibet apostolorū confirmationē ꝛ auctoritatē accepit a petro. p̄e. di. hu. soliditate. i. ab ecclesia que in petri soliditate fundata est. fm iof. ꝛ io. de sa. ꝛ est hic arg. cōtra grecos. ad idē. xcij. di. q ca thedrā. xx. di. c. i. hunc. i. petrum io. vnitatis scz ecclesiastice. que tota in vnitate cōsistit ꝛ indiuidua est. ut. xxiij. q. i. loqꝫ. ꝛ. c. scisma. hu. ꝛ io. de san. uel dic. i. apostolorū qui inseparabiliter sunt uniti ꝛ colligati vinculo charitatis hu. dicendo matthei. xvi. tu es petrus dictus a me petra. j. di. xxi. §. i. petrā. i. super me. edificabo p̄cipaliter. templi. i. ecclesie scz vnitatꝫ fidelium hu. appetere. i. calumniari. Uerū hunc secūda pars. infligere contēnendo apostolica statuta ꝛ asserēdo romanaz ecclesiā nō esse caput. ꝛ nō habere potestatē cōdendi decreta sup omēs ecclesias hu. de hoc dixi. s. e. nulli. ibi uideas. cupiditatibus. i. uoluptatibus ꝛ uoluptarijs adūnētiōib' lau. ꝛ id scz statutū ecclesie romāe. uel id ꝛ q̄ scz q̄ romana ecclesia sit caput omniū. ꝛ q̄ ei in statutis suis sit ab oībus obediendū io. de san. ꝛ hu. ¶ in. i. glo. in fi. adde. scz p̄dicandi. qd̄ est petro cōcessum. xi. di. c. vlti. sed id ideo dicit sacramentum. quia omīa fiebāt in figura. xliij. di. sit rector. dicit autē munus tripliciter donū. officiū. munus. ff. de uer. sig. munꝰ. lau. dic ergo sacramentū huius muneris. i. hoc sacratū ꝛ sanctum munus scz p̄dicationis. uel q̄ ueritas sic exiret per apostolicā tubā. quod quidē fuit sacramentū scz signatuz ꝛ figuratum cū cōtineaꝫ preconio legis ꝛ ꝓphetarū. nā lex ꝛ prophete p̄cesserunt in signatione petri ꝛ apostolorum fm hug. ¶ in glo. i. ab eo. ibi scz petra. adde. de qua dicit. petra aūt erat christus. de cōse. di. ij. reuera. ¶ in ea. glo. in fi. adde. ut xxi. di. §. i. iuxta fi. ¶ in glo. p̄ hanc. in fi. adde. unde quod dicit. sup hanc petrā. ꝛc. scz q̄ cōfessus es. i. me. petra autem erat christus. de cōse. di. ij. reuera. sup quod fundamentuz edificatus est petrus fm p̄p. ¶ in glo. i. uicia uel etiā hēses. adde. sub. ut mortalia peccata que dicunt porte inferi. q̄ per ea patz ꝛ paratur aditus ad inferos h nō p̄ualent cōtra ecclesiam sic q̄ nō sint aliqui boni semp in ecclesia. unde in figura ecclesie dixit christus petro ego rogaui p̄o te. ꝛc. xxi. di. §. i. uel etiā hereses. i. scismata quia p ea est aditus. sīr ad inferuz h similiter cōtra ecclesiā nunqꝫ p̄ualebunt sic ut eā totam polluant. xxiij. q. i. si recte. c. memor sum. fm hu. ¶ in glo. ar. q̄ dicta ibi sequēda. adde. ar. cōtra. ij. q. vij. §. queri. xcv. di. esto. ¶ Hec autē. hic incipit secūda pars. di. fm io. d̄. f. decretis uideꝫ dicere q̄ papa cōtra bene statuta suoꝝ p̄decessorū nō possit aliquid statuere qd̄ non puto uerū esse. nā etiam bene statuta pōt reuocare inspecta causa dūmodo nō tāgat p̄cepta ueteris uel noui testamenti uel articulos uel ea q̄ sunt necessaria ad salutē. uel que ptinent ad generalē statum ecclesie. ꝛ ideo nō approbo quod hic dicit magister nisi d̄ talibus intelligat hu. de hoc legiꝫ ꝛ no. xxv. q. i. sunt quidam. dic ut ibi. decreuit. i. asseruit. ut patz. i. q. i. §. q̄ uero. i. ꝛn. in fi. ¶ in glo. hereticus. ibi. achatius. adde. ij.

Secundū. achatius de quo fit mētio in hoc. c. propter heresim fuit excōicatus ꝛ ꝓdemnatus a gelasio ꝛ felice. ut. xxiiij. q. i. achatius. i. q. ij. nec quisquaz. in excōicatione quosdā ordinauit. supplicauit ergo anastasius imperator huic anastasio ut ratas haberet ordinationes. quas fecerat achatius. uīi anastasius ei rescribit sic. ꝛ sex rationibus ꝓbat q̄ hī pōt hoc facere fm hug. achatius iste fuit cōstantinopolitanus patriarcha. iof. secundū canones. i. i forma ecclesie hu. lesionis. i. q. i. §. quod uero. quo ꝓ ut. naz v. prima ratio. ordo baptisma siue ab adultero siue a fure datū fuerit qd̄ ꝓcul sit ab ecclesia. i. qd̄ auertat deus iof. ad pepi-

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

entem mundus.i. baptisma. ꝛc. illibatum saltem quo ad ueri-
tatem sui. hu. uox illa.i. auctoritas patris que in uoce repsen
tata est alias spiritus sanctus in f. in igne.i. charitate. de pe.
di. iij. inter h. lau. nāqꝫ si inuisibilis. v. secūda ratio. solis. sol
dicit eo q solus appareat obscurans fulgore suo cuncta side
ra fm pap. cōstringit.i. eneruat.i. q.i. si fuerit. naꝫ ꝛ iudas h
exemplū non bene cōpetit. quia iudas fuit tolleratus. ij. q. i.
vnus. sed achatius pcisus scribe etiā tollerati fuerunt. de qb⁹
subdit lau. ꝛ ista tertia ratio. idem io. de san. sacrilegus. xxiij.
q. iij. qꝫ ergo. hu. fur. math. xxvi. qcquid melius dixisset q-
cunqꝫ qa sequit pluraliter. beneficia uel dic qcquid. s. bōi uel
mali. q. siue bonū siue malū egerit tū ꝛc. hu. ex hoc. de cōse.
di. iij. aliud. hu. declarante v. quarta ratio. iquit math. xxiij.
in pn̄. iij. q. vij. §. vlti. qcquid v. quita ratio est. ordo hoc to-
tum sic cōstrue. ille paulus per quē christus loquit affirmat
hoc totū contineri concilū. i. fieri effica haberi ratū esse iplen
te effectu diuinitatis. i. deo illud iplente ꝛ efficiente. affirmāt
dico ita de his uerbis ita dicens. ego plantaui ꝛc. fm hug. ꝛ
lau. paulus. i. ad cor. iij. neqꝫ qui. de cōse. di. iij. baptismus.
plantat pdicando. aligd scꝫ a se hu. rigat baptizando. incre-
mentū. i. infusionē gratie ꝛ remissionē peccatorū. adeo v. sex-
ta ratio. predicet. sed que pdicet. confirmet ad phil. i. quo ma
lo inuidie. ꝛ est simplex relatio. deiectus est apocha ll. desunt
nam inuidia uicii diaboli est. xxiij. q. iij. qꝫ magnum. in fi.
hic scꝫ achatius. q quidē. ij. pars. generaliter dicit laur. hoc
referas ad essentiā istorū sacramentorū. curiosa. i. studiosa.
hu. imaginent. i. per imaginē non p ueritatē intueant ꝛ existi
ment. lau., plato scꝫ incantū. io. iudicio. i. sententia scꝫ dānati
onis ꝛ excōicationis. cōsecrationibus. i. in ordinibus hug.
irrita quantū ad ueritatē. qa nullus debet imaginari nedum
credere. hu. ¶ in pma gl. ibi reprobatorū. adde. idem dicit
io. de san. dicens q intelligit hoc. c. de caractere tantū uel de
dispēsatione. i. q. vij. cōuenientibus. ¶ in ea. glo. ibi alij di-
cunt. adde. ut iof. ¶ in ea. glo. ibi exercere. adde. ꝛ hic innui
tur ibi nullū precio lesionis attingat. ꝛ ibi perfectionem sue
uirtutis ꝛc. ꝛ in hoc iste diceret male fm lau. qui hic sequitur
sniam hu. pcedentē ꝛ sequentē. ¶ in glo. in forma eccle. ad-
de. dicit lau. hoc callide adiungit de baptismate in quo spe-
ciale est ut a quocunqꝫ cōferat effectū habeat. i. q. i. si iustus.
xxxij. di. §. uerum. c. ad h. tamē dicas hunc asserere executio
nem collatā ab achatio. fm lau. ¶ in glo. hoc est. in fi. adō.
de cōse. di. iij. baptismus talis. in fi. ¶ in glo. i. per sanctuz.
in fi. adde. hu. ¶ in glo. i. gratiā ꝛ remissionē. adde. xxiij. q
v. c. vlti. ¶ in glo. i. pseudo apostolos. adde. sub. qui ex iui-
dia bonorū ꝛ causa lucri christum pdicabant. xxviij. q. i. iam
nunc. in fi. ¶ in ea. glo. ibi. ad philipp̄. adde. i. c. ¶ in gl. i.
in omni sacramēto. adde. dicit hu. aperte ponit hu. ueridicā
sniam scꝫ q ueritas omniū sacramentorū est penes hereticos
consequenter ponit sniam erroneā scꝫ q nullorū sacramen-
torū ueritas est apud hereticos dicens nisi ꝛc. hu. ¶ in glo.
fm suā opinionē. in fi. adde. i. q. vij. diabertum. quia conclu-
dit Gratianus fm opinionē forte suam scꝫ que asserit ueritā
tem sacramentorū nō cē apud hereticos hu. qō falsuz est io.
de san. rescripta. idē habet. i. q. i. §. q uero. felix. xxiij. q. i. c.
iij. gelasius. xxiij. q. i. c. i. ꝛ ij. anastasius. i. anteqꝫ anastasius
esset papa. de hoc dicam. i. q. i. §. qō uero.

HAnastasius. theodrici. de isto habetur. xxvij. di. §.
hinc. abierant. i. remouerūt. hu. cōmunicassent i he
resim damnatā ꝛ eam publice pdicando. h. episco
porum. hic uacat arg. a cōtrario. hu. vnde sup. maxime cōica
uerat in heresi dānata. occulte. i. caute. calliditate quadā hu.
achatium. i. uoluit eum cōmunioni ecclesie reddere ꝛ ad cō-
munionē ecclesie reuocare scꝫ ut etiam ecclesia ei post mortez
cōmunicaret pro eo orando. ut elemosinas pro eo faciendo
ꝛ suscipiendo ut nō haberet pro heretico. uoluit enim ītimare
q nō fuisset hereticus. nec illud fuisse heresim pro qua dam
natus est. ꝛ quia hoc publice faciebat ꝛ eius heresim publice
pdicabat ꝛ sequebat eum tanqꝫ hereticus uitatus est a cleri-
cis suis. Et nota q si uoluisset ostēdere q ille nunqꝫ fuissz in
illa heresi ꝛ q ecclesia decepta esset unde dānauerit. ꝛ ita eum
reuocare post mortē ad ecclesie cōmunionē non esset malus.
xxiij. q. ij. sane proferī. sed noluit hoc facere sed uoluit eū in
suo errore defendere. ꝛ est arg. hic q pro sola uoluntate dā-
natur quis fm hu. ¶ in pma gl. in fi. adde. ij. ꝛ iij. hic uide-
as quod nō. ij. q. vij. sacerdotes. ¶ in ea. gl. in fi. adde. lau.
¶ in glo. uidet ergo. in fi. adde. arg. ad hoc. xciij. di. legim⁹.
nam nimis periculosuz erat fidē nostram cōmittere arbitrio
unius homis. sed arg. contra. xxiij. q. i. hec est fides. ꝛ sino-
dus causaz fidei pape cōmittit. xxi. di. nunc autē. laur. dic ut
legit ꝛ no. xxiij. q. i. quodcunqꝫ in glo. arg. q sententia. ꝛc.
¶ in glo. vnde magis. in fi. adde. lau. ꝛ uideas quod legit ꝛ
no. lxxxi. di. clericus. ꝛ xxxij. q. iij. nemo. ¶ Hinc etiā. idē
ostendit exemplo maximi scꝫ q ordinati a dānato non sunt
habendi ordinati hu. ¶ Ordo.

DRopter doctrinam totius indisciplinationis eius
scꝫ maximi. hu. que Cōstantinopolim ꝛc. putet de
iuris ꝛ uite merito. uel quo ad executionē. uel nul-
lo mō. q⁹ pter formā erat ordinatus. ¶ in gl. ar. qō in fi. ad
de. dic ut no. de elec. nihil. in glo. vlti. ꝛ de sclsma. c. i. ꝛ de cō
se. di. i. hic ergo. ꝛ i. q. i. si qui a pseudo. ibi uideas.

¶ Distinctio. xx.

DEcretales. Exequātur in obser
uantia. i. auctoritate.
exequant in auctoritate reuerentia ꝛ ob-
seruatione hu. subijciant scꝫ canonibus.
ꝛ decreta. quo enim v. allegat pro exposi-
tionibus hu. Sed aliud. ij. pars. hic solui. h. in negocijs v.
potestas. i. iurisditio hu. cū ergo v. in absolutione. ff. de re iu
di. l. i. C. de sen. ꝛ interlo. l. iij. vi. q. iij. si quis eps. Sed que-
ro hic si ,pnuncieī super exceptione pemptoria an sit interlo-
cutoria uel diffinitiua. ꝛ uidet q sit diffinitiua. qa imponit p
petuū silenciū ei cōtra quē proferī ergo est diffinitiua. ut in. l.
pre. ff. de re iudi. l. i. Dic cōtra. ut patet extra de elec. cuz dile
cti. de ap. c. dilecto. ꝛ. c. sua. Preterea natura est diffinitiue q
ab ea oriat actio in factū. sed a sentēa lata sup peremptoria
nulla orit actio sed exceptio tantū. C. de re. cre. l. actor. ꝛ ar.
in pre. c. cū dilecti. ad fi. Itē si sentēa lata sup exceptione p-
emptoria esset diffinitiua que uis esset utrū pronūciaret sup
principali an sup pemptoria ꝛ tamē iura uim facit. q uolūt
q sup principali pronūciet non sup pemptoria nisi fuerit p-
iudicialis ita q nō possit procedi nisi ea diffinitiua uel unpe
diat litis cōtestationē. ex de ordi. cog. c. i. ꝛ. c. tua. C. de ordi.
iudic. l. i. extra de litis contest. exceptionis. li. vi. Si enim la
ta sentēa sup pemptoria esset diffinitiua nō esset necesse p-
cedi uel diffiniri super principali. ꝛ hoc teneas sicut patet ex
pre. c. dilecto. si a tali sentētia appellaret non pōt appellans
prosequi aliam causaz nisi in appellatione expressaz qō pos-
set si diffinitiua esset. quod dic ut legit ꝛ no. ex de appel. cum
causaz que. in fi. ꝛ adde ꝛ uideas quod dicā. xxiij. q. iij. de
illicita. pponūtur. adde q summis pōtificibus non licet rece
dere ab eoꝝ expositionibus. xxv. q. i. sunt qdam. h. sicut nec
a responsis prudentū. insti. de iure na. §. responsa. io. de san.
post eos. sed ecce Grego. fuit expositor ꝛ papa ꝛ i aliquo ar
ticulo inuenit contrarius ꝛ diuersus alicui illoꝝ expositorū
cui magis crederet. Responde si dixerūt diuersa utriqꝫ cre-
dendū est. si aūt contraria tūc in his que ut papa dixit scꝫ in
decisione causarū ꝛ hmōi credenduz ē Grego. in his uero q
expositor dixit uidet ei non esse magis credendū quia papa
sed forte qa magis cōsona rōni dixit. uel quia maioris scien-
tie ꝛ sanctitatis ꝛ auctoritatis habet. nā ꝛ inter ipsos aposto
los unus preponit alteri. ut petrus lino. gelasius lutio. ꝛ silr
inter ipsos patres. ut ambro. ysi. augustin⁹ bede. fz. h. ¶ in

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

glo.arg.q̄ ibi.ad tēpus.adde.ista cōcordantia ꝛ ꝓxi.seq̄ns parū aut nihil faciunt ad hoc.nec eas ponūt hu.ꝛ lau. quorum fuit istud dictū. ℂ in ea.glo.ibi teneꝛ.adde.legis enim ueritatē ꝛ iusticie uestigia seq debet.C.de sen .ꝛ interloc.om. iudi.l.nemo.in fi.xi.q.iij.summope. ℂ in ea.glo.ibi. C.de iudi.l.certi.adde.ista lex uidet facere potius pro q̄ ꝓtra cuꝫ dicat in fi.pro sui ꝛ legis sentētia tē.sed ibi exponit gl. legis scz quā hūt per se uel per suos assessores.in auten ò iudi. §. i.coll.vi. ℂ in ea.glo.ibi sufficit.adde. non enim requirit sūma perfectio in artifice.ff.de edil.edic.si q̄s uenditor.de hoc no.ex̄ de rescrip. scisscitatus. ℂ in glo.arg.ex ordine ibi sit rector.adde.in fi.ubi de hoc.ꝛ xxxvi.di.§.ecce.v̄.hinc etiā dominus.ꝛ ibi de hoc.ꝛ.i.q.i.ut euidenter.ꝛ.lxiij.di. metropolitano. ℂ in glo.uidet uelle.ibi.soluendi.adde.argu.de pe. di.i.§.ex his utaq̄.lau. ℂ in ea.glo.ibi ymo esse.adde.idem dicat hu.ad hoc facit ex̄ de excess.p̄la.tanta.in prin.ubi de ipsa dauī papa loquit in singulari.de hoc nō.hosti.ex̄ de pen. ꝛ remiss.noua.ꝛ spaciosius in summa sub ꝛbrica . de remiss. §.i. ℂ in ea.glo.ibi est clauis.adde.lau. ℂ in ea.gl.ibi.iter cām.in fi.adde.hu.ꝛ de pe.di.i.§.deniq̄.v̄.moysi. ꝛ ex̄ qui filij sunt le.per uenerabilem.§.rationibus.

DE libellis aliquos iudices ecclesiasticos hu.simul ídest eiusdē auctoritatis cuius ꝛ canones hu.apostolorū respicit qō dixerat canones conciliorum ꝛ cum canonibus hu. ꝛ cū illis repete habentur apud nos. hu.isti scz canones uel pontifices hu.per quos.i.per quorū scripta nō remouet q̄ leges in ecclesiasticis negocijs nō sint admittende.cū enim non obuiant canonibus vim canonū habent hu.ad hoc.x.di.c.i.xv.q.iij.§.cū autem. xi.q.iij.§. summope.iudicant.hinc est q̄ episcopi dicunt canonū magistri ꝛ custodes.xxiij.q.iij.cū quibus.in fi.alias est.c.i.ꝛ in cipit canonū clerici.xi.q.i.si quis cū.in fi.nam si v̄. inusitatū scz q̄ nō sit laqueo iuris innodatū hu.uel ad apostolicaꝫ v̄. sub.in q̄bus scz ueritas nō reperit ad apostolicā tē.fm ber. ad quā maiores cause referende sunt.xvij.di.multis. canones alias nomine canonū.catholicā.i.vniuersalē. de hoc di cam.i.q.i.extra catholicā.apostolicā.fidē eni uiolat qui aduersus eā agit que est mater fidei.xxij.di. oēs.sed q statuta conciliorū ꝛ apostolicorū contēnit cōtra sedē apostolicā agere non dubitat hu.ad effectū.i.ad uitam eternā hu .retinere hoc refertur ad fidem .hu.uel credere quo ad euāgelia fidei eni retinetur hu. ℂ in ea.glo.in fi.adde.uel dic q̄ hic dicit. uerū est licet in illo articulo reprobet lau. ℂ in glo. hic uidetur ibi.ꝛ ei stat.adde.sub.q̄ ideo est.quia innititur auctoritati diuine legis io.de fa. ℂ in glo.sed nōne.ibi distinctione aliter.adde.dicas cū hu.q̄ non omēs astringit constitutio romane ecclesie .orientalis eni ecclesia nō recipit nec tenetur recipere statuta de continentia clericorū in sacris ordinibus. ut in.c.hic allegato aliter ꝛ sic loquit de trāsgressoribus eorū contēnendo reprobādo qui ipso iure sunt dānati tanquā heretici.xix.di.nulli.xxij.di.omnes.fm hu. ℂ in ea. gl ibi contēnit.adde.contēnere eni hereticū est.xxv.q.i.uiolatores c.generali.ꝛ.c.omnia.de hoc legit ꝛ no.xix.di.nulli. ℂ In ea.glo.ibi approbat.adde.sub.hoc ipso q̄ scit ꝛ tollerat.sed ar.contra.quia multa per patientiā tē.ex̄ de p̄ben. cum iam dudum.in fi.fm io.de san.

E decreta que nō sunt in aliquo uiolanda.lxi. di. statuimus.in prin.habetis per scientiā in curia.i.mala cura si nō habetis v̄.per scientiā hu.corripiendi ergo plus peccant cū habent ꝛ nō obseruant melius est uiā ueritatis tē.de pe.di.iiij.si refugientes.xij.q.i.scimus. lau.

DE quibus.apostolorū.i.apostolicorū.quo nomīe intelligo omēs apostolicos ꝛ sanctos patres in cōcilio canones statuētes.ꝛ sic hic cōprehendit ꝛ canones ꝛ decreta ꝛ decretalia. Et no.q̄ hic tradit plenius qs ordo sit seruandus in solutione alicuius questionis. Nam primo recurrendus est ad rescripta noui ꝛ ueteris testamenti Secūdo ad canones apostolorū uel conciliorū. Tertio ad decreta ꝛ decretalia romanorū pontificū. Quarto ad scripta greca.postea ad scripta sanctorū patrū latinorū. Vltimo ad exempla sanctorū.sed si nec ueritas inuenit cōgregandi sunt sapientes.ꝛ quid tunc agendū sit dñs reuelabit fm hu.scripta hoc refert ad sua tēpora.si nec v̄.scz quādo penes grecos presules catholici fidei uigebat auctoritas ꝛ exēplaria erant correcta.ꝛ ideo in dubijs recurrebat ad eos.ix.di.ut uetex. sed hoc hodie locū non habet.naꝫ hodie greci sunt azephali.ꝛ scripta eorū corrupta fm hug.doctoribus scz Augustini Jeroni. Ambro.ꝛ Gregorij.ꝛ hmōi.si nec v̄.q̄ si his v̄.uer⁹ v̄.dominus ait matb.xviij.contra.xxiij.q.i.alienus.fiet.i.satisfaciet.simplex pro cōpositio hug. ℂ in ea.glo.ibi iudicari. adde.ad idē.iij.q.v.quia suspecti.C.de edifi.pri.an in totuꝫ ff.de le.nā imperator.xxiij.q.v.de liguribus.in fi. ℂ in eād glo.ibi de mensa.adde.ubi de hoc. ℂ in ea.glo.ibi. nemo. adde.ꝛ.ij.q.v.monomachiā.ubi de hoc. ℂ in ea.gl.ibi utēdum.adde.arg.contra.ſ.xxi.di.submittit.ubi de hoc. ℂ in ea.glo.ibi.apostolicorū.adde.ex̄ de elec.uenerabilē. ubi de hoc.ad idem.xxiij.di.c.i.v̄.plane p̄sertim.cum pietatē continent.ad hoc arg.de conse.di.iij.sanctorū.uel de exempl iudicandū est cum aliquid recte factū inuenit.ff.de manu.vin. an apud se manumittere.alias secus.xiij.q.v.dixit.fm io.ò fan. ℂ in ea glo.ibi pluriū.adde.dic q̄ recte iudicatur pluribus exemplis scz consuetudine rerū iudicatarū sic ꝓpetuo scz cum super simile negocium ita iudicatū fuit.ff.de le.nam imperator.fm hu. ℂ in glo.sic extra.in fi.adde.de hoc etiā no.C.que sit longa consue.l.i.ibi uide.

¶ Distinctio.xxi.

DEcretis. Hec di.diuiditur in tres partes. In prima quarū dicit q̄ ministri eccie sunt summi pontifices ꝛ presules.ſ.positi cum reliquis sacerdotibus.ꝛ ꝓtinuat ita ad p̄cedētia. Sup̄ dictum ē de decretis ꝛ canonibus ꝓcultoꝝ quib⁹ negotia diriguntur. Sed quia parum est iura ī ciuitate habere nisi sit qui iura regant.ff.de origine iuri.l.ij.§.post originem. ideo subicit ò di.in qua agit de ministris ecclesie.p. Et incipit hic ij.pars hui⁹ tractatus distinctionū.ꝛ durat usq̄ ad.xxv.di.§ nunc autem.quod dixi supra in prin.decre.sup rubrica. minister ubi ò intitulatur di.fz h.summi.ij.ps. p moysen exo. xxxi.vnxit.lxxv.di.c.i.bu.minores.xcv.di.cito h.postea.v̄. dauid.i.paralip.v.porro.v̄.inuenit parali.x.hic.v̄.i euāgel. mat.xij.belzebub belzebub.ydolū fuit a karon q̄ interpret. i vir muscarum.zebub cuiꝫ musca nominatur spurcissimū igit ydolum ideo vir muscarum nominatur ,ppter sordes ydolatrie siue pro immunditia belial scōm ysidorum.demonia iudei dicebant christū in belzebub eicere demonia ꝛ isti erant detractores christi.quod dic ut de pe.di.i.c.homicidiorum. hec omnia v̄.lectores.tamē alius est lector ꝛ alius cantor.cātores ꝛ psalmiste.xxiij.di.psalmista .hu.exorcista v̄.pro filijs v̄.inter hos.tertia pars. corepiscopi isti hodie nō habent locum.lxviij.di.corepiscopi. de conse.di.i.c.i.hu.horum v̄.flamines a filio.ſ.c.i.b.v̄.sacerdotes.prothoflamine idest p̄matres.prothos enim primū dicitur hu. simpliciter v̄. idest non adhibita alia diffinitione ratione nominū uel officiorū uel ordinum fm hu.lxxij.contra.xvi.di.septuaginta.iuxta finē. ibi dicit q̄ fuerunt septuaginta ibi dixi.instituit luce.x. petra v̄.pro omnibus.in eius enim persona vniuersalis ecclesia signatur.xxiij.q.i.quodcunq̄.hu.pro omibus.xix.di.c.ita. dicens luce.xxij.deficiat finaliter irrecuperabiliter.licet enim ad tēpus defecerit tamē postea factus est fidelior ꝛ usq̄ ad finem p̄seuerauerit in fide.l.di.fidelior.uel tunc in persona petri intelligebat ecclesia in fide petri.fides eni cum vniuersa ecclesie que nunq̄ in totum deficit .nec deficiet usq̄ in diem

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

udicij.xxiiij.q.i.pudenda.de hoc legit t nota.de pe.di.ij.si enim petrus.ibi uideas.hanc candez v.lenitas v.legim⁹. act. v.t.viij.subdiacones v. ¶ in pma glo.ibi unde.adde.i.qre ¶ in ea.glo.ibi appellat.adde.t etiam assignat differentiã ipsorũ officiorũ. ¶ in ea.glo.in fi.adde.ut.j.e.inferior.t. c. submittit. ¶ in glo.cum ergo.ibi canonicorũ.adde.arg.j.c. i.v.pontifex.ubi de hoc.sed ista littera t.c.allegatũ.ō.in no uo.non facit ad hoc quoniã sicut hic patet moyses nō fecit istud auctoritate sua sed de pcepto domini in pre.c. in no uo.ipse christus siue eius apostoli eius auctoritate hoc fecerunt.ut.j.c.§.v.simpliciter.unde illud nō sequitur christus siue alius auctoritate sua hoc fecit.ergo tc.xiij.q.v.dixit. arxxiiij.q.v.si non licet. ¶ in ea glo.ibi cum ecclesia.adde hec sentẽtia cõmuniter approbatur per io.vin.lau.goff.t ber. in ista decre.cum ecclesia.t ad hoc legit t no.ex de sup.ne.pla. dilecto.t de offi.ordi.irrefragabili.in glo.uel per decanum. sed tu potes dicere cum hosti.q de mero iure pertinet ad platum institutio t destitutio.xvi.q.vij.c.nullus.ex de offi.archi.cum satis.t.c.se.t est expressum ex de here.cum ex iniuncto.in fi.t de capel.mona.c.i.sed ipsam debet facere cuz consilio capituli sui.ex de his que fiunt a pre.nouit.t.c. quanto uel illius consensu cuius principaliter interest.ex de of. archi. ad hec.§.ulti.ne sociũ uel vicariũ habeat archid. uel pbyter quẽ habere nollet.ex de filijs pres.proposuit.t de offi.vi.ad hoc.t extra de excess.pla.illud.t ita ipse hosti.no. in ista decre.ecclesia.qui de hac materia satis no.in summa de elec. §. quis possit eligere.ibi uidere poteris.t in ipsa decre. cum ecclesia.ubi etiã ber.cõpo.sequit sententiã istã scz q ad platuz pertinet.dicit tamẽ q eam debet facere de consensu sui capituli alias non ualet.ut in pre.c.nouit.c.quanto.t sic itelligit c.extra de excess.pla.postulasti.t alia iura que uident dicere q ad episcopũ t capitulũ collatio pertinet.quia eius debet eã facere cum consensu capituli sui.t hanc sententiã ultimaz sequit glo.cõmunis ex de instit.ex frequẽtibus.t idẽ ibi sentiunt lau.t gof.q dicit hosti.de cõsilio alij dicunt de cõsensu q melius t tutius est sentire t uerius est.ut patet ex de his q fi.a pla.sine pscn.capit.ea nosci.in fi.t v.super quo. ad hoc xij.q.ij.alienationes.t de hac materia satis no.rof.bñ. in libello suo iuris canonici.rubrica de pbend.ibi uideas.sed p hosti.qui de consilio uidet facere optime ex lib.vi.de cõsue. non est.in fi.nã institutio t destitutio equipari uident. ut patet in pre.c.nouit.ergo quod iur est in uno t in alio . sed i destitutione uidet per pre.c.non est.q eius habeat tantũ requirere consiliũ ergo idẽ in institutione.sed si teneo casum illum sicut loquit nisi obstaret legitima consuetudo. ad hoc adde quod dicã.xxiiij.di.pbri.ergo secundũ hanc ultimã sententiam quãuis medietas capituli cõsentiat cum plato non pot idem platus cõferre cũ non sentiat secũ capitulus siue illa ps que facit siue repsentat capitulũ secus si ad eũ pertineret collatio non ut ad prelatũ sed ut ad canonicũ.quia tũc ualeret quod faceret cũ predictis.t ita etiam sentit idẽ ber.cõpost.in ista decre.ecclesia. Et nota q platus potest bene pscribere q in collationibus nõ requiret consensuz capituli sui.ut patet i pre.decre.ea nosci.nõ potest tamẽ prescribere quin requirat consiliũ exquo est tale negociũ quod sine cõsilio expediri ñ potest.ut patz ex de cõcess.pben.c.ij.quia talis cõsuetudo esset contra honestatẽ ipsius prelati.ut in pre.decre. nouit. fm hosti.sed contra hoc uidet expresse li.vi.de cõsuet.non ẽ. ibi uideas.collegiũ autẽ bene posset acquirere per cõsuetudinẽ quod nec consiliũ requireret a prelato.ex de elec. cũ ecclesia. ratio diuersitatis est qa prelatus est unus solus.unde necesse habet requirere consiliũ in talibus.ex de elec. ne pro defectu. honestius est ergo q recurrat ad fratres suos q3 ad ex ordinarios.ut patz in pre.decre.nouit.collegiũ uero plures sunt t ideo inter se possunt plenius deliberare.xx.di.de quibus.ex de offi.dele.c.prudentiã.fm hosti.qui ita no.in pre. decre.ea noscitur.in fi. Et nota q quicunq3 eligitur in canonicũ ecclesie cathedralis debet inuestiri per manũ illius qui pest capitulo.ut fiebat ex de concess.pben.post elec.v.q si.in fi.t ex tali inuestitura dat ei potestas administrãdi.t hec fuit sententia innocẽ.iiij.t ita tenet t seruat curia fm boñ. qui ita scripsit in pre.decre.post electionẽ.quod est nota dignum. t sic de facto seruamus in nostro capitulo boñ.nã facta electione electũ inuestimus tanquã is qui capitulo preest ut archidiaconus. ¶ in ea.glo.ibi fuerit sacerdos.adde.t hoc uerũ est arg.de consc.di.i.c.i.xxij.di.sacrosancta. quia t si non sacrificiũ hostie uota tamẽ deo obtulit.ut.xxxvi.di.si qs vult. lxxxviij.di.decreuit.fm hosti.t de hoc etiã no.lxvi.di.porro in glo.ad certi loci.tc.ibi uideas. ¶ in ea.gl.ibi homicide. adde.ex eo quod hic dicit satis patz q ante baptismũ nõ cõtrahit ex homicidio irregularitas.quod uerũ credo cũ talis defectus sit a iure canonico introductus.t hoc euidẽter colligit.l.di.si quis post.sumpto arg.a cõtrario sensu.fz hoc cessat sententia bazi.ibi not. ¶ in ea.glo.§.bis ita.adde.t.xxiij. q.viij.occidit. ¶ in ea.gl.ibi sanguinũ erat.adde.ut.i.q.vij. si quis omnẽ.de consc.di.i.c.i. ¶ in ea.glo.in fi.adde.questio uenerialis est.t ibi dicit q tales non pmouent propter errorẽ actuũ.quia horribile est fundere sanguinẽ humanum t ratione saltẽ criminis psumpti.quia uix cõtingit q tales homines nõ moueant rancore aliquo.uel ideo quia salario cõstituto cõsueuerunt hoc facere t nõ intuitu pietatis. ¶ in gl. sed contra.ibi minister facit.adde.unde dic q dominus degit auctoritate apostoli misterio.nã in euãgelio luce.x. dicit. q dominus elegit eos.fm hu. ¶ in glo.ut.xciij.di. dominus.adde.ubi de hoc. ¶ in ea.gl.in fi.adde.v.sufficiat.ubi de hoc. ¶ in glo.non uidet.in fi.adde.lx. di.c.ulti. vñ dic. subdiacões pstituit.s.ut cẽnt in sacro ordine.q.d. pstituit ut sbdiaconatus putaret sacer ordo fm hu. ¶ De his.

Cleros electus.act.c.i.cleros v.de sorte.i. ō pte.h. habent hoc pōt dici de quolibet fideli.sed specialiter t pcipue anthonomastice dicit de clericis.xij.q. i.c.clericus.hu.generaliter v.gradus.i.ordines hu. Ordo. secũda pars.metropolitanus hic habes q differẽtia est inter metropolitanũ t archiepiscopũ.nã archiepus est maior. ut satis colligit in auten.coll.ix.de priuilegijs archiepiscopi.tc.i pin.ubi dicẽ nõ solũ metropolitan⁹ is sit sed etiã archieps fiat tc.patriarcha v.alexãdrinus sub.t constantinopolitanus t hierosolomitanus.isti enim quinq3 patriarche principaliores sunt t primo instituti q3 alij.xxij.di.renouãtes.t.c.diffinim⁹ hu.archiepus v.metropolitani v.sacerdotes.i.episcopi. hu. cõmissa.ad hoc.j.lxxv.di.quoniã.in pin.omnes v.puato. idest ppio t appropriato.utuni ideo scz hu.potestatũ.i.plationum.hu.patriarchã v.metropolitanũ v. episcopatus hu. v.ordo nam prepositus episcopos hug.in ecclesia . ideo dictus speculator est eo q tc. Pontifex.iij.pars.ipse efficit v. ordines.i.dignitates siue officia.disponit eligendo cõfirmãdo instituendo.io.de san.antea v.i.in antiquo tẽpore.pontifex.x.di.de capitulis.hu.dicebant.unde imperatores sacerdotes dicunt.ff.de iusti.t iure.l.i.in princ.t locus dicitur sacer quẽ princeps dedicauit.ff.de rerũ diui.sacra. pmo rñso. io.de san.uates v.a vi scz quam habet in mente ex qua pdicit futura hu.poetam t secundũ hoc uates dicit a meo mes. idest ligo ligas.quia metra pedibus t syllabis ligant hu.antistes v.sacerdos v.sacrũ dans.nam sacerdos sacrũ dat cultibus diuinis.i.sacrificiũ.fm pap.sic.j.e.v.ideo autez. Rex a regendo alias non debet dici rex.ij.q.i.scelus.h.sacrificando t tamẽ aliquãdo diaconus sacerdos appellat sicut legi. t no.xv.q.v.c.i.sacerdotes v.presbr v.si mõ ergo p utroq3. hu.ideo autẽ v.presbri non solũ epi.hu.qui scz presbr. apicem.i.episcopalẽ consecrationẽ nec ea que sunt epõ approb ata.lxviij.di.quãuis.t.xxv.di.c.ij.signant.xcv.di.c.ij.ubi d hoc.paraclitũ idem dicit quia cũ confirmantur.i.crismantur

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

spiritum accipiunt paraclitus ad maius robur ⁊ constantiaꝫ de conse. di. v. c. i. ⁊. ij. uel hoc dicit reconciliatione hereticoꝝ qui cum reuertunt ad ecclesiã ⁊ eis manus reconciliatoria ponunt accipiunt spiritus sanctũ. i. q. i. hi. qui. ⁊. c. arrianos. de conse. di. iij. quo. ⁊ hoc competit solis episcopis. ut hic dicit lxviij. di. quãuis. fm hu. nam qui per penitentiã reconciliantur spiritũ sanctũ quẽ amiserant recipere dicunt ad consolationem. vnde paracletus. i. consolator appellat fm gof. vñ ap. scꝫ quo presbyteri uocant sacerdotes sicut episcopi. ⁊ qꝛ presbyteri nominant ꝓpter dignitatẽ h. fuerunt. xciij. di. legimus. xcv. di. olim. ibi uideas. ⁊ dic idem. i. eiusdem potestatis quo ad administrationẽ ⁊ iurisditionẽ. nomen scꝫ presbyteri. leuite v. uocati isti quod erat cõmune omniũ clericoꝝ apparuerunt sibi anthonomastice fm h. exorti leuitici per totũ. a quibus v. explebant. vnde dominus ad moysen. nume. iij. c. locutus ẽ dominus dicens. applica tibi tribum leui ⁊ fac stare in ꝓspectu aaron sacerdotis ⁊ ministrent ei. ⁊ excubent ⁊ obseruent quicquid ad occultũ pertinet multitudinis coraꝫ tabernaculo testimonij ut custodiant uasa tabernaculi in ministerio seruientes in. xxv. annis ⁊ supra iussi sunt in tabernaculo deseruire tanquã etatis ad onera portanda robuste qui possent archam federis ⁊ mensam ꝓpositionis ⁊ uasa tabernaculi deportare. ad hoc. lxxvij. di. in ueteri. quod ⁊ in nouo testamẽto recolitur caꝫ diaconibus super sinistrũ humerũ stola ꝓponitur. xxv. di. vnuꝫ. ⁊ in diebus ieunij in signũ maioris oneris super eundẽ humeꝝ casula cõplicat. quia quicquid laboris in hac uita sufferimus tanquã in sinistro portamus donec a sinistro transeamus ad dexteram in qua requiem habeamus fm innoc. iij. hu. grece v. ministri q̃si ꝓ excellentiam dicunt ministri. xxiij. di. presbyti. specialius tamen q mensã domini disponũt. xxv. di. perlectis. xciij. di. diaconi sunt. dispẽsatio. i. preparatio ⁊ cõpositio altaris ubi sacramẽtũ ꝓficitur. ⁊ ministrat fm hu. ⁊ io. de sa. ypodiacones dicit ab ypo qđ est sub ⁊ hi subsunt subiacent. xciij. di. a subdiacono. oblationes. nota consuetudinẽ aliquarũ ecclesiarũ. uel loquitur đ oblato ⁊ uino cõsecrandis que accipit subdiaconus a fidelibus scꝫ ab accolitis. ⁊ porrigit leuitis. leuite presbyter. uel in hoc eodem sensu dicit a fidelibus tãgendo consuetudinem ecclesie in qua panẽ ⁊ uinũ conficiendũ offerunt alicui persone de populo. hu. natinei isti dicuntur ministri ministrorum ⁊ interpretant in humilitate deo seruientes uel deo donati ⁊ sunt dicti ab eo tẽpore quo iosue gabaonitas dõauit ad ministerũ templi scꝫ ut ligna ibi cederent in ipsa ⁊ aquã portarent ad opus sacrificij. de quibus dicit. xxij. q. iij. innocens. hu. Et nota q̃ isti natinei lauabãt hostias in probatica piscina. ꝓbatio grece latine dicit ouis. sic ergo dicta erat quia in ea natinei cẽ. prediri. ut legit in historijs euãgelij. c. post hoc erat cẽ. lectores v. illi lectores hu. isti scꝫ psalmiste quidaꝫ. q. d. psalmiste alte debent cantare ut excitẽt audientes ad compunctionẽ. licet quidã lectores ita clare ⁊ alte legant ut adimpleant aures longe positorũ. ⁊ q̃ iste sit sensus patet per litteram que sequit. tanta eniꝫ cẽ. ⁊ fm hoc expone miserabiliter idest misericorditer ⁊ cõpunctiue ad luctũ cõpellant ⁊ hoc dicit ad laudẽ ipsorũ lectorũ lau. ideoq̃ alias idẽ scꝫ lectores. porro. i. longe scꝫ magna ⁊ alta uoce. io. ⁊ hu. erit. i. esse debebit hu. cantor ubi causa uocabuli repetit de ps. ⁊ dicit quid ad eius officiũ ptineat. uel forte interserit de cantore fꝫ q̃ nomen cantor designat quandã dignitatẽ ecclesiasticam sicut ⁊ succentor. ut patet in ecclesia carnotẽsi. in qua ipsam dignitatem cantorie obtinemus. ⁊ ex̃ de excess. plat. inter dilectos. i. respõso. ⁊ non fm q̃ designat ordinẽ hu. modulat. xci. di. c ij. lau. contentor v. consonat scꝫ cũ alijs in cãtando fm pap. concinit. no. hic arg. q̃ qui nõ participat re nec nocẽ. arg. ij. q. vij. non omẽs. accoliti. xxiij. di. accolitus. dum. i. cuꝫ hu. sub cimpolumnijs. i. figura in euangelio. io. i. c. in hũc mundum. i. quicunq̃ in hunc mundũ uenit ⁊ illuminat per ipũꝫ illuminat. sicut ⁊ illud dicitur in christo omnes viuificabunt̃ io. hu. exorciste v. hostiarij v. in ueteri testamẽto v. i. paralip. v. in omni. i. in aliqua de omni hu. sic. i. q. vij. si quis omnẽ. xv. q. i. c. mulier. claues hostij templi hu. atq̃ ꝓ idest fꝫ hu. bonos fideles nõ excõicatos hu. iudiciũ non ut excõicationis auctores sed ut executores fm ber. C Et in gl. cũ quo. in fi. adde. ⁊ hic habet q̃ hoc nomen clericus a mathia incepit. ipse enim sorte electus est hu. C in glo. in clericũ ibi. procedere quod nõ est uerũ. adde. ex̃ de sortil. c. vlti. hic autẽ ideo stat sortis iudicio quia uterq̃ fuit bonus. ⁊ ideo ꝓprie non dicit sortis iudicium. ⁊ sors non dicit aliqd mali. xxvi. q. ij. c i. fm io. de san. C in glo. i. decimas. ibi dei. adde. sub. cuius domini sit terra ⁊ plenitudo eius. ut in ps. viij. di. quo iure. C in glo. hic patet ibi. de prc. adde. idez q̃ psalmista dicit clericus patet. xliij. di. nõ oportet. ⁊ ex̃ de etate ⁊ quali. cum contingat. in fi. C in ea. glo. ibi nouẽ ordines. adde. dic la. psal. sorte dicit qui habet tantũ primã tonsurã ergo habet sacramentũ. quia tonsura habet sacramentalẽ significationem xij. q. i. duo. ergo sacramentũ percipit ⁊ ita sunt nouem ordines non tantũ septẽ. ut hic lau. alij dicunt aliter. ut. j. dicã statim. C in ea. glo. ibi nõ sit ordo. adde. hoc tenet alb. ⁊ tho. ⁊ pe. dicẽtes q̃ ordo accipit multipliciter. nã aliquãdo est nomen dignitatis. ut cum epatus dicit ordo. aliquãdo nomen officij. ut cũ psalmistatus dicit ordo. aliquãdo nomen spiritualis dignitatis uel potestatis. ut cũ diaconatus dicit ordo hu. vltimo modo accipit quãdo ordo dicit sacramentum. et hoc modo psalmistatus nõ est ordo sed officiũ quoddã annexum ordini lectoris. nam lector legẽdo excitat intellectuꝫ. ⁊ cantando deuotionẽ. ⁊ dicunt q̃ ꝑma tonsura nõ est ordo sed solũ est dispositio ad ordines. Itẽ non exigit ad esse ordinis sed ad bene esse. est enim dispositio cõgruitatis non necessitatis fm eos. C in ea. glo. ibi cõfert. adde. idem no. hic io. de san. de hoc tamẽ plene dicã in hoc. c. hic allegato psalmista. ubi etiã de hoc nota. C in ea. glo. in fi. adde. quicqd dicit. hic dicunt aliter q̃ sunt tantũ septẽ ordines qui numerant̃. xciij. di. a subdiacono. ⁊. lxxvij. di. illud. ⁊ non nominat ibi ep̃us uel psalmista sine primaꝫ tonsurã habens. qꝛ ꝑma tonsura nõ est ordo. nec ibi confert caracter. quia est res ⁊ sacramentũ. sed signũ visibile extra cũ forma uerborũ est sacramentũ tantũ. ipsa gratia est res tantũ. ⁊ hoc ideo est. quia prius oportet aliquẽ eligere in sortẽ domini ⁊ postmodũ eligere ipsum in militiã. per clericatũ significat electio in sortẽ domini. sed per alios significat electio in militiã. vnde in aliis ẽ ꝓprie in militia dominica. ⁊ quia militibus debent̃ stipendia ꝓprie. ideo in illis sunt signa stipendij scꝫ caractares. sed in clerico a prima tonsura nõ cũ non sit electus ad militiam dominicã. vnde nõ est ibi sacramentũ ordinis. Et si quera an omẽs ordines sunt plura sacramẽta quod uidet̃ ꝓp diuersos caracteres. sicut baptismus ⁊ cõfirmatio sunt plura sacramenta an vnũ. dic q̃ potestates ordinũ duplicẽ habent ordinẽ. ordinant̃ enim ad subiecta ꝓpria actus proprios in subiectis ꝓprijs. ⁊ fm hoc differunt ordines fm speciẽ. sic ⁊ ipsi actus. Itez habent ordinẽ ad alterũ. sacramenta. n. sunt signa ⁊ causa gratie. vnde instituta sunt ꝓpter gratiã in actu faciendi in ꝓprio subiecto. sed quia est hodie plenitudo gratie. ideo quedã sacramẽta sunt ad conferendã gratiã ñ soluꝫ in ꝓprio subiecto sed etiã in altero. ⁊ istud sacramentũ ẽ ordo fm quod ergo ordinant̃ ad subiecta ꝓpria ut dictum est differunt fm speciẽ. sed fm q̃ ordinant̃ ad collationem gratie in altero sic sunt vnũ sacramentũ. qa ad vnũ ordinantur. sed fm ꝓpinquius ⁊ remotius. qa sacerdocũ ꝓpinquius ⁊ alia remotius fm q̃ maius ⁊ minus. ꝓpius uel posterius ordinant̃ ad gratiã in altero. sic ergo baptismus ⁊ confirmatio sunt diuersa sacramenta. qꝛ ordinant̃ ad diuersa. sed oẽs ordines ad vnũ. s. ad collationẽ gratie in altero. ⁊ sic sunt sacramenta ⁊ vnũ sacramentũ. Ex illa aũt ꝑte qua ordinantur ad

subiecta propria non sunt sacramentū. Sciendum est etiam q̄ sacramēta q̄ fiūt ad alterū dupliciter fiūt. qa ad alterq̄ q̄stū ad gr̄az. ut dictū est. ⁊ sic ē sacramentū ordinis uel ad alterq̄ q̄stū ad officiū ⁊ sic est ordo dignitatis. sicut epatus uel silia sic episcopatus. ut. s. nō ptinent ad sacramentum ordinis ſz sunt ordinis dignitatis cū sacramentū ordinis dicatur eo q̄ ordinat ad collatōnē gratie in aliquo nō per ordines gratie ad officū in aliquo. ⁊ adde quod dicā de hac materia. xxxii di. §. i. De numero istorū ordinū est sciendū q̄ Dionysius in sua hierarchia ponit tres ordines ſcz purgatiuū. illumina tiuū. ⁊ perfectiuū. distinguūtur ergo ordines ſm illos tres a ctus. ſ. purgare ⁊ illuminare ⁊ pficere. Sed purgare triplex est. quia uel intra. uel extra si extra istud est quantū ad imita tionē mali cōsortij. ⁊ purgatio pertinet ad hostiariuz. qa iste claues hostij tenens recipit fideles ⁊ respuit infideles. ī. e. c. in fi. ⁊ hec purgatio est templi materialis ⁊ spiritualis. similit qui est homo extra eni homo nō purgat intra se sed potⁱ ex tra cū euitat cōsortiū malorū. Purgatio aūt tēpli spiritualis intra duplex est. quia uel quantū ad corpus. ⁊ purgatio ista ptinet ad exorcistā qui purgat corpus obsessuz a demonibⁱ. uel quātū ad aiam. ⁊ hoc pertinet q̄stum ad accolitū qui mā cipatur ad luminaria ecclesie accendēda nō ad fugandas te nebras materiales. sed ad repsentandū illud uerū lumē quo omis anima credēs illuminat. ⁊ de quo dicit in euāgelio. e rat lux uera ꝛc. ⁊. ī. eo. c. ⁊ sic sumunt isti tres ordines secūdū actū qui est purgare. similiter ſm actuz qui est illuminare su muntur tres similiter. qa illuminare dupliciter est. uel i rudi mentis ueteris testamenti. ⁊ hec illuminatio ad lectorē ptinz qui legit testamentū uetus. uel in splendoribus gratie. ⁊ hoc quantū ad riuulū. ⁊ hoc ptinet ad subdiaconū qui legit epi stolas. uel quantū ad fontē. ⁊ hoc ptinet ad diaconē q̄ legit euangeliū ubi est fons illuminationis ⁊ splendoris gratie. ⁊ sic sumunt tres ordines ſm rationē illuminationis. sed scōz ordinē perfectionis sumit ordo sacerdotij. Et si obijciat q̄ ꝑz hoc exorcista deberet p̄cedere lectorez tanq̄ minus dignus cū sumat ab actu purgādi qui est minus dignus q̄z actus il luminandi ſm quē sumit lector. Ad hoc dicendum est q̄ re uera ordines ordinant rōne actus siue executionis. ⁊ licz po testas illuminādi simpliciter dignior sit q̄z potestas purgan di nō tamē quilibet actus potestatis maioris ⁊ dignioris di gnior est q̄z quilibet actus minoris. vñ cū illuminandi pote stas sit scz in rudimētis ꝓphetie que est p modū obscuritat minus digna est q̄z purgatio a demonibus que fit p exorci stam ⁊ ꝓpter hoc exorcista tanq̄ dignior sequit lectorē sicut uideo q̄ licet superbia simpliciter sit minus peccatuz homici dio nō tñ quelibet species homicidij grauior est qualibet spe cie supbie ⁊ q̄z exorcista sequat lectorē patet. xxiij. di. exorci sta. ⁊. c. lector. ⁊. xciii. di. a subdiacono. pe. de sal. ¶ in gl. ar. qō ibi ordo. adde. quid sit ordo habes. ī. xxxii. di. c. i. ibi ō hoc. ⁊ ad idē ex̄ de renunc. post translatōnē. §. ult. ubi ō hoc ⁊ ex̄ de epo qui renunc. epi. c. i. ⁊ uideas qō no. ⁊ dicā. lii. di. solicitudo. ¶ in gl. i. ꝑmatibus. ibi ut aquiliensē. adde. sub. de quo habet. ix. q. iii. nūc uero. in ti. bituricen. de quo habe tur. ix. q. iii. cōquestus. hic etiā sub. ⁊ grandensis. de quo ha betur. xxxii. di. erubescāt impij. hoc ſm hu. est subaudiendū ⁊ pisanus. ⁊ p̄dicta caute tangit glo. posita. xxii. di. c. ult. ī gl. ulti. ¶ in glo. quo noīe. ibi romanuz. ade. alibi romanⁱ ap pellat archiepⁱ. ut. iiii. di. statuimus. in supscriptione ipsius. xcvii. di. c. ulti. ¶ in. ea. gl. ibi cōstantinopolitanū. adde. ali bi iste appellat epⁱus. xxii. di. inferior. in supscriptione ipsius c. ¶ in glo. epⁱus. ibi episcopoꝝ. adde. lx. di. c. i. ¶ in ea. g. in fi. adde. de hoc no. s̄. §. i. ibi dixi. ¶ in gl. scz dos. in fine adde. ⁊ sacrū. ¶ in gl. qua arcebat in fi. adde. ſ. ne raperent carnes sacrificij dū sacrificarent hu. ¶ in gl. ut. lxxxiii. di. in fi. adde. ad idē. xv. q. i. ecclesia. hu. ¶ in gl. tantū. adde. hoc colligit ex eo quod. s̄. dictum est. non modo pro etate ꝛc. ꝑz hu. qui dicit q̄ hoc nomē presbr q̄z designat ordinez. ut hic. q̄z sapientiā. lxxxiiii. di. porro. quādoq̄ etatē. xvi. q. i ecclesia. ¶ in gl. legit. in fi. adde. lau. ¶ in gl. i. excōicatos. adde. facit ad expositionē. iiii. q. i. c. ii. ¶ in ea. gl. ibi. remo uet. adde. scz ab ingressu ecclesie corporaliter arcendo. hug. ¶ in. e. gl. ibi ab ecclia. adde. ar. ꝺ. i. q. i. q̄ studet. in fi. ib iui deas qō no. ibi. sic etiā no. xxiii. di. hostiarius.

In nouo. Hic incipit. ii. ps. bⁱ di. In q̄ ꝓbatur q̄ romana ecclesia sit caput ab ipso dño specialiter in stituta. secundario a cōciliis ſm io. ō san. Uel pōt sic cōtinuari. Supra. c. proxi. facta est mētio ō sacerdote nūc ostendit qs in nouo testamēto fuit prius sacerdos post xp̄z ⁊ dicit q̄ Petrus. christū. ipse eni fuit sacerdos ⁊ sacrificiuz de cōse. di. ii. sacerdos ⁊ in hoc. c. ⁊ sequen. interserit ō precel itudine tantū ecclesie ceperit. dic q̄ iniciū sacerdocij primus aaron fuit. hic eni in lege nomē sacerdotale accepit primus q̄ iubente dño victimas obtulit. sacerdotalis. s̄. c. pxi. v. sacer dos. pōtificatus. s̄. c. pxi. v. pontifex. dicente dño. mat. xvi. porte. xix. di. ita dñs. ubi de hoc. soluendi. i. ordinem sacer dotalē hu. accepit. Sed qualiter dñs cōtulit ei talē ordinez nūquid similiter nō cōtulit ei ⁊ alios ordines. de his omni bus nihil legit sed credimus q̄ oēs apostoli fuerūt ordinati a christo in oibus ordinibus. Sed qualiter utrū imponen do eis manus uel alia solēnitatē adhibendo nescit. Sz for te tūc cōtulit eis oēs ordines cū dixit eis. hoc facite in meam cōmemorationē ſm hu. de cōse. di. ii. in christo semel. in fine ubi de hoc tangit. ⁊ hic adde quod dicā. lxxv. di. in. c. q̄ die ⁊. lxvi. di. porro. de hoc etiam dicit. ī. c. in glo. arg. quod ꝛc. primus. hoc forte uerum fuit. l. di. fidelior. hu. Nota tamen q̄ sicut colligit ex actibus apostolorum patz petrum ⁊ pau lum nō predicasse romanis. qō si q̄z legat de fide itelligē dū est ñ de primaria instructione. ut habet in historia actuuz circa fi. c. ⁊ cū vidisset ꝛc. iubente dño ad ro. ꝛ. i toto. xix. di. ita dñs. euangeliū. xxii. di. c. ii. v. testis est. ipsis v. surrexerūt lxviii. di. quorū. xii. q. ii. uidentes. preta xato. i. p̄dicto. recipit ⁊ honorat. nā dñs in suis honorat. xcvii. di. c. ulti. ii. q. v. ha bet hoc. in fi. sic etiā affligit. iii. q. i. nulli. xvi. q. i. reuertimini. similiter dicit recipi sperni uendi negari pati persequi puniri scandalizari. cum illi ꝛc. ut hic. viii. q. i. qui uos. xi. q. iii. uni cuiq̄z. c. abijt. c. extimant. c. non solū. c. quicūq̄z cōtestauerit. xciii. di. ille. ꝓl dubio. vii. q. i. omnes qui. xciiii. di. si quis. legatione. vii. q. i. sicut vir. in fi. spernit. ii. q. vii. accusatio. viii q. i. q uos. ii. q. v. habet hic. iii. q. i. nulli. ⁊. xciii. di. c. iii. sper netur. luce. x. uidētes v. esse. hoc uerbū p̄sens tēpus respicit sic. l. di. pōderet. de hoc legit ⁊ no. ō cōse. di. ii. in christo pa tre. in prin. multū. i. corda multorū esse parata ad credendū lau. operarios. i. p̄dicatores. rogauerunt ex p̄cepto dei. ut ex̄ de here. cū ex iniuncto. rogat pulsat precat. ſm pap. messis. Ex istis uerbis notant quattuor. Primū est q̄ p̄latus p̄di cator debet habere auctoritatē. quod no. ibi ut mitteret. vnō dicit. nec quisq̄z sibi sumat honorē sed qui uocat a deo tāq̄z aaron. viii. q. i. in scripturis. ⁊ de elec. qualiter. ⁊ ad roma. x. quō p̄dicabūt nisi mittunt. ut ex̄ de here. cū ex iniuncto. Se cundū est q̄ eligunt non ad quietē sed ad laborē. quod no. ibi operarios. hiere. i. ecce dedi uobis uerba mea in ore tuo ꝛc. xxxvi. di. §. ecce. ⁊ mat. xxi. ꝓuentiōe aūt facta de denario diurno misit eos in uineā suā. nō dicit in lectū suū ad quiescē dū sed in uineā ad operandū. Tertiū uero finis. ſ. ad qd eli guntur. qz ad messez dñi colligendā. qō no. ibi. in messez suaz io. iiii. c. q̄ metet mercedē accipiet. Quartū ⁊ ultimū ē charitas talis p̄lati boni p̄dicatoris. quod no. ibi rogauerunt. q. d. uestris iurtbus non inuenietis. ad hoc. viii. q. i. si ergo ibi nisi cui ornati. ꝛc. sed rogate dominū messis ut mittat. vnde dicit ꝓuer. c. fi. mulierē fortē quis inueniet. dicit gl. mulierez idest p̄latū qui debet parere ad instar mulieris. quis inueniet. q. d. difficile est. operarios luce. ix. mat. ix. electi. contra. s̄.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ea.di.§.i.v.simpliciter.ibi soluit. ¶ inp̃ma gl.ibi considerã dum.adde.in hoc.c.no.io.de fan.q̃ ad hoc ut cesset omnis obiectio.dicendũ est q̃ ante resurrectionẽ eligit eum inp̃nci pem sed confirmationẽ distulit usq̃ post resurrectionẽ.ut di scipuli q̃bus preesse debuit p̃berent assensum in tipuz electi onis faciende.cũ nemo inuitus ꝛc̃. lxi.d.nullus.sed tamen hodie secus est in papa in quo obtinet qđ legit.xxiii.di.in nomine domini.ex̃ de elec.licet. ¶ in.c.gl.ibi si diligis me. adde.si debet exponi ꝑ quia.ex̃ de spõ.duo.c.i.in gl.penl. v.transduxit ꝛc̃. ¶ in ea.g.in fi.adde.ad huius uerbi decla rationẽ uide quod legit ꝛ no.xxiii.q.vi.§.ex his omnibus. iuxta p̃n.in glo.sed qualiter. ¶ in glo.ar.q̃ omnis.ibi ar chidiacono.adde.dic darius q̃ maior potestas attenditur q̃ñq̃ ex dignitate ordinis .q̃ñq̃ ex dignitate cõsecrationis. interdũ ex dignitate dispẽsationis siue administrationis.pe trus ergo ex p̃rogatiua ordinis uel cõsecrationis maiorem potestatẽ ceteris nõ habebat.sed rõne admistrationis scõm lau.ꝛ adde quod dicã.j.ea.§.in his. ¶ in.ea.gl.ibi cõsecra ti.adde q̃ baptizati fuerunt baptismo xp̃i.legit de conse.di. iiii.quãdo.ꝛ.c.sequen.de iohanne habet de pe.di.ii.si enim in p̃n. ¶ in ea.gl.ibi cõmemorationẽ.adde.de cõse.di.ii. in xp̃o semel.in fi.ibi de hoc tangit.de hoc dicã.lxxv.di.q̃ die. ¶ in ea.gl.ibi ꝛc̃.adde.immo dubitari solet an essent e piscopi. ¶ in ea.gl.in fi.adde.ubi de hoc. ¶ in glo.arg.q̃ non ibi.q.i.licet adde.hoc.c.bene facit ad hoc quod legit ꝛ no.vii.q.i.petisti.ꝛ.lxi.di.nullus inuitus.in p̃n.sed due ꝑ xime concordantie hic alle.s.c.si ergo.c.audacter.paruz aut nihil faciunt ad hoc ꝓbandũ. ¶ in glo.ar.h.ibi.doctores. adde.ut lau. ¶ in ea.glo.in fi.adde.quod legit ꝛ no.extra. de conse.quanto.in glo.si uera.

Quinuis In hoc.c.benc ostẽdit quis minister p:e sit aliis vñ benefacit ad ꝓpositũ magistri fz.b.bri. thalamus.sicut sponsus in thalamo requiesit.ita xp̃s in eccl̃ia. aia enim iusti est sedes sapiẽtie ꝛ domus.di.xi.q iij. audi Item oẽs fideli dicunt vna domus dei in q̃ cultus habitat ꝛ requiesit.xxiiij.q.i.loquit.c.oibus.c.que dignior fm hu.ꝛ lau.de pe.di.iiij.in domo cõstitutus scz tantũ eua gelica.arg.q̃ inde qđdebet habere uigorẽ vnde habuit ori ginẽ arg.xvii.di.§.hinc etiã.hu.lau.tu es v.prima ratio cui data v.secunda ratio.garriũt.garrire.multa verba dicere sor dide loqui sine ratione.garrulus uerbosus ꝓprie a garrulis auibus fm pap.vno.j.di.pri.c.ij.agonizans.i.pugnans ꝛ certans consecrauerunt sicut.xxij.di.c.ij.sicut v.habens ma culã peccati uel hereticsic de pe. di.i.eccl̃ia rugam scismatis ¶ in glo.i.ibi historia adde scz romana hu. ¶ in gl.sic er go ibi consecratur.adde.vñ dicebat hu.lau.ar.q̃ eo ipso q̃ aliquis in aliqua eccl̃ia martyriũ suscipit eo ipso eccl̃ia itelli gitur consecrata sicut ꝛ martyr batizati ut sequitur. ꝛ fm hoc uidet q̃ talis eccl̃esia non egeat recõciliatione qđ quidã con cedunt.ꝛ alij contra ut dicã de conse.di.i.c.eccl̃esis ibi uidas ¶ in ea.gl.ibi insanguine.adde.sic etiã batizat in cõtritio ne suã ꝓpter fidẽ sacramenti licet desit fidei sacramentũ.ex̃ de bat.debituz. ¶ in glo.ar.qđ in fi.adde.alias non inuenies roman eccl̃esiã in q̃ ñ sunt multe macule ꝛ multe ruge. fm

Abis. Hic incipit iii.pars di. In qua ponit sex capitula de materia đ penis ignatii cõstantinopol' patriarche q fuit depositus a suis subditis ꝛ excõi catus ꝛ postea p romanã eccl̃esiã restitutus.lxiii.di.adrian⁹. i.io.de fa.celsior.notandũ q̃ ꝓua p̃est persone quicq̃ mo dis.scz officio.ut.ō.e.in nouo.uite merito.ii.q.vii.beati.or dine ut.xciii.di.a subdiacono.admistratione ut archip̃sbro archidaconus.ex̃ de offi.archip̃s..c.i.cõsecratione.ut eps o bus.xxi.di.c.i.hec p̃latio.cõsistit in tribus.in iudicijs.j.e.in ferior.in p̃ceptis.j.e.nunc aũt.in sacramentis.j.e.deniq̃.ad hoc adde ꝛ uideas quod dicã.j.e.ii.q.vii.q̃q̃.ꝛ quod dixi ō.e.c.i.super glo.ar.q̃ omnes .in maiorbus v.in minorub⁹.

v.iii. ¶ in glo.in ordinibus.adde.ꝛ ordinatis. ¶ in ea.gl.in fi.adde.scz in.c.cleros.hu.

Inferior. Omnia ista.c.usq̃ ad fi.di.loquũtur de eadẽ materia scz de facto suffraganeorũ ignatij con stantinopol'.patriarche. qui ꝓpter adulationẽ ꝛ fa uorẽ imperatoris eũ contra canones dãnauerũt ꝛ deposuerũt In oibus istis .c. Nicolaus inuehit cõtra ipos ꝛ multis mo dis ꝛ rõnibus ostendit q̃ illud nec potuerũt nec debuerunt facere.sed inter omnia ista.c.illud.c.j.e.sumittit.loquit de il lo facto.de eodẽ etiã facto loquũt illa.c.lxiii.di.c.ii.xcvi.di. satis euidenter.iii.q.v.quia suspecti. ex q̃bus facile cal' ꝛ ma teria horũ capitulorũcolligit fm hu. non põt.sed nũqđ põt hoc introduci cõsuetudine scz q̃ minor haberet iurisdictõez in maiorẽ ar.q̃ sic.qa cõsuetudo dat iurisdictionẽ.ix.q.iii.ꝛ questus.ꝛ le.ꝛ no.ex̃ de fo.cõpe.cũ cõtingat.ad idem ex̃ de offi.or.irrefragabili.de ap.dilecti.sed hec littera ꝓbat cõtra rium ad idẽ ex̃ de ma.ꝛ obe.cũ inferior. xcvi.di.qs dubitet. xciii.di.nulla rõne.lxxxix.di. ad hoc.ut enim ex his iuribus colligit talis cõsuetudo est irrationabilis oino ꝛ ideo repro banda.ex̃ de cõsue.cũ inter.ꝛ.c.ulti.ꝛ ad hoc facit quod no tat innoc.ꝛ hosti.in pre.c.irrefragabili.ibi.uideas.hoc autẽ põt operari cõsuetudo q̃ in penã superioris inferior aliquid facit.ut patz in prec̃.decre.dilectis. ubi approbat etiam hoc hosti.dicens.q̃ illa app.ibi interposita per epm ne decanus aliquid in suũ preiudiciũ attemptaret.ꝛ ideo se supponebat epus ꝓtectioni metropol.fuit ad cautelã q̃tum ad ipsum e piscopũ.appellauit ergo eps a decano non tanq̃ a iudice sz tanq̃ ab eo qui põt aliquid iuste uel iniuste facere.uel quia uergit iniuriaz epi.uel fuit illa potius ꝓuocatio ad causam q̃ appellatio.ut ex̃ de ap.cuz sit.§.si uero.fm inno.ꝛ hosti. potiorẽ.ff.de recep.l.ii.§. ait pretor.lau.hinc liquido ꝓuide tur v.dico prouidet hic scz quia.inferior.potiorẽ non põt li gare.quia quẽ ꝛc̃.hu.quẽ alias que:absoluere.hic innuitur q̃ maio⁹ sit ligare q̃ absoluere quid fz lau.forte uerũ est.quia ꝓuiora.sunt iura ad absoluendũ ꝛc̃.ꝓpheta ait ysa.x.c.ꝛ.xl nũquid idẽ.xxiii.q.v.§.hinc notondũ.ꝛ dic.gloriabũtur scz condẽnando ꝛ sibi attribuendo quod p eã fit.fm bug.secu ris.i.subditus.eum scz p̃latũ uel maiorẽ.exhibuimus.i.pro bauimus.addicere.i.punire. ¶ in.i.glo.ibi absoluere.adō de hoc etiã habet.xxvi.q.vi.in summa. ¶ in ea.gl.ibi dicas adde.hoc uerũ est quãdo excõicauit cũ cause cognitione alis secus.ꝓut no.gof.in summa de sen. excõ.§.sed qd si papa. ¶ in ea.glo.ibi minores.adde dicas q̃ hoc nõ ob.quia.se subiiciendo minor est.naz si pretor se obiecit subdito põt ab eo iudicari.ff.de iurisd.om.iu.est receptum.ff.ad trebell.ille a quo.§.tempestiuũ..nec ẽ exceptio in labente i hereticz qm̃ il le est minor.nec in delegata quonia ille est maior.ex̃ de off. dele.sane.fz lau. ¶ in ea.glo.ibi ex tua.adde.ibi dicitur q̃ postq̃ incendarij sunt p eccl̃esie sniam publicati nõ possunt absolui nisi per sedẽ ap.sed illud statutũ fuit in ipsorũ odiuz ꝛ aliorũ terrorem.ut ibi no.ꝛ illis in absolutione ꝑcipiendũ est prestito iuramento ut de cetero talia nõ cõmittant ꝛ iuxta facultates talia satisfaciant.sicut ꝑcipit excõicatis ꝓ iniectõe manuũ violenta.xxiii.q.ulti.c.pessimã. ¶ in ea.glo.ibi que renti.adde.ibi hoc ideo qa lata diffinitiua sentẽtia a iudice delegato elapso anno integro.ꝛ cõtinuo expirat eius iurisdi tio iudicantis.ꝛ q̃ de tali anno debeat illa decre.intelligi eti am ibi no.hosti.dicens q̃ ita fuit iudicatũ a domino clemẽ te papa.iiii. ¶ in ea.glo.ibi absoluit.adde.dicit lau.q̃ illud fuit necessitas.de officio eni nec eã absoluere nec ligare pote rat.vñ supplendũ est qui potest absoluer ō officio.i.ex̃ordia ria iurisdictione,ꝛ iste intellectus colligit ex tex.ubi dicit nõ põt iudicio ꝛc̃.fm lau.de hac matecia no.xxv.di.§.criminis in glo.quia etiñ.ꝛ ex̃ de fur.c.ii.sed dic ut no.ex̃ de of.or.pa storalis.in gl.quo casu. ¶ in ea.gl.ibi sacerdote.adde.intel lige fm id quod le.ꝛ dicã.xvi.q.i.peruenit ad nos. ¶ in eaō

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

glo.ibi in fi.adde ibi hanc litterā ponit io.de san. t forte uerior est qz nec ut uidet colligi in decre.hic allega.t h uideas quod no.xvi.q.i.c.i.in glo.dicunt quidē. C in ea. gl. ibi si homo.adde.ubi de hoc ex de ma.t obe.cum inferior ibi in glo.i.dic ut ibi. C in glo.ar.q idem.in fi.adde.t sic no.hic f.in hoc.c.qō h colligit.f.ex vi ꝓriox.hec ē vis ꝓriorū q̄ semper circa candē psonā ꝓnectunt q cui cōuenit vnū t reliquū a quo remouet vnū t reliquū fm bu.

Dolute. Clerici cōstantinopolitani obijciebāt nico. pape q ipse uolebat defendere ignatiū in malo.q bus rīdet fm bar.bar.filios.xcvi.di.quis dubitz lau.tenuiter temerarie.prosiliāt sub. quāuis hec reprehenda a maioribus nō a subditis uideant fm lau.. C in.i.glo. ibi.q.vij.oues.adde.hoc.c.potius facit pro q̄ contra . put ibi no.in glo.vlti. C in ea.glo.ibi cōcedit.adde. sub. t hoc interdicit hic. C in ea.glo.ibi socialis.adde.sub.que fit cuz animo deuoto t reuerenti.t hoc nō debet cum acerbitate sz leuiter fieri.xlv.di.cum beatus.

Deniqz ad hebreos.i.vij.c.minor sez abraam . maiore.s.melchisedech . gen.xiiij.restat ex vi.s. cōtrariorū.s.e.inferior.io.de san.siquidē v.sic continua minor non pōt iudicare maiorē nec condēnare nec maledicere.sed qui pōt benedicere potest maledicere t ecōuerso . et ideo minores ,phibent bīdicere maioribus ne uelint quando qz eos maledicere t ita condēnare eos.t hoc est si quidē tc.hec periculosa.hanc ,puidentiā finis canonis declarat .t est arg.q ad cautelā futurorū aliquid ,phibet.lxiij.di. cuz adrianus.t.§.uerū.t.c.i.de hoc le.t no.ex de ser.non or.c.i. xxiij.di.c.i.t dic.periculosa sez quia minores de facili ,psilirent cōtra maiores fm io.de fa.t bu.non.innuente.i. mādāte.dare.ar.cōtra.xcv.di.ecce.ubi ō hoc.anterior.i.malor. benedicere.vnde pōt epus benedicere primati uel archiepo qz eiusdē ordinis est monachus sacerdos abbati cuz abbas sola adminstratione sit maior eo.sed non pape eps .cuz papa sit excepte actionis.ix.q.iij.aliorū.fm bu.t lau. Itē si epus rogatus ut in metropolitana ecclesia celebraret diuina uidet ei omnia cōcessisse t ideo ei etiā benedicere poterit.arg.ff.de re iudi.quidā consulebāt. Itē quid si subdiaconus uel accolitus vult legere lectionē absente sacerdote poterit ei sic benedicere diaconus.ar.q sic.xciij.di.diaconos.quia ibi cōcedi tur in absentia presbi quod ei alias nō concedit sed nō diaconus diacono benetī dicit q sic.ar.ex de reg.iu. quod nō est licitū.ex de vita t ho de.c.iij.uidet tī cōtradicere illa ratō legis.ff.ad trebel.ille a quo.§.tempestiuū.fm lau. tamen nota fm bu.q sacerdoti nō benedicit diaconus uel alī inferior sz sacerdos sacerdoti bñ pōt benedicere tanqz par pari nō tī maledicere nisi subsit ei.hoc ideo.qa benedicere cōpetit rōe ordinis.sed maledicere rōne iurisditionis. Sed queritur in principio lectionis dicit diminutiue. Jube done benedicere t in fine integratiue.tu autē dñe. Rīdeo in principio ab homine benedictio postulat.t ideo tunc utimur sincopato t diminutiuo uocabulo.sed in fine a dño misericordia postulat t ideo integro uocabulo tunc utimur.sed multi in principio t in fine integro uocabulo utunt. Et nota q istud qō ponit in fine continuat principio sez ad id quod dicit. Jube done benedicere quasi ab homine postulat benedictio.sed tu aūt domine tc.fm bu.de hac materia no.hosti.in summa.ō of. archiepi.§.ij.v.vi.ptinent tc.ibi videas.apostolus ad gala. v.bi.s.inferiores. bīdicendi psente maiore t nō iniungente. lau. C in.i.glo.in fi.adde.dicūt hebrei melchisedech fuisse sen filiū noe.qui sen fuit rex salem siue ierusalē. t exponūt tres sacerdos fm ordinē melchisedech tc.quia sicut melchisedech abrahe qui iterpretat pater celestis alias excelsus obtulit panē t vinū.ut de cōse.di.ij.accipite.t gen.xiiij.c.ita xpus in suo aduentu solū offert panē t vinū.t tunc oīs cerimonia cessabit aliorū sacrificiorū.t predictā opinionē recitat pe. de cō.in historijs scolasti.in lib.gene.q.ca.de victoria abrahe.t occursu melchisedech.dī autem melchisedech a melchos uel melchi rex t sadoc qō est iustus uel iusticia rex dī.quia iperauit salem iustus ,p eo q discernens sacramēta legis t euāgelij non pecudū victimas sed oblationē panis t calicis in sacrificiū obtulit.sed melcha interpretat regina fm pap. Sz nota q in epistola Pauli ad hebr.c.vij.in prin.ita dicitur q melchisedech sine patre sine matre sine genealogia. neqz ī itium dierū.neqz finem vite habens.uidetur ergo fm hoc q mala sit illa opinio que habet q filius fuit noe. sed dicūt de hoc theologi t exponunt p̄dicta uerba tc.sine patre sine matre tc.nō qa nō habuerit.sed qa scriptura ,pinde nō memorat eū habuisse patrē uel matrē nec filios .hoc ē dicē sine genealogia.nam illud dictū fuit fm relationē historie.quia scriptura nō memorat ortū t occasum eius uel patrē uel matrez uel filios.sicut de alijs dicit. C in glo.ar.q ibi ponit.adō. xcv.di.cccc. C in e.gl.in fi.adde.in isto articulo dicebat hosti.q in psentia maioris potestas minoris reuerēcialis t insignialis deponit.t sic intelligebat hoc.c.cū suis cōcor. contentiosa uero nō amittit nec deponit.ut in contrarijs.nisi q̄ de parilitate quadā agitur que a superiore duobus iurisditi onē habentibus concedit in quo quidē dispensationi ciusdē superioris cōmittentis statur.ut extra de offi.lega.uolentes. t ibi hoc ipse notauit.

Dunc autē audite. Nemo enī inuito auditori libēter refert.vi.q.i.c.ex merito.bu.q̄q̄ maiorū.siquidem v.insignis.i.magnus.adeo.i.intantū. numerosorū.i.multorū.in sinu.i.mēte bu.prima.i.romana.nō iudicabit nisi de hereti.xl.di.si papa.b. Itē v.sed t quidā habent,p.c.sed fm bu.totū est continuū cū p̄cedenti. t est sez exemplū.per quod ,pbatur q subditi nō possunt iudicare p̄latos.pontificū.s.romanorū hug.minorū.s.dignitate bu.sb actus.i.submissus uel supposit. C in.i.gl. ibi imperatores adde.lxiij.di.reatina in sub.t refert Salustius q hoc factū fuit ,p bono pacis t utilitate reipublice fm lau.qui reputabā tur loco vnius. C in ea.gl.in fi.adde. dic q huic contrario standū est.qa nō debet esse nisi vnus.ad hoc ex de offi.ord. quoniā.§.i.t hoc casuale fuit fm pe. C in gl.sed uidetur ibi sepeliri.adde.ut melius intelligas glo.scias q legit in gestis romanorū pontificū q cū marcellinus thurificasset idolis sicut hic dicit cōgregato cōcilio rome in conspectu omniū cōfessus est erroꝛ suū dicens se paratū esse obedire quicqd illi imponerent.qui dixerunt.collige cām tuā in sino tuo tu pro prio ore te iudica.t statim dictauit sniam in se. t deposuit se dicens. Ego marcellinus ob scelus idolatrie qō infelix commisi iudico me deponendū.anathematizo etiā quicunqz tradiderit corpus meū sepulture.t statim pgens ad diocletianū ultro ,pfessus se esse christianū capitalē susceptt sniam. cuius corpus per.xxx.dies iacuit inhumatū.postea beatus petrus apparuit marcello q ei successerat t p̄cepit ei corpus marcellini sepeliri iuxta se.t sepeliuit illud iuxta corpus beati petri fm bu. C in ea.gl.ibi excōicare.adde.uidet q bñ.xi.q.iij.si is qui.ubi de hoc. C in ea.gl.ibi reuelaret.adde. arg. ad h xxvij.q.ij.§.cū ergo. C in ea.gl.ibi corrigi.adde.immo dicit bu.q nec potuerūt nec debuerūt eū condēnare unde quia sponte t humiliter cōfessus est erroꝛē suū.tunc enī papa pōt cōdemnari de hereti cū pertinax fuerit alias nō.bu. C in.c. glo.ibi dixit apostolus.tu dic q istud.c.dixit apostolus. intelligit de nō intelligētibus.vnde p illud nō posset papa excusari t qō cū isto factū est ex dispēsatione ,pcessit.imo forte coactus dixit nō imputabat.qñqz enī ore quis negat deum corde tī confitet.de pe.di.i.§.alij.c.pōt.fm lau.adde qō le. t no.xxiiij.q.i.hec est fides.t.i.q.vij.maximum.ibi uidcas xvij.di.nec licuit.l.di.presbros.in fi. C in ea.gl.in fi. adde. sez coactione absoluta que excusat in totū.l.di. presbros. ex qō me.cā.sacris.quidaz tī intelligunt q conditionalis fuit

coactio. ut dicit in glo. sequenti. aliter nec ipse nec alius ꝓpter hoc posset eū dānare. ut in pre. c. continet. ⁊ exponūt cōpulsus q̄ est. ī. scz conditionaliter que coactio licet in totum non excuset attenuat tamen delictum. ut in pre. c. sacris. io. d̄ san. ⁊ uideas quod no. xi. q. iij. timendo. alias incipit. c. non solum. ⁊ de pe. di. i. c. potest.

Summittit. hic exprimit ꝓpter qd̄ hec sex. c. sunt introducta scz ad ꝓbandū q̄ subditi ignatiū nō potuerūt iudicare uel condēnare. qa maior nō potest ab inferiori iudicari. de cod̄ habet. lxiij. di. c. ij. ⁊. xcvi. di. satis euidēter. iij. q. v. quia suspecti. hu. summittit. i. summitti ñ debet. pe. deliberationibus. i. examinationibus ⁊ diffinitiōibus ⁊ iudicijs. h. maior. ij. q. vi. anteriorū. §. illud. ⁊. c. omis vij. q. iiij. q̄ bene. lau. potiorīs alias potiores sedes. ⁊ hec ē littera plana fm hu. dirigant. i. subiecti uel cause hu. alioquī acephalū ṽ. i. sine capite. cephas enī caput dicit. ī. di. i. sacro sancta. vnde cephali dicunt q̄ nullo ep̄o uolunt subesse. xciij di. nulla. ergo istud concilīū erat sine capite. quia nō erat ibi prelatus sed subditi accusabāt ⁊ iudicabant suum prelatum hu. cū nec ṽ. inferiorū. i. presboꝝ ⁊ diaconorū qui sunt inferiores gradu respectu dignitatis ep̄alis qui a solo ep̄o non iudicant. ut hic fm io. de san. ⁊ hoc no. inno. ex̄ de excess. prela. c. i. episcopi. ij. q. vij. si quis ep̄s. xvi. q. ij. c. i. in fi. ibi dicā. ¶ in glo. i. xv. q. vij. in fi. adde. dic q̄ sententia que ꝓferī in presentia suorū canonicorū est nulla ipso iure. xv. q. vij. ep̄us nullius. hic aūt dicit nō solus. i. nō sine p̄sentia suorū canonicorū fm hu. tū si consuetudo esset canonice p̄scripta q̄ episcopus non teneat requirere concilīū sui capituli talis cōsuetudo nō est improbāda. ut hodie statutū est li. vi. de consue. non est. ubi dr̄ notari ⁊ sigillari snīa ho. quā scripsit ex̄ d̄ his q̄ fi. a pre. c. ea nosc̄it. iuxta fi. ⁊ dixi. ē. §. i.

Nō tantū hanc scz q̄ subditi iudicāt ⁊ condēnāt suos ꝓlatos sicut subditi sui condēnauerunt ignatiū hu. p̄sumptionē. i. depositionem ignatij. calcedoñ. ubi erat cōgregatū concilīū hu. alexandrinū. xv. di. c. i. Sed ꝯ. xxiij. q. ij. sane. potissimū. i. potissime. restitutione. quedaꝝ enī peccata sunt in qbus nō dat restitutio uel audiētia ut cognoscat utrū bene uel male fecerit ex quo constat quē fecisse ar. xxiij. di. c. i. xxiij. q. v. nō uos. h. in celū. i. in superiorē. os suū. i. loquens cōtra summū pontificē ⁊ ip̄m iudicās. h. transeunte. i. que debet transire lau. ⁊ tunc expone. super terraꝝ. ⁊ debet tantū lingua sua transire sup suos subditos ⁊ nō in superiorē. uel dic aliter fm hu. ut sequit. sup. i. ultra tē. terrā. i. suos subditos. excōicationē. i. excedentē mensurā sui iudicij hu. dictauit de facto. dicētes sancti patres quoniaꝝ ista sunt uerba sanctorū patrū in concilio. ⁊ istud quoniā nō coaptat hic positis. sed ad alia uel sequētia uel p̄cedentia. ubi de excessibus distorij fecerat mentionē. nec sumit hic constructio. sed dicat merito eū sic dānamus quoniā ualde trāscenderat priorē iniquitatez. qa recesserat ab vnitate romane ecclesie. ⁊ erat heresis imitator. ⁊ dic. secūdis excessibus. i. culpis. s. qa excōicauit papā leonē. hu. priorē scz enthici heretici defensionē. xv. di. c. i. v. q̄rta. archiep̄uz. nota hic q̄ papa appellat archiep̄s. sic. ē. iiij. di. statuimus. in suplīone ipsius. c. alibi appellat patriarcha. ut p̄z i eo qd̄ le. ⁊ no. ē. xxi. di. c. i. iuxta p̄n. ṽ. ordo tē. nūqd ṽ. ¶ in gl. q̄ intronizatus. ibi p regem. adde. ut. xvi. q. vij. sane. ¶ in glo. uidet. h in fi. adde. de hoc no. in pre. c. sicut. ⁊ ex̄ li. vi. de sen. ex. cū medicinalis. in p̄in. ¶ in gl. tñ. in fi. adde. uel ideo hoc dicit. qz non fuit in snīa expressuz de fide. fm lau.

Di. xxij.

Omēs patriarcha les ecclesie ponunt primo fm antiqua tēpora. secundo scōm moderna tēpora. ⁊ hoc ꝓbat per septem canones. io. de fa. romana ṽ. alexādrina ṽ. antiochena ṽ. mediolanēsibus. isti nolebant sequi romanā ecclesiā nec ei reuerentiam exhibere cōtra hos scripsit apostolicus. ut in. c. cōtinetur improbās istorum factum. secundū ber. b.

Omnes patriarche. i. patriarchatus hu. metropoleon gentiui sunt. i. metropolitici p̄matus hu. ecclesia. omēs ecclesie dicunt p̄uate respectu romāe sicut ⁊ oēs ciuitates. ff. de uer. sig. l. cū qui. ar. C. de ser. fug. l. v. C. de sacrosa. eccle. l. vlti. lau. ⁊ io. de fa. Sed ar. ꝯ. vij. q. i. nouatianus. xxiij. q. i. loqtur. ubi dicit q̄ vna est ecclesia. et una ⁊ eadem res non debet diuerso iure censeri. xij. q. ij. cognouimus. in fi. cū similibus. ullam ṽ. solus. i. p̄cipuus. petraz hoc est soliditatē ⁊ firmitatē. mox. i. ab initio. dauigero. i. petro. ē. di. p̄xi. in nouo. terreni. i. laicorū. lau. celestis. i. clericorum. lau. cōmisit. ut math. xvi. non ergo ṽ. terrena sub. tantū ne sit cōtra. xvij. di. §. hinc etiā. quo simplex relatio. celum gene. i. fundauit cum dicit tu es petrus. tē. ī. c. i. vnde nō ṽ. p̄uilegiū illud scz fm q̄ ipsa est caput omniū ecclesiarū. naz de alijs non p̄t intelligi. fm hu. ⁊ lau. in heresim large uocabulo sumpto ber. hereticus est ipso iure excōicatus. xix. di. nulli. est etiā hic arg. q̄ rōne persone offense grauius delinquit. xxvij. q. i. nuptiarū. b. hispa. vnde ṽ. ¶ in. i. glo. in fi. adde. ad hoc ex̄ de consue. cū olim. ubi de hoc. ⁊ de consti. cuz accessissent. ibi no. inno. ⁊ ber. cōpo. q̄ ep̄s cū capitulo p̄t nouam in ecclesia cōstituere dignitatē. non ob. fm ber. cōpo. h c. omēs. qz sola romana ecclesia instituit dignitates. i. ordinauit que dignitates essent in ecclesia. ut hic. ⁊. xxv. di. perlectis ⁊ ita fz hanc snīam uerbū instituit est ꝓteriti pfecti. De dignitatibus aūt per romanā ecclesiā institutis bñ p̄t ep̄s cū suo capitulo unā puta sacristā que non erat in ecclesia sua ibidez instituere. cardinalatū aūt nō p̄t sine auctoritate romane sedis cū non sit per romanā ecclesiā ordinatū q̄ cardinalatus sit dignitas in ecclesijs cathedralibus sed solū in romana ecclesia fm ber. cōpo. ⁊ q̄ ep̄us cū capitulo hoc possit. no. io. i p̄. c. cū olim. ⁊ fm hoc dicemus q̄ illa decre. factū recitat circa petitionē qd̄ cōiter approbat. ¶ in glo. ar. q̄ papa. ibi. c. duo. adde. ⁊. c. si imperator. in p̄inc̄. ubi de hoc. ⁊. ij. q. vi. §. item cū dauid. ¶ in gl. nec papa. ibi detrahere. adde. in cuiusq̄ enī iniuriā bñficiū tribuere nostri moris ñ est dicit ip̄erator. C. de eman. nec auus. ar. ad hoc. xiij. q. v. denicq̄.

Sacrosancta. apostolis ab initio ⁊ principaliter also cōtradicit qd̄ legit. s. q̄ a petro ⁊ a paulo ⁊ alijs apostolis oībus habuit p̄matū uerū est ⁊ postea ⁊ secundario hu. apostolo dixit math. xvi. ⁊. xxiij. q. i. loquit. ē di. p̄xi. in nouo. l. di. fideliorē. hanc petrā sub. quā confessus est. i. me. de ista cōfessione habet. xxv. q. i. c. ij. dic ergo q̄ petrus a petra nomē accepit. i. a christo sup quā fundata est ecclesia. dicente sibi dño. Tu es petrus tē. ⁊ hoc dicit fm pap. adhibita ṽ. vno sic. ē. di. p̄xi. quāuis ibi de hoc. morte sub. post passionē dñi anno. xxxviij. ut in cronica reperi. cōsecrauerunt. sic. ē. di. p̄xi. quāuis. ⁊ licet ṽ. oratio. ⁊ nota modos quibus adiuuant̄ per sanctos. Nota q̄ sancti adiuuāt nos quinq̄ modis. Per orationū suffragia. ut h̄ in li. macha. c. vlti. dicit de hieremia. hic est qui multū orat ꝓ populo ⁊ sancta ciuitate ierusalē. Itē per sua merita. vñ cantat ecclesia in festo omniū sanctorū. adiuuēt nos eoꝝ merita quos ꝓpria impediunt scelera. Itē per exēpla. vnde iaco. vi. c. dicit. exēpluz accipite fratres mei patientie ꝓphetas. ⁊ fm hoc dicunt sancti carbones. iuxta illud. sagitte potētis acute cū carbonibus desolatorijs. ⁊ fm q̄ dicit ibi gl. bñ dicunt carbones qui de mortuis reuiuiscunt qñ accenduntur ⁊ adhibitis mortuis eos accēdunt ita q̄ se conuertunt ad deū de morte reuiuiscunt igne charitatis calefacti in suo exēplo alios accendunt ut iuuant. Itē nos iuuāt p doctrinā. vñ in illo vsi. leuaui oculos meos in mōtes. exponit gl. spirituales. i. ad sanctos. vñ ueniat auxiliū mihi. dicit ergo q̄ de scripturis eoꝝ in hac uita auxiliū habemus. Itē adiuuāt nos p fructū quē fecerint in ecclesia

qui adhuc apparet per quem firmatur fides in nobis ⁊ alie uirtutes. romanis. i. c. ꝓprio. i. ꝓpria epistola quaꝫ misit ad romanos ꝓpria manu scripta. testis enī. istud enī non continuaꝫ hic sed in apostolo hu. mihi. i. deū inuoco testem. q. iuro per deū hu. nā per talia uerba iurauit apostolus. ex de iureiuran. ⁊ si christus. §. apostolus. spiritu. i. spiritualibus. sc̄z fide spe ⁊ charitate. nō in carnalibus obseruantijs ut q legē obseruāt. uel in spiritu. i. ñ coacte sed uolūtate. qꝛ coacta seruicia nō placent deo. fm h. xxiij. q. vi. §. ex his. in pri. cuꝫ si. euangelio p̄dicando hu. filij. i. facto de filio eius h. intermissione. sic. vij. q. i. sic. iuxta si. prima. ij. ps. secunda v. tertia. v. ueniret. xxiij. q. i. rogamus. inter v. noluerunt. ar. viij. q. i. lꝫ. xxi. di. in nouo. ibi uideas. praesset. lxxx. di. c. ij. in si. cephas uide quod dixi. xix. di. ita. in vbo petro. qui tē. v. formaꝫ sc̄z ut papa successoꝛ petri praesset in omnibus hu. io. de sa. suis sc̄z petri successoꝛibus. hi sunt apostolici hu. reliquis successoꝛibus aliorū apostoloꝝ hu. ⁊ non solū v. fuit alias est hic. vnde scriptū est. in sacerdote. de cōse. di. i. c. i. in prin. lau. primi. i. maioꝛes ⁊ summi. hic est v. caput credere q contra priuilegium istud romane ecclesie quo dicit caput ⁊ praesse omnibus ecclesijs nunq̄ curreret p̄scriptio. cum ad salutez anime pertineat habere romanā ecclesiā caput. alias in vnitate ecclesie non erit quicūq̄ sit ille. ar. xciij. di. qui cathedrā. ō. c. pri. xxiij. q. i. quoniā uetus. ⁊ inde est q greci rōne temporis alicuius nō possunt se defendere cōtra romanā ecclesiam quin ei debeant subesse. ar. j. e. de constantinopolitana. xxiij. q. i. rogamus. fm hu. qui ita no. xvi. q. iij. nemo. cardo. i. regimē vnde satis ille senatus cardinalitū a cardine nomen accepit. quasi se regant ⁊ alios. sicut enim hostiū regitur per cardinē sic ecclesia per istos. io. de san. ⁊ lau. cardine. cardinales dicūtur ab ecclesia romana que est cardo ⁊ caput aliarum. ut hic xxv. q. vi. §. vlti. i. ñiso. C. de sum. tri. l. inter cla. de istis habetur. ij. q. iij. presul. ⁊ dicunt sic duplici similitudie. quia sicut domus habet ostiū ⁊ cardinē sic ecclesia habet papā qui est ostium dei uel ecclesie. ⁊ cardinales qui sunt cardo sup quez fundatū est ostiū tale. uel ideo qꝛ sicut ostiū preest ⁊ cardo sb̄ est ita papa preest ⁊ cardinales subsunt. puto tñ q ⁊ se it̄ cardinales cōnumeret. ar. li. xij. C. de digni. l. ius senatoꝝ. arg. ff. de uer. sig. l. familie. aliqñ etiā epi dicunt cardinales. xxi. q. i. relatio. vij. q. i. pastoralis. lxxi. di. fraternitatē. in si. C in. i. glo. ibi cōstitutis. adde. q̄si fieri sine intermissione dicit. licet medius actus interueniat. ar. ff. de uer. obli. cōtinuus. ff. de duobus reis. l. duos. §. duo. sic. l. di. c. si quis uolūtate. vnd si testatoꝛ legauerit. x. uxoꝛi sue si cū filio moꝛaret. continua moꝛa nō requirit ut p singula momenta cū eo moꝛaret. ff. de condi. ⁊ demō. l. si qs ita. io. de san. ar. ad hoc ex rex pacificus. in prin. ibi quotidie. ibi exponit quotidie. i. assidue. Et adde quod dicaꝫ de hoc articulo. vij. q. i. pcunit ad nos. in uerbo resideat. ⁊ est ar. ex his q ualet hoc testimoniuꝫ semp iste exercuit ubi spiritualia uel quotidie. ⁊ tamē q̄nq̄ fuit absens. sicut causa stillicidij ꝓpetua est ⁊ tamē non semp cadit. ff. de ser. ur. pre. l. foramen. ex de deri. nō resi. ex parte. sc̄duꝫ vincen. ⁊ ex de p̄ben. significatum. ubi de hoc per pe. ō sap. C in ea. gl. in si. adde. ⁊ xxij. di. his. in fiñ. xxv. di. c. i. v. archipresbr. ex de offi. archipr. c. i. de fri. c. vlti. C in glo. p̄mo enī. in si. adde. q a christo nos dicimur christiani non a iesu iesuani. ⁊ est rō. quia rē signatā hoc noie christus cōicauit nobis. christus enī idem est q vnctus. ex de sa. vnc. cū uenisset. quā vnctionē cōicauit nobis. qa ut dicit apostolus de plenitudine eius omēs accepimus. ⁊ vnctio eius docet nos de oibus. ut in pre. c. cū uenissent. sed rem significatā hoc nomine iesus non cōicauit nobis. iesus. n. idest q saluatoꝛ. ⁊ hoc sc̄z saluare ipsi soli cōuenit. ut enī dicit in euāgelio. ipse saluū faciet populū suū a peccatis eoꝝ. q. d. non alius ⁊ p̄terea ꝓpriū nomen est eius iesus. vnde dixit angelus. ⁊ uocabis nomen eius iesum quod nomen ꝓpriū nō est cōicabile. sc̄z xp̄s est nomen appellatiuuꝫ ⁊ est cōicabile. vnde habꝫ plurale. in xta illō. nolite tāgere christos meos. ⁊ ō quo iesu dicit beatus ber. O bone iesu fons indeficiens ad te curro te solum sitiens. tu solus es mihi sufficiens. C in gl. licet moyses. ibi minorem. adde. nam in hoc casu dicitur quis minoꝛ alio. ij. q. vij. paulus petrum hac auctoritate.

Constantinopolitane. q. i. quia. noua. nota ar. obtentu nouitatis concedi aliqua que alias nō cōcederentur. xxxv. q. ij. quedam. lau.

De constātinopolitana. oꝛdo. quis dubitet. i. dubitare debet de ꝓstantinopol. ecclesia eā esse subiectā apostolice sedi. quod sc̄z eā esse subiectaꝫ apostolice sedi. dicunt. s. ipsi constātinopolitani sicut primas. ut. j. e. c dicit. uel ita q dicunt quidā de ecclesia constātinopol. s. q ñ sit subiecta ap. sedi. falsuꝫ est. quia qs dubitat eā cē subiectaꝫ ap. sedi. q. d. nullus. uel ita. qs dubitet esse uerū. qō dicūt q dam de constātinopol. ecclesia. s. eā esse subiectā ap. sedi. q. d. nullus. ⁊ licet sit subiecta. tñ si quid boni tē. hu. cū si qdez v. unitari. ar. quod bonū est in nullo est contēnendū. i. q. i. si fuerit. xv. q. viti. scisciātibus. xix. di. secundū. stultus. stultus tantū dicit quasi extultus. ab extollo lis. quia se extollit. uel dicit stultus quasi statim ultus. ab ulciscoꝛ ris. quia stulte statim ultionē expetit nec deliberat. uel dic q ꝓprie stultus ē q p stupoꝛē non mouet in iniuria. scientiā enim ꝓfert nec ultus est nec ullo ignominie mouet doloꝛe quasi stulte ebetioꝛ coꝛde. vñ Affranius. ego me esse stultū existimo. fatuū esse non opinoꝛ. i. obtusus qdem sensibus non tñ nullis fm papi. ⁊ hu. uiderit. ⁊ fm hoc dicit stultus quasi seoꝛsuꝫ ab ultu. i. ab ultione. qꝛ non ulciscit se fm polli. forte in prima significatione ponit hic stultus cū differt a fatuo. qꝛ fatuus dicit. ut dicā xciij. di. leginus. in pri. ⁊ hic uideas quod dicā. xxiij. q. viij. cōuenioꝛ. in uerbo tanq̄. idē v. uerba Gratiani. quod. i. qa. ut sit arg. a maioꝛi. sic etiā exponit. xxv. di. c. vnū. C in. i. gl. in si. adde. ⁊. C. de sum. tri. l. inter claras. lau. C in glo. q. d. ibi ad hoc iobānes. adde. de hoc teneas ut le. ⁊ no. ex. li. vi. de testi. p̄sentiū. q̄ est inno. iij. ⁊ no. de elec. dudum. ij. C in eadē glo. ibi quod credo. adde. ⁊ bene secundū iob. de san. C in eadē glo. ibi iudicio. adde. dicas hoc est uerum nisi ꝓbetur eum erasse. ex de confes. ex parte.

Quia traditiōe. an secūde v. s. alexādrine. tertie antiochene. depelli ab achatio. s. de sedibus suis. i. deponi. inimicus achatius. depelli. i. deponi. lau. isti sc̄z eoꝝ canones. hu. sacri hyronice dicit. legitimi hyronice. hu. celebrant ab illis. i. celeriter ab illis ꝓmendant. uel hyronia est hu. constātino v. C in. i. gl. ibi epoꝝ. adde. qō falsū est. ut. ix. q. iij. epi. ⁊. c. cuncta. ⁊. c. aliorū. est tñ ar. ō. xix. di. anastasi. C in e. gl. in si. adde. de hac materia loquit. xxiij. q. iij. cū quibus. C in gl. ad cōciliū. in si. adde. s. ꝓpter damnationē alicuius q̄si papa nō possit sine cōcilio aliquē dānare. quod falsuꝫ est hu. C in gl. qa tēpore. ibi adhuc. adde. sc̄z postea in sexta synodo est statutū quod haberet. vñ hu. istud c. ⁊ sequēs legebat ante illud. c. constātinopolitane. ⁊ ante illud. c. de constātinopolitana. io. de sa.

Renouātes. i. confirmātes. hic redit ad ꝓpositum. ostēdens ꝓstantinopolitanā ecclesiā tēpore sexte synodi habere fm locū hu. cōcilij primi ⁊ secūdi. xvi di. sancta. hu. petimus. hic apte habet q sexta synodus hoc priuilegiū impetrauit. ⁊ in tēpore gelasij cōstan. ec. nullus specialē locū inter maioꝛes ecclesias habebat p canones. ⁊ hoc est uerius fm hu. inferioꝛ. i. nostra romana que dī iferioꝛ respectu ciuitatis constātinopol. quo ad situ loci. magis. n. q̄ illa est remota a tumoꝛe terre uersus septētrionē. est ergo inferioꝛ rōe loci nō dignitatis in equalitate hu. Antiochenam. hanc ecclesiā fundauit beatus petrus. ibiq ep̄s ordinatus. sedit annis septē. de hinc successoꝛe sibi in antiochia ordinato romanā ecclesiā suo decoꝛauit ep̄atu. in qua p. xxv. ānos

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ꝛ mẽſes tres a quarto videlicꝫ claudij anno uſqꝫ ad vltimuꝫ neronis annũ reſidens ſcripſit duas epiſtolas que canonice noſantur ꝛ euangeliũ marci. quia marcus diſcipulus eⁱ fuit ꝛ filius de baptiſmo. ꝛ hoc ſic in cronica reperi. ¶ in gl. ſic ergo. ibi ſatis puerſum. adde. de hoc etiã no. ex de priuil. antiqua. ¶ in ea. gl. ibi ſuggeſtũ. adde. ꝛ. c. dilecti. ex de uer. ſigni. qd per nouaſe. ¶ in ea. gl. ibi ꝓpter delictũ. adde. ad h ff. de ri. nup. filio. C. ubi ſena. uel clari. l. ij. ꝛ ex de peñ. ad aures. ꝛ in. c. in qbuſdam. viij. q. iij. talia. ¶ in ea. gl. ibi ita noſ adde. qñqꝫ in perpetuũ. ut in hoc. c. ita nos. qñqꝫ quãtũ ad actũ de quo agit ut ſit delictũ non obſtan. priuilegio puniat ex de priuil. tuarũ. ¶ in ea. gl. in fi. adde. ſup hoc uideas qꝺ no. xvi. q. iij. c. vlti. ꝛ adde alios caſus. ſ. ſi princeps qui illud conceſſit ſciẽter iudicat contra illud. ex de re iudi. ſuborta. in fi. Itẽ ſi uerbo uel facto tacite uel expreſſe ei renũciat priuilegiatus. C. de pac. l. ſi quis in cõſcribendo. ff. de ac. here. l. recuſare. ff. de aſſi. li. l. i. §. ſignare. ex de regul. licet. ex de deci. nuper. ex de his q̃ fi. a ma. par. ca. ex ore. ex de foro. cõpe. dilecti. ex de reſcrip. nõnulli. Itez ꝓpter ſecundũ priuilegiũ ꝺ̃ riũ faciens mẽtiõez de primo. ex de ꝓſcrip. ueniens. v. nõ obſtante arg. a ꝺ̃rio ſenſu. ex de reſcrip. c. i. ubi de hoc. ff. de iure codi. l. diuus. §. penl. ff. de le. iij. l. ſi quis. in prin. Item ꝓpter ſpeciale priuilegiũ poſt impetratũ. nam quãuis nõ faciat mentionẽ de primo forſan. tamen ipſi priuilegio generali derogat. fm id qꝺ no. hoſti. ex de reſcrip. c. i. Item rõne ſcã dali. ut ex de deci. ſuggeſtũ. ex de preſcrip. c. ij. Item propter reſcriptũ in quo continet dã non obſtante ꝛc. ex de foro cõpe. dilecti. Item ob. priuilegio ſpecialis cõuentio ſiue pactũ ex de deci. ex multiplici. fm hoſti. qui ita no. in ꝓced. decre. ſuggeſtũ. ꝛ de hoc no. in ſpe. rubrica de inſtru. edi. §. nũc autem uidendũ reſtat ꝛc. v. quid ergo ſi abbas. ꝛc. Sed nũqd priuilegiũ precedens tollit per ius cõmune ſequens qꝺ non facit mentionẽ de priuilegijs. arg. q. non. ix. q. iij. nunc uero in prin. xxv. q. ij. ſeruatis. ꝛ in eo quod legit ꝛ no. extra de reſcrip. cũ ordinem. ex de offi. ordi. graue. ubi de hoc per ber. ꝛ hoſti. ꝛ videt expreſſum. C. de iuſti. codi. cõfir. l. vna. iuxta fi. v. ſi que uero. ¶ Hinc dat niſi forte. v.

DIffinimus monere in cõcilio ſiue ſedendo ſiue in reſpõdendo ſiue in deſcribẽdo. hu. ſanioris. i. antiquioris. xxiij. q. ij. c. vlti. h. ¶ in gl. i. ibi alij. adde ꝛz q patriarchalibus ſedibus preſident. ut piſanus bitricẽſ grandeñ. nã plures debent eſſe qui in capite cuiuſqꝫ ꝓuincie. ꝛc. xix. di. c. i. fm hu. ¶ Di. xxiij.

BReuiter que. Hec di. diuidi tur in ſex ptes. In prima quarũ ponit qd iuris ſit ꝺ̃ electione romani põtificis. io. de fan. officia ſub. ꝛ miniſtros eccleſie. mõſtrauimus. ſ. a. xx. di. uſqꝫ huc. ¶ in. i. glo. ibi ordinaria. adde. i. c. c. i. ¶ in ea. glo. ibi examinari. adde. ĩ. c. c. ij. ¶ in ea. glo. ibi ordinandi. adde. ĩ. c. iij. ꝛ c. ſequen. annectit ꝛ quid iuris ſit ſi aliqua orta fuerit cõtradictio in cõſecratõe epi. ꝛ de profeſſione obedientie quã debent inferiores facere ſuis platis. ĩ. c. c. illud. ꝛ c. ſequen. io. de fan.

IN nomie dñi. ſapien. xi. Inditione. ſi de inditiõe vis habere plenã notitiã uide qꝺ no. in ſpec. de inſtru. edi. §. breuiter. cõmemoremus. v. poſt annos dñi ꝛc. ꝛ deriuat fm hu. ab indico cas. ibi uideas. ꝛ de indictione habet. xxij. q. v. de liguribus. ꝛ no. ex de fide inſtru. inter. ꝓpoſitis ut a uero nõ deuient. ar. C. de indi. rẽ nõ nouã. patriarchij ad differentiã. ſunt enĩ quinqꝫ patriarche rome. ſeꝫ ſancti iobãnis. ſancti petri. ſancti pauli. ſancte marie maioris. ſancti laurentij extra muros. ſed lateraneñ. magis ẽ fꝫ quoſdã qꝛ eſt ſedes papalis. alij cõtra. iij. q. vi. dudum. ꝛ dr patriarchiũ qꝛ ibi ſummus patriarcha frequẽtius reſidet fm iof. cõſtãtinopolitana a fũdatore. ul qꝛ ibi reſedit ꝓſtãtiñ. h. iof. Nouit. ij. ꝑs. Hic incipiũt uerba Nicol. h. iſerioꝛa. xlv. di. cũ beat. la. trapezitas. i. cãpſoꝛes h. ul trapezite dicũt monetarij ſic dicti forte a ſonitu. uel dicunt cãpſoꝛes quoꝛũ ꝓſonã gerũt ſimoniaci dãdo ꝛ recipiendo lau. ꝛ h. i. q. iij. ex mlĩ ꝛ. c. uendentes. h. malleis perſecutionẽ. hu. dei. i. eccleſia romana. ꝛ ꝓ ideſt. hu. ſagena genus eſt rethis piſcatoꝛis ꝛ dicitur a ſagũ ſagi ꝓpter ſui raritatẽ. ut dicit hu. ꝛ polli. ſed papi. dicit ſagena rethe. ſagenula ꝓ naui ponit. ꝛ forte ſagena ſic exponit hic ſcz ꝓ naui. i. eccleſia. ꝛ hoc innuit lra ſtatim ſequẽs. procellis. procella dicit ab eo q procellat. i. pellat ꝛ uelat. eſt enĩz procella uis uenti cũ pluuia. procelle enim aut de uentis aut de flumibus fiũt. ita dicit yſi. ſed papi. dicit ſic procella tẽpeſtas pluuia repentinus impetus uenti. eſtus uis marina fluctus. ꝛ ſequit procelle nõ minus ſunt terraꝝ q̃s celi tẽpeſtates aut fluctuũ ſunt. q aũt dicit procella q̃ſi procul a cella etymologia eſt ſm polli. cogeret. i. cogi videret. in naufragij. naufragiũ fractio nauis dicit. naufragari eſt naufragium pati. naufragus qui naui fracta ſpoliatus eſt. perdit. deletus. priuatus. ſm papi. profunda profundũ dicit ꝓprie i coꝛporalibus. ut maris profundũ uorago altũ immenſũ magnum. profunditas idẽ eſt ſm pap. ſubmergi. arg. contra qa turbat nauis que petrũ habet. xxiij. q. i. nõ turbat. recidiua ideſt repullulãtia redeuntia hu. que papa v. cardinales intrã ſitiue intellige. ꝛ aliquãdo tenet adiective. ꝛ eſt ſenſus q primo cardinales q ſunt epiſcopi debẽt cõuenire ꝛ de electione tractare ꝛ poſtea alios cardinales ſibi adiungere. ꝛ hoc vult littera ſequens. io. de fan. mox. i. ſtatim uel poſtea. hu. ꝛ qualiter pluribus modis hec dictio exponat. nõ. ex. de elect. qa ꝓpter. ꝛ. xx. q. ij. c. i. clericos. i. alios cardinales non epos cardinales nominatiuus eſt hu. ſicqꝫ i. facta electione. nimirũ v. ſurreperat. lxxxix. di. ſi quis pecunia. religioſiſſimi. i. epiſcopi cardinales. reliqui. ſ. cardinales q nõ ſunt epi hu. certus. v. legitimus. i. canonicus hu. io. eccleſijs. xxi. di. quãuis. xxiij. q. i. rogamus. ex de elec. licet. hu. apicẽ. i. conſecrationem epalem. uel ſi conſecratus eſt epus. apicẽ uocat intronizatõz uel immantationẽ uel quandã benedictionẽ ꝛ ſolennitatem oꝛationis ꝛ forte unctionis que adhibet epiſcopo cum efficit papa. ſicut adhibet preſbiro cũ efficit abbas. xij. q. ij. alienationes. lxix. di. c. quoniã uidemus multos. ex de etate. cũ contingat. nã poſt epatum nullus eſt ordo. ſicut poſt preſbiteratuz nullus eſt ordo niſi epiſcopalis. hu. eligat v. ſaluo debito v. per conceſſionẽ noſtrã hu. bonoꝛe dicat cardinalis q debit bonoꝛ eſt. ubi papa cõſecratus mittit legatos ad confirmandam pacẽ. lxij. di. ego. ſed potius credo q cõceſſum erat ei hoc priuilegiũ q deberet intereſſe electioni pape ꝛ conſenſuz adhibere per ſe uel p nunciũ ſuũ. lxiij. di. adrianus. c. in ſinodo. c. qa ſancta. hu. futurus arg. q imperiũ ſit a papa. quod intelligit hu. quo ad confirmationẽ. ex de elec. uenerabilem. de hoc habet. x. di. quoniã. cõceſſimus. ſ. q eũ facerem imperatorẽ. Et nota q nõ videt eſſe imperatoꝛ anteqꝫ recipiat coꝛonã a papa. ſed dico q nõ ante dicit imperatoꝛ eſt tamen imperatoꝛ ante nõ quo ad unctionẽ uel cõfirmationẽ ſz quo ad impletionẽ ꝛ iuriſditionẽ hu. ꝛ in coꝛonatione imperatoris tribuit cõfirmatio. ex de elec. venerabilẽ. ubi dicit innoc. q ſi imperatoꝛ in loco debito coꝛonã non poſſet accipere nihilominus auctoꝛitatẽ miniſtrãdi ab archiepo colonieñ. poſſet recipere uel ſua auctoꝛitate habet ex electione. de hoc not. xciij. di. legimus. ibi uideas. q ſi v. clericis alijs a cardinalibus. hu. cõgruit. ſ. ut nõ ſit locus ſiue ciuitas interdicta ul ꝺ̃ romanã eccleſiã in apta rebelliõe reſiſtat. ut ꝓtinet in cõcilio grego. x. de elec. ubi. §. poꝛro. li. vi. ꝛ ita in loco interdicto nõ põt electio celebꝛari. ad idẽ ex de elec. cũ inter. in fiñ. ſumpto arg. a ꝺ̃rio ſenſu. nã qñqꝫ locus interdicit. ut ex de reli. do. c penul. ꝛ de cle. ex. mi. poſtulaſti. tũc clerici ſunt interdicti quo ad locũ nõ quo ad ſc. ut no. vin. ꝛ inno. ex de cõſue. cũ inter ar. ex de poſtu. ad hoc. primũ dictũ credo ueruz. planum v.

sicut expressiuꝫ est veritatis hu. sic. lxxix. di. si qs pecunia. in fi. facultates. dicũt quidã ut baꝫ. qꝫ nõ habet potestatẽ disponẽdi spiritualia nisi postq̃ ordines ꝛ insignia receperit. quod sit specialiter in coronatiõe. ꝛ hec põt esse quare papa ante coronationẽ tantũ media bulla utĩ videlicꝫ cũ capitib⁹ apostolorũ dũtaxat sine nomie ꝓprio licet statĩ post electiõꝫ ꝛ immantationẽ nomen suuꝫ designet sed tu dic qꝫ de facto plura ad spiritualẽ iurisditionẽ spectãtia ante coronationem exercet. ꝑt no. in ℣pe. ℟brica de rescrip. ꝓsenta. §. rõe cause ℣. item obtentum est ꝛc. qꝫ si quis. iij. ps. cui quisquis. vsi. quisqs. iiij. ps. decretalis. i. sentẽtie qua discernit sicut etiã dicitur decretalis bonorũ possessio que bonorũ possessione discernit. ff. de suc. edic. l. i. §. decretalis. io. de san. ꝓpetuo quousqꝫ resipiscant. ex de consti. ex li⁹. sic. xxvij. q. i. de viduis. resurgent ad gloriã. oẽs tñ ꝛ boni ꝛ mali resurgent ut dicit apostolus hu. sentiat. i. sentiet sic expone. non enĩ optat ut im precatur sed predicit ad terrorẽ qui cõsecutus est nisi resipuerit hu. furorẽ scꝫ vindictam. siant act. i. obseruatores. v. pars. ¶ in. i. glo. in fi. adde. sic. vij. q. iij. artaldus. xvi. q. i. hic etiã ꝛ. i. q. vij. cõuenientibus. ¶ in glo. hic tangit. ibi pecuniam. adde. nũquid iste sic electas posset accusari de ipsa simonia arg. qꝫ sic. lxxix. di. si quis pecunia. ubi de hoc. ĵ. e. di. c. i. ibi uideas. ¶ in glo. no. ad cautelã ibi. statui. adde. ad hoc ex de ser. non ordi. c. i. ibi de hoc. ad idez. vij. q. i. illud. extra ꝺ resti. in integ. suscitata. ꝛ adde quod dicã. ĵ. viij. q. iij. artald⁹. ¶ in ea. gl. ibi cõuenientibus. adde. in prin. ¶ in ea. gl. in fi. adde. dicas qꝫ licet futura ꝓspici debeat. ut in hoc. c. cũ similibus. nõ tamẽ omnia futura ꝛ omẽs casus fortuiti prospici possunt. ut ex de homici. iohãnes. c. quidã. qꝫ nõ potest aliquis diuinare. xxij. q. ij. beatus. fm iof. qui ita not. in pre. c. quidẽ. debet tñ aliquis sibi ꝓspicere ꝓuidendo cõsiderãdo. ff. loca. si quis domũ. ꝛ adhibẽdo diligentiã quã debet. ut ĩ pre. c. quidã. ubi de hoc uide in gl. vlti. ¶ in gl. uidet qꝫ ĩ fi. adde. ꝛ no. qꝫ hinc etiã colligit qꝫ clerici prius deberent in aliquẽ consentire ꝛ postea alijs religiosis viris uel laicis renũciare lau. sed ar. cõtra. lxiij. di. obeũtibus. h̃ vide qꝺ ibi dicã ¶ in gl. non tamẽ ibi. cõsecrat. adde. dicas qꝫ ex priuilegio speciali epus hostien. cõsecrat papã ꝛ inungit imperatorem. ita no. hosti. de ꝓuil. antiqu. ꝛ. ¶ in gl. aliqs. ibi viciati. addꝺ. videas qꝺ le. ꝛ no. lxxix. di. c. i. ¶ in ea. gl. ibi q̃s sit. adde. et c. abbatẽ. ij. ar. ¶ in ea. gl. ibi bonus. adde. ad hoc extra de elec. cũ nobis oliz. imo sufficit ne malus existat. ut. xvi. q. si. monasteriũ. ¶ in ea. gl. ibi canonicos. adde. ibi de h̃. ¶ in ea. glo. ibi dixerit. adde. qꝺ dic ut no. lxi. di. nullus inuitis. ¶ in gl. semp enĩz ibi uenerabilẽ. adde. in pte decisa ubi dicit ubi debuit. ꝛ ꝓ ista snia facit ex eo. ti. qꝫ sicut. i. nisi. ꝛ de ap. qua frõte. i. nisi. cũ concordãtijs ibi alleg. ꝛ ex de elect. cũ terra. §. statuẽtes. xxiij. q. i. §. pudẽda. ℣. ita tñ. ꝛ arg. ex de elec, scriptũ. ℣. de studijs. ℭ. de sen. ꝛ inter. om. iu. cum sniam ff. de ar. si cũ dies. §. si arbiter. ff. de iusti. ꝛ iu. l. vlti. ij. q. ij. ꝓceptũ. ibi dicit. ꝛ in ecclesia cõuenientes ꝛc. ꝛ ar. institu. ad. l. aquil. §. nã si id. ar. ex de elec. bone me. magun. dic qꝫ ita debet fieri ut dicit io. sed si alibi fiat electio non tñ ꝓpter hoc ẽ nulla nec etiã annullãda qm̃ fm tan. nõ est locus de substantia electionis. nec decre. quã inducit io. ꝓbat qꝺ dicit sz factũ recitat sicut fuit ad hoc qꝺ dico facit qꝺ no. ex de elect. ne ꝓ defectu. in fi. nec usq̃ reperitur ius proditũ qꝫ ꝓpter electõez debeat viciari. ꝛ ideo dicebat hosti. in pre. decre. cũ terra. qꝺ non faciebat vim ubi electio celebraret dũmodo locus clericoꝝ sit honestus. nã non in coquina nec in lupanari. ff. ꝺ iusti. ꝛ iu. l. penl. hoc idẽ etiã dicebat ros. bñ. dicens qꝫ honestũ est qꝫ electio fiat in loco debito. sed si secus fiat nõ credit ꝓpter hoc electionẽ viciari. sed sniam io. approbat hic io. de sa. per pre. decre. qꝫ sicut. ista snia tñ cõiter nõ tenet. ¶ in fi. gl. adde. nã due ptes cardinalĩ semp debent adesse. ex ꝺ elec. licet. nisi sint ualde remoti. io. de sa. ¶ in ea. gl. in alijs ibi cõ firmationez. adde. subaudiunt quidaz ꝛ installationem. alij dicunt solã confirmationẽ sufficere. ꝛ hoc uerius est. de h̃ no tat inno. ex de cã pos. cũ sup. in gl. i. ibi videas. ¶ in ea. gl. ibi administrãdi. adde. hoc uidet falsuz. nã per canonicã electionẽ ꝛ cõsensum legitimũ quis efficit ꝑlatus. ut pz. viij. q. ij. dilectissimi. iuxta fi. ꝛ no. plene. lxiij. di. quãto. sed dic qꝺ post confirmationẽ dat officij iã suscepti plenitudo. ut plene patz ex de elec. nihil est. §. ceterũ. ℣. sicut demũ. nã licet añ sit ꝑlatus ꝛ ius habeat administrãdi. ut ꝓbant primo dicta nõ tñ ante confirmationẽ habet exercitũ administrationis. ꝛ sic logtur decre. hic alle. nosti. ꝛ eo. ti. qualiter. ꝛ. c. bone memo. ma. iuxta prin. ꝛ si se ĩmiserit punit. ut ibi habet. e. ti. li. vi. auaritie. que est ℣rego. x. vñ qꝺ dicit hic gl. administrandi ptãtez intelligit. i. executionẽ. ¶ in ea. gl. ibi in pte decisa. ℣. ceterũ. adde. ibi dicebat qꝫ antequã legatus sedis apostolice peruenisset ad ptes ibernicas illius electi fuit electio celebrata ꝛ electus ille statim inceperat mistrare. ꝛ ideo legatus satis poterat sub dissimulatione trãsire cũ de his pui concorditer sunt electi romana patiat ecclesia. vnde dicebat innoc. qꝫ licet licitum sit mistrare in ecclesijs ultramõtanis sine confirmatione ut sequit in glo. si tamẽ ꝑsens sit legatus nõ potest. extra ꝺ consue. cũ uenerabilem. ꝛ hoc ipse no. ex de electi. bone me. ma. in prin. ꝛ idem no. in pre. decre. cũ uenerabilis. ubi idez sentit ber. cõpo. sed cum illa decre. cũ uenerabilis. hoc nõ ꝓbet. ꝛ decre. nihil. in fi. indistincte loquat ideo alij contradicunt. de hoc vidi in curia dubitari. sed credo sniam inno. bonam cũ in hoc casu cesset ratio cõstitutionis siue cã. ergo debet cessare effectus. ex de ap. cum cessante. lxi. di. neophit. cũ similibus. ¶ in ea. gl. ibi administrare. adde. uidet hoc intelligendũ tantũ de episcopis ꝛ abbatib⁹. ut potest colligi ex decre. hic alle. nihil. in fi. ubi dicit munus benedictionis ꝛ in h̃ respicit abbates qui benedicunt. ut patz in eo qꝺ le. ꝛ no. xij q. ij. alienationes. ꝛ ubi dicit cõsecrationis ꝛ sic respicit epos qui cõsecrant. sed ratio ibi posita generalis est. ꝛ ideo forte h̃ loquit io. sic generaliter. ꝛ qꝫ dicit hic qꝫ possunt administrare intelligit ibi inno. esse uerũ ac si ꝑlati essent cõfirmati. vnde fm io. de san. ꝛ pe. possunt tales beneficia cõcedere. ꝛ hoc uidet littera ĩstius decre. ubi dicit in spũalibus ꝛc. sed ros. ꝛ iob. dicunt qꝫ nõ possunt cõferre dignitatẽ uel ꝑbendas. ut e. ti. nosti. ꝛ. c. qualiter. ꝛ hoc ꝓbat littera ipsius decre. nihil. in fine. ubi dicit. de rebus ecclesie nihil penitus alienẽt. administrabit ergo in spũalibus ut cãs spũales tractãdo de causis mrimonialibus diffiniẽdo uel cõmittẽdo ꝛ similia. ꝛ si beneficia cõferat ex hoc meret ꝓuari. ꝛ sic de facto ut audiui in curia sententiauit dñs ℣icolaus. iij. inberẽs lre ꝑdicte. nihil penitus ꝛc. in tẽporalibus administrabit accipiẽdo iuramẽta a uasallis ꝛ similia. ¶ in ea. gl. ibi est habendus. adde. arg. ad hoc qa qui actionẽ habet rẽ habere uidet. ff. de reg. iu. qui actionez. sed alij contra. nã tunc demũ quis assumptus dicit quando pacifică ꝛ quietã habet possessionẽ temporaliũ ꝛ spũaliuz ac plenã administrationẽ. ex de elec. cũ in cunctis. §. cuz uero. ff. de uer. sig. l. nomẽ filiarũ. §. habere. ad hoc. xvi. q. i. ne ꝓ cuiuslibet. xxi. q. ij. si qs iam. ex ꝺ ꝓben. de multa. ibi recepit. ad hoc etiã facit expresse stilus vicecãcellarie curie romane. nam in lris ꝓuisionum apponit illa clausula qꝫ postq̃ fuerit quis pacifică beneficij collati possessionem adeptus se faciat ad ordinẽ ꝓmoueri quẽ beneficij collati cura requirit. ergo nõ ante. ℭed quid si solũ minoris ptis bonorũ ecclesie possessionẽ nactus est. dicunt qdam qꝫ nõ sufficit nisi fuerit nactus possessionẽ maioris ptis bonorũ. ar. ex li. vi. de resti. spolia. frequẽs. §. illũ. tu dic qꝫ si liberũ habet cure aiarum exercitium dr̃ possessor licet habeat minoris ptis possessionẽ tãtũ. quia cura aiarum est principalis ꝛ dignior. ar. in pre. decre. frequẽs. §. fi. xcvi. di. duo. xxxviij. di. sedulo. ex de eta. ꝛ qua li. cũ sit. secus aũt si nõ habeat cure exercitũ liberũ licz habeat possessionẽ maioris ptis bonorũ. ar. ex. de elec. duduz. ij.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

propē prīn. ad hoc facit quod plene no. gul. bu. eī li. vi. de elec. licet canon. ibi videre poteris. ꝛ. xcij. di. si q epi. ¶ in c. glo. in fi. adde. hec cōiter habeī concordātia falsa. ſ. extra de reſti. ſpo. ſepe. nā debet habere. eī de dolo ꝛ cōtu. contingit in fi. ſed vīn. no. ibi ſic poſſet dici ſuper hoc loco q ubi infra annū qs nō eſt nactus poſſeſſionē ,ppter aduerſarium poſt annū nō eſt uerus poſſeſſor. vñ ibi dicit conſtituaī. ſed certe videī q quotiens per aduerſariū impedior poſſidere q pro poſſeſſore habeor. ff. de bo. auc. iu. poſ. quāuis. ſed ſi p aliū impedior idē mihi ad intereſſe teneī. ff. ex qui. cau. in po. ca. l. pe. fm tan. dicebat innoc. q predictū uerbū conſtituaī tene tur ,ppīe ſi agatur pſonali actione ſed ſi agatur de reali tene tur impropīe. ut ſit ibi ſenſus quaſi diſcernaī uerus poſſeſ ſor fm iūno. ꝛ ſic fm tan. ꝛ iūno. uideī eſſe idē poſt annum. ſi cut ſi toto anno poſſideret ita q poſſet agere interdicto vnde vi cōtra detinentē qđ vīn. non credit eſſe uerū niſi excōicatio interueniſſet ꝛ in ea remāſiſſet per annū. xi. q. iij. rurſus. mul ctam autē non infliget ſibi iudex ,p eo q non paret ei in hac parte. eī de dolo ꝛ cōtu. c. i. que tñ multa habet locum fz le ges etiaz ubi qs nō paret iudici preter intereſſe aduerſarij. ff. ſi qs in ius voca. nō ie. l. ij. §. i. fm vīn. qui ita no. de ſeqſ. poſ. c. i. ¶ in glo. hic habes. ibi. §. patz. adde. ibi ideo quia non eſt ſuperior cuī quo petaī reſtitutio. ſecus forte in alio intruſo qui. ſ. ſuperiorē haberet. io. de ſan. ad hoc facit quod ſequtur. ¶ in ca. glo. ibi reſtitui. adde. nec crimen ſpoliati im pedit reſtitutionē. ar. iij. q. v. quia. de hac materia ſatis not. xiiij. q. i. in ſumma. ꝛ ibi dicā. ꝛ iij. q. i. §. patet. ꝛ iſtam ſniam g. hic ſequtur io. de ſan. ar. iiij. q. vi. omibus. ¶ in ca. glo. ibi dilectus. i. adde. ad idē. vij. q. i. pſentium. lxiij. di. quoūdā. ¶ in ca. glo. ibi exceptis. adde. de his habeī. iij. q. i. in prīn. ¶ in ca. glo. ibi reſtitutionē. adde. idē no. inno. eī de cōceſ. pben. cū noſtris. in glo. penl. iuxta fi. ꝛ facit quod no. iij. q. vij. §. uerū. in glo. ecce. in fi. ſed nunqd minoris excōicatiōis obiectio impedit reſtitutionē. dicit vīn. nō credo ſicut nec ob iectus alicuius crimis. eī de reſti. ſpo. itē cum qs. periculoſa eſt enī cōmunio illius q ꝑuatus eſt cōmunione fideliū. ut xi q. iij. cū excōicato. fm vīn. q ita no. eī de offi. dele. prudenti am. iuxta fi. ¶ Epī uero. Hic icipit. ij. ps huius di. In qua ponit q̄ ſunt queręda in epō fm io. de ſan. tēpore conſecrati onis pe. cartigenenſis primū ſequens. c. eſt iſtius cōcilij. itez omnia. c. ab illo. §. dehinc. uſqz ad illum. §. clerici. que oſten dūt qualiter epūs uel aliquis inferior debeat ordinari ſunt e iuſdem concilij. eorum ſcz epiſcoporum.

QUi epūs. natura. i. naturaliter. ſ. naturali ingenio. bu. prudēs. ſ. ne decipiaī bu. prudētia fm ſenecam fm tria tēpora cām habet. qz qui prudēs eſt pītia ordinat. futura pūidet. pterita recordaī. ꝛ de hoc dicit aplus oportet epm eſſe prudentē. xxxvi. di. in prīn. ꝛ adde q dicz de pe. di. ij. ſapiens. vita. i. cōuerſatione alias repellitur tanq̄ criminoſus hu. caſtus. caſtus primū a caſtratione dictus eſt. poſtea placuit ueteribus etiā eos ſic noiari quia perpetuaz li bidinis abſtinentiā pollicebanī fm pap. vnde dicī caſtus q carnis libidinez refrenat. ꝛ dicī a caſtro as qđ eſt teſticulos amputare. uel caſtus dicī a ceſton qđ eſt indeclinabile. ꝛ eſt cingulū veneris quo accinguntī mulieres ī legitimis nuptijs in ſignū caſtitatis fm polli. ſic. xxviij. di. quādo. ſobrius ī po tu ꝛ cibo ꝛ ueſtibus ꝛ dictis ꝛ factis hu. puigil pabolis. xx. hoc non ſolū de corporis ſomno intelligiī ſed etiā đ ſomno pigricie. lxxxvi. di. c. fratrē. hu. cauens. i. cautelā adhibēs. h. humilis dicī humilis quaſi humo declinis fm yſi. Et nota q in ceruice epali nil ſplēdidius lucet q̄ humilitas. c. di. con tra morē. ꝛ no. q humilitas eſt caput in virtutibus. vñ gl. ſu per pſal. vide humilitatē meam ꝛc. ꝛ nemo vivificaī niſi per humilitatē que eſt caput omnū virtutū. in aīa uero ratio eſt caput. vnde apls. caput mulieris eſt vir. i. ratio ſenſualitatis. ita exponit aug. Itē in eccleſia caput eſt chriſtus. vñ apoſto lus. ipſum dedit caput ſuper omnez eccleſiam. ad hoc. xxij. di. c. i. Itē caput filij ꝛ omnū eſt deus pater. vnde apoſtolus caput chriſti eſt deus. Nota etiā q humilitas dicī caput v tutum tanquā cuſtodia. fides tanq̄ primū fundamentū. i. q. i. cū paulus. charitas uero eſt caput ꝛ matrimoniū virtutum q̄ſi forma ꝛ actus vivificās eas. alias miſericordia dicī com plementū oiuz virtutū. lxxxvi. di. nō ſatis. circa fi. ꝛ als diſcē tio appellaī mater omnū virtutū. i. q. v. pſentū. eī de of. cu. c. i. ſi miſericors. lxxxvi. di. non ſatis. lr̄atus. xxxvi. di. lr̄atos in lege. i. in utroq̄ teſtamēto ꝛ in iure canonico aliaſ ſi neſcit canones repelliī. lxi. di. ſtatuimus. inſtructus. xxxviij. di. om nes. eccleſiaſticis nō dicit legalibus hu. Et ante. ij. ps. confir mans. fatendū eſt etiā ꝛ tenendū fideli ac deuota ,pfeſſione. q ſanctus ſpūs eternaliter ex patre ꝛ filio non tanq̄ ex duo bus principijs ſed tanq̄ ex vno principio nō duabus ſpira tionibus ſed vna ſpiratione ,pcedit. eī li. vi. de ſum. tri. fideli Et nota q dicit ex vno principio qz ſola trinitas eſt vnū vni uerſoū principiū. ut eī eo. ti. firmiter. circa prīn. ꝛ c. dānam? §. nos autē. Sed quō dicī principiū ubi ē eternitas. dic q ē ſiue dicī principiū principiās ſiue effectiuū reſpectu creatura rum non reſpectu diuinitatis ſeu diuerſarū perſonarū. ꝛ ita ſumiī in euangelio io. In principio erat uerbū cē. ꝛ in ps. te cū principiū cē. trinitatis. i. totā rrinitatē. vnitatē. ſ. tres perſo nas hu. predicans ſubeſſe hu. ſi ſingulas v. totas. i. oēs. xx. di. de quibus. hu. ſi incarnationē v. Nota q incarnatio acti ue tote trinitati attribuiī. quia indiuiſibilia ſunt opera trini tatis. xxviij. q. i. ſic enim. ſed in uno reſpectu magis patri in alio magis filio. in alio magis ſpiritui ſancto. Si enī cōſide remus extrema ſcz diuinā naturā ꝛ humanā que ſunt in ifi nitum diſtātia. ſic magis cōuenit patri cui attribuiī potentia cū hic ſit ſumme potētie. ſi uero modū ꝛ finē qui fuit ut dece peret diabolus qui hominē ſeduxit credēs xpm incarnatū purū hominē. ſic magis attribuiī filio cui attribuiī ſapientia. cū hic fuerit ſumme ſapiētie. Si aūt cōſideremus motiuū q fuit ſumma charitas ſic magis cōuenit ſpiritui ſancto cui at tribuiī charitas ꝛ benignitas. ſed incarnatio paſſiua in ſola filij pſona facta fuit ut hic. Itē ſciendū q tactū eſt q tres per ſone operate ſunt incarnationē nō tribus ſed vnu illarū. ꝛ ex emplū ponitur tribus puellis induētibus vnā ex illis. vnde ibi eſt cōmunis actio. ꝛ cū hic incluſa relatio rōe cuius icar natū eſſe non dicī ē de tribus pſonis ſed tantū de pſona filij fm ergo q incarnari cōuenit nature diuine idē eſt q carnez aſſumere. ꝛ hoc dicit duo ſcz actionē ſumendi a ſe. ꝛ trinita tē illius actionis. qcquid ergo actionis eſt ibi cōmune ē. qa tota trinitas ſibi vniuit naturā humanā. ſed trinitas vnioīs eſt pſona filij in quo eſt ſuſceptio humane nature. vñ in ſuā perſonalitatē carnē aſſumere hoc cōuenit ſoli uerbo. Et no. q in natura dei eſt trinitas perſonarū videlicet pater ꝛ filius ꝛ ſpiritus ſanctus. in hypoſtaſi filij eſt trinitas ſubſtantiaruz uidelicet deitas ꝛ corpus ꝛ aīa. in ſacramēto corporis ē trini tas ſpeciez videlz panis ꝛ uinū ꝛ aq̄. In natura dei nec acci dens in ſubſtātia nec ſubſtātia in accidēte. In hypoſtaſij fi lij ꝛ eſt accidens in ſubſtātia ꝛ ſubſtātia in accidēte. in ſacra mento corporis accidēs eſt ſine ſubſtātia. ſed ſubſtātia ſubſi ſtit ſub accidēte. diuinitatis. i. diuine pſone. ſ. filij. ſolus enim filius eſt incarnatus. nō pater nec ſpūs ſanctus. de ꝑſecr. di. iij. oēs quos. hu. ſi aūt dicas. i. diuine cēnte ḃ eſt uno mo do uera. alio mō falſa. diuina enī eſſentia eſt incarnata. i. car ni unita. hoc uerū eſt. ſed incarnata. i. ex carne uel ī carne na ta. hec falſa eſt pe. ex patre. Sciendū eſt q in diuinis officijſ nō poſſet eſſe unitas eſſentie ꝛ eternitas pſonarū niſi eſſz ibi perſonarū origo. nā niſi una pſona oriref ex altera pſona ñ eſſet ibi pſonarū diſtinctio. qa ut ait damaſcenus in li. prio. c. i. pater ꝛ filius ꝛ ſpūs ſanctus. ſ. oia unū ſunt pter ingene rationē ꝛ generationē ꝛ ꝓceſſionē fm egidiū. q dicat cē notā dū q generatio fm quā filius accepit cē a patre ē itellectual.

nō materialis.nā pater intelligendo se gignit in seipso concep
tū quendā qui cōceptus dicit esse uerbū. t illud uerbū gig
nit de scientia patris.sic etiā in nobilissimis cū aliqua intelligi
mus formamus in nobilissimis conceptū aliquē qui dicit esse
uerbū.ex matre.dicit beatus ber.magnū est q ihesus sine vi
ro est de uirgine natus.sed magis fuit cōtra naturā q eua si
ne femina de hoie formaret.infinite uero potētie q adā sine
hoie t femina crearet.humana.habēs nō repetēs ex uisceri
bus matris.xxxj.q.ij.qō uero.hu.non eni aia est ex carne.
ut dicunt heretici.ut ibi t.c.moyses.simul repete t ut hugo.
¶ Ordo.in eo una psona nō due hu. psona fm Boeti.in
li.de duabus naturis.una psona duasti est rōnalis nature i
diuidua substātia.t si dicit psona quasi per se una.q.singla
ris t indiuidua.ut petrus paulus t hmōi fm polli. unus fi
lius nō duo hu.unus xps utriusq nature.i.deus t homo.
unus dns tē.sic ,p salute.i.pe.ij.receptionē q̄stum ad aiam.
que recipit carnē.resumptione q̄stū ad carnē ñ aūt ad hoicm
q: postq̄ diuitas assumpsit humanitatē nunq̄ eaz deposuit
uel reliquit.uerū eni est q totus filius dei fuit in sepulchro.
totus in inferno nō tñ totū.aia eni fuit sepata a corpore sz di
uitas a neutro t neutrū a uerbo hu.totus eni dicit personaz
t persona filij dei in sepulchro fuit cū carne.t in inferno cuz
aia.t ideo uerū est q totus fuit in sepulchro totus in iferno
sed totū dicit concretū ex natura diuina t humana natura.
t hoc nō fuit ibi qa aia fuit a corpe sepata. vñ nō fuit homo
in illo triduo pe. dicit lau.exquo xps carnē assumpsit nūq̄
deposuit.vñ dicunt quidā theologi per illā unionē uerbi ad
carnē q xps in illo triduo fuit uerus homo.alij cōtra. quia
homo mortuus nō est homo.in qua.s.carne hu.ueniet.qa i
forma hois apparebit in iudicio hu.querendū v. ueteris te
stamenti.hoc dicit ,ppter quosdā hereticos qui nouum testa
mentū recipiunt t uetus respuūt dicētes ueteris testamēti de
um nō fuisse auctorē.xxiij.q.ij.quidā.v.seueriani.hu. io.d
fa.apostoloz.i.apostolicoz uoluminū p que intelliguntur
oia uolumina noui testamēti hu.si diabolus v.per arbitriū
idest per suā puersam uoluntatē hu. t hoc dicit ,ppter quos
dā hereticos.de cōse.di.iij.c.vlti.io.de fa.querendū v.secre
ta v.penas.x.q.i.placuit.in fi.xxij.q.iij.quesitū.in fi.si nup
tias.ij.ps.xxx.di.si qs nuptias.xxvij.di. si quis discernit.
hu.alias qui dānat nuptias est hereticus.xxiij.q.ij.qdam
v.hereditate.si secūdas v.qui quidē heretici dānant.xxxi.q.
i.aperiant.si carniū peceptionē.xxx.di.si quis carnē.si penitē
tibus recōciliatis v.hoc dicit ,ppter quosdā hereticos q nul
los penitētes recipiebāt.xxxiij.q.ij.quidā.alij dicebāt nul
lam penitentiā esse utilē nisi primā.alij nisi ultimā.de pe. di.
iij.§.itē q frequēter.t.c.adhuc instāt.t.§.sine.hu.si in baptis
ma v.dimittant.de cōse.di.iiij.c.ij.si extra v.catholicam.i.ex
vnitatē ecclesie hu.his oibus.nā altero deficiēte pdictoz re
pelli pōt.qz si vnū pdictoz deest vicii ineſt.qz si non est pru
dens est simplex.t sic de alijs.nā ubi plura exiguntur si unum
illoz deest totū factū irritat.xxxviij.di.que ipsis.xxj.q.ij.a
nimaduertendū.xxx.q.v.c.i.t saltē generaliter in oibus his
exaiandus est qui debet ordinari epūs.t sufficit si qbusdam
enumeratis generaliter interroget si teneat articulos fidei fz
hu.cōsensu.i.nō dissensu.sufficit eni q nō dissentiat.ar.ff.so
lu.ma.l.ij.io.de fa.lau.suscepto v.suis morbus.s.prauis. q.
d.a se fm desideria carnis ,pficiscētibus.t sic in mala signifi
catione accipit.sic.iij.q.ix.plura.io.de fa.bis.s. que hic cōti
nent uel in alia pte.c.pcedentis uel sequētis.que nō ē h.hu.
¶ in gl.ista exaiatio ibi ignotos.adde.ar.ad hoc.j.di.pr.
nullus.ubi de hoc.¶ in ea.gl.ibi eligēdi.adde.primo de for
ma electionis q̄ d psona electa querendū ē.ut colligit ex or
dine lre ex de elec.cū dilecti.v.metropolitanus.t.c.nihil est.
primo rñso.t.§.ceterū.ibi sup electionibus t electis tē.t sic ser
uat romana curia.¶ in gl.i.liij.di.in fi.adde.in auten. quō
opor.epi.§.i.col.i.cauēs.i.cautelā adhibens.hu.¶ in glo.
idest apertis ibi non inusitatis.adde.vnde apostolus ad thi
motheū.,pphanas uocū nouitates deuita.ioh.¶ in ea.glo.
in fi.adde.i.cōtra inutilia multa t superflua t duplicia que in
instrīs apponunt p tabelliones.¶ in gl.idest creationē. ad
de.sub.nō necessitatē.¶ in ea.gl.ibi malus.adde. omibus
eni datū est liberū arbitriū.de pe.di.ij.si eni. de hac materia
le.t no.xvi.q.ij.§.visis.xxvij.q.ij.§.ex his omnibus.de pe.
di.ij.§.q uero.in fi.t.c.sequen.v.habuit ergo.ibi uideas.
¶ in c.gl.ibi peior.adde.ūno uidet q diabolus bonū ope
ret.ut patz in eo qō le.t no.de pe.di.ij.si eni. iuxta princi.v.
nec grande.in glo.cū credere.tē. ¶ in ea.glo.in fi. adde.h
le.t no.ex de sum.tri.c.i.t hoc ,pbatur in pce.c.de.pe.di. ij.
si enim.¶ in gl.i.dimissa.ibi per baptismū.adde.sed rema
net iniquitas ipsa.i.fomes peccati.de pe.di.iij.c.ille rex.t ui
deas qō le.t no.de conse.di.iiij.c.ij.t.c.nō ex quo.¶ in.c.
glo.in fi.adde.no.ex de bap.maiores.§.illud i fi. ¶ in gl.
sed queri.in fi.adde.t sic est hic arg.q si laicus uelit denun
ciare est admittēdus.t si probat est remouēdus electus quia
suspectus est.arg.de cōse.di.ij.iubemus.imo expressum ē q
si laicus cōtradicit metropolitanus nō debet eum cōsecrare.
in auten.de san.epi.§.si quis aūt.coll.ix.q intelligo de quo
libet laico bone fame.non tantū de parrochianis.infamē ad
denunciationē nō admitto.arg.ij.q.vij.accusatio.hu. cōtra.
nihil eni erit sic studiosum imperatoribus sicut sacerdotum
honestas.in auten.quō opor.epi.coll.i.in prin.quod etiam
plures audire debeat habes cū sua interfit.ex de testi.de cete
ro.imo ut repellat ab obtinendo excipiet etiā femina.ex d te
sti.tam lris.lau.t dicebant ioh.t hostiē.q sicut parrochiani
possunt petere prelatū.ut pz ex de statu monac.q dei. sic per
cōsequens per distinctionē eo q in malo sacerdote t in ma
lo plato populus patiat famē t sitim uerbi dei.viij.q.i.auda
cter.t ideo ipsoz interest.ex de elec.querelā.xvi.q.i.constitu
tum.t ita ipsi no.in pce.decre.q dei.t videas qō etiā dicam
j.e.illud. Et nota q electo nō petente cōfirmationē uel cōse
crationē possum denūciare superiori.dñe talis est in tali pec
cato.vnde non pōt nec debet cōfirmari nec cōsecrari.xxij.q.
v.hoc uidet.t facit ad hoc optime qō le.t no.ex de despon.
impube.ad dissoluendū.v.denūciari.tē.nā licet illud.c.loq
tur in matrimonio carnali.dicit ibi inno.q eodē modo pōt
ibi agi in matrimonio spūali.sed caueat sibi ille qui denūci
at quia nō pōt denunciare peccatū qō fit in forma electionis
si eius executionē nō impedit.nec de crimine de quo egit pe
nitentiā nisi sit tale q post penitentiā ordinis executionē im
pediat.ex de renūc.nisi cū prudē.§.i.t no.ij.q.i.si peccauerit.
sz ar.ℨ.l.di.ex penitētibus.dic cū innoc.illud loquit de irre
gularitate criminis ubi dispēsatio est necessaria.

Ps ergo.hic incipit.iij.ps huius di. In qua ostē
dit ysi.qualit debeāt clerici viuere.t que uitare.t q̄
sunt inuestiganda in clericis fm ioh.t pe. nō uidet
hoc.c.facere ad ,ppositū Ora.cū ipse intendat tractare d ex
aminatione clericoz epoz uel alioz.sed dico q occasio
ne ultimi uerbi pcedentis.c.introducit hoc.c.scz ad ostēden
dum qualiter debeāt viuere t se habere nō solū epi sz etiam
generaliter omēs clerici fm hu.t hoc demōstrat.c. pcedens
in prin.ubi dicit uita castus.nā cum clerici ita debeant esse t
viuere ideo introducit hoc.c.t dic.his.s.clericis.lege patruz
idest canonibus.cauet.i.ad cautelā prouidet t statuitur hu.
publica.i.cōmunia.sicut sunt nuptialia t socialia que fiūt de
cōfertis qbus clerici nō debēt itereſſe.xxxiiij.di.presbyt. xlii
ij.di.nō oportet.t.c.nō liceat.hu.sobria quo ad cibos t po
cula t modicā refectionē.s.ut ad necessitatē tm ibi corpis ser
uiat.xliij.di.cōuiuia.de cōse.di.v.sint tibi.t.c.quādoq. h.
incumbāt qō qui fecerit a clero eijciat.xlvij.di.qm multi. h.
nō fraudibus.i.fraudulēter.hu.studiū.i.usum.appetāt.i.im
pediant.uel.i.officiū alicuius exercēdo simulatorie.s.t eo so
lo aio ut nō nocēat illi.h.materiā.xi.q.iij.ira.ē.n. cupiditas

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

radix omniū maloꝝ. xliiij. di. bonoꝝ. ⁊. xlix. di. hinc etenī. ⁊ in hac generalitate cōprehenduntur genera singuloꝝ nō singula generū. ut in superbia que est radix omniū maloꝝ. nā nō est aliquod genus mali de quo nō procedat aliquod ex cupiditate aliquod ex superbia. hu. de hoc no. ex de cōstitu. nam cōcupiscentiā. fugiant. s. ne imponant eis spē ⁊ ne ducti cupiditate amore diuiciarū amori deo preponāt. nā christus ⁊ discipuli pecuniā habuerūt. xij. q. ij. futurā. ⁊. c. exemplum. ⁊. c. aurū. fm hu. vñ dic q hic nō prohibet pecuniam. sed eius amorē. arg. xi. q. iij. ira. negocia ex de vi. ⁊ ho. cleri. clerici. per ambitionē. i. q. vi. sicut. C. de epi. ⁊ cler. si quēquā. cōfirmationes. xi. q. i. si qui. obtrectationes. habetur. vi. q. i. sunt plurimi. nō uagi. xxxv. q. v. nō solo. ⁊ dicit Gregorius. q ñ licet intueri quod nō licet cōcupisci. ad idem eccles. ix. simule vi. q. i. ex merito. ibi etiam dicam. petulātia. i. lasciuia. h. fluxido. i. lasciuo inuerecunde undiq discurrēdo. hu. uerecūdiā xxxij. q. iiij. in eo. lxxxvi. di. nō satis. v. item cōsiderāda. incestuq. xl. di. §. viii. obscenitatē. xlvi. di. clericū. hu. castimoniā. xi. q. iij. c. si quis hominē. ⁊. c. extimant. senioribus. i. platis. debitam. vij. q. i. quia frater. iugiter. xxij. di. c. ij. tales eni. vf. C in glo. i. cōtinentia. ibi lasciuos. adde. scz ut nō dicantur ibi uel fiāt impudica uel inhonesta. xliij. di. cōuiuia. fz hu. C in glo. i. pro sacramētis. ibi gratia. adde. hanc sniam nō approbo. quia in sepultura gratia non confert ⁊ tamē ibi simonia cōmittit. i. q. i. dictum est. xij. q. ij. in ecclesiastico. fm hu. C in ca. glo. ibi simoniam. adde. hoc reprobat. h. cuius fuit ista glo. C in gl. nō solā. ibi. qd male fiat. adde. hoc idē pz in eo qđ le. ⁊ no. ex de vi. ⁊ ho. de. monasteria.

TAles. Hoc. c. spectat potius ad examinationē de ricoꝝ qz epoꝝ. unde potius deberet esse in sequenti di. ubi tractat de examinatione aliorū de ricoꝝ. hu. melius electiue. xxij. q. i. cōsideranda. hu. sacerdoti episcopo hu. digne. xvi. q. i. sunt nōnulli. multos. extra de eta. ⁊ quali. cum sit. C in gl. qui ex certa. ibi ordinādi. adde de hac materia legit ⁊ no. xxxvi. di. qui ecclesiasticis. ⁊ ibi dicam. ⁊ adde qđ dicam. i. q. i. si qui episcopi. Rubrica ibi q cunq uel sex. hec rubrica est aliter in bo. li. i. c. sed ⁊ illud. ubi ita ponitur. ut dum episcopus eligit. si cōtradictores habeat quinq episcopi cōueniant. ex cōcilio carthaginēn. iiij. in bo. li. pmo. c. sed ⁊ illud. non est talis titulus. sed dicit ibi ex cōcilio aphricano. xxvij. ca.

ILlud. presumāt q intelligendū est quādo qui cōtradicūt aliqua fama consentiēte crimē obiciunt. sed probare nō possunt. iob. de fa. tres tantum uel iiij. in bo. li. i. c. sed ⁊ illud. habet aliter ista lra. ubi sic dicit. Tres epi iam sed postulent ad numerū supradictorū. si haberi possunt duo in eadē plebe cui ordinandus est. ⁊ discutiant primo ⁊c. ⁊ secundū istam lram multum uariat intellect huius. c. cum qua littera cōcordat rubrica ibi posita. quam predixi. ⁊ secundū hoc patz lram fuisse immutatā per Gra. tres scz accedere. discutiant. ij. q. vij. si qui sunt. lau. discutiantur an uelint probare an nō siue an debeant recipi an nō. ul cōtradicētes uocat omēs qui infamant eū an sint tales. ul ñ tales q eorū infamatio inducat purgationē. fm hu. persone. sic. ſ. xv. q. iij. de crimine. pertractētur dicit hu. q si ad consecrationē epi alij episcopi delegent. ipsi debent eū examinare ⁊ si crimen obiciat hoc debet audire. si uero cōuictus fuerit nō debent eum ordinare nec cōdemnare sed ad delegantez referre. ⁊ hoc dicit esse notādum. publico. sed cōtra. xi. q. i. te simoniū. ibi solutio. Item contra. xv. q. v. c. i. ibi soluc. Hic no. io. de fa. q hoc. c. loquit de ordinādo. nam aliud est de ordinādo epo uel presbro. aliud est de iaz ordinato. h itaq quoniā de ordinādo ideo publice examinādus ⁊ purgād' esse dicit. cū enim ex ipsa electionis cōtradictione suspectus habeat ideo in publico purgabit. ut qui omnibus alijs preficitur ipsis omibus irreprehensibilis uideat. ⁊ hoc quidem a quolibet quando licet undecūq infamia oritur ei qui non est episcopus. secus autē in ordinato. ut in precedēn. c. xv. q v. c. i. presbr autē uel epus uel diaconus factus in publico purgari nō cogitur. nisi a suo populo fuerit infamatus siue accusatus. ij. q. v. presbr. fm io. de fa. ⁊ idē sentit hu. C in glo. casus. ibi ad audiendū. adde. nā de illa causa cū sit criminalis uel causa presbri nō debet agnosci a paucioribus qz sex episcopis. fm hu. C in ca. glo. ibi consecrandū. adde. sub. ⁊ sic tenet improprie. sic exponit eligere. i. confirmare. viij. q. i. c. remote. ⁊ eligere. i. cōsecrare. viij. q. i. epo. in fi. ⁊ fm hu. ⁊ io. de fa. C in ca. gl. ibi examinandū. adde. innocētia crimine. ff. de publi. iudi. his qui. lau. C in ca. glo. ibi accusationis. adde. infligebat iof. q in modū exceptionis crimē proponeret dicit eni q hic est intellectus huius. c. si electus consecratur a tribus episcopis ⁊ exceptio ꝓponitur contra eum uenient alij tres epi ad examinationē illius obiectionis ⁊ si consecratur a quatuor uenīēt duo. ⁊ si nihil sit ꝓbatum si remanet infamatus purget in eadem plebe fm io. de fa. C in ca. gl. ibi posset expediri. adde. q nō posset si esset criminalis cā. ut ex de accusa. uenies. C in ca. gl. ibi sup his. adde. dicūt inno. ⁊ hosti. q duodeci episcopi sunt necessarij nō solū in crimia li accusatione episcopi. iij. q. viij. c. i. sed etiam si ciuiliter agit de crimine. ⁊ hoc fatent si excipiat ut remoueatur ab epatu. ut hic. ⁊. xxxiij. di. quorundā. nam post talē admonitionez uel repulsionē remanet ita infamis q incligibilis fit. ut ex d elec. super eo. ⁊ ita ipsi no. ex de ꝓben. graue. Sed cōtra qui excipit nō agit. Item exceptionē non sequit uindicta ex sui natura cum ad uindictā actum nō sit. Rñdeo uez est sed ex accidentali est quod remouet a dignitate obtinenda ꝓpter infamiam. nā infamibus porte dignitatis ⁊c. ex de excel. plat. inter. C. de digni. l. i. §. i. li. xij. nā licet de crimine excepto nō iudicet tamē ꝓpter crimen exceptū bene repellit a dignitate. fm innoc. qui ita no. ex de purga. cano. c. penl. in gl. de alio crimine ⁊c. ubi de exceptione cōsueuit esse. ⁊c. Igit fm istam sniam supplendū est ad tex. q etiam sex alij epi cōuocentur ⁊ sic erunt duodeci epi. ⁊ sic minor numerus ñ excludit maiorem. ut alias no. xv. di. c. i. in glo. alibi ⁊c. si audacia concedatur credo q secus sit in isto casu huius. c. ⁊ secus in cāu illius. iij. q. viij. c. i. qa ibi loquit de episcopo cōsecrato. hic vo de consecrādo. ⁊ hic fit mētio tātum de sex epis. quia causa est non epi sed sacerdotis qui numerus in cā presbri sufficit xv. q. vij. c. si quis. ⁊. c. felix. ⁊ q talis adhuc nō sit epus. patet ex de transla. c. ij. ⁊ ideo sua ecclesia quo ad quedam dicit viduata ut ibi. Uel teneas thema capli sicut iacet. sed in electo consecrādo in cognitione criminis ei obiecti istud capitulum uendicat sibi locū. alia. c. in alijs casibus loquūtur. sicut patet subtiliter intuenti. alias nō est uera reductio ad cōsonantiam. C in ca. glo. ibi deponere. adde. iij. q. vi. q̄uis. C in ca. glo. ibi alij intelligant. adde. iste casus non ualet fm lau. cuius fuit casus precedēs. non obstat huic fm eum. l. di. studeat. ubi innuit q septem esse debent. i. episcopus ꝓprius cū sex. nam ibi agit ad depositionē fm lau. C in ca. glo. in fin. adde. ⁊ statutū est q tot sunt epi ad recipiendā eius purgationē fm hūc casum scz ꝓpter dignitatē electionis. scz quia est electus in epm. hu. C in gl. qui soli. ibi cōsecrare. adde. ⁊. li. di. c. fi. ⁊. lxiij. di. c. i. ⁊. iij. ex de tēpo. ordi. nec epi. C in eaꝺ glo. in fi. adde. ut hic. C in glo. ibi enim. in fi. adde. ⁊. c. scriptum. C in glo. no. arg. q laici ibi. clericoꝝ. adde. ꝓterea ex hoc sequeret q siue iste electus aut male fame fuerit siue nō. semp admittent laici per illud. c. omibus. quod tamē falsuz est. ij. q. i. in primis. v. fi. io. de fan. C in ea. glo. ibi etiā femina. adde. ad excipiendū de crimine cōtra electū uel cōfirmatum admittit non solū clericus sed etiā laicus. quia ciuiliter agitur. ⁊ cuiuslibet interest q ecclesie non solum prelatos. sz etiam alios clericos bonos habeant. Et est expressuz ꝺ episcopis in autent. quō oport. epi. §. si quis autē. ⁊ in auten. de

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

sanc.epi.§.si autem.coll.ix.arg.viij.q.i.licet.cum similibus. Jus enim publicū est quod in sacris consistit.i.di. ius publicum.quidam tamē dicunt nō admittendos nisi eos quoꝝ interest.arg.eꝛ̄ de testi.ueniens.ij.quod uerū est quando excipitur cōtra clericos nō habentes curā animarū. sed in habentibus curam secus est.nā tunc indistincte admittuntur. Criminosi autē nō sunt ad excipiendū admittendi.ut h̄ cum nec sint admittendi ad accusationē.ut patz in eo qō le. ꝛ nota.eꝛ̄ de accu.c.i.ꝛ hec exceptio sꝫ criminis que ꝓponit contra electū vim accusationis habet.in auten.de san.epi.§.i. et quod dictū est de criminosis nō admittendis intelligenduz est nisi sua interſit.puta qꝫ sit futurus suus ꝓlatus .uel sit patronus.nemini enim ius suum prosequendi obstat exceptio criminis.tiij.q.vi.omnibus.xvi.q.i.constitutū.ꝛ.q.vij.filijs Et dicendū est qꝫ omnes criminosi indifferenter admittunt ad excipiendū non ad testificandū. nec obstat hec lr̄a. quia nunq̄ rōne criminis repellunt.sed tamē querenduz est circa cōtradicentes qua intentiōe ꝓcedunt ad impediendū consecrationē sꝫ an zelo ecclesie an uana gloria.uel ꝓ odio.ij. q. vij.querendū.ꝛ.c.si qui sunt.fm iuno.ꝛ hosti.qui ita no.eꝛ̄. de accu.super bis.ubi sunt latius istā materiaz ꝓsecuti ꝛ ibi videre poteris. Et hic queriꝫ si quis se opponat petenti cōsecrationē an dicat agere siue accusare an uero excipere ꝛ reus esse.ꝛ uideat agere siue accusare.nā ꝓbato crimine qō opponit petitoꝛ cōsecrationis frustrat uoto sue intētionis ꝛ priuat iure quod habuerat ex electione ꝛ cōfirmatione qō ius erat. ut haberet administrationē temporaliū ꝛ spūalium ꝓter ea que maioris inquisitionis discussionē exigunt ꝛ misteriū consecrationis desiderāt per. c.transmissā.eꝛ̄ de elec.qꝫ autē frustretur uoto intētionis ꝛ etiā priuet ab obtento.dicit.c.super bis.eꝛ̄ de accu.si ergo priuetur ab obtento ergo penā patit. nā grauis pena est amissio quesite dignitatis.ff. de penis.l. aut damnū.ij.rūso.ꝛ nihil innouandū appellatiōe pendente ff.nihil ūno.ap.pen.l.i.§.ergo.si pena patit ex talis criminis oppositione ergo accusatio est talis crimis oppositio.naz sine accusatione quis honoꝛibus nō arcet.ff. de mune.ꝛ ho. l.rescripto.§.si quis accusatoꝛē.ꝛ in diuina scriptura dominꝰ cuius actio est vite nostre instructio ait ad peccatricē. mulier ubi sunt qui te accusant.nemo domine.ꝛ ego te nō condemnabo.ad hoc.iij.q.vij.postulatus.ij.q.i.manifesta. xxiij. q. iij.si quis potestatē.per qō datur manifeste intelligi qō demum est ubi pena imponenda ubi accusatio siue querelatio precedit ad penā.non autē ubi sola exceptio que solū habet excludere uel perimere intentionē agentis uel accusantis nō autē irrogare penā.ff.de excep.l.ij.eꝛ̄ de oꝛ.cogni. cum dilectus.ꝛ de excep.c.deniqꝫ.si ergo per oppositionē talez pena imponit non debet ipsa oppositio ꝛ exceptio .sed querela et accusatio iudicari per locū sumptū ab effectu cui statur.C.de sum.tri.l.iij.ff.de condi.insti.l.quidam.ꝛ.C.de testa.l.nō codicillum.ꝛ.ff.de iure codicil.l.ab intestato.nā ꝛ si facta ꝓclamatione si quis uelit cōtradicere quo minus tale matrimonium fiat cōp areat coꝛā epō.aliquis cōpareat cōtradicēs assignata causa cōtradictionis hmōi accusatoꝛ dicat ꝛ nō reus.eꝛ̄ qui ma.accu.posꝫ.cū in tua. Jtē si quis petat mitti se in possessione fm legem edicto.C.de edi.di.adri.l.fi.ꝛ cōpareat ꝓtradictoꝛ qui se potioꝛē dicat.hic etiā actoꝛ est.quod patz. quia si potioꝛa iura ostēderit ipse mittet.ut dicta.l.edicto.qꝫ nō fieret si esset reus.quia tantū absolueret a petitione aduersarij. ut.C.de sen.ꝛ inter.om.iu.l.preses.ff.de re iudi.l.i. Jtem expresse a iure talis cōtradictoꝛ dicat accusatoꝛ. ꝛ nisi ꝓbauerit ut calumniatoꝛi certa pena imponi precipit.s.excōicatio ppetua ꝛ expulsio ab habitatione ꝓprie patrie.in auten.quomō opoꝛ.epi.§.si quis aūt.ꝛ de san.epi.§.si quis aūt.hec aūt pena ei qui calūniatur in defendendo nusq̄ inuenit imponi. imo talis est calūnia impunita.ut no.ff.de pub.iudi. is q reus.in glo.si eum qui se accusauit ꝛc.bis obstat.c.super bis. sed respondeo.c.super bis.ostendit queri de crimine ad triplicem effectū. Primus est ad effectū degradationis.ꝛ hāc querelā uocauit accusationē.ꝛ ut magis timeat q̄relatoꝛ.uoluit qꝫ ad penā talionis se inscribat. Secūdo ad effectū correctionis ꝛ reformationis ad meliorē frugem vite. ꝛ hanc appellauit denunciationē. Tertio ad exclusionē cōfirmationis seu finem iuris iniciati.uel etiam mediati per electionē uel cōfirmationē in aliquo electo uel etiā confirmato.ꝛ hunc modō querendi appellauit exceptionē siue exclusionem non qꝫ propterea denotet reum esse qui deponit crimen ad excludēduz electum a confirmatione uel confirmatū a cōsecratione.sꝫ ut denotet qꝫ ad hunc effectū crimen opponit ut excludat a uoto sue petitionis. Quid enim si nō petat electus confirmationez uel confirmatus cōsecrationem ꝛ petat aliquis ꝓpter crimen infirmari electionē factam de illo.ꝛ super consecratiōe silencium imponi quā viam ex predictis videbitur intendere primam nō.quia non petit degradationē eius.secundaz nō quia non petit correctionē.sed tertiam uidet intendere . que inducit exclusionē.ꝛ tamen nullus dicit hunc reum esse.qꝛ si diceret offenderet.c.exhibita.eꝛ̄ de iudi.sic ergo per illud.c. super bis.non recte dicet qꝫ sit reus qui intendit excludere electum a cōfirmatione uel confirmatū a cōsecratiōe crimē ad eū excludendū obijciēdo cum hoc posset quis petere nō cōuentus. Secundo queriꝫ si detur qꝫ hec oppositio criminis sit exceptio fm lr̄am.c.super bis.an conspiratoꝛ criminosus uel excōmunicatus eam ꝓponet audiendus sit.uidetur qꝫ sic.per.c.eꝛ̄ de excep.cum inter.ꝛ.c.dilecti.defensio enī nulli denegatur eꝛ̄ de iudi.intelleximus.ꝛ exceptio defensio ē rei. C.de excep.l.non exceptionibus.ꝛ.ff.de excep.l.ij.cum concordan. Et contra videt qꝫ non.eꝛ̄ de iudi.c.exhibita. Nam constat per hanc exceptionē cum deijciatur is de quo queritur ab obtento ad impugnationis nō ad solius defensionis materiā peruenit.ergo ab ea tanquā ab accusatione predicti sunt repellendi.ut pz in rōne que redditur in dicto.c.cum inter ꝓiorē.in fi.ꝛ qō pietatis rōne concedit nō debet ad alterius redundare iniuriā.eꝛ̄ de eccle.edifi.cum dicat apostol⁹. Item cōstat ex his que in prima questione dicta sunt qꝫ etiā si hec oppositio dicat exceptio tamē trāscendit notissimos terminos exceptionis cuz pena in iure iā habita infligatur per eam ꝛ transit in naturā accusationis.cum ergo terminos exceptionis excedat.merito ꝛ ipsa ab exceptionū regulis non regetur.sed regulis accusationis cuius naturā assumpsit. ut sic inspiciat accidens potius q̄ oꝛigo.ut pz quotienscūq̄ natura vnius actionis alteri accōmodatur inspicit natura accusationis.ut pz.C.de consti.pe.l.ij.ꝛ de rei vx.ac.l.i.§.videamus.ꝛ.§.accedens.ꝛ no.C.qꝫ metus cā.l.si vi de metu. Cuz ergo constet qꝫ cōspiratoꝛ accusare nō potest nec agere. ut.iij q.iiij.conspiratoꝛes.ꝛ dicto.c.exhibita.merito nec talem exceptionē ꝓponere que habeat in mixtā accusationis uel saltem actionis penalis naturā.sicut licet videre si seruus accusetur habet defensiones ꝛ exceptiones quas liber.ff.de accusa.seruos.ꝛ.l.hos accusare.§.seruos. Si tamen seruus uelit uti exceptione que habet vim accusationis.ut exceptiōes lenocinij cū ꝺ adulterio accusat nō potest.ut.C.de adul. quoniā alexandrum.ꝛ tamen liber posset.ut.ff.de adulē.l.ij. §.si publico. Jtē postq̄ quis receptus est inter reos nullū accusat.ff.de publi.iudi.is qui reus.ꝛ tamē defēsionibus utitur ad se purgandū.ut dicta.l.is qui.ꝛ.C.de sicca.l.si quis reū. non tamē utit exceptione que habet viz accusationis.ut lenocinij.uel qꝫ accusatoꝛ sit eius frater familiaris.uel liberꝰ. uel socius criminis per quā exceptionē probatam punit contra quem excipit quia cum accusare non possit is qui nunc excipit.nec talem exceptionē ꝓponere que vim habet accusationis.debet ergo ante proponi sꝫ tempoꝛe quo posset accusare.ff.de adul.l.si maritus.§.ꝓscriptiones.ꝛ.C.qui accu.non posꝫ.l.si magnum.ꝛ.l.penꝰ.ꝛ.fi.ꝛ.ff.de bo.li.qui cuz maioꝛ.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

D

§.si filius.ex̄ quibus clare patz q̄ qui repellitur ab accusan-
do repellitur ab excipiendo.quia exceptio habet immixtaz
accusationis naturam.7 sic conspirator non potest hanc ex-
ceptionem proponere. Et q̄ habeat hec exceptio vim accusa
sationis.no.innoc.ex̄ de accusa.in.c.super his.in gl.magna
que incipit ad excipiendū.§.item dicimus q̄ omnes. v. naz
licet. predicto.c.querendū.7c̄. Item conspirator repellitur a
denunciando.ut.c.cum oporteat.multofortius a tali forma
opponendi cū denunciare sit leuius 7 minus q̄z sit excipere.
ut patz in dicto.c.super his. 7 absurdum est qd̄ alicui liceat
quod maius est cū non sibi liceat qd̄ minus est.ff. de regu.
iu.l.non debet. Item cōspirator infamis est.xi.q.i.coniura-
tionem.7 popularis actio sine querela non daī infami.ff.de
popul.actio.l.ij.ergo hanc exceptionē non habet cū per eaz
querela popularis siue publica deferatur.ff.de iusti. 7 iur.l.
i.§.publicum ius.licet sua interesse dicat.nam publicum uti
le etiam priuatis utile est secundario.sed preualet quod prin
cipale est ut sic tantū primum dicaī 7 non priuatū. Item con
spirator inimicus est eius contra quē inspirat.7 inimicus iu
ris presumptione nocere cupit.iij.q.v.accusatores.7.c.q̄ su-
specti.7.ff.de questio.l.i.§.questionē.7 sic tipo malicie ad se
opponendū 7 obiciendum 7 contradicendū excitare videt.
7 presumit̄ per quod manifeste est repellendus. ut in antent.
quomō opor.epi.§.si quis autez.7 in hoc.c.illud.ij.q.v.si q̄
sunt.7.c.querendum. Et nota q̄ suspectus non admittit̄ ad
excipiendū.per innoc̄.7 hostiē.in.c.super his. 7 p̄dicta.g.7
ber.de elec.duduz rothomag.in glo.q̄ electionis.in.§.7 nō
videt q̄ in excipiendo 7c̄.ubi etiam dicit hunc excipientez a-
gere.7 in.§.immo plus dicimus q̄ iudex etiā in accusando
quasi.d.ne dum excipiendo sed nec accusando. 7c̄. nec ob.
c.dilecti.de excep.quia ibi principaliter tracti fuerāt in causā
7 contra eos porrecta petitio q̄ cum illi se opposuissent elec-
tioni de se facte in ipsum falsa crimina cōfingentes 7 defamā
tes eundem manifesta ueritate illius imponeret silenciū 7 sua
confirmaret electio. At illi respondētes dixerunt paratos se
ostēdere crimina esse uera.at ille dixit non esse audiendos.
quia erant excōmunicati.dicit papa q̄ audiendi sunt.naz ni
hil de nouo opponebāt.sed crimina que actor dicebat falso
conuicta 7 de quibus se diffamatū mendaciter asserebat uo-
lebant ostendere uera esse.qui casus nō est hic immo isti uo
luntarie se opponunt.7 de hoc ibi no.innoc̄.7.c.cum inter.
eo.titu.7 in tali casu intelligendo glo.posita super.c.exhibi-
ta. Item ibi nihil dicaī de conspiratore qui facilius repellit
q̄z excōmunicatus a dicta exceptione ꝓpter malā intentiōez
se opponentis. Item nō obstat si dicaī q̄ etiam criminosus
debet admitti eo q̄ interest sua habere bonū prelatū. quia h̄
potest admitti si nō sit suspectus q̄ malo moueaī zelo q̄ntū-
cunq̄z talē pretendat colorem.ut est in cōspiratore. 7 in alijs
suspectis.ut no.innoc.in prc.c.super his. Itē nō obstat si di
catur q̄ ꝓbato crimine ad alicuius exclusionez tanta ip̄onit̄
pena quāta per accusationē cū per accusationē degradaret.
sed h̄ solū a dignitate deponit̄ cuius occasione consecratiōez
petebat.quia si crimē est tale qd̄ nō inducat degradationem
ut periurii.nam nō ex omni crimine sit degradatio. ut not.
ex̄ de iudi.at si clerici.7 in.c.cum nō ab homine. Item cōse-
quit̄ opponēdo se petenti cōsecrationē qd̄ consequeret si i ta
cente peteret cassari 7 infirmari qd̄ de ipsius electione 7 cōfir
matione processit 7 priuari iure quod ex electione 7 ꝓfirma-
tione cōsecutus est.nam aliud nō cōsequeret nisi ut a digni-
tate quesita remoueret.7 hoc idē per talē oppositionē conse-
quit̄.7 ideo sicut ibi illa via denegaī specialiter querelando.
ita 7 se opponēdo cum idē fit utriusq̄z effectus.ut dicto.c.ex
hibita.7 dicta.l.quoniā alexandrū. Itē alia rōne .nō obstat
nam licet minor infligaī pena ubi per exceptionē de crimie
queri contra consecrādum q̄z imponeret si accusatō directa
fieret de crimine quod est tale.ut sic per modū accusationis
degradationem induceret.nihilominus habet hec exceptio
vim accusationis.cōstat enim delictū idem interdum uarijs
legibus coherceri.7 per vnā minor pena imponit̄ delinquen
ti q̄z per aliam. Dicet ergo quis sani capitis querelā que sit
ex lege minorē penam importante nō esse accusationem .cer-
te nō dicet. immo accusatio est.ut patz.ff.de accusa.senatus.
sic l̄z per exceptionē minor pena imponaī nihilominus ac
cusationis vim obtinet.ut qui ab vno repellit̄ 7 a reliquo ex
cludaī. Item si dicaī conspirator si accusaret inscriberet.q̄z cū
excipitur nō inscribit se ad penam talionis.7 ideo faciliuſ ad
excipiēdum q̄z ad accusandum admittit̄.ridiculū est hoc di-
cere.nam cū metu maioris pene imminētis accusator si non
probauerit.uerisimile est sic q̄ magis a calumnia abstinebit
ut arg.ff.de iureiurā.l.i.in princi.facilius ad accusationē ubi
inscribit admitti debuit q̄z ad excipiendū ubi non inscribit.
sic enim delictū eius melioremfecisset eius conditionē. quia
non patit̄ eum subire viam maioris periculi.7 admittit ad vi
am querendi de crimine sine ullo uel modico periculo. con
tra.l.precia rerum.ad.l.falci.7 d̄ reg.iurisf.nemo delinquēdo
Sed forte dicet quis conspirator contra innocentē est q̄ pu
nitur 7 repellit̄ non autē qui cōtra innocentē conspirauit.cuz
expediat delictū nocentis notum esse. Cui respondeo qd̄ cū
certum sit conspiratū contra nocentē siue dubium sit an no-
cens sit contra quē conspiratū est cōspirantes repellunt̄.cum
in dubio presumit̄ mala causa cum sit de genere prohibitor̄
ut.ff.de.col.il.coz.l.ij.cum ergo contra cōspirantes sit mor
presumptio 7 malo zelo moueant non debent audiri ad im
pediendum consecrationē eius cōtra quem conspirauerunt
Plus etiam dicit innoc̄.q̄ ꝓpter bonū monasterij conspi
rantes contra abbatē ita repellunt̄ ac si non ꝓpter bonū cō-
spirassent.ut no.in.c.cum.i.7.a.ex̄ de re iudi.nec excusat ma
licia conspirantiū color quesitus 7 ibi adiectus scz q̄ conspi-
rauerunt ad ius suuz 7 ecclesie defendendū quia posituz est
hoc ad excusandū excusationes in peccatis.nam 7 hoc pec-
catum sub astutia 7 colore cōmittaī.7 ad hoc.ff. de extraor.
cri.l.sub pretextu. Alij tamē dicunt contra in hoc casu. Sz
videas quod dicā.xi.q.i.si quis sacerdotum.7.c.si quis cle-
ricorū.c.cōiurationum.7.c.conspirationū. Queritur si capi-
tulum cuius omēs canonici conspirauerūt contra electū ad
impediendā confirmationē uel consecrationē fecerint procu
ratorē interueniētibus omnibus illis conspiratoribus ad se
opponendū cōsecrationi predicte . an admitti debeat quasi
capitulū non cōspirauit an repelli. Respōdeo q̄ repellēdus
est.nam licet excōmunicatio singulorū de capitulo nō ꝓten-
datur ad capitulū ut excōmunicatū dicatur capitulū. tamen
si omēs de capitulo uel maiores de illo capitulo sint excom-
municati quorū nomina in ꝓcuratorio exprimunt̄ repellitur ꝓ
curator ab eis l̄z nomine capituli cōstitutus.ex̄ de ꝓcur.c.
fi.ut sic repellaī procurator ab eo a quo sui repellerent acto-
res.ut ex̄ de testi.c.licet.nam sicut capitulū ex institutiōe pro
curatoris facta per illos de capitulo sentit cōmodum. ga ex
eorū dispositione hunc quesiuit procuratorē ita eorū factum
prestare debet ex eorū personis pati exceptionē.ff.de reg.iu.
ex qua persona.de eden.pretor.§.fi.7 de iusti.l.i.i prin. 7 de
doli excep.l.apud.§.in hac exceptione. nam 7 alibi ex dilec
to eorū ex quibus constat ecclesia patit̄ confiscationē nauis
excusate contra felicē enbolam. C.de sac.sanc ecclē.l. iubem⁹
nullam.7 ex negligentia ecclesiasticorū non uendicantiū he-
reditatē heretici.ſ.an.amittit ecclesia ius hereditatis predicte
in auten.cum de ap.cog.§.si uero liberi.coll.viij. Idez si ne
glexerint uendicare hereditatē raptores.in auten. d̄ san.epi.
§.penl.coll.ix. Item ex instrumēto patz q̄ etiam ut capitu-
lum cōspirauerunt cum deductū fuerit in peccatuz q̄ capitu
lum non faceret pacē cum certis personis nisi adesset uolun
tas quorundā aliorū qui erant in eadē conspiratione . 7 de
hoc no.per inno.7 hosti.dicto.c.fi,de,pcura. C in ea.gl.ibi

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

super his. adde. ibi no. vinc. t bet. q licet talis causa non sit questio criminalis. tñ in ea requirit ꝑsentia pluriũ ep̃orum. ac si esz criminalis. ut in hoc. c. illud. iij. q. vi. hoc quippe. ¶ in ea. gl. in fi. adde. p istũ canonẽ. hoc quippe. dicunt q dam hunc numerũ ep̃orum. xij. esse necessariũ si ex delegati one etiã ꝓcedatur. sed innoc. t hosti. nõ credunt hoc de ne cessitate licet honestũ sit ꝓpter excellentiã cause q ita sit. t in isto. c. hoc quippe. papa ita mandauit ex causa ꝓpter scãda lum regis. ita ipsi no. ex de ꝓben. grauem. de hoc no. iij. q. viij. in summa. ¶ in glo. si sunt. in fi. adde. ut. ij. q. i. in ꝑmis v. q si forte. t q si plura faciunt pro ipso q̃s contra eum obti nebit. ut no. xiij. di. duo. io. de fan.

¶ Uanq̃s. sacris. i. ecclesiasticis. astricti. arg. q etiam sine expressione uoti ordinatus obligat ad cõtinẽ tiam. ar. xxviij. di. diaconi. lxxxiiij. di. cũ in preteri to. lau. expetibil. iustũ. cautione sez iuratoria. io. spõdeant hoc. c. de suspecto loquit fm. lau. solet. ex de hereti. si aduer sus. singulariter. i. specialiter. hu. t ideo v. consecrationẽ ecce videtur loqui tm̃ de sacris ordinibus. alij dicunt de episco pis tantũ. quia ordinatio ep̃orum potius dicit consecratõ q̃s aliorũ clericorũ. hu. placiti. i. pacti. i. sue uoluntatis. i. continẽ tie. hec enim promissio est in scriptis redigenda ut si postea ue lit aliud facere obuiet sibi ꝓpria scriptura. i. q. vij. saluberri mum. hu. in notatione. i. scriptura. iuste q̃stum ad proximum hu. pie q̃stum ad se. hu. contradicat rebellit. i. contumaciter h. atq; v. repete placuit etiã huic sancto concilio ut tẽ. ꝑmie nenti. i. prelato. hu. t dictum. ij. q. vi. qui se scit. hu. pena. q̃si d. sub cautione scripta debet hoc t illud ꝓmittere qõ solum videtur sufficere. pena quam subeant uel ꝓsoluant si non te nuerunt ꝓmissionem. t põt intelligi penas de amittendo ho norem t ordinẽ quasi sub periculo sui honoris t ordinis h debet ꝓmittere si nõ obseruauerit. i. q. vij. quotiens. de con se. di. ij. ego berengarius. ¶ Uel dic. pena pecuniaria. tẽ. t est arg. q ꝓlatus potest aliquid ꝑcipere sub interminatione pe ne etiã pecuniarie. Quid si in canone ñ exprimat de qua pe na intelligatur siue dicat scz spũali uel pecuniaria. tunc ipo netur pro arbitrio superioris altera illarũ quã magis viderit expedire. nam fm canonẽ congrue utraq; imponit spirituat. ut in pre. c. ego berengarius. pecuniaria. ut. vi. q. i. statuimus t. xxi. q. v. si quis. hu. ecclesiastice si hoc de ecclesiastica con suetudine fm hu. placitis. i. scriptis cõtinentibus. placita. i. uoluntates t promissiones eorũ fm hu. persoluẽda quo ad pecuniariã penam. hu. ¶ in. i. glo. ibi tueri. adde. s. cõtra ꝓ mittentẽ. t dic solet enim tẽ. q. d. ad cautelam fit hoc ñ enim magis tenet si specialiter promittat q̃s si generaliter. t quod dicit gl. ex priulegio. dic iure speciali. s. ex sua promissione. ¶ in ea. glo. ibi. §. quesitum. adde. ista omnia que hic alle gant de specialitate sunt in arg. ꝓ sñia iob. baz. qui dixit ne minẽ teneri de casu fortuito nisi specialiter casus enumerent ut no. in hoc. §. quesitũ. t facit. C. de neg. ge. l. negocium. fm io. de fan. ¶ in ea. glo. ibi mandatũ. adde. item est specialis iussus. ff. de ac. here. l. si quis bona. §. iussum. t specialis ꝓ curatio. ff. de mino. illud. t specialis pignoris obligatio. ff. qui. mo. pig. sol. l. vlti. t specialis peculij concessio. ff. de do na. filius. ¶ in ea. glo. in fi. adde. itẽ t generalis excõmuni catio. ex de offi. ordi. si sacerdos. ¶ in ea. gl. no. q̃ quilibz. ibi. itẽ de fidelitate. adde. si tñ metropolitan⁹ ab ep̃o exigerz iuramentũ aliter q̃s deberz cap. epãlis ecclesie põt de hoc d̃ ferre querimoniã. ut ex de ma. t obe. c. dilecti. sed qñ agit ca pitulũ vnde habebũt expensas. videt q a mensa epãli. ex de elec. ut ꝑterite. sed credit vin. q sua teneat exponere. ij. q. vij. qua ꝓpter. t hoc ideo. q; postea poterunt agere contra ep̃m ff. de neg. gest. l. si pupilli. §. fi. in fi. fm vin. Et no. q dignitas ecclesie t spiritualia sunt cõmunia t cõiter tenent ab ep̃o t ca pitulo licz ep̃us sit caput. ex de uer. sig. cum clerici. fm innoc. qui ita no. in pre. decre. dilecti. ¶ in ea. gl. ibi de obedientia. adde. item t in casibus no. ij. q. v. c. i. ¶ in ea. gl. ibi legebat adde. ubi de hoc. t ex de iureiu. nullus. ¶ in ea. glo. hic ha bes. ibi de ar. dilecti. adde. de hoc etiam no. ij. q. v. si qs pre sbyter. ¶ in ea. glo. in fi. adde. alias incipit. c. si ecclesia. i fi. de hoc no. xij. q. ij. ep̃us qui manci. in fi. ¶ De hinc. Su pra dictũ est de examinatione hic incipit tractare de ordinatio ne. officia. i. ecclesiastice ꝑsone in diuersis officijs. hu.

Episcopus duo. lxvi. di. porro. manus credo non ambas manus sed vnã. quilibet etiã sic intelligit. hu. j. c. c. i. ¶ in ꝓma glo. in fi. adde. lau. dicit con tra. arg. j. lxxv. di. c. i. sed hug. videt sentire cũ io. dicit enim ip se hu. q per omnia que fiunt in ordinatione epi uel presbi. uel alicuius inferioris nõ est expressum que sint de substãtia sacramenti. t que pertineãt solum ad solẽnitatem. t hoc inõ contingit. quia nescit an in uerbo an in unctione sola sacra mẽtum conferatur. an t uerba t unctio sint necessaria. Nec etiam constat que uerba sint necessaria ad hoc cũ multe ora tiones ibi dicant. t si non dicit ibi nisi vna oratio dubitatur an illa tota sit de substantia sacramenti. t si non tota nescitur que pars. nõ enim in his sacramẽtis sicut in eucaristia t ba ptismo certa forma uerborũ est instituta. t ideo nescitur ad q̃ uerba uel ad quẽ actum ordinantis ordo conferat. t ideo ñ est incautum in talibus nil temere asserere. sed credit ipse. h. ꝙ in collatõe ordinis episcopalis t presbiralis necessaria sint uerba t unctio. arg. lxxv. di. c. i. in alijs nõ est unctio necessa ria. nec fit ibi fm hu. t hanc sñiam tenz innoc. ꝓut no. ex de sacra. ite. presbi. ubi dicit ꝙ in ordinibus nescit que sit de substã tia. t adde quod dicam. j. e. quorũdam.

Presbi. tenente ita q tãgat. ex de sacra. ite. c. fi. oẽs presbi. idem si nullus essz ibi presbi. q; hoc non ẽ de substãtia sacramenti. solus enim ep̃us cõsecrat. fz hu. sed hosti. exponit. omẽs presbi. i. duo presbi in sacerdo talibus uestibus tanq̃s presbi assistentes. t de hoc no. ex d̃ tẽpo. ordi. ep̃us. teneat. dicit pe. q solus ordinator manuz i ponit ad ordinationẽ faciẽdam. alij presbi assistẽtes ad cõ munionẽ ecclesie t cõcordiam faciẽdaz. ¶ Dic autẽ. oratio idest stola ꝓsecrationis eucaristie. hu.

Ecclesiastica oratio. i. stola. orariuz dicit stola. quia fere in singulis oꝛonibus presbi ea utit frequẽtius q̃s alijs ornamẽtis fm hu. t ios. humero. qa semp debz esse munitus armis iustitie contra prospera t aduersa stati supponit. t quid hoc significet scz ut qui ecce h est mini sterij quare utrũq; humer ambit orario hu. sed dñs inno. iij. dicit in ope suo q ea stola q̃ sacerdotis collo incũbit obe dientiã t seruitutẽ significat quã dñs ꝓpter seruorũ suorũ sa lutem subijt. sed ibi de ep̃o loquit. sed de sacerdote dicam in uerbo humero. ambiat. i. muniatur. virtutuz. de pe. di. ij. illa anima. lau. ornamẽto. i. ornamẽto sacerdotali. s. stola q̃ virtu tes designant. ornamẽta enim sacerdotalia virtutes significãt t bona opa. xl. di. §. i. xliij. di. c. i. viij. q. i. licet ergo. t ita po nit hoc significatum ꝓ significãte. sicut ecõuerso ponit signi ficans ꝓ significato. xix. di. ita. hu. in sacramẽto. i. in signifi catione premissa. uel. i. in signatione susceptionis sacri ordi nis. hu. humero stolã. que alio noie uocat orariũ sup collu sibi sacerdos ponit ut iugũ dñi se suscepisse significet. que a collo p anteriora descẽdens dextrũ t sinistrũ latus adornãt qa per arma iustitie a dextris t a sinistris in ꝓsperis t aduer sis sacerdos debet esse munitus. stola uero significat patien tiam. de qua scriptũ est. patiẽtia est nobis necessaria ut repor tetis ꝓmissiones. t iterũ. in patiẽtia uestra possidebitis aias uestras. hinc ergo est q zona cũ stola quibusdã nexibus col ligatur. q; virtutes virtutibus sociant ne aliquo temptatiois moueat impulsu. debz aũt sacerdos in suo pectore signũ cru cis preparare de uno eodẽq; orario. ut hic dicit fm innoc. iij. retineat. j. e. di. c. sanctimonialis. sue salutis. i. salutiferi dñici corꝓis t sanguis. hu. crucis. hoc quidã obsernãt qdam nõ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ſed papa non obſeruat in talibus cum loci cõſuetudo teneatur. hu. ſi quis v. egerit niſi contraria conſuetudine defenda tur hu. idē ſentit innoc. iij. dicens ita eſſe de iure ſcripto. ut ī hoc. c. cõtineť q̄ſtum ad hanc penā. niſi ſorte qs dixerit hoc decretum p contrariā conſuetudinē romane eccleſie abrogatum fm ipſum. ꝛ dic. excõicationi ſi admonitus non vult ceſſare. uel dic. excõicationi. i. ſuſpenſioni ad tēpuſ pro arbitrio iudicis. non enī hic determinať tempus. ꝛ ideo talis ſuſpenſio erit arbitraria fm hu. ar. ex̄ de of. dele. de cauſis. fm lau. in glo. ſi ſacerdos. in fi. adde. ibi lau. ꝛ hu. hoc non eſſe in iure determinatū ꝛ ideo ſtatur cõſuetudini alias credit uerū eē qđ. ē. p̄z. dictum eſt ſez q̄ debet ſtolā habere ut diaconus. ſcripſit etiaz lau. de ſubdiacono ſtolam quā portat in manu ſiniſtra cõſuetudine reperī non iure. ¶ Dalmaticis. Hic ī cipit. iij. pars huius di. In qua querī quid iuris ſit de dalmaticis. io. de fan. ꝛ dicit papa q̄ dalmatica magis ad ornatum q̄ ad ſignificationē pertinere videť que etiam poſt indumenta ſacerdotalia inuenta fuit. Dalmatica eſt ueſtis quedam qua diaconi utunť in lectione euāgelij ꝛ epī in miſſarū celebratione ſub caſula. ꝛ dicať ſic a damaltica regione ubi ī uentum fuit primo hoc ornamentū hu. dñs innoc. iij. in ſuo ope dicit q̄ dalmatica ſui forma latā ꝛ largā xp̄i miſericordiam ſignificat quā ipſe p̄ ceteris docuit ꝛ impendit.

Communis. quia clericus erat ſubiectus utriuſq;. io. de fan. innotuit. i. ſignauit. popoſcerit per ipſuz pe. ſibi. i. fraternitati tue. ſuo. i. fraternitatis. ordo. ſz v. iccirco poſtulate rei ꝓlongatus effectus eſt. q; hominū ꝛc̄ infirmitate ſub. ſibi relata. uel dic. ſuorū ſcz qui erant rome ſecum fm hu. abſceſſit ſcz petrus. ut ſub. adeo cõpulſuſ. ut nec ꝛc̄. hu. ſubito acceleratio vitať ꝓpter ſacramenti recipiēdi reuerentiā. de conſe. di. iiij. ne q̄ abſit. Item ꝓpter rei nouitatē ut hic. Item ꝓpter metum incõmoditatis emergētis. xij. q. ij. ſine exceptione. Item ꝓpter honeſtatē. xxvij. q. ij. inſtitutū Item ꝓpter certitudinē habendam. xvij. q. ij. ſi qs icogniť. Itē ꝓpter aliquid reuocādi difficultatē. ut in ſentētijs dādiſ ij. q. i. deus oīpotens. In pſonis ꝓmouendis. viij. q. ij. dile ciſſimi. xxviij. di. de ſiracuſane. in legibus cõdendis. iiij. di. in iſtis. Itē ꝓpter rei dignitatē. lxi. di. miramur. Itē ꝓpter ſacramenti periculoſam iterationez. de conſe. di. iiij. cū itaq; ꝛc̄. fm hu. qui ita no. in p̄e. c. de ſiracuſane. Aliquādo ſuadetur acceleratio. ut dicā. xciij. di. c. i. ibi videas . ꝛ adde qđ dicam. xij. q. i. auguſtino. in gl. i. dilationis ꝛc̄. nunc autē. v. ¶ in glo. no. q̄ ꝓpter ibi. excuſare. adde. ſalua dicētis reuerentia. hoc non ꝓbatur hic quo ad iudicia uel caſus neceſſitatis. nā iſte petrus erat in curia uolūtarius ꝓcurator ꝓ gratia impetranda nomine dñi ſui. ut p; ex textu. vnde potuit ſe abſentare ꝛ excuſare abſq; p̄iudicio alicuius. ¶ in ea. gl. ibi ex pte. adde. ad idē. iij. q. ix. hortamur. xxxiij. q. ij. ſiue. ¶ in gl. no. q̄ ea que ibi. xi. q. iij. c. epūs. adde. hoc. c. nō videtur hoc ꝓbare qm̄ ibi habeť de alba. ſic. xciij. di. diaconuſ in cõuentu. ſed hu. ꝛ lau. intelligunt albam. i. dalmaticam. ſic etiā exponiť in p̄e. c. diaconus.

Diaconus ad miniſteriū. xxi. di. c. i. v. leuite. ſ. di. ꝓ xi. p̄reſbi. in fi. ¶ Querit. hic incipit quinta pars huius di. In qua querī utrū ſacerdos vngať oleo uel criſmate. Et rñdetur q̄ oleo tm̄. io. de fa.

Dreterea. ſcaſcitaris. ſcaſcitari eſt cām ſciendi uel diſcendi ſcrutari fm hu. ad hoc ex̄ de reſcrip. ſcaſcitať ꝓſcrutari eſt cā tēptandi fm hu. q̄ viſcera v. ergo. v. pagine liber. hu. ad decentiū. licet ergo nil miſerit alios tamen inſtruxit in eius pſona. ar. lxi. di. miramur. ff. de reg. iuris. l. regula. §. vlti. lau. affatim. i. abundanter ꝛ plene ſiue generaliter. vñ vſus. Si dicas affatim tunc ſignificabis abunde. ꝛ ſic ſumiť in hymno. primo dierū omniū. ꝛ in alio hymno. Sūme deus clementie. ꝛ ex̄ de reli. do. religionū. que eſt grego. x. affatim dicens facunde ſignificabis. ¶ in. i. gl. ibi ſed non criſmate. adde. vnde q̄ hic dicit. criſmatis. ſoluit cõtra. nā in contrario dicit de vnctione olei fm lau. ¶ in gl. ſi ergo. ibi pectore ſuo. adde. hoc nō videť ꝓcedere hic. nā hic nō erat obliuio iuris ſed exemplorū fm lau. ¶ in ea. gl. ibi nō plures. adde. iſta non obſtant. quia ibi vir ꝛ mulier vna perſona intelliguntť fm lau. ¶ in ea. glo. ibi omnium. adde. iſta lex nō dicit hoc. nam in lr̄a. l. non dicať niſi de toto iure. qđ in noſtris ſcrinciis eſt conſtitutū. non dicit pectore fz lau. ut p; in ipſa. l. iuxta p̄in. ſed hoc habeť ex̄ li. vi. de conſti. in c. i. de hoc le. ꝛ no. xviij. di. q̄nquidem. in p̄inc̄. ibi videas. ¶ in ea. glo. in fi. adde. hoc ibi non dicať. nec etiā in antiq̄. ſed hoc expreſſe dicebatur. ex̄ de appel. cum ex malicia. que hodie eſt remota. ¶ Item querī.

Quorundā. ſed quia v. amittant. põt dici de facto. ut de facto receperūt. ſicut not. ij. q. i. primates. fm io. de fa. ꝛ qđ citra formā geritur irritum habeť in iſtis in ordinatione. ut hic. lxviij. di. preſbi. xxix. q. i. §. i. iuxt̄ p̄in. in bap. de conſe. di. ij. reuera. in coniugio. xxx. q. v. aliť in alienatione. xij. q. ij. ſine exceptione. in beneficij renunciatione. xvij. q. ij. gonſaldus. in religionis profeſſione. xxxiij. q. ij. notificaſti. in uoti obſeruatione. xxxij. q. ij. mulier. in eccleſiarum dedicatione. de conſe. di. i. agapitus. in ſnie prolatione. ij. q. i. ſtatuimus. in beneficij inſtitutione. xvi. q. vij. decernimus. io. de fa. ¶ in. i. gl. ibi perlectū. adde. ar. ſ. xvi. q. iij. §. ꝓſcriptionū. v. q̄ ſi ab eo. ubi de hoc in gl. ar. aliqua ꝛc̄ ¶ in ea. gl. ibi nō diuiditť. adde. ſic penitētia non diuiditur. de pe. di. iij. ſunt plures. Sed qđ dicis eſſe de forma de corpore chriſti uel baptiſmo non dubitat lau. quia formā ibi habemus expreſſam. ſed in alijs omnia dicit de forma de qbuſ nō inuenitur contrariū. ex̄ de tēpo. ordi. c. ij. ꝛ. c. cū quidam. ꝛ. c. conſultationē. ꝛ in etate. lxxvij. di. in ueteri. ex̄ de tempo. ordi. uel nō eſt compos. ꝛ banc ſniam tenet Rai. in ſumma. de eta. §. qđ ſi aliqua obmittanť. ibi dicit q̄ ſi inueniť in iure q̄ aliqua debeant fieri intelligendū eſt omnia eſſe de ſubſtātia niſi inueniať in iure expreſſuz q̄ non ſint de ſubſtantia . ꝛ hoc etiā tenet vin. ut ipſe no. ex̄ de ſacra. ite. uel non. c. i. ꝛ. iij. vñ ſi aliquid tale de quo dubitať utrū ſit de ſubſtātia fuit ob miſſum põt ordinatio iterari. nō enī intelligitur iterari qđ ne ſcitur. ꝛc̄. lxviij. di. preſbi. de conſe. di. i. ſolēnitates. fz Rai. alij contra. ut dixi. ſ. c. ſi epūs. ibi videas. Sed quid dicef ꝺ eo quod habeť. j. c. p̄i. ibi calicem uacuū. nūquid ſi accepit plenū accepit ordinē. põt dici q̄ ſic. licz dicať ab aliqbus q̄ p̄anſus non conferat ordinem ut conſueuit dici. j. lxxvi. di. qđ a patribus. diſtinguā ergo utrum inbereat rei ſicut calici an perſone. ut ibi. ꝛ ſic uariabo iudiciū. fz hoc ñ patiť ſtare ex̄ de ſacra. ñ ite. c. i. lau. de hoc dicā. j. e. c. p̄i. ¶ in gl. qđ tñ. i fi. adde. ad idē. xvij. di. ꝓcilia. ubi de hoc.

Subdiaconus. hic incipit. vi. ps. In qua probat p xvi. c. qualiter minores ordinanť. io. de fa. non accipit. ſed cõtra ex̄ de ſacra. nō ite. c. i. fm illam lr̄am que habet ſubdiaconus. ſed innocē. ibi not. illam litterā nō eſſe ueram. ꝛ ibi uera lr̄a eſt diaconus. quia ſubdiacon⁹ manus impoſitionē nō recipit ut h. tñ hoſti. ibi no. q̄ ſubdiaconus cū hodie ſit ſacer ordo ꝛ gaudeat eodem ꝓuilegio quo diaconus. ut ex̄ de ſer. nō or. miramur. recipit manus impoſitionē. ꝛ illa lr̄a ſubdiaconus eſt ibi uera lr̄a. ꝛ ad hoc induxit ex̄ de de. pe. c. i. rñſo. i. nō ob. hoc. c. fm cū. qa loquit fz tē pora p̄imitiue eccleſie fm quā ſubdiaconatus nō erat ſacer ordo. ꝛ iō nō recipiebat manus impoſitionē. ꝛ illud idē tempus reſpicit rubrica libri põtificalis. in qua dicit q̄ ſubdiaconus non recipit manus impoſitionē. dicit tamē q̄ conſuetudo romane eccleſie p̄imā opinionez approbat. de manu uero archidi. v. in hoc. c. ꝛ in ſequētibus dubitať an ſit de ſubſtantia ſacramenti q̄ talia recipiant qui ordinanť ꝛ q̄ ea recipiant a talibus perſonis ꝛ credit hu. q̄ nec hoc nec illud eſt de ſubſtantia ſacramenti. de hoc no. ſ. c. epūs. ꝛ dixi. ſ. c. c.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

pri.accipiat dicit pe.q̄ in traditione instrumenti q̄nq̄ fact ordinator fit caracteris impressio.in traditōne autem quā facit archidiaconus fit potestatis collate expssio.pōt tamen dici fm cum q̄ nō est determinatū expsse in quo actu fiat caracteris impssio.ideo nichil semel collatū rite debet in ordinibus repeti.sed quod omissū est supleri.ex̄.de sacra.ite.c.vlt. aqua vas est.de quo etiā habetur.xxv.di.c.i.ver.ad subdiaconū.t ibi dicam.t fm bu.cū isto vase aqua manib' infudit ¶ in glo.uerum ibi.sup.c.adde hic videas quod legitur t no.v.q.vi.quia.p̄mo respōso.

Acolitus sed.ab archi.ver.ceroferariū.i.cādelabr̄ v̄.ut sciat v̄.accipiat.v̄.vrceolū ad vinum.ad suggerendum.i.mittendum. eucharistiam.i.calicē in qua conficitur corpus t sāguis xpi.t dicit eucharistia.i.bona gratia.t dicit ab eu q̄ est bonū t ch ares q̄ est grā.b. ¶ in glo.i.in fi.adde.uel dic q̄ accoliti ferunt cereos accensos dum legitur euangeliū.non ut tenebras aeris illuminēt sed ut p̄mis opera lucis ostendant.hoc officiū dñs testat se habere cū dicit.Ego sum lux mundi qui sequit me nō ābulat in tenebris.sed habebit lumen fm Jnno.iii.

Exorcista.dic q̄ exorciste adiurantes uel increpantes dicūtur.Et nota q̄ esdras auctores templi nominat hos inuenimus nunc exorcistas in templo dei fm p̄p.exorcismi.i.adiuratōnes.de his habet.xxi.di.§ i.accipe.apoc.x.¶ in.i.gl.i fi.adō.alias inerguminū t idē est.Et dicitur energuminus uel inerguminus.ab in q̄ est eu.t erge quod est opus t mene defectus q̄ ē quasi in ope deficiēs.Uel ita.ab in q̄ est eu.t erge q̄ est labor t mene defectus.t moys q̄ est mens.inde inergumini uel energumini quasi laborantes ex defectu mentis.uel energu. dicit vis uel fortitudo t mene quod est luna.inde energu. quasi fortis in luna.s.lunaticus.tales enī fm lunatōnes a demoī bus vexātur.t ab ener.dicitur energia.i.vis fortitudo efficacia.vñ hier.nescio qd energie viua vox h3 ut ab ore dilapsa magistri facilius nescio quo pacto recipit bu.t f3 bu.b.gl. remanet tota plana.de hoc tāḡ de p̄se.di.v.omni die.

Lector.verbū.i.cōmendatōnem.ep̄us ad plebem quia plebi legere debet.bu.iudicans ut sciatur ei' vita t conscientia bu.post hoc.v̄.accipe.ió hic forte dicit.quia ut videt b nō dz peti sed p̄stari.ff.de oī.iu.l.ii. in fi.ver.t post hoc.t.§.primus diues.ar.oppo.xxvviii.di. qñ.s̄.c.p̄ri.t nota quod nō dicit sume sed dicit accipe.naz accipere est ab alio.sumere vero a seipso.vñ sumimus nosip si fm pap.ad hoc.viii.q.i.si ergo.v̄.fuit t deus.t̄c.lxi.di.miramur relator legendo non p̄dicando.bu.q2 hoc est officiū sacerdotis.xvi.q.i.adijcimus io.de fa.¶ in.i.glo.in fin.tu dic f3 bu.t io.de fa.spectāte plebe.i.corā oibus ita q̄ plēs possint videre si adē f3 nō dicit q̄ p̄ntia plebis sit necessaria fm bu.t sic cessat cōtra de hoc.i.q.i.placuit in fi.

Ostiarius.suggestionem.i.archidiacono suggerēte significante bu.p2o his rebus quia est minister thesaurarij.¶ in.i.glo.ibi infideles.adde t recipiat fideles.

Psalmista.i.cantor a psalmis canēdis.xxi. di.c.i. v̄.lectores.ad eū etiā p̄tinet q̄quid p̄tinet ad cantandi peritiā.xxv.di.c.i.v̄.ad psalmistā absq̄ hac dictio hic ponitur exclusiue.sic.i.q.iiii.quia.xvii.q.iiii.diffiniuit.sed inclusiue ponit xxiii.q.v.non ē vbi de hoc. corde. xvi.di.sancta.in fi.operibus si.xii.q.i.c.ii.in fi.¶ in.i.glo. in p̄n.adde.s.benedictis.alias nō est ver̄ q̄ minores conferant.ut dicā in hoc.c.quoniā. hic allegato.¶ in eadē gl. ibi cū ordinari.adde notauit lau.xcii.di.nō liceat.q̄ in b.c. presbr.non dicit q̄ presbiter possit conferre psalmistatū.sed quod ad preceptū presbiteri possit suū officiū exequi.t hāc sniaz seq̄bat bertrandus dicens q̄ hoc q̄ dicit b.c. officiū cātandi suscipe t̄c.nō debet intelligi de ordinis collatōne f3 de ordinis tā collati ab ep̄o executione.t sic exponi debet officium cantandi.i.officii executōnem.t hanc sententiā seq̄tur hosti.in summa de epi.qui renū. ep̄i.circa p̄n.t b p.c. ex̄.de eta.t qua.cum contingat.ibi dummodo t̄c.sumptor.a contrario.sed frater Ray.dicit hoc nihil eē dicere. q̄ fm b nulla d̄notaretur specialitas in ordine psalmistatus. cum nec aliis ordines posset quos exequi sine licentia sacerdotis illius ecclesie.intellige ergo etiam de ordinis collatione t hoc ipse no.in summa eo.ti.§.itē p̄sbit̄ .t hanc sniaz secutus est gof.in sua summa eo.ti.t intelligit de illo p̄sbitero qui habet curā non de alio.maxime si sit archip̄sbiter ul' plebanus.t sic fm eum intelligitur hoc.c.psalmista.tamen Jn no.dicit q̄ quibz sacerdos hūc ordinē p2ferre pōt ut b.t hoc ipse no.ex̄ de sup.ne.p̄la.c.i.t de eta.t qua.cū p̄tingat. vbi hoc approbatur p ber. t pe.d̄.hanc vltimā sententiaz credo verioē f3 illud quod no.lxix.di.c.quoniā.t.xcii.di.nō licet.t.xx.di.c.i.t hoc colligitur ex littera rubea huius.c. t ex verbis que ipsi ordinato dicit sacerdos.s.vid̄ quod t̄c.t b d̄notat tex.ibi absq̄ officiū t̄c.que littera si bñ ponderetur hoc denotat manifeste.nō obstat decre.cū cōtingat q2 possumus dicere q̄ ibi vacat ar.a contrario sensu p hoc.c.nam licet non esset benedictus hoc posset facere licet non deberet ex̄.de sup.neg.p̄la.c.i.t sic no.io.b.in p̄n.c.cū contingat in glo.hoc idem.que fuit glo.io.uel intellige illam decre. f3 cano.de quo loquitur.lxix.di.quoniam ubi dicā.s.q̄ in'ab bate benedicendo qui ante benedictōnem manuz ordinari am imponere non pōt licet constet eum cē sacerdotem.ar.ex̄ de elec.q̄ sicut.§.preterea.t q̄ simplex sacerdus talem ordinem conferre possit hoc innuit hu.manifeste. No.tamen q̄ vin.dicebat hunc ordinē scz psalmistatum non esse de p̄n cipalibus nisi dicas large ordinem ubi quilibet dicit clericus quasi in sortem dei electus t sic intelligit.xxi.di.cleros t extra de eta cū contingat. Utr̄ autem infligatur caract aī me p huius ordinē nemo scit.ió nō incidit in canonē.xvii. q.iiii.si quis suadente.q̄ psalmistā l' tōsuratū peatit.t psal.q cantor est ut canat psalmos sola iussione p̄sbr̄i sufficit officiuz ut in b.c.psalmista.t nō est ordo. Cōfertur tñ p̄ma tonsura cū oratōne t antiphona speciali hugo tñ dixit q̄ nouē sunt ordines cū ep̄ali.ut in p̄dicto.c.cleros .qd̄ non credit ipse vin.qui no.hoc totū in.p̄dic.c.cū contingat.cui' sniam tenent theologi scz q̄ psalmistatus non est ordo.sed hec opinio cōfunditur in p̄e.c.cū contingat.t ibi etiā nota.t.lxxii. di.c.clericū .et ideo credo eius p̄cussorem snīa canonis irritiri.nec posse p iudicem secula rē distringi.qd̄ ut le.et no.ex̄ de foro compe.c.ii.in p̄n.ut p̄e.c.cleros in p̄n. in glo.b p3.t̄c ibi de hoc plene dixi.ibi videas ¶ in eadē glo.ibi tutulū.adde dicas q̄ l3 sacerdos nō habeat beneficia que cōferat ordinato h3 tñ ptātem ut p2ferat psalmistatū l' ad suū p̄sonū ex̄ de p̄ben.tnis uel si ab alio sibi beneficium cōferatur. de b tñ ordine credimus q̄ si obmittat t conferat uel lectoratus uel hostiariatus q̄ non est repetēdus .sed si aliquis aliorum ordinū omittat repetendus est. Rō diuersitatis est.q2 in b ordine nullū officiū speciale conceditur i aliis sic t recipiendo quemlibet alioz ordinū videtur recepisse ptātem faciendi oīa que ad hunc articulū ptinent .nec credimus q̄ b ordo abierit in desuetudinem.ita nota. Jnno.ex̄ de eta.t q̄lita.cū contingat.ibi tñ hosti.no.q̄ si omittat debet repeti dicens q̄ b ordo nō est cum aliis.iii.minoribus ordinib' conferendis.t q̄ repeti debeat.et arg.xl.di.sicut¶ in eadē glo. in fi.adde.q̄ de hac materia no.xxi.di.c.i.in glo.b patet. ¶ Clerici b incipit.vii.ps b' di.in q̄ agit de honestate cleri cor tōsura t aliis cōmittantibus honestatem io.de fa.

Prohibere radāt q̄ gentiles ad ignominiam raserūt petro caput desup inmodū spere.ipse vero b auertit in memoriā dominice passionis qui spineā coronaz in capite portauit .t in honorem ecclesie assumpsit.t ut ōnes hoc habeant instituit.xii.q.i.duo.vbi etiam no.gof.b.t la.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Et circa hoc dicas q̄ cis qui ad ministeria diuina applicāt cōpetit rasura ꝛ tonsura in modū corone. ꝛ hoc rōne figure quia corona est signum regni ꝛ rōne pfectōnis quia circularis. illi aūt qui diuinis ministeriis applicantur adipiscēt regiam dignitatē. ꝛ pfecti vtute cē debent. Cōpetit etiam eis rōe subtractōnis capilloꝝ ꝛ ex pte superiori p rasuram. ne mens eorum temporalibus occupationibus a contemplatione diuinoꝝ retardetur ꝛ ex pte inferiori p tonsurā ne eorum sēsus temporalibus inuoluatur. vnde etiā cōuersi tonduntur ꝓpter renuntiationem temporalium sed non raduntē desup. qa non occupantur diuinis ministeriis in quib⁹ oz ōnino eos mente contemplari. fm tho. ꝛ adde quod dicā. xxxvi. di. c. i ¶ in. i. gl. ibi dicit adde. apls tñ dixit illud generaliter non de clericis tantum. fm lau.

Clerici vestimenta v̄. habere non liceat. s. cū effectu ita q̄ utantē. io. de san. ¶ in. i. gl. ibi clericali. alias secus. lau. in ca. glo. in fi. adde. ad hoc plene no. ꝛ l. dist. c. vlti. xx. q. iii. eos. ꝛ xxxii. di. si qui. ¶ in glo. aliogn pdit. adde. sub. trina monitione p̄missa.

Ego. anathema sit nisi admonitus cessauerit. est ergo piculosum scolaribus comā nutrire. uel hoc intellige cum in ecclesia residet ar. xxi. q. iii. hi qui. lau. tu intelligas generaliter cū littera in distincte loquatur. sic etiā intellige bernar. ex̄. de vi. ꝛ ho. de. si quis. sz ar. cotra. j. eadem. c. penul. vbi sumitur ar. a contrario sensu. ut ñ mīstrantes possint comā nutrire. sz q̄uis lau. ibi sumat. ar. istud a cōtrario sensu. tu tamen ibi subaudias maxime ꝓpter iura que contradicunt. ꝛ ꝓpter prauū intellectum qui ex hoc suboritur. nā ꝓut ibi no. bu. illud est ar. quorundam ad excusādas executiones in peccatis. ¶ in gl. i. in fi. adde. ꝛ istis de ricis sua cōditio videt displicere. cōtra quos est q̄ le. ꝛ no. xxiii. q. v. si apud. ¶ in glo. videtur ergo. ibi q̄ non concedo. adō. dicas q̄ hoc non pōt vez intelligi in clerico seculari. nā in regulari secus. ut ex̄ li. vi. ne de. uel mona. ut periculosa ibi dicitur q̄ si qs quātūcūq; religionē tacite uel exp̄sse ꝓfess⁹ in scolis ꝛ alibi temere habitū religionis sue dimiserit excōmunicatōnis sniam incurrit ipso facto. doctores etiam qui scienter tales docere. aut in scolis suis p̄sumpserint detineri simili eo ipso sunt snia innodati. ¶ in eadem glo. ibi ex pte adde ibi non loquitur de vero apostota sed de seuero dic ut le. ꝛ no. ex̄ de aposta. c. ulti.

Anctimonialis. occasione uestium ꝛ tonsure clericoꝝ interserit Gratia de habitu monialiū. h. io. de san. suo epō. qa ab alio consecrari non debet. viii. di. q̄uis. xxvi. q. vi. fidelibus hn. ¶ in. i. glo. in prin. adde. ꝛ est hic ar. q̄ monachus electus in epm non debet habitū mutare fm lau. ad idem extra de vita ꝛ bone. de. in magno. in fi. ꝛ hoc argu. sumitur ex eo q̄ hic dicit semper. ¶ Vasa quoq; sacra.

Acratas de quibus magis videtur iof. sacra uasa ut calicem ꝛ patenas. pallas. de cōse. di. i. altaris q̄ omnia. v̄. qua ꝓpter v̄. ¶ in glo. i. corporalia adde. hec fuit expositio iof. qui etiam addit uel altaris indumēta quibus ipsa corporalia inuoluūt ꝛ supextendūt. ¶ in glo. sic. s̄. in fine. adde. ꝛ xxiii. q. iii. c. resecāde. lau.

Non oportet. diaconū nisi tempore immolatōnis diaconus presbitero assistit ꝛ ministrat ad q̄d tūc subdiaconus accedere non debet ut sacerdoti suggerat calicem vl patenam. sed pōt accedere ut vasa iam dicta diacono ministret. j. ea. non liceat. fm lau. ingredi tempora immolationis contingere ministrādo presbitero bu.

Inistrum. orariis idest scolis. nec hostias v̄. i. oblatas sz diebus paschalibus cū omnes cōmunicāt quia cōsumere debet ꝛc ut hic dicit glo. alias. hostia sz sacrarii uel uestibuli. io. de san. ¶ Nō opz Vlier primo ad tbi. ii. in conuentu publica in ecclesia ascendendo pulpitum ꝛ faciendo sermones ad popu luz. sed si est abbatissa secreta in claustro uel capitulo ul choro docere pōt suas monachas uel conuersas ꝛ etiam cōuersos ꝛ eis predicare. Et nota q̄d iō ꝓhibentur mulieres docere viros ne putarent se debere preferri bu. q̄d de admonitione dictum est ꝫ approbat lau. de hac materia haberi consueuit. ex̄. de ma. ꝛ obe. dilecta. laic⁹ v̄. in glo. i. in fi. adde idē bu. no. ꝫ. sz q̄ habent a papa liberā licentiā docendi ꝛ p̄dicandi populo fm lau.

Non oportz ministros idest subdiaconos. ꝛ j. ꝛ loquitur secundñ antiqua tempora. cū subdiaconatus non erat sacer ordo. fz bu.

Non liceat. nec aliis. v̄. ¶ in prima glo. in fi. adde. ꝛ idem hugo.

Non licet ministeria. i. uasa dominica. s. calicem patenam ꝛ hmōi. bu. tangere in sacrario bu. subdiacono. s̄. e. ñ oportet ar. contra ibi dixi nec oportet v̄. ꝛ sic ministrare sub. maxime. Aaron num. xvi. ꝛ xvii. thalarem. i. tales cooperientem. ꝛ talis uestis dr̄ stola. xxi. q. iiii null⁹ a stolō q̄d ē lōgū. s̄. ru. adde ex cōcilio apud valentiā.

Ponsus. dictū est. s̄. de sacramentis ordinū q̄ celebratōne debeant conferri. sed q̄ inter sacrāmēta magnum est sacramētū matrimonii. ideo breuiter interserit de matrimonio ostendens qua celebratōne ꝓficiat sz ꝓmittitur sacerdotalis bñdictio ꝛ cessatio a carnali pmixtione p vnam noctem post acceptam benedictōnem. hoc idē c. habet. xxx. q. v. sponsus. sed ꝫ ex accidenti fuit incertum. h. qui tñ v̄. ꝓpter reuerentiam alias ꝓ reuerentia. ¶ in p̄ma gl. in fi. adde. dicas q̄ paranymphi ul paranympbe sunt custodes puelle ei asistentes ꝛ docentes qualiter se debeant habere. a para q̄d est iuxta ꝛ nympha q̄d ē puella fm bu. uel dic limpha. i. a qua fm lau. in glo. alibi dr̄ in fi. adde. quod de ꝓalio loquat patet ex eo q̄ dr̄ ꝓ reuerentia. ꝛ ex eo q̄ in p̄c. c. aliter dicitur de biduo uel triduo. ¶ Di. xxiiii.

Caliter autem hec dist. diuidit in tres partes. In prima quaꝝ dicit q̄ ꝓbate vite debēt ē ad ecclesiā sacerdotes. et ad hoc tres canones indicūtur fm io. examinandus ut. s̄. di. pri. c. ii. ordinād⁹. s̄. di. prima. epus. cum. c. sequēti. nunc autem. v̄. de his v̄. ad thimo. i. c. v. manus. s. ordinatorias ꝛ hic large sumitur p̄ qualibet ordinatōne uel cuiuslibet ordinis collatōne bu. alibi manus impositio sumitur ꝓ cōfirmatōne. ex̄ de elec. cū nobis. ꝛ li. vi. eo. ti. quoniā ꝑtem declinando indignū sublimādo iof. ¶ in p̄ma glo. ibi examinādos esse. adde ꝛ hoc usq; ad. §. j. e. c. cū itaq;. ¶ in. e. gl. ibi a qbus adde. ꝛ hoc facit ab illo. §. cum itaq;.. usq; ad. §. q̄ritur. ¶ in gl. j. lxxviii. di. qui est adde. ꝛ ex̄. de elec. cū nobis oli ꝛ est ꝫ. c. fz bu. ꝛ lau. ¶ in gl. i. p̄cedenti in fi. adde. idest nō ꝓmissa examinatione. ꝛ accipit hic ꝓiuditiū in bona significatione. ꝛ denotat tpis ꝓportatem bu. alibi accipit in mala significatōne sz ꝓ iniusto iuditio. i. q. i. ut euidenter. io. d̄ san. lau. ¶ in. glo. i. cōtrariam in fine adde. codē mō ponit xi. q. iii. c. ii. xi. di. qs nesciat, q. d. scā examinatōne nō declines in aliud q̄s in examinatōe inueneris. io. de san.

Ullus accolitoꝝ.

Ullus ordinetur. ¶ in glo. hic habes in fi. adde. d̄ ꝫ no. s̄. di. pri. qui epus in prin.

Resbyteri diacones casus dicit Gelasius q̄ in q̄libet ecclesia examnētur sacerdotes ꝛ diaconi ꝛ si boni inuenti fuerint ordinent⁹ io. de san. petitorio. i. petitōne bu. parrochia. i. diocesi sicut etiam sumit. ix. q. ii. lug. fm bertran. xii. q. ii. bone. ex̄. de dona. aplice in prin. sic hoc nomen diocesi sumit ꝓ ꝓuincia. ix. q. ii. epi. celebritate. q; populares frequēter currūt ad illuz locū ꝓ diuinis pe, d̄.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

bere ordinari ſ̄b. ſuggeſſerunt hu. ꝛ iō. v. vita uel moꝝb⁹. ꝛ ħ facit ad ꝓpoſitum ħra. q. d. ſine exāinatione ꝛ iugſitōne ñ eſt facienda ordinatō io. de ſan. ꝰtra canonē aliae maior nō poteſt repellere appꝛobatū ꝛ pñtatū a patrono uel populo qui preſentrare pōt ex̄. de elec. q̄relā ad hoc facit qđ no. xvi. q. vij. monaſteriū. ꝛ ſi huic aliquid obiciatur viſitatoꝛ đ ħ cognoſcere poterit ſꝫ ſi nō eſſꝫ viſitatoꝛ ſed ſolū ad ħ delegaret poſſet ꝓgnoſcere eo enī ipſo q⁹ papa ꝓcedat ei q⁹ dignū ꝓ moueat videt ꝓmittere ut de ħ ipſo ꝓgnoſcat. ſ. an ſit dign⁹ ꝛ oīa ſine q̄bus ad illud ꝓuenire nō pōt. ar. ex̄. de offi. dele. p̄ terea in fi. ꝛ. c. ꝓudentiā. §. vl. v. exploratī. fꝫ hu. ꝛ lau. ꝛ hoc etiā ſatis colligit ħ a ꝓrio arg. qđ eſt fortiſſimū. ex̄. de bis q̄ fi. a ꝑla. cū apoſtolica in fi. nā ad quē ſpectat ordinatio ꝛ exāiatio. ex̄ de elec. venerabilē. ñ dꝫ ergo cū ꝓmouere ſine exāi atione q̄m opinio ordinādi in nullo vacillare debet xxxiii. di. laici. ſic etiā intellexit. g. na. ex̄. đ accu. meminimus. ꝓſti tuta tūc ñ pōt ꝛpꝛobari lxv. di. de ꝑſona ſciturus v. ñ cardiā lis. i. ꝓꝑū pariter v. feliciſſimū ſubdiaconū. miſterio. i. in lo co diaconi. in. hu. cōuerſatio. i. bona fama pe. ſubꝛogaħ. i. ſa cias diaconū ſubrogando cū hu. ꝓceſſionis. i. frequētatio nis ad quam ad audienda diuina ꝓcedit. ſ. eccleſia de ꝓſe. d. i. certū. h. la. xvi. q. xvii. pie mētis. ꝛ. c. ſe. miſtro. i. diacono q. ꝓꝑe đꝛ miſter. xxi. d. c. i. hu. q̄ſq⁹ ſubdiacon⁹ đr miſter. de ꝓſe. di. ii. tribus. q̄ſq⁹ ꝑſđꝛ ipſe. vii. q. i. nihil lau. ¶ in. i. gl. ibi qꝛ diligentia. adde iſte decre. nō ꝓbāt intuēti id ad qđ ꝓ bandū inducunt ¶ in e. gl. ibi. q. vii. nullus. adde. ibi vide as vbi de hoc ¶ in e. gl. ibi in collatōnibus. adde ſecus in cōfirmatōnibus. ut no. e. di. c. i. in glo. ſed q̄rit in fine. ¶ in ea. gl. ibi ꝑbendaꝝ. addc. q⁹ intelligo eē verꝝ cum ad ſolū pre latū ſpectat collatio uel ad ep̄m cū. c. ex̄. de concel. prebē. po ſtulaſtis. fm goſ. q ita no. in prc. c. illa. ſꝫ inno. no. ex̄ de cō ceſ. ꝑben. qꝛ diuerſitatē. q⁹ ſi ptineret electō ad ep̄m ꝛ. c. ſimul ſi epūs eſſet ſuſpenſus ptineret electio ad capitulū ſolum. n q̄ſtū ad ea que cōmunit imināt facienda capitulo vnum c̄a put ul vnū corpus intelligūt in autē. de ali. re. ec. ꝛ immo. re. pri. §. ſanctimus. ꝛ. §. ſi vero ꝑuat⁹. ff. quē ad. ſeruī. amit. aq̄ſ. §. q⁹ ſi pluriū. xvi. q. iii. ſi ſacerdotes. ex̄ de ꝑſcrip. auditis. ꝛ c. extrāſmiſſa. ſꝫ ibi hoſti. dicit hoc eē verꝝ fm predictā ſniaꝫ ioſ. ſnia Inno. hodie appꝛobat. ut pꝫ ex̄. li. vi. de regula. nō ſolum ꝛ extra ne ſe. ua. ſi ad ep̄m vbi declarat decre. extra. đ conceſſione ꝑbē. qꝛ diuerſitatē ſꝫ fm caſū quē ponit b. barx. non ꝓcedit ħ q̄o tacta. ꝓ g. q̄m fm eū iſtoꝝ petitō fuit ut pa pa p̄ciperet celeſtino epō quatenus noīe viſitatoꝛis tm̄ ꝛ nō tā q̄ſ epūs ꝓꝑus ordinaret in eccleſia ſ. eleuterii preſbiterꝝ iuli anum diaconum in locum deficientis preſbiteri electū q⁹ ꝓ papam exiſtit adimpletum. ſecundum ħ igitur non loquitur capi. de alienatōne ꝑſone ſed de ordinis collatōne. ꝛ no. q⁹ ſicut. c. nō pōt ꝓferre bñficia ſcđ va. ut ħ đꝛ ſic nec ꝛb ea pñta re qꝛ ꝓ pñtatōnē iuſ acqrit pñtato ſicut ꝓ electōnem ul colla tio. ex̄. đ iurepa. cū dilect⁹. nec alicui ꝑdeſt admiſſio l inſtitu tō epi dioceſani exquo pñtatio nulla ē. ex̄ ne ſe. ua. c. ii. ex̄ de re iudi. cū int ꝓpe ſi. ꝛ hoc appꝛobat i ſpec. ne ſe. ua. ſꝫ tu dic fm inno. q⁹ preſentatus ex ipſa ꝑſentatōne nō ꝓſeq̄t ius ꝓ re licet cōſequatur ad rem petendā ꝛ ꝑſonalē actē nez cōtra epꝫ ut in ꝑ. c. cū dilectus. ꝛ eo. ti paſtoralis. ꝛ. c. cū aut. ꝛ ħ inno. no. ex̄ de offi. le. dilectus. ꝛ ibi de ħ. ꝛ adde qđ dicā xvi. q. vlti. c. vlt. ¶ Item no. q⁹ capitulū va. ſede pōt illas ꝑbēdas cōmendare q̄ habent onus annexum vt ex̄ de preben. ſigni ficatū fm alex. ꝛ vin. q ita no. ex̄ de inſti. illa. ¶ Item in ea. gl. ibi fraternitatē. adde. vbi videas. ¶ in e. glo. ibi alienatō adde. dic q⁹ p confirmatōnem nulla fit alienatō. nec ꝑiudica tur futuro epō. ꝛ ſic loquit ex̄ de ma. ꝛ obe. bis q̄. ꝛ. c. cū olim io. de ſan. ¶ in eadē glo. ibi. q. i. ꝓcipimus. adde. đ hac mā plene no. ex̄. de maio. ꝛ obe. cū olim. ¶ in eadē glo ibi pete bāt. ħ adde. ſ. q⁹ iuſte ordinaret. ut pꝫ in tex. ¶ in e. gl. ibi ħ a vicinis. adde. alias a vicino epō fm bug. qui dicit q⁹ hoc bñ poterāt petere ꝛ ille cū poterat ordinare vocatus ab eis. arg. b⁹. c. ſi forte. ħ allegati et expſſū ē hodie ex̄. li. vi. de tēpo. oꝛ. cum nullus. dic ut ibi. ꝛ credit ipſe hu. q⁹ tempoꝛe b⁹ petitio nis nō erat adhuc ipſe viſitatoꝛ ſꝫ tunc datus eſt cū papa ei hoc qđ hic dicit ſcripſit ꝛ hoc ꝓpendit ex ipſa lra. ꝛ iō non petierunt ħ ab ipſo viſitatore fꝫ h. ¶ in e. g. ibi ſi forte. adđ dicas q⁹ cū epūs ꝛ. c. ſint vnum coꝛpus. cuius ē caput xp̄s. ar. ex̄. de uer. ſid. cū derici. ꝛ cum inter eos dicatur ſpirituale cōiugiū contrahi. extra de. teſta. requiſiſti. §. penul. dicendū eſt q⁹ ea que ad ep̄m pertinent ſuo iure ſicut eſt iuriſdictio ꝛ cōfirmatio ꝑlatoꝝ quā habet hoc ipſo q⁹ eſt epūs ad capi tulum deuolueretur ipſo iure extra de ma. ꝛ obe. cū olim. ſi autem cū aliis exercebat aliquid nō ad ſubiectos uel ſupio res ſꝫ ad ſocios eiuſdem collegii deuoluet ptās. ut in ħ. c. al le. ſi forte. quod loqt in hoc caſu. ꝛ ar. C. q̄ñ non pe. partes pe. ac. l. i. Idem forte dicendū eſt in abſēte ſiue ex iuſta cā. ſi ue ex iniuſta abſit. fm inno. quia ita no. in predic. decre. ad olendā. de bere. ħ adde. ꝛ videaſ qđ dicā. lxxi. di. fraternita tem ¶ in gl. ſemp ergo. in fi. adde ꝛ hoc vult dicere tex. qꝛ officium viſitationis illius eccleſie treuereñ. ubi iniunximus que tunc forte carebat epō ioſ. ¶ in glo. i. ordinaſſe. adde. q. diceret nō hocipſo intelligas te illius loci ep̄m factū ꝓꝑū ſimule. lxxi. d. fraternitatē pe. ¶ in e. glo. in fine. adde. ſ. iuli anā ¶ in glo. ꝛ ita ibi diaconū. adde. ad hoc extra de filiis preſ. ꝓpoſuit. ¶ in eadē glo. in fi. adde. ſed illud de maioꝛi bus que ad hoc ſufficiūt. de conſe. di. i. hoc quoq⁹.

Epiſcopi iuditō. i. diſpoſitōne et arbitrio fm hu. ꝓbātur. i. ꝓbati ſunt. de hoc. xlviii. di. in pūn.

Cum itaq⁹ hic incipit. ii. ꝑs huius di. in qua đꝛ q⁹ exāinandi ſūt ordinandi. io. de ſan.

Quando epūs. miſteriū. i. ordinē. ꝛ ar. huius littere videtur q⁹ ꝓmouendi ad ordines miꝛes nō đbe ant neceſſario exāinari. Sꝫ cōtra patet in eo q⁹ le. no. j. e. c. vlti. in fi. ꝛ. ō. §. ꝓcedenti. ibi ceteroꝝ. j. tē. repſentar ar. q⁹ ad repſentatōnem epi archipſbi uel alterius ꝑlati. clerī cus ꝑbendarius eſt ab epō inſtituendus. ar. l. di. in capite. Lau. nā in eccleſia infra alterius limites poſita ñ potuit epūs miſtꝝ imo rectoꝛ matricis eccliē hꝫ eū repntare. ꝛ ſi negligēs fuerit tūc epūs ponet eū. ꝛ ſic intelligit inno. ꝛ hoſt. ex̄ de ex ceptō. cū venerabilis. in fi. de hoc etiā dicā. xvii. q. vii. nullⁿ ibi videas. ubi aūt p rectoꝛē eccleſie aliqs preſentat ad titulū tunc prelatus non habet ius in illa eccleſia ſed habet ſimpli cem ſuſtentatiōnem fm io. ꝛ ber. qui ita no. ex̄ de iurepatro. poſtulaſti ꝛ idē ſentit hoſti. ex̄ de ſimo. p tuas. iii. ꝛ adde qđ dicā. x. q. i. regēda. ex latere. ii. q. vi. ſi ep̄ gnaros. i. peritos nā imputaret ipi epō ſi forſā in ſufficiētes ꝛ malos ſeu negli gentes ad hanc examinatōnem faciēdā elegerit. tūc. n. in ipo rū delicto ul negligentia obligat epūs. ff. nau. cau. ſta. le. i. § q ſūt. ꝛ. l. ul. ff. đpoſiti. l. i. §. idē pōp. ex̄. đ off. archi. ea. q̄. §. i fꝫ ho. qꝛ ita no. ex̄ đ eta. cū ſit. ibi etiā no. vi. q⁹ iſti ſic ab epō deputati tenēt ſi exceſſerint. liiii. di. ſi fuus abñte. ꝛ ſi vnus đ eis hꝫ aliqd ꝛ ali⁹ nihil hꝫ habeꝫ recurſus ad eū qui hꝫ. ff. đ eo ꝓ quē fac. erit. l. vlti. fm vin. ſed ibi no. inno. qđ eſt notā dum q⁹ ubi nō ex officio ſꝫ de ſpeciali mādato aliqs exāiat nō tenet ꝓuidere exāiatoꝛ ſꝫ mādans. q⁹ dic ex̄. li. vi. đ ꝑbē. ſi epūs secus ſi ex officio exāiaret. ſꝫ meli⁹ đꝛ q⁹ hec di. ñ hꝫ locū quo ad ꝓuiſionem eccleſie. qꝛ a neutro đbeet ordinato ꝓuideri ſi nō eſt dignus ſed hꝫ locū quo ad penam ordinā tis ꝛ exāiantis ꝛ ꝓuiſione neceſſarioꝝ. ut in ꝑ. c. cū ſit ſecūdū inno. fm quem melius videt qđ ꝑmo dixi fm hoſti. ꝛ de ħ dicā. x. q. i. epꝫ diuine. i. moſaice. b. ſanctionibus. i. canoib⁹ b. vitā tam pñtem q̄ꝫ preteritā. qa ex tranſacta vita ꝑſumitur de pñti. ex̄ de ꝑſump. mandata. ber. genus utrum ſint liberi uel ſerui. qꝛ ſi ſerui ſint ꝓmoueri ñ debēt ex̄. de ſer. ñ oꝛ. ꝓ to tū. ꝛ. liiii. di. ꝓ totū ber. ꝛ adde. q⁹ habet ex̄ đ obl. ad ro. c. i. etatē. lxxvii. di. c. ii. locū qꝛ ſi in monaſteriis ſūt educati citi

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

D

addmittuntur .lvi.di.c.i.hu.litterati.xxxvi.di.c.i.si in lege.i in ture canonico ꝛ diuino hu.ꝛ ber.añ.i.sup hu.simplicib⁹. i.claris ꝛ nō obscuris.ē.di.pxi.si epūs. Ipsi aūt.ii.ps muneris est eni triplex munus ꝛ quodlibet est vitandū.i.q.i.sē nōnulli.hu.illecti decepti uel inducti.dignū q̄tū ad iuditia pe.idoneū.xlix.di.c.vlti.q̄ si fecerit.iii.ps.conatus.no.gen⁹ simonie ubi fauor intercessit .ꝛ est ar.q̄ quis tenet de mala electōne.ar.ex̄.de elec.cū in cunctis .la.ad hoc.lxiii.di.c.iii. v̄.at ille.ubi de hoc.carebūt.sed videt cōtra ex̄ de simo.dilectus filius a.§.ulti ubi abbatibus repicientibus monochos simoniace imponitur penitentia tantuz ꝛ nō deponūt ꝛ hoc dicitur q̄ tales pñtates simoniace deponi d̄bēt .sed ibi notat hosti.q de excessu ullo⁹ constitit p modū inq̄sitionis alias si constitisset p modū accusatōnis dz deponi.uel dic,put ibi no.gof.qd licet in illa specie simonie remoueri posset abbates fz iuris rigorē potuit tñ supior penā moderari cū in illo casu sit arbitraria.ꝛ moderat ibi papa penā ,ppt mlitu dinē.ꝛ ,ppt monasterio⁹ vtilitatē.expedit eni aliquotiēs uetere⁹ platos admīstrare.ex̄ de renū.c.i. Igit.iiii.ps ,pbati.i inuēti idonei.pntent si bñ aduertat hoc.c.loq̄t de duplici p sētatōne qd dic ut no.hosti.in summa de scruti.§.qñ fieri. ¶ in p̄ma gl.ibi r̄pñtare. adde forte representabit cū illis v̄ bis que ponūt ex̄ de scruti.c.i.lau. ¶ in e.glo.ibi ut nostrū adde ꝛ.c.ad hoc.ibi plene de hoc in glo.ī.e.ut nostrum.cē. ꝛ pōt dici q̄ ad archi.ptinet presentare ordinandos ꝛ eos de mandāto epi examinare adiunctis sibi aliis ab epo i q̄r ta feria āe sabbatum ordinatōnis.ut in hoc.c.qñ.ꝛ b verū est nisi obtineat uel de consuetudine pscripta.ex̄.de offi.archi.dilecto.ubi ita nota.vin. ¶ in.e.glo.in fi.adde.de hoc no.ex̄ de offi.archi.ad b. ¶ in glo.nā ,ppt in fi.adde.ar.ꝫ ex̄ de iudi.cū deputati.ꝛ ex̄ de instī.ad decorē. ¶ in glo.i.titulū adde.nā sine titulo non est aliq̄s ordinandus.lxx.dis. scō⁹.ꝛ.c.i.de b no.ē.di.,pxi.psalmista. ¶ in glo.sed nūqd ibi sufficiēs.adde.hec in monacho nō est necessaria.ut.le.et no.ī.xvi.q.i.leg. ¶ in glo.sunt ergo in fi.adde.qd no.xxxiii.di.ad hoc vero.in glo.hu.ꝛ ex̄ de pscrip.cū ñ liceat in gl. i.ꝛ de simo.accusatū.alias aūt. ¶ in glo.i.si nō ibi epi.adō ut.ē.c.,pxi. ¶ in ea.glo.in fi.adde ad hoc ē.c.nullus.

Episcopus sine ꝯalio dicūt qdā ꝛ ꝯsensu ut patet in eo qd le.xii.q.ii.alienatōnes.ꝛ.lxvi.di.c.i.clericoꝝ.i.capli sui.cōuentiā.i.ꝯsensū de hoc dicā sup glo.ioā.testimoniū.i.bonā famā.b.querit.ſ.de illis.b. ¶ in glo.i.ibi epos.adde semp eni in ordinatōne debz ad eē pñtia suoꝝ clericoꝝ.alioqn cassari poterit ordinatio.ar. lxi.di.c.i.b.ꝛ qd in textu.de populo d̄z dicas eoipso populū ꝯsentire q̄ nō desentit uel cōtradicit sile est in filiosa.q̄ eo ipso consentire intelligit patre ,p dote agente q̄ nō desentit. ff.so.ma.l.ii.§.volūtatē fm lau. ¶ in e.gl.ī si.adde.ꝛ alios casus.ſ.in dispensatōne reꝝ ecclesie.xii.q.ii.si qua de rebus Itē in alienatōne.xii.q.ii.sine exceptione.x.q.ii.b ius. Itez in oibus cōibus negotiis ut qd̄ oibus incūbit ab oib⁹ comprobetur ex̄.de pscrip.accedens. Et nota q̄ in cō cedēdo oī um consensus regnī ad quos ea res ptinet.ff.de aq̄ plu.ar. l.in concedendo fm gof.q ita no.ex̄ d̄ his q̄ fiūt a prela.nouit in summa.e.ti.§.i.ꝛ idē no.vin.e.ti.c.iii. vbi de hoc ibi tñ hosti.no.q̄ ñ dicūt iura p̄dcā q̄ in his oibz ꝯsēsus regnē d⁹ sit.ſz q̄ ñ sūt expediēda sine ꝯalio.ꝛ sic logt.e.ti.nouit. ꝛ.c.q̄to.ſz,p dicto dñoꝝ gof.ꝛ vin.est efficax.ar.xii.q.ii.alienatōnes ubi videas. Itē adde aliū casū fz id q̄ le.ꝛ no.p b.ꝛ Inno ex̄.de excess pla.c.i.ſ.in suspensione ꝛ interdicto ꝛ adde.qd̄ dixi.xviii.d.sup summā. ¶ Quer̄t qd fieri. Dic incipit.iii.ps ꝛ ultima huius di.in qua dicit q̄ si alicui sine examinatione ordinātur si criminosi sint deponant.ios.ꝛ.io de sa.,puecti.i.,pmoti.de his.v.

Si quis psbiter aut certe.v. descuterent.i. exaiarēt criminosa.lxxxi.di.c.i.cōcessi subaudiunt b qdā

scz uoluntarii non iussi.q̄ nemo debet ,pdere seipsum. de pe.di.i.§.bis auctoritatibus.iuxta p̄n.ꝛ facit ,p ꝛ cōtra qd̄ no.ex̄.de testi.cū cām. ¶ in glo.cām enim cē.de b dicam.l di.ex penitentibus.ibi videas.ꝛ sic etiā dicunt intelligēduz c.lxxxi.dj.si qui sine.cū similibus.ꝛ.xv.q.viii.c.i.ꝛ penul.ꝛ de materia huius.c.scz qd iuris sit si quis,pmotus ē sine examinatōne ī si in scrutinio suppresserit crimē suū.plene not. gof.in summa de tēpo.or.iuxta fi.§.restat videre cē.ibi videas quo ad declaratōnem eoꝝ q̄ b dicūt ꝛ notāt.aut post v̄.detecti ordine iuditiario secus si ex̄ ius spōte ꝓsiterentur. xi.q.viii.ca.i.ꝛ.c.penul.l.d.presbiterꝝ.lau.sed hug.intelligit etiam in hoc casu debere fieri qd̄ in p̄cedenti.c.cōtinetur dis pensatiue.nam essent de rigore etiam in hoc casu deponendi fm hu.abūciāt.i.deponantur eo enim ipso q̄ sine exāinatōe passi sunt se ordinari cū essent ignoti se indignos fecerunt q̄uis alias essēt digni.hu.si autē eēnt noti tunc possūt ,pmoueri sine exaiatione.ut patet in eo.q̄ le.ꝛ no.ē.c.d. nl lus.xxiii.di.qui epūs in p̄n.ꝛ facias vim in eo qd̄ dicit lra sine aliq̄ exaiatōe cē.nā noti tā dicūtur examinati.ꝛ proba ti aliqua examinatōne ꝛ ,pbatōne ut patet in eo quod legit ꝛ no.xlvii.di.de petro.ex̄ de appel.cōstitutis.ii.§.cuius electionē cē.ꝛ idē etiaz tenet b hu.ꝛ expone abūciant.i.quantū ad p̄mū ꝛ tertiū articulū huius.c. sed quo ad fm articulū expone abūciant.i.repellantur uel nō admittātur.ꝛ sic verbū semel positū ponit ,ppe ꝛ i,ppe.sic.xviii.di.pbiterꝝ.io.d̄ sā. similiter.v.defēdit ecclesia.xxv.q.i.omne quod.ꝛ.lxxxi.di. si qui sine. ¶ in glo.si metu.ibi deponendus est.adde. hec depositio fieri debet nō ab eo qui eum ordinauit. cum ipse debeat deponi sed ab eius superiore fm hu.ꝛ idez sentit ios. ut dicā in p̄.c.si qui sine. ¶ in ea.glo.ibi ita videtur .adde. ꝛ verꝝ est fm hu. ¶ in glo.ergo ibi cuz examinatōe.adde.argu.ē.c.di.qñ sumpto ar.a contrario sensu.sed sta huic.et ibi subaudi maxime.

Di.xxv.

Quod nullus Dixit supra. de examinatione clericoꝝ hic subiicit.xxv.di. In qua dicitur qd ad vnū qq̄z officiū ptineat. ꝛ diuidit hec di.ī tres ptes. In p̄ma ponūtur officia minoꝝ clericoꝝ ꝛ episcoporum ꝛ aliaꝝ dignitatū.ſ.archidi.archipbiteri p̄micerii sacriste thezaurarii pe. ¶ Quid aūt .ii.ps. ¶ in.i.glo.ibi ordinem.adde.ꝛ hocusq̄z ad.§.nunc autem.

Delectus q̄ p q2.optatā forte infirmus fuerat ꝛ cō ualuerat.uel simplic videt eum significasse sibi suā salutē hu.vñ dic optatā ſ.a me.sequētibus.i.inferi ori scz pte litteraꝝ tuaꝝ post notificatā salutem.impendis.i. habes.ordinentur.i.quibus ordinibus conpetant hug.ad hostiariū v̄.oēs isti ordines fuerunt in xp̄o.ꝛ hoc officiū oīa dit se hre cū dixit.Ego sū hostiū p me si q̄s trālierit salvabitur.ꝛ eius officio est vsus cū ementes ꝛ vendentes eiecit de tēplo.ii.q.vii.accusatio.claues.ſ.q̄bus hostia ecclesie claudūtur ꝛ aperiunt.intus.i.icōmunioe ecclesie.ex̄ scz cōmunionem ecclesie.vñ sequit etiam exponendo.fideles cē thesauros cui ecclesie nō est eoꝝ custodire sed tesaurarii vtensilia tamen ecclesie ꝛ vasa dum sunt in ecclesia credo eos debere custodire hu.recipit.i.deiciat.xxi.di.c.i.in fi.ad exorcistā v̄.istius officio xp̄us vsus fuit cum multos obsessos a demonib⁹ liberauit.exorcismos.i.aduratōnes .xxi.di.§.i. energumi nos.xxiii.dis.exorcista ubi de hoc.catheccuminos.catheccumin⁹ adiutus siue institutus interp̄tatur.i.qui adhuc fidei doctrinā audit.baptisma tñ ū recepit.etymogia aūt dicitur catheccuminus q̄si minus catholicus.i.ñ utiliter bonus ios. ad acolitū v̄.istius officiū se habere oñdit cū dixit Ego sum lux mūdi q̄ seq̄t me ñ ābulat in tenebris.luminariaꝝ ad accēdendū ad ferēdū añ epz.nā p̄parato alia ptinet ad thesaurariū.ut d̄z in fi.c.de b legit ꝛ no.ē.xxiii.di.accolitus.sugge

sta.i.uasa qbus vinū ꝛ aq̄ suggerit.i.mittit in calicē.uel ifundit manibus abluendis hu.tof.ad psalmistaz v̄.istius officiuz ostendit se habere cū loquēs cōtra iudeos inquit.quare ergo dauid uocat eū dñm dicēs. dixit dñs dño meo sede a dextris meis.ꝓterea ipso facto ostēdit se habere istius officium sc̄z cū bñdixit ꝛ laudauit dñm in oībus suis opibus.qz bñdictiones ꝛ laudes dicere ad psalmistā ptinet ut hic legit. officiū.officiorū plurima sunt genera sed p̄cipuū est illud qō in sacris diuinisq3 rebus hz̄.officiū aūt ab efficiēdo dictū q. efficiū ,ppter decorē sermois vna mutata lr̄a. uel certe ut unꝰ quisq3 illa agat q̄ nulli officiāt sz ,psint omibus fm ysi. in li. etymo.bñdictiones.i.bñdicamus.sacrificiū.i.offertoriū. uel officiū misse hu. Respōsoria.dicit ysi.in li.etymo.lib.vi.ubi tractat de officijs qꝰ respōsorios itali tradiderūt quos ind̄ responsorios cantus uocāt qꝰ alio desinēte alter respōdeat.Ad lectorē v̄.officiū istius exercuit ꝛ se habere ostēdit cum in medio seniorū aperiēs librū ysaie dilicte ad intelligendū legit. spiritus dñi sup me eo qꝰ vnxit me ad annūtiandū māsuetis ysaie.lxi.lectiones.lectio dz̄ qa nō cantaf̄.ut p̄s.uel hymnus sed legit tm̄ illic cui modulatio hic sola ,pnunciatio q̄ritur sz ysi.ad subdiaconū v̄.huius officio usus est cū misit aquā in peluim ꝛ lauit pedes discipulorū ꝛ tersit aq̄. manile cōponit cū aqua ꝛ manu ꝛ lauo lauas. ꝛ est uas i quo aqua manibꝰ infundit.de quo habet.ē.xxij.di.subdiaconus.ad diaconū v̄.istius officio est usus cū sacramētū corpis ꝛ sanguis tradidit discipulis post cenā.ꝛ cū apostolos post cenā ad oīonez inuitauit dicens.vigilate ꝛ orate ꝛc̄.sacramētis hoc ñ refertur ad quattuor ablatiuos sequētes sed ad duos ,primos . fm lau.sile.iij.q.v.ꝓstituimus.uel dic qꝰ ad oēs.quodlibet enim sacramentū est.i.sacre rei signū.de cōse.di.ij.sacramentis.fz lau.oblationes.i.oblatas hu.cōponere.i.ornare. ferre in ,processionibus hoc i paucis locis obseruat̄ h.nec etiā in romana curia.euangeliū.suscipiēs diaconus codicē euāgelij bñdictionē postulat ab epō qz nullus dz̄ p̄dicare nisi mittat̄. scdz illud apli.quō p̄dicabunt nisi mittant̄.ut ad ro.x.c.ꝛ ex̄ de reti.cū ex iniuncto.dñs inquit aplis.messis quidē multa ꝛc̄. ꝛ rogate dñm messis ut mittat operarios in messez suā. luce ix.ꝛ matb̄.ix.ē.xxi.di.in nouo.in fi.ubi dixi de hac materia ꝛ ysaias ait.ecce ego mitte me dñe.ysa.vi.c.ꝛ.j.viij.q.i.i scripturis.fm inno.iij.uel qō dicit.p̄dicare dic.i.legē.ne sit contra.xvi.q.i.adijcimus.fm lau.aplm.i.epistolaz q̄ sepe sumit ex dictis aplorū ꝛ p̄sertim pauli.ꝛ dz̄ epistola lectio quia non dz̄ legi nō cantari.epistola dz̄ quasi supmissio. qz sicut ,pphetie sup legē sic epistole sup euangeliū sunt misse. vñ nō soluz epistole sed in loco epistolaꝝ ,pphetie leguntf̄ ambe sunt legū supmissiones.sed ille ueteris he noue.epla ergo est vicaria legis ꝛ ,pphetaꝝ añ sanctū euangeliū p̄conis gerens officium p̄cessit enī lex euangeliū sicut ꝓceo iudicē que q̄uis sepe de scripturis apostolici assumat̄ in eo tñ gradu est ac si semp de lege uel ,pphetarū p̄conio sumeret.semp enī p̄cussionē signi ficat.ꝛ tñ distat ab euāgelica maiestate q̄tū ꝓceo a iudice. legatus a legāte.ꝛ ideo cū epistola legit sine iniuria sedem̄. sed cū euangeliū audimus reuerēter stamus.de cōse. di.i.apostolica.quidā ad epistolas pauli stant. qz ipse suā p̄dicationē euangeliū noīauit fm hu.qui de hoc no.de conse. di.i. oēs.p̄dicare.i.legere.ad p̄sbrum v̄.istius officio est usus cū panē ꝛ vinū in corpus ꝛ sanguinē suū conuertit. ꝛ cū se i ara crucis obtulit.bñdicere.xvi.q.i.§.ecce sufficiēter. ex̄ de sacra vncti.c.vnico.§.hoc vnguēto.v̄.manus.xcv.dis.c. ecce. Ad epm v̄.istius officio usus ꝛ cū discipulos ordinauit.ꝛ b̄ tunc credit fecisse.s.eis oēs ordines cōtulisse cū dixit.hoc facite in meā cōmemorationē fm hu.alij.dicunt cū dixit ite in vniuersum orbē pe.dū.i.q̄uis.p̄cesserit sc̄z alios.i.aliquaz maioritatē ꝛ excellentiā habuit fm hu.uel dic p̄cesserit sc̄z episcopū. vnusquisq3 sc̄z suorū clericorū qz forte prius sunt ordinati q̄ epus.q.d.q̄uis quilibet alius cū in ordine p̄cesserit ipse tñ ꝛc̄.io.de fan.preordinator.dicas qꝰ prelatura in clericis prouenit aliqñ ex dignitate cōsecrationis.ꝛ ista est illa qua epus p̄cest ceteris sacerdotibus ꝛ clericis ut hic.aliqñ ex dignitate ordinis.ut est illa qua p̄fert̄ subdiacono diaconus.xciij. di.a subdiacono.aliqñ ex dignitate dispēsationis siue administrationis.ut est illa qua p̄fert̄ archidiaconus non tantū alijs clericis sed etiā archipresbro.ut.j.sequitur.ꝛ ex̄ de offi. archidi.ad hec.ꝛ de offi.archipsl.c.i.ubi de hoc. Di sunt.ij. pars.cura no.uerbū.sic etiam ponit.j.c.c.iuxta fi.v̄.cetera.ꝛ ex̄ de offi.archi.c.i.in prin.solicitudine.ꝛ dicit papa sollicitudo moderata est ac tēporalis nō ut cura que sine moderatōe vnde dicit̄ cura eo qꝰ cor urat fm papi. uel dic qꝰ sollicitudo est animi anxietas curiositas fm polli.sed in prima significatione ponit hic.archidiaconus v̄.sacrificij.i.officij.sc̄z quis le uitarū ꝛc̄.hu.solēnitatibus.nā in alijs diebus prouidebit p̄micerius.j.c.v̄.ad primicerū.la.parrochiarū ruraliū h.ordinatio.i.dispositio sc̄z qualiter se debent habere p̄sertim dum uacat pastore.lxiij.di.si in plebibus.fm hu.turgia. dicit hu. hoc esse uerū si pōt sedare amicabiliter uel admonēdo uel increpando alioquin epō nūciet.ipse enī ordine iudiciario cognoscere non pōt inde uel iudicare sine licentia ep̄i. xciij.dis. dictū.fm hu.sed hoc falsum est.qz postq3 est vicarius generalis ꝛ ppetuus ep̄i ergo habet iurisditionē ordinariā .quia hanc tribuit ppetua vicaria.ex̄ de offic.vicar.tua.sic no. tan. vin.ios.b.inno.ꝛ hu.ex̄ de offi.archidi.c.i.in prin. non ob. prec.c.dictū.qō intellige ut ibi dicā.ꝛ adde qō dicā.j.c.in additione.ista decre.turgia sc̄z minora.nā si quid erit qō aiaduersionē maiorē exigat ad epum erit referendū. sicut refert legatus ad ,pconsulē.ff.de offi.,pcon.ꝛ le.l.si qd erit. ꝛ pōt etiam suspēdere.ex̄ de offi.archidi.mādamus. in parte decisa. fm lau.reparādis.x.q.iij.c.vnio.suggerit.i.refert faciēda.h. sacerdoti.i.epo io.inquirit.lxiij.di.si in plebibus.hu. cū iussione generali.io.lau.nā archidi.habet a iure ut visitet.ex̄ de offi.archidi.ad hec.epus autē visitationē suā p quēcūq3 poterit expedire.x.q.i.epm.fm lau.gesta.i.instrumēta ꝛ priuilegia quibus ecclesia munit̄ ꝛ in sua libertate defendit̄.io.de.f. ꝛ hu.de cōmunione.i.de oblationibus.ipse sc̄z epus hu.diaconorū maxime ex̄ de offi.archidi.c.i.ꝛ.ij. in pte decisa. ꝛ.c. ad hoc.§.si uero.sacerdoti.i.epo hu.sacrario more aliquarū ecclesiarū tangit fm hu.uel dic.in sacrario.i.in secreto.io. de fa.qñ uero v̄.sequēs sc̄z qui primo post illū ordinatus est. sui epi cuius vices gerit ipse archidi.ꝛ repsentat.ex̄ de off.archi. c.i.ꝛ.c.ad hec.vñ obediendū est ei tanq3 epo.ꝛ reuereri debz tanq3 is cuius vices gerit.ex̄ de offi.dele. cū olim.magister. in prin.ꝛ de offi.le.c.i.fm hosti.q ita no.hoc de of. archidi. c.i.ubi est idē qō hic dicit.ꝛ facit ad hoc.xciij.di.c.vlti. ꝛ.xc iij.di.c.i.archipresbr v̄.in ordine sc̄z ecclesie hu.positos.i.in matricula ubi fm ordinē ponunt noīa sacerdotū fm iacobū ꝛ intelligе siue sint canonici siue vicarij ad diuina misteria deputati fm hosti.qui ita no.ex̄ de offi.archidi.c.ij.in prin. cum.s.diligentie sc̄z qualiter missā ꝛ diuina officia celebrent. io.de fan.ꝛ si in aliquo male vixerint hoc epo referat ꝛ circa eos mandatū episcopi faciat.ex̄ de offic.archidi.c.ij. ubi de hoc p inno.assidue.ex̄ de offi.archipsl.c.i.xxij.di.c.ij.ubi de hoc.collectas.i.orationes.sic ex̄ de offic.archipsl.c.i.oīones que dicunt̄ circa prin.misse dicunt̄ collecte eo qꝰ sacerdos qui fungit̄ ad deum legatione ,p populo petitiones omniū in eis conducat ꝛ colligat.,ppie tamen dicunt̄ collecte .que super collectā populi fiunt dum colligit̄ populus ut ad stationem faciendā de vna ecclesia ,pcedant ad alterā. Orationuz uero plures fuerūt auctores ꝛ intantū numerus eoruz excrescebat qꝰ.viij.affrica concilio cui Augu.interfuit ita cōstituit qꝰ nulle preces uel orationes misse uel p̄fationes uel cōmendationes uel manus impositiones dicant̄ nisi in cōcilio fuerit approbate fm inno.iij.inuēxerit.ad hoc ex̄ de offi.archipsl.c.ij. in fi.ubi dicit ios.non vicariuz posse dare vicarium quod in

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

voluntaria iurisdictione locuz habet non in contentiosa. nam cōtentiosa in delegatis hoc locū non habet nisi a principe fuit delegatus. ut ex de offi. dele. sup questionū. z in. l. hic allegata a iudice fm iof. d c ergo q lex p̄dicta a iudice loquitur in delegato. hic autē z ex de offi. archiepi. c. i. in fi. z. c. ij. i fi. z. c ij. in fi. loquunt in ordinario. uel lex intelligit q̄tum ad contentiosam iurisdictionē hic uero q̄tum ad voluntariā iurisdictionē spūalem in quo omnes presbi sunt idonei z aduniuicē sibi succedere debent. arg. iurū predictorū z potissime i pre. c. iij. in fi. Ex istis iuribus fm hosti. colligit q ubi is qui curam habet nō sufficit ad exequendū ea que sacerdotalis sūt ordinis. ut audire confessiones debet alios sacerdotes uocare z eis cōmittere que per se expedire non p̄ōt. z hic est uerus intellectus ipsius decre. ex de offi. archipr. c. iij. §. cōfessiones. fm hosti. qui ita ibi hoc no. Sed cōtra videt. xvi. q. i. cūctis ubi de hoc. supradicta possunt ueritatē habere nisi esset data potestas ab episcopo audiendi confessiones illis presbis q ad p̄dicta inuitant alias secus. Et est ratio duplex fm Ray. vna quia iste nō est modus dandi iurisdictionē ei qui aliter n̄ habet. Item ,ppius eps non potest talibus dare iurisdictionē siue potestatē talem sed episcopus solus p̄ōt illis qui sunt in suo episcopatu. non tamē illis qui sunt in alijs episcopatibus. arg. xvi. q. i. pcuit. z. §. ecce in hoc. z. §. hoc idez. Alia ratio est. quia licet parrochiani cōmittētis sacerdotis sint absoluti q alijs possunt cōfiteri nō tñ isti sunt absoluti q illos audire possunt z soluere. z hoc est indistincte z regulariter uerū fm Ray. q ita no. in summa de penis. §. Item posito. cē. q uin ista sit uera snia nunq̄ dubitaui. qđ ergo hic z in similibus dicit scz. cui inūxerit dic dum tñ is cui inūgitur sit ita liber q obtēperare possit. de hoc etiā dicā. xvi. q. i. c. i. ubi aliter hu. videt intelligere. ad primicerū. ubi dicit iof. puto di ci primicerū a primo z cereo quasi cui p̄mus in ,pcessiōe dādus est cereus. uel etiā fm iof. p̄micerius dī a p̄mo z cleros q̄si p̄mus in clero. qa ipse p̄cipit quid vnusq̄sq̄ clericorū debeat legere uel canere in choro. ptinent. s. quo ad dispositionē in officio fm hu. honestate. s. seruāda q̄ est ut cōueniāt ad diuina officia. s. matutinū. missaz. cē. h. sacerdoti. i. epō. ,p dies. hoc mō non fit quia hodie notū est oibus hoc fm hu. distringat admonēdo corripiēdo. io. de fa. z lau. excessus. s. grauiores qui. s. grauiorē exigunt aīaduersionē q̄s ad eum p tineat. arg. ff. de offi. ,pcon. l. si quid. io. de fa. eruditiōe. i. scientia z doctrina hu. ad thesaurariū v. luminariorū ut emat z inueniat ceram oleū lampades candelabrū z silia. io. de san. C in gl. j. de conse. in fi. adde. hoc legit z no. i. q. i. nō liceat ibi videas. uel dic ut no. in pre. c. epūs. z. xxxv. q. iij. de incestis. in gl. dō hac materia. cē. sed qđ hic no. fuit in summa iof. C in gl. kyriel. in fi. adde. idē iof. C in gl. cū dicit in fi. adō uel cum dicat agnus dei cē. lau. C in gl. portandi. adde. in fi. sub. per ecclesiā scz quis debeat portare incensum. sed cura inueniendi incensuz z emendi ptinet ad thesaurariū. ut j. c. c. in fi. fm hu. z lau. C in glo. hic videt. ibi excōicare. adō. ad hoc facit qđ no. ix. q. iij. nullus p̄mas. in gl. ergo nec. z. j. dicam. z etiā de hoc dicam. xxiij. q. iij. tam sacerdotes. ibi videas. C in ea. gl. ibi ordinariam. adde. ad hoc. ff. de officio eius cui man. est iurisd. l. i. §. qui mandatā. z. l. iij. C in ea. gl. ibi iurisdictionē. adde. ad hoc facit quod no. j. e. gl. cuz ergo. z ex de offi. archidi. ad hec. p̄mo rñso. C in gl. i. causas. dic ut ibi. habet etiam cohertionē. ut le. z no. ex eo. ti. c. i. in fine. C in ea. glo. ibi de monachis. adde. ista decret. nō bñ ,pbat id ad quod inducit. sed dic q ppetua vicaria ius tribuit. ex de rescrip. postulasti. z de offi. vica. ad h. c. ex pte. de si. istru. h. ppetuus. Ex p̄missis satis colligit q habet ordinariā iurisdictionē z ppetuā. qđ indistincte uerū dico in his que a iure expriment z sibi concedunt. nam coz̄ deo redditurus est rationē. ex de offi. archidi. c. i. z hoc dare colligo ex. c. xciij. di. dictum. v. sunt itaq̄. z fm hoc intellige quod dicā. j. ,pxi. in glo. p̄o sententia. bar. cē. C in ea. glo. ibi referente. adde. in ista decre. no. lau. z iof. q ibi non tenuit appellatio eo qđ appellans omisit mediū. z quia ibi non tenuit appellatio. iō fm innoc. z hosti. non tenuit restitutio per ipsum archiepūm ad quē fuerat appellatū. uel dic fm b. q illud obtinet de consuetudine. de hoc plene no. ex de appel. dilecti filij p̄or. C in ea. glo. in fi. adde. p̄o sentētia. b. facit optime. ex de foro cōpe. cum contingat. ex de offi. archipr. c. vlti. ubi de hoc. ibi tñ no. hosti. q episcopus solus de iure cōmuni est ordinarius super omnes. z omnibus post papam. Sunt tamē in dioces alij ordinarij sed sub eo. ut ibi patet z de offi. archidi. p totum. archiepūs etiam ibi est ordinarius sed in casibus tātuz ut patet ex de offi. ordi. pastoralis. fm hosti. dicit vincē. q archidiaconus limitatā habet iurisdictionē z quasi delegatus ē non ordinarius. hoc tamē falsum credo ut dixi super uerbo iurgia z q archidiaconus habeat iurisdictionē ordinariā. plene no. inno. ex de offi. ordi. cum ab ecclesiarū. in glo. z extra de offi. archidi. c. i. ubi etiam dicit q archidiacoui remoueri non possunt etiā p̄o libito epi nec p̄o uelle eoz̄ officiuz exercere. z credo esse rationē quoniā eoz̄ officium habent a canone. vnde eis auferri nō potest. xxviij. di. de his. de hoc dicam. xi. q. i. experientie. nec extendit ei fimbrias. viij. di. quo iure. xviij. q. ij. si tantū. nisi ubi inuenio expressū. ut in iurgijs circa rurales. ut in hoc. c. perlectis. uel in p̄scriptis. ut ex ō of fi. archiō. c. vlti. alias nō. nec ei nec archipresbro. xviij. q. vlti. eleutherius. z ita ipse vin. no. in pre. c. ex de offi. archidi. c. vlti. ubi etiam no. q nō dat archidi. de iure suo q possit excōicare. xvi. q. ij. vlis. z. q. vlt. nullus. Sententiā aūt diffinitiuā ,ferre nō potest. nec habet cognoscere uel determinare. sz de iure habet curā circa iurgia z ut epo referat fm vin. habet tñ cohertionē. ex de elec. cū in cunctis. de insti. cū uenissent. z q si modicā correctionē sine qua nulla est iurisdictio. ff. de offi. eius cui man. est iurisd. l. vlti. fm vin. sed q archidi. excōicare possit videt expressum ex li. vi. de sen. excō. uenerabilibus. p̄o rñso. z dicam. xxiij. q. iij. cū sacerdotes. ibi videas. z adō qđ dixi. s. in gl. ista decr. cē. C in gl. s. ruraliū. in fi. adde. tu dic q sz ad p̄micerū ptinere dicat ñ tñ excludit iurisdictio archidi. qui est eo superior z primus post epm. similiter etiā in iurisdictione archidi. non excludit iurisdictio epi fm gof. Ray. z ber. qui ita no. ex de of. archidi. c. i. ubi etiā no. phi. dicens idē q archidi. est p̄ordinator loco epi. ut ibi z co. ti. ad hec. C in gl. in qbus. in fi. adde. de quo hic nō loquit. fm laur. C in gl. i. pulsatio. in fi. adde. ut. s. i. di. ius mutare. z ex de of. custo. c. i. C in glo. i. custodes. in fi. aliter accipit. l. di. ,p tu maces. C Ex hac epla cē. est etiā. hic incipit. ij. ps h° di. in q̄ ponit de ordinatōe presbrorū z diaconorum.

Audire. ops subditos. fidei. i. de articulis fidei. x. q. i. placuit. monita. v. diaconibus. v. sacerdos. v. expeditus alias expeditius.

Stam ararū. hic ararū sumit p̄o stola sacerdotali. aliter tñ sumit. j. xxvij. q. i. monacho. in p̄in. ubi de hoc. būero h repete qđ dixi. s. xxi. di. deros. v. leuite in vbo explebant. ops. hoc uerbū officium denotat. ut no. xxv. q. i. c. i. C in gl. i. qz. adde. sic etiā exponit q p̄o qa xij. di. de ꝓstātinopolitana. v. nā q. cē. fm lau.

Nunc autē. hic incipit. iij. pars huius di. tractatus que ,ptendit usq̄z ad. l. di. z agit hic de ordine episcopali specialiter que z quot in epo exigant. z incipit etiam hic. iij. ps huius di. in qua ponunt. xij. c. apostolice regule. z sub hac occasione ponit. iiij. acceptiones crimis primo sz omne peccatū quocunq̄z mō fiat. alia que semel cōmissa sufficiant ad damnationē. tertio q̄quid fit ex deliberatione. in quarta parte ponit. xij. peccata mortalia. z. xviij. venialia. iof. hic aūt sic continuat ad p̄cedentia. Ostenso qualiter in quolibet ordine sint exaīandi z ordinandi ostendit q̄les in quolibet ordine debeant ordinari. fm io. de fa. qui. i.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

quales scz litterati honesti virgines monogami non polliga-
mi non viduarū uel corruptarū mariti nō corpore viciati. nō
aliqua cōditione obligati. xxxiij. di. ꝓcipimus. lv. di. c. ꝑscis
t. xlix. di. hinc etenī. t. li. di. qui ī aliquo. ij. q. vij. si quis eps
hu. in quē gradū scz ordinē scz de minori ad maiorē grada-
tim. lix. di. si officia. uel in quē gradum. i. dignitatē. cōscende
re. i. eligi. t hoc inuenīt. lx. di. per totū. hu. qui post hoc facit
.l. di. ponderet. t. c. quia tua. t. c. dño. t. c. si quis diaconus.
de his uero hu. culpis hoc facit in distinctionibus t in cauſ
t presertim. xlviij. di. quoniā. xlv. di. hinc. l. di. miror. c. si eps
t. c. si quis viduā. c. pucnit. li. di. aliquātos. c. qui in aliquo.
i. q. i. presbi. c. si quis neqꝫ. t. q. vij. si quis omnē hu. accusā-
te testificantibus . hoc facit a prima cā usqꝫ ad. x. causam. et
presertim. ij. q. vij. si qui sunt. t. c. ipsi testes. vi. q. i. qui crimen
t. c. infames. hu. snia hoc facit fere in oībus causis t ꝑsertim
ij. q. i. ī prīs. iij. q. vi. fere p totū. t. q. ix. c. i. ix. q. ij. c. i. xi. q. i. ī
olita. t. c. in clericorū. hu. ac primū v. regulā. i. regularē sermo
nem. xiij. c. continentē. hu. episcopū qui est eligendus confir
mandus t consecrādus in epum hu. ad thimotheuꝫ scribit.
i. c. viij. ad titum. i. c. epm. i. ordinandū in epum lau. crimine
non dixit sine peccato tunc enī omnis homo reprobaret. lx
xxi. di. c. i. hu. quod ut. s. dictum est ad titum hu. idem est. s.
cū eo quod scripsit ad thimotheū hu. ¶ in gl. ab hoc loco.
ibi regule. adde. quē pertractat usqꝫ ad. l. di. per ordinem. de
mū repetit eandē t ordinate a di. lxxxi. usqꝫ ad di. xci. si qua
alia interponit in distinctionibus uel in causis incidentia sūt
ut. ī. sequī in glo. fm hu. ¶ In omne peccatū tam mortale
qꝫ ueniale qualitercunqꝫ cōmissum. intelligit non in aposto-
lo sed in alijs. vnde Catho. Nemo sine crimīe viuit. t Job.
Si fuero sine crimine prauus inueniar. de pe. di. ij. si enī in
quit. vñ hoc vnde multū videt repugnare premisse lre. sed sic
adaptat. q. d. nomīe criminis quodlibet peccatū accipit. sed
nō sic accipit in p̄missa auctoritate pauli. tunc enī omnis ho
mo reprobaret. cū nullus sit sine peccato hu. eadē epistola. i.
ad cor. iij. cōtra naturā. i. cōtra consuetudinē contra soli'um
cursum humane nature hu. aliquis etiā infans vnius diei. d̄
pe. di. ij. si enī. hu. eligat t ita pz q̄ in tali significatione non
accipit ab apostolo ibi. vnde subdit. in epistola uero. q. d. in
p̄missa acceptione nō accipit ibi a paulo sed in ista tc̄. h. In
epistola. ij. ps. hic ponit scd̄a acceptio huius nominis crimē
ut in glo. dicit que incipit Gratianus. t idē sentit hu. sz laur.
cōtra ut. s. dixi sup glo. gratianus tc̄. in fi. ad titū. i. c. uel pro
idest. infamia. i. que habet de aliquo crimine de quo nisi qs
purgatus fuerit non ꝓmouebit. ī. c. primū. i. q. i. uentū. iij. q.
vij. testes. hu. uel dic infamia illata a iudice fm quosdaz lau.
accusatione iudiciali. dānatione iudiciali scz de quo quis po
test accusari t dānari ab hoīe quod est si ꝓcessit ad actū exte
riorē alias nō. quia latentia peccata non habēt vindictaz. ut
xxxij. q. v. christiana. t fm hoc nō omne peccatū mortale est
crimen. t hec est ꝓprietas huius nois fm originē suaz. dicit
enim a cumulo aris. i. accusor aris. hu. q̄ autem v. videlicet
baptismatis. ut. ī. c. di. primū. hu. ¶ in glo. gratianus. in fi.
adde. dicit lau. nō credo q̄ hu. t eius sequaces qui quicqꝫ ac
ceptiones huius nois crimen assignāt intellexerit gratianū.
qa gratianus nō ponit in isto. §. nisi quattuor acceptioēs hu
ius nomis crimen. primā autē ponit ibi. nomine autē crimi-
nis. secundā autē ibi criminis appellatio. tertiam ibi aliaſ ea
demū. quartā. ī. e. §. alias ea tantū. vnde illud quod dicit ma
gister post primā acceptionē. in epistola uero ad titum tc̄. di
cit lau. q̄ non ponit mēbrum aliquod prout hu. dicit. quia si
in prima generalissima acceptione huius nois crimē ponerz
cū apostolus dicit. opz epum esse sine crimine. videret q̄ ali-
quis nō posset esse eps cuz res pene contra naturā tc̄. respō
det magister tacite obiectioni dicens q̄ in epistola ad titum
non ita accipiat sine sumat. t hec est ueritas fm lau. t pe. de
sal. quia nulla fm eos posset assignari differentia inter scd̄az
t vltimam cum eadez sit auctoritas. t preterea ipse primo lar
ge accepit hoc nomen. secundo stricte. tertio strictius. quarto
strictissime. dic ergo. criminale peccatū uel criminalis ifamia
idest crimen qd̄ irrogat infamiā. ut scz adiectio sequens int̄-
pretat de quo crimīe sit intelligēdū qd̄ precessit magister. itel
ligit aliud esse crimen qd̄ est accusatōne t dānatione dignū.
ut. lxxxi. di. c. i. t est istud qd̄ ad opus precessit. vnde crimen
quod mente fit licet mortale sit non tamē crimē est fm h. cuz
occulta soli deo seruent fm lau. sed dicit hu. crimen dicit ipa
infamia criminalis peccati ut ibi. in epistola uero ad thimo.
quādoqꝫ dicit quodlibet peccatū quod est ex ignorantia uel
deliberatione cōmissum. quādoqꝫ dicit quodlibet peccatuz
ex deliberatione cōmissum. ut ibi. criminis appellatio q̄ndo
dicit quodlibet peccatū quod semel sufficit cōmissum ad dā
nationē ut ibi. alias ea demū. quādoqꝫ dicit quodlibet pec-
catū criminale quod infamat. ī. c. §. alias ea tantū. fm hu. sz
dictū lau. videt uerius. ¶ in glo. sic. i. q. i. in fi. adde. vij. q. i.
scisciatis. v. sed quod. ¶ Criminis. Hic ponit tertia accep-
tio huius nominis crimen. ut dicit in glo. gratianus. t idem
sentit hu. peccatū. quid sit peccatū habetur de pe. dis. i. si pec-
catum. in prin. t di. iij. c. ille rex. ibi videas. xv. q. i. §. sz t hoc
¶ Unde beda in sequēti auctoritate bede nulla fit mētio d̄
crimine per hoc nomen. nec inde potest colligi qualiter om-
ne tale peccatū dicatur crimē. vnde quidā hic reprobant gra
tianū. credo tamē q̄ gratianus nō inducat auctoritatē hanc
ad ostendendū q̄ omne tale peccatū intelligat nomīe crimis
sed ad ostendendū q̄ non omne peccatū ꝓcedit ex delibera
tione. q̄ aliqd̄ ꝓcedit ex ignorantia. aliquod ex infirmitate.
t littera sic continuat. q. d. quare dicis q̄ ex deliberatione ꝓ
cedit. nōne omne peccatū ꝓcedit ex deliberatione. nō. quia
quoddā ex ignorantia. quoddā ex infirmitate. vnde beda tc̄
hu. iacobi. c. vlti. ignorantia siue iuris. ut. s. viij. di. consuetu-
do. sine facti. xxxij. q. iij. nemo. lau. xxxij. q. vij. quēadmodū
infirmitate idest fragilitate humana. vi. di. testamentū. de his
tribus modis peccandi habet de pe. di. ij. §. ex cōtrario. t. c.
sciendū. hu. dicit. hic beda cōtradicit gratiano dicenti ipsam
auctoritatē iacobi loqui de cōsilio cui bede plus credi debet
fm hu. de pe. di. ij. §. ex cōtrario auctoritas. facile dimittūtur
idest ex facili emēdatione iof. cūqꝫ criminalia ꝓpter hoc idu
citur tota auctoritas. t facit ad hoc bene de pe. di. i. deus. la.
adeo veniale. Ad huius intelligentiā no. q̄ ueniale dicit tri
pliciter. qñqꝫ dicit ueniale quasi cito ueniens sine quo ꝑsens
vita nō ducit. Item dicit ueniale. i. aliquā uenie cām habēs
secū siue excusationē. ut peccatū in patrē t in filiū. i. infirmita
tis t ignorantie. t dicit hmōi ueniale peccatū respectu pecca-
ti in spiritū sanctū quod caret causa uenie. Itez ueniale dicit
quasi uenia dignū. uel uenia cōsequens. ut mortale post cō
tritionem. t sic accipit de pe. di. i. serpens. in prin. ubi de hoc
fm dīm hu. car. q̄. i. cuius contēptus hu. fiat. i. cuius actus
cōsimilis nō fiat criminalis. rñ. vide qd̄ dicā de pe. di. i. tres
sunt. iuxta fi. dū placz ita q̄ hec delectatō ꝓponat deo rodo.
¶ in gl. ſ. venialia. in fi. adde. intelligūt. h. peccata siue mor-
talia siue venialia. nā t uenialia t mortalia qñqꝫ cōmittuntur
ex ignorātia. ut paul' t multi alij iudei. t qñqꝫ ex infirmitate
t fragilitate hūana. ut sepe fornicatio. rapīa. t hmōi. fz. h. vñ
dictū io. non intelligas q̄ tantū uenialia cōmittunt ex igno-
rantia. lex etiā in hoc distinguit. nā qñqꝫ peccatuz cōmittitur
ex impetu. qñqꝫ ex euentu. qñqꝫ ex ꝓposito. ff. de penis. l. re
spiciendū. §. penl. ¶ in gl. qa etiam ibi. qui vult. adde. hanc
etiam di. innuit beda sup predictā auctoritatē iacobi. dicens
sic. coequalibus quotidiana t leuia. grauiora uero sacerdo-
ti pandamus. sed grauiora coequalibus sunt nuntiāda cuz
deest sacerdos t periculū urget. uenialia uero etiā sacerdotis
ablata copia licet cōfiteri equali. qd̄ intelligit hu. dūmō sacer
dos ex contēptu non ꝑmittat. tutius tamē est t perfectius
ut habita copia sacerdotis tā mortalia qꝫ uenialia ei ꝓfiteāt.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Quidaz uero dicunt q nullus etiam in necessitate teneť confiteri laico absente presbro maxime mortale peccatū. t dicunt q ꝑdicta auctoritas iacobi intelligiť tantuz de uenialibus. t de confessione generali que fit in ecclesia. uel iacobus ibi loquitur de sacerdotibus tm̄. hu. uero in ꝑcedenti. c. qui vult. dicit q laico teneť quis confiteri peccata sua cū non pōt hr̄e copiam sacerdotis. nec videť uere penitens qui in articlo necessitatis peccata sua nō confiteť cuicunqz pōt si sacerdotem habere non pōt q̄ꝫuis laicus nō habeat potestatē absoluēdi de hac materia no. ex̄ de offi. ordi. pastoralis. ¶ in ca. gl. in fi. adde. qō hic vltimo loco ponit intellige quādo quis non est in peccato mortali. fm id quod no. de pe. di. i. penitet. in glo. vlti. in fi. similiter t pro mortalibus ex ignorantia uel infirmitate cōmissis facilior exigitur satisfactio q̄ pro alijs. vūj. di. consuetudo. xxx. q. i. de his. t facilitas referť ad satisfactionē non ad charitatē uel cordis contritionē per quaz peccata dimittunť. minima enim charitas ita sufficit ad deletionez maximi peccati mortalis sicut ad deletionē minimi. Et nota qō dicit lr̄a. quia facile. q. d. ex quo in talibus non exigitur nisi modica satisfactio cōgrue possunt publicari laico ideote t melius legitur ꝑdicta lr̄a de uenialibus tantū hu. ¶ in gl. respicit in fi. adde. t expones sic. binc. i. ad ostendendū q illa que cōmittunť ex deliberatione indigent penitentia. t possunt ista esse uerba gratiani uel bede introducētis auctoritatem Augus. fm hu. ¶ in gl. i. cuius assiduitas ibi mortale. adde. quod dic ut legit̄ t no. de. pe. di. i. tres. prope fi. ¶ in eadē glo. ibi pro contemptu fit. adde. i. oritur. ¶ in ca. glo. ibi sacramentū. adde. i. q. i. detrahe.

Helias ca. Dic ponit̄ quarta acceptio huius nomis crimen. ut dr̄ in glo. gratia. t idem sentit hu. dānationem. i. depositionē. sufficiunt nō tamē infirmāt. fm bar. brix. quadā ratione que mentē inficiunt ꝓpter delectationē que obrepit iof. crimina. quia sunt confessione t satisfactione hu. vnde Augus. primo ad probandū q quedaz ꝓcedunt ex deliberatione que non sunt mortalia pe. omelia dic q omelia. c. dicit̄ sermo popularis uel ad populū factus t cōponitur ab omos qō est os t laos quod est populus q̄ si os. i. sermo oris ad populū. uel cōponit̄ ab omos qō ēpopulus t logos qō est sermo quasi sermo ad populū. uel cōponitur ab oda quod est cantus uel laus. t laos qō est populus. t melos quod est dulcis sonus quasi cātus dulcis ad populū fm polli. apostoli. i. ad cor. iij. c. fundamentuz boies edificant ista super fundamentū. i. fidem. quod tamen sane intelligendū est. i. existentes super fundamentū t inherētes fūdamento. i. fidei. ea edificant. i. cōmittunt. non enim propter talia frangitur fundamentū. i. fides deficit. fm hu. edificauerit. i. cōmiserit pe. fenum. nota q octo modis sumitur fenum in scripturis. vno mō peccata uenialia dicunť fenum ut hic. t amos. ij. ecce ego scrībā sup uos sicut plaustrū onustū feno. Item dicit̄ fenū caro. ysa. xl. c. omnis caro fenū. hoc ideo. q fenū positum in humido putrescit ita caro posita in delicijs. mat. xiiij. c. iussit turbā discumbere sup fenū. nos enim super carnē nostrā debemus discumbere t eā calcare. Item fenum dicunť superbi spiritu. vnde in ps. fiant sicut fenum tectorū. t ysa. xxxvij. facti sunt sicut fenuz agri t fenum pascue t herba tectorū que exaruit anteq̄ matureſceret. Itē fenū simpliciter dicunť peccatores. vnde iob. xl. c. dicit̄ de behemoth. fenuz q̄ si bos cōmedet. t in ps. cuz exorti fuerint peccatores sicut fenum. michee. iiij. c. cōgregauerunt eos quasi fenū aree. Item tēporalia. geñ. xxiiij. c. dixit rebecca. palearuz t feni hic plurimum est apud nos. Itē sancti dicunť fenū ꝓpter viroz. vñ in ps. t florebunt in ciuitate sicut fenū terre. Itē snie scripturarum. puer. xxvij. aperta sunt prata. t apparuerūt herbe virētes t collecta sunt fena de montibus. Itē omēs penitētes. zacha. xij. c. ponam duces iuda sup caminū ignis in lignis. et faciem ignis in feno. Itē nomine feni etiam triticū designat.

ut dicit quedaz glo. sup psal. confitemini domino t invocate stipulam. i. in igne purgatorij purgabit̄ t saluus erit. lectionē idest predictā auctoritatē pauli pe. fundamentuz. i. fidē. edificant. i. cōmittūt. per ignē. duos ignes legimus futuros. vnū eternū quo eternaliter punient̄ reprobi qui sequitur iudiciuz alterum qui precedit. cuius duplex erit effectus. nam exuret in melius cōmutans faciem huius mundi. t purgabit eos q uenialia cōmiserunt. i. qui sup fundamētuz fidei edificauerūt fenum ligna stipulā. hic tādiu durabit quousqz purgati fuerint qui saluandi erunt. ille ergo ignis erit damnatorius. iste purgatorius qui tamē grauior erit q̄ꝫ quicqd homo pati potest in hac vita iof. ad ista facit. j. e. qual̄. t. c. qui in aliud palea est. purgati. erant quidā qui dicebant per lignū fenum stipulam mortalia designari. t illa in purgatorio purgari. quos hic redarguit Augus. vnde caute dixit purgari t nō dixit puniri. mortalia enim ibi puniunť sed non purganť. peccatū enī purgari t eius maculam t reatū deleri quod ibi non ꝓtingit de mortali sed de ueniali. peccatum puniri est penā pro ipso sustineri. quod sepe ibi cōtingit pro mortali. si autē pro mortali ꝭ dimisso ibi quis punit̄ fm hu. sic sibi blandiunť sez edificando capitalia super fide xp̄i pe. dicit apostolus. i. ad cor. iij. c. capitalia. dicas q non omne criminale est capitale. ut in sti. de publi. iudi. §. i. capitale autez est quo caput uel ciuitas amittit̄. ff. de penis. l. ij. minuta. i. uenialia. de quibus v. Uel pro saltem io. inaniter. arg. q iuris ignorantia neminez excusat. arg. xvi. di. quod dicitis. hu. de hoc legit̄ t no. i. q. iiij. nō tam. capitalia. scias q inter mortalia t criminalia peccata est differētia que est inter genus t speciē. q̄amqz enī peccata sūt criminalia p consequēs sunt mortalia sed nō cōuertūť. multa enī mortalia sunt q̄ nō sunt criminalia. i. capitalia que inducunt decapitationē siue depositionē uel exilium. uel intrusionem carceris licet quodāmodo omne peccatū dicat̄ crimen ut dicit̄. ō. c. §. t adde quod dicā. vi. q. i. infames. in additionibus hoc assertiue. Primū criminale peccatū est peccare in fide trinitatis. xxij. q. ij. c. i. xxxj. q. vij. quid in oībus. Secūdum est peccatū contra naturā. xxxij. q. vij. flagitia. t. c. adulterij. t. c. q. iiij. in eo. Tertū est homicidiū. qō est terribilius omni peccato. l. di. placuit. Quartū est crimē lese maiestatis. lxxix. di. si qui. vi. q. i. si quis cum. t. iij. q. v. accusatoribus. Quintū est crimen sacrilegij sez cū aliquis fregit ecclesias violenter. ij. q. i. in primis. xvij. q. iiij. si quis in atrio. t. c. frater c. qsquis. c. si quis suadente. cū similibus. Sextū est incestus. iij. q. iiij. cōsanguineorū. xxxv. q. ij. de incestis. t. c. cā. q. viij. hoc salubriter. Septimū cōspiratio. xi. q. i. conspirationum. t. c. si qui clerici. t. c. si qui clericorū. Octauū est adulterium qō est detestabile in utroqz testamēto. xxxij. q. vij. quid in oībus. t. c. cā. q. iiij. nemo. Nonū est falsum testimoniū. quod in lege diuina t canonica est ꝓhibitum. ut ꝓbat̄. xxij. q. iiij. non periurabis. quod est tractū de leuitico. t. vi. q. i. q̄amqz ex̄ de fal. c. i. Ista enī sunt criminalia maiora accusatiōe t dānatione dignissima. lxxxi. di. c. i. Decimū est crimen simonie respectu cuius omnia crimina pro nihilo reputanť. extra de simo. sicut. t. c. tanta. i. q. vij. c. vlti. est enim dānatū crimen in utroqz testamento. i. q. i. qui studet. Undecimū est crimē usure quod est detestabile in utroqz testamento. vñ in ezechiele dicit̄. usuram t omnē supabundantiā nō accipietis. t dauid querit. Quis habitabit in tabernaculo tuo. qui pecuniā suā nō dederit ad usuram. ꝛc. t ad idem ex̄ de usu. quia. xiiij. q. iij. plericqz. Alia enim peccata nō uocanť recte criminalia. q nō sunt capitalia licz mortalia sint. sunt enī dispensabilia siñ decolorationē status ecclesie. i. q. vij. dispēsationes. t. c. si illa nisi essent reordinati. i. q. vij. saluberrimū. uel scienter rebaptizati. l. di. cōfirmandum. fm iof. t adde quod dicā. vij. q. i. §. hoc tunc. in glo. isti recte. ꝛc. pura capitalia. i. ad corin. v. t. vi ad gal̄. vi. cōmemorauerit. ad ro. i. c. t no. hosti. in summa. ō accusa. §. quis effectus sit. v̄. sed que. t de pe. di. i. §. de qbus.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

sub.§.actuale.ꝛ habetur de istis.xxxij.q.vij.non solum sacri legium.xvij.q.iij.qsquis.homicidiū.de pe.di.i.homicidiū. periurū.xxij.q.ij.§.item qui.fornicatio.xxxvi.q.i.§. cum ergo.falsum testimoniū.ex de fal.c.i.de pena eius legit ꝛ not. xxiij.q.v.rex debet.ꝛ.xxxiij.q.v. hec imago. in fi.ij.q.iij. in summa.rapina.xiiij.q.v.penale. Superbia est elatio viciosa que inferiorē despiciens superioribus ꝛ paribus satagit do minari.in libro sapiētie.intollerabilis est omnis superbus ha bitu superfluus.incessu pomposus.ceruix erecta.faciem uaga truces oculi.de loco certat superiori.sniias suas ꝛ uerba ꝛ fa cta iactat.reuerentiam in obsequio nō obseruat.ꝛ Grego.di cit. Sicut humilitas vicia eneruat.omēs virtutes colligit ro borat ꝛ conseruat.sic ꝛ superbia oēs virtutes destruit ꝛ ener uat.omniaqꝫ vicia consolidat. Et idem.superboꝝ mēs sem per est ad inferendū iniurias ualida.ad sustinendū infirma ad obediendū pigra.ad lacessendū alios opportuna. ad ea que non debet ꝛ licet ignara.ad ea que nō debet nec p̄ualet preparata.ad hoc quod non appetit nullis petitionibus in flectitur ad ea que latenter desiderat querit qꝫ cogatur.ꝛ con tra superbū dicit iob.xx.si ascenderit usqꝫ ad celuꝫ superbia eius ꝛ caput eius nubes tetigerit quasi sterquliniū in fine p̄ detur.ꝛ adde quod dicam de pe.di.ij.§.qꝫ uero reprobi. In uidia potest dici qꝫ inuidia est quedā arbor.cuius radix est maliuolentia.cuius frondes ira ꝛ odiuꝫ.cuius flores irrisio ꝛ derisio.cuius fructꝰ emulatio ꝛ detractio. cuius folia luor ꝛ palor.ꝛ quem aspicit:despicit.ꝛ quem despicit: interficit et corrumpit.xix.di.secundū.xxiij.q.iiij.qꝫ magnū. ibi dicam. auaritia.xlvij.di.virum.cum duobus.c.sequētibus.ibi.tene atur ex odio. Iracundia.i.ira.iracundia enī ,ppriē nomen vicij siue criminis mortalis. Ira uero trāsitoria ē ueniale pec catum.si diu uero p̄seueret est mortale hu.assidua. idez dicit Augusti. sed dicas qꝫ assiduitas facit ebrietatem esse mor tale peccatum.non ,ppter solam iterationem actus sed quia non pōt esse qꝫ homo assidue ebrietur quin sciens ꝛ uolēs in currat ebrietatez dūmodo multotiens experiē.ꝛ adde qō di cam.xxxv.di.sexto dic.quicunqꝫ v.de istis peccatis cum inē ista peccata non cōnumereē accidia. Quero an ipsa sit mor tale peccatum.ꝛ uidetur qꝫ sic.fm id quod le.ꝛ no. xxxij.q. vij.nō soluꝫ. Ad huius declarationē dicas qꝫ accidia scōm damascenū est tristitia quedā aggrauans que sez ita depmit animuꝫ hominis ut nihil ei agere liceat.sicut ea que accidia sunt frigida sunt.ꝛ ideo accidia importat quoddā tediū ope randi.huius autē tristitia semp est mala.quādoqꝫ quidez se cundū seipsam.quādoqꝫ uero fm effectū. Tristitia enīꝫ fm se mala que est de eo quod uere bonū licet sit apparēs malū. licet tristitia que est de bono spūali.sed tristitia que est de ue ro malo potest esse mala fm effectū sez si aggrauet sic hoiem ut eum totaliter a bono opere retrabat.vnō apostolus.ij.ad corin.ij.nō vult ut penitens maiori tristitia de peccato absor beatur.quia ergo accidia fm quod hic dicit nominat tristiti am boni operis spūalis est dupliciter mala sez secunduz se ꝛ secundū effectū.ꝛ ideo accidia est peccatū. vnde dicas scōuꝫ Tho.qꝫ accidia fm genus suū est mortale peccatū. quia fm ,ppriā rationē contrariat charitati. ,ppriius enim effectus cha ritatis est gaudiū de deo.accidia autē est tristitia de bono spi rituali inquantū est bonū diuinū non tamē est semp mortale peccatū nisi quando perfecte attingit rationē suā.vnde si sit i choatio peccati in sola sensualitate ꝛ nō pertingat usqꝫ ad cō sensum rationis ,ppter imperfectionē actus est ueniale pecca tum.sicut in genere adulterij concupiscētia que ꝓsistit in sola sensualitate est ueniale peccatū.si tamen peruenit usqꝫ ad cō sensum rationis est peccatū mortale.ita ꝛ motus accidie cum sit in sola sensualitate.ut quādo est propter repugnantiā sen sualitatis ad spiritum tunc est ueniale peccatū. quādocunqꝫ uero pertingit usqꝫ ad rationē que consentit in fugā ꝛ horro rem ꝛ detestationē boni diuini carne omnino contra spiritū prevalente tunc manifestū est qꝫ accidia est peccatuꝫ mortale. Est autē hoc viciū contra preceptū tertiū sez de sanctificatiōe sabbati in quo precipit quies mentis in deo. cui cōtrariatur tristitia mentis de bono diuino. Et nota fm ipsum Tho.qꝫ accidia non est recessus a quocunqꝫ spūali sed a bono diui no cui tenet de necessitate intendere.vnde si aliquis cōtrista tur de hoc qꝫ aliquis cogit eum implere opera virtutis q̄ fa cere non tenet non est peccatū accidie.sed quando contristat in his que imminēt faciēda ,ppter deum.apostolus ait.i. ad corin.ij.sine remedio.i.incessanter.non tamē sine misericor dia.qa ibi erit misericordia ꝛ si nō aperta.alioquin non eēnt vniuerse vie domini misericordia ꝛ ueritas iof.hu. Sed alij aliter intelligunt litterā istam.ut dicā.xiij.q.ij.cp̄us.sup glo. hec Augus.zc.ibi vide.quo autē v.quotiens v.loquit de li citis intelligit de quibus etiā non debet haberi sermo inutili ter uel superflue.uel cū non decet.xliij.di.sit rector.xxij.q.v. quotiens.nam in illicitis semp est mortale peccatū.ut de blas phemijs detractionibus ꝛ hmōi.ergo bona licita cū discreti one ꝛ mensura ,pferenda sunt.de quibus hic loquit b. plus tacet v.quotiens v.importune.ꝛ tunc elemosina nō ualet ad vitā eternā.xlv.di.due.hu.ieiunātibus.quidā intelligunt de indictis ieiunijs cū quis prandet ante horam. sed tunc non debet prandere sed cenare.ex de tēpo.ordi.lras.preterea cuꝫ dicat alijs ieiu.innuit qꝫ ipse non ieiunet.ergo peccat mortali ter si ieiunare potest.secus si non potest hoc intelligi de ieiu nijs indictis ꝛ solēnibus hu. Dic ergo ut dicā super glo.io. hic posita.somno.arg.qꝫ quis peccat dormiēdo.naꝫ ut dicit Grego.in moralibus. Somnus sanctoꝝ non uacat a meri to.ergo per contrariū nec malorū a peccato.sed ar.cōtra.xv. q.i.si concupiscētia.lau.adulari.dicas fm hu.qō proximo p̄ cedit ibi blanditijs.ꝛ qō hic dicit adulari p̄o eodē suppoit siue accipit.si pauperibus.quidā dicunt qꝫ ista dictio ꝛ seqns sez sunt ablatiui absoluti.ꝛ tunc expone.parauerit quod seq tur salꝫ ibi. fabulis ociosis in rebus licitis sine utilitate ꝛ cā prolatis hu.ratio.i.pena hu.reddenda.i.subeunda nisi hoc per penitentiā emendet hu.incaute.i.indiscrete non adhibi ta omni cautela debita.ꝛ nota hoc peccatū interuenire in ip̄a iuratione non p̄iuratione hu. Omni facilitate.facilitas uel te meritas excusat a mortali peccato ꝛ ueniam cōtinet.ij.q.iij.si quis.fm hu.quoniā.istud quoniā ad subintellectū refertur. quasi.d.bene dixi ex facilitate uel temeritate. quia si ex odio uel indignatione esset mortale peccatū.ꝛ dic. maledicti ex o dio ꝛ liuore.xxiiij.q.iij.cum sancti.xlvi.di.clericus qui. scōz hu.possidebunt.xxi.di.deniqꝫ. ¶ in glo.quandoqꝫ ibi.ine briandū.adde.ista ebrietas est qualitas que ē habitudo mē tis iniuste.i.mala qualitas animi sez qua homo ita disponit ut sine lucta sit facilis ꝛ paratus ad inebriandū. hic dicit assi duitas inebriandi.qa ea ita disponit quis ut assidue uelit in ebriari.ꝛ de hac pōt intelligi quod hic dicit textus. si sit assi dua idest assiduitas inebriandi.secunduz hug. ¶ in ea. gl. in fi.adde.ut in v.sequēti. ¶ in glo.sed nōne ibi est mortale adde.querit non asserit.nā hoc dicere essz durū. ¶ in e.gl. in fi.adde.ergo hoc edictū intelligit de ieiunijs persuasis .s. que sunt consilij non precepti que non obseruare est ueniale peccatum.nam quedā sunt consilia ubi facere contrariuz est ueniale peccatum saltē.ut est in consilio de vitando peccato ueniali.similiter potest esse qꝫ quē non obseruare ieiunia per suasa est ueniale peccatum p̄sertim cū primo ad hoc consense rat.uel pōt intelligi de ieiunio pticulari i aliquo loco uel col legio constituto quod nō obseruare est ueniale peccatuz. qa scandalum generat inter fratres fm hu.sed iof.intelligit.prā dere uoluerit sez ante nonam.nam si tēpore solēnium ieiuni orum ꝛ quadragesime ꝛ vigiliarū apostoloꝝ.ex contemptu ꝛ inobedientia cum posset ieiunare ꝛ nollet mortaliter peccat iof.vnde sane intellige p̄incipiū huius glo. ¶ in glo.sic pec catum.in fi.adde.dicas qꝫ ipsum surgere non est peccatum.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

sed tarditas ⁊ negligentia. cū iſtis concor. ſm hu. ¶ in glo. arg. contra in fi. adde. ipſe hu. facit vim in eo quod dicit tex. cognouerit. nam in hoc remouetur coitus qui fit cā debituꝫ reddendi. tunc enim ipſe non cognoſcit ſed cognoſcit nō petit ſed petit. ⁊ per hoc quod dicit uxorem remouet coitus q fit cauſa exſaturande libidinis. quia tunc non vir uxorem ſz adulter uel amaſius dicit cognoſcere adulterā uel amaſiam xxxij. q. iiij. origo. ſm hu. ¶ in glo. xli. di. in fi. adde. ꝟ vult ſonare iſta concor. ſicut infirmat diues ſi utat vilibus ita iſtimant pauperes ſi utant deliciosis. Item q dicit tex. eſſe nō debet aliꝫ de cauſis ſalicz quia inde pauperes prouocātur ad libidinem ⁊ excitant irritamenta gule. ꝺ conſe. di. v. gnqꝫ modis. Item q expendit quis in cibo delicioſo ꝓ vno paupere ſufficeret pro duobus uel tribus. Item ſi pro ſe faceret peccaret. de conſe. di. v. ne tales. ſ. di. iiij. deniqꝫ. ſcdum hu. ¶ in ea. glo. in fi. adde. ſub. ⁊ repellit a promotione. ut in p̄cedenti. c. clericus. ⁊. c. ſunt nōnulli. ¶ in glo. intellige ibi ex torto. adde. q: paꝫ obligat. vñ eius tranſgreſſio nō eſt mortale peccatū. ut in decre. hic alleg. io. de ſa.

QUalis ſalicz iuſtus uel iniuſtus ſm hug. ⁊ adhuc auctoritate Grego. oſtendit que ſunt uenialia peccata lau. ſed tamen v. culpis ſalicz uenialibus. ueritas ideſt chriſtus. dicit mat. iij. ⁊ marci. iij. de pe. di. i. §. i. poteſt etiam ſm hu. ubi plene no. de peccato in ſpiritū ſanctum datur ſcz a cōtrario ſenſu. q. d. de iſto negat hu. relaxari. i. dimitti. ⁊ dicit dimitti quia eo punito licet miſericorditer ſtatiꝫ tranſit ad gloriam miſericorditer. ⁊ ſic in purgatorio peccatū dimittit ideſt punit ſufficienter ita q eius pena habet finem. nam ꝓprie ibi nullum peccatū dimittit ſm hu. ſed tamen. v. ociosus in licitis rebus hu. ¶ in. i. glo. in fi. adde. de hoc etiam no. ex̄ de ecle. miſſa. cū marthe. in fi. Et nota q hic non notat quālibet qualitatē. quia multi recedunt cū uenialibus ⁊ poſt purgant ante iudicū. ſed notat eam ſolā que conſtituit dignum vita eterna uel morte. vnde hoc quod dicit hic intelligit de ſumme bonis. uel de decētibus in mortalibus ſm hu. ⁊ lau. ſi ergo quis malus decedit malus erit in iudicio. ſi bonus in iudicio erit bonus. ut in p̄ce. c. tempus. xxvi. q. v. nec mirū. de pe. di. i. nūquid. ſm hu. uideꝫ tamē cōtra qō ipe lau. no. xi. q. iij. c. iij. in uerbo exēpla. ¶ in gl. qui peccat ibi irremiſſibile. adde. quod dic ut le. ⁊ no. ſ. de pe. di. i. §. poteſt etiā. ⁊ di. ij. c. ſciendū. ¶ in ea. glo. in fi. adde. ut melius intelligas dicas q tangit illud qō dominus in euangelio dixit. qui peccat in patrē remitteꝫ ei. qui peccat in filiū remittetur ei. qui peccat in ſpiritū ſanctum nec in hoc ſeculo nec in futuro remitteꝫ ei. nec in his uerbis aſſignat differētia inter tres ꝑſonas ſcz ut alia ſit offenſa patris. alia filij. alia ſpiritus ſancti. Sed diſtinguunt tria genera peccatorū. ſcz infirmitatis. ignorantie. ⁊ induſtrie ſiue malicie. Peccatū in patrē dicit illud. quod cōmittit ex infirmitate ideſt ex ipotentia. i. per id qō ē contrariū potentie que appropriato uocabulo attribuit patri Peccatū in filiū dicit illud quod cōmittit ex ignorantia. id eſt per id quod eſt contrariū ei. quod appropriato uocablo attribuit filio ſcz ſapientia. Peccatū in ſpiritum ſanctū dicit illud quod cōmittit ex certa induſtria. i. malicia. i. per id qō eſt contrariū ei. quod appropriato uocabulo attribuit ſpiritui ſancto quod eſt bonitas. Patres enī ſolent eſſe ſenes debiles ⁊ ipotentes. Ne ergo pater in trinitate credat eſſe ipotens ⁊ infirmus. ideo appropriato uocabulo attribuit ei potentia. Filij uero ſolent eſſe iuuenes ⁊ imperiti ⁊ iſcij. ne ergo ſic credatur eſſe in trinitate. ⁊ ita filius crederet eſſe imperitus ⁊ inſipiens. ideo appropriato uocabulo attribuit ei ſapiētia. Spiritus nomen eſt arrogantie ⁊ elationis ⁊ ſuperbie. ne ergo ſpūs ſanctus credat habere arrogantiā uel elationē. ideo appropriato uocabulo attribuit ei bonitas ſiue benignitas. Eſt ergo ſenſus predicte auctoritatis. Qui peccat in patrem ideſt p infirmitatē remittit ei quaſi facile. Qui peccat in filiū ideſt per ignorantiaꝫ remittitur ei quaſi facile. Qui peccat in ſpiritū ſanctum ſcz ex certa induſtria ⁊ malicia. nō remittit ei quaſi ita facile. Peccata enī que fiunt ex certa ſcientia ſiue induſtria maiora ſunt q̄ꝫ que cōmittunt ex infirmitate uel ignorantia. ⁊ ideo non ita leui ſatiſfactione dimittunt. ſ. e. §. criminis. maiora enī peccata maiori indigent penitētia. de pe. di. i. deus. ⁊ ſic intelligit quod hic dicit ſm hu. uel dic qō ꝓbabilius eſt ſm quoſdā. q ſic dñs diſtinguere uoluit uenialia a mortalibus. quoniā que p ſolā infirmitatē cōmittunt frequētius ſunt uenialia. que uero p malicia ſunt mortalia. Sex ſūt peccatorū ſpecies que peccata in ſpm ſanctū dicunt. ſcz obſtinatio que ipenitentia finalis dicit. deſperatio. p̄ſumptio. fraternitatis impugnatio. ſpiritus ſancti abnegatio. ⁊ ut quidaꝫ dicunt omne peccatū ex pura malicia ⁊ ex deliberatione procedit ꝟ. ⁊ adde quod dixi. xxiij. di. qui ep̄s. in vbo incarnationē. ⁊c. ¶ in gl. ar. qō ibi. q. v. q ſitit. adde. in fi. ¶ in ea. gl. ibi. itē ſi quis. adde. ibi dicit q ſi quis filios habens naturales legitimauerit hoc bñficium extendit ad non nominatos ar. ff. de teſta. tu. l. ſi quis. ſm lau.

QUi in aliud. ꝟ palea habeꝫ non pro palea. de pe. di. vij. c. vlti. iuxta fi. ¶ Alias autē. Hic ponit qui tam acceptionē huius noīs crimen hu. ꝑpetua. niſi per p̄cipē remittat iof. ut. i. q. i. §. ecce. ſi clericus v. hoc ſolum. vnde illud hiero. videt uelle Gratia. dicere q in apoſtolo accipiat tm̄ crimen pro crimine quod infamat. uel pro iſamia oriente ex tali crimine quod non eſt uerū. q: quodlibet crimen qō a ꝓmotione repellit ibi intelligit noie crimis ſiue infamet ſiue nō. ⁊ ſic Gratia. p ſequēs. c. nō ꝓbat ꝓpoſitum ſuū hu. tu dic ut dixi. ſ. e. §. noie. poſt gl. Gratia. ⁊c.

DRimū crimen. ad titum. c. i. iubetur. vi. q. i. c. i. ſed cum ſit preceptū eius tranſgreſſio eſt peccatū mortale. xiij. q. i. quiſquis. ſed fragilitas noſtri tēporis ⁊c. xxxiij. di. fraternitatis. io. de fan. ad thimotheū. i. c. iij. renatus per baptiſmū. de pe. di. iiij. ſi baptizata. peccati mortalis. cōſcientia. hic videas quod legit ⁊ no. ꝺ pe. di. iij. ille rex in prin. preſes eccleſie. i. epiſcopus. auferre malū. per correctionem uel excōmunicationis ſniam. uel electionē de eccleſia. ſm iof. qua libertate. videt q magna. arg. l. di. fideliꝫ. ¶ in p̄ma glo. ibi nō poteſt. adde. ſub. ſed debet cōfiteri epiſcopo ſuo ⁊ diſpenſabit cū eo. ⁊ poſtea poterit ꝓmoueri. arg. egregium. viij. q. i. in ſcripturis. in fi. ubi de hoc. ſed iſta ſnīa hu. nimis videt rigida ⁊ dura. nam quis eſt qui non inquinauerit pedes ſuos poſtq̄ lauit. ⁊ ideo dicebat lau. huic. c. derogatū p illud. xxxiij. di. fraternitatis. tamē ſm intellectuꝫ Gratiani quē ponit in. §. p̄cedenti planū eſt hoc. c. nam hic agit de crimine tali cuius infamia ꝑpetua remanſit. vnde talis nō debꝫ ꝓmoueri ſm lau. ſcripſit tamē hu. finaliter q licz quis nō debet ꝓmoueri qui poſt baptiſmū crimen cōmiſit. ſed cognitus debet repelli. tamē defectus noſtri tēporis hanc non patitur manere cenſuram. xxxiij. di. fraternitatis. ¶ in ea. gl. ibi extue. adde. iſta decre. ē remota. fuit tamē in ſecūda cōpilatiōe. ¶ in ea. glo. ibi ſenatū eſt. adde. ad idē de pe. di. i. quantuſlibet. ⁊ c. quāobrem. v. neq̄ enim ⁊c. ⁊. xxxij. q. i. quod autem in fi. lvi. di. nunq̄. nam deus vicijs tm̄ iraſcit nō hominibus de pe. di. i. q̄obrem. vnde dicebat iof. q hoc. c. intelligendū eſt quādo ſic manifeſtū eſt crimen alicuius. uel propria opa uel ore. uel iudiciali ſnīa ſeu publicatione. quod adhuc obſit propter ſcandalū. licz ſit per penitentiā relaxatum. ⁊ hunc intellectū innuit Gratia. ſ. §. primo. ibi ꝑpetua infamia. nam ubi eſt infamia ſuboriens ex crimine occulte cōmiſſo penitētia pacta de ipſo crimine ſublata eſt īfamia. ut no. vi. q. i. omnes. ⁊ hunc intellectū tangere uoluerunt hi de q̄bus fit mentio. ī. v. tertij dicunt. ⁊c. ⁊ hanc ſnīam ueram credo p̄terquam in homicidio ⁊ ſimonia ⁊ ordine. ex̄ de accuſa. inquiſitionis ⁊ hoc etiam. ī. dicit. v. ſed ⁊ certe. ⁊ ibi etiam dicam. ¶ in ea. glo. ibi de his. adde. ij. in fi. ibi dicam. ¶ in c. gl. ibi enorme

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

adde.ut homicidiuz. ¶ in ea.gl.ibi nemo repellit.adde. ad hoc.xliij.di.§.vlti.ibi dicã.xlix.di.§.i.ibi de hoc. ¶ in eaꝺ gl.ibi in homicidio.adde.dicas ſm io.de ſan.qꝫ idẽ eſt in ſi moniaco in ordine q miniſtrare non poterit. ⁊ tamen in ipſa decre.non fit de ipſo mentio.quia de ipſo nõ fuit queſitum. ⁊ illud habes exꝑ de ſimo.accuſatum.i.q.i.reperiunt. ⁊ de ſimo.tanta. ¶ in glo.notandũ qꝫ in fi.adde.arg.cõtra. xxvi. q.v.quicunqꝫ.i.nullo.

Di.xxvi.

Hec di.diuidit in duas partes. In prima quarũ querit. vtrũ reputet bigamus qui habuit unam añ baptiſmũ ⁊ aliã poſt. ⁊ dic qꝫ ſic quãꝓ Hiero.dicat contra.io.de fa.ſegt. v.in utraqꝫ epiſtola ad titum.i. ad thimo. iij. ¶ in.i.glo.ibi nõ pluriũ.adde.querit quare non ẽ defectus ſacramenti in eo qui nullã habuit uxorẽ cũ non poſſit ſignificare coniunctionẽ xpi ad eccleſiã .uel humane nature ad diuinã. Rñdeo defectus ſacramẽti in hoc caſu appellat impoſſibilitas ſignãdi ſacras cõiunctiones que ipoſſibilitaſ nõ eſt in eo qui nullã habuit uxorẽ. qz ſi nullã habuit habere tñ põt aut potuit. ſz qui ſemel bigamus eſt nõ põt ñ fuiſſe bigam⁹.rodo. ¶ in e.gl.ibi ad ſubdiaconũ.adde dicunt q dã ⁊ etiã preſbratũ.l.di.qcũqꝫ penitẽs.ibi dicã.

Plus monagamũ.monos vnũ gamos mulier ul nuptie inde monagamus ſcz qui vnam tñ habuit uxorẽ hu.nouo.i. ꝓpter baptiſmũ innouato. ¶ in ꝑma gl.in fi.adde.ad idẽ.ff.de dolo.l.non debz.in fi. ¶ in glo.nõ dicit uerũ.adde.qꝫ Hiero.uerũ dicat eſt optimũ ar. xxxiij.di.c.i.⁊.ij.in prin. ¶ in glo.ſub eodẽ modo ibi alius adde.qꝫ non teneat de furto antea cõmiſſo dicit.ff. de cõdi. fur.l.quod ab alio.ff.de noxa.l.ſed ⁊ ipſe. preterea notatur poſt libertatem de facto antea cõmiſſo.ff.ꝺ bis qui no.infa. l.athletas.§.pomponius.ſed arg.contra.ff.eo.ti.l.penul.ibi dicit qꝫ ſi fecit queſtum in ſeruitute non ei nocet facte libere ⁊ eſt ratio.nam turpe eſt peccare per aliũ ⁊ participẽ ſe ſue iniuſtitie facere.in auten.ut iudi.ſine quo.ſuf.§.eos autẽ. coll.ij. tenet etiam depoſiti.ff.depoſiti.l.ſi apud filiũfa.ſm laur. Auguſ.uero ecõtra inno.etiã contradicit.arg.j.e.deinde.⁊ Ambroſi.ut.j.e.vna.qualiter autẽ hec cõtrarietas ſoluẽda ſit yſi. videt determinare dicens quotiẽſcũqꝫ in geſtis repit diſcors ſnia tc̃.ut.l.di.dño ſancto.in fi.ſed potior eſt auctoritaſ apoſtolici.de quo loqtur prec.c.deinde.⁊ epiſcopi.de quo loquitur precedẽs.c.vna.cꝫ preſbr.licet merita poſſint eſſe diuerſa.magis ergo predictorũ ſnie cꝫ iſtius acquieſcendũ eſt iof. facit ad hoc.xix.di.in canonicis.

Cautius ſcz cꝫ Hiero.⁊ ſequaces hu.cenſuerũt idẽ ſi poſt mortez uxoris aliam cognouit.xxxiij.q.ij.ſi quis.ij.ſacrameto ſcz vnitatis.⁊ merito dico acutꝰ quia cum queritur an bigamus ſit promouendus agitur de ſacramento.⁊ ſi in eo deeſt non põt ꝓmoueri.non autẽ agit de peccato.non enĩ a promotione repellit quia peccauit.ſed quia ſacramentũ ei deeſt nec queritur an peccauit .ſed an ſacramentũ ei deſit.⁊ hoc eſt quia de ſacramento tc̃.io.de fan. ſicut ꝟ.viciata.i.corrupta etiã ſi violenter paſſa ſit.xx. q.i. iuuenculas.xv.q.i.ſi quis non iratus.xxxij.q.v.ille.ſm hug. conſecrari.nũquid cũ iſta poterit per epũm diſpenſari ut inẽ virgines cõſecretur.no.hu.xxxij.q.v.ille autẽ.qꝫ cũ talib⁹ poterit diſpenſari ut conſecrent ſed nõ determinatur per quez ⁊ credunt quidã qꝫ in hoc caſu poterit per epũm diſpenſari cũ non ſit ei prohibitũ.ſm id quod no.l.di.in ſumma.⁊.xxvij. q.i.virginẽ que.poteſt inquã ſi occultũ eſt aliquã eſſe corrupta ⁊ ſubeſt cauſa rationabilis diſpẽſandi.utputa vitatio ſcãdali uel alia cã maxime ubi ſine viri cõmixtione ꝑ abuſionẽ aliquã facta eſt corruptio.quia dubiũ põt eſſe de iure utrum hmõi corruptio abuſiua generet irregularitatem in muliere. Circa hoc tñ videas quod dicã.xxxij.q.v.reuera.cũ notorie corruptis non credunt iſti ſimplicem epiſcopuz poſſe diſpenſare ⁊ hoc ꝓpter ſcandalũ.⁊ quia in hoc caſu non legit fuiſſe aliquando diſpenſatũ.peccaſſe contrabẽdo cũ ſecunda.ſacramenti ſcz vnitatis.ordinationis.i.qꝫtum ad ordinẽ ſuſcipiendũ.qui eſt quoddã ſignaculũ.q.ꝺ.amiſit ſacramentum non ad bonã vitam ſed ad ordinem ſuſcipiendũ neceſſariũ. io.de fa.vnius ꝟ.ſubditã.ij.coñ.x. Sicut duobus.ij. pars ſic intellige ut faciat ad ꝓpoſitum Gratiani.i.ſicut duob⁹ cõiugijs non debet aliquis deſeruire.ſic ab vno coniugio in aliud ire non licet.quia talis dicitur apoſtatare ſcz qꝫtuz ad legem promotionis ſm ber.bri.⁊ idem hu.⁊ de pe.di.i.§.boc idem. ꝟ. item ut xpus.⁊ mat.vij.domino ſcz deo qui vnus ẽ. apoſtatare.i.recedere.ſuperſtitionẽ.i.falſam doctrinã. ¶ in ꝑma gl.ibi ſacramentũ.adde.hoc videas qꝺ dicã de pe. di. ij.§.adam.ſup glo.dicens hoc.tc̃.

Deinde.hoc.c.eſt pars illius.i.q.i.uentum.la.⁊ dic opponit ſcz ad probanduz qꝫ bigamus poſſit promoueri.opponitur dico uobis ⁊ alijs noſtrã ſniaz ſequentibus. Et iſti epiſcopi tres prauas habebãt opiniões Prima erat qꝫ ille non debebat bigamus reputari qui ante baptiſmũ habuit vnã ⁊ poſt aliam ⁊ eam quã poſt baptiſmũ habuit primã videri quaſi nouo homini copulatã. ſed hanc ſniam reprobat innoc.ꝑ duo incõuenientia . ut pz in littera. Secunda opinio erat qꝫ qcquid agit homo añ baptiſmum i baptiſmo deletur.quod inno etiã reprobat. Tertia opinio erat qꝫ matrimoniũ ante baptiſmũ non erat legitimũ.⁊ hoc etiam improbat iunoc.ut patz in lra.que nouo.ã.e.c.i.ubi ꝺ hoc.qꝫ cum ꝟ.primuz incõueniens per quod probat contra primã opinionẽ.⁊ virginis.ſecundũ incõueniens. quis ozo. ꝟ.i.deprecor.iſtud ſub.ſi dicat iſtum poſſe ꝓmoueri.ſz objiciatur ꝟ.dicite ꝟ.illa ſcz que dimittunt.crimina talia ſcilz matrimonia .ſcz.precepit generaliter.gen̄.i.⁊.ix.benedixit .cum dixit.creſcite ⁊ multiplicamini.ut.xxxij.q.ij.in prin.appellari eccleſiaſt.xvij.legitur qꝫtum ad eſſentiam non qꝫtum ad ſignificationẽ.quid de taliũ ꝟ.nunqꝫ non erũt.hoc habetur.xxvij.q.i.nũquid.ad idem.xxxiij.di.ſi quis viduam.i. a iudeis mat.xix.exponeret.i.reſponderet.nõ ſepet ſine cauſa et lege.xxxij.q.ij.quos deus.hoc ſcz an liceret dimittere uxorem. Quero ſecũda pars.hic reuertit innoc.ad ſecundã opinionẽ.⁊ eam improbat duabus rõnibus uſqꝫ ad fi.ſit uxor. ideſt remaneat.fidelis.i.baptizatus.familie heraſcũde ideſt diuidende familie.i.ſubſtantie.antiqui enim ſepe ponebãt familiam pro ſubſtantia. C.de uer.ſig.l.vlti.io.de fan.creditur a nobis.precepit gen̄.ix.deus mat.xix. nunquid ꝟ. ratione. ſcz iuſta.xxiij.q.iij.non inferẽda.quero.hoc uerbũ ſupfluit. lau.putatur a nobis.auferri de eo qui charitatẽ habuit intelligẽ.ut de cornelio ſubdit lau.hominẽ act.x.c.cornelium. legitur in actibus apoſtolorũ qꝫ cornelius ceſarienſis erat vir timens deũ.qui quotidie multas elemoſinas faciebat. ⁊ multum deprecabat deum.hic vidit in viſu angelum dei dicẽtem ei.corneli oraciones tue exaudite ſunt.⁊ elemoſine tue aſcenderunt in memoriã in conſpectu dei.nunc mitte inopem ⁊ accerſi ſimonẽ qui cognoiabat petrus.hic dicet tibi quid oporteat te facere.qui miſit duos viros ⁊ uocauit petrũ ad ſe qui baptizauit eum ⁊ oẽs de domo ſua.de iſto hꝫ.ij.q.vij.ſi ois. ⁊ de cõſe.di.iiij.nõ dubito.hu.deperire.nã qcunqꝫ ꝺ chriſtianiſſima tc̃.xxiij.q.iij.ſi nõ ex fidei.in fiñ.mandato gen̄.ix. peccatũ non eſt ſub.nec ex peccato ꝓcuit.nec ſequela peccati eſt.infamia enĩ non eſt peccatũ ſed pena peccati.⁊ pro peccato irrogatur infamia ſm hu.⁊ idẽ ſentit lau.dicens.qꝫ peccatũ non eſt tc̃.ſic intellige uel ſequela peccati uel illius actuſ qui eſt aliquãdo peccatũ.hoc dicit ꝓpter iudicem.⁊ dic ſcꝫla peccati ſui uel alterius ⁊ ueri uel ꝓſumpti.ut in iudice.ut ſi pater condẽnatus eſt de crimine leſe maieſtatis ad filium extenditur.ſed in baptiſmo deleꝫ ſm lau.aliquãdo tamẽ baptiſmus inducit irregularitatem ⁊ non tollit.qꝺ dic ut le.⁊ not.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

lxij.di.c.i.credi non debet idest ac si esset peccatum. integruz idest sanū ⁊ congruū.dimissum scz ipsum coniugiū. peccato idest quasi esset peccatū.dei uolūtate geñ.ix.c. ¶ in.i.gl. ibi cenomañ.adde.⁊.c.apostolica.⁊ in.c.quia.ff.de cōstit. prin. l.i.§.debitum.¶ in ea.glo.ibi si quis viduam.adde.i.¶ in ea.gl.ibi artaldus.adde.ad idē.vij.q.i.nouacianus .ibi alios pseudos ⁊c.ibi dicā.Et nota q tales ptes in distinctōne videtur fieri quales precesserūt in institutōe nisi aliud adjiciatur.insti.de vul.sub.§.ex disparibus..¶ in ea.gl.in fi. adde.ar.cōtra.i.q.vij.⁊ si illa.in prin.ubi de hoc.¶ in gl. no. interptandas ibi sermone.adde.sic etiam psona ad quaz loquimur.xxiij.q.v.si non licet.ubi de hoc.¶ in ea.gl.in fiñ. adde.item arg.a cōtra.xxij.q.ij.c.primū.v.septimū.ubi d̄ h̄. ¶ in glo.quod enī rōne.adde.⁊ que distinguere uolunt habent ,pbare.xv.q.iij.§.vlti.v.nec quisquā.lau.¶ in glo.qd de hoc ibi si quis.adde.ubi de hoc.¶ in glo.videtur ergo. ibi si quis omnē.adde.ubi de hoc.¶ in ea.glo.ibi in baptizato.adde.arg.ī.de conse.di.iiij.non ex quo.in fi.¶ in ea. glo.ibi penitentia.adde.salz spirituali.¶ in ea.glo. ibi tollitur.adde.usqz ad illum locum non fuit snia hu.ita sentiētis. ⁊ idem sentit hic lau.eadem ratione.⁊ ideo fm innoc. p hoc dici potest q si aliquis ante baptismū fuit infamis puta condemnatus de adulterio uel ipso iure.puta quia fecit usuras usurarū quo ad legem promotionis ei non imputabitur. sz arg.contra.naz sic imputatur ei irregularitas ante baptismū puta si homicidiū fecit ita ⁊ infamia. Sed responderi potest q infamia non descendit nisi ex peccato. vnde deletur in baptismo sicut peccatum.ut in hoc.c.irregularitas autē nō fundatur sup peccato.vnde ita irregularis ē qui occidit sine peccato sicut qui occidit cū peccato.sine peccato ut iudex. extra ne de.uel mona.sniam.li.di.aliquantos.⁊.c.sequēti. ⁊ bigami ⁊ corpore viciati. ⁊ ita ipse innoc.no.cx̄ de diuor. gaudemus.ipse tamen no.extra de homici.presbrz.q homicida ante baptismuz siue ex officio siue ex uoluntate fecerit homicidium non est post baptismū irregularis.quia omnis seqla peccati deleta est.ut dictū est.tamen dñs gof.no.cx̄ de puer. cōiu.in fi.c.i.q peccata ⁊ sequela peccati bene delentur i baptismo.ut hic ⁊.ī.c.pri.sed non defectus siue impedimenta ut.s̄.c.accutius.de hoc etiā no.l.di.si quis viduam.ibi videas.de hoc etiam no.gof.in summa de homici.§.aliquando ⁊ no.xxxij.q.i.q autē.in fi.ibi videas.¶ in ea.gl. ibi de crimine.adde.idem no.inno.cx̄ de diuor.gaudemus. ibi videas.⁊ idem no.ī.xxviij.q.i.si quis.

Una tantū permittit.i.non,phibet.lex uero est ordinandoꝝ.i.eis ,pposita hu.iterare. iterat quod dixit lau.secunde.i.ab alio ita ducte ⁊ cognite aliaſ nō obesset nisi esset a prima cognita.cx̄ de biga.debituz.xxxiij. di.ualentino.fm hu.uel idē repetit.muneris.i.transitiue.i. electo muneri.i.ordini.quod sequit est expositio.⁊ pro idest. p̄rogatiue ordinationis.i.ordinis uel ordini.que quadaz p̄rogatiua gaudet hu.remissa. hic videas de peni. dist.iij.ille rex.v.peccatū.lex coniugij.i.cōiugium quod legitime a deo institutū est.relaxatur peccatū.relaxari siue dimitti non ē aliud q̄ ad penā non imputari.delentur enī omnia peccata in baptismo quo ad oēm penā ecclesiasticaz.ergo quo ad infamiam que pena peccati esse nō dubitaꝫ fm hu.qui ita no. s̄. c.pri.in fi.ubi de hoc.nā qcquid prius cōmissum est soluit in baptismo.de conse.di.iiij.quō.nam de filio pditionis ⁊c. de cōse.di.ij.qz corpus. Sed ꝫ.qz infamia nō est peccatū sz est pena peccati.⁊ in baptismo tantum peccata delent.ut.s̄.c. pri.sic nec p penitentiā tollit infamia.ij.q.iij.§.hinc aūt.colligit cōmuniter qd̄ primo dz tenet.licz quidā aliter dicant.ut le.⁊ no.l.di.si qs viduā. Johānes dicens mat.xiij.habere. qz frater adhuc nō erat mortuus.uel abstulerit eaz sibi alias secus.viij.q.i.olim.lau.

Bigamus,bigamus ꝓponit a bis ⁊ gamos quod est mulier uel uxor.⁊ sic dicit bigamus qui duas habuit uel habet uxores.¶ in gl.uel in diaconū.in fi.adde.nec ad aliquem ordinē.licet enī regula apostolica specialiter loquatur de episcopo ⁊ presbro ⁊ diacono.tamen ad omnes alios ordines generaliter extendit.ut in.c.hic allega. quiescamus .⁊ lxxxi.di.apostolus.fm lau.

Qui sine.tangit hic duo.c.apostolice regule lau. tenetur.i.admittit non repellitur.⁊ ita uerbuz necessitatis tenet permissiue.lv.di.qui patrē.l.di.domino iuxta prin.q aūt v.p̄rogatiua.i.sacro quod exigit ad ordinē suscipiendū propter p̄rogatiuam ipsius ordinis.io.de fa.

Distinctio.xxvij.

Quod autem. Hic intēdit Gratia. supficialiter allegando ,pbare q si diaconus fuerit ,ptestatus q nō poterit continere si cōtrahat tenet matrimoniū. sed hoc ē falsum. In secūda pte corrigit ⁊ dicit q uouētes simpliciter licz nō debeant cōtrahere tñ tenet matrimoniū.io. de san. administrationis.i.postq̄ ordinatus est. nā admīstrat sacramēta ecālia iof.¶ in p̄ma glo.ibi incidentem.adde.nam ultra ,p positum p̄cipale hoc interserit de continētia clericoruz usqz ad.xxxv.di.ut dixi.s̄.in ꝯbrica huius libri.

Diaconus.ordo qui eligit.i.ordinat hu. diaconus si cōtestatus fuerit.i.si cōtestādo dixerit hu.q si .v. ordinatus in diaconū hu.matrimoniū cuz effectu. desiderauerit.i.de facto cōtraxerit hu.a ministerio.i.officio. sic.ī.di.pri.diaconi.a clero.i.bñficio ⁊ ordie clericali.¶ in p̄ma gl.ibi tā contracto.adde. itē fm hanc lecturam qd̄ dicit in fi.uacet a clero sub.ut sepetur ab uxore quo ad carnis cōmertium.si ea sciente uel cōsentiente ordinatus est.ar. xxxiij. q.v.qui uxorē.uel si ea nō ꝓsentiēte est ordinatus tūc sub.uacet a clero ⁊ sit cū uxore.xxvij.q.ij.agathosa.ubi de hoc scdz io.de fa.¶ in ea.glo.ibi plana est lr̄a.⁊ adde quod dicit desiderauerit.scz cū effectu.⁊ de facto ꝓtraxerit.⁊ quod dicit uacet a clero sub.⁊ nihilominus sepetur ab uxore quia non est matrimoniū.ut.ī.c.presbris.xxxiij.di.cos. Sed qualit̄ probat Gratia.hoc quod intendit p hoc.c.scz q epūs nō debz uti uxore sua. Rñdeo optime per cōsequentiā.arg.a minori si enī hoc nō liceat diacono de quo magis videt.multomiꝰ licet epō uel presbro. Preterea si nullus ordinat in diaconū nisi ,pmissa continētia.ergo omnis epūs ⁊ presbr tenet ad cōtinentiā obseruandā.io.de san.¶ in gl.no.qd̄ ibi.aduersarius.adde.arg.ad hoc cx̄ de elec.cumana.sed ibi no. inno. hoc cē falsuz.nisi aduersarius hoc exp̄sse ,ptestationi cōsentiat.⁊ ibi idē sentit hosti.dicēs q si ,ptestanti credat ꝓtra se. nō tñ cōtra aliū.ar.ff.de inter.act.l.de etate.§.i.⁊ idē inno.ibi dicit.nec ob.illa decre.cumana.qz ibi fuerūt concordes de ,ptestatione.⁊ ideo ,ppter mutuū ꝓsensum p̄iudicauit eis.⁊ sic cū de cōsensu utriusq̄ facta fuerit ⁊ recepta conuentionalis fuit. alias si nuda esset nō obstaret.ar.ff.nau.cau.sta.l.vlt. primo rñso.⁊ sic tollit cōtra.eo.ti.scz de elec.in genesi.§.nec p̄missi. fm hosti. Sed qd ubi qs ,ptestari nō audet. Rñ.nō obest. C.de re.cre.l.generaliter.§.ipse.cx̄ de ap.c.vlti.xxxiiij.q.ij.ñ satis.qd̄ debet intelligi si postea cōstet in iudicio fm vin.qui ita no.cx̄ de his que vi.c.i.quid de materia ,ptestatioīs not. in pre.decre.cumana.ut.ī.seqtur.ibi enī dicit q ,ptestatio est attestatio cā obseruandi in futurū aliquid iuris alicuius loci uel psone ,pposita. sicut detestatio est denunciatio facta cum testatione.ff.de uer.sig.detestatio.⁊.l.plebis.§.i. Et nota q ,ptestatio q̄q̄ interponit a supiore.q̄q̄ a litigatore.q̄q̄ a iudice.q̄q̄ a ꝓtrahētibus.q̄q̄ a testatore.,ptestatio facta a superiore in ordinationibus ⁊ ꝓstitutioībus uel ,pmissioībus ꝓseruat ius in loco uel psona in cuius cā fit.cx̄ de elec.qz diligētia.cx̄ de rescrip.cū oli.⁊ de app.ut debitus.de iurepa. si uero.aliq̄n etiā intelligit cōseruare ius qd̄ hz is pro quo fit.

non adijcere uel uetus tollere. ex de priuil. ex parte. t. c. quia intentionis. t ualet hec ptestatio usq; ad tēpus ad quod porrigit ptestatio. xxxv. q. iij. quod scripsi. t. lvi. di. cenomanen. t stabunt facta ante terminū ptestationis. ex de filijs presb. extua. t ex de consti. quoniā. ubi de eo expressum erat ut a tē pore nō ualeat. ex ut lite nō cōtest. quoniā frequēter. in prin. Protestatio autē a superiore apposita facit q; seruicium impensum nō psumatur debitū. vij. q. i. pontifices. xxiij. q. i. pudenda. iij. q. v. accusatores. alias psumeret debitū. ff. de pba tio. cū de indebito. nisi interueniret apoca uel añpocha. C. de fide instru. plures. xliij. di. quiescamus. si autē ptestatio fiat a litigatore subscribēda est in actis. ex de pba. quoniā cōtra. t prodest ei quo ad intentionē. ut si dicat se nō animo cōtestandi litez dicere aliquid. si postea dicat uel negat aliquid nō habetur pro litis cōtest. ut. ff. de leg. i. l. si ita sit. nisi postea respōdeat recedēdo a protestatione. ut. ff. de leg. iij. si quis testāmēti. in prin. t hec uera sunt si ptestatio respicit futura. si enim respicit pterita ut saluo eo quod dixi t appellatiōe mea quā feci h dico. si ea que ppono nō sunt cōtraria appellationi satis potest audiri. nec videt recedere ab appellatione. nisi iudices uellent corrigere grauamen. ex de appel. cum cessante. Si uero ponit cōtraria appellationi ptestans de cadez nō est tanquā contraria allegans audiēdus. ex de appella. sollicitudinē. Si uero omissa ptestatione procedit. uel petit contra appellationē suam renūciat ei tacite. ex de testi. cum uenissent. t. C. de iure do. impe. l. ij. t intelligit quasi tacituz pactum. ff. de pac. l. ij. t qui ptestatur de saluādo statutū eccle. t facit contra. nō saluat illud. ex de cōsti. cum. Ab. Si autē testator protestationem facit in principio testamēti extēditur ad inferiusposita pro qbus fit t artat uel modificat iuxta uoluntatē testatoris. ff. de leg. i. si ita. nisi postea dicat se penitere priorispte stationis qō pōt facere si hoc expmat. ff. de leg. iij. l. si quis. in prin. Cū autē apponit protestatio a iudice i discussione cause ut salua hac exceptiōe procedat virtus sua reseruabit exceptioni ptestate cū probata fuerit. C. de except. si quidē. Si uero in sniā protestatus fuerit iudex aliqd intelligitur illud exaipere. ut. ff. de cōpen. l. q; in diem. §. si rationē. sicut cum adiudicat possessionē saluo iure ppietatis. ex ut lite nō cōtest. quoniā frequēter. t tunc is qui inducit in possessionē forte ob contumaciā nō defendentis licet rez credat ad alterū spectare tñ usucapit uel pscribit. ut. ff. de noxali. t si generaliter. t hec uera sunt ubi iudex protestationē facit in causa que inter partes cozā eo tractat. si uero iudex protestat iusti tertij tunc omnia intelligunt sibi nullo excepto salua. extra d priuil. ex ore. t de pben. dilecto. d re iudi. cū super. t de testi. ueniens. t de offi. dele. sup eo. t si iudex dicat respōdeas salua exceptiōe tua si postea probet exceptio nō obest respōsio siue litis cōtest. ff. qui. mo. pig. uel ypo. sol. si debitor. §. i. Si aūt fit protestatio in cōtractu ab altero cōtrahentū conseruat ius protestatū. ff. de pac. l. in traditionibus. ex de cōdi. app. cū sit propaū. ex q; me. cā. perlatū. ex de regula. cōsulti. t hoc intelligo nisi in fraudē fiat ptestatio. ut si dicat nolo teneri p re quā uēdo de euictiōe nec de aliquo cū sciret rem illā vitiosam. ut. ff. de ac. emp. t uen. l. i. §. vlti. t si in sequestratione rei fit ptestatio ut saluū sit ius sequestrantis ille qui añ possidebat possidet licz res deponat penes sequestrū. ff. de acq. po. l. interesse. salua opinioe nostra q; pactū nō inficit rem. nemo eni paciscendo pōt efficere ne inuito vicino prediū sibi uēdere liceat. ff. de pac. l. nemo. t ex de cōdi. ap. quicunq;. C. d cōdi. ob cām. l. iij. sm vin. De hac materia ptestationis etiā satis no. hosti. in summa de consti. §. qñ cōstitutio. sub. §. t qa ibi etiā videre poteris. t adde quod dicā. j. di. pri. diaconi. C in gl. ar. taciturnitatē ibi. de pscrip. nihil. adde. t. lxxxvi. di. tanta. ubi de hoc. C in ea. glo. ibi p cōsensu. adde. ar. ad hoc. j. liiij. di. si seruus. ij. t ibi dicā. Et nota q; ubicunq; tacitus cōsensus sufficit. tunc fallit illa regula. quod omēs tāgit ab omnibus approbari debet. ut. C. de auctō. presi. l. vlti. in fi. C in cadē glo. ibi pro consensu. adde. de hoc etiaz no. ex de presump. nonne. ibi videas.

Nec auctoritate. Si uero diaconus. v. qō sequitur falsuz est. nisi intelligat in orientali ecclesia. bar. bar. pōt uti falsum dicit. t ad probandū illud falsum inducit aliud falsuz. sic dicēs. nam t si cē. io. de sa. uel dic q; opinando dicit uel opiniones aliorū recitat. aut sm priorez ecclesie institutionē loquit sm iof. uel hoc intelligas in orientali ecclesia sm ber. bar. ex violatione uoti. i. licet violet uotuz. cōtingit. s. postea ptractū. ut dicit allegādo falsuz ut introducat capla seqn. uel pōt dici q; loqt qñ sine pscnsu uxoris factus ē diaconus. t tūc expone pcingit. s. añ ptractū. t sm hec capitula sequētia nō rident. sm io. de sa.

Quidā peccant. quia separāt virum ab uxore. xxvij. q. i. nuptiarū. C in. i. glo. ibi uel prohibitū. adde. dicas sine ptestatione sumptū qui tantū profitentibus dari cōsueuit. t sic loquitur ex de regula. sup eo. q tamē habitus sic assumptus potest infra triduū deponi. e. ti. ad nostram. que decre. logtur de habitu professionis scz ut ibi no. tan. t inno. qui ibi hoc vltimū dictū approbauit. licz alij aliter dicant. ut plene dicā. xx. q. iij. c. ij. t ibi etiā de hoc p io. ibi videas. t dic ut ibi. de hoc etiā no. xxvij. q. i. c. i. t. iij. ibi videas t hoc est qō vult dicere ber. j. e. gl. de ,pfessione tacita. t adō quod dicā. j. e. quod interrogasti.

Si vir. uotū. i. propositū ppetue cōtinentie habēde. dimittat. dicunt quidā q; simpliciter uouens nūq; teneī coire. quod uerū intelligas nisi fortius vinculum supueniat. Et quia matrimoniū est fortius. ideo dicunt quidā q; cum consumat matrimonium tunc soluitur omīno a uoto sed debet de eo facere penitentiā quia uotuz violauit vñ dicunt q; pōt debitū petere t soluere. de hoc no. xxvij. q. i. de viduis. sub. sm hosti. sed hoc non credo scz q; absoluat a uoto qūtum ad matrimoniū nisi inquantū ius matrimonij impellit eū agere contra uotū. ar. oppo. ex de iureiu. quanto ubi dicit q; iuramentū debet obseruari quatenus pōt. sz ius matrimonij non cōpellit debitū petere. quia hoc libertatis ē sed cōpellit eum solū soluere. ideo dicendū est q; pōt sine peccato soluere qz ad hoc ē obligatus. sed non pōt sine peccato exigere. qz facit contra ,pmissum. t sic faceret cōtra cōsciētiaz t ideo edificaret ad gehennā. ex de resti. spo. li. fras. t de sentē. excō. inquisitioni. t hanc sniam videt habuisse vinc. t ber. ex de cōuer. cōiu. quidā. t. c. accedēs. in glo. ij. in si. que gl. fuit io. t de hoc etiā no. xxvij. q. ij. agathosa. t ibi videas. C In pma glo. ibi indicit. adde. sub. cum pro adulterio iudicatur siue debeat septēnis. ut. xxxiij. q. ij. §. hoc autē. C in ea. glo. ibi adiunctū. adde. ad hoc facit quod no. i. q. i. quibusdā. in no. hic argue. cē. C in ea. glo. ibi adiunctū. adde. sic aliquādo agetur. sm id quod no. xxvij. q. i. virginibus. C Hieronymus uero. C Uouentibus.

Si nupserit virgo que nō uouit. irritā. graue ē fidez frāgere uel fallere. ff. de cōsti. pe. l. i. lau.

Quod interrogasti. i. quia uel sub. de eo. sacrum. i. religiosum hu. sup caput. xvij. q. i. viduas que. ubi no. imposuit hec femina licet uelū cōuersionis. uel etiā ,pfessionis accipit. i. qui tñ professis uel cōuersis deputatus est. nō tñ psumitur eā uelle fieri cōuersam uel ,pfessam nisi alique psumptiones hic inuent. utputa qa cuz solēnitate accepit. puta uocatis parentibus. uel de altari uel in ecclesia uel si accepit ab epo uel abbate uel simplr monacho ul sacerdote. uel cū ea solēnitate qua psueuit alijs ,pfitētibus dari. t sic intelligit. xxvij. q. i. viduas. iij. t h. t ex de regu. ad nostrā t. c. se. t. c. vidua. ubi ita no. inno. t h adde qō dicā. xxvij. q. i. in palea. viduas uelare. t supradictā sniam etiā no. ipse In noc. ex de his q; vi me. ue cā fi. c. i. t de regul. ex pte. t finxit. dicat lau. nō pōt intelligi ut videt hoc. c. ,pter paleā q; sequit

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

nisi de tali que ficta monacha est non uera. dicit etiã q; lz ista si uere finxisset etiã nõ esset monialis tñ psumeret contra eaz t ꝓpelleret remanere q: uoluit turbare ecclesiasticã regulam. ar. xvi. q. vij. p laicos. eo enim ipso q; scema assumpsit monacha est nec discedere põt. in auten. de san. epi. §. si uero ꝓstante. t. §. si uero monasterũ. colla. ix. ad hoc in auten. quõ op. epi. §. semel. sed arg. cõtra ex de regula. porrectũ. sed pdicta dicat esse uera nisi eã iustam cãm hz fingendi. naz fingere est bonũ quod quis eligit cito deserere. ar. de pe. di. ij. §. vlti. fm lau. qui exponit. redijt. dum tñ de facto nõ cõstaret. alias teneret matrimoniũ sequens. quia solus habitus nõ facit monachũ. ex de regula. porrectũ. sed tu intellige ut pdixi fm Inoc. sed io. de fa. exponit. finxit fictione intentionis nõ operis idest dixit se fuisse uel ficte sumpsisse uelamen. finxit etiam ex causa honesta. sed mulier hoc ꝓbare non poterat. quod dicut no. ex de regula. vidua. t. c. iij. alias cõtradiceret quod le. t no. ex de priuil. tuarũ. §. ucruz. ubi dicit q; hoc. c. intelligit quãdo factũ est ambiguũ. sanctimonialẽ põt exponi. i. sanctã t bonã. q. d. reuera fuit monacha sed tñ semp habuit malaz intentionẽ. ipsa enim fingebat religionẽ sed non erat religiosa. t reuerti cogitur. q: fictionẽ ꝓbare non põt imo etiã si posset nõ audiretur. ut hic dicit per gl. fm io. de fa. nam si v. simoni mago. act. viij. suscipere. nam ad fidẽ accessit. i. q. ij. saluator. iuxta pin. ꝓnunciatum act. viij. cor enim. i. fides t credulitas. sic. i. q. i. petrus. mentiti sunt act. iij. ¶ in. i. glo. ibi precedat. adde. t hoc ideo qa semp ꝑsumitur durare uoluntas nisi ꝓbetur mutata. ff. de ꝓba. eum qui. ff. de. le. ij. lucius. in fi. le. t no. ex de bap. c. maiores. in fi. v. dormiens. t ibidẽ etiaz no. gof. vñ dicebat vin. q; si aliquis fuit expresse ꝓtestatus añ matrimoniũ q; non cõtrahebat aio obligandi q̃uis postea contrahat nullũ est matrimoniũ. q: adhuc intelligit in sua cõtradictione ꝑsistere. ut in pe. decre. maiores. t hoc ita ipse vinc. no. ex de spon. tua nos. sed ibi ber. t. io. no. contra. quod est uerius fm pe. de. sz credo dictũ ber. t io. debere intelligi quãdo nõ stati post ꝓtestationẽ dixit illa uerba. cõsentio in te. sz ex interuallo ut iã sue non videat stare ꝓtestationi alias si eo tẽpore cõcurrat ꝓtestatio t illa uerba. cõsentio in te. credo illum defendi per talẽ ꝓtestationẽ. t sic põt intelligi snia vinc. sed superficialiter videt cõtradicere finis huius glo. ¶ in e. gl. ibi perlatũ. adde. ubi de hoc. ¶ in ea. glo. ibi cõtrarius. adde. sub. t hoc ideo ne decipiat cõmunis opinio eoz q; crdũt eũ religiosum. ar. §. hic alleg. sed q; pleati. fm io. de fan. t hic videt solui hec q̃stio de illo qui se mulierẽ t monachã finxit ut monachas corrũperet. s. q; cõpellatur esse in monasterio ñ monialiũ. xvij. q. ij. diffinimus. sed monachorũ. naz ex falsa eã assumpta religio obligat. ex de cõuer. cõiu. ex pte. fm gof. qui ita no. ex de regula. ut clerici. t ibi de hoc ꝑ ber. hãc q̃stionẽ posuit b. brix. t incipit q̃stio. Juuenis quidã rẽ. ubi solui q; est ad monachatũ cõpellẽdus. ut in hoc. c. qõ ꝛterrogasti. licet multi no. cõtrariũ. quoz sniam tenz lau. iof. t ber. ex de priuil. tuarũ. ubi isti no. q; talis nõ est cõpellendus. sz prius dictũ credo uerius. ar. ad hoc. xxvij. q. i. mulieres. ubi doc. t hoc. c. loquit de fictione intentionis fm gof. t iof. Sed in hac altercatione dicebat hu. q; tali fit preiudiciũ non qa sit monachus sed ad cautelã ꝓpter cõseruandã ecclesie disciplinã. t ne det alijs licentia peccãdi. t ꝓpter fraudẽ t dolũ qui nemini debet esse lucrosus. t ꝓpter delictũ t ꝓpter illusionẽ q̃ monasterio illusit debet retrudi in idẽ. uel potius in aliud monasteriũ. xxvij. q. i. si qua monacharũ. lxxxi. di. si qs. t. c. romanus. si tñ est laicus põt decapitari. xxvij. q. i. si qs rapuerit. xxxvi. q. ij. si quis nõ dicã. hu. ¶ in ea. glo. ibi sicut ficti ℔ adde quod le. t no. ea. q. §. ecce qñ in fi. ¶ in ea. gl. ibi. intentio. adde. ad hoc. xvi. q. vij. p laicos. io. de fa. ¶ in ea. gl. ibi simulate. adde. ubi dicit q; simulate nuptie nõ sũt nuptie. t ideo dz q; ubi quis induit simulate habitũ regularez ita q; nec ipse nec ille qui eum habitũ induebat ẽtendebat q; deberet fieri monachus tunc ꝑ lapsum tẽporis non obligatur. qa tunc qõ nihil est tacite per lapsuz tẽporis ratificari nõ intelligitur. sed secus in eo qui ꝑ metũ habitũ induit regularẽ. t sic etiã sentiunt inno. t hosti. ex de regula. c. ij. t ibi videas. vnõ dicebat hic lau. q; si uere ista simulasset siue finxisset non esset monialis. ut in hac. l. simulate. ff. de uer. sig. paulus. ¶ in c. glo. in fi. adde. idẽ no. etiã ipse io. t ber. ex de regu. ut clerici ubi no. de materia huius glo.

DResbis. cõtracta v. ¶ in ꝓma glo. ibi sup eo. adde hec decre. hodie est remota. sed in prima cõpilatõe fuit. ¶ in glo. quo ad carnalẽ. in fi. adde. ad ℔ qõ le. t no. ij. q. i. primates. ¶ Hinc distinguendũ Augus. s. e. c. ij. theodorus. s. c. c. iij. alij sunt. v. ꝓpositum. i. habitus. sic xxvij. q. i. c. ij. qõ enim ibi prius uocat ꝓpositũ postea uocat religionis habitũ bu. sz cõtra exponit. xxx. di. hoc aũt scripsimus. io. de fa. hiere. s. e. c. iij. t. v. nicolaus. s. e. c. q; interrogasti. calixtus. s. e. c. primo.

Virgines. adultere. qa christũ dimittũt cui specialit nupserunt. xxvij. q. i. que xpo. io. de fa. Et quero q̃ sit ratio quare simpliciter uouẽs si cõtrahat q; tenet matrimoniũ t nõ idẽ in solẽniter uouente. Dicũt cõmuniter canoniste q; hoc facit cõstitutio ecclesie. ut ex li. vi. de regula. q; uotũ. t de hoc no. ex qui cleri. uel uo. rursus. sed hec ratio non videt sufficiẽs qa ecclesia nõ fecit hoc sine cã legitima. et ideo dicas q; ideo est qa in uoto solẽni ꝓmissio uestita ẽ trãslatione dominij sui ipsius. t in personã alterã in qua trãsfertur quis totaliter in statũ alterũ. sed in uoto simplici nõ ẽ ita. quia ibi est nuda ꝓmissio sine translatione dominij. vnde potestatẽ sui corpis põt tradere in uxorẽ matrimoniũ cõtrahendo licet delinquat. Unde ad euidentiorez huius articuli declarationẽ dicendũ est cũ dño hug. car. ad ꝓpositũ q; uotuz solẽne ꝓcedens matrimoniũ facit uouẽtes oĩno ꝑsonas illegitimas ad cõtrahendũ t nõ uotũ simplex. t hoc nõ est rõne uoti nec rõne solẽnitatis. sed ex cõstitutiõe ecclesie que hoc instituit. põt tñ ecclesia de ꝑsonis legitimis ad contrahendũ facere illegitimas. t ita uotũ solẽne ex institutõe ecclesie dirimit matrimoniũ iã contractũ t facit q; nullũ sit matrimoniũ contractũ factũ post tale uotũ illud qõ uere est matrimoniũ non posset ecclesia dirimere. dicente dño. quos deus ꝯiunxit. rẽ. Dicit aũt uotũ solẽne dirimere matrimoniũ q: facit q; nõ sit matrimoniũ. vñ. ꝓprie si quis subtiliter inspiciat nullũ uotuz dirimit matrimoniũ. fm dñm hu. car. alij cõtra. ut dicã. xxvij. q. i. nuptiarũ. in addi. dicunt quidã. Et si tu q̃ras qualiter instituit ecclesia ut post uotũ solẽne fiant uouẽtes ꝑsone illegitime duplex est ratio. Prima est publice honestatis iustitia. ualde enim inhonestũ esset si monachus relicto claustro cõtraheret. Secũda est q; prius supra tetigi. qa ꝑ uotũ solẽne trãsfert uouens potestatẽ t dominiũ sui corporis in aliũ. t ita ñ põt postea transferre dominiũ in mulierẽ. sicut ecõuerso. Si transtulisset prius potestatẽ sui corporis in mulierẽ nõ posset postea trãsferre in aliũ. t ideo qa tã in matrimonio q̃ i uoto solẽni transfert dominiũ corporis ꝓprij semp illud qõ prius dixit soluit illud qõ fecit t facit q; non sit siueq; ñ teneat. sz i uoto simplici nõ est ita ut predixi fm dicta hu. car. ¶ in prima glo. ibi virginibus. adde. ad hoc. j. di. i. de his. ¶ in ea. gl. ibi cõtaminant. adde. sub. t ideo in omnẽ ecclesiã delinquẽt vident. xxvi. q. ij. sed t illud. lv. di. in. c. sed illud. in fi.

¶ Distinctio. xxviij.

ECce ostensum. Hec di. diui dũ in. xi. partes. In ꝓma q̃rũ ꝓbat. q; nullus dz esse subdiaconus nisi ꝓmissa castitate. t hoc p. c. greg. t p. c. inno. io. de fa. Que autez fuit cã b̃ institutionis habet. xxxi. di. §. cã. ¶ in. i. glo. i prĩ. adde. hic sub. sic. s. di. ꝓxi. c. i. t penul. est oĩsum q; diaconi subdiaconi t presbi debẽt ꝓmentiam ꝓmittere. t adhuc in

hac ꝛc̄. fm b. brix. ¶ in ea. gl. ibi ordinibus. adde. ꝛ hoc facit usq; ad. c. j. c. ꝺ bis. ¶ in ea. gl. ibi adiungunt. adde. hoc facit ꝓ. c. j. c. de bis. postea in sequẽtibus. c. oñdit q; subdiaconi non tenent ꝓtinere nec diaconi nec sacerdotes usq; ad §. ecce. sz sophistice ea introducit. ¶ in ea. gl. ibi nubere. adde. hoc facit. j. c. qa. ꝛ duobus. c. seq̃n. ¶ in ea. gl. ibi mulieres. adde. hoc facit. j. c. si quis. ꝛ duobus. c. sequen.

DUllum. fuerit approbata. xxxi. di. c. i. in fi. xxxij. di. nemo. ex̄ de eta. ꝛ qua. a multis.

DEcernimus. bñficio ecclesiastico. ideo cõiungit ista duo simul. s. officio ꝛ bñficio. q; hec ꝓnexa sunt. ut cui auferꝛ unũ. s. officiũ auferꝛ ꝛ reliquũ. lxxxi. di. si quis sacerdotũ. xxxij. di. c. eos. licet qñq; sit secus. l. di. studeat. in fi. io. de fa. careãt. i. ab uxoribus ꝛ cõcubinis separẽtur ꝺ. di. pri. presbr. xxvij. q. i. ut lex. io. de fa. ¶ in. i. glo. in fi. adde. ut hoc dictũ cesset dic. careãt si ꝑmonit̃ nõ cessauerint fm lau. uel dic q; decre. loq̃t in ꝓcubinario clerico hic autẽ in eo q; de facto duxit uxorẽ qui plus ꝓtemnit.

QUando. hic icipit. ij. ps huius dist. in qua probat q; ꝑlati ecclesiarũ parrochialiũ debẽt facere ꝓfessionẽ ep̃o q; honeste viuẽt. io. de fan. parrochias. xiij. q. i. c. i. constituunt̃. xvi. q. i. multis. ꝛ. q. ij. sane. in fi. xxxviij. di. qñ caste. sic. xxiij. di. qui ep̃s. in prin. ꝛ ibi dixi. pure ideſt munde nitide. fm papi. ¶ in. i. glo. ibi ex dispensatione. adde. q; hec dispẽsatio est corpore iuris clausa. ideo oĩbus episcopis est permissa. fm ala. ꝛ gof. ¶ in ea. glo. in fi. adde. de hoc no. lx. di. c. i. ibi videas.

DRusq;. hic incipit. iij. ps huius di. in q̃ probat q; habẽs filiã paruulã non ꝺz esse ep̃s io. de fa. unde si rationẽ v. debuerãt ꝓsentire. dicunt qdã q; p hec uerba reprobauit electionẽ. de hoc no. lxiij. di. c. i. in fi. indignus enī se ꝓmoueri ꝓsentire nõ ꝺz. l. di. ex penitẽtibus. ꝛ si cõsentit peccat. ut pz hic. ꝛ idez ꝓbat. j. lxi. di. miramur. v. et qꝺ est. ꝛ idẽ dicit lau. ꝛ idẽ. xlix. di. c. i. in fi. longã. si. lxi. di. c. ij. in prin. Sed qñ dicemus cũ habuisse longã cõtinentiam videt̃ q; x. anni reqrant̃. C. de lon. tẽpo. ꝓscrip. p totũ. sz forte sufficiunt quicq; anni. ar. ff. de pãuil. cre. l. si creditores. C. de sepa. bo. l. i. §. q; aũt. sicut in casu cõsimili satis no. vin. ex̄ quima. ac. posꝭ. ꝓsuluit. q̃ hodie est remota. uel dic q; illa ꝺ̃ lõga cõtinentia q̃ fuit tãto tẽpore obseruata. de quo habet̃. lxxxij. di. quicũq;. ꝛ sic videnꝭ intelligere laurẽ. ꝛ io. ut ipsi notare videnꝭ. j. c. de siracusane. in gl. i. principiũ ꝛc̄. in fi. ꝛ vide quod no. xvi. q. i. sic viue. in glo. i. Aliqñ longũ ꝺ̃ qꝺ cõduditur spacio octo mensiũ. ut pz in eo qꝺ le. ꝛ no. de cõse. di. iiij. neq;. in prin. ꝛ. c. iudei. ¶ in gl. paruitas. ibi filiã. adde. nã per tẽporis ꝓcessum qñq; purgat̃ vicium. i. q. i. cito. ꝛ no. ij. q. i. in primis. ¶ in ea. gl. ibi dispensatũ. adde. idẽ hu. uel dic q; ibi suscepit filiũ de matrimonio. hic de fornicatiõe. uel iste tantũ a dimidia pte fuit electus ille ab oĩbus. ꝛ iõ est admissus. uel ibi ꝑibat ꝓtinentia hic nõ fm lau. ¶ in ea. gl. ibi in ep̃m. adde. idẽ hu. ¶ in ea. gl. in fi. adde. sed ꝺ̃ ex̄ de testa. c. i. xij. q. ep̃s. qui filios. sed dic ut. j. c. de siracusane. ¶ in gl. no. q; p factũ ibi. xviij. di. puenit. adde. ꝛ. ff. de bis q; sui uel ali. iur. sunt. l. filiũ. ubi ꝺ̃ de viro q; abfuit p. x. annos. ꝛ cũ rediit invenit anniculũ fm lau. sic vnã factũ ꝓbat aliud. ut matrimoniũ subsecutũ ꝓbat adulteriũ ꝑcessisse. xxxi. q. i. si quis. C. de adul. si qui. ¶ in ea. glo. ibi põt obijcere. adde. quod dic ut le. ꝛ no. ex̄ de elec. cũ nobis olim. de postu. c. ij. ꝛ h̃ adde qꝺ dicã. j. iij. q. vij. iudicet. ¶ in ea. gl. ibi q̃s iudici. adde. ꝺ hoc no. ij. q. vij. alieni. ibi etiã videas. ꝛ. xxx. q. vlti. c. vlti.

DE bis. hic incipit. iiij. ps huius di. in qua ꝺ̃ qꝺ in xviij. anno debet ꝓscrutari cõscientia iuuenũ utrũ uelint cõtrahere uel castitatẽ tenere. io. de fa. hoc. c. loquit̃ de filijs traditis a parẽtibus ecclesijs secularibus ad eruiendũ hu. clericatus. q. ꝺ. exquo legere ꝛ officiũ ecclesiasticũ discere ceperit hu. mox detonsi tm̃. s. sine ordine hu. In domo dic ut. xij. q. i. c. i. hu. at ubi v. totius ut si reuocetur in dubiũ possit ꝓbari qa forte uellent inficiari qꝺ ꝓmisissent. ꝛ x. q. ij. opz. fm hu. ꝛ lau. plebis etiã cõspectu ut saltez rubore cõfecti cõtinentiam cõplectant̃. ar. xx. q. ij. opz. xi. q. iij. c. cure lau. ꝛ hu. ꝓscruteꝭ. q. inquirat̃ ꝛ cogant̃ ad alterũ. arg. xxxij. di. lectores. fm la. quibus v. cõiugali. i. cõiugio hu. necessitate. nam grauis est sarcina cõiugij. xxxij. q. vij. omẽs causationes. lau. artissime. i. continẽtie q̃ difficilis est ad capiendũ. h. nam pauci absq; corporali delicto comꝑhendunt̃. l. di. quia tua. ꝛ dic. artissime a principio sed leuissime ex post facto. leuissimo quia omia sustinet libẽter homo penitẽs. de pe. di. iij. p fecta. exquo sz assuescit. nã nihil assuetudine maius. lau. vñ dic. leuissimo sz diligẽtibus hu. a vicesimo. notat de ꝓpositione a. hu. ꝛ. xxxi. di. aliter. ibi dicã. q; si v. peregerit. no. uerbum. de hoc dicã. lxxvij. di. placuit. ibi videas. cauenduz. v. ad furtiuos ideſt latẽtes uel illicitos. nã ꝛ si palã fiat dicitur q̃q; furtiuũ. ut. lxiij. di. c. extra. xcij. di. illud. de conse. di. i. certũ. sacrilegij. ar. q; ois clericus fornicãs sacrilegiũ ꝓmittit. ar. xxvij. q. i. impudicas. c. virginibus. c. si quis sacro. h. dic q; dicit nuptias respicit q̃ de facto cõtrahũt tangz cũ uxoribus palã. q; dicit furtiuos respicit q̃ retinẽt cõcubinas. q; si forte v. qbus aũt v. ab apostolo. i. ad cor. c. vij. in prin. auferre. ad idẽ. ff. de re iu. si se. §. si qs ꝓdẽnatus. ꝛ decẽ dies dati ad appellandũ abbreuiari nõ possunt. ij. q. vi. anteriorez. ad idẽ. C. de in integ. resti. petẽda. l. vlti. Dicas q; exquo a iure certũ tẽpus statuit nõ hz in eo locũ iudicis arbitriũ. ꝛ sic itelligitur hic ꝛ iura. s. dicta. nisi eodez iure uel alio expresse caueat̃ q; illud tẽpus sit arbitrariũ. ꝛ sic intelliguñ iura extra ꝺ̃ appel. cũ sit. ubi de hoc. ꝛ. c. oblate. ff. de iudi. nõnuq̃. ff. de re iudi. l. ij. cũ ergo lex uel canon dat alicui certũ tẽpus illud nemini est auferendũ nisi exꝑsse aliud caueat̃. ꝛ sic nõ potest habere locũ iudicis arbitriũ. ꝛ qꝺ dicit hic. nõ possumus ꝛc̄ dic cũ lau. scz ex toto. nã illã licentiã q̃q; artant. ꝛ in quibus dã auferunt. ut in cõsanguineis. licet enī papa auferat ei licẽtiam cõtrahendi cũ ista nõ tñ ei aufert licentiã. sic a simili per cõtrariũ tollit̃. ff. de reb. du. l. utrũ. §. i. ꝛ facit viz in uerbo. nã qui est ordinatus tñ in minoribus ordinibus ñ a papa nec ab alio põt ꝓhiberi a matrimonio. ꝛ de talibus loquit̃ hoc conciliũ. ꝛ ideo dicit nõ possumus fm hu. ꝛ adde qꝺ dicam xij. q. i. certe. in princ. pari. i. cõmuni. xxxiij. q. v. qꝺ deo. sponderit. videas qꝺ le. j. c. si se. ¶ in gl. i. puericie ibi ecclesiastica. adde. ꝛ ꝓbendas. quod dic ut no. ex̄ de ꝓben. super. et tunc nõ credo eos debere habere uocẽ in capitulo cum alijs ar. ff. de decu. spu. §. minores. C. de testa. mili. l. vlti. ꝛ no ex̄ ꝺ̃ eta. ꝛ qua. c. ij. alij dicunt aliter. ut ibi no. inno. ex̄ de no. op. nunc. c. ij. in gl. vlti. in fi. sed hodie dic ut ex̄ li. vi. de elect. ex eo. ¶ in ea. gl. ibi bñficia possunt. adde. idẽ no. inno. ex̄ de tẽpo. or. c. ij. ¶ in ea. gl. ibi ꝑlaturas. adde. quare ergo nõ remouent̃ illi pueri a ꝑlaturis de qbus loquit̃ ex̄ de eta. ex ratione. qa talis institutio nõ ualebat. ut hic dicit glo. dic fm da. ꝛ phi. q; tollerant̃ ibi rõne multitudinis ꝛ scandali. l. di. ut constituerez. ex̄ de tẽpo. or. sane. de de. exco. mini. latores. uel papa ex certa sciẽtia tollerauit eos. ¶ in glo. noie lectoꝛ in fi. adde. ꝛ ideo sub eadẽ appellatiõe cõprehẽdunt̃ quia in simul cõferri possunt. ar. ex̄ de eo q; fur. or. rece. cum hoc. vñ postea h. j. statim ad subdiaconatũ ꝓmouebit̃ fm lau. ¶ in glo. in clerico ibi post. xviij. an. adde. potest dici q; ideo hic clerico seculari talis etas prefigit̃ quia ita pretori visum est. ꝛ hunc moderatus est. ar. ff. de postu. l. i. §. non tm̃. lau. ¶ in ea. glo. ibi in singulis. uel adde hoc. c. nil facit ad hoc quod dicit requirit̃ ꝛc̄. ¶ in ea. glo. ibi deferat̃. adde. uel dic planꝰ q; illi qui sunt in monasterijs ꝛ habitu monachali interrogãtur in. xv. anno quia si amplius ibi morarent̃ fieret eis preiudicium. nec possent postea exire. exquo enim cõuersantur ut monachi si statim exquo sunt in tẽpore in quo monachatus tenet nõ contradicũt intelliguñ ꝓsentire in monachatuz. sed

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

D

si per. xl. annos clerici sunt in minoribus non fit eis preiudicium in uoto uel in matrimonio. ꝛ ideo nō exigitur ut ꝺ hoc interrogent nisi cum debēt ordinari in sacro ordine scz subdiaconali. sed quia subdiaconi solēt ordinari a. xx. anno. dicit eos hic in tex. interrogādos esse post. xviij. an. scz in. xix. anno. ut habita deliberatione per illū annū ꝛ sequentes post xx. annū ordinent subdiaconi si cōtinentiā elegerint fm hu. ¶ in ca. gl. in fi. adde. h palea est. xx. q. i. quia.

HSumi. Hic incipit quita pars huius di. In qua probat ꝙ nullus debet esse sacerdos diaconus nl subdiaconus nisi promissa castitate. io. de fan. conuersio ad cōtinentiam perpetuam hu.

DReterea professi cū uxoribus hu. ¶ Verum illa argumētatur ex illo. c. s̄. e. assumi. a cōtrario sensu fm illū modū argumentādi scz qꝺ de uno ꝓhibet de alio cōceditur. Sed dicendū est fm hu. ꝙ uacat arg. a cōtrario sensu. priori auctoritate. s̄. e. assumi. hu. cōiugium idest usus cōiugij cū de cōtrahendo nil dicat ibi hu. tantuz istud tantuz non habet ex tex. c. vñ male ponit fm hu. porro seqn ti. v. s̄. c. pri. videt permitti fm illū modū argumentandi. qꝺ de uno dī. tē. xxv. di. qualis. sed uacat arg. a cōtrario sensu. uel intelligit ꝓmissum. c. fm ea tempora quando diaconi ordinātur nō promissa continētia fm eadem tempora intelligitur sequēs. c. hu. ꝛ io. de sa.

DIaconi ordo. sed cū ordināt quicunqz. s. subdiaconi. quicūqz in ipsa ꝓtestati sint ordinatiōe. Nota ꝺ iuribus ꝓtestatiois an sit cōtra substantiā negocij de quo agit an nō. In primo casu nō ualet. ut si recipiat qs in canonicū habita ꝓtestatiōe ne prebēdaz recipiat. ex de cōsti. cū. Ad. ꝛ de ꝓben. dilectus. i. ꝛ ij. Si uero nō sit contra substātiam ꝛ fiat cā iuris sui conseruādi ꝛ ut damnuz euitet ualet exempla sunt. ex de of. or. pastoralis. xvi. q. iij. §. ꝓscriptionū. v. is aūt. C. de an. ex. ut ꝓfectius. C. de usu. accepta. ex de ꝓcu. c. ij. ꝛ vlti. idem si subest iusta cā. ex ꝙ me. cā. c. i. ꝛ de appel. si iustus metus. vij. q. i. pōtifices. sed si nō subest iusta causa. tunc distingue. aut est nuda aut uestita. si est nuda protestatio ꝓ contrariū actū tollitur. ex de consti. cū. Ad. ibi sine preiudicio. ꝛ de elec. in genesi. in fi. si uero uestita sit puta conuētionalis tunc ualet. sic intelligo ex de electio. cumana. circa prin. ꝛ §. penul. in fi. ff. qui. mo. pig. uel ypo. sol. si debitor. §. i. ff. de neg. ge. nemenius. ff. de reli. ꝛ sump. fu. l. at si qs. §. si ꝓhibente. sed in iudicio facta tollit ꝓ contrariū actū ipo iure sicut appellatio. ex de of. dele. gratū. sed si añ ualet. ex ꝺ ordi. cog. cū dilectus. i. rīso. ꝛ de testib. dilecto. i. rīso. ꝛ facit. ff. de iudi. sed ꝛ si susceperit. iō cauti aduocati semꝑ repetūt ꝛ dicunt salua ꝓtestatione quā feci. adhuc dico hoc ꝛ hoc tē. nā cōtraria licet sub ꝓtestatione ꝓponere qꝺ intelligo dūmō nō sit cōtra substantiā. ut. s̄. dixi. ar. C. si ser. exte. l. i. fm io. de an co. q hoc scripsit in sua summa. de cōsti. §. sequit qs possit tē de hac materia etiā dixi. s̄. di. ꝓ. i. ibi videas. si postea. i. ꝙuis. uenerint de facto. misterio. i. in officio diaconali. q. ꝺ. nō cū uxoribus. in hoc enī solum ꝓdest auctoritas episcopalis ꝙ officio nō carebunt cū non possit cōtra licentiā a se cōcessam uenire. ff. de adop. post mortē. sic ex de cle. cōiug. tē. ut in glo. seqn. sed ar. cōtra. xxxv. q. ix. ꝙ quis. fm io. de sa. ꝛ lau. dedit. i. dedisse videt fm lau. cū eos ita ꝓclamantes ordinauit fm hu. uel dic dedit. i. ꝓhibuit. ꝛ hanc litteram dare nō potuit. xxxij. di. de illo. io. de sa. Ecce illi qui ꝙuis peccauerunt nō tñ reijciunt. quia excusant auctoritate episcopi tñ ut nō deijciant a clero sed ab uxoribus separent. sed quar fit eis in matrimonio ꝓiudiciū cum ita reclamauerint ꝛ dixerit se nolle nec posse continere. Rñdeo iā erant subdiaconi ꝛ iō nō potuerunt cōtrahere ꝙuis non essent facti diaconi. ꝛ eoꝺ modo fieret eis preiudiciū ꝛ si sic cōtraxissent ꝛ sic fuissent ordinati ad subdiaconatū. ꝛ est ratio ꝙa postea se ordinari permiserunt fm hu. ꝛ ita videret recedere a prioze uoluntate. ar. extra ꝺe condi. appo. per tuas. fm lau. quicunqz v. subdiacono hu. ꝓfessi scz interꝑtatiue. si postea. ꝛ ita tacēdo qs logtur sic. ff. si ex nox. cā aga. l. vlti. nā eo ipso ꝙ tacuerunt de incōtinentia clamauerūt de cōtinētia fm lau. puenerunt de facto. cessare. sic. s̄. di. ꝓ. i.

DResbyter. Hic incipit sexta ps. in qua ponitur pena sacerdotibus fornicarijs. io. de sa. ꝛ iducit Gratianus hoc. c. a cōtrario sensu quasi nō sit idē i diacono ꝛ subdiacono sed in eis est idem ex toto. ꝛ fuit tempoꝛ apostoloꝝ. hu. deponi sub. opz. quod est in fi. ꝙ si fornicat v. lxxxi. di. presbr. xxxvi. q. i. §. cum ergo. abijci. i. ab ecclesia priuari hu. ¶ in ꝓma glo. ibi cōtra legem. adde. sub. sed qui ducit uxorē peccat tantū in ordine, baz. sed misericordit agit cum eo regulare est ut ducens uxorē plus peccet ꝛ plus puniatur ꝙ fornicans licet aliter hoc sit factum ex misericordia forte ideo quia credidit sibi licere ducere uxorē. ut dicit h gl. fm lau. Et ꝙ ducens uxorē plus peccet ꝙ fornicans. pz fm hu. quia facit specialiter contra illā prohibitionē scz ne quis in sacro ordine contrahat. ꝛ quia illud tāto sacramento idest matrimonio ideo debet plus puniri. sed hic agit misericorditer cum eo. ꝛ hoc ꝓpter causaz predictā. uel dici potest. ab ordine. i. ab officio ꝛ bñficio. ꝛ fm hoc plus punit sacerdos ducens uxorē ꝙ fornicans fm hu. ¶ in glo. l. di. cōfirmanda. ibi nō debet. adde. hoc etiā no. ex de pe. c. i. ꝛ c. quesituz. ibi videas. ¶ in ea. gl. in fi. adde. ꝛ publica delicta publico egēt remedio. de pe. di. i. ꝙuis. ꝛ §. h ergo. ꝛ videas qꝺ le. ꝛ not. xxx. q. i. c. vlti. ꝛ lxxxi. dis. si quis epus.

QUia sunt. Hic incipit. vij. pars huius di. in qua ꝓbatur ꝙ uxor subdiaconi diaconi uel presbri post mortē mariti contrahere nō potest. ꝛ probat ꝓ tres auctoritates. io. de sa. Et nota ꝙ hoc. c. inducit Gratia. ꝛ allegat ad probandū ꝙ subdiaconi ꝛ diaconi licite cōtrahant. ꝛ matrimonio cōtracto utant. sed hug. dicit ꝙ male intellexit c. nam fm eū potius pōt allegari ad contrariū. si enim uxori subdiaconi diaconi uel presbri non licet cōtrahere. multomi nus licet ipsi diacono presbro uel subdiacono fm hu. vindictam. ut cū in deum redundat iniuria. xxiij. q. iij. si is. ꝛ cum ex hoc facilius delinquat quis. xxij. q. iij. est iniusta. in fi. et cū res est perniciosa exemplo. i. q. i. principatus. ff. de peñ. si quis. §. qui abortionis. cū fi. io. de sa. nozа. i. culpa. crimē. i. peccatum fm papi. ꝛ dicitur nozа a nocendo. ut culpa ul de lictum. itaqz puenit v. defensoꝛez patrimonij beati petri hug. inquātum. i. sicut. sic. l. di. ꝙtum. xxvij. q. ij. multoꝝ. io. ꝺ sa. cōductoꝛ. i. defensoꝛ io. fuerit scz petrus. tradiderit scz petrus Ut hoc melius intelligas dicas sic ꝙ petrus ꝓcuratoꝛ tradidit marito quandā femināq̄ dicebat uxoꝛ fuisse cuiusdaz diaconi iam premortui ꝑcedenti tempoꝛe ille petrus fuit ab illa procuratione remotus. ꝛ loco eius fuit substitutus faustinus qui predictū petrum uoluit punire de eo ꝙ uxoꝛem diaconi alteri matrimonio copulasset. ille autē excusabat se dicēs ꝙ non fuerat uxoꝛ diaconi. ꝛ ad hoc ꝓbandū inducit tres ꝓ sumptiones que patent in lra fm hu. quidā tamē intelligunt ꝙ iste petrus fuit ꝓcuratoꝛ defuncti clerici ꝙtum ad bona. ꝛ dici potest. tradiderit ipso facto ꝛ presentia coꝛporali. uel saltem auctoritate. mos enim est in quibusdaz regionibus siue locis ꝙ sine principū auctoritate nō contrahāt. ꝛ ꝑsertim maioꝛes. ut in Sicilia fm hu. si bene videas lram petrus cōductoꝛ fuit. faustinus autē defensoꝛ. ꝙuis io. intelligat ꝙ petrus fuit defensoꝛ. ꝛ nisi fiat violentia lre non vident inepte dicere illi qui dicunt ꝙ petrus fuerit procuratoꝛ ut predixi. sed qñz v. coniugem sed potius concubinā io. de sa. asserit. nūquid iste ad talem probationē tenebat? dicit hu. ꝙ non. sed ipse subijt sponte talem probationē ad sui defensionē. forte aduersarius contra eum inducebat alias ꝑsumptiones scz quia illa diu fuerat cum diacono. ꝛ quia ei seruiebat tanquā marito ꝛ hmōi. ꝛ ideo cōtra illas uoluit inducere suas ꝑsūptiōes

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ad probandū q̄ non fuerat uxor diaconi. ⁊ greg. videt uo luisse q̄ istis p̄sumptionibus staretur nisi fortius probaretur in cōtrarium fm hu. deniq̄ v̄. sacro ut subdiaconatu. Hinc aperte colligitur q̄ anteq̄ esset subdiaconus eā habuit scōm hu. ⁊ ad hoc. j. c. §. ecce. in fi. v̄. uel quia. adijciens v̄. pōt dici q̄ hec p̄sumptio non probat q̄ nō fuerit uxor eius sed probat duo p̄c. scz q̄ virgo ad eum nō peruenit. ⁊ q̄ uestē non mutauit. ex eo enī q̄ illa prius male vixit p̄sumit q̄ virgo nō peruenit ad eum ex eo q̄ postea male vixit p̄sumitur q̄ non fecit uotū. nec uestem mutauit. ⁊ similiter fm hanc sancti onem est hic ar. q̄ per duo extrema probat̄ mediū scz q̄ virgo nō uenit ad eum. nec mutauit uestem fm hu. ideo v̄. hortamur. per hoc uerbum mandat̄ iurisdicto. sic. ij. q. vij. sicut. ubi de hoc. affatibus. affatus. i. allocutus. a for ris. ex ad et fatus cōponitur. inde affamen. i. allocutio. inde affabilis. i. loquax delectabilis fm papi. dic ergo affatibus. i. allocutionibus. tradatur. ℔ ergo traditur aduersario puniendus p̄tra id. iij. q. v. quia suspecti. io. de fan. si uero v̄. pregrauet. vnd̄ q̄ dicam. ij. q. vij. testes. in glo. notādum est. in fi. ¶ in gl. ℔ p duo. ubi fuisse uxorem. adde. ⁊ ita fm hoc quādoq̄ duo extrema trahunt ad se mediū. ut arg. c̄. ut sequit. ff. de leg. iij. si corpus. §. aream. ¶ in glo. i. religiosum ibi ad aliquā eccl̄iā adde. dicit hu. hoc est bonū arg. contra multos abbates qui post mortem alicuius querunt bona eius ea ratione quia fuit cōuersus eccl̄ie. sed apparuit q̄ fornicariā habuit ⁊ p̄p̄riam uestem nō mutauit. vnde p̄sumitur nō cōuersus fuisse. et ita eccl̄ia bona eius uēdicare non poterit. nisi aliud appareat hu. ¶ in glo. supple ⁊ eum ibi. sciente. adde. sub. ⁊ p̄tinentiam p̄fitente. ut ex̄ de cōuer. cōiug. cōiugatus. ⁊ nota uotuz uxoris q̄d intelligo simpliciter emitti in p̄missione cōtinētie. solēnizatur in ordinatione mariti. vir enī ⁊ uxor sibi cōmunicant actiones. ut. xxx. q. iij. si quis. fm gof. qui ita not. in sūma. de cōuer. cōiu. §. i. ⁊ p̄terea mulier p̄sens si non contradicat cōsentire videt. fm id quod no. s̄. di. p̄i. c. i. potissime in re meritoria. ut dicam. lviij. di. si seruus. ¶ in ea. glo. ibi p̄ium dicium. adde. sub. quin ipsum repetere possit. ad hoc quod no. j. lxxix. di. si quis pecunia. xvij. q. ij. q̄s sit. in gl. si tamen c̄. ¶ in ea. gl. ibi nubere. adde. q̄d dic ut no. hosti. in sūma de uoto. §. utrū. v̄. quid si. ibi de hoc videas. ¶ in ea. glo. ibi nō requirit. adde. scz q̄ntum ad ipsius mulieris p̄iudiciuz. de hoc no. xxxiij. q. v. in summa. ⁊ ibi dicā. ¶ in ea. gl. in fi. adde. ex eo quod lr̄a dicit. cōiugio est arg. q̄ si aliqua permisit virū suū ordinari intelligit cōtinētiam uouisse nec potent deinceps nubere. nō enī interrogat apostolicus utruz uouisset. sed utrū uxor diaconi fuisset fm iof. de hac materia no. xxvij q. ij. multorū. ⁊ ex̄ de cōuer. cōiu. c. p̄iugatus. Quid iuris sit de sponsis no. xxvij. q. ij. despōsatam. ⁊ ibi dicam.

Ise. qa. s̄. c. p̄e. dictū est q̄ illa erat separanda a viro si fuerat uxor diaconi. ideo sumpta inde occasione ostēdit in istis duobus. c. generaliter q̄ nulla relicta p̄sb̄yteri uel diaconi uel ep̄i pōt cōtrahere ⁊ si cōtraxerit nō est ibi matrimoniū sunt excōicandi quousq̄ sepentur. fm hu. ⁊ hoc sic cōstrue. si mulier relicta. i. vidua p̄sb̄i uel diaconi cōiu. se cuiq̄ scz alij. duplici. i. duplicato ⁊ iterato scdo cōiugio de facto. castigati. i. admoniti. alias castitate. i. propē castitatē seruandā. s. ut caste viuāt. ⁊ intelligit fm hu. de illa q̄ in ordinatiōe viri uouet uel tacet. vnde p̄sumitur uouere. ¶ in gl. dubitat. ibi culpe. adde. ubi de hoc. ¶ in ea. gl. ibi monasteriū. adde. dicunt quidā q̄ monasteriuz sibi assignabitur per ep̄um ⁊ ipsius auctoritate fiet sepatio. siue dabitur licentia. j. xxvij. q. ij. si vir. ibi videas. ¶ in ea. glo. ibi p̄decessus. adde. de assumente habitum religionis loquit. dic de ℔ ut no. in p̄e. decre. p̄iugatus. ¶ in e. gl. ibi p̄soluit. adde. pa

Ista uxore. ⁊. xxvij. q. ij. c. multor. in glo. vlti.

I qua vidua. i. relicta. cōtinuiuz vult dicere q̄ excō

municetur. nunq̄ cōmunicet v̄. corpori ⁊ sanguini christi. q̄d dicit in odiū crimis. ut. xxvij. q. i. virgines. uel dic nūq̄ ℔ est donec p̄scuerz in crimie hu. subuenīt. l. di. penitētes. b.

De siracusane. Hic incipit. viij. pars. in qua probat q̄ nullus debet fieri episcopus habēs filios ⁊ uxorem nisi ex necessitate ⁊ remota causa impedimēti. scz q̄ per tales res eccl̄ie nō ledātur. io. de sa. antistite salicz nunc. quia iā erat ep̄us cum papa. hoc scripsit lau. persone q̄litas. quia forte erat decrepitus uel illitteratus fm hug. peritari. hoc est dilapidari. cōsumi hu. sed quia v̄. nisi secūduz hanc lr̄am postea debet sequi ne paulo ⁊ erit ibi supplendus Sed alij dicunt ne si. ⁊ tunc inferius debet esse sine ne. ⁊ hoc vult dicere illa lr̄a. nullus est alius ibi repertus uel idoneus nisi forte ordinatio istius ulterius differretur. ut interim succrescere possint aliqui idonei. sed ne c̄. io. de sa. insanirent. i. insanientiū more persisterent. uel aliud peius facerent iof. dicimus scz q̄ insanirent. ⁊ ita no. hic q̄ credit vni testi. viij. q. iij. talia. lxxxvi. di. tanta. ubi de hoc. ¶ Ordo. p̄uidētia muniremus. scz exigendo cautionē iuratoriā ⁊ securitatez rerum eccl̄ie de indēnitate. ⁊ hoc est de qua re. c̄. Vel dic. i. obseruaremus ⁊ custodiremus fm iof. cām p̄pter quam. c̄. cōstitutio alias. incōcalij alias cōcalij. hoc est q̄d solet dici salua auctoritate romāe eccl̄ie. ad hoc. i. q. v. c. i. ix. q. iij. saluo. q. d. nolo p̄pter hoc fieri p̄eiudiciū mihi uel alij meo successori quin in cōsimili casu possimus aliter disponere ⁊ qn possimus adhuc disponere aliter de eodem facto si aliter visum fuerit hu. qua de re v̄. cautionem. i. iuratoriā descriptionem. quasi inuentario suarū rerū facto. iof. sed credit ℔. q̄ ista cautio nō fuit nisi scriptura in qua descripsit suā substantiam. et promisit reg̃ eccl̄iarū indemnitatē. sed nūquid hec cautio ē exigenda a quolibet electo. dicit hu. q̄ nō est exigēda nisi tm̄ a suspecto. ut ex hoc. c. aperte colligit. ⁊. viij. q. iij. artaldus. ⁊. q. iij. illud. ⁊ est exigēda hec cautio a supiore nō a subdit̄ nisi forte post cōfirmationē fm hu. descriptione quasi inuentario rerū suarū facto. hu. xij. q. i. sint manifeste. usurpare vicium supfluitatis. no. si enī indiguerint cum omibus alijs teneant̄ multo fortius suis. xxxi. di. omīno. ⁊. j. lxxxvi. di. non satis. ¶ in gl. no. q̄ ambulatoria. ibi añ confirmationem. adde. hoc est falsum. sed dic ut no. lxiij. di. quāto. ¶ in ea. glo. ibi cū in cunctis. adde. v̄. cum aūt. sed multuz a longe ibi sumit̄ hoc arg. vñ dic q̄ nul aut pax facit si bene videat. ¶ in eadē gl. ibi cū inter. adde. iij. ¶ in gl. i. p̄incipiū. adde. ut i auten. c̄. ut sequit. j. e. ¶ in ea. glo. ibi in filios. adde. hoc tamē fuit dispensatū. qa sic placuit pape. uel q⁹ plura faciebāt p̄o eo que dispensationē psuadebant scz scandalū populi cōmunis ⁊ concors electio p̄ces patricij sed p̄o eo. s̄. e. p̄ius nulla faciebant sed plura cōtra scz q̄ nō cōcorditer fuerat electus. nec a maiori nec saniori pte. ⁊ quia multū p̄sumebat̄ de incōtinentia illius p̄pter paruulā filiā fm hu. qui ita sentit. s̄. ea. p̄ius. ¶ in ea. gl. ibi. xij. q. ij. ep̄s. adde. ⁊. c. sacrorū. xij. q. i. sint manifeste. ¶ Ecce. hac auctoritate concludit Gratia. ex supradictis ab illo. c. assumi. usq̄ huc. q̄ siue sit subdiaconus siue diaconus siue p̄sb̄r licite pōt uti matrimonio iam p̄tracto. ⁊ hoc allegando facit breuiter recapitulādo fm. b. ⁊ p̄io cōcludit ex vltimo. c. ad hoc inducto. eligi v̄. subdiaconus. v̄. quia ergo v̄. relictam diaconi. quia hic dicit Gratia. non habetur ex illo. c. grego. immo potius cōtra. si enī nō licuit relicte sue cōtrahere ergo multominus ipsi. sed ipse male intellexit. c. illud p̄pter illā relictā diaconi. ⁊ ex illo nūc argumētat̄ licz male. q⁹ cū ea añ sacrū ordinē cōtraxit fm hu. ⁊ hoc etiā j. sequit. vñ dic q̄ hoc dicit allegādo. neocesariēsi cōcilio. s̄. e. p̄sb̄r. anchiritana. s̄. e. diaconi. Sed q̄d. ij. ps. incipit solucre q̄ ab illo. §. uez̄ videt̄ esse dicta cōtra priora. c. de cōtinentia clericor̄ hug. subministrare. xxxi. di. lex. c. omnino. illud aūt v̄. s̄. c. di. quia. uel quia v̄. ista solutio est optima hu. ⁊ lau. illud aūt v̄. ex tēpore v̄. ex loco v̄. ūē opponit̄ v̄. huius

oppositionis ponit solutionem.ĩ.se.di.fm b. bñx.t.ĩ. xxx. di.in prin.t.xxxi.di.in prin.t.§.pōt t aliter. ¶ in gl.hec solutio non ualet.adde.ad idē hu.t lau.quorū fuit ista gl. sed ut cum pace istorū loquar nō credo q̄ intellexerunt Gratia. qui ut opinor hic vult dicere in hac solutione scz q̄ licz ista esset statutum prius.ut dicit hic glo.per.c.qđ allegat. lxxxii ij.di.cum in preterito.non tamē illa ecclesia cui diaconus cē ut dicit ipse Gratia.in hac lr̄a.t sic hic sonat ipsius solutio. videlicz q̄ istud statutū non fuit approbatū t moribus confirmatum ab illa ecclesia qui cē.ut dicit tex.ut sic tāgat quod idem ipse Gratianus dicit.iij.di.§.leges.t hoc etiam videtur caute tangere.ĩ.di.xxxi.di.§.vlti.ubi dicit.ex integro assumere.cē.nam non est uerisimile q̄ ipse Gratia.ignorauit illud.c. quod hic allegat glo.t ad horū declarationē facit qđ legit̄ t no.lxxxij.di.proposuisti. ¶ in glo.illud stare.in fiñ. adde.alij uero sentiunt cum Gratia.t fm hoc qđ dicit ibi ,p fessi.cē.dic decetero.quia prius licuit ei cōtrahere. ¶ in gl. Gratianus ita.in fi.adde.vnde dic q̄ neutra istar̄ solutionū stare potest.fm hu.t q̄ non possit ex loco intelligi.hoc etiaz no.lau.dicens.si intelligat de matrimonio cōtracto ante ,promotionem patz falsum esse.quia nō punit̄ in ecclesia orięntali.licz eo uteret si de cōtrahendo non potest esse.quia i ecclesia orientali nō licebat cōtrahere a tēpore apostolorū. Item in orientali ecclesia nō intelligit̄ uouere qui ,pmouctur quia potest uti iam contracto.fm lau.

¶ Si quis docuerit. Hic incipit.ix.pars di. prop̄riaz uxorem.dic ut.ĩ.xxxi.di.§.pōt.contēnere. hoc faciebāt manichei hu.ut.ĩ.xxx.di.in prin.

¶ Si quis.qualiter hoc.c.intelligat Gratia.habet.xxxi.di.§.fi.discernit ab alijs.i.vitat hu.q̄.i.quia. h. nō debeat scz presbyter hu.

¶ Presbyrum. Hic incipit.x.pars. legalibus. nota q̄ tribus modis nuptie dicunt̄ nō legales uel illegitime.quedā enī sunt ipso iure nulle.ut consanguineorū t monachorū.t post uotū solēne cōiunctorum.quedam ,ppter solēnitatem omissam.xxx.q.vlti.aliter.quedaz intuitu personarū.ut sacerdotū quibus interdicte sunt secunde nuptie in oriente.primo modo cōiuncti non possunt accusar̄ clericos.iij.q.iiij.cōsanguineorū.secūdo mō coniuncti possunt accusare t testificari in p̄latos nisi aliud impediat lanr.t h.c. allegat Gratia.argumētando ex eo a cōtrario sensu.sic quasi presbr legales nuptias potest cōtrahere uel illis contractis uti in sacerdocio. Vel sic.q.presbr debet separi ab uxore.q. d.nō diacon̄ uel subdiacon̄.uel respicit finē ,primi supioris §.t ponit exemplū quod ibi dicit de secūda uxore sacerdotis sed qualitercūq̄ alleget hoc.c.ipse interpretat̄ istud de secundis nuptijs quas dicit hic uocari nō legales.i.lege canonica presbris nō cōcessis.t ita videt primas nuptias concedere p̄ sbris.sed dico q̄ utreq̄ sunt in presbris detestande.qua enīz ratione cōcedunt̄ prime eōcederent̄ secunde. male Gratia.videt intelligere cum a tēpore apostolorum nunquā in hoc ordine licuit cōtrahere.t qcquid alij dicant .intellige hoc.c.de omnibus nuptijs in sacerdocio cōtractis.t oēs sunt nō legales presbris.qa nec primas nec secūdas presbr pōt cōtrahere t si de facto contraxerit separande sunt.ut hic dicit.quia nō est ibi matrimonīū fm hu.hoc idē habet ex̄ de biga.nup. t adde quod dicā.xxxij.di.cognoscamus.officio sacerdotali tm̄ intellige.nā psalmos t antiphonas cū alijs cantabit. sed nō cantabit missaz.nec dabit benedictionē hu.abstinere. dic ut le.t no.ex̄ de de.cōiu.sane sacerdotes.p̄cipimus.hoc uerbū p̄cipimus respectu illius uerbi cathedraz ponit̄ impropric.i. p̄mittimus.respectu illius uerbi officio tenet ,ppric. t sic uerbum semel positū ponit̄ propric t ipropric.sic.xxiiij.di.c.vlt. ff.si cer.pe.l.certi.ff.de offi.,pcon.l.ij.io.de fa.t.xxxiij.q.i.c. ij.ubi de hoc.cōsequens.i.cōueniens.traditio. quia per benedicentis ministerū deus sanctificationē tradit t gratiaz.i. q.i.dictum.hu.hāc sanctificationez hu.tradet.q.v.nullo modo.i.q.vij.Valbertū.t.q.i.de gratia.de cōsecr.di.iij.quomodo.benedicat.i.officiū sacerdotis exerceat.hu.presidet salicz in inferioribus omibus p̄terq̄ in officio misse.io.de fa.ignorantie iuris que parū excusat.t si nō ex toto.lxxxij.di.,posuisti.c.plurimos.xxiij.q.i.si quis.fz hu.burgaroz̄ hi sunt populi inter vngariā t greciā constituti fm b. ¶ in.i.glo.in fi.adde.sic intelligit Gratia.xxxi.di.§.vlti. ¶ in glo.i.dignitatem.ibi cōceditur.adde.ratio est ne ad secularia negocia rediat in opprobriū ordinis clericalis.xcij.di.diaconi. ¶ in glo.arg.q̄ licet.adde.hoc arg.elicit̄ ex eo q̄ dicit lr̄a.ignorātie.t infra in tex.dicit solu͡untur fm lau. ¶ in ea.gl.videt hic. in fi.adde.ad idē quod le.t no.ex̄ de cle.ex.mi.illud.t d̄ homici.sicut.§.vlti.dicunt quidā q̄ suspensus aut excōicatus ul etiā degradatus nō debet officiare ecclesiā in suo ordine. Et cum solus dicit horas ille qui suspensus est uel degradatus aut cum alijs nō officiando ecclesiā nō debet dicere dñs uobiscum uel similia uerba que ad dignitatē ordinis eius pertinent.excōmunicatus aūt non debet cum alijs dicere horas quia nō est ei cōmunicandū.t licz quis sit suspensus uel excōmunicatus aut etiā degradatus si rōne ordinis sacri ante tenebat̄ ad horas t post.degradatus eni tenet̄ ad ea que sūt oneris nō honoris.similiter si rōne beneficij tm̄ t tenebat̄ añ t post tenet̄ q̄diu retinet bñficiū fm io.t rodo. ¶ In titlo. burgaroū isti sunt populi inter vngariā t greciā constituti.

¶ Consulendū. Hic incipit.xi.pars huius di. habentē uxorē hoc ex tēpore cōsiderat̄.ut.xxxi.di.§.vlti. sed hu.dicit habentē cē.de facto.i.fornicariaz concubinā.xxvij.q.i.de filia.t q: in eodē casu loquit̄ idē nicolaus.xv.q.vlti.c.fi.ad quod.respōdemus v̄.t malos matth.v. deijcere.hec est vna cā quare nō debent eijcere eos.quia eoz̄ crimina occulta sunt hu.non debetis .cum eorū crimina occulta sunt hu.a numero mat.xxvi.deiecit cū nō eēt accusatus t crimē eius occultū erat.ij.q.i.nihil.t.c.vnus.hu.uerum v̄. p̄o sed.t est alia cā quare eos vitare nō possunt fm hug.iudicandū.cōtra.viij.q.i.uereor.sed illud intelligit̄ q̄ laici deri cos iudicāt.qñq̄ melioris vite cōparatione sed nūq̄ iudiciaria potestate ut hic. Itē cōtra.xxxij.di.c.nullus.c.p̄ter hoc. lxxxi.di.si qui sunt presbr.ubi dicit̄ q̄ laici licite possunt abstinere ab officio taliū presbrorū tanq̄ suspensoruz ipso iure per sniam canonis quo casu laici nō iudicant de clericis sed preceptū apostolicorū obseruantes licite abstinerent ab officio taliū.hic aūt dicit̄ de crimine fornicationis occulto ul̄ saltem nō notorio licet alias manifesto.quod pōt haberi ex eo quod dicit̄.uxorē.sed exemplū de iuda multū repugnat cui? crimen occultū erat.nā nulla videret̄ ,pbatio nisi de crimine occulto intelligeret̄.seb quodāmodo crimen dicit̄ occultum anteq̄ quis sit inde accusatus t cōuictus.nec de iuda allegatur tm̄.quia eius crimen erat occultū sed potius .quia iō nō est electus.quia nō accusatus fm hu. uel dicit q̄ hoc scribit ad bulgaros apud quos nōdū erat ita indicta continentia. ut presbr eorū t si cōcubinas haberent protinus essent r̄pellendi siue deponēdi q̄uis eēnt rep̄hensibiles.ued hic p̄hibet ne ab eis abijciant̄ ibi vltimo ne missa eorū audiat̄ imo potius hic non erat crimen notorū qđ ibi erat.ex̄ de coha. de.uestra.fm lau.t hoc ultimū innuit io.ō.c.in glo. qcquid inuestigandū ut rep̄hendatis impiose uel accusetis.ij.q.vij. c.i.ij.t.iij.iiij.v.t.c.oues.hu.qñ peccatū occultū est non pōt denūtiari crimē nisi ad penitentiā pagendā.t in hoc casu q̄libet christianus admittet̄.t sic itelligit̄ auctoritas.si peccauerit in te.ij.q.i.si peccauerit.q: nō refert qs sit denuntiās dūmodo aīa saluet̄ fm hostiē.q de hoc plene not.in sum.de accusa.rubrica.de denunci.§.qs pōt.v̄.ego audeo.cum se. ibi videas.sed huic sniē videt̄ c̄ria hec lr̄a.qcq̄.cē.sed hoc pōt sine plica intelligi cū io.t lau.ut.ō.dī in gl.uel dic inuesti.intentione rep̄hendi fm iof.reseruandū.nā ipsi epi sūt iudices

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ordinarij clericorū in parrochijs suis. xi. q. i. de psona. h. ad idē. ij. q. vij. si qs epūs. ubi de hoc. sed ar. ꝯ. l. di. in capite. ubi de hoc. t no. ē. xxv. di. perlectis. t ibi dixi. ¶ in glo. ibi ītelligit. adde. hunc intellectū approbat hic lau. qđ dic ut ibi di cam.

Distinctio. xxix.

ET notanduꝫ. In hac. xxix. di. soluit magister p̄dictā oppositionē positā. xxviij. di. §. ecce. in fi. alias est. §. per se. t incipit. ītē opponit. aliā etiā solutionē dabit. j. di. p xi. in pn. fz. b. brix. ¶ in. i. gl. ibi qz dixerat. ē. adde di. pxi.

Eciendū. ex cā. ad intelligentiā eorū q̄ hic dicuntur t etiā notanđ repete ea q̄ dixi. ē. in prin. bꝰ libri sup rubrica. t nō. in spec. rubrica de disputatiōibus. t allegatiōibus. §. post hec aūt. v. t generaliter omne ꝓtiuꝫ tē. ibi videas. modi. i. uariationes t diuersitates. labirintuꝫ. labirintus est pplexe edificiū quale fuit apud cretaꝫ a dedalo factū ubi fuit minothaurus inclusus. in quē si qs sine glomere. i. filoꝝ aggregatiōe. t est generis neutri fz papi. introierit exitū inuenire nō poterit. t fuit sic factū ut vix secula possent illud dissoluere. t dr̄ labirintus q̄si labor intus ītricabilis instructō domus fz pap. ex hoc collige qd vult dicere ista lr̄a. nā similitudinarie loquitur. ¶ in glo. ibi quia ꝓpter. ibi. dist. iij. crit. adde. ad idem. xciij. di. iusta.

Regule. i. cōstitutiones. negatio. ē. c. pxi. hec dr̄ cā. uel forte negociū dicit hic tantū illa cā que specialē desiderat cōstitutionē scz ut suspectus de dilapidatione añ cognitionē cause nō restituat. uel si nō est remot⁹ remoueat. nā tale negociū talē exigit legē. iij. q. ij. q̄ ea. t ut in cām matrimonij t ecclesie tē. ut h̄ dr̄ p io. fm bu. t lau. qñqz tale est negociū q̄ nulli testes admittunt. ij. q. i. manifesta. ex de iureiu. ad nostrā. fm lau. ¶ in. i. gl. in fi. adde. dicit io. de fa. qđ dicit io. nō est uerū. imo de iure cōi est ut domestici admittant. C. de repu. l. ꝓsensu. ex de testi. insup. nā edictū de testibus est ꝓhibitoriū. ut qlibet admittat q nō ꝓhibet. ff. de testi. l. i. t de hec materia no. iij. q. v. in summa. t. c. i.

Decesse. locoꝝ remotoꝝ uel ꝓpiquoꝝ copiosoꝝ uel indignoꝝ nobiliū uel ignobiliū religiosorum uel non bu. uel temporū fm q̄ sunt peccata uel nō fm q̄ sunt copiosa uel indigna fm q̄ alique facte sunt nuper uel diu. t hominū quorum quidam sunt senes. quidaꝫ iuuenes quidam boni. quidam mali. quidam mansueti quidam nō. quidam efferi. quidam firmi in fide. quidam infirmi t debiles t huiusmodi bu. Et nota q̄ aliqua dicuntur grauiora respectu personarum. vnde qui nobi. i relinquit pondus auri. modicum est fideicōmissum. ff. de iudic̄. l. sed t si. §. si libert. scripte sunt quedam scripture diuerse. causas finales. xxxv. q iij. qđ scripsi. t qđ dicit. t origines idem repetit uel potest notari differentia. ut origo uocetur ipsa causa primaria. Causa uero uocatur causa secundaria. Sed quare dicit argumenta potest dici q̄ ideo est. quia ex hoc debet iudex videre utrum sibi liceat argumentari a simili uel non. sicut dicit lex cum facit comparationem inter seruum t nauem. nam si nauis soluatur t postea reficiatur ex eisdez tabulis non dissoluitur obligatio. secus uero in seruo. quia si manumittit soluitur obligatio. t licet redeat in seruitutem non reuiuiscit obligatio. ff. de solut̄. qui res. §. aream. lau. argumenta idest rationes bu. habeant ille scripture hug. quō idest sicut. in apocalypsim. ij. q. iij. c. p̄mo. in reuelatione. ecclesijs quarum nomina habes de pe. di. ij. si enim. lau. specialia bona uel mala. vnde statim subdit distinguendum hug. scilicet vicia tē. Paulus ad corinth. ad roman. per totum. colirio medicamento. collirium sonat qđ vicia oculorum tergat. secunduꝫ papi. t ysid. vnde dicit hug. q̄ collirium dicit inunctio facta ad tergēdas feces oculorum. secundū polli.

Distinctio. xxx.

ILlud autem. hec dis. diuidit in. iiij. ptes In prima quarū ponunt quedā. c. cōtra manicheos. canōe aplorū. ē. di. pxi. si qs docuerit. aliter etiā soluit hoc. j. xxxi. dis. §. pōt. grandensi. ē. di. pxi. si qs di. vi. sinodo. xxviij. di. presbyterum. ex tēpore. de hoc habet. j. di. pxi. cā fuit v. manicheorū. j. xxxi. di. §. q̄ aūt. quorundā hereticorū.

Eq filij parētes. ad ephe. i. deseruerint quo ad bñficia. ¶ in. i. gl. ibi in cāticis. adde. ij. c. ¶ in e. gl. ibi est deus. adde. dicit beatus b. in li. de diligēdo deo cā diligendi deū. deus ē modus sine mō diligere ob duplicē cām. deū ꝓpter se diligendū dixerūt siue qa nil iustius siue qa nil diligi fructuosius pōt. ¶ in ea. glo. ibi nā magis adde. i. ad maius. i. ad vitā eternā. ro. ¶ in ea. gl. ibi malos adde. sub. cōdn sunt mali. q̄ tunc nō debemus eis velle bonū vite eterne uoluntate absoluta sed cōditionali scz si penitent. uel si deus uoluerit io. de fa. t rodo. ¶ in ea. gl. in fi. ad de. de boc no. xlij. di. quiescamus. ibi videas.

Quecūqz. amputauerit. i. ad coz. xi. subiectionis idez de uelo in capite. j. xxxiij. q. v. mulier. ¶ in. i. gl. in fi. adde. sed in multis locis moniales tō dunt. ut regū t mutine. t amputāt sibi comas forte t male facūt. ar. xx. q. iij. c. ij. ubi etiā dicaz. uel dicas q̄ hoc intelligit de feminis laicis. monache enī nō sunt laice scz ecclesiastice psone deo dicate. xij. q. ij. duo. bu. vñ dicebat la. religioni cōtrariū fit modo in qbusdā ptibus siue locis circa moniales. sed de laicis feminis intelligit forte fm lau.

Si qua mulier. uoluerit. i. uoluntarie discesserit. coniugali nō quo ad essentiā. xxxij. q. vij. tñ. lau.

Si quis ꝓpter. Si qs t nō ꝓpter. q. d. non propter electionē virginitat̄. sed ob detestationē ꝯiugij. vult enī ꝓfiteri castitatē ñ ꝓpter hoc q̄ putz uotū ꝓtinētie esse bonū scz q̄ credit nuptias detestabiles. io. de fa.

Si qua mulier. ꝓposito scz malo scz meritricio. secꝰ si bonum habet propositum scz ut peregre profiscatur. uel ut castitatem seruet. cū alias timeat de ea amittenda fz bu. habitū mutet. deutro. xxij.

Si quis tanquaz. ¶ In prima glo. in fin. adde. de conse. di. iij. c. ne quis.

Si qs coꝝ. ꝓtinētie. i. abstinētie bu. necessitatē abstinentiā. i. ꝓtinentiā sic dictā. q̄ ꝓpter ꝓtinentiaz necesse ē multa necessaria corpi subtrahere. Artissima est enī via ꝓtinētie. xxviij. di. de his. uel sic. q. d. ꝓtētus est tñ necessarijs corpis t ab oībus alijs p̄terq̄ necessarijs abstinet ea paupibus erogādo. io. de fa. ꝓtēnenda cū plus alijs iejunet ber. etiā dicit ꝓtēnenda iō q̄ rara aut leuia sunt. vñ nullius aut pui dicit ē momēti fz iof. t bu. totius. i. vniuersalis iudicāq̄. i. ꝓtēnens. rōnem. i. constitutionem.

Si quis memoriam sanctorū. i. celebrans festiuitates. de quibus habetur de conse. di. iij. c. i. ex de ferijs. c. vlti. io. de san. si quis.

Si qs ex ecclesiā. i. spūalez. i. fideliū congregationem. uel pōt iterū intelligi de ipsa corpali eccliā quā nullus dz edificare sine auctoritate epi qui anteq̄ incipiat edificare debet ibi figere crucem. de conse. di. i. nemo. h. t iof. agat. i. ut eos seorsum presbyr regat sine consilio episcopi. iof. t bu.

Si quis accusandam. sub. dicens. bu.

Si qs. ¶ in. i. glo. in fi. adde. hoc tō dicit. q̄ si cum scrupulo ꝓsciētie māducaret putans nō esse māducandū peccaret. omne enī qđ nō est ex fide ē peccatū. māducantē dico. cū religione scz ecclesiastica scz q̄ tēpore ꝓhibito illa nō comedat dico. credideritꝰ ꝯdēnandū p̄ter hominē manducantē sanguinē t carnē. idolo imolataz t suffo

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

D

cataz talis enim iuste ꝓdemnabitur. hu. ꝛ lau. ¶ in ea. glo. i' dolatricis. ibi interrogãtes. adde. ut. xi. q. iij. ad mensaz. ꝛ. i. q. iiij. §. notandũ. ¶ in ea. glo. in fi. adde. xxj. q. ij. gloria. ut melius intelligas gl. scias ꝙ quidã dicũt hec fuisse ꝓhibita. ꝛ in ueteri ꝛ in nouo testõ in figurã dñici sanguis ꝛ dñice carnis. ſ. ut nõ crederemus sanguinẽ uel carnẽ dñi ceteris cibis admisceri uel in stomachũ descẽdere qõ nõ fit. ut de cõse. di. ij. tribus. c. nõ iste. sed eadẽ rõne quelibz caro debuit ꝓhiberi. alij uero aliud misteriũ assignant. ꝙ sanguinẽ eni in quo ẽ sedes aie intelligit aĩa. sanguinẽ eniz comedere est aĩam enervare ꝛ eius vires cõterere ꝛ cõsumere qõ nõ est faciendũ. per suffocationẽ intelligit curiositas ꝛ cupiditas. ꝙ carnẽ suffocataz intelligunt curiosi ꝛ cupidi qui dũ ꝙ solicitudines celesti desiderio corda priuãt quasi aditũ vitalis flatus claudendo necãt. hos nõ debemus comedere. i. nobis incorporare ꝛ adiungere ꝛ associare. ut in talibus eos seq̃mur. ꝛ sic significata seruantes illis licite vesci possumus. ego credo potius cõsuetudinẽ in talibus esse seruandaz que est optima legum interpres. ex de consetu. cum dilectus. nam fere ubiqz tali ꝓhibitioni derogatum est per contrariam consuetudinez longam utentium in contrarium. ſm hu.

Aliquis necessaria. ar. ꝙ pater cõpellendus est ut filium suũ alat in scholis cum ꝓpter honestam cãm sit absens. ar. xxij. q. iiij. inter cetera. lau.

Aliqs. erant qdaz qui in quodã genere pciosi uestimentoũ iusticiã ponebãt. in alia uero cõi ueste nõ posse saluari hoiez dicebãt. h. ut pallio ẽ genus pcioſi uestis. h. birris. i. grossis ꝛ vilibus indumẽtis. hu.

Hec aũt. Hic incipit. ij. ps. in q̃ ꝙliũ interptat predicta fz io. de fa. vñ dic hec. ſ. q̃ sunt dicta in pfatis caplis. nã hoc. c. est colliriũ oiuz pcedentiũ. i. continens eorũ sniam. qz ꝙ hec oia illa sunt intelligenda lau. eos. sub. abscidẽdos hu. habitũ eius. i. ꝓpositũ ꝓtinẽtie. sz ꝛ hos v. pcepta. i. statuta. nos aũt admiramur. i. laudamus. la. hu. ꝓtinentiã v. ꝓtinẽtia est post corruptionẽ sexus abrenũciatio ꝛ dz a cõtineo nes qõ est abstinere simul tenere cõtinẽs non dz nõ solũ in castitate post corruptionez sed ab oi vicio. castitas uero ẽ corporis incorruptio. illa aũt est uera castitas q̃ nec mẽte polluit ſm papi. de hac materia no. xxxij. q. v. in prin. religioni v. ꝛ renũciationes v. humilitate. ecce humilitas oia ista tẽpet. nec est mirũ cũ sit virtus q̃ xpo appropriat. ꝛ que dz ꝓpria virtus xpi. vñ aplus. libẽter gloriabor in infirmitatibus meis ut maneat i me virtus xpi. i. humilitas. virtus aũt q̃ appropriat beate virgini ẽ fides. Vñ de ipsa dr in luca beata q̃ credidisti. ꝛ de ipsa cãtat eccla specialit. cũctas hereses interemisti. virtus ecclesie ẽ charitas. vñ in illo vf. fiat pax in vtute tua. dicit gl. i. charitate. ꝛ loquit ibi de virtute ierusalẽ. i. eccle Aug. dicit. vnitas nos cõpaginat quã facit charitas. virtus q̃ specialit attribuit pdicatoribus ẽ patiẽtia. vñ in ps. bñ patientes erunt ut annũcient. virtus ꝛ principiũ platonũ ẽ iusticia sapiẽ. i. diligite iusticiã q iudicatis terrã. virtus religiosoruz est obediẽtia quã ipsi ꝓfitent sup oia. ꝛ q̃ melior ẽ q̃z victime viij. q. i. sciendũ. virtus clericoꝝ est ꝓtinẽtia. vñ eis dr in luca. sint lũbi uestri pcincti. virtus laicoruz est scã simplicitas. vñ in iob. boues arabant ꝛ asine pascebant. ꝛ petrus dixit. q̃si mõ geniti tc. nuptiaꝝ v. castitatẽ. i. fm ꝓiugalẽ coitũ. qz nõ iteruenit adulteriũ hu. ꝛ diuites v. diues pecunijs. locuples fũdis dr uel hereditatibus fm pap. ꝛ no. q̃ multa sunt ꝓuilegia diuiciarũ. ꝓsunt eni diuicie in honoribus adipiscẽdis. ff. d̃ mune. ꝛ ho. l. honor. §. de honoribus. ff. de tu. ꝛ cu. da. ab his. l. scire opz. §. cũ de reliquis. ꝓsunt in pena corpali vitãda i casibus. ff. de iurisd. om. iu. si id qd̃ ppetue. §. ij. C. de ser. fu. l. q' cunqz. ꝓsunt in satisdatiõe nõ pstanda in casibus. C. de cur. fu. l. vlti. C. de epi. audi. l. de creationibus. ff. q satisda. co. l. si fideiussor. §. vlti. ꝓsunt etiã in adoptioibus. ff. d̃ adop. l. nec ei pmittit. ꝓsunt ne tutor facliter habeat suspectus. institu. d̃ suspe. tu. §. vlti. ꝓsunt in dote nõ exigenda pstãte matrimonio. C. de iu. do. l. in rebus. ff. so. ma. l. si pstãte. ꝓsunt in testimonio reddẽdo. ff. de testi. l. iij. ꝓsunt ne debitor habeat suspectus. ff. de pui. cre. si creditores. ꝓsunt in uoto redimendo ex de uo. ꝛ uo. redẽp. c. ꝙ sup his. ꝛ. c. ex multa. ꝓsunt donare uolẽti ne psumat simonia. ex de simo. ꝛ si q̃stiones. ꝓsunt pupillo ut donare possit. ꝛ ut necessarijs ꝓsonis alimẽta pstare debeat. ff. de admi. tu. l. cũ plures. ꝓsunt in pupillo in alimentis decernẽdis. ff. ubi pu. educ. debe. l. i. ij. ꝛ iij. ꝓsunt in dote ꝓstituenda filie. ff. de iu. do. l. quero. ꝓsunt in alimentis statuendis ubi nõ sunt determinata. ff. de ali. lega. l. penul. in prin. prosunt in legato indeterminate relicto. ff. de le. ij. l. qdã ꝓsunt in trãsactione alimentoruz. ff. de transac. cũ hi. §. psonarum. De priuilegijs pauptatis dicã. xi. q. iij. paup. cũ iustitia dicit beatus ber. si iusti fuerimus debemus deo honorẽ. sanctis imitationẽ. defunctis cõpassionẽ. ꝓximis amorẽ. mũdo cõtemptũ. peccato odiũ. diabolo ꝓtinuũ bellũ. nõ abũciam'.

Hinc cõsueuit elici ar. ꝙ in electionibus habẽda est rõ potẽtie ꝛ nobilitatis. ut in auten. de defen. ciui. in prin. §. interim. ꝛ de hoc le. ꝛ no. ex de appel. cõstitutis. ¶ in glo. hoc uerus est. in fi. adde. xlvij. di. sicut hi. ꝛ dicit Hiero. diuicias habuisti. requiẽ perdidisti. dum vigilas augmentũ diuiciarũ cogitas. dum dormis latronem somnias. in die solicitus. i nocte pauidus. ꝛ sic semper mendicus.

Aliqs presbr. Hic incipit. iij. ps huius di. religione idest superstitione hu. manichei sub. faciũt hu. similiter v. ab aplis act. xiij. ad pẽtecosten. alias quiquagesimã. ꝓsternãt flectẽdo genua in eccla publice intellige sz in occulto pñt hu. ex de ferijs. c. ij. §. i. Si qs. ij. ps. si aũt v. ¶ in. i. gl. in fi. adde. ibi dicã. ¶ in gl. ecce ꝙ ibi. siue gustare. adde. intellige illud siue expositiue. nã cũ tex. dicat ꝙgustz videt ꝙ nõ tenet comedere. nã aliud est comedere aliud gustare. de pe. di. ij. §. qd̃ uero reprobi. in prin. ¶ in ea. glo. ibi in anno. adde. ut d̃ cõse. di. ij. seculares. cũ duobus. c. ibi se. fm hu. ꝛ. c. ꝛ si nõ. ¶ in ea. gl. ibi peccator. adde. ad hoc de conse. di. ij. si ñ sunt. ꝛ. c. se. ꝛ. c. qui scelerate. ꝛ. c. timore. ¶ in ea. gl. in fi. adde. e. di. ibi qui. fm hu. cuius fuit ista gl. ꝛ adde quod no. de pe. di. i. qui sanctus. ibi videas. ꝛ. vi. q. i. illi q. ꝛ. xxiij. q. iij. itaqz. ꝛ. c. tã sacerdotes. Di. xxxi.

Tempus. Hec di. dividit in. vi. ptes. In quarũ ꝑma corrigit snia pdã. ꝙ greg. ut i. c. se. io. de fa. et oia. c. usqz ad. §. ut igit. intelligũt de eccla occidẽtali. ꝛ expone. vñ ꝙ sequit. i. ad oñendũ ꝙ q̃dã. c. ex tẽpore intelligunt pe. dic ergo ꝙ iste. §. respicit. §. precc. di. vñ sic ꝓtinua. cã cõsiderat in illis. c. si qs docuerit. ꝛ si qs discernit. sz ꝛ tps ꝓsideraꝛ similiter ꝛ hoc est tẽpus tc. fm io. de fa. ¶ in. i. gl. ibi ꝓtinentia. adde. ut. j. c. i. ¶ in ea. gl. ibi diaconoꝝ. adde. ut. j. c. §. cã. usqz ad. §. ꝙ aũt. ¶ in ea. gl. ibi ꝓuidebũt eis. adde. h facit ad predictũ. §. qd̃ aũt. usqz ad. c. nicena.

Hate triẽniũ ꝓhibiti. ſ. a pelagio papa. h. more. nã tñ de consuetudine hoc hẽbant. idẽ dico de his q sunt in minoribus ordinibus. ſ. ꝙ nõ pñt contrahere. nisi ꝓsuetudo hoc hz. ar. xxxij. di. p' dicit. lau. romane i qua tã seruabaꝛ ꝓtinẽtia in subdiacono. ꝛ nullus ꝓmouebatur i subdiaconũ nõ ꝓmissa ꝓtinẽtia. sed nõ erat adhuc inde generalis cõstitutio quã nũc facit greg. sumpta occasiõe ꝛ ꝓhibitiõe pelagij facta de subdiaconibus sicilie hu. nullatenus. misceant nec in reddẽdo nec in exigẽdo hu. ꝛ hoc põt intelligi duob' modis. aut subalternatiõe. aut absolute fm ꝙ d̃ diuersis ꝓstitutioibus pelagij intelligi põt. silr ꝛ id qd̃ sequit. ꝓpellaꝛ a sua uxore tc. lau. ꝙ mihi v. ꝓpellaꝛ qd̃ esse non dz. xxij. di. seriatiz. vñ v. ut a pñti. no. de hac ppositiõe a. sic. j. e. c. aliter. ubi habet. ꝙ inclusiue ponit. sic ppositio ex. ut. j. e. tenere. v. q̃sto. ꝛ. lxxxij. di. ꝓposuisti. pñti tñ iam concilium

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

carthaginense continẽtiam indixerat subdiaconibus. xxxij. di.placuit.lxxxiij.di.cũ in ꝑterito.lau.nullũ. sed nõne malũ fuit eos ꝓhibere siue priuare facultate ordinãdi:nõ.uolũtas eni illoꝝ eos priuat.ꝛ dicit lex in stabularijs qõ nõ est graue ut restituãt qõ receperunt saluũ fore.qa in eoꝝ arbitrio ẽ ñ recipere.ff.nau.cau.sta.l.i.§.i.la. õ hoc no.ꝫ.xxviij.di.c.i. ꝑterita.hic dicit qa tã tres anni ꝑcesserant a quibus ministris ecclesie cõtinentia fuerat imperata in qbus eos ꝓtinere opoꝛ tebat iof.futura scz mala.i.incõtinentia.qui uero v. hoc ītelligas cũ prius habuerũt licentiã ab uxoꝛibus aliter nõ.ꝛ ita ītelligas qõ sequit.eos aũt tẽ.qñ scz uxores dederũt eis licẽ tiam continẽdi ꝛ ipsi nolebãt ea uti alioquin quare puniren tur fm lau.eos v.ad ministerium altaris.i.ad officiũ subdia coni.approbata.xxxviij.di.c.i.xxxij.dis.nemo. ¶ in.i.glo. ibi continere.adde.dicit lau. q vna tantum fuit constitutio, scz subalternatione emissa. sed illa iniquitatẽ continebat licz quidã dixerunt duas fuisse vna subalternatione de qua pre mittit scz.xxvij.q.i.multoꝝ.altera que ꝑsse ꝓhibuit tẽ.ut ꝑ mittit sed vna tantũ fuit cõstitutio fm lau.ꝛ stati dicaz. ¶ in ea.gl.in fi.adde.hic tñ casus positio recipit calumniã qa sa tuus esset q absolute indiceret alicui cõtinentiã ꝓpria id.xxxij. q.i.integritas.ꝛ.ꝫ.xxviij.di.de his.in fi.v.qbus.vñ videtur q nõ arguat hic nisi illa cõstitutio.xxviij.q.ij.c. multoꝝ. sed cũ alias mistrare nõ possit ꝙre non potuit eis hoc ꝓhibere. ¶ñ.qꝛ de iure cõi hoc eis cõpetebat.ar.xxviij.di.de his.in fi.cũ si. ¶t nõ hoc arg.successoꝛẽ posse reuocare statuta ꝑde cessoꝛis.ad idẽ ex de ꝑca.c.ij.xxxv.q.ij.decessoꝛũ.io.de san, hic tñ casus positio quã ponit io.fuit bu. ¶ in gl.statutum ibi fornicatio.adde ut.xxij.q.ij.dixit. ¶ in e.glo.in fi. adde hoc dictũ fuit lau. ¶ in gl.ꝓtinentiã.in fi.adde.sub. ꝛ ad pe nã ꝛ ad onus.xxviij.di.de his.ꝛ accipit hoc nomen mali ꝓ pena.ꝛ ẽ sensus a subdiaconis uxorẽ hñtibus sine uoto per violentiã nõ exigat ꝓtinẽtia. scz ab ordinãdis decetero quaz ꝓmittere noluerint repellant io.de fa.uel dic q ideo dicẽ ma la qa mali occurit occasio.nã uota illa cõtinentie extorta frã gebant.ꝛ iõ dicunt mala fm lau. ¶ in gl.hoc intelligo. i fi. adde.xxxij.di.seriatiz.ꝛ dic ꝓmiserit.s.expssiue uel coipo q ꝓmouet.xxiij.di.qꝫqꝫ.hoc enim tã ex cõsuetudine habet. ¶t dicit lex q ea q̃ a cõsuetudine sunt ita debent ac si expmãt ff.de aqua plu.ar.l.si prius.§.illa.lau.

Causa.hic incipit.ij.ps hꝰ di.in q̃ dicit q cã hꝰ cõsti tutionis fuit mũdicia.ꝛ hoc ꝓbat p.vi.c.io.de san. ꝛ hoc sic ꝓtinua. Supra.c.pxi.dictũ est q ꝓtinen tia ẽ indicta in subdiaconatu.ꝫ.xxviij.di.dictũ est q indicta est in quolibet ordine sacro.mõ vult hoc ostẽdere quar sit hꝰ institutũ fm hu.institutiõis mũdicia.s.ut ꝓtinentia seruet in sacris ordinibus.sacerdotalis sub.ꝛ reuerentia sacroꝝ. hu. apls.i.ad coꝛ.vij.cessandũ.ī.e.tenere.in fi.in palea q̃ ibi po nit.ꝛ.c.si laicus.ut expeditius.sic.xxx.q.i.nosce.xxxij.q.iij xpiano.quotidiano.ī.e.tenere.in prin.

Sacerdotibus.idẽ de alijs clericis.lau.semp.i.bo ris debitis.sic.ī.c.si laicus.xxij.di.sacrosancta.ꝛ.ī. xxxvij.di.de qbusdã.xxxvi.di.c.vlti.altaribus .cũ ista lra sic loquat. Quero an cõsuetudo a residẽtia rectorem ualeat excusare.an possit p vicariũ deseruire.ar. hic q ñ.ꝛ.ī. e.tenere.v.nec ꝑterijt.ꝛ.ī.e.si laicus.xxi.q.iij.hi q.ex de cele. mis.c.i.nã plati siue psone ecclesiarũ esse debẽt sacerdotes ex de elec.cũ in cunctis.§.inferioꝛa.ꝛ.eo.ti.li.vi.c. licet canon.ꝛ cõtinue dꝫ residere.ut in ꝑce.c.licet.ex de cleri.nõ residẽ.rela tum.ꝛ hoc eis sub ꝑcepto ponit.ut.lxxij.di.plurimos. ¶t õ moyse dr q indesinent erat in tabernaculo dñi.ut.xxxvi.di. si quis vult.ex quibus videt q nõ possit p vicariũ deseruire regulariter.nã qõ ipsis platis uel psonis ecclesiarũ specialit iniungit sicut est q p se in ecclesia resideat.ut in pre.c. relatuz ꝛ eo.ti.quia nõnulli.ꝛ in pre.c.licet canon.p alios non pote runt explicare.ff.de admi.re.ad ci.pti.l.ij.§.q quis suo no mine.ꝛ arg.ff.de usu ꝛ habi.l.plenuz.§.operas.ibi quemad modũ eni alteri cõcedere operas poterit cũ ipse uti debeat.ꝛ ar.ff.de transac.cũ hi.§.si ꝑtoꝛ.ꝛ ideo no.in pre.c.qa nõnul li.q p alium nõ poterit fieri officiũ in ecclesia.nam prout ibi dicũt ala.ꝛ vin.ꝛ phi.eoꝝ que in faciẽdo cõsistũt quedã ad herẽt ingenio certe psone que per alios expediri nõ possunt ut officiũ in ecclesia ut ibi.ad idẽ.ff.de solu.inter artifices.ex de offi.dele.qñ. ¶x quibus uerbis videt posse cõcludi. q per vicariũ in ecclesia nõ possit deseruiri.ut probat fm vnam casus positionẽ.ex de offi.vica.dericos.ꝛ de ꝓben.ꝛ extirpã de.§.quia uero.ad idẽ.xvi.q.i.generaliter.xxi.q.ij. ꝓcipim fm vnã casus positionẽ. ¶n hac qstione nõ. dñs gof.q con suetudo excusat.ꝛ in hoc casu dicit habere locũ tractatum õ offi.vica.ꝛ hoc ipse no.in pre.decre.qa nõnulli.ꝛ in summa sua de offi.vica.§.nũc videndum tẽ.ꝛ idẽ sentit iob.de anco. ad hoc probãduz inducit ex de cõsti.cum oẽs.ꝛ.c.ex parte. ꝛ hoc ipse nõ.in summa de offi.vica.§.nũc videndum. scz ala, ꝛ vin. dicũt hoc obtinere in prebẽdis nõ ī dignitanbꝰ.ꝛ hoc ipsi notãt in prece.decre.qa nõnulli.qõ de dignitate curata dicit uerũ credo.arg.optimũ ex de elec.licet canon. nã cõsue tudo cõtraria onerosa esset ecclesijs ꝛ iõ extirpãda.ex de cõ sue.c.i.q cõsuetudo ualeat in bñficijs oli optime ꝓbabatur ex de ꝓben.relatũ.q̃ hodie ẽ remota.semp castitas.ar.q cau sa permanente res ei coherens permanet.argu.lxi.di.§. bis omnibus.bug.xxxij.q.i.dixit.arg.cõtra.lauꝛ.seruari ꝓcipit post notũ.xxvij.q.i.nuptiarum.

Episcopos.hoc.c.habet.lxxxiij.di. cũ in ꝑterito. uel qui.i.subdiaconis.nã ꝛ subdiaconi sacramen tis inseruiũt.lxxxiij.di.cũ in ꝑterito.ꝛ expone istõ uel ꝓ ꝛ fz bu.ꝛ ita p hoc ꝛ p illud.ī.xxxij.di.placuit.suplet illud.lxxxiij.di.cũ de quoꝛundaz.qa hec tria.c.sunt cartha ginẽsis cõgij ꝛ faciũt pro opi.bu.fm lau.

Genere.hoc.c. quasi totum ponitur .lxxxij.di.c.ij. quotidiani.xxi.q.iij.hi qui.xcij.di.c. vlti.ꝛ.ꝫ.c.§. causa.scriptũ est v.ꝛ ita sufficit scriptũ esse prout di cit lex.ff.q ꝛ a qui.l.,pspexit.ff.ad macedo.itẽ si.§.mutui.fm lau.ꝛ idẽ.vi.q.iij.c.i.sancti.i.mũdi.estote leuiti.xix.c.ꝛ.lxxxi di.opz.nã pascis v.vicis.ij.regũ.vi.de tẽplo ubi habitare ꝑ cepti sunt sacerdotes.lxxxij.di.c.ij.semine leuiti.xi.c.accede re.ij.regũ.vi.ꝓcipiebat.i.pmittebat.l.di.dño.iij.q.vi. qꝛ sus pecti.viij.di.que cõtra.xi.q.iij.q resistit.xxiij.q.iiij.qñ vult.x xxiij.q.ij.historia.lau.ꝛ sic etiã exponit.lv.di.qui partẽ. xxv iij.di.presbꝝm.qsto magis v.ex die sic.lxxxij.di. ꝓposuisti. qbus idest qa eis cã est in religiõe.successione.viij.q.i.moy ses.ꝛ.c.seqn.sacrificijs de cõse.di.i.sufficit.ī.e.si laicus. nam sicut v.ad coꝛ.i.ad coꝛn.vi.c.iuge idest ꝓtinuũ. ¶ in.i.glo. ubi se ꝓmẽdat.adde.ad idẽ qõ dicit psalmista dicẽs. custodi aiam meã qñ sanctus suz tẽ.ꝛ in ps.inclina dñe. ¶ in glo. i.septimana in fiñ.adde.ideo aũt fit hoc.qꝛ annus dr ab an qõ est circum.qꝛ circũuoluit sic ꝛ quodlibet tẽpus lau. ¶ in glo.dũ est necessitas.adde.arg.v.di.baptizari.

Nos ad sacrificia fas sit.ꝫ.i.di.omnes.officiũ post uotum factum.

Laicus.orare idest ita expedir orationi uacare cũ oporteat eũ intẽdere debito reddẽdo bu. ꝛ hic stri cte sumit orare fm hu.ꝛ lau.semp offerenda.i.quo tidie hu.sic.ꝫ.c.tenet.xxi.q.iij.hi qui.ubi de hoc.semp oran dũ sic.xxxvi.di.§.ecce.iuxta prin.xxij.di.c.ij.dic ut ibi. carẽ dum est quo ad usuz carnis hꝰ plus lre esse ñ dꝫ .fz h. ¶ in ꝑma glo.ibi probatũ.adde.sic de talibus uno ꝓcesso ꝛ aliud cõcessum est.i.q.i.sicut christus.ubi de hoc. ꝛ facit ad ista.x xi.di.inferioꝛ.c.deniqꝫ.viij.di.quo iure.xcv.di.illud.i.q.iij. si quis.ix.q.iij.nullus.pri.ꝛ.c.episcopum.xxxij.q.v.c.prece pit.de pe.di.i.uerbum.ꝫ.c.sacerdotibus.xix.di.c.i. ¶.de le gi.l.nõ dubium.sic qui unũ dicit ꝛ omne id quod sequit ex illo.ar.xi.q.iij.nõ solum.in prin.ubi de hoc. ¶ in ea.gl.ibi

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

si quis viduam. adde. i. ☞ in ea. glo. ibi hoc quippe. adde. ubi de hoc. ☞ Qđ autē causa dixerat scz. xxx. di. in pin. q illa duo. c. xxviij. di. si quis docuerit. ꝛ. c. si quis discernit. e manauerūt ex cā scz ꝓpter manicheos qui nuptias detestantur. ꝛ q hoc sit uerū probat ꝛ allegat ad hoc duo. c. se. hu. illud quod dictū est. ē. xxviij. di. si quis docuerit. ꝛ. c. si qs discernit. illud dico de ꝓiugio sacerdotū ñ repbendo in ꝑterito tēpore cū licebat eis uti mrīmonio tā cōtracto fm hu.

SI quis. sniam huius. c. ꝛ sequētis habuistis. xxx. di. si qs nuptias. ꝛ. c. si qs uel fz .b. ꝛ dicit lau. q̄re magister ista duo. c. iducat nescio. q: iam dcm̄ erat nisi ut tediū generet. vitupat. i. ꝓtēnat. ☞ Quicunqz.

DOtest ꝛ aliter. iij. ps huius di. ꝛ hoc sic cōtinua. dictum est. ē. xxx. di. in pin. ꝛ. ē. c. di. in princ. ꝛ. §. q autē. qualiter vno mō pōt intelligi qđ dictuz est. ē. xxviij. di. si qs docuerit. fz pōt ꝛ aliter ꝛc. ut legī. sacerdotē. s. nostri tēporis. ꝛ dic uxorē scz cū qua postea cū promouceret ꝓtinentiam est ꝓfessus. fm b. brix.

REx cōtinentie. ministris. i. diaconibus ꝛ subdiaconibus. fm hu. ut. ē. xxi. di. deros. ꝛ. xxiij. di. diaconus. fm lau. lectores. i. in minoribus ordibus ꝓstituti. fm hu. ꝛ uxores. sic. xxxij. di. lectores. vñ v. spūale ꝓiugium. xxxij. di. seriatiz. dimittere. j. c. ꝓri. dicit ibi. quo ꝓ ut. cessent. nā debēt separi quo ad locū. lxxvij. di. ep̄s. sed ar. ō. lxxxi. di. uolumus. sed ar. ꝓ. xxvij. q. ij. si vir. de hoc. j. c. i. cō tra epistolā sic. xxxij. di. seriatiz. ☞ in. i. gl. ibi licuit. adde. ad hoc. j. xxvij. q. i. nuptiaruz. xxxij. q. vlti. c. vlti. xvij. q. i. sunt q dum. ꝛ habes etiam ad hoc. lxxxviij. di. fornicari. ff. de solu. cū quis. ꝑmo ñ̄so. ar. ō. ex̄ de diuor. gaudemus.

OMnino ep̄o. ergo qui hz uxorē ea viuēte pōt esse ep̄us. qđ uerū est fm hu. ex dispensatione. xxviij. di. de siracusane. ubi ꝺ hoc. uestitū idest necessaria ut. xxviij. di. §. ecce. v. sed quid. ꝛ. j. e. §. ut igit. ꝛ. ē. e. §. potest in fi. ꝛ dic necessaria scz manifesta. xvi. q. i. si cupis. in fin̄. illa lxxxi. di. c. ministri. sicut v. apostolos. i. ad cor. vij. ꝛ. ix. dicente. dicebat hoc in personā barnabe ꝛ aliorū. uel ꝓpter alios qui sequebant eos lau. sororē. i. quasi sororē. circūducēdi nobiscum. frater dñi. de conse. di. i. iacobus. cephas. i. petrus. x xij. di. c. ij. vide insipiens sic inuebitur. ꝛ loquit contra istum nicenū abbatē dicentē. q licebat ep̄o presbro ꝛ ꝺiacono amplecti uxorē suā. ꝛ carnaliter cognoscere. ꝛ hoc ꝓbat auctoritate apostoli dicētis. ut hic. ē. dictuz est. sed male intelligebat ipsam auctoritatē. vnde dicit vide ꝛc. mercede predicationis nō. hic arg. q de p̄dicatione pōt quis accipere fm laur. ad ꝟ quod legit ꝛ no. ex̄ de sen. excō. cū uoluntate. §. p̄dicatores. vnde dic. mercede p̄dicationis. i. de bis qui acquirebāt predicando fm hu. ☞ in. i. glo. ibi videt. adde. scz ꝓpter contūctionem interpositā. ꝛ sic. xvi. q. i. si cupis. in fi. sed dic fz lau. q ꝓpter cōiunctionē non notant hic diuersa. sicut caro a sanguine. lxxxij. di. presbr. ☞ in ea. gl. ibi transigit. adde. ubi notat. sed hoc ibi uerū est quo ad transactionē aliter bene continetur. Item etiā no. q sub noīe cibi ꝛ potus continet. ut patet de cōse. di. ij. in quibus. v. idez est. ꝛ ad hoc adde qđ no. xxxij. q. ij. admonere. in gl. ☞ in glo. sequestrato. in fi. adde alias non. lxxxi. di. uolumus. ☞ in gl. ducebāt enim ibi parandis. ꝛ faciebant eis quotidiana seruicia. ut de pannis capitibus ꝛ pedibus abluendis. vñ has mulieres ducebant ut ministrarent. ꝛ dicit q Paulus fuit virgo. vñ ipse dixit. Volo omēs homies esse sicut meipsuz. sed hoc dī ꝓpter suos qui uxores habebāt. uel dicit hoc qđ in tex. dicit de alijs mulieribus que sequebant apostolos ꝛ etiā xp̄m amore p̄dicationis ꝛ doctrine. ꝛ cā mistrandi eis fm hu. ☞ in ea. gl. ibi pasceret. adde. scz de bis que acquirebāt p̄dicando hu. ☞ in ea. gl. in fi. adde. ad hoc nunc inducit hoc exemplū sed nunc nō ꝺz ipse ꝓbare de uxoribus. sic ꝛ ipse de uxoribus loquit nō quo ad paulū sed quo ad alios. preterea si ep̄us uel aliuꝰ prelatus potest alere alias feminas de rebus ecclesie. multo fortius uxorē ꝛ filios fm hu. ad hoc. lxxxvi. di. non satis. ff. itē est cōsideranda. ☞ in glo. arg. q si quis. ibi. si indigent. adde. ad hoc. xij. q. i. hēbat. in pin. ☞ Hinc ꝛ illud. ☞ Ut igitur debita carnis. ☞ Sed obijcit. ij. pars. hic incipit. iij. pars huius di. in qua ponit duos canones oriētales in quibus cōcedit clericis habere uxorē io. de fa. tripartite historie illa historia dicit tripartita que in tres partes distincta est. et ut quidam dicunt ut ioſ. a tribus auctoribus fm successionē tēporis edita est fm lau. ꝛ hu.

NIcena. leges. i. regulas. naz nomīe legis hic lex canonica designat. ꝛ. xxx. q. v. qualis. hu. de hoc no. i. q. i. uentū. in ꝑma gl. ꝓsuetudo. ꝛ. q. vij. si qs oēm videbat. sed non faciebat fm hu. legē. i. regulā hu. añ cōsecrationē. hinc dicit hu. q apud oriētales post susceptum sacruz ordinē nō pōt quis cōtrahere. ꝛ. j. di. ꝓri. si quis eoruz. lxxx iiij. di. cū in ꝑterito. sed ☞. cōtra. ut. j. c. i. ꝛ. c. aliter. ubi de hoc lau. sed ꝓ hu. est. ē. xxvij. di. §. ecce. in si. surgens v. pannuntius ꝓpriū nomē est. uel quia vilibus pannis erat indutus hu. castitatē idest castū actū quasi nō fornicariū. q. d. nō debet separi ab uxoribus carnali cōmixtione. quia i carnali cōmixtione non amittit castitas sed seruat. xxx. di. hoc autez xxxi. q. i. deus. hu. cōiuge cōcubitū qui fit cā reddendi debitum. uel cā prolis fm hu. fornicatio. hec fuit cā quare cassata fuit cō titutio pelagij. ē. c. di. c. i. ꝛ hoc quidē v. sententiam. arg. q nō semp statur maiori pti nec pluralitati. ad idē extra de elec. ecclesia uestra. ex̄ de his que fi. a ma. pte cap. c. i. ff. de ser. ru. prc. l. p fundum. xij. q. ij. non liceat. ff. de pac. maiorez arg. cōtra. lxv. di. c. i. ij. ꝛ. iij. ubi de hoc. insti. de satisda. tu. §. sin autē. ex̄ de elec. licet. lxxix. di. si transitus. xxij. di. in noie. xx. di. de quibus. ff. de re iudi. pōponius. ff. de reg. iu. aliud §. referī. Solutio regulare est q semp stat maiori pti i omni dispositione uel ordinatione vniuersitatis ꝛ auctoritatiꝫ sanctoruz in datione tutorū. in remissione facienda a creditoribus. ꝛ in similibus. sed maior ps est que maiori rōne ꝛ pietate ducit. lx. di. sane quippe. xl. di. multi. in fi. iij. q. ij. itē iurisiurandi. ꝑsumit tamen pro pluralitate. lxi. di. si nullus. nisi specialiter probet in contrariū. xcij. di. illud. ex̄ de electi. dudum. ꝛ. c. cōgregato. fm tan. ꝛ pbi. qui ita no. ex̄ de his que fi. a ma. pte. capi. c. i. Nota tamē q aliqñ minor ps numero p interptationem iuris censet maior pars. quā interptatiōez facio duobus modis scz qñ maior pars facit id p quod pti uat ipso iure. ex̄ de elec. cum in cunctis. ꝛ si uolunt allegar ig norantiā coguntur eam ꝓbare alias infliget eis pena. ex̄ co. ti. innotuit. Alio mō interptor minorē partē ꝓualere tanquam maiorē si maior ps faciat se extraneū ab electione p contēptum nolēdo eligere die assignata a capitulo. ex̄ de offic. dele. consuluit. ex̄ de elec. cum in ueteri. ij. q. i. appellatore. ☞. de tē po. in integ. resti. l. petēde. fm vin. qui ita no. ex̄ de elec. ecclesia uestra. i. sed huic vltimo dicto videt cōtradicere quod le. ꝛ no. ꝛ quod dicā. lxiij. di. q̄sto. Item no. q illud qđ dicit cōparatione minorū ptium. ex̄ de elec. in gene. non habet locū in nō collegiatis ꝓsonis. qa factū in collegio respicit maiorē ptez totius corporis. ut ibi. ꝛ co. ti. quia ꝓpter. secus ubi pures sunt nō ut collegiū. ut in patronis. ibi enim dico q si fuerint singulares p̄sentationes ꝓualet p̄sentatio pluriuz patronorū. ex̄ de iurepa. quoniā. ꝛ est ratio. qa patroni uocant ad successionē iuris patronatus in capita ꝛ nō in stirpes. insti. de suc. lib. §. sed nostra. de hoc articulo etiā no. xvi. q. vij. si pures. ꝛ ibidē hoc plene dicā. ꝛ qz laico licitū est uariare. etiam post p̄sentationē. ex̄ de iurepa. cū laici. ꝛ silr cū agit q̄ ꝓsuetudo uel q̄ scriptura alij debeat p̄ferri. illa p̄ferī q̄ a plurib' admittī ei q̄ a paucioribus. licet neutra admittat ab oībus de prouincia uel a maiori pte. xix. di. in canonicis. fm vinc. ꝛ quod dictum est de patronis approbat b. cōpo. ꝓut ipse no. ex̄ de elec. ecclesia uestra. ij. p̄dicta no. per ipsuz vin. extra de electi.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

in geneſi. ſed quod dicit de uariatione poſt ꝓſentationē non eſt uerū ſm innoc. t hoſti. ut ipſi nō. ex de re iudi. cuz bertol dus. iuxta prin. qđ credo uerius. ſanciuit. ſ. q ſepeni ab uxo ribus hu. ¶ in. i. gl. ibi uxor. adde. ſub. nec ſic etiā poterant cogi etiā ꝓtinere cū nollent. cum nec uotū feciſſent uere nec i terp̄tatiue. uel pōt dici q iſta nō erat ꝓſtitutio iuſta. q ſcōz eos diſiungeret quos deus cōiunxit. t ideo infringi meru it. i. non recipi. ſicut illa. ō. e. c. i. uel dic q iſti ſancti patres no luerūt hoc ſtatuere de ꝓiugatis iā promotis. ſed de ꝓmouē dis ſm hu. quod. ō. dixi v. uel pōt tc. videt verius ꝓpter di ctuz t ſiniam pannuntij qui hoc iuſte ꝓtradixit. vñ dicit etiaz ſm hu. q ſinodus tūc nihil ſtatuit in hoc articulo ſed tantuz q uolebat ſtatuere. reuocauit. i. nō ſtatuit. ¶ in glo. vnus er go. ibi toti vniuerſitati. adde. t eſt hoc arg. q vnus canonic⁹ pōt ſe opponere ꝓ defenſione eccleſie ſue. ad idē ex de ꝓceſ. pben. ex pte. ubi dicit gof. hoc eſſe uerū etiā ſi capitulū illius eccleſie nollet defēdi t hoc fauore eccleſie. ar. ff. de lib. cauſa. l. i. ij. t. iij. ſed aliud in agendo. ex de iudi. cauſam. que ſcōm tan. t gof. ſed contra. xxij. q. ij. non liceat pape. ubi dicam. ¶ in ea. glo. ibi rationabile. adde. ad hoc facit quod dicam xxxij. di. placuit. in fi. ibi vide.

QUoniā ordo antiquū ſequētes canones uſqz ibi i tēpore opportuno redeas. ō. qm̄ in romani ordine tc. qm̄. i. qz̄uis. hoc. c. t ſequēs intelligunt. uel ex lo co. uel ex tēpore. ut. j. c. ſ. i. iof. canonis. xxvij. di. diaconus. t. c. preſbr̄is. t. ō. e. c. i. io. de fa. xxvij. di. c. i. t. iij. hu. ordinā di ſunt. i. ordinant. t ſic eſt tp̄s ꝓ tēpore. de cōſe. di. ij. in xp̄o pater. ff. ne qd in lo. pu. l. ij. §. deinde. ſacrorū virorū. i. cōgre gatorū in ꝓalio. legales hoc ē legitimas. videas qđ dixi. xx viij. di. preſbr̄uz. in prin. cōnubia. i. carnales ꝓmixtiones. op timo. ad hō uerbi declarationem vide. xxxiij. q. iiij. ſi cā. t qđ le. t no. xxxij. q. iiij. origo. in fi. quicunqz v. hec lr̄a videt ſibi repugnare. videt enī dicere q ꝓiugatus exiſtens in ſacro or dine nō ꝓhibeat ꝓmoueri ad eundē ordinē ꝓpter uxorem ſed loquit de cōiugatis ꝓmouendis ad ſacros ordines. t eſt ſenſus. quicunqz fuit inuentus futurus. dili. in ſubde. ordi. ideſt tēpore ordinationis dili. tc. i. q debet eſſe diligens i ta li uel in tali ordine. ſi ad ipſum ꝓmoueat. uel plane intelligi tur lr̄a ſicut ſonat. quicunqz fuerit inuentus dili. in ſub. or. i. tēpore ordinationis ad talem uel ad talem ordinē. i. in exa minatione q̄ fit cū dz ordinari t ꝓmoueri ad talē uel ad talē ordinē ſm hu. nec in tp̄e. v. uxoris. pone q ſacerdos iſte gre cus ſe tranſferat cū ſua uxore ad latinos ibiqz moꝝ faciens. cū bene ſciret lr̄as t officiū latinorū. uolebat officiū celebrar t uti uxore ſua. querit an ſit pmittendus. cū ſit notus t de ei⁹ vita cōſtet. dicendū eſt q ſic. q ſacerdos iſte de iure cōtraxit ut in hoc. c. quoniā. t. ō. c. pr. Itē nunqz ꝓmiſit ꝓtinentiā ta cite uel exp̄ſſe. ergo ad eā ſeruandā nullo mō eſt ꝓpellēdus cū ſit res uoti nō p̄cepti. xxxij. q. i. integritas. xx. q. iij. p̄ſens. p̄terea inuita uxore nō pōt cōtinentiā ꝓfiteri. xxvij. q. ij. ſunt qui. t hanc ſniam tenet tan. t. b. brix. put not. in ſua q̄ſtione dñicali. que incipit ſacerdos quidā tc. alij cōtra. ſi de hoc eſ ſet ſcandalū inter alios clericos uel laicos. t arg. ad hoc. viij. di. que cōtra. xij. di. illa. item opz v. ſanctorū. i. ſacramentorū in oībus rō. viij. ſi quis. v. diaconorū t ſubdiaconorū. qa de bis. ō. pmiſit. vñ intelligit hoc repetitū. ar. ff. de uer. ob. titia. cū ſi. io. de fa. ſimiliter v. ſi uero v. ¶ in. i. gl. ibi differētia. ad de. ſ. circa ꝓtinentiā in ſacro ordine. in hoc q ñ ꝓmouemur ad ſacrū ordinē niſi ꝓmiſſa cōtinentia. illi uero ꝓmouent cō tinētia nō ꝓmiſſa. ſm hu. ¶ in ea. gl. in fi. adde. ſub. tantum quo ad utendū matrimonio iā cōtracto nō quo ad cōtrahē dum. ut. j. e. aliter. fz lau. ¶ in gl. qz aplis. in fi. adde. xxxiij. q. iiij. c. penl. lau. ¶ in gl. iſtud eſt cōtra gandulphuz. adde. imo eſt ꝓ eo. ſi ponderet uerbū opportuno. nā nō dicit con gruo uel honeſto. ſed dicit opportuno. q. d. qñ uxor oppor tunitatē hz. de hoc no. xxxiij. q. iiij. aplis. lxviij. di. eccleſijs. ſz cum io. ſentit hic lau. t io. de ſan. ¶ in glo. ſed nunquid. ibi dicit hu. q ſic. adde. ſm lau. cōtra. ¶ in ea. gl. ibi cōtrahere. adde. hec ratio nō videt bona. nā in uxore orientaliū nō ha bet locū qđ habet in. c. xxviij. di. qz ſunt culpe. t ſe. quia con tinētiam nō ꝓmittunt tacite uel expreſſe. que tñ eſt ratio qua re uxor occidētalis nō cōtrahit poſt mortez ꝓmoti. t hoc vi detur ꝓbari in glo. vlti. p̄dicti. c. quia ſunt. ubi dicit q ſi ea ig norante ordinant nullū fit ei preiudiciū. t hoc etiā habetur. xxvij. q. ij. multorū. de hoc etiā habet. xxviij. di. ſi qua vidua ¶ Hoc aūt loco. ſic ergo iſta. c. localia ſunt. qz nō bñt locuz niſi in oriētali eccleſia. ſilr t illa. c. localiter p̄nt intelligi. xxvij di. ſi qs docuerit. hu. t. c. ſi quis diſcernit. hu.

ALiter ſe habet. nā eoꝝ v. iſtius autē v. a ſubdiacō no. de iſta p̄poſitōe a habet. ō. e. c. i. t. c. tenere. lxx viij. di. c. vlti. xxviij. di. de bis. v. quibus. in fi. t. lxx vi. di. §. nō aūt. xciij. di. a ſubdiacono. ex li. vi. de pben. ſtatu tum. greg. x. ubi no. guil. durā. q dies in qua uacat prebēda nō computat in illo tēpore. de quo ibi habet. ad idem. ff. de uer. ſig. l. anniculus. C. de poſtu. l. vlti. ff. ſi qs cau. l. vlti. ex li bro. vi. de excep. pia. quia hec p̄poſitio ponit ſm eum priua tiue. t facit de hoc qđ le. t no. ff. de ac. emp. t uen. ratio. in fi. ubi hec p̄poſitio a notat ſepationē. ſed arg. cōtra ex de re iu. q ad conſultationē. ff. ō adul. l. pater. §. ſexaginta. t. l. is cui⁹ §. marito. ff. de ſuc. edic. l. i. §. q dicimus. ¶ De p̄poſitione ab habes. lv. di. c. ij. t videas qđ de hac materia dicā. xiij. q. i. i c. i. t videas quod plene no. de ſignificatione uerborū i ſpec. rubrica de diſputationibus t allegatioibus. §. poſt hoc. v. et no. q clauſula tc. uſqz incluſiue. ſic. j. di. i. de illo. coniugium ideſt carnalē cōmixtionē. ¶ in. i. gl. ibi utunt. adde. i. carna liter cōmiſcent. ſepe enim inuenitur copulari ꝓ carnali cō miſceri. t copulatio ꝓ carnali cōmixtione. ut. ō. c. pri. xxx. q i. §. noſce. xxvij. q. ij. agathoſa. c. priuſqz. ſm hu. ¶ in ea. gl. ibi multi tamē. adde. ut mel. t eius ſequaces. ſed ipſorūz opi nio reprobat iſta ratione nō poſſunt dicere qđ. c. j. di. pri. ſi quis eorū. locum habeat in occidētali eccleſia. uel quia ei ſit conſtitutū. quia iam conſtitutū erat per grego. ubi ſubdiaco ni cōtinerent. ut. ō. e. c. i. t qđ grego. p̄ceſſerit ſextam ſinodum planū eſt q preceſſit agathonē. put patet per cronicas. ¶ Tem pore aūt agothonis fuit celebrata ſexta ſinodus ſm lauren. ¶ in ea. gl. ibi p̄fixit. adde. hoc eſt falſum. ut pz. ō. §. pri. de hoc etiā ſatis no. xxviij. di. diaconi. in glo. ibi videas. ſimilit ex loco nō videt dicere uerū q ex loco intelligat illud. c. con ſulendū. qa illi burgari receperāt cōtinentiā. qđ patet ex litte ra illius. c. ubi dicit q erant reꝑhenſibiles. ſm hu. t lau. niſi uelis ſoluere hoc per id qđ hic dicit ex integro. ¶ Qđ aūt. ſecūda ps. preſbr. hic reſpōdet tacite obiectioni. diceret quis quid eſt qđ dicis q orientalis eccleſia nō ſuſcipit uotum cō tinentie in miniſtris altaris. nōne punitur ſacerdos qui con traxit: t reſpondet q non erat uxor ſed fornicaria. io. de fa. ſed vincen. dicit q ibi intelligunt non legales nuptie quādo contraxit cum vidua. ex de biga. a nobis. t ibi hoc ipſe vin. no. illud aūt. v. illud quoqz v.

¶ Diſtinctio. xxxij.

SEruanda. Hec di. diuidit i. vi. partes. In prima pte probat q in ſacris nullus poteſt hr̄e uxo rem. in minoribus aūt pōt. t etiā habere beneficiū. hoc ꝓbat p tres auctoritates. io. de fa. ¶ in. i. glo. ibi miſſam audiat. adde. ut. j. e. nullus. t. c. p̄ter hoc. ¶ in ea. gl. ibi familiaritatē vitent. j. e. interdix it. t. c. ſe. ¶ in ea. gl. ibi quilibet ordo. adde. hic quero an or do ſit vnū ſacramentū. dic ſm pe. q vnū dicit p̄fectione vni⁹ finis. quia cōſtituit ex diuerſis ordinibus ſpecialibus q oēs ordinant ad vnū actū conſecrationis. ſicut etiā domus vna dicit. Item quero utrū in quolibet ordine imprimat ſpecial caracter. t an caracter vnius ordinis p̄ſupponat caracterem

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

alterius ordinis. Ad hoc dicunt cōmuniter omnes theologi. q̄ in quolibet ordine imprimit specialis caracter. ⁊ cōfert specialis potestas. ⁊ q̄ caracter ordinis vnius non p̄supponit caracterē ordinis alterius. quia suscepto posteriori ordie ⁊ primo p̄termisso non reordinat quis in eodē. adde quod de hac materia plene dixi. xxi. di. c. i. in addi. q̄quid dicatur ⁊c̄. ibi videas. ¶ in ea. glo. ibi videtur q̄ sic. adde. quilibz enim ordo q̄nq̄ dicit sacer. ut. vi. q. i. infames. in fi. xxviij. q. i. nullus. fm hu. qui ita no. l. di. quicūq̄ij. ⁊ ibi dicam. ¶ in ea. glo. ibi officium. adde. dic ut hoc melius intelligas q̄ actus exterior dicit signaculū effectus interior dicit potestas ſz executio illius potestatis dicit officium fm pe. ¶ in ea. glo. ubi confert gratia. adde. dic q̄ in ordine confert gratia gratū faciens que quidem necessaria est non solum ad digne suscipiendū sacramentum sed etiaz ad digne ministrandū. ita dicunt cōmuniter omnes theologi.

Omniū sacerdotum. i. eorū qui sunt in sacro ordine constituti. ex de coha. cle. c. ij. hu. ⁊ lau. in alijs. ſz laicis. illicita. arg. q̄ rōne persone aliqua fiunt illicita que in alijs personis sunt licita. xxxvij. di. sacerdotes lxxxviij. di. fornicari. fm hu. ⁊. xiij. q. ij. habent. xxxij. q. v. q̄ viderit. xi. q. iij. p̄cipue. lau. ad idē. ē. di. pxi. lex p̄tinētie. ubi de hoc. cū enim v. clericorū sacrorū. sint. i. ab eis abstineant. non habētes quo ad usum. sic ⁊ fructuarius habet rei usum non tamen ut satisdet. ff. qui satisda. co. l. sciendū. lau. singulares. i. diuisi ab eis io. q̄ sit. v. ordine subdiaconali. in p̄mo idest episcopali. ¶ in glo. ibi si seruus. adde. ij. ¶ in e. glo. ubi. diaconos. adde. ubi de hoc.

Multorū. q̄ ne de vno v. inquantū v. decetero v.

Si qui uero. hoc. c. est p̄s illius. xij. q. i. quia tua. debent. i. possunt uel p̄mittūt. sic. ij. q. i. nos in quēq̄ stipendia. stipendia dicebant que olim dabant in sumptibus militibus. ⁊ hoc ideo. qa per stipes. i. per exigua era dabant. ff. de uer. sig. ager. §. stipendiū. lau. de eorū v. ecclesiastica regula. ergo uerberans talē incidit in canonē. arg. cōtra ex de cleri. cōiu. iohannes. sed illud de eo qui nō habz beneficiū in ecclesia fm io. de san. ⁊ q̄ uerberans tales icidat in canonē h̄ no. lau. ⁊ no. xij. q. i. qa tua. q̄ dic ut ex li. vi. de cleri. coiu. clerici. ¶ Illicitis. dicit greg. ille solus ab illicitis abstinet qui frequēter ab illicitis ⁊ q̄nq̄ etiā a necessarijs abstinere studet. ⁊ tales nō sunt illi de quibus dicit beatus ber. clerici sunt habitu ⁊ actu milites. sermone histriōes. gestu meretrices. occupatione rerū secularū negociatores. xxiij. q. v. si apud linguā. videas quod dicā. vi. q. i. ex merito. ¶ in. i. gl. in fi. adde. ex de cle. cōiu. c. i. in gl. i. ſz lau. dicit q̄ h̄ derogatū est huic. c. nisi intelligat de indigētibus. diuites autē d̄ suo viuāt. xij. q. i. illi. uel fuit hoc speciale in anglicis. h̄ videas q̄d le. ⁊ no. i. q. ij. sacerdos. ſz cōtra. x. q. ij. c. hanc.

Ello. uel ic̄ usiue ponit fm hu. sic ponit. xciij. di. a subdiacono. xv. q. vlti. cū multe. ex de presbro nō bap. c. iij. §. quia uero. xiij. q. ij. ebron. xvi. q. iij. porro. duxerit de facto. exceptis. j. c. placuit. ducere alias habendi. damus. q: nec dari possumus. ppter uotū solēne. ex d̄ statu mo. cū ad monasteriū. in fi. fm hu. ⁊ lau. de hoc articlo satis le. ⁊ no. xxv. q. i. sunt quidā. ⁊ ibi plene dicā. ¶ in. i. glo. ubi cōsanguineis. adde. ſ. ut cōtrahant. xxxv. q. iij. quidā. ⁊. c q̄d scripsi. ¶ in ea. gl. ibi obliget. adde. sub. q̄ obligare videtur. ut arg. ex de cleri. cōiu. cum oliz. §. nos igit. in p̄inc. ubi de hoc ⁊ ibi dñs gof. approbat sniam vin. ibi tactam per. b. vñ dicit hic hu. q̄ papa p̄t dispēsare ⁊ statuere ut ille qui est i sacro ordine p̄ter uotū ut greci possit p̄trahere. ⁊ h̄ adde q̄d dicā. lxxxiiij. di. cū in p̄terito. ¶ in e. glo. ibi fidei. adde. nec etiā p̄t dispēsare cōtra apostolū. xxv. q. i. sunt quidaz. io. de fa. ſz h̄ videas q̄d le. ⁊ no. ex de uo. c. non est.

Dilus. Hic incipit. ij. pars. in qua dicit q̄d in duobus. c. se. cōtinet. fm io. de san. introductā respectu alicuius domestici officij ſz que sub obtentu beneficij alicuius siue ministerij retinet. ut p̄o facienda uel fuenda uestē. et hmōi etiā conuersa. que sub specie p̄uersionis cohabitat clericis potest dici subintroducta hu. nā ex cohabitatione incipit adulterium. ut. xxviij. q. ij. diffinimus. ad instar ist. ff. de ritu nup. palā. §. si quis caupouē. lau. ¶ in. i. glo. ibi notoriū. adde. secus in tollerato uel necessitate. ut p̄z in eo q̄d legit ⁊ no. i. q. i. neq; in homine. ⁊ adde ⁊ videas quod dicam ij. q. vij. sacerdotes. in addi. dicit inno. ⁊c̄. ¶ in glo. scientia iuris nō facti. adde. ⁊ quod sic debeat intelligi. p̄bat. xv. q. v c. ij. ibi de hoc in glo. ar. q̄ ⁊c̄. ubi ita no. ¶ in ea. glo. in fi. adde. sub. ita tū ut prius admoneat ⁊ cessare nolit. tūc demū est abstinendū ab officio eius aliter nō. lxxxi. di. si qui sunt p̄sbyteri. fm lau. ⁊ sic etiā intelligit hu. ī. e. ad h̄. ⁊ idē no. ex de coha. de. si autē. p̄bat q̄ admonitio p̄cedere debet. ſz a quo admonebit dicit hu. a quocunq̄. ⁊ si eius admonitionez nō audierit tunc cessabit ab officio eius. alij dicunt q̄ tātū ab ab ep̄o moneri debēt. alij dicunt q̄ eoipso q̄d est notoriū cessandū est ab eius missa etiā nō p̄missa admonitione. q: suspensus est ⁊ quo ad se ⁊ quo ad alios. ex de coha. de. c. vlt. sed. dura est hec sniа. ⁊ p̄terea illud. c. si qui sunt innuit contrarium q̄ ibi primo suspendit quo ad se. post perseuerantiā quo ad alios fm hu. ¶ Dicat.

Peter h. audiat sub. ⁊ si ep̄s sustineat eū tūc ⁊ ipse ep̄us ob hoc deponat. lxxxiij. di. c. ij. la. q̄d dic ut le. ⁊ no. ī. e. di. eos. introductā. ē. c. pxi. vñ etiaz. v. quicūq̄. uerba sinodi usq; ibi predicti. nicolai. hoc additum fuit ab alexādro. hec enī sinodus precessit nicolauz. q̄d patz ex eo q̄d in p̄ce. c. nicolaus induxit hoc. c. huius sinodi. ¶ forte. c. precedēs est secūdi nicolai. hic autē in sinodo fit mentio de primo nicolao qui hāc sinodū p̄cessit hu. palā facit in uerbo. ad idē. ī. e. ad h̄. v. attamē. in prin. nō reliq̄nt. q. ⁊. statiz cū eam reliquerit eius missam audire possumus. ſz io. de fa. cōtradicimus. p hoc patz quod est canon late sententie. quo ad suspensionē. ipso enī iure suspendit ⁊ ,pfert sententiā suspēsionis hu. nō cantet presbr hu. nec euangeliū diaconus hu. nec epistolā subdiaconus. uel hec tria tali presbro interdicunt hu. presbrio. i. chorо. sic sumit de conse. di. ij. sacerdotum. hu. neq; p̄tem hu. ex de coha. cleri. si autem. suscipiat p̄z hoc q̄ ab ecclesia beneficium nō habebit. nec cum alijs sedebit. sic nec electionibus intererit. ar. hoc fm innocē. q̄d dic ut no. ex de coha. de. sicut. ⁊ talibus p̄nt laici subtrahere decimationes. ſ. uolūtarias. ex quo ab eorū officijs abstinere debēt alias decimas nō cum ad ecclesiā pertineant. in cuius dānū factum prelati nō redundat. xvi. q. vi. si episcopū. ex d̄ excep. cum uenerabilis. fm hu. p̄cipientes v. uerba alex. dormiant. ut ex de vita ⁊ ho. de. quoniā. ⁊ isti sic simul viuētes gaudēt priuilegio istius decre. §. indulgemus etiā. ut no. xvi. q. i. decimas a populo. ⁊. xxvij. q. iij. nullus clericorū. ⁊ idem tenet gof. ut ipse no. ex qui de. uel uouē. c. i. de sen. excō. monachi ⁊ liz ber. illā decre. q̄m videat intelligere tm̄ de religiosis. tm̄ tu dicas q̄ intelligit de nō religiosis siue de nō monachis. ⁊ hoc patz ibi ex tex. ubi dicit bñficij quod cōstat monachos nō habere. xij. q. i. nolo. ⁊. c. nō dicatis. ⁊ sic etiā ibi intelligit hosti. ⁊ q̄ illud q̄d hic dicit lra locū habeat in oībus. neduz in monachis h̄ no. hu. sed clerici nō dicunt huius. c. trāsgressores. q: papa scit contrariā consuetudinē ⁊ nō improbat ſz hu. h̄ cōiter ar. cōtra. i. q. ij. c. fi. deinde v. oblationes. ſ. q̄ fiūt deo uel ecclesie inter viuos uel cā mortis fm Ray. ut dicam de cōse. di. i. ois xp̄ianus. dei. xvi. q. iij. q̄cūq̄z. reddant. no. uerbū. sic. xij. q. i. duo. in fi. in dispositiōe. ut. x. q. i. decretum xvij. q. vij. c. i. q̄ debēt. inde facere. iiij. ptes. xij. q. ij. nobis. c. vulterane. c. cōcesso. c. iiij. ⁊ est ar. q̄ ep̄s p̄t detrahere portiones illis q̄ sunt extra ecclesiā. ar. i. q. ij. placuit. in fi. hug. q̄s q. v. de hoc dicā. vij. q. i. q:. ibi videas. ¶ in. i. gl. ibi bñficiū adde. forte nō bñ dicit io. q: qui nō facit officiuz non debet

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

perapere beneficiuz. ex de cleri. cõiuga. q̃ a te. 7. c. diuersis. 7 ita videt sentire hosti. in pre. c. pastoralis. 7 ad hoc facit exp̃s se ex de filijs pres. ppositi. ibi dicit in suo ordine seruiendo tc. arg. sumptũ a cõtrario. nam beneficiũ datur ppter officium. 7 cui interdicat vnum interdicat 7 reliquũ scz beneficium ut pz. lxxxi. di. si quis sacerdotũ. 7. c. eos qui. 7 ita no. tan. et ber. ex de consue. cum dilectus. ¶ in glo. suspensus enim tc. uel dic ut statim dicam. ¶ in ea. glo. ibi relegato. adde. sub. cui excõicatus equipatur. ut no. in pre. c. pastoralis. in gl. vltima. 7 ponit in questione dñicali. b. bur. clericus quidam. de qua questione fit mentio in fi. huius glo. ¶ in ea. gl. ibi subtrahenda. adde. dicit gof. q̃ cum plerũq̃ suspensio ex leui causa fieri soleat. utpote ppter solam infamiã siue scandalum. ut. ij. q. v. presbi. non debẽt subtrahi beneficia que non nisi ex magna causa debent subtrahi. xvi. q. vij. inuentũ. sed si ex magna causa suspensio fieret secus esset. ex de purgati. cano. inter. Idem si suspensus cõtemneret suspensionem. ex de eta. 7 quali. cum bone. sed opponit quãuis deportato bona adimant non tamẽ relegato. nullus enim excõmunicatur ppetuo. sed donec pareat 7 prestet emendam. ex de uerb. sig. ex parte. vnde videt q̃ excõicatio prouentus non debeãt subtrahi. Rñ. quãuis utraq̃ pena sit tẽporalis excõicatio tamẽ est grauior 7 maior pena. uel 7 ideo aliud in ea q̃ in relegationc fm gof. qui ita no. in pre. c. pastoralis. Dicũt tan. 7 vin. q̃ suspenso sunt beneficia ecclesiastica deneganda. uerum est quãdo est in mora petendi absolutionẽ alias non. ij. q. v. super causa. ex de elec. eis quibus. 7 hoc ipsi no. ex de eta. 7 q̃lita. cum bone. ¶ in gl. arg. pro cõmuni. ibi clericoz. adde. xij. q. i. necessariã. de consc. di. v. in oĩbus. ubi de h. ¶ Verum principia. Hic incipit. iij. pars in qua ponit. c. Urbani in quo dicit que differentia sit inẽ sacramenta celebrata a malis catholicis ut in necessitate possunt sumi 7 sacramenta ab hereticis que nullo mõ pñt sumi ꝓter baptisma. io. de fa. harum auctoritatũ. i. duozũ ꝓcedentiũ. c. ceteris sicut greg. i. q. i. multi. 7. c. non nocet. 7. c. nicolao. xv. q. vlti. c. vlti. hu. Sed vrbanus v. ¶ in glo. preposito. ibi multa. adde. que continentur. i. q. iij. saluator.

Hb. i eadẽ epistola missa tibi 7 a te mihi. ab adulteris. xxvij. q. i. §. cũ ergo. sanctimonialiũ. xxvij. q. i. si quis epus. c. sciendũ. si scismate v. pro quo sint dãnati uel excõicati uel suspensi. heresi dãnati uel etiaz noua si inde sunt dãnati. naz aliter si nouam heresim sequũtur 7 tamẽ nõ sunt dãnati. tunc prius debet discuti an sit heresis uel non. b. Et ad declarationẽ horũ duorũ uerborũ. vide qd̃ legit 7 not. xxxiij. q. iij. inter. baptizari duobus modis intelligitur. scz de interiori baptismo quo ad remissionẽ peccatorũ quã solus xp̃s ibi operat. uel exteriori quo ad formã ecclie. solus enim xp̃s dedit formã baptizandi ꝓter quã formã nullus baptizatur. Et nota q̃ per hanc auctoritatẽ sufficienter ꝓbat qd̃ intendit quo ad ueritatẽ sacramentorũ. ita enim sunt uera alia sacramenta sicut baptismus dũmodo fiãt in forma ecclesie. sed quo ad susceptionẽ nõ ꝓbat hoc sufficienter. cuz aliud sit in alijs 7 aliud in baptismo. quia sciẽter põt 7 debet sumi q̃libz ab heretico uel ꝑuso hug. nõ horreat. uerba sunt Augus. de cõse. di. iij. baptismus. hu. colũba. i. bonus. ministeriũ. i. officiũ cũ cõficiunt uel conferũt sacramẽta hu. attñ v. nicolaus. ut. ẽ. e. di. nullus. hu. amissis hoc. c. habet paulo i. inductũ ab Urbano. 7 ẽ aliud. c. eiusdẽ greg. de eadẽ materia. lxxxi. di. qui sunt presbi. officiũ hoc. c. greg. est iductuz ab vrbano hu. in fornicatione iacentiũ. nota lr̃am indistincte loqui. vñ videt q̃ locũ habeat siue tales sint in sacris. siue in minoribus ordinibus cõstituti. ad idẽ ex de coba. de. 7 multi. uestra. in fi. 7. c. vlti. in prin. 7 hoc tenet inno. ut no. eo. ti. sicut. ad idẽ. lxxi. di. minister. in fi. nã eadẽ est ratio in utrisq̃. vñ licet fm quosdã requirat admonitio quo ad hoc ut subditi eos vitent in diuinis. 7 sic nolũt intelligere. lxxxi. di. c. si qui. uel quãtum ad hoc ut possint beneficijs totaliter spoliari 7 sic intelligunt extra de coha. cle. sicut. 7. c. si autem. non tamen requirit admonitio quo ad suspẽsionẽ. nã quo ad hoc ius eos admonet indistincte. recipiatis nõ idẽ in alijs notorijs peccatoribus cũ non sit expressum. 7 pene sint molliẽde. de pe. di. i. §. pene. 7 hoc ideo. quia facilius ꝓlati labuntur in hec duo peccata lau. Ydozo v. ij. pars. hec sunt uerba vrbani. 7 hic ponit secundã questionẽ hu. silogistice. i. in modũ silogismi cornuti siue cõplexiue. 7 ẽ talis cõplexio ex cuiuscũq̃ parte cõcessa sequit inconueniens hu. nõ sunt in sacramentis criminosoz̃. i. si ipsi nõ conficiãt corpus 7 sanguinez̃ chr̃i. nec alia sacramẽta conferunt. vñ subdit. 7 alia scz sacramẽta hu. virtutis. i. ueritatis. etiã quo ad essentiã hu. obsunt cum nil faciant hu. habent sue virtutis etiã effectũ. si ꝓ quãuis. io. hu. indignis ministris hu. ad hoc repetit ppter longam interpositionẽ hu. dignitatis quo ad ueritatẽ ipsoz̃ sacramẽtoz̃. 7 quo ad effectũ q̃tum ad suscipientes. dũ illi tollerent uel q̃tum ad suscipiẽtes in necessitate uel ignoranter. 7. s. illi non tollerent hu. agentibus sacerdotibus hu. suscipientibus laicis uel clericis hu. prefatoz̃ scz cũ ipsi presbi. post admonitionẽ iacent in notorio crimine simonie uel fornicationis. hu. instituta obsunt. nisi forte v. hec est prima differẽtia hug. ne. i. non. ut hu. cõmunione. i. vnitate ecclesie fm hu. excedat dic ex idest de. idolatrie sint agentes 7 suscipiẽtes. talibus sacerdotibus. ordinationũ. i. ordinũ. sacramentoz̃ aliorum. et aliter. i. in alio casu. hug. pmissum scz in articulo necessitatis. susceptio ordinũ uel sacramentoz̃ hu. samuel. i. regũ. xv. ꝓpheta. lxxxi. di. si qui. i. q. iiij. §. itẽ peccato. viij. q. i. sciendum hu. ceterũ scismaticoz̃ v. qui iã sunt dãnati 7 ꝑsi ab eccliã. hu. extra ecclesiã ubi nõ est locus ueri sacrificij. i. q. i. extra h. pelagij. xxiij. q. i. scisma. gregorij. xvij. q. i. cepit. cypriani. i. q. i. si quis inquit. 7 dicit io. de fa. q̃ istud nõ debet esse hic cuz cypr̃ianus baptismũ hereticoz̃ lauacrum diaboli esse dixit. ut statim sequit. effectũ nisi cum ignoranter uel nescienter uel in necessitate sumunt sed tunc possunt dici sacramenta hereticoz̃ carere virtutis effectu quo ad hereticos ipsos conficientes uel cõferentes quibus non proficiunt. 7 quia nõ sunt digni ea conficere uel conferre. 7 quo ad suscipientes. quia illi qui suscipiunt indigẽt reconciliatione. et nota q̃ sequit. nisi cũ ipsi tc. ergo tunc habẽt. ergo uera sunt sacramẽta apud hereticos. alioquin huic exceptioni quis posset respõdere nõ dubitauit urbanus quin precisi cõficerent 7 sacramẽta cõferrent arg. hic. 7. ix. q. i. ordinationes. hu. nisi cum ipsi v. scz hereti. hu. iniciati. hec est. iij. differentia. lau. sciendũ uero v. lauacrum si hoc dixissent quo ad effectuz̃ apud hereticos. uel in detestationẽ heresis. uel de illis hereticis qui extra formam ecclesie baptizabant nõ maledixissent. sed dixerunt hoc. q̃ non credebant ueritatẽ sacramentoz̃ esse apud hereticos. h. alias iniuste essent reprehensi ab Augus. 7 alijs hu. ecclesiastico more. i. in forma ecclesie hu. 7 merito v. in baptismo. xxiij. q. i. §. sed illud. ar. cõtra. i. q. i. non nocet. prior. xxx. q. i. p uenit cõtra. sed expone per cõsequens. 7 ꝓ. i. necessarior fit cõparatiuũ est inusitatũ 7 contra regulã artis grãmatice. baptismus ideo magis dicit̃ necessarius. q̃ ipse põt suscipi sine alijs sacramẽtis. sed alia nõ sine ipso. vnde si contigat aliquẽ ordinari ante baptismũ nihil recipit. i. q. i. si qui confugerint. Item sine eo nõ potest aliquis cõtrahere cum christiana uel aliqua cũ christiano. xxviij. q. i. caue. Itẽ sine eo non potest haberi salus. sed sine alijs põt. de cõse. di. iij. firmissime. 7. c. nulla. Itẽ per ipsuz̃ dimittunt̃ mortalia 7 uenialia. sed ꝓ alia tñ uenialia. Itẽ ꝓ ipsum oĩa peccata dimittunt̃ ita plene 7 ꝓfecte q̃ si quis statim decedat nullã penaz̃ sentiet. de pe. di. vij. nullus expectet. qd̃ nõ est in alijs. nec etiã in cordis cõtritõe 7 ideo nõ debet contẽni. sed ab aliquo põt haberi. 7 ex eo q̃ hic dicit̃ ꝓbatur q̃ ea que ꝓcedunt baptisma non sunt sacramenta. quia baptismus est prior 7 ianua omniũ sacramento

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

rum. ⁊ si alicui inueniat q̄ illa sint sacramenta. sic intellige .i. significantia. uel sacramenta idest sacramentalia. i. preludia. ⁊ ꝓparatoria ueri sacramenti. s. baptismi fm hu. baptismate. ut de ꝓse. di. iiij. nulla pōt. hu. sanctius electiue ponit q̄si hoc bonū est ⁊ non est illud hu. secuti sunt. i. istam sniam tenuerunt hu. siricius. nō enim est siricius secutus augus. imo preceſſit lau. ⁊ isti nō sunt in corpore canonū fm io. de sa. ⁊ dic q̄ siricius secutus est augus. i. sniam tenuit eandē quā habuit augus. grego. credo q̄ iste fuit doctor egregius q̄ moralia cōposuit hu. ¶ in glo. ⁊ etiā. in si. vñ dicas q̄ hoc vult dicere q̄ uera ⁊ sancta sunt generaliter. ⁊ q̄ suscipienda etiā sunt a talibus hu. ¶ in glo. nō sufficiēter probat. adde. sic. xix. dis. secundū. ¶ in ea. glo. ibi cōferri potest. adde. ut hic in fiñ. et de cōse. di. iiij. romanus. ⁊. c. se. ¶ in glo. hucusq̄ in fi. addō sed ab isto loco usq̄ ad illud porro cē. de malis qui adhuc sunt in ecclesia. sed sunt in notorio crimie. q. d. hec littera q̄ uis sint sacramēta uera ⁊ sancta attamē nō ab oībus recipienda sunt. fm lau. Et nota q̄ ab ecclesia tollerari vidētur do nec cōdemnētur. iij. q. vij. §. vlti. viij. q. iiij. nōne. ex̄ de purg. cano. cōstitutus. fm ber. ¶ in ea. glo. in fi. adde. arg. ad hoc xciij. di. c. i. ubi de hoc. ⁊ ex̄ de iudi. c. ij. ⁊ no. etiā. xcvi. dist. bñ quidem. ⁊ ibi dicam. ¶ in glo. hu. istud intelligit ibi. in ordine. adde. dicit gof. q̄ simoniacus in ordie cōferendo non est ipso iure suspēsus quo ad se ⁊ quo ad alios. sed simoniacus in ordie suscepto. ille enim habet caracterē vicioſum. i. q i. c. quibusdā narrātibus. ⁊ sic intelligit. c. hic allegatus. i. q. i. reperiūtur. ⁊ hoc ipse no. ex̄ de simo. per tuas. ⁊ adde. ⁊ videas quod dicā. l. di. de his uero. in addi. idem no. gof. cē. alij dicūt q̄ omis simoniacus est suspēsus. sed nō bñ dicunt nam licet quis cōmittat simoniam nō eoipso perdit executionem nisi sit simoniacus in ordine. fm io. ⁊ vin. qui ibi ita notant. vñ ⁊ uno. no. ibi q̄ simoniacus in ordine cōferendo. i. quia simoniace ordinem cōtulit tm̄ p triēniū suspēsus est. ut eo. ti. c. penl. p qō. c. pz q̄ talis eps qui recipit pecuniā p ordine cōferēdo nō pdit executionē. hoc etiā bñ colligit ex pce. c. reperiunt. fm innoc. qui intelligit q̄ elapso termino sine aliqua dispēsatione recuperat executionē: cum pene sint mol liende. de pe. di. i. §. pene. ⁊ hoc si est occultū. si uero est manifestum semp est suspēsus. ut in hoc. c. ad hoc. ⁊ adde qō no. in pce. c. reperiunt. in gl. arg. q̄ cē. tñ vinē. ⁊ gof. no. in pce. c. ex̄ de simo. c. penl. q̄ illa suspēsio de qua ibi loquit ubi dicit suspēsos nō poterit per aliū relaxari nisi per papā. Ratō est fm eos. q̄: papa eā sibi reseruat. ex̄ de sen. excō. nuper. quod forte uerū est q̄tum ad ordinantē ⁊ pntantē durāte tēpore suspēsionis. s. illo triēnio quo elapso sto dicto anno. in ordinato locū habere nō pōt illud tēpus. ut ibi pz. ¶ in ea. glo. ibi ad alios. adde. de hoc etiā no. l. di. de his uero. in gl. vlti. ibi videas. ¶ in ea. gl. ibi sacramēta. adde. nō tñ est vitandus cē. ut no. i. q. i. quibusdā. in gl. ⁊ ita cē. ¶ in ea. gl. in si. adō. dicit q̄ notorius fornicator nō est principaliter suspēsus a canone sed a deo. qō pz ex eo. qa q̄cato penitet licite celebrat. ex̄ de coha. de. c. vlti. licet per canones in odium crimis aliquid sit additū quo ad vitationē. ⁊ eo. ti. uestra. ⁊. c. tua. ⁊. s. e. nullus. ⁊. c. pter. ⁊ hoc fm anno. sed lau. ⁊ anno. videtur aliter intelligere. ut colligit ex eo qō le. ⁊ no. s. e. pter. in gl. hoc cōcedo cē. in prin. vñ hosti. dicebat q̄ simoniacus ⁊ notorius fornicator suspēsi sunt ab officio propter crimina a canone quātum ad alios ut hic. vñ q̄tūcunq̄ penitentiā agāt nūquaz celebrare debent ante obtētam a sede apostolica dispensatiōez alioquin cōtrahūt irregularitatē. ex̄ de biga. quia circa. ⁊ no. fm eum ex̄ de simo. tāta. ⁊ ex̄ de sen. excō. cum medicinalis. li. vi. si enim aliquis est suspēsus ab officio propter crimen. et q̄tum ad se ⁊ q̄tum ad alios. siue a canone siue a iudice sēper fit irregularis celebrādo fm eum. ut ipse no. ex̄. de sen. et re iudi. cū eterni. ⁊ de sen. excō. cum medicinalis. ubi etiā notat innoc. q̄ notorius fornicator ⁊ simoniacus bñ fiūt irregulares si celebrant. quia ipsi sunt suspēsi a canone licet non ab homine in ordine suo ⁊ officio celebrādis. ut ipse not. ex̄ de excel. prela. tāta. ⁊ credit ipse innoc. q̄ pena iudicis est grauior q̄si iuris. quia penaz iuris credit cessare si cesset a peccato. arg. pce. c. ex̄. de coha. dc. ⁊ multi. c. vlti. q̄tum ad hoc ut alij possint audire eorū officia. ipse tamē nō debet celebrare sine dispēsatione ⁊ absolutione ex quo notum fuit crimen eius. lxxxi. di. ministri. ⁊ no. l. di. sacerdotes. Pnia autem iudicis nō cessabit nisi restituatur de magna gratia. ⁊ hoc ipse innoc. no. ex̄ de coha. cleri. sicut. ⁊ adde quod dicā. lvi. di. apostoli ca. in si. si tamē ulterius vis istā materiā plene videre videas in Spec. de offi. dele. §. iuxta ꝓpositionis cē. ⁊ adde quod dicam in pce. c. sacerdotes. ¶ in gl. ab hoc loco ibi sz illi. ad de. sz hereticus scismatic⁹. ¶ in c. gl. ibi baptisma tñ. adde ⁊ nō corpus christi. xxiij. q. i. c. vlti. ⁊ que sit ratio no. s. e. q. §. sed illud. ¶ in ea. glo. ibi sed effectū. adde. hoc non videt uerum in ordine quo ad simoniacū. per id quod le. ⁊ not. i. q. i. c. i. c. gratiā. cū. c. ordinationes. ibi videas in glo. videtur ergo. nā ordinatus a simoniaco executionē nō recipit. ⁊ si ignoranter ordinetur. ut no. ix. q. i. c. ij. in prin. quāuis caracterē receperit. ut le. ⁊ no. i. q. i. §. cōstat. v. imo. Et hoc probat leo papa dicēs q̄ simoniace ⁊ sciēter cōsecrati sunt. licet sacramēta ordinum que ab aliis habuerūt dare possunt. tamē virtutes sacramenti sicut a suis ordinatoribus nō receperunt. Ita nec illis quos ordināt dare possunt. sed loco ipsius virtutis spiritum mēdacij quez assecuti sunt dare suis ordinatoribus possunt hoc vltimū. ita no. io. in pce. c. i. q. i. c. i. ¶ in ea. gl. ibi impositionē. adde. hoc videas quod le. ⁊ no. i. q. i. si quis a simoniacis. ¶ in glo. sic ergo. in fi. adde. ⁊ hoc est propter ipsius eucharistie reuerētiam. arg. de cōse. di. iiij. ꝓpter regulam. ¶ in glo. sz qui nicolai. in fi. adde. sub. quia de illis loquūtur ille auctoritates. ¶ in glo. improprie. in fi. adde. vñ dic. i. collo. fm hu. dic ergo q̄ hoc uerbū ponit ꝓprie ⁊ improprie. ꝓprie quo ad sacramēta. ⁊ improprie quo ad ordines. ¶ in glo. i. virtutez. in fi. adde. ⁊. c. sicut in sacramentis. ¶ in glo. i. q. i. ibi cōfiteri. adde. ista fuit snia lau. quā hic sequit io. de san. ⁊ ad hoc habes. xxiiij. q. i. si quē. in littera rubea ipsius. c. sed tu dic cōtra. ut leg. ⁊ no. de pe. di. i. his potestatis. ⁊ di. vi. c. i. v. ideoq̄. ibi videas. ¶ in glo. i. q sub nomine. in fi. adde. xvi. di. canones. hu. ¶ in glo. simplex ē. in fi. adde. sicut ibi mulier dānauit: saluauit. refert enim quo ad ueros canones. i. ad canones uerorū apostolorū ⁊ nō ad falsos ⁊ apocrifas. s. qui noīe apostolorū intitulant. uel non est magnū incōueniēs si dicat q̄ etiā apostoli hoc dixerūt ex ignorātia. hu. ¶ in glo. videt q̄ ibi. nō sentitur. adde. ut ō pe. di. vij. nullus. sed nō est ita ō eucharistia que tm̄ uenialia delet. de cōse. di. ij. iterat. io. de sa. ¶ in ea. glo. ibi cuitari. adde ut cōtinetur in pce. c. nullus. de hoc legit ⁊ no. xxiiij. q. i. §. sz illud. ibi videas.

Prohibētur. hic incipit. iiij. pars. in qua probat q̄liter debeāt puniri omēs qui i sacris recipiūt uxores uel retinent cōcubinas. ⁊ dicit q̄ debent a clero submoueri ⁊ uxores mancipari seruituti. ⁊ hoc probat per octo auctoritates sanctorum patrum. io. de san. ⁊ concludit ex. c. vrbani. ad effectum idest in articulo mortis.

Si quis eorū ordinē. q. d. postea non licet. ¶ in. i. gl. ibi in sacris ordibus. adde. ar. ad hoc. xxxi. di. aliter. ubi etiā de hoc. sed hu. dicit q̄ hoc nicolaus cōstituit. ⁊ fm lau. est ꝑ eo. ar. opti. ff. cōmo. l. i. ⁊. l. in cōmodato. §. sicut autē. nā in prima dicit ꝓtor iudiciū dabo. in ala dicit q̄ actio cōmodati fit ciuilis. vñ sic expone. dabo. i. datū oñdaz. ar. xxiij. q. v. §. vl. fz alios ꝓstituit fm la. ¶ in c. gl. in fi. adde. ō h̄ ēt sat̄ no. xxvij. di. diaconi. ī glo. i. ibi videas.

Lectores. i. in minoribus ordibus ꝓstituti h. cogāt non precepto sed exhortatione fm hu. ⁊ lau. continentiaz profiteri constituti in minoribus ordibus

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

debent interrogari. ut. xxviij. di. de his.

Subdiaconibus. de singulis subdiaconibus hu. statuimus. ē. di. pxi. c. i. lau. decernimus scz q̄ ob seruent continentiam hu.

Hos qui post. de hoc quesitū fuerat. nā per sequēs c. pz q̄ nō possit intelligi fm ea tēpora de q̄bus cō tinētia nō erat recepta ī subdiaconibus cū. c. se. sit eiusdē. ⁊ etiā loquat de subdiaconibus supple ergo hoc per illud lau. diaconatū alias subdiaconatuz. remouemus. i. re mouēdos iudicamus. ſ. c. px. l. di. si quis diaconus. hu. be neficio. regulariter hec duo semp cōiungunt. lxxxi. di. si qs ammodo. ⁊. c. si quis sacerdotū. ⁊. c. eos. hu. q̄ si ab epo v. li centiā. ad idē. xvij. di. nec licuit. fm lau. feminas scz fornicari as quas matrimonialiter sibi post sacrū ordinē copulauerit uel uxores sibi oliz legitime copulatas quarū cōsensu ꝓmo ti sunt. ⁊ postea eis cōmiscent hu. ⁊ tales uxores postea cog noscendo incestū cōmittunt. ⁊ filij sunt illegitimi. ut le. ⁊ not. lxxxi. di. ministri. si uero v. ¶ in. i. glo. ibi matrimonialiter. ad de. hanc sniam sequūtur vin. ⁊ inno. ⁊ ex de coha. cleri. c. ij. in fi. ubi etiā de hoc. Si autē teneat ut cōcubina imponatur ei penitētia. ut ꝓ adulterio ⁊ sacrilegio. ut. xxvij. q. i. que xpo ¶ in ea. glo. ibi cū multe. adde. de hoc no. etiā. lvi. di. dñs. Quid aūt iuris sit de filijs monachorū uel monachoz dici tur. xxvij. q. i. impudicas. ¶ in ea. gl. ibi quidā clerici. adde ubi de hoc. sed illud. c. videt cōtradicere solutioni. istud ī an cilla illud in libera fm lau. ¶ in ea. gl. ibi ut hic dicit. adde. ratio q̄re itur ad brachiū seculare in defectū. ⁊ nō primo ipse cōpellit pōt esse. q̄ nō iure ciuili sed canonico talis efficit an cilla. ⁊ ideo quo ad hoc intelligit esse exempta a iurisdictiōe principis. ut. ſ. dicat fm hu. ¶ in ea. gl. ibi non est legitima. adde. de hoc no. xi. q. i. in. c. iij. ¶ in e. gl. ibi de familia. ad de. de hoc no. xi. q. i. clericū. ¶ in ea. glo. in fi. adde. ⁊ not. iij. q. vi. in prin. cū enim sacerdos deo uouerit castitatē ꝓstās est q̄ illa fornicaria cōmisit incestū ⁊ sacrilegiū. xxvij. q. i. vir ginibus. crimen eni sacrilegij punit iudicio ecclesiastico. xvij q. iij. q. siquis. fm io. de sa. ¶ in gl. hodie deponit ibi. sz illō adde. i. q̄ dī in illis. c. p̄dictis grādensiz. patriarche. iste sub noie archiepi cōtinet. ut pz. xxi. di. in. c. i. v. ordo.

Erubescāt de manifestis. simile. ff. de testa. tu. duo sunt ticij. lau. cognitor. xxiij. q. iij. deus qui. ex de de usu. in ciuitate. in fi. ſ. ix. q. iij. aliorum.

Demo. ¶ in. i. gl. ibi maritū. adde. ubi de h. ¶ in ea. gl. in fi. adde. questio dñicalis est. ⁊ incipit aliqs cognouit virginē tē. ubi dicit q̄ hu. sup. c. xxx. q. v. qualis videt uelle q̄ talis nō possit ꝓmoueri. ⁊ hoc ar. illi us. c. Sed tan. cōtra. q̄ iste nō diuisit carnē suā in plures. ⁊ in hoc. b. bux. sentit cū tan. ⁊ hec opi. approbat ex de biga. debitū. in fi. in gl. vlti. ⁊ ex de cleri. cōiu. sane. sed ibi host. sen tit cum hu. tu dicas fm fratrē Ray. sniam tan. ⁊ sequacium. magis celebrē fm hanc sniam debet exponi. q̄ dicit virginē idest nō ab alio cognitā. sed snia hu. ⁊ hosti. pōt sic probari planū est q̄ carnis cōmixtio significat conformitatē diuine ⁊ humane nature que cōtracta fuerat in utero virginali factam per ministeriū incarnationis. cū ergo hoc factū fuit in utero virginali ut actus cōsumatus id significet. opz q̄ cōsumatio sit facta in utero virginali. q̄d esse non pōt si aī eā corrupiſz ar. ad hoc. ſ. di. pxi. c. maritū. ⁊. xxxiij. di. precipimus. ⁊. ſ. e seriatiz. ibi uxorē ducere virginē tē. ⁊ ex de cleri. cōiug. sane. ubi gof. residet in snia hu. ⁊ sequaciū. ⁊ ratio est fm euz. quia incipit esse maritus corrupte. ut in iuribus ante dictis. ⁊. xx xiij. di. curandum. ⁊. §. premissis.

Dlacuit. hoc. c. intelligit hu. de matrimonio ꝓtrahē do q̄d fm eū tēpore apostoloz fuit statutū. alij in telligūt hoc de cōtinentia cū ꝓpriis uxoribus lau. fm intellectū hu. q̄d dicit. priora statuta expone q̄ etiā a tem pore apostoloz fuit hoc statutū fm io. de sa. fm intellectum alioz uz quod dicit. abstinere dic. i. continere. quod nisi v. cete ros uero v. sed vniuscuiusq̄ repete placuit. cōsuetudinē. no. hic ecclesie consuetudinē debere obseruari. sicut ex de cōsue. c. vlti. de sup. negli. pla. c. ij. de cleri. cōiu. cum oliz. de cōcess. pben. ex pte. in fi. arg. vij. q. i. quia. ibi etiā dicā ex de prebē. auaricie. quod uerū est si cōsuetudo rōnabilis. sicut etiaz de cōstitutione dicit. ex de consti. cū oēs. in fi. ⁊ sic no. hostiē. in summa eiusdē ti. §. q̄n cōstitutio. iuxta fi. v. itez cōmunē utili tatem tē. ubi etiā dicit q̄ cōmunē utilitatem pōt facere maior pars capituli nisi cōsuetudo cōtraria sit que priuatā tueatur. alias minor pars capituli cōtradicere pōt. ar. h. C. de serui. p ses. ex de consti. cū omēs. in fi. ꝑmo rūso. fz hosti. ⁊ adō q̄ dicā. l. di. placuit. in addi. ſ. alicuius ecclesie hac utiq̄ habita ratione. ut si alicuius ecclesie lōga ꝓsuetudo habeat. ut lector uel accolitus uxorē non ducat illis quidē dicere non licebit uerūtamē si hoc fecerit matrimoniū ratū erit. ⁊ ipse ab officij administratione cessabit. ⁊ ecclesie stipēdijs carebit. ut enī ex timo nō tantū potest illa cōsuetudo cōtra cōiugij sacramētuz ut impediat contrahendū ⁊ dirimat contractū fm iof. ⁊ hanc sniam sequit vin. inno. ⁊ gof. put no. ex de cogna. spirit. c. i. ⁊ ibi de hoc. nā licet cōsuetudo in matrimonio cōtrahendo ualeat nō tamē in iā cōtracto. arg. ex de spon. duo. licet. c. tu as. fm inno. sed lau. cōtra. ut. ſ. dicam. ī qua decre. tuas. no. gof. q̄ ibi nō ꝓualuit cōsuetudo. q̄ per eā offendebat euan gelica cōstitutio illa. ſ. quos deus cōiunxit homo non sepet. quā mandatū summoz pontificū tollere nō potuit. ut. xxv. q. i. sunt quidā. sed cōtra p̄dicta videt exp̄sse ex de cog. spiri. c. iij. dic q̄ dicit ibi. cōsuetudo scz que scandalū generet si nō fuerit obseruata. ut eo. ti. c. i. ⁊ q̄d ibi sequit de cōiunctis ītel ligas separi ad tēpus per penitentiā. ar. ex d spon. cū in apo stolica. fm phi. uel dicas etiā fm eū q̄ a loco illius decre. ubi dicit ita. q̄ si. tē. redeat ad primū casum. ſ. per quoz alteruz cōpaternitas est cōtracta. ⁊ fm hoc dices q̄d ibi habet. inter eos scz de quibus dictū est primo. nā inter eos de q̄bus di ctum est secūdo licitū est matrimoniū. ut eo. ti. c. i. nec de tali matrimonio dicit alex. ibi q̄ dissimulandū est. ne in exēplis sumat maxime cū loci cōsuetudo cōcordat. hanc lecturā ap probāt lau. ⁊ tan. ⁊ put ibi no. vin. hec glo. modis oībus est amplectenda. ⁊ fm eius tenorē littera illius decre. est exponē da. alias ipsa decre. stare nō pōt fm eū. ⁊ hunc vltimū intelle ctum sequit ibi inno. vñ ibi intelligas de illis per quoz neu trū puentū est ad cōpaternitatem. de alijs dissimulatio repro bationis fm tan. ⁊ vin. ꝫ epistolā. sic. ē. xxxi. di. oino. ¶ in ꝑma gl. ibi ⁊ matrimonio. adde. ut si est ꝓsuetudo in aliqua ecclesia q̄ nō contrahāt qui sunt in minoribus ordibus. ⁊ si cōtraxerint nō tenet matrimoniū fm lau. ut in iurib⁹ h. pxi. ſ. alleg. alij cōtra. ut. ē. dixi. ¶ in ea. gl. ibi. de spon. duo. tu as. adde. sz ibi est potius corruptela q̄s cōsuetudo io. de sa. ¶ in ea. gl. ibi cōtrahāt. adde. intellige de ꝓsensu suoz cleri corū. ⁊ obligat cōstitutio oēs successores si litterā istā referas ad bñficia habētia. fm lau. ⁊ adde q̄d plene dicā. ſ. de cōse. di. iij. c. i. ⁊. xij. q. i. terre. in prin. ¶ in ea. gl. ibi ipsa seruetur. adde. tangit hic sniam b. hispa. dicētis clericū cōiugatuz ha bere posse bñficiū. q̄d uerū credit lau. ubi d auctoritate eccle sie cōtraxit nō tamē ꝓsonarū ecclesie habebit. fm eos. ¶ in ea glo. ibi de cleri. cōiu. ioannes. adde. hanc sniam videtur habuisse ber. guil. na. ⁊ lau. q̄ dicūt q̄ clericus cōiugatus a mittit omne priuilegiū. ⁊ dicūt correctā decre. ex de vi. ⁊ ho. de. clericus. sed salua reuerētia illius b. ista decre. io. potⁿ fa cit pro eo q̄d p̄cedit quā ꝫ. ut ibi pz. ubi dicit dūmō nullum capiat bñficiū tē. Itē alia decre. q̄ hic allegat cū decorem. q̄ cōiter ponit ex de cle. nō resi. potius facit ꝓ q̄ ꝫ sumpto ar. a ꝫrio sensu illius lr̄e ubi dicit ⁊ graui scādalo retineri tē. in hoc casu dicūt q̄dā q̄ ista decre. ioannes dz intelligi cū eps dispēsat cū eo q̄ spūale officiū habeat uxoratus. sed hoc nō videt uerū q̄: talis dispēsatio nō tenet. ex de cle. ꝓiu. diuersis

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ꝛ extra de instī. c. ij. sed quicqd dicatur dic q illa decre. ioh. pōt intelligi ex dispēsatione. fm id qđ le. s. c. si quis. uel fm loci cōsuetudinē fm q seruat in aliquibus locis. ut ꝓ eo q pulsat cāpanas. claudit hostia ecclesie. accēdit luminaria ecclesie. siue lāpades. si pro talibus ꝓuideꝛ. teneꝛ portare coronam. ꝛ in hoc casu intelligit ista decre. ioannes. ꝛ pre. decre. clericos. fm quod no. phi. gof. ꝛ hosti. in ipsa decre. ioānes ꝛ ideo dicebat vin. q laicus potest esse prebēdatus sed non canonicus. ut no. ex de consti. cum. ⁊ s. alias secus de iur cōmuni. ut ꝓ in eo quod legit ꝛ no. ex de de. cōiug. c. i. ubi etiā no. vin. q q̄uis uxor illius qui prius erat bñficiat ꝙ uelit intrare monasteriū. nihilominus de iure pōt remoueri a beneficio. q cōtrahendo renunciauit. ar. ad hoc ex de renū. ex transmissa. ipsuꝫ eni beneficiū facto proprio amisit se ad vitam oppositā cōuertendo. ff. de bo. lib. si patronus. C. de fur. l. i ff. de tribu. quod in heredē. §. vlti. fm vin. phi. ꝛ gof. nec est admittēda subtilitas talis q ita demū intelligat renū ciasse si cā que renunciationē adducebat teneat. q si furioso tradā possessionē ignorās ipsuꝫ furiosum. licet ipse nō acquirat ego tñ amitto. ff. de acqui. pos. qđ meo nomine. §. si furioso. ꝛ ita ibi licet causa deficiat cuius contēplatione possessionē abdicauī a me. s. ut ille acquireret. tamen tenet traditio. ꝛ amitto possessionē. sic in casu proposito. fm da. qdam dicunt non habere locum ubi esset res integra. per id quod legit ꝛ no. vij. q. i. eos. vnde si ecclesia siue beneficiū nonduꝫ est alij collatū ipsuꝫ recuperat per. l. ff. de mino. l. q si minor §. sceuola. sed. b. bux. credit q nunq̄ admitteꝛ cum suo facto ecclesie renunciauit. arg. ex de ap. sollicitudinē. ꝛ de his q̄ fiunt a ma. pte capi. ex ore. ꝛ quia ecclesiā habuit pro derelicta. vñ etiā statim amisit. ff. pro derelicto. l. ij. qđ dic ut no. i suis questionibus dñicalibus. ꝛ incipit questio. quidā clericus cū esset rē. ad istā materiā facit qđ le. ꝛ no. ex de elec. cū inter ꝛ. in gl. sed nōne. rē. que fuit gl. vin. ꝛ tan.

Ceriatiꝫ clericos. cū dicat hec ſra clericos in genere ꝛ ad noīa aliorū clericorū descēdat in specie. ꝛ non nominet psalmistā. dicunt quidaꝫ q psalmistatus nō est ordo. ad idē. lxxvij. di. c. i. sed de hoc dic ut dixi. xxi. di. c. i. virginē. s. c. nemo. ubi dixi. ꝛ hoc si ꝓmoueri vult. nō aūt vidua. v. q: tunc oī priuilegio ecclesiastice dignitatis denudat. xciij. di. quisqs. io. de fan. ex li. vi. de biga. altercationis. poterint. si tñ ꝓmoti fuerint caracterē reciperent ꝛ cū eis p se. ap. poterit dispēsari. l. di. quicunq̄ penitēs. ubi dicā. nec laicus. v. Uel si qs. ij. ps. cōsensu etiā tacito. ut no. s. xxviij. di. quia sunt. in gl. vlti. nā regulariter taciturnitas habet ꝓ cōsensu. ut no. xxvij. di. c. i. dic ut ex de cōuer. cōiu. coniugatus. de carnali. q. d. sicut prius viuebant carnaliter ita postea viuāt spiritualiter. sic. xxi. di. lex cōtinētie. cogente. xxxi. di. c. i. xxxij. q. i. integritas. neq̄ permittit v. iungi eidē q si iuncta fuerit punit. ut dicit. lxxxi. di. c. ministri. ꝛ dixi. s. c. eos. C i. gl. ibi solēnizatum. adde. ar. xxvij. q. ij. multorū. ubi de uxore promoti loquit que q: uotum nō fecerat post mortem viri nubere non prohibet. sed illud fm sua tempora. xxxi. di. c. i. dic ergo fm io. de fa. q illud nō est uerum in uxore promoti. xxxviij. di. quia. ꝛ c. sc. C in ea. glo. in fi. adde. idem not. hosti. ex de regula. ad apostolicam.

Quoniā ducere. si hoc uerbum ita exponat ut dicit io. sc̄z ducere. i. retinere. sit tunc violentia uerbo nec sic facit ad id probandū ad qđ inducit. s. c. placuit. sed arg. pro. io. xxvij. q. ij. priusq̄. C in. i. glo. in fi. adde. istud. c. non oportet. potius contradicit. sed dic qđ loquitur in sponsalibus de futuro. que inter tales possunt cōtrahi. ut ibi no. hu. ꝛ ibi dicam.

Interdixit. Hic incipit. v. pars huius di. fm io. de fan. ꝛ ut clerici facilius cōtineant supponit Gratia. auctoritate horū capitulorū q clerici debent vitare familiaritatē. ꝛ cohabitationē feminarū extranearū. ꝛ expone quod dicit. interdixit. i. statuit ꝛ precepit. In omni eniꝫ prohibitione intelligit preceptio. ꝛ ecōuerso. ꝛ ideo hoc uerbum prohibitiuū ponit pro uerbo preceptiuo. fm hu. ꝛ io. de san. nisi forte. simile uerbū habes. i. q. iij. ex multis. in prin. sororem istarū personarū domesticarū immoderatā familiaritatē debent vitare clerici. ut. xxxiij. di. in prin. ꝛ c. i. suspitiones. Nota hic arg. q rōne persone vitatur suspitio. ad idem. xxxiij. di. quorundā. aliquādo inducit ꝛ habetur. v. q. i. nō omnis. lau. C in. i. glo. in fi. adde. ꝛ. C. de epi. ꝛ cleric. cum qui. episcopo nulla permittit. in auten. de epis. ꝛ cleri. §. episcopū uero. colla. ix. vide istud quod precedit nō refert ad omnia predicta. sic. ij. q. i. prohibent. fm lau.

Dispiciolū. pariter idest simul. exurit. i. scire desiderat. ꝛ ideo nititꝫ ꝛ laborat ut sciat. hu. lau. nomē tuum. q. d. noli tantā frequentiā habere cum eis. ut nomen tuum sciant. fm b. frequentia. dicit August. in libro de singularitate clericorū caue ne iunctus sis femine. in qua nihil aliud est q̄ ut feriat proximantē. Et Hiero. timens deceptionē mulierū ait. Non sum fortior sampsone. sapientior salomone. sanctior dauid. qui ꝓ mulieres decepti fuerunt. sāson per dalidā. dauid per bersabee. salomon per mulieres alienigenas. sinodomeas. moabitas ꝛ amonitas. ad hoc. xxxij. q. iij. salomon. non tangere. i. ad cor. vij. C in. i. gl. ibi ē malum. adde. sed nō ecōuerso. quia duo cōtraria mala inueniunt. ut auaricia ꝛ prodigalitas. sed bona nunq̄. ut dicunt quidam. sed lau. non credit hoc uerum in virtutibus ꝛ viciis nā virtus ꝛ vicia sunt cōtraria. ꝛ viciū vicio contrariū est. sed nulla virtus cōtraria est virtuti. fm laur. sed in alijs bonis sepe duo bona inueniunt ꝛria. ut sequit in glo.

Presbz. de isto legit q cum iaz moribundus oceūberet. ꝛ ista propius accessisset ut videret an adhuc viueret. iste quasi euigilās dixit. tolle palcam. quia adhuc in me igniculus temptationis remānsit. lau. presbyteraz. i. uxorem quā ante ordinez duxerat. io. de fa. vnde dic q non appellat hec presbyter eo q esset ordinata. nam si mulier ordinareꝫ nō recipet caracterē impediente sexu. ꝛ constitutione ecclesie. cui quidā contradicāt. ꝓut no. xxvij. q. i. diaconissā sed iccirco hec appellat. q: est ordinati socia. vñ si sequēti. c. appellant tales mulieres vniuire matricurie. fm gof. qui ita no. in summa. de eta. ꝛ quali. §. quid de muliere. rē. familiaritatis. sed quo ad curam ꝛ solicitudinē eam dimittere non debuit. xxxi. di. lex. ꝛ c. omnino. hu. C Presbyteram. Hic incipit. vi. pars di. fm gof.

Mulieres ordo. appellant decernimus non debere constitui in ecclesia tanq̄ ordinatas. i. non debent consecrari tanq̄ virgines. uel ad prelationē. nulla enim debet consecrari nisi virgo. ꝛ nulla debꝫ fieri abbatissa nisi virgo. xxvi. di. accutius. xxxij. q. v. finge. ꝛ c. ille. xx. q. i. inuenculas. hug. ubi dicā de hoc. Di. xxxiij.

Hec di. dividit in. iiij. partes. in prima quarū ponunt decem impedimēta que impediunt ꝓmouēdos. io. de fa. uel si bigami. v. Sed queritꝫ. ij. ps. tales v. C in gl. i. ibi. c. vlti. adde. ad idē xxxiiij. di. frmitatis. C in. e. gl. ibi ꝓ uxore. adde idem ꝛ iof. ꝓut no. j. c. i. C in ea. glo. ibi nō debꝫ. adde. uerū est de rigore iuris. i. q. vij. si quis oēm. v. ꝛ si. ubi de hoc. secus dispensatiue. ut no. j. c. i. fm hu.

Si quis post. nuptijs. videt consentire hieronymo cuius sīa ponit. xxvi. di. c. i. ꝛ grego. videt eidem cōsentire. ut. j. c. ꝓri. in prin. sed dic fm hug. q de talibus quesitū fuit. ꝛ ideo de talibus rīdet, nā bigamus est qcunq̄ habuit duas uxores. siue añ baptismū siue post. ut. e. di. accutius. ꝛ c. deinde. aut ꝓbinā. ꝛ respice. j. di. ꝓr. §. ꝓbinā. de boc. s. c. in summa. in fi. eoꝝ. hic interꝓtat vbuꝫ apli. s. opꝫ epm esse monogamū. ꝛ extendit hoc ad omnes.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

vt hic. t. j. di. pri. cognoscamus. lxxxi. di. c. i. lau. ¶ in pria gl. ibi. maxime. adde. nã idem si ante. xxvi. di. accuti⁹. Deseruientes subdiaconi dicit bu. nõ approbo hãc di. gra. q⁹ poti⁹ in. c. pre. deseruientes sacro misterio intelligũt generalit subdiaconi t oẽs clerici inferiores. ¶ Concubina intelligenda ij. pars di. bu. ista di. nullius est momẽti. q⁹ in. c. pre. potius intellr cõcubina vulgariter de hoc no. s. e. in sũ. vñ beatus. i. de qua cõcubina ,pter hoc enim allegat. c. bu.

Maritum dicit bu. q⁹ istud. c. t. j. e. clerici loquũt de ,pmouẽdis. Illa duo. c. salicz cõiter. t. c. usq; adoloquũt in ,pmotis. la. post baptismũ maxie. nec eũ v. cõcubina dic ut. s. e. in sũma. nec eũ v. tenore alias timore t tunc dic q⁹ iustus timo⁹ est cũ nimius dolo⁹ incũbit adeo q⁹ sanari nõ potest nec dolorẽ pati nisi mẽbruz abscindat. In iustus est qñ multus dolo⁹ ad mẽbrũ abscindendũ ,puocat siue ergo sit iustus siue iniustus timo⁹ si hoc ex indignatiõe facit nõ potest ,pmoueri ut hic dicit. puta aliqs ex dolore cõmotus ad indignationẽ euellit sibi dentem. si uero iustus est timo⁹ uel tremo⁹ t nõ est in indignatione. sed ex deliberatõe t cõsilio incidit sibi mẽbrũ. q⁹ forte alias nõ potest sanari ul timet ab alio sectari ,pmoueri potest. nisi generet deformitatẽ lv. di. si quis a medicis. si tamẽ iustus dolo⁹ uel modicus ẽ etiam si non facit hoc ex indignatione videt repellẽdus nisi forte hoc faciat ut vitet deformitatẽ h. neq; illos v. aut i scena v. scena est locus umbratus t cortinis cooptus ul asseribus. vnde olim ,pdibãt psone laruate ad ludos faciendos t gestꝰ repũtandos. sicut sepe fiebat in recitatione comediaꝝ t tragediarũ. t dr scena a scenõ q⁹ est umbra. Ibi ludẽtes ,ppie dicunt hystriones. i. ludibria sui corporis exercentes tales promoueri non pñt q⁹ ipso iure sunt infames. iiij. q. i. c. i. de cõ. di. ij. ,p dilectiõe. bu. ff. de bis q no. ifa. l. ii. §. pto⁹ ait. Quid etiã sit scena habet. ff. de bis qui no. in fa. l. ait pto⁹ fm lau. t q⁹ tales nõ possint ,pmoueri facit optime. li. di. §. pterea. v. t ludoꝝ. nec eũ v. penitentia. l. di. illud. c. placuit. lau. qs enim tc. lxi. di. in sacerdotibus i fi. neq; illũ. v. aliqñ. xv. q. i. §. vlti. lau. uel afflictionẽ. v. ,ppter hoc quod h dicit inducit gratian⁹ tria. c. sequẽtia. nec eũ. v. simonis magi. act. viij. ¶ In. i. gl. i fi. adde de hoc no. s. di. ,pr. nemo. t ibi dixi. sed dic cõcubinam ab alio cognitã. io. de san. ¶ in gl. xxxij. q. i. in fi. adõ dic melius illud nõ cõtradicit. naz q̃tũ ad legẽ ,pmotionis reus est. ut hic. sed quantum ad gratiã innocens. ar. xv. q. i. c. fi. xxxij. q. v. c. ille. Vel dic fm laurẽ. q⁹ illud fuit singulare ,priuilegium.

Communiter. Hic incipit. ij. ps hꝰ di. in q̃ ,pbat p iij. auctoritates sanctorũ patruz q⁹ demoniaci t epilentici t furiosi nõ debent ,pmoueri. fm io. de san. Nota qõ hoc. c. loquit de iam ,pmotis fm b. brix. Et nota q⁹ occasiõe finis. c. prece. inducit magister hec tria. c. primũ t tertium loquũtur de ,pmotis. secundũ loquit de promouẽdis. sicut et pcedens fm bu. aut quibuslibet v. alias quolibet mõ. uexationis. ut furiosi lunatici epilentici morbo caduco laborãtes lau. t bu. indiscusse. i. nisi primo examinent t ,pbent an tales sint uel nõ bu. exceptis illis v. hoc referi ad secundũ mẽbruz non autẽ ad demoniacos fm lau. t bu. qui tñ v. scz demoniaci bu. ipsi ut ,pbat per fi. c. lau. t bu. ¶ in. i. glo. ibi epilenticos. adde. Ad huius uerbi declarationẽ dic q⁹ epilẽsia grece appensio dicit eo q⁹ mentẽ appendẽs parit t corpus possideat. fit autẽ ex melãcolico humore quotiẽs exuperauerit. t ad cerebrũ cõuersus fuerit. hec passio caduca dicit eo q⁹ cadens eger spumã patiat. hoc etiã lunaticos vulgus uocat eo q⁹ lune cursu comitant eos insidie demonũ. Duo sunt genera epilenticorũ. vnũ cũ tremore t somno t stertũt quos dicũt demoniacos bi ex parte sentiunt. Aliud sine tremore t somno. bi sine sensu sunt. qui cum spuma est t tremore curatur. secundũ papi. ¶ in ca. glo. ibi qui refert. adde. scz fm. Qui ubi dicit qui tamen tc.

Clerici sacri regimis. ex hoc q⁹ dicit sacri regimis videt q⁹ ad minores ordies bñ pñt ,pmoueri. lau. Ogz. tribuant. i. cõcedant. in hoc opere. i. diuino obsequio. necessitatis. i. infirmitatis. ministros. i. sacerdotes quorũ orationibus t ministerio peccata delent. xxiij. q. v. remittunt. xij. q. iij. anime. i. q. i. uentum. de pe. di. i. multiplex. io. de san. calamitate. dicit calamitas quasi cadamitas a cadẽdo. t est calamitas miseria erũna aduersus casus fm papi. Dic q⁹ calamitas ẽ ,ppie qñ quis nihil habet. nec in re nec in spe. nec interius nec exterius. sicut canna uana t uacua est interius t exterius fm polli. uexari improprie audit deus christiano q⁹ christiani uexarent a demone sed iudei nunq;. vnde inferebat conditionẽ iudeorũ t secta deo magis acceptam. christianus respõsione cõgrua eũ cõfundit dicens. illi flagellant a domino qui ab eo diliguntur. immo esse eius sunt electi. sed diabolus alium diabolus quomodo uexabit: sicut nec digitus digitũ intrare põt lau. ne quibuslibet prima ratio. mortuos roma. vi. t iob. vlti. postremo v. debilem. i. debilitatũ t truncatũ aliquo mẽbro euidenti io. de san. lex diuina idest mosaica. leuiti. xxi. ¶ in gl. q. d. in fin. adde. arg. ad hoc. xliij. di. c. nulli clerico. xvi. q. ij. visis. t. xxiij. q. i. miramur. nam mens maior est q̃ corpus xxxviij. di. sedulo. secundũ lau.

Laici. Hic incipit. iij. ps huius di. io. de fa. instituerunt. i. informauerũt. uacallet. hic habes q⁹ opinio ordinãdi in nullo uacallare debet. vñ si alicui probatur crimẽ in modũ exceptionis debet purgari si fuerit uel remanet infamatus. vñ nõ poterit ,pmoueri ante purgatiõez ,put no. vin. io. gof. pe. ber. t hosti. ex̃ de pur. cano. inter. i. v. ex dictis testiũ. ubi plane innuũt q⁹ pstita purgatione poterit ,pmoueri. qõ uerũ credo. t hoc videas qõ plene dicaz. ij. q. vij. testes. in gl. notandũ est tc. t. e. q. v. mennã. t. c. omnibus in fi. ibi videas. t adde qõ no. ex̃ de testi. nõ debet. t no. qõ dicit. uacillat. nã ,ppter infamiã facti bñ repellit quis a dignitate nisi in subsidiũ. ff. de decur. eos. t. l. generaliter. §. i. C. de digni. l. ij. ubi de hoc. sic no. ¶ ex qui. cau. ifa. irro. l. nulla. in gl. i. Que aũt sit infamia facti no. iij. q. vij. §. porro. i gl. pma in prin. t ad horũ oiuz declarationẽ vide qõ no. inno. ex̃ de accu. cũ oporteat. in gl. si ordinario. ibi omino videas monasterijs. qui in monasterijs cõuersant facilius ,pmoueri q⁹ magis psumit de ipsorũ religione fm bu. cõcubinã. j. di. ,pri. §. cõcubina. ¶ in. i. gl. in fi. adde. uel dic ut not. de pe. di. ij. c. si enim. v. petrus. in vbo polliciunt. uel fm lau. q⁹ pellex est illa cũ qua vir uxorẽ habẽs corpus cõmiscet. uel scdz quosdã que sine nuptijs in domo est. ¶ Ceterũ. Hic incipit iiij. ps huius di. io. de fa. alias incipit. §. sed tñ. b. cõcubinas ,ppie hic accipit concubinã. t fm hoc q⁹ hic ,ppie dr exaudi de dispensatione. lau.

Habuisse ante clericatũ uel saltẽ ante episcopatum. bu. illius. s. cõcubine. habere. i. habuisse. fm hug. alias cõtradicit lra sequẽs. cõtraria. i. sinistra. hug. quibusdã. s. honestati iof. suspicio q⁹ eã cognouisset post episcopatũ iof. ambiguis rebus. q. d. criminibus nõ probatis. bu. iudiciũ. i. sentẽtia. ij. q. vi. placuit. ut. qua de re. v. q. d. nõ possumus ferre sniam absolutã. ergo feramus cõditionalez bu. quod fieri põt uel cõsulendo ut hic. uel diffiniẽdo. ut. lx iij. di. salonitane. uel cõminando. lxxiiij. di. ubi. uel ostendẽdo quid iuris sit. xxxv. q. vi. si duo. io. de fa. permixtione. q⁹ dicebat q⁹ eã cognouerat postq̃ fuerat epus. psumat accedere ar. ꝫ. l. di. de bis uero. in fi. solutio aliud est añ actã penitẽtiam de occulto crimine psumere mistrare qõ hic uetat. aliud post acceptã penitentiã officio retẽto uti qõ ibi pmittit scdm iof. sciturus v. ¶ in glo. sed queri. ibi infamia. adde. fz tunc habet locũ circa hoc quod legit t no. ij. q. v. quanto. ¶ In eaõ glo. ibi cõmittit. adde. ad idem. xxxv. q. vi. si duo. ex̃ de uoto. postulastis, ubi de hoc.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Distinctio.xxxiij.

Domesticarum. Hec di. dꝫ uiditur i.ix. partes. In prima quarꝫ reꝓhendit grego. quendã epiſcopũ qui erat uenator. et cum filia nimiã familiaritatẽ habebat. fꝫ io. de ſan. ꝛ dic qꝫ hic reſpicit. c. xxxij. di. interdixit.

Quorundã vicium. Dicunt quidã hoc eſſe uiciũ quãdo deditus eſt huic operi ut hic erat. ſꝫ uideas quod nq. ꝛ quod dicã. lxxxvi. di. qui uenatoribuſ dũtaxat. hec littera põt intelligi dupliciter. primo ut ſit ſenſus littere. qꝫ iſti ſꝫ germani ꝛ galli frequẽtius peccabant in hoc uel aliter. quod uiciũ ꝛc. dũtaxat germanos ꝛ gallos. i. nobiles. nã nobiles in hoc frequentius peccãt. ſed quare de iſtis dixit potius. dic qꝫ iſti nobiles ſunt. ꝛ eoꝝ noie uolũt omẽs nobiles intelligere lau. credit hu. hic eos notari de tali uicio ipſi enĩ diuites ſunt ꝛ delicioſi. ꝛ ideo talibus uacãt. ꝛ exponit. dũtaxat. i. preſertim. cathalogo. i. ordine uel numero. catha iuſts. logus ſermo. inde cathologꝰ. i. ſermo ordinaꝰ. ubi per ordinẽ noia pluriũ recitant hu. iuuenis nõ rõne etatis ſꝫ morũ lau. qꝫ iuuenibus. ſic. lxxxiij. di. porro. io. de ſa. hieronymus dicit. lxxxvi. di. eſau. nihilominus v̄. coepiſcopis ſuis. ſ. tue fraternitatis. ſile. xxij. diſ. cõis. hug. correptus eſt. i. redargutus h. protoplauſti. i. ade. qꝫ protos primũ plauſtus. i. formatus. quaſi primo formatus. opꝫ v̄. hoc uerbum qñqꝫ diuerſos effectus hꝫ. ut no. xxv. q. i. c. i. ſuis. i. tue fraternitatis. concilii alias conſiliũ qđ eſt ſinodus hu. atqꝫ ab .v. familiaritate. hoc pꝫ qđ nõ habebat ſuſpicio de carnali commixtione ſed de ĩmoderata cõuerſatione vilis habebat. ꝛ in de reꝓhendit hu. qꝫ ſi parere v̄. excõicatus. ecce excõicatio põ cedit depoſitõnẽ. ad hoc conſonat. lxxij. di. honorat. xxij. q. iij. forte. Sed contra. lxxxi. di. c. dictũ. ubi depoſitio pcedit excõicationẽ. ſed ſm hu. ſatis dici poſſet ſine cõtrarietate ut hic dicit io. in glo. hic poſita. ꝛ hoc videas quod le. ꝛ no. v. q. ij. p̄ſenti. ꝛ ibidẽ dicã. qꝫ ſi in hoc v̄. ceſſare debebit. i. deponat. ¶ in gl. exiſtentẽ. in ſi. adde. ſub. qui prius fuit uenator poſtea fuit ſanctus. poteſt tñ aliquis ſimul eſſe uenator ꝛ ſanctus. nã uenari cã neceſſitatis non eſt peccatũ etiã in clerico. ſed uenari cã uoluptatis eſt mortale peccatũ etiã in laico prohibet enĩ potius in uenatione delectatio qꝫ ipſa uenatio. ar. xli. di. c. i. xv. q. iij. c. i. de conſc. di. iij. peruenit. ſm hu. et adde qđ dicam. lxxxvi. di. qui uenatoribus. ¶ in glo. nõ qꝫ aliquid ibi naturale. adde .i. ꝓpter ſanguinis ꝓpinquitatẽ. eẋ de p̄ſump. cũ in iuuẽtute. C. de epi. ꝛ cle. cũ qui. ¶ in eađ gl. in ſi. adde. ut eẋ de p̄ſump. cũ in iuuẽtute. ¶ in gl. arg. qꝫ ibi cãm. adde. ſ. mixtã. ut hic erat. nã de vicio hic agit. ¶ in ea. glo. ibi. q. i. ſi clericus. adde. dic ut ibi no. ix. q. iij. ſaluo. ¶ in ea. gl. in ſi. adde. xi. q. iij. c. ij. ¶ in ea. gl. ut nõ intersit in ſi. adde. de tali excõicatione habet. xvij. di. c. in multis. ſꝫ nõne ſtati poterat deponi. tum ꝓpter inobedientiã tuã ꝓpter uenationẽ. de inobediẽtia certũ eſt qꝫ illa ſtati inducit depoſitionẽ. ſed non legimus qꝫ propter uenationẽ quis ſit deponẽdus ſed eſt ſuſpẽdendus. ut in palea ſequẽti epiſcopũ. eẋ de clerico. uena. c. i. ſed ſi admonitus ceſſare noluerit deponi debebit. ut dicit hic. ꝛ eſt hic ar. qꝫ metropolitanus ſiue cõ aliũ poteſt ſuſpẽdere ꝛ excõicare epũm. ar. xij. di. de his. xi. q. iij. c. ſi quis epõs. x. q. iij. qa cognouimus. hu. dic qꝫ archiepũs excõicando ſiue ſuſpendẽdo põt procedere cõtra epos remouere autem ab adminiſtratione uel epiſcopatu non poteſt. ſed arg. cõtra eẋ de cleri. nõ reſi. ex tue. dic qꝫ ibi fuit ſpecialiter legato cõceſſum ſꝫ inno. ꝛ boſti. ¶ Epm v̄. diacon̄ v̄. ſi quis v̄. omnibus v̄.

Hadite. ¶ Concubina. Dic incipit. ij. ps hui⁹ di. io. de fa. inſtrumẽtis. i. ſolẽnitatibus que ſolent fm leges ꝛ canones in deſpõſatione haberi. xxx. q. v. aliter. fm hu. ꝛ io. de ſan. de hoc le. ꝛ no. c. q. noſtrates. i gl. vlti. ibi videas. nanciſcitur. i. amplectit. ¶ in. i. gl. in ſi. adde. ꝛ c. laici. hu. ¶ in gl. canonica. adde. nã ꝛ canon lex appellatur. xxxi. di. nicena. ¶ in ea. gl. ibi. c. ꝓi. adde. ꝛ ſꝫ gratia. ẽ. di. ꝓi. c. i. ꝛ c. laici. uel dic lex ueteris teſtamẽti. ut in li. iudi. ubi ſepe legitima uxor dicit cõcubina. hu.

Si quis alias is qui ſm hug. ꝛ lau. uxorẽ ſolẽniter ductã hu. cõcubine. i. nõ ſolẽniter ducte. hu. ¶ in glo. ſm leges. in ſi. adde de hoc no. c. q. noſtrates in ſi. ꝛ iij. q. iiij. conſanguineorũ. in prin. ¶ in gl. i. mulierez in ſi. adde. ꝛ xxxv. q. iij. de cõſanguitate. nã nulli fornicari licet. lxxxviij. di. fornicari. hu.

Quotiano plurima. Nota qꝫ duo nõ ſunt pluria. dicunt tñ plurima. ꝛ habes ſimile. iij. q. v. quia ſuſpecti. in prin. nã ibi ponunt duo exempla ꝛ tñ dicũtur plurima. duas ſimul. xxxi. q. i. quõ. cõiunx alia h. ¶ Leterũ. hic incipit. iij. pars huius di. in qua dicit qꝫ cũ uero cõcubinario ex cauſa põt diſpenſari. io. de fa. talis cõcubina. ſ. que maritali affectu habetur.

Fraternitatis. cius ſꝫ relationis. qbus uerbis ſb. ut ad intellectũ fiat relatio ſic. ĩ. xxiij. q. i. pudẽda. nõ ſeruaſſe. forte in vita uxoris cognouit eã. ꝛ hoc videt uerius. quia poſt poſteriorẽ cognitionẽ nõ diceretur ſidem non ſeruaſſe. quia nõ cõmitteret adulteriũ. uel ut intelligatur nõ ſeruaſſe poſt mortẽ coniugis. illa enĩ mortua nõ remanſit in caſtitate. ut hic dicit. hu. ꝛ quãuis v̄. qa defectus. ꝓma ratio qꝫ poſſit ꝓmoueri. Et nota qꝫ neceſſitas diſpenſati onẽ inducit. lv. di. paſcis. hic ꝓpter penuriã meritorũ infringitur ĩmunitas. ſicut alibi ꝓpter penuriã perſonarũ. ut i pre. c. paſcis. ff. de mu. ꝛ bono. ut gradatim. §. quotiẽs. hoc tamen non eſt oĩno perpetuũ ut quilibet ſemp in his que naturalit patitur: excuſet. ff. ad. l. acquili. ſi ſeruus ſeruum. §. fornicarius. hu. quibus. ſ. tẽporibus licet pmiſerit ſingulare. uel potius quibus. ſ. nobis. ꝛ eſt relatio ad intellectũ per illã dictionem. noſtri talis relatio inuenit. xxiij. q. i. pudẽda. ubi dicit radice apoſtolica. a quibus. ſ. apoſtolis hu. corpora. hoc bñ uerum eſt ad litterã. naꝫ terra malos homines nunc educat at ꝓ paſſillos. nã imbecilles ſumus. C. de p̄ſcrip. xxx. an. l. vlti. ꝛ labunt cũ mundo labente. eẋ de hereti. uergentis. lau. et etas v̄. ꝛ ij. ratio eſt qꝫ ꝓmoueri poſſit. micinã v̄. diſpoſitiõe. alias diſpẽſatione. ꝛ ita ponit lau. vñ nota qꝫ nõ qcqd i hoc opere cõtinet eſt ius. ſm lau. ¶ in. i. gl. ibi ſit equitas. adde immo fuit diſpenſatũ. ut. ĩ. pꝫ. ꝛ. ĩ. §. ꝓi. ꝛ no. ẽ. di. ꝓi. c. i. ¶ in ea. gl. ibi ꝓponitur. adde. ſed hu. hec oĩa de diſpenſatione intelligit. illud aũt. xxv. diſ. c. ſi. eſt ius cõe. ſed illud põt ꝛ debet relaxari cũ cauſa aliqua diſpenſationẽ ſuadet. Et qđ hic dicit nõ patit manere cenſurã. uerũ eſt rigidã ſcꝫ ꝛ indiſpenſabilẽ. ꝛ eſt ius qđ concedi põt ſed peti non põt. ar. xvij. di. culogijs. vñ etiã poteſtas romane eccleſie dicit neruoſa. quia nõ frangit in diſpenſatõne. l. di. abſit. licet in cortice vulneret. xxij. q. iiij. c. ipſa pietas. lau. ¶ in gl. alibi dicit. ibi optionẽ. adde. de hoc no. xxi. q. ij. in ſumma. ¶ in ea. gl. ibi ul non. adde. ſub. ut no. in pre. c. cos. ¶ in ea. glo. in ſi. adde. forte hec expoſitio eſt melior. vñ dicebat lau. qꝫ forte ipſa mulier ancilla hoc uolebat ꝛ petebat. alioquin nõ videt cogẽda xxxij. di. ſeriatim. ꝛ xxxij. q. i. integritas. ſm lau. uel dic ꝓſeſſura ſi noluerit. ad quid enĩ erat neceſſariũ ut ꝓfiteret ſi non cogeret profiteri cõtinentiã cũ retruderet in monaſteriuz ad penitentiã agendã ubi ꝓpetuo cogẽda erat viuere cõtinenter ſm hu. hoc adde ꝛ videas qđ no. Ray. in ſũma ti. de ſcãdalo ꝛ ꝓplexitate. §. itẽ pone ꝛc. Hoc ex diſpẽſatiõe. ſ. ut aliquis ordinet in diaconũ talis uel ad aliquẽ ordinẽ ꝛc.

Si quis. in clerũ. i. ad nullũ ordinez clericalẽ hu. ſic i. q. i. §. ecce. ſi clericus v̄. hoc non ſolũ. ¶ in. i. gl. ibi ut illud. adde. ſub. ꝛ illud. i. q. vij. ſi quis oẽm. ¶ in ea. gl. in ſi. adde. uel intellige de his quoꝝ peccata ſũt notoria. quia ſi eſſent manifeſta ꝓcta penitentia poteſt epus

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

dispensare.ex de tempo.ordi.quesitum.in prin.t io. de san. ¶ Quod ergo.hic incipit.iiij.ps huius di. in qua probat per sex auctoritates sanctorū patrū.q nullus epūs debet ordinare biganuz uel vidue maritū illitteratū.penitentē obnoxium curie.nec illū qui cognouit uxorē suā postq̄ sciuit illā adulterā.io.de san. Et hoc sic continua. Dictū est.s.ca.fraternitatis.q ille qui fornicatus est pōt ,pmoueri sed quia videbat contrariū ei quod dictū est.s.xxxiij.di.maritum. t.c. laici.dicit magister quare hic constitutū fuit.fm b.t meretrice idē est fm hu.dic ut no.de pe.di.ij.si enim.v.petrus.gregorū.xxxij.di.maritū.t iunio.xxxiij.di.laici. ul prohibetur v.uel quia v.secunda solutio t bona.uel quia v.utrūq̄ duo prima.c.sequentia referunt ad primū sez q corrupta tē.tertium t quartū referunt ad fm.i.q meretricari tē.h. ¶ in gl. i.in fi.adde.ut.s.dixi ,pri.maritū.sz hoc ideo dicit. ut introducat illa duo.c.j.c.si cuius.si laici.io.de fa.t hu.

Durandum.virginē quia est corrupta. t hoc respic s.§.,pri.v.uel quia. ¶ in.i.gl.in fi.adde. ad hoc qd leg.t no.xxxij.di.c.nemo.xxviij.di.quia sunt. xxxij.di.seriatiz.lxxvij.di.quicūq̄.t.j.c.c.pmissis.

Recipimus illicitas.hoc eniz dicit in consecratiōe ex de ser.nō ordi.cōsuluit.iau.virginē.sic.s.c. ,pr. t.xxxij.di.nemo.ubi de hoc. t ,ppter hoc inducit c.s.§.pri.qualibet sic.i.q.i.§.ecce.si clericus.sic.xxxvi.di.c. i.uel penitentē.l.di.ex penitētibus.uel curie ex de obli.ad rati.c.i.cōditioni.liij.di.si quis ,pmouere amplius.uel idē repetit. ¶ in.i.gl.in fi.adde.t.i.q.i.§.ecce si clericus. v. b sol. ex li.vi.de tē.or.nullus.v.pena imponat talē ordinati. ¶ in glo.iam ordinatos.in fi.adde.ar.ff.de uer,obli.doli clausula.ff.de alimen.lega.l.alimēta.iauī.

Si cuius.hoc.c.t sequēs respiciūt finez.§.,pri.pre. nō potest.j.c.i.q si in clericatu v. causa debet quo ad carnale cōmertiū sub conditione dico si vult ,pmoueri uel ministeriū susceptū retinere.non eni cogitur eam dimittere si nō vult sed non ,pmouebit decetero.nec remanebit in ministerio ecclesiastico fm hu.si uero v. concilū martini.iste fuit canonū reuocator.t dicit idē quod est dictū in.c. proxi.pre. ¶ in.i.glo.ibi puniat.adde.sub.qō fieri non dz ut videt.xvi.q.vij.inuentū.lvi.di.satis.lxxiij.di.gesta. ¶ in ea.gl.ibi maritus.adde.qō iste talis siue clericus siue laicus repellit ,ppter sacramenti defectū.sicut bigamus. non eni est vnus vnius.vñ maritus vidue corrupte hac rōne compellit. q tamē dicit istum repellendū ,ppter adulteriū uxoris uerū est quādo eam cognouit post cōmissum adulteriū siue scienter siue ignoranter.siue cum poterat ei ,pbare adulterium .sive cum nō poterat fm hu.iau.t Ray.nā sicut in viro requritur q sit vnus vnius sic etiam requirit q uxor sit vna vnius. idest q carnē suam in plures nō diuiserit fz eos. sed licz iste qui cognouit adulterā non possit ,pmoueri .potest tamē uti ministerio ante susceptō t legitime adepto si tamē potest eam de adulterio cōuincere t dimittere.si uero post adulteriū ez non cognouit si potest eā cōuincere t vult eam dimittere t susceptis potest uti t ad maiores ordines ascendere fm hu sed b.intelligit quādo scienter uxor a viro cognita est post adulterium.qō dic ut no.ex de biga.c.ij.t idem no.vin.e.ti.c.iij. t vide quod no.xxxiij.q.ij.placuit. ¶ in ea.gl.ibi corrupte. adde.ut.s.di.proxi.maritū. ¶ in ea.glo.ibi ,pmouet.adde idem tenet hic iau.dicit io.de fa.forte hoc non est uerum.ar. xxxij.q.i.in cōiugio.sed hoc nō obstat.j.c.c.si. quia loquit quādo non sunt facti vna caro.t ita ex facto uxoris vir non polluit.sed quod hic dicit etiam approbat.s.i.di. ius naturale.in gl. ¶ in ea.glo.ibi sed uxorē.adde.xxxij.q.i.§.q si. cū duobus.c.se. ¶ in ea.gl.ibi ,pposuit.adde.ubi de hoc.t ex de adulte.c.vlti.ibi videas. ¶ in ea.glo.ibi non est matrimoniū.adde.xxix.q.ij.si quis in le.sub.t ideo peccat mortaliter eam cognoscendo fm hu.t iau.tamen ibi b.t hosti.aliter intelligunt. ¶ in ea.glo.ibi cognoscendo.adde.sub.quia in hoc non peccat fm b.t iau. ¶ in ea.glo.ibi iniuriam faciat. adde.sub.quia tūc peccat mortaliter fm hu.t iau.qui hic residunt in hac sentētia.sed hec videt miranda snia sez q fiet iniuria uxori adultere si ei per maritū debitū non reddat cum eoipso q alter coniugz fornicat alter sibi possit ut videt debitum denegare.ut ex de adulte.c.vlti.sed dic hoc esse uerum ut ibi no.sed fit publice fornicatio.de hoc etiā no.xxxij.q.i. si quis. Et nota q si quis ,ppter publicam fornicationez dimittat uxorē t sacrum ordinem postea suscipiat t in sacro ordine fornicetur non propter hoc fit reintegratio ipsius matrimonij siue non sit mutua cōpensatio fm gra.na. Ratio ē fm eum q talis mutauit statum.t est opti.arg.ff. de mino.si ex causa.§.papi.t quia nouus videt esse homo.ff.de adi.le. l.si seruus legatus.§.vlti.in fi.t nota quasi simile ex de puer sio.cōiug.ueniens.in fi.nec obstat ex de adulte.c.si. t de diuor.c.ex litteris.cū similibus.vbi dicit q ex supueniente delicto alterius alter recuperat seruitutē amissam.naz loquūtur ipsis in eodē statu existentibus. ¶ in ea.gl.ibi nabuchodonosor.adde.alias incipit.c.uasis ire. ¶ in ea.glo. ibi habet facere.adde.ad idem de pe.di.ij.si enim.v.liberi.xv.q.i.illa ¶ in ea.glo.ibi qui hominē.§.vlti.adde.ad idē ex de bap. maiores.§.sed adhuc. ¶ in ea.glo.ibi accusare.adde. sub. si aliter diceret esset lex uel preceptū iudicis iniquū qui ez il laquearet.xxvij.q.i.de viduis.ex de resti.spo.litteras.fm in noc.qui ita no.ex de sen.excō.inquisitioni. nam fm g.na.si ad mandatū iudicis reddit debitū non peccat nisi faciat cōtra conscientiā.ex de resti.spo.litteras.ne per hoc fit sibi pre iudiciū.arg.xxiij.q.iiij.qui peccat. ¶ in ea.glo.ibi.q.i.si qs adde.de hoc.e.q.c.i.t.xxxij.q.ij.placuit. ¶ in e.glo. in fi. adde.incipit questio.quidā contraxit cum virgine tē. t est q stio dominicalis.iuxta prin.questionū.t ibi soluit.q licz io. videat sentire q ,pmoueri possit.ipse tamē bar.credit q ammodo ,pmoueri non poterit quia t si per violentiā aliqua sit corrupta inter virgines ammodo nō poterit psecrari. xxxij. q.v.ille autē famule.a simili.nec iste si per violentiā etiam cognouisset corruptā poterit promoueri.si uoluit ,pmoueri potius debet pati excōmunicationē licet peccasset debitum nō reddendo fm b.brix.t idē sentit hic io.de fa.arg.ex de sent. excō.inquisitioni.ubi hosti.ita no.t plene not.in summa de biga.§.qualiter bigamus .sub.§.fi.v.nouo.t q talis ,pmoueri non possit hic approbat hu.dicēs q talis qui se scit uxorem cognouisse post adulteriū si tacet t permittit se ordinari peccat.t idē dicit de bigamo t de marito vidue uel corrupte uel de criminoso.ut.l.di.ex penitentibus.xxiij.di.c.vlti.sed sniam io.videtur inno.sequi.,put no.ex de sen.excō. inquisitioni.t hoc cū ad mandatuz iudicis debitum reddit.et dicit hoc esse uerū ubi factū est adeo notoriū q nō possit inficiari tunc eni maritus uxorē sua auctoritate dimittere potest.ex d diuor.significasti.ar.j.ex de diuor.porro.

Si laici.abducat.ut.s.c.,pr.ubi de hoc.si uxor vf. si aūt v. ¶ Premissis. Sed queri.ij.ps incidenter.de bis v.rothomagen.videt q hec nō sit bona lra fm id qō no.i.q.i.uentum.in glo.i.

Si quis duxerit t cognouerit hu.eodem dicit ioff. eodem quo t bigamus.sed fm hu. potius intelligitur eodē ante t post.q.d.quo impedimēto impeditur si talem ducat post baptismū eodē impedit si eā ducat añ baptismū.s.defectu sacramēti vnitatis.excusus.s.a ,pmotione.q si non v.pro filijs sic ergo probato vno connexoriū probat t reliquū.ut hic.t no.xxxi.di.si laicus. ¶ in gl.i.defectu.adde.uel.i.impedimēto.iof. ¶ in e.gl.i fi.adde.t no. q qñz quis punit sine culpa aliqua ut h.t.xxvij.q.ij.q dormierit.qñqz punit rōne culpe.ut.l.di.qūtū.qñqz relevat culpa p culpā.ut.xv.q.i. inebriauerunt.qñqz relevat culpa rōe consequētis.ut.xxxij.q. iij.dixit. ¶ Prohibentur.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

D

Cognoscamus apostolū statuisse.i.ad thimo.iij.et ad titum.i.dericum in sacris ordinibus ioſ. ſortiſ dic q̄ qui habuit vnā de iure ⁊ illa mortua habuit aliam de facto bigamus reputaſ non ꝓpter ſacramenti defectum cū in ueritate bigamus nō exiſtat ſed ꝓpter intentionis affectū cum opere ſublecuto.eꝛ̄ de biga.nuper.fz Ray. Et dic de facto ꝓpter perpetuū impedimentū quod eſt inter taliter contrahentes.⁊ fm quoſdam benigna iterp̄tatione hoc intelligi poteſt de illo ſolo qui ſciens impedimentū cōtrahit taliter ⁊ de facto.nam ſecus ſi ignorans impedimentuz hoc faciat bona fide.arg.ad hoc opti.viij.di.cōſuetudo. ubi idē cognoſci poteſt.⁊ eꝛ̄ de de.exco.mi.apoſtolice.nec fz eoſ cōtradicit prędi.decre.nuper.⁊ eo.ti.a nobis.quia illa decretalis nuper.loquit de illo qui añ ſacrū ordinez contraxit cum vna ⁊ poſt ſacrū ordinē cum alia.ſicut ibi patet in ītegra. eꝛ̄ de ſen.exco.nuper.⁊ ſcienter peccauit cōtrahendo. vnd̄ dicit ibi ꝓpter affectū intentionis ⁊c.nā ut ibi no.tan. ⁊ goſ. ſola uoluntatis forma moueſ opus.arg.opti.lv.di.qui partez.et ꝓpter hoc forte bigamus reputaſ.vnde forte ſecus eſt de eo qui nō peccauit cōtrahendo qui excuſatur ꝓpter ꝓbabilez facti ignorantiam cū pene potius ſint reſtringēde q̄ laxāde. de pe.di.i.§.hec autē uerba.fm rodo. Sed quid de eo qui ſimul habuit duas ſponſas.aut vnam ſponſam ⁊ aliaz uxorem ⁊ quidem ſi ſimul eas habuit ambe ſunt infames.ff. de bis qui no.infa.l.quid ergo.§.eſt autem.ſed diſpenſationez cum eis non reperio.ſed ſi diuerſis tēporibus nō obeſt.eꝛ̄ d̄ biga.debitum.in fi.fm vin.qui ita no.in prę.decre.nuper. ¶ in.ij.glo.ibi intellexit.adde.⁊ lex dicit q̄d̄ ex mente legis eſt ꝓinde accipiendū ac ſi ex uerbis legis eſſet.ff. de uer.ſig. nominis.§.uerbum.dic ergo.addidiſſe ſcz expreſſe.nā quo ad intellectū apoſtoli nihil addiderunt fm lau.uel dic ut dicam in.c.hic alle.per io. ¶ Similiter.hic incipit.v.pars.in qua dicit q̄ qui cōtrahit cū ancilla uel cū ioculatrice non poteſt fieri epūs uel preſbz.io.de fa.

Si quis intelligere h.ut.ī.e.c.ſi. abiectā.i. repudiatam hu.accepit in matrimoniū h.aut meretricē.ī.e. uidua.nō poteſt de iure hu.ex numero eoruz.i. generaliter ex numero dericoꝝ hu.⁊ pe.ſic habes hic q̄ talis cōtrahens irregularis efficit.de hoc etiam no.xxix.q.i.c.i. ſacro ideſt eccleſiaſtico. ¶ in p̄ma glo.ibi ſacerdocij. adde. ſub.⁊ dignitatem.arg.C.de incеſt.nup.humilem.fm lau. uel dic ut le.⁊ no.i.q.i.§.ecce.ſi clericus.ibi videas. ¶ in ea.gl. ibi ſacramentū.adde.i.tale matrimoniū non videt plene deſignare chriſti ⁊ eccleſie ſacramentū fm lau.⁊ hu. ſed fm ioſ. iſta ceſſant.qui dicit.ancillam ſcz alienā non ꝓpriam.uel ancillam ſcz coꝛruptā ſuam uel alienā.nam ſi ſuam ancillā virginē ducit in matrimoniū hoc ipſo libera eſt.ut.ī. dicitur ergo non videtur cauſa prohibitionis fm ioſ. ¶ Que autem. hic incipit ſexta pars huius di.io.de fan. hoc autem interſerit cauſa precedentis.c.fm hu.

Vidua.ut hoc melius intelligas dic q̄ vidua dicit que a viro idua.i.diuiſa uel ſeparata. naz iduo as dicit ſeparare uel diuidere.⁊ dicit ſic ab idus q̄d̄ ē diuiſio uel ſeparatio fm polli.⁊ dic vidua ſcz ex cuius copla quis impedit hu.ioſ.maritus eſt qui eaz cognouit hu. ⁊ dic i.quinq; in ea geſſit maris ritus eā carnaliter cognoſcendo. fm lau.meretrix v̄.a merendo ſtipendia libidinis fm papi. ¶ in gl.que admiſerit.ibi admiſit.xl.adde.aliquādo decez dicunt multi.in auten.de trien.⁊ ſemiſ.circa p̄in.coll.iij.aliq̄ duo.ut inſti.de iure pſo.in fi.de conſe.di.ij.relatū.⁊ facit q̄d̄ le.⁊ no.eꝛ̄ de re.ec.nō alie.ad noſtrā. ¶ Sed poſtea. h̄ incipit.vij.ps huius di.in qua ponit quō olim cuz bigamis diſpenſatū fuit ut ſubdiaconi eſſent.io.de fa.

Si ſubdiaconus.epiſtolā alias apoſtolū.i. officiuz ſubdiaconi nō exerceat. Qualiter hoc.c. intelligat Gratia.habeſ.xxxi.di.§.vlti.ī fi. ¶ in.i.gl.in p̄n. hoc ex diſpenſatione ſed de iure ⁊c. ¶ Neceſſitati ad ſubdiaconatū.ſed videſ cōtra eꝛ̄ de biga.c.ij.ſed potius cōcordat ⁊ eo.ti.c.i.nam eo q̄ prohibeſ diſpenſatio ut bigamus ad ſacros ordines non aſcendat.per cōſequens innuit de minoribus ordinibus.xxv.di.qualis.⁊ ibi no.innoc. q̄ papa p̄t diſpenſare uſq; ad ſubdiaconatū.ut in.c.ſe. ſi autē ꝓmouea tur ad ſuperiores caracterem ſuſcipit.ſed non licet diſpenſari in epiſcopo fm eum.⁊ quod plus eſt ibi no.dn̄s goſ.q̄ non eſt contra apoſtolū ſi cum bigamo diſpenſeſ.quia apoſtolus non ꝓhibuit diſpenſari q̄ꝫ ꝓhibuit bigamum ordinari. nā ⁊ apoſtolus ꝓhibuit criminoſuz ordinari.xxv.di.§. nūc autē.⁊ tamen epiſcopus diſpenſat cuz tali ab adulterio citra eꝛ̄ de iudi.at ſi.nec eſt hoc contra apoſtolū ſed ꝓter. ul dic fm eum papā poſſe diſpenſare cum bigamo nō obſtāte prohibitione pauli.quia papa eſt maioꝛ paulo in adminiſtratione.xx.di.§.i.papa enim eſt loco petri qui maioꝛ fuit paulo ī adminiſtratione.ij.q.vij.puto.uel dic fm eum in ſe.c.dicitur diſpenſari poſſe cū ſubdiacono ſiue in ſubdiaconatu qui fz primitiuā eccleſiā non erat ſacer ordo.xxxij.di.eos.ſed hodie ſecus.⁊ adde quod dicā in.c.ſe.⁊ quod dicam.xxv. q.i. ſunt quidā,ubi de hoc ⁊ ibi videas.

Lector.aut ſi neceſſitas v̄.nihil.hoc ideo dicit.quia apoſtolus non videt prohibuiſſe expreſſe niſi de epiſcopo preſbzo diacono. ⁊ ideo diſpenſatio uſq; ad ſubdiaconatū non videtur eſſe contra regulā apoſtoli. ſz ſi fiat ad diaconatum uel preſbzatum aperte videtur eſſe contra regulam apoſtoli. Et hec eſt ratio quare martinus ultra noluit diſpenſare fm hu.⁊ lau.adde quod dixi.s̄.§.ꝓxi.nihil autem.s̄.ex vi iſtius uerbi nihil autem.s̄.dicunt quidam q̄ epūs poteſt cū bigamo diſpenſare uſq; ad ſubdiaconatū excluſiue exigente neceſſitate.non enī iſtud poſſet intelligi d̄ papa.quia martinus cuius eſt hoc.c.non potuiſſet imponere ſuis ſucceſſoribus legē cum non habeat par in parē imperium.eꝛ̄ de elec.innotuit. Si obijcias q̄ nō licet epō contra apoſtolū diſpenſare.ipſe reſpondet ut dixi.s̄.§.ꝓxi. Alij dicunt ⁊ forte uerius fm Ray.q̄ hodie nō licet epiſcopis diſpenſare cum bigamo.qa ius expreſſum eſt q̄d̄ ꝓhibet eis diſpenſationē.eꝛ̄ de biga.nuper.ad idez facit eo.ti.c. ſuper eo. l.di.ſi quis viduam.⁊.c.non cōfidat.ibi dicaz.⁊ ibi videas. ſed hoc non tenet iſtud.c.lector.niſi forte quo ad mīoꝛes oꝛdines in quibus credit ipſe Ray.q̄ ipſe poſſet diſpēſare ꝓpter neceſſitatē.ar.s̄.c.ſi ſubdiaconus.⁊ hoc.l.di. placuit.in p̄in.de hac materia no.xxvij.q.i.quotquot.⁊ plene eꝛ̄ d̄ biga.ſuper eo.ibi videas. Nota tamē q̄ tho.ſuper.iiij.ſententiaruz.di.xxvij.q.vlti.dicit q̄ bigamie non eſt adiuncta irregularitas de iure naturali ſed de iure poſitiuo.nec ē de cēti alibus ordinis q̄ aliquis nō ſit bigamus.q̄d̄ patz ex hoc q̄ ſi aliquis accedat ad ordines ſuſcipiēdos ⁊ ordinetur caracterem ſuſcipit.ut.l.di.quicūq;.⁊ ideo papa p̄t in tali irregularitate totaliter diſpēſare. ¶ in.i.glo.ibi diſpenſauit.adde. ſcz uſq; ad preſbzatum.tēporibus noſtris facta fuit hec diſpenſatio ſed forte ibi fuit plus facti q̄ꝫ iuris fm hu. ⁊ ideo docebat nicolaus furioſus q̄ cum bigamo diſpenſari non p̄t ultra q̄ꝫ in hoc.c.dicatur nec reciperet caracterē.ſicut nec aſinus. Sed ipſius opinio cōfunditur.l.di.quicunq;.fm lau. vnde dicebat hu. ne videamur diminuere potentiam pape. dicamus q̄ ⁊ de iure poteſt ultra diſpenſare. vñ dicebat lau. q̄ papa p̄t cum bigamo diſpenſare contra apoſtoluz quia ipſe eſt maioꝛ poteſtate apoſtolo.xxij.di. ſacroſancta. Item quia talis prohibitio fm pe.de.nō eſt facta a deo ſed ab homine.⁊ ideo papa non aſtringitur cum eius poteſtas nō ſit ab homine ſed a deo.eꝛ̄ de iudi.nouit. ¶ Quibus autem. hic incipit.viij.pars huius di.

Preſbyteri. uel ꝓ ⁊ hu.deiceps.i.ceteri.h.nuptiaꝝ ubi.ſ.fiāt q̄ ſequūtur alias nō eſt eis interdictū.io. de fa.⁊ h̄ ꝓbat lr̄a ibi.ne auditus ⁊c. nec his ſcz nuptialib⁹.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

esse intelligit io.hu.t lau.s.e.in summa.in fi.cetib⁹. xvi. di. c.i.in fi.v.cetus.ne auditus.nota causaz prohibitionis qua cessante non videt eis prohibitu talibus conuiuijs interesse fm hu.sed arg.contra.xxiij.di.his igitur.in princ.sed dic q possunt interesse t ibi cōmedere si sint in loco priuato t segregato a strepitu t ludis fm hu.sed in publico nō. ut in cōtrario ibi dixi.obtutus.i.visus.spectaculoz̄.hoc referatur ad obtutū pe.uerboz̄.nam clerici obscenitatē uerboz̄ sicut et operum fugere debent.xxiij.di.his igit.bern.vnde q dicat. uerboz̄ refert ad uerbum p̄missum.auditus.si.ex de cōsue. c.ij. ¶ Vidua.hic incipit.ix.ps.intelligenda est. determiat quod dictū est.s.e.vidua.ceterum v.

Valentino.sic construe nullū obstaculū generetur. in promouendo.ad promotionē ualentini. clerico cui scz ualentino.mulier est sociata coniugali copula illa dico cuz alio ante uelata.xxx.q.v.nostrates.c.femine. non tamen illi.i.ab illo.nupta.i.carnaliter cognita.si.xxxiij. q.i.q autē. Sed virgo permanens post mortem tē. uel sociata post mortem eius tē.sponsi cū quo sponso erat uelata uel sponso referat.ad ualentinianū sic cum sponso scz cū ualentino tē.nullum obstaculū generet dico ideo.quia iterum uel quia.i.quāuis.illa accepit.uelamen iterū scz cum ualentiniano.i.quāuis ualētinianus accepit illam que oli fuit uxor alterius sed non ab alio cognita fm hu.uelata.xxx.q.v. nostrates.c.femine.articulum ꝓmotionis.obuiet institutis.ar. q aliquid inchoatū non haberet illum effectū quem haberz consumatum.si.l.di.is uero.lau.ex de biga.debitū.

¶ Distinctio.xxxv.

Quibus licet utrū v.t an.i.q̄ndo v.breuit a. xxvij. di.usqz huc. ¶ Sequit apostolica.i.ad thimo.iij.ad titū.i.c.sobrius.sobrius dz esse ordinādus scz in potu t in cibo.ex d vita t ho.cleri.a crapula. De potus sobrietate tantū tractat i hac di. De sobrietate ibi tractabit.j.xliij.di.t hoc ꝓpter.v. quia ebrietas coz aggrauat.t sensus clerici vigere debet.t es se tenuis ut hic sequitur. Itē quia luxuriosa res est vinum t contumelioſa ebrietas.j.e.luxuriosa. Itē quia est furiosa.ut j.e.uenter. Itē irrisioni exposita.j.e.sexto dic.v.lesa pietas ē tē.t generaliter quia omniū viciorū fomes est t nutrix.j.e.c. vlti. Et nota q quicqd inebriat statū mentis euertit.j.e.vino lentū.palea est.q ex auctoritate ueteris testamenti v.leuiti.x. ministri ab hinc usqz ibi.q autē. sunt uerba hieronymi sup primā epistolā ad thimo.hu.prohibent cuz sua vice deseruiebant tabernaculo hu.leuiti.x.vinum dictū est vinū qa eius potus cito uenas sanguine replet. iof.sicera potus qui proprie fit ex dactilis.dic ut.j.e.vinolentū.palea est.uel quia v. libidines.raro vidi continentē quē non vidi abstinentē. vnde noe v.in ebrietate.historia ponit.j.e.sexto dic.femora gene.ix.loth v.q in ciuitate fuit sanctus.sed in mōte peccauit. xl.di.quilibet.de quo habet.j.e.sexto dic.ibi ponit historia vicerūt gen̄.xix.q aūt v. ¶ in gl.i.in fi.adde.sub. t qui nec si respuerint deponent.ut.j.c.epūs.fm hu. ¶ in gl.piguis in fi.adde.de cōse.di.v.ne tales.hu.

Episcopus.alee.ludus autē scaccoz̄ nō ꝓhibetur q ibi potius humanū ingenium exercetur nisi ad pecuniā fm lau.deseruiens.no.iiij.uerba posita in isto canone.s.deseruiens.desinat.dānetur.cōione priuetur. Ex primo collige q si nō deduxit in consuetudinē nō sustinebit penā illius.c.sub.licet mortaliter peccet ludēdo fz hu. t sequaces. Ex secūdo uerbo scz desinat colligitur q si etiaz duxit in consuetudinē debet admoneri.t si admonitus vult cessare euitabit penā istam.debet tamen in utroqz casu agere penitentiā de peccato. Ex duobus vltimis uerbis colligitur q tale sit peccatū mortale t graue.cum tales pene nō sunt imponende pro leui crimine.xi.q.iij.nemo.t.c.nullus.t q̄ magnum peccatuz sit patet inter alia ex nouez que in talibus ludis attenduntur. Primū desideriū lucrandi.ecce cupiditas q̄ est radix omniū malorū.i.ad thimo.vi.t.xlvij.di. bonoruz. Secundū est uoluntas spoliādi proximū.ecce rapina. Tertium est usura maxima scz.xi.pro.xij.non soluz in anno uel mense sed in eadē die.ex de excess.prela.iter dilectos. Quarta est multiplicata mendacia t uerba ociosa t uana. Quintū est blasphemia.ecce heresis. Sextū est corruptio maxima proximoz̄ siue multiplex qui ad ludum concupiscendū de prava consuetudine cōueniunt. Septimū est scandalū bonorū Octauum est contēptus prohibitionis sancte matris eccle. Nonū est amissio temporis t bonorū que in illo tēpore facere tenētur.fm Ray.subdiaconus v.cantor.i. psalmista. similiter v. ¶ in glo.i.ibi perditur.adde.dicit hu.q qs tenet reddere qd̄ in tali uel in alio illicito ludo acquirit.alias non digne satisfaceret si reddere poterit.de hoc no.in pre.c. clerici.ubi ber.t hosti.tenent q pōt repeti.t idem sentit hic laur. qui dicit q peccat qui eam nō restituit. t illud uerū est si dānum uel furtum sustinet ille apud quē luditur impunitū est. uel etiam iniuria.ff.de alc.l.i.secus si collusores inter se rapinam cōmittant tunc datur actio.sed ille qui sociuz ludere cōpellit victus forte producit ibi in vincula.ff.e.l.i.fm la. ¶ in ea.glo.ibi dicunt quidam.adde.fm lau. ¶ in glo.ibi q nō adde.dictum fm hu.t lau.q in tali illicito acquisito transfertur dominiū.idem in usura.ut no.j.xiij.q.iij. si qs usuraz. ¶ in ea.glo.ibi possidentis.adde.ff.de condi.ob tur.cām. l.ubi autē.hec fuit opinio pla.t bar.de hoc plene no. Ray. in sum.rubrice de neg.secu.in fi.§.sed nūquid pōt repeti tē. ibi videas. ¶ in gl.nō ergo ibi uel deponāt. adde. ad h ex de cle.peregri.c.i.ubi de hoc.sed contra.xlvij.di.quoniam. t no.xxvij.q.i.nec aliqua.in.i.glo.not.q.

Hec exordio.i.principio uel initio. t hoc.c. inducit ad cōmendationē abstinentie t sobrietatis t ad detestationē ebrietatis.fz hu.humane.i.ab adā usqz ad diluuiū.nec dabamus gen̄.xviij.repudium.dicunt qdaz theologi q licet concessum esset q dare libellus repudij ꝓpter maius malum vitandū.nunqz tamē dare cuz fuit licitū. t hoc probat ex de diuor.gaudemus.§.qui autē.iij. di.§.officium.tamē in ipso libello repudij tria scripta erant.s. causa quare repudiebat dos quā ei dabat vir t licentia alij nubendi. Cause autē huius diuorcij erāt tres. Una ꝓpter fedilatē ut deutro.xxiij.c.si acceperit homo uxorē t eam habuerit t non inuenerit gratiā ante oculos eius ꝓpter aliquā fedilatē scribet illi libellū repudij.t dabit in manu illius.t dimittz d domo sua.ut.xxxiij.q.ij.nō satis. Alia erat ꝓpter odiuz inueteratuz.ut deutro.xxij.si duxit vir uxorē t postea eā odio habuit. tē. Tertia erat que implicat in bis duobus.s.timor uxoricidij.t hec tria sunt contra triplicē vnitatē matrimonij timor uxoricidij contra vnitatē nature.odiū contra vnitatez amicitie.fedilas contra vnitatē cohabitationis.preputia.preputiū est pellis que ante mēbrū virile extat.q.ante pudorem fm papi.quia pellis prepudat.i.precidit iudeis.vnde prepuciatus dicit habens preputiū incisum.sicut iudei qui dicūtur preputiati.t dicit preputium a preputo tas quod est superflua resecare.ita dicit hu.in deri.fm polli.t ita sumitur hic q̄uis hoc uerbum plures habeat significationes.in signuz scz debilitationis libidinose cōcupiscentie que plus vigz i illo mēbro. Item in fortissimū memoriale inter deum t hominem. vnde legit gene.xvij.hoc est pactū qd̄ obseruabitis inter me t uos.t uos t semen tuū post te circumcidet ex uobis omne masculinū in generationibus uestris.t ut dicit io.chrys.circumcisio potius sit in mēbro q̄ in alijs.ad denotandum q omne peccatū vitandū est.nam omne peccatū est libido large sumpto uocabulo.membrū uero illud precipue est instrumentū libidinis.t precipit tantū remoueri superflua pellis. ad denotandū q tantū superflua delectatio debet vitari pe.

ꝛ adde quod dicam. xxxij.q.vij. offerebat. cursu. i. processu. uel tramite uel modo. post diluuiū v̄. ꝛ dicit diluuiū q̄ omia aquis deleat. diluuiū grece cathecismus. latine tempestas fz papi. diluuiū a diluendo dicit. nimia scz inundatio aquarū uel destructio facta per aquā inundatione. legis mosaice. ge ne. xvi. c. suggeste alias ingeste. quasi expressiuū est ueritatis lau. sed nota simulitudinē fz hu. munus. i. deus munus dās pellicula enim illa non erat superflua. lau. q.d. non est uerū q̄ deus aliquod superfluū creauit in nobis. licet ex incisiōe pellicule videatur. ꝛ videas quod legit ꝛ no. lv. di. qui ptem postq̄z v̄. in fine. i. in ultima etate. lau. reuolat. i. reuolare fac. ꝛ redire. quidam libri habent reuelat. i. aperte reducit. fz me lior ꝛ uerior est littera. reuexit. i. ultimaz etatem ad primam. scz ea que in primo statu fuerunt. ꝛ in tertio reformauit et re duxit. s. abstinentia carnis ꝛ vini. q.d. nos tales esse uoluit. quales sancti patres in primo statu fuerunt. quia tertius sta tus concordat primo. vnde sequit expositiue. i. extremitatem ꝛc. fm h. Et nota q̄ hic habes tria tempora. s. tēpus ante le gem. sub lege. ꝛ post legem. siue tēpus gratie. que tria tēpora designant per tres v̄f. illius responsoij. Aspiciens de lōge. In primo dicit de terrigenis. i. de primis. qui non habebāt nisi legem naturalem. in secundo in israheliticis. in tertio de nobis. fm lau. apostolo. ad roma. xiij. vinum non bibere. contra. de conse. di. v. sint tibi. solutio tibi. permissio ℔ consi lium lau. uel dic q̄ utrunq̄z est consilium. fm hu. vinum v̄f. ℂ in. i. glo. in fi. adde. xxxi. q. i. quomodo. ℂ in gl. ut per ea ibi baptizati. adde. videtur q̄ male factum est. q̄z circum cisio est remota. nam indicta fuit a domino cum datiōe legis ut i hoc. c. ergo bona fuit. ergo male fecit qui eam destruxit. Dic q̄ hoc non sequit. dominus enī destruendo circumcisi onem induxit baptismuz. qui est multo melius. vnde ꝑprie loquendo circūcisio non est deleta sed impleta in suo signifi cato scz in baptismo. iuxta illud dominicū. non uenī soluere legem sed adimplere. ꝛ pone exemplum. Ouū est bonuz er go gallina male facit q̄ ipsum destruit occupando. sed nō se quitur. quia sic destruendo ouū inducit pullū qui est melior pe. ℂ in glo. ē. di. iiij. ibi aperiebat. adde. uel dic q̄ in prec. c. erit. dicit lex aliqua constitutio specialis que non debz im possibilitatē continere. sed hic dicit lex vniuersalis p̄ceptorū ueteris testamenti quā nullus implere potest quin in aliquo transgrederet propter multitudinē ꝛ contraria simul occurrē tia. ut. j. in glo. dicit fm lau. ꝛ hu. ℂ in ea. glo. ibi opus. ad de. ut exod. xx. c. ℂ in ea. glo. ibi puer. adde. geñ. xvij. ℂ in ea. glo. in fi. adde. hoc sentētialiter potest sumi de primo. li. regū. c. viij. ℂ in glo. tamen peccatū. in fi. adde. ideo dic du ricia. quia propter eorū duriciā hoc fuit eis permissum. scōz lau. ꝛ hu. alias cōcessa sunt diuorcia. fm hu. ℂ in ea. glo. q̄ est ibi de corpore. adde. ubi de hoc. ꝛ facit quod no. i. q. vij. donatū. arg. ad hoc. iij. q. iiij. beatus. in fi. xv. q. vi. nos sane torū. ex̄ de elec. quia diligētia. sed videt arg. cōtra qō no. fm sniam hu. iiij. q. i. in summa. in prin. xxv. q. ij. §. vlti. iuxta fi. ex̄ de uer. sig. abbate. in fi. ℂ in ea. glo. in fi. adde. itē hic ar. est q̄ medius status nō obest. nec qō factū est in medio tēpo re ex quo res redit ad statū pristinū. ꝛ est ar. ad questionē de clerico qui impetrauit priuilegiuz ut archidiaconus fieret. et duxit uxorem. fm lau. ℂ in glo. i. in usu. in fi. adde. sic eccle sia tunc primū in usus humanos assumit cum dedicatur. ar. de conse. di. i. c. i. io. de fan. hu.

Luxuriosa res est. i. materia occasio irritamentū lu xurie. hu. cōtumeliosa. puer. xx. ebrietas. dicit boe tius in scholastica disciplina. ꝑpter coitum fit ebri etas relatiue necnō ꝛ ceterorū viciorū genera. vinū autez mo dice sumptū intellectui videt conferre acumen. nō modice au tem sumptū rōnez perturbat. intellectū ebetat. memoriā ener uat. oblitionē immittit. errorem infundit. ignorantiaz inducit. ꝛ ubi ebrietas ibi ꝛc. j. e. di. uenter. palea est. Et dicit Augu. de ipsa ebrietate. Ebrietas aufert memoriā. dissipat sensum. confundit intellectū. inuoluit linguā. oculos obfuscat. omia membra debilitat. vitam cōminuit. ꝛ omnē salutē exterminat ipsa tñ ebrietas est p̄clara. ꝛ de qua habet de conse. di. ij. i ca lice. omnis nō erit. i. nullus erit. hu.

Ecclesie epulas. i. opes. sunt aūt dicte epule ab epu lentia. ꝛ sunt priuatorū. dapes regū. fm papi. lasci uias. lasciuia dicit a luxu. ꝑphetic̄ scz michee. iij. c lautisqz. i. delicatis. opera. dicit greg. i pastorali. aliter admo nendi sunt gule dediti aliter abstinentes. illos enim semp su perfluitas locutionis. leuitas operis atq̄z luxuria. istos uero sepe impatientie alias itemperantie sepe uero superbie culpa cōmittatur. euangeliū. luce. xvij. lege. matḥ. xxij. an non v̄. far sis. i. impletis ꝛ ingurgitatis hu. iciuniorū. i. de iciuniis. ple nus enim uenter facile de iciuniis disputat. xij. q. ij. gloria. a postolorū loco. lxviij. di. quorū. xxi. di. in nouo. conuersatio nem. xl. di. non est. ℂ in glo. eternis. in fi. adde. ad idem cō cordat hu. dicens. q̄ vnū designat hec omnia. de spacios do mibus lautis conuiuijs ꝛ epulis. multo labore acquisitis. i. de eterna beatitudine. hec enim omnia vnū designant. s. eter nam habitudinē in qua quasi in domo speciosa quieti uaca tur ꝛ spiritualibus ꝛ iocundis epulis indulget. licet cū mlto labore ad ea veniatur. de talibus sunt isti ejciendi. i. ad talia non admittendi. fm hu. ꝛ io. de fan. ℂ in glo. i. ex toto. i fi. adde. uel dic tenebras. s. cordiū. exteriores. s. reddētes eos ex toto ex̄ lucē dei. ꝛ ponētes eos in sūma ceitate. ꝛ in talib̄ pe nis erunt reprobi post iudiciū. fm hu.

Inolentū. apostolus damnat. ad ephe. iiij. c. uetus lex. leuiti. x. c. ꝛ nume. vi. c. sacerdotes v̄. sicera v̄. fu ge v̄. apls. ephe. v. sponsa xp̄i v̄.

Uxuriā. vini p̄ceptio. puer. xxi.

Uenter. mero libidines. scribit hieron̄y. ad neoptia num si absq̄z vino ardeo. ꝛ adolescentie calore in flammor. libenter cauebo poculuz in quo est uene ni suspicio. ꝛ ysa. v. legit. Ue qui potentes estis ad bibendum vinum. ꝛ viri fortes ad miscendā ebrietatē. ꝛ idem vita homi nis minuet vino. ꝛ puerb. xx. qui amat vinū pinguia nō di tabit. ꝛ furor. ꝛ fm boetiū. ubi furor ibi nulla sapientia fz de sipientia peruagat. ꝛ idē quid de consorte vinoso pestis dete rior. ꝛ adde quod dixi. ē. c. luxuriosa.

Sexto die. bestie. bestie dicunt mansuete ꝛ domesti ce. a beth quod est domus ꝛ sto stas. uel bestie di cunt maiores ꝛ effere quasi uastie a uastando. i. le gendo ꝛ seuiendo. uel quia uasta. i. quia magna habent cor pora. sed hic generaliter bestie dicuntur omia animalia terre quorū tria sunt genera. scz iumenta. reptilia. bestie. Jumenta homini ad opus uel esus. q. iuuamēta. Reptilia ꝛ bestie sūt quasi in exercitiū. Reptilium tria sunt genera. scz trahentiuz ut formes qui se ore trahūt. serpentia. ut coluber qui vi costa rum se rapiunt. repentia pedibus. ut lacerte. fm hu. Ad ho rum omniū declarationē. vide questiones que ponunt in hi storia ꝛ gene. c. sexto die. ibi oīno videas. ubi. i. ex quo. bug. abus. i. culpa abi. lau. finis. xxxij. q. i. nuptie. mundi. i. crea toris creaturarū mundi. i. nil nouū postea aditum est. iā eni omnia creata erant in materiā ꝛ simulitudinē. vnde dicit q̄ tunc deus requieuit. i. cessauit ab operibus scz nouis. nil. n. noui fecit postea. cuius tūc non fecisset materiā ut corporum uel simulitudinē. ut animarū. q̄uis ergo deus quotidie no uas creat alias non tñ dicit eas creare de nouo ex toto. qa creat ad simulitudinē iam creatarū. q̄ sequit est ex expositōe hu. ibi. i. tunc. cepit. s. mundus. io. sua incremēta quo ad no ua. hu. feriari. i. cessare. per cibos. i. per culpā ex cibis uetitis contractā. hu. mundus minor. s. homo. hug. minui in bono virtutū per cōmestionē cibi uetiti omnes virtutes amisit hu. per quos. i. q̄bus habitis ꝛ incipiētibus cōmedi. nō enim p hoc notat cām sed tēporis p̄comitantiam. hu. ꝛ lau. angitur

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

maior mundus scz quo ad noua. Ut sciamus.ij. ratio. fm be. Sed est.ij.pars.c.fm hu.ieiunũ.i.abstinentia.illic.i. in paradiso.hu.constituit legẽ homini cũ dixit de omni ligno tẽ.hu.geñ.ij.c.coulqꝫ nemo v̄.i.nullus homo.hoc ideo dicit.qa iam diabolus prevaricaꝝ fuerat.uel forte ideo dicitur homo esse primo prevaricatus. quia hõi specialiꝫ t expressa lex fuit data quaꝫ prevaricatus.sed diabolo specialiter nulla lex fuit imposita.uel ꝓhibitio significata.hug.prima quo ad hoies.uel quo ad specialẽ legem.hu.est.i.fuit.io. inducũ fuit v̄.lex a domino.geñ.ij.post cibũ geñ.ij.c.infirmitatis qa statim post peccatũ cognouerunt t intellexerunt. t pcepe rũt fragilitatẽ suam.sepe enim peccatũ est quasi causa. quare homo se recognoscat.i.infirmitatez suam.xxxviij.di.qui ca. t.l.di.considerandũ.cognouerũt etiam adam t eua quidaꝫ qꝫ non ante scz disconuenientiã nuditatis t pudendoꝝ.vnde erubescẽtes fecerũt sibi perizomata qui iam erubescebant apparere nudi t mali.t hanc ꝯgnitionez hẽbant ex esu ligni scientie boni t mali hu.virtus.ꝑ hoc ostendit qꝫ maximuꝫ bonũ pvenit ex ieiunio.de ꝯse.di.v.sint cibi.sed ꝯtra.xli.di. qꝫ dicat.ubi dicit qꝫ iusticia non est in abstinendo.sed supplet tantũ nisi adsit equanimitas t uoluntas abstinendi. fm hu. in ieiunio.i.q̄diu abstinuit a cibo uetito pseuerauerit firmiter in virtute.hu.serpens.i.diabolus in specie serpentis.hu. gule.geñ.ij.gula.i.victũ.gule scz ingluuies.hu.expulit.geñ. ij.ad paradisum.i.ad salutẽ.i.ad bonũ.i.ad virtutem. vnde fuit dignus saluari t saluatus est.sed ad illam paradisuꝫ de qua est eiectus nũq̄ fuit revocatus.de pe.di.i.sicut primi.h. In principio.iij.ratio.fm be.noe.geñ.ix.c.plãtauit lambrusças terrã plantando.h.dedit.i.ostendit.hu.nautrã.i.naturalem modũ colendi vineã.i.per ministerũ suũ ostendit q̄liter vinea debeat excoli.ut sic fieret vinũ.hu.ignorauit primo qꝫ posset inebriare.itaqꝫ ignorauit.hu.ebrietas.i. pena ebrietatis hu.ebrietatis.ebrietas si assidua sit inter mortalia cõputat.fm augus.t habet.xxv.di.§.alias.v̄.de qbus. Sed circa hoc dicas qꝫ malũ ebrietatis siue culpa consistit in inmoderata t inordinata concupiscentia t usu vini. Hoc aũt contingit esse tripliciter. Uno mõ sic.qa nesciat potũ esse immoderatũ.t inebriare potentẽ.ut cũ nescit vini fortitudinẽ t hmõi t sic ebrietas potest esse sine peccato.sic noe credit inebriatus fuisse.ut colligit ex littera p̄cedenti. Alio mõ sic qꝫ aliqꝫ percipiat potũ esse potentẽ t immoderatũ.non tñ estimet potentem inebriare.t sic ebrietas potest esse cũ ueniali peccato.tertio potest contingere qꝫ aliquis bene aduertat potuꝫ immoderatum esse t inebriantẽ t tamen vult magis ebrietatem incurrere q̄ a potu abstinere.t talis ꝓprie dicitur ebrius.quia mortalia respiciunt specie nisi ab his qui per accidens eueniunt preter intentionẽ sed ab eo quod est per se intentuꝫ. t sic ebrietas est mortale peccatũ.quia fm hoc homo sciens t uolens privat se usu rationis quo fm virtutẽ operatur. t peccata declinat.t sic peccat mortaliter periculo peccandi se cõmittens. Dicit enim Ambrosius.vitandũ dicimus ebrietatem per quam tẽ.xv.q.i.sane.t adde quod dixi.xxv.di.§. alias v̄.de quibus.manebat.iiij.ratio.fm b.nõ esset hodie facias vim in uerbo.non esset hoc modo inducta scz per maledictionẽ t ebrietatẽ.hu.inuidia geñ.iiij.pietas scz paterna.ebrietas idest ebrius.tentant.i.inebriant.amplius hoc dixit propter Cham.qui grauius peccauit deridendo patrem q̄ pater inebriando hu.temulenta.i.vino plena. temetum est vinum lentos plenũ.inde temulentus plenus vino.hu.legimus.v. ratio fm be.loth geñ.xix.xv.q.i.inebriauerunt.origo.i.causa hu.at non.vi.ratio fm be. sed fm hu.est tertia pars.c.angelis quos rogauit abraham ut diverterent ad euꝫ.t paulũ comedendo confortarent̃ t assenserunt.festinans aũt abrahã precepit fare.ut de tribus satis simule faceret panes subcinericos. ipse tulit vitulum optimũ de armento.tulitqꝫ butirum t lac t̄ vitulum assatum t posuit cor̄ eis uerisimile est qꝫ hominẽs prius credidit quibus eternia parauit.postea angelos dei comprobauit esse. De cibo quem sumpserunt potest dici qꝫ masticando extinanitus fuit.sicut aqua calore ignis. Abrahan autẽ stabat iuxta eos.hoc habet in historia geñ. xviij.apparuit dominus Abrahe.t adde t videas quod dicam.xlij.di.§.i.vnde qđ dicit qꝫ vnũ adorauit. dic.i.maiorẽ reverentiã ei exhibuit.quia maior t honestior videbat.vnde primo vni singulariter.postea omnibus specialiter locutus est.sed post aliquibus iudicijs cognouit eos esse angelos. ut dictũ est fm lau.t ex eo qꝫ primo singulariter locutus est vni quẽ adorauit.t postea specialiter colligit qꝫ credidit vnitatem in essentia.t trinitatẽ in personis.fm lau. materia peccati.i.vinũ.io.sub.qđ quandoqꝫ est occasio t materia peccati.hu.deniqꝫ.vij.ratio.fm be.iob.mat.xi.qui enim .v̄.debet alienum.sic.l.di.t purgabat.t.c.quid est.t.c.cuꝫ exaudiero ¶ in.i.glo.ibi salomon.adde.eccles. xviij.c. ¶ in glo. fuit homo.ibi vulneratus.adde.i.obfuscatus t debilitatus t ipse additus est morti.t pene generaliter omnes res mũdane minorate sunt t deteriores facte. congrue intelligit de cibis priorum parentũ.potest t intelligi de cibo cuiuscunqꝫ qui comedit ꝓhibita.uel alias peccat in cõmedendo.fm hu. ¶ in glo.quia abscondit.in fi.adde.de pe.di.i.t uenit. ¶ in glo. ꝑma carnẽ.adde.alias iumentũ ponit pro predicatore.vnde dicit.producens fenum iumentis.i.predicatoribus. ut. xiij. q.i.§.i.v̄. Item ut ait prophetа. ¶ in ea.glo.in fi.adde.salꝫ qꝫ in multis prestat ministeriũ.quia omnia sine carne nõ potest facere quis.ut est in illis que percipit quis corporeo sensu.fm lau. ¶ in glo.i.effectus.ibi vini.adde.t fm hoc expone.regeneratricis.i.vini quod generauit ebrietatẽ t incestuꝫ ¶ in ea.glo.ibi qui deteriorẽ.adde.scz partus.t fm hoc expone regeneratricis.i.ebrietatis. Tu dic qꝫ non obstat eo qꝫ dictum est.t quod sequit.qꝫ is est sensus.qꝫ incestus qui fuit partus ebrietatis deterior est matre .scz ebrietate q̄ regenerauit incestũ.vñ expone regeneratricis.i.ebrietat̄,partus.i. incestus.io.de fa. ¶ in ea.gl.ibi in fi.adde.uel dic qꝫ pessimã generatricẽ utrãlibet filiaꝫ loth uocat.que estimatione sua regeneratrices humani generis erant.putabãt eni totũ genus humanũ quod eua mundo peperat per ignẽ qui sodomam combussit esse deletum.t ideo intrauerunt ad patrẽ ut nouo origine mundi hoies generarent.t fm hoc dic.partus deterior ipsis matribus uel peiores patre eorum filij fuerunt.scilicz moab quem genuit maior filia.t amon quẽ genuit minor filia ex loth. Dicit ergo ebrietas.i.ille loth inebriatus.origo idest causa incestus.vnde videtur fuisse malus. sed deterior fuit pessime.regeneratricis.i.ipsarum filiarũ.uterqꝫ partus siue filios scz moab t amon qui semper populũ dei persequebant. Uel sic vinum generauit ebrietatez.ebrietas generauit incestum.t grauius peccatũ est incestus q̄ ebrietas fm ioff. ¶ in glo.i.deus.adde.sub.qui intellectus est abrahaꝫ in illis tribus angelis.quia trinitatẽ personarũ t vnitatẽ essentie intellexit.sed nõne est ubiqꝫ sic non tñ per talẽ significationẽ quia illi tres angeli non sunt ubiqꝫ.hu.

Ante omnia.i.pre oĩbus.t sup omnia. t dicit hoc ad exagerationẽ t detestationẽ talis vicij. uel ante omnia que statuere debemus in hoc concilio quasi in prima actione huius cõcilij.t primo loco quia forte tũc temporis vicium hoc omnes fere occupauerat non ẽ vis.h. eum quem.i.is quem tẽ.t est tale quale illud.sermonẽ quez audistis non est meus.t sic ponit hic casus ꝑ casu. sic ex̄ de iudi.c.i.omniũ.xv.q.i.sane.h.fomes .quia non est malũ qđ inde oriri non posset nec comprehendit singula generum.et ita non est contra.xlvij.di.bonorum.lau.ut ordo. ut si est in sacris uel non.submoueatur.hoc obtinet quando est in sacris.ber.t.hug.supplicio.hoc obtinet quando est in minoribus ꝓstitutus.h.t sup hoc videas qđ no.ī.xlv.di.in sum. ibi dicã. ¶ in.i.gl.i fi.adde. de hoc ẽt no.xxiij.q.v.c.i.in fi.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

D

Distinctio.xxxvi.

Oportet q̄ contra uerba Hiero nymi usq; ibi. prudentē simplicitatis. vide quod legit & no. & qđ dicaꝫ. xxxix. di. c. i. stultitiā. vide qđ dicā xxij. di. de ꝓstantinopolitana. prudentē ꝑ. vide qđ dicā. xxiij. di. q ep̄s. in pri. ¶ in gl. cū eni. i fi. ad de. presbr uero non tenetur ista duo scire. ut arg. xxxviij. di. que ipsis. fm. A. & lauř.

Litteratos. aliqua ita q̄ scandaluꝫ generet. ex̄ de cor. vici. c. i. lau. immunitos. de his agitur. lv. di. & ḡ. xxxiij. di. precipimus. l. di. non confidat. q: litteris v̄. & vicios̄um v̄. in anima uel in corpore. sed hic loquitur de viciatione corporis hu. legalia leui. xxi. c. & xlix. di. c. i. et ij. & iij. similiter v̄. ¶ in. i. gl. in prin. adde. dicas q̄ ille q̄ omnino nesciat litteras ordinādus non est. laici tamē omnino illitterati cum fuerint monachi accipiunt primā tonsurā. ne videant discrepare in habitu ab alijs. fm hu. sed dic & videas qđ dixi. xxiij. di. phibite. paruꝫ scientes si spes est q̄ possint discere ordinari possunt minoribus ordinibus. sed si nō est spes q̄ possint discere nō debent ordinari. nisi forte in tali ecclesia que nunq̄ indigeret eorū promotione ad maiores ordines fm hu. nisi sint monachi uel heremite qui magis indigent contēplatione q̄s scientia. ad hoc. xvi. q. i. legi. fm inno. qui etiā no. ex̄ de elec. cum in cunctis. ¶ in ea. glo. ibi summa perfectio. adde. dicas q̄ alia litteratura requiritur ad ꝓmotionē episcopi. alia ad promotionē presbri. alia ad ꝓmotionē aliorū. epūs enim debet scire utrūq; testamentū. canones tā penitentiales q̄s alios. xxxviij. di. omnes. est enim iudex tam corporū q̄s aiarum. xi. q. i. de psona. presbr non est iudex nisi animarū. & ideo non exigit ab eo sciētia aliorū canonū sed debēt scire canones penitētiales. psalteriū & omelias & hmōi. xxxviij. di. que ipsis. in alijs uero non requiritur tanta scientia. nullus enī repellitur ab alijs ordinibus. iō. qa non habet scientiā canonū fm hu. Si vis hanc materiaꝫ latius ꝓsequi. videas quod no. inno. ex̄ de elec. cū in cunctis. ¶ in ea. gl. ibi sic arg. adde. de boc etiā no. xl. di. sicut. &. lij. di. c. i. & ex̄ de de. per sal. ꝓmo. c. i. ¶ in glo. ex indignatiōe. adde. xxxiij. di. maritum.

Qui ecclesiasticas. talis ꝓmoueri nō debet ad summuꝫ sacerdotiū. lix. di. si officia. casum eniꝫ appetit qui sic querit assensum. xlviij. di. §. i. & c. sicut. & tempoꝝ. i. per interstitia temporū. lxxvij. di. in singulis. diuinis idest ecclesiasticis. stipendijs. i. officijs. io. sed que dicūtur stipendia que dant bene meritis. sacerdociū. i. epatum. ij. q. vij accusatio. & non solū v̄. ambitio. i. ordinatio habita per ābitionem. ineffica. qa non ordinat. uel si fuerit ordinatus dic ineffica quo ad executionē. q. d. deponat. io. de sa. ¶ in. i. glo. ibi potestate. adde. distinguit lau. hic ꝓmouet aliquis. aut dignū. aut indignū. si dignū ex pertinacia deponit q ꝓmouet. ut. lxxiij. di. ubi ista. si indignū ex negligentia per annum missas non celebret. lv. di. nullus penitentē. si ex ptinacia aut ē psona suspecta. & ita hꝫ locū. li. di. c. i. tria. & c. q i aliquo. & lxxxi. di. tantis. aut nō est suspecta. & ita habet locuꝫ boc. c. qui ecclesiasticis. & l. di. ex penitentibus. hanc tamen di. exaudit quo ad hoc ut facilius uel nō facilius possit cum aliquo dispensari. nā de iure cōi quicunq; indignū ꝓmouet debet deponi fm lau. de boc etiā no. xxiij. di. tales. ¶ in ea. glo. ibi ordinē. adde. dicit hu. credo q̄ debeat ex toto priuari potestate ordinādi. ita. s. q̄ nullū possit ordinē cōferre. licꝫ in alijs eis reseruet epalis dignitas. & boc manifeste colligit ex canone. l. di. ex penitētibus. lxxiij. di. ubi ista. & i. q. i. si q epi. & intelligit q̄ hic & in pre. c. si q sit simplex relatio. & ē sensus careat eo ordine. i. careat ordinatione. i. potestate ordinādi & executiōe cōferēdi ordines qua sunt abusi. fm hu. Sed lau. stat illi dcere. ex̄ de tēpo. or. lras. pro snia hu. facit expres se eo. ti. uel nō est. ubi fm hosti. nō peccauit eps nisi in collatione diaconi. & tñ a collatione ordinum suspenditur. & ibi intelligit hosti. ordinū scz omniū. ut sit indiffinita ibi prolata. quāuis circa penā que odiosa est large interpteť. ex̄ de priui le. quia circa. fm hosti. vñ ibi no. gof. hic ꝑ intellectus illi. c. xxxvi. di. qui ecclesiastic. nā q̄ dicit careat eo ordine. expone. i. potestate conferendi ordinē. imo oēs alios ordines. ut ibi dicit fm gof. Sed vinc. ibi scripsit hoc in eo quod dicit. a collatione ordinū aggrauat penā. quia graue fecit delictuꝫ alias a collatione illius ordinis in quo deliquit debent suspendi. ut in boc. c. qui in ecclesiasticis. & in pre. c. lras. fm vi. & forte ista snia ucrior est. cū sit canon penalis. & facit opti. ex̄ li. vi. de tēpo. or. nullus. in fi. ubi tantū punit in collatione illius ordinis in quo peccauit. & adde quod dicam. vij. q. i. episcopus. in addi. alij dicunt cē. ¶ in ea. glo. ibi si q. adde. ibi de boc. ¶ in ea. glo. ibi deponi. adde. cum in boc casu. sit penarū uarietas. forte minor est amplectenda. l. di. eos. ff. de pac. minorē. fm lau. uel dic ut no. xxi. q. ij. in summa. i fi. ¶ in ea. glo. in fi. adde. videtur q̄ ista decre. nihil faciat ad ꝓpositum cum ibi loquat de collatione beneficij. hic aūt de collatione ordinis. sed forte io. respexit lram ipsius decr. ubi dicit qui deo & ecclesijs. forte vim fecit in eo q̄ illa duo simul ponunt. alias nil facit illa decre. ad ꝓpositum. ¶ Ecce q̄. in boc. §. probat Gratia. xiiij. rōnibus uel auctoritatibus q̄ episcopus debet esse peritus in litteris. vnde in ueteri testō v̄. exod. xxviij. c. rationale. hoc erat quoddam ornamentū pōtificale quadrangulū habens mensuram vnius palme. & cōtinens. xij. lapides auro inclusos per. iiij. ordines. tres tātuꝫ per singulos in quibus erant sculpta. xij. nomina filiorū isrl. fiebat autem ex. iiij. scz purpura & cocio bisso. & bisso retorto. & auro iacincto. in hoc rationali continebāt hec duo noīa scripta manifestatio & ueritas. uel doctrina & ueritas. ul iudiciuꝫ & ueritas hu. Erat aūt rōnale q̄drangulū significās qđ dz discernere inter. iiij. inter uer̄ & falsum. ne deuiet in credēdis inter bonū & malū ne deuiet in agendis. Erat aūt duplex. q: dz discernere pro duobus. pro se videlicet & populo ne si cecus cecū duxerit ambo in foueā cadant. ut luce. vi. de pe. di. vi. §. vlti. xxxviij. di. que in ipsis. in fi. Habebat. & iij. ordines. lapidē significās. q̄ pōtifex dz habere. iiij. principales virtutes. scz iusticiam. fortitudinē. prudentiā. tēperantiaꝫ In singulis aūt ordinibus habebat tres lapides significās q̄ pōtifex in primo dz habere fidē spem & charitatē. In scō modestiā mansuetudinē & benignitatē. In tertio pacem misericordiā & largitatē. In. iiij. vigilantiā sollicitudinē & longanimitatē. Per lapides enī figurant virtutes. fm istud. Alij edificant aurū argentū & preciosos lapides. fm inno. tertiuꝫ scribebat. leuiti. viij. c. hinc etiā v̄. idest ad probandū q̄ epūs debet esse peritus. & sic debet supplere in omnibus. vectes. i. prelati. hu. exod. xxv. & xxvi. c. archa. i. ecclesia. hu. xxiij. q. i. quia. lau. annulus. per annulos sacra scriptura intelligit. h. portanda. leuiti. x. moza. exod. xxvi. uectibus. i. peritis. ecclesia. i. fides ecclesie. semp debent. simile. xxxi. di. si laicus. i fi. hinc etiaꝫ v̄. spiritus sancti. a quo omne datum optimuꝫ est. i. q. ij. q̄s pio. percepit. ij. regum. xxij. & xxv. c. salomon v̄. impetrauit. iij. regum. c. iij. iuxta principium. & iij. paralipom. c. hinc etiam v̄. ad hieremiam. i. c. regna. idest super laicos in inferiores & superiores. & in quacunq; dignitate sint sequit in auctoritate. ut euellas & dissipes & edifices & plantes. ut ex̄ d maio. & obe. solite. §. potuisses. hu. quod sic expone fz hug. euellas scz peccata ab obedientibus dissipes scz inobedientes. s. deponēdo a dignitatibus. ex̄ de heret. excōicamus. ij. ex̄ de sen. excō. nouit. c. graue edifices fideles baptizatos. p aliorū sacramentoꝝ ecclesie admīstrationē & uerā ꝑdicatiōeꝫ ac honestā conuersationē inserendo grās & virtutes. ex̄ de sac. ite. c. vlti. ex̄. de of. archipres. officiū. ex̄ de of. ord. inter. xl. di. multi. & plātes in ecclesia dei. s. infideles nō baptizatos p ꝑ-

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

dicationē ⁊ baptismi ablutionē. de cōse. di. iiij. ꝑ totum. ex de bap. ꝑ totū. hinc ⁊ malachias v. ij. xliij. di. c. i. v. hinc ꝑ malachiam. custodiunt. i. custodire debēt aperire sacrā scripturā. ⁊ loco ⁊ tēpore occultare. xliij. di. c. i. Item habet. xi. q. i. c. sacerdotibus. ex de here. cū ex iniuncto. ⁊ sic nota q̄stum ad hoc scz q̄stum ad docendū lex erat in manu sacerdotis. Item q̄stū ad iudicandū ⁊ discernendū inter lepram ⁊ leprā. de pe. di. i. §. ex his. alias incipit. §. deniq;. Item q̄stum ad operāduz aliter eius doctrina reprobat. nā fm grego. cuius vita despicitur tē. iij. q. vij. §. item testatur tē. Item ut ab alijs faciat eā obseruari. vñ apostolus ad thimo. argue obsecra tē. xlv. di. c. i. Item q̄stum ad regendū scz ut per eā populū regat. vnd rector appellat. xliij. di. c. i. in prin. vi. q. i. ex merito. ⁊ epūs. i. supintendens ꝑpter curaz. viij. q. i. qui epatum. ⁊ act. xx. di. attendite nobis. i. vniuerso gregi. in quo nos spiritus sanct posuit episcopos. vij. q. i. suggestū. xciij. di. legimus. exgrunt scz subditi hu. eius sacerdotis hu. angelus. i. nuntius. vide quod dicā. xiij. q. ij. fatendum. hinc idē v. audiens luce. ij. c. usurpare. i. assumere. sic in bona parte accipit. xxxiij. q. ij. §. h quāq;. hu. hinc ⁊ sa. v. ait ecclesiasti. c. iij. loquēdo vide qd dicam. vi. q. i. ex merito. hinc etiam v. ait in apocalipsi. c. fi. ⁊ matth. x. c. hinc etiā v. misit dicens matth. x. c. serpentes. simile. xvi. q. i. si cupis. ⁊ videas quod ibi dicā. Et nota q̄ ysid. dicit q̄ oēs serpentes natura frigidi sunt. nec percutiunt nisi q̄n calescunt. vnde uenena eorū plus die q̄ de nocte nocent torpent enim noctis algore. ⁊ inde est q̄ quicunq; ueneno serpentis percutit primo obstupescit ⁊ postea ubi calefactū ipm virus exarserit hominē statim extinguit. serpentes autē ut dicit plinius diu viuere dicunt. ⁊ dicit pithagoras de medulla hominis mortui serpentes creari fm polli. sic etiā v. apparuit marci. c. vlti. cuntes mat. c. vlti. vñ cum v. uellet iob. vi. turbis. apposuit io. vi. sacramēta legis. i. occulta secreta. uel hoc ideo dicit. q; dicta legis ⁊ ꝑphetarū ex maiori parte fuerunt sacramenta. i. significātia hu. hinc etiā v. ait. i. c. iij. oi poscēti bono zelo. ne sit cōtra. xliij. di. in mādatis. ubi dicit q̄ quosdaz prudenter debemus eludere. hinc etiaz v. ad thimo. i. c. iiij. ait. ij. c. iij. attende. xxxviij. di. c. i. ⁊ ibi dicā. ex quibus v. sufficit quo ad alios quos instruere ⁊ docere debent hu. sacerdotes v. eneo ex precepto dñi fecit moyses labiū eneū scz uas lauatoriū. ⁊ posuit inter tabernaculū ⁊ altare holocausti in quo aaron ⁊ filij eius lauabāt manus suas ⁊ pedes ingredi turi tabernaculū. ⁊ fecit illud de speculis mulierū. i. que mulieres obtulerant. ⁊ forte de speculorū eneis factum fuit. Vel potius eo facto in supmo ⁊ circuitu labij. illa specula circumposita fuerunt in q̄bus sacerdos videre posset. si in facie uel in ueste maculā haberet abluendā istud labiū ē in sacra scriptura. hoc labiū est eneū. ⁊ sonorū est ⁊ durabile. similiter et sacra scriptura est enea. i. sonora ⁊ durabilis. sonora ideo. q; per totā terrā insonuit. iuxta illud. In omnez terrā exiuit sonus eorū tē. ⁊ ad hoc act. ij. ex li. vi. de elec. fundamenta. xi. q. iij. c. extimant. in fi. durabilis quia nūq̄ deficiet donec cōpleatur. vñ celū ⁊ terra transient. uerba aūt mea nō trāsibunt hoc labiū dicit esse factū de speculis. quia ꝑ scripturā sanctā quasi ꝑ speculū videt homo in hac vita. ⁊ contēplat deū. ⁊ p eandē quasi per speculū considerat se. ⁊ si videt aliquā macula in se illā abluit. Quicūq; ergo vult intrare templū ⁊ ascēdere ad sacerdotium prius debet lauari in isto labio. i. in sacra scriptura utriusq; testamenti ⁊ canonica exerceri ⁊ eruditi hu. Sed ad hoc intelligentiā sciendū est q̄ triplex ē speculū in quo debes te videre. Et speculū scripture. speculū nature. speculū creature. In speculo scripture ⁊ in speculo creature vide statū tuū. in speculo tue nature cōsiderabis te reuz. in speculo creature videbis te miserū. in tua aūt natura resultat triplex speculum. scz speculū rōnis. ⁊ speculū sensualitatis ⁊ speculū carnis. ut dicit phūs. quedā est species speculi in q̄ sinistra videt esse dextra. dextra sinistra esse videt hoc speculum est ratio que ratio dictat dextera ēe appetenda ⁊ sinistra postponēda. Aliud est speculū in quo facies iniuersa videt. hec est caro que totā naturā humanaz inuertit. vide ergo in speculo rōnis ut ei obedias. vide in speculo sensualitatis. ut eā rationi subijcias. vide in speculo carnis ut eam castigādo deijcias. ⁊ ut possis carnalia debellare. In triplici aūt speculo te constitue. cōstitue te in speculo ꝓuidentie. ut ꝑ preterita ea ueas iminentia. constitue te in speculo circūspectionis. ut op posita vicia cauens mediū teneas. quia medio tutissim⁹ ibis ⁊ amica est nature mediocritas. cōstitue te in speculo cautele ne viciū sub pallio virtutis se obumbret. sepe enim credulitas mentē iustitiā. remissio misericordiā. xli. di. sepe. ⁊ sic per triplex speculū puenies ad triplex specular pure conscientie ad specular contēplatiois diuine. ⁊ ad specular vite eterne. moyses. exod. xxx. c. ⁊ x. hinc etiam v. canticorū. v. c. oculi spōse. dicit lau. bene oculi sunt prelati. vnde dicitur. qui uos tangit tē. ij. q. vij. accusatio. Columbis. columbe dicte sunt q; colla earū ad singulas cōuersiones mutant colores. Columba sex virtutes habere notat. Caret felle. nullum ledit. alios pullos nutrit. gemitu pro cantu mittit. iuxta fluenta morat. ut hic dicit. granū eligit quod cōmedat. in foraminibus petre nidificat. que oīa in significatione conueniunt fideli anime. significat etiā spiritū sanctū fm papi. ⁊ adde quod dicā. ij. q. vij. nō ois. C in. i. gl. in fi. adde. si tñ ep̄s minus sit eruditus ab alio doceri non contēnat. ut leg. ⁊ not. xviij. di. nō opz. ⁊ xxij. di. de constātinopolitana. C in gl. non ex or. in fi. adde. ar. i. q. i. ut euidenter. C in gl. ne aliorū. in fi. adde. xvi. q. i. si cupis. C in ea. gl. ne alijs. in fi. adde. xvi. q. i. si cupis.

Siquis. Hic ostendit q̄ tria sunt opera pontificis. que oz facere in ecclesia legere uel docere uel orare alicui istoruz semp in templo euigilabat moyses ⁊ aaron hu. uocabulo. lxxxvi. di. fratrē. imitet. ergo moyses fuit sacerdos. alias nō ꝓpeteret exemplū hu. lau. de hoc nota. xxi. di. §. ibi videas. discedāt mente uel hora debita. als contra. lxxxviij. di. c. i. indesinēter. videas qd̄ le. ⁊ no. s. xxij. di. c. ij. a dño. xi. q. iij. sūmopere. ut sub. s. populū doceat utilia. vñ dñs dicit per ysaiā. Ego dñs deus tuus docens utilia. ad h xliij. di. c. i. ⁊. §. vlti. Utilis est autē doctrina doctoris dupliciter. aut inquantū reformat homo respectu dei per gratiam que necessaria est ad salutē per quaz homo iustificat. ⁊ ad h refert exhortatio. de qua habetur. xxxviij. di. c. fi. aut inq̄tuz illuminat per cognitionē ⁊ scientiā sine qua nō pōt esse salus ⁊ ad hoc refert doctrina. de qua etiā dicit in pre. c. ⁊ ga gratia magis necessaria est q̄ scientia. ⁊ ad id qd̄ magis necessariū est amplius debēt inuigilare pastores ⁊ doctores. ſ. tō apls mouens thimotheū discipulū suū exhortationē ꝓposuit doctrine. ut in pre. c. xxxviij. di. c. i. Et nota q̄ illi deo ꝓbati sūt qui bene docere pñt. xxxiij. q. iij. c. vlti. ex ꝓprio corde. ut x xviij. di. relatū. xxvi. di. deinde. hu. est ⁊ aliud v. ab illis duobus hu. ad bella ista scz cōtra amalachitas. in illo enim bello ubi fuerunt filij israhel. ⁊ pugnauerunt cū amalachitis non fuit in alijs multis fuit. hu. ⁊ tangit historiā. nō uadit. exod. xi. c. ⁊ ita not. q̄ non ire est aliquid facere. vñ dicit. c. qui dat nuptui bene facit. qui nō dat melius facit. xxviij. q. i. sicut. n. ⁊ dicit lex q̄ cogere videt qui conditionē non querit. ff. de ritu nup. qui liberos. lau. io. de fa. uel dic q̄ illud ad bella nō uadit intelligit affirmatiue. i. cessat a bello. uel potius negatiue ⁊ remotiue intelligit. ⁊ opus confert ad id quod sequitur scz orat. q. d. hoc est tertiū opus qd̄ fecit moyses non ire ad bella. uel pugnare cōtra inimicos sed orare fm hu. non pugnat exod. xxxij. c. sed quid vf. vincit populus. exod. xvij. si relaxauerit forte ad hanc similitudinē hodie eleuat sacerdos manus quādo celebrat lau. indesinenter. i. sine intermissiōe. xxij. di. c. ij. quod intellige ut ibi no. si. xxxi. di. si laicus. xliij. di. c. i. v. hinc per ysaiā. ⁊ est hic arg. fm hu. q̄ sacerdos debz esse in ecclesia cōtinuus non extra uagari. ad idem. vij. q. i.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

D

peruenit. xxiij. q. iiij. sicut. sed q dicit continuus intellige. ut no. de conse. di. v. sunt tibi. ij. in pin. uel dic fm lau. indesinē ter quo ad mentis affectum. amalechitas. exo. xviij. c. demo nes. vnde amalechite interpretant lingentes uel sitientes san guinem. i. q. iiij. §. item peccato achor. per sanguinē intelligit anima cuius sedes est in sanguine. sanguinē enim nostrum tunc demones sitiunt cum animas nostras subuertere conā tur. bu. z lau. ¶ in pma glo. ibi. imo idem. adde. no. in. c. h allega. xxiij. q. viij. igitur. in fi. z dicebat vinc. q clerici possūt exire cum laicis. z eos hortari ad bellū. ut dicit hic gl. z hoc ipse no. ex de homi. petitio. sed gof. ibi no. q quāuis clerici alios possint hortari ad bellum. ut dictum est tamen non de bent exire ad pugnandū. immo si possunt debent preuenire obsidionē z locum exire. ut. l. di. de his clericis. z ideo cleri cus de quo loquit illa decre. petitio. irregularitatez incurrit. fm gof. sed tu dic fm innoc. q si aliquis percussit aliquem i iusto bello si non fuit inde mortuus non efficit irregularis. ut colligit ex illa decre. petitio. ubi etiam no. z hosti. cum eo. Dic ergo q prelatus pōt interesse bellis sed non pugnare. z pōt clamare capite z pugnate sed non occidite. fm innoc. qui ita no. ex de resti. spol. cum oli. in glo. quō h. tc. ubi etiā di cit hosti. q in bello iusto licet quis pugnet z lapides iaceat. dūmō de suis ictibus neminē occidit ñ est irregularis. ex de de. pcul. c. penl. z vl. ex d homi. c. pe. Ex nunqd i bello lici to pōt clericus dare licentiā pugnāti. credit q sic añ pflictū. ubi aūt belluz uel pugna illicita est. non debet clericus inter esse armatus. ex de homi. sicut dignū. §. vlti. z ita hoc no. in pre. decre. petitio. z h adde qd dicit gof. ex de tor. in sum. §. vlti. ibi videas. z qd no. inno. ex ne de. uel mona. sniam. ibi omīno videas. z adde qd dicā. xxiij. q. vlti. c. vlti.

¶ Distinctio. xxxvij.

Sed queritur an secu.

Hec di. diuidit in. v. partes. In pma qū intendit pbare q clerici z pcipue i sacris nō debēt legere libros gentiliū. z hoc p bat per. vi. auctoritates. z multa alia argumēta. io. de f. ¶ in i. gl. ibi distinctōe qrit. adde. s. incidēter hu. ¶ in ea. glo. ibi gētiliū. adde. z h facit usqz ad. §. j. e. sz ꝫ. ¶ in e. gl. i fi. adō. vñ subdit postea q per singula loca doctores liberaliū artiū cōstitui debent. j. c. quibusdā. io. de fa. lau.

Episcopus. libros nō legat ad delectationē la. io. de fa. hereticoū v. pro necessitate cū vult heresim i pugnar hu. j. c. si quid aūt. pro tēpore. s. heresi mer gente cū videt hereticos multos pullulare fm hu. ¶ in pria glo. ibi. q. iij. nemo. ad idē. C. de lon. tēpo. pscrip. l. fi. xxv. q. i. ideo. ¶ in ea glo. in fi. adde. ad hoc ex de op. no. nunc. c. i. iudices. n. fm diuinā z humanā legē iudicare debēt. xi. q. iij. sūmopere. ar. x. di. si in adiutoriū. io. de fa.

Sacerdotes. omissis facēda est vis in uerbo. q. d. cū possent z deberēt intendere istis omittūt ista uti lia z intendūt illis minus utilibus. nō mediocriter quidā errant qui maius bonū postponūt minori bono. de cōse. di. v. nō mediocriter. comedias comos villa. oda laus uel cantus. vñ comedia laus rusticana uel cantus rusticanus ut de seruis rusticis histrionibus z hmōi hu. nā comedi sūt qui uariorū hominū acta dictis aut gestis cantabāt. atqz stu pzum z mores meretricū in suis fabulis exprimebāt ios. bu colicorū. dicit papi. bucolicū carmē. i. pastorale. z constat ex ametro cathalectico. dictū a maiori parte. i. bobus ꝫuis opi lionū capzariorūqz cantica in his habeant fm papi. dic dari us q bucolica ce. ē ars bouia. ut dic la. z dr a bos bouis. vñ bucolic' ca. cū. i. bouin'. z ide liber virgilij. ubi agit de bucoli cis z pastorib' z hmōi. dr liber bucolicorū fz polli.

Donne. quattuor genera hominū in hoc. c. repben dant. s. dialetici. phisici. uersificatores z cupidi. In gredi. i. gradi uel cedere hu. in dialetica sophistica. nam hic nō reprobat uera dialetica sed sophistica hu. arte. no. v. fines quare boies addiscunt. Primus est ut sciantur. ad hoc ten dunt rhetorici. ff. de ori. iu. l. ij. §. post hos. in fi. ipsoz finis ē uana gloria. qz uolunt uocari rabbi ab hoibus z videri. ar. xliij. di. §. pariter. z. xlvi. di. c. i. Secūdus est ut edificentur z ad hunc z ad quintū tendūt theologi z boni canoniste. ff. d iusti. z iu. l. i. ar. xliij. di. §. p reuerentia. z. xxxvi. di. §. ecce. in fi. istoz finis est prudētia. qa sic in psenti opari debemus. ut in fine aliquid utile colligere ualeamus. xiij. q. ij. tempus. de cōse. di. i. §. hinc ergo. Tertius est ut sciāt. z adhūc tendūt di aletici nimis ibi morātes. ut hic. istoz finis est superbia. lo quunt enī grandia z sermo eoz superbia est. de pen. di. ij. si enī. ij. q. vij. secuti sunt. Quartus est ut lucrent. ad hūc tēdūt phisici z legiste nolentes in paupertate viuere. in auten. d he redi. z fal. in fi. col. i. non uere philosophātes qui pecuniam abijciunt. xij. q. ij. gloria. §. socrates. istoz finis est auaricia. nec talibus totus mundus est obolus. xiij. q. v. quid dicaz xlvij. di. sicut hi. Quintus ut edificēt. ut magistri boni: q nō legunt ad laudē humanā sed dei. z alios instruunt ut ad viā redeant ueritatis. ex de etat. z quali. cū sit ars. ut paulus qui fructū laboris sui nolebat recipere in psenti. i. q. ij. sacerdos. in fi. istoz finis est charitas. qa p hoc elemosinā dicunt dare primo. xlv. di. due sunt. z. c. tria. ex de spon. inter opera. ad hoc enī tenent exquo talentū scientie credidit eis deus. alias eternā damnationez incurrunt. xliij. di. dispensatio. xi. q. iij. nolite. torquet. i. inuoluit. nam fm papi. torquet. i. inuoluit. lacerat agit iactat implicat innectit. qui phicus v. oculos mē tis hu. leuat cogitando imaginando aliquid esse ultra celuz hoc faciunt phi. hu. vñ dicebat lau. q hic non reprehendūtur isti phici qui egrotātibus subueniūt. sed illi qui quasi sophi stice celū siue celestiū secreta rimant z que eos scire non opz fm lau. profundū est uorago immensuz altū magnū. profun ditas idē est. z est, pfundū proprie in corpalibus. ut maris. vñ profundū eius porro sit fundus abusiue fm papi. abyssi abyssus est, pfunditas aquarū ipenetrabilis a qua fontes et flumina, pcedunt. z p occultas uenas ad matrices abyssum reuertunt. z sic dicit abyssus quasi adipsus. qa ad ipsum re uertunt. uel quasi abusus. qa eius, pfunditas videri nō pōt uel dr ab a qd est sine. z byssus qd est genus lini candidissi mi. q. sine byso. i. sine candore. z est generis feminini fz pol li. demergit, ppter cogitationē asserēdo aliquid esse ultra tc. alias demergit. z tūc qui demergit dicit esse demersum. qd dam inane. i. quandā uanitatē demergit dico. ultra, pfundū terrarū z abyssi. fm hu. z prin. qui iā bñ feruet v. i. componit iābica metra. i. feruētia. que ex feruore z iracundia, pcedunt qñqz iābico enī metro solet fieri inuectiua que ex feruore et mentis cōmotione, pcedunt. iābus est quidā pes cōtrarius trocheo. cōstans ex prima breui z altera longa. vnd Oratꝰ. sillaba longa breui iābus subiecta uocat hu. uel hic. feruet. i. feruenter cōponit iābica metra fm lau. siluā. i. multitudinem diuersa enī sunt z multa genera metroū. sunt enim. xxiij. pe des z multos ꝓponunt uersus. siue multa genera metroz hu. ut ad alterū v. uanitatis uel cupiditatis. i. ad auaricia. pri ma enī fuit cupiditas uel uanitas de scētijs. secūda est de di uicijs z peior fm hu. qui adulat v. semp per totū istud. c. con structio est a principio repetēda hu. z dic adulat. s. ex certa scē tia mentiēdo laudādo corū mala uel attribuendo bona que non habent. z sic mortaliter peccant. xi. q. iij. nemo peritorū. xxij. q. ij. primū. hereditates. v.

Uino inebriant. p vinū intelligit sacra scriptura z p uuā etiā intelligit sacra scriptura. vñ dr caupones q miscuerūt aquā vino. i. heresiz sacre scripture. fz h. male qa cōtra fidē z ueritatē ex certa scientia. tales trāsferunt metas siue terminos patrū. xxiij. q. iij. trāsferunt. hug. intelli gunt sciēter. z hoc innuit ex eo quod sequit atqz peruertunt.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ficera v̄. per ficeraz intelligit secularis scientia fm hu. abutun
tur. i. utunt ad malū z deceptionē sui hu. dialeticoꝝ dicit pa
pi. q dialetica est disciplina ad discernendū rerū cās. intelle
ctū mentis acuens ueraq a falsis distinguēs dicta. qa in ea
de dictis disputat. nā lecton grece dictio dicit. idez fm v̄. ali
ter scz cōtrarie hu. z diuinos ḃ regulariter sumit in mala pte
i. q. i. nunq. futurorū intrāsitiue. i. in certa futura cū hoc soli
us dei sit. xxvi. q. v. §. i. vñ isti tales excōicant fz canones. se
cundū leges decapitant. xxvi. q. v. c. i. C. de manichē. l. nemo
io. de fa. Itē q cunq v̄. ut rei ueritas nō trā sic intelligūt q eo
rū intellectus uel expositio sit cōtraria fidei uel religioni chri
stiane hu. ¶ in gl. i. fm moralē. ibi conuersio. adde. z logos
sermo. inde tropologia. i. cōuersio sermonis hu. de hoc no.
lxxvi. di. iciunū. in fi. ¶ in ea. glo. in fi. adde. isti contrariuz
faciebāt. z facit de pe. di. i. super tribus.

Legant. scz qd̄ continet hic in fi. c. de helij. uel legāt
que cōtinent in hac epistola pauli fm hu. z lau. co
medias. dic ut. s. e. c. ij. cantare. z ita non debemus
cātare cantilenā in alterius iniuriā confectā. naz tenetur eam
cantans actione iniuriarū. ff. de iniur. apud labeonē. §. gene
raliter. lau. forsitan. i. in ueritate. pe. ¶ Ordo z grāmaticus
z oratoꝛ zc. conuertat in lucrū hoc q virgo uel vidua. uel q
libet paup obtulerat effundens substantiā suā totā in corba
naz ꝓ peccato cōuertit dico in calendarū scientiā zc. Aut in
sumptus zc. sed helij. sacerdos zc. in corbanā locus erat ubi
ponebant ꝓ peccato oblata saturnalium. saturnalia pñt dici
fabule saturni. sportula ergo saturnaliū dicit expēsa q̄ dabat
ꝓ fabulis saturni dicēdis. uel festis uel ludis saturni celebrā
dis cū fm hu. mineruale hoc dicit munus qd̄ dat ꝓ fabulis
minerue dicendis uel ꝓ eius festis celebrandis fz hug. Et
oratoꝛ. i. filius epi uel presbi addiscens grāmaticā uel rheto
ricā. uel fm alios ipse magister docēs filios epoꝝ uel presby
teroꝝ grāmaticā z rhetoricā. stipes. stipes dicunt expēse q̄s
ipsi faciebāt domos ꝓprias edificando quas magnas z al
tas faciebāt ad modū temploꝝ. z iō dicebat in stipes tēpli.
i. in edificatiōe. helij v̄. mortuus. i. regū. iiij. c. vrbani alias a
driani. xlix. alias quarto. ¶ in. i. gl. in fi. adde. dic q hic trā
remouet sup̄fluitatē z expensam in rebus inutilibus fm hu.
¶ in glo. strena est. in fi. adde. xxvi. q. vij. nō obseruetis. vr
bani uel adriani. xlix. alias quarto. ¶ Omnē vim. disputa
tione alias disputantes.

Legimus intēdunt p̄ter necessitatē. ¶ Hinc etiā. i.
ad ꝓbandū q libri gentiliū z scientie seculares non
sunt legēdi. in euāgelio luce. xv. c. z hic tangit illud euāgeliū
quidā homo habuit duos filios quoꝝ minoꝛ abijt in regi
onē longinquā z dissipauit substantiā suā cū meretricibus.
postea adhesit vni ciuiū illius regionis ut pasceret porcos e
ius q cupiebat uentrē suū saturare de siliqs quas porci man
ducabāt. Homo iste deus est. maioꝛ filius ppls iudaicus mi
noꝛ ppls gētilis. iste abijt in regionē longinquā. qz recedens
a deo uenit ad ydolatriā ibi ꝓsumpsit substantiā suā. i. virtu
tes z integritatē nature suc destruxit cū meretricibus. i. terre
nis cupiditatibus. uel secularibus scientijs q̄ sicut meretrices
ad nephādas uoluptates ꝓuocant. tūc adhesit vni ciuiuz re
gionis illius. i. diabolo se mācipauit. pauit porcos ei⁹. qz de
mones inundos prauis opibus delectauit. ibi cupiebat uē
trē suū saturare siliqs. qa secularibus scientijs se tradidit. sed
ex eis cecitatē ignorātie expellere nō potuit. z hoc adde circa
hoc qd̄ dicā de pe. di. i. §. cōtra ea q̄. in uerbo existimentur
hu. de siliqs. siliqua est genus ligumis qd̄ inflat. qdā dicūt
q est cortex fabe uel lupini pe. ff. de uer. sig. frugē. la. hinc ēt.
v̄. cinifes. sunt cinifes muscе adeo subtiles ut visuz nisi acute
cernētis effugiāt. z corpus cui incidūt acerbo terrebāt stimu
lo. ita legit in hystoria scholastica in libro exodi ubi dicit. q
dixit dñs ad moysen. dic aaron extende virgā tuā z percute
puluerē terre z sint cinifes in oī terra egipti. z factū est ita. Et
ranas. hic vult dicere istud quod hic dicit. locutus ē dñs ad
moysen. Ingredere ad pharaonē z si noluerit dimittere po
pulū. dic aaron ut extēdat manuz sup flumina riuos z palu
des. z fecit sic. z ascēderunt rane. z operūt terrā egipti. Et ut
dicit Josephus. orte in breui moriebant z putrescentibus ca
daueribus fetoꝛ nimius z noxius exalabat ex aqua. imo q̄
daz quasi domestice domos intrātes sepe in cibis z potibus
z lectis inueniebant. Hoc ita scribit in hystoria scholastica. i
libro exodi. ubi etiā dicit q tria sunt genera ranarū. vnū flu
uiale z natale. aliud minimū qd̄ z calamiter dicit. s. a calamis
in qbus manet. qd̄ si proijciat in os canis obmutescit. tertiū
magnū z uenenosuz. qd̄ rubeta dicit. z vulgo crassantiū. per
cussi. exo. vij. z viij. c. ex qbus v̄. ¶ in. i. glo. in fi. adde. sicut
eni silique onerant uentrē z inflant sed nō satiant. sic z ille a
spirituali fame nō liberant. nec cecitatē expellunt sed onē pec
catoꝝ z gehenne reatu grauāt. quicunq ergo ad remouen
dā cecitatē ignorātie illas artes z scientias discere appetit q̄si
siliquis uentrē suū replere cupit. fm hu. ¶ Sed cōtra. Dic
incipit. ij. ps di. in qua ꝓbat cōtra io. de fa. z hoc ꝓbat Gra
tia. v. rōnibus q clerici secularibus scētijs pñt siue debent e
ruditi esse fm b. moyses. j. e. qui de mēsa. hu. daniel. c. i. legi
tur v̄. p̄cepit exo. vij. z. xij. egiptios. hoc factū fuit in figuram
egiptus eni interp̄tat tenebre uel meroꝛ. z significat istū mun
duz tenebrosum plenū peccatis z tribulationibus. israhelite
sunt electi z periti in lege dei quasi videtes deū qui auruz sa
pientie z argentū eloquētie de mundi sapiētia colligunt z in
cōstitutione tabernaculi z in eruditione ecclesie dei ꝓuertunt
ut hic dicit. Et dicit August. q ꝓpterea hoc dñs fecit. qa illi
carnales erant. neq erāt tales q posscnt uel uellent cōtinere
laboꝝ suoꝝ z si tēporalē tū debitā iustāq mercedē. neq iō.
qa illi p dolos egiptios deceperūt. putādus est dñs dolos
illos in populo q surſuz coꝛ hz iubere. aut si fecerint appro
bare. magis eni p uerba dei illa q carnale coꝛ eoꝝ z cupidi
tatē exaīabat. p̄missi sunt illa facere q̄s iussi. nec tū sine profe
ctu carnalis aīe eoꝝ. s. q z illis fecerūt q̄ talia iure passi sunt
ut q̄uis p dolos ab iniquis hoibus tū q iuste est reddi de
buit abstulerūt. hoc etiā factū fuit in figurā de qua hic dicit.
ita dicit quedā glo. q̄ ponit in p̄s. Confitemini dño z inuoca
te. aurū sapiētie. sic etiā sumit aurū pro sapientia. de pe. di. ij.
principiū. v̄. auruz. ibi etiā sumit pro charitate. alibi denotat
viros charitate fulgētes. de pe. di. ij. §. illud aūt. alias incipit.
nō aūt. la. inuenerimus q sit necessariū z utile ad expositōez
sacre scripture. j. e. relatum. hu. in leuiti. v̄. c. i. magi quoq v̄.
mat. ij. c. Et hoc uerbū melius intelligas dic q magis plu
ris exponit. i. multo maioris precij uel extimatiois. z ita per
cōpatiuū magis ponit ꝓ multo. mat. vi. magi ab oriēte uene
runt. io. crisō. magi nō malefici sed sapiētes intelligunt. vnde
gl. magi nō malefici sed phi caldeoꝝ q philosophabant de sin
gulis. ut dī de genere balaan z successoꝛes doctrinarū eius.
Itē dicit in historia magi a magnitudine scientie sunt nūcupa
ti. quos eni greci phos p se magos appellant iudei scribas.
latini magistros. fm polli. z adde z videas qd̄ dicā. xxvi. q.
v. nec mirū. v̄. magi. de scribis habet. ij. q. vij. §. itē. io. obtule
runt. cātat ecclesia dei sic. tria sunt munera p̄ciosa q̄ obtulerūt
magi dño. z habēt in se diuina misteria. In auro. ut ostēdat
regis potētia. In thure sacerdotē magnū cōsidera. In mirra
dñicaz sepulturā. deniq v̄. splendoꝛ. i. cā z origo. lau. scriptu
re forma etiā iudiciorū tā criminaliū q̄s ciuliū a lege mosay
ca sumpsit exoꝛdiū. vij. di. §. i. z. c. moyses. hu. sz ꝫ hoc videt
q aliq scientia est a diabolo. xxvi. q. ij. qui sine. z. q. v. episco
pi. in prin. sumpsit exoꝛdiū. sub. z ideo possunt legi. lau. hinc
etiā v̄. oīs ratio. i. cā z origo hu. superne uel terrene creature.
i. angelice uel humane nature. h. Et ex hoc patet q oīs scien
tia ut geometria. nigromancia a dño deo est. z in seipsa bo
na est. ꝓhibetur tū legi ꝓpter sequelā. sicut iurare. xxij. q. i. c.
i. lau. scientie. i. oīs scientia. in eo. i. ab eo sz a deo hu. iueniť

xxxviij.q.i.§.ex̄ his.v̄.vnde aug⁹.hoc sc̄z deum cognoscere alias hic sc̄z deus.in daniele v̄.c.ij.ideo. Jstis pr̄e ceteris dedit scientiā siue sapientiā in oīb⁹.ut in eis ost̄enderet se auctorem totius sapientie.salomone.ecclesia.i.c.mittunt in errorem.i.sunt occasio mittendi.7 hoc ideo.qa homines aribus abutunt. C in.i.glo.in fi.adde.uel dic.i.ethicam. phisicam 7 logicaz.iof. C in gl.respectu.in fi.adde.sub. vnde subdit. quia nihil ualēt tc̄.

Turbat.i.cbetat pe.acumen.i.subtilitatē hu.seculatibus.xl.di.in mandatis.omnino.i. quo ad delectationē.7 quo ad eruditionē hu.nam quo ad eruditionem nō sunt ꝓhibendi.sed quo ad delectationē sic.sua 7 bñ duz recitas incipit esse tuū lau.alioquin moyses v̄.act.vij.daniel v̄.i.c.superstitiones.i.falsam doctrinā.nec etiā v̄.gentiū.i. paulus hu.ad titū.i. C in.i.glo.in fi.adde.ad idē.uj.q.ix.pura ubi de hoc.7.i.q.i.nōne.7.c.dñs declarauit. C in glo.nam legit.ibi ignoto deo.adde.casus datiui. vñ expōc.i.ista ara est ad honorē ignoti dei.hinc est q⁹ in aribus triūphalib⁹ urbis ponit in datiuo.ut diuo Antonio.diuo Cesari. diuo Tito.diue Constātie.7 sic de pluribus. C in ca.gl.ibi in q̄. adde.ista sunt uerba pauli.ut patz act.xvij.c.si vis de hac historia plenā habere noticiā videas historiā scholasticā act.c. 7 audierunt qui erāt tc̄.cum tribus.c.ibi sequē. C in ca.gl. ibi arriopagita.adde.iste dionysius erat magister in ariopago.ariopagus erat vicus martis.in quo erat templū martis quia athenienses singulos vicos denoiabant a dijs quos colebant.ut vicū in quo colebat mars uocabāt ariopagum.qz arrioth dicit mars.vicū in quo colebat pan uocāt pannopagum.ita a singulis dijs singulos vicos denominabant.Erat aūt vicus excellētior arriopagus.qa ibi erat curia magistratuuz 7 schole liberaliū artiū.sicut hec legunt in predicto.c.atuuz 7 audierunt qui erāt.in fi.7.c.iste dionysius tc̄.in prin. C in ca.glo.ibi ad titum.adde.i.c. C in ca.glo.ibi ad coz. adde.xv.c. C in ca.glo.ibi odero.adde.quāuis lau.7 iob. ita dicant tñ theologi dicūt q⁹ isto uerbo aplūs non fuit usus dicētes q⁹ si bene videat nō est uerbuz quo aplūs uel aliquis sanctus debuisset uti.sed hu.no.j.e.qui de mēsa.in fi.qō fertur q⁹ Ouidius dixit de xpō ista uerba odero si potero tc̄. C Cur ergo seculares.ij.pars.modo soluit figmētis.i.fabulis.quidā uero v̄.ad usum.i.ad expositionē.

Legimus.totū hoc.c.legi pōt de secularibus scientijs.fm hu.7 ostenditur ratio triplex quare legant scz ne negligant:ne ignorent:7 ut repudient. Vel sic.legimus aliqua.ut uetus 7 nouū testamentū ne negligantur.legimus aliqua.ut artes:ne ignoremus.legimus aliqua ut scripturas hereticorū.ut repudiemus.b.

Si quis grāmaticā.no.q⁹ grāmatica.dialetica.rhetorica.dicunt triuiū quadraz similitudine.quasi triplex via ad idem.i.ad eloquentiā.arithmetrica.geometria.astronomia.quadā similitudine dicunt quadruuiū quasi quadruplex via in idem quasi ad sapientiā. vñ triuiales dicunt qui student in triuio uel docent. sicut quadruuiales qui studēt in quadruuio fm hu.in deri.suis.adde quod dicā.j.e.de quibusdā.recte loquendi .hoc quo ad grāmaticam.hu.falsa diiudicet.b quo ad dialeticā hu.geometria v̄. certe nec grāmatica.sed hoc ideo dicit q⁹ hmōi scientie q̄drua uiales non faciunt ad intelligentiā sacre scripture sicut sermocinales: immo in artibus liberalibus declarant diuina mandata.j.e.di.de quibusdā.lau.pietatis.i.ducens ad pietatem i.ad cultum dei.7 ad dilectionē dei 7 proximi hu.scientia v̄. scripturas.i.sacras.euangelio.i.in deo legendo euangeliuz aliter enim credimus in euangelio 7 in ecclesia q̄z in deo.de conse.di.iiij.prima igitur.lau.apostolos.i. epistolas pauli.

Qui grāmaticorū v̄.ad vitam.s.eternam.

Vi de mensa regis.daniel.c.i.nō licebat.i. non liceret hu.discunt v̄.cōuincant. daniel.i.c. 7 supple. q⁹ si non facerent.i.si non addiscerēt risui paterent.lau. quō. idest sicut.la.uelit scribere.i.cum eis disputare. matheseos.i. scientia illius noie mathesis media correpta est scientia quadruuij.producta media est scientia diuinādi.vnde dicit. Scire facit mathesis.sed diuinare mathesis.fm hu.la.dogmata .sō. risui patebit hu.distāt v̄.didicerat act.vij.c. C Idez si q̄ndo ij.pars. Jsta fuit.ij.questio facta hieronymo scz an sit peccatū recordari secularium legū in predicatione uel disputatione. Et rīdit q⁹ nō.ut sequitur b.necessitatis.q.d. nō facim⁹ hoc ad nostrā uoluntatē explēdam.sed ,ppter instantē 7 grauem necessitatē scz ut probemus tc̄.hu.dicta.c. scz de incarnatiōe C in ꝑma gl.in prin.adde. isti alio nomine dicti sunt Balthasar .sydrach.misaac. 7 abdenago fm b.7 la. C in gl.ar. q⁹ ibi.nemo.adde.dic ut no.xx.di.c.fi.

De quibusdā.iccirco v̄.7 doctores.hic forte est differētia inter magistros 7 doctores. ut magistri dicāt liberaliū artium.doctores qui docēt ipsa elementa arg.ex̄ de vi.7 hone.de.ut quisq⁹.7 hoc sequit.qui autē elementa docent nō excusant a muneribus.ff.de muner. 7 ho. ut gradatim.§.vlti.magistri uero liberaliū artium excusātur ff.de uaca.mu.l.bis honoribus.§.ij.cū distinctione tñ secōm lau. Dicit papi.q⁹ magister dicit maior in statione. nam steron grece latine statio dicit.quia maior stans.constituunt.hi debēt esse viri idonei 7 litterati 7 tales qui docere possunt.ex̄ de magistris.qa nōnulli.7 si assumptus imperitus est tenet. ff.ad.l.aquil.idem iur̄.§.i.7 si docere nō possunt:reprobari possunt.licet approbatus sit.ff.de mu. 7 ho.l.ut gradatiz.§. reprobari.ut.xliij.di.sit rector.7 illi qui eū approbār 7 exaiare debuerūt ad illud quod de salario receperūt tenent restituere.liij.di.si seruus absēte.xxiij.di.quādo.7 si assessoris imprudentia ius aliter dictū est q̄ oportuit ipsi assessori nō magistratui debet hoc nocere.ff.qō quisq⁹ iur̄. l.ij. 7 videt q⁹ si milliesies approbetur clericus 7 tū indignus est aperte nō ꝑ dest ei.ex̄ de eta.7 quali.cū sit.fm vinc.qui ita no. ex̄ ō dec. cum in magistrū.sed si idonei fuerint 7 regere uoluerint studia litterarū sine molestia 7 exactione qualibet scholas regere permittant.ex̄ de magis.quāto.scz petita licentia. ut eo. ti. c.i.§.i.ex̄ de here.cum ex iniuncto.§.cum igit̄.xxi.di. in nouo.in fi. Nec pro licētia docendi preciū exigi debet. etiā sub obtentu alicuius cōsuetudinis.ut ibi dicit. Sed pone q⁹ in hoc casu aliquid exigatur nūquid ꝓmittit simonia. Ad hoc rīdet gof.q⁹ non.qa non emit uel uenditu spiritualer.putat tamē cōmitti crimen cōcussionis cū quis pretextu officij per impressionē exigit quod nō debet. C.q⁹ me.cā.l.si per ipressionē.xxiij.q.i.militare.ff.de cōcussi.l.i.ij.7.i.q.i.concussionis.7 h ipse gof.no.ex̄ de magis.prohibeas.7 in sum. eo.ti. 7 hic adde quod dicā.xlviij.di.§.i.in fi. 7 nota q⁹ nō sufficit illis qui promouent ad conuentū vna examiatio.nisi triplici corona victorie coronent. Primo enī coronari vident i priuata exaiatione. Secūdo in publica. Tertio in licentia q̄ eis datur legendi.7 libri datione.7 h dico arg.C.li.x. de athlet. l.i.ubi dicit q⁹ athlete qui pugnabāt in colluctatione habent immunitatē.si tria interuenerint. Primo q⁹ a tenera etate fuerint in arte pugnādi instructi.secūdo q⁹ habuerit tres coronas victorie.7 vnā ad minus in altera Roma.tertio q⁹ obtinuerūt aduersarijs incorruptis.sic dico in casu ,pposito. naz licet quis se bene habeat in priuata exaiatione hoc non seqt̄ de alijs subsequētibus.quia illud esse potuit ex fortuna. ad hoc.C.de pscrip.xxx.an.oēs. Jtē etiā no.ar.l.pe.de athle. q⁹ ille doctor q ,pmouet doctoribus subornatis non hz immunitatez tanq̄ doctor.sicut ibi dicit de athleta. liberaliūq⁹ artiū. Ut hoc melius intelligas. Sciendū est q⁹ quedā scientie sunt que apud antiquos in precio pre alijs habebāt nō obstante q⁹ ipse sunt alique scientie digniores. Que quidez septē artes liberales a philosophis nominant sic dicte quia ad ipsas addiscendas filij liberorum 7 nobiliū ponebantur.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

addiscebant cuiꝰ primo filij nobilium grãmaticam. ꝙa grã-
matica secundũ alpha. est inuenta ne erret in lingua. ⁊ ne pec
cetur in sermone. Addiscimus enĩ per grãmaticã latinũ qõ
est philosophantiũ ideoma. sub tali enim sermone phi suaꝰ
scientiã tradiderunt. quare si per nosipsos nõ sufficimus oĩa
scientifica inuenire. sed ad hoc phorum ⁊ doctorũ auxilio in
digem' nos scire illud expedit ideoma ĩ quo doctores ⁊ phi
sunt locuti. ⁊ quia per grãmaticã istud scitur. ideo computa-
ta est ipsa inter liberales artes. arg. ad hoc. s̃. e. si quis gram
maticã. Secũda liberalis sciẽtia dialetica nuncupaf. quia ar
guendi ⁊ opponendi pueros modũ docet. nã modus scien
di noster est ut sic nobis per cõgrua argumẽta ⁊ per ratiões
debitas sit positũ manifestũ. oportuit ergo aliquã scientiam
inuenire que doceret modũ quo sunt formãda argumẽta ac
etiã rationes. sicut ergo necessaria est grãmatica que est ne li
gua erret directio in loquẽdo. sic secundũ alpha. est necessa
ria dialetica. ne in argumentãdo erret directio intellect'. arg.
ad hoc. s̃. e. si quis. in prin. Tertia sciẽtia dicit liberalis que
est rhetorica sciẽtia. est aũt rhetorica quasi quedã grossa dia
letica. vñ rhetorica a pho demonstrat. nã sicut rõnes subtiles
in scientijs spectabilibus sunt faciende. sic sunt rõnes grosse
in sciẽtijs moralibus que tractãt de agibilibus demõstrãde
sunt. quare sicut fuit necessaria dialetica que subtilẽ modum
argumentandi daret. sic necessaria fuit rhetorica que est qua
si quedã dialetica grossa docens modũ argumentãdi gros-
sum ⁊ figuralem. Quarta sciẽtia liberalis musica nuncupaf.
hec aũt fm philosophũ. viij. politicoꝝ. maxime pro ipsis iu
uenibus est inuẽta. cuius ratio hec ab eo inter alias assigna-
tur. quia pueri possunt nihil tristabile sustinere. quare si de-
bent ad aliqua delectabilia applicari dignuꝰ est ꝙ ad delec
tationes innocuas ordinent. quare fm eum philosophũ mu
sica est cõsentanea nature iuuenũ que habet innocuas dele-
ctationes. Quinta arithmetrica sciẽtia dicit liberalis docens
ꝓportionẽ omniũ numeroꝝ. ad quã addiscendã liberoꝝ
filij tradebant. quia sine ea perfecte musica nõ habetur. Sex
ta sciẽtia liberalis geometria nuncupaf. que docet cognoscer
mensuras ac rerũ etiã quantitates. ad hanc addiscendã filij
nobiliũ tradebant. quia sine ea astronomia que est de quãti-
tate astroꝝ. ⁊ de distantia siderũ. ⁊ de eoꝝ usu pfecte scire ñ
potest. Septima liberalis sciẽtia dicit esse astronomia. circa
quã liberoꝝ filij ideo insudabãt. ꝙa gentiles erãt circa astro
rũ iudicia nimis curiosi. nunq̃ enim uolebãt bella inchoar
nec aliqua opera facere siue incipere. nisi cõsiderato gradu a
scendente. ⁊ inspecta celi conditione. ⁊ quia per astronomiã
hoc cognoscat ideo filij nobiliũ in astronomicis esse docti. si
cut ergo de liberalibus sciẽtijs antiqui senserũt has semp ar
tes nimiũ extollebãt. Et no. fm papi. ꝙ doctrina est studio-
sa honestarũ artiũ instructio. ꝑceptio doctrinalis scientia dr.
que abstractã considerat quãtitatẽ. Abstracta enĩ quantitas
dicit quã intellectu a materia sepamus. uel ab alijs accidẽti-
bus dicit. ut est par uel impar. uel alia hmõi que sola ratiõe
tractamus. cuius species sunt. iiij. s. arithmetrica. musica. geo
metria. astronomia. fm papi. qui in his. i. p hec studia ⁊ dog
mata fm hu. sed ecce epus non vult dare licentiaꝰ eundi ad
scholas nisi data pecunia. dat ei pecunia est ne simonia: di-
cunt hu. ⁊ lau. ꝙ non. est tñ turpe lucrũ. i. q. iij. non soluꝰ. Et
idẽ sentit Ray. quã sniam tenet inno. ex de magistris. c. ij. ⁊
epus fm hu. peccat mortaliter cũ precio dat quod gratis da
re debuit. Alij uero dicũt ꝙ est simonia. qõ sic ꝓbant. Ipsa
licẽtia spiritualis est ⁊ ex spirituali cõpetit potestate est ergo si
monia. ut pz in eo quod legit ⁊ no. ex de simo. tua nos. prõ
ñso. ⁊ i si. ⁊ fz hosti. ꝑ his facit ex de magist. c. ij. ubi dic gra
tis accepistis ꝛc. qõ forte uerũ est. Itẽ ecce epus dat licentiam
eundi ad scholas sed non dat licentiã ibi habendi ꝓbendaꝰ
suã nisi dato precio. est ne simonia: In hoc distinguit hu. si
de iure debet clericus eã habere in scholis ex parte epi com
mittitur simonia ⁊ non ex parte clerici. arg. i. q. iij. quesitum.
Si uero de iure non debet eã habere in scholis simonia cõ
mittit ex utraq; parte. ex de simo. nemo. sed ad huius decla-
rationẽ vide quod dicã. ſ. e. in glo. sed qualiter. C in gl. qd
iuris ibi si abundet. adde. arg. cõtra. x. q. iij. cauenduꝰ. iuxta
si. ubi de hoc ⁊ ibi dicã. C in ea. glo. ibi pmium. adde. dicit
Ray. ꝙ magister cõmittit simoniã si aliquid exigat a paupe
ribus uel a clericis ecclesie a qua recipit beneficiũ. cum enim
hoc sit spũale. ⁊ ex officio suo teneat hoc facere certũ est ꝙ a-
liquid exigere propter hoc simonia est. ex de simo. nemo. i.
q. iij. uendentes. ⁊ c. non soluꝰ. fm Ray. ⁊ gof. qui ita nota
uerunt in suis summis. rubrica de magis. C in ea. glo. in fi.
adde. de hoc etiã no. i. q. iij. uendentes. ⁊ plene ex de magis.
quia. C in ea. gl. arg. ꝙ scholares. adde. intelligo aliquez cẽ
in scholis. ⁊ si aliquãdo diuertat causa eundi ad curiã ro. uel
alibi statim reuersurus. nã tunc nec diuertisse videt. de peni.
di. i. diuortiũ. Item studentes intelligo non tantũ morantes
in scholis sed scientie operã dantes. ut illi habeant priuilegi
um. de quo habet ex de magis. sup specula. ar. xvi. q. i. gene-
raliter. ⁊. C. de epi. ⁊ de. generaliter. C. de resti. mili. l. vlti. C. ꝺ
mili. testa. l. penul. fm gof. qui ita no. in pre. decre. sup specu-
la. C in ea. glo. ibi. debẽt habere pbendas. adde. sed qualiẽ
colligitur ꝺ arg. Rñdeo ex eo ꝙ precipit ꝙ in talibus locis
habeant magistri qui clericos illoꝝ locoꝝ doceant. datur i
telligi ꝙ clerici ad illa loca studioꝝ siue vicina siue remota e
untes nõ debent priuari suis stipendijs. ecce magister consti
tutus in plebe clerici de toto illo plebanatu debent illuc ire.
causa studij ⁊ non priuant suis stipendijs. alioquĩ frustra di
ceret ꝙ sic magistri debent constitui. sed quidã illoꝝ sunt vi
cini. alij remoti. alij remotiores. Sed pone ꝙ magis ⁊ ma-
gis sunt remoti non tñ minus habebũt suos redditus. eadẽ
ergo rõne ut si uadunt bonoñ. si tamẽ ecclesia est paup ⁊ nõ
pot sufficere ibi remanẽtibus ⁊ euntibus ad scholas. tũc cre
do scholares nihil uel partẽ tantũ debere habere in scholis.
sed ubi ecclesia sufficiens est illis ⁊ illis credo ꝙ debẽt habe
re suos redditus in scholis saltẽ per aliquantulũ tẽporis ꝙ ĩ
arbitrio epi moderandũ est. sed hoc intelligo de illis clericis
qui nõ sufficienter de ꝓprijs habent. quia si habẽt nil aliud
esset eis dare q̃ perdere. i. q. ij. pastor. fm hu. ⁊ idez dicit hic
lau. sez ꝙ si ecclesia sufficiens est de iure cõi debẽt haberi sua
stipendia in scholis sicut ⁊ pentes. nã non minus seruiũt ec
clesie q̃ ipsi. arg. C. de aduo. diuer. iudi. l. aduocati. ⁊ ea que
pmissa sunt ꝺ etiã sequit io. fa. eadẽ rõe. sed potest dici ꝙ ubi
scholaris est in studio de licẽtia epi quod tunc habebit suos
redditus. nã cũ epus possit licẽtiare clericũ ut uadat ad scho
las. immo clericus alias ire nõ debeat. ex de cleri. non resi. re
latum. videt ꝙ ad ꝺ ut sua licẽtia non sit frustratoria ꝙ om-
nia possit que pinent ad illud. s. ꝙ possit esse in studio. arg.
ex de of. dele. pterea. in fi. ⁊. c. prudentiã. §. vlti. v. exploratis. ⁊
nisi ita dicat in uanũ permittit epis ꝙ illã possint licentiã im
partiri. ⁊ ꝺ tenebat ro. sed ar. cõtra ex de cleri. nõ resi. tuc. ⁊
ex de magis. sup specula. per quã decre. sup specula. sumpto
arg. a cõtrario sensu dicebat hosti. existentes in scholis non
debere de iure cõi papere prebendã alijs sciẽtijs q̃ in theo-
logia. ⁊ hoc no. in summa eo. ti. §. vlti. sed ñ recedo ab eo qõ
dixi. v. sed põt. non ob. illa decre. qm̃ est ibi maxime subau-
diendũ ubi dicit ꝺ licẽtia se. ap. subau. maxime. qa istud pos
set epus ut pdixi. in pre. decre. tue. factũ recitat. C in e. glo. in
fi. addde. ad idẽ ex de filijs pr. ꝓposuit. ibi in suo ordine ser
uiẽdo. ex de his que fi. a pla. pastoralis. in prin. ibi ⁊ stipen-
dia ministroꝝ. xi. q. i. cõtinua. ⁊. i. q. ij. c. fi.

Si quid ueri uates. i. poete. xxi. di. c. i. v. uates. ualz
arg. utile p inutile non viciari nec reprobari ratiõe
inuentoris. arg. s̃. e. turbat. i. q. i. nõne. hu. ⁊ la. ua-
nitatẽ. ut ex codicibus ꝓprijs cõuincant. xlv. di. qui sincera.
lau. istoꝝ scz paganoꝝ. hu. cõplectẽdã in alijs. s. ut ꝓpterea

credamus eis in alijs sed potius intelligo de eodem uero q̃ si dicat licet illud uerũ ualeat ad ipsos cõuincendos. non tamen ideo debemus illud habere tante auctoritatis ꝛ tam autenticũ q̃tum autenticus haberet si esset dictũ a sacra scriptura uel canonica. arg. x. di. canones. q. d. non ideo est autenticum. nec illud recipimus. quia ipsi hoc dixerũt. sed quia uerum est ꝛ utile ad eos cõuincendos. ꝛ istũ intellectũ vult littera sequens. fm hu. ꝛ lau. predicationes. que fuit gloria in excelsis deo. ꝛ illa. annuntio uobis gaudium magnus ꝛc. lau. curiositatem. i. curam ꝛ sollicitudinẽ superfluam ꝛ ad eos non ptinentem. hu. ¶ in glo. arg. q̃ testes. ibi pro pte. adde. hic vult dicere q̃ in hoc. c. nõ. argu. de teste scalis q̃ si testis a te productus contra me reprobat ubi fecit testationem pro me accipiam ubi contra nõ tunc. tamẽ hoc intelligo uel ut dicit glo. cum propter psonam reprobat non si propter dicta. tũc enim uel uterq; recipiet uel neuter. quia inducens nesciebat quid inducere debebat. In instrumento dic idẽ quod i primo casu. fm lau. de hac materia not. ex̃ de testi. presentiũ. in glo. vlti. Et ibi dicit goff. q̃ si unus testis dicit pro illo q̃ fuit protestatus quod uolebat obijcere contra testes: non defert ei iuramentũ qui fuerat protestatus. uel si duo dicant pro ipso. alij duo contra. magis crederet illis qui contra ipsum dicunt eo q̃ aliorũ dicta debilitauerit per protestationẽ. ibi etiã no. innoc. q̃ licet sufficiat sola protestatio ut ibi. tamẽ iudex facit prudenter si ante publicationẽ facit exprimi quod cuiq; obijciat. ꝛ etiam ante aptionẽ testium sup principali producendi sunt testes scz sup reprobatione testiũ. ex̃ de proba. licet. ꝛ ex̃ li. vi. de testi. presentiũ. que est iplius innoc. Nota tamẽ fz damas. q̃ si improbaui in uno articulo dictũ testis. ꝛ in alio articulo pro me. non poterit eius dictus allegari ualere. Improbatio enim ptis eius testimonij fidem totius eius testimonij excludit. iij. q. ix. c. pura. ꝛ hoc est quod vult dicere glo. si bene videatur. Et no. q̃ istud. c. videt contradicere ei quod dici consueuit scz q̃ cõtra dicta testiũ a me productorũ possum obijcere. sed dic aliud esse in prophetis ꝛ auctoribus. ubi locus est ab auctoritate. ꝛ quicquid dicũt indubitanter credendũ est ꝛ tenendum. ut ix. di. ego. ꝛ. c. se. ꝛ. xv. di. c. vlti. Aliud in testibus ꝛ instrumẽtis qui ꝛ si auctoritatem habent ut eis credatur q̃dũ non probat contra probationem tamẽ in contrariũ admittunt. C. de fide instru. l. vlti. ex̃ de testi. presentiũ. ꝛ tales prophetas uel auctores si hñt infideles uel heretici qui aliquid dicãt contra eos ex eorum auctoritatibus augmẽtari possumus cõtra eos. ut hic. Sed bene fatendũ est q̃ licet ipsi infideles de iure nõ sint audiendi. si nolint admittere auctoritates eorũ proprioꝛ ꝛ spũaliuz auctorũ nos de iure nõ possumus eorum auctoritatibus uti contra eos qui ueri auctores non sunt uel prophete cuz eos nos reprobemus. ex̃ de testi. presentiũ. C. de fal. qui falsã. C. de rebus cre. si quis. fm inno. qui ita no. ex̃ de excep. cuz uenerabilis. in gl. q. d. ꝛc. v. sed ei qd̃ ꝛc. ¶ in ea. gl. ibi. ratiõe psone. adde. ut ps in exemplis. xlvi. di. c. i. ex̃ de hereti. fraternitatis. ꝛ. c. excõicamus. §. credentes. dicta origenis recipim' rõne sñe bone. xvi. q. vij. ꝛ hoc. xv. di. sancta. v. itẽ origenis. ¶ in ea. glo. ibi ,ppter dicta. adde. iiij. q. ij. si quis testibus. ¶ in ea. glo. ibi uti debeo. adde. ut ex̃ de censi. c. cum olim. ibi de hoc. ¶ in ea. gl. in fi. adde. ut hic. ꝛ. ij. q. vij. si hereticꝰ ¶ in gl. cũ dixerunt. ibi torquere nos. adde. mat. viij. ¶ in ea. glo. ibi ad corint. adde. i. ꝛ. ij. c.

Relatuz. Hic incipit. iij. pars huius di. in qua dicit q̃ a sapiẽtibus debemus audire. io. de sa. q̃ legunt in sacra scriptura. hug. uerisimilitudines. i. ueteri similes rationes lau. ꝛ ideo v. legatur. sed debet legi ꝛ intelligi ut spiritus sanctus flagitat. alias põt appellari ut hereticus. xxiij. q. iij. hereticus. ꝛ. c. quidam. in fi. alienũ. quod hic dicitur non bene seruauit Augus. de pe. di. iij. adhuc instant. nã quidaz heretici dicebant peccata non esse eisdẽ bis remittenda. ꝛ hoc firmabant exemplo domini. nam dicebant q̃ dñs illuminauit quẽ bis resuscitauit. ꝛc. Sed Augus. respondet eis dicens. per hoc quod fecit dñs in pluribus psonis intelligendũ est quid debeat in eadẽ. sed iste sensus multũ est extraneus a littera. lau. extraneuz. dicit Piero. viciossimũ genus docendi est deprauare snias. ꝛ ad uoluntatem trahere scripturam repugnantẽ. ꝛ extraneus. tunc queritur sensus quãdo contra auctoritatẽ sanctorũ patrũ exponitur. ꝛ in alterius preiudiciũ. arg. ex̃ de offi. dele. sup eo. ex̃ de resti. spo. audita semp enim mens auctoritatis est attẽdenda. arg. ex̃ de uerb. sig. intelligentia. nã quandoq; extraneus requiritur sensus. nec probat cum non sit contra auctoritatẽ sanctorum patrũ. satis enim videt sensus extraneus ut annus ponat pro septimana. xxxi. di. tenere. uel econtra. lau. cõfirmetis. xi. q. iij. no lite timere. ꝛ ideo v. discere. sup hoc videas quod no. xxiij. q. i. cũ beatissimus. cũ enim v. ¶ in glo. licet ibi. argumẽtari adde. adhoc ex̃ de consti. translato. ꝛ de rescriptis. inter. ꝛ de transla. inter. ex̃ de appel. vna. ff. ad. l. aquil. illud. ¶ in eaꝺ glo. ibi semp. adde. tunc qa argumentũ est a simili ubi p omnia ita aliqua inueniunt simulia q̃ in aliquo non discordãt. ut in concordãtijs hic sequẽtibus fm lau. nam aliqñ aliqua sunt in uno simulia ꝛ tamen in alio dissimulia. ¶ in gl. prius enim in fi. ꝛ. c. sic viue. ꝛ. xxxvi. di. §. ecce. ¶ in glo. arg. q̃ aliquis. ibi placuit. adde. ubi de hoc. ¶ in ea. glo. ibi. §. vlti. adde. ad idem facit expresse ut videt. ff. ad sill. l. excipiuntur. ¶ in ea. glo. ibi nescit. adde. hoc dictũ contra. ponit assertiue. iij. q. ix. testes. ibi videas. ¶ in ea. glo. ibi doli capax. adde. quia prope pubertatẽ est. ff. de do. excep. apud. §. de dolo. ¶ in ea. glo. in fi. adde. idem credit Azo. prout no. in suma. de testi. §. item repellunt ꝛc. ꝛ idem sentit hic lau. dicens idem si fuisset minor proximus pubertati. qd̃ dicit Ac. uerũ est nisi uelit testificare de his siue in ea causa ubi ad sui substantiã certus numerus exigitur personarũ. ut in testamento quod dic ut no. ff. de testib. l. testium. §. iul. nam in testamento testes idonei a principio requiruntur. instit. de testi. §. testes. ꝛ idem no. hic. io. de san.

Ideo. hic incipit. iij. ps huius di. in qua dicitur q̃ est causa quare fuit prohibitũ studere in libris gentiliũ. io. de. ¶ Ut itaq; hic incipit. v. ps di. aduersa. i. odiosa uel remota. hu. in foueã peccati. luce. vij. ꝛ matb. xvi. roma. v. c. in psalmo saluũ me fac. hu. obscurentur. Ista auctoritas aliter potest exponi q̃ inducat per magistrum ut dicamus sic eorum oculi ob. ne vide. q. d. nimis oculos apuerunt suos prius ut viderẽt quod videndũ non erat. s. q̃liter dicta de xp̃o in legẽ ꝛ prophetis peruerterẽt. ideo autem obscurent oculi eorum ne vide. quod est videndũ scz nouã gratiam ut non intelligãt ꝛ non videãt. Incurua domine super dor. eo. scz ut nunquã ad superiora erigant. s. qa ipsi semper se in terrena incuruarunt. quia locũ ꝛ gentẽ innocẽtie p̃posuerunt. ideo dñe semp eos plus ꝛ plus incurua. incurua quidã non excecando. non inuãdo. s. non sanãdo. incurua re eni dei est. non in malefaciẽdo sed in non subueniendo. fz glo. ꝛ alie expositiones hu. adaptant ad intellectuz magistri ne videant. i. lumen scientie perdant. hu. hic videas qd̃ dicã j. di. ,pxi. omnes. in uerbo disciplinã. incurua. i. incuruari p̃mitte. cum eni prelati qui p̃eunt lumini scientie non habẽt inclinant sequẽtes ad portandũ peccatorũ onera ad petenduz terrena. ꝛ no. q̃ dauid nõ dicit hic optãdo uel imprecando. sed indicãdo ꝛ predicãdo q̃ obscurabunt ꝛ lumẽ scientie perdẽt fz h. elaborandũ v. uapulare. luce. xij. c. paucis. xxiiij. q. iij. ea vidicta. h. ait. n. apls. i. ad cor. xiij. c. ignorabit. i. reprobabit. xv. q. i. §. i. ubi de h. ¶ in glo. i. p̃lati. adde. ut. xxxvi. di. §. ecce. in fi. ¶ in gl. i. q negligit. in fi. adde. nã ignorãtia que est ex culpa nocet. xxviij. q. i. ex bis.

Non ois. a pena. i. a peccato ,p quo debet pena. ul a pena eterna aliter nõ ꝯgrue diceret. nec etiã uerũ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

cum in quolibet ignorante sit pena eoipso q ignorat fz hu. ¶ in gl. videt ergo. ibi sonus eorũ. adde. ad h act. ij. t. xi. q. iij. extimant. in fi. exi li. vi. de elec. fundamẽta. iuxta prin.

Distinctio. xxxviij.

QAm itaque. In ista di. intẽdit Gratia. probare. iiij. Primo q oẽs sacerdotes t alij maiores t minores dñt eẽ instructi i lege diuina. t pcipue in canonica. t pbat hoc p. x. auctoritates. iob. de. t h sic ꝓtinua. Supra ,pri. di. §. ut itaq. t. c. non ois. facta mẽtione de ignorãtia. hic supponit Gratia. hanc di. in qua oñdit q ignorãtia periculosa est maxime sacerdotibus fm b. bzr. Vel sic. Supra dixerat qũo clerici oẽs discipline scientie studere debeãt. nunc dicit qualit sacerdotes hãc habere debeãt oñdens prius qd sacerdotes necessario agere oporteat. ubi q3 sit i sacerdotibus periculosa ignorãtia demonstrat quã ut euitare ualeãt debẽt ab aliis discere etiã minoribus. licz ipsi quoq3 senes t multũ nobiles fuerint. quapropter inquirit tc. ut. j. c. oẽs. q3uis autẽ eruditi esse debeãt. tñ si nõ recte loquẽdo offenderint tc. j. c. sedulo fm gof. noxia. ut. s. di. ,pri. §. vlti. t. c. vlti. ¶ in. i. gl. ibi mulieres. adde. de hoc le. t not. xxij. q. iij. §. illicitum seminas. tñ non in omibus excusat ignorãtia fz in qbusdam. t no. ff. de iuris t fa. igno. l. regula. in prin. t. C. eo. ti. l. fi. ¶ in eadẽ glo. ibi in ciuitate. adde. quod dic ut exi qui ma. accu. po. cũ in tua. t. xxij. q. ij. §. fi. ibi videas.

Ignorãtia. i. eruditioĩs negligẽtia. ut. lxxxiij. di. nihil. fm hu. t ab ignorãtia gnoite dicunt. ut. xxiij. q. iij. c. quidã. v. gnoite. t illi qui paupertatẽ intelligentie habẽt appellant ebionite. ut. e. c. v. ebionite. sacerdotibus nõ solũ ignorãtia eorũ que ptinent ad salutẽ sed etiã ad doctrinã iof. sacerdotes v. admonent. i. iubent. sepe enĩ uerbz monitionis ponit pro uerbo ꝑceptionis. ij. q. i. deus. fz xxviij. q. i. sic enĩ. lv. di. qui partẽ. ponit pro ecõtrario. ut. xxi. q. i. hac rõne. t ualet hoc in allegationibus fm hu. t io. d fa. ad thimo. i. c. iiij. xxxvi. di. §. ecce. attende aplꝰ ad thimo. discipulũ suũ epum monet de tribus. primo ut ipse p studiũ t sollicitudinẽ illuminet scripturarũ scientia. t hoc cz dicit. attende lectioni. secũdo ut sermoni suo salutifero ,primoz3 in melius reformet vita. t hoc cũ dicit exhortationi. tertio ut per suã instructionẽ nõ intelligentiũ tollat ignorãtia cũ dicit t doctrine. Itẽ monet cũ ut studeat frequẽter t feruenter cz dicit attẽde. secũdo ut studeat sapiẽter cũ dicit. lectioni. tertio ut studeat utiliter. cũ dicit. exhortationi t doctrine. hic adde qd dixi. s. xxxvi. di. c. vlti. ubi videas in uerbo populũ docet. exhortationi. vi. q. iij. c. i. xvi. q. i. qa. in fi. doctrine. xvi. q. i. sic vine. t. xxxvi. di. c. vlti. semp istud. t due dictiones sequẽtes nõ sunt de textu apli. sed dicit ibi esto in illis. permanc. simile de cõse. di. v. nunq3. c. sint tibi. ij. in prin. sciãt v. sacras alias aliter inutilis esset cõnumeratio inter totũ t ptẽ hu. t sic est hic arg. q canones non ꝓhendunt sub noie theologie. qa hec ut diuersa ponunt. sic. s. xxij. di. qui epꝰ. iuxta prin. t. j. c. oẽs. v. inquirat. sed ar. ꝫ exi de accu. qualiter t qñ. in p̃ no. ubi dr q canones ,pcesserũt ex auctoritate ueteris et noui testamẽti. Itẽ arg. ꝫ. iij. q. v. qa suspecti. v. q si. doctrina. t xxvi. di. c. vlti. sciẽtia fidei. i. pdicationis t salutis. operũ. lxxxvi. di. fratrẽ. i. q. i. vltimus. lxxxij. di. nihil. fm la. disciplina. i. exẽplo bone cõuersationis t opationis hu. t lau. ¶ in p̃ma glo. ibi extendit. adde. si ergo papa delegat alicui certã cãm sub certa forma diffiniendã. t aliqd negociũ simile postea emergit sub eadẽ forma potest licite diffiniri. arg. xvi. q. iij. licet in regulis. ij. q. i. multi. non enĩ certe psone initũgitur personale intelligit. xxiij. q. i. quodcunq3. de conse. di. iij. ,ppie. fm hu. ¶ in ea. gl. ibi his auctoritatibus. adde. v. nunc autẽ. alias est. c. ad idẽ de conse. di. iij. ,ppie. ¶ in ea. gl. in fi. adde. de hocle. t no. ij. q. i. multi.

QUando ordinant. i. instituunt ab epo fm hu. t. q. i. c. iij. t. iiij. a sacerdote. i. epo pot h adaptari auctoritas que ponit de pen. di. i. §. sed huiusemodi. in gl. ,p peccatis tc. in fi. t. xxiij. di. lector. cũ uero v. ¶ in. i. gl. in fi. adde. t qualiter debeat celebrari istũ libellũ queret sacerdos t recipiet eũ de manu epi fm hu. t in isto libello ꝺtinentur oĩa officia que sacerdos dz exercere. uel de noie h intelligas illa. s. que cõtinent. j. e. que ipsis. qa hoc. c. t istud. j. e. q ipsis. t. s. e. ignorantia loquunt de sacerdotibus. illa autem c. j. e. nulli. c. oẽs de epis. licet istud. c. oẽs generaliter de prelatis loqui videat fm lau. ¶ in gl. in rogationibus ibi sacerdotes. adde. q3tũcunq3 sint remoti. t ita est hic arg. q omnes clerici totius epatus singulis annis tenent cõuenire ad letanias ad maiorẽ ecclesiã qd in multis locis obseruat fm hu. sed non credit h lau. nisi de illis qui in urbe sunt uel de vicinis. arg. c. j. ,pri. alle. de conse. di. i. t h. sed ,p primo dicto facit lra huius. c. cũ ista duo. s. letanias t conciliũ simul ponat t equipet t certũ est q omnes tenent uenire ad concilium. sic ergo videtur q ad letanias.

Si in laicis. nec uenia quin deponant tales hu. ar. j. e. sedulo. ubi dicã. t videt q ille qui nõ hz sciẽtiã saltẽ ꝓpetentẽ uel sufficientẽ peccet recipiẽdo dignitatẽ uel aliud officiũ ad qd nõ hz scientiam sufficientẽ. j. di. oẽs. xviij. q. ij. si qs abbas. exi de eta. t qua. c. vlti. tñ cũ ipsis excã dispensandũ est. qa imperfectũ sciẽtie tc. exi de renunc. nisi cũ prudẽ. §. ,p defectu. fm ũnoc. qui ita no. exi de elec. cũ in cunctis. t q talis peccet satis probat. i. q. i. nõ est putãda. in fi. t facit qd le. t no. c. q. si quis neq3. t. viij. q. i. illud. in fi. t adde qd dicã in pre. c. oẽs. in gl. ꝓtra platũ tc. ibi videas. ¶ in. i. gl. in fi. adde. uel dic q hoc. c. pot intelligi de illis laicis q in dignitatibus sunt cõstituti. de qbus habet exemplũ lix. di. si officia. nã in scriptis debẽt ferre sniam. ij. q. i. in p̃is. in fi. vñ eis est imputãda impericia. ar. ff. ad. l. aquil. idẽ iur. §. vlti. exi de eta. t qua. ad aures. t qd distinguit in laicis potest eodẽ modo t in sacerdotibus distingui. ut illis qui in p̃ latu ris sunt plus scire teneant. arg. j. e. omnes. Vel dic ut. s. in glo. io. dicitur. fm lau.

Nulli sacerdotũ. i. epoz3 hu. nec quicq3 v. obuiare. no. optimã lram ,p illa opinioe que hz q epi non pñt dispẽsare nisi ubi eis a iure pmittit. ad hoc facit etiã optime. lxi. di. statuimus. in prin. sed alij cõtra. ut no. l. di. in summa. t. c. minor. t. i. q. vij. §. nisi rigor. ibi videas. nã dispensatio est iure relaxatio. ut ibi no. que enĩ v. licentia. i. si cut credit populus. q. d. ex eo q ignorant clerici canones. et ideo nõ seruãt. videt laicis q ipsi nõ debeant obseruare. qd enĩ agit a platis tc. exi de uoto. magne. b. ¶ in. i. gl. in fi. ad de. ad idẽ. lxi. di. statuimus. t exi de ꝓfang. t affi. c. i. in fi. t. j. c. oẽs. de hoc dixi. s. xxxvi. di. ignorãtia. ibi videas.

Que ipsis addiscendũ h sunt. sacramẽtoz3 liber. i. missale. in quo ꝓtinet qualiter sacramẽta eccle debeant celebrari. forte iste ẽ q dictus est officialis. s. e. qñ. hu. canon penitẽtialis. fz t cuilibet sacerdoti necessariũ est addiscere canones discipline. j. e. placuit. q. s. sciat se teneri ad ꝓtinentiã. portare clausaz uestẽ. ar. xxv. q. i. oĩa. t. c. hac ꝓsciẽtia. fz subtilitates iuriũ nõ. utputa q separata sit cã ,ppietatis a cã possessioĩs cũ nec cãs debeãt tractare lau. omelie. omos. i. os uel uerbũ. t laos populus. inde omelia. i. os ul uerbũ ad populũ. i. sermo popularis. i. habitus ad pplm fm hu. euãgelice mat. xv. si cecus. cecus dr eo q caret visu. scom papi. sic de pe. di. vi. §. vlti. ¶ in gl. ar. q ubi. t est silc. adde. s. a prin. gl. ¶ in ea. gl. in fi. h adde qd le. t no. xxxiij. q. v. c. ij. in gl. ij. xxiij. di. quorundam.

Omnes. tuis tue obliuioĩ q ex infirmitate originalis peccati euenit opposita ẽ meditatio. noucrat. n. dauid viciũ hũanitatis t ꝓtra illud reperit auxiliũ dic ergo meditabor in iustificatioĩbus tuis. iõ meditabor ut

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

non obliuiscar sermones tuos.i.ne possiz obliuisci qō expe dit retineri fm pe.vñ v.modis oībus.i.serie uerborū z sñia. quasi non tñ supficie uerborū sed etiā intelligendi z exponē di rōne hu.sed io.de sa.dicit hoc esse intelligenduz quo ad usum pfallēdi.qa hoc sufficit fm ipsum.ar.lxi.di.c.bene.licz sit arg.cōtra.ff.de legi.scire.inquirat v.scrutabiliter scz ut in telligat qō legit quo ad sensuz.diuini.sic.i.q.i.eos.in prīnē. xvi.q.i.p̄dicator.atqz mandata sub.inquirat a metropolita no an sciat uel uelit tē.cōseruare.i.ut ꝓseruet z doceat scōum mādata dei iof.substantia nō q̄ sunt de eius essentia.nā z lai cus pōt caracterē recipere sz substātia hic appellat illud quo sustentat sacerdociū z sine quo rite nō exerceī officiū sacerdo tale.vñ dic substātia ideſt subsistētia.qa sustentat la.vnde qō hic dicit est referendū ad executionē ordinis que sine lr̄is nō pōt fieri fm Ray.qui ita no.in summa .rubrica de prudētia ordinis.v.sed nūquid laicus.substantiaz vulgo dicimus id qō possidemus.uocata sic ꝓ eo qa p ipsaz sustentamur disci plina ita diuinarū scripturarū sacerdocij de substātia dī.qa sine ea sacerdocij officiū recte minime sustentat iof.discaplia. cōtra p̄latū nō habentē scientiā scripturarū inuehit illō ysa. lvi.canes muti nō ualētes latrare.xliij.di.c.i.nā scientia lr̄arū multū utilis est ad resistendū p̄dicētibus scz hereticis z falſ xp̄ianis male viuētibus.Est enī quidaz gladius quo resisti mus inimicis z q̄si qdaz arcus de quo sagitte emittunt acu te z q̄si qdaz clipeus in quo tela ignea nequissimi diaboli ex cipimus.i.tēperamenta eius ne nobis noceāt. ꝓpter qō re perimus q̄ sacra scriptura equipatur gladio arcui z clipeo. De ꝑmo dicit in epla ad ephes.vi.c.z gladius spūs quod ē uerbū dei.De scōo dī in ps.sagitte potentis.i. p̄dicatoris z p̄lati acute.z in iob dr̄.arcus meus in manu mea instaurabi tur.De tertio dī in canticis.mille clipei.i.mille sñie pendent ex ea oīs armatura fortiuz.De utilitate ipsius scripture dicit apls.i.ad thi.iij.oīs scriptura diuinitus inspirata utilis est. ad docendū nescientes z ignorātes.ad arguendū negligen tes.ad corripiendū in malo psistentes.ad eruditendū penitē tes.periculose ergo carēt ea p̄lati qbus ex officio oīa ista in cūbunt.vñ non sufficit eis vite sanctitas nisi z adsit sapientie daritas.ut ex hoc.c.colligī manifeste. z.ij.q.vij. sancta qp pe.ut sic edificēt ecclesiā xp̄i z luceāt in domo dei uerbo pari ter z exēplo.merito ergo de istis inquiri dz an sint in epō ꝓ mouēdo ut hic dr̄.dicendū est ergo q̄ sacra scriptura utilis est z necessaria.in triplici statu.s.in statu p̄lationis.in statu sa cerdotalis eruditionis.in statu p̄dicationis.q̄ si disceptaue rit v.i.cōtradixerit.ꝓphete malechie sciētiā.osce.iiij.c. ¶ in i.gl.in fi.adde.videt tñ hoc esse falsuz.qa quilibet p̄s.in pso na illius decantat in cuius psona ꝓceptus est. qñqz in perso na penitētis.qñqz in psona ecclesie uel alterius.videat tñ qli bet ut ueraciter ꝓferat.ar.de pe.di.iij.de quotidianis. fz la. ¶ in gl.ut.lxxxvi.di.archi.in isto.c.no.laur̄.q̄ ꝓpter igno rantiā psalterij nō esset qs repellēdus a ꝓmotione si alias ē idoneus.qa in breui poterit addiscere.sed b.ibi cōtra si sem per fuit in ecclesia.tñ hu.no.ibi q̄ licz alias sit bñ lr̄atus pro pter hoc repelli dz p hoc qō in.c.archidiaconuz.z in hoc.c. oēs dicat.dicēs nō sufficit q̄ in psalterio legere sciat. nisi cor detenus teneat oēs psalmos uel maiorē partē.

Dlacuit.inculcent dicit hosti.q̄ oīa iura que dicūt. q̄ quilibet pōt renūtiare iuri suo siue bis que ꝓ se introducta sunt.ut ex̄ de regula. ad apostolicaz.c. statuimus.z de sal.c.vlti.intelligenda sunt esse uera q̄ñ aliqs certificatus fuerit.arg.in auten.quō oportc.epi.§.ergo ordi nādus.z hic.z de hoc dicit ut plene no.in sum.de fideiuſ.§. z qs sub.§.mulier.iuxta p̄nē.v.idē est si uterqz ignorat tē. et adde qō dicā.vij.q.i.aliter.in gl.ij.z.c.q̄ periculosum.

Sicut stellas.firmamēto.i.meditationi z lectioni h. mundana.vñ dicit ama scientiā scripturaruz.z car nis vicia nō amabis.de cōse.di.v.nunq̄. hu.z la.

Iuxta paulū.i.ad corin.i.c.christe.lvi.di.c.nasci. virtus. virtus ponit ꝓ sapiētia.vnde expō quod sequit.ciusq̄ q̄ pro ideſt.qñqz ponit ꝓ prudentia fm papi.sapientiā.ſ sub.ergo xp̄i est .per scripturas eni uenit ad noticiā xp̄i.z per illas cognoscit xp̄s esse virtus dei.et dei sapiētia.ergo qui ignorat scripturas ignorat xp̄m ee dei virtutē z dei sapientiā.in originali tñ plus inuenit sic.ſ.q aūt scripturas ignorat nescit xp̄m esse dei virtutē z dei sapientiā. ergo ignorātia tē.sed sensus nō mutat fm io. de sa.z b. ¶ i p̄ma gl.in fi.adde.ut.s.dixi.in.c.pxi.§.vlti.

Quia ea que.i.que ualet ad salutē hu. z necessaria sunt ad ipsam salutē fm iof.sapiunt.ſ.corde.ore.et opere.q.d.qui ea faciūt ex charitate hu.vñ dic.sa piunt scz intelligēdo.opere ꝓbando fm iof. nesciunt scz ne cessaria ad salutē hu.z iof.nesciunt.i.nō approbat hu.q̄ ait. i.ad corin.xiij.c.ignorabit a dño.i.reprobabit hu. idē qui cunq̄z v.alias est.c.stultus.i.qui nō ostendit se esse sapientē. cū non abstineat fm hu.sapiens.i.per penā sciet z recognos cet culpam illud fuisse.hec expositio colligit.xxxv.di.vi. z.x xvij.q.i.si homo.z.c.si custos.hu.uel dic.i.qui culpaz suam quam oportet scire ignorat suscipiet in experimentū penaz q̄ doleat iof. ¶ in p̄ma glo.in fi.adde.ff.de bono.pos.l.in bo norū.s.di.pxi.§.vlti.

Quāuis.i.non.hic incipit.ij.ps huius di. in q̄ dici tur q̄ illi errāt qui falsa ꝓ uero approbāt uel econ trario fm io.de sa.z quidā argumentabant contra August.non pōt quis ignorare nisi ignorātia rerū.sed omis ignorantia est nescientia.ergo quicūq̄z nescit errat. Sed au gust.rñdet.z sic cōtinua fm hu.z iof. Dictū est.s.q̄ ignoran tia nociua z periculosa ē sacerdotib⁹. ne ergo quis crederet hoc esse uerū de qualibet rerū ignorantia.subdit auctoritatē augst.q̄ quedā sunt quorū ignorantia nō est nociua sz util z expediens fm iof.ut ignorātia illius sciētie :que licet bona sit in se p̄stat tñ occasionē mali.ut est sciētia necromantie.et piromantie z hmōi.in maioribus sine qbus non pōt haberi salus.nec.i.nō quasi z q̄uis hu.i.nō ab aliquo errāt .nisi q ueritatē eius q̄ credit uel credere dz qō ignorat iof.ignoran tia. Notandū est q̄ aliud est ignorātia.aliud error. aliud tri tubatio. Ignorātia est cū de facto uel de iure nihil de aliquo scio.nec inde aliqd suspicor.z est ꝓprie ignorare aliqd nesci re qō dz scire.z inde est q̄ ignorans ignorabit.xv.q.i.§.i. et s.c.pxi.z.s.di.pxi.§.vlti.z ignorātia mater est tē.s.e.c.i. si eni gnarus dicat sapiens.xxiij.di.qñ.ergo ignarus dicat in sipiens.nescire latius pz q̄z ignorare.oīs enī qui ignorat ne scit.sed nō ecōuerso.C.p quas pso.nobis arg.si duo. Error uero est cū aliter est q̄z credat hu.vñ aliud est ignorare q̄z er rare.vñ dicit lex si possessio pōt acquiri ignorāti:pōt acquiri z errāti.ff.de acq.pos.l.si me. Titubatio uero est cū duo sci unt diuersa.uel cū aliqs inter duo dubius est.z qa dubito ñ applico credulitatē meā circa alterū fm vin.q ita no. ex̄ de ri.excō.mi.apostolice.z idē no.ibi gof.ꝓsequēs sensus est q cunq̄z errat ignorat sed nō ecōuerso. sed ille errat q̄z se tē. fm hu.scire.scire est reddere rōnez quā noueris.nosce vo re ferre tñ que audieris fm papi.approbat.i.asserit.sz tale asse rere.ſ.falsuz ꝓ uero.qñqz est peccatū.qñqz nō.in virtutibus z vicijs z articulis fidei.z in his q̄ generaliter sunt necessaria ad salutē est peccatū.ut.xvi.q.i.si cupis.xxij.q.ij.in ipsarum z in alijs nullū est peccatū. August.tñ ita dicit generaliter q̄ more solito nō vult p̄cipitare sñiam.vi.q.i.q̄ro.z est simile.i. q.i.q̄ quidē.fm hu.uerū v.ei sz scienti noxia.melius.i. ma gis expedit nō qa scire sit malū sz qa est occasio mali. ut hic dicit gl.adde de hoc de cōse.di.ij.sicut iudas.fm io.de san. ¶ in.i.gl.in fi.adde.de hoc etiā habet.xxix.q.i.§.i. ¶ In gl.b videt ibi a deo est.adde.ar.s.xxvi.q.ij.q̄ sine.z.q.v. e piscopi.in p̄n. ¶ Sed licet.hic incipit.ij.ps huius di.io. de sa.z hoc sic ꝓtinua.quia dictū est q̄ presbr̄i dñt ignorātiā

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

vitare. sed licet quandoq; per ignorantiam ꝛc. proferant sol-
licitando. cathez andis id est instruendis hu.

Sedulo. i. prudēter uel assidue pe. non contēnere. i-
mo honorare dz. xcv. di. ecce. xi. q. i. sacerdotibus.
xciij. di. dñs. amplius unus istoꝝ cōparatiuorum
abundat. uel dic amplius uerboꝝ. i. qꝫ expſſuz in uerbis ut
ita ponaꝫ positiue io. de fa. uel dic q̄ est augmentū augmen
tando additū. uel interponaꝫ copula. uel nō dz esse in lra ni
si alterū ⁊ cōgrue tenet cōpatiue uel electiue fm hu. sed cordi
v. prima rō id est sacerdoti. exercitantē in legēdo. ꝓferre id est
equipare. ꝓsueuerāt id est insipiētes ⁊ fatui. his enī vf. i. scho-
lasticis ⁊ est secūda rō. animus. xxiij. q. iij. si habes. de pen.
di. iij. adhuc instant. xxxiij. q. viij. cōuenior. ⁊. xxxij. di. usqz
adeo hu. malle id est magis uelle. h. viriores positiue legunt
isti cōparatiui ꝓpter uerbū malle qđ p̄cedit io. de fan. noue
rint v. tertia rō. nō est simile. xcij. di. cantātes. ad aures id est
ad effectū ualere. nisi ꝓ sed hu. ⁊ sic exponit de pe. di. i. sicut
primi. ubi de hoc. ⁊ sic etiā nō ponit exceptiue. ij. q. i. notum
ita enī si sic nouerint ⁊ qđ est dictū fecerint hu. barbarismus.
barbarismus est uitiosa uerbi corruptela ut ignoscere penulti
ma ꝓducta. ⁊ nota q̄ qñ in prosa sit uitiū dī barbarism⁹. qñ
uero i metro sit metaplasmus. ⁊ dī barbarismus a greco ba-
re latine tenuatio uerbi. uel dī a barbario gētibus que latine
oīonis ueritatē nesciētes ꝓfundebant fm papi. soleocismus
ut si dicit spōsus mea. sponsa meus. uel dña deus ⁊ similia.
vñ dic q̄ soleocismus est uiciosa ꝓpositio uerboꝝ. ut si dice-
ret inter boībus ꝓ inter boies. dictus est aūt soleocismus a
ciuibus. qa ex urbe soloe q̄ nunc pōpeiopolis dī ꝓfecti. cuz
apud alios ꝓmorātes suā ⁊ illoꝝ linguā uiciose incōsequen
ter ꝓfunderēt soleocismo nomē dederunt. vñ similiter loquē
tes soleocismū facere dicunt. vñ soleocismus a solecon uiciuz
cismus est alio que linguā eoꝝ uiciat. ⁊ h̄ sonāt soleocismus
id est sani uerbi corruptela fm papi. corrigēda. q. d. corrigen
da sunt sed nō irridēda io. de fa. amen. de cōse. di. iij. reuera.
in fi. Et nota q̄ sicut testat ysido. li. vi. ethi. ubi tractat de offi
cijs. amen significat uere siue fideliter. ⁊ est hebreū qđ vbum
nec grecis nec latinis nec barbaris licet in suā linguā omni-
no transferre. uel alia lingua annunciare. nā qꝫuis interpreta
ri possit ꝓpter sanctioꝛē tamen auctoritatē seruata est ab apo
stolis in hoc ꝓprie lingue antiqtas ꝛc. fm ysido. Hug. autē
dicit q̄ amen est composituz ab a qđ est sine. ⁊ mene quod ē
defectus quasi sine defectu. quod nō uideꝫ uerū esse cum he-
braica lingua nō descendat a greca. qa hebraica est prima et
mater omniū linguarū. tamē fm polli. sicut sonat in latina li
gua posset sustineri qđ dicit hug. q̄ lingua latina descendit a
greca. ⁊ nota fm papi. q̄ amen qđ est iuramentū uel affirma
tio hebraice. latine sonat uerū ad confirmandū uera esse que
dicta sunt in fine ponit. ab eis scz scholasticis ⁊ alijs discretis
¶ Ordo didicerunt sic bñdici in ecclesia uoto. ut sono i fo-
ro ita q̄ forensis illa dictio bona nōnunq̄ forte tñ benedic-
tio nunq̄ pōt dici sono. sicut uox sonora in foro bene audit
sic ⁊ mentis deuotio in ecclesia benedicit. uel sic sicut in cauſ
forensibus scholaris aduocatus ꝓpter suā eloquentiā ⁊ alle
gationis nitorē cōmendatur ita clericus uel sacerdos ꝓpter
piam intentionē ⁊ purū intellectū a dño reprobat uel cōmē-
datur b. itaq̄. q. d. qa ex sono uocis solūmodo iudicat bene
dicere qui in foro loquit. itaq̄ ꝛc. bona. i. composita ⁊ orna-
ta siue ordinata dictio. in summa h̄ uult dicere q̄ talis igno-
rantia est repbendenda sed est ab his tolleranda qui didice
runt. q̄ sicut sonus in foro ita uotū in ecclesia benedicitur. ⁊
sic ponit in casu b. brix. sed lau. sic exponit sono benedicitur
sono. i. sonora uoce in contione. forensis ut si pro pupillis uł
orphanis postulet. nunq̄. quia benedictio est sanctificatiois
traditio. xxviij. di. presbrum. fm lau. tamen pro sed. benedi-
ctio id est celesti benedictione digna. uel bonū aliquod spiri
tuale. conferēs. nisi fm lauī. ex charitate ⁊ pio uoto ꝓcedat.

¶ in glo. no. quod. in fi. adde. de hoc no. xxij. q. ij. is autez
in glo. semp. ⁊ ex̄ de uer. sig. c. preterea. ¶ in glo. ar. q̄ ibi ꝓ
pter impericiā. adde. ad idē. lxxiij. di. eporum. in fi. xxv. q. ij.
in galearū. in fi. ¶ in ea. glo. in fi. adde. dicunt quidaz q̄ ꝓ
pter simplicitatē repellitur quis ab obtinendo sed non deiici
tur ab obtento. immo daī coadiutor. xxxix. di. petrus. vij. q.
i. quia frater. ex̄ de elec. cū in cunctis. Item propter illittera-
turā potest episcopus petere licentiā resignandi. ex̄ de renū.
nisi cum pridem. sic scripsit Ray. in summa sua in fi. illius ru
brice. de prudentia ordinandoꝝ. ⁊ videt uelle q̄ nō possit re
moueri episcopus propter illitteraturaz. sicut ꝓxime dixi in
simplicitate. cum tamē contrariū sit expſſum. ex̄ de eta. ⁊ qua
lita. c. vlti. fm gof. ⁊ ibi no. hosti. q̄ euidens insufficiētia mo-
dis omibus reprobat in episcopo. ut pōt colligi ex illa decr̄.
⁊ idē no. in summa de tēpo. ordi. §. ⁊ cui. sub. §. quarta regu
la. item ꝓpter ⁊ v. vf. ignominiosum. ⁊ hoc etiā adde. ⁊ vide
as quod dicā. xvi. q. i. legi. in addi. quid in abbate. Tu dic
cum lau. q̄ hic non sumit q̄ illitteratus possit promoueri in
episcopū. sed ostendit q̄ nō est irridendus si de facto ꝓmo-
ueatur. ⁊ lra huius. c. ibi non quia ꝛc. expresse facit ꝺ Ray.
⁊ pro dño gof. ubi etiā hu. no. q̄ corrigenda sunt sed nō irri
denda. sed intelligam cum domino gof. q̄ sunt corrigenda
secundū formā illius decre. ex̄ de eta. ⁊ quali. c. vlti. sed i alio
obtinet quod dictū est fm iob. ad hoc. s. e. quādo. sed ar. ꝺ.
i. q. vij. bi qui. ubi dicā. ¶ in glo. arg. ꝺ. adde. sub. sic hic vi-
detur q̄ populus sacerdoti ministare possit. sed arg. contra.
ꝛc. ut sequitur. ¶ in ea. glo. ibi potest presbr. adde. idē dicit
hic lau. cuius fuit ista glo. tota. ⁊ idē io. de fan. per p̄dictam
decre. proposuit. ¶ in ea. glo. in fi. adde. de hoc no. ſ. de cō-
se. di. i. hoc quoq; ibi videas. ¶ in glo. videtur. ibi q̄ si po
pulus. adde. sub. tantū siue clericis ⁊ illitteratis fm hu. ¶ in
ea. glo. ibi in missa. adde. dicit hu. hoc quidē uerum est. sed
hoc non colligit hic. non enī hic dicit q̄ populus sic respon
deat officiādo ꝛc. ut sequit. de hoc. s. in gl. p̄ce.

Adignū celestis oraculi. i. diuine scripture. donati
dicit ysido. in li. ethi. donatus artis grāmatice scri
ptor ac p̄ceptor hieronymi rome illustris habet.

Locutio palea est. ¶ Ecclesiastica palea est.

Nullus epūs. dictū est q̄ epi presbri non debēt cō-
temni a scholasticis. ⁊ si non recte loquant̄ p quod
forte videt q̄ a talibus nō debent curare istrui. vñ
subdit q̄ a nullis discere contēnant. uel referī hoc. c. ad prin
cipale propositū. q. d. ignorantia uitanda est ab epis. ⁊ alijs
clericis. ut ergo eā possint uitare debēt discere non tantum a
maioribus sed etiā a minoribus ⁊ iunioribus fm hu. oppro
brium senectutis. i. reputans sibi hoc in opprobriū ꝓpter se-
nectutē hu. ⁊ lau. qui enī v. ⁊ discere. no. qui bñ uult addisce-
re duo a se excutere dz. s. timorē ⁊ torporē. debet enīz audire
cū reuerentia ⁊ diligentia. ꝓpter primū dicit in eccles. xxxij.
audi tacens. ⁊ pro reuerētia accedet tibi gratia bona. s. scien-
tie quam petis. ꝓpter hoc dicit eccles. c. iij. auris bona audi-
at cum omni cōcupiscentia sapientiā. ⁊ ideo dicebat io. crīso.
si fuerimus libēter discentes erimus multa discentes. ⁊ tales
alloquit scientia in li. qui eccles. appellat. xxiij. c. dicens. qui
audit me nō ꝓfundet.

Distinctio. xxxix.

Ecce. Plenarie probatū est in tribus
ꝓxi. di. pre. nunc queritur. ij. pars
habere periciā. ⁊ ita h̄ est adhuc ꝺ illo. c.
de quo tractat. xxxvi. di. sed opz epz esse
prudentē. fm hu. ⁊ lau. hanc plane v. refe-
rebat io. vi. cuiqz. s. indigēti suo. solertiaz
id est industriā sollicitudinē. solers enī antiqtus dicebat qui
erat oī bona arte istructus. ⁊ dī solers q̄ sit solicitus in arte.
⁊ utilis fm papi. vñ quidam v.

Petrus diaconus ab oīb⁹ uobis. lxi. di. studij. sim-
plex. sed nōne peccauit iste mortaliter permittendo

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

se promoueri sciens se indignuz. arg. q sic. xxiij. di. c. vlti. xx viij. di. priusq. l. di. ex penitentibus. lxxxi. di. si qs. ergo deijci endus est. qd quidā concedūt. si ptra eū ageret. ex de pben. cū tā dubiū. in fi. sed io. de fa. dicat. q leuis culpa fuit. t iō nō deijcit. arg. ex de accu. cū dilectus. lxviij. di. c. i. sed ar. contra eū in eo qd le. t no. i. q. i. nō est putāda. in fi. arte. ex de etate t quali. cū sit. ¶ in. i. gl. ibi dolo. adde. ij. q. vij. sancta qppe rusticitas. i. simplicitas. aliqñ ē simplicitas cōtraria difficultati. C. de fur. l. vlti. in prin. insti. de fideicōmiss. here. §. q. ¶ in ea. gl. ibi ,pmouendus. adde. nā ,pmouendus dz esse negocijs suis cauens. xxiij. di. qui epūs. hic ergo reprobatur simplicitas. t. xi. q. i. fratris. aliqñ simplicitas dr puritas. vñ dr si simplex fuero xc. ex de purg. ca. c. vlti. aliqñ dicit claritas. iij. q. ix. pura t simplex. xxiij. di. qui epūs. aliqñ dr simplex ignarus forensiū negociorū. ff. de ,pba. cum de indebito. §. sin aūt. ¶ in ea gl. ibi ad usurā. adde. quodlibet tñ istorū sufficiebat ad repulsionē. t no. q is q repellit ,ppter simplicitatē. nō repellit nisi rōne defectus eius. s. qa non hz periciā in negocijs secularibus q requirit in quolibet ,pmouēdo in platum ecclesie.

Di. xl.

OPortet. In hac. xl. di. intēdit ,p bare sex. Primo t principaliter q ornatus dz esse sacerdos. t sic oēs alij clerici. ut honorem faciāt suis cathedris t dignitatibus. t hoc ,pbat p. iiij. auctoritates. io. de fa. hospitalē. hoc superfluuz videt hic. nec credo hic debere esse hu. nā hoc. c. tractatur. xlij. di. fm la. ornamenta v. virtutes t bona opa. ut. xliij. di. c. i. t virtutes tegere dicunt. de pe. di. ij. sapiēs. cū duobus c. ibi se. cū dr. s. in ps. memento dñe dauid. salutari. i. xpo. i. gratia virtutis p quā quisq induit xpm hu. vñ in ueteri. vf. exo. xxviij. c. uarijs uestib⁹. nā octo erāt genera uestimētorum hu. quē. s. decorē vite t honestatis hu. ab eo. s. gradu. hu. vi nēdi pre alijs. i. q. i. vilissimus.. viij. q. i. c. vlti. fm hu.

DOn uos. dicatis uos heretici. ille perhenne v. i. firmā t perpetuā. vñ dictū est ei a dño. ego pro te rogaui xc. xxi. di. §. i. in fi. lau. t hu. hereditate. de pe. di. i. pōt fieri. q illi v. par cōuer. quo ad dignitatē. xxi. dis. in nouo. i. dignitatis. illuminat. i. illuminare pūmit la. Et huic lre videt ꝺ. ſ. c. ,pxi. in fi. sed ibi nō de illuminatione vite: sed scientie intelligendū est quā qsq discretus homo maiorē ac cipit ex eo q ad sacerdociū ascendit. t pserti apostolatuz. qa in papa Eugenij ipsa facti euidētia claruit fm la. quis enim. q. d. merito dixi cū hereditate innocētie. quis enī xc. t hec dictio quis raritatē notat nō ipossibilitatē fm la. de pe. di. i. §. q aūt. t. c. se. t. §. ad huiuscemodi. apex. i. summitas. dicitur apex. i. a pedibus remotis. i. summa ps uerticis. uel celi. uel galee. uel montis. fm papi. qñq dr apex lra. t ,ppie apices dicunt ille lre que alte in frontispicijs murorū ponunt. t que libet lra qñq dr apex. Itē sup illud math. v. iota vnū aut vn⁹ apex xc. dicit Augus. iota ē minor ceteris lris. apex est ipsius in sūmitate pticula fm polli. in quo. s. apicē tenēte. sufficiunt quo ad subiectos q nō debēt aliqd de eis pūmere. uel eos accusare. nō aūt referas quo ad deū. uel referas quo ad presumptionē. ex de reg. iu. estote. nisi in his q̄ sunt de genē malorū. ut ditare ꝓsanguineos. ar. lxxxvi. di. nō satis. uel peccato alio quocūq. sz in dubijs locus ē ꝓiecture la. ꝑdecessore. i. petro. testant passiue. i. legant. t q̄si testō relinquent. claros in splēdore virtutis t bonitatis. ¶ in gl. apostolicā. in fi. adde. ar. xxiij. q. i. pudēda. ¶ in gl. q. d. ibi. accusari. de h no. ſ. c. si papa. ¶ in ea. gl. ibi de facto. ista fuit snia lau. dicentis q qui de alijs pūmit uel dubitat peccat uenialiter. qui ō papa mortaliter. ar. huius. §. hic alle. qui aūt. ¶ in ea. gl. ibi ut samsonis. adde. xxiij. q. v. si nō licet. in fi. ¶ in ea. gl. ibi furta. adde. xiiij. q. v. dixit. ¶ in ea. gl. ibi. iacob. adde. xxxij. q iij. dixit. t. c. obijciuntur.

NOn est facile. stare digne sicut exigit eminentia dignitatis hu. quia v. opa eorū. xxxv. di. c. ecclesie. et arg. q clericus q se nō hz clericaliter. puta ñ portat habitū uel tonsurā clericalē nō gaudet priuilegio clericoruz. cū nō exerceat opa eorū. ar. xxiij. q. v. si apud. qd uer ē q̄stū ad bñficiū ecclesiasticū. ar. ad hoc. xvi. q. i. generaliter. auz si. nō q̄stī ad hoc ut possit ꝓueniri corā iudice seculari. uel possit uerberari sine sacrilegio hug. ad idē. iij. q. iiij. c. ij. t. xciij. di. dñs. ex de sen. excō. in audientia.

NOs q. ex locoꝝ. ſ. illud. notabilitate. qa nō gradus elegātior xc. xxiij. q. iiij. sicut. nec etiam ad fidē ita est sufficiēs dignitas. sicut boni mores. ff. de tuto. t cu. da. ab his saire. §. vlti. nā virtute decet nō sanguine niti q nō generis sed virtutū xc. ex de pben. c. penul.

NOn loca dignitatū. adde. xlvij. di. quārūlibet. ubi no. ¶ in gl. tñ qa ibi gra. adde. ad h. i. q. i. qcqd Omo xpianus. hic incipit. ij. ps hⁱ di. in qua probat q vnus in eodē genere peccati magis punitur q̄ alius. t hoc ,pbat p istud. c. io. de fa. ¶ in. i. gl. ibi peccatū. adde. de hoc satis no. gof. in summa de pe. t re. §. cōfitebit quis xc. ubi sequit id quod dr. ſ. c. v. alij dicant xc. ¶ in ea gl. ibi quā extra. adde. ad hoc. xvij. q. iiij. quisquis C. de epi. t cle. si qs in h. de pe. di. i. aut facta. ¶ in ea. gl. ibi peccantis. adde. ad hoc. v. q. vi. presbi. C. de epi. t cle. pbi. ¶ in ea. glo. ibi alij. dicunt. adde. ut hug. qui dicit q snia sequens est ueridica. t idē tenet hic io. de fa. ¶ in ea. gl. ibi cō temptus. adde. vnde dicebat lau. si duo proijciāt lapidez in caute t pari cōtemptu t vnus interficiat hominem alius autez non equaliter peccant. Nam in maleficijs uoluntas non exitus spectatur. ff. ad legem,coz. de sicar. l. diuus. ad hoc facit de pe. di. i. si cui. ibi videas. t. xxxij. q. v. q uiderit. ¶ in ea. gl. ibi laicū. adde. de materia penaꝝ no. i. q. iiij. in summa ¶ in e. gl. ibi ꝺ ipz. adde. t i eo maior ē culpa. ar. l. di. quia tua. t habet ex ō here. excōicam⁹. §. credētes. ¶ in ea. gl. i fi. adde. de h no. ex de trās. ac. vlti. de iureiu. cū qdam.

PApa. hic incipit. iij. ps hⁱ dist. in qua ,pbat q papa magis punit q̄s alij si male regit ecclesiam dei. t hoc ,pbat p hoc. c. io. de fa. fine. i. subditorū. xi. q. i. ad mēsam. remissus idest piger hu. nihilominus qñ papa est. uel nihilominus qz mala nō facit sz tacet bona. io. de fa. uel. i. tñ uel similiter hu. innumerabiles. nō q hec ꝓpositio in qñz ponit pro nō ut hic t ex de sen. excō. romana. §. vlti. ibi noxias. xxv. di. §. nunc aūt. ibi ne reprehensibilē. xlij. di. c. i. in prin. qñz in ponit pro ualde ex de fideius. c. i. ff. de lib. t po. gallus. §. ille casus. in auten. quō opoz. epi. §. quāta. ibi irreprehensibilē. i. ualde reprehensibilē. xlij. di. c. i. in prin. qñz in ponit pro sine. in auten. de incest. nup. §. t h quidē. collat. ij. ibi innoxiū. t de fide instru. rñso. ij. ibi innumeras. ff. de con. inde. frater a fratre. ibi indēnis. t ex de rescript. pñti. in fi. ibi ipune. qñz in ponit pro male. in auten. de iudi. qa uero. colla. vi. ibi incautū. i. male cautū. qñz ponit pro ,p. ff. de condi. fur. l. i. qñz ponit pro ,ppter t ,p circa. ff. de tritica. le. in hanc fm vnā lecturā. i. ,ppter uel cōtra hāc. qñz ponit pro contra C. li. x. de fi. instru. t iur haste fisca. duplex. ij. q. i. si peccauerit. ibi in te idest cōtra. ex de iudi. nouit. in prin. aliqñ in nō priuat sz aggregat. ut. ſ. di. ,pxi. c. p simoniā. in prin. ibi infucatum xc. primo. s. tēpore qa primo peccauit. ud. i. maxime. qa magis peccauit. vñ dicit deterior omni hoīe. xxiij. q. iij. q peccat. uel qz pmus mācipatus est gehēne utpote iā dānat⁹. hu. ipso sz pmo mācipio hu. uapulaturus. i. cruciādus. istic idest ī hac vita. redarguere sz accusādo uel ꝺdēnando hug. deuijs cū h pateat apostolicū posse accusari de hereſi. dicūt quidā q cōtra electū pōt excipi de hoc crimie. nā cui damus actionē multofortius exceptionē. sed innoc. dicit q de h crimine bñ pōt accusari. sed ꝺ cū nō pōt excipi t hoc forte ueri us ē fm ipsuz t b. ꝓpo. vñ q̄rebat sic vin. nūqd obijcietur ei

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

crimē dū eligāt in papā. ad hoc ipse rñdit si tanq̄ legitimus a duabus ptibus eligitur tertia ps nihil pōt ei obijcere. ut dicā. lxxix. di. c. i. ubi de hoc ibi videas. sz gof. tz p̄mā sniaz s. q̄ excipi pōt cū possit accusari. put ipse no. ex̄ de elec. licet. ff. de supſi. l. i. §. cui dam. ¶ in. i. gl. in fi. adde. t. c. ephesus t. lxxxvi. di. c. i. sz in alijs ē uenīale. xxv. di. §. crimis ¶ in. i. gl. diabolo. in fi. adde. de pe. di. ij. principiuz. ¶ in gl. papa a neīe. ibi. pferī. adde. v. itē si romanoz. ¶ in e. gl. ibi si peccauerit. adde. xxi. di. in tm̄. ¶ in ea. gl. ibi ꝓstātinopol'. adde ibō illū sic ibi appellat qa fm locū obtinet t similibus gaudet pulegijs. xxij. di. renouātes fm io. de sa. nā etiaz dī ro. ecclesia sicut ꝓstātinopolitana dī romana t apud grecos quilibz ꝑlatus ecclesie t qlibet presbr dī papa fm hu. ¶ in gl. qđ intelligit ibi nō posset. adde. de h no. s. xxi. di. nūc aūt. in glo. sed videt. in fi. ¶ in ea. gl. ibi dī hereſis. adde. dic q̄ hereticus dī plurībus modis. ut no. xxiiij. q. iij. inter. t ex̄ de her̄. firmissime. ¶ in ea. glo. ibi ꝓtumax. adde. de hoc peccato t ei⁹ pena satis no. iiij. q. i. in sūma. ¶ in ea. glo. ibi si occulta. adde. t tali occulto loquit̄ t. ꝑbari pōt. C. de ap. eos. dī ē. n. occultū qđ q̄q̄ sciūt. de pe. di. i. §. ecōtra ea. v. filia enī. iob. de sa. ¶ in ea. gl. ibi denūciatio. adde. sub. nā denūciatō fit ad correctionē ad quā ꝓpelli nō pōt cū superiorē non habeat. ¶ in ea. gl. ibi tota ecclesia. adde. nam si doceret heresim vñ videretur subuertere generalem statum ecclesie. arg. xxv. q. i. c. i. sunt qui. t. c. se. ¶ in ea. glo. in fi. adde. nam si est inutilis deponitur. xv. q. vi. c. alius.

Ante oia. hic icipit. iiij. ps. di. in q̄ dicit q̄ difficile ē bñ regere sacros ordies t ecclesiasticas dignitates sz facile ē male regere t periculosum. t b̄ ꝓbat p b̄ c. t. c. se. io. de sa. pfunctorie. i. negligēter t trāsitorie. t sic exponit. ff. de euic. l. q̄ libertatis. §. sz t si qs. alibi exponit. i. obscure. s. parū functorie. ff. qđ vi aut clam. aut aliter accipit. ff. ad sill. papinian⁹. §. fi. io. de sa. adulatorie. i. libēter audiat adulatores t alijs libēter adulet. vi. q. i. ex merito. xi. q. iij. nō solū. io. de sa. nā clericus q̄ libēter uacat adulationibus deponit. xlvi. di. clericus. uel ut ꝓsonet p̄cedenti aduerbio dic adulatorie. i. palpatorie semiplene supficietenus fm hu. res. i. officiū diaconi presbr̄i uel epi hu. aliq̄n hoc nomē res exponit ideſt cā. C. de eden. is apud quē. C. de re. cre. l. in bonefidei. ff. de re iudi. l. i. iiij. q. iij. si res. v. si aūt. aliq̄n res. i. ueritas dī vñ dī quotiēs de re iurat. i. de ueritate. ff. de iureiu. quotiēs. t qui rē notauit. i. ueritatē. ff. ad. l. coz. de fal. l. i. §. q̄ in rationibus. aliq̄n res sumit̄ ꝓ equitate. vñ re exigente. i. de equitate ĩ. dz fieri. C. de in ius uocan. l. i. C. vñ vi. l. nō ab re. ff. de pro ba. circa. aliq̄n sumit̄ nomē rei ꝓ ꝓtractu. sic. C. de. ꝑba. cum res. nec ē mirū si hoc nomē res tā uarias significatiōes habeat. qa nomē rei ē generale. ff. si cer. pe. l. i. in fi. ff. de uer. sig. l. rei. fm oldar. q̄ ita scripsit in ꝑalleg. l. is apud. aliq̄n sumit̄ ꝓ adulterio seu fornicatiōe. C. de nu. q̄ seruis ꝓpr̄ijs se iniſ. l. i. aliq̄n sumit̄ ꝓ negocio. xxij. q. i. boies. aliq̄n sumit̄ ꝓ necessitate uel defectu. ut. iiij. q. iij. si res. in p̄n. Itē nihil v̄. qs v̄. modus. s. militādi in tali officio eo mō quo iubet xp̄us. qui remū. i. minora officia ecclesiastica. ¶ in. i. gl. ibi qđ uerum. adde. lxi. di. cathinēsis. ubi de h̄. t no. de hoc. vij. q. i. scias. ¶ in e. gl. ibi displicet. adde. iuxta p̄n. t ibi de hoc. t. i. q. vi. sicut. ibi videas. ¶ in e. gl. in fi. adde. ad idē. xxiij. q. vi. § ex his. iuxta fi. ¶ in glo. q̄ p̄mus. ibi epatus. adde. h̄ fuit dictū ios. uel dic etiā fm eū q̄ p̄mū locū uocat gubernatiōnē domesticarū rerū fm dispositionē ecclesiaruz.

Sicut viridigna cōiunctio aiorū ꝓ ꝓsensuz non corpoꝝ h̄ matrimonialis legitimus ꝓsensus. ut. xxvij q. ij. §. i. facit matrimoniū sed nō est. ꝓsensus enīz ē momētaneus t ē actus mr̄imonialis t ē ppetuū. qz ē durabile usq̄z ad mortē alterius coniugū. t est q̄litas uel relatio fm hu. t h̄ adde. t videas qđ dicā. xxvij. q. ij. §. i. in v̄bo coniunctio Unū dicit pluribus modis. Primo rōe viuificationis. ut chr̄istus t ecclesia sunt vnuz corpus t vna anima t vnus spiritus. i. vno spū viuificate. Secūdo dicit ad unū. vñ dicit vir t mulier sunt unū corpus t una caro. i. ad unū corpus ꝓ successionē. p̄creandā. Tertio dī quo ad ꝓstitutionē. vnde dicitur viri t mulieris digna ꝓuersatio. i. ꝓ ꝓsensuz unū facit matrimoniū. Quarto quo ad ueritatē. vñ dī clericatus t sacerdociū unū faciūt presbr̄uz. i. uerū. Quinto quo ad iustitiā et ueritatē. ut electio t cōsecratio unū faciūt epm̄. s. iustū ꝓ electionē. uerū ꝓ cōsecrationē. corpus. arg. q̄ si vir pacisc̄at dari sibi alimēta extendit̄ ad uxorē. arg. l. di. studeat. in fi. xxxij. q. ij. admonere. ubi de hoc. ff. de p̄cari. l. penl. ubi dī q̄ exquo apposuit sui superflue apposuit eorū lau. electio. electio habet plures ptes. p̄ma ps est factū electionis. secūda ps patientia illoꝝ quoꝝ interest. tertia ē ꝓfirmatio. ut no. inno. ex̄ de in t̄eg. resti. c. ij. in gl. ꝓ monachos t̄c. iuxta fi. t electio nō dicit̄ ꝑfecta quousq̄z sit cōfirmata. ut dicit idē inno. ex̄ de ꝑben. di lectus. ij. in gl. ista enī t̄c. iuxta fi. que oia. s. cōiugiū. presbr̄atus. clericatus. epatus. i. qui oēs. s. laici t clerici. constat enīz ecclesia ex laicis t clericis legaliter. ꝓ cōiugium siue ꝓ matrimoniū intelliguntur laici ꝓ cetera clerici hu. corpus. s. eccle. h. legaliter. i. fm legē diuinā hu. laudet. i. in bono cōseruet̄ per qđ meret̄ laudari. hic habes q̄ nisi spūalia legaliter ꝓseruentur cito pereūt. sed cōtra ex̄ de transl. inter coz. sed hoc de constructione virtutū illud de constructiōe exteriori que fit ꝓ depositionē uel translationē fm vin. uel dic ut ibi no. ber. i p̄n. ¶ in. i. glo. ibi caracterē. adde. dicit hu. hoc uerū credo. ita enī hic argumentat̄ a simili. sicut ꝓsensus duoꝝ unum facit matrimoniū ita clericatus t sacerdociū faciunt presbr̄um. sed certū est q̄ ꝓsensus vnius uel unus cōsensus nō facit mr̄imoniū. ergo si ꝓ omia est exꝑssa similitudo nec sacerdociuz sine clericatu facit presbr̄um qđ est uerū fm hu. sed salua reuerentia tāti patris hec similitudo nō currit vniformiter. nā si esset hoc tā haberes q̄ nullus recipet caracterē epalem nisi prius esset electus qđ est falsuz fm la. de hoc no. lij. di. sollicitudo. dic ergo facit̄ presbr̄uz uerū ē recte t ordinate. sz q̄uis inordinate nihilominus ordo sacerdotalis fm formaz ecclie collatus efficit sacerdotē fm gof. etiā si talis ordo uel ēt epatus ꝓferat in cunis fz hu. ut dicā. lxxvij. di. subdiacon⁹. ibi videas. ¶ in ea. gl. in fi. adde. idē no. xxxvi. di. c. i. in gl. i.

Illud. hic icipit. v. ps h̄⁹ di. in q̄ ꝓbat̄ q̄ nō est ita magnus q̄ cadere nō posset si gratiā nō haberet. et hoc ꝓbat̄ ꝓ h̄. c. t duo. c. se. io. de sa. factus est geñ. ij. t. iij. gratiā. s. e. nos q. c. ñ loca. deniq̄z v. melior. aliqui exponūt melior. i. dignior. t intelligūt q̄ adā plus peccauit q̄z eua. t inducūt ad istā expositionē. ar. ff. de senato. l. i. t fm h̄ nō bñ sentiūt hu. t la. quoꝝ sniaz stati subijciā. facta est geñ. ij. t. iij. inferior. i. deterior. apte dicit̄ hic q̄ plus peccauit eua q̄z adā. licet theologi hoc habeāt ꝓ q̄stione hu. t la. ¶ in. i. gl. in fi. adde. dicūt hebrei adā creatū fuisse in ebron que est arbe ubi ē sepultus. ꝓpter id quod dictū est ei a dño. donec reuertaris in terram de qua sumptus es ios. ¶ in gl. arg. q̄ ibi digni quādo. adde. dic q̄ circa hoc uarij modi considerant̄. ut no. xviij. q. ij. diffinimus.

Queliz q̄ aliq̄n v. electoꝝ. i. p̄destinatoꝝ h. peccauit geñ. xix. c. sz ista v. ex paduso geñ. iij. c. t ex celo. luce. x. ¶ in. i. gl. in fi. adde. ar. ꝓ. xvi. q. i. uere. ¶ i gl. xv. q. i. in fi. adde. t. xxxv. di. sexto die. ¶ in gl. vlti. in p̄n. adde. de casu eius habet̄ de pe. di. ij. principium. lau.

Adam. electus est geñ. iiij. de pe. di. i. adā priuatus est. de pe. di. i. serpens. t. c. sicut primi.

Ulti. hic icipit. vi. ps. di. in q̄ dī q̄ nomē sacerdotis dz cōsistere in re t nō tm̄ in noīe. ut ꝓ hoc. c. ꝓbat̄ fm ios. sacerdotes. hoc nomē aliq̄n est nomen sanctitatis. ut in hoc. c. aliq̄n est nomē officij. l. di. minor. aliq̄n ordinis generalis. i. q. i. q pecuniā. aliq̄n ordis specialis t pauci. ij. q. vij. nō oēs. t. c. q nec. la. sacerdotem uenerabilē

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

D

ꝛ bonuꝫ hu. ſanctificat hominez. xij. di. nouũ. xxxij. q. v. c. i. lau. locuꝫ. ſ. facit quo ad bonã ꝛ reuerendã opinionẽ. ſacerdos. i. coꝛ cõtritũ offerens deo la. docueris ueritas dicit qui aut fecerit ꝛ docuerit hic magnus vocabit in regno celoꝝ. i. in eccleſia militãti. vñ cryſo. Juſtũ eſt ut q̃ qs docet alterũ facere prioꝛ incipiat. ꝛ Seneca. magna miſeria eſt neſcire ꝛ nolle diſcere. maioꝛ ſcire ꝛ nolle docere. maxima docere ꝛ nolle operari. vixeris. Infelix q recta docet ꝛ viuit iniq̃. ut hic. infelix q̃ pauca ſapit ſpernitq̃ doceri. ut. xxxviij. di. c. ſi. infelix cui nulla ſapiẽtia ꝑdeſt. xvi. q. i. reuertimini. ꝑdẽnatoꝛ d̃ pe. di. vi. c. i. v. ſacerdos. iij. q. vi. in fi. ꝛ. i. q. i. ſi qs. in ꝓn. ꝛ dic ꝟ h. i. aliq̃d facies vñ tu ſol ꝑdẽnaberis. eris ad roma. ij.

IDez qcunq̃ alias e. c. fm b. brix. ſꝫ hu. nõ facit. c. primatũ. i. dignitatẽ hu. cõfuſionẽ. i. penã eternaꝫ i qua ꝑfundet ꝛ tribulabit hu. in celo. i. illi q ſunt in celo ꝑdẽnabunt. i. deus ꝛ ordines angelorũ. arg. de pe. di. i. quẽ penitet. h. ꝛ la. ꝓputabit. i. niſi reſipiſcat h. tractauerit ambicioſe hu. maioꝛ i dignitate tẽporali hu. inferioꝛ. i. humlioꝛ xlviij. di. §. i. C in gl. qa nõ gradus. in fi. adde. ex de elec. eccleſia ueſtra. ij. ibi videas. ꝛ dixi plene. xxxi. di. nicena.

Diſtinctio. xli.

ECce quibus. Hec di. p totuꝫ loquit de temperantia in cibis ꝛ potib. ꝛ in greſſibus. et inceſſibus. ꝛ in ueſtibus nocturnis ꝛ diurnis. ut homo cõformet ſe cũ his cuꝫ q̃ bus viuit. ꝛ hoc ꝓbat p. viij. auctoritates io. de fa. ꝛ ſic cõtinuat. In pre. di. dictũ eſt q̃ opꝫ epm ee ornatũ moribus ꝛ virtutibus. in hac di. dr q̃ opꝫ epum eſſe ornatũ exterioribus. ſ. inceſſu ꝛ in habitu. ſ. ne fulgidis ueſtib ſe ornet. de inceſſu dicet. j. e. §. vlti. ꝑterea. habitu v. ſordidis. j. ꝓſimoniã. fulgidis. j. e. clericus. xxi. q. iiij. §. i. ꝛ. c. i. q̃ tã d̃ ueſtibus v. nã ueſtes clericoꝝ nõ debẽt ee fracte. ut ioculatoꝝ. uel diuerſo colore uel inhoneſto fucate ioſ. de abis. j. c. i. ij. ꝛ iij. C in. i. glo. in fi. adde. ut. j. e. c. vlti.

QUiq̃s ꝑtereuntibus. i. mundanis in eodẽ ſtatu ñ ꝑmanẽtibus. intẽperans. i. auarus. q̃ſquis v. in oĩbus v. q̃d ergo locis v. quedã enĩ ꝓpter locũ ſunt illicita. xlij. di. nõ opꝫ. xij. di. illa. tẽporibus. qa quedaꝫ ſunt illicita ꝓpter tẽpus. de cõſe. di. iij. de eſu. ꝛ ꝓlonis. nã rõne p ſonarũ quedã ſunt illicita. xxvij. q. i. ut lex. attendendũ. xxix di. ſciendũ. fieri enĩ v. cupidinis. hãc lr̃am. ſ. cupidinis põt etiã hic hu. ꝛ exponit. i. cupiditatis. ſꝫ de hoc miꝛor. quia ipe hu. ponit in deri. ſuis. c. cupio. q̃ h̃ eſt cupidie. ꝛ eſt cupidia cupiditas edẽdi uel bibẽdi fm hu. ibidẽ. dicũt tñ quidaꝫ q̃ cupido media lõga eſt dea luxurie eo q̃ edẽs cupide. ide cupidia incitat ꝛ intuet luxuriã. ꝛ no. fm papi. cupido cupidis maſculinũ ꝓpriũ dei eſt femininũ ipſaꝫ rẽ ſignificat. ſapiens. reuera iſte dꝫ dici ſapiẽs. qꝛ poſitus in igne neſcit ardere. xxxiij. q. iiij. vir cũ ꝓpria. hu. ſanius v. more lucas. ix. piſce. de carnibus habes. de cõſe. di. ij. accipite. la. more geñ. xv. eſau. hec hiſtoria habet. vij. q. i. q̃s periculoſũ. nõ enĩ v. ꝛ mõ quia põt aſſumere ꝛ petere ex nimia auiditate ꝛ põt ſumere tẽperate ſine vicio cupiditat. vñ. s. dr. nõ uſus rerũ ſꝫ libido in culpa eſt. ꝛ ẽ ar. q̃ aliq̃d ꝓhibet nõ ꝓpter ſe ſed ꝓpter modum idẽ eſt de triſtitia ꝛ dolore ꝑ mortuis. xij. q. ij. habẽt. idẽ eſt de figmẽtis paganoꝝ. xxxviij. di. ideo. idẽ eſt de vnguentis de cõſe. di. iij. puenit. idẽ eſt de ueſte ꝑciosa. xxiij. q. i. omnis idẽ eſt ꝛ de melodia cãtus. xcij. di. c. i. ꝛ. ij. idẽ eſt de nimio a more in uxorẽ. xxxij. q. iiij. origo. hu. ꝛ io. de fa. C in. i. glo. ibi cibo. adde. hoc ĩtelligo de illis q̃ ſpeciali uoto abſtinẽtie nõ tenent. nã ſecus eſt ſi ſpeciali uoto uel regula. tenent enĩ ad ieiunandũ uel ad alia cibaria. ut monachi uel hmõi. ut d̃ cõſe. di. v. carnẽ. fm hu. ꝛ la. aliꝫ cõtra. de hoc not. xvi. q. i. c. iij. ꝛ ibi dicã. ſed ꝓ primo dicto hu. plane facit qd̃ le. ꝛ no. ex de ob. ieiu. c. vlti. C in ea. gl. ibi ꝛ moribus. adde. ſed pone

duos ſocios diſcoꝛdare cuius conſuetudinẽꝫ tenetur potiuſ ſequi. Rñdeo illius q̃ eſt honeſtioꝛ. ſi aũt ſunt equales illiuſ qui eſt fm cõſuetudinẽ loci. xij. di. illa ar. Itẽ duo ſunt ſocij. vnus ieiunat alter nõ. recipiunt tertiũ cui aſſentient. Rñdeo ieiunãti. de cõſe. di. iij. ſabbato. fm lau. C in gl. i. nolens in fi. adde. in hac expoſitione reſidet la. ꝛ fm hoc videt q̃ hoc uerbũ intẽperans notet viciũ. quod tñ falſuꝫ eſt ꝟ hu. qui h̃ exponit intẽperans. i. ipotens ſe tẽperare moribus eoꝝ uel ꝓpter infirmitatẽ. uel ꝓpter puam capacitatẽ ſui uẽtris quia uenter eius non põt cape multum. nõ enĩ notat viciũ ꝟ hu. in originali fm theologos eſt temperans ꝛ tunc eſt planum ſed. j. e. §. vlti. ponit intẽperans. ꝛ nota q̃ intẽpantia eſt imoderatio leuitas uel audacia. fm papi.

DElitie. dicte ſunt delitie eo q̃ his delectent homies fm papi. appetẽt. i. cũ nimio appetitu ꝛ auiditate. dauid enĩ v. ij. reg. xxiij. c. i. palip. iij. ꝛ helias v. le. in libro regũ. q̃ dominus miſit heliã ad achab. ꝛ tunc nũcia ta ſibi ſiccitate querebat achab animaꝫ helie qui fugit ex precepto dñi ꝛ latuit in torrentẽ carith qui eſt ꝓtra iordanẽ. coꝛui enĩ deferebant ei panẽ ꝛ carnes mane ꝛ veſpere. ꝛ bibebat de torrente hu. carnes. iij. regũ. xix. c.

NOn cogant. infirmitatis. i. frigiditatis ꝛ delicationis hu. egrotãt. ar. ꝫ de cõſe. di. v. legimus. la. utãt etiã tẽpore penitẽtie in quo caſu loquit hoc. c. ꝟ h. ſupfluis. i. preciosis. io. hic uocat ſupflua q̃ ſupſunt neceſſitatibus paupeꝝ ſuppletis q̃bus hoc uti pmittit. ſed. j. di. pri. in ꝓn. v. q̃o tc. nocãt nõ neceſſaria que ſupfluũt uſib babentiũ que negare pauperibus ꝓhibent ꝟ io. fa. C in. i. gl. in fi. q̃dã tñ intelligere uoluerũt de illis diuitibus q religioꝫ intrãt q̃bus fm eos aſperitas regule relaxat. ſꝫ hoc ñ placuit hu. ꝓpter uerbũ dent qd̃. j. ſeqt cũ ipſi nihil habeãt. xij. q. i. nõ dicatis. iõ ĩtelligit de penitẽtibus diuitibus ut nõ cogant a ſacerdotibus cũ eis ponunt penitentiã fm la. ꝛ hoc eſt q̃d vult dicere iſta glo. C in gl. ar. q̃ ibi. pauperibus. adde. ad idẽ quod le. ꝛ no. ex de uoto. c. i.

QUod dicit in euãgelio mat. c. xi. ꝛ luc. vij. iuſtificata. i. recte facere intellecta hu. i. ipſe xps iuſte facere la. Juſti eſt ſapiẽtia ab oi. ſi. ſuis põt dici q̃ in hac auctoritate iuris canonici ſapientia neceſſaria ꝑ corpore xpi miſtico diſponẽdo in pñti auctoritate triplr ꝓmẽdat. oſtẽdit enĩ recta ſapida ꝛ fecũda. recta qa affectũ rectificat ꝓpter rectitudinẽ canonũ diuinoꝝ. nã ſancto ſpũ ſuggerẽte ipſi canones ꝓſcripti ſunt. l. di. ſi qs diaconus. in ꝓn. xxv. q. i. violatores. vñ dicit. iuſtificata eſt qa iuſtũ ac rectũ facit. ad h̃. xxiij. q vi. §. vlt. v. ĩs itaq̃. nã fm aug. Juſtitia ẽ rectitudo uolũtatis ad h̃. iij. di. regula. xx. di. c. i. ſapida. qa affectũ delectat. ꝓpẽ ſuauitatẽ. ꝓmiſſoꝝ in ipſa cõtentoꝝ. vñ ſapiẽtia ab eccleſiaſtico exstitit nũcupata. ſapiẽtia iquit fm nomẽ ſuũ eſt. xxx. c. et h̃ notat cũ dicit ſapida. fecũda qa filios generat. ſ. doctores. q̃ ab eo ſunt geniti. ꝛ de ipſius utero emanãt. ar. ad h̃. xxxij. q. iiij. recurrat. q̃ eã ꝑdicant ꝛ attollunt. vñ ait. a filijs ſuis. de multiplici genere filiationis dicã. xxij. q. ij. §. itẽ opponit. ſapientia. i. xps filius dei q̃ dei ſapientia dr. xxviij. di. ſi iuxta. lvi. di. naſci. hu. filijs. i. aplis q̃q̃d alij putent de ea. q. d. q̃q̃d de me dicãt uel putẽt. ego tñ dei virtus. i. dei ſapientia. iuſte facere ĩtelligor ab aplis fm hu. filios. i. aplos. in abſtinẽdo ſub. tñ. ꝛ ita ſoluet ꝓtra. xxxv. di. ſexto. ubi dr q̃ in ieiunio ẽ virtus hu. ꝛ idẽ ſupplet la. in eq̃nimitate. i. i patientia. hu. tẽperantiã q̃ſi ꝛ iuſtitiã eſſe ꝛ tẽperantiã nõ corrũpẽdi ſe ꝑ abundantiã. ꝛ ſic ſe tẽperare ut ex abundãtia nõ corrũpat q̃a nil adeo corrũpit ſicut abundãtia. de cõſe. di. v. nihil. ꝛ. c. ne tales. hu. ea. ſ. alimẽta hu. nõ uſus. ſ. tẽperatus ꝛ modeſt hu. cõcupiſcẽtia. i. nimia auiditas ꝛ deſideriũ. de conſe. di. v quiq̃s. hu. q̃ alimentoꝝ. i. q̃ alimẽta hu. niſi uotũ obſtet. ex d̃ obſer. ie. c. vlt. neceſſitati. hic excuſant q̃ aurũ ꝛ ꝑciosa electuaria comedũt fm hug. congruas niſi ſpeciali uoto uel regula

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

enearis fm hu. ꝛ dixi. s. e. c. i. illi datiui casus io. paruo ꝛ cō
struit cū uerbo inbiare qđ sequit. paulo dicit hu. q; hec litte
ra paulo poculo nihil ualet. sed esse debꝫ plus paulo ul' pau
lulo. i. abundātiora. i. paulo plus. horā constitutam. s. ad co
medendū q̄ est hora tertia. ut. xliij. di. c. vlt. in ieiunio. xl. ob
tinet. quod habet de cōse. di. i. c. solent. positas coꝝ alijs nō
coꝝ se hu. si id scꝫ epulas añ horā pont ꝛ comedere hu. aut
opus ut infirmis. necesse est ut iter agētibus uel aliud op⁹ fa
cere uolentibus cō id nū possint dimittere multū. q. d. ꝫ ali'
quis comedat multū tñ cōgruo tēpore sciat abstinere. naꝫ āte
horā si videt aliquē comedentē qa infirmus est. ul' quia vult
equitare uel aliud opus facere tranquille tamē aspicat epulas
añ cū quod nō facit ille cui os distorquet si videt aliquez co'
medentē ꝛ ipse nō comedit. ꝛ repete ubiq; videamus hu. ca'
reat scꝫ cibis. cū. i. qñ io. bis. i. eis scꝫ cibis. uel opꝫ qa infir'
mus est. uel qa nondū est hora comedēdi hu. necesse est. qa
nō hꝫ nec habere pōt. uel cū anteq̄ comedit cogit aliud face
re hu. aplꝰ dicit ad philip. c. iij. habere. s. in aduersis. qa in'
de nō frangor hu. scio. s. in ꝓsperis qa unde non erigor ber.
ubiq; i. in oī loco hu. oibus. s. in oī genere rerū. imbutus sū
adeo. s. qualiter me debeā habere hu. saciari repete ꝛ sum im
butus ꝛ saciari cē. hu. esurire. s. ut nō sacietas noceat. nec pe
nuria molestet. qz nec de penuria tristor nec de abūdantia ex
ultor hu. oia ista hu. possuꝫ pati hu. in eo. i. ꝑ cū. i. ꝑ auxiliū
xpi. ¶ in. i. gl. ibi in euāgelio. adde. luc. vij. ¶ in e. gl. in fi.
adde. i. xps iustus ē ostēsus ꝛ a suis discipulis siue aplis fm
b. bar. q ipsuꝫ oia iuste facere intellexerūt. ¶ in e. gl. sic faci'
ent. in fi. adde. ꝛ videas qđ dicā. x. q. iij. illud.

Darsimoniā. parsimonia ē usus rerū tēporaliū cuꝫ
moderatiōe. b. qbus cū fueris destitutus frustra in
cipis eē parcus. vñ Seneca. sera parsimonia i fun
do est. sicut etiā v. diligentiā alias diligētia. ꝛ ē ablatiui casus
ꝛ tunc dic laudamus ornatū ꝑter ornatū infucatū ꝛ coloratū
ꝑciose. diligētia corporis hoc ē diligēti curiositate corpis or'
nando ad iactantiā ꝛ uoluptatē quesitū fm .b. dissolutos v.
pietatē dicit cultū diuinuꝫ. est enī sicut iob ait. pietas dei cul
tus hanc in priuatis domibus cōcludūt qui solūmodo in p
uatis domibus ꝓprijs deū adorandū dicunt. uel dic pieta'
tem cē. hoc fit qñ quis vult tñ bñ facere suis domesticis ꝛ ñ
alijs iof. cū tñ opera pietatis oibus patere debeāt. xlij. di. q'
escamus. cū suis similibus. lxxxvi. di. nō satis. oēm locuꝫ v.
ut sunt ecclesie iof. ꝛ hu. edificatū. de cōse. di. i. nemo. xviij. q.
ij. quidā. honoramus ibi. s. honorādo deū iof. ꝛ hu. ꝛ cōgre
gationē v. in bona v. vires non tñ danꝫ eis superflua sed etiā
necessaria iof. fratres. xi. q. iij. ad mensaꝫ. ꝛ oia v. ¶ in. i. gl.
in ꝑn. adde. teneas hāc expositionē ꝛ dic infucatuꝫ. i. ꝑciosō
colore coloratū. in enī hic nō ꝑuat scꝫ aggregat fꝫ iof. de hoc
etiā dixi. s. di. pxi. si papa. ibi videas. sed la. expōit. i. uario
colore coloratū. nā fucare. i. colorare. ¶ q̄ res uen. non pos.
l. fucāde. de cōse. di. v. fucare. idē ponit io. de sa.

Epe vicia occasione prē. c. interserit magister h. c.
ibi enī laudat humilis uel vilis uestis. ne ergo qs
crederet cū bonū esse qui vilt habitu induit. suppo
nit auctoritatē grego. qꝫ sepe sub vili habitu latet malus licet
ꝓtendat speciē boni. qa sepe viciū qđ ꝓtendit speciē boni uē
dicat nomē virtutis ꝛ hu. ꝛ dic sepe vicia. i. sub specie virtutū
fm hu. ꝛ la. se ingerūt. aliqui libri nō habēt hanc lram se ige
runt hu. virtutes. virtus est mediū viciorū utrinq; redactum
fm hu. ꝛ lau. tenacia. i. auaricia. effusio. ꝓdigus vilis ꝑsona
est. ff. de dolo. nō dꝫ. ꝛ est hic effusio nomē vicij. alibi signifi'
cat largitatē. xvi. q. i. reuertimini. la. sic est nomē vicij ex̄ de cō
sue. ex pte. credulitas quotiēs aliq̄ duo vicia sunt contraria.
semp habēt duas virtutes medias quarum una magis acce
dit ad unū alia ad aliud. ut auaricia ꝛ ꝓdigalitas hunc par
simoniā que magis accedit ad auariciā ꝛ largitatez que ma
gis accedit ad effusionē. similiter credulitas ꝛ remissio habēt
iustitiaꝫ ꝛ pietatē fm hu. ꝛ la. ꝛ adde qđ dicā de pe. di. v. c. i.
in vbo oiuꝫ. ꝛ xxiij. q. iij. nō pōt. in fi. ibi pꝫ q; nimia ꝓsperi
tas ꝓcedit a diabolo. aliqñ seueritas sumit in bona ꝑte. xlv
di. sicut remissio. xxiij. q. iij. quidam. in fi.

Episcopus. suppellectilē. suppellex lis. est omne in
strumentū domus patrisfamilias ꝑter aurū ꝛ argē
tuꝫ. ff. de suppel. le. l. i. la. habeat. loquit fm ānqua
tēpora qñ modice erāt ecclesiarū possessiones. xij. q. i. futuraꝫ
sed hoc hodie nō tenet. ut hic dicit gl. ꝛ dignitatis v. hospici
olum v. non lōge ab ecclesia. i. infra fines designatos eccle.
ꝛ sic tangit innoc. ex̄ de immu. eccle. inter.

Clericus. uestibus. i. in uestibus ꝑciosis vir culpa
deest ꝛ iō potius ꝓmittit abundare in alijs qꝫ in ꝑ
ciosis uestibus fm h. de hac materia no. xxi. q. iij.
in sūma. ¶ Dic ergo mouemur. ut. s. e. c. i. ꝛ c. qđ dicit. ali'
bi dī. s. e. c. i. h. superstitiosus ē. ista ñ referunt nisi ad austerio
ra. nā ad lautiora referunt hec. s. ut aliqd signat aut superstitio
sus. ꝛ ita magister minus interpꝫtat h. incessus v. corpis. naꝫ
ꝑpudicus oculus cē. xxxij. q. v. nec solo. vñ Eusebius amicꝰ
corpis risus dentū egressus hois de illo enūciant. b. hysto'
riographus salustius hu. io. eius. s. catheline hu. io. mutabi
litatē. i. instabilitatē. ¶ Di. xlij.

Hospitalem. In hac di. dicunt
iij. Primo q; sa'
cerdotes debēt esse hospitales. ꝛ recipere
pauperes xpi. ꝛ hoc ꝓbat ꝑ id qđ sequit
usq; ad. c. quescamus. io. de. hospes mat.
xxv. nō suscepistis. ꝓnā in pauꝑibus dicit
deus recipi ꝛ pasci. ut ex̄ de deci. c. certā. in fi. q̄ hodie est re
mota. ꝛ adde h qđ dixi. xxi. di. in nouo. q enī v. ij. rō. poterit
qui enī alīū ad aliqd faciendū inuitat in se dꝫ habere qđ pre
dicat. xxv. di. primū. ꝛ xxvi. di. vna. b. la. hospitibus. lxxxv.
di. archidiaconū. la. si enī v. iij. rō. primū. act. i. ꝛ i. ad thimo.
iij. sua ecclesia. i. fideli familia. xlvij. di. §. necesse. h. ꝛ a domo
dei dꝫ iudiciū incipere. l. di. ꝛ purgauit. la. quo. i. ut. ordinā'
dus. iij. ꝛ v. rō. abrahā geñ. xviij. Ut hoc melius intelligas
scias q; apparuit dñs abrahe in conualle mābre. cūq; elcuaſ
set oculos vidit tres viros. ꝛ occurrēs vnum ex eis adorauit
quos ꝛ rogauit abrahā ut diuerterēt ad eū ꝛ paululuꝫ come
dendo cōfortarent. q assenserūt. dicit iosephus angelos i spe
cie missos hūana. ut nūciaret vnus abrahe de filio suo duo
subuerterēt sodomā. Eusebius uero ait primo oiuꝫ ꝓpheta
rū abrahe uerbū dei cū in figura apparuisset hūana uocatio'
nē gentiū pollicet. ꝛ sic apparuit ei filius quē ꝛ adorauit. sed
qa nūq̄ legit patrē apparuisse i subiecta creatura dī duo an'
geli apparuerūt in designationē duorū ꝑconū iohānis ꝛ he'
lie quorū alter primū ꝑcurrit euentū alter ꝑcurrit fm. hec legū
tur in hysto. geñ. c. apparuit ei dñs. ꝛ adō qđ dixi. xxxv. di.
sexto die. iuxta fi. ꝛ loth geñ. xix. c. ꝛ angelos. de abrahā ha'
bet. xxv. di. sexto. ꝛ j. c. c. ij. quō. v. sodomis geñ. xix. c. hospi
talitatis. i. domū loth. q̄ erat apta hospitibus hu. quomō. v.
hospitibus. i. hospites. s. inhabitātes hu. dic. domos sodo'
mitarū q hospites nō recipiebāt alias est sine cū. quō v. vi. ra
tio. aliena. i. alijs necessitatis tēpore cōferenda. ex̄ de elec. du
duz. ij. rapere. i. ad instar rapiētis relinq̄re. uel dic fm hu. ꝛ i
iuste detinere sibi necessaria. ar. ꝛ. s. di. pxi. non coganꝫ. ubi
dixi. utrūq; s. ꝑsens ꝑteritū ꝛ futurū subsidiū ꝑsentis vite. et
premiū future. h. pietati. i. exercēti opera pietatis. h. vñ v. vij.
ratio. ad thimo. iij. c. exercitatio. i. in q̄ te exerces siue fatigas
vigilādo ieiunādo abstinēdo q̄ sunt frena carnis. h. ꝓmissio
nē. i. ꝓmissaꝫ mercedē. ubi dicit gl. summa disciplīe xp̄iane
in misericordia ꝛ pietate ē quā aliqs sequēs. ꝛ si lubricū car'
nis patit sine dubio uapulabit nō tñ peribit. ab hac v. hospi
talitate. nō poterit. i. nō debebit. hu. io. de sa. si enī v. viij. rō.
vidua. i. ad thimo. v. recipi. i. sustētari. i. q. ij. §. itē opponitur
vñ gdam v. ¶ in. i. gl. ibi meruerūt. adde. ut. j. §. i. ¶ in ea.

glo. ibi personarũ. adde. ut. ſ. e. quieſcamus. ¶ in ea. gl. ibi nõ facẽdis. adde. ut. ſ. c. nõ opꝫ. t. c. ſe. ¶ in c. gl. ibi in fiñ. adde. ſ. ut in. §. pudicus. ¶ in c. gl. in fi. adde. i. tã uerbis q̃ꝫ moribus. graue̅ t uerecundũ. hu. t la. ¶ in gl. ſine opibus in fi. adde. t quod dicit ad modicũ dicas reſpectu eorũ per que habetur vita eterna utilis tamen eſt. quia opportunitatẽ peccandi aufert. de conſe. di. v. nũq̃ꝫ. la.

Q̃s. fideliter ſecus ſi p hypocriſim. ut le. t no. i. q i. vides q̃ſtũ. pauperib⁹ pone q̃ in ſtatutis ſeu ordinationibus alic̃ cõfratrie ita dictũ eſt. ſ. q̃ ſemel uel bis oẽs ſimul in anno cõueniãt cõfratres ad tractandũ ꝺ ſalute aiarũ ad audiendũ uerbũ dei. ad celebrandũ miſſas. et orationes ꝓ viuis t defũctis. i. ad exoptandã deuotiõẽꝫ. t iõ ponũt certã quãtitatẽ ſingulis annis ex q̃ reficiunt ut ꝓuideatur pauperibus nũq̃d hoc bonũ eſt? Dicit Ray. q̃ ſic. dũmodo intẽtiones bone ſint mũde t ſimpliciter in deo fixe. abſit enĩ ut ea que ꝓpter bonũ aut licitũ facimus tc̃. xxiij. q. v. de occidẽdis. fratres vulgariter loquit. vñ hmõi cõgregationes vulgariter uocant cõfratrie hu. t ẽ ſimile huic. xxx. di. ſi q̃s per ſuperbiã. la. Sed q̃d de iſtis confraternitatibus q̃ ita cõſtitute ſunt q̃ nullus recipiat niſi ꝓmittat ſingulis ãnis ſe daturũ. x. dicit Ray. q̃ ſi fiant ꝓpter honeſtã cãm utpote ꝓ alendis pauperibus. redimẽdis captiuis. uel ſimilib⁹ non eſt ſimonia. nec ſunt reprobãde. ut hic patꝫ. arg. xxvi. q. Alij dicũt q̃ p̃dicta forma nõ eſt licita qa excludit pietatẽ. ſ. ne q̃ſ recipiat niſi ſic. ſed ſi fiat ſtatutũ p uerba affirmatiua. ſcꝫ qui cũq̃ fuerit receptus ſoluat tantũ ſuſtineri p̃ot ſm eos. noluerit ſub. ſi quis. hu. ¶ Hinc etiam in epiſtola. iij. c. i. in hoſpitalitate v̊. in epiſtola. ubi paulus hortatur hebreos ad hoſpitalitatem exhibendam. bug.

Quieſcamus. i. reſiſtamus t ceſſemus. h. hic incipit iij. pars h⁹ di. in qua dr̃ q̃ in elemoſinis dãdis nõ dꝫ eſſe differẽtia cũ petit ꝓ nutrimẽto. ſi aũt peterꝫ cã p̃dicationis tũc eſſet diſcernendũ. hoc aũt intelligo de elemoſinis quotidianis nõ aũt de p̃meditatis. alias ꝓtradicerꝫ Hiero. xvi. q. i. c. ſi. ubi dr̃ q̃ in paupere magis attẽdenda ẽ religio q̃ꝫ pauptas. io. de. curioſitate diſtinguẽdi inter hoſpitandos t pauperes ꝓ nutrimẽto t ſuſtentatiõe corporis poſtulãtes ſm hu. ſm quẽ loquit hic de incognitis. t itellige fꝫ id qõ no. lxxxij. di. §. i. in glo. ci q. emptor. qa opus p̃mit pietatis. ſi enĩ merito dixi. ab hac nõ ab oi. ſi enĩ tc̃. ſupple ſi ignotus ꝓ alimento q̃rat. nã ſi querat ignotus ꝓ ſtipendio tũc facienda eſt exaiatio. t hoc eſt ſi enĩ tc̃. la. ſcrutare. i. exaiare añ quẽ eũ recipias qa forte nõ eſt canonice electus. uel eſt hereticus uel nõ eſt abſolutus a ſuo ep̃o uel cõſimilia. cardinalis dicit. ſcrutare iõ ut ei melius ſeruias non ut diſtinguaſ quẽ accipias. ſꝫ hu. nõ credit eũ bñ dicere. potius enĩ ſcrutãduꝫ eſt in hoc caſu. qa ab illo debemus ſuſcipe abũ aie t iõ cũ magna diligẽtia eſt ꝓcedendũ ne forte accipiamus cibuꝫ peſtiferũ. qa nõ oĩs qui dicit pax uobis quaſi colũba eſt audiẽdus. ij. q. vij. nõ oĩs. ſm hu. t ad idẽ cõcordat la. dic enĩ ſcrutare ſcrutandũ eſt ne forte accipiamus magis uenena q̃ꝫ aie ſalutaria. de cõſe. di. ij. tribus. lxxij. di. hortamur. t eſt hic ar. nulli eſſe credendũ q ſe dicit habere priuilegiuꝫ niſi illud oſtẽdat. ad idẽ ex̃ de priuile. porro. ubi de hoc. circa maiora ſcꝫ ſpũalia ſacramẽta. ut miſſam la. non enĩ ꝺas. ſ. tantũ tẽporalia la. ſed accipis ſpũalia la. cibũ aie ea. ſ. que ſpectãt ad ſalutẽ. nã in hoc caſu ꝺamus t accipimus. ꝺamus tẽporalia t accipimus ſpũalia. ſm hu. ſi uero v̊. quõ v̊. i. ſic, oſtendebat. geñ. xviij. hoſpicio. xxxv. di. ſexto die. in fi. uolũtate. xv. q. vi c. i. in fi. ¶ in gl. ergo indiſtincte ibi alibi dr̃ mat. v. t melꝰ luce. vi. t ad intelligentiã h⁹ auctoritatis. ſ. ꝓxi. ſequen. videas q̃ dicã. xvi. q. i. decime. in prin. ¶ in ea. gl. ibi dñs dic. adde. hu. dicit q̃ hoc dixit in euãgelio ſed neſcio ubi. ſꝫ poteſt ſumi eccle. xij. uel hoc dixit ſm interp̃tationẽ. lxx. interpretũ. dicit rodo. q̃ iſta auctoritas deſudet tc̃. ſumit ex. c. prec. ubi dicit ſic. ſi bene feceris ſcito cui bene feceris t erit gratia i oculis tuis multa. t ſm Ray. iſta auctoritas deſudet tc̃. legit de peccatore q vult ꝺare elemoſinã alicui ut oret ꝓ eo t obtineat ſibi gr̃am. t aliꝫ multis modis p̃ot exponi ſm eũ qui de hac materia plene no. in ſumma rubrica de hoſpitalitate ordinandorũ. ¶ in ea. gl. ibi t in canticis. ij. c. ¶ in ea. gl. ibi ut in hoc. c. adde. ad idẽ. xlij. di. in mãdatis. t eſt hic arg. q̃ p̃latus agens noie eccleſie tenet fidẽ facere de iure ſuo ſi excipiat q̃ non ſit p̃latus. Sed circa hoc no. q̃ cũ quis agit aut ſuo noie aut alieno. ſi ſuo noie. utputa petitione hereditatis uel ex iure ceſſo. uel ſimilibus non tenet ante lit. conteſt. oſtẽdere ſe heredẽ. uel ius ſibi ceſſum. ſicut ſi rei uendicatõe agatur non tenet ante litis conteſta. oſtendere ſe dñm hmõi exceptio nõ es heres non eſt ius tibi cõceſſum. non es dñs ſi ꝓbent perimãt intentionẽ agentis t ideo litis cõteſta. non impediunt. ex̃ li. vi. de li. cõteſt. exceptionis. ſed contra. ff. famil. herciſ. l. i. ubi contra ꝓponentẽ ſe heredẽ t ob hoc fami. herciſ. agentẽ opponit q̃ nõ ſit heres. ſed illud eſt ſpeciale ibi ne fiat p̃iudiciũ petitioni hereditatis que de ſui natura ꝺꝫ p̃cedere. ut ibi dicit. t idẽ p̃ot dici in aliꝫ p̃iudicialibus. ut ſi dicatur actor ſeruus uel filius. C. de ordi. iudi. l. i. t. ij. de q̃buſ p̃iudicialibus habes. inſti. de actio. §. p̃iudiciale. t he p̃iudiciales p̃ponunt t ꝓbant ante litis conteſta. C. de adul. q̃m Si aũt noie alieno quis agit tũc ante oĩa ꝺꝫ docere de mandato t ſe legitime cõſtitutũ excepto p̃lato ſm quoſdã. Alij aliter dicũt t videt melius. ut dicã. xij. q. ij. alienationes. ibi videas. de hoc no. inno. ex̃ de reſti. ſpo. in litteris. ¶ in glo. p̃ma in fi. t hic adde t videas qõ no. de hac materia in ſpec. de procu. §. rõne quoq̃ꝫ. v. illud quoq̃ꝫ notandũ eſt. ¶ in c. gl. ibi charitatẽ. adde. de hoc no. xxx. di. c. i. ibi videas. t in ſumma goſ. de tẽpo. ordi. §. ſed pone q̃ pater tuus. ¶ in gl. arg. q̃ rõne. ibi repellat. adde. arg. ad hoc. xxiij. q. iij. q̃ꝫ magnũ. lau. ¶ in ea. glo. ibi ſi. iij. adde. dicit hu. cuius fuit iſta glo. q̃ ſtandũ eſt huic contrario. ¶ in ea. glo. in fi. adde. de hoc no. in prc. c. xi. q. iij. nolite. t ibi dicã. ¶ Sed licet. hic incipit. iij. pars huius di. io. de fa.

Non opꝫ. ad agapẽ. i. ad cõuiuia p̃parata pauperibus lau. poterit deputari. ar. xvi. q. vij. q̃n in gbuſdam. ¶ in. i. gl. ibi mittere. adde. t eſt hic arg. contra multos magiſtros q cũ ſunt in cõuiuio aliquo aliqõ ſerculũ ad domũ mittũt fꝫ h. qõ cõiter ẽ uitiũ bononiẽ. tã doctorũ q̃ꝫ laicorꝫ. t hoc uoluit nõre hu. q̃ꝫ nõ expreſſerit.

Non opꝫ. hic incipit. iij. ps h⁹. di. io. de fa. baſilicis

baſilica dicit palaciũ regis. imõ dicit baſilica quelibet eccleſia q̃ eſt domus t pallaciũ ſummi regis t eterni. Alij dicunt q̃ tñ ep̃ales eccleſie dicunt baſilice. quia hmõi eccleſias cõſueuerũt reges fundare t dictare ſm h. uel dic q̃ baſilica dicit a baſilio rege grecorũ. qui primo ſe fecit ſepeliri in eccleſiã. inde dicit baſilica. t hoc colligit ex dictis ysi. ut. h. uel. iij. c. hac. ubi etiam dicit q̃ tũc tẽporis ceteri homines line igne cõbuſti ſub aceruo lapidũ ſepulti ſunt. Vel dicit a baſeo baſes. i. fundo das. inde dicit baſilica. i. fundamentũ omniũ eccleſiarũ la. uel dr̃ baſilica ſiue regalis. q: ibi regi regũ miniſtrat. baſileos enĩ in greco rex in latino interpretat. vñ baſilicus dr̃ rex ſerpentũ. agapẽ. ſ. c. ꝓ. accubitus ideſt lectulos ad iacendum. tamẽ cuſtodes eccleſie bene poſſunt ꝓpter neceſſitatem ſm hu.

Alli populi v̊.

Oratorium. credatur. ſ. eſſe gerendum. ¶ in. i. gl. ibi eccleſiaſtice. adde. ſed non ſeculares. ex̃ de immu. eccle. c. i. ibi de hoc.

In oratorio. idẽ eſt oratoriuꝫ q̃ eccleſia. ut colligit ex̃ de immu. ec. eccleſia. ſm goſ. nihil agat. qd ſi magiſter docet in eccleſia t ibi ſcholarẽ uerberet nunqd peccat. dicũt qdã q̃ ſi leuiter corripit nõ peccat. qa leuis caſtigatio magiſtris ẽ ꝓceſſa. ff. ad. l. aquil. ſed t ſi. ff. loca. uẽ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

querit. §. idē inl. xxiij. q. v. c. i. in fi. ex de sen. exco. cuz uoluntate. z qđ legitime fit penā nō meret. C. de adul. l. gracchus. ex de resti. spo. c. audita. nec iniuriā uel viz facit qui iure suo utit. ex de elec. cū ecclesia vulterana. ff. de iniu. l. iniuriarū. §. i. ff. de pe. here. illud. i. rnīso. in fi. xiij. q. i. qđ debet. i. q. v. nō sane. dic q forte iō deliquit qz in ecclesia nō dz nisi orare. ut hic expōsse dicat z. s. c. pxi. ad idē. xvi. q. vij. z hoc diximus. cōcordāt arg. a nois interptatiōe uel ethimologia. sic. s. c. pxi. xxiij. q. viij. qcūqz. ij. xij. q. i. clericus. ubi de hoc. pudicus ut p ideſt. exhibeat alias oīdat. vī in lege ueteri dictum est uerecūdos z uerētes facite filios israel. Itē hiero. uerecūdia in ingenuos ꝓdit natales. lxxxvi. di. nō satis. v. ꝓsideranda fm Ray. sz dic qđ dictū est fm altā trāslatōnē. qz hoc in nostra trāslatione haberi nō recolo id sz illud habet. xxxij. q. ij. in eo. canticorū. c. i. spōse. i. ecclesie hu. cōparant ꝓpter pudicitiā quā debēt in oībus obseruare. est. n. turtur aīal ualđ pudicū. mortua enī ꝓpari nūqz alteri copulat. C in gl. sicut enī ibi, cabi. adde. s. masticant z masticādo incorpant hu.

Distinctio. xliij.

Debet etiam. Hec di. diuidit i iiij. ptes. In pma q̄rū dicit q rector ecclesie dz esse discretus in silēcio z utilis in uerbo ne aut tacenda dicat. aut dicēda subticeat. z ad hoc ꝓbā duz inducit. c. se. io. de fa. silētio negatiue intellige. i. nō tantū ꝓdest exēplo q̄stū uerbo z exēplo. plus enīz ꝓdest z proficit si doceat uerbo z exēplo q̄ si exēplo tm̄. sic. ij. q. vij. scā qppe hu. z lau. latratu. i. ꝑdicatōe. baculo cōminationis. in ipa v. C in gl. hic. psequit ibi ꝑdicet. adde. z. ī. e. l. in mādat. C in ea. gl. ibi pādenda. adde. xi. q. iij. nolite. in fi. C in ea. gl. ibi capacibus. adde. ut. ī. e. pariter. C in ea. gl. in fi. adde. ut. ī. e. di. sancimus. cū duobus. c. se. circa istā materiā dicas latꝰ qđ doctrina plati dz cōsistere in duobus. videlz in disciplina correctionis. z in sermōe ꝑdicationis. de hoc no. lxxxvi. di. i summa. Circa hoc tria sunt cōsideranda. primū intus charitas ardēs. fm exterius vita lucēs. tertiū actus ꝑdicationis. ꝺ primo apls. i. ad cor. xiij. si linguis hominū loquar z angelorū ⁊c. de scdo grego. cuius vita despicit. iij. q. vij. §. idē testat in fi. talis enī z si bñ ꝑdicet alijs deū instruit quō debeat ipz ꝓdēnare. xl. di. multi. hic a hiero. cōparat cineri p quē lixiui um doctrine trāsiens lauat z nō lauat. lxxxiij. di. §. vlti. z ab augus. canali lapideo p quē aqua doctrine trālit ad ariolos i. corda subditorū in qbus aliqñ facit fructū. i. q. i. si fuerit. et nicolao papa faci ardēti qui se ipum cōsumēs alijs lucez ministrat. xv. q. fi. c. vlti. de istorū culpa. i. pena habet in canonica petri. ij. pe. i. z. ij. bi sunt fontes sine aqua. ij. q. vij. secuti. in fi. de pe. di. ij. si enī. v. petrus quoqz. z dicit greg. scire debent plati ⁊c. xl. q. iij. ꝓcipue. z cōtra istos optime inuehit hiero. xxv. di. ecclesie. Circa actū ꝑdicationis quatuor sunt attēdēda. s. tēpus. locus. qualitas audientiū. modus z qualitas dicendorū. Tēpus ut nō semp loquat sed tēporibus opportunis. si enī semp plueret terra nunqz germinaret. vñ ꝓtra tales in leuiti. xv. c. vir qui fluxū seminis patit imundus erit. ad hoc ī. c. i. in fi. Locus ē attēdendus. qz ꝑdicatio dz fieri in ecclesia uel i alio loco publico z honesto. nō aūt in ꝓuatis domibus ne ex hoc nascat suspicio heresis. xxxij. di. si qs. vñ ꝓcipit moysi exodi. xxiiij. ut sacerdos ingrediēs tabernaculum tintinabulis ambiat. ut. ī. c. i. v. hinc moysi. ac si dicat cum ingredit tabernaculū poterit ambiri tintinabulis. i. poterit ꝑdicare. Itē salo. ꝓuer. v. in plateis tuis aquas diuide. z in euāgelio mat. x. qđ in aure auditis ꝑdicate sup tecta nō tñ negāduz est quin aliq̄ bona uerba possint ab aliquo dici in alijs locis in modū simplicis exhortationis licz nō in modū ꝑdicationis. ex de here. cū ex iniūcto. circa pnc̄. Itē qualitas audientiū. modus z qualitas dicendorū cōsiderāda sunt sapiētibus enī z dignis. z pōt ꝑdicator alta z ꝓfunda ꝑdicare. simplicibus uero z nō capacibus pauca plana z utilia. de ꝓmo apls. i. ad cor. ij. sapientiā loquimur inter pfectos. de secūdo idē apls. i. ad cor. iij. lac in potū dedi uobis nō escā. xxxv. q. iij. qđ scripsi. ad idez. ī. c. i. v. ꝓuidendū. z. ī. §. q̄liter. xlix. di. c. vlti. in ꝓn. viij. q. i. opz. hoc etiā docuit dñs mat. v. cum in plano turbis. z in mōte loquebat discipulis. Grāmaticā aūt aut iouis fabulas ꝑdicare nō dz. lxxxvi. di. cū multa. Itē hereticis secreta fidei nō sunt exponēda nisi forte signa apparerent expssa qđ uellēt corrigi tūc cū magna cautela. ī. e. in mādatis. si cōtra istā formā aliqs ꝑdicat locū hz qđ dī. ī. e. pariter. si vo fm hāc docuerit z subditi noluerit emēdari munde erunt manus eius a sanguine subditorum. ut act. xx. z. ī. ea. ephesijs. fm Ray. de pena forti. z h adde. z videas qđ dicā xlvi. di. c. i. in princ̄.

Et rector. tacēda simile. C. de auc. pre. darū. la. naz sicut ꝓsecutio vnius mēbri. s. ne ꝓferēda taceat la. z hu. sepe v. amittere. xlv. di. sz illud. z. c. vlti. l. di. si qs diaconus. la. formidātes. iij. q. v. accusatores. xi. q. iij. quatuor. ueritatis uocē. iob. x. c. de cōsecē. di. v. c. fi. studio. i. cura. lupo. i. ꝓsecutione. de h habet. xxiij. q. iij. tres ꝑsonas. istū tī qñqz fugere possumus exēplo dñi. vij. q. i. §. hoc etiā. tūc arg. ff. loca. itē querit. §. ex hoc ꝓtractu. abscondūt. qa loqui ñ audēt. nec vicia reprehendere. hinc nāqz v. in ysa. lvi. c. canes. bi sunt mali plati q suos subditos nesciūt. uel nō audēt docere. hu. z dic. i. sufficiētes. mutis. malus plat̄us dī leo rugiēs. z quasi lupus rapiēs predā. ezech. xxij. c. secūdo dicit se non oues pascere z querere ꝓpria lucis. viij. q. i. sunt quidā. z ꝓpter h ei aufertur potestas. ezechie. xxxiij. c. dī etiaz lupus. lxxxiij. di. nihil. dī etiā canis impudicus ꝓpter defectū regimis. ij. q. vij. q nec. dicit etiā coruus ꝓpter peccatorū nigredinez. ij. q. vij. nō oīs. dicit etiā sal infatuatū ad nihilū ꝓficiēs. ij. q. vij. nō oēs. dī etiā porcus. ī. e. di. in mādatis. dicit etiā rusticus a rusticitate. xlvi. di. in ꝓn. dicit etiā gallus gallinacius. i. capo. qa hz modū galline. qa sicut ille nō cātat sic nec malus ꝑlatus. Itē nō generat. Itē nō pugnat ꝓ subditis. ut hic. Itē sicut ille nō uocat gallinas ita iste nō uocat pauperes. Itez sicut capo se impugnat sic malus ꝑlatus. z iō cū querat epulas z diuicias ponet in ignē inferni. ysa. xxij. c. z. xxxv. di. ecce. z malus ꝑlatus temerarius dī plurib⁹ modis. ut dicā. xlvi. di. c. i. z adde h qđ dicā. lxxxiij. di. §. vlti. z. ī. e. c. in uerbo pco mutus. latrare. i. recte loqui. huic v. in ezechiele. xiij. c. muruz. i. obstaculū. ꝓ domo. i. fide catholica q̄ debet esse uallata muro inexpugnabili bellatorū. ex ne de. uel mona. c. fi. in die dñi. i. in die tētationis. dies dñi dicit dies penitētie. xv. q. i. nec his. uel dies mortis. vñ dictuz est dies dñi sicut fur. ex aduerso v. libera. nā prodito⁊ est ueritatis. qui eaz timore mortis nō libere ꝑdicat uel defendit. xi. q. iij. nolite. hu. amore. hic enī solū debet attēdere quicunqz aliquē iudicat ul punit alias peccat. iij. q. vij. iudicet. hu. dicere. i. dicit. huic rurſ v. in hiero. v. c. in fi. ꝓphete. i. videntes. s. sacerdotes hu. tibi idest ad tuū malū la. stulta ꝓmittendo tibi impunitatē bug. nec aperiebā. vñ non est qui corrigat. xvi. q. vi. z h. v. ne aie. fugitiua. i. transitoria. que sez qualia. sint sez in eterna vita sez firma z stabilia z non trāsitoria la. quos simplex relatio. securitate. i. ipunitate la. blandiunt nō debet sacerdos adulari ipsis pe. de pe. di. i. quē penitet. z ar. de pe. di. vi. c. i. in fi. debet tī eis esse benignolus leniēdo z consolādo eos. ut. c. c. ꝺ pe. di. vi. c. i. in fi. lau. apertionis. i. iniquitatis. hinc paulus. vf. ad tim. c. i. redarguere. i. reprehendere castigare fm papi.

Hinc per malachiā. c. ij. custodiunt. i. custodire debent. sic. xxxvi. di. §. ecce. ibi dixi. requirunt subditi sez. eius sacerdotis. angelus. i. nuncius. exercituū. i. angelorū. hinc v. salz quia sacerdos tacere nō debet sed officiū ꝑdicationis suscipere. per ysa. lviij. c. clama ne cesses ⁊c. uerbū illud dicit ꝑdicatori z annūciatori uerbi diuini in quo iniungit ꝑdicationis actio. suadet predicationis continuatio. z exprimit predicati

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

onis modificatio. predicationis actio cum dicat clama. ideo enim clamare dz predicator t doctor ut tepiditatē auditorum excitet t proteruitatem increpet q̄ non nisi clamando perficit ysa. xl. c. uox dicentis. clama. t dixi. quid clamabo. ois caro fenū. t ois gloria eius quasi flos agri. t adde qd dicaz. vij. q. i. §. hic etiā tunc. in gl. nō quia tē. predicationis ꝓtinuatio suadet cum additur ne cesses. Cessare enī non debet actio p̄dicatoris. qa non cessat malicia tētatoris alias ad mortē trahentis. puer. xxiiij. qui trahunt ad interitū liberare ñ cesses. t ideo eccles. xi. mane semina semen tuū. t uespere nō cesset manus tua. p̄dicationis modificatio exprimit cum dr quasi tuba exal. uocē tu. in exaltatiōe uocis auctoritas dat intelligi. ysa. xl. super montem excelsum ascende tu qui euāgelizas syon. exalta in fortitudine uocē tuā qui euāgelizas ierlm. sz dicat quasi tuba. quia sicut tuba utimur ad deterrendum aduersarios t ad confortandū amicos. t alio modo sonat fm diuersitatē illorū quibus sonus emittit. ita uox p̄dicatoris īflecti debet ut plus uel minus exaltet iuxta audientū qualitatē. vñ apls. i. ad corin. i. c. xiiij. eteni si incertā uocem det tuba quis parabit se ab bellum. ita t uos nisi manifestū sermonem dederitis quādo sciēter id quod dicat sequit. si ergo nesciero virtutē uocis ero cui loquor barbarus. t is qui loquit mihi barbarus. uel ideo dicit. quasi tuba. i. sciat p̄dicator se nō suo sonare spiritu. sed spiritu siue inflatu dei inspirantis sicut tuba non suo sed inflantis spiritu emittit sonū. matth. x. nō enim uos estis qui loquimini sed spūs patris uestri qui loquit in uobis. uel dic ut sequit. ne cesses. ergo indesinēter clama. xxxvi. di. c. vlti. t sine intermissione. xxij. di. c. ij. sed intellige ut ibi no. de cōse. di. v. nunq̄ in prin. t episcopus nō debet in villis passim morari sed in ciuitate. xxiij. q. iiij. sicut. v. ipse tē. t ecclesiā suam sine intermissione docere. vij. q. i. sicut vir. iuxta fi. officium. sacerdotes docēdi officiū in dei populo susceperunt. ut. xxxviij. di. c. i. vnde dic. officiū preconis idest officiū p̄dicandi. preco nomine nō re hu. mutus iste talis p̄latus nō est uerus prelatus cum officiū prelati non exerceat sed solū similitudinē habet prelati. sicut ydolū quod nō exercet officiū hominis est solū simile homini sed nō est homo. vñ recte possunt dici tales prelati simulacra uel ydola. d̄ quibus dicit barut. c. vlti. lingua eorū polita a fabro. ipsa etiam inaurata t inargentata t nō possunt loqui. t qui tales creant similes sunt illis qui dānāt cū illis. iuxta illud. similes fiunt illis qui faciūt ea. Sed no. q̄ gentiles habuerūt simulacra sex generū. scz lutea. lignea. crea. lapidea. argētea. t aurea ista sex possumus inuenire in malis p̄latis. qa simulacra lutea sunt mali p̄lati carnales. de qbus dicit in ps. ut lutū platearū delebo eos. lignea sunt indocti rudes insensibiles. d̄ qbus hiere. x. c. lignum est argento inuolutū. t isti dicunt creari in prelatos. quia creare est aliqd de nihilo facere. isti sunt enīz chimere que nō sunt nisi in opinione. crea sunt illi qui tātaz habent eloquentiā secularē. es enim sonorū est. ad cor. xiij. factus sum uelut es sonans aut cimbalū tinniens. lapidei sunt illi qui sunt fracti ꝓpter fortitudinē temporalez. isti non sunt lapis qui ponit in capite anguli. ut in ps. sed sunt lapis offensionis t petra scandali. ad roma. ix. argentei sunt qui fiunt per pecuniā siue diuicias. qui dicūt. quid vultis nobis dare t cū trademus uobis. ut in euāgelio dicit. aurei sunt q facti sunt ꝓpter nobilitatē tantū. aurū enim nobilitas est. vñ etiam statua Nabuchodonosor aurū erat in capite. in actib⁹ hec lra usq̄ ad ullam lram ꝓxi. hinc est cui tē. nō est in originali apostolorū. ij. c. hinc est. s. q̄ sacerdos tacere nō debet. et quia suscipit officiū p̄dicationis hu. pastores. i. apostolos. p̄mos. i. p̄cipuos uel ꝓpte la. hinc moysi v. in exodo. xxviij. c. non moriat t ita morit per peccatū. de pe. di. i. scindite. la. uel egrediens ꝓut utiliter inuit. moritur in aia per silencium exigit alias exagitat aperte ut omati uestium respondeat ornatus operū. ut. c. di. rōnis. uestimēta. uelamina enī virtutis

D

sunt. de pe. di. i. primus homo. la. opa t virtutes. xl. di. §. i. h.

Ordo ut ipsa quoq̄ tē. cū lingue sonitu. i. sonit lingue. damet. i. damādo docēdo ostendāt alijs. h. inani vite. i. ibo neste cōuersationis. xxxviij. di. c. i. in fi. h. sed cū rector v. persecutio secūdi mēbri la. scz ne tacenda ꝓferat hu. inordinate scz ꝓferendo bona uel prava. nimis alta scz ultra vires auditorum hu. compagem. i. vnitatē la. abscindat in alijs. i. fit occasio abscindendi in alijs scz ꝓpter detractionē uel scandalū hu. hinc nāq̄ v. in marco. xi. c. hinc paulus ad rom. v. xij. c. sapere in apostolo. dico. i. precipio uos non plura sapere. id est nō plura inuestigar. de diuinis misterijs. i. occultis. d̄ pe. di. iiij. si ex bono. circa prin. t. xxiij. q. iiij. nabuchodonosor. t est hic arg. cōtra ꝓbationes supfluas lau. t hoc habetur. t exponit. de pe. di. iij. adhuc instant. sobrietatē. i. sine p̄sumptione hinc in exod. v. xxviij. c. in marco. xi. si figurate operib⁹ t habita siue uerbis q̄cq̄ loquimur sicut t in simulatis operibus sine uoce mentimur. xxij. q. v. cauete. t. xlvi. di. c. i. lau. prouidendū v. virtus. i. efficacia. opportunitate. i. nō opportunitate. nā est oppositio in adiecto la. vnde bñ v. in leui. xix

Ordo audientiuz equalitatis audita. locutionis q: dum tē. semen. secuture cogitationis. cogitatio aliud est sonus trāsiens. t aliud est virtus manens. i. q. i. detrahe. lau. viaēte. dicit hiero. nescio quid energie viua uox habeat. vnde innuit. medius infigi memorie audita q̄s visa lau. vnde t ab v. actib⁹ apostolorū. xvij. c. recte cogitationis intrāsitiue lau. i. cogitationē que est proles seminis. io. de sa. per loquacitatez. vide quod dicā. vi. q. i. ex merito. generis. i. generationis uel prolis q̄ dicat recta cogitatio. semē. i. locutionē. vnde paulus. vf. secunda. iij. c. t vlti. testificor. i. rogo. lau. importune. ar. d̄ pe. di. i. importuna. t dicit hu. vnū istorū aduerbiorū esse determinatiuū alterius. Cin. i. glo. ibi silebit. adde. t hoc probat per nouē auctoritates. Cin ea. gl. ibi in errorē. adde. t hoc probat in auctoritatibus. Cin ea. glo. in fi. adde. hoc etiam ꝓbat in auctoritatibus. Cin glo. i. conquerit. adde. sic. ij. q. vij. querit. Cin gl. no. q̄. ibi intelligit. adde. sicut etiaz dicit lex q̄ defendit qui patitur in possessionē uenire. ff. de ꝓcur. sed be. §. vlti. t. l. se. t lex alia dicit q̄ accipit qui liberat. ff. de calū. quin etiā. t hec omnia sunt in arg. q̄ qui non facit qd debet videt facere quod nō debet. xxv. q. i. ideo. ff. de regul. iu. qui nō facit. la. ar. ad hoc. xxij. q. v. mules. ibi dicā. Cin ea. glo. in fi. adde. §. qui tacuit alibi pro cōtradicēte. ff. de ꝓcura. filius. §. inuitus. alibi pro cōsentiēte. liij. di. si seruus. a libi plus operat taciturnitas q̄ expressus cōsensus. C. ad uell. siue. Cin glo. scz esse ibi. c. i. in fin. adde. t de pe. di. v. c. i. in prin. Cin glo. ar. q̄. ibi. ff. de spōsa. sed que. adde. dicas q̄ si parētes cōtrahant cū filijs sufficit eorū taciturnitas. ut in iuribus pre. t ex de despōsa. impu. accessit. t. c. de illis. t sic itel ligit io. t iof. t innoc. ex de spōsa. tue. adde qd dicā in fi. huius glo. t qd le. t no. xxix. q. i. §. i. in prin. Cin c. gl. ibi de spōsa. tue. adde. ubi de hoc. t facit expresse eo. ti. si inter. in prin. ibi utroq̄ dicente. t ex de spōsa. duo. licet. ibi dicit utroq̄ dicente. ubi tan. hanc sniam tenebat. t idem etiam no. in pri. c. tue in glo. ergo patet. quā sniam etiaz tenēt gof. t innoc. ar. xxij. q. ij. is aūt. ff. de le. ij. nutu. immo plus videt fm innoc. q̄ si cōstet modo q̄ adinuicē cōsenserūt qa hoc confitent nō tam est matrimoniū sine uerbis. ut in prin. decre. tue. t hoc iō. qa sic statuit ecclesia. licet sit cōtra ius naturale quod est qa solo cōsensu cōtrahit matrimoniū. sed fuit iusta cā statuti huius. s. ne tantū sacramentū esset in incerto. t si contrariū diceret sequeret absurditas. s. q̄ si vir t mulier cūdo p viā sibi inuicez placerēt. t in corde suo desiderarēt q̄ eēnt ꝓiuges sequeretur q̄ inter eos cēt matrimoniū qd nil periculosius essz fz inno. dicendū est igit fm ipsos q̄ matrimoniū nō cōtrahit solo cōsensu sine uerbis. sed fm hosti. ꝓtrariū est uerū per. l. ff. de le. ij. nutu. t p hac snia facit qd le. t no. ple. ex. de despō. ipub. c. vlti. ubi etiā vinc. sequit hanc sniam quā etiā sequebat ala.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

in pz. decre. licet. ⁊ ad hoc inducebat. ff. de in. dot̄. mutuo. ex̄ de spōsa. cū apud. est tñ necesse fm ipsum ut hoc agat̄ int̄ ipsos ut matrimoniū cōtrahat̄. xxvij. q. ij. sufficiat. ⁊ q̄ solus cōsensum aliquo signo exprimāt. arg. ff. man. l. i. fm ala. sed in isto belli certamine dicas q̄ tūc facto ꝓtrahit̄ matrimoniū q̄ñ aliqua uerba ad sponsalia p̄cesserūt uel matrimoniū licz tūc non haberent effectū. postea uero ipso facto contrahitur matrimoniū siue spōsalia. ⁊ sic no. io. ⁊ ber. ex̄ de cōiu. ser. c. fi. illa ergo sn̄ia que habet q̄ matrimoniū ñ ꝓtrahit̄ sine uerbis locū habet q̄ñ nō p̄cessit tractatus. alia sn̄ia locus habet q̄ñ p̄cessit tractatus qui ad notitiā utriusq; puenit. ⁊ fm hoc oēs opiniones ad cōsonantiā reducunt̄. ad hoc facit quod no. xxx. q. v. nec illud. ¶ in gl. a presbȳis. ibi semiuerbi. ad de. i. seminās uerba. uel. i. abbreuians uerba. fm lau. Idem paulus in quadā sequentia dicit̄ spermologus. sperma enim grece latine dr̄ semen. logos sermo fm hu. ¶ in gl. ab ordine uerborū. adde. alias dicit̄ q̄ de ordine scripture non ē curandū. ff. de solu. nec enī. sz dic q̄ illud fallit in mādatis exequēdis. ut ex̄ de of. deleg. uenerabili. ⁊ de resti. spo. pisanis. ubi notat vincen. ⁊ adde quod no. lxiij. dist. metropolitano. ⁊ xxiij. q. i. alienus.

In mādatis. hic incipit. ij. pars h̄ dī. in qua dr̄ q̄ hereticis ⁊ paganis nō sunt secreta nostre fidei manifestāda. ⁊ hoc. c. ad hoc ꝓbandū inducit. Si tu q̄ras que dicta origenis recipiant̄. Rñdeo recipit ecclesia tanq̄ sua ea que de dictis eius hiero. recipit. alias sunt cū suo auctore dānata p papā gelasiū. xv. di. cā romana. v̄. itē origenis. io. de. ⁊ dic. in mādatis. s. euāgelicis. matḥ. x. c. ⁊ marc. vij. ubi dñs p̄cepit discipulis. in quācunq; ciuitatē intraueritis interroga te qs in ea dignus sit. ⁊ sic ibi manete. Ex uerbis illis arguitur ḥ a minori lau. margaritas. i. sn̄iam diuini uerbi. uel subtiles inquisitiones. xi. q. iij. q̄ñ. ⁊ c. nolite. ⁊ i. q. i. si qs iquit. Aliter dicunt̄ margarite sacre cōionis cōsortia. de pe. di. i. c. nōnulli. nō tñ cessandū est circa eos in his q̄ ad correctionez ptinent. i. q. vij. cōueniētibus. la. añ porcos matḥ. vij. qui parati sunt repḥendere nō imitari. xi. q. i. c. inter uerba. la. ⁊ dic idest hereticos reprobos ⁊ ptinaces fm hu. deqbus spes correctionis nō habeat̄. ioff. sed ob. alias v̄. q. i. qa bona sint. ut sunt virtutū opera ⁊ boni mores iof. sobrius dr̄ a sub ⁊ bria quod est mēsura. inde sobrius. i. sub mēsura positus. virtutū trāsitiue. i. bona opera ꝓcedentia ex virtutibus uel intransitiue. i. bonas virtutes. ⁊ sciētie. i. pfecte sciētie. de fide. i. de articulis fidei. i. ad pfectionē credendi. ⁊ nō colligit hic q̄ fides ei desit. sicut quidā male dixerūt fm hu. videbat̄. qa quendā defectū patiebat̄ hu. si uero v̄. pmanet sepe admonitus hu. p loqui sub. sed occultare debeo. q̄ ut le. ⁊ no. j. xxvij. q. ij. inuenta. q̄ si ingesserit v̄. iportune petēdo ut ei loquamur d̄ secretionibus. uel interrogādo nos de secretionibus hu. nō ex affectu sed ex derisu. io. de fan. dicere illa scz secretiora nostre fidei hu. prudēter. nā fm hiero. sapiētes sunt qui nouerūt q̄ñ debeāt ꝓferre sermonē. cā. i. ꝓpter cām hu. nō intelligentiuz putantiū nos malo zelo uel inopia nō rñdere: cum hoc faciamus ne secretiora fidei eis aperiamus. xi. q. iij. nolite. la. ⁊ h. ¶ in. i. gl. in fi. adde. si hn̄ ista lr̄a intelligat̄ non videt̄ q̄ hic possit colligi q̄ fides isti desit. imo iste de quo hic loquit̄ habet fidei virtutē. p hoc q̄ dicit habet bona virtutū. sz tantuz ad pfectionē ⁊ plenitudinē fidei ei aliqd deest. qualis ē ydeota uel simplex qui secretiora fidei uel oēs articulos ad plenū inuestigar̄ nō nouit. ⁊ talis est iustus iustitia virtute. ⁊ q̄ d̄ in isto. c. hic alleg. v̄. sana. sz ubi sana fides nō est iustitia esse nō pōt. uerū est sana recta catholica talis. s. qua fit aliqs iustus. ⁊ talē sanā fidē totaliter habent illi qui ad plenū non nouerūt oēs articulos fidei. nec oia credenda qui alias sunt boni ⁊ iusti. vñ dicit hic la. q̄ nō colligit hic illud quod dic̄ io. sed potius cōtra sz q̄ habet fidē sed que augeri debeat. iuxta illud. auge in nobis fidē. ⁊ illud. adiuua incredulitatē meaz. de pe. di. ij. dum sanctaz. fm lau. ¶ in gl. transferēdo nos. ibi. in pte decisa. adde. parū aut nihil faciebat. nec lacuius fuit ista glo. posuit istā cōcordantiā. ¶ in ea. gl. in fi. adde. iuxta illud. hoc intellige illud hereticū hoiem post p̄maz correctionē de vita. s. quo ad secretiora fidei. ut h̄ la. de h̄ le. ⁊ no. xxiiij. q. iij. dixit. ¶ in glo. ar. ℈. in fi. adde. dic q̄ ibi loquitur de hereticis damnatis. hic de occultis. Uel dic q̄ cū eis possumus loqui quantum ad ea que possunt eos reducere ad fidem. ut no. j. c. pxi.

Scimus autē. hic incipit. iij. ps. in qua dr̄ q̄ si p̄lati nō corrigunt suos subditos sanguis subditoꝝ de prelatorū manibus requiret̄. si aūt faciamus qđ in nobis est nō imputat̄ nobis malicia subditorū. ⁊ hoc ꝓbat p ista tria. c. fm io. de fa. multos reprobos ptinaces h. infestare. i. molestare. pdant. i. ꝓfundant. doctores. i. p̄lati p̄dicatores. cōpatiunt̄. mat. v. ⁊. i. ad thim. ij. ⁊. iij. xxiij. q. i. a recta. ¶ in gl. no. q̄ ꝓpter. in fi. adde. sed ℈ eo. ti. ad abolendaz. §. illos quoq; cui hodie stat̄ p ꝓstitutionē ex̄ li. vi. de here. super eo. ⁊ sn̄iam istā vsus ē ipse inno. tenere. ut in pz. §. illos quoq; ubi sic interliniare facit. audiētia. q. d. nō ꝓderit eis si dicāt se uelle heresim abiurare. ac si diceret. nullo mō āplius reconciliabunt̄. quod teneas ut predixi.

Hebesijs. dicit act. xx. c. manus. i. opera lau. a sanguine. i. peccato. iuxta illud. libera me de sanguinibus lau. ad idē q̄ le. ⁊ no. ex̄ de of. or. irrefragabili. uobis nō videt̄ hoc sufficere. ut pz in eo q̄ le. ⁊ no. xxiij. q. iij. quidā. ibi videas. nā p̄latis cōmissa est ecclesie disciplina. xix. di. nulli. v̄. qa facit ad ista. xlvij. di. c. vlti. lxij. dist. c. ij. sz istud cū nō pōt aliud facere fm hu. mūdus. sed nūqd si tacuisset nō esset mūdus peccato illorū nō. xxxij. q. i. ita ne. de conse. di. iiij. queris. sz ex ꝓpria negligētia teneāt̄. ut in pz. c. ita ne. ar. ff. de offi. ꝓconsu. obseruare. occidit fame uerbi dei q̄ est cibus aie spūalis. viij. q. i. audacter. ⁊ facit. lxxxiij. dist. error. ¶ in. i. glo. apostolorū. adde. xx. c.

Dispensatio est. i. seminatio ⁊ distributio hu. ne si. i. eterna dānatio. alia pena p̄lati nō admonētis. habeāt̄ de cōse. di. i. nemo p ignorātiā. ubi de hoc. q̄ sz eternam mortē. electionis uas. i. paulus. xxxij. q. v. si paulus. in pān. clamet ad roma. vij. c. ad fi. ꝓuide v̄. pōtificibus qui debitores sunt ut p̄dicent ueritatē. j. xi. q. iij. nolite timere. bis. i. subditis. parere. i. obedire. despiciūt. ar. q̄ sicut p̄lati incūbit necessitas p̄dicandi ita ⁊ subditis obediēdi. ⁊ ueritatem cognitā defendēdi. ar. xi. q. iij. nolite. xij. q. ij. cū deuotissimā. hu. ¶ in. i. glo. in fi. adde. uel dic. clamet predicando uel se timere eternā damnationē. fm hu. ¶ Pariter quoq; hic incipit. iiij. pars h̄ dī. io. de fa. ⁊ hoc ita ad superiora continuat̄. Dictū est supra in. c. in mādatis. q̄ secreta fidei ñ sunt hereticis reuelāda. nūc uero dicit Gratia. q̄ idē est de catholicis indignis ⁊ nō intelligētibus. fm b. ⁊ nō pro ideſt hug. ab auditoribus intelligi. viij. q. i. opz. indignis. xlix. c. fi. vf. panē. torto naso. i. discretione carens. ber. iudicat̄ leuit. xxi. ¶ in. i. glo. in fi. adde. ad idē. v. q. v. q ambulat. ff. de capt. ⁊ postli. reuer. in bello. §. facte. in auten. d̄ equali. do. §. hic igitur. in fi. ⁊ adde quod dicam. xxij. q. v. quotiens.

Distinctio. xliiij.

Olim autem. Hec di. diuidit in tres ptes. in p̄ma quaz ꝓbat de tēperātia gule. ⁊ h̄ ꝓbat p. iiij. auctoritates sanctoꝝ patrū. io. de sa. utrūq; p̄ma rō. rōnis. xij. c. comessationibus. i. īgurgitationibus. uētris v̄. ij. rō. ꝓuocat. dicit greco. q̄ plerūq; edacitas usq; ad luxuriā ptrahit. qa dū ad saturitatē uenter extendit aculeis libidis excitat̄. ⁊ in thobia dicit̄ de uentre saginato ueneris suspirat ad usum. uenter. uent̄ est q acceptos cibos digerit ⁊ appz extrinsecus. ptingitq; a pectore usq; ad inguinē. dictus uēter. qa p totū vite alimēta

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

mínistrat. fm papi. ex vicínitate. sic de pe. di. i. sed ꝛ cõtinuo. xviij. q. ij. diffinímus. la. hinc etiã v. iij. ratio. que ꝓbaf exem plo nabuzardan. hiere. iij. ꝛ. iiij. c. ꝛ. iij. regũ. c. vlti. cocozũ scz regis babilonie. s. nabuchodonosoz. Iste nabuzardan cap to sedechia rege iudeozũ ꝛ exoculato ducto in babiloniaz. ꝛ capto hierusalẽ quarto mense iunij. postea de ꝑcepto nabu chodonosoz in qnto mẽse succẽdit hierusalẽ igni. ꝛ domum dñi ꝛ muros hierusalẽ destruxit. ꝛ paucis agricolis ibi relic tis abiit ꝛ reuersus est in babilonẽ. h. cocozũ. arg. ꝯ. uentres eꝓzũ qbus multitudo cocozũ deseruit. ad idez de ꝓse. di. i. c. ne tales. ꝛ repbendunt. xxxv. di. ecclesie ꝓncipes. Sed ꝛ o bachalargloc nõne olet os tuũ ex ingurgitatiõe. ff. de edili. edic. q clauũ. §. is cui. quomõ ergo dabit pacẽ in altari cum habeat os ꝓcosuz. la. ad solũ. i. ad terrã. q. d. destruit vtutes in hoc. ꝛ facit eũ inclinari ad terraz. sic. xl. di. sicut viri. io. de sa. sacerdos v. de altario. xvi. q. i. alia. nõ luxuriari. h. videas qd no. f. xxxij. q. iiij. in eo. in gl. qa tangit. ꝛc. ꝓmittit. sz nun qd clerici tenent ad restitutionẽ illozũ fructuũ quos uolup tuose ꝓsumũt nõ facientes seruiciũ. uel facietes sed ñ debito mõ. cũ sint ī mortali peccato. videt q sic. qa ista oblata sũt ec clesijs ob cãm videlicz ut ozet ꝓ ipsis offerẽtibus. ꝛ inde pauperes alent. qui ergo hoc nõ facit ꝛ fructus recipit infi delis est ꝛ mechator. nisi aliqua iusta cã sit impeditus. xiij. q. ij. q oblationes. ij. ꝛ. c. se. Itẽ ꝓmittit furtũ qa subtrahit a mico qd obtulit. nõ eni obtulit isti: sed illi q deberet facere seruiciũ. Cõmittit etiã sacrilegiũ q fraudat ecclesiaz totã cui deberet ꝓdesse in ozonibus. ut in ꝓce. c. q oblationes. xij. q ij. gloria. Itẽ grego. in graubus peccatis qs positus ꝛc. iij. q. vij. in graubus. Itẽ cũ is qui displicet ad intercedenduz mittit ꝛc. xlix. di. §. i. q sibi cõscius est. bis auditis det ipse so lutionẽ fm Ray. qd ita scripsit in summa. Ru. de aposta. in fi. §. sed nũquid ꝛc. ꝛ certe iudicio meo hinc ex dicto uere po test elici hꝫ qstionis solutio. s. q tenent ad restitutionẽ cuz di cat pmissum victũ de bonis altaris ꝛ nõ abusum. ꝛ ad hꝫ facẽ gl. ꝑce. que incipit sufficere ꝛc. sunt aũt v. putãt a stulto. C in i. gl. ibi delinquũt. adde. j. e. c. i. conuiuia. ꝛ. c. multis. C In ea. gl. ibi cogat. adde. ut. j. e. nõ opz. cũ duobus. c. se. C In ea. gl. in fi. adde. ut. j. e. c. vlti. ꝛ argumentat hic gratia. a simi li. s. cũ debeat habere tẽperantiã in potu ergo ꝛ in cibo. et hꝫ est cũ aũt. ꝛc. ar. s. iiij. di. deniqz. C in gl. ar. q ibi. in cõtexto adde. dic q quatuoz sunt que faciũt ut vno cõcesso reliquuz cõcedat. ꝛ vno ꝓhibito alterũ ꝓhibitũ intelligat. s. cẽsure silitudo. que eni simile iudiciũ ꝛ similẽ exposcunt censuraz simi cõcessa uel ꝓhibita intelligunt. ut ebrietas ꝛ uẽtris igluuies ut hic. ꝛ ebrietas ꝛ quodlibet aliud peccatũ mortale. iiij. dis. deniqz. ꝛ ex de appel. sup eo. ubi dicit q si ꝓhibet appellatõ ꝛ recusatio. parẽ eniz ꝛ simile exposcunt censurã. secundũ est generalis ꝓnunciatio. i. ampliatio uocabuli ad generalitatẽ xiij. q. v. penale. xxxij. q. iiij. meretrices. ꝛ idẽ facit adiũcta rõ scz qa cõiuncta sunt ꝛ sibi coherẽt. ut. i. q. i. sicut xps. ix. q. ij. nullus ꝓmas. ꝛ. c. epm. ex de of. dele. ꝑterea. ubi dicit q si a liqua cã fuerit alicui delegata oia que cãm ꝓtingũt ei cõcessa intelligunt. ꝛ idẽ facit ꝓhibiti occasio. si eni ꝓhibet ꝓncipale ꝛ oia que occasionẽ ꝑstant principali inhibita intelliguntur. puta inhibet clericis in sacro ordine cõstitutis incontinentia etiã cũ ꝓpꝛijs uxoꝛibus ꝛ cõtrahere matrimoniũ. vñ omnia que occasionẽ ꝑstant incõtinẽtie ꝛ fornicationi oia eis prohi bent scz ut nõ habitẽt cũ feminis ꝑsertim extraneis. lxxxi. di. uolumus. c. legit. c. cũ oibus. fm hu. de hoc etiã le. ꝛ not. iij. q. vi. hoc qppe. in glo. ar. q. C in ea. gl. ibi sicut xps. ad idẽ xiiij. q. v. penale. ubi de hoc. C in ea. gl. ibi fame. adde. arg. C. de his q no. infa. l. iij. idẽ sentit hu. ꝛ ad hoc ar. liij. dis. c. seruus. i. ubi de hoc. ꝛ no. li. di. in aliquo. ꝛ. ſ. xvi. q. i. eccliã. ꝛ no. innoc. ex de filijs ꝑs. uenies. ibi vide. C in ea. gl. ibi. c. ij. adde. ubi de hoc. ꝛ ibi hec sniã approbari videt. ꝛ not. ex de cõcess. ꝑben. lias. lxxxi. di. si q. ꝛ idẽ sentit hic io. de sa. di

cens. q fama nõ restituit nisi per in integ. resti. uel dispensati onẽ qd idẽ qstũ ad hoc. ij. q. iij. §. si aũt. C in ea. gl. ibi ꝓba re dz. adde. ꝛ sic no. q qui dispensationẽ allegat cã ꝓbare dz cũ eni dispẽsatio sit iuris cõis violatio siue relo q ꝯ iuris cõe ꝓuilegiũ indulgẽtiã seu dispensationẽ allegat ꝓbare debz. d priuilegio habes. c. di. cõtra morẽ. de indulgẽtia. ex d rescrip tis. ex pte. de dispẽsatione habet ex de elec. dudũ. ij. ꝛ in pte. c. ex de sisma. c. ij. fm gof. C in gl. sufficere. ibi uestitũ. adde qd le. ꝛ no. xij. q. ij. resecare. ꝛ. xxxij. q. iiij. sic ñ sũt. in gl. vlti. C in ea. gl. ibi. q. i. epos. adde. ad idẽ. xvi. q. i. si cupis. in fine C in ea. gl. in fi. adde. qd no. l. di. studeat. in fi.

Commessationes. cõmessationes dicunt luxuriosa cõuiuia a cõmedẽdo dicta. vñ cõmessatio supflua cõuiuatio. cõmessoꝛ oris uentris ꝛ gule nimiuz de ditus. cõmesset. i. cõmedisset fm papi. ꝛ fm hu. debet scribi ꝓ vnũ m. ꝛ ꝓprie comessare est sepe supflue ꝛ luxuriose cõme dere. Et no. q cõmesso ꝛ oia que ab eo dicunt primã sillabã habẽt coꝛreptã qstuis quidã falso aliter uersificant fm polli. putamur a stultis. C Ordo. ut celebrent nõ solũ ꝓ dies solẽ nes q sz sic celebrari cõmen. ꝛ ebrie. hug. in honoꝛe beatissi mozũ martyrũ. sed etiã quotidie vnusqsq ꝛc. videat ꝛ intelli gat. carneis sz spũalibus. nõ ergo v. imperioso alias imperi ose. ꝛ tũc dic. non mõ. i. aliqñ. sed qñ multitudo est in cã. uel ille qui habet sociã multitudinẽ. tollunt. i. debẽt tolli. i. ꝑsse ꝓhiberi. sed magis ꝛc. hu. seueritas ꝑsse ꝓhibitionis hu. ꝛ si qd v. de scripturis diuinis hug. futurũ. ij. q. i. si peccauerit. xiiij. q. vi. c. i. ꝛ. xxvij. q. i. de viduis. itaqz v. mouebunt. i. de bent moueri scz ad credendũ ad cessandũ a talibus. spũales in alijs. nã tales nõ sunt spũales. simile. s. xxxvij. di. legant. viij. q. i. illud. uel dic. spũales. i. prelati qbus cõmittitur cura. spirituũ. i. aiarũ. mouebant. i. debẽt moueri ad ꝓdicandum. alias mouebunt. i. debebũt moueri. ꝛ sic est hic ar. q cuz ali quid in populo debet fieri ꝓius nobiles sunt monẽdi ut ac quiescãt ꝛ cõsentiant. ut sic alij facilius attrahant. qd etiaz fit inter scholares hu. spũalibus. i. ꝓlatis qbus cõmittitur cura spirituũ. i. animarũ. ut. s. dictũ est fm io. de sa. ꝛ fm istaz lraz monebunt. est arg. q capitulũ citatũ ꝓbat per hoc q lre cita tionis dant maiozi de capitulo. qd dic ut no. ex de elec. bo. memo. mag. in glo. sic esset ꝛc. frangat. i. cõuertat. ꝛ a talibus cessent hu. C in. i. gl. in fi. adde. q. d. sic ꝛ ista lra fm hoc le git interrogatiue. uel pot legi sine interrogatione. ꝛ erit sensus ille nõ videbit lugendũ q nõ inspexit hoc fm lau. C in glo. multi sunt. ibi pauci. adde. ut. xxiij. q. iij. §. q aũt. C in eaꝺ gl. ibi quotiẽs. adde. in ꝑn. ubi de hoc videas. C in ea. gl. ibi paucitate. adde. etiã cũ inno. fm hu. C in ea. gl. ibi scan dalizauerat. adde. ubi de hoc ꝛ ex de tẽpor. ordi. sane. ibi vi deas. C in ea. gl. in fi. adde. sed ꝛ tacet qñqz ꝓlatus ñ ꝓpt scandalũ sed ꝓpter maius malũ qd posset ecclesie prouenir. ut cũ rex aliqd facit in rebus ecclesie fm lau.

Non opz. i. decet. ecclesiastici. i. subdiacones. usque ad ministros. i. accolitos q mínistrant subdiaconis. dũ eis uasa vinũ ꝛ aquã ꝓparant. xxij. di. accolit. io. xxv. di. plectis. xxxij. di. si qs post. §. deseruientes. ꝛ est hꝫ eadẽ impꝛopꝛietas que ꝛ supꝛa hu. psalmistas. ꝓ hoc habet q psalmista clericus est ꝛ ordinẽ habet. nõ eni esset clericus si ordinẽ nõ haberet. est eni cantoꝛ. xxxiij. di. psalmista. ꝛ cã toꝛ clericus est. xi. q. i. de psona. hu. ar. ꝯ. lxxvij. di. illud. lxx. di. c. i. de hoc satis dixi. xxi. di. deros. ꝛ ibi de hoc. necessitas ſ. e. clerici. C in. i. gl. ibi hic usqz. adde. sz la. exponit. ꝑbꝛis s. epis. ꝛ hic usqz fm eũ ponit icluſiue. sz la. idẽ sentit qd io. ꝛ est sensus. clericos seruiẽtes a presbꝛis usqz ad diaconũ idest q sunt presbꝛi ꝛ diaconi fm hu.

Dulli clericoꝛũ tabernas. taberna est locus ubi victualia cocta uenduntur. ꝛ dr a tabulis qbus victua lia exponuntur hu. lex tñ dicit q taberne appellatio declarat omne utile ad habitandũ. edificiũ uero ex eo q ta

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

bulis clauditur.ff.de ver.sig.taberna.sed propie taberna dicit a tabulis q̄ substernunt mercibus.z est ppie domuncula in qua panis z vinū z carnes cocte uendunt. z dicunt taberne qa olī tales edicule ex lignis z tabulis erāt cōstructe q̄ nunc z si nō speciē nomen tñ pristinū retinēt. ergasteriū idest stationē sic dr̄ alia apoteca ubi alia uenalia siūt z uenduntur z dr̄ sic ab erga greco qđ est opera z sterion qđ est statio inde ergasteriū.i.operaria statio uel locus stationarius hu. uel.i. locus stās ad operas exercēdas ioh.ad hoc.ff.de īnsti acti. institor.fm la.de institoribus clericorū plene no.inno.ex̄ de fideiuss.q̄ quibusdā ibi uideas sez.habere.sed ꝓtra.C.ō epi. z de.l.ij.ubi hoc clericis cōcedit.dicit lau.nō licet habere ut ministrēt in eis ut sequit̄ sed alias p̄dicta habere poterunt.ut ibi.vñ si clerici habēt p̄dicta ipsa locabunt alijs.ff.de pe. he re.l.ancillarū.sic etiā no.in.l.predi.C.de epi.z cle.l.ij. vnde scripsit hic hu.ar.cōtra clericos ypotecarios.ministrare.C.ō adul.que adulteriū.si qs v̄.¶ in.i.gl.ibi.q.v.penale. adde ad idē.xxx.q.iij.pictatiū.ff.de inter.z rele.l.relegatorū.§.vl. ¶ in ea.glo.ibi in casu.adde sez cui cōceditur maius z minus.v.di.ad eius.z le.z no.ex̄ de decī.ex pte.ibi videas.Et cui cōcedit minus non ꝓhibetur maius.xxvij.q.ij.sunt qui aliqñ concedit quod est maius z qđ minus est prohibetur ex̄ de tornea.c.i.ubi de hoc videas.

Clerici.peregrinatiois.hāc non debēt facere sine licentia epi.de cōse.di.v.non opz. z large sumit hic hoc nomē peregrinationis la.¶ in.i.gl.in p̄n.ad de.sub.sic ꝓmittitur ergo maiori qđ alij ñ ꝓmittit. ē.xlij. di. nulli.z arguit̄ simile tē.ut sequit̄.¶ in ea.gl.in fi. adde. hoc vult dicere ꝓ sicut cā peregrinationis licitū est qđ dicit in h c.clerici.sic z cā peregrinationis licet cū excōicatis cōicare in cibo.ut in hoc.c.quoniā.sic etiā in hoc casu peregrinatiois est licitum a quolibet sacerdote missam audire.ix.q.ij. nullꝰ. palea est.z licet in qualibet ecclesia baptisma accipe.x.q. iij. nec numerus.z licet mutare habitum.xxi.q.iiij.epi.z ex hac causa licet fouere capillos.

Multis.hic incipit.ij.ps huius di.in qua rep̄hendit̄ quidā natalis epūs qui semp erat in cōmessationibus ita q̄ officiū suū nesciebat.z ita alijs detrahebat.z hoc probat̄ p hoc.c.z per.c.se.io.de fa.inuigiles .q̄ duo sez lectioni studere z exhortationi innigilare sunt opera pōtificis.xxxvi.di.c.vlti.q̄ cis.s.officijs ecclesiasticis.uel eis sez maioribus tuis.hec prima expositio p̄ualet.l.di.qui sub gradu.¶ in.i.glo.ibi puenit.adde.ubi de hoc.z ex̄ de presump.scribā.z.C.de adulte.si qui.xxxi.q.i.si quis viuēte.ex̄ de clec.officij.¶ in ea.gl.ibi p̄sens ut hic.adde.z.xxviij.di. primasq̄.vi.q.i.si crimen.fm hu.ff.de re mili.nō oēs.§. a barbaris.ff.de accu.si cui.ex̄ de p̄sump.mādata.¶ in ea.gl.ibi si qs diaconus. adde.v.cuz uero. z.xlvij.di.§.necesse.¶ in e.gl.ibi.q.i.nō ē.adde.ar.xxviij.di.qa sunt.¶ in e.gl.ibi futurū.adde.uel p̄sens.ij.q.vij.nō pōt.h.¶ in ea.gl.in fi.adde.similiter ex p̄senti circa futurū.iij.di.legē.l.di.si diacon⁹. lxxxij.di.plurimos.in fi.similiter ex p̄terito.circa p̄ns quotiens de fama alicuius queri.lxxvij.di.quicūq̄.z.c.monach⁹ ij.q.i.in primis.ē.xxxij.di.laici.

Gimia.sed tamen v̄.seruitur de pe.di.ij.charitas.v. item corpus.

Nullus.hoc.c.habet̄ de conse.di.v.nullus.sed hic est palea.aut cantare.xxij.q.i.c.clerici.

Nando autem.palea est.

Nando presbyteri.palea est.

Non enī opz.hic incipit.iij.ps huius di.in qua dr̄ q̄ nullus debet facere cōuiuiū de cōfertis.i.de simbolis qđ in vulgari dr̄ scoth.z ad hoc ꝓbandum ista tria .c.inducunt io.de fa.cōmissilia hec dicunt a cōmedendo uel a cōmittendo.qa plures ibi simul mittunt ꝑz h.¶ in glo.simbolū ubi faciendā.adde.z dī a sin quod est cū z bolū quod est morsellus ubi sez quilibet ponit morsellum.i.partē suā ad omnē cōmestionē faciendā.ad similitudinez simboli apostolorū.xv.di.c.i. Nota tñ fm la. hic rep̄hendunt illi q ad usum quotidianū ponūt in duodena nisi diuites sint.solis enī tenuioribus ꝓmittit.ff.de col.illi.l.i.in fi.z ē hic ar.cōtra scholares insimul ꝙuiātes in estate in nemorib⁹ seu mōtanis.¶ in gl.in fi.adde.de quo habet̄.j.e.c.fi.

Pro reuerentia.

Non liceat de cōfertis.hec dicunt a conferendo. eo q̄ plures sibi cōferunt z ponāt ꝑz bu.z hoc vulgariter dicit̄ scoth.nec opz.ij.pars.nec aliqñ.iij. pars cōmedere p̄nē.dixit apostolus ad thim̄o.sanctificat cibus per uerbū dei z orationē.¶ in.i.gl.in fi.adde.z.xxvi.q.v.ñ licet.apls dixit ad cor.siue māducatis siue bibitis oīa in gratiarū actione faciatis.ad idē.xxvi.q.vij.nō obseruetis. in fi. act.xvij.ad col.iij.¶ Si ergo uēt v̄.edacitatis. vult enī moyses uacuā inuenire aiam tē.de pe.di.iij.inter hec.z qui i sacerdotē eligitur debet esse similis moysi.viij.q.i.licet. xxxvi. di.c.vlti. Adhuc videt hic q̄ post penitentiā licite quis pōt ꝓmoueri.arg.xlix.di.§.i.ubi de hoc.sed fm hu.h subaudit maxime.uel loquit̄ de ꝓmotis qui dū sunt in vicio debēt cessare ab executione sui officij.ut.xxxiij.di.habuisse.ex̄ de tempo.ordi.quesitū.sed Gratia.videt hic z in prec.§. intelligere etiā de ꝓmouēdo cū.ē.pri.dicat.vngi nō debēt tē.z ī prec. §.dicat assumere audeat tē.ad h ar.iij.q.iiij.beatus.in fi.

Distinctio.xlv.

Sequitur Hec di.tractat p̄cipaliter de correctōe subditorū. Que diuidit̄ in.iiij.ptes. in quaruz prima ꝓbat̄ p.viij.auctoritates q̄ prelati nō debēt esse accēsi ad irā uel pturbatōez io.de fa.hoc.lxxxvi.di.§.similiter.posuit mat.xiij.¶ in p̄ia gl.ibi pcutere.adde.z h facit usq̄ ad.§.ī.e.salomō.¶ in ea. gl.ibi in cōtrariū.adde.ꝓ hac pte facit exp̄sse.xx.q.vl.§.vlt. ¶ in e.gl.ibi.j.e.c.vlti.adde.ad idē.xliij.di.c.i.¶ in ea.gl. ibi correctionis.adde.de hoc mēbro dic ut le.z no.ex̄ d sen. exco.cū uolūtate.v̄.q̄ etiā de his.¶ in e.glo.ibi cū beatus. adde.ubi de h.z.xvij.q.iiij.nullus clericoruz .ad idē habes v.q.vi.qa.xxiij.q.iiij.ea vindicta.z.q.v. circūcelliones. z.c. ꝓdest.fm hu.¶ in e.gl.ibi sed p clericū.adde. sed si clericū nō hz tūc p se uerberabit.ut no.la.z io.in p̄n.c. nō licebat. hic tñ caueāt p̄lati regulares q̄ ex charitate z cā regularis disciplīne uerberēt subditos fratres uel cōuersos z p ipsos uel a lios regulares uel clericos fm Ray.q̄ dicit regulares clericos tu intellige q̄ p laicos cōuersos nō est hoc tutū facere ul honestū.z decre.ex̄ de sen.exco.vniuersitatis.nō videt cōcedi q̄ hoc faciāt nisi p clericū uel monachū.z q̄ dicit Ray. clericos dic siue regulares siue seculares.qa decre.nō distinguit inter hos z illos.¶ in e.gl.ibi criminū.adde.circa hoc dicas darius z pinguius q̄ in castigatiōe uerberuz clericis illatorū tria sunt ꝓsiderāda.s.psona uerberātis.psona uerberati.itē offensa uerberādi. In psona uerberātis tria regrēda sunt.s.dignitas uerberātis.animus uerberādi.z ptās coherēdi. Simil̄ in uerberato tria maxie ꝓsideranť.etas tēporis status religiois.z gradus honoris. Itē in offensa uerberandi tria ꝓnotant̄.qualitas ꝓmissi.facilitas emēdandi.ptinatia resistēdi. Et no.q̄ tūc demū z nō alias sunt uerberādi .cum sperant̄ p uerbera z nō aliter emēdari fm ioh.¶ in ea.gl.ibi cū beatus.adde.ubi no.la.q̄ que sunt graues culpe habentur ex̄ de sen.exco.cū illoruū.¶ in ea gl.in fi.adde. dicit hu. z la.supradicta distictio habēda est tantū de secularibus clericis.nā regulares fm regulas eoz subijciunt̄ uerberibus ēt pro leuibus.z si p̄ter hanc di.quis clericū uerberat in canonē incidit fm eos. Et nota q̄ hostiē.dicit q̄ siue p̄latus siue alius de mādato suo.uel siue clericus paratus corrigi z uolenti obedire violentiā inferat excōicatus est ipso facto. sicut

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

colligitur ex decre. de sen. exco. ut fame. v. non soluz. t in fiñ. ipsius decre. ubi h ipse no. t co. ti. vniuersitatis. igit sup hoc cõscientiã suã ꝓsulat vnusquisq; fm eũ. sed videt q; predi. decre. ut fame. t supradicta snia hosti. hodie corrigat. ut ex lib. vi. de of. or. cũ epus. ubi dicit q; dubiũ nõ existit qn epus in sua iurisdictiõe psonas ecclesiasticas cũ coꝛũ excessus exigere rint possit capere t carceri deputare sed hoc nõ credo. vñ qõ dicit ista noua ꝓstitutio. exigerint. dic. s. cũ sunt incorrigibiles t sic saluat snia dñi hosti. tñ ad hoꝛũ oĩum declarationez videas ex li. vi. de sen. exco. si clericos. t dic ut ibi.

Quid aũt. timeri vicũ no. hu. dicit. ij. ad thimo. iij. c. sic. j. c. di. cũ beatus. t. xxiij. q. iiij. forte. in fi. Arrgue de peccato. obsecra ꝓ iustitia seruãda. increpa timoꝛẽ diuini iudicij ꝓminãdo. sed hec locũ habẽt in occultis peccatis in iudicio diuino. ij. q. i. si peccauerit. i fi. fm Ray. gof. t hosti. patiẽtia ꝓpter hoc uerbũ inducit auctoꝛitatem a postoli. t dꝫ ꝓfatus esse benuolus in correctiõe. j. c. licet. i iudicio iustus. iij. q. vij. c. iudicet. in aiaduersione misericoꝛs. j. c. uera. nec dꝫ excãdescere aduersus illos quos malos putat ff. de of. ꝓsi. obseruanduz. t dꝫ esse misericoꝛs erga corrigibiles t erga incorrigibiles sit seuerus. ij. q. v. quãto. in fi. ex de postu. ꝓla. c. i. t de clec. cũ in cunctis. de vita t ho. cle. ut clerici coꝛũ. xxviij. di. qa sunt. lxij. di. docẽdis. j. c. disciplina. xxij. q. iiij. est iniusta. in quodã con. hic non ponit nomen cõcilij qꝛ forte nõ inuenit hu. ¶ in. i. gl. in fi. adde. j. c. di. epm. t. i. q. vij. si qs oẽm. in fi. ¶ in gl. ad fidẽ. ibi t sic obstat. adde. istud respicit prin. c. sed dic q; ista. c. q̃. j. pxi. allegãt. t. xxiij. q. vi. c. i. in ꝓn. t in fi. nõ sunt cõtra. nã istud. c. j. allega. quisnos. t aliud. c. q. vi. c. i. loquũt de paulo in quo fuit speciale nec ob. etiã. c. iã uero. qm̃ ille iã fidẽ susceperat alias ab initio nemo cõpellendus est. ut. s. dicit hu. la. t iof.

Neminẽ clericũ. i. maioꝛi ordine cõstitutũ la. uel in maioꝛi etate. t sic nõ ob. c. xxxv. di. añ. fm hu. q exponit peccatũ. s. leui excessu. cede alias uerbere scz graui. t sic nõ est ꝟ. j. c. cũ beatus. uel si h facit ut timeamus. fm la. q; si ita v. qdã hoc referũt ad uerberantẽ. t exponunt q; dicit incorrigibilis q̃si. s. ꝓpter ꝓhibitionẽ nõ dimittit qn uerberet. t q; dicit clericus exponũt. s. uerberãs. sz alij ut. h. referũt ad uerberatũ. t sic planũ est io. de fa. nã ex eo q; ita se quit. triduo priuet ꝛc. videt q; nõ põt itelligi de uerberãte qꝛ j. c. epz. deponit. sed põt dici q; iuxta modꝫ uerberũ moderãda ẽ pena. qa si acriter uerberauit deponit ut ibi. si leuiter suspendit ut hic. honoꝛe. i. honoris executione uel cõicatione t ptcipatiõe fratrũ tã in mẽsa q̃s in choꝛo q̃ cõicatio ẽ ei hoꝛ sicut sepatio dedecus. iof. ¶ in. i. gl. ibi nõ minus. adꝫ. t sic nõ ob. ex de sen. exco. ut fame. io.

Qui sincera. blandimentis. sed peccatum debet abesse. i. q. ij. q̃s pio. fz hu. non aspectatibus. sz nũqd pñt eis auferri t filij coꝝ ad baptizãdũ. Rñ. adulti non debẽt nisi cõsenserint sponte baptizari. nec etiã puuli ꝓ illos q non sũt domini coꝝ. sz si ueri nominis serui sũt iudei sicut t sunt sicut credo. ut gen. ix. maledictus caim seruus sit fratrum suoꝛum. xxiiii. q. iii. §. sed qui xxii. q. viii. dispar. ex de iudeis. t si. Credo q; principes quoꝛum sunt serui iudei. possunt eis auferre filios puulos absq; oi iniuria. cum illi i filijs non hẽant potestatez tanquã serui. ut patet in eo qõ le. t no. xxxij. q. iij. sicut. idem principes possẽt eos puulos tãq̃s mancipia sua alijs dare uel uendere in seruitutem inuitis parentibus. ita possunt eos auferre ad baptizãduz. t in hoc merentur dum tñ hoc non faciant ꝓpter compellendos hoc modo parentes ad fidem. sed ꝓpter saluandos pueros ꝓ fidei sacramentum ad cuius ꝓceptionẽ sufficit q; nõ inuenãt obicẽ cõtrarie voluntatis. io. de f. Alij dicunt cõtra. ꝓ id qõ no. xxviij. q. i. iudeoꝛũ. sed illud intelligo cũ determinatõne eius quod põdixi. de plano alias a. fm h. t iof. t dic tũc. i. leuiter t suauiter. alias ad plenũ. aduersitas. i. aliqua duricia t asperitas. hu. velamine. i. caliditate. lau. s. ut cõuertãt. hug. suas. i. ut ab eis aliquid extoꝛqueant. uel ab eis timeant fm h. accendet. qõ non est faciendum. s. di. pxi. cõmessationes. iudei. v. feminarum. si. de cõse. di. iij. c. i. in prin. t ad huius declarationem uideas qõ ibi dicam. irrationabiliter. qꝛ cuz terroꝛibus t violentia. h. licuit. qꝛ unde non sunt ab homine puniti. h. q; si ita. v. supuacue. qꝛ ꝓ hoc non cõuertũt. vi. q. i. si oĩa. vij. q. i. ibi. h. qñ. i. quia. codicibus. si. xxxvij. di. qui õ mensa. Et no. qõ argumento huius lr̃e dici consuecuit q; ille tunc usurarius est manifestus in cuius libro rõnũ hoc ꝓtinet ad idẽ. ff. de eden. l. i. §. editiones. l. ꝓtoꝛ in prin. de hoc no. guil. duranti. ex lib. vi. de usu. quãq̃s. in prin. t adde qõ no. xxiij. q. ii. sane. in glo. sed qd. Sed nunqd ipsos codices tenentur exhibere contra se. no. ex de ꝓba. c. i. itaq; v. ¶ in. i. glo. in fi. adde. ar. cõtra. i. q. ij. q̃s pio. xxij. q. ij. primũ. ¶ i g. cerimonia. in fi. adde uel dic q; dicunt a carendo. quasi carimonie. qꝛ tunc carebant t abstinebãt a quibusdã escis. ul di cunt a ciros qõ est manus. t mona qõ ẽ lex. qꝛ oĩa huiusmõi legalia in ope manuũ consistebant. fm h. t lau. ¶ in gl. sed nõne ibi. faciendo. adde nã celebrare t exercere illa cerimonia est peccatum mortale. vnde hieronymus. Cultus legis ab aduentu christi non differt ab ydolatria. Origenes quoq; dicit. qꝛ iudei iam fm legem non possunt seruire deo. xvi. q. vij. t h ꝛc. ut sequit fm h. t lau. qui dicunt q; cultus ille ex magna parte sanctus est t bonus est. sed in quibusdã ẽ malꝰ. non tñ est ydolatria. sed q̃si. nec illi sunt ydolatre sed quasi. ¶ in. c. glo. ibi. post miserabile. adde de rap. in archiepiscopatu. ¶ in. e. glo. ibi. a pena. adde uel dic q; ecclesia non approbat dum ꝑmittit iudeos ritus iudaicos obseruaꝛ. ex de iudeis. sicut. t hic. sed tantũ ꝑmittit. q; aũt ꝑmittim̃ ꝛc. xxxi. q. i. hac rõne fz gof. ¶ in. c. glo. ibi. q. i. paratꝰ adde t xxvij. q. i. si qua monacha. ubi de hoc. ¶ in ea. gl. in fi. adde. t ex de iudeis. t si iudeos.

Licet. plerũq; cõmotio alias ꝓminatio. j. c. licet. ne gociationẽ. mat. xxvi. iudicasset. i. condẽnasset. et ẽ ar. q; non stati est fulminandũ in aliquẽ. ar. xciij. di. c. vlti. expectãdi ar. ꝟ. xciij. di. diaconi sunt. iuxta fi. ubi de hoc. iudicandi. ad hoc de pe. di. i. serpens iuxta fi. v. nã pastoꝛ. cãruz idest medicinarũ. q. d. cũ magna deliberatione ꝓcedendum est ad condẽnationẽ t prius multa sunt ꝑmittẽda experimẽta si forte alia via posset remediũ adhiberi. cogũt enĩ adinuenire multas ꝛc. l. di. ut cõstitueret. fm hu. t io. de fa. ad idem xxix. di. c. vlti. in fi. uel dic cãrum. i. viciorũ t moꝛboꝛũ. q. d. cũ sepe simus experti q; per dolũ t inuidiã multa mala ꝓtingant in ecclesia. t sepe innocẽtes sunt condẽnati. ideo cũ magna diligẽtia est ꝓcedendũ in causis ecclesiasticis. ar. xxx. q. i. iudicantẽ. C. de sen. ex peri. reci. l. ij. scandaloꝛũ. scandaluz grece latine sonat offensio. t dr̃ a scandalon grece qõ ẽ offendiculũ uel offensio. uel inuidia uel rixa. qui scãdalizauerit. i. offendere uel ruere fecerit. phariset scãdalizati sũt. i. rixati sũt scandalũ dicit cũ subito inter aliquos scandit. i. oritꝰ dissẽsio uel pugna. scãdalizare. i. subito cõmouere. occasionez ruine dare fm papi. scandalũ est dictũ uel factũ minus rectũ. uel signũ cuius occasione trahit qs in cõsensuz moꝛtalis peccati. uel est alteri ꝑbens occasionẽ ruine fm polli. de hoc sat no. hosti. in sum. de renũc. §. penl. v. est aũt scãdalũ. ibi videas. i uidoꝛ. i. coꝝ q; inuidẽdo rectoꝛibus ecclesie simulatis accusatioibus eos lacerare ꝑsumunt. ¶ in glo. ar. q; in fi. adde. ad idem. ix. di. sana. ¶ Judei non sunt.

De iudeis. inferre. sed cõtra. xxiij. q. vi. iã uero. Dz dic q; coactio alia est ꝓ coꝛporalẽ uel ꝓpriã rerum violentiã que hic interdicit. alia ꝓ exactionis instãtiã zelo cõuersionis factã. utpote usuraꝝ uel pẽsionis instantiã qõ ibi fieri mãdat. uel ibi de rustico apostata hic de nõ renato fm iof. t la. primã opi. videt approbare io. xxij. q. iij. c. penl. sed secundã dicebat io. de fa. tenendã ꝓut ipse no. in

prece.c.iam uero.indurat.i.indurari ꝓmittit.sicut non ē ma-
lū ꝙ deus nō faciat.i.fieri ꝓmittat lau.ad hoc.xxvi.q.v. nec
mirū v.nec hiero.inuiti.h accipe inuitos ,p exp̄ss: ꝯdicētib⁹.
alias iuitus qñz dr̄ qui exp̄sse nō ꝓsentit.ff.de ser.ur. prę.l.
inuitū.fm la.saluādi.i.ad suscipiendū sacrm saluationis co
gendi.serpēti geñ.ij.ad philip.ij.liberi arbitrij.liberi enim ar-
bitrij nos creauit deus.de pe.di.ij.si enī.la.qui aūt v. sisebu
ti ,ppriū nomen regis hispanorū.io.fan.alia lra hz.sic semel
buti.t tūc dic.s.fides nostra.crismate ista sūt signa eos post
coactionē ꝓsensisse.t iō ea coguñt retinere fm io.de sa. cogāt
ar.qđ ,phibet t impedit qđ nō reuocat factū la.ad idē.li.di.
c.i.ubi de hoc.vlis.nō ꝙ multa fiunt ,ppter vilitatē vitandā
scz coactio.dilatio.ut in spōsa.xxvij.q.ij.institutū. repellit ēt
,pmotio seruorū t quarundā aliarū vliū psonarū.liij. di.p
totū. Libi etiā iudeorū ,phibent nobis ,ppter vilitatē vitādā
xxviij.q.i.oēs. Iteratio similiter solēnis penitētie.i.di.q̄uis
Itē t in casu qui ponit.lxxx.di.cpi. Prohibet etiā eps esse
solus ne vilescat.xcij.di.diaconi. Opportunitas etiā t mo-
dus in loquēdo mandat ne vilescat docēs uel loquēs. xlij.
di.sit rector. Solēniter penitēs repellit a ,pmotione. ne vile-
scat dignitas ordinis.lxi.di.in sacerdotibus. C in glo.coa
ctio ibi mrīmonij.adde.ar.ꝫ.xxij.q.iij.inter.ubi de hoc ibi
videas. C in ea.gl.ibi de bap.maiores.adde.§.vlti.idē no.
ber.ex de cle.p sal.,pmo.c.i. C in gl.ī.annos tē.in fi. sed si
de hac q̄stione t ei coherētibus vis habere plenā doctrinaz
videas qđ no.gof.in sum.de eta.t q̄li.§.circa dis.t Ray.in
sua sum.e.ti.§.circa hāc.t.liij.di.ubi ista.

Licet.sua geñ.iij.ad philip.ij.c.t.viij.q.i.sunt in ec
desia.legi idest legali t canonica doctria.ad noxaz
idest superbiā t dominandi elationem.

Episcopū timeri.i.q.vij.si quis omniū.in fi.la.per
cutere luce.vi.c.non cōminabat luce.vi.

Cum beatus.arguere admonēdo.obsecrare suspē
dendo.increpare excōicando.similis expositio.xx
iij.q.iij.forte.in fi.sed alijs uerbis utit aplūs ut h.et
exponunt sic.arguere.s.de pctō.obsecrare ,p iustitia seruāda
increpare timorē diuini iudicij ꝯminādo.sz hoc locū hz i oc
cultis peccatis t in iudicio aīc.ij.q.i.si peccauerit.pe. uel dic
arguere.s.delinquētes.obsecrare ne delinquāt.increpare ip-
sum delictū.t habes idē.ꝫ.e.di.c.i.pcipiat.ij.ad thimo.iij.c.
in.i.ꝫ.latrocinantiū q uerberant.ex d̄ depo.grauis.xiiij. q.
vi.c.si res.la.de hoc no.xv.q.vi.in sum.t ideo v.sic cōstrue.
t iō nō est dignū ut vnusqsq; plātus ,put uoluerit t ei placu
erit.passim.i.,p quolibz crimine.subijciat uerberibus t do-
lori honorabiliora sua mēbra.i.subditos q.s.subditi .ut fiat
relatio ad intellectū nō ad uocem hu.sic.xxxiij.di.frīuatis.
grauioribus mor.q.d.nō ,p quibuslibz mortalibus culpis
debēt uerberari maiores.sed ,p grauioribus.t hinc habetur
q; maiores possunt subdi uerberibus sed nō allegat ad hoc
c.sed ,p alia pte fm h.t h videas qđ dixi.ꝫ.xxv.di.§.alias.i
uerbo capitalia.honorabiliora.i.subditos.in pena ergo im-
ponēda habet cōsideratio graduū.xxxv.di.c.vlti. t dicit lex
q; qñ milites castigari debēt habet rō gradus t stipendiorū
ff.de re mili.nō oēs. C.de cur.pu.l.iij.li.xij.habet etiā rō eta
tis.ff.cōmo.l.siue.§.custodiā.la.uerberibus.qd sit uerberar
habet.ff.de iniur.l.cornelia.§.i. nā uerberare est cuz dolore
cedere.pulsare ē sine dolore.hmōi aūt pene uocant canoica
iudicia.nec appellat ab eis.ex de ap.reprehensibilis.nisi forte
modū excederēt.ij.q.vi.ab executore.fm la.quidaz seneca.
sapiens ,puerb.xv.castigāti. Nota q; circa castigationē sunt
attēdenda quatuor.s.corripiēs.cā.modus. t finis correctio-
nis.de h dicā.ij.q.i.si peccauerit.in gl.i.in fi.salutē.vñ sene-
ca.generosus aīus bois facilius ducit q̄z trahat.t ideo v.ex
cōicationis.i.sepationis a cōione fratrū t forte sacramentoꝝ
ad tēpus.exilij forte retrudet in monasteriū ad tēpus qđ est
quoddā exiliū.uel exiliū uocat ipsaz excōicationē. quia sicut
exul extra naturale soluz punitur sic t talis extra cōionem ec
desie.i.fratrū t forte sacramētoꝝ. Et nō ꝙ triplex exiliū inue
nit in canonibus. Aliqñ enī certus locus alicui ꝓscribitur t
cōcedit t alia negant.ut monasteriū monachis.xviij.di.pla-
cuit..exiliū nāq; videt cui nō est licitū alijs locis nisi tantuz
sue ecclesie cōicare. Qñq; certus locus interdicit alicui t alia
cōcedunt.ut excōicatis sola ecclesia interdicit.ut.i .q.i.in pri
mis.licet enī in alia ecclesia esse possit.in malachitana tamen
nullo mō. Qñq; oia loca alicui negant uel ad tēpus.ut. xxx
q.i.si sacerdos. Qñq; ppetuo.ut de pe.di.vi. sacerdos. hu.
C in.i.glo.ibi.q.v.c.i.adde.ubi plene de hoc.t.xvij.q.iiij.
nullus. C in gl.ibi cū uolūtate.adde.ubi de hoc. C in eaꝺ
gl.in fi.adde.q̄stio uenerialis est.t incipit.querit utrū pater
tē.ubi dicit ꝙ damas.dicebat ꝙ cā correctionis pōt pater fi-
liū corrigere.t hoc ideo qa talis manus nō videt iniuriosa.
dicit nī ipse bar.ibidē ꝙ hec q̄stio videt hodie esse soluta i p̄
ce.decre.cū uoluntate.§.vlti.p quā decre.dicebat hostien.ꝙ
pater uerberās filiū in sacris cōstitutū excōicationis sniam nō
euitat.t hoc ipse hosti.no.ex de eta.t qualī.in decoro.t ideo
forte dicebāt Cy.t B.yspa.ꝙ usqz ad.xxv.annū dāda erat
ptās patri in correctione. C in gl.ar.ꝙ ibi.iniquū.adde.de
bent enī plati psidere subditis tanqz patres filijs.in auten .ut
iudi.sine quo.suffra.§.eos qui.coll.iiij. C in glo.clericum.i
fine.adde.t.iij.q.iiij.bi qui.ubi de hoc. C Salomon. hic
incipit.ij.ps huius di.in qua ,pbatur ꝙ sunt subditi castigā
di.t tunc eos plati diligunt cū eos castigant. t hec ,pbant p
istū.§.t per.vij.auctoritates sanctorū.io.de sa. Et h sic conti
nuat ad p̄cedentia.dixerat ꝙ nō est licitus clericis uerberare
aliquē.nunc allegat ,p alia parte t ,pbat multis auctoritatib⁹
t exemplis ꝙ plati possunt subditos uerberibus castigare.
hu.t qđ hic dicit intellige fm id quod habet.xxiij.q.iij.§.
pōt.cum alijs.§.t.c.se.admonet pabol.xiij.c.in fi.t.xxiij.q.
iiij.displicet.v.si uoluntas mala semp.t.c.ea vindicta.t.q.v.
non putes.t.c.q vicijs.t.v.q.v.non oīs.t.c.ibi se. C Hinc
etiā v.penitendo.hoc pōt facere abbas si monachus est inco
rrigibil.ex de sen.ex. ut fame.t.c.vniuersitatis.xx.q.vlti.c.vl.
cū moderamine tī ut.s.c.,pri.sanasse a tētatione demonis:
qui in forma arigelli pueri eū de choro extrahebat p fimbri
am uestimēti hu.hinc etiā v.flagello.de hoc habet.i.q.iij. ex
multis.oīonis.marc.xi.t mat.xxi.c.hinc etiā v.corpaliter h
non habet in tex.sed de glo. Tante enī auctoritatis t meriti
fuit apostolus ut quicunqz excōicaret ab illo corpaliter cor-
ripiebat a demonio.ij.q.i.de manifesta.xi.q.iij. audi.c. ab-
sit.hu.tradidit.i.ad cor.c.v.t magū illū v.dānauit.s.paulus
act.xiij.c.hinc etiā v.rōnabiles.i.adulte t discrete etatis hu.
virgines v.ergasterijs t sic corporali pena puniunt. vñ pz ꝙ
corporaliter possunt uerberari clerici hu.hinc etiā v. C in p̄
ma glo.in fi.adde.t.ij.q.vij.accusatio.

Disciplina.in hoc.c.intēdit Gratia.inducere t ostē
dere ꝙ in correctiōe subditorum t gubernatiōe de
bēt plati t rectores habere misericordiaz t disciplī
nā.t hoc ,pbat triplici exēplo scz samaritani.moysi.t iob. h
etiā p significationē eorū qui erāt in archa tabernaculi.h etiā
,pbat auctoritate dauid.t sic hoc.c.cōpetenter inducit ad ,p
bandū ꝙ plati pōt uerberare subiectos hu.disciplina. ad h⁹
uerbi declarationē vide qđ dixi.ꝫ.i.di.cōsuetudo. misericor
dia idest māsuetudo siue relaxatio t mitigatio pene h. si vna
ex eo qđ dr̄ destituit:innuit ꝙ vna virtus non possit haberi
sine alia.nā virtus destituta nō videt esse virtus.sed hec litte-
ra contrariū innuit fm hu.vñ dicebat lau.uerū esse ꝙ pōt re
tineri vna virtus sine alia quo ad usuz siue exercitiū nō quo
ad habitū.ut.xxiiij.q.i.ubi sana.subditos alias redarguunt
uel dissolutios uel rigiditatis h.misericordia de pe.di.i.ser-
pens.in fi.ar.ꝫ.xxiij.q.iiij.ē iniusta.hinc etiā v. p̄ma ,pbatō
la.semiuiui.tāgit illā parabolā euangelicā de eo q descendit
ab hierusalē in hiericho t incidit in latrones iof. samaritan⁹

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

D

samaritanus custos interpretat. Et ut hoc clarius intelligas scire debes q samaria fuit ciuitas a qua circa eam ois regio nomẽ accepit quã sennacherib rex assiriorũ exstruxit. uocaꝫ uitoꝫ nomẽ eius samariã idest custodẽ qa qñ israhel transtulit in medios custodes ibi cõstituit. vñ samaritani dicti sunt custodes ex eo q a babilonis illis in custodiã collocati sunt iudeorũ fm pap. ducius est luc. x. c. p vinũ idest p disciplinã vulnera. i. pcã. p oleũ. i. misericordiã. ĩ oleo qui nõ hz oleuꝫ excludẽdus est. ut de uatuis virgibus dĩ. j. xxxij. q. v. si paul⁹ seueritate idest iracũdia. h videas quod dicã. xij. q. ij. §. uerũ illud. exulcerent. i. exasperent. soluant. i. dissoluti reddant quod fit quando nimia humilitas a prelato seruat erga subditos. lxxxvi. di. quãto. h nimirũ ỹ. ij. ꝓbatõ la. tabulis legis dñi. manna. ij. palip. iij. t regũ. iij. t ad hebre. ix. c. ordo. qa si virga discretionis est in pectore boni rectoris. exod. xxxij. cũ scientia sacre scripture sic tẽ. t manna sez in pectore rectoris hu. hinc etiã ỹ. iij. rõ lau. dauid ait. iob. xxix. virga. virga significat disciplinã. q. ad greges ouiũ. baculus uero ad maiores. virga ferrea significat iustitiã inflexibilem. virga uel a virtute dr̃ q vim multã in se habeat. uel a viriditate. uel quia pacis iudiciũ est q vi regat. vnde hac utuntꝫ magi ad pacandũ inter se serpentes. t iccirco in ea sustinent hos illigatos. hac etiã philosophi. reges. magistri. nuncij. t legati utuntur virge sunt summitates arboꝝ frondiũꝫ. dicte eo q sunt virides. uel q vim habeãt arguendi. que si leuis fuerit virga est si nodosa t acculeata scorpio fm papi. qa acuto vulnere ĩ corpus infigit fm hu. in deri. pcutimur. qñꝫ tamẽ virga nõ est necessaria. de pe. di. i. importuna. in fi. sed cũ adhibet nec ꝓficit necessaria est absciso. xxiij. q. iij. rescande. fm mel. lau. aliqñ tñ virga dicit imperiũ. ut de cõse. di. ij. in calice. Amor misericordie hu. emolliens. i. dissoluens. exasperans. Dicit grego. ꝑlatus sese taliter debet habere ad subditos ut ridens timeri t iratus possit amari. ne nimia letitia vilez uel ĩmoderata seueritas reddat odiosum. zelus iustitie h. intueri ỹ. iij. ꝓbatio la. pectore exod. xxxij. c. cũ seueritate. i. iudicio ul ira cundia. pene philosophicũ tẽperamentũ est. nã de nullo ẽ dsperandũ dũ in hac vita fuerit cõstitutus. de pe. di. vij. nemo xxxij. q. iij. recurrat. hu. offensaz. exod. xxxij. t bñ premittit pene. nã t si qs ad summũ pueniret malorũ reciperet ad penitentiã. de pe. di. iij. talis. t põt quis esse summe malus sed nõ repente. de pe. di. ij. §. ecõtrario. la. rector moyses. dimittere quasi nõ ores ꝓ eis hu. furor. i. zelus iustitie. semel. i. ꝑma die hu. t iterũ. i. secũda die hu. irascẽtis opponẽs. exo. xxxij. c. ait sub. secũda die cũ reuersus est ad ipsuz hu. scripsisti. nõ de significatione istius uerbi disponit meminit trahit ĩfert representat disponit. ut hic. vñ hic expone scripsisti. i. disposuisti. meminit. vñ apls hic. scribe beati mortui qui in dño morĩuntur. vñ iob. scribe cõtra me amaritudines tẽ. trahit. vnde dr̃ ille bñ scribit penna. repsentat qñ dicit. littera ẽ minima pars uocis q̃ scribi põt indiuidua io. de fa. sed tñ ỹ. cum. i. postqz. ne delerent alias daret fm hu. inquit exo. xxxij. c. vir subau. vnusquisqz qui dñi est iof. ꝓrimũ sez quẽ signatum videbit puluere hu. s. in barba uel in facie. cõtriuerat enĩ moyses. ut ait iosephus caput vituli aurei quẽ ipsi adorauerũt t puluerizatũ toti populo in potũ dederat. t quicũqz ydolatriã cõsentirat auri puluis in barba ei adherebat fm iof. ꝓsterneret. x xiij. q. v. qd ergo. la. vnde ỹ. hic. s. in iob. xxix. circa fi. sederez sez ego iob. ¶ in gl. no. q ibi. cõtinuus. §. ij. adde. ad idem ff. de ser. leg. l. generaliter. nã si legauĩ ibi seruũ nec exꝑssi de quo de mediocri intelligendũ est lau. ¶ in gl. sed quare ibi moyses. adde. sub. sicut etiã idẽ petit.. xxiij. q. iij. quid crudele. iurata fi. ¶ in ea. gl. ibi. q. d. adde. sub. hic. ¶ in ea. gl. ibi deleas. adde. sub. sicut si oro nõ posse fieri quin dimittas fm lau. ¶ in ea. gl. in fi. adde. uel dic melius fm lau. nõ petijt deleri de libro ꝑdestinationis sed de libro huius vite temporalis. qa tanqz pastor bonus uoluit ponere aiam pro ouibus suis. t hoc declaratur in littera sequenti ibi. ecce qui vitã tẽ. fm la. t fm hoc dicit. si nõ dimittis eis dele me d̃ vita ista qa amplius nolo viuere. t hec sententia etiã fm hu. potior est. ¶ in gl. j. l. di. ad tẽpus. sub. sed nõ quin puniret postea ꝓ peccato ueteris ydolatrie. de pe. di. iiij. §. filijs quoqz. sez lau. sed sup hac materia videas. xxiij. q. iij. cũ supna. de pe. di. iij. illud. xxiij. q. v. quid ergo. ¶ in ea. glo. ibi captiuitate adde. ut. lxxvi. di. ieiuniũ. ¶ in glo. no. adde. xxiij. q. iij. §. q aũt. ¶ in glo. arg. q ibi. t baculũ. adde. hoc sumit ex eo q tex. dicit cãm populi. nã tunc cũ accedat ad altare ut offerat cãm populi apud deum precibus agit t allegat. t ideo ut ostendat humilitatẽ in conspectu potentissimi deponit insignia t iudicia altitudinis t cõminationis sez baculũ t mitraz fm hu. Et nota q baculus pastoralis custodiã significat fz papi. ¶ in ea. glo. in fi. adde. hoc ultimum colligit ex eo qd̃ tex. dicit. cãm dei. qñ eni se conuertit a populũ tunc cãm dei apud populũ minimis allegat. licet sumat mitram cornutaz. ad significandum q debet esse munitus sacra scriptura que habet duo cornua. t continet duo testamẽta in quoꝝ utroqz epus debet esse instructus fm hu.

Omnis qui. statera idest examen iudicij t qualitatem. ex li. vi. de re iudi. cũ eterni. puer. xi. in manu idest in potestate. iof. portat sub. sed hz ĩ vnoquoqz sint pmixte iustitia t misericordia. hec discernit perfecte ĩ ipsa condẽnatione. t h est per iustitiam tẽ. iof. qui. q. d. merito debet hoc facere. quia qui dei tẽ. iudicia alias iustitiã. s. que exigit ut utrũqz faciat io. de. formidat idest debet formidare deuians quod est cũ alterũ sine altero facit. non iustificatur. quia nõ facit utrũqz. condẽnetur. quia nõ facit quod poscit iustitia. uel sub. q iustus habeat. sic. xxiij. q. v. q vicijs. ¶ in glo. sed qualiter ibi. §. notandũ. adde. ij. ¶ in e. glo. ibi qui occidit. adde. nã iudex iuste t licite interficit. xxiij. q. v. miles nã non est crudelitas crimina pro deo punire: sed pietas. x xiij. q. viij. legi. ¶ in ea. glo. ibi deponitur. adde. nam epus licite deponit sacerdotẽ criminosum. lxxxi. di. si quis clericus t. c. si quis epus. ¶ in ea. glo. ibi in dispẽsando. adde. dispẽsatio enim quandoqz debita. l. di. domino. t misericordia debita est. i. q. vij. dispẽsationes. t. c. exigunt. ¶ in ea. glo. ibi ĩ iudicando. adde. arg. xxiij. q. iij. cum quisqz. ¶ in ea. glosa ibi in occidẽdo. adde. in summa dicas q in leuioribus causis ꝓprior sit a leuitatẽ. in grauioribus penis seueritatẽ legiz cũ aliquo tẽperamento subsequatur. ff. de penis. respiciẽdũ. in prin.

Et qui. istud t continuat superiori pti. c. vñ hoc est decisiuz. q. d. non solũ qui alimenta tribuit dat elemosinã. sed etiam qui emendat tẽ. h. t iof. emendat uerberando causa correctionis. quod etiã fit extra iudicium. ff. de offi. ꝓcon. l. nec quicqz. lau. uerbere illum subau. in quem. i. super quem datur. potestas ei sez uerberandi. t bñ dicit dat potestas. ar. xxiij. q. iij. ita plane. t. c. duo ista. alias non liceret sumi iusta auctoritate superioris. uel cohercet aliqua. disciplina sez uerbis. uel alia a uerbere retrudendo eum in carcerem. uel in monasteriũ. uel excõicando. t tamen ille sez prelatus qui sic percutit. dimittit idest dimittere debet saltem quo ad rancorẽ. peccatũ enim ex corde qui ab illo lesus aut offensus est. uel idest t orat. ut ei dimittat a deo. t quare facit talis prelatus elemosinã sic faciendo. quia misericordiaz pstat nõ solum in eo quod dimittit atqz orat. uerum etiã in eo quod corripit t plectit aliqua emendatiora pena. bñ dico tales uerberibus corrigi t castigari. multa enĩ bona prestant inuitis. idest ad multa bona trahuntur inuiti. offensis forte. quia nõ obedit edicto eius. ff. si quis in ius uoca. non ierit. lau. bona sez temporalia. secus in perpetuis. sic intelligit lau. xxiij. q. vi vides. t ibi dicã. inueniunt. qa q diligit iniquitatẽ odit aiaz suã. ¶ in. i. gl. in si. adde. de pe. di. iij. de quotidianis. ex de sen. exco. parrochianos. la. ¶ in gl. h videt ibi ꝓpria. adde

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

arg.contra.de pe.dilectus.ibi satis de hoc per inno.t hosti. t dicã in ꝑalle.c.si qs ab epo. ¶ in ea.gl.ibi seditionarios. ad idẽ adde eẍ de homicid.significasti.ij.in fi.de hoc no.eẍ de cleri.male.c.i.ubi videas. ¶ in ea.gl.in fi.adde.fortassis ſpũali pena que a fraterna cõmunione sepat cũ puniet.ij.q. vij.si qs ab.uel cũ castigatione uerborũ cohercebit quemad modũ hic cõtinet.si tñ ea ꝑsona sit que uerberari debeat siue uerberibus castigari alioquin deo est vindicta reseruãda.uĩ ad superiorẽ iudicẽ in iure est querimonia deferenda. uel in telligas hoc.c.de illo leso ꝓuato cui potestas a iudice daf. ut cũ uerberet loco satisfactionis.t de consuetudine hispaie fm lau.dicit hu.q nõ credit q quis habẽs potestatẽ super aliquẽ possit cũ punire per se .uel uerberare.uel simplici ex cõicatione si agaf in forma iudicij.qa nõ põt esse iudex in cã ꝑpria. ¶ in gl.ar.q ibi alias nõ.adde.ẽ.e.de iudeis. ¶ i ea.glo.in fi.adde.dic q uerũ est q inuito nõ conferi bñficiũ p se.sed per aliũ.sic puta per seruũ.ff.de uer.obli. fuus. ff.de acq.re.do.l.etiã.ff.de solu.solutionẽ.directe ergo non conferi iuuito beneficiũ sed per consequentiã sic ioh. de san. ¶ Sunt enĩ.dictum est supra in.c.pri.q qui corripit t pu nit dat elemosinã.ideo subdit quot sunt genera elemosinarũ t ad hoc allegat duo.c.se.io.de san.t hu.

Tria sunt.elemosinarũ.vñ dicaf elemosina habes de pe.di.ij.qui vult.tc.t ad intelligentiã corũ que hic dicunt dicas q quedã elemosine sunt corpales scz septẽ.scz pascere esurientẽ.potare sitientẽ.uestire nudum. recolligere hospitẽ.visitare infirmũ.redimere captiuũ. sepelir mortuum.vñ uersus. Visito poto cibo redimo tego colligo condo. Sũt t alie elemosine.vij.ſpũales.ſ.docere ignorantẽ ꝓsulere dubitãti.cõsolari tristẽ.corrigere peccantez.remittere offendenti.portare onerosos t graues.t pro omibus orare vñ uersus. Consule castiga solare remitte fer ora. Ita tamẽ q sub eodẽ intelligaf consiliũ t doctrina.fm tho.t adde quod dicã.ſ.c.pri.t.xlvij.di.sicut bi.in glo.hic quero.vna v.egen ti.hic videas qd no.in prece.c.de pe.di.ij. qui vult. ¶ In glo.fi.poteris.i.fm facultatẽ potentie tue ioff.altera spũalis. v. Quero utrũ elemosine spũales sunt potiores qz corpora les.dic q sic simpliciter t absolute. Primo qa id quod ex hibet nobilius est scz donũ spũale qd ꝑmanet corpali. scdz illud ,puer.iij.donũ bonũ tribuã uobis legem meã ne de relinquatis. Secũdo ratione eius cui subuenit.quia spiritus nobilior est corpore. Tertio qz̃tum ad ipsos actus : quibus subuenit ,primo.quia spũales actus sunt nobiliores corpa libus.tamẽ cõparando has elemosinas fm aliquẽ particu larẽ casum põt contingere q corporalis elemosina prefertur spũali.puta magis esse pascendũ fame morientẽ qz docẽdu3 sicut indigenti fz philosophũ melius ẽ ditari qz philosopha ri.qz̃uis hoc sit simpliciter melius.fm tho.tertiã v. corrigere idest admonere t corripere.nã corrigere est solius dei. xlvij. di.§.vnde necesse.in fi.t dic.ſ.charitatiue.ij.q.i.si peccauerit ¶ in.i.glo.ibi quod põt.adde.dñs non vult opes fundi sz dispensari.lxxxvi.di.nõ satis. ¶ in glo.qz̃tum.in fi.adde.d hoc dicit.ẽ.c.pri.t dr̃ ista spũalis.quia per eam spiritus ad bonum dirigitur.

Due sunt.imo videnf q sint tres.ẽ.c. ,pri.dicas q sub hoc mẽbro elemosina cordis cõprehenduntur hec duo mẽbra ibi posita.t sic nõ est contra la.t h. elemosina v.nã dare sub.t hec maior t melior est. nam dare tc.lau.t non habes sub.t tunc tamen dare intelligis. qr uo tum pro opere reputaf in hoc casu.de pe.di.i.§.his auctori tatibus.v.item uotum.quod dic ut no.ea.di.ipsa pietas. et no.satis de hac materia.ff.de fur.qui ea mente. t dicã plene xvij.q.i.§.si ergo.redundat idest abundat.elemosina.v. hec operit multitudinẽ peccatoruz.i.q.i. multe.ioſ. multomaior idest melior.hu.dicas q est longe melior.i.ꝑciosior t digni or.quod pz ex tribus. Unuz quia suscitat t spũaliter nutrit animaz que longe preciosior est qz̃ corpus.xij.q.i. ꝑcipiñ. xxiij.q.iij.si habes. Secundũ est qd hic nunqz deficit. siue enĩ homo sit diues siue paup põt semp hanc elemosinã face re.corporalẽ uero non põt nisi habeat res corporales. Ter tiũ qa ista spũalis elemosina ualet ad salutẽ sine corporali cũ ſ.nõ est indigens q recipiat corporalẽ.uel cum ille nõ bz cor poralẽ quã cõferat indigẽti.secus de corporali q̃ nunqz ua let ad salutẽ absqz spũali.vñ apls.si distribuero oẽs facultates tc.i.cor.xiij.de pe.di.iij.c.vlt.fm Ray.t adde qd dixi ẽ.c.pri.t dicã de pe.di.iij.qui vult.ibi videas. ¶ in.i.glo. ibi peccat.adde.sic etiã peccat quis dãdo elemosinã ad ua nã gloriã.ar.i.q.i.vide qz̃tũ.ubi de hoc. ¶ in ea.gl.in fi.ad de.nõ intelligas q peccat in dãdo etiã uenialiter sed peccat in exasperando pauperẽ uerbis.t ponit hic io.intentionem auctoritatis beati grego.dicẽtis.q dat pauperi nõ ut refrige ret uiscera indigẽtis.ſz ut careat tedio interpellãtis. t rẽ pdit t meritũ tc.t est simile.xxiij.q.v.§.ex his oibus.ubi dicitur q qui inuitus dat ,ppter ꝑsentẽ pudorẽ t rem t meritũ pdit alias ,put dicit ipse grego.elemosina viri quasi sacculus cuz ipso.t dicit Salomon.qui dat pauperi nõ indigebit. ¶ Ex his v.hic incipit.iij.ps bꝰ di.in q̃ ,pbaf q in correctionibus dz semp iudex declinare in partẽ mitiorẽ t tñ punire. t h ,p bat p.iij.auctoritates io.de fa.oibus.sub.positis ab illo .§. salomon.peussores v.ꝑmissis a pri.bꝰ di.usqz ad.§. salomõ t hic dat solutionẽ inter ꝑmissa.t ea que primo allegauerat. fm lau.scripsit.i.pe.c.v.ex animo.sic.xciij.di.dictum.q.d.si tis facti ad formandum gregem.x.q.iij.c.i.t.c.quia cogno uimus.xvi.q.i.predicator.

Sunt nãqz.districti.i.districtionẽ t iuris rigorẽ ser uãtes h.amittãt.hoc ẽ malũ ut pz de.pe.di.i.spes in fi.pdant.hoc ẽ viciũ.xli.di.sepe.xxiij.q.iij.qdã.in fi.utra qz.i.ista duo.ẽ.c.disciplina.c.oĩs.hu.deserãt.lxxxij.di.c.i.t ij.c.qñ.t.xxiij.q.iij.duo ista.lau.

Vera.i.illa q̃ ẽ cũ charitate.q.d.ille q ẽ uere iustus. iustitia opere nõ cõsumatur.nisi ẽt uolũtas fuerit.t xxij.q.v.sicut enĩ.la.falsa iustitia.i.illi q videt iusti t ñ sunt hñt dedignationẽ tc.i.superbiendo ꝺ peccatores t in firmos idignant iof.idignari.nã iustus irascit pctis palearũ vij.q.i.§.h tũc.v.hic idẽ.la.t no.idignationẽ bonã. d peni. di.i.sz ꝓtinuo.nã etiã ẽ bonũ fenus.ut.ſ.di.pr.c.vlt. xxiij. q.i. aduocauit. maledictũ quoqz bonũ ẽ.xxiij.q.iij.cũ sãcti Itẽ ira bona t mala.vñ greg.in moralibus.alia ẽ quã impa tiẽtia excitat.alia quã bonus zelus iformat.illa ex vicio. hec ex virtute generaf.ad hoc de pe.di.iij.,ductor.t vide quod dicã de hoc mẽbro.xi.q.iij.ita enĩ. Itẽ odiũ bonũ t malum lxxxvi.di.odio.t ,ppheta.pfecto odio oderã illos.hoc est o diũ bonũ odiũ culpe quo inducta ẽ ꝓscriptio.xxx.uel.xl.an norũ.ut negligẽtia puniaf.eẍ de ꝓscrip.vigilãti. Itẽ est cõcu piscẽtia bona t mala.vñ dr̃.caro ꝓcupiscit aduersus spiritũ. t h mala.t spũs aduersus carnẽ.t h bona. Itẽ superbia bona t mala.vñ cuidã dicenti.nobiliores mulieres hñt me super bã.rñdit iterũ.sic te uolo superbã. h superbia bona ẽ deo placẽs t honesta. Itẽ ẽ pietas bona t mala.vñ cũ hieron.suaderz cuidã religionẽ. Rñ.ille ꝓfecit impedimẽto.qr stati añ hostiuz ꝓsternit se.rñdit hieron.tu inquit calcato patris iugo euola ad deũ.h in patre impietas ẽ.in deo pietas.sed aliud vf.disci pline .i. correctionis.indignanf.i.cã correctionis irascimur malis.nõ dedignãtes.i.nõ de misericordia irascẽtes.quo.i. inq̃ntũ.eo.i.intantũ.ad h.xlix.di.c.i.v.albuginẽ. ¶ in.i.gl. ibi falsus.adde.sic dr̃ falsa virtus.xxviij.q.i.§.ex his. ¶ in ea.gl.ibi ad malos.adde.vñ dicas q dedignari ,ppie ẽ cuz superbia irasci.t corripere t increpare.fm hu. ¶ in ea.glo. ibi ad bonos.adde. vnde dicas q indignari ,ppie ẽ ex mi sericordia t charitate irasci etiã cã correctionis.fm hu.aliqñ indignari sumif in mala parte.ut de pe.di.i.qz̃libet. ¶ in ea.glo.in fi.adde.ubi h idem.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Recedite inquiũt verba ysa.lij.ꝛ.lxv.ꝛ hier̃.iiij.in lamentatiõb̃.polluti.i.peccatores. recedite a nobis ne uestro cõsortio polluamur.talis lo.v. atqꝫ ꝟ in hibet̃ de pe.di.vi.c.i.xxxii.q.ii.ancillaꝫ.imo releuandus est viij.q.i.clemens lau.doctor.s.paulus.i.ad cor.ix. ¶ in.i.g. ibi.iustitia.adde ꝛ sunt uerba hereticoꝝ ꝛ falsoꝝ iustorum .s. hypocritaꝝ ad infirmos ꝛ peccatores ſm h.s.hypocritaꝝ sic loquentium infirmis ꝛ peccatoribus. qui hypocrite intelliguntur de corporali recessu ꝛ male.ut sequitur.

Sed illud.nõ ociose.i.negligenter.ira dei.i.afflictio ꝛ vindicta h.ꝛ de pe.di.iii.,pductor in fi.populuꝫ noĩe populi continent̃ etiã senatores insti.de iu.na.§. plebs sic noĩe capituli decanus continet̃.ut pꝫ in eo qõ le.ꝛ no. cx̃ de cõcess.prebẽ.post electionẽ.qa pars cõtinet̃ in toto.vt no. ibi.venit.i.ptigit hu.hoc quõ v.alias qñ hu.accidit interrogatiue legit̃.male loquant̃.isti magnaꝫ nutriunt pestilentiam lxxxvi.di.c.i.seueritatis.i.correctionis.scriptũ est.i.ad cor.i. c.ꝛ.i.ad thimo.v.c.argue corã omnibus.i.publice ꝛ manifeste h.ꝛ itez̃ sup.ꝛ illud uolunt complere h.auferte. excõicando h.malũ.s.hominẽ h.ii.q.i.multi.xxvii.q.i.c.ii.i fi.nec zelo v.aplm dicentez.i.ad cor.v.c.tradidi.ii.q.i.de manifesta. spiritus.i.anima.neqꝫ illud euangel.v.mathei.c.xviij. expulsum per excõicationez hu.ꝛ io.de san.dic qꝫ duobus modis expellit̃ quis de ecclesia.xi.q.iii.audi.uelud gentilẽ quo ad sacramẽta.quia separatus est quo a cõione sacramẽtoꝝ sicut gentilis.sed cũ gentili possumus loqui ꝛ comedere. ad hoc xi.q.iii.ad mensam.sed hoc intellige ut ibi dicã. sed non cũ excõicato ſm hu.ꝛ dum vni.v.ecclesie ar.iudicez parcentem malis hocipso nocere bonis.ar.xxiii.q.iiij.est iniusta.addu cere. qõ facit qui iniuste misereꝫ.xxiii.q.iiij.est iniusta.C. de epi.audi.l.iii.polluit̃.i.punit̃ ꝛ affligit̃.ar.de con.di.i.in sancta io.de f.ex vno peccato.iosue.vii.c.ꝛ.i.ad thimo.v.c.oue. ad gala.v.c.fornicante.xxvi.q.ii.sed illud.polluit̃ per exemplum uel consensum.uel potius polluitur.i. punitur affligit̃ ꝛ flagellat̃.i.q.i.fertur. sepe enĩ iustus perit pro iniusto siue impio.de conse.di.i.in sancta hu.¶ in.i.glo.in prin. adde iosue.vii.c.¶ in.c.glo.ibi.fuit.adde regulam aureaꝫ.¶ in glo.no.qꝫ cum ibi.non occulte.adde pone qꝫ aliquis peccauit publice.ꝛ cum monere ꝛ satisfacere vult in occulto. nũqd sufficit.non.nam dicit canon.ubi maluꝫ contingit ibi moriatur.ii.q.i.si peccauerit.ad hoc de pe.di.i.§.ꝟ ergo. Et colligitur hic euidenter qꝫ illud tantũ quo ad prelatos preceptuꝫ est.ꝛ expedit peccata nocentiũ esse nota.ff.de iureiur̃.eũ lau. ¶ in.e.glo.ibi.si mala.adde ꝛ.c.prece.ꝛ.ꝟ.xxiii.dist.illud. ¶ in glo.ex hoc in fi.adde de hoc quid iuris sit no.ii.q.i.si peccauerit.¶ in gl.i.q.i.in fi.adde extra de sta.mo.ea que. Unde sub.in tex.vna oue.s.nisi remoueatur fꝫ h.¶ hinc etiam.i.ad probãduꝫ qꝫ ista duo.s.disciplina ꝛ misericordia debent esse in prelato.matrem per mansuetudinez lau.et hu. patrem per cohertionẽ lau.ꝛ hu.exhibeat.hoc dicit quia mater solet parcere.ar.extra de presump.afferte.xxiii.q.iiij.ea vi dicta.ꝛ.C.de cura fu.l.si pater. verberare ꝛ corripere filios. Unde adam de sancto victore dixit abbati. verbera patris babes.verbera matris habe.ſm lau.ꝛ hu.¶ in.i.glo.ibi.neminem.adde.s.in titulo ipsius .c.¶ in.e.glo.ibi. sanctum. adde simile.i.q.i.multe in prin.¶ in.e.glo.ibi. actor. adde dic qꝫ ibi dicit falsis constitutionibus.soluit contrarium ſm lau.¶ percussor.hic incipit.iiij.pars huius di.ꝛ hic,psequit de percussione spũali.qꝫ supra dixit de corporali.

Sine percussor.alibi dicit̃ homicida.de pe.di.i.nolio.de f.ꝛ h.inutili.qꝫ prava ꝛ mala psuadet.io. de. uel bona ubi indiscrete ꝛ inordinate.ut.xliii.di.c.i.hu. peccauit ad destructionẽ.xxii.q.v.quotiens.ideo v.eum. uerba sunt apostoli ad titum.i.c.usqꝫ ibi.ꝛ recte tẽ.doctrinam ueracez. potens.scilicet ille sermo hu.contradicentes.scilicet ueritati. cui contradicitur non tantum loquendo. sed etiam male viuendo.ar.xxxvii.di.ideo.ſm hu.ꝛ io.de. Di.xlvi.

Sequitur. In hac dis.reprehẽdit principaliter litigiosos qꝫ nihil est ipudentius arrogantia rusticoꝝ. Tamen ipsa di.diuidit in tres ptes In prima quaꝫ reprehendit supbos doctores io.de san. Et no.qꝫ per totã istam di.fere intendit magister argumentari a maiori.si enĩ singula talia repellunt ordinatũ.ergo multofortius ordinandũ scõm la.ꝛ hu.non litigiosũ.i.ad tbi.c.iii.ꝛ ad ti.c.i.cor.v.ꝛ.vi. nihil est.vba sunt hiero.in ꝑma epla ad tbi.usqꝫ ibi. qꝫ ex arrogantia hu.ꝛ la.¶ arrogãtia.i.supbia.ꝟ oino uideas qõ dicã de pe.di.i.§.ecõtra.ea que tẽ.in glo.ad huĩ dicti tẽ.ꝛ qõ dixi.xxv.di.§. alias ea.in glo.superbia tẽ.rusticoꝝ.i. prelatoꝝ incompositoꝝ q in garrulitate ꝛ litigiis rusticis cõparãtur q in talibus sepe uersant̃.qꝫ ex ar.v.verba ista sunt grani ¶ in.i.glo.ibi.doctrinam.adde ut.j.e.c.i.¶ in.c.glo.in fi. adde tertio.quia cum ipse sit litigiosus ꝛ per consequentiam prouocet alios ad discordiam.non posset ad concordiaꝫ reuocare.quod tamen tenetur ex officio facere.xciii.di.c.i.et p totum secundum hostien.

Nec habet,ppriũ.i.inherens ꝛ insepabile h. inferre i.cũ humilitate,pferre. sed inferre dicit qꝫ talis doctrina potius ad destructionẽ est qꝫ ad edificationẽ.ꝛ potius infert qꝫ cõfert h.io f. Et no.qꝫ beatus ber.dicit.uirtutis premiũ opus est doceri.uirtus cũ humilitate vult doceri.cuꝫ labore queri.cũ amore bẽri.nec aliter uel doceri uel q̃ri uel bẽ ri põt.ꝛ quere in sũma de uirtutib̃ in tractatu de prudẽtia.c. fꝫ notandũ.ubi dr̃ qꝫ sũt.xii.q̃ uident̃ facere ad ꝟ ut aliquis mõ debito doceat.de ꝟ dixi.xliii.di.in sum.in fi.qõ docẽt ꝟ est dignũ reprẽhẽsiõe.qꝫ doctrina magri hũlis esse dꝫ. ut le.ꝛ no.cx̃ de ma.ꝛ obe.hũlis in ꝑn. Et no. qꝫ quilibet doctor dꝫ facere id qõ dixit sapiẽs.vi.c.lib.sapie.ponã in lucẽ sciẽtiã ꝛ nõ pteribo vitatẽ.nec enĩ cũ inuidia tabescẽte iter bẽbo. ꝛ in vii.c.quã sine fictõe didici ꝛ sine inuidia cõico.ꝛ bõestatez illi ñ abscõdo.ꝛ ꝟ est ꝫ docẽtes inuidos ꝛ supbos. q inuidẽtes ꝑfectui auditoꝝ occultãt.ꝛ sic tanq̃ supbi cũ semp volũt eẽ soli doctores ꝛ hẽre ignaros auditores.faciat ergo quilibet doctor qõ ẽ scriptũ i iob.,pfunda fluuioꝝ scrutat̃es.i.secreta scriptuꝝ abscondita,pduxit i lucẽ.mistrar̃.ꝛ q̃re i sũma ꝺ vtutib̃ in tractatu de prudẽtia.c.i.ꝛ notãdũ.ubi dr̃ qꝫ sunt.xii.q̃ videntur facẽ ad hoc ut aliqs mõ debito doceat.ꝛ de ꝟ dixi.xliii. di.in fi.in fi.recte v.p.ppbaꝫ.s.ezech.xxxiij.c.a dominãdo prelatus dꝫ seruare precepta pbi sic dicẽtis. Cũctis esto benignus.cũctis familiaris.oĩbus equus.ad iram tardus.ad misericordiã,pnus.in aduersis firmus.in,psperis cautus.oĩbus,pdesse debes uelle.ꝛ nulli nocere. Et no.qꝫ ꝑlatus dicit temerarius multiplicit̃. Primo rõne negligẽtie,ppter quam deponit̃.lxxxi.di.dictũ. Secõ rõne pusillanimitat̃.,ppt qõ scriptũ est.canes muti nõ ualẽtes latrare.ꝛ in eodez.nũquid posuistis uos muꝝ,p domo israel.xliii.di.c.i. Tertio ratiõe uite abhominabilis.de qua dicit̃.cuius uita despicitur restat tẽ.iii.q.vii.§.itez testatur. Quarto rõne doctrine. de qua habetur.lxxxvi.di.cũ multa. Quinto rõne societatis peruerse ii.q.vii.peruenit.ꝛ in ꝑs.cũ sancto sanctus eris ꝛ cũ peruerso peruerteris.xv.q.i.sic uiue. Sexto rõne austeritatis.de cõse.di.v.non mediocriter.lv.di.cum beatus. ꝛ in hoc.c. Septimo ratione rapacitatis.xxiii.q.iiij.tres personas.ii.q.vii. non omnis.ꝛ.c.qui nec. Octauo ratione laudis.lxxxiii.di. nihil. Nono ratione presumptionis habite in consecrando xiiij.q.vi.comperimus.vii.q.i.episcopus in dioceli. Decimo ratione presumptionis habite in iudicando.xi.q.iii. temeratiuꝫ.ix.q.ii.ꝛ.iii.per totum.C.si a non compe.iudi.per totum. Undecimo ratione temerarie uocationis in ius .ff. de iudi.cum quẽ.ff.de iurisd.om.iudi.extra territoriuꝫ. ad ꝟ extra li.vi.de consti.ut aiaꝫ.in fi.ꝛ malus plat̃ plurib̃ mõis noiat̃.ut dixi.xliii.di.c.i.at ꝓtra v.va doctrina.i. humilis et

bonus ꝑlatus.per cognitionē.i.ꝓpter cognitionē.i. qꝝ cognoscit illud esse uitium illud fugit uel ꝓpter cognitionē experientie.i.ne illud cognoscat expiendo fugit illud.h.uel ꝑ cognitionē.j.viij.q.i. sciendū.la. primā expositionē ħ tenet io.de fan.magistrū.i.diabolum qui ad elationē semp instigat.xix.di.serui.insectaꝝ ibi prosequitur.

Ecce quare litī. Hic incipit.ij.ps huius di.in qua reꝓhēdit auaros adulteros maledicos murmuratores seditionarios ⁊ iniuriaꝝ vltores ⁊ ħ ꝓbat ꝑ vii.auctes.io.de f.ꝓhibent.l.ꝓꝑ uitiū qđ cōsistit in supbia doctrinę.est ⁊ alia.v.vel fratribus.v.vel inter.v.

Dant nōnulli laudiꝫ efferunt.xi.q.iij.inter uerba ⁊.c.ne qui dicitis.c. si quis hoiem.la. debuerant hos.sub.redarguit beaꝫ greg.rōnibus siue auctoritatiꝫ tertio exēplo iob.hinc ꝑma ꝓbatio reꝓhensionis. ꝑ ꝓphetā ezech.xiij.c.ve qui.i.eterna damnatio erit illis.sub omni.i.sub oīm aliquo.sic.i.q.i.iudices.ī fi.la. ad ħ.v.vba greg.exponētis uerba ꝓphete quisqs.v.adulaꝝ.no.qꝫ adulatio est mala qꝝ excludit sapientiā.ysa.xxviii.quez docebit scientiā.ablactatos.a lacte auulsos ab uberiꝫ. Item aufert uirtutē ⁊ iustitiam.heb.v.c.ois qui lactis est ꝑticeps expers est sermonis iustitie. Itē priuat uitā qđ figuratū est iudic.viij qñ ioel post potū lactis interfecit sisaram.laudibus qui per puluillū ⁊ ceruical designanꝫ.mollit.i.sine increpatiōe.quie scat in peccato.hinc rursus.v.ij.rō scriptum est.ezechi.xiij.⁊ x xii.c.pitis.v.peccati duricia.i.peccatū durum.dī peccatuz paries ꝓpter duriciā.⁊ qꝝ sic̄ paries obstat uisui corporis sic peccatū mortale uisui aīe.ne dei uisione frui possit.h. uel iō qꝝ paries durus ē ⁊ durū est recedeꝝ a peccato.nā facilius ē inuenire qui seruet innocentiā recte qꝫ qui digne peniteat.dō pe.di.iii.reperiunꝫ fm la.sed sāctus.v. Tertia ꝓbatio đ bonis cognitis.s.de malis.s.cognitis.iudicē.i.asserā.ab innocentia ħ est innocentia ut de bonis cognitis nō existimet mala ⁊ de malis cognitis nō existimet bona.h. in glo.s.iob adde.xxvii.c.

Clericus adulatiōiḃ. Quero ħ an adulator plus peccet qꝫ litigiosus.dic fm tho.qđ unūquodqꝫ uiciū tanto grauiꝰ est quāto repugnat uirtuti oppositę. virtus nāt amicitie principalius attēdit ad delectandū qꝫ ad contristandū.ideo litigiosus qui supbabundat in cōtristādo grauius peccat qꝫ placidus siue adulator qui supabundat i delectando. Per accidēs possit tī esse ecōuerso. puta si in aliquo ꝑticulari adulator magis intendet ꝑ deceptionē nocere uel huiusmodi.ab officio sub. ⁊ a beneficio.nam non refert utrum ex eqpollētibus quis dicat.ut.lxxxi.di. si quis sacerdotū.c.eos.ff.de re iudi.in sum.la. in gl.ꝓdītor ibi nolite.adde.ij.ubi de hoc. in.c.gl.ibi. manifestat. adde item prodit qui nō ꝓbanda defert.ij.q.vii.§.de his in pān. Itē qui secreta sibi cōmissa reuelat.de pe.di.vi.sacerdos. Et no. qđ uiciū proditionis augeꝫ ex ꝑsona prodentis ut si sit sacerdos ꝓdens ut in ꝓe.c.xxii.q.v.de forma. Ex modo ꝓditionis ut si secretum probaꝝ.ii.q.i.si peccauerit.

Accusatores.i.detractores isti ideo ꝓcedunt ad accusationē ut infamēt.đ quiḃ habes.ij.q.vii.si qui sunt.io de fā.excoicet.i.exꝫ coionem ponat officij ⁊ beneficij ꝑpetuo fideliū si cessare noluerit. talis.n.accusatio est mortale peccatū.h.de his detractoriḃ habeꝫ.iij.q.iiij.detractores.⁊.v.q.v.illi qui.⁊ si.v.ad coionem sacramentoꝝ fidelium.h.clerum.i.executionē officij clericalis uel ꝓmotionem nisi dispensatiue agaꝝ cū eis sicut sepe fit in alijs criminibus.lxxxi.di.ꝑbr.fm h.sed ar.cōtra.j.c.clericus inuidēs Sed ibi la sub.maxime. in.i.glo.ibi.legitimos. adde ħ c.nil uidet facere ad hoc.qꝝ nō refert se ad excoicationē que ē pena medicinalis sed ad uiciū qđ est crimē.⁊ ad de qđ dicam.vi.q.i.c.ii.in addic.dicit vin.⁊c.

Clericus in sacerdotiḃ.i.sacerdos.h.u. ventā.i.penitentiā.hu. in gl.i.in fi.adde de con.di.i.si nō sunt.hu. Sed ħ uideas qđ le.⁊ no.j.xxxiij.q.ij.quicūqꝫ in gl. ar.qđ in fi.adde qđ sic debeat exponi uidet ex fine.c.huius ubi dī qđ numqꝫ debeat reuocari ad officiū nisi post satisfactionez. Sed degradati ñ reuocanꝫ etiā postea. sed ħ falsum ē.ar.xj q.iij.epūs.ar.ħ nisi dicaꝝ non reuocet nisi a papa ad quē spectat restitutio depositoꝝ. Sed restitutio suspēsoꝝ spectat etiam ad eos qui suspendūt.exponaꝝ ergo ut ħ dī.vel dic ꝓpter degradetur ⁊ intelligatur posse reuocari a papa ⁊ nō ab alio fm hu.

Clericum scurilez.i.scurilia uerba ꝓferentē assidue retrahendū sub.censemꝰ.nam cor ⁊c.xxxij.di.si q. in fi.hodie statutum est qđ clerici qui se facūt ioculatores seu bufones si ꝑ annum artē illā exercuerint ipso iure carent oī priuilegio clericali.qđ si bruiori tēpore ⁊ tercio moniti nō resipuerint,eadem pena puniunꝫ. exꝫ li.vi.de ui.⁊ bonc. cleri. clerici qui clericalis.

Clericus inuidēs.xxiij.q.iiij.qꝫ magnum.in fi. in uicio.xlix.di.§.i.in fi.vbi de hoc.

Seditionarios. de seditiosis.l.i.la.hi sunt qui sepe faciunt seditiones siue mouent ⁊ cōiurationes faciunt.h.⁊ hi ipso iure infames sunt ⁊ nō solū non possunt ordinari.sed etiā ordinati debent deici.xi.q.i.cōspirationum.ioſ.⁊ qđ deici possint si deprehendanꝫ etiam dicit h.ut in ꝑ.c.conspirationē.⁊ e.q.cōiurationē.⁊ fit seditio plebez ꝓcando.ut de hoc patet in rubrica ꝑdicta. de sedi.⁊ dī seditio qꝫsi seorsum initio. qꝝ in diuersum uadūt alios trahunt.vel a sedo as.per cōtrariū fm azo.⁊ ac. Et dicit azo qđ seditionē facere est qꝫsi sacrilegiū cōmittere.vnde ⁊ crimen lese maiestatis qđ est proximū sacrilegio cōmittiꝫ si fit seditio rome.si aūt in alijs locis patiꝫ quis capitalē penā mortis.s. ut. de seditioſ.l.i.⁊.ii.fm azo. Vel pōt dici qđ ꝑ qualitate persone aut dignitatis.aut furca suspēdunꝫ.aut bestijs subijciuntur.aut in insulā deportanꝫ.ff. de penis.si quis.§.ij.fm azo.⁊ ac. Et no.qđ ecclesia bene ponit in exiliū. ut.l.di.c.accedens.iij.q.iiij.hi qui.de hac materia no.ꝑ hosti.exꝫ de testi.co.c.fi.sicut in ħ.v.vel iniuriaꝝ.v.vltores. de pe.di.iiij.q diuinu.ar.cōtra.xxiij.q.ii.dñs. In.i.gl.in fi.adde dic darius dicendo litigiosos.adiungit gra.de usurariis ⁊ fenera toribus qꝝ hi maxime cupiditatis ardore succensi ꝑ leui cā ne etiā uel damnum nimiū habeant ⁊ ne lucrū. licet parum subtrahaꝝ frequentē solent creare litigia fm ioſ.⁊ h. in gl. de ħ dixi in fi.adde dic qđ dicit ultores sua auctoritate cum nō habeant potestatē sed si haberēt videꝫ licere ut in hoc.c. ⁊ qui.sed nō si agaꝝ in forma iudicij.qꝝ nemo debet esse iudex in ꝓpria causa. Vel ultores ex interuallo fm h. sed primam expositionē teneas fm ioſ.

Non licet.hic incipit.iij.ps huius di. in qua reprehendit ⁊ ꝓhibet usuras ꝑcipue clericis ꝓhibet.di co ꝑ duas auctoritates.io.de ministris maxime. in.i.gl. in fi.adde ut senarius ad quaternariū est sextuplꝰ.ergo si qs daret mutuo.iiij.sol.⁊ postea ꝓ usura suscipet.vi.illa usura est sextula quasi sesquiplica a sexqui quod est totum ⁊ plica quasi aliquod totum ⁊ eius plicam id est medietatem.⁊ scribitur per.s.non per.x.secundus hu. Et ut hoc etiam melius intelligas scire debes qđ sesqui.i.totum.vñ per cōpositionez ħ sexquipes dīr.i.totus pes.s.mensura unius pedis. Item sesqui cōponiꝫ cum alter ⁊ dī sesquialtē.s.cōtinens totū ⁊ totius medietatē. Itē sesqui ꝯponiꝫ cum plica ⁊ dī sesquiplus pla.plum.sesquiplus.i.cōtinens aliquod totū ⁊ plicā.i.medietatem.vnde dī sesquipla ple.totū ⁊ dimidiū.s.sūma capitalis ⁊ dimidium.ideo in hoc canone quedā usura dī sescupla.sic.xiiij.q.iij.quoniam.

Sicut nō. in.i.glo.ibi.reddanꝫ.adde.s.ille usurā quas alij noie ꝓprio soluit. ⁊ inno. istud ponit assertiue.exꝫ de usur.michael.⁊ ħ ar.buiꝰ.c.sicut. Sed cōtra

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

quis nihil in utilitatē suam versum ē ꝛ sm io. ꝛ ber. a tali nō possunt usure repeti. sed ab alio qui habuit ꝓut ipsi no. in ꝓdicto. c. michael. vbi etiam vin. uidet imitari istam partē contrariam. Est tñ ar. contra. sm bosti. ff. de ui. ꝛ ut ar. l. i. §. cum ꝓcurator. eꝛ de sen. exco. mulieres. Dicit gof. q̄ alīt te netur retinere si is ꝑ quo accepit non est soluendo. ꝓut no. in sum. c. ti. §. item si quis noīe alieno rē. ꝛ idē uidet sentire bosti. qđ dic ut no. in sum. c. ti. §. ul. v. ul. ibi uideas. ¶ In c. gl. ibi si ep̄s. adde ubi de hoc. ¶ in. c. g. ibi. alieno. adde Quid est de notarijs qui sup usuris scient̄ confitiunt instrumenta. Rñ. bosti. q̄ ꝓiuri sunt qꝛ qñ creant̄ iurant q̄ nō faciant. ergo nec decetero testificari poterūt. nec publica confitere instrumenta. ꝓiurus. n. testificari nō potest. quantūcūq; ꝓniam egerit. eꝛ de testi. ex ꝑte ade. ꝛ. c. ult. ꝛ ex hoc etiā sunt infames quibus sunt actus legitimi interdicti. eꝛ de testi. licet ex quadā. i. Re. ad fi. sm bosti. qui ita no. in sum. de usuris. §. penl. v. quid de notarijs. ¶ in. c. gl. ibi. a tutore. adde alij contra. ad qđ facit qđ no. eꝛ. de usu. michael. in gl. h̄ habes in fi. de hoc no. bosti. in summa de usuris. §. fi. v. ult. ibi uideas ꝛ adde qđ dicam. xiij. q. iij. si quis.

Di. xlvij.

Quod autem. Hec di. diuidit̄ in. iij. ꝑtes. in prima quaꝫ principalit̄ prohibet usuras. ꝛ h̄ facit ꝑ. v. auctoritates. io. dī. huius. c. nō ꝓxi. precedentis. sed illius seditionarios. ab aplō. i. ad thimo. iij. c. ad titū. i. ꝛ. i. ad coꝛ. v. ꝛ. vi. ¶ in gl. in epistola ad coꝛ. adde. i. vi. c. ꝛ. x.

Episcopus aut. h̄ dictio aut siue uel q̄nq; ponitur disiunctiue ꝛ proprie. xxvi. q. vi. c. i. Q̄nq; expositiue. ij. q. vij. si qui sunt. iiij. q. vi. c. i. Q̄nq; copulatiue. ut h̄. xxxv. di. ep̄s. xxiiij. di. nullus. Q̄nq; correctiue. i. q. i. q̄ quidā. io. de f. diaconus. ideo de alijs ordinibus tacet. qꝛ hi tñ fuerunt tēpore apostoloꝝ qui hunc canonē ediderunt. hodie esset idē in minoꝝ ordinibus sm gof. determinat. s. exigere ut ultra hoc nō faciat aut si amplius fecerit deponat. ꝛ intelligit̄ istud anteq; fieret diffinitō. q̄ quicūq; usuras acciperet deijceret a clero. diffinitio aūt illa est facta postea in niceno cōcilio quod ꝛ ꝓximo. c. j. c. habet̄. vnde ꝛ ibi dī post hanc diffinitionē esse gof. ¶ in gl. ibi cuꝫ effectu. ad de ista sñia ꝛ p̄cedens fuit gof. ꝛ h. sm istaꝫ expositionē. dic exigens. hoc est exactū recipiens.

Quoniā regula ecclesiastica. i. q. iij. saluator. lu. i. cupiditas alia bonoꝝ h̄ prohibet a ꝓmotione. i. q. i. sicut his. alia potentie hac similit̄ prohibet a ꝓmotione. j. e. di. uirum. alia diuitiaꝫ quādoq; in retentione ut si nimis tenax sit h̄ repellit a promotiōe. lxxxv. di. florentiū. q̄nq; in acquisitione h̄ maxime si ex turpi modo. puta usuraꝫ exactione ꝓcedit. non solum ꝓmouendū impedit sed etiā deijcit iam promotū. ut. j. e. si quis. scripture dicentis in p̄s. domine quis habitabit. ꝛ ezechiel. xviii. c. post hanc uidet q̄ non respiciat precedēs tēpus sed subaudi maxime. eꝛ. de usu. cū tu. accipiens quid de coītatibus quarūdam ciuitatū q̄ dāt pecuniā ad usurā. nunquid oēs ciues sunt usurarij ꝓpter h̄ ꝛ per cōsequens in statu damnatoꝝ. Rñ. sic oēs quoꝝ auctoritate fit uel consensu. Et idez si collegiū aliqđ accipit pignus in casu non cōcesso. eꝛ de usu. conquestus. ar. vij. q. i. sicut. xxiiij. q. iij. si habes. ff. q̄ metꝰ cā. in. l. metū. sm ray. de pen. foꝛ. qui ita no. in sum. de usu. §. quid de coītatibus. ad inuentionē. i. nouam formā faciens sm gof. ꝛ forte in fructibus percipiēdis ex prędio pignoꝛi dato. q̄ nō est faciendū cum fructus simplicit̄ sortē relevent. eꝛ đ usuꝛ. c. i. ꝛ. ij. ꝛ. c. conquestus. C. de pig. act. l. i. ꝛ. ij. h̄ enim fit in fraudē legis ar. xiij. q. iij. plerique io. de. emiola. emiolū dī ab emi qđ ē dimidium ꝛ olum qđ est totū quasi cōtinens totū ꝛ eius alteram. i. dimidiā partē. vel dic emi grece latine semis olon totum sic est trinarius ad binariū. continet. n. trinarius binarium ꝛ medietatē ūlius. ꝛ unū sesquipla. s̄. di. ꝓ. i. c. non licet ꝛ sexcuplum est qđ cōtinet totum ꝛ sextā partez. vbi gratia si dando mutuo sex modios frumēti recipio septē. cōtinet sex ꝛ sextam partē illius. xiij. q. iij. plerique. sm io. ꝛ dī sesquiplū a sesqui qđ est totū ꝛ plica qđ est ꝑs uel medietas. sed ray. a regula clericali ꝛ ecclesiastica. h. ¶ in. i. glo. quodcūq; in fi. adde uel dic trāsigēs. i. turpia lucra ꝑ negociū trāsactiōis petens. i. uel transformās ut qꝛ uendit granū centum sol. sm gof. ¶ Hunc etiaz. i. ad ostendendum q̄ cupidi defacili deuiant a uero ꝛ iusto. hu.

Omnes debiles dicit beatus bernardus ad eugenium papam satis ep̄i ad manum habēt. quibus alias credant ꝛ cui suas cōmittāt facultaculas nō inueniunt optimi. uidelicet existimatoꝛes reruꝫ sunt qui magnā de minimis quam aut nullā de maximis curā gerunt. sed ut liquido dī intelligi. patientius xp̄i iacturā quaz nostrā quotidianas expensas quotidiano recipꝛocamus scrutinio. ꝛ continua dñici gregis detrimenta nescimus de p̄cio escarum ꝛ dō mundo panem cum ministris quotidiana discutio rara ad modū cum presbyteris celebraꝫ collo de peccatis populoꝝ cadit asima ꝛ nemo est qui subleuet cum. perit aīa ꝛ non est qui reputet. nam pro tēpoꝛali. v. nec etiam. nō ꝓ terrenis. v. vel pro saltem. terreno. v. assistere. istud est ꝓpriū cupidoꝝ Nam sicut inno. iij. dicit in suo libello quē cōposuit de miseria humane conditionis. opes cupidus cōgregat. auarus conseruat honoꝛes. ambitiosus affectat. ꝛ supbus extollitur Ambitiosus aūt semper ē pauidus semp attentus ne quid dicat uel faciat qđ in oculis hoīm displiceat. humilitatem simulat. ꝛ honestatē mentiꝫ. affabilitatem exhibet. benignitatē ostendit. subsequit̄ ꝛ obsequit̄ cunctos honoꝛat. uniuersis inclinat. frequentat curias. uilitat optimates. assurgit ꝛ amplexatur applaudit ꝛ adulat̄. bene nouit illud poeticū. ꝛ si plus erit nullus tamen excutere illum ꝓmptus ꝛ feruidus. i. ubi placere cognouit remissus ꝛ tepidus. ubi putauerit displicēr improbat mala. detestat̄ initiū. ſz alia cū alijs ꝓbat ꝛ improbat ut iudicet̄ idoneus. ut reputet̄ acceptus. ut laudetur ab omnibus ut a singulis approbet̄. Ambitiosus libenter agit de principatu quem ambit. ꝛ dicit o q̄ñ principabimus ille qui seuerus in iusticia. pius in misericordia. qui nō deuiet amore uel odio. qui non corrumpit̄ prece uel precio. qui credat fidelibus ꝛ acquiescat simplicibus. qui sit humilis ꝛ largus ꝛ mansuetus ꝛ benignus mansuetus constans ꝛ patiens sapiens ꝛ astutus. exemplum de ambitioso liquide reperit̄ in absolone. ij. regū. xv. c. i. uel hoc est etiā. sepe. v. abstinentiaz. i. carentiam. tardius. i. quisq; cōtemnit penitentiā facere dū magis cogitat presentia q̄ futura. de pe. di. iij. inter hoc. sm la. ꝛ dicit greg. nihil laboꝛiosius est q̄ terrenis estuaꝛ desideriis nihil quietius q̄ nihil appetere in hoc mundo. ꝛ adde qđ dixi. s̄. xij. di. nerui. in uerbo meroꝛibus afficit̄. hi itaq; v. dilectores seculi. aliarum. als malaꝫ. ꝛ dic aliaꝫ a palma uasti. i. grossi ꝛ fortes. angusti. i. stricti ꝛ debiles. atq; ꝓra. v. qualitate. i. dispositione. h. nam cum. v. predicatoꝝ paulum ad ro. vi. c. humanum dico. i. precipio uobis quidda' humanum. i. leue sine onere. qꝛ maioꝛa deberent dicere si possetis ferre qꝛ plus debetis seruīr iusticie q̄ hactenus peccato. sed parco infirmitati uestre nō exigens plus boni a uobis q̄ fecistis mali. hu. ꝛ la. carnis. i. que est ex carne. iniquitati mentis. sub. dicenti. h. ad iniquitatē. i. ad malam consumationē. hu. iusticie. sub. dicenti. h. sanctificationem. i. ad boni cōsummationem. i. ad tantū bonum qđ sufficiat ad uitā eteruā cōsequēdā. la. ꝛ h. potestis notat difficultatē q̄ uidet̄ aliqb'. h. in carne. i. in carnali conuersatione. validos. i. fortes ꝛ constantes. terrene uolūtatis est sensus sicut tunc nullus timoꝛ nos coegit ad peccatū. sed libido peccati ꝛ uoluptas duxit sic nunc ad iuste uiuendū non nos supplicij mētis impellat

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Sed dilectio t charitas iustitie inducat t non est pfecta iustitia. quia plus debet amari iustitia qȝ olim fuit amata iniqtas. fm hu. C in glo. i. tantum ibi sufficeret. t adde vnde exponе tales. i. tam uoluntarij quales. i. qȝ uoluntarij. intelligitur enim preceptū apostoli de uoluntate ut sicut sponte ad beserunt diabolo t reliquerūt deum. t sic spontanea uolūtate adhereant deo t relinquant diabolū. fm hu. t hoc adde qđ de hac materia no. de pe. di. i. §. alij ecōtra. c. nullī. C in glo. i. celestis in fine. adde sub. que ideo dī aer qr in ea sepe boni penna cōtemplationis eriguntr ad sublima. sicut auis in aere. xxiii. q. iiij. cum in lege.

De petro. q nos. v. suspendite. h arguūt quidā electionem deambulatoriā esse ita q plures possent eligere sed hoc non pōt h argui qr iste reprobatus erat t sic exau. xxiiij. di. de siracusane. lxiii. di. qȝto. la. si uero. v. habita a nobis examinatiōe. xxiii. di. qui epī. credo q huic examinationi aliquē uel aliquos de ills uel alijs delegauit. naz a metropolitano ul ab alio cius auctē debet fieri. xxxvij. di. omnes psallētes. h. de simplicitate. i. de simplici relatione. ul forte ei dictū fuit q simplex erat. gof. t h ē uerius. ut. j. patet. q. i. ut. vitam. ex de elec. cum in cūctis. mores. ex de pur. ca. c. constitutus. fm la. nam in electo grauitas mor requirr. ex de elec. cum in cunctis. nam incōpositio corporis qualitatez mentis indicat. xli. di. c. ult. inquirentes. hic patet q in electi one officiū iudicis multū exuberat. t de ista inquisitione t qualiter fieri debeat plene no. inno. t ber. com. ex. de postu. pre. c. i. Sed uidet cōtra h qđ no. ij. q. v. habet h in glo. exabundanti. sed nō obstat. ut ibi dicā. sensum. i. scientiā an sit simplex t insciis oīno. ut dī. xxxix. di. petrus. fm hu. venire ut ex. li. vi. de elec. cupientes. ubi declarat qualit h debet intelligi. iudicio nostro. i. examini inquisitioni facte de eo. h. t a. cōpleamus cum confirmādo t cōsecrando. la. Sed quare examinatio de usura fuit eis cōmissa nō de simplicitate. ul de alia sua uita. Rn. tota examinatio spectabat ad papā tāqȝ ad proprium metropolitanū. sed de usura potuit cognosci ibi. ubi fuerit cōmissa melius qȝ alibi. qr ibi erant pone repetentes usuras ei solutas. t ideo ut facilius ibi ueritas deprehenderet. huius rei cognitio fuit eis demandata fm hu. ar. ad h. xxiij. di. illud. ex de elec. c. postqȝ. t. c. scriptū. sed de simplicitate t alijs eque bene ul melius poterat cognosci in presentia domini pape. t ideo eorum cognitionem sibi reseruauit fm hu. C in gl. per h patet i fi. adde ubi ō hoc in pn. C in gl. oīm. in fi. adde ex de elec. innotuit. vbi de hoc.

Si quis clericor. C In gl. sacris. adde uel dic abstinere ab officio t beneficio ecclesiastico tanqȝ depositum fm. hu.

Sirum. h incipit. ij. ps huius di. in qua ꝓbat per tres auctes q als etiā non debem esse cupidi. to. de fan. erroū. i. peccato mortali. violari. i. corrūpi. contaminari. i. pollui. sacra scriptura ecc. xviij. c. concupiscentias. dicit aug. q concupiscētia siue cupiditas nisi addat cuius rei sit. nō nisi i malo intelligit. Et nota q cupidus ē qui aliena desiderat. Unde cupidus est in acgrendo fm h. t ad de qđ dicā. j. c. i. ne eas. i. conscientias eis. gaudere. qr res ipse ei dñant. t ipse seruire intelligit. xiiij. q. i. §. i. in fi. hu. pietati. i. opera pietatis nō exercet in pauperes. h.

Bonor cupiditatē dicat seneca. fortior est qui cupiditatem uincit qȝ qui hostē subicit. t idē ait. ferocissima cupiditas pestis est que solet egenos facer quos capit. qr finem querēdi non inuenit. t de cupiditate ponit h causa exempli. nam idē est de quolibet peccato mortali. de h habetur in autē. ut iudi. sine quo suffra. coll. ij. in. ij. col. radix est. xlix. di. hinc etenim. v. impetiginez. de pe. di. ij. qr radix. t. i. thimo. vi. t puer. xi. nisi sit cupiditas discendi que est optia

legum interpres. ff. de fideicō. li. l. apud.

Sicut hi. fantasias. i. inanes uisiones. la. cuari. iste cum suis diuitijs possidet leprā giezi. eo q in cupiditate t turpi acquisitione ipsum imitat. i. q. i. cato turpem in fi. t auarus idolatra est. eo q ois auaritia est seruitus idolor. i. q. i. cum omnis. t. xviij. q. i. idolatria. ibi etiam dī q idolatria ē fornicatio. Et nota q auaritia est mala peior pessima. Mala quidē qr cruciat. ecc. ij. c. quid ꝓderit hoī de uniuerso labore suo t afflictiōe spūs qua cruciatus est sub sole. Peior quia nō satiat. ecc. xiij. insatiabilis oculus cupidi. Pessima quia excecat exēplo thobie. ij. qui excecatus fuit stercore irūdinis. per qđ temporalia designāt. t numeri. xxiij. dixit hō cuius obscuratus erat oculus tc. Et no. q auaritia ē nimia diuitiar acquirendi habendi uel tenendi cupiditas. Unde auaritia dī iniuriosa appetitio alienor. dictus est auarus. eo q sit auidus auri. i. nunqȝ opibus explear. inde auaritia t auarus dī quia non suo utit. Item no. q auaritia aut ē generalis aut specialis. generalis qppe qua quisqȝ appetit amplius qȝ oportet. specialis aūt que est usitatus amor pecunie dī fm pap. t adde qđ dicā. vij. q. i. h tunc in addi. isti recte. semp als semel. videt aīo. h. redditus. vide qđ dicā. xiij. q. i. §. bis ita. v. item apls. Intuer. legit de quodā usurario qui cum esset in extremis cōstitutus t pbr corpus dñi sibi uellet ministrare petijt est bene ponderatū. ber. solem. i. xpm. ipsa ait iesus ad discipulos. facilr est camelus p foramen acus transire qȝ diuitem intrare regnum celor. facilius signat hic minus positiuo sui cōtrarij. i. minus est difficile nīmus est impossibile. pōt enim facere deus ut camelus trāseat p foramē acus. s. nullo obstente. auarum uerū qui noie diuitis in uerbis pmissis euangelij continer siue intelligit pōt ponere in gloria. s. de potentia. sed non de iustitia. gradus uero cōparationis inter ipossibilia ne mireris. impossibilr est equū cōuerti in lapidē qȝ in asinum cui est accōmodatior naturalit qȝ lapidi. Fuerunt qui dicerēt in thalim fuisse paruā portam que uocat acus. ad quā cum ueniebant cameli ꝓ cōpendio uie cum oneribus suis nō poterant transire sub ea exonerati transibant. t iterum receptis oneribus itinerabant. fm hoc ergo similitudo notat in vbis premissis euangelij nō impossibilitas. oportet. n. auarum amorē opum dimittere si uult ingredi ad uitam. qr noie diuitis auarus signat. sed hinc patet q discipuli subdiderr. quis. n. poterit saluus fieri. plures enim sunt pauperes diuitib t ita possunt plures saluari. si de possessorib opum dixisset. quibus ait iesus apud hoies hoc est impossibile apud deū oia possibilia sunt non q posset deus tales saluare. Sed qr potest eos iustificare t tūc saluare. h sic legunt in hystoriis sup euang. c. t cum esset iesus. interduz. v. usure casus genitiui. arte nequissima. t sic habes q usura ars appellat. uocat etiam usurarius mercator. lxxxviij. di. eiciens quod est palea. Sic etiā officiū procuratoris ars appellat. vij. q. iij. c. ult. t magi artē exercent. i. q. i. petr. Sic etiam dī ars cura aiaruz. xxxix. di. petrus. satietas. ecc. v. sed ait. v. iniustum nō congrue opponit. non. n. sufficit abstinere a malo nisi fiat qđ bonū est. xxii. q. ult. de forma. nec sufficit bñ uelle nisi adsit bñ facere. lxxxvi. di. ñ satis. la. t alia rapere conuincit quid tc. xlii. di. §. i. b. dictu. si est una pars expone dictu. i. ad dicendū. uel p dictum si sunt due ptes dic tu sic expone. o tu impudice. responde mihi ꝓpria dicis interrogatiue t increpatiue. q. di. que stultitia est hoc dicere. quia qui ex quib. tc. q. di. nulla tulisti tecum. alis dictū id est uerbū. t fm litterā utranqȝ legit. O admiratiue fm h. reconditis. i. congregatis detulisti. q. di. nihil. t no. fm aug. q homo rationabilis est fact t ō se t de oībus rebus quas in usum presentis uite accepit rationē deo reddituris c. xv. q. i. §. ex eo. v. aialia. stipatus. i. circūfulsus circūdat. Unde stipat condensat circūuallat cingit congregat. fm pap. ꝓprium. i. tñ proprijs usibus concessū. h. sumptui. tam in uictu qȝ in uestitu. i. qđ est supfluum illud quidē nō solum male. Sed t etiaz. violent recte. gof. t dic. sufficeret ita q sufficiat

sibi ꝛ suis ex̄ li. vi. de sup. ne. p̄. grandi. qđ dic ut le. ꝛ no. ex̄ de rescrip. cum adeo in glo. debet enim recte. obtentū nota ħ q̄ iura p̄o eo reputant auferre ꝛ detinere iniuste. ad idem xii. q. ii. indigne. ar. cōtra. xii. q. ii. ꝛ si illi. in prin. Et licet sciens rem alienā emam non tñ sum p̄edo. nemo. n. p̄edo est qui p̄ecium numerat. ff. de pet. here. l. nec ullā. fm vin. qui ita no. ex̄ de re. spo. sepe. ubi etiā de hoc. nunqđ. oppositō auari distribuant q̄ nō equalit distribuit. to. de f. an iccirco. Rñ. ambro. magis. s. tibi attribuit ꝛ alijs minus. maius. hec est uera littera ꝛ nō illa littera min⁹. hu. indigentibus de negare. ħ quero utrū dare elemosynaꝫ sit sub p̄cepto. Et uidetur q̄ sic eo q̄ dicit dñs date elemosynā recte. lu. vi. ꝛ. xii. q. i. quia. ꝛ. xvi. q. i. decimas appello. in fi. qđ uerum est fm tho. obmittens. n. ħ eternaliter punit. ut patet mat. xxv. esurii enim ꝛ non dedisti mihi māducare ꝛc̄. Ratio aūt huius est q̄ cum ꝓximi dilectio sit in p̄cepto necesse est oia illa esse siue cadere sub p̄cepto sine quibus dilectio ꝓximi nō conseruatur. ad dilectionē aūt ꝓximi pertinet ut ei nō solum uelimus bonū sed ut etiā operemur fm illud. i. io. iij. nō diligamus lingua neq; uerbo sed opere ꝛ ueritate ad hoc autē q̄ uelimus ꝛ operemur bonū alicui requirit q̄ eius necessitati subueniamus. Unde io. i. qui uiderit fratrē suum necessitatem habere ꝛ clauserit uiscera sua ab eo quō caritas dei manet in illo. ꝛ ideo elemosynaꝫ largitio est sub p̄cepto. Sed q̄ p̄cepta dant̄ de actibus uirtutū necesse est q̄ hoc modo donū elemosyne cadat sub p̄cepto fm qđ actus est de necessitate ẏtutis fm qđ recta ratio requirit fm quā est aliquid cō siderandum ex parte dantis. ꝛ aliquid ex pte eius cui est elemosyna facienda. fm th. ħ tñ satis colligit ex hoc. c. ꝛ. lxxvi. di. non satis. ꝛ patet ex p̄missis. Dic ergo breuit q̄ dare elemosynam de supfluo est in p̄cepto. ꝛ similit dare elemosynam ei qui est in extrema necessitate. de ħ loquit. lxxxvi. di. pasce. als aūt elemosynā dare est i cōsilio. sicut ꝛ de quolibet meliori bono dant̄ consilia. Et dico q̄ supflua de necessitate p̄cepti sunt eroganda. q̄ licet istius sunt quantū ad ꝓprietatem tñ etiam aliorum sunt ulla bona quo ad usum. s. qui ex eis sustētari possunt. ut satis colligit ex his que leguntur ꝛ notant. ꝛ uideas qđ dr̄. j. i. q. vii. exigūt. in gl. cū ergo. ꝛ adde qđ dixi. xlv. di. tria. ꝛ. c. due. esurientū panis. i. esurientibus debitus. inuadere. uide qđ dicā de pe. di. ij. charitas. ṽ. ꝛ qđ est deum. velis. i. debes uelle. uel sub. utinam. uel expone q̄ ꝓ si. ¶ in gl. q. di. ibi peccare. adde hoc ē falsum. nam oē qđ ꝛc̄. xxiij. q. iiij. quid dicam. in fi. xlii. di. §. i. ṽ. quō. ¶ in glo. ħ dr̄ ibi retinet. adde ad ħ. xlii. di. §. i. ¶ in glo. alibi. in fi. adde fm litterā que habet minus sic soluit ħ non negatur esse maius. sed dr̄ nō esse minus fm ueraꝫ litterā que habet maius soluit ħ intelligit in eo casu cum quis idiget ad mortem. in quo casu plus peccat quis nō dando ei cum possit ꝛ abundet q̄ꝫ si als auferret. i. furaret. fm h. quidā tñ dicunt q̄ hoc. c. legit ad terrorē fm ius naturale. gof. ¶ in gl. nunqđ quid ibi. directo. adde idem no. i. q. vi. exigunt. in gl. i. ꝛ idē no. ħ. h. la. ꝛ io. de f. ¶ in. e. g. in fi. adde ad ħ ex̄ de si. c. ad apostolicā. xxii. q. v. ħ uidetur. nec. n. est uera donatio cum naturalit ad hoc teneat. ar. ħ ꝛ. ff. de dona. ħ iure. §. si quis seruo. ꝛ etiā equitas ħ suggerit. ar. ff. de aqua plu. arcen. l. in summa. §. item uarius. io. de.

Necesse est. ħ incipit. iij. pars huius di. in qua dicit ꝛ probat q̄ prelatus debet bene esse dispositꝰ domui sue fm io. d̄ san. necesse. i. utile. gof. domui. i. familie. h. unde apostolus. ṽ. scribit. iiij. c. corpora diligat. s. iudicio nō affectu. xxxii. q. iiij. origo. unde. v. ad thimo. i. c. iiij. accusatō ne. id est nō accusabiles d̄ luxuria. hu. talium. s. qui sunt mali ꝛ accusabiles de luxuria. hu. frontem. xxv. di. primū. xxvj. di. una. ꝛ. viij. q. i. quid aūt. ꝛ hec est una causa ꝓhibitionis hu. Unde. ṽ. i. ad ostendendū d̄ bono regimine sue familie hu. legitur. j. e. per singulos dies. vel. i. filios. i. ꝓ singulis filijs. h. suo die natalitio. antiq. n. dies natalicios celebrabāt hoc ili ex charitate faciebant. hu. de isto die natalicio sit mētio. xxiij. q. v. non oportet. ꝛ. c. non licet. q̄ quia. ṽ. voluit. xxxvij. di. legant. reg. i. regū. c. iiij. districte. i. deum districte iudicātem. h. hinc etiam. ṽ. dauid. ij. regū. viij. vnus. i. amon ij. regū. c. xiii. sororem thamar. absolon. ṽ. veniam de morte amon. hu. illum. s. p̄em interijt. ij. regū. xviii. c. de ħ habetur xciii. q. v. quis etenim nostrū. hinc etiam tho. i. c. v. ver. suor xii. q. ij. si quid oīno. la. negauit operibus ꝛ si nō uerbis. xi. q. iij. existimant. q̄ ꝓximū nō diligit. i. oīdit se nō hre uel oī dit se hre operibus ꝛ nō uerbis. h. deterior. s. de pe. di. i. his potestatis. ꝛ dic. i. ostendit se esse deteriorem quia infidelis nondum ueritatē nouit uel promisit fm hu. iure. ṽ. ordinari prohibetur. ad tit. i. qui in re. Hec est alia causa ꝓhibitionis familiarior q̄ꝫ de extranea. hu. quomodo. ar. i. xxiij. q. v. si apud. hu. Unde hiero. ny. ṽ. polluit si bene instruxit eos. filiorum idem de alijs. principi. i. prelato io. i. epo ul sacerdoti. sic. xxxv. di. ecclesie. sic exponit. xvii. q. iii. diffiniuit. in fi. d̄ con. di. i. corpora. reseruat ad titum. i. c. ii. ꝛ ubi dicit argue cum dei imperio. ꝛ ysa. xxv. q̄ tunc nō debet hoc esse. §. credo tamen esse ẏba gratiani. i. talem libertatē. s. reprehendēdi habebit si non erit q̄ sibi imputet qđ tunc est si nihil omisit de cōtingentib⁹ tunc enim libere potest p̄dicare fm h. Sed fm ber. bri. ħ est. §. ꝛ sic cōtinuatur ad preceden. dictū est. s. §. necesse. q̄ ordinandus sue domui bene debet esse prepositus. ħ respondet q̄ tam ħ tunc fiet. si non erit ꝛc̄. ¶ Secūdum io. ħ incipit. iiij. pars huius di. in qua ꝓbatur q̄ non imputatur patri peccatum filior. nec prelato peccatuꝫ subditorum. si ꝓ cum nō stetit. ꝛ ħ probat duabus auctoritatibus cum enim sub. ut dicit dauid. h. udirigat parab. xvi. nec sint sub. ut dicit hieremias. h. in homine. parab. xvi. vie. i. bona opera hois ab homine. s. auctore sed a deo hu. corpoi. s. corporaliter castigare ꝛ flagellare. lau. potest. ii. q. i. si peccauerit xxiij. q. iiij. duo ista. corrigere. i. cor ad bonū dirigēr. nam ħ dei est. xxiij. q. iiij. sicut non est. fm hu. ꝛ in ps̄. dicit. ꝛ disciplina tua correxit me in finem. Sed contra. xlv. di. tria. in fine. xvi. q. vij. ꝛ ħ. ṽ. ne anime ꝛc̄. xii. q. ij. fraternitas. pulsare. ad monendū aperire. s. mentem hominis ut ad bonum dirigatur. mutare. s. in melius. ¶ in. i. glo. ibi. negligēs. adde ꝛ crimen negligentie adeo magnum est q̄ inducit dispositionem. lxxxi di. dictum ray. ¶ in ca. glo. ibi. non obstare. ad de presumitur tamen prima facie cōtra eum. q̄ per eum stetit donec probet contrarium. xviij. di. puenit. ray. ¶ in glo. uxor ibi domestico. adde qui dicant̄ domestici. no. iij. q. v. in summa. ¶ in glo. i. consumit. in fi. adde ad idem. xii. q. iiij. quicunq; ff. de admi. tut. l. tutor. ꝛ. C. arbi. tu. l. quicquid ¶ in gl. corrigēdi. adde melꝰ diceret corripiēdi. ꝛ. j. ibi corrigit melius diceret corripit. ut. j. e. ibi corripere quidē ꝛc̄.

Quantum pluribus exemplis ostendit nō esse mirum si in familia alicuius domus inueniāt aliqui mali. hu. disciplina. i. cohertio ꝛ correptio. hu. homo ergo peccator. de pe. di. ii. si enim. ꝛ di. iii. adhuc instant Sed hoc non sequit. extra de here. cum xps. unde dic homo. i. ad peccandum pronus. la. arrogare. i. arrogant assciri here. hu. unus. s. cham. gen. ix. c. iste uerenda patris derisit. ij. q. vii. c. sententia. aut melior. ṽ. dictum est gen. xxi. c. eice. tangit illam hystoriam in qua legit q̄ ysmael filius agar ancille ludebat cum filio libere. cūq; ludendo eum lederet. dixit sara ad abrahām. eice ancillam et filium eius. nō enim heres erit filius ancille cum filio libere. surrexit inquam abrahām mane ꝛ tollens panem ꝛ utrem aquā imposuit scapule agar tradidit ꝓ ei puerū ꝛ dimisit eam que abiens habitauit cum filio suo in solitudine. aut melior. ṽ. malachia. c. i. dilexi. i. diligendum preuidi. hu. esau. q̄ dicit esau ꝛc̄. dic. i. crimē eius xviij. q. iiij. duo ista fm la. nam ipse deus hominibus non irascitur. sed uitijs. de pe. di. i. quamobrez. ꝛ di. iij. adhuc in

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

stant. simpliciter ver. quoniã pro sicut. meliores. i. pfectiores quantum ad bonam uitam. ꝛ sic cessat contrarium. xvi. q. i. legi. ubi de hoc. defecerunt. Sciendum ẽ ꝙ non omnis defectus est pene uel culpe. sed est laudabilis ꝛ optabilis defect' cum enim profectus ꝛ defectus sunt cõtraria vt hic satis patet ꝛ inuitato nostre locutiõis modo accipit in bono ut statim premisit ꝛ defectus in malo. ut h̄ cum nihil inquit proficiatur uel deficiatur. additur p determinationem. tamen perfectus in malo ꝛ defectus in bono accipitur. ꝙ perfectus accipiatur i malo testat apostolus. ij. ad thimo. c. ii. thimotheo precipiens prophana et multiloquia de uita multum enim proficiunt ad impietatẽ ꝛc. tertio. c. pficiens in penis defect' uero a bono in malum est malus a malo autem in bonum est bonus. talis defectus sic accipitur p prophetã in psalmista. deficit i salutari tuo ꝛc. Apo. c. i. iustus iusti. i. iustus appareat per opera iustitie qd̄ fit cuz iustus intrat locũ ubi operat ꝛ plus ꝓficit q̄ ante puta monasterũ. ꝛ ita facit ad predicta. Quidam nõ habent hanc litteram. h. adhuc. i. subtrahatur ei gratia qua subtracta facilius ruit in alias sordes. ꝛ ita amplius sordescit. hu. ¶ in glo. i. diligenduz. in fi. adde fuit enim hispidus tam mẽte q̄ corpore. lvi. di. nasci. in fi. h. ¶ in glo. i. uix. ibi. pro nõ. adde. iij. q. ix. absente. quãdoq; ponit pro difficile. ff. de his qui dete. uel effu. l. ii. quandoq; idem est qd̄ impossibile. ff. pro socio. pro illo. ¶ in. e. gl. ibi biduũ. adde. v. si aduersus. ꝛ iii. q. ii. absente. fm hu.

Quod. i. quantum. nequis. i. ne aliquis. ꝛ cõponitur a ne ꝛ quis non debet diuidi in duas dictiões ut quidã corrupte scribunt. culpa. i. negligentia. si autem remansuros repete credimus. nec mouere. v. instruit dicens ad gal. c. i. placerem. i. placere uellem faciendo prout pessime eorum uoluntates exigunt. h. uel. i. si uicia nõ reprehenderẽ. la. ¶ in gl. no. hoc ibi affirmationẽ. adde fm h̄ expone. minus. i. non magis. quo ꝓ ut. alis siue non. fm hu.

Di. xlviij.

Prohibentur autem. ne hoc intelligatur tam de nouo in fide. q̄ de nouo in religione. io. de fan. Et dicitur neophit' a neos qd̄ est nouũ ꝛ phitos qd̄ est fides. Inde neophitus. i. nouus siue nouatus in fide uel nuper renatus fm hu. ut. j. de con. di. v. c. neophiti. vbi nuper baptizati sic appellant. in episcopos. i. ad thimo. iij. ad titum. i. vt qui heri. i. paruo tempore ante. gof. heri. i. paulo ante. s. modico tempore ante. h. theatro. theatrum ab expectatione dict. qz in eo populus stabat desup expectãs ludos. gof. Uel dic ꝙ theatrum est locus vnde respicit qs a theatro as. qd̄ est cõspicio cis. la. In ecclesia tanq̄ prelat' i. presideat ecclesie. hu. Incirco erat locus ubi fiebant ludi. Unde dicunt ludi circenses. xi. q. iij. cum apud. hu. potest dici in circo. i. in secularibus negotijs. fm la. ꝛ hoc est bonũ simile. qz pretor non debet audire heri seruum. hodie libertum de domino conquerentẽ. ff. de in iure. pretor. la. conseruator. i. episcopus cuius est istud officium. lxviij. di. q̄uis. causa. v. fm apostolum. i. ad titum. i. ad thimo. iij. momenta neus. v. i. qui sine interstitio ordinum factus est sacerdos in momento. s. non p̄missa examinatione uel experientia in dericatum. hu. ꝛ talis etiam ad honores mundi ꝓmoueri nõ debet. lxi. di. miramur. in fi. humilitatem qua nil splendius fulget in ceruice pontificis. c. di. contra morem. ar. lxi. di. statuimus. xxvi. q. v. quicũq; xxvi. q. vij. hoc fit. modos. i. qualitates ꝛ uarietates. hu. contemnere. i. spernere uel humiliare fm ho. Dicit h̄ la. spernere mundũ spernere nullus spernere sese. spernere se sperni. iiij. hic bona sunt. magistri. i. illi qui offerunt cecum animal dicuntur offere. j. di. pri. c. ult. ꝛ de talibus dicitur ꝙ fiunt magistri erroris. quia ꝛc. xxiij. q. vi. quod autem. ꝛ de infecta radice ꝛc. i. q. i. fertur. Sed quero vtrum hic sit licitum q̄ aliquis pro se petat licentiam docẽdi in theologia uel alia scientia. Uidetur ꝙ non. ar. viij. q. i. in scripturis. iuxta prin. ꝛ c. si ergo. ex̄ de elec. qualiter. ar. in p̄. c. in scripturis. v. ecce. Ego dico fm tho. ꝙ h̄ licitum est nullam enim petit excellentiam dignitatis. quod quidem turpe esset. i. q. vi. sicut is. ꝛ talis solam petit opportunitatem communicandi id quod habet. Unde petere huiusmodi licentiam quantum in se est ad nullam uidetur turpitudinem pertinere. quia cõmunicare alijs scientiam quam quis habet laudabile est ꝛ ad charitatem pertinens. sed illud sapi. vij. quã sine fictione didici ꝛ sine inuidia ꝯmunico. ꝛ. i. pe. iiij. dicitur vnusquisq; sicut accepit gratiam in alterutrum illam administrantes. potest tamen turpitudinem continere ratione presumptionis que esset si ille qui non esset idoneus ad docendum peteret docendi officiũ. nam probati sunt qui bene docere possunt. xxiij. q. ult. in fi. adde quod dixi. xxxvii. di. de quibusdam. in uerbo constituatur. ꝛ sicut. v. ¶ in. i. g. ibi in fide. adde. ut. j. c. i. ¶ in. c. glo. ibi in religione. adde ut. j. c. ij. ¶ in. c. glo. ibi. eis. adde ut in hoc. §. v. causa. ¶ in glo. non est in fi. adde ꝛ est ar. contra nouos magistros. ¶ in glo. hic sunt. in fi. adde usq; ibi ꝛ sicut inno. ꝛc. fm hu. ꝛ la. ¶ in gl. j. lxi. di. in fi. adde ut ex̄ de elec. officij. ꝛ. c. cũ in magistrum.

Quoniam necessitatem. i. instante necessitate. hu. ꝛ ex quecunq; alia. s. fauore persone uel pro utilitate communi. hu. contra regulã. i. ius cõmune. hu. Alij dicunt regulam. s. apostoli. naz irregularitas nomen accepit a regula quam statuit apostolus seruandam circa ordinandos ꝛ ordinatos. cuius contrarium dicitur irregulare. i. contra regulam. xxi. di. §. nunc autem ꝛ hic. vel pro ideest. hu. statim. quod non est faciendum. de con. di. iiij. iudei. ꝛ. c. ne qd̄ absit ad minus ante. xx. dies. ut d̄ con. di. iiij. ante. xx. io. de s. spirituale. i. per quod mundatur spiritus. continuo statim. i. non obseruatis interstitijs temporuz. hu. presbyterium a minoribus enim ordinibus ꝓhibiti neophiti nõ uidentur. ut lxxvii. di. quicũq; la. Unde p hoc ꝙ dicit episcopatum. ul presbyteriũ intellige omnes sacros ꝛ maiores ordines. naz a minoribus non prohibentur. ut dictum est fm h. indiget. ut fiat presbyter uel episcopus. la. euidens. i. manifestum. h. si. i. q. i. ut euidenter. dicens. i. ad thimo. c. iii. ꝛ ad titum. i. la queum. i. ruat per arrogantiaz sicut diabolus qui per superbiam laqueatus cecidit ꝛ damnatus est. hu. ut. s. §. prori. si uero. v. mortale. i. criminale. gof. ꝛ h. Et no. ꝙ est quedã differentia inter criminale ꝛ mortale. ut dixi. xxv. di. §. alias. in uerbo capitalia. ibi uideas. admiserit. dicunt quidam. ꝛ adhuc permanserit in peccato. xliij. di. §. ult. j. di. ꝓri. §. i. ubi de hoc. conuictus fac vim in uerbo quasi uelit dicere nõ est conuictus peccator. sed eius peccatum est occultum. non debet ob hoc cessare a clero. ad h̄. j. di. prori. c. i. ibi dicam in prin. quod intellige post penitentiã. prout le. ꝛ no. l. di. sacerdotes. ꝛ ex̄ de tem. ordi. quesitum. testibus. qualem esse debeant. no. ii. q. vii. in summa. cessabit a clero quia repellitur etiam prima uice. ut no. xxvii. q. i. nec aliqua i glo. no. ꝙ. Sed contra. xxv. di. c. i. ubi de hoc. ꝛ ex̄ de offi. custo. c. i. ubi de hoc. ꝛ adde ꝛ uideas quod dicaz. ii. q. vij. sicut inquit in gl. hic uidetur. si quis. v. preter. i. contra. hug. sic sumitur. xi. q. iij. his qui preest. ꝛ adde quod dicã de ista dictione preter. xiii. q. ii. ebron. ipse. q. d. non solum ordinatus sed etiam ordinator. sic. lxxxi. di. tantis. ꝛ ita uidetur potius loqui de ordinando q̄ de ordinato. fm hu. alibi dicitur ꝙ dissoluens iura ecclesie mereatur penam increpationis. vii. q. i. si quis p̄ sbyter. in fi. precipitabitur. sic. iiij. di. §. ulti. xxiij. q. viij. quicunq;. ¶ in glo. i. ante ibi. baptismum. adde sub. ꝛ sic ordinatus eo ipso debet deponi. l. di. ex penitentibus. lxxxi. di. quicunq;. ¶ in glo. i. non ordi. ibi. degradatur. adde non tamen hoc est uerum de quolibet crimine. quia non omne

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

D

crimen inducit depositionē. ar. ij. q. i. in primis. secundū h. de hoc no. lxxxi. di. c. i. Dicat hu. q; si loquat hoc. c. de non ordinando generaliter uerus est. s. q; pro quolibet crimine cō misso post baptismum repellit a promotione. xxv. di. primū i. q. vii. c. ii. t tunc dic cessabit. i. repelletur. i. nō promouebit ad dcrum in quolibet ordine. lxxxi. di. apostolus. fm hu. t hoc est qđ dicit io. s. proxi. C in. ea glo. ibi. t sic. adde fm istos de quibus. s. proxi. dicat. C in. c. glo. ibi. depositionē adde ar. xxiij. q. iij. cccc. ex de offi. custo. c. i. lxxxi. di. maximianus. C Neophiti. v.

Sicut ordinate. v. i. distincte apte. fm papi. ordines Ordo dicit gradus uel dispositio. ordo dī cum diuersarum rerum unaquęq; ppriuz tenet locum fm papi. casum appetit. i. id unde casus sequit. h. la. per abrupta. i. deuia. i. precipitāter. scamus. v. edificari parietes cō grua similitudo. per parietes intelliguntr ordines minores i quibus modis nisi qs primo solidet longa experientia t ꝓ batione supponantur tigna maiozꝝ ordinum. sequit depositio t prostratio cunctoz. cum enim maius pondus supponitur qs ferre ualeat aut retinetur aut quod subest confringitur. xxvi. q. vii. alligant. h. Aliquando tñ paries ponit pro peccato. ut. s. di. proxi. sunt nōnulli. Aliquando ponit pro prelato. xxiij. q. i. paratus. siccentur nam eis qui non sunt in minoribus experti t exercitati non debent maiora cōmitti. lx. di. ante omnia. Preterea cum expertis habendū est consilium. i. q. i. estote. in fi. C in glo. i. ibi interstitia. adde. s. quo ad ordines susapiendos a nouit monachato. Sed ad hoc ut talis posset in abbatem assumi debet esse in regula cōpetenter instructus. ut in decr. hic allegata officij. s. spatio triuz mensium. ut ibi no. fm tho. io. gof. pbi. be. compos. t. g. cōmunem. Sed hostien. dicit q; per annum. ex de regu. statuimus. forte prima opinio uerior est. ubi est casus necessitatis uel utilitatis. ut loquit ur predicta decre. officij. in fi. Ubi etiam no. inno. t ber. com. q; clericus secularis debet ad monachatum postulari non eligi. ar. ad hoc ex de sta. mona. c. vlt. §. precipimus. Ibidem tamen no. hosti. q; quicquid dicatur siue electione siue postulatione. nedum clerici sed etiaz laici monasteria ingrediuntur. t ad dominū conuertuntur. ex de regu. per totum. Sed hoc si recte inspiciat non obstat dicto inno. t ber. comp. C in glo. i. interstitijs ibi. inferiori. adde. s. ex certa sciētia. t sic intelligat hoc. c. secus quādo ꝓpter simplicitatem. ut in. c. h allegato sollicitudo. fm la.

Di. xlix.

Hec formidandum.

scilicet subditis. hu. prouocatur. uel non exaudiendo uel penam infligendo ul' cadere permittendo. i. q. i. ipsi sacerdotes. c. vulnerato. t. i. q. vi. ego. iij. q. vii. in gratibus. viij. q. i. audacter. hu. t dic. prouocatur. s. contra eum qui mittitur. non contra eum qui mittit. i. q. i. fertur. in fi. ubi de hoc. ubi scienter mittebat indignus. t sic uidetur hic intelligere hu. io. t lau. maxime quando scienter ordinatur indignus aut presentatur ad ordines uel beneficia. his enim modis mittitur aliquis ad intercedendū apud deum ꝓ populo. glorie. i. prelationis uel dignitatis. hu. auctor. i. occasio. saltem per exemplum. h. metiat. i. q. i. non est in fi. audeat q; si fecerit peccat. xxviij. di. priusqꝫ. damnabile. als damnabit regnat. ut quis bene presit quatuor requirunt que greg. tangit. dicens pensandum est ad culmen dignitatis qualiter quisqꝫ perueniat. atqꝫ ō hoc recte perueniens qualiter uiuat t bene uiuens qualiter doceat. t recte docens infirmitatem suam quotidie quanta consideratione cognoscat. C In gl. uidetur hic ibi. ex certa. adde idem etiam tenent hic hu. t la. cuius fuit ista glo. C in ea. glo. in fi. adde. sciendum est q; sicut sacramenta que in se bona sunt. bene accipientibus pro sunt. indignis obsunt. de con. di. ij. t sancta. ita orationes sancte pro his qui boni sunt uel per priuz esse boni uolūt exaditionis effectuz sortiunt. Facte uero pro illis qui mali sunt uel emendari respuunt. uel qui non immutato corde putant per orationem indulgentiam peccatorum cōsequi. tunc sine dubio illis non prosunt. Unde dīs ad hieremiā. Et tu in quit noli pro populo isto orare qz nō exaudiaz te. de pe. di. i. predixerat. magis autem illis ꝓ quibus fiunt orationes accumulatur pernicies si per eum qui deo displicet interpellēt cum utiqz aliud bonum huiusmodi officio ualeant reputar fm gof. h adde t uideas qđ dicam. xcv. di. ecce. in glo. de oratione tē. C in glo. ar. q; quis ibi penituit. adde h nō colligitur hic. t ideo sta. contrario. c. admonere. C in. c. glo. ibi a promotione. adde qđ melendus dixit fm hu. t ber. ysp. contra la. sed ō hoc dic ut ex de tempo. ordi. c. fi. ar. xliij. di. §. ul. ar. xxxij. q. i. c. iiij. t. c. q; aūt. l. di. ferruz. c. is uero. Sed contra. s. di. proxi. c. i. t. i. q. vii. si quis omnem. super hoc uideas quod le. t no. l. di. sacerdotes. t. c. de his uero. t. c. di. in summa. C in. c. glo. ibi clericus. adde. iij. C in. c. glo. ibi bap. adde idem no. xxxii. q. i. q; autem. C in. c. glo. ibi accusari potest. adde hec solutio fuit hu. t in ea etiam residet io. de san. Sed dic q; ad penitentiā postea accusari non potest ad aliam penam canonicam uel legalē potest. ut in predicto. c. admonere. fm ber. ysp. C in ea. glo. in fi. adde de hoc no. ex de accusationibus. de his. t. ii. q. vi. habet hoc.

Nunc etenim. hoc. c. arguit per totum q; occulta peccata non impediāt a promotione. ad hoc ar. s. di. proxi. c. i. ubi dixi. nam ista in ueteri testamēto nō impediebant. nisi apparerent exterius. t ita est ar. contra. h. t ber. Sed pro eis multum facit. i. e. iuxta fi. v. ponderosus ubi de hoc quod de hodierno herinoso intelligit. Sed dic si uis dicere cum melendo q; acta penitentia de occulto promoueri potest quia non impeditur per illud sed ꝓpter illud quod ibi dicitur t premittit. s. nec ad usum boni operis ualet assurgere fm la. leui. xxi. c. maculam aliquam de sequēti' bus. ubi repente. leui. xxi. si cecus omnes tamen tales si erāt de genere aaron. licet non possent cōsecrari uel promoueri. vescebantur panibus qui offerebant in sanctuario. hu. ponderosus. i. herinosus. dicit herinosus ruptus. cui intestina in folliculos testiculoruz descendunt. t dicit a herina quod est tumor t defluxio intestinoz in mentulā fm papi. t poll. cecus. v. per cecitatez intelligitur ignorantia. i. e. c. proxi. que hominem repellit a promotione. ut. xxxvi. di. illitteratos. xxxviij. di. que ipsis. t. c. omnes. Cecitas enim est unius oculi tantum ad litteram repellit. lv. di. si euāgelica. hu. tenebris peccatorum. hinc etenim. v. regum. i. regum. c. ij. pedes. i. affectus. hu. seruabit ne labatur in peccatum. io. hu. in tenebris peccatorum conticessent a laude dei. claude. v. claudicatō dicitur infirmitas in uia domini. per claudum ergo intelligit debilis t infirmus in operibus domini. quia licet uitat ad celestia pedem fixum in terrenis extrahere non ualet. t ideo repellendus est. ut. i. c. proxi. xii. q. i. nolo ad litteraz. iste nō repellitur nisi nimiam deformitatem inducat. hu. Sed arg. contra. ff. ō redibi. actio. l. qui clauum. Sed quicquid dicatur claudus de consuetudine admittit. fm hosti. qui secutus hu. dicit q; quedam in his que in hoc. c. enumerant seruantur ad litteram. t quedam non. quod totum fm eum est arbitrarium. prout no. in summa de cor. uici. §. ult. v. quid de claudo tē. t h uideas quod le. t no. lv. di. si quis infirmitate. quis. i. aliquis. hu. fluxa. i. fluida. hinc etenim. v. ad heb. xii. c. manus ad litteram olim largas t promptas. nunc remissas. i. pigras ad elemosynam. vel manus. i. affectus charitatis qui olim feruidus ad deum t ad proximum nunc piger est t tepidus. uel etiam nullus. hu. genua. i. fortitudine. quia firmiter statur ut genibus que soluta est charitate refrigidata in operibus uel omnino destructa. erigite surfum ad

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

deum. nec ocio torpeatis. nec debilitatem hesitetis. gressus rec. faci. pe. vi. i. fidei nostre que dicitur pes. quia totum portat. utpote omniū bonoꝝ fundamētum. hinc ergo facite rectos gressus. ut. s. fides nostra recte incedat credendo. ⁊ qđ credit confitendo. ⁊ si opus fuerit patiendo. erret. qz uera fides. claudicans. i. uacillans. ut qui timore passionis titubat vel dic gressus sunt opera. pedes intētio. ⁊ tunc sic. facite rectos gressus pedi. ve. ⁊ est ypalage. i. rectos pedes gressibus nostris. i. habere rectam intentionē in operibus. claudicās. in bonis operibus. erret a uia recte intentionis. saneꝫ si erranit bona intentione errando. h. paruo aūt naso. v. p nasum odores ⁊ fetores discernunt. ⁊ ideo per nasum discretio intelligitur. per parū nasum modica uel nulla intelligit discretō per grandem uel totum intelligit immoderata discretio. cū quis vult plus sapere q̄ oportuit sapere. ⁊ ita ex nimia subtilitate fallitur ⁊ errat ⁊ efficit hereticus. h̄ potius dici debet indiscretio q̄ discretō. cum in tali facto discurrat heresim. ut fecerunt quidā philosophi. quicunq; talem uel talē nasum habet repellitur ad litteram. N̄ō credo ꝓpter talem nasum aliquem repelli nisi nimiā inducat deformitatem. Unde. v. cāticoꝝ. vii. c. nasus ad litteram in libano monte erat turris altissima de qua hostes illius regionis ꝓspiciebant ⁊ sibi cauebant ab inimicis uidentes eos de longe uenientes. Libanꝰ interpretatur candidatio. h̄ est ecclesia candore uirtutuꝫ candidata. in qua discretus p̄dicator quasi de turre discretionis debet ecclesie prouidere. hu. ex causis singulis. i. ꝓ causis singulis. i. peccatis. nam sm uarietatē personaruꝫ ⁊ delictoꝝ uaria sunt habenda genera medicinarum. i. penarum. ar. xxix. di. necesse. xii. q. ii. fraternitas. xiiij. q. vi. si res. l. di. ut constitueretur. xlv. di. licet. hu. la. temptamenta. i. medicamēta. hu. prodeant. i. contingant. h. alias enim ad ueritatē non peruenitur. xxix. di. sciendum. xxiij. q. viij. occidit. sed sunt. v. hoc quoq; leui. xxi. grandi. dic q̄ per nasum grandem intelligit subtilis. sicut scholares fatui uolunt inuenire nouitates siue subtilitates. per nasum totum intelligit stultus sm io. de sā. ⁊ hic tanguntur duo membra. facto. v. per hunc oīno in uia domini defectus intelligitur. vnde differt a claudo. qz ille saltem imperfecte uiam domini gradit. iste. s. fractum pedeꝫ habens nullo modo. Ad litteram si caret pede uel manu repelitur. si uero alterum vel utrunq; habet uiciatum non. nisi deformitatem inducat nimiā. Idem dico de gibboso ⁊ quolibet sequente. s. q̄ ad litteram non repellitur. nisi tale uicium nimiam inducat deformitatē in pedibus tamen si fractio nō est uel claudicatio. Sed ibi est alia deformitas forte plures digiti q̄ deberent. uel retro digiti ⁊ ante talo uel hmōi nō repellit. si ueste uel sub talaribus tale uicium honeste possit tegi. h. exsors. i. sine sorte. hic. s. uiam domini. i. opera domini. non teneat saltem cum infirmitate. ut. i. sic claudus facit licet nō perfecte cum alterum pedem habeat in terrenis. xii. q. i. nolo. ⁊. ī. c. proxi. alias est hic. s. fractū pedem habēs non teneat. salutem. i. opera salutaria. bona cum infirmitate ut. i. sic gibbus facit quia omnino nō est expers bonoꝝ operum. hu. vt. i. sicut. als hic. s. habens fractum pedeꝫ ⁊ tunc sequitur in littera salutem. i. opera salutaria. sm io. de san. gibbus. v. i. gibbosus prosumpto ponit nomen proprietatis uel rei. per gibbum intelligitur terrena sollicitudo immoderata que hominē repellit a promotione. hu. eorum. v. quorum. v. i. lu. viij. c. lippus. v. per lippitudinem intelligitur naturalis ingenii depressio. ⁊ ebetatio per carnalia opera. ille qui sic lippus est ex toto remouet a promotione ad litteram tale uicium non repellitur nisi nimiam inducat deformitatē. hu. eo. als hic. quoꝝ oculorum acies. hu. infusione humoris defluenti. hu. atteritur etiam pupille. non solum palpebre grosse uiciātur. ⁊ sm hoc pupille ē nominatiuus pluralis. alia littera habet uiciat singulare. ⁊ sm hoc est genitiuus singularis. ⁊ tūc sic quorum pupille acieſq; infusione ⁊c. etiam uiciatur. q. di. non solum palpebre grossescunt. Sed acies uiciat. h. ⁊ sunt v. an bene. v. apocalipſ. iij. c. albuginem. v. hic est alba macula. i. pupilla oculi. per hanc intelligitur arrogantia. qui ergo arroganter sibi attribuit bonum qđ non habet ualde habito superbit tanq; criminosus repellit ad litteram hoc uicium non repellit nisi nimiam inducat deformitatem. qđ considerare est in arbitrio prelati. ut ex̄ de coꝛ. uicia. cum de tua. hu. sed ibi suffraganeoꝝ consilium requiri mandatur. ⁊ quod sibi uisum fuerit exequatur metropolitanus. Ubi etiam no. vin. ⁊ ber. q̄ illi suffraganei delegati censentur. ar. l. di. studeat. sine quorum ꝓsilio super macula nil disponere debet als non ualet. ex̄ de elec. cum in ueteri. Sed hosti. hoc non approbat. q̄uis enim cōsilium archiepiscopum instruat ⁊ ipso ırrequisito nil expedire debet. non tamē necesse habet archiepiscopus ipsum sequi. ut notari cōsueuit in p̄. c. cū in ueteri ⁊ in. c. preallegato studeat. fatetur q̄ ipsi adūcti iudices sunt quia nullo casu de quo loquitur certus numerus episcoporum requiritur. ut ibi ꝓbatur. xv. q. vii. felix. ⁊. c. se. sm hosti. ⁊ sic sm hanc sententiam hu. ⁊ hosti. debet exponi littera illius decre. ubi dicit sibi. i. ipsi archiepiscopo. quod etiā innuit ubi gof. Alij exponunt sibi. i. eis suffraganeis. Tu dicas q̄ cum apostolicus in dicta decre. mandet ꝓcedi cum consilio suffraganeoꝝ si absq; consilio procedat non ualebit. ut in p̄ dicta decre. cum in ueteri. si tamen requisito episcopoꝝ consilio licet ipsorum cōsilium non sequantur bene ualet. ex̄ de arbi. cum olim. ⁊ de regul. licet. Sed secus dici posset si diceretur in mandato de consilio suffraganeoꝝ ⁊c. videtur enim papa tunc artare metropolitanum uel alium cui scribit ut sequatur conditiones ⁊ industriam persone siue personaꝝ. ex̄ de offi. deleg. quoniam sedes. nam uidet magis notare quādo dicitur de consilio q̄ cum cōsilio. Amplius enim est ex uobis q̄ in uobis uel uobiscum. ut isti. ui bo. rap. §. sane. de pe. di. iiij. si ex bono. Et aliud dicerem si preponeretur negatio. ut non facies sine consilio eius. extra de offi. deleg. uenerabili. sm vin. qui ita sentit. ex̄ de consti. ex parte. ⁊ ibi no. innocen. ber. com. sm h̄ ergo plus placet sententia illa que habet sibi. hoc ē metropolitano. peccatorem. nigredo enim peccatum signat. hu. tribuit cum non habeat. xlv. di. uera. vel si habet inde supbit uel tribuit sibi. i. q̄ habeat a se ⁊ nō a deo ⁊ se laudat. non deo largitori gratias agit. xxi. q. i. reuertimini. hu. ⁊ eo. i. non ideo. uel. i. intantum. sm hu. quo. i. quia. vel. i. inquantuꝫ. sicut. v. ad romanos. i. c. iugem. v. scabiem. scabies dicit luxuria. qui ergo scabiosus. i. luxuriosus esse deprehenditur a promotione repellit. hoc uicium ⁊ sequens ad litteram non repellit nisi nimiam inducat deformitatem. uel sit leprosus sm hu. petulantia. i. concupiscentia. pe. in cōtagione. v. facile potest reprimi. xxxii. q. ii. sicuti. hu. actioni. exteriori. hu. quasi. v. abstergere. i. remouere. ne permitterent in se cum oriri. hu. ad corinth. x. c. temptatio. i. peccati delectatio. hu. humani. i. de illis sine quibus uita ista nō agitur. scilicet de uenialibus. de pe. di. ii. ex contrario. c. inter hec. in tentationem. i. primum motum etiam ad mortale peccatum hu. operatione. ut transeat ad consensum ⁊ operationeꝫ. hu. impetigine. v. impetigo est sicca scabies ꝓueniens cum asperitate ⁊ ariditate. hanc quidam medici dicūt esse uolaticam. per hanc designatur auaritia. hu. compescitur. xxiij. q. iij. resecande. ⁊. c. ecce. h. occupati hominis. h. tedio. i. dolore ⁊ indignatione. hu. capti hominis a se. hu. Ait. i. ad thimo. v. c. radix. xlvii. di. bonorum. ponderosus. v. per immundā cogitationem. ⁊ pondus dicitur turpis ⁊ immunda cogitatio. qua quis grauatur. ⁊ si turpia exterius non exerceat tamen repellitur. ad litteram ponderosus dicitur herinosus. qui ⁊ si turpi uoluntate inquinetur exteriori. tamē actu uacuus reperitur. ⁊ iste repellitur qui non adimplet precepta. quia nō operatur bonum sm hu. ⁊ cum iste repellatur a promotione patet q̄ lex punit peccatum uoluntatis qđ est tantum mente

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

conceptum. ꝛ sic ex hoc ꝓbaꝫ ꝙ hereticus quantumcũq; occultus est excõmunicatus ,put no. de. pe. di. i. cogitationis ꝛ. xxiii. q. i. in. gl. i. ꝛ. ii. uitũ. v. põderosus. v. i additis uide ꝙ dixi. s̃. c. c. in prin. quisquis. v. quia non est hic. §. sed adhuc sunt uerba gratiani ostendentis de quibus. s̃. dixi. ꝛ de quibus decetero tractaturus sit in suo opere. h. sed ber. bri. ponit hic. §. ¶ in glo. ex hoc uideꝫ ibi. ,mouendũ. adde ꝫ hodie determinaꝫ ex̃ de temp. or. c. ult. ¶ in. e. glo. ibi. ad ecclesiam. adde ad hoc. ij. q. i. nouen. ꝛ. q. v. consuluisti. ex̃. de sumo. sicut. in fi. ꝛ. c. tua. in fi.

Sacerdotes. in malachia reprehẽdunt illi sacerdotes qui panem offerunt pollutum animal cecũ uel claudum uel languidũ quem locum exponẽs hic primo ostendit qui offerunt panem pollutũ. secundo qui animal cecum uel claudum ul languidũ. hu. se panem. Unde dominus fetorem eorum ꝛc̃. i. q. i. odit. immo uidetur ꝙ simpliciter polluit. i. q. i. sic populus. sed illud de sacramẽtis hereticorum quia inania sunt ꝛ falsa. i. q. i. si quis inquit. secundũ io. de san. ꝛ ꝫ adde ꝛ uideas. i. q. i. multi. iuxta fi. ibi dicam de hoc in ꝟbo polluimus. indigne cum peccatis. pe. dato munere. i. per simoniam. panez iusticie. polluit. i. polluitus offert panem ꝓ populo indignis secreta fidei nostre reuelando. xliij. di. in mandatis. docendo ea que ab auditoribus intelligi nõ ualent. xliij. di. §. pariter. io de f. potentum. non est malum honorare potentẽ. sed id quod sequitur est malum. s. despicere pauperẽ. Unde ex duobus efficit unum malum ꝛ modicũ fermenti. ꝛc̃. ar. xix. di. si ad sacras. la. si oferatis. v. verba malachie. hu. superius in uerbis prophete. hu. cecum. v. indoctũ. lxxviij. di. quid est. la. ꝛ hoc est maluz xlvij. di. §. i. in fi. locum docti. i. in dignitatẽ. pe. magistrum. xlvij. di. §. i. in fi. claudum. v. locat. s. in dignitatẽ. io. ꝛ in loco regininis statuit fm hu. inferri. i. dici uel opponi. ¶ Ordo probat. i. laudat. hu. dicens illum. i. alium. i. tardum ꝛ pigrum. redarguendũ negligentie. i. qui est redarguendus negligentie ꝛ pigritie. esse patientem. i. planum ꝛ quietum. hu. pacientem sub. esse. dare. i. offerre. hu. ¶ in. i. glo. ibi saluator. adde ad fi. de con. di. iiij. queris. ¶ in. e. glo. ꝙ quidem adde in fi. ¶ in. e. glo. in fi. adde. v. verũtamen. ¶ in glo. ſ. xi. q. i. in fi. adde utputa non adiuuando ipsum pauperẽ cũ ab eo nihil speret. in pre. c. pauper. uel non audiendo eum. ut ibi. uel non respiciendo eum in necessitate cuz respiciat diuitem ac potentem. Sed si de meliori subueniat potenti ꝛ dõ ultiori subueniat pauperi de bis que ipsius uel illius persone magis congruunt non intelligit tunc despici pauper sed potius honorari suo ordine ꝛ modo. quo casu intelligit illud quod uidetur contrariũ. xli. di. non coganꝫ. hu. ¶ in gl. di. cum ibi. helia. adde dicas darius. ꝙ helias populo israbelitico qui deum ꝛ baal colebat dixit. usq; quo claudicatis. q. di. si dñs meus est deus sequimini eum. si autem baal sequimini eum. ꝛ dixit helias uniuerso populo. postq; fugerat a facie achab ,ppter siccitatem. Et dicas ꝙ claudicare dicatur ille qui celestibus ꝛ terrenis simul inuigilat. fm hu. ita etiam claudicant qui de uno peccato agunt penitentiaz de alio nõ de pe. di. iij. sunt plures. la. ¶ in. e. gl. ibi. duob⁹. adde ad ꝫ xxi. q. i. c. i

Di. l.

Ex premissis. s̃. ꝙ criminosi ñ possunt ordinari. Sed qs dubitare posset utrum tales acta penitentia possent in suis ordinibus remanere. uel ad superiores ascendere ideo subdit. l. di. in qua ꝫ nobis datur doctrina. Et diuiditur hec di. in. vii. partes. in prima quarum dicit ꝙ lapsi non possunt reparari. ꝛ ꝫ probat per. xij. auctes fm io. de san. Et no. banc di. in qua agit de reparatione lapsoꝝ non sine causa ꝛ misterio quinquagesimum obtinere locum. numerus enim iste est remissionis ꝛ restitutionis fm legem mosaicam. erat enim olim annus iubileus quinquagesimus in quo ꝛ serui ꝛ debitores liberantur ꝛ ueteribus dñis oia iura ex integro restituebant. fm h. de isto iubileo habet de pe. di. i. §. nõ facit. fm la. q ita sentit qõ ꝫ premittit per h. De isto anno etiã dixi. s̃. vij. di. §. i. ibi uideas. Et ꝫ incipit. iiij. pars tractat⁹ di. ꝛ durat usq; ad. lx. di. qõ dic ut dixi. s̃. in prin. decr. in rub. nunc aũt. v. post pactam pniam. hoc expedit ex̃ de tẽp. or. quesitũ. ꝛ de accusa. inquisitionis. in prin. multoꝝ. v. ¶ in. i. glo. ibi. in heresim. adde. s. in. §. dlapsis. la. ¶ in. e. gl. ibi notande. adde. s. ius cõe continentes. la. ¶ in. e. gl. ibi. oẽm. adde. ꝛ. j. c. di. illud. ꝛ. xlvij. di. qm̃. fm la. ¶ in. e. gl. ibi. dispensatio. adde sub. fm h. ¶ in. e. gl. ibi. ,motũ. adde mortaliꝫ peccat qui post baptismũ peccauit si se ,mouere permittit. ul si in iam fusce pto remanet quantũq; egerit pniam. nisi cũ eo fuerit dispensatum. isti intelligunt regulas ,put sonant. la. ¶ in. e. gl. ibi §. post mortẽ. adde. alis amissionẽ. la. ¶ in. e. g. ibi. §. ult. ad de ꝛ in ea intelligunt magna de quibus tm̃ in iure expressũ est ut repellere uel deicere debeant. la. ¶ in. e. gl. ibi. de manifestis. adde manifesta aũt dicimus siue que manifesteꝫ agũtur. siue que postq̃ facta fuerint publicanꝫ. io. de fã. ¶ in. e. gl. ibi. ꝛ. c. pre. adde ꝛ. s̃. xlviij. di. qm̃. la. ¶ in. e. glo. ibi peccata. adde sicut est homicidiũ sponte cõmissum. incestus. ꝛ his similia. io. de f. ¶ in. e. gl. ibi. at si. adde. ubi de ꝫ. ¶ in e. gl. ibi. de maioribus. adde ut in homicidio. ꝛ ita loquit ꝫ c. miror. ¶ in. e. gl. ibi. erga. adde ut in simonia. ꝛ ita loquit hoc. c. qõ dic ut no. ex̃. dõ renuncia. post trãslationẽ. ¶ in. e. glo. ibi. quosdã. adde ut. la. ¶ in. e. gl. ibi. §. in fi. adde ꝛ. j. c. si quis presbr. ibi etiam uideas. ¶ in. e. gl. ibi cõtrariũ. ad de ad ꝫ facit expresse. xxviij. di. c. nulli. ¶ in. e. g. ibi. maritꝰ. adde ex̃ dõ transl. epi. c. ij. v. qui ꝙ decessione ꝛc̃. fm la. ¶ in e. gl. ibi. ioannis. adde que statim. s̃. ponit. v. ꝛ hec opinio. ¶ in. e. gl. in fi. adde dicas. ꝙ in adulterio ꝛ in minoribꝰ crimibus potest epõs dispensaꝛ. nisi esset inhibitũ expresse. ut in pre. decr. at si. In maioribus autẽ non. nisi ubi inuenit ꝫ sibi pmissum. ut ex̃. de cle. coniu. sane. ij. ubi ita sentit tam ꝛ gof. ꝛ no. in sum. e. ti. §. sed queritꝫ. ꝛ etiã no. gof. in pre. decr. at si. ꝛ idem hosti. dicens ꝙ fm istam breuẽ interlineaturam plana est hec materia. nec aliquã recipit calũniam. de ꝫ etiaz no. j. c. miror ꝛ. xxvii. q. i. vginem. ibi dicã. ꝛ ex̃ de temp. or. dilectus. ꝛ. i. q. vii. §. pro tempore. ibi uideas. Si de hac materia uis plenã habere noticiam. uideas in spec. de offi. leg. §. nunc de episcoporꝫ dispensatione. v. in his ergo casibus. ꝛ. v. uerum ut tanta.

In lapsis. s. in peccatum fornicatiõis ꝛ adulterij ordine iudiciario cõprobati. ex̃ de temp. or. quesitũ. ber. concedit passim. nam in casu qñq; concedit. lxxxij. di. presbyter. ꝛ. xxxiij. q. ii. ꝫ ipsum. h. ꝛ ipsam primã expositionez ,pbat ꝟbũ uigor ꝛc̃. Uigor ꝓma rõ. v. frangit qõ esse nõ debet. j. c. c. absit. fm hu. dum. ij. ratio. reuersionis. i. restituti onis. ber. desideria quis. sic. xi. q. iij. paup. ber. studete. i. cauete. lapsos. in notorio crimine. uel alis ordine iudiciario approbato. ber. reuocare. i. depositũ restituer̃ ꝛ dicit h. ꝙ istud uerbum reuocare possunt determinare dictiones in sacro ordine ꝛc̃. possunt etiam determinare dictionez precedentẽ ibi lapsos ꝛc̃. ꝛ utrunq; bene determinaꝫ fm cum sicut hoc uerbum determinare melius diceret in sacrũ ordinẽ. h. ne huius modi. iij. ratio statuta. i. firmata. hu. dilatata. i. sub quadã dilatione tẽporis data. hu. vindicta. s. perpetue remotionis ab ordine ꝛ officio. hu. ¶ in glo. ꝑpetuo ibi. ut hic. adde nam uerbũ statuere rem pfectam signat. de pe. di. i. §. hoc aũt. fm la. ff. ꝙ quisq; urꝫ. l. i. ¶ in. e. g. ibi. oportet. adde. ij. ¶ in. e. gl. ibi ex litteris. adde ubi satis de hoc. Sed si iudex interdixit alicui exercere artẽ suam ꝛ non apposuit tẽpus. intelligitur de tempore sue potestarie siue iudicatus. Unde potest postea exercere artem suam. ff. de postulã. l. puto. §. si quis.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Sed contra.ff.de offi.prefec.ur.l.i.in fi. Io.ibi sententian do.in alijs interloquēdo.ut ibi no. ꝛ hec est ueritas fm hu. sed dñs azo dixit ꝙ simplicit quis ꝓhibens in perpetuum prohibuisse uidet.ff.de uer.oblu.l.ꝛ ideo.cuz.§.ult. De hac materia no.satis plene.C.de postu.l.i.in glo.ult.ibi uideas ꝛ no.in spec.de legato.§.supest uidē.v.sed nunquid potest aliquid ex aliqua causa ꝛc.ibi uidē poteris.dicā de h.lxuj. di.salonitane.sup glo.ꝛ ex hoc uidē iuxta fi.ꝛc.

QUi semel.no.pro hu.suam.C.de epi.audi.l.üj.in fi.xv.q.fi.hi qui.la.lapsum.s.carnis.fm hu.sic su mitur per totā di.fm la.iam de.q.d. deponetur. ꝛ semper depositus remanebit.hu. gradum.plures sunt sacer dotij gradus.ut epi ꝛ archiepi. ꝛ sic de alijs. fm la.C in.i. glo.in fi.adde idem la. Uel dic ꝙ oia cōtraria que huic.c. possu nt assignari.intelliguntur de dispensatione uel de crimi ne mediocri. ꝛ de quo quis uere penitet. ꝛ qđ innotuit ipsa operatione uel spontanea cōfessione. Uel potest dici ꝙ hoc c. ꝛ pcedens dicunt ꝙ tales nō pnt reparari a suis deposito ribus.imo a nullis nisi a papa.exquo sunt depositi.fm hu.

DResbyterum.hoc.c. intelligit in eo casu cum seq. uel in simonia.i.q.i.erga. uel cum precedēti.la.sa cro sacerdotali.hug.ꝛ ber.post lapsum in crimine notorio pn.pmanere. Si adhuc ille nō ē remot.b.miti.s. ut nomē sacerdotij retineat sine officio.b.ul in minoribꝰ ordi nibꝰ maneat.fm bar hu.reuocare si ē remot.b.facili.i.spōte C in.i.gl.inferiori.adde.s.in diaconatu uel subdiaconatu. habebit tamen nomen sacerdotis.sed nō officiū.fm hu.ho die teneas qđ habet ex de tem.or.quesitum. C in.e.gl.ibi. in superiori.adde.i.sacerdotio.fm hu. C in glo.ar.qđ ibi presentium.adde ꝛ.üj.q.i.in pmis.ex de elec.innotuit. C in e.gl.ibi.c.ult.adde ar.ex de simo.de hoc.ubi de hoc.

Iror sic respondet papa.ex de appel. qua fronte. ber.homicidiū xpiani ul paganu.hu.ꝛ ber. hic ui deas qđ dicā.li.di.in prin.in addi. pro ista sentē tia.ineptius.i.stultius.ber.preberemus sub.qđ quidez face re possemus si uellemus.ut no.v.q.vi.quia. ꝛ dicam.xxüj. q.viij.occidit.vel pro etiā.hu.quantūcunqz quia licet pecca tum absorbeat.in pristinū statum nō reformat. de pe. di.vi. qui vult.i.q.vii.si quis oēm.adde.xv.q.v.presbyter.in pn. vbi de hoc.non enim est modus tollende irregularitatis.ut ibi.quantumcūqz ergo pnia etiam si tanta sicut latronis.qđ statim etiam uolaret ad patriā siue gloriā. tantam habet cor dis contritionē.non tamē sufficit ad tollendā oēm penaz tē poralem qđ est mirū. la.ꝛ idem sentit hic hu. sacerdotio pri uatus si etiā in modū inquisitionis cōstet de homicidio. pu nitur homicida sicut si esset accusatus ꝛ convictus. ex d do. ꝛ contu.veritatis.ꝛ de accu.inquisitionis ubi no.gof.ꝙ hoc est uerum preter penaz exauctorationis.de qua habet.xi.q. üj.eps.ꝛ est ratio fm eum sceleris ūmanitas.ꝛ idē fm eum si constaret p denunciationē.ꝛ adde qđ dicam.ij.q.i.si pecca uerit. C in glo.i.in fi.adde de pe.di.üj.sunt plures.in fi.la. C in glo.hic habes ibi.dispensare.adde.s.in ordine.sed in beneficio sic.ex d deri.pu.in du.henricus.ī.e.presbros.ꝛ.c. studeat. Dici pōt ꝙ hoc.c.miror loquit in homicida notorio siue manifesto ꝛ uoluntario.de hoc le.ꝛ no.ī.e.de his ue ro.etiam ibi dicā. C in.e.glo.ibi.fm quosdā.adde ut hu.ꝛ ber.ysi. C in.e.g.ibi excōmunicatus.adde.s.maiori excoica tione.ex de deri.ex.mi.clerici. C in.e.g.ibi quāto.adde nō contradicit.qr ibi eps dispensauit auctoritate pape. C in.e. gl.ibi.C.de procu.adde ex de tem.or.dilectus. ꝛ ex li.vi.de sup.negl.prela.romana.de hoc no.s.e.in sum. C in.e.glo. ibi.nō potest.adde qđ dic ut no.i.q.vij.exigūt.in sum. gof.

de postu.§.restat igitur.

CLericum occiderit sponte.ber. discreti. discreta de bet esse uita ꝛ conuersatio clericoꝝ a laicali conuer satiōe.ij.q.vij.laicos.ꝛ.üj.di.statuimus.ꝛ.c.decniqz.sedulo. in propria persona.ī.xvi.q.iij.c. porro. xxüj.q.viij. clerici.ꝛ c.quicunqz.ꝛ.c.reprehensibile.ꝛ.c.cōuenior.hu. ad effusio nem.i.per quam militiam.ber.sic.i.aliquādo hoc contingit C in.i.glo.in pn.adde idem dicit hu. C in gl.ar. quod in fi.adde ꝛ facit quod no.ī.e.quantum.in glo.hic patet ibi di cam. Sed ber.contra.loquitur in matrimonio. in quo licet quis sua culpa cadat in metum non nocet ut no.ex ꝙ metus cau.c.abbas.

DE his scito.v.licentiā.quasi hoc ipso uidetur si ad eundem uel maiorem ordinem recipietur. ar.ō.e. c.i.xxüj.q.iij.est iniusta.hu.quodlibet.xv.q.i.ne bis.verus v.soluit.paganum.ar.minus peccatuz est interficere paganū qz christianum. Ar.contra.xxüj.q.iij.si habes.iuxta fi.vbi de hoc. consuluisti.preceptiue ponitur. ꝛ hoc denotant vba que sequuntur.indebite ꝛ damnabiliter. fm hu. famulari.i. deseruire.sic ex de tempo.or.ad aures. C in.i.gl.ibi tolera tur.adde.s.de misericordia. ut no.ex de homi.sicut. ubi ple ne de hoc. C in.e.glo.ibi.dispensationem.adde idem no.ī. e.de bis.iij. C in.e.gl. ibi ex dispensatione.adde uel dic ꝙ ibi fuit casus fortuitus.ut no.ī.e. de bis clericis. in glo.i.in fi. C in.e.glo.ibi.in questionibus. adde questio incipit ali quis repellendo uiolentiam. ꝛ ibi dicit ꝙ talis potest ꝓmo ueri. C in.e.glo.ibi sepe.adde ꝛ.c.hi qui.ꝛ.c.si duo.nisi for te graue scandalum inde oriatur. quia tunc indicitur ei pur gatio.ex eo.ex litteris.i.ꝛ no.ex.de homi.cum dilectus filꝰ. in glo.qui tamen ꝛc.que fuit glo.vin. C in.e.glo.ibi. mini strare.adde ad hoc facit qđ le.ꝛ no. xv.q.i.§. ut itaqz.iuxta fi.v.si autem.ibi uideas. C in.e.glo.ibi.in simonia.adde.s. in ordine.prout no.i.q.i.reperitur. Uel in beneficio simo niace susceptо fm quosdam. Sed littera precedens ibi post pniam hunc casum excludit. C in.e.gl.in fi. adde circa hāc materiam sic vin.distinguebat.dicens ꝙ homicidiuz aut cō mittitur ab ordinato.aut ab ordinando. Si ab ordinando quocūqz modo nunqz pōt ꝓmoueri.xv.q.i.c.ult. Si ab or dinato.aut uoluntate.aut coacte.aut casualit. Si ex uolūta te ꝛ ē manifestum deponit.s.e.minor. Si occultū.acta peni tentia remanebit.ut in isto.c.de bis. Et no.ꝙ in uoluntario homicidio est dispensatō minor.ut tolleret in minoribus or dinibus.ut ex de homici.continebatur. Est ꝛ maior ut tolle ret in suis ordinibꝰ.ī.e.clerico. Et ē maxima ut ꝓmoueat.ut ex de homi.latoz. Si vo necessitate ieuitabili.fm h nō depo nit.licet quidā dicunt ꝛnū.ex.e.ti.dilect. Si euitabili.aut ē occultū.aut manifestū. Si occultuz aut quia nescit uel scitur. Si scitur a paucis nec est scandalū.acta penitentia potest ce lebrare. ꝛ hoc est quod dicit hoc.c.multum sibi consulit ꝛc. Si uero ē manifestuz deponit. Si uero casualit ꝛ culpa pre cessit casum.tenet.ar.ex de homi.significasti.ꝛ.c.ad audien tiam.ꝛ.c.continebat.nisi dispensetur cum eo.ut ex.e.ti.latoz Uel nisi sit occultū. tunc enī acta penitentia remanebit in or dinibus. Si uero culpa nō precessit casum.non imputat.ex eo.ti.cum dilectus.ubi de hoc. Et no.si interuenit culpa oc casoris imputat.ex eo.ti.continebat. Si occasi secus est.ut.e. ti.latoz.ꝛ ita soluit cōtrarietas illaz decre. uno mō fm vin.q ita no.eo.ti.ex litteris. ꝛ adde ꝛ uideas qđ dicam.ī.e.di.de bis.in gl.exequi.offi.ꝛc. In eo qđ dictū est in necessitate in euitabili.videtur concordare gof. dicit enim ꝙ tunc nullum est peccatum. nec contrahit aliqua irregularitas quo ad or dines iam receptos.ut ex e.ti.interfeciſti. Ad superiores au tem nō promouetur eo ꝙ uoluntarie occidit.xv.q.i.merito. ꝛ lex promotionis in facto consistit. eadem causa ꝛ.q.c.vlt. Si autem casu cōmittitur.tunc si dabat operam rei licite nul lum est peccatum.nulla contrahit irregularitas siue in susce ptis siue in suscipiendis.ut in prec.c.latoz. ꝛ eo.ti.dilectus.ꝛ c.ioannes.ꝛ.c.ult.ꝛ.c.significasti. Et putat ipse gof.contrari um eius quod dixit vin.de promouendo. ꝛ predictā decre. latoz intelligit de iure cōmuni ꝓhibito. prout hoc totū ipse

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

gof. notauit ibi. quod forte uerius est. C in glo. incaute. ad de ad hoc facit tex. ibi. per penitentiam emendati. z ibi dam nabiliter. C in ea. glo. in fi. adde z ex. de resti. spoli. olim. i. in fi. Sed nunquid licitum est punire occidere uolentem. di cit gof. sic. quia licitum est repellere uel propulsare iniuriam. ff. ad. l. acquil. l. scientaz. C. vñ vi. l. i. ff. de iusti. z in. l. ut vim ex de sen. exco. c. iij. §. si uero. z. c. ex tenore. ex o homi. signi ficasti. ō. i. di. ius autem naturale. sufficit enim terror armorū ff. de ui z ui ar. l. iij. §. si autem. Sed nūquid si me percutias z fugias. audeo in cōtinenti te fugientē percutere. Dicit gof. q non. quia hoc nō fieret ad propulsationez. sed ad ultionē quod sacris regulis prohibetur. xxij. q. iij. inter querelas. sed ad soluz iudicē hoc spectat. C. de iudi. nullus. z hoc ipe gof. no. ex de homi. c. iij. nam iniuriaz suarum ultores a p motione repelluntur. ut. lvi. di. seditionarios.

Si episcopus. hoc. c. de multo rigore loquit fm. h. capitale. vi. q. i. infames. in prin. testimonium dixit si tamen directo sit accusatus. uel conuictus. uel in iure confessus z damnatus per sententiam. secus si sit ei pro batum excipiendo. puta introducit testis aduersarius ut eū repellat obicit ei z probat q olim falsum testimoniuz tulerit in aliqua causa. ob hoc crimen sic probatum debet repelli a testimonio in alia causa. Nec ideo debet condemnari uel in famari. uel aliam penam sustinere. nisi quia nunc in hac cau sa repellitur a testimonio fm hu. ad hoc ex de ordi. cog. cuz dilectus. in fi. Idem dicitur si inde sit conuictus ciuiliter. fm hu. Et hic adde z uideas questionē bar. bri. que incipit ali quis testis zc. z est venerialis. z ibidez sentit tancre. z ber. Et quod dicitur q tales non sunt infames. dic uerum est infa mia legali. que generaliter nō ipso facto sed per sententiaz ir rogatur. infamis est tamen infamia canonica. vi. q. i. illi qui fm gof. quod dic ut no. in summa de iureiur. §. queritur an periurus zc. z adde quod no. j. iij. q. v. constituimus. z. v. q. vi. presbyteri. manasterio. xvi. q. vi. de lapsis. tantūmodo. i. conuersationē tantum cuz laicis habeat. q. d. non cum cleri cis fm hu. C in gl. j. v. q. vi. ibi. presbyteri. adde. ij.

Si quis uiduam. relictam. i. cognitam. q si. v. simi liter. ij. pars. homicidij. frater ray. scripsit i summa sua duo. que nisi ad iuris intellectum reducta fue rint. simplicium animos subuertere possunt. dixit enim ho micidium lingua cōmittitur tribus modis. s. precepto. consi lio. z defensione. z quodlibet istorum mortale est. Sed hoc sic intelligendum est. s. precepto iniusto. uel eius qui precipi endi auctoritatem non habet. Item consilio. s. iniusto ul' cor rupto. Item defensione. s. illegitima. alias si iusto precepto. scilicet iudicis. uel potestatis iusto psilio. assessoris legitima defensione interueniat homicidium. nullus peccatum cōmit titur. Primum probatur. xxij. q. iij. quesitum. Secunduz xxij. q. iij. illud. Tertium. xxij. q. viij. quanqz. z §. his itaqz usqz ad §. in registro. C. vnde ui. l. i. C. ad. l. cornel. de sicca. l. i. Item scripsit z aliud. s. q homicidiuz uoluntariū semper peccatum mortale est z enorme. hoc intelligendum est gene raliter esse uerum. Fallit tamen in exceptis. fm gof. quod dic ut no. in sum. de homici. iuxta prin. v. unum autem zc. facto ut miles. precepto speciali. episcopus enim cōmittendo iuris dictionem alicui. potest dicere sicut dominus dixit moysi. re os non patieris uiuere. fm la. exodi. xxij. j. xxij. q. v. §. hinc apparet. in prin. Ar. contra. ō. co. de his. §. scito. hic satis ui detur declaratū. ex li. vi. ne clerici. uel mo. episcopus. dic ut ibi. consilio ut assessor. z uide quod no. inno. ex de homici. ad audientiam. z in specu. de legato. §. iuxta. v. sed queritur quando zc. defensione. s. euitabili. z ita ponuntur hic quat tuor modi per quos quis incidit homicidium. Et forte qn tus est. si ratum quis habeat homicidium nomine suo com missum. ar. ex de simo. sicut. ff. de ui. z ui ar. l. i. §. quoties. fm io. ad idem. i. q. iij. quia prelatus. fm gof. qui ita no. ex de excessi. prela. ex litteris. z clare facit ad hoc quod no. xvij. q. iij. omnes ecclesie. ibi uideas. z ibi dicam. Et no. q irregularitas ex delicto proueniens ex accidenti est. Sed p ueniens ex uicio originis est naturalis. ad hoc insti. de iure natu. §. sed naturalia. fm gof. C in glo. iudex ibi. faciendo. adde ideo dicebat ber. q istud. c. intelligebat de illis qui nō peccauerunt. Et no. q dicit hu. q si ei constaret ō aliquo q non peccaret. promoueret eum. Sed tales respuit ppter du plicitatem. licet contra eum multum faciat. xv. q. i. c. ult. Alij fere omnes contrarium sentiunt. tum propter irregularitatē. tum etiam propter duplicitatem. fm la. de hoc dicam. j. c. de bis. iij. de boc. li. di. c. i. ibi uideas. C in glo. ergo si. ibi po test. adde hoc est contra vinc. qui dixit q propter horrorem etiam post baptismum non erat promouendus. C in. c. gl. in fi. adde questio venerialis est de qua habuisti. xxxi. di. in prin. z ibi de hoc. z. li. di. in summa. z. xxvi. di. deinde. C in glo. uidetur ergo. z ibi dixi. Tamen hosti. saluat sententiaz baz. quod dic ut no. in sum. de homi. §. qua pena. v. quid er go si infidelis. ibi uideas.

Deuenit. q omnino prohibemus. v. dic ut ex de tempo. or. c. ult. canones. j. c. proxi. qui ergo. v. sa cro. i. executione. C in. i. glo. ibi. z hoc adde. s. q canones contradicunt in hac re zc.

Hcedens. ex presbytero. i. extra presbyterium po sito fm hu. z gof. in prin. quia depositus erat. ut se quitur. z habes simulem expositionem in prin. C. in phenio. v. ex questore. id est extra questorā posito. ber. Uel dic fm lau. q presbyter nomen dignitatis est. ar. C. de aduo. di. iudi. petitionem. de hoc etiam dicam. j. eo. in addi tio. Dicas fm hu. peruenit. v. deiectus. id est degradatus. hu. z io. de san. omnipotēti. ex hac littera patet q depositus conficit dūmodo in forma ecclesie. i. q. i. §. ex his. extra de sacra. iteran. c. ij. ber. de hoc dicam. j. in additio. hec fuit opi nio. q si. v. viaticum. videtur cōtra. ij. q. v. que de causa. sed h de auctorato. ibi tantum de excōmunicato a sacerdote. quo niam minus delinquisse constat. gof. Uel dic q ibi fuit di spensatum fm ray. ala. gof. z ber. ut no. extra de cleri. ex. mi. c. i. excōmunicatione. i. sacramentorum separatione. iij. q. iiij c. ult. Uel dic q taliter celebrans bene potest ab ecclesia ab scidi. extra de cleri. ex. mi. c. i. potest etiam beneficijs spoliari eo. ti. fraternitati. sin autem. v. laicos. id est ad modum laici hu. fraternitatis. penitentiales canones in potestate sunt epi scopi. j. e. de his clericis. in fi. hu. xxvi. q. vij. tempora. la. pe terea. ij. pars. veneris locus quidam est. i. de administratiōe illius loci. lau. z hanc expositionem etiam tangit hu. cecidi se per crimen. io. sic. j. e. q ibi memento unde ceciderit. quē quidem. v. silicet abbatem. hu. siue diaconum. per penitenti am. ar. q cohertio monachi pertinet ad episcopuz. ar. xviij. q. ij. hoc tantum. z. c. si quis abbas. z. c. abbates. c. cognoui mus. hu. ō hoc ex de offi. ordi. quanto. cuius. v. inter alios scilicet nō inter primos. hu. vbi. i. postqz. uel ubi. id ē in quo monasterio. fm lau. interdum enim prodest loci mutatio. lx xxi. di. ualet. fm hu. z tunc pmum monasterium. prouidebit de expensis. xvi. q. vi. de lapsis. v. si qui uero. subdiaconi. iij. pars. laicos. id est ad moduz laici. lau. in porta. iiij. pars. or dinabis. ad declarationem huius uerbi uideas quod le. z no. vij. q. i. petisti. z ibi dicam. z. viij. q. i. licet. ibi etiam dicaz. ex de uer. signi. dilectus. z ex de offi. dele. super eo. z quod no. ibi inno. saturnium. v. scriptis. i. ut in scriptis faciat cauti onem z in ea promittat. ber. z hu. cauere. hoc fit ad cautelaz sic. i. q. vii. saluberrimum. fm hu. z ber. in quo. i. adminstra tione habita. hu. ber. siue ut nullis ei contradicat uel aduer setur. fm hu. z ber. potest etiam legi condicionaliter. i. ita de mum si nullus ei in hoc aduersetur. fm hu. C in. i. glo. ibi. ordinem. adde dicas fm hug. q ordo semel habitus amitti non potest etiam morte. ar. i. q. i. q quidam. de con. di. iij.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ostenditur. xxxij.q.vij.licite. vbicūq; ergo inuenitur q̄ depositus non habet ordinem. uel q̄ amittat ordines. sic intelligitur. i. executionem ꝛ priuilegium ordinis presbyteralis. fm bu. qđ ergo dicit. ex presbytero. dicas q̄ ex notat priuationem executionis. non quo ad ordines. ar. ff. ad legē acquil. inde neracius. ꝛ dicit lex presidem priuatum cum excedit fines sue ꝓuintie. non quin sit preses. sed propter usum. ff. de offi. presi. preses. fm la. de hoc no. ix.q.ij. episcopum. in p̄n. ꝛ ibi dicam in addit̄. v. no. xc̄. ¶ in ea. glo. ibi laicos. adde ad idem. ī. e. ut constitueretur in prin. ¶ in ea. glo. ibi dictū adde ubi de hoc. ꝛ. liiij. di. c. ij. ¶ in ea. glo. ibi in canonem adde hec opi. approbatur per vin. ꝛ ber. ex̄ de sen. excō. contingit. i. ꝛ no. ex̄ de here. ad abolendaz. §. i. in glo. i. ꝛ. ij. ꝛ ibi hec sententia approbatur per tancre. ꝛ gof. ꝺ hoc etiam no. xij.q.i. quia tua. ¶ in ea. gl. ibi. priuilegio clericali. adde ut ex̄ li. vi. de pen. degradatio. in fi. que decre. uidetur facere expresse pro hac sententia. ¶ in ea. glo. ibi conficiat. adde hec fuit opinio ray. quam etiam recitauit gof. ꝛ ber. ex̄ de cleri. ex. mi. c. ij. ibi tamen no. contra. per lau. ꝛ ala. ꝛ ber. quorum sententiam sequitur gof. ex̄ de cleri. non ordi. c. ij. dicens q̄ sicut per depositionem non tollitur caracteris priuilegiū circa immunitatem clericorum. ut in pre. c. lxxxi. di. c. dictum. sic nec caracteris potestas circa cōfectionem. ꝛ si executio ordinis sit sublata. pro hac sententia facit. xxxij. di. c. ad hoc. sed ipse gof. ꝛ io. de an. tenent sententiam ber. in sum. de cle. exco. §. fi. de hoc etiam no. ix. q. i. in summa. ¶ in glo. ergo episcopus. in fi. adde vbi de hoc. dic ut ibi ar. contra. xv. di. c. ij. in fi. ibi dixi. ibi uideas. de hoc etiam no. xxvi. q. vij. tē pora. ¶ in gl. ergo abbas. ibi potest esse. adde uerum est di spensatiue. ꝛ sic loquitur decre. tuam. ibi ex tua tē. ¶ in glo. ut sit. adde ꝛ sic erat potius ad laborem q̄ ad honorem. qđ dic ut no. ex̄ de cor. ui. exposuisti.

Postq̄. quenq̄ episcopum ut sit speciale in episcopo q̄ si depositus fuit in eadem ecclesia episcopus esse nō poterit. ar. vij. q. i. hoc nequaq̄. nisi unusquisq; fuisset primatus siue depositus. tunc enim etiam post multū temporis suo redditur episcopatui. ut. xxxv. q. ix. ueniam. ꝛ c. greg. ꝛ est hoc statutū forte in episcopalis dignitatis excellentiam. bu. idem pe. ys. in prin. nulla ratio de rigore iuris. secus in dispensatione. ī. e. ioannes. i. q. vij. c. conuenientib⁹. bu. non permittunt interim eis tamen debet dari usitator il li ecclesie. lxi. di. obitum. ꝛ. c. cathuensis. qui debet dare operam ut ibi episcopus eligatur. qđ nisi fecerit remouet ꝛ alius ibi statuitur usitator. vij. q. i. constitutum. fm pe. ys. ꝛ io. de fan. ꝛ hic adde quod le. ꝛ no. lxxv. di. quoniā fraternitas loquitur metropolitano uel primati. bu. ordinare electum. uel id est ꝓmittere eligi. Et est ar. q̄ metropolitanus non potest recusare electum. nisi sit aliquid qđ electo obiciatur. ar. xxiij di. presbyteri. bu. in prin. sed tu dic ut ex̄ de elec. cum nobis. ¶ un. i. glo. ibi. prorogetur. adde hoc. lxi. di. osius. ꝛ. c. bene nouit. ubi de hoc.

Si post. lapsum carnis manibus. i. cum mēte ꝛ conscientia polluta. i. q. i. necesse. Sed hoc. c. potius facit pro alia parte. unum enim nō prohiberi a ministerio. nisi dum manus habet luculentas. i. mentem ꝛ conscientiam pollutam. bu. ¶ Econtra exempl. s. hic inciput. ij. pars huius di. in qua magister ꝓbat contrarium eius qđ. s. probatum est. s. q̄ post lapsum possunt reparari. probat inquaz per exempla ꝛ per. ix. auctoritates sanctoꝝ. io. de. Et no. q̄ exempla ve. te. non multum faciunt ad ꝓpositum. cum potius sint admiranda q̄ ꝙsquam imitanda. ij. q. vij. §. item cuz balaaz. xij. q. ij. glosa episcopi. si quis per uetus. fm bu. maria. de ista habet. ij. q. vij. §. de his. in prin. ꝛ est numeri. xij. acta. xxxij. q. ij. hoc ipsum. aaron. v. exo. xxxij. c. cōflatū. nō est dubium q̄ aaron in cōflatione uituli peccauit. de pe. di. ij. §. opponitur. alias incōgrue hoc exemplum induceret. potius. n. debuit mortem incurrere q̄ malo cōsentire. ut. xxxij. q. v. ita ne. bu. dauid. v. ij. regū xi. ꝛ. xij. recepit. ī. e. ponderet. iuxta fi. achab. v. de pe. di. iij. achab. ꝛ. c. sic achab. de quo habetur. xxij. q. viij. conuenior. sede. iij. regū. xxi. c. ꝛ ut. v. petrus. v. negauit. matb. xxvi. ꝛ luc. xxij. princeps. ī. e. considerandum. io. ult. ꝛ mar. xvi. paulus. v. lapidauit. act. vij. electi. act. xi. multi. v. recepti. ut. i. q. i. conuenientibus. bu. la. alij. v. ¶ in glo. qui fuit manicheus. adde ar. contra. xxiij. q. vi. uides. ubi ꝺ hoc ioannes misenum episcopū hec ꝛ duo exempla sequentia habes. xxxv. q. ix. gregis palea est.

Ponderet. in hoc. c. ostenditur q̄ clerici post lapsuz acta penitentia possunt in statum pristinū restitui. ꝛ hoc probatur auctoritatib⁹ ꝛ exemplis. xi. Prima probatio habet in p̄n. c. bar. bzix. vnusquisq; ut primus sermo ueniat ad limam q̄ ad linguam. ij. q. i. primo. ꝛ. q. vi. decreto. lau. loqui passiue. bu. scriptura in thobia. iiij. c. ꝛ idem matb. vii. c. vbi in thobia. nos enim. v. ad prin. respicit. bu. tempore indigemus. dic ut no. ī. e. in addit̄. iste etiam fuit. sed si. v. ii. probatio. portemus nos prelati quibus specialit̄ hoc onus incumbit. viii. q. i. demens. bu. ꝛ lau. preoccupat⁹ id ē imprudent̄ lapsus. bu. in aliquo. quasi nō multis. nec sepe. bu. ex delicto. s. quod ex ignorantia uel infirmitate cōmittitur. bu. instruite. non despiciatis. bu. leuitatis. i. leuiter ꝛ rationabiliter. bu. onera. duplex est onus. s. reddende ratiōis. hoc nunq̄ unus portabit pro alio. ad hoc. i. q. iiii. crimen. ꝛ c. iam itaq̄. xxiii. q. iii. si habes. nisi forsan minus fuerit crassa negligentia prelati circa subditos. ad hoc. xliii. di. c. ephesiis. ꝛ. c. sequen. lxxxiii. di. error. cum simi. Itē est onus portande siue participande infirmitatis. de hoc dicā hic fm bu. ꝛ la. portare cum simus omnes unum corpus in christo. singuliq̄ alter alterius membra. ut ex̄ de consti. cum omnes. in parte decisa. ꝛ dic membra. i. spiritualiter coniuncti. q̄ sicut membra carnalit̄ coniunguntur in humano corpore. sic homines spirituali corpori spiritualit̄ cōiungunt̄. cui xp̄s est caput. iii. q. iiii. engeltrudam. de hoc no. ex̄ de excessi. prela. dilecta. in glo. i. Sic uxor est membū mariti. xxviii. q. i. uxor. in fi. porro. v. iii. probatio. sanctus. q. d. non solum quis est instruendus leuit̄ in mediocri peccato ut sic corrigatur ꝛ tolleretur in officio. sed etiam in maioribus. quia hoc factū fuit in dauid ꝛ in petro. ꝛ hoc est. porro pro sed. ꝛ qđ hic dicitur de dauid nō est trahendum ad consequentiā quo ad homicidium. s. ut nunc cum homicida tali dispenset. Sed sicut in eo ꝛ in aliis criminibus fuit dispensatū cum dauid. ita nunc in quibusdā aliis dispenset cum presbytero uel cum alio clerico. bu. penitentiam egit. ii. regū. xi. ꝛ. xii. beatus. v. iiii. probatio. fudit. luc. xxii. c. ꝛ dns. v. ꝓphetaz. ezech. xviii. c. peccator. v. ꝓbatio. non recordabor quantum ad penā eternam. bu. sed peccatū proculdubio absq; ultione nō deserit. de pe. di. i. si peccatum. errant. vi. probatio. ministrare. s. dispensatiue. io. alias reconciliari. honorib⁹. ad hoc. xxi. q. ii. c. ii. de q bus in. Ab. xvi. c. quoscūq; alias quē ergo. loquitur hic de condemnatis per sniam. q̄ si est ergo epūs hic dispensabit. mar. nos cōtra bu. solutis alias solueris. soluti. alis soluta. xxiiii. q. i. manet. ¶ Ordo celo. hec sententia. s. quecūq; b. aut uera est. xxii. q. v. c. quid ergo. la. aut alioquin. i. certe. b. domini non est honores. ii. q. i. in primis. la. prophetā. s. dauid. ꝛ facit ephes. iiii. nunquid. v. septima probatio. qui adiciet. i. non conatur. resurgat. s. per penitentiam. redde. viii. ꝓbatio. salutaris. i. xp̄i per cuius fidem saluantur. principali. id est spiritui sancto. s. spiritus sancti gratia qua ignouisti mihi. bu. docebo. quia dum sibi parcit̄ aliis spes uenie datur. uel docebo uerbo. quia postea magnalia dei predicauit. b. liberarādo. non q̄ sacrificaret sed quia gratiā ꝓphetandi accepit. cum esset homicida. Sed quare inducit hoc exemplū cum non dispenset cuz homicida. Rñ. a minori. la. Sed uidetur obstare. ꝺ. e. ubi dicit sacrificiuz deo obtulit. sed solut̄

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

D

ē.proxi.ubi dixit sacrificium deo ⁊c. mutatur. als mundat. taceat.i.cōmittat.ber.que ait.io.viii.c. ⁊ de pe.di.iii.adhuc. ⁊.§.hac auctoritate.vade.ix.probatio.noli.i.habere uolun-tatem peccādi.hu. Et uidet q̄ plus precipit q̄z si dixisset ua-de ⁊ non pecces.,put aug.exponit.de pe.di.iii.si apostolus sed in ueritate non est plus.nam quicūq; habet uoluntatem peccandi peccat.nisi in primis motib⁹ de quibus ei nō preci-peret dominus.q; nō sunt in hoīs potestate.,vnde forte hec argumentatio est necessaria.uis habere ratum.ergo ratū ha-bes.nam uoluntas ,p opere reputat. la.xvii.q.i.§.si ergo. ō pe.di.i.magna.⁊.§. his auctoritatib⁹.v̄.similiter. xxxii.q.v̄. qui uiderit.ibi uideas.⁊ de pe.di.i.sicut. apostol⁹ ait ad ro. vi.c.non ergo.v̄.x.probatio.regnet ⁊ si sit.ō con.di.iiii.c.ii. ⁊.c.non exquo.la.sententiā.v̄.xi.probatio.⁊ dic fm hu.sen-tentiam.i.opinionē. ⁊ dic misericordiā uetat.q.d.misericor-diam nō esse adhibendā in iudicio.nam non oīs sententia que est sine misericordia uetat misericordiā. sed illa solūmo-do de qua predixi fm gof.peccator.osee.vi.holocaustomati-bus.holocaustū est species sacrificij que igne consumebat. ⁊ dicit ab olon quod est totum ⁊ caustos q̄ō est incendium Unde expone ⁊ ,p idest. nam sacrificiū est genus.holocau-stum est eius species. ¶ in.i.glo.ibi respōdendū.adde aliq contradicunt.⁊ est ratio fm eos.quia quis de facto suo cer-tus est siue esse p̄sumit.ex̄ de rescrip.ab excōmunicato.⁊ ar. eius quod le.⁊ no.ex̄ ō presump.quosdā. Nec ob.fm eos lex hic allegata.qui interrogat. quoniam ibi non solum de suo facto sed de alieno dubitabat.ſ.de testamēto. ut ibi etiā no.sed ad hoc q̄ō dicit hic glo.facit quod no.C.ō iur.calū. l.ij.§.q; si actor.in glo.per hoc apparet ⁊c.⁊ q̄ō no.in spe.e. ti.§.ult.in fi.⁊ rubr.depositi.§. vi.v̄.item no.q; ⁊c. ⁊.v̄. sed nunquid.ubi iurat de calum.⁊c.ibi uidere poteris. ⁊ quod no.ex̄ de iur.calum.cum cām.in glo.hic patet ⁊c.naz ut ibi no.per ber.⁊ hosti.lex hic.⁊.ī.proxi.allata.qui interrogatur loquit quando debet fieri responsio de ueritate.sed tantum scripsit in libello suo. R. de interrogationibus in iure faci. iuxta fi.q; si interrogat⁹ dubitet super eo de quo interrogat. dande sunt ei dilationes ad deliberandū. ut in.l.predi.qui interrogatur. Et si dicat se ignorare ueritatez rei de qua que ritur.cōpellendus est precise respondere ad interrogata. q; non tenetur dicere nisi q̄ō credat uel non credat esse q̄ō que rit.C.de iur.calum.l.ij.§.ii.⁊ auten.in isto.fm tancre.⁊ adde quod no.de hac materia.C.de excep.si quidez.in glo. nam ibi.constitutionem.adde iste etiā fuit intellectus hu.⁊ la.sed fm hunc intellectum sic expone.nos qui sub.iuuenes sum⁹. indigemus tempoꝝ.ſ.senili ut aliquid ⁊c. quia hoc tempore merita hoīm defecerunt.⁊ ideo nunc aliter statuendū est. q; ratio temporis ⁊c.⁊ hoc dicit glo. Uel dic si tempore.i.aliq̄ mora temporis ad melius deliberandū.in multis enim casi bus mora ⁊ deliberatio est necessaria.xxxii.q.ii.ancillaz. xx viii.di.de siracusane.xxiii.di.cōmunis filius.xlviii.di.quo-niam.quasi omnia debemus facere cum consilio ⁊ delibera tione. Unde in tex.subdit exponendo non p̄cipitemus ⁊c ⁊ hic intellectus fm hu.est uerior quem teneas. ,p quo facit glo.prece.que fuit io.⁊ q̄ō dicit littera ponderet ⁊c.q.d.non ex arrupto ⁊ precipitanter sed deliberate proferat. ⁊ hoc sine mora tēporis facere nō potest.merito ergo dicit tempore in-digemus ⁊c. ¶ in glo. ad gallatas.adde.vi.c. ad ro. xiiij. ¶ in glo.hoc exemplum nunc cōpetit.adde uerum est quā tum ad oblationē eucharistie.⁊ hoc ,pter homicidium.sed gratiam ,pphetizandi ⁊ docendi accepit.ut dicit.ī.e.v̄.⁊ pro pheta.ibi uidens enim ⁊c.ibi dicā.⁊ quantū ad hoc bene cō petit exemplum. ¶ in gl.i.doctoꝝ.ibi ,pmisit.adde idez ex ponit la.alias esset contra.de pe.di.iij.illud.v̄.si dicit. ¶ in ea.glo.presenti.adde sic.xxiij.q.i.ait celestinus.

Et purgabit.i.purgatos faciet per penitentiaz.hu. ⁊ ꝟ hiero.exponēdo v̄ba malachie ,pphete intēdit ostendere q; clerici purgati per penitētiā offerre possunt deo sicut ante peccatū.la.⁊ hu. vnde p filios leui intellige clericos ⁊ sacerdotes fm gof. iudicium.i.pena quā deus infligēdo iuste iudicat.gof.domo dei.i.sanctis.qui sūt spirituales do-mus dei.uel ministrant domū dei.fm gof.alibi in ezechiele ix.c.sanctis.i.bonis uel sacerdotibus qui sancti putant.⁊ si non sint hoc dictū fuit illis.vi.uiris qui ferebant uasa mort⁹ quasi habētes signū thau dimitte alios interficite ⁊ incipite. a sanctis meis.i.a sacerdotibus qui putant sancti.hu.incipi te.ſ.pena.hu.in filijs.v̄.intelligens.i.,pphet. si aūt.v̄.sacer-dotes veteris te.pe.de ceteris laicis uel clericis in minoribus. qui facilius mundant.hi qui.ſ.sacerdotes.hu.iusta.i.digna ⁊ placentia.hu.pro iuda.iuda interpretat confitēs.hu.hieru salem.hierusalem interpretat uisio pacis.h.bis respicit illud pro iuda.pacem hoc refert ad id q̄ō dixit ⁊ hierusalez.la.re ete alias mente sicut placebit deo sic ⁊c.h. antiqui.i.patres. principio ante peccatū sic post immo.i.plus multo.ī.e.fide-liores.la. ¶ in.i.glo.in malachia.adde.iij.c. ¶ in glo.uerba. in fi.adde.ſ.i.pe.iiij.c.

Quia requisiuit.nō uidet respondere questioni sibi proposite in hoc.c. Sed dico q; satis rūdet q; eo ipso q; post satisfactionē dignam possunt reparari.dat intel-ligi in quo casu sint intelligende auctoritates que dicunt q; non possunt reparari.de illis.ſ.qui nō agunt dignā. ⁊ sic re spondet isidorus.ī.e.dño sancto.la. auctoritates.i.certitudi nem.incipientes quo ad numerū.h.uel tangz a digniori. ut xv.di.c.i.xvi.di.vi.pcordāt.ſ.cum ea.a capite.v̄.i.episcopo. to. qui ē caput oīm ordinū.xxxii.di.c.i.la. quartū.i.subdia conum.la.hanc formā.ſ.que sequit.ut sicut ⁊c. crimine.i.pe na crimis.hu.quod dic ut no.xl.di.homo. ⁊ ex̄ de iureiur. cum quidam.⁊ habes hoc.xxv.q.i.nulli.fructuosa.quantū ad restitutionē officij.hu.triticum.i.penitentiā.io. seminare. id est agere.fructū.i.testimoniū.io.aut.ij.ratio. credimus.ſ. lapsos.h.⁊ ad.v̄.euangelicam.mat.xviij.c.⁊ luc.xv.gaudeo iij.ratio.⁊ ouem.iiij.ratio.i.hoiem. reportandum.de pe.di. i.serpens.in fi. testatur.luc.xv. math.xviii. ordo iste lapsus post pniam ⁊c.non reuocetur sicut.v̄.v.ratio.apocal.ij.c. vn de.i.de quo statu uirtutiz.ber.fac.i.facere poteris.quid enī v̄.vi.ratio.grauius.ī.xxxii.q.vii.quid in oībus, contra.sed ⁊ dic.grauius.i.cōmun⁹.uel quia plures offendit.ar.de pe. di.v.consideret.vel quid notat raritatē.de pe.di.i.sed huiu-scemodi.ff.como.ad eos.la.sacrum.i.ecclesiā dedicatā eius corpore sacro. lapsus. nam petrus negando xp̄m peccauit mortaliter.ut h.⁊.ī.e.fideliores. Sed quidaz peruersio fauore eum excusare nituntur.xi.q.iij.nec solum.alias incipit.c.time-do.ō pe.d.ij.§.h que.c.qui vult. Quid est ergo q̄ō alibi dī ⁊ tamen xp̄m cōfitebatur quem ore negabat. ⁊ alibi peccatū fuit petro ore negare cum corde crederet. Rūdeo rei verita-te fidei uirtutem perdidit.sed tamen qualēcunq; credulitatē retinuit.sicut credit malus catholicus. fm hu. qui ita no.in pre.c.fideliores.cognouimus.math.xxvi.penitētia.ī.e.ut con stitueretur. Ar.contra.de pe.di.i.petrus. Sed ibi sol. predi xit.math.xxvi. ¶ in.i.glo.in prin. adde de istis habet. xv. di.c.i. ¶ in glo. ideo dicit.in fi. adde fm hunc intellectum istud magis quod est in tex.tenet cōparatiue ⁊ legitur de ue-ris iustis.⁊ loquitur quadaz similitudine vulgari. miles enī ⁊ qui aliquando uagatur extra castra ⁊ postea reuertitur. ut placet domino fortius pugnat q̄z illi qui nō sunt uagati.vn-de ⁊ plus placet. Idem contingit sepe de peccatore.ſ.q; ma-gis est feruidus in bonis operibus q̄z sint illi qui semp fue-runt iusti.⁊ hoc fm hu.⁊ gof. q̄ō dicat peccatore.ſ. in bonis operibus feruido.iustis qui non adeo feruent in bonis ope ribus nec tantam habēt cordis contritionē quantam ⁊ ille. Uel dic iustis.i. reputantibus se iustos cum nō sint non in digent pnia.hu.sua reputatione. ⁊ fm hoc magis tenet ef-fectue.⁊ etiam.q̄z fm hug. ¶ in glo. per hunc.in fi. adde de

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

quibus multi ceciderũt. de pe. di. ij. principium. fm la. ¶ in glo. i. in celo. in fi. adde uel quia noster dñs illud quasi desse ruisse cum humilitatez assumpsit de casu ipsius lucaferi. ⁊ de causa quare reparari non possit. habeť de pe. di. ij. principiũ de cõ. di. i. hi duo. la. ¶ in gl. ar. q͡ ibi ferrũ. adde ubi de h. Quid est. tangit illud ezechielis. qui stans uidit simultudinẽ. iiij. animalium. i. quattuor rotarum. ⁊ cecidit in faciez suam. ⁊ dixit dñs ad eum. fili hois sta super pedes tuos ⁊ loquar tecum. quid est dicere iacenti. surge. i. penitentiam age. ⁊ statim predica. ⁊ hoc. c. bene facit ad propositum. la. prophete. ezechielis. ij. iacenti in terra. quia propter ruinẽ ceciderat. ⁊ dic sta per bona opera. hu. loq͡r ergo loquens nõdum loquitur. ⁊ homo non est homo. ar. xxvij. q. i. si homo. la. iacentes in peccatis. stantes p uirtutes hu. iacenti in peccatis. hu. surgat p penitentiam. hu. precipit cum ei dicitur postea. fili hominis mitto te ad filios israhel. infirmitatis. i. peccati. hu. auctoritatis. s. ut de officio predicemus aliis. hu. iij. q. vii. §. idem testať. ⁊ ibi dicam. ad idem. ī. e. cum exaudiero. adducendos. alias lucrãdos. stans. v̄. ergo. ista dictio ergo est inchoatiua non illatiua. fm la. vertice stamus. hoc nõ uidetur esse uerum. quia stare ex uertice sup' bi est. stare in peccato quõ possum' ergo aliquid sentire de eternitatis timore. Sed dic q͡ hoc potest intelligi de seruili. ut hic dicit glo. la. timore als amore. accedamus alias cadamus. s. per humilitatẽ. iacemus per penitentiã. ¶ in glo. hic stans. in fi. adde ad idẽ ex̄ de app. sollicitudinẽ. in fi. ubi de hoc. Sed dic q͡ allegãs cõtraria non audiť. verum est in eadem instantia iudicij. secus in diuersis. de hoc etiam. xiij. q. ij. in prin. in addi. Dicas q͡ titulus tẽ. ibi uideas. sed aliud est diuersa allegare siue diuerso modo. aliud uero contraria quo casu loquũť ꝺ contraria iura.

Ferrum. duabus de causis prelatus cõparatur ferro. nam prelatus dicitur ferrum. quia sicut ferrum est forte ita ⁊ prelatus fortis esse debet. Item sicut ferrum de terra tollitur ⁊ purgatur ac in meliorẽ usum adhibetur. ita prelatus peccatis inquinatus igne penitentie decoquitur. ⁊ sic ad officium pristinum recipitur. de terra. vii. q. i. §. cum autem. v̄. ferrũ. la. pugnatoꝝ. i. prelatus. v̄ba greg. exponentis iob. hu. ber. separatus per ueram pniam. fuit. idez de pe. di. i. quantolibet. ⁊. c. quãobrem. v̄. neq͡ enim tẽ. xxxij q. i. q͡ aũt. in fi. ⁊. lvi. di. nunq͡. ibi uide. Sed ar. contra. ī. c. illud quoq͡. iam incipit. ecce qualiter in. x. predicamẽtis incidat fictio canonis. fingiť enim esse qꝺ non est. ut hic ⁊ in euãgelio. helias est iste. quod dicit de ioanne. xxii. q. ii. §. item op. ⁊ est substantia. Quandoq͡ fingiť esse talis qualis non est. ar. xxx. q. v. aliter. xxiii. q. v. si homicidiuz. ⁊ est qualitas Quandoq͡ fingiť minor esse q͡ sit. ii. q. vii. quãq͡. ⁊ qui maior est fiat sicut minister siue minor. xciii. di. diaconi. ⁊ est q̃ntitas. Quandoq͡ fingiť esse pater qui non est. xxvii. q. ii. §. ẽ iusta. ⁊ in euangelio. ego ⁊ pater tuus dolẽtes querebam' te. ⁊ est relatio. Quandoq͡ fingiť agere qui non egit illud. ex̄ ꝺ sen. exco. mulieres. ⁊ est actio. Quandoq͡ fingiť pati qui nõ patitur. xxxii. q. vi. proposito. ⁊ est passio. Quandoq͡ fingiť esse in loco ubi non est. vii. q. i. mutationes. ⁊ est vbi. Q̃nq͡ fingitur esse eo tempore quo non est. de pe. di. i. periculose. ⁊ est quando. Quandoq͡ fingiť situm esse qꝺ non est. xiii. di. nerui. ⁊. c. duo. ⁊ est situm esse. Quandoq͡ fingiť habere qꝺ non habet. xxxi. di. lex cõtinẽtie. ⁊ est habere. la. q. i. qualis. Aug. ita coĩter habetur. sed falsa est littera. Et debet esse uera littera hiero. Et ut melius intelligas. c. scias q͡ in. iij. c. michee. vbi littera habet confundent' qui uident uisiones. ⁊ cõfundent' diuini ⁊ operiet ultus suos oẽs. q͡ non est responsum eis. verũtamen ego repletus sum fortitudine spirit' dñi. iudicio ⁊ ueritate. vt annunciẽ iacob scelus suum. ⁊ peccatuz suum israhel. Hieronimus exponens micheam in originali ponit litterã. lxx. interpretũ sic. Confundent' qui uident somnia. ⁊ irridebũt arioli ⁊ loquent' aduersus eos oẽs isti. q͡ nõ est qui exaudiet eos. nisi ego impleuero fortitudine spiritus dñi. ⁊ iudicium ⁊ potentiam. ⁊ annunciez iacob impietatem eius ⁊ israhel peccata sua. Exponit aũt hiero. sic hanc litterã cum q͡ diuini magis q͡ prophete fuerint cõprobati. irridebũtur super somnius suis. ⁊ populi qui ab eis decepti fuerũt loquentur contra eos. tunc etiã ipsi magistri agent penitentiaz ⁊ nemo exaudiet eos nisi ego quem offenderunt. ⁊ quia clemens sum ⁊ nolo mortẽ peccatoris. sed cupio ut cõuertatur ⁊ uiuat. cum exaudiero eos dabo eis uirtutem spiritus mei. ⁊ implebo eos iudicio meo ⁊ fortitudine. ut qui prius populum blandimentis decipiebant. postea uero denuciando deterreant. ⁊ ad rectam reuocent uiam. ⁊ qui causa erroris fuerant. incipiant mederi uulneribus que intulerant. ⁊ esse occasio sanitatis. Animaduertite in presenti loco tẽ. ut in. c. cõtinetur. ⁊ fm hoc apparet q͡ falsa est ista glo. posita in prin. c. que dicit. ysaias. xxxvii. c. ¶ in prima glo. ibi. continetur. adde. xxviii. c. ¶ in gl. ar. q͡ ibi. priores. adde ad hoc. ō. c. q͡ tua. v̄. sicut. iij. ubi de h. ⁊. xxiij. q. vi. vides. iuxt̄ fi. ubi etiaz de hoc. ¶ in ea. glo. ibi. in sacerdotibus. adde illud loquit̄ de rigore. uel de promouendis uel de solemniter penitentibus. ar. pro. ¶. de indic. tol. uidu. l. ij. ⁊ in auct. ibi posita. in fine. fm la. ¶ in ea. glo. ibi in fi. adde idem no. hic la. ¶ in glo. i. quales ibi. hominem. adde dic q͡ he sunt cause propt̄ quas canon fingit esse quod non est. uel econtra. propter antiui constantiam. vij. q. i. mutationes. propter delictoꝝ emendationem. xxxj. q. i. q͡ autem. c. non est. propter illatam uiolentiam. xxxii. q. v. reuera. c. proposito. ꝓpter ignorantiam. uel casu interueniente. xxiii. q. v. si homicidium. propter legis potestatem. lvi. di. ymabel. propter uite enormitatẽ. ij. q. vij. non omnes. propter odium inuasionis. vii. q. i. factus. propter defectum solennitatis. xxx. q. v. aliter. propter legis auctoritatem. quia homo non dicitur separare matrimonium. quia in ueritate non separat sed deus. xxxiij. q. ij. quos dꝰ. Item propter malitiam aliquoꝝ canon presumit esse aliquã do quod non est. xl. di. multi. ij. q. vii. c. paulus dicit. in fine. ¶ in ea. glo. ibi tollitur. adde item tollitur presumptio p cõtrariam constitutionem. i. q. ij. pastor. Item per legitimã probationem. xxxv. q. iij. extraordinaria. Item per contrariã cõsuetudinem. ut patet i co qui ingreditur monasterium dans ei se ⁊ sua. nam cum romana ecclesia hoc in religionis fauorem p̄mittat. cum intrat monasterium aliquid de bonis suis cõferre elicitur simonie presumptio. quia utitur ecclesia in cõtrarium. fm hu. qui ita no. i. q. i. emendari. ¶ in ea. glo. ibi. statuit. adde als secus. ff. de re. du. qui duos. ij. iij. ⁊. iiij. fm lau. qui hanc sententiã tenet hic cum io. ¶ in ea. gl. ibi quorundam. adde de hoc no. ex̄. de spon. is qui. ¶ in. c. glo. in fi. adde qꝺ de hac materia no. liii. di. fraternitatem.

Cum exaudiero. ysa. xxxvii. c. animaduertite. v̄. verba aug. ex uerbis prophete argumentantis lapsos post penitentiã posse reparari. ⁊ idem ostendit exẽplo ⁊ auctoritate dauid. hu. non sunt v̄ba aug. sed hiero. ut ꝺ. dixi. in ti. posse ar. q͡ post dignaz pniam possit aliquis restitui ad honorem pristinũ ⁊ alia que prius exercebat. ⁊ q͡ p̄dicare non possit nisi prius acta pnia. nam qua libertate tẽ. xxv. di. c. ult. la. ad idem. ꝺ. e. quid est. sed existens in morali non potest uti suo ordine sine peccato. quia tunc faceret cõtra preceptũ illius legis. que dicit iuste quod iustũ ẽ exequaris. indigne enim sacrum officiũ pertractat. nec in hoc aliqs posset dispensare. quia est de iure naturali ut homo sanctus sancta ptractet. fm tho. ⁊ alb. ⁊ adde ⁊ uideas qꝺ de hoc dicam. iij. q. vii. §. idem testať. ⁊ in quolibet actu peccat mortaliter. fm tho. vnde. v̄. adulteriũ. ij. regũ. xi. homicidiũ. ij. regũ xii. asperges. h uideť tangi confidentia misericordie dei. que multũ est utilis ne subrepat desperatio. que oĩbus peccať est grauior. q. d. occulta manifestasti mihi. ⁊ ita certus suz p hoc

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

D

q. aſperges me yſopo ꝛc. i. ſanguine xpi ⁊ charitatis humi-
litate. ⁊ radice charitatis ſim fixus in xpo. yſopus eſt humi-
lis herba ſed medicinalis. cuius radix petre berere dr. Ita
homo in miniſterio aſperſus ſit humilis radice charitatis fi
xus. ſit humilis in humili xpo. ⁊ ſic mundaꝫ. Dicit hec her
ba etiam purgaꝫ pulmones in quibus inflatio eſt. ſic humi
litas ſuperbiã pellit. ⁊ ſic. mundabor ⁊ ſupponit qualiter. la
uabis me aqua baptiſmi. i. ſicut lauabis in baptiſmo tẽpore
gratie fideles. alia littera habet. mundabis me ⁊ ſup niue de
albabor. h dicit ut notet ſe eſſe ueſtẽ dñi. ⁊ ideo ſine macula
⁊ ruga. q ueſtimenta xpi in tranſfiguratione facta ſunt alba
ſicut nix. per quem ſancti figurant. vnde quotquot in xpo
baptizati eſtis xpm induiſtis. quoꝝ ſi fuerint peccata ſicut
vermiculus. ſicut nix dealbabunt. ⁊ hoc eſt dealbabor ſuper
niuem. i. ut ſim ueſtis domini ſine macula ⁊ ruga. vnde in
monte ueſtis xpi fulſit ſicut nix. hoc totuꝫ ſic habet ſup iſto
v. pſal. in glo. ibi poſita. adde quia peccando amiſi. leticiam
ideſt ſpiritum ꝓphetandi. uel generaliter gratiam. hu. ſic. ſ.
eo. ponderet. ibi exponitur ſalutaris. i. filij.

Ecus. hoc. c. habet de pe. di. ij. ſi enim. iuxta fi. v.
ieſus. ioſedech. id eſt eſdre. x. c. ſacerdos. de iſto
ieſu zacharias uidit uiſionem magnã quã recitat
ſic. Oſtendit mihi dñs ſacerdotem magnũ ieſum coram an
gelo dei. ⁊ ſathan ſtabat a dextris eius ut aduerſaretur ei. ⁊
ieſus erat indutus ſordidis ueſtibus ⁊ ſtabat ante faciez an
geli. dixitqꝫ angelus ad eos qui coram ſe ſtabant. auferte ei
ſordida ueſtimenta ⁊ date ei ſudariũ. i. mitram mundam po
nite ſuper caput eius. ⁊ poſuerunt ⁊ induerũt eum candidis
ueſtibus. hu. ⁊ la. zach. iij. preceſſerit. hoc eſt uerum ⁊ noie ⁊
officio. quia uteꝫ ſacerdos fuit. ſm la. ⁊ opere quia popu-
lum iſraheliticũ de captiuitate babilonis reduxit in hieruſa-
lem. ⁊ xps de captiuitate peccati ⁊ diaboli populũ ſuuꝫ libe
rauit. Ille ieſus accepit alienigenam uxorẽ. ⁊ xps alienaꝫ. ſ.
gentilem eccleſiaꝫ ſibi copulauit uxorẽ. xxxv. q. i. §. hac itaqꝫ
⁊ licet iſte ieſus in uno facto peccauerit. figura tamẽ boni fu-
it. ſic legitur de dauid ⁊ berſabee. xxxi. q. i. §. ſed obicit. hu.
peccata. i. penas ꝓ peccatis noſtris delendis. ſm hu. por-
tauit. i. ad coꝛ. vi. c. i. ſuſtinuit. hu. litteram. quaſi nõ ſm figu-
ram. cum figuret ⁊ ſignificet xpm. hu. ⁊ la. ſordidatus. quia
ſordidatus inducit. ſignat illicitam copulaꝫ uxoris alienige
ne quam acceperat. ſm hu. ⁊ io. d fan. inducit a zacharia. h.
redduntur. quia poſtea ſacerdotiũ miniſtrauit. ſm hu. ¶ in
i. glo. ibi alienigenam. adde magiſter tñ pe. dixit in hyſtoꝛijſ
iudith. c. tunc acceſſerunt ꝛc. qd non eſt credendum q iſte ie
ſus duxit alienigenã uxorem. ſed filij ⁊ fratres eius. nec enim
credendum eſt ut hic dicit ieſum ſacerdotẽ magnum habuiſ
ſe alienigenam uxorem. ⁊ q uiſus eſt a zacharia ſordidis ue
ſtibus indutus ad filios eius referendũ eſt. uel quia cuꝫ põ
tifex eſſet populum non arguebat. hu. ſed hec non uidet bo
na ratio. quia bene potuit peccare ſicut peccauit ſalomon. xx
xij. q. iij. ſalomon. pe. Et dicit hu. q tempore babilonice ca
ptiuitatis multi iudei contra preceptum dñi copulauerunt ſi
bi alienigenas. ſed poſtea ad monitionẽ eſdre eas abiecerũt
xxviij. q. i. §. i. qd ⁊ fecit iſte ieſus ſm hu.

Ontumaces. ⁊ ſi. v. prioris. i. altioris. peregrina cũ
de hoc mundo ceperunt peregre proficiſci. ſi ante
non penituerunt. Vel dic peregrina que dat pere-
grinis. i. panis benedictus. ita tamẽ ut cum ꝛc. gof. ⁊ hu. vel
dic peregrina cõmunio. i. peregrinẽtur ⁊ ſeparentur a cõmu
nione fratrum. quo ad chorum ⁊ menſam ⁊ officium ⁊ bene
ficium. ſm la. ⁊ hu. hoc eſt ſuſpendat ab officio ⁊ bñficio ec-
cleſie. ſm hu. ⁊ ſic intellige qd hic dicit io. vnde dicebat bar.
bri. prout dignitatis ordo ꝛc. qr maioris ordinis ſuſpendẽt
officio ⁊ beneficio. ut eis peregrina tñ cõmunio tribuat. mi
nores uero acrius puniunt ſm ber. bri. recipiant. ſ. ab epiſco
pis qui tales habent corrigere. ut ꝓmiſit. ⁊ probat. xcij. di.
c. vlt. cum ergo ſtatutum de reſidentia faciendа ſtatutũ eccle-
ſiaſticum tangat. ⁊ principaliꝫ ad epiſcopum ſpectet. qui ha-
bet punire contumaces ⁊ eccleſiã non frequentantes. ut hic.
⁊ ex de ap. puenit. xci. di. c. ult. ⁊ ſine cuius licẽtia clericus pe
grinari non debet. de con. di. v. nõ oportet. potiſſima cauſa
fuit quare ſtatutũ de quo habetur ex de conſti. cum omnes.
non ualuit. quia ſine epiſcopo factum fuit ꝓout ibi no. ber.
com. ad hoc ex de conſue. c. penl. ¶ in. i. glo. ibi maiox. ad
de dic ut dicam in uerbo peregrinationis. ¶ in gl. i. nolũt.
in fi. adde la. dicit. cõmunionem. i. cõmunem obſeruantiam
⁊ conuerſationem. ¶ in glo. aufertur. adde per ſuſpenſionẽ
ſm hu. ¶ in glo. ſic. ij. q. i. in fi. adde ⁊ dicitur matricula a
matrice diminutiue. quia ut in matrice filij concipiuntur ita
nomina filiorum eccleſie ibi concipiebant ⁊ ſimul inſcripta
ibi continebant. matercula etiam dicitur carta uel tabula in
qua ſingulis ſeptimanis ſcribitur quod officium cuiqꝫ cleri
corum deputetur. de qua poteſt hic intelligi. q exquo quis
ſuſpendebatur uel deponebat nec nomen eius nec qd offici
um eius deputaretur ibi ſcribebatur ſm hu. ¶ in gl. ſi enim
ibi ex tuc. adde de hoc plene no. ex ut lite non conte. quoni
am. §. ſi uero. ⁊. vii. q. i. ambitionis. ibi dicam. ¶ in ea. glo.
ibi non uidetur. adde ſub. niſi habeat hoc ex beneficio prin
cipis. ff. de re mili. l. penult. de hoc. xxi. di. clericos. ¶ in ea.
glo. ibi nõ repetit. adde dic q ſi iuſtam cauſam abſentie ha-
bet omnia recuperat. ff. de re mili. ex cauſa. nam ⁊ ſententia
reſcinditur ꝓbata iuſta cauſa abſentie. ex de re iudi. cuꝫ ber
toldus. ar. ad hoc ex de ſen. excо. ſacro. de hoc no. ex d ap.
paſtoralis. in fi. Ibi etiam no. an ſuſpenſus ab uno epiſco-
po habeatur pro ſuſpenſo ab alio. de hoc etiam no. vii. q. i.
ſi quis preſbyter. ¶ in ea. gloſa. ibi depoſito. adde hoc ue-
rum eſt ſm melendum cum ſenatu ſuorum clericoꝝ. ut in in
ribus. ſ. in glo. allegatis. Sed lau. dicit q iſti erant ſuſpenſi
⁊ ideo epiſcopus diſpenſare ⁊ eos reſtituer poteſt. alias ſi de
poſiti eſſent ſolus papa eos reſtitueret. ij. q. vi. ideo. quia nõ
poteſt quis ſuam ſententiã retractare. ff. de queſti. l. i. in fine.
ff. de re iudi. apud acta uel ſenatus. ut. ſ. ſequit in glo. ⁊ hoc
ibi lata ſententia tenuit. nec aliquod au tilium extraordinari
um reſtitutionẽ inducit. alias ſecus. xi. q. iij. epiſcopus. ff. de
muno. in cauſe. ſm lau. de hoc plene. no. ex de cleri. ex. mi. c.
cleri. ⁊ in ſpec. de leg. §. nunc uidendum. v. nouo reſtitu t ꝛc.
ibi uideas. ¶ in. e. g. ibi ideo. adde de h etiã no. ſ. e. dño.

Si quis de miniſterijs ut calicem uel libũ. ſm bar.
bri. ex de pigno. c. iij. venundaſſe in caſu non con-
ceſſo. ordine. i. in ordine clericorum. uel in admini
ſtratione ſiue gubernatione. i. diſpoſitione rerum eccleſie. a
qua eſt remouendus. debet enim deponi. ar. xii. q. ij. apoſto
licos. hu. recipi acta. ſ. penitentia. io de fan. multotiens. i. in
multis caſibus ſiue ſtatutis. la. contaminatũ. i. iniuſte diſtra
ctum alienatũ uel fractum. hu. dimiſſum ad uendendum. uel
utrum uelit reuocare contractũ. xii. q. ij. ſi qua de rebus. la.
ſi uis q hoc ꝓcedet materie huiuſmodi diſtin. expone. hoc
ipſum. ſ. peccatum. quod. ſ. peccatũ. de ſacro ſancto altario.
contaminatũ eſt. i. cõmiſſum ꝓtaminando res ſacras. in epi-
ſcopi poteſtate eſt di. ad uindicandũ. uel diſpenſandum. uel
dic altario. i. miniſtroꝝ altaris pollutione. ſ. e. bi qui. xv. q.
ult. bi qui. ſm gof. ¶ in. i. gl. ibi. ſacrilegio. adde dicit la. q
poteſt diſpenſare cum accuſato etiã inuito accuſatore. etiam
ſi iniuriam ſuã proſequat cum iudex ſuo iure hoc facere poſ
ſit etiam in exceptis cum hoc exceptũ ſit. ar. ij. q. i. in primis
⁊ ar. ſ. e. di. preſbros. ⁊ idem tenent guil. na. ⁊ pe. de. ⁊ no. in
ſpec. rub. de abolit. ⁊ purgatio. §. i. v. ſed cum. ſ. ꝛc. ubi etiã
hec ſnia approbat. ⁊ hoc no. ipſe pe. ex de iudic. at ſi. niſi ex
preſſe prohiberet cuꝫ depoſito. non niſi princeps. ſm la. Et
no. q licet epiſcopus diſpenſet cum accuſato de crimine. vel
cum eo cõtra quem excipit ut repellat a promotione. non tñ
diſpenſat cum eo contra quem excipit. ut repellatur ab accu

V

satione uel testimonio in causa criminali. quia illius illauda bilis intentio est. ij. q. vij. si quis episcopus. quia fieret in eo preiudicium contra quem testis inducitur uel accusator. fm inno. qui ita no. ex de elec. dudum. ij. in glo. q electionis te pore tc. Item in electionibus ubi alius esset electus episcop⁹ in alterius preiudiciū dispēsare nō potest. ꝛ ita etiā ipse no. eo. ti. dudum. i. in fi. de hac materia plene no. in spec. allato. §. nunc de episcopoꝝ dispensatione tc. v. sed pone clericus accusatus tc. ꝛ se. omnino ibi uideas.

BEne simulatas. hec est una de causis quare lapsi prohibeantur restitui. quia ut restituerētur ꝛ bono res adipiscerent quidam penitentiam simulabant ergo cessante causa debet cessare ꝛ effectus. hu.

SAcerdos quomodo. hic incipit. iij. pa huius dis. in qua cōcordant iura. ꝛ dicit qui uere penitēt pos sunt reparari. ꝛ qui ficte penitent non sunt reparā di. ꝛ hoc probat. x. auctoritatibus. q. d. hic magister quia p̄ misse auctoritates uidentur sibi contradicere ergo eas ad cō cordiam reuocemus. ꝛ bene soluit. sunt tamen. v. utilitatis. qz timent ne ules sint inter alios si ab honore caderent. ut ad honorem nō accederent. io. de fan. meretur. ꝛ hoc probat p iij. c. lubsequētia. ꝛ facit ad idē. xi. q. iij. plerūqꝫ. in fi.

UT constitueretur. ad clericatū. ar. q depositus nō sit in clericatu. ꝛ ita non habeat priuilegiū clericale ar. liij. di. ex antiquis. Ar. contra. lxxxj. di. dictū. fm lau. vbi de hoc. ar. ff. de cur. l. fi. ff. de questi. l. minus. §. seruus. de hoc no. s. e. accedens. permaneat cum nō est deie ctus ꝛ est manifestum. la. aliogn. i. aliter. s. si de desperatione indulgentie factum esse dicamus. hu. ꝛ lau. dictum est. mat. xvi. c. super terraꝫ. xxiij. q. ij. legatur. in fi. ꝛ. c. nec quisqꝫ. sed ne. v. penitentiam. hoc uideas qō no. de pe. di. iij. sic achab. in glo. i. seuerissime. i. seuere fm rigorē iuris. ne. s. delinquēs spe huius indulgētie licentius peccaret. fm hu. Si ergo ex seueritate nimia introductum est ne mortaliter peccans pro moueatur. ergo nō est obseruandum nisi in casu. C. de iudi. placuit. ar. fm la. de crimine. lxxxi. di. c. i. damnabili nō ō le ui. ff. de accu. leuia. la. sit. i. fiat. uel sit clericus. i. redeat ad cle ricatum si forte deiectus est. vel sit clericus. i. permaneat. si nō dum deiectus est. hu. ꝛ la. desperatione. i. propter desperatio nem. i. deposita spe. altitudinis. i. dignitatis. hu. humilitatis idest humilitas que est medicina penitentie. hu. de pe. di. iij. c. i. quasi dicat hoc est dictum de rigore. naz ꝛ sanctus tc. nā ꝛ. v. iuo. ij. regū. xii. c. ꝛ tamen. v. iudit. lu. xxii. c. penituit. s. e. quia tua. in fi. de pe. di. i. §. bis auctoritatibus. in prin. pmā sit. s. e. ponderet. sed non. v. posterioꝝ qui dicebant lapsos non esse restituendos. vbi. i. cum uel quando. hu. ꝛ la. detra hebatur quia pauci erant in crimine ꝛ non timebat scandalū seu detrimentum ecclesie. humilitati penitentium. hu. fictas. de pe. di. i. quis aliquando. ꝛ. c. porro. ꝛ di. iij. reperiunt. fm la. per. i. propter. potētias. i. dignitates. graues exempli cau sa dicit la. illius. i. unius tantum. uel paucorum debiliū. hu. plurimoꝝ. immo unius quandoqꝫ. ut. xxiij. q. iiij. cum qsqꝫ lau. seueritati. huic littere consueuit allegari in contrariuꝫ. ex de sta. mo. ea que. iuxta prin. v. ipsi etiam. ubi dicit nō parcē do tc. Ad hoc respondent vin. ꝛ gof. quia illud in religios. qui cesserunt seculo ꝛ qui uenerunt cōtra uotum. ꝛ illud nō excludit istud. Preterea illis uisitatoribus ō quibus loqui tur predicta decretalis. non cōmittitur dispensatio. sed iuris seueritas. ꝛ ea que ibi statuunt de obseruātia monachali nō sunt dispensabilia. ut e. ti. cum ad mona. in fi. ꝛ expone. seue ritati. i. integritati. qō dic ut dicam. xii. q. ii. §. uerum. maiori bus. s. potentis persone uel multitudinis. vnde. i. maius ma lum euenire posset. xlv. di. licet. la. charitas. i. charitatiua mo nitio. la. C in glo. hic habes. ibi peti. adde dic ut no. i. q. vij c. exigunt. C in ea. glo. ibi ad terrorem. adde hic adde ꝛ ui deas quod no. s. i. di. ius generale. in glo. iuxta fi. C in ea. glo. ibi episcopum. adde ꝛ ut non fiat oratio ꝑ eo qui noia uit tutorem tc. lxxxviij. di. neqꝫ. fm la. C in ea. gl. ibi seruā dus. adde ꝛ dicas q iuris rigor ex causa multiplici mitigat ut no. ex de sen. excō. pueris. C in ea. glo. ibi relaxatio. ad de unde canon eaz uocat uulnus. xxiij. q. iij. ipsa pietas. cir ca finem. ꝛ de hoc no. i. q. vij. §. pro tempore. alias incipit. ni si rigor. in glo. hic incipit. Sed tu dicas q ubi dispensatio debita est. tunc est ius cum sit executio iustitie. ff. ō iusti. ꝛ iu. l. i. responso. i. Si uero est ꝓhibita tunc non est ius sed di spensatio. Si autez sit permissa tunc nō est ius sed misericor dia. ut. xlv. di. disciplina. in prin. ꝛ. c. omnis qui. ix. q. i. ordi nationes. v. cūis. ꝛ. i. q. vii. hi qui. xxvi. q. vii. alligant. siue compassio. xlv. di. uera. Quandoqꝫ dispensatio ponit pro iure. ex de tor. c. ii. ꝛ hec sic notantur in spec. de legato. §. di spensatio. in fi. de hoc etiam no. j. e. domino. in glo. ꝛ ex hoc uerbo ibi uideas. Uel dic cum queritur an dispensatio sit ius. quia quidam dicunt q sic. alij contra. Dicas q dispen satio actio. i. secundū quod est in dispensante nō est ius. sed potestas data a iure. Dispēsatio passio. idest secundū quod est in eo cum quo est dispensatum. est ius priuatum. sed non est cōmune. sicut de priuilegio dici potest. ar. ad hoc. xxxiij. q. ij. interfectores. ꝛ. c. in adolescētia. secundū ray. qui de ista materia huius glose satis no. in summa rubrica de lap. ꝛ di. §. in summa no. tc. ibi etiam uidere poteris. ꝛ hoc omnino uideas quod plene dixi. xi. di. c. ii. C in ea. glo. in fi. adde dicit hu. idem. s. q rigor non est ius. immo est iuris excessus in austeritate. ius autem est equitas. idest equalitas ius sunz unicuiqꝫ tribuēs. bonis premia. malis supplicia. hoc debet iudex semper obseruare. ar. C. de iudi. placuit. Et hoc quan doqꝫ improprie dicitur rigor. j. eo. c. seueritas. i. recte seuiēs. xlv. di. disciplina. sed ber. ys. dicit q rigor est ius. nihil enim aliud est qꝫ ius rigidum. ar. ff. de fideicō. li. l. generaliter. §. si quis seruo. fm lau. C in glo. alias. in fi. adde tangit hic io. sententiam quorundam corrigentium hunc titulū. sic ex epi stola cornelij pape missa cypriano. est ergo ut dicunt episto la hec cornelij pape qui scribit cypriano martyri suadenti si bi de nouacianis facile recipiendis. ō his enim duobus ha betur. vii. q. i. factus. ꝛ. ij. q. vii. puto. uel forte cyprianus fuit alexander patriarcha. fm hu. Tamen fm istum ti. est ar. q cardinales possunt ius constituere. cum equiparent senatui xvi. q. i. ecclesia. fm lau.

HAbit. Cyprianus suadebat cornelio pape. ut no uacianos ꝛ scismaticos facile reciperet. qui respon det ut sequitur. bar. brix. vigorem. i. rigorem. pro phana. idest stulta ꝛ sine causa. neruos. ideo comparant ner uo quia potest flecti. sed frangi non debet disciplina. s. e. c. i. lau. fidei idest discipline. lau. maiestate idest disciplina eccle siastica. per quam fides ecclesiastica dicitur magna. quia ti metur. lau. iaceant. nota q dicit iacēt ꝛ postea. j. proxime. di cit cadant. ꝛ ita est hic ar. q excōmunicatus amplius excō municare potest. nam nemo repente fit turpissimus. ō peni. di. ij. §. ex contrario. ar. ad hoc. xlvii. di. quantūlibet. in fi. de hoc satis no. iij. q. iij. c. ult. ꝛ ex de iude. ita quorundā. in fi. ibi uideas. peccatis olim cōmissis. cadant ulterius. ꝛ sic ia cens cadit. fratrum nomine. s. non re. xl. di. multi. xxij. q. v. qualiter. iuxta prin. cōmunicationum. i. reconciliationum. profutura. quia impenitentibus nō prosunt. xxiiij. q. ij. lega tur. de pe. di. i. nullus. medicina. i. humilitas. medicus. i. pa pa. cepta. i. dimissa. io. periculis animarum. hoc scilicet in pe nitentibus veniam dare. curare. hoc uerum est quia nō opē fert qui adiuuat ad peccandū. xiij. q. vi. c. i. lau. C in. i. glo. in fi. adde uel. i. fratribus euersis ꝛ ruentib⁹. la.

QUis prepostera. s. cuz ante datur remissio qꝫ ha beatur presentia. hu. cunctis etiam non penitenti

D

bus.hu. remissionem.i.penarum debitaꝝ pro peccatis.hu. ar.xxiij.q.v.remittuntur.lau.precepta illa.s.nolite dare sanctam canibus.fm hu.de pe.di.i.nonnulli.xi.q.iij. nolite. ꝛ math.vii.c.vel dic fm la.precepta.s.veteris te.ut in fi.huⁱ.c. nam ꝛ tunc pnia imponebatur pro peccatis. licet non legaꝫ que uel quanta. Nam sine pena in hoc mundo non posset eterne pene ueniam ꝓmereri.ut dicit aug.de pe.di.i.nullus nam etiam pro peccato in baptismo deleto patiꝫ hanc mortem temporalem.de pe.di.i.sicut primi.fm la. Vel dic precepta que habenꝫ.xxiij.q.ij.legatur.de cō.di.iij.omnes qui. io.de fan.obest sub.cum ex certa scientia ademit talem pſbyterum qui sibi leuiorez pniam imponit.hu. iram.s.dei.q.d. qui tales recipiant deum ꝓuocant.ber. de ira dei habeꝫ de peni.di.iij.productior.in fi.facilitate.als facultate.mandant ut dicitis.hu.s.nos sacerdotes.ber.martyres.i.boni uiri siue religiosi.ꝛ dicit hu.q martyr interpretaꝫ testis.contra dominum.xi.q.iij.nō semper.ꝛ.c.si dominus. sacerdotes.i.ordinem uel officium sacerdotum. fm hu. quoꝝ ita debet esse moderata misericordie bonitas.ne omnino mala agendi foueatur impunitas.fm gos. sunt sub.qualiter poterimus cognoscere quia talia sunt. Rñdeo si obtemperantis.i.subditi obedientis ꝛ penitentis sit. facilis ꝛc̄.hu. penitentis als petentis moderatio.i.uita moderata cessando a ꝓhibitis.hu. martyres.ut hoc melius intelligas scias q tempore cypriani martyris gentiles in xp̄ianos incessabili rabie frendebāt ꝛ cum nostrorum quidam persecutionez negarent.alij fortiꝫ persistebant. qui perseueriſſimis tormentis que patiebantur a ceteris credentibus martyres appellabanꝫ.quiqꝫ ꝓ lapsis fratribus postea penitentibus ut eis deus parceret orabant fm gos.aliqua.s.ut omnino parcamus lapsis.gos. scripta seu eus si essent scripta que mandant.nam tunc faciēda sunt.ar. ad hoc.xi.q.iij.nolite timere.in fi. cum nephas sit dicere q scriptura mentiatur.xxiij.q.v.quid ergo.hoc vult diceꝫ q si martyres.i. religiosi siue heremite precipiant ea que scripta sunt ꝛ licita facienda sunt.quia non sunt cōtra deum.s.ut dispenſetur cum eo qui uere penitet ꝛ non ficte.si uero precipiant ea que scripta non sunt.expectanduꝫ est donec probenꝫ deo placere.ar.i.q.i.si quis.inquit.v. ergo omnia.ubi satis de hoc.est.i.debet esse uel consuevit.de.i.a.hu.tunc.q.d.nō ante.ar.ff.de con.ꝛ demon.si is qui. Et no.q ar.huius litte re dicunt quidam.q si appellans per alium vult suaꝫ appellationem notificare ei contra quem appellat.debet ille notꝫi cans fidem facere appellato de suo mandato. alias nō tenetur ei credere.ad idem.xlij.di.quiescamus.xliij.di.in mādatis.ex̄ de offi.de leg.prudentiam.iuxta pnn.ex̄ li.vi.de elec. cupientes.iuxta pnn. ibi de ipsoꝝ electione noticiam ꝛc̄. ex̄ de bere.cum iniuncto.§.q si forte.nam non semper eulogia ex bona fide fiunt.ff.de custo re.l.diuus.nec omnis qui dicit pax uobis quasi colūba ē audiendus.ij.q.vij.nō omnis nam potest esse q appellans nō vult suaꝫ appellationem ꝓsequi.sed vult acquiescere electioni qō potest.ex̄ de elec.q si cut.ꝛ li.vi.eo.ti.c.quātis greg.ꝛc̄. Et ideo ut appellatus nō fatigetur malitiose.debet denunciās fidem facere de suo mādato.ex̄ de procu.c.i. Sed ar.contra.ff.de pe.here.item ueniunt.§.post petitam.ex̄ de rescrip.cum contingat.ꝛ.i.q.iiij. §.ult.in p̄n.facere sub.postq̄ scuerimus q penituerint.ber. facere.s.ꝫ nos conuenit.io.de fan.pollicitatione.s.martyrū. qui ꝓmittebant illis salutem quos exterius uidebant penitere.nescientes quid ipsi haberent in corde.gos. ꝛ ꝫ dicit q hoies multa laudant que deus reprehendit. ꝛ ecōtra. i.q.i. ut euidenter.ꝓmissum. deutro.xiij.c.petijt.s.uenīā.hu.exo. xxxij.c.accepit nisi ad tempus.ꝛ sic solutꝫ.xxiij.q.iiij.cum superna.ꝛ xlv.di.c.disciplina. Quidā tamen dicunt q hic nō dicitur de illo peccato.sed de alijs. sepe cuꝫ moises orauit ꝓ populo illo ꝛ nō est exaudit᷑.hu. C in gl.ar.q ibi iuro.ad de hoc.xi.q.iij.si is.xxvi.q.v.nec mirum.in fi.

Domino sancto.ysid̄.sub.salutē in dño.q.i.q.in notuit.i.significauit.hu. corporalē.i.fornicationez que dī corporalis lapsus.q non pōt fieri sine corporali exercitio.immo ibi ē homo totus carneus.uel q corpus eneruat ꝛ aīam diluit.iuxta illud. Omne peccatū quod cunqꝫ fecerit homo extra corpus eius ꝛc̄.hoc autē ut homo cōmittit.la.ꝛ idem hu.xxvi.q.ij.sed illud.alibi.v.hec diuersitas.v.apparens.precipiunt.i. pmittunt. hu.sic exponitur.j. xxxi.q.i.c.hac ratione.ꝛ.xxxij.q.ij.hoc ipsum.at contra.v. vendicare.i. defendeꝛ. io.quasi ex auctoritate.lxxxij.di.plurimos.de pe.di.vi.qui vult.in fi. simile.viij.di.quo iure. la. ergo.v.ita alias utraqꝫ necesse potest exponi.i.utile est ꝛ opportunū.uel.i.permittaꝫ.uel dic proprie ut hic dicit glo. fm la. Secunda expositio prenalet fm hu. ꝛ pe.put isti no. de pe.di.vi.c.i.iuxta fi.ꝛ ibi dicam.hi enim.v.id aūt.v. auctoritatis.non est ergo ex ingenio procedendū sed auctoritatibꝰ insistendum.ix.di.ego solus.xxxvij.q.vi.relatum. ꝛ inuigilat hic contra glo.que ꝓcedunt ex ingenio nō informato auctoritatibus.mel.ꝛ la.ad idē.s.c.quia tua.iuxta pnn.xxxij. di.in.c.ad hoc.in fi. Et dicit aug.uerbo esse credēdū. disputatione pugnandum.ratione uincendū.xxiij.q.vi.uides. cō firmetur per probationez diuinaꝝ ipsarum scripturaꝝ. xi.q. iij.nolite timere.ibi dicā.alias posset dici ipsi beato ysidō.uerbum biere. qui dicit hoc q: de scripturis non habet auctoritatem.eadem facilitate contemnīt qua ꝓbaꝫ. ezechiel. xvi.c. preuaricatricis.i.peccatricis.ordo paululū inquit ꝛ tu ꝛ filie ꝛc̄.qō dic.v.erubescere.de pe.di.i.quez penitet. ibi habetur de ista erubescentia.deiectionē per humilitatē. de pe.di.ij.c. i.item.v. angelo.i.episcopo.scribit. apoca.ij.memor o tu ꝑlate peccator.hu.vnde.i.de quo statu uirtutū.hu. p̄ma.i.primis similia.opera.i.bona sicut solebas facere ante peccatū. sed hoc est preceptum.vel fac.i. facere poteris ꝛ exercere officia digne utiqꝫ sicut ꝛ ante.hu.fac.i.facere poteris. veniaꝫ.i. ad tui damnum ꝛ malum.candelabrū tuum.i.auferā dignitatem tuā ꝛ officiū ecclesiastice dignitatis quo quis positus super alios.melioris uite exēplo debet alijs lucere ꝛ uiā ueritatis ostendere.hu.ex̄ de elec.cum in cūctis.ecce.v.posse.i. debere.hu.qui uero.v. in fine.v. antiquior tēpore.ꝛ potior dignitate.ꝛ ita soluꝫ contrariū. fm hu.sed card̄.exponit.antiquior non tempore sed obseruantie diuturnitate. sed ȝ.ex̄ de co.spi.c.i.sed illud potior soluit contrarium. uel illud in generalibus sic soluitur contrariū hic signatū.ff.de leg.non est nouum fm mel.ꝛ lau.vel dic ut no.xix.di. in canonicis. in glo.ar.quod ꝛc̄.in fi. C in.i.glo.ibi debitā.adde ad hoc j.xxiij.q.i.noli.ubi de hoc.ꝛ.j.e.si quis.v.q si.ubi de hoc. ar.j.e.considerandū. C in e.glo.in fi. adde quod de ꝫ no. i.q.viij.exigunt.ꝛ.xxiij.q.ij.interfectores. ibi uide. C in gl. ex hoc ibi.restituere.adde de hoc le.ꝛ no.s.c.contumaces. C in e.glo.ibi concedo.adde idem io.de fā. qui approbat istam totā glo. C in glo.i.in suspensionē.adde idē sentit la. Sed mel.tenet litterā ut iacet.dicens q hoc est ar.expressuꝫ q epūs depositū restituere possit ꝛ hmōi infamiā abolere.ad idē.s.c.contumaces.sed ibi de hoc.uel dic fm la. hoc obtinere ex aucte pape.qō dicit rex. C in gl.nōe ibi.p̄iudicaꝫ. adde uideas qō le.ꝛ no.xviij.di.qm quidē. C in e.glo. ibi nemo.adde ꝛ melius.xxv.q.i.uiolatores.ꝛ.j.c.prox.in p̄n. ꝛ.j.e.si ille. C in gl.ar.de conse.ibi equalis.adde aliqn illa est tenenda que est potior pietate.hoc est misericordior.ꝛ sic debet exponi ꝛ itelligi iste finis.ubi dicit potior. fm bar. bar. C in ea.glo.in fi.adde ꝛ sic no.q deferī antiquitati vt hic. Et primo in libris corrigendis.ix.dis. ut ueterum. In consuetudinibus sequendis. xij.dis.ridiculuꝫ. In consilijs sequendis.ut.xxxiij.q.ij.hoc ipsum.in fi.c. In cōsilijs querendis.xx.distin.de quibus. In prelatis eligendis. lxi.di.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

statuimus. In elemosinis largiendis.lxxxvi.di. non satis. In reuerentie exhibitione.ff.de mu.t bo.semp.ij.q.vi.ante riorū.§.illud etiã.ex de transla.quanto. In retinendo morẽ circa testñ.C.de testa.testamenti. In testificatõe.xxxv.q.vi. notificamus. In instrumentorũ depositõne.ff.ỏ fide instrm. .l.ulti. In fruitionis remotione.xxxiij.di.fraternitatis. In accusationis admissione.xviij.di.placuit. In pene relaxatõe lxxxvi.di.tanta. C Quicunq; conducit magister ex supra dictis breuiter repilogando solutionem que est.ſ.eo.§.quõ. sed huic solutioni obijcit sequens.c.t alia que sunt usq; ad §.ĩ.e.sed illud.b.bri.gg.ij.ſ.e.quia. Jere.ſ.e.purgauit.augꝰ ſ.e.ut constitueret. Isido.ſ.e.c.proxi.ullitatis.quia timẽt ne uiles sint inter alios. Lau. C Sed obijcit quãtũ ad prin.c. la.nã ꝑma ps fecit ꝛ solutionẽ gratiani.sz fa facit ꝑ eo.ber.

PJqs.benedictionẽ.i.post ordinẽ dyaconalẽ q cũ bñdictione ꝓfert.xxiij.di.dyaconis.b.de subdyaconatu nõ dicit.q: non erat sacer ordo ſm La. incontinens.q: post uotũ utriusq; eã cognouit.uel dic q tũc inuenit incõtinens cũ ea cũ ad alienã accedit.t hoc no.lĩa infra ibi.in adulterio ſm la. Tu dic ut not.lxxxi.di.minister.ecclę.v.titulos.tituli hic appellant canones alibi titulus accusationẽ significat.C. famil.hercis.nõ est ambiguũ.alibi qualitatẽ possessionis.ff. de peti.here.l.nec ullã.§.in oĩbus.alibi cãm possessionis.ij. q.v.§.i.t aliter sumit ex de elec.querelaz.t.lxx.di.c.ij.Lau. t sumit etiã t alit ut no.ex de elec.dudũ.ij.in glo.no.tc.in prin.spũ ut.ĩ.e.si ille.lxxx.di. illud.xxv.q.i.uiolatores.t.q. ij.igit.xvi.q.iij.nemo.viij.di.quo iure.h.t pro.i.gallicani.sz orientalis fuit illa synodus.tñ galli.inde aliquos canones sumpserũt.La.sed hu.exponit.gallicani.i.in gallicano consi lio editi.non pñt ỏ iure nisi uere peniteãt ut sequit.sed q:.v. pietate ironice loquit.seueritas.hic ergo stat seueritati.ideo forte q: adhuc iacebãt in peccatis.ſ.e.si qs ꝓpostera.Lau scõ.ſ.e.miror. Johanne uidet ista lĩa discordare cũ omissa ꝓcesserit quẽlibet iohannẽ.sed Gratianꝰ qñq; partẽ illius.c. inserit.alij sicut.ſ.e.sacerdos.ubi inserit gg.in aucte aug.licz aug.cũ ꝓcesserit La.hoc.ſ.ex nicene synodi.h.diffinitõibus .i.cõstitutõibus.liberauerũt.i.deliberãdo statuerũt.cõsentiãt expresse.nã inuitus est q nõ cõsentit expresse.ff.de ꝓcura.l.filius.§.inuitus.La.palpare.i.adulari.q: si.ij.pars.agere. ar. q: ex ꝓteritis uel ex pñtib⁹ sumit ar.de futuris.ar.lxi.di.c.mi ramur.de pe.di.ij.c.i.Lau.de hoc no.xliiii.di.multis.ubi uide.cũ uero.v.cõpunctio.ista sũt signa pnie uere.ſ.e.si qs ꝓpostera.de cõse.di.iij.de penitẽtib⁹.lauabo cõtritõe cordis.ſ. per singulas noctes t p singula crimia.lectũ meũ.i.cõsciam meã.lachrymis interioribus.stratũ.i.cõsciam.fletu interiori lectionibus.i.oĩonibus.seueritate.i.securitate.indulgemus. .i.indulsimus.permittimus.i.pmisim⁹.scriptũ est iosue.viij.c. C In glo.aliquo ibi.uidet.adde tex.cũ respicit non ꝑmissa C In.e.glo.ibi.ꝑbr.adde ubi de hoc.ad idẽ ex de penis. c.tue.ubi de hoc. C In.e.glo.ibi.sed non est.adde respicit prin.glo. C In.e.glo.confessi.adde ỏ hoc.ĩ.t de hĩs ĩ pn. glo. C In.e.glo.ibi.euidẽtia.adde sola deprehẽsio sufficit ad notã infamie inducendã.ff.de ri.nup.palã.§.q in adulterio.ſm Gof.qui ita no.ex ỏ iudi.cũ nõ ab hoie.de hoc etiã le.t no.xv.q.vij.c.ulti. C In glo.i.ibi uideas.sed forte non sufficit ad hoc ut clericus deberet deponi.ut in ꝑce.decre.cũ non ab homĩe.ubi etiã de hoc.t adde qỏ dicã.xxiij.q.iiij. illud.in glo.i.raro tc. C In.e.glo.ibi.defensores.adde.iij. C In glo.no.di.in fi.adde dicas breuit q ubicunq; ꝑsonas res t locus eã exigit debita est.xxix.di.c.i.t.ij.ſ.e.di.duo. v.ꝓpiũt.t.v.necesse.t.ĩ.e.cõsiderandũ.qỏ dic ut plene nõ. in spe.de legato.§.gña aũt.t no.ex de sen.ex.pueris. C In glo.ſ.adhoc.in fi.adde ciuiũ.xlv.di.sed illud.de conse.di.i. in sancta.xxxiij.q.iiij.si ea.

QUicunq; diuini.i.ecclesiastici.io.in.q.v.quia la.non custodiũt criminaliter peccãdo.vnde facile ad terram trahit.xl.di.sic.h.difficile.sz nõ ipossibile ut hic.ĩ.e.§.sz illỏ.

QUi sub gradu subi.existens.dicit enim subesse officio uel ordini t dignitati sue.ut.xliij.di.multis.tanq; pỏ deri qỏ multũ grauat.xiij.di.nerui.xl.di.ante omia.ſm bu. t la.alia littera habet a gradu.t tũc dic ceciderit a gradu.q: depositus fuit propter peccatũ.ſm.b. C .i.glo.ibi. solẽniter adde.ul etiã poterit rõne ordinis qỏ nõ poterit laycꝰ.io.ỏ f. C In.e.glo.ibi laycus.adde sub.t sic loquit pre.c.q: quỏ io.de f.de hoc no.e.q.§.opponit.v.ỏ gradatus ĩ pn. C In ea.glo.in fi.adde de hoc.ĩ.e.de hiis. C In glo.sed nõ ibi. remanere.adde dispẽsatiue hu. C In.e.glo.ibi.sacerdotali. adde ſm hunc intellectũ poterit cõficere corpus xpi t alia facere t ea sola pena hic imponit in eũ.q: nõ pỏt amplius promoueri.ſm hoc nõ est ꝛ.i.q.i.sicut xps.alij intelligũt q: non pỏt conficere corpus xpi.sed ministrare tñ in inferioribꝰ offitiis.ſm hoc illud.c.sicut xps est ꝛ.sed illud loquit de tolerantis malis.hic de depositis. Itẽ ꝛ.ĩ.c.proxi.presbiteros.nã exquo nõ licet ei afferre.ergo nec etiã fungi aliquo officio sacerdotis ut ibi dĩ.quid est ergo qỏ hic dĩ.contẽptus fiat baptizari dicit la.q: est maior dispensatio q; ibi in lapsis in heresim.t tñ in necessitate ut quidã dicũt cõcedit isti baptizare .ſ.cũ desũt alij sacerdotes.uel dic ut dicit gĩanꝰ.ĩ.e.§.sz illud.

PResbyteros.dic q: ĩ hoc.c.distinguit qui idolis ũmolãtes in suis ordinibus recipiunt t qui nõ. Ro. ergo q: aut ultronei hoc fecerũt aut coacti. Itẽ si coacti.aut coacti absoluta coactõe.puta p attractionẽ aut cõdictionali coactione.ſ.timore penarũ uel amissionis rerũ.itẽ si coacti cõdictionali actione.aut reuertebant ad ecclesiã aut nõ.itẽ reuertẽtiũ alij iterũ certabant.alij de lite cessabãt.itẽ iterũ certantiũ.alij faciebant hoc ex fide ad dei gloriã t sue uirtutis ꝓbationẽ. alij ex pacto ad ostentationẽ.ex hac di.vi.mẽbra colligunt. quorũ tria hic habent t tria tacent.qd tñ iuris sit in eis.ex ꝓmo q: hic exponit satis ꝓpendit. Coacti ergo ꝓdictionali coactõne si reuersi postea certauerũt in fide.restituunt ad honorem t beneficiũ sed nõ ad officiũ.iste casus habet in prin.ca. t ex hoc dat intelligi quid iuris sit in tribus mẽbris.si enim sic coacti nõ sunt reuersi uel si reuersi.iterũ nõ certauerũt.uel si certauerũt sed nõ ex fide.hij tales in nullo restituunt. De coactis absolute dĩ in medio.c.q: in nullo debẽt puniri.sed ad oĩa restitui.t si layci sũt licite ꝓmoueri pñt.de ultroneis.i. qui sponte hoc fecerũt dĩ in fi.c.q: nunq; ad derũ restituunt Et nõ q: dicebant iterũ certare t qui nõ t qui ex pacto t qui ex fide illi dicebant iterũ certare qui postq; xpm negauerunt timore.t ita ĩmolauerũt idolis reuertẽtes ad ecclesiã publice corã paganis xpm cõfitebant.alij reuertẽtes ad fidẽ xpianã credentes hoc sibi sufficere.q: modice fidei erãt.latebãt iter xpianos t nolebãt prosilere ut corã paganis xpm publice ꝓdicarent quẽ publice negauerũt.t dicebant hij nõ iure certamẽ ex pacto illi certabãt.q: amissis ecclesijs suis colludebãt cũ psecutoribus suis.sic nos corã vobis cõfitebimur nomẽ xpi.t vos fingitis nos velle capere t vos occidere.t nos revertemur.t cũ xpiani hoc viderint restituemur ad ecclias nostras.illi certabãt iterũ ex fide qui hoc faciebãt ad honorẽ t gloriã dei.b.certamẽ.hic dant intelligi duo mẽbra de tacitis illis q:.ſ.quidã nõ reuertebant t qdam reuertebant.sed non iterũ certabãt.t ex sensu ꝛrio datur intelligi.quid iuris sit de illis mẽbris.ſ.q: tales debeant carere hoc bñficio.ſ.q: magis dilexerũt corpꝰ q; aiam.xxij.q.v.qui cõpulsus.xi.q.iij.non solũ.b.inierũt nõ corporale sed publice corã hereticis deum cõfitendo sicut publice negauerãt.quidã vero reuertentium delitescebãt inter xpianos tanq; pusillanimes nec audebant corã hereticis deũ cõfiteri.ex fide.i.ad dei gloriã t sue virtutis probationẽ.videt ergo q: si ex fide postea nõ sunt lucrati nec aliquo mõ ipsi debent carere hoc beneficio.q: plus dilexerunt corpus q; aiam.xxij.q.v.qui cõpulsus.la.t.xi.q.iij non solum.ſm.b.qui idem sentit.compacto.i.figmento.als

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ex pacto. ſ. iuito cū hereticis ſic cōſitebimur modo deum ad oſtentationē ut ſic poſſumus honores nr̄os recuperare. ⁊ p⁹ redibimus ad vos. tale pactum nihil valet. i. q. i. vide. vel dic iuito cū catholicis ſic redibimus ad vos ſi vos reſtituerit cum prius deberēt redire ⁊ poſtea nobiſcū omnia cōicare. ut j. xxiij. q. vij. c. penulti. fm lau. ⁊ h. ⁊ h dar intelligi tertiū mē brum. de tactis. ſ. q⁹ quidā certabāt ex pacto. ⁊ quid iuris ſit in eo. ſ. q⁹ nō debent habere beneficiū cum magis timerē ho mīnē q3 deū. h. vt ſub. ſic offerrēt. ſ. ut ſacerdotale officiū ut prius exercerēt. h. honorē. ſ. beneficiū. io. ſermonē. hoc eſt of ficiū ſacerdotis. xvi. q. i. adijcimus. h. nō liceat i coactis ergo cōditionaliter ſi ex fide certauerūt nō diſpenſar niſi in benefi cio. ergo in coactis deliteſcentib⁹ uel ex pacto certantib⁹ in ni hilo. la. dyaconi. v. reluctati ex fidei ſinceritate. h. als. i. i alijs h. honorē. ſ. beneficiū. io. eorū. ſ. utrorūq3. h. qui aūt. ij. parg. cōprehenſi. hic no. abſoluta coactio. h. polluti. i. idolatrici. xx vi. q. ij. licet. h. deiectione. i. habitu vili ⁊ abiecto. j. c. di. in ca pite. confitentes maxime. quia nō peccauerūt. la. velut exp̄ſſi uus eſt veritatis. la. ſi vero. v. prohibiti. ſ. ab officio ⁊ bñficio uel cōione ſacrorū. h. aliquib⁹. ſ. ep̄is. cautelā. no. q⁹ ad maio rem cautelā quinq3 fiunt. q̄nq3 pna uel pena imponit q̄3 nullū p̄ceſſerit peccatū ut hic. ⁊. xxxiij. q. ij. in lectū. q̄nq3 pur gatio inducit ex habundanti. ij. q. v. h3 hoc. q̄nq3 fit maior ⁊ diligentior exaiatio. lxiij. di. quanto. q̄nq3 fit rei dilatio. q̄nq3 exigit cautio de quib⁹ duob⁹ hētur. xxviij. di. de ſyracuſane. h. quorundā. xi. q. ulti. c. ulti. lau. hoc aūt. v. per q̄ſtiū. v. neceſ ſitatis. i. abſolute coactōis. la. placuit. v. de hūs. iii. ps. neceſſi tatē abſolutā uel cōditionalē. h. ablationē facultatū. nec tam h excuſaret. niſi q⁹ facilius diſpenſarēt ſicut ⁊ in conditionali coactione. ⁊ ita ablatio facultatū eſt coactio. ar. ex̄ de homi. c. ij. la. ex̄ q⁹ me. cā. abbas. ⁊ de iureiurā. verū. nā qui aufert tē poralia: aufert vitā. ar. i. q. iij. ſi quis obiecerit. ex̄ de offi. or. i ter. ff. de mi. in cauſe. i. rñ. ar. q⁹ talis coactō excuſet. ff. q⁹ me. cā. l. ſi. §. i. ar. ex̄ de iureiur. ſi vero. ¶ In. i. glo. in ſi. adde. i. q. i. conſtat. ¶ In glo. ⁊ officiū. in ſi. adde. dic plenius offer re. i. in altari cōficere. q. d. beneficiū retinebit. ſed non officiū ſic. j. e. ſtudeat. in ſi. xxviij. di. preſbr̄m. ex̄ de de. pu. i du. ben ricus. ſic e3 retinet quis officiū ſed nō beneficiū. i. q. v. c. i. io. de f. ¶ In glo. famis. adde q⁹ iſta nō ſit bona expoſitio. pt3 ex lr̄a ſe. que eos ex toto conſtituit ſine peccato fm hu. vnde dic q⁹ iſtud imo q⁹ hic ſequit: ponit correctiue. dic ergo q⁹ h ponit neceſſitas p coactiōe abſoluta. ſz fm hoc quare impo nit eis pna cū ex̄ omne delictū fuit. ex̄ q⁹ me. cā. ſacris. Rñ deo ut videant ſaltē dolere de peccato. p quo credere debet hoc ſibi accidiſſe. ar. vi. di. non eſt. ar. xxxij. q. v. ille. io. de f. ¶ In. e. glo. in ſi. adde ⁊ dic. ſumere. ſ. in ore nō tñ tranſglu tire. q⁹ ibi nō poſſet eſſe coactio abſoluta fm la. ¶ In glo. q̄nq3 ibi. cautelā. adde imponit etiā aliquoticus ppter alias cās. ut p3 in eo q⁹ le. ⁊ no. de pe. di. i. c. ſicut p̄mi. in ſi. ¶ In glo. quia ibi. cōionem. adde. ſ. ſi digne peniteāt. ¶ In. e. gl. ibi. officiū. adde uel ordines. h. ¶ In. e. glo. ibi. eis. ar. ff. d̄ re iudi. l. inter eos. in ſi. ¶ In. e. glo. in ſi. adde. io. de. f. ſed vī ꝺ. q⁹ no. i. q. vii. maximū. ⁊. xxi. di. §. nūc aūt. in glo. ſed vī in ſi. ¶ Sed illud. v. baſilius. v. p̄nt. ij. ps deijctēdi hoc pro bat p. c. proxi. ⁊ p. c. de hūs uero in p̄ma pte ipſius. c. quorū v. occulta. dicit hu. h nō benedicit magr̄. nāq3 diſpenſatio fit in occultis. de quibus etiā nec iudicare p̄ot. certe nulla. q⁹ ex neceſſitate ita fit. ſed forte ut alleget ſequētia. c. h dicit fm. h. ſed la. dicit nos dicimus q⁹ in occulto alijs ⁊ ſibi manifeſto p̄ot ep̄s diſpenſare. ⁊ fouemus h gr̄anū. q⁹ tñ verū eſt dum tñ habeat ep̄s ſecū tres uel q̄tuor pſonas in diſpenſatōe non eſt ꝺ. xxxij. q. v. xp̄iana. fm. la. ⁊ adde q⁹ dicā. j. e. de hūs in glo. de iure cōi ⁊c. poſſunt. j. e. de hūs vero. v. qui aūt. Et nō q⁹ hu. dicit q⁹ pniam agere p̄it ⁊ ſimul officiū miniſtrare ne unde ſcandalum oriatur.

D

Sacerdotes. oſtenſus p pbatōnes. ij. q. vij. plerūq3 ¶ In. i. g. i fi. adde uel ⁊c. ut ex̄ ꝺ coha. cle. ⁊ mu. c. ulti. ¶ In glo. ſine diſpenſatōe. adde ad hoc. lx xxi. di. miniſtri. ex̄ de biga. quia circa. ⁊ forte cum hoc p̄ot di ſpenſare ep̄s. fm id q⁹ no. Inno. ex̄ de deri. peregri. in. c. i. i glo. i. in pbatōe ⁊c. ¶ In. c. glo. ibi diſpenſatōe. adde ſub. ⁊ abſolutōne fm Inno. ut dixi fm eū. xxxij. di. ad hoc. p⁹. g. que incipit hij. iſtud ⁊c. in additione ꝺ q⁹ ⁊c. ſed p̄ot dici fm eū ⁊ forte melius q⁹ eſt dūa inter interdictū ab homīe ⁊ interdi ctū a iure. ſi ab homine quis eſt interdictus. tunc abſolui ⁊ cū iuramento. ex̄ de ſen. ex. venerabili. ſed ſi eſſet interdictus latū a iure ut in ſimoniaco uel notorio fornicatore. licet alias ſit neceſſaria diſpenſatio. ut hic dicit glo. in prin. in fornicato re ⁊ ſimoniaco manus impoſitio ⁊ diſpēſatio. ut. i. q. i. ſtatui mus. nō tñ ne dū iuramentū. ſed nec abſolutio aliqua eſt ne ceſſaria. ⁊ hoc ipſe Inno. no. in prece. decre. venerabili. at ibi videas. ⁊ adde q⁹ no. xi. q. iij. ex merito. ¶ In ea. glo. in ſi. adde idem. la.

De hūs. nunquid ſtandū eſt veritati huius. c. cū ſit cuiuſdā archiep̄i. rñdeo ſic. quia veritas ſic ſe habz ⁊ hoc opus recipit ro. ec. ⁊ approbauit quantū ad capitula. Et no. q⁹ hic plane cōtinet diſtinctio inter crimina manifeſta ⁊ occulta. ſ. qd iuris ſit in hijs uel in alijs fm hu. publice. xxx. q. i. c. pe. ⁊ fi. ubi de hoc. ſacrorū poſitorū. ō. ea. di. a prin. uſq3 ad. §. e3. gradu decidant. lxxxi. di. preſbyter. leguntur. reg. iij. c. prauis. xi. q. iij. p̄cipue. ex̄ ꝺ voto magne. ¶ Qui aūt. ij. ps. occulta. de pe. di. i. §. hic ergo. ⁊. c. quē pe nitet. in fi. preſente. de pe. di. i. c. ulti. ⁊. c. quē penitet. indictur⁹ de pe. di. v. c. i. v. ponat. ⁊ di. i. mēſurā. ieiunia. de pe. di. i. nō ſufficit. in fi. elemoſynas. de pe. di. i. q3obr̄ē. gradu. i. executō ne ordinis ſeruata fm hu. ⁊ hoc dicit ſeruato ne qs crederet q⁹ amiſerit fm lau. qui dicit q⁹ quidā legūt hoc tñ de iam p motis. alij etiā de promouendis ut melendus qui intelligit q⁹ dicit ſeruato de iure cōi. ⁊ idē ſentit vin. ut no. ex̄ de tē. or. c. ulti. nā cū occultū ſit nō h3 locū diſpenſatō. xxxij. q. v. xp̄ia na. fm la. ⁊ adde q⁹ dixi. ō. e. §. ſed illud. ⁊ dicā. j. e. in addi. dicas q⁹ ⁊c. ſed nunqd locū h3. ⁊ eſt gñale ut i crimīe occulto agens pniam poſſit agere ⁊ exercere officiū eccleſiaſticū: rñ deo. dicit hu. q⁹ ꝓſultius forte faceret ſi in enormi ceſſaret. ſal tem dū agit pniam. ſed quo ad eccleſiā admoneri p̄ot: nō co gi ut ceſſet. ſed nunqd peccat ſi nō ceſſat. hu. dicit forte: nō eo aio hoc facit ut p ſacrificiū placet ſibi deū. ſed ab hijs excipit crimen ſimonie. ſi enī qs emeret beneficiū niſi p̄mo renuncia ret: pniam nō ageret. i. q. i. ſi qs neq3. ⁊. q. vij. requiritis. ⁊ nō q⁹ hoc. c. loquit gñaliter de quolibz crimīe: niſi forte caſualit in ſimonia ut dictū eſt fm hu. ⁊ melen. ⁊ vin. ⁊ hoc p3. ō. ubi dicit. ⁊ ceteris huj⁹ crimīb⁹. ſed tu dic. ut le. ⁊ nō. ex̄ de tē. or. queſitū. ubi no. vin. q⁹ ſi quis peccauit homicidiū faciendo ⁊ pniam egit. oīa delent p pniam. ad hoc de pe. di. i. quātuſlz. ⁊. c. q3obr̄ē. xxxij. q. i. q⁹ aūt. in fi. cū ſi. vnde cū nō ſit obnoxi⁹ eccleſie. q⁹ peccatū eſt occultū. xxxij. q. v. xp̄iana. nec deo pro pter pniam quā ſuſcepit celebrare p̄ot ⁊ uti ordinib⁹. ut h le. ⁊ no. ⁊ hoc q̄ñ homicidiū eſt occultū. ſecus in manifeſto homi cidio voluntario. ō. c. miror. fm vin. ſed ꝺ p̄mū dcñ ipſi⁹ vin. multū urget lr̄a illius decre. queſitū. ubi dicit p̄ter reos homi cidij ⁊c. ubi de hoc. vñ dicebat ho. q⁹ homicida fm canones ipſo iure patit penā. q⁹ ſit irregularis. ut ex̄ de homi. petitio. quare quantūcunq3 occultū ſit quantūq3 pniam egerit. nec p mouet nec ſuſcepto ordine utit ut in predcā decre. queſitū. ⁊ ex̄ de accuſa. inquiſitōis. ⁊ hoc ipſe no. in ſum. de homi. §. q̄ pena. v. ſed. ⁊ fm can̄. ⁊ adde q⁹ dicā. j. e. in addi. no. Inno. ⁊ hic videas. q⁹ no. ij. q. vij. ſacerdotes. ⁊ q⁹ ibi dicā. tu dic fm Gof. q⁹ iſtud. c. de hijs loquit in mediocribus crimīb⁹ in quibus locū h3. q⁹ dic ut ipſe no. in ſum. de homi. §. pena homicidij ⁊c. licet hoc forte aliquibus durū videat. ſnia vin. p̄ot intelligi etiā vera ubi homicidiū eſt occultū ⁊ homicida

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

V

egit dignã pniam ꝛ est secum per epm dispensatũ. ꝛ hoc satis
pot colligi ex dicto lau. ꝛ io. qđ habet de cõse. di. i. c. i. in glo.
sed mirũ est tẽ. v. est ergo tẽ. ꝛ sic pot intelligi q dicit tex. ibi
seruato tẽ. spes. i. securitas. h. venie. que sũt crimina q̃ post pe
nitentiã impediũt ordinis executionẽ. dubitat: nã de multis
habeo q nõ impediũt. ut in hoc. c. dicas quedã enormia ꝛ i
dispensabilia. ꝛ quedã alia hoc opant ut homicidiũ qđ indi
spensabile est. ut. s. e. miror. itẽ crimẽ notorũ de facto uel đ iu
re. ex de tẽ. or. c. fi. itẽ simonia. i. q. i. si qs erga. ꝛ. q. vij. si quis
omnẽ. ex de simo. tanta. itẽ si quis in contẽptũ clauiũ celebra
uit excõicatus. xi. q. iij. si epus. itẽ oĩe delictũ qđ ipso facto in
ducat infamiã ciulẽ. iij. q. vij. §. porro. itẽ infamia descendens
ex delicto p sniam declarato. ij. q. iij. §. hinc colligit. fm goff.
qui ita no. ex de renunc. nisi cũ prãdẽ. ubi etiã de hoc no. per
ber. in g. ex hoc loco. in fi. ibi etiã videas đ hoc. ita no inno.
in glo. ãgle tẽ. ꝛ adde qđ dicã. j. e. ex penitentibus. in addi. in
isto tẽ. ꝛ dic. venie. s. delicti. ꝛ sic construendũ est. q. d. nõ solũ
officiũ pot recipe sed etiã certã fiduciã gerere q deus dimittet
sibi peccatũ si digne peniteat. fm hu. ¶ in. i. glo. in prin. ad
de de hoc etiã no. s. e. si quis dyaconus. ¶ in. e. glo. ibi. de
prebensi. adde: vi q capiens clericus etiã in delictis sit excõi
catus. nisi hoc faciat de mandato prelati. de hoc no. ex de pri
uileg. ex parte. iij. ibi videas. ꝛ ex. li. vi. de sentẽ. ex. si clericos.
¶ in glo. fm quosdã. adde ut la. ꝛ ff. ¶ in. e. glo. ibi. in
iure cõi. adde: ꝑrium videt notari. i. q. vij. §. protpe. in glo. i
v. in maioribus tẽ. ¶ in. e. glo. ibi. pniam. adde hoc facit. q
talis solũ deũ habet ultorẽ. vi. q. i. si oĩa. xxxij. q. i. apud. ꝛ dẽ
nõ sanat aliquẽ nisi ex toto sanet. de pe. di. iij. sunt plures. ex
de bap. maiores. ¶ in. e. glo. ibi. alios. adde idẽ. no. gof. ex
de simo. accusatũ. ubi dic q simoniacus etiã occultus suspen
sus est quo ad alios. qđ intelligit de simoniaco in ordine. i.
q. i. reperiunt. c. quibusdã. ex de simo. tanta. vnde cũ dubitet
in ipsa decre. accusatũ. an characterẽ habeat vicioso interdicit
ibi ordinis executio. ꝛ est ibi spãle fm gof. ꝛ videas qđ dixi
xxxij. di. ad hoc in addi. dicit gof. alij dicũt q si qs est simo
niacus pro ꝑbenda danda uel recipiẽda ꝛ crimẽ sit notorũ.
simulet sit ipso iure suspensus in quo casu intelligit vin. qđ dr
in prece. decre. accusatũ. sed si ẽ occultũ nõ est suspensus quo
ad alios. ꝛ huic opi. cõsentiunt. h. la. t. ꝛ mel. prout dicit ipse
vin. i pce. decre. accusatũ. ubi approbat. q. s. dixi fm gof. ibi
etiã de hoc no. ¶ in. e. glo. ibi. occultũ. adde ex de tẽ. or. ex
tenore. ¶ in. e. g. ibi. psonis. adde sub. cũ sit necesse. pbar di
spensationẽ. ut ex de scisma. fraternitati. de hoc no. j. ex peni
tentibus. ¶ in. e. glo. ibi. dispensatõne. adde: dicas q q̃dis
latens peccatũ nõ inducit irregularitatẽ in qua requirit plati
dispensatio. ꝛ sic intelligit decre. ex de biga. q. circa. irregula
ritas tñ ꝛ si ipsius culpa ꝛ eã latet dispensationẽ requirit. ut
ps ex de renũ. nisi cũ prãdẽ. §. psone. ex de elec. inotuit. §. mul
ta. lvi. di. c. pe. ꝛ ulti. fm bo. qui ita no. in ꝑdi. §. psone. vnde
dic q nõ dispensat ibi ob culpã sed ob irregularitatẽ. sed ad
illã dispensationẽ papa facilius inducit si culpa lateat. Et nõ
q licet irregularis nõ debeat ꝓmoueri. tñ ꝓmot nõ deiect. j
e. quicũq penitẽs. fm vin. ꝛ adde qđ dixi. s. e. §. sed illud. ꝛ
qđ dixi. s. e. c. in. g. in iure cõi. ¶ in. e. g. ibi. peccatum. adde
hoc ex de coha. cle. ꝛ mu. c. ulti. ¶ in. e. g. ibi. sacerdotes. ad
de. ꝛ. c. sacrosancta. ¶ in. e. g. ibi. indignũ. adde als nõ. fm
io. de f. qui approbat totũ qđ sequit. ¶ in. e. g. ibi. pot. adde
sub. nisi sit tale peccatũ q acta pnia nõ possit in ordine rema
nere. ex de tem. or. c. ulti. ꝛ de accu. inquisitõis. tñ de occulto
peccato nõ facias manifestũ. io. de f. ꝛ facit ad hanc materiã.
qđ le. ꝛ no. ex de tem. or. ex tuarũ. ꝛ de furt. c. fi. ¶ in. e. g. i.
fi. adde no. inno. q propter nullũ peccatũ qđ sit in ordinator
uel in ordinato impedit quo minus recipiat ordinatus exe
cutionẽ in habitu. licet exequi nõ debeat ordinator uel ordi
natus ordinẽ suũ. quia ligatã habz executõnẽ nexibus iuris
q censet tali crimine irretitũ fore irregularẽ sicut etiã apparet
in homicida qui bene in ordinatõne recipit ordinis executio
nem ꝛ etiam dat. sed tamẽ ligata est per cõstitutionẽ que dicit
homicidam irregularẽ. ex de tem. or. questitũ. ꝛ ita per ꝑdictã
constitutionẽ ligatã est executio eius ita q per nullaz pniam
pot sine peccato celebrare. nisi secũ per papã fuerit dispensatũ
sed tam cõfert dignis ordinis executionẽ ꝛ recipit etiã ut exe
quat quãdo erit dignius. alij aũt criminosi ut sunt adulteri
fures periuri ꝛ hmõi. licet propter peccatũ nõ debeãt celebra
re q̃diu, sunt in peccato. tamẽ nexibus cõstitutionũ non bñt
ligatã executionẽ sui ordinis. qm quantãcunq egerint peni
tentiã sine alia reconciliatione licet eis exequi suũ ordinẽ. salua
distinctione quã ipse inno. posuit. ex de tẽ. or. ex tenore. ꝛ hoc
totũ ipse no. ex de scisma. c. i. ubi idẽ no. ho. ¶ De lapsis ꝫ
incipit. iij. pars huius di. i qua loquit de hereticis qui olim
sine cõciliis nõ reconciliabant. io. de f. ꝛ dic de lapsis etiã. q. d.
nõ solũ de lapsu in carnale delictũ ul aliud. sed etiã đ lapf tẽ.

De eo. lapsorũ in heresim credendũ est gr̃ano q ori
ginale insperit. si. i. q. vij. tali. lau. ꝛ. c. hij qui. ubi de
hoc. data ar. ad qõnem si epus canonicis tacentibus
cõtulit prebendã in eorũ ꝓiudiciũ quo mortuo volunt agere
cõtra institutũ quasi sua taciturnitas eis nõ noceat cũ de faci
li eo viuo agere nõ possent. ar. ad idẽ. ij. q. vij. plerũq. cũ si.
fm io. de f. liberato. i. examinato. siquis. v. sniam. s. reconcilia
tionis. ¶ in. i. glo. ibi. secus. adde sub. ad hoc propter peri
culũ qđ hodie etiã nimis inualuit. ad idẽ. ex de pur. ca. inter.
fm bo. ¶ Qđ vero hic incipit. v. pars huius di. in qua po
nit quid iuris sit de homicidijs volũtarijs uel casualibus uel
necessarijs. io. de. ceterum. v.

De hijs necessitate. xxiij. q. v. cũ homo. de con. di. i.
c. sicut nõ alij. la. humano. i. sanguinis effusione. ut
xvi. q. iij. porro. ar. xxiij. q. viij. quicunq. c. hijs a q
bus. la. hostili. ꝫ repete qđ dixi. xxxvi. di. c. ulti. q si ea. v. ea
tñ. v. q si. v. indiffinito. i. indeterminato tpe. s. duoz annoz.
¶ in. i. glo. in prin. adde: sic est antiqua glo. io. q̃uis pauci
hoc habeãt. ¶ in. e. glo. ibi. cuitabili. adde. s. a prin. ¶ in. e
glo. ibi. penitẽtia. adde nisi forte ad cautelã. s. e. presbyteros.
¶ in. e. glo. ibi. dispẽsatõe. adde idẽ. no. ex de homi. c. sicut
dignũ. §. fi. ¶ in. e. glo. ibi. dispẽsatio. adde dicit. h. q ẽ ius
cõe. nã dicit q si ei cõstaret q nõ peccaret ꝛ in habitis perma
nere dimitteret ꝛ ad maiores de iure ꝓmoueret. pro se iducit
ꝑdictũ. c. latoz. ¶ in glo. vide ibi. ptãtem. adde ad idẽ. đ pe.
di. i. mensurã. ibi de hoc. ¶ Casu quoq dic q si casu fortui
tu homicidiũ cõmittit nõ dicit homicidiuz cõmitti nec fit cõ
mittens irregularis. ex de homi. latoz. cũ. v. c. se. xxiij. q. v. de
occidendis. nisi culpa ꝓcessisset casũ. ex. co. ti. cõtinebat. c. ad
audiẽtiã. c. exhibita. c. iohannes. ꝛ. c. pe. fm inno. qui ita no.
ex. e. ti. c. presbr̃m. ꝛ hic adde qđ le. ꝛ no. ex de delic. pu. c. ij.
ibi omnino videas. ꝛ videas qđ dixi. s. e. in. c. de hijs. i. ꝛ di
cam. j. e. quia te

Clerico. in. i. g. ibi. licite. adde sub. q non faciebat
fm ber. ut no. ex de homi. sicut in glo. no. hic circa
fi. sed. h. dicit q cãm habuit iaciẽdi ꝛ ita dabat ope
ram rei licite. sed nõ adhibuit omnẽ diligentiã quã debuit ꝛ
ita peccauit mortaliter ꝛ debuit deponi. sed de misericordia tol
leratur. hoc aũt pot colligi per hoc qđ dicit semp in pnia tẽ.
Nã si adhibuisset diligentiã quã debuit cũ daret operã rei li
cite. i nullo teneret. fm. h. ꝛ la. ¶ in. e. g. ibi. de hijs. adde. i.
¶ in glo. spũali ibi. simoniã. adde: de hoc le. ꝛ no. i. q. i. qui
busdã. in fi. ꝛ ex. de eta. ꝛ quali. tua. ¶ in glo. interiori. adde
qua nõ est melior medicina. de pe. di. iij. iudas. in fi. ¶ in. e.
glo. ibi. pniam. adde de hoc etiã no. ex de pe. ꝛ re. c. i. ꝛ. c. q̃s
tum. ibi videas.

Quia quasi idẽ est q sicuti tanq̃z velut. quasi aliquã
do ꝓ similitudine ponit ibi quasi tristes semp esse
gaudentes. aliqñ pro veritate ut ibi. Vidimus glo
riam eius: gloriam quasi vnigeniti a patre. aliqñ nihil differt

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

vtrum pro simulitudine an pro veritate ponat vt in iob. quasi impios percussit eos ꝛc. fm papi. obnoxiū. obnoxius idem qꝫ subditus uel obligatus uel humilis debitor fm papi. dic qꝫ obnoxius ide est qꝫ suppositus deditus obligatus ⁊ maxime propter noxā. i. offensā quā intulit ex culpa sui alicui. ad hoc. liij. di. generalis. vnde cōponit ab ab ⁊ noxa quasi ex noxa obligatus. ⁊ inde obnoxietas. i. obligatio ex noxa uel delicto fm polli. ⁊ fm hoc dic obnoxiū. i. culpabilē. videris cū nō sis. interfecisse ut piculū euitares. fm bar. bri. ⁊ io. de san. benefacias. quia bonarū mentiū ꝛc. v. di. ad eius. i fi. ex de obser. ieiu. c. ij. §. ij. sponte. nō contradicit huic. c. ex de homi. cōtinebat. quia ibi precessit culpa hic nō. fm la. canonice ex de homi. significasti. in fi. ¶ in. i. glo. ibi. tollerat. adde fm bu. ¶ in. e. glo. ibi. incuitabili. adde: hāc sniam teneas. qꝫ de ea intelligit hoc. c. ut no. ex de homi. i. c. sicut. i glo. no. hic etiā in fi. ⁊ s. e. de bijs. i. ¶ in. e. glo. in fi. adde: intellexit bu. hoc. c. cū iste caperet a sarracenis ⁊ teneret iaculū i manu cecidit ei ꝺ manu nulla tñ culpa p̄cedente ⁊ qdā inde interfectus est uel dū licite cultellū teneret in manu. quidā insiluit i cultellū. ⁊ sic mortuus ē. ar. ex de homi. lator. fm nos planū est. quia interfecit cū aliter euadere nō posset qꝫ licet la. ⁊ qꝫ interfecerit hic tenent. b. bri. ⁊ io. de f. sed nō imputat. quia ieuitabilis erat necessitas fm eos. sed intellectū. b. ponit. ber. ⁊ sequit. ex de homi. sic dignū. §. ulti. in glo. no. h ꝛc. in fi. ⁊ pro hoc dicto videt facere lra ibi interfecisse videris ꝛc. q. d. licet ita videat nō tñ est veritas. quia ipsi potius seipsos interfecerunt. Itē facit ad hoc intellectus gratiani qui inducit hoc. c. ad probandū qꝫ homicidiū casu cōmissū ꝛc. ut. s. e. §. casu. vñ dicit bu. qꝫ p hoc qꝫ dicit lra quasi. inuuit qꝫ nō erat culpabilis nec est credendū qꝫ in pugna cū occiderit uel rixando cōtra eā uel aliū. sed ita casu ut fm cū dcm̄ est. sed ꝺ vī facere littera id fecisse cognoscens. ⁊ adde qꝺ dixi. s. de bijs clericis qui. t. dicebat. qꝫ si fit homicidiū se defendendo in necessitate incuitabili postq̄ fit de corpore in corpus imputat ei. alij aliꝫ dicūt prout satis dicit in qōne veneriali. b. bri. que incipit aliquis repellendo violentiā ꝛc. ibi etiā videas sniam. t. videt se qui inno. ut pz in eo qꝺ ipse no. ex de homi. c. ad audientiā. in glo. ulti. in fi. ibi videas. ⁊ pōt snia ipsius. t. intelligi. s. qꝫ i putat quia ad superiores nō ꝓmouebit. eo qꝫ volūtate occidit ⁊ lex ꝓmotionis factū requirit. xv. q. i. c. ulti. sed in susceptis nō ꝺbitur aliqua irregularitas. fm gof. qui ita no. ex de homi. in. c. lator. ⁊ in sum. e. ti. ⁊ idē sentit vin. ⁊ ber. ut ipsi no. e. ti. dilectus. ⁊. c. exhibita. In hoc articulo dicit ho. vex credo qꝫ in nullo imputat in hoc casu licet qñ nō potuit vitare. puta fugiendo defendebat se timēs mortē si caperet ⁊ alius seq̄bat eū iniuste. secus si iuste dicendū est. ar. ex de eta. ⁊ quali. c. i. ⁊ dicit qꝫ illud qꝺ ponit bu. ⁊ sequaces est potius exēplū homicidij casualis. vnde fm eū qñ est necessitas ineuitabilis ⁊ in nullo imputat ut dicit esse expressū in hoc. c. quia te. ex ꝺ homi. c. ij. ⁊. iij. ⁊. c. lator. ⁊ qꝺ dicit pe. c. ex de homi. c. ij. i fi. pniam agat. exponit. i. penitere bonus est. ⁊ hoc intelligit qñ iminebat periculū corporis. nā secus si rerū. qꝺ dic ut no. in sum. de homi. §. qua pena. v. si aūt fuerit ineuitabilis ꝛc. sed guil. na. sentit cū tan. s. qꝫ ad superiores nō ascendat. quia de sensione cōmisit homicidiū. s. e. si quis viduam. ¶ Si vero corepo. sed nunquid damasus qui iā corepos ab ecclesia ꝓ hibuerat. ut. lxviij. di. corepi. p̄decesserat nicolaū. quō ergo b scribit corepo. so. forte adhuc remanserāt i qbusdā ecclijs. la.

Studeat. hoc. c. loquit de homicidio casuali. io. de san. canonicū. xv. q. vij. felix. c. si aūt te delegato. sed ipsis ordinarijs. ⁊ ita pñt esse iudices mixti. lau. ⁊ h adde qꝺ dicā. xviij. q. ij. si quis abbas. ⁊ fuit iste del. quia sic placuit pape fm bu. ⁊ adde qꝺ dicā. iij. q. viij. c. i. nisu. i. conatu siue diligentia. percussione uel eius occasione. h. ⁊ la. ⁊ si. v. cadens postea. redituus suo iure. ff. de postu. impatores. la. qꝫ si. v. qualicūq; etiā modica. quia dabat operā rei illicite.

Bar. ministrare etiā post dignā pniam. s. e. miror. ex ꝺ tem. or. quesitū. ber. qꝺ dicut dixi. s. eo. de bijs. furor. dicit furor nunc amor nunc indignatio. ita dicit furiosus qui ferarū ritu ferit. vnde dici cōsueuit: hic furit. i. seuit. iracit furibundus. i. valde iratus fm papi. qm̄. vsi. voluntatē directā. qꝺ dic ut dixi. s. e. de bijs. io. v. verū. v. claruit. s. qꝫ sit utilis ecclesie iof. bu. sic etiā videt io. intelligere per id qꝺ no. xv. q. viij. c. i. gle. ij uel dic si vobis in oibus obediens fuerit bu. ⁊ sic etiā intelligit. b. bri. i casu ⁊ fm hoc dicemus. vestro studio. i. vobis studiose ⁊ solicite siue diligēter inquirētibus. claruit obnox. i. obediens: paruit aliqui exponūt. obnoxius. i. meritus. alter tñ sumit hoc verbū obnoxius. ſ. e. bijs vero. ⁊. liij. di. generalis. precipimus. i. pmittimus. iof. sic. s. e. dño scō. uel. i. psuademus. fm. b. sed pōt intelligi p̄ceptorie. s. ut nō p̄capiat dispensatio. sed executio dispensatōis. nā ea que ex dispensatione prestant executioni mandari p̄cipiunt. imo ⁊ ipsa dispēsatio p̄capit faciendā illi a plato suo. ⁊ vide hic dispensationē fieri in beneficio ⁊ nō in officio. si. xxviij. di. presbyterum. fm bu. ⁊ ex de cle. pug. in du. henricus. in fi. per quā decre. qꝺ p us dicit forte verius est cū ibi dicat potent ꝛc. ecclesie suc. i. ab ecclesia sua. ber. cōcedat dispensatiue. ex de cle. pug. in du. c. ij. in fi. ⁊ no. i. q. vij. pro tpe. sed nunquid habebit homicida beneficiū uel ut titulū uel ut stipendiū. videt qꝫ ut stipendiuz ut sic quasi layeus habeat. xxxij. di. si qui uero. ſz gof. putat ꝺ. eo qꝫ p̄dicta decre. ex de cle. pug. i du. dicit in fi. circa habēdum beneficiū posse misericorditer dispēsari. ⁊ hoc ipse gof. no. ibi. ⁊ idē no. in sum. e. ti. in fi. ⁊ idē no. ibi ho. §. ulti. in fi. dicit tñ ibidē qꝫ inferior papa nō dispēsabit quo ad beneficiū curā habens aiarum. si sit homicida voluntarius. ⁊ sui. s. sine quibus esse nō pōt. iof. s. cōmode. puta ⁊ seruientibus filijs uel vxore si nō habent aliunde vnde viuāt. ar. xxi. di. omino fm bu. ⁊ est huic si. ex. li. vi. de sup. ne. prela. grandi. qꝺ est in no. iiij. sufficienter. xij. q. i. cps. x. q. ij. cps. ⁊ no. ex de rescrip. cū adeo. in prin. sustentatōis. ar. ꝺ. in eo. qꝺ no. vij. q. i. q̄uis in glo. si pro crimine. ¶ in. i. glo. in fi. adde: uel dic prouincijs. i. dyocesibus sicut eꝺ ponit. xi. q. iij. epi qui. fm lau. ⁊ h. ¶ in glo. nō ex cā ibi. occasione. adde: fac vim in vbo. quia non dicā causa sed occasione. ⁊ hoc probat p id qꝺ le. ⁊ no. ex de homi. petrus. in fi. ⁊ de hac regula no. ex de homi. de cetero. ⁊ plenius ex de testi. sicut. ¶ in. e. glo. ibi. intellige. ad de hunc intellectū sequunt bu. ⁊ la. ¶ in. e. glo. siue in fine. adde idē. bu. ⁊ la. ¶ in glo. hic dispensat ibi. carere. adde p sniam nō ipso iure. nā homicidiū nō inducit ipso iure dispensationē beneficij. fm ber. compo. qui ita no. de elec. qꝫ sicut. in glo. i. §. si uero cōfirmatio uel ꝓuisio ꝛc. v. alia aūt crimia ꝛc. ⁊ idē sentit inno. dicens qꝫ in homicidas irregulares cadere pōt ius cuiuslibet dignitatis. quia iuste etiā habēt eā. si cum eis fuerit dispensatū. ⁊ etiā sine dispensatōe iuste tenent predicti dignitates suas quousq; renunciēt uel deponant fm ¶ In no. qui ita no. ex de cōcess. preben. c. cū nostris. in prin. sed ꝺ hanc sniam facit hic glo. ⁊ tex. qui vult qꝫ cū homicida in beneficio dispenset. ut ex de cle. pug. in du. henricus. in fi. nam cū dispensatio requirit ut homicida beneficiū recipiat. ut. s. e dictū est. videt secus esse de iure cōi. ¶ Itē homicida ministrare non pōt cū sit suspensus post quantācunq; pniam. ut ex de tem. or. quesitū. ergo suspensus est a beneficio cū ꝓpter officium det beneficiū ⁊ sit eius accessoriū. ut. lxxxi. di. cos. ⁊ no. ex de cōsue. cū dilectus. in glo. suspensus enim ꝛc. ¶ in ea. glo. ibi. reliquū. adde. nā omnia eiusdē generis eodē iure censent. ar. xcv. di. illud. ubi de hoc. ¶ in. ea. glo. in fi. adde idem. io. de f. ¶ in glo. sui enim ibi. admonere. adde ibi uideas de hoc in glo. fi. s. ꝛc. ¶ in. e. glo. ibi. ⁊ ecclesia. adde de hoc etiā no. vij. q. i. si quis presbyter. in fine. ¶ Qui uero odij. v. si quis presbyter. v. dyaconus. v. clericus. v.

Hoc fecerint non adhibendo debitā diligentiā fm lau. prior. i. olim cōstituta. bu. cōstitutos i canonū

lxxxvij.di.presbyter.t.xij.q.ij.c.de viro.xxxiij.q.ij.latorē.h. hic vero.v.diffinitio.i.constitutio nostra.hu. C in.i.glo.ibi casum.adde:als ei non imputat.ar.xv.q.i.siquis insaniens t no.s.c.clerico.dū tamē daret operā rei licite ut in decre.hic j.allega.dilectus.t.e.ti.iobannes.t.c.fi.ar.C.ad.l.cor.ō sic .l.i.io.de f.C in glo.t ideo ibi.tenenda.adde idem no.xxx iij.q.ij.hoc ipsum.de hoc no.j.xxi.q.ij.in sūma.ibi videas.

Si qua zeli.i.iracundie.io.hoc verbuz zeli pōt sumi aliqñ in bona significatione.xxiij.q.iij.qui peccat. tertiū factū recitat hu.sed lau.dicit q hoc inducit p̄ sumptionē qō ex vberibus diē decesserit.ar.j.xxxi.q.i.si qs viuente.incertū.t ideo certā non possumus dare sniam.xxx iij.di.habuisse.in fi.xi.q.iij.c.graue.C.de transac.ut respon sum.q si.vsi.

Si quis dns.gof.intelligit istud.c.in layco.sed si de ricus promotus sponte homicidiū cōmisit.ꝫtrahit ipse clericus irregularitatē indispensabilē ut etiā re manere non possit in executione ordinum susceptorū.s.c.mi ror.i.q.vij.si quis omnē.de conse.di.i.c.i.sed deponit.ut.s. e.si quis viduā.sed si layeus fuerit:obtinebit qō hic dicit.q dic ut no.i sum.de homi.§.pena homicidij.iaceat.hic ō mul to rigore loquit fm hu.si aūt.v.casu non dando operā rei li cite.t sic intelligit ber.ex̄ de homi.sicut.in glo.no.hic circa fi. ibi videas.mandauit.s.e.eos.C in.i.glo.i pri.adde:t hoc durante penitentia.C in glo.supple.in fi.adde.hoc fit in qui busdam criminibus.t pser̄tim si quis peniteat solēniter.xxvi q.vi si quis.fm hu.

Qui saccū.probatio per simile fm la.C in.i.glo.in fi.adde.uel dic q licet nō habuerit animū furandi saccū.habuit tñ animū habendi usum.t bene com mittit furtū in usu rei.est enim furtū cōtractio rei aliene frau dulosa lucri faciendi causa uel ipsius rei uel usus eius.ff.de fur.l.i.§.ulti.instit.e.ti.§.i.t ita licet nō habuerit directā volū tatem.habet tñ indirectā.t est si.ff.de fur.eū qui.§.itē.uel pōt dici q licet furtū non cōmisit in sacco.tñ tenet actōe furti.ar. C.de fur.si quis seruo.similiter dicit lex in deposito.quia si ō posui cistā signatā possum agere depositi pro cista t qualibet re in ea contenta.ff.depositi.l.i.§.si cista.fm lau.C Econtra dictū est.s.i.c.studeat.q si quis faciebat homicidiū ꝓtra vo luntatē tam punit.modo probat cōtra.s.q voluntas punit t non opus.b.de siccariis.siccarii dicunt qui gladiū ante Im peratorē ad ultionē faciēdā deferūt.lau.sed sicca est latēs cul trum scom accursium.

Qm.non hic negatiua probabit p̄ p̄sumptōnes ꝓ bando amicitiā t affinitatē t qualitatē occidentis. t etiā per iuramentū purgationis.ar.C.de hijs qui ad eccle.cōstu.l.pñti.§.sicubi.t sic.C.de iniur.si nō cōuicij.fm accur.sed hic videt io.aliter intelligere.sed la.no.hic q iura bit q nō voluntarie ad hoc.C.de fi.instru.l.ulti.fm la.volun tate ad hoc directa.hu.occasio.dicit lau.crimē cōtrahit ut di cit lex si voluntas nocēdi interfuit.ceterū ea que casu nō frau de accidunt fato imputāt.C.ad.l.cor.de sic.l.i.nō tñ promo uebit iste cū ludus culpabilis sit.ex̄ de homi.continebat.fm la.t adde.t videas qō le.t no.ex̄ de delic.pu.c.ij.annotatōe .i.lege.io.qua dictū est si preces veritate nituntur.s.si verū est q asseuerat.s.se nō voluntate tē.uel.i.scriptura.h.uel aliquā su per hoc miserat.b.C in glo.s.ibi.non excusat.adde si ludus noxius.i.nocens est imputat.ff.ad.l.acquil.nam ludus.naz omne maleficiū praue presumit actu. hec tamē p̄sūptio ex va rijs circūstantijs colligit.xxij.q.ij.q ait.t.c.ne quis.t de cō. di.iiij.solet.ff.de acti.t ob.l.iij.§.vborum.ff.de iniur.illud.§ post.xv.q.i.illud.extra de sen.ex.c.i.fm gof.qui ita no.ex̄ ō p̄sump.c.i.C in.e.glo.ibi.probare.adde.b.bri.videt dicere cōtra in casu.C in.e.glo.ibi.super eo.adde ad hoc.xv.q.i. illud.alij vident illud aliter intelligere.ut dixi in vbo nō volū tate.C in.e.glo.ibi.l.cor.adde.s.ut nō cōueniat crimīnaliter t puniat in hac lege sol' dol' uenit t nō culpa etiā lata.fm.hu.

Quantū.i.sicut.io.sic.xxviij.di.quia sunt.abhortū. de hoc habet.xxij.q.ij.q uero.cū.ij.c.ibi sequē.nā v.de muliere inducit hoc.c.ad probandū animum nō opus puniri.lau.t dic ibi de aborsu mulieris qui preter eius uoluntatē casu accidit.fm.h.ubi.i.exquo.h.pernicioſa quo ad aborsum quē nullo modo fieri uoluit.pōt.quero q̄ sit differentia inter ista uerba pōt t debet.dicūt quidā q per uerbū pōt libera dat potestas.sed per uerbū debet importat necessitas.sed.h.t tan.credunt idē in utroqz.ubi agit de iurī dictione in ultimis uoluntatibus.t talia necessitatē importāt ff.dele.iij.l.fideicōmissa.§.si quis ita.t de hoc no.ff.de offi. presi.sepe.t est si.extra de iudi.nouit.i.rñso.v.non enim.t ex̄ ut ec.beñ.c.i.v.t ideo.ij.q.vij.v.alicui.addici.i.puniri.hu.le ges.sic dicit:q: forte iudex secularis ab eo hoc petijt fm la.t hu.C in.i.glo.ibi.caballos.adde qō uerū est fm bar.t lau. t tunc dic.tulerit furando.inde.i.de furto.fm hu.q.d.nō de aborsu.quia preter uoluntatē suā accidit.t sic fm hoc licz ali quis teneat de furto.non tñ tenet de bijs que ex furto sequū tur.ff.de fur.sicut.§.i.t.l.certū.t maxime si p̄monuit eā ut h fuit fm q etiā dicit glo.sed certe hoc falsum est ut statim dicā C in.e.glo.in fi.adde.uel dic q placidus nō furabat equos seu caballos alienos.sed ex iusta cā eos ducebat cōmodatos forte si adhibuit diligentiā quā debuit.q: p̄monuit uxorē q equi recalcitrarent nil ei imputat alioquin ꝫ.t tūc dic.inde.i. ex aborsu.culpabilis fm can̄.uel fm.l.acquil.si caballos alie nos tulerit.i.si iusta de cā mutauerit t minauerit uel minora uerit t nō prodamauerit t diligētiā quā debuit nō adhibuit t merito inde est culpabilis si nō adhibuit diligentiā quā po tuit.nā si adhibuit nō tenet fm hu.t la.pōt tñ legi totū.c.de uxore placidij que dū traberet caballos collisa ab eis fortui tu casu fecit aborsū quā dicit papa nō esse puniendā de abor su nō sua sponte facto.sed de furto quē si fecit puniri pōt.t h casus etiā cōgruit lre fm hu.t.b.bri.C in glo.sic patz ibi.ex furto.adde:dicit io.de f.certe hoc nō est uerū cū opus illicitū perpetrat ut hic accidit.tūc enī siue adhibuit diligētiā siue nō tenet etiā de bijs q̄ sequunt.ar.huius ꝫrii h allegati.s.e.deri cum in fi.ubi de hoc.secus si opus fuerit licitū.ar.xxiij.q.v. de occidendis nō obstat illa lra non agnoscat tē.quia mutat casū ibi.nā de muliere tē.s.qñ p̄prios nō alienos extraxit caballos illos.caueas ergo quia a multis male ponit casus fm io.de f.t tunc dic.inde.i.etiā de aborsu consecuto ex fur to.nam de ipso furto quin teneret nulla esset qō.C in.e.glo. ibi.ueniens.adde.ij.C in.e.g.in fi.adde:ibi loquit de actu in quo solet ut plurimū actus homicidij interuenire.hic autē non loquuntur de hoc.

Si qui incidere licite.voluntate sic.xv.q.i.illa.C.de sicca.l.i.qō dic ut no.ex̄ de homi.dilectus.in glo. qui tñ.que fuit glo.vin.si uero.v.neglectu.ergo pu nit ut pro culpa.quia dolo cōparat.ff.man.si fideiussor.i.nñ. q nō est fm leges que nō culpā etiā latā sed dolū i hoc casu requirūt.ff.de sicca.l.in lege.io.de fā.de neglectu etiā habet xi.q.iij.placuit.abijciendi si sūt promoti.sacro.i.ecclesiastico. suscipiendi.si non sunt promoti.

Sepe.negligentia que dolo cōparat.ut dixi.s.c.pro xi.io.de f.t adde.t uideas qō le.t no.lxxxi.di.di ctum.ut homicida hoc ut confirma tñ est.la.q si.v. voto incidentis.hu.si enī.v.nō tenet hic.uideas qō no.ex̄ ō eta.ad aures.in glo.t ideo tē.C in.i.glo.ibi.tē.adde sub. damnū dedisse uidet.imo plus:qñqz peccat.ut ptz in eo qō le.t no.xxiij.q.v.cū homo.io.de f.C in.e.gl.ibi.placuit.ad de.iij.C in.e.glo.ibi.inebriauerūt.adde.dic ut ex̄ de testi.si cut.t de homici.de cetero.

Si duo.dixerit sic.s.q casus euitari possit.nam si di xit tarde uel uoce dimissa tenet.ar.ff.ad.l.acquil.si putator.la.t hu.innocens.xlvij.di.q ad nos.xxiij

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

q.v. de occidēdis. la. ꝛ hu. germani. imo ille sua culpa periit. qui ad denunciationem sibi non precauit. ar. xxiij. q. iij. ipsa pietas. la. premissis ad maiorē. v. ¶ in. i. glo. in fi. adde qui in obligationibus. ꝛ. c. clerico. b.

Si qui subito. per hoc colligē hoc. c. intelligi de lapsis post ordinationē. hu. dño. de pe. di. i. §. h idē. v. leprosus enim. ibi dicā. mortificato qui enim uere penitere vult. debet mori huic mortali uitui. i. huic mundo de pe. di. i. sunt qui. la. sacrificiū. s. c. ponderet. iuxta finem. c. segregare. s. c. de hijs clericis qui. xxvi. q. vij. sacerdos. lxxxij di. presbyter. h. ꝛ lau. ita tamen. v. ne possint de iure. hu. altiora. s. ex ea dispensatione qua recipiunt officia iam habita. nō enim coipso q dispensat cū eis in habitis possunt ꝓmoueri alis bene posset epūs cum eis dispensare etiā quo ad ꝓmotionem. extra de iudi. at si. imo si est occultum de iure cōi fm quosdā possunt promoueri. b. la. ad hoc qđ le. ꝛ no. s. eo. sacerdotes. q si. v. palea. fm hu. sed bar. bri. in casu uidet intelligere q non sit palea. uomitū. ij. pe. ij. careant de iure. hug. ¶ Sed exemplo dictū est. s. q lapsi post pniam nō possūt ad altiora cōscendere. mō gratianus dicit ꝯ fm bazi. ꝛ nō bñ probat. quia priuilegia paucorū nō faciunt legē cōem. xvi. q. i. hinc etiam. xxvi. q. i. nō exemplo. io. de fā. trinc. ✠. xxvi. c. i. meruit. io. ulti. c. q autē. v.

Considerandū. ancille. ✠. xxvi. c. permisit. i. nō ꝓ hibuit. nā nullā est peccatū nisi deo pmittente. xxvi q. v. nec mirū. v. nec ideo. fm hu. ꝛ est si. qđ de beato Thoma legit. xxvij. q. ij. sic quippe. io. de s. q nimiū. v. dispensatione hac. s. ut is ꝛc. hu. prius. v. cū. i. fragilitatē suā. xl v. di. recedite. hu. tunc. q. d. non ante hoc enīz vult iste articulus tunc. ar. ff. de condi. ꝛ de. si is qui. io. de fā. infirmitate. s. olim habita nō nunc. cognosceret. io. ult. tolleraret. ꝺ hoc ecclesia. xxxi. intellige que sūt proximi tui ex teipso. ꝛ dicit apostolus in epla. i. ad hebreos. c. non enim habemus pontificē qui non possit cōpati infirmitatibus nostris tēptatus p oīa. ꝛ loquit de xpo. ꝛ dicit ibi g. impossibile est scire afflictorum afflictiones hominū qui afflictionis experimentū nō habuit ꝛ sensibiliter oīa nō sustinuit. xps vero oīa scit nō solū per hoc qđ deus omnia sciuit. sed p hoc q homo ꝛ similia sustinuit ita dicit ibi. ¶ in. i. glo. in fi. adde. ut. s. c. si quis draconus. v. q si. ¶ in glo. hoc verbo ibi. princeps. adde de hoc plene no. xxi. di. in nouo testamento.

Idelior. i. in fide firmior uel maiorē fidē habēs q̄s ante. io. ꝺ san. defleuit. luc. xxij. c. maiorē. i. dignior em. hu. reperit virtutē. h. amisit. s. c. quia iuxta fi. mutauerat. ✠. xvi. deniq. v. ecclesiarū. i. pro solida deuotōne quā habuit erga ecclesias cōuertendas pascēdas ꝛ gubernandas uel pro firmitate fidei quā habuit erga ecclesias. hu. ꝛ la. ait. ✠. xvi. c. nationibus ꝛ gentilibus posuit. xxi. di. in nouo. xpianitatis. alis corporis. i. ecclesie. ¶ Itē obijcit. h in capit. vi. pars in qua loquit de penitentibus cū solēnitate ꝛ ꝺ bigamis ꝛ mixtū ponit. xiij. auctoritates. io. ꝺ san. ꝛ dic. obiicitur scilicet ad id quod dictū est. lapsos post penitentiā posse reparari. hu. penitentes solenniter uel publice ex quo enim publice penitent siue solēniter nō debent ꝓmoueri. nā idem qđ assignat in solenniter penitētibus habet locū ꝛ in publice penitentibus. quare aūt solēniter penitentibus uel publice a sacris maxime ordinibus prohibeant innuit. lxi. di. c. ij. in fi. fm hu. secus dicūt quidam in moniali. de hoc no. xxvij. q. i. nec aliqua. in glo. penulti.

Ex penitentibus publice uel solēniter. hu. de hoc di xi. s. proxi. §. bonus quo ad vitā. hu. ordinet tamē causa necessitatis pōt ordinari. ī. eo. placuit. ꝛ hoc si ad secularia negocia eis prohibita nō redcūt. alis secus ut. ī. di. proxi. si quis post. fm hu. si per v. si aūt. v. patuet. ar. ꝯ. ī. c. placuit. ibi dicā. Et no. q ar. huius. c. dici consuevit q epūs non pōt dispensare in publicis criminibus. de hoc dicā. xv. q. ulti. c. i. ibi videas. simili. v. ¶ in glo. ex hoc ibi crimen. ad de hic nō probat hoc. quia textus dicit penitentē nō dicit criminosum. nec hoc probant capitula hic inducta. ¶ in. c. gl. ibi. c. quando. adde ad idē. xxv. q. ij. prescriptione. fm la. alis furtum suijpsius facere videt. ar. ff. de fur. anolla. C. de ser. fugi. l. i. ¶ in. c. glo. ibi. quisquis. adde in teste loquit. ¶ in. c. glo. ibi. si duo. adde de consanguinitate loquit nō de crimie ¶ jn. c. glo. ibi. ꝛ penulti. adde ar. bonū. ex de accu. inquisitionis. ¶ in. c. glo. ibi. cōcedit. adde quicquid dicat. h. ꝛ alij suā sniam sequentes. dicas fm inno. q ordinandus non debet dicere omnia sua crimina. sed illa tm que ordinis executionē impediunt. ꝛ in ordinatione hoc specialiter statuit ꝺ ꝓpter periculū anime. ꝛ hoc ipse inno. no. extra de accu. inquisitionis. in glo. ex hoc loco ubi videas. ꝛ qđ no. gof. in sum. de temp. or. iuxta fi. §. restat. ubi satis dicit de materia huius glo. ¶ in. c. glo. ibi. confiteri. adde peccat mortaliter si negat in iure veritatē. exquo inde interrogat. ar. xi. q. iij. quisqs. xxij. q. ij. ne quis. ar. fm hu. qui dicit q publice tenet quis cōfiteri peccatū suū ubi ordine iudiciario conuenit. ar. xv. q. vlt. c. i. ꝛ penulti. ꝛ hoc ipse no. v. q. i. c. ij. ubi ipse iob. no. de hac materia. ¶ in. c. glo. ibi. de penitente. adde. i. ꝺ eo qui in iudicio anime cōfitet. sic etiā no. extra de testi. cū causam. in gl. causam enim ꝛc. ¶ in. c. glo. ibi causam. adde. s. criminalem cū agit ad depositionē. secus si esset causa ubi ageret ad ꝓmotionem beneficij. fm illud qđ le. ꝛ no. xvi. q. ulti. inuentū. sed si est consuetudo q epūs in inquirendis ꝛ puniendis subditorum excessibus non teneat requirere consiliū sui capituli. tal cōsuetudo non est reprobanda. extra. li. vi. de cōsue. non est. ¶ in. c. glo. ibi. dispensare. adde. ad hoc facit. i. q. v. pūtium. in fi. ubi de hoc. sed ar. ꝯ. extra de iudi. at si clerici. §. de adulterijs. ubi tm̄ fit mentio de epo. dominus host. no. ex de statu. q dei. q cū dispensatio sit de maioribus negocijs de cōsilio capituli debet fieri. alis nō valet. ar. ex de hijs que fiūt a prela. nouit. ꝛ. c. quanto. de excess. prela. c. i. ipse tm̄ no. ꝯ. ex de tem. or. dilectus. ubi dicit q cōsuetudo hodierna habet q soli epi dispensent. sed dic ut no. lxxxi. di. si qui sine. ¶ in. c. g. ibi. alij. adde ut. ✠. ut no. hic. la. ¶ in. c. glo. ibi. ī iudicio adde in isto articulo dicebat inno. q sup omnibus que non sunt criminis pōt quis in iudicio interrogari. sed super criminibus nō debet iurare dicere veritatē. dicit tamē quē cogendō dicere veritatē siue respondere an sit infamatus de aliquo crimine uel condēnatus ꝛ si cōfessus fuerit se diffamatū uel etiā probatū sit. inquirēt ab eo an crimen cōmisit. itē fm quosdā debet quis interrogari de hijs que impediunt executionē officij post pniam. de quibus ipse inno. no. ex de renunci. in. c. nisi cū pridem. In gl. quale. ꝛc. ꝛ dixi. s. e. di. de hijs. ij. in q. que sunt ibi videas. credit etiā q quis principalis in cā non cogit respondere si ad aliā penā q̄s specialem agat. hanc materiam ipse ber. compo. plene no. ex de elec. dudū. ij. ꝛ de cōfes. c. ij. ꝛ ho. cum eo. ibi videas ꝛ qđ ibi dicit tene. ꝛ adde qđ dicā. vi. q. v. actor. ¶ in. c. glo. ibi. tenet. adde ꝺ hoc etiā nō. s. e. de hijs vero. ¶ in. c. gl. ibi. prodere. adde. quid si pono aduersariū meū excōicatum esse. dic q si sit super sententia canonis positio non tenet quis respondere. secus si sit sup sententia hominis. extra de offi. dele. prudentiā. §. sexta. ꝛ est rō quia sententia canonis semper ligat. ꝛ est iusta. hominis vero sententia q̄ns est iniusta nec semp ferē pro crimine. xi. q. iij. c. i. ex de sen. ex. a nobis. quia pōt esse lata sine iusta ꝛ rōnabili causa. eo. ti. inquisitioni. xi. q. iij. §. si ergo. ꝛ q̄ns nulla. puta lata est post ap. extra de appel. ad presentiā. ꝛ de sen. ex. solet ꝛ in hijs que no. fm inno. ex de testi. testimoniū. ꝛ de testi. cogen. c. i. ꝛ sic obtinuit prout no. in spe. rubrica de positionib⁹ §. quid si pono aduersariū ꝛc. ꝛ. §. ibi prece. qui incipit decimonono ꝛc. satis tangit de materia huius glo. ¶ in. c. gl. ibi §. notandū. adde. l. in oibus. ¶ in. c. glo. ibi. sinuz. adde. sed q cōfiteri debeat. videt ex de elec. p inquisitionē. ꝛ. ī. c. dudū.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ij. de tem. or. dilectus. ℣. de confes. c. ij. ℣ de accu. inquisitionis sed dic cū ber. compos. q; in iuribus predictis fuit ꝓfessio voluntaria non a iudice iussa seu p̄cepta. ℣ ita no. ipse i p̄c. c. duum. nā ibi factū recitaſ quō fuit. ℣ sic nō obstant. dicas ergo q; si ep̄s querat specialiter. respondeat ei: dñe nō debeatis h̄ querere nec ergo teneor rīdere. q; occulta peccata vindictam nō habent. fm la. ℣. ad h. xxxij. di. erubescant. in fi. vi. q. i. si omia. xxxij. q. v. xp̄iana. xv. q. vi. c. i. cū fm eos. si postea p̄bet: deponet. sed secus est in irregularitate de qua hic loquit. c. ex penitentibus. que nō p̄uenit ex peccato. ℣ bigamia que nō delet per p̄niam. ad hoc. s. e. miror. ℣ ideo p̄odende sunt. ut dicit h. c. q; si bene aduertaſ nō facit p̄o hu. quia fm lau. intelligit de publico. quia vix solēnis penitētia posset esse occulta. ep̄s tamē ignorabat. ad hoc facit optime. j. c. si illa. sed ar. ℈. p̄o hu. extra de elec. innotuit. in p̄n. ibi. secreta confessione. sed dic p̄out ibi no. vin. q; ille indigebat dispēsatōe licet occultū esset. quia erat ibi irregularitas ℣ nō peccatuz. ℣ ideo debuit prodere. ut ibi in hoc. c. ex penitentibus. ℣ ex de cor. vi. c. exposuisti. ℣. lvi. di. c. ulti. ibi. ubi dicit tam tui ꝓfessione ℟. ℣ adde qō dixi. s. xxiij. di. in. c. fi. in ea. glo. ibi. q̄s sit. adde ad idē. ex de confes. c. ij. ubi de hoc. ¶ in. e. glo. ibi. q; non. adde hanc suiam sequunt h̄ io. de san. ℣ gof. ℣ io. de an. in sūmis suis. de tem. or. iuxta fi. sed ℈. ff. depo. publiciana. § ulti. ¶. de confes. aut. si debitor. sed illud est apocrifum fm la. qui dicit in eo casu p̄iudicare confessionē ex ius cū testes sūt. uel cū confessio sit solenniter. insti. de iu. ob. ℣ ar. ff. man. l. ul. i. rñ. sed nōne hic cōfessio sit in iudicio. ad hoc ipse lau. rñdet q; licet iudiciū appelles. non tñ p̄iudicat nisi in hoc de quo agit ut. s. nō possit promoueri nō ad aliud. ut extra d̄ cor. vi. c. ij. arca fi. ff. de his qui no. infa. lucius fm lau.

Quicunq; penitens solenniter uel publice. mulcta. i. clericalē. quilibet enim ordo qñq; sacer dicit. vi. q. i infames. xxvij. q. i. c. nullus. uel dic. i. sacros ordines. ℣ dit ar. q; bigamus possit esse dyaconus p̄sbyter ℣ eps qualiter enim remaneret in hoc ordine si cū nō accepisset fm hu. qui credit q; papa posset dispēsare cū bigamo si inueniaſ tactus eps p̄sbyter uel dyaconus. quāuis h̄ facere nō debz ut ad illū ordinē promoueret. ℣ de hoc. xxxij. di. lector. vnde dicendat la. q; h̄. c. est cōtra nicolaū furiosū qui scripsit bigamū non posse suscipere ordinē dyaconij uel p̄sbyterij etiā si cuz eo dispensaret. dicat tñ la. q; illo tp̄e subdyaconatus non erat sacer ordo. indebite. q. d. iecus si ex dispensatione io. de san. stabilitate h̄ haberi cōsueuit q; licet irregularitas non debeat promoueri. tñ promotus nō deijciaſ ℣ sic cōualescat dignitas in eo qui est uiciose electus. als secus. i. q. i. principatus. fm yui. qui ita no. de renun. nisi. §. plane. sed dic ut ibi no. inno. in glo. ipse enim ℟. adde ℣ videas qō dixi. s. e. de his. ij. in addi. dicas q; quāuis.

Si vero benedictionē. i. cōtionem. detineſ. xlix. di. § i. ubi de hoc. liij. di. quicunq;. ¶ in glo. i. in p̄n. adde. ut ber. ¶ in. e. glo. ibi. alij. adde ut h. quē sequit bar. bi. ¶ in. e. glo. ibi. ℣ h̄ causa. adde fm hanc casus positionē quē tenet la. expone sic litterā. is qui accepit benedictionem penitentie. i. cōtione eucharistie que dicit benedictio penitentie. quia solis penitentib' debeſ. xcv. di. illud. accepit. dico per cōtionem. i. cōtionem que est benedictio penitentie. i. propter p̄niam fm la. vel forte intelligit de illo qui p̄o occulto ℣ paruo crimine solennē p̄niam facere promisit fm bar. h. ¶ in. e. glo. ibi. in mora. adde de consc. di. iij. quādo quis. ¶ in glo. p̄nia. in fi. adde. que etiam ponit. s. in glo. i. v. alij.

Si ille p̄niam solennē ℣ publicā. h. non pōt. i. dz. h. penitentiā solennē. h. deijciaſ. s. e. ex penitentibus.

Ille vero. v. ij. qō. penitens solenniter. peruenire p̄mittit. q. d. non video. ℣ nemo ℟. ut sequit. nemo. v. trecentorum. i. nicene synodi in qua tot fuerūt. xv. di. c. i. v. horum. h. quibus. i. per quos. h. locutum. s. e. si quis diaconus. in p̄n. periculosum. quia hereticū. xxiij. q. i. hoc est. xxv. q. i. violatores. ℣. c. generali. imo usq; ad sanguinis effusionē. ea que ibi leguñt defendere tenemur. xxv. q. i. sunt quidā. io. de san.

Non confidat. aut. v. coniugia. i. cōiuges. siue. v. penitentiā solennē. h. ℣ cuz irregularibus solus papa dispensat. extra de re iudi. cū eterni. li. vi. ubi no. ℈ no. q; romana ecclesia seruat. q; idē sit in corpore viciatus ℣ illegitime natus ℣ penitentibus ℣ bigamis. sed queriſ h̄ h. cum ep̄i possint in criminibus dispensare. ut. s. siquis p̄sbyter. ℣ ex de iudi. at si clerici. quare non possunt in his que in lra numeranſ. ℟. quia crimia per p̄niam tolluñt. sed h̄ nullo mō ℣ ideo facilius est ibi dispensare q̄ h̄. preterea ibi fit dispensatio in tollerando in habitis. hic in promouendo sed facilius dispensaſ in tollerando q̄ in promouēdo. multa enim impediunt ordinandū que nō deijciūt promotū fm h. ℣ adde qō dicā in verbo sequenti. ℣ dixi. xxiij. di. lector. ibi videas. uel v. siue dicat h. q; in his soli apostolico dispensatio competit. nisi forte in hoc casu de illitteratis quos quotidie ep̄i promouent. ℣ in alio casu qui sequit. s. de nō obseruādis interstitijs in his duobus casibus quotidie ordinant ep̄i. sed pōt dici q; papa bene scit ℣ tacitus permittit. ℣ ideo excusanſ quasi generali consuetudine ecclesie q̄ generaliſ facit fere fm h. ℣ dic ep̄i qui tales illitteratos promouēt per vnū annū a collatōne clericalis tonsure dūtaxat iūt suspensi. ut ex. li. vi. de temp. or. uullus eps. ℣ sic non h̄z locū hodie qō dicit h. arca excusatōnem. sine litteris. i. omnino illitteratos sic. xxxiij. di. papam. xxxvi. di. c. i. ubi de hoc. ℣ ibi dixi ad idez. i. q. i. §. ecce. si alis videt ℈. xxxviij. di. sedulo. la. uel corpore v. viciatus enormit. h. lv. di. c. ulti. uel cōditionarios. v. i. aliqua conditione fortio dñorum uel aliorū subiectorū. de his omibus habeſ. xxxvi. di. illitteratos. ℣. j. di. proxi. fere per totū. aut curie. v. aut passim. v. discussos. i. probatos. diuinis. i. ecclesiasticis h. ij. q. v suspecti. ¶ in glo. i. j. lxxvij. di. in fi. adde. in hoc. c. innuit q; interuallum debet esse inter ordinē ℣ ordinē. ℣ dic congruenter. i. a canonibus cōstituti. fm hu.

Canones. penitentes solenniter. h. s. q; dicunt p̄dcā c. de penitentibus nō promouēdis ℣ est hec vna solutio. alia ponit. j. e. §. pōt. accipiunt. qō non est faciendum. de pe. di. v. ꝓtrarium. c. de his.

Si quis remissionē. i. penitentiā solennē per quā fit remissio peccatorū omnū. i. q. vij. si quis omnem. uel. i. baptismū per qō remittunt peccata. de consc. di. iiij. c. ij. ℣ ita loquit. c. j. di. proxi. si quis post. io. d̄ san. sed fm ultā ultimā expositionē nō facit h̄. c. ad propositū gratiani fm h. vnde forte verior est prior expositio. vnde dicebat lau. ꝓñs ponit p̄o antecedente sicut ecōtrario fit. xxvij. q. ij. quexp̄o. habuit sub. maxime h. ¶ in glo. i. baptisma. adde. ℣ fm hoc non facit ad ꝓpositū gratiani. h. ¶ in. e. glo. in fi. adde uel dic q; intelligit de illa p̄nia in qua prohibuū est ei ne ad militiā redeat. de pe. di. v. contrariū. ℣ hoc ideo qua forte in ipsa militia cōmiserat peccatū. propter qō egerat p̄niam. ut. e di. falsas. vnde quia iterando redeunt ad illud officiū nō ꝓmouent fm la. ¶ in glo. qui semel ibi admonere. adde. ℣. e. q. c. de his. ubi de hoc. ℣. xxvi. q. vij. de his. ¶ in. e. glo. i fi. adde. ℣ d̄ pe. di. i. aliud. ¶ Potest etiā alia solutio magistri ℣ melior. h.

Sicut. de pe. di. iij. c. ij. vnū. i. fide vnius collatū. uel. i. non iterabile. lau. vnica. i. non iterabilis quo ad propositū ℟. iuxta illud: vade ℣ amplius ℟. de pe. di. iij. adhuc. la. s. e. ponderet. in fi.

Reperiunt. de pe. di. iij. c. ij. in xp̄o. i. in his que xp̄i sunt. quia luxuriose suscipiūt sacramēta xp̄i. io. de san. uel. i. luxuriando a xp̄o spūaliter recedunt. la.

Item. vñ.

Quāuis. de pe. di. iij. q̄uis. humilime. i. que cū humilitate agi debet. h. quotidie. de peñ. di. iij. adhuc

ínstantta. numq̄ cum ista littera sic indistincte loquaf. t dicat numq̄ peccantibus priuatā pniam denegandā. videt facere expresse pro snia tan. vin. t gof. dicentiū q etiā tpe generalis interdicti possit viuis nō solū morientibus penitentia cōcedi qm nulli est deneganda pnia. ut ex de pe. t re. q quidam. de pe. di. iij. §. ulti. t ita ipsi no. ex de spon. non est vobis. ad idē de peñ. di. iij. adhuc iuxta fi. v. qua propter. in prin. q hodie expresse est verū. ut ex. li. vi. de sen. ex. alma. §. i. licet olim ho. visus sit. no. ꝫ. ex de sen. ex. c. rnso. q ergo dicit decre. pdcā. non est pnias morientiū. sub. maxime pniaz priuatā. io. in q̄ interuenit sacrū mysteriū. xxiij. q. v. c. fi. ar. ꝫ. de pe. di. iij. inanis. ubi de hoc. huic est simile. i. q. vij. c. ij. ¶ in. e. glo. ibi. paradiso. adde: sub. que semel tm facta est. t est alia ratō. s. ne ex reiteratione uilescat. itē quia solēnizatio est quasi quedā ꝓfessio perpetuo pniam cōseruandi. t ideo iteratio solennitati resistit sm tho. ¶ in. e. glo. in fi. adde sumebat gof. suū ar. ex d̄ pe. c. i. q ista pnia sacramētalis que significat exclusionē ade de paradiso. t que cū solēnitate imponit. ut. s. dicit sit rōnabilis ex iteratione delicti sicut in multis locis de cōsuetudine obseruaf. ut dicit in hoc. §. ex persona. t hoc dixit in ipsa de re. extra de pe. c. i. ¶ Hec autem.

Penitentes impositionē reconciliatoriā. si aūt. v. iuuenibus. v. viaticū. v. ¶ in glo. sed nunqd ibi. dericali. adde q de tonsura t non de uestib⁹ intelligit sm h forte uel etiā de utroq3. la. ¶ in glo. ij. q. iij. in fi. adde. uel viaticū non cōcedit. ex de pe. t re. q in te. in prin. t de sen. ex. permittimus. t adde qd le. t no. xxvij. q. i. impudicas in fi.

In capite quadragesime t nō alio tpe pōt imponi h penitētia cū tps sit determinatū sm h. t lau. suscipiunt. i. suscipere volūt. sacco. i. vilo t grosso pāno. sacco. h ponit saccus pro quoliber vili t aspero habitu sm h t adā indutus erat pellicea quādo deiectus fuit. de pe. di. i. adā. sm lau. nudis. h olim erat opprobriū. viij. q. i. olim. la. terrā. si. ꝫ. c. dño. v. q dixit. ibi. v. decani. decani dicunt eo q x. clericis uel militibus pferunt sm papi. inspicere. ar. q quis pōt probare per suū sacerdotē se egisse pniam de peccato. qd ē uerū. ut no. ex de testi. testimoniū. t no. ij. q. vij. ipsi. t ibi dicam. ibi videas. t no. q quantū ad ecclesiā peccator dicit esse in peccato ante cōfessionē q̄uis sit in corde ꝓtritus. t ita apd deū sit liberatus. ut colligit ex eo qd le. t no. de pe. di. i. quātuslibet. in prin. modū. i. quantitatē t qualitatē. h. xxiij. q. iiij. qui peccat in fi. post hec. v. lachrymis. de pe. di. i. fleat. h. tūc resurgens. v. proiectus gen̄. iij°. abijciunt electionē primoruz parentū repñtat ecclesiā in capite ieiunij cū eijcit a se penitentes ut hic dicit. alicui dat in signū tunicarū pelliciarū sub his verbis cinis es t in cinerē reuerteris t in memoriam maledictionis electi candelas ferūt. quia pro opere quo prexerunt manus ad pomū uetitū apposita est ignea rōphea paradiso transeunt quoq3 ad aliā ecclesiā. t claudunt cozā eis fores in signū aditus paradisi quondā cōdusi nō ad mensaz sed sup terrā comedebant. maledicta terra in opere tuo. nemo dicat eis aue. quasi nondū mutatū erat nomē eue. herbas crudas comedant tanq3 iumenta. quia cū in honore esset tē. ita scribitur per magistrū. p. in hystorijs scolasticis i li. gen. c. fecit deus tē. postea. v. derus. v. sudore. gen. iij°. videtes ipsū penitētes. la. in sacra. v. ¶ in glo. ar. q ibi. prelatorū. adde ar. ꝫ. xi. q. i. de psona ubi dicā. ¶ in. e. glo. in fi. adde de hoc no. xi. q iiij. qui resistit. t ibi dicā. ¶ in glo. ut per eū ibi. peccata. adde h intellige nisi sit in mortali sm la. io. t h. ut no. de pe. di. i. p fecta. in glo. no. q in fi. ¶ in glo. i. de con. in fi. adde. als incipit a quibusdā. ¶ in glo. ita sit ibi anno. adde. sed quare h fiant in die cene dñi. no. de conse. di. iij. de penitentibus. ibi videas in glo. sed pone tē. ¶ Hanc pniam solennē admittit h etiā fit propter scandalū cū talis pnia nō sit imponēda nisi pro maximo crimine. ꝫ. e. placuit. lau.

Confirmandū presbyteri gratia exēpli dicit qm idē est de quolibet alio clerico. h. penitentibus solēnit. h. imponaf. s. solēniter. h. neq3. ij. pars. rebaptizari ar. p opinione gā. que no. lxviij. q ergo i glo. hec solutio tē. ¶ in. i. glo. ibi. sacerdos. adde sub. t h cōtingit propter scandalū qd subditis imineret. ar. ꝫ. e. de bijs vero. lxi. di. in sacerdotibus. io. de san. ¶ in. e. glo. ibi. pbyter. adde: ubi de h. ¶ in. e. glo. in fi. adde: de hoc no. xxx. q. i. si quis sacerdos. t. lxxxij. di. presbyter. qd. c. videt cōtradicere. de hoc no. etiā ex de pe. c. i. t. c. quesitū. t. ꝫ. e. clerico. ¶ in glo. scienter. in fi. adde. qd ibi dicit intelligit quo ad tonsurā. t forte vestē non quo ad ordines sm hu. t ibi de hoc.

Illud par. i. equū. liceat. xxxiij. di. maritū. ¶ in. i. glo. in fi. adde sub. quibus sacramēta ꝓficiunt t gerunt. io. de san. ¶ in glo. simile. j. in fi. adde. Item ar. contra. xxiij. q. vi. vides. iuxta fi. ubi de hoc.

Licenū. impositionē solennē. scriptū. i. reg. iij. sacerdos. de pe. di. i. si sacerdos. est sub. §. q autē. quis erabit. h non videt facere ad propositū licz forte sic intelligaf. quis orabit. i. debebit orare pro eo quo ad restitutionē. officij. sed ut solennē agat pniam t ea peracta reparari possit. q. d. nullus. q3 postq3 solennē pniam egerit nō pōt ad officiū reparari. vnde supuacuū esset orare pro eo. t hoc ē qd sequit. vnde tē. q. d. q3 nō posset reparari: licet quis oraret p eo. ideo hui⁹ lapsis tē. ipsa enī solēnis pnia inducit puationē officij. ergo eius reparationē inducere nō pōt cū tā ꝫnios effectus parere nō possit. sic no. lvij. c. i. io. de san. secessio. i. ut i monasterio aliquo agat pniam ubi fructuosa poterit ee ei penitentia quo ad reparationē officij. ingressus enī monasterij operaf ut facilius cū aliquo dispenset. lvi. di. c. i. t ex de apostate. c. ij. io. de f. fructuosa ut gradatim recipiant. ꝫ. e. q3 lau. ¶ Probaf. q. d. nedū aucte concilij cartaginen. c. q3 lapsis. ut. ꝫ. e. confirmandum. sed etiam tē.

Placuit. deputent. i. promoueant ad istos ordines io. de san. euangeliū. h est propter plures rationes. primo ꝓpter dignitatē istoz ordinū. fo ꝓpter timorē recidiui. tertio ꝓpter scandalū vitandum qd posset in pplo oriri ex memoria p̄cedentiū peccatorū. quarto q3 nō haberet frontē alios corrigēdi cū peccatū eius fuerit publicū sm tho. si qui. ij. ps. imponāt. s. altari. ber. eū vero. iij. pars. ¶ in. i. g. ibi. h enī. adde. i. utrūq3 istorū duorū. la. h. ¶ in. ea. glo. ibi. tali. adde. t. c. t si illa. h. t la. ¶ in. e. glo. ibi. ꝓsuetudo. adde. s. alicuius ecclesie. t sic est h ar. q propter ꝓsuetudinē alicui⁹ ecclesie aliqd est licitū. qd als de iure cōi nō liceret. sm ber. t lau. t h adde qd dixi. xxxij. di. placuit. in gl. no. h. t ita dispēsabit in hoc casu eps sm la. t ray. nō ob. ꝫ. e. ex penitētibus. ubi dicit q eps ordinans talē. s. solenniter penitentē scienter debet puari ptāte ordinādi. q3 illud intelligit cū ordinat absq3 dispensatione uel cū indiscrete dispensat. simile. j. di. proxi. q in aliquo sm ray. ¶ in glo. ar. ibi. bigamo. adde dicit lau. h nō est verū sed est ar. q magis est dispensandū. sed dictū h ē verius in quo cōsentit io. de san. ¶ Apostate. h incipit. vij. pars huius di. in qua tractat de apostatis sm io. de san. non debēt. dixerat q penitētes publice nō pñt ꝓmoueri ad derū sed qm̄ t apostate publicā debēt pniam. ideo de ipsis adicit q tales post pniam nec habitū secularē suscipere nec ad dericatus officiū valent cōscendere. Apostatarū aūt duo sunt genera principalia. alij nanq3 apostate a fide xp̄i ad cultū idolatrie. alij a religione ad secularē statū sm rigorē canonū. nec illi nec isti etiā post acceptā pniam pñt ꝓmoueri. t apostata a religione dz. x. annis publice penitere. ut p3. xxvij. q. i. duo tā sm iof. t h est rō sm la. quare apostate non promouent vī dicas sm h. q tales post pniam nec habitū secularē accipere nec ad dericatus officiū debent ascēdere qui enī fuit penitēs solenniter non dz reuerti ad miliciā nec ad negociationē nec dericalē habitū dereliquere licz dericus esse nō possit sm h.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

C in.i.glo.ibi.apostate.adde vnde apostate dicunt a po qđ est retro t stolon qđ est admissus uel missio.inde apostata.i. refuga retro missus retro abiēs a fide uel religione fm bug. sed pone q aliqs de maiori religione transiuit ad minorem nunqd iste dicat apostata.dicit inno.q nō.quia ī nullo venit ꝯ ea que sunt de substantia ordinis cū semp sit in alicui⁹ obe dientia.t hoc ipse no.ex̄ de eta.t quali.intellexim⁹ in fi.nā non dicat apostata proprie nisi qui ad seculū redit.ut.j.c.i.t ex̄ de apost.c.i.t sic etiā no.io.vin.gof.t ber.ex̄ de tem.or.ex parte.ibi tū no.inno.q proprie nō dicunt apostate nisi q le gem xp̄ianā dimittūt.iij.q.iiij.beatus.t qui relicta ꝓfessione quā non licet dimittere dimittunt sine causa.ut.j.c.i.

Jqui.religionis.i.fidei uel ordinis.apostatant a fi de uel religione.hu.pnia saltē interiori.h.cōionem sacramentorū.iij.q.x.eos. Et hinc collige qualit intelligit.iij.q.iiij.beatus.fm.h.quos etiā.ij.ps.nō admitti.ꝫ c.proxi.ibi dixi.t quicunqꝫ.ij.pars.ille apostata.hu.q si.v. C in.i.glo.ibi.vitet ea.adde sub.nisi fuerit in minorib⁹ ordi nibus cōstitutus.ut.xxxij.di.placuit.nec tunc iudicabit apo stata si tonsurā dimittat.imo eā dimittere tenet.ut ex̄ de cleri.cōiu.iohānes.fm io.de fan.de hoc dicā.i.c.eos.h allegato. C in ea.glo.ibi.religionē.adde sub.dimittat.qđ intellige ut dixi.ꝫ.§.proxi. C in ea.glo.ibi.c.i.adde ubi plene de h per Inno.dic ut ibi. Di.li.

Ece quod ordinibus hoc accidit propter plures rōnes. primo ꝓpter dignitatē istorū ordinū.fo propter timorē recidiui.tertio ꝓpter scandaluꝫ vi tandū qđ posset ī pplo oriri ex memoria p̄cedentiū peccatorū.quarto qr nō hēret frontē alios corrigendi cū peccata eorū fuerit publica.fm io. tho.adiecit.ij.ps.curiales.gn̄aliter pōt intelligi uel pro illis q exercuerūt seua uel turpia.hu.aut post.v.militantes armata militia.h.aūt.v.decertantes ut aduocati.hu. C in.i.glo.ibi. ordinet.adde ala.t guil.naso.indistincte scripserūt obligatū ad rōcinia nullatenus ꝓmouendū.p id qđ le.t no.C.đ epi. t de.l.officiales.t in hac.li.di.p totū.t quia decre.ex̄ de ob li.ad ratio.nō distinguit ar.ff.de offi.pſi.l.iij.ff.de publi.de p̄dio.sed tu dic fm host.ut no.in p̄e.decre.de obli.ad ratio. quā di.ibi posita p ber.ipse sequit t gof.cū eis.t adde qđ di cam.j.c.ꝑterea. C in.c.glo.ibi.histriones.adde sub.siue qđ cuiuꝫ officiū hōtes honestū uel inhonestū.qñqꝫ uero stricte dicunt curiales qui honesta curie officia procurāt:ut đcurio nes.qñqꝫ strictius dicunt curiales illi qui erāt officiales ī cā sanguinis a cruore dicti fm la. C in.c.glo.ibi.ut histriones. adde.ut.iiij.q.i.c.i. C in.c.glo.promoueri.adde đ hoc no. l.di.si quis viduā.ibi videas. C in.c.glo.ibi pōt.adde pro ista snīa facit.j.c.proxi.t.c.siquis post.t istā snīam approbo t eā tenet sancta ecclesia fm ray.t bene tenet.qr irregularitas homicidij nō est ex defectu sacramēti sicut irregularitas biga mie.t qr irregularitas bigamie est ex defectu sacramenti non tollit in baptismo.sed irregularitas homicidij tollit.quidam etiā dixerūt t videt hu.cōcordare.qr homicide nō ꝓpter irre gularitatē repellant ab ordinib⁹ sed propter horroꝛē facti.qr horribile ē fundere humanū sanguinē t ad hoc niti t operā dare.repellunt etiā propter ambiguū duplicitatis q̄ in hmōi actibus solet interuenire.fm ro. C in.c.g.in fi.adde ar.de h xvi.q.i.legi.ff.qui vi aut dā.l.seruus.in fi.t hanc snīam hu.di cas esse verā.t qđ dicit baꝫ.locū hꝫ ubi nō pt esse irregulari tas sine pctō.sꝫ bñ pt esse.ut pꝫ.xxxij.q.v.ille aūt.fm.p.

Aliquantos.exercitatione ut aduocati.tā in cā ciui li qꝫ criminali.la.obtinendi in cā sanguinis.h.per tinaciā vitiū notat.sicut enī cōstantia dicit in bono sic ptinacia in malo.s.firma pseueratio aī ī malo.h. astitos.i. vocatos.quorū.s.aduocatorū gn̄aliter.t est simplex relatio.h aliqui.q.d.nō omēs.sed illi qui in cā sanguinis patrocinū prestiterūt.alij licite pñt promoueri.lxi.di.ostius.h.aliquātos v.necessario.i.de p̄cepto maioris.viij.di.que ꝯ.xxiij.q.v.mi les.ud.i.exigente officio suo.h.sed opponit si necessitas obe dientie urgeat ad hoc quare nō excusat.ar.xxiij.q.iij.q pec cat.t.c.quid culpat.ad fi.t.q.v.miles.excusat enī officij ne cessitas.ff.qui.ut indig.tutorē.iij.q.vij.§.verū ibi. si ꝯ patrē. Rñdeo excusant quantū ad pcm̄.sed nōn quantū ad ordi nes suscipiendos.xxiij.q.ulti.bis a qbus.t est rō qr licet ur geat rōne officij.ipse tñ sibi hanc irregularitatē intulit spōte se subiciendo huic necessitati.ar.l.di.c ericū.ff.qui sat.da.co.si fideiussor.§.i.preterea cū distincta sit militia clericalis a secu lari eligēdo vnā videt alteri renunciare.ar. C. đ iur.l.i.fm io. đ san.aliquātos.v.ex curialib⁹.i.officiatis.aliquātos.v.quo rū.s.taliū ordinatorū t ꝓmotorū ꝯ rōnem fm hu.nā istud re latiuū quorū nō refert ad oīa.nec enī oēs supradicti repellūt nō enī repellunt illi qui in ciuili cā fuerūt aduocati.lxi.di.ost⁹ fm hu.t la.sic.iij.q.v.cōstituimus.ubi de hoc in fi.quasi.v. mandaremus.simile.lxxiij.di.ubi lau.remittēda.s.sine pena dimittēda.h.t la.sed ne.ij.ps.dilectōnis cuidā plato loquit h.ea.v.fuerūt deinceps.h.deponant.h videas qđ le.t no.x xxvi.di.qui ecclesiasticis.in fi.t ibi dixi. C in g.quicūqꝫ.ibi. sacerdotes.adde.xi.q.i.clericū.null⁹. C in.c.gl.ibi.absolue ret.adde:ꝑterea aduocat⁹ nec agit nec accusat.ut.ff.de bo.li. qui cū maior.§.pe. C in.c.g.ibi.accusatoris.adde.ut.ij.q.iij §.notandū enī.ij.ibi reo absoluto ꝛc. C in.c.gl.ibi.est tuta. adde idē tenet h io.de fan. C in.c.g.ibi aduocare.adde q si fecerit fm hu.postea nō poterit ꝓmoueri.t qđ dicit de appel latōe sic tenet.q qñ nō appellabit clericus in tali cā.qr nō dꝫ sibi interesse.aut si appellauerit:tñ nunqꝫ appellationē in pro pria ꝑsona exequet ad ultimū quascūqꝫ excusatōes qs induc at.dicit q ius gn̄aliter ꝓditū est t statutū ne clericus intersit ubi agitat iudiciū sanguinis uel eius occasione pōt ꝓuenire ut.xxiij.q.v.vnū solū.t.q.viij.spe.t.c.bis a qbus.fm hu.vñ dicebat la.q licet clericus appellare possit.nō tñ cōsulit ut in ꝓpria ꝑsona ꝓsequat.nā dicit lex q idē ē si filius accusat pa trē aut patronū libertus aut accusatorē submittat.ff.đ bo.li. q cū maior. C in.c.g.ibi.intercedere.adde sic etiā loquit.xii j.q.vi.c.i.ubi de hoc. C in gl.i.ludibria ibi. voluptates.ad de.xxxiij.di.si quis viduā.c.pbri.de con.di.v.nō oportet. C in glo.q̄ narrabant ibi.voluptates.adde.uel dic.i.mani festatōes ludibriorū turpiū.nā isti infames sūt.iij.q.i.c.i.la. C in.c.glo.in fi.adde ad hoc.xlvi.di.clericū. C in gl.ar.rōe ibi.tolerat.adde ad hoc.xlv.di.de iudeis.h.

Designata fidelis post baptismū administrauit curie in senis.la.io.decurialib⁹.v.i.de astrictis curie.C.đ decur.in suc.lau.curialis aūt qlibet liber est.C.đ de cur.si qs ꝓcurationē.repetunt nō solū ipsi.sed eorū agnatio nexibus curie astringit.C.đ decur.ī suc.vñ etiā manus ei inī cere pōt.C.c.ti.gn̄ali.io.de fan. C in.i.glo.ibi.l.ul.adde ad idē.ff.ad sill.si qs ingraui.t ita q nocet:ꝑualet ut ibi.pōt di ci q ualet ꝑualet.ff.de sena.emancipatū.§.ulti.fm lau. C in c.g.ibi cām.adde ꝓ intellectu istius decre.vide qđ no.ī p̄e. decre.sup qōnū.in.§.uerū.in gl.t iō ꝛc.t facit illa decre.pot⁹ ꝓ qꝫ ꝯ.si bene videat. C in.c.g.in fi.sic.xxxviij.di.de siracu sane.t uideas qđ no.lvi.di.c.ul i.xiij.di.duo.

Peterea.fratribus.i.epis.ꝓ qbus.v.prima rō ḡre tales nō debent ꝓmoueri.gratia.i.utilitas uel ala critas.h.ꝯstat.v.ij.rō.eos.i.histriones qđ est i alia parte capituli.q̄ nō est h.t.ludorū.v.iij.rō.ꝑsse ut maiores. interesse ut ludibria exerceāt.h.lau.t videas qđ de hoc dixi xxxiij.di.c.maritū.sit certe.v.rogemus eū ne ad curiā reuocē tur.quā.s.tristitiā.cognouisti tuipse cui scribit.h.ordo qbus .s.nobis.h.urgēs.molestia.instabāt ut redderent nō solū ꝛc clerici ꝓmoti. C in glo.i.officijs.adde aliter tñ sumit h vbū functionibus.xvi.q.i.placet.fm lau. C in.c.glo.ibi.c.vnico

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

adde ibi plene de hoc. ⁊ ibi no. host. q̄ obligati ad rōcinia si administrationi perpetuo sunt astricti ab ordinibus ppetuo repellunt. ⁊ sic dixit intelligendū. lvj. di. legē. ⁊. lvij. di. qūqz. ¶ in. e. glo. ibi. obligatus. adde: de talibus intelligo qō hic dicit uel de perpetuo curie obligatis. fm lau. ¶ in. c. g̃o. ibi. secus. adde. s. quia nō repellit a promotōe. imo sufficit cedere bonis. C. qui bo. ce. pos. l. i. ij. ⁊. iij. nec etiā capi pōt ꝓ debito C. de ac. ⁊ obli. l. ob es. ⁊ iste talis clericus factus rūdebit ꝓ se. ut. C. de epi. ⁊ cle. quisqs. in fi. nō ob. prædic. decre. ō obli. ad ra. quia illā intelligo lite cōtestata. qō ergo h̄ dicit intelligo de illo qui nulla p̄scriptione se pōt a curia liberare. C. de de cur. l. si quis decurio. li. x̄. ⁊ quilibet de ciuitate pōt eū capere si p̄ses abfuerit. ut. C. e. ti. quot. fm lau. ¶ in. e. gl. ibi q̄ possit. adde: idē tenet ray. ⁊ idē dicit de cōsule uel potestate. qa iuramento tenet regere ciuitatē aliquā per annū. ¶ in. e. glo. ibi si qua. adde sub. uel aliquos libros scripsit. qō tū intelligo deductis expensis ciusdē. xvi. q. vi. de lapsis. ff. de cess. bo. is qui bonis. fm lau. sed alij dicūt nō deducendas expensas de hoc no. Inno. cē de obli. ad ra. in p̄n. ⁊ ray. plene no. i sum. sua. e. ti. §. pone aliquē cē. ibi videre poteris si placebit. ¶ in ea. gl. ibi. obsequiū. adde: hanc ultimā sniam tenet. b. bri. in sua qōne dñicali. que incipit potestas quidam cē.

Si quis clamidē. i. vestē militie. uel dic q̄ clamis dr signū militare. sed cingulū dicit officiū ⁊ ordinaria administratio ad talia facienda siue in iudicio siue in libello. fm. h. uel. i. ensem. qz cingit fm cōsuetudinē. fm la. ⁊ si. i. q̄cunq; grauia. s. reatu. s. actu. s. interficiēdo. q. d. licz graviter nō delinquat. quia ex officio suo hoc fecit. xxiij. q. v. miles. ⁊. c. si homicidiū. fm io. de fā. ⁊ h. qui dicit h̄ q̄ siue sit iudex siue officialis uel miles. qui tale uel tale officiū sumat ⁊ nō exequat. nunq̄ tū ob hoc repellit. ō. e. c. i. ij. ⁊. iij. ¶ in g. mulites ibi. cōtraxerūt. adde ⁊ in hoc casu loquit h̄. c. si quis. ut no. j. xx. q. iij. p̄ns. in glo. ar. qō cē. ¶ in. e. glo. ibi. bellis adde: intellige illicitis. nā i culpa est si se bello illicito imiscet. secus aūt si bellū esset licitū. fm lau. sed si in bello licito interficeret nō ꝓmoueret. xv. q. i. c. ulti. ꝓ dicto io. facit qō ipse no. de pe. di. i. periculose. in fi. ⁊ ibi dixi. ⁊ videas h̄ qō le. ⁊ no. ex de cleri. pug. c. pe. ⁊ ulti. ⁊ de homi. petitio. ⁊ qō h̄ dr. s. q̄ talē nō admitteret. approbat io. de fan. qui idē dicit. ut no. lvj di. c. i. ar. ad hoc. de pe. di. i. si quis cū. ⁊. c. si cui. ¶ in. e. glo. in fi. adde de hoc no. xxiij. q. ulti. c. ulti.

Qui in aliquo. p̄mittit generaliter de crimine. postea supponit multas species criminis. h. detēti sb. non erunt sacerdotes ⁊ sic subaudi i qualibet clausula que sequit fm hu. ⁊ la. ⁊ dic sacerdotes. i. epi qō innuit ex eo qō sequit. sed nec ille cē. nā ⁊ loquit in hoc. c. de epis. qō innuit ex verbo sequenti. s. ab vniuersis cōprouincialib⁹ epis cē. fm hu. qui. v. infamie. infamis est irregularis siue sit infamia iuris. ut in hoc. c. ⁊. ij. q. iij. §. notandū. C. de infami. l. i. ex de testi. testimoniū. siue sit infamia facti. ex de accu. oī potens. ij. q. iij. §. hinc colligit. lxxxi. di. tantis. C. de dig. l. iij. li. xij. ex de excess. p̄la. inter dilect. §. postremo. de infamib⁹ aūt le. ⁊ no. iij. q. vij. §. porro. ⁊. vi. q. i. infames. ⁊. c. oēs vero ⁊ hic adde qō dixi. xxxiij. di. laycī qui. sclera. v. qui in hereti v. intellige de adultis. i. q. iij. placuit. la. baptizati ex formaz ecclesie uel scient in contēptū ecclesie. io. cū possent baptizari in ecclesia ⁊ a catholico. sed ptulerūt baptizari ab heretico. h. ad hoc. i. q. vij. cōuenientibus. in fi. la. aut. v. baptizati. ō. di. prox. confirmandū. in fi. ⁊ sic no. q̄ rebaptizatus scienter est irregularis. sic in rebaptizante. ex de apo. c. ij. sed q̄lit actus qui nō hz effectū inducit irregularitatē: nō videt. nā nō inducit impedimentū. ex de dispon. ipu. litteras. c. accessit. sed dic q̄ aliqñ inducit irregularitatē ⁊ impedimentū qō de iur nō sortit effectū. ex de biga. nuper. ex de spon. ad id qō. fm gof. qui semet. v. aut qui. v. mēbroñ principaliū ⁊ in aperto apparentiū. bu. minus sub. enormit idē est si plus enormit. fm. b.

ar. cē. de offi. custo. c. i. ubi de hoc. puta si hz tres manus. nā talis ostentū esset. ff. ō ver. sig. l. ostentū. videt tū q̄ ea q̄ nālit accidūt nō debēt imputari. ff. e. ti. queret aliquis. ⁊ est verꝫ q̄ nō imputat ibi. puta legatū est aliqd tūio si filium haberet. si ostentū habet: tenet legatū. si aūt haberet sex digitos i manu uel pede si nō impediret eoz numero officiū mēbri nō imputatur fm la. qui se. v. vxoris iam ab alio cognite. aut numero sa. v. qui quidā. v. xxxiij. di. si quis. uel a marito. v. aut corrupta. v. qui concubinas. v. notorias. s. ante pniam. secus post pniam. extra de tem. or. quesitū. bar. qui vero seruli. lvij. di. c. i. per totū. qui. v. ignoti. xxiij. di. quanta. ar. ō con. di. ij. tribus. qui. v. neophiti. xlviij. di. §. i. uel lau. v. qui seculari. v. q v. curie. propter hoc verbū totū. c. hic inducit h. qui. v. insci. xxxvi. di. illitteratos. qui non. v. annos cōpletos. ex de elec. cū in cunctis. qui per. v. ecclesiasticos aliquos ptermittēdo. h qui. v. ambitu. i. q. vi. sicut. ⁊. q. vij. sancimus. obtinere. i. male acquisitū retinere. ⁊ hic cōmittit simonia sicut si daret pro accipiendo. h. qui. v. decessoribus. sic. lxxiij. di. bonoratus. in p̄n. decessor dicit ꝓprie qui decessit nullo medio interueniente. sed nec ij. pars. sacerdos. i. epūs. h. clerus nominādo. h. populis cōsentiendo. h. lxiij. di. nosce. uel auctoritas. v. ex quisiuit approbando ⁊ cōfirmando. h. sed nunquid pōt ordinarius electū confirmare extra suā prouinciā. dicit vin. q̄ sic. ff. de adopt. emancipari. ⁊ hoc ipse no. extra de offi. ordi. q̄ sedē. ar. cōtra. ex. li. vi. de elec. quorundā. ubi satis probat q̄ electio debet fieri cū cause cognitione quā ordinarius i alterius dyoceſi facere nō pōt regulariter. sed uideas qō no. ⁊ dicā. ix. q. ij. epm. ⁊. xi. q. i. si quisquā. lxi. di. miramur. in glo. h̄ videt. quicunq; ij. pars. sacerdotij. i. epatus. h. omniz uel maioris partis. h. ad hoc qō le. ⁊ no. lvi. di. apostolica. a tribus. lxiij. di. c. i. extra de tem. or. nec epi. sacerdotē. i. epm. auctoritate sub. cōsecrabit. sed quare dicit magis cuz ⁊ quilibet prouincialis epūs debeat interesse. sed potius exigitur p̄sentia metropolitani q̄z prouincialiū. tota enim auctoritas in tali facto ex illo dependet. h. epūs. iij. pars. metropolitanus. v. pars si quis. vi. pars. ¶ in glo. ex hoc. ibi nō dispēset. adde ad h efficax ar. ex de fil. pres. ex tua. iuxta fi. ubi dicit. cū aliquibus clericis dispensantibus cē. ergo a ōrio ō illos cū quibus dispensatū non est. pñt procedere iudices illi fm qō eis datū ē in mandatis. ex de p̄scrip. si qñ. ⁊. c. cū dilecta. fm ho. ¶ in e. glo. ibi. fraternitatis. adde ubi de hoc. ¶ in. e. glo. ibi. concedo. adde ⁊ bene. io. de fan. ¶ in. e. gl. ibi. votū. ad idē no. lvij. di. si seruus. i. in glo. i. sed no. ō. lxxxi. di. si quis sine. i g. i. qō tene fm vin. gof. ⁊ ber. ꝓt no. i p̄. c. fraternitati. ⁊ no. ber. ex de concess. preben. litteras. in glo. per hoc videt in fi. ō hoc etiā no. xvi. q. i. ecclesia. in glo. i. ⁊ facit qō le. ⁊ nota. j. lv. di. penitentes. ibi dicā. ¶ in glo. i ꝓpria ibi. metropolitan' adde ad hoc ex de tem. or. si archiepūs. qō intelligo nisi necessitas aliud inducat. ar. lxiij. di. quāto. ō. xxij. di. in noie. fm gof. qui idē intelligit de primatibus ⁊ patriarchis. ¶ in glo. hoc habes ibi cōseruandū. adde qō hic dicit seruat ecclesia. quod dic ut no. gof. eo. ti. in sum. de tem. or. in fi.

Qui uero occasione. verbi positi. ō. di. prox. c. ulti. ibi p gradū ecclesiasticos cē. s. ut pmo sint clerici. inde hostiarij. ⁊ sic de alijs infert magister qd iuris sit. si qs ex igno. aliquo ordine pter missso ascendat ad maiorem. scom hu. la. ⁊ ioban. de san.

Sollicitudo. negligētia. i. ignorantia. h. quia crassa fuit. puta in ꝓprio facto nō excusat. ff. pro suo. l. si. ex de de. ex. mi. c. pe. ⁊ io cū eo dispensat ut hic ⁊ ex. e. ti. c. i. sed de rigore debet deponi. xvij. q. iij. §. qui autē. xxv. q. i. hic cōsona. io. de san. ⁊ q̄ talis debet deponi. h̄ no. bu. sed fm eū cū isto facilius dispensat propter talē ignorātiā

ꝛ q dicāt q si nunq̄ in eo in tali casu iusta ignorantia potuit esse non debet fieri qđ hoc.c.dicit.potius electiue.h. supbia .i.contēptu.hoc est ambitiose ex certa sciētia.sed quid si supbia uel ambitione uel ex certa scia pmittit aliquē ordinē.ꝛ ascendit ad superiorē.dic q debet omnino deponi nec cū eo dispensari.saltē ita de facili fm h.unde dicebat ho.q si scienter p saltū promotus in ordine nō gradatim suscepto ministrauerit incidit in mentē illius rubrice.ex de cler.non or.mi. ꝛ sic nō potent cū eo nisi per se.ap.dispensari.ꝛ hoc ipse no. in sum.de cleri.per sal.promo.§.ulti.in fi.sed si scient promoueat per saltū.non tamē ministret ei iniungeť pnia.ꝛ supplebitur caute qđ fuit incaute pmissum.ꝛ sic p epm dispensabit ar.in hoc.c.ꝛ extra de sacra.nō ite.c.i. fm h.tu dic ut dicā.ſ. in uerbo prohibeas.h.unde.v.consulendo per hoc uerbum pz q hoc.c.loquit dispensatiue.h.prohibeas.dixerūt quidā q talis per saltū promotus nō est a iure suspensus sed p sentiā suspendendus.ꝛ pro istis facit hec littera ꝛ tñ propter peccatū prohibeť a sacramētis ꝛ promotione ꝛ hec videť vera snīa.nā si a iure esset suspensus celebrando efficeret irregularis.ex li.vi.de re iudi.cū eterni.ꝛ.c.li.de sen.ex.cū medicinal in fi.li.vi.ꝛ sic etiā intelligit Inno.ex de de.ex.mi.si celebrat ꝛ idē tenet host.ut etiā no.in spe.ď offi.le.§.iuxta. propositōnis.v.quidā tñ dicūt participantes cē.h.unde.v. cōsulendo per hoc uerbū pz q hoc.c.loquit dispēsatiue.h.imponas.i. si in superioribus ministrare voluerit.als nō debz cogi pāse suscipere ordinē subdiaconatus fm h.officia si ante eligeret. nō teneret electio.quia talis pposteratio bz defectū ordinū q reddit electionē nullā.ex de elec.dudū.ubi sic no.vin.concedas dispensatiue quā dispensationē eps aucte sua facere pōt qđ dic ut le.ꝛ no.ex de cleri.p sal.promo.c.i.i fi.ꝛ dicit h la. no.q nō punit h negligentia q̄q tñ prope dolū ē ar.xxvij. q.i.si custos.ar.ff.man.si fideiussor.imo pro contēptu punit de con.di.iiij.qñ quis.propterea fm lau. C in.i.gl.ibi.sicut adde ubi ꝺrio standū est fm bu. C in.ea.glo.ibi.sacerdos. adde:idē sentit bu.ꝛ la. C in.e.glo.ibi ex litteris.in fi.adde sub.ibi.cū ergo pontificale officiū.siue altaris cē.ꝛ hec snīa ē vera fm vin.ꝛ gof.ꝛ ber.prout oīs no.ex de de.per sal.promo.c.i.ꝛ h dicūt per ista decre.ex litteris.ꝛ idē sentit h io.de fan.ar.i.q.i.dcm. C in.e.glo.ibi.factū.adde sic.C.de testa.l. pposteri.ꝛ.l.ambiguitatē.ff.de penu.le.l.quidā.C.ď iur.do. si mulier.q enim omissū est cē.viij.di.que ꝺ.sed arg.ꝺ.ex de accu.qualiť.i.C.de excu.re.iud.l.i.ꝛ de vul.sub.l.ij.§.primus. fm io.de fan. C in.e.glo.ibi.nihil.adde ubi de hoc.ꝛ ex de rescrip.cū dilecta. C in.e.glo.ibi.epatus.adde si intelligas. q primo recipiat sacerdotiū ꝛ post epatum.verū dicet:als fal sum est.qz nec in epatu imprimit caracter fm quosdā.sz alij ꝺ ar.ex de renun.post translationē.§.ulti.ubi de hoc.ex de or di.ab epi.qui re.epi.c.i. C in.e.glo.in fi.adde sub.cū dicat tñ q pontificale officiū.sine altaris ministerio nō ualeat impleri.sed hoc iō.qz ille eps sua culpa factus erat irregularis. fm vin.ꝛ gof.vel dic q dicit nō ualeat adimpleri.q.d.nō negamus qui caracterē recipiat si quis in epm cōsecret:licet sacerdos non fuerit nec negamus quin caracter remaneat si ordinarius fuerit cuius sit suspensus.sed h tñ dicimus nos propter q executionē nō habebit.ꝛ hoc vult littera illa scm ho.

Di.liij.

Qrialis. Uel quia.v.mauricij quem iustinianus pcesserat.ꝛ ideo ipsius lex in.C.nō inuenitur.scm bar.ꝛ laur. C in.i.glo.in fi.adde.nam.s.li.di.assignauit duas causas huius prohibitionis.

Legem dedit hanc scz ne cē.militie:erāt quidā milites qui erant iurati reipublice.iurauerant enim se non vitaturos morte pro salute reipublice ꝛ salaria accipiebant de publico isti sua officia inuito principe nō poterant relinquere,ꝛ iō nō sunt tales suscipiendi nisi licentia ꝛ permissu principis.ſ.dimissi ab eo honesta missione uel alio modo absoluti.sed alij milites qui nō sunt officijs publicis occupati nisi aliud impediat licite pñt suscipi.ꝛ sic soluť ꝓtra. liij.di.multos.nā hic ut dictū est loquit gg.militibus principis uel reipublice astrictis.ibi de hijs qui nullis tenent obnoxij fm h.ad hoc cōcordat la.dicens.militie.C.de iure deli.scimus.ꝛ hoc de illis qui iuramento stricti sūt.C.de his qui nō imple.sti.absol.l.i.ꝛ.ij.li°.x°. fm la.rōnibus.i.rōcinijs.h.causarū.i.conditionū siue fortunarū.lau.fugūt qđ semp pmittť h.ueniant cū hmōi milites post emersa stipendia ꝛ officia cōpleta intrare pñt religionē.C.de epi.ꝛ de.si quis post absolutionē.C.e.ti.officiales.§.si uero.uel etiā si.xij.liberos habuerit.C.de decur.si quis.xij.uel.x.lau.ob hāc.als ob hoc.causam.als cautū.prepropere.i.antecē a negotijs secularibus absoluant.h.ut no.li.di.in sum.mutare.i.in aliū statuꝫ vertere. fm h.iudei.simile.lxi.di.quid prodest.qđ etiā.v.si qui.ij.pe militantibus.hic loquit de militibus absolutis nō suscipiēdis nisi cē.alioquin nulla esset additio fm h.suscipiendi ad habitum.lau. C in.i.glo.in fi.adde ad idē.xxxiij.q.i.c.i. fm h. xviij.di.peruenit.lau. C in glo.milites.in fi.adde:dñs ergo uel consul uel potestas licite monachabit q̄uis ciuitati teneat sacramēto.ubi tñ pecuniā recipit restituat fm la.nō ob.h.c.ꝛ alia similia qm loquunt in perpetuo obligat.ut.s.dixi.ꝛ sic etiā sentit hic la.q dic ut plene no.bar.ba.in sua qōne dñica li.que incipit potestas quidā cē. C in glo.no.q ibi. quidaꝫ adde ꝛ melius ut no.in pce.c.si quis.ꝛ in pce.c.sup. C in.e. glo.ibi.veste.adde.ber.ysi.intelligit hoc.c.qñ iste abrenūciauit statum suo iuri.si tñ monasteriū vult probare quo casu in suo habitu pōt esse in probatione. C in glo.incognitus ibi. gonsaldus.adde ubi de hoc videas. C in.e.glo.in fi.adde ibi no.host.q dicit h.q si vita ꝛ cōditio hominis sit no. probatur per annū.ꝛ sic loquit pce.c.gonsaldus.si uero cōditio nota est.sed uita ignota.tūc per biennū.ꝛ sic loquit pce.c.monasteriꝫ.q si utraq;.ſ.conditio ꝛ vita sit ignota uel saltē conditio:tūc triennū est spectandū.ꝛ sic loquit pce.c.si quis ignotus.ꝛ istud.c.legē.ꝛ.j.di.proxi.multos.iura tñ moderna videnť se indistincte ad annū restringere.ꝛ ideo quidā dicūt q pdicta diuersitas nō seruat.sed cū ipsā expresse reuocatā nō inuenā ꝛ rōnabilis sit nunq̄ per me corrigeť.semp enim ius in suis terminis remanet nili corrigat expresse.in aut.de nō alie.re.ec.§.fi.col.ij.q enim nō mutat:quare stare prohibeť. C.de testa.sancim°.C.ď ap.pāpimus.nec ob.iura moderna quia ipsa ꝛ glosas eorū licet indistincte loquant.tñ ipsa scm iura antiqua distinguēda itelligere possumus ꝛ debemus.ff. de le.nō est nouū.ꝛ.l.sequen.licet aūt sic sit de veritate iuris. omēs tñ sequunt opi.quā video impugnare siue reprobare ideo forsan in iudicijs est obseruanda siue tenēda.ar.iiij.di. §.leges.ex de sepul.certificari.ff.de legi.l.minime.fm bo.qui tñ finaliter primū dictū approbat.ut no.ex de regu.statuim°. ꝛ ideo pōt dici q magistri qui sine cā iura corrigūt.q̄ saluari pñt sunt terminorū transgressores.contra id quod le.ꝛ nota. extra de sepul.c.i.in fi.

Serui autem.hec di. diuidit in.v.partes. In prima principalit tractat de seruis nō or.qđ probat per.x. auctes sacramentoꝝ.io.de fan.ꝛ ita continuat ad pcedentia.s. Gratian° tractauit de curialibus qui curie obligati sunt.sed qm̄ serui licet nō sint curiales.alicui tñ cōditioni obnoxij sūt ideo in hac di.pñter tractat de seruis fm h. C in.i.gl.ibi.ordinati.adde.ut.j.e.ex antiquis.ꝛ.c.se. C in.e.glo.ibi.liberari.adde.ut.j.e.fraternitatē. C in.e.glo.ibi.libertatē.adde qd aūt sit libertas:qd seruitus.habes insti.de iure pso. C in ea. glo.ibi.manumittit.adde.ar.ex ď re.pmu.c.iij.ubi innuit q perpetua libertate debet gaudere.sed de hoc le.ꝛ no.extra ď

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

re.ec.non a'lie.c.iij. t. xij. q.ij. de libertis. in glo. i. ibi videas.

NUllus. eoꝝ petitio. fi. j. c. c. admittunt. i fi. ¶ Debet enim. v. ¶ in gl. i. in fi. adde. sed certe littera huius. c. videt sonare qꝫ petitio t voluntas vnius non sufficiat. ex hoc etiã unuit glo. j. e. ar. tẽ. sed fm hu. qꝫ h dicit la. cuius fuit ista glo. equius est t humanius fauore libertat. t idẽ tenet hic io. de san. sed ꝫ primã expositionẽ glo. facit littera eoꝝ qđ est in plurali. t in eo qđ est in singulari t littera aliquid. t ideo multi dicũt qꝫ cũ hec decre. determinet omniũ voluntatẽ debere interuenire in promotione taliũ debet stari canoni t nõ legi. xv. q. iij. §. dũ aũt. t als nõ sumũ ar. de quo dicit in glo. precc. ar. qꝫ tẽ. ad idẽ. j. c. proxi. t qđ no. lxvi. di. c. i. in glo. ar. qꝫ etiã. ¶ in glo. etiã. in fi. adde. ij. ¶ in glo. ar. qꝫ ibi. detrahũt. adde ad idẽ. ff. de ser. rusti. pdi. per fundũ. ar. ꝫ. ff. de adop. adoptio. ff. de aqua quoti. t esti. lucio. lau.

NUllus sacros. i. ecclesiasticos gñaliter fm h. ut. s. c i. t. j. e. si quis. ex de ser. nõ or. c. i. t. c. cõsuluit. ar. ꝫ e. ti. c. ij. sed ibi de hoc. legitimã. i. plenã. consequet per manumissionẽ. nã manumissio est datio libertatis. nã qꝫ diu quis in seruitute est: manui t potestati subditus est t manumissus est liberatus a manu t ptãte dñi. insti. đ liber. i pn. habuit ergo originẽ fm quosdã manumissio a iure gentiũ a quo etiã dicunt seruitutẽ habuisse originẽ t cũ antea vno cõi nomine omnes homines liberi appellarent. isto iure tria genera hominũ esse ceperũt. s. liberi. t his ꝫriũ serui. tertiũ gen? liberti. s. qui desierũt esse serui. s. di. i. ius aũt naturale. t. c. ius gentiũ. xij. q. ij. cũ redemptor. alij dicunt qꝫ ab etate sũpsit iniciũ. xxxv. di. sexto dic. sed in hoc nõ est magna vis. sed si manumissio fit ad hoc ut ordinet manumissus debet potius fieri coꝝ ecclesiastico iudice qꝫ coꝝ seculari. ar. ex de ser. non or. c. i. ista aũt manumissio fit pluribus modis ut colligit. insti. de liberti. t pot fieri per hec verba: esto liber. fm Ray. cartha. sed pone qꝫ amisit carthã? nunqd sufficit si probat se amisisse. t videt qꝫ sic. dũmodo probet eius continentiã. ex de pbuile. cũ olim. sed distingue per. l. C. de proba. si de possessiõe. uel probet se manumissũ. C. de testi. l. testiũ. C. de li. cã. l. si instrumenta. lau. ambone. i. pulpito sic dicto ab ambabus partibus ecclesie. quia ex utraqꝫ pte chori solet eẽ pulpitũ. uel qa ex duobus pũbus aliqñ est ascensus ad ipsũ. fm h. publice hoc fit ad cautelã fm h. cõsecrabit. i. ordinabit. porro. ij. pars consecratus. i. ordinatus. cõditionis. i. seruus t i seruicio domini sicut t ante fm h. nisi tẽ. ut hic dicit per io. ¶ in. i. glo. i fi. adde. dic qꝫ hic ꝫrium loquit cũ negat qualitas facti t non ipsum factũ. qꝫ pot dicere coactus feci. sed nõ pot dicere non feci. itẽ ar. ꝫ. lxxxij. di. proposuisti. ¶ in glo. nisi sit ibi. a layco. adde: t est rõ. quia ista priuilegia data sunt t sui fauoris qlibet renunciare pot t quibus se fecit indignũ. ar. C. de pac. l. si quis. io. de san. ¶ in. e. glo. ibi. sui. adde: đ positus aut nõ peccauit cũ ordinaret. t ideo secus est in eo. io. de san. ¶ in ea. glo. ibi. quidã. iob. adde: idẽ sentit hic la. t h. per omnia. vnde de eo qđ sequit nõ curo. sed dicit h. qꝫ nõ gaudet priuilegio canonis si quis suadente quantũ ad dñm. ratio est qa per factũ eius non debuit fieri preiudiciũ dño i hoc sicut nec in ceteris. dicũt tñ quidã an iste habitũ clericalẽ deferat. videtur esse in voluntate dñi. ar. xxxij. q. v. qđ deo. fm io. de san. ¶ in. e. glo. in fi. adde: de hoc etiã no. l. di. accedens. t. lxxxi di. dictũ. sed pro ista snia videt optime facere ꝫ litteraꝫ huius c. cũ dicat sit eius cõditionis cuius tẽ. t. j. c. ex antiquis. v. verum ibi exuti religioso tẽ. t ex. li. vi. de pe. degradatio. i fi. vñ qꝫ dicit bar. s. proxi. depositũ dicas. i. degradatũ. t tũc credo eũ verũ dicere. quis aũt dicat depositus uel degradatus. dicã. j. i. q. i. §. opponit. in prin. ibi videas.

QUagnus gratus. ij. pars. si ei. v. vniuersi. v.

QUi ex famulis. v. si seruis. nã familie appellatione serui nõ liberi cõtinent. C. li. xij. de ppo. sacri cubi. l. pe. t ar. ꝫ. C. de ver. sig. l. ulti. ff. de ver. sig. pronũciatio. §. familie. ar. pro t ꝫ. la. seruituti i ecclesiasticis officijs libertatis nõ plene. xij. q. ij. de libertis. c. diaconi. t si v. quos v. flagitij. i. ingratitudinis fm h. t la. xij. q. ij. octaua. quidam tamen intelligunt flagitiũ quodlibet crimen. nã pro quolibꝫ crimine pot reuocari in pristinã seruitutẽ si incorrigibilis apparet. qđ de seruis ecclesie pot esse uerũ fm hu. t sic erat speciale ut pro quolibet crimine in seruitutẽ reuocent. nã t p leui offensa quilibet priuatus reuocat. C. de libe. l. ij. fm io. de san. ¶ Qui autem dominis. s. priuatis.

QUicunqꝫ libertatẽ sub. que non pot dari ad tẽpus sed tñ perpetuo. ff. de manu. testa. libertas. lau. crimine. l. di. is vero. directa. i. plena t absoluta. q vero. ij. pars. seruitute. i. seruitio uel obsequio. i. seruicij obnoxietate. fm lau. ¶ in. i. glo. ibi. speciali pot. adde. ut. ff. de cõdi. t de. l. nonnũqꝫ. in fi. ¶ in. c. glo. ibi. nec tenet qđ est ex. e. c. nullus. adde ista fu t snia hu. ut quid ergo hodie est posita i ista cõpilatione. xix. di. c. i. ideo melius est ut dicat honestuꝫ seruitiũ t spuale possit retineri ut ibi. ar. ex de cõdi. appo. c. ij fm io de san. ¶ in ea. glo. ibi. aliquid adde. sed nunqd potest retinere saltẽ operas spũales. puta ut in sua capella ministret ei diuina uel simile. ad hoc dicit ala. qꝫ sic. de cõsensu epi als nõ. t sic intelligit. j. c. frequens. in fi. ex de ser. non or. nullus. t istud dicit precipue per istud. c. quicunqꝫ. ita etiaꝫ dicit io. t ray. de pena. for. videt probabile. videt tñ sentire. t. qꝫ pt simpliciter tales operas retinere non distincto. an ꝓsensit eps an non. ar. ex. e. ti. eo libentius. sed illa loquit de seruis ecclie ray. sniam. t. sequit ber. qui de hoc satis no. in pre. decre. nullus. idẽ tenet gof. qui de hoc satis no. in sum. c. ti. §. itẽ cũ priuata psona. ¶ in. e. glo. ibi. frequens. adde in fi.

¶ De seruoꝝ palea est. ¶ Si quis tributo. i. iugo one re. h. aliqua con. ut curiali originalia ascriptitia uel manentia h. sic. j. e. di. admittunt. patrocinio. i. patronatu. h. dñs. i. potestatis. p. consensus saltẽ tacitus. h. j. c. si quis seruus.

¶ De rebus palea est.

CEterũ. hic exequit fm membrũ huius di. de hoc dicit. s. c. in sum. diaconus. v. ceteri. v. ¶ in. i. glo. ibi hoc neget. adde hic. j. c. proxi. de hoc ex de ser. nõ or. c. ij. ¶ in ea. glo. ibi. si seruus. adde. ij.

EX antiquis. obnoxias. i. alicui alligatas cõditioni scꝫ seruitutis uel manentie uel hmõi. h. cingu'o. i. honore. h. celestis. i. ecclesie. h. ignorãtia iuris ul cõditionis ipsoꝝ. actores. v. i. procuratores hucusqꝫ quasi pro hemũ fuit h. suo iuri. i. iuri sui dñi scꝫ seruituti uel manentie sui dñi uel hmõi. h. clericos. per hoc nomẽ clericos cõprehendit alios a diaconibus sic. lxxxiij. di. placuit. qñqꝫ omes cõprehendit. xi. q. i. de psona. qñqꝫ appellat tñ illos qui sũt in minoribus ordinibus. xxxij. di. fiatim. la. conciliũ tolletanũ forte. s. e. quicunqꝫ. lau. ignorantia iuris uel cõditionis seruilis ipsius ꝓmouẽdi. lau. cõpelli. s. redire. h. t ideo. v. mõstrauerint legitima ꝓbatione. lau. h. discussos. i. ꝓbatos. obnoxios. i. suo iuri astrictos. legũ etiã secularium. fm h. xi. q. iij. sufopere. tramite. ar. qꝫ in repetitõe t redditõe est ordo iudiciarius obseruandus als nõ debet reddi. ar. xv. q. vij. c. i. t. c. eps sacerdotibus fm h. t lau. intermissione. i. exceptione uel applatione fm h. ita. v. diaconus. v. de subdiacono nõ facit mentionẽ. t ideo de hoc mirat Inno. ex de ser. nõ or. miramur. io. de san. reddat nõ agit h criminaliter sed ciuiliter rei vendicatione scꝫ pro seruo t quia nõ pot dño restitui nisi deponat ideo propter cõnexitatẽ quã habꝫ talis causa ciuilis cũ actõe criminaliter intenta. non est mirũ si deponat sic cũ per modũ denunciationis agit de crimine simonie oportet qꝫ deponat uel in perpetuũ suspendat. cũ aliter de crimie penitere nõ possit. ut no. i. q. i. ordinationes. io. de san. reliqua. v. neminẽ hodie excipit subdiaconus qui gaudet eodeꝫ priuilegio quo t diaconus. ex de ser. non or. miramur. vendicare libertatem. iura. s. si nulli redderent priuilegia. s. ecclesiaruꝫ si oẽs idistincte

redderent. ¶ in.i.glo.in fi.adde:ite ar.3.ex de censi.grauis sed in hoc sic distingue.utrū iuri naturali.i.diuino cōsonet.t tunc ad pterita trahit.ex de usuris cū tu.xxxv.q.vi. de incestus.uel iuri positiuo antiquo.per qd idē pcipiebat uel ,phibebat t tunc si querat de beneficijs in piudiciū aliorū quib' iam prouisū est.tūc non trahit ad pterita.ex de consti.c.ulti. sed si querat de ordinibus recipiendis tūc bene trahit.ut ex de elec.cū in cunctis.§.hoc sane.nō ob.ex.li.vi.co.ti.licet ca non propter aduerbiū ibi positū decetero.uel dic d nouo oi no promulgat.t tunc nō trahit nisi de ipsis pteritis specialit caueat.ut in pre.c.t ex de consti.c.ij.cū si.t no.q negotia pē dentia tpe constitutōis nouiter facte debēt decidi fm ius obtinens ante cōstitutionē.t sic etiā notauit gof.in pre.c.ex de consti.c.ij.t ad hoc induxit.C.de cur.fur.l.ulti.in fi.C.de testa.iubemus.ar.ex ut li.pen.a memoria.sed ibi no.ho.q debet decidi fm ius qd obtinet tpe sniē ferende.in aut.ut cum de ap.cog.§.i.col.viij.ar.ff.de pe.here.si quo tpe.t de rei vē. si autē.§.i.sed snia gof.ualet fm quosdā.alij dicunt t bene q si cōstitutio loquat circa ordinationē negocij uel 3ctus ut de numero testiū adhibendo in ipso cōtractu uel de scriptura uel de alia solēnitate per partes adhibenda.tūc snia goff. bona est.nō enim potuit pars diuinare in 3bendo de eo qd nondū erat.C.de testi.testiū.C.de testa.l.iubemus.in fi.lxxx ij.di.,pposuisti.si aūt cōstitutio loquat circa ordinationē sententie uel ,pcessus cause.tūc est vera snia host.ita q ,pcessus cause iam factū nō tangat:sed faciendū.t sic fuit expresse constitutio nicolai.iij.que incipit.q3 stitutōes.q̄ hodie est remota cū non sit in.vi°. li°.approbata.sed videt q cōstitutio nō respiciat negocia pendētia nisi expresse hoc cōtineat i ea.ar.op. ex.li.vi.de offi.leg.deliberatōe.in fi.de hac materia etiā satis no.ber.cōpost.ex de cōsti.c.ij.ibi videas.¶ in glo.ergo vī. in fi.adde:de hoc no.ō.c.c.ij.ad hoc facit.ō.l.di.ut cōstituet.in prin.dic ergo p̄uilegio.s.clericali ut possit cōueniri coram seculari iudice.t sic etiā intelligit hic hu.

HRequēs.circūstrepit.i.pulsat uel ledit uel molestat obligatas.i.cōstrictas vinculo seruitutis ut sūt manentes ascriptitij originarij.fm la.nup.v.marcellianus.t hec erat ciuitas binomia uel due erāt ciuitates t duo epatus.sed fuerūt i vnū redacti.h.sic.lxxvi.di.c.ulti.t ideo.v extreme.xi.q.i.xpianis.la.als iudeorū 3ditio dicit extrema. ut.C.de iude.l.fi.refragatōis.i.defensionis.defendit.q3 nō habet cū.redibere.i.eius fiat cuius ante erat.nam hic est redibere.ff.de edil.edic.l.redibere.est enim redibitio ut eadē lex dicit.quasi redditio nec redditi nisi in eadē forma reddat.ff. como.si mihi.§.i.lau.post alias.per.i.,ppter.recolligi dicunt quidā hoc esse verū ubi ordinationē expressa dūi 3dictio nō p̄cessit.nā tunc secus.j.c.proxi.nō exquo diaconus in tali casu amittit ptātem dandi vicariū.ut ibi p3.ergo in tali casu sacerdos amittit libertatē remanendi in ordine.sed hu.dicit q ibi non debet reuocari exquo factus est presbyter:licet 3dictione p̄cedente.nā hic ista sola cā assignat quare nō debeat reddi quia p̄b3 est.ergo puniet in amissione peculij t epus si sciuit dño condēnabit in duplū.fm h.de boc.ō.§.proxi.red ditū ad seruitutem.h.susceptum.ar.3.ō.c.quicunq3.ibi dixi. ¶ in.i.glo.ibi procurator.adde.sic.ō.c.proxi.¶ in.ea.glo. ibi.impetit.adde.is aūt de cuius statu agit si est in possessiōe libertatis t vendicat in seruitutē defendi pōt p procura.C.de asserti.tol.l.i.in prin.ceterū si fuit in possessione seruitutis t ,p clamat in libertatē.ipse nō aget p procur.ut in.l.p̄.C.de asserti.tol.t pre.c.ij.q.vi.si qñ.nec obstat huic distinctioni.ff.d ,procur.nō solū.§.si status.q̄ dicit q in cā status pōt ,pcurator interuenire siue ex libertate vendicet in seruitutē siue ex seruitute proclamet in libertatē.nā illa lex loquit in procuratore dūi Itē no.q seruus pōt procu.cōstituere ad peculiaria negocia ff.de pecul.seruū quoq3.in prin.fm gof.qui ita no.ex de do. t cōtu.venerabilis.¶ in glo.h habes ibi.probatōnis.adde pōt dici q nō diu fuit in possessione libertatis.als 3diceret.j e.si seruus sciente.t intelligit de clerico seculari.secus de monacho.ut ibi no.fm.p.uel dic q excipiēdo se liberos fecerūt se actores uel hoc ipso probāt se liberos q illi nō probant 3. vnde dic diluere.i.defendere.fm la.¶ in.c.glo.ibi.ad forū. adde:dicas q hec qō an seruus sit in possessione libertatis an nō:t an sit fugitiuus an nō t an bone fidei uel male fidei q̄ri examinari t terminari debent antequ agat de ,pprietate serui. ff.de li.cā.liberis.§.ulti.t.l.igit.§.pōt.fm Inno.t sic etiā tenet azo in sū.ubi cā status agi debeat.ibi videas.t querent hec sub iudice seruī rōne dubietatis.si.ex de app.si duobus. ff.de iudi.si quis ex aliena.ex de rescrip.sup litteris.t multū valent ista.q3 similia fere queruntq̄ aliqs prelatus dicit alicui suū clericū uel monachū.uel dōs dicit suum seruū siue libertū uel ascripticiū uel originariū uel officialē.de similib' ens ad similia est ,pcedendū.ff.de le.nō pñt.fm inno.qui ita no. ex de ser.nō o3.c.ij.t adde qd dicā.xij.q.ij.longinquitatem. xviij.q.ij.abbates.¶ in.e.glo.in fi.adde:dicas q in spūalibus nec incidenter nec principaliter pōt laycus iudex cognoscere.ex de o3.cog.tuā.qui fi.sint le.lato3.cognoscet tñ sūmatenus an sit uxor an nō:an sit clericus uel nō:t hmōi.q dic ut ex.li.vi.de sen.ex.si iudex.ibi videas.cognoscit enī an sua sit iurisdictio.ff.de iudi.l.si quis ex aliena.ex de rescrip.sup lris exquo viderit cōtentiose agi:an sit vxor uel nō t partes velit probare uel excipere.remittet cām matrimonij ad epm scōm vin.qui ita no.ex de deci.tua.i.t hoc no.in spe.de reconuentione.§.nūc dicamus.v.sed nunqd.t adde qd de hac materia no.Inno.t host.ex de sen.ex.ut fame.ibi videas.t nō q qui allegat se clericū.allegat p̄uilegiū.ut p3.ō.c.ex antiquis §.verū.¶ in glo.queri.in fi.adde an dōs seruū clericū alienare possit seu vendere.no.i.q.i.qui studet.

QUis leges.s.seculares dicentes seruos uel originarios absq3 voluntate dōrum nō debere ordinari. j.c.si seruus.io.de san.patrē antiquorū.modernas .i.a modernis factas.auctores.v.maxime propriū nomen.t ideo.v.¶ in.i.glo.in prin.adde.dicunt quidā secus si ēnt facti p̄sbr.ar.ō.c.proxi.in fi.¶ in.e.glo.ibi.q sicut.adde.t c.bone me.cre.dicunt quidā istā regulā locū habere in hijs quorū pre snia uel 3dictio nō pōt totū qd agit confirmare ul infirmare seu infringere.als secus ut hic.¶ in.ea.glo.ibi.q videt.adde:hoc intelligit de hijs q̄ ptinent ad iudiciū ul ad cause ,pcessum.ut no.ber.cōpost.ex de cōsti.cū. Ab.ibi videas in glo.ulti.¶ in.e.glo.ibi.causa appellatōis.adde.sed 3 ex de ap.dilectis.ubi papa cassat id qd factū est post ap.licet nō cognouerit an iusta fuerit cā ap.t an iuste presbr fuisset captus.t ita videt q eoipso q aliqd factū est post ap.cuius cāe ,pbabiles sint exposite q illud sit cassandū.sed illud locū h3 in appellatione facta ex iudiciū.ut.e.ti.bone.sed si appellet i iudicio locū h3 ex.e.ti.interposita.Itē 3.ex de iureiur.venientes.ubi reuocat executio snie anteq3 cognoscat de appellatōe sed ibi fuit appellatū a diffinitiua snia.in decre.aūt h allegata ex pte ade.fuit appellatū sup certo articulo.no.ergo q si appellat ab interlocutoria t post ap.aliqd innouat.prius debz cognosci de grauamine ,ppter qd est appellatū q3 reuocent q facta sūt post ap.ex de dila.c.i.ex de eo qui mit.in pos.c.pe. t de ap.sepe.v.q si.ex de excep.dilecte.ubi etiā p3 q anteq3 incipiat cā ap.reuocat quicqd fit post ap.t ex de ap.ex parte. Ab.in snia diffinitiua obtinet qd le.t no.in pre.decre.venientes.t no.ex de ap.c.dilectis.§.quia vero.t de cōfir.uti. bone t adde qd dicā.ij.q.vi.interiorum.in verbo deliberati ꝛc.Et no.q qñ in cā matrimoniali agit restitutio t de veritate mīrimonij minime dubitat t aliquid post appellationē innouat. primo fit restitutio petita.t post fit reuocatio eorū que innouata sunt post appellationē ut satis colligit ex de resti.spo.ex cō questione.de reuocatione attentatorū satis no.inno.ex de offi.dele.pastoralis.§.quia uero.t d ap.bone.li.vi.e.ti.c.rōna.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

D

ꝛ gar. in decre. nicol'. ex̄ li. vi. de elec. cupientes. iuxta fi. ibi vi' dere poteris hodie statutū est q̄ illa que innouant post app. interposita ante sniam diffinitiuā non debēt reuocari donec cām ap. cōstituerit uerā. nisi iudex appellationis postq̄ sibi cō stiterit negociū ad se deuolutū inhibeat iudici a quo appella tum fuit ne ꝓcedat. q̄ dic ut ex̄. li. vi. de ap. non solū. ibi vide as. sed certe in pr̄e. decre. ex conq̄one. eadem mulier erat spo lata ꝛ appellans. nec apparet ibi q̄ ipsa mulier petierit revo' cationē attentatorū añ restitutionē. ꝛ sic nō videt multū urger ꝛ hic adde qđ dicā. xi. q. i. quia res. in glo. sed ob. q̄. ¶ in. e glo. in fi. adde: pōt dici q̄ in hoc. c. non cōstabat istos esse ser uos ꝛ ꝺictio tñ seruis: nō ep̄o facta fuit. sed in ꝺrio ꝓstabat ꝛ lex parcit ei qui iustā cām habuit ignorādi. ff. q̄ cū fal. tu. l. ij. ꝛ iij. vnde ꝛ si ep̄o ꝺictum fuit si nō credidit: probabit cū fama hoc non haberet. nō nocet. uel dic q̄ hoc non negat q̄ episcopus fuerit punitus. fm lau.

Generalis. querele. i. vitandū est q̄ ꝑsumit a multis de quo vere oīs conquerunt. b. prope modū. i. fe' re. causant. i. conquerunt. b. dñorum hoc quo ad ser uos. possessionē: hoc quo ad originarios. religiose. i. ecclesia stice. b. cōuiuentibus. i. cōsentientibus. b. que modis. v. per' nicies. i. morbus. fm papi. per. i. propter. b. nominis. i. eccle'a' stice religionis. peruadi. peruasio est aliene rei manifesta pr̄e' sumptio. est aūt mobiliū uel īmobiliū rerū. peruertit in ꝺrium vertit in malū. subuerti. i. excludi a fundamēto destrui. fm pa pi. precipue repete est amouenda talis pnicies. obligatione. i. psonis huius sic obligatis ꝑ qđ multū obfuscat dignitas de ricalis. io. de fan. cogat ipsa dignitas clericalis. militantiū. s. in diuinis. iurgari. i. litigare. obnoxia. i. culpabilis. quibus. v̄ seruituti. i. clericatui. testimonio. i. scriptura continente subscri ptionem testiū. io. de fan. magnis. v̄. petrū. i. petri. ij. idem. v̄. ¶ in glo. i. ne ibi. statuat. adde ar. C. de indic. vidu. l. ij. C. vñ vi. l. meminerint. ex̄ de accu. qualit. i. ¶ in. e. glo. ibi. pietatis adde: ad hoc. xxx. q. i. nosce. C. de sacrosan. ec. q̄ sub p̄textu. ¶ in glo. ibi. ꝛ nōne ibi. seruo. adde: idē dicit ibi hu. s. q̄ hic emit libertas uel seruitiū ideo nō est simonia. imo diaconus qui iam est res sacra ꝑt se emere. ut. ē. e. c. ex antiquis. uel dic transactione. i. pactione. fm la. ¶ in ea. glo. ibi. edificaret ec' clesiā. hec fuit snia h. ar. ad hoc. ex̄ de resti. spo. olim causam. ubi dicit. cōditione ⁊c̄. sed ibi dicit vin. ut cuites omne ꝺrium dic. cōditione. i. sub ea forma uel onere. xviij. q. ij. eleutheri'. ex̄ de p̄ben. significatū. ꝛ de censi. quanto. idē dicit ibi gof. in quit enim q̄ ibi nō fuit cōditio proprie sed forma uel pactus nec erat simonia in traditōe possessionis pactū apponere. ex̄ de condi. appo. verū. simonia vero cōmittit in re spūali ul' an nexa spūali. fm gof. alis si ep̄s dat terrā per pactus ut ibi fiat ecclesia ꝛ plenarie dat fundū ibi simonia cōmittit: alis non est simonia. quia ex eo q̄ edificat ibi cedit solo. vnde ep̄s videt locare operas edificantiū. in pr̄e. ergo decre. si expressum fuit pactū: nō fuit simonia. quia ep̄s retinuit sibi dñium. fm vin. sed tu dic fm tan. ꝛ inno. q̄ si eo pacto ibi dedisset terrā ut ibi fieret ecclesia non esset simonia. rem enī prophanā dat ut fiat sacra qđ est meritorū sicut quis daret aurū ut fiat calix. ꝛ idē tenet ho. facit ad idē ex̄ de ser. nō or. nullus. c. eo libētius. ex̄ de condi. appo. c. ij. de preb. significatū. ex̄ de testa. c. ultimo. ¶ in. e. glo. in fi. adde: nisi forte sup libertate trāsigeret ut ibi notari cōsueuit. ¶ in glo. i. xij. q. i. in fi. adde: nec enī fisci no mine ⁊c̄. C. de aduo. fis. l. ij. ꝛ ideo tutor sicut soluere tenet pu pillo qđ debet. sic ꝛ recipere debet qđ sibi a pupillo tenet. ff. de admi. tu. quotiens. §. pe. ¶ in glo. postq̄ ibi. alterius. ad de. xxxiij. q. ij. si virgo. ¶ in ea. glo. ibi. bone. adde: ubi de hoc. ¶ in e. glo. ibi. agnoscere. adde. ff. de admi. tu. l. quoti' ens. §. sicut. ¶ in ea. glo. ibi. dico. adde. idē dicit hic io. de s. ¶ in. e. glo. in fi. adde. ꝛ h̄ dicebat. g. na. q̄ si prelatus ꝑ cer' to sciat rem ad aliū pertinere tūc restituat ut hic. ubi uero du' bitat locū habet cōstitutio procur. siue defensoris. quia mul' ta concedunt rōne dubitationis. que alis non concederent ut cōsueuit notari. ff. si quis in ius vo. nō ie. l. ij. illud qđ de re' stitutione dictū est. dicat ho. ita intelligendū esse. s. q̄ cōicato cōcilio capituli restituat. uel si capitulū nō cōsentiat dicat mū' de sunt manus mee a sanguine huius cause vos defensatis si vultis. fm host. ꝛ ad hoc facit qđ no. xiij. q. i. c. i. sed videt q̄ possit etiā in hoc casu defendere causaz dūmodo fm ordi nem iuris. quia nescit hoc nisi ut ꝑuatus nō ut prelatus. ar. i eo qđ le. ꝛ no. de con. di. ij. nō ꝓhibeat. ꝛ no. xv. q. v. presbz. in glo. i. ꝛ qđ ibi dicā. ¶ hoc. s. qđ dictū est seruos inuitis dñis uel ignorantibus nō debere ordinari uel ad libertatem ꝓduci. tūc ⁊c̄. io. de fan. tunc ob. hic incipit. ij. pars di. fm io. de deo. ꝛ hic exequit. iij. membū huius di. ut dicā. s. c. in sū. ceterū. v̄. ¶ in. i. glo. ibi. natus. adde. C. de rei ven. cū sup. in' sti. del. §. si quis. ¶ in. e. glo. ibi suo. adde. vnde dicit aliud esse in vernaculis iudeorū ꝓpter eorū perfidiā ꝛ magis su' spectā eorū cohabitationē. sed ut predicā est idē dicendū est in utrisq̄z. C. de epis. ꝛ de. deo nobis. ꝛ quia hodie pagani fe re oīs iudaizant discernendo cibos ꝛ alios ritus exercēdo. fm la. sed pro h. facit in epla ad ephe. ubi dicit: serui obedite dñis vestris carnalibus cū timore etiā infidelibus. dicit glo. ꝛ sic paganus pōt esse dñs xp̄iani. sed nō fieri. tu dic fm ray. snīam io. ꝛ lau. verior̄e. quia hodie eadem suspicio ꝛ idē peri culum est ī utrisq̄ permissio. ergo apli ad primatiuā eccliam est referenda. uel loquit quādo accedebat ad eas cā predica' tionis fm ray. ꝛ adde qđ statim dicā. ¶ in. e. g. ibi. quicūq̄z. adde in prima epla ad titū. Ad. vi. c. in prin. ¶ in. e. glo. ibi ꝛ alibi adde. i. pe. ij. c. ¶ in. e. glo. dñs. adde: dicit ibi gl. etiā infidelibus. sed exhortatio est ꝛ consiliū ut etiā infidelib' cuz patientia seruiat ꝓpter dñm ibm. vnde ibi sequit. hec est eni gratia si ꝓpter conscīam dei sustinet quis tristitias patiens iniuste. vnde ꝛ cor. i. c. vij. seruus vocatus es nō sit tibi cura. sed si potes liber fieri magis utere. ubi dicit glo. seruitute. in' telligendū tñ ut seruiat in licitis ꝛ nō sit ei periculosū cū infi' deli conuersari ꝓpter fidei subuersionem.

Incipia legū. C. ne xp̄ia. manci. l. i. ꝓducite ꝛ si ap' pellatio interponat ne hoc fiat nō est ipsi appellatō ni deferendū. ex̄ de ap. cōsuluit nos. ubi ꝑz q̄ appel' latio que fit cōtra canones uel leges nō est aliquatenus ad' mittenda. sic a snīa canonis uel legis nō pōt appellari. ff. de ver. sig. si qua pena. tūc enim legibus est ꝺicendū cū institu untur. postq̄z aūt fuerint institute. obediendū est eis. iij. di. in istis. ꝛ §. se. ¶ in glo. i. perductos ibi. liber. adde: ideo au tem hic adhuc eos vocat mancipia ꝛ ꝓducendos. quia non habent recedendi facultatē. vnde ꝛ dicit lex. modica est ꝺria i ter eos ꝛ seruū. ff. de li. bo. exhi. l. ij. fm la. ¶ in. e. glo. ibi. sic tam. adde ad hoc. xxij. q. viij. dispar. ex̄ de iudeis. ꝛ si iude' os. ubi dicit q̄ iudei sunt serui xp̄ianorum. si aūt voluerit ille fieri xp̄ianus nō debet ꝓhiberi nec pōt. nā spiritus sancti vo catio omnia vincula soluit. xix. q. ij. duc. sed nunqd post ba' ptismū remanet seruus dñi sui utiq̄z. nā seruitus de iure diui no est introducta. Gen̄. ix. maledictus chanaan ⁊c̄. xxiiij. q. iij. §. sed qui. ꝛ est per ius gentiū approbata. ē. i. di. ius gētiū. ꝛ iure diuino cōfirmata. xij. q. ij. a. c. ullo. si quos de seruis ul q̄z ad. c. ecclesiarū seruos. fm ray. ꝛ gof. eo saluo. q̄ in q̄busd casibus seruitus est per ecclesiā introducta. xxxij. di. eos. lxx' xi. di. quidā. xv. q. ulti. cū multe. ex̄ de iudeis. iudei. c. ad libe randū. fm gof. qui de hoc satis no. in sum. de iudeis. §. ulti. ¶ in. e. glo. ibi. mouet. adde. puta quia faciet eū custodire vi neam uel pecora ꝛ faciet eū cōuersari seorsum ab aliis ꝛ mo' rari. sola enim familiaris cōuersatio est prohibita cū iudeo. ar. extra de iudeis. iudei. fm ho. ꝛ c. ad hoc.

Nulla. iungant in hijs ecclesia iudicat de iudeis ne nobiscū cōuuenī. xxviij. q. i. sepe. ut repellant a testi monio ꝛ accusatione. ij. q. vij. alieni. ne fingant pu blica fictione ut hic. ne mācipia habeāt xp̄iana. uel nutrices

uel obstetrices. ex de iudeis. iudei. ne emant ea. nisi venalia exponant. ī. tres menses. ī. c. proxi. ne synagogas nouas construant. ex de iudeis cōsuluit. ne i die parasceue fenestras aperiant. C. de iude. quia vero. ut dent decimas de predijs q̄ habent. extra de deci. de terris. ne mācipia xp̄iana circūcidāt ut hic. ut pena pecuniaria puniant. ut. ī. c. proxi. ut verberibus subijciant. xxviij. q. i. sepe. ne ex testamento catholici aliquid capiant. xxiiij. q. i. sane. ne ad fidē cōpellant. xlv. di. ō iudeis ut fidem poscentes. xl. diebus probent. de conse. di. iiij. ne q̄ ut non repellant cōtra se fideles testes inductos. ne ecclesias habeant ad firmā. extra de iudeis non sine. que hodie est remota. ne fidelis fidelitatē eis faciat. si qui. v. maculati. ritu sc̄z aliquo iudeorū forte cōpulsi ut comederent carnes quando non deberent uel discernerent cibos. t hmōi. libertatē. de cō. di. iiij. plericq̄. in fi. C in. i. glo. in fi. adde ad idē. ex de iude. cum sit. t. c. ex speciali. C De hijs.

Fraternitatē. intellige hoc. c. per decre. extra ō iudeis. c. ulti. q̄ est glo. istius. seruitio. i. seruis. hij uero ij. pars. q. d. ne hoc indistincte accipiat. t ita iudei rōnabiliter conquerant. ideo distinguo t sic construe. vero ꝓ sed. sed ne hij sc̄z iudei. quos tē. io. de fan. sed bar. bri. dixit q̄ probabiliter pōt dici q̄ littera precedens usq̄ ad istū locū intelligit de iudeis uel paganis seruis qui causa mercimonij non habebant qui indistincte pueuient ad libertatē si volunt fieri xp̄iani. ista pars secūda usq̄ ad fi. loquit de hijs qui cā mercimonij habent. uel etiam. v. percipiant. dicūt quidā q̄ iudei istud preciū t res suas cū sint serui non possident ut prōprias. sed ut peculiū. vnde per dñm suum eis possunt priuari ad libitum nisi cū ad fidem conuertant. quia tunc non dñt: t hoc in fauorem fidei. t hoc dicunt patere. ex de iudeis. iudei. sed ar. ꝓtra. xxiij. q. viij. dispar. t adde quod dixi. xlv. di. qui sincera. si autē. v. dixerit sub. si dñs eum infra tres menses nō exposuit venalē. C in. i. glo. in fi. adde: t tunc dic. emptor. s. iudeus qui eos emerat. C in glo. datis ibi. c. i. adde: dic q̄ ō ibi no. t. c. ti. c. fi. t in sum. gof. co. ti. §. sed quer. ibi videas. C in. ea. glo. in fi. adde: sic ex de iudeis. nulli iudeo. t est si. insti. de hijs qui sui uel alieni iuris sunt. §. sed t maior. C. de seruo. co. ma. l. i. t in alijs casibus not. ff. de hijs qui sui vl alieni iuris sunt. si dñs. sed regulare est cōtra. ut ibi no. in gl. i. ibi. emet in fi. t. c. si quis diaconus. de con. di. ij. in xp̄o p̄ri ubi ō hoc in prin. C in glo. i. p̄sumit ibi. concedo. adde. idē io. de fan. C in. c. glo. ibi. dicat. adde: de hoc etiam no. l. di. ferrum. ibi videas.

Si quis palea est. t si iudeorum tē.

Resenti. t si xp̄ianus. v. q̄ si. v.

Si seruus. Hic incipit. iij. pars di. io. de fan. t hoc. c. t sequens refert ad primū membrū hui⁹ di. duplici .i. dupli. si vero. v. redibitione. s. c. frequēs. iuxta fi. ibi dixi. obnoxij. ar. ad hoc. ex. li. vi. de preben. si episcopus. C in. i. glo. ibi. circa votū. adde: idē no. hic io. de f. C in gl. idest. si habet ibi ep̄m. adde ubi no. qualiter debet hic intelligi. sed lau. dicit hic ꝫ. s. c. generalis. So. illud intelligitur q̄n ꝫ eū agit criminaliter. s. q̄ debet deponi. C in gl. t sic p̄z ibi. crimen. adde. i. defectū. quia seruitus non est crimen sed ē defectus. sed ordinandus peccat nō manifestando defectū. vnō si bene inspicias nō est ꝫ h. C in. c. glo. ex penitentibus. adō quare ergo secus est hic q̄ ibi. Rñdeo dignus est depositione: sed parcite ei fauore ordinis. t facilius q̄ bigamo uel solē ne: sed parcite ei fauore ordinis. t facilius q̄ bigamo uel solē niter penitenti. quia in eis maior est irregularitas cū illi nulla tenus debeant promoueri. seruus aūt adepta libertate ꝓmoueri pōt: t illi magis peccant tacendo suā conditionē. io ō f. C in ea. glo. ibi. redde. adde. dicunt quidā hoc esse verū ubi precessit cōditio. s. c. si quis aūt. sed aliter nō. s. c. c. frequens. ibi dixi. C in. c. glo. i fi. adde circa prin. ff. de do. l. t elegant §. si dolo,

Si seruus. hoc habet in aut. de san. epi. §. si seruus. t pone. C. de epi. t de. sup. l. si serui. t durat eius tenor usq̄ ibi verū. liber. hic habes casū in quo dñs ipso facto amittit seruū. sunt aūt t alij casus ut si eū dimittat tē pore famis. ex de infa. expo. c. i. de hoc no. lxxxvij. di. c. ulti. t in sum. bosti. c. ti. §. quid iuris. ibi videas. itē si paciscatur ire facit cū quasi liberū ante funus. C. de lat. lib. tol. l. i. itē si stat i libertate. x. annis. ex de cōiu. ser. līas. de hoc no. xxj. q. ij. si illi c. longinquitate. t ibi dicā. ibi videas. itē si permittit eū dotari uxorē more francorū. ex. li. vi. ō natis. ex li. ven. c. i. q̄ hodie ē remotū. itē si tradidit ancillā nuptui. ei qui eā liberā credebat C. de lat. lib. tol. l. i. §. sed si liberā. t. §. sed si quis. de hoc no. xxix. q. ij. si quis ingenuus. xxxij. q. iiij. dicat. ex de cōiu. ser. c ulti. in glo. ulti. item si seruus sciente dño mercē militiam aut quālibet dignitatē adipiscat ab imperatore. in aut. coll. vi. cō stitu. que de dig. t epi. tē. iuxta prin. sed si. v. verū etiā. secunda pars. hoc habet in aut. de san. epi. §. sancimus. t ponitur coll. ix. C. de epi. t de. sup. l. serui. t incipit verū. t durat usq̄ ibi epālis. t dic verū. q. d. annus sufficit in clerico. sed in monacho tē. experimento. i. probatus fuerit per triennū. ber. ut statim sequit. debent. v. epālis. ij. pars. hic videas qō dicaz. xxiij. q. v. c. i. in glo. magistrū. ordo hoc habet in aut. de san. epi. §. sed ad hoc. t ponit. C. ō epi. t de. sup. l. iubemus. t durat usq̄ ibi ascripticios. sed etiā. v. ascripticios. iiij. pars. hoc habet in aut. de san. epi. §. ascripticios. t ponitur. C. de epi. t cle. sup. l. iubemus. C in. i. glo. ibi. taciturnitate. adde. alis tacens habet pro cōtumace. ī. lxv. di. c. ulti. ubi videas. in glo. ulti. C in. c. glo. in fi. adde. dicas q̄ nō ꝫdictio habet ꝓ cōsensu ubicūq̄ expressus consensus nō requirit. ut in hoc. c. ff de pig. fideiussor. §. pat. C. de dona. si preses. t. l. si censualis. ff. de tuto. honores. §. ulti. C. ad vell. si sine. t maxime in re cō cupiscabili t meritoria. sicut est q̄ p canonicā electionē ꝓcuratur ecclesie. secus aūt esset si res onerosa esset. quia tūc necessarius est expressus cōsensus: sicut est q̄ quis assumat officiū ꝓcur. uel q̄ res sua seruiat. ff. de procu. filius. §. inuitus. ff. de seruit. ur. predi. inuitū. fm Inno. qui ita no. ex de elec. in gen. Nota tñ q̄ plus est expresse prohibere q̄ nō cōsentire. ex ō simo. sicut. de homi. petrus. ff. de neg. ge. si ex duobus. ff. de reli. t sup. fune. l. t siquis. §. idē labeo. ff. de procur. pomp. §. in hijs. nihil enim damni sentire debuit qui prohibuit. ut in pre. l. si ex duob⁹. in fi. ff. man. si pro te. C. de neg. ges. l. ulti. in casibus tamē prohibitio nihil operat. ff. de reli. t sup. fu. l. at si q̄is. §. si me prohibente. ff. de li. cā. l. ij. ff. de ap. non tñ. t no. q̄ plus operat expressa prohibitio q̄ tacitus dissensus t est ratio. q̄ plerūq̄ qui tacet: p̄sumit consentire. ut in hoc. c. si seruus. C. de nup. si ut proponis. ff. so. ma. l. ij. ex qui deri. uel vo. insinuante. ex de spon. ad id. t de despon. impu. līas. t qui ma. ac. pos. insup. q̄uis regula iuris ꝓtradicat. ff. de re. iur. qui tacet. aliqñ min⁹ operat cōtradictio q̄ absentia. ut est videre in sententia. ff. de re iudi. duo ex trib⁹. ff. de arbit. si in tres. fm gof. qui ita no. in pre. decre. sicut. vnde si aliquis fuit elect⁹ ad dignitatē t eps eo presente t non cōtradicente: contulit prebendam eius alteri. q̄uis postea cassata fuerit electio eius: prebendā repetere non valebit cū videat eam habere ꝓ derelicta. q: potuit contradicere t non contradixit. fm tan. t bar. bri. qui ō hac materia satis no. in qōne veneriali. que incipit. aliquis fuit electus tē. C in glo. sed qualiter ibi. dabit sc̄z ad receptionē taliū ordinū. C in ea. glo. ibi. per annum. adde sub. t sic per consequens elapso anno poterit reuocari. C in. c. glo. ibi. tp̄e sc̄e. adde ergo ꝫ. nam sicut q̄n ab inicio scit t tacet. videt q̄ cōsentiat: postea reuocare nō poterit. similiter q̄n post ordinationē scit t statim nō ꝫdicit. ar. ff. ad mace. si filius. C. quō t q̄n iu. l. iij. xx. q. ij. c. i. preterea fm hoc dominus sepe haberet maius tēpus ad eū repetendū si fieret clericus q̄s si fieret monachus. qō uoluit ista lex. preterea tanto tp̄e posset ignorare q̄ ipse posset prescribere libertatem. t sic

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

postea non haberet locum repetitio. C. ō prescrip. que pro li. .l.ij. non ergo constabit a scientia sed a tēpore ordinationis. ⁊ idem sentit hic io. de san. sed lau. dicit obiectōnes iste que fiunt supra fiūt fm opinionē h. qui dicit istū annuz incipere a tēpore ordinationis. nos dicimus q⁹ a tēpore scētie. ar. illius qō ponit in fi. c. hic alle. si quis incognitus. ⁊ similiter a tēpore scientie. qō hic dicit de triennio circa monachū. ⁊ est ar. ff. de calū. annus. fm lau. C in glo. plus enim ibi. militia. adō quia qui pendente liberali causa militie se dederit. licz postea lata fuerit sententia pro eo. tamē a militia remouet. ut in hac .l. hic alle. C in ea. glo. hoc non in fi. adde. ⁊ ideo subijcit. c. sequens. quod hic corrigit io. de san.

HOmittunt. natalīū omnes olim ⁊ ignobiles deseri bebant suos natales. ar. C. de proba. neqz. illegitime aūt nati cū natales non habeant: non promouētur nec serui. ingenui enim soli habent natales. la. de ūstis natalibus habet. lxxxvi. di. nō satis. v. item cōsideranda est. minime potuerūt. i. nō sūt cōsecuti. fastigiū. simile. lix. di. ordinatos. ibi dicā. capiat. i. digna sit capere. lau. ut. s. e. generalis. ab hijs v. ⁊ non v. conditionē. sic. s. e. si quis obligatus. nisi v. eorū omnīū uel alicuius eorū. ut no. s. e. c. i. io. de san. hec littera videt velle primā expositionē esse veriorem. ut etiā dixi s. e. c. i. C in. i. glo. in fi. adde q⁹ ad ordines tamē nō admittent sine licentia dīorum ut hic. nec tenet quod le. ⁊ no. s. e. proxi. in fi. nam illud hic corrigit. io. de san. C De seruis. h incipit. iiij. pars huius di. fm io. ō san. sed famuli v. suprascriptam. s. e. qui. ex famulis. porro v. q⁹ autem v.

HAbati monacho etiam cū abbatis licentia. lau. seruum etiā meritū. als bene pōt abbas cum consensu fratruz aliquē manumittere retento patrocinio: ⁊ q̄re non liceat: subdit. quin enīz tē. que littera innuit q⁹ loquit de manumissione non retento patrocinio. si enim loqueret ō ea que pleno iure non fit sez retento patrocinio non congrue sequeret hoc cū sine recōpensatione possit exquo retinet prōnatus ecclesie presertim si ordinet. xij. q. ij. de libertis. s. e. di. qui ex famulis. fm h. ⁊ adde qō dicā. xij. q. ij. eps qui mancipium. non licebit. supple sine capitulo. io. ō san. sed certe hoc non sufficit. xij. q. ij. i. c. abbatibus. xvij. q. iiij. in venditionib⁹ ⁊ ex de re. ec. non alie. c. i. ⁊ huius sentētie est h lau. s. q⁹ inconsulto epō res ecclesie alienare nō debet. qui enim v. libertatez plenā. h. rei aliene. i. seruo monasterij. nam ⁊ v. possessio. i. proprietas uel res possessa sic exponit. C. de proba. si possessiones sic. ff. de ver. sig. l. interdū. ⁊ sic exponc: q⁹ possessio ꝓprio sūpto vocabulo a non dño alienat. ff. de acqui. pos. l. iij. §. q⁹ si. ⁊ l. si de eo. §. i. licet quidā dicāt illas. ll. esse correctas. per. l. C. de acqui. pos. ex liberis. sed de hoc ibi no. io. de san. dño dicit la. Invasor est qui rem alienā alienat. xi. q. ij. in ecclesiastico. ⁊ est hic ar. ad qōnem qua queritur: utrū verus filius possit repetere ea que filius falsus cōtulerat monasterio. ⁊ h habetur ar. q⁹ possit. est enī regula iuris q⁹ nemo plus iuris cōfert in aliū q̄z in se habeat. extra de do. post diuor. resti. nup. ubi de hoc sunt cōcordantie. ⁊ ex de iurepa. cura. ar. ꝫ. quia ⁊ seruitutē pōt concedere dñs quā tamē non habet. ff. de serui. ru. pre. per fundū. ff. quēadmo. ser. amit. l. i. sed ⁊ creditor ꝓprietatem rei quā non habet: transfert. C. de distrac. pig. per totum. fm lau. sed q⁹ nō teneat alienatio facta a putatiuo her de. est ar. lxxxi. di. quicunqz. C. vnde vi cōquerebat. ff. de of. presi. illicitas. §. veritas. ⁊ est quasi expressum. C. de here. īsti. .l. si pater. C. de pscrip. x. an. si is. maxime cū error persone in teruenerit. ar. ff. de iurisd. om. iu. si per errorē. licet sit ar. ꝫ. iij. q vij. §. verū cum si. ff. q⁹ cū fal. tu. l. i. in fi. ⁊ l. ij. ff. de solu. l. vo. C in glo. quia nemo. in fi. adde: de hoc extra ō iurepa. cura ibi videas. hac auctoritate. s. e. proxi. sed nō fm. prefate cōsti. s. e. proxi. hec causa scilicet quare non liceat abbati seruū monasterij facere liberum. C Qō autem. hic incipit quinta pa di. io. de san. sacre. i. ecclesiastice uel monastice.

MOnitos. q⁹ si v. prebemus q⁹ non est faciendū. s. eo. generalis. incaute sciendo ne quis eorū monachari permittat. lau. dedit. io. i. ⁊ facit in aut. de nō ali. aut pmu. §. si minus. coll. ij. probet a dño manumissus. lau. seruitutē. hic habet q⁹ monachus dicit seruus. de hoc no. xij. q. i. non dicatis. in glo. nunquid pauperi tē. si aūt v. veteri lui. xxi. C in. i. glo. ibi manumissus. adde: ita intelligit la. sed fm hoc quare dicit in. c. q⁹ non passim tē. ad hoc dicit q⁹ iō. quia magis adhibenda est examinatio circa seruos manumissos q̄z circa alios qui nō fuerunt serui. ⁊ hoc ideo q⁹ huiusmodi serui semp pertinaces existunt. fm lau. alij intelligūt ut g. s. §. proxi. C in glo. non tamē ibi. morte. adde: de furto ꝓbat. de con. di. iiij. discipulos. ex de fur. si quis. hodie ista proprie sumendo repellūt a promotione. lxxxi. di. c. i. C in. e glo. in fi. adde h. ⁊ adde qō no. ꝫ. xxxiij. q. ij. c. hoc ipsum. in glo. ij. C Ecce liberti. ij. pars.

PRohibendū. in seculo pōt dici. i. seculares. non tñ hoc intelligas q⁹ si patroni fiant monachi. q⁹ ideo liberti possint promoueri. scōm lauren. C in ꝑma glo. in fi. adde: ⁊ io. de san. Di. lv.

DOpore. hec di. diuidi tur in duas partes principaliter tractat q⁹ corpore viciati. s. impotentes uel magnis membris ⁊ apparentibus vnde deformarē tur uel in minoribus per culpā suā nō sūt promouēdi. si aūt a barbaris ul a dominis uel ab inimicis secti fuissent uel a medicis uel casu possent promoueri. ⁊ hoc probat in prima parte per. xij. auctoritates sanctorum. io. de san. C in. i. glo. in fi. adde: ⁊ c. ulti. ubi de hoc ⁊ in pre. c. presbm. an enormiter sit deformatus uel debilitatus. relinquit arbitrio boni viri. extra ō cor. vici. c. ij. ⁊ colligitur ex eo qō no. in pre. c. presbm. ⁊ adde quod dicam. lxxv. di. quoniam in addi. puta quia.

DRiscis. i. antiquis. hoc. c. cōtinuat ei q⁹ est. i. q. ulti. [illegible] necessaria. de materia huius. c. loquitur etiā. lxxvij. di. monachus. qō est einsdē gelasii. fm h. manentibus in suo statu. licet ex causa eorū rigor nūc ad tēpus relaxatur. ⁊ est ar. q⁹ ubi ꝫ antiquos canones dispensat ex cā. ſ lata cā tollit dispensatio. est ergo iudicandū fm ius cōmune non fm ius ubi dispensatio ꝫrieť. ar. lvi. di. cenomanen. lxxxiij. di. monachus. i. q. vij. exigūt. c. donatū. ix. q. i. ordinatōes fm h. ⁊ lau. ⁊ q. v. eos. temporū. xxxix. di. c. i. ij. ⁊ iij. vrget ad dispensandū. h. angustia. i. necessitas uel utilitas. i. q. i. q⁹ pro re custodiri: nisi cū instat necessitas. tunc ꝫ ius aliquid sit. ff. de mu. ⁊ ho. ut gradatim. §. quotiēs. fm lau. eatenus. i. intñ. hu. sufficientibus. no. h ista duo purificari. s. nihil habere uel non habere qō sufficiat. vnde cui satis est qō habet satis illū habere cōstat: ⁊ cui nō satis est: satis illū constat egere fm la. ut hic. ad hoc extra de transla. inter corporalia. munera. i. officia. concedimus. hic dicit. quia usqz ad tempus gelasij de iure cōmuni. monachi non promouebant ad sacros ordines. fm hu. ⁊ exponūt quidā cōcedimus. i. cōcedendo mandam⁹ munus. i. ordinē uel beneficiū siue dignitatē. de laycis sub. accedit ad clericale munus. fm hu. ⁊ p. vnde expone etiā pro ꝫ. ⁊ repetat si quis de laycis accedit ad clericale munus tē. ⁊ fm hoc in eo solo dispensat hic cum laycis ut citius promoueatur: ⁊ cū monachis. lxxv. di. monachos. ⁊ dicit h. q⁹ in h solo hic dispensat circa monachos ⁊ laycos q⁹ non seruant interstitia cōmunia. ut probat. i. q. vij. nisi. ⁊ c. necessaria. cui h c. continuat. fm lau. acta. i. preterita. C Ne sit. ij. pars. hic incipit. ij. pars huius. c. in qua ponunt. xi. impedimenta q̄ prohibent supradictos promoueri etiā instante necessitate. barbari. sed videt necessitas ⁊ utilitas excepta etiā in hoc casu. ar. vij. q. i. scias. in fi. ⁊ i. q. vij. tali ar. ad h efficax. ex de hijs que fi. a ma. par. ca. c. i. §. pe. ex de preben. exposuisti. uel illiterat⁹

ꝟ.ad huius declaratiõẽ.vide qꝺ dicam.xvi.q.i.legi.ĩ addi. quid in abbate ꝛc̃.uel biga.ꝟ.uel ab ado.ꝟ.adolescẽtia.i.ab inutio adolescentie.xij.q.i.omnis.dic ergo.i.a tp̃e discretõis que enim ante fiunt nõ imputant.sed ea que postea fiunt im' putant etiã si sunt ante annũ.xiiij. ut.xv.q.i.§.ut ita.ꝛ.§.ex eo.ꝛ de pe.di.ij.§.qꝫ vero reprobi.ꝟ.neqꝫ enim.h ergo impro prie ponit adolescentia pro tp̃e discretionis.sed lau.dicit in adolescẽtia.qꝫ extũc maxime imputat.ex̃ de delic.pu.pueris. ꝛ exponit in adolescentia.i.puericia,sordidatus aliquo crimi ne.alis sortitus.i.sortes iecerit.uel passiue sortitus.i.in circu' lo sortis pro aliqua re inueniẽda positus.sicut sepe fit.h. alia littera habet:nec a marito relictaꝫ sortitus.vitiatus,ppter hoc verbũ inducit hoc.c.uel corpore ꝟ.uel seruilis ꝟ.origo ꝟ.cu' rie ꝟ.publicarũ ꝟ.uel publica ꝟ.uel nulla ꝟ.congruentis.simi le.l.di.non confidat.de hoc habetur.lxxvij. di.in singulis. ¶ in glo.qꝫ monachi ibi.dispensatione.adde:imo videt ꝯ. cũ dicat.cõcedimus.ꝛ sic est concessio iuris.¶ in.ea.glo.ibi doctos.adde:ꝛ.c.in parrochia.ꝛ.c.nos autẽ.sed dic illa oĩa ex dispensatione intelligi fm lau.qui assertiue tenet p̃missam sniam.io.ꝛ idẽ tenet inno.ex̃ de sta.mo.c.ij.ꝛ de hoc etiã no. in pre.c.in parrochia.ꝛ.c.monachi vagantes.e.q.ꝛ ibi vide' as.ex̃ de sta.mo.qꝺ dei.sed pro snĩa.h.videt facere.xvi.q.i. §.hijs omibus.ꝛ.c.se.ꝛ.c.si quis monachus.ꝛ.§.hijs oibus ꝛ.§.ecce sufficienter.uel dic si placet.ut.e.q.§.ecce.in h.c.iof. tenet qꝫ propter urgentẽ necessitatẽ monachus p̃t assumi ad officiũ clericoꝝ:alis non.e.q.qui pure.ꝛ.c.nos aũt.ꝛ.c.mo' nachi.uel propter utilitatẽ.e.q.cũ pro utilitate.ꝛ de hac mate ria no.e.q.in sum.ꝛ adde qꝺ dicã.xviij.q.ij.quidã.in gl.ex hac littera ꝛc̃.ibi videas.ꝛ qꝺ dicã.vij.q.i.h nequaqꝫ.ĩ glo. cõtra.ar.ꝛc̃.¶ in.c.glo.in fi.adde:ꝛ ista fuit snia tã.ꝛ gof.di cunt enim qꝫ in ista decre.monachi:cõtinet ius cõe.ex dispẽ' satione tñ epi cũ consensu abbatis põt monachus prefici ec' clesie parrochiali.xvi.q.i.in parrochia.c.doctos.cũ pro utili tate.c.si monachus.ꝛ h de pauperibus dicũt debeꝫ intelligi. si vo talis sit ecclesia que plures possit habere.dicunt quidã qꝫ de iure cõi põt monachus prefici ecclesie parrochiali.ut ex̃ c.ti.qꝺ dei.ꝛ in pre.decre.monachi.quibus ipsi tã.ꝛ gof.cõ' sentiunt.ꝛ hoc ipsi no.in pre.c.monachi.ꝛ snĩam uisus est te' nere bar.ꝛ hosti.in pre.decre.qꝺ dei.sed certe illa decre pot' ꝯ.innuit.cum dicat proponit amisisse ꝛc̃.ꝛ dicat sic annuen' dum duximus ꝛc̃.

¶ Vllus penitentẽ publice uel solennit:h.prope.i.se re.sacerdotũ.i.epoꝝum.h.supplicantiũ carnaliter.i. q.i.puri.ꝛ.q.vij.si quis aũt.h.necesse.i.utile.ꝛ ideo ꝟ.integro.simile.lxxiiij.di.c.i.celebrare.i.celebrationi intesse. lau.quã rem ꝟ.s.abstinere a celebratione missarũ post cõdem nationẽ.h.fratrũ.s.epoꝝ in conciliis cõgregatoꝝ.h.eccle .i.rerũ ecclesie uel sacramentoꝝ a quibus abstinebit tp̃e vite sue ꝺ̃positus.l.di.accedens.xij.q.iij.si quis epi̇s.ꝛ.c.placuit h.ut seueritatẽ:ferro enim ꝛc̃.xvi.q.i.in canonibus.ꝛ.lxxxij. di.plurimos.h.instituta.alis nisi essent salubriter instituta.nõ sunt obseruanda sed contẽnenda.xij.di.p̃ceptis.ij.q.vij.qua ꝓpter.xxv.q.ij.si quis.ꝛ est ar.priuilegia inducta ꝯ canones que ipso iure nullius sunt momenti.quia nõ sunt salubriꝫ in stituta cũ etiã regule generales non sunt tenende nisi salubri ter sint institute.h.contẽnit.i.vilipendit:depreciat ꝛ cõponit a con ꝛ temno.ꝛ no.qꝫ temno nõ hꝫ p in pñti:sed ibi est m añ n.ita dicit h.ꝛ pol.ꝛ no.qꝫ aliud est contẽnere ꝛ aliud nõ pa' rere.ut no.x.di.quis aũt.ꝛ videas qꝺ no.ij.q.vij.metropoli' tanũ.ĩ glo.ex contẽptu ꝛc̃.ꝛ.lxiiij.di.quia per ambitiones.ꝛ valent ista ad id de quo vidi sepius ĩ curia dubitari:vꝫ quis dicat in contemptũ dantiũ imisere se diuinis.ad idem.lxiij. di.salonitane.qꝺ.c.h satis declara ¶ in.i.glo.ibi.ordinãdi. adde sub.ꝛ que eos deponit.li.di.c.i.ꝛ.lxij.di.c.ulti.¶ in.e glo.no.h ibi.cclxv.dieb̃.adde:ut de con.di.v.q̃dragesima. ¶ in eadem glosa.ibi.que sunt.adde ibi de hoc.¶ in glo' sa hic.c.primo ibi.in anima.adde.xxiij.di.usqꝫ.

¶ Venientes solenniter.h.l.di.ex penitentibus.insci. xxxvi.di.illitteratos.perpessi sponte.ut no.s.eo.in sum.in prin.quisquis ꝟ. ¶ in ea.glo.ibi.qꝫ quis. adde:ubi de hoc.¶ in e.glo.ibi.certe.adde:ubi de hoc.ex̃ de preben.cũ non ignores.in fi.¶ in ea.glo.ibi.non dissol' uet.io.adde:dicunt vin.ꝛ tã.talẽ tibi trado doctrinã:ꝛ si non necessariã probabilẽ tñ qꝫ ubicunqꝫ eps facit scienter qꝺ nõ debet ꝛ est tale factũ super quo potuit dispensare:non põt ꝯ factum suũ venire.quia dispensare intelligit.ut in pre.decre.ꝺ fil.pres.veniens.ꝛ de cleri.cõiu.diuersis,sed eius successor po terit venire ꝯ.nisi probet dispensatio.ex̃ de scisma.fraternitati ubi uero nõ hꝫ locũ dispensatio.ipsemet põt venire ꝯ.ut dr ĩ pcor.xxxij.q.ix.qꝫ quis.ex̃ de elec.nosti.ꝛ ex̃ de re.ec.nõ ali. si quis presbꝫorꝫ.¶ de cuic.si tibi.fm vin.ꝛ tan.qui ita no. ex̃ de pscrip.veniens.ꝛ ibi Jacobus de al.ꝛ Inno.hanc di. sunt secuti.de hoc etiã satis no.inno.in pre.decre.diuerſ. ibi videas.ꝛ no.de hoc ex̃ de sta.mo.cũ ad monasteriũ.in g.nisi ex cã ꝛc̃.ĩ fi.ibi videas.ꝛ adde qꝺ dicã.i.q.vij.qꝫ ꝓ remedio sed illud dictũ quo dictũ est qꝫ quotienscunqꝫ facit aliquis ꝯ ius in quo possit dispensare:semp intelligit dispensare nõ ap probat.ho.prout ipse no.in pre.decre.de scisma.fraternitati. ubi de hoc.ꝛ ex̃ de concess.preben.lras.in glo.per h in fi.ꝛ.s li.di.qui in aliquo.in glo.ex h.ꝛ ibi dixi.sed si bene videant ꝛ librent iste sententie sibi minime aduersant cũ vna sentẽtia possit intelligi cũ modificatõe ꝛ declaratõe alterius.¶ in ea. glo.in fi.adde:dic qꝫ ubi factũ est improbatũ a iure:ita qꝫ nõ põt allegari ꝓrium.licet venire ꝯ factũ suũ sic intelligunt.xij. q.ij.non liceat.ꝛ pre.decre.veniens.ꝛ de pben.cũ nõ ignoret Ad pre.decre.diuersis.põt responderi:illud nõ esse improꝰ batũ a iure.lxxxiij.di.cũ in preterito.uel istud est spãle in pe nã epi.ꝛ sic etiã intelligit pre.decre.veniens.q̃uis possit dici qꝫ fuerit ibi dispensatio.ad.c.xij.q.ij.monemus.dic qꝫ ibi nõ potuit reuocare fcm̃ suũ.qꝛ ipse alienatoꝛ erat remotus ab ad ministratõe:sed si teneret adhuc ipsã administrationẽ de iur bene agit ad reuocandũ fcm̃ suũ.ff.de pac.si vnus,nec ẽ ꝓriũ ar.¶ ad turpil.q̃uis.ff.de adulte.l.si maritus.§.si negauerit quia ibi nõ reuocat alienatoꝛ.sed agit ad reuocandum.¶ de agri.ꝛ cen.quẽadmodũ.li.xi.qꝺ quidẽ licitũ est ubi non alle gat quis turpitudinẽ suã.sed si turpitudinẽ suã quis alleget. tñ nomine ecclesie quis agere põt.ut ĩ pre.decre.nosti.ubi de hoc no.inno.q̃ diu enim tollat nomine eius agere põt.viij. q.iiij.nõne.nec de malicia epi p̃t excipi ꝯ ecclesiã.xvi.q.vi.si epm corpore.uel dic breuius in sententijs interlocutorijs p̃t quis venire ꝯ factũ suũ etiã si arbiter sit.ff.de arbi.l.diẽ.in dif finitiua mũne.ff.de re iudi.paulus.in alijs aũt põt quis fcm̃ suũ qꝺ illegitime fecit retractare.¶ de agri.ꝛ cen.l.quẽadmo dum.in fi.li.xi.nisi fiat alijs p̃iudiciũ ex tali retractione.ff.de reg.iur.l.nemo.ꝛ nisi interdicat a supiore illi qui scienter egit ꝯ legẽ retractio sui facti.ut ĩ decre.veniẽs.ꝛ.c.ex diuersis.fm da.ꝛ bar.bixien.

¶ Si quis.si quis.ij.pars.¶ in glo.sed quid.ĩ si.ad' de ad hoc.ij.q.vij.§. hijs ita uero.iiij.q.iij.§. ulti. ¶ in glo.no.qꝫ ibi.homicida dicat.adde:qm̃ ho' micidiũ dicat omnis illicitus motus ad nocendũ.de pe.di.i. homicidium.lau.

¶ Si qui nescientes.i.nõ valentes.inno.qui partẽ.cui vero.ij.pars.aliud licitũ.in illis ꝟ.veniã.ĩpunitatẽ. ¶ in glo.i.permittunt.adde:sic etiã sumũ fm quos dam.xxij.q.iiij.§.sed tñ.in p̃n.ibi dicã.¶ Similiter aũt a barbaris ꝟ.aut a dominis ꝟ.

¶ Siqs.siqs.ij.ps.ꝛ deinceps ꝟ.sic̃ aũt ꝟ.ordo qꝫ h q ꝛc̃.de his q ꝛc̃.sic eos ꝛc̃.¶ in glo.qui enim in fi. adde ꝛ miles qui seipsuꝫ vulnerauit punit scom̃ id qꝺ habet.ff.de re mi.om̃e.§.qui se.de hac materia no.ex̃ de coꝛ.vici.ex parte.ꝛ adde ꝛ videas qꝺ dixi.xxxiij.di.maritũ.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

EUnuchus. natus ut frigidus.
I qui castrati. xxij. q. vij. hi qui. si quis. ij. pars. abstinentie. quia non vult abstinere ab illis que excitãt motũ carnis. sed illis utẽdo vlt ꝓtinere. h. ꝛ la. q si. iij. ps.
I quis.
Ostor indagare. i. significare ꝛ denunciare ꝛ ponit impropie. la. q etiã v. ordo. reperientes p litteras tuas. h. studiũ ꝛc. q solertia tua desiderãs. normã magis ꝛc. .i. multũ flagitat doceri a se. ap. reuerentia v. ꝛc. q. q. d. merito ita simplicit dico non inducẽdo rõnes ad hoc probandũ q tu eas nosti. ꝛ h est eo q ꝛc. io. de fan. ¶ in glo. de istoriũ. in fi. adde de vngaris. habes de con. di. i. concedimus.
DRecepta. quib. i. per quos. debiles. i. debilitatos. in eo sacerdotio. ac tũc. s. cũ iã essent in sacerdotio. sanciatus. i. debilitatus sine culpa sua. nõ põt. i. dz. h. sinceritatis. i. integritatis corporalis. Stephanus v. petitorio. i. libello. defleuit. i. defiendo dixit. h. habeť. sic. vij. q. i. p sentiũ. ꝛ in pin. ibi dicã. collatã sub. fuisse. imaculati. i. integri iudicio. i. tpe hu. aliqñ hoc verbũ pro sententia ponit. lxi. di. neophitus. aliqñ pro discretione. iij. q. vij. §. tria. xxxij. q. iij. origo. aliqñ sumit pro deliberatione seu examinatiõe. lix. di. .c. i. in fi. ꝛ xlvij. di. de petro. aliqñ pro auctoritate. lxij. di. c. i. aliqñ pro pena. l. di. ꝛ purgabit in pin. ¶ Ordo. sed nuper suggescit inseruisse inferiores partes corporis. i. pudẽda actis iudibus ipse dico. transiliens septa. i. sepes uel vineas. occurrentia sibi inseruisse. dico dũ imminentes ꝛc. propter vastitatem prouincie. quã barbarorũ feritas diuersa loca ꝛ occulta. h. sectantiũ. i. inquirentiũ ꝛ deuastantiũ ꝛ ambigu. ꝛc. aliorũ illorũ qui fugiebant. h. s. que inferiores partes. inuerit. i. intuit. tuscie p omnibus. s. alijs prouincijs. ꝛ no. q barbarus dr a barba ꝛ rure. quia nunqȝ i urbibus sed in agris ꝛ siluis cõuersatus est fm papi. abstergi. i. curari. h. ꝛ ideo v. ¶ in glo. ar. licet. in fi. adde h qd le. ꝛ no. i. q. i. c. i. in fi. in glo. i e. ecclia ¶ Hoc aũt. hic incipit. ij. pars huius di. in qua dr q. j. pr. continet fm io. de fan. ꝛ hoc sic cõtinuat. dixerat. s. e. in quibusdam. c. eũ qui casu amittit membrũ licite posse ordinari. sz ne intelligeret de quolibet mẽbro. determinat h. s. q ille qui casu amittit membrũ possit promoueri. h. oculũ. idez de quolibet mẽbro magno ꝛ manifesto. fm h. ut ex de cle. egrotan. presbyterum. io. de fan.
EJeuangelica. mat. v. iracundiã. i. iracundũ. ad verbum rancor. ꝛ indignatõis. h. racha interiectio est. rancorẽ animi ꝛ indignationẽ designans. h. sed circa hoc dicas q tres sunt ire species. nam quedã i animo nascitur. sed usqȝ ad exteriorẽ iniuriã non producat. hec est de q dicat qui irascat fratri suo: reus erit iudicio. qui interius iram concipit retinens eterne dãnationis iudiciũ non euadit hec ira significat per filiã ieri archisinagogi defunctã in thalamo de hac filia habeť. de pe. di. i. §. ecõtra ea que. c. quẽ penitet: i fi. est alia ira que procedit usqȝ ad generales cõtumelias. de hac dicat qui dixerit fratri suo racha. i. cõtumelias ꝛ ei ingesserit: reus erit consilio. i. grauiori iudicio reus erit h figurat per filiũ vidue qui ferebat mortuus ex ciuitatẽ. lu. vij. in pre. c. de pe. di. i. quẽ penitet. in fi. quia cũ ex mentẽ ad actũ ira ꝓ uocat. anima ex septa mentis usqȝ ad exercitiuz praue actõis siue opationis mortua deserit. qñ vero usqȝ ad speciales contumelias prorũpit grauius facit. de qua dicat. qui dixerit fratri suo fatue: reus erit gehenne ignis. matb. v. c. quia quanto grauiores sunt cõtumelie. tanto i lũ qui cõtumelias ingerit. i famie fetor corrũpit. ergo omnis hõ tu irã fuge que hostis ẽ sapientie. degenerat a rõne excedit mensurã iusticie: amicicias rumpit: federa diuidit: cõcordias perimit: aufert pacem: pectõris excludit sabbtaũ pbennitatis cuius consilij põt esse ca pax cuius deliberationis corpus qõ ira inflammat: furor exasperat. ad hoc. xi. q. iij. ira enim. sed huic ultimo dicto videť ꝺdicere. q ibi dicas. ꝛ h adde ꝛ videas quod dicã. vij. q. i. §. h etiã. tunc in glo. i. indignat ꝛc. fratri suo. xi. q. iij. ad mensã gehenne alterũ ponit ab altero. In euangelio enz dicť. qui dixerit racha: reus erit cõsilij. qui dixerit fatue: reus erit gehenne. ignis. i. pro reatu manipeť gehenne ignis. h. ꝛ lau. qualiter. q qui prohibet minora: maiora prohibere videť. xxxii. q. iij. meretrices. ꝛ. xliij. di. nulli. h. putamus. i. putare debem q. d. multo maioris. fm h. grauiori cõ iniũ xeris. debuisti eni eũ deponere ab officio ꝛ beneficio sic. ꝛ post hoc deponi la. ꝛ in monasteriũ detrudi. fm h. remoueri. xxij. q. ult. bis a q bus. ꝛ sic no. irregularitatẽ incurri siue ℨbi: nõ soluz propter homicidiũ: sed etiã propter diminutionẽ membrorũ. ad idẽ extra ne cleri. uel mo. clericis. ꝛ. c. sententiã. extra de rap. in archiepiscopatu: ꝛ est expressum extra de cle. pug. in du. c. i. i fi. ubi Inno. h no. remouere. alis remouere uel remouendo. ꝛ intellexit ber. in casu: q epus priuauit eũ officio presbyterij. hoc tamẽ v. cõmunione. s. ut nõ offerat ut sacerdos sed ab alio suscipiat ut laycus. io. ꝛ h. necesse. ergo statum alius substitui põt l. di. accedẽs. ꝛ. c. postq̃. lxij. di. si in plebibus. aliũ presbm. benedicit aliũ presbyterũ ꝛ non diaconũ. quia diaconus ille licet sit in ecclesia illa decetero promoueri non põt: duabus de causis: rõne criminis. quia presbm ad tantã iracundiã ꝓ uocauit. ꝛ quia qualitercunqȝ quis amittit oculũ. de cetero sacerdos ordinari nõ debet. imo nec clericus: nisi ex dispensatione. h. Ad huius declarationẽ breuiter distingue: utrũ patiatur vitium siue defectũ in magnis membris ꝛ integris. magnũ intelligo in quantitate ut in brachio uel in manu. itez in decore ut in naso uel in oculo: ꝛ tunc nullo modo promoueri sed si sacerdos sit i ceteris officijs excepto altaris ministerio tollerať ceteris. dico in quib potens est: ut pnias dare ꝛ talia xvi. q. i. adicim. ꝛ sic loquit h. c. si euãgelica. s. eo. latoz. ex de cle. egro. psbm. si tñ qs hz maculã in oculo: põt cũ eo dispẽsari habita distinctõe inꝛ maculã ꝛ maculã. ex de cor. vic. cuz de tua. fm ho. q no. in sũ. c. ti. s. de cor. vic. §. qd sit ipotentia. ꝛ adde qõ dixi. xlix. di. c. i. v. albuginẽ. no. tñ fm offiliũ q ꝺ fectus mẽbri uel augmentũ nõ ꝓsiderat: sed usus impedimẽtũ. ff. de red. act. itẽ offili. ordinare h no. q vnicus actus percussionis tũc inducit ꝓuationẽ qñ inducit enormẽ lesionẽ ut h pz. als secus. ex de cle. pcus. c. i. ubi de hoc. iura cõcedi. nã ubi membrũ est magnũ ꝛ manifestũ ꝛ sine culpa sua amisit impedit a ꝓmotione ꝓpter deformitatẽ ꝛ scandalũ: ꝛ si ꝓmot est ꝺz cessare a missa ꝛ alijs solẽnib officijs: ꝛ hoc ꝓpter eaꝺẽ cãs fm ray. neqȝ v. enũ rñdet q̃si tacite qõni: q̃si ille se excusaret q nõ volũtate sed casu oculũ amisit. h. inuit. h vi q illꝺ ꝓiudiciũ afferat q qs inuit patiat. ar. ℨ. ẽ. v. di. ad eius vo. ubi de h. qui. s. casus. h. sed nec v. ꝓuectus. i. sue ꝓmotionis ¶ in. i. glo. ibi. nõ possit. adde. ar. ℨ. v. di. ad eius. fm bug. ¶ in e. gl. ibi. in qõnib. ꝛ adde: qõ dñicalis ẽ. ꝛ incipit. quidã p uerba de pñti ꝛc. ꝛ soluit q ingredi põt. ꝛ idẽ sentit h io. de fan. cũ nõ debeat esse melioris cõditõis delinquẽs q̃ nõ delinquẽs. ff. q vi aut dã. serv. ff. de reg. iur. l. nõ fraudat. §. nemo. sz ar. ℨ. q: lex ꝓmotõis i scõ cõstitit. xv. q. i. c. fi. ista nõ cõsecrabit inꝛ vgines. ꝓut no. v. di. si mulier. ꝛ. c. ad ea vero. ¶ in. ea. glo. ibi. tutor. adde: excusat tñ a tutela q oculũ amisit. C. qui mor. l. vnica. lau. ¶ in glo. ar. q in fi. adde: ubi plene ꝺ h. ad idẽ. ex ne se. vacã. illa. ubi ꝺ h. ꝛ no. h ar. q exquo aliqd gñaliter ꝓfert: oĩa inferiora cõprehẽdit. xij. q. ij. dilectis simis. xix. di. si romanorũ. nã spẽs de gñalitate descendit. ff. de au. ꝛ ar. lega. l. i. ꝛ standũ est gñalitati: nisi oñdatur specialitas. C. de re. cre. l. i. fm lau. ꝛ facit optime ad hanc materiam. xv. q. i. §. cuz autem v. nec quisq̃.

Di. lvi.

DResbyterorum. hec.

di. diuidit in tres ptes. in ꝑma pte ꝓbat q nullus illegitime natus ꝓmoueť nisi i cenobijs uel canonia regulari. ꝛ h ꝓbat per. c. vrbani. q solũ. c. cõtinet ius cõe. io.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

de fan. ¶ in. i. glo. ibi. irregularitat. adde. ar. ℨ. ex qui cleri. uel uo. c. ii. ⁊ de aposta. c. ii. ubi de hoc. ⁊ ibi uideas. ¶ in e. glo. ibi dicunt. adde ⁊ male. cū illa decre. de fil. pref. h q̄ p̄mittitur plane dicat. ut ibi no. gof. ¶ in. e. gl. ibi. transmissa. adde. Inno. intelligit istā decre. de dispensatiōe pape. aliqui ℨ. e. t. cōquere te. ¶ in e. glo. ibi. ex tua. adde. dicas fm rai. ⁊ bo. q̄ in talibus ecclesiis pōt epūs dispensare cū filio illegitimo. ut p̄bat i hac decre. ex tua. cū ibi rñdeat ad cōsultatōez nec obstāt decre. quas inducit ber. ℨ. c. q: loquūtur ꝺ illegitimis. itē nō obstat. i. q. i. aplica cū similibus. quia pñt intelligi qñ filius petit ecclesiā tanq̄ ambitiosus. ⁊ hūc intellectum innuit p̄e. decretū aplica qñ dicit ualeat uendicare aut postulare. nos aūt loqmur ꝺ illo quē uocat epūs ⁊ cū eo uult motu ꝓp̄rio dispensare. ⁊ h teneas prout no. Inno. in hac decre. ex tua. ⁊ tan. ⁊ gof. ex de elec. inotuit. ⁊ h dicūt p p̄dcāz decre. ex tua. ubi etiā sic no. tā. exquo fuit cōsultatio. ius cōtinet. unde colligit h expresse q̄ archiepi ⁊ epi cū filiis p̄sbiterorūz dispensare pñt in ecclesiis in q̄bus patres eorū mīstrauerūt qꝺ plane cōcedo. ut e. t. veniens. ⁊ nusq̄ inuenies eis p̄hibitū. ⁊ p̄terea ubicūq̄ h cōsuetudo obtinet q̄ cum eis in tali casu dispensāt quā papa scit ⁊ tollat. quidā tñ dicūt ℨ. ⁊ male. Et tā. post istā g. sic scripsit uin. displicet mihi uin. q̄ tan. nō fuit epūs ut uiderē si h auderet attentare. alii sentiunt cōtratan. ⁊ suos sequaces dicentes. q̄ etiā legatus cardinal' dispensare nō pōt cū h sit ℨ aliū. ℨ qꝺ nil attentare pōt. qꝺ videas in spe. de legato. §. nunc de epōrūz in fi. ¶ in e. gl. in fi. adde. hanc sniam tenet gof. in sū. de fil. pref. §. circa aliud. sed quidā sūt qui dicūt q̄ epi post religionis ingressuz pñt dispensare ut tales ꝓmoueant in abbates. nō tñ in epos. ⁊ h uidet uelle tan. qui no. ex de elec. innotuit. q̄ metropolitanus circa illegitime natos pōt dispensare. nō tñ cū illis qui ad epatum ꝓmouēdi sūt. ⁊ fm h illa decre. ex de fil. pref. nimis intelligit de remanentibus in seculo. sed huic dicto uidet multum aduersari. qꝺ le. ⁊ no. ex. e. ti. c. i. ubi dicit plationez uero nullatenus habeāt. nā illud aduerbiū nullatenus ℨriū innuit manifeste. qꝺ teneas. nā in illo. c. nimis. manifeste colligit q̄ epi ℨ concilio dispensare nō pñt. ⁊ concil. pict. e. ti. c. i. probibet. ut. s. dixi. ⁊ in expressa prohibitione intelligo semper cōtinere preceptum.

Presbiterorū .a sacris. sic ex de fil. pref. c. i. ⁊ h. ⁊ ibi uidet q̄ ad minores ordines. ⁊ per ℨns ad beneficia ꝓmoueri pñt sine dispēsatōe. sed inno. con ra. credit. per id qꝺ est ex. e. t. litteras. q̄uis id possit intelligi in filiis presbiterorūz spāle cū pene sunt moliende. ꝺ peñ. di. i. §. pene. dic ergo fz inno. q̄ sine dispensatōe alibi q̄z i monasterio nel canonia regulari ꝓmoueri nō pōt. de hoc etiā no. h. e. ti. ad abolendā. ⁊ c. ult. ibi uideas. ⁊ ibi etiā ꝺ h ꝓ inno. dic q̄ qui defectū patit natalii. ex dispensatōe epi pōt ad minores ordines ꝓmoueri ⁊ obtinere beneficiū cui cura non iminet aīarum si aliud canonicū nō obsistet. ut ex. li. vi. ꝺ fi. pref. is qui. ibi uideas. ⁊ dic ut ibi. ⁊ adꝺ qꝺ dicā. ℨ. c. proxi. in p̄in. sacris. ad huius declaratōnē uideas. qꝺ no. xxxii. di. in sum. remouem⁹. sed vr q̄ sacerdotū filii nō debent a promotione repelli. nā spurii pñt dignitates adipisci. ff. ꝺ decur. l. spurii. ⁊ nullū paternū delictū inocētis filii pena est. ff. e. ti. l. ii. §. nullū. So. aliud in dignitatibus secularibus. aliud in ecclesiasticis que nō tm propter se. sed etiā propter alios concedunt. i. q. i. §. ecce. cū uin. ⁊ statutū fuit ab eccliā q̄ tales nō promoueanturob reuerētiā sacrorum ⁊ in detestatōnē patrui criminis. ⁊ qu ia p tales solet ecclesiastica substātia depire. t. nisi hec determinatio .nisi aut cē. urbani est. sed non ꝺz esse. h est enī inbtracta a mgro ⁊ posita. ℨ. e. post. §. unde urban⁹ fm h. ⁊ q̄ h non debeat esse. colligit ex p̄n. §. se. als vr esse superflua illa determinatio cū h fit excepta moꝝ honestas. ul' dic ut ibi no. ¶ in. i. glo. ibi. paternū. adde. ut h ex ꝺ bereti. vergētis. ¶ in gl. sed nunqd ibi. q̄ sic. adꝺ. imo verū est in distincte. fz la. prout no. ꝺe fi. pref. ad extirpandas. sed gof. no. ex. c. transmissa. qꝺ nō extendit. imo cū in h casu ꝺ pena agat. restringit uocabulū. ⁊ idē sentit ray. i sum. e. ti. §. iii. primā sniam sequit ala. e. ti. qñ. ubi dicit q̄ nomine filiorū o s descendentes intelligant. ar. ex ꝺ iurepa. cōsuluit. ff. de. v. si. filii. ⁊ l. liberorū. ⁊ lau. h in suo apparatu sentit cū io. ⁊ alus ¶ in. e. gl. ibi. dñs. adde. ad idē. i. q. i. cato turpē. ¶ Sed h incipit. ii. pars in qua probare vult q̄ si boni fuerūt nō nocent illis natales parentū. ⁊ h vult probare per. viii. auctoritates. io. de san. verum est v.

Osius. als oziosius: oia ista exēpla intellige de his qui in laicali statu uel minoribus ordinibus oziōnibus parentū susceptī sunt qñ suis parētibus licebat uti uxoribus suis. ℨ. e. cū ergo. secus si post sacros. xxxi. di. ante triennium. xxxii. di. placuit. ⁊ c. fratiz. in fi. lxxvii. di. epūs. vnde susceptī ex legitimis matrimoniis. sed post sacros ordines patrū ordinare nō pñt. ex de fil. pref. lras. fm gof. q̄ ita no. in sum. e. ti. iuxta p̄in. ubi etiā subdit: q̄ si q̄s natus fuerit ex ꝺāmato coitu: si postea pater ipsius matrē ducit i uxorem legitimat filius. ⁊ h si tpe cōceptionis potuit esse matrimoniū. qz nullū suberat impedimētū. als secus. extra qui fil. sint le. tanta. in aut. qui. mo. na. effi. le. circa p̄in. col. vi. ⁊ h i fauorē prolis. fm gof. nā cū illa decre. tanta generaliter ⁊ in distincte loquat. sic est intelligenda. ut ibi no. vin. ad h. xxxi. q. i. q̄ si dormiret. vnde dicebat vin. q̄ illa proles pōt legitimari per sequens matrimoniū cū cuius matre pater ei⁹ potuit ℨbere tpe creatōis. insti. ꝺ bere. que ab in test. dele. ꝓp̄ p̄in. ff. de sta. ho. paulus. ⁊ legitimat quo ad successionē ut i pre. decre. tāta. sed nō uidet legitimatus ordini. ar. xxxiii. di. habuisse. sed vin. dicit. q̄ si tā promotus est anteq̄ pater ℨbat cū matre eius nō prodest ei legitimatio matrimonii quo ad ordines. secus si matrimoniū precederet ordinationē ⁊ h ipse no. ex de elec. c. inotuit. bonifacius v. felix v. agapitus v. theodorus v. siluius v. itez agapitus v. q̄z plures v.

Hdecūq̄ ab hoc loco usq̄ ad. §. ecōtra. ꝓbat gratianus peccata parētū filius nō imputari. lau. ⁊ dic vndecūq̄. i. ꝺ quibuscūq̄ parentib⁹. honesti. ut cū eis facilius dispensetur. lau. semen v. qualicunq̄. s. bono uel malo. idē ⁊ in semine spūali. ut. i. q. i. si fuerit. h. creatura. i. factura. h. male erit sic. xxxii. q. iiii. sic. sic. ii. pars. adulteri. similis est illa locutio prophete. testimonia tua meditatō mea est. ad idē. ff. de mu. ⁊ bo. l. ⁊ qui. §. qꝺ pr̄. ff. de decur. l. q. §. nullum. fm lau. ¶ in glo. no q̄. amisit. adde. nā macula parentū filiis nō imputat. ff. de decur. l. ii. §. ii. ⁊ ulti. ⁊ filius fugitiui fugitiuus filius nō est. ff. de fugi. l. i. fm lau. ¶ in e. glo. in fi. adde. sic sequit dūmō tu sis eacide similis vulcanaq̄ arma capescas. q̄z te thersite simile producat achilles. scias q̄ thersites fuit hō parue cōditōis. eacida fuit hō strennus. vulcanus fuit quidam faber qui faciebat tantū no biliū ⁊ strennuoruz. achilles fuit nobilis. ⁊ p h colligit intentio uersuū pdcōrum.

Unq̄ uirtutē exponit quid sit illud vnuz hmōi v. virtuosus qui semp querit ⁊ amplectit virtutē. h. la. alienigenā a fiꝺ ⁊ a bonis moribus. lau. fuscabitur quo ad salutem ⁊ penam eternam. s. bu. als imundus. appellat. xxviii. q. ii. in p̄in. ⁊ q. i. iam nunc. q̄ si v. cōmaculat quo ad reatū pene eterne. h. ad idē. l. di. ferrū. ꝺ pe. di. iii. septies. v. sed iusti. ⁊ sic est h ar. q̄ quis nō pōt accusare de crimine ꝺ quo egit pniam. ar. ℨ. xxv. di. primū. l. di. illud. licet enim crimen cōmissum sit intermissū. infamia tñ remanet. ff. ꝺ ri. nup. palā. §. i. de h. xxxiii. q. ii. admonere. inde. i. ex vicio uel virute parentū. ¶ in gl. in fi. adde. magis enī admirabilis est qui exēplar ñ habuit bonus est q̄z qui habuit: ⁊ bonus est. ar. x cvi. di. in scripturis. ⁊ fm h nō est in lra. nō negz. q̄z est in lra. alienus. q. ꝺ. nescio. quo. i. qua. occulta dei dispositōe. ille qui natus est ex parentibus prorsus alienis a virtutibus. ipsa tñ fuit dei uirtute mirabilis magis splendeat q̄z ille qui est bon⁹

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ꝛ natus ex̄ bonis.uel nescio quō nō magis ꝛc.ut sit sēsus idē sub alio mō loquendi quasi si quis dicat ꝙ ille bon⁹ q̄ nat⁹ est ex malis parentibus:nō magis splendet q̄ ille q̄ bonus est ꝛ natus ex bonis parentibus:nō intelligo.ꝛ ħ est.nescio .i.nō intelligo quō ꝛ qualit̄ ꝛc.uel si est in lr̄a alienus ꝑgrue sequit̄ ad utrāq; lr̄am sic.qui prorsus alienus a vtutibus ex parentibus.ꝛ ex parte parentū.i.quo ad illos in utraq; etiā locutione sub eodē sensu pōt fieri cōparatio de aliquo ad se ipsum.quia magis splendet qui bonus ē natus ex malis parentibus q̄ si vtuosos haberet parētes.fm.h.ꝛ la. ¶ Cōtra ruphinū iste erat natus de adulterio.ꝛ ideo despiciebat creatorem qui sic eū formauerat ꝛ culpabilez ꝛ peccatorē se ꝓpter hoc reputabat.sed io.ꝫ eū docet.ut seqnit̄.

DAsci de adulterio.i.adulterū ꝺ quo quis gnātur b. nascit̄.i.gnatur.b.quō v̄.fur.cū fur semen furat cuius erit messis.videt ꝙ dūi quia meū ē qꝺ ex re mea est.ff.de rei ven.solū.§.meū est.ī ꝫriū tñ se hz rei veritas insti.de re.diui.§.si titius.lau.ꝙ vulua.vulua dr̄ q̄si ualua.i. ianua ventris.uel quia semen recipit ut hic dicit.uel quia ex ea fetus ꝓcedat.fm papi. q.s.reperire.b.suū est.i.proprium vulue.b.mēbra paulatim.xxxii.q.ii.sicuti.h.sacri.i.secreti.sacrū eni dr̄ a secreto fm hu.creator.i.factor.h.aie.gen̄.i.c.noli v̄.dei.prouer.xvii.virtus.i.potētia simile de cōse.di.iii.oīs. lau.ē.xxxviii.di.si iux̄.utero.uterū sole mulieres hñt in quo concipiūt.cōfūdūt aūt auctores ꝛ uterum pro utriusq; sexus ventrē ponunt.dictus aūt quasi uter⁹ sit duplex ꝛ ab utraq; se in duas diuidit partes q̄ in diuersū diffuse ac replete circūplicant qꝺ interius repleant fetu.hinc ꝛ uter dictus ꝙ aliqd intrinsicus hz.ꝛ mēbra ꝛ uiscera fm papi.virginis marie circa materiā de qua corpus hois formatū est.varie sūt opiniones.quidā enim dicūt ꝙ corpus humanū formatū est ex cōmixtione seminū pris ꝛ mris simul cū sanguine menstruo.ita ꝙ ħ totū sit materia corporis.ħ aūt pbus in xv.de aialibus multipliciter destruit ostendēs id qꝺ ex uiro decidit nō ē humani corporis materia.sed solū principiū actuū ꝛ ꝓ experimtū qꝺ maxime in rebus naturalibus fidē facit.ꝛ ħ ꝓz inspicēti verba eius.similiter ostēdit qꝺ semē mulieris nihil facit ad generationē.unde ꝛ quedā mulieres cōcipiunt sine ħ ꝙ semnēt.sed sanguis qui menstruū dr̄ est mulieribus loco seminis ꝛ fm hanc opi.cōueniētissime pōt saluari partus virginis si ad conceptionē hūani corporis non nisi sanguis mulieris requirit̄.nō eni credēdum est qꝺ materie corporis xp̄i qꝺ sine semine viri cōceptū ē aliquid deficiet materialit̄ qꝺ ad formationē humani corporis requirat.materia eni ex qua corpus formaꝛ ꝛ in xp̄o ꝛ in alijs hominibus est sanguis ꝓ uirtutē generatiuā matris ꝑparatus.iste eni sanguis ī mulieribus est sicē semē in viris.unde ꝛ eodē tpe ħ in uiris ꝛ illud ī mulieribus incipit.s.apud ortū piliorū ꝛ aliorū accedētiū que sunt signa pubertatis.sed in muliere calor generatiue deseruiēs est diminutus respectu caloris viri.ꝛ ideo nō pōt in muliere superfluū alimentū ad tantā. digestionez ꝓduci.sic in viro ꝓpter ꝙ remanet informatus sanguis sic deficiens.cōpleta digestio sanguis fm fratrē tho edificauit pab.vii.math.ii.domū.i.habitaculū .iepte v̄.per iepte exēplificat ꝺ bono nato ex malis parentibus.ꝓ esau de malo nato ex bonis parentibus.fm hu. aplī.ut ait in epla ad heb.c.xi.esau.v̄.hispidus.i.durus ꝛ asper corpore.gen̄.xxv.viciorū.unde saluet̄ uel condemnet̄.h. ¶ in.i.glo.ibi.ederent.adde.ꝛ est maximū ī mulieribus cōcipere ꝛc.ff.de edil.edic.querit̄.§.i. ¶ in glo.tñ in ħ ibi scūs adde.dic̄ lau.ꝙ nō fuit scūs.licet inter eos numeret̄ cū ꝓpter temerariū iuramētū filiā īmolauit.vocat̄ tñ scūs.qz dei vtute credidit se supasse moabitas fm la. ¶ in.e.gl.in fi. adde.ibi inuenies hanc historiam fm hu.

SPonsus nuptias quas faciet in die iudicii fm.h. ubi erūt boni ꝛ mali.ꝛ usq; ad illas erat sponsus ul q̄s fecit cū bis qui conuertunt̄.lau.bonos ꝛ malos math.xxiii.non posse.sed ꝫ.ꝺ.pe.ꝺi.i.sic.ꝛ ꝺi.iiii.si filiꝰ.lau ¶ in.i.gl.ibi.xp̄i.adde.ut.xxiiii.q.i.oībus.ꝛ.c.loquit̄ in fi. ¶ in.c.glo.ibi.cōfirmatū.adde ex̄ de cōuer.ꝓiu.ex publico

DAtis uoluptatibus.ar.op.ff.ꝺ ri.nup.generali.§. filiā.lau.ħ dicit.quia quidā epūs uolebat priuare quosdā officio ꝛ beneficio ꝓpter vicia parētū.cui pa.s.grauis nā ꝓ leui ꝛ mortali nō deuicit̄.lxviii.di.sicut.

DOminus uoluit.gen̄.xxviii.alienigenis ut ꝺ ruth qui fuit de moabitis.h.adulterinis ut de bersabee: vxore urie.h.ii reg.xi.ꝛ xii.ut ħ melius intelligasi dic ꝙ adulter dr̄ alienū uterū terens fm papi.ꝛ adꝺ qꝺ dix ē.e. nasci qualicunq;.i.qualibuscūq; parentibus.corpore.i. ecclesia.h.nō sepemur.i.ꝙ nō sepemur.h.adulterinis.gen̄.ꝛ xviii.coniūctionibus longinquis.tñ ꝙ etiā alicui bodie nō noceret.duz tñ ipse sit de legitimo matrimonio q̄uis pr̄ eius esset de illicito coitu.ꝛ de talibus ħ loquit̄.ꝛ ita nō sūt ꝫria. xv.q.ult.cū multe.ex̄ de elec.cū in cūctis non eni repelluni a sacerdotio ut ħ la.ꝛ idē sentit h.dicens ꝙ nisi sic intelligatur exēplū de xp̄o inutile essz.ordine.i.qualibuscūq; parētꝫ.h. tenet.i.credit xxiii.di.psalmista h.lr̄atus alꝫ repellit̄.xxvi.di. illr̄atos.h.ꝛ l.di.nō cōfidat.ꝛ ibi dixi.uideas v̄.xxxviii.thamar.dicit hieronym⁹ notandū in geneologia saluatoris nullā sanctarū assumi mulierū.sed eas quas scriptura reꝑhēdit ut qui ꝓpter peccatores uenerat ꝺ peccatoribus nascēs oīuz peccata ꝺleret.ꝛ no.ꝙ iudei dicunt qui legē mosaicā ad lr̄az tenēt se circūcidēdo ꝛ alia legalia faciēdo.dicti iudei a nomine dignioris tribus.s.tribu iude p̄riarche qui inter alias tribus fuit bellicosior ꝛ primā aciē in bellis ꝛ regis priuilegiū obtinebat.s.ut de ea sola tribu crearet̄ rex.prius aūt dicebant hebrei ab eber cuius familia cultuz tenuit unius dei.ceteris ydolatria fedat̄.ray.ꝛ ꝙ hebrei dicunt ab eber.tenēt ioseph⁹ ꝛ ysido.qui ebor fuit nepos arfaxat filii sem.ut habet̄ gen̄.xi. Aug⁹.aūt dicit ꝙ dicti sunt ebrei ab abrahā quasi abrahei. sed ipse retractauit ħ.nā dr̄ gen̄.xiiii. Nunciatum ē abrahaz ebreo.vñ abrahā dr̄ ebre⁹ fm poll.fm ħ uidebis qꝺ le.ꝛ no. xxviii.q.i.sepe in v̄bo ebrei.booz iste accepit uxorē moabitī dez de qua genuit obeth patrē ysay.pr̄is dauid.h.sacerdos hebreorū.ix.ideoq;.v̄.filii.i.imitatores nascendo.s.de malis ut ipse.debemus.xxxv.di.ecclesie. ¶ in.gl.sed nōne.ibi.cūmulte.adde.quidā dicūt ꝙ huic.c.cū multe derogat̄ ꝓ istud c.dñs.sed ħ esse nō pōt.quia ħ est auctas hiero.qualit̄ ergo derogaret cōcil.tolet̄.cuius est illud.qualiter etiam derogaret urbano cenomanen̄.qualiter etiā cōcilio lateraū.ex̄ de elec.cū in cunctis.nullo mō.ar.xx.di.§.i.ꝛ.c.ꝺ libellis.dicat̄ ergo ꝙ si illi.c.cū multe.est derogatū essz derogatū illi ꝫria cōsuetudine fm.h.sed ꝙ ei nō sit derogatū.vident̄ sētire.h. la.ꝛ io.de s.ꝛ glosator.xxxii.q.iiii.liberi. ¶ in.e.glo.ibi.libertate.adde.ut.liiii.di.qui ex famulis. ¶ in.e.glo.ibi.ducunt.adde.s.ut uxores nō ut cōcubinas.ꝛ ita etiā itelligit̄.lxxxi.di.quidā.fz ino.gof.ꝛ uin.qui ita no.ex̄ de coba.cler.c. ii.de hoc no.xxxii.di.eos.

ISmabel abrahā auctē ꝛ licentia sua uxoris.s.sare cognouit agar ancillā suā.ꝛ ex ea genuit ismahelez qui r̄pulsus fuit a pplo dei.nō ꝛc.ut legtur ut se pararet̄.gen̄.xxi.agar scias ꝙ sarraceni dicūt̄.qz nec nouuz nec uetus testm̄ r̄cipiunt qui nō se ab agar ancilla abrahe ꝺ qua fuit origo eoz.agarenos uocari uoluit.sz potiꝰ a sara uxore ꝛ libera se saracenos appellauerūt.sūt tñ int̄ saracenos qui receperūt qnq; liberos moysi.sed ꝓphetas respuerūt.hi dicūtur samaritani a samaria ciuitate.ꝛ io qz ꝓphetas respuerūt dr̄ i euāgelio.nō cōueniūt iudei samaritanis fz ray. ¶ i.e.g. banc oliz ibi.suas.adde.xxxii.q.iiii.dixit. ¶ Contra aūt.ħ incipit.ii.pars in qua ꝓbat ꝫuū eius qꝺ p̄mittit̄. io.de san.

IGens sodamitice indifferenter adulterādo cū meretricibus ꝛ alienis vxoribus non ꝙ illo vicio uteret̄.qꝺ ꝓz in lr̄a sequenti.quia ex tali coitu nulla

prolem posset generari. bar. sed tu dic cū h. q nō tm abutebā
tur cū mulieribus sed etiam fornicabāt cū meretrīs qđ per id qđ
subdit de tali cōmistione tē. fm lau. honorabilē. imo filij ex
dānato coitu, pereati imundi censēt. ut xxvii. q. i. iam nunc
.i. spurij. ut. e. cā. q. ii. in prin. iudex alis videx. s. dē. h. t ignorantias. i. p ignorantes legē dei. h. t ,p. i. seruire i eos. ¶ in
glo. no. q ibi. inferri. adde. ad hoc. xxii. q. v. remittūtur. t. §.
hinc notandum. t. q. iiii si quos. ¶ Unde vrban⁹. c. ē. e. p
sbām. h. ¶ in. i. glo. in. fi. adde t istud vnde ita cōtinuat pec
cata parentū nocēt filijs vñ pñt ,promoueri nisi in cenobijs tē.
uel nisi cū eis dispensēt. bar. bri. t cōtinuat ad id qđ dī i pn.
vezū si motā t. q. d. de illicito coitu nati si mali sūt. non sūt ,p
mouendi. si boni ex dispensatione promouent t dic vnde. i.
ad quod ostendenduz fm. h. ¶ nisi aut.

Apostolica ecclesia ad huius declaratiōez vide qđ
no. vi. q. i. scire. altero. i. electo. quia duo fuerūt ele
cti, ,pbaueritis. i. inueneritis in scrutinio uel alias i
iure. bu. suffraganti bus. i. q. vii. tali. ff. de decur. generaliter. §
spurios. lau. cōueniendo. i. cōsenciendo. h. recepim⁹ nisi ali
qui sint suspēsi a canone nō propter crimē. sed propter defe
ctū ut illegitimi. t corpoř viciati nō incurrūt nouā irregulari
tatē si ante dispēsatōez celebrant. t hoc seruat romana eccliа
quia qñ dispensat cū talibus simpliciter dispēsat sup defectu
t non sup irregularitate quā ꝫxit ex celeb. atiōe ante dispēsa
tionē ut pz in hoc. c. t. j. c. proxi. ex de fil. presb. ventens. t idez
est si suspēsus a canone nō propter crimen sed propter infa
miā. sicut sūt illi quorū crimina sūt notoria. qui etiam post pe
nitētiā prohibent celebrare propter scandalū t ifamiā ex de
coba. de. t mu. c. ult. t tm si ante dipensationē celebrant. non
credo q incurrant nouā irregularitatē. quia hoc nō inuenitur in
iure fm inno. qđ dic ut no. plene ex đ cle. ex. mi. si celebrat. t
no. q irregularitatel t pene ipsarum sunt de iure posituo. sic
ipse inno. no. ex de renun. nisi cū prudē. dicebat etiā inno. q
irregularitas ordinatoris uel ordinati nō impedit executōz
quin conferat habitu t exercitio. ar. hui⁹. c. t. j. c. pxi. t. c. ul.
t ex de renun. nisi cū prudē. §. plone t ita ipse no. ho. cuz eo
ex de scisma. c. i. sup verbo irregularitas. ex quorū dicto pōt
argui de iure esse in alia irregularitate. ¶ in. c. glo. q i fi. ad
de vi ꝫ. qđ dicā. lxxvj. di. c. fi. ¶ in glo. i propria ibi deinde
adde sic. j. c. proxi. ¶ in. c. glo. ibi oēs. adde de hoc e iā le.
t no. l. di. ut constitueret. t fm h dic cetere. i. si omnes

Hoc autē dicit. s. in pcedētib⁹. c. in quibus dictum
est q filij presbyterorū pñt promoueri. b. bri.
Enomanensē cetere improprie ponit sic. xxvi. di.
c. deinde in prin. ubi de hoc. t. s. e. proxi. suscepimus. quid si
clausula illa. supplemus de plenitudine ptātis si quis fuisset
defectus ponat forte in ꝑulegio. dic q tūc intelligit bene di
spēsatuz esse tm in defectu si quis fuit circa solēnia iur. nō au
tem si is de quo agit erat excōicatus uel illegitime natus uel
aliū naturalē defectū paciebat. nā tunc est necessaria expressa
dispēsatio q si dicat supplemus defectū si quis circa iuris so
lēnia fuit. tunc paruz operat ut quidā dicūt nisi defect⁹ speci
ficet. ar. ff. si quis cau. l. sed t si quis. §. quesitū. t ex de offi. de
le. ex parte. nā in hoc casu nō itelligit dispēsare in aliquo đ
fectu nisi specificet defectus. t sic tenet curia q cōsuetudo satis
cōsonat iuribus ꝑdictis inde cōsueuit dici non obstāte tali
defectu. ex de elec. illa. t de eta. eam te fm. ho. t de hoc no.
i spec. de offi. delega. §. nūc ostēdēdū. sed quare institutū est
h de istis fm. l. spurij promoueāt ad honores. ff. de decur. l
ij. §. nullū. Rñ. quia refricant facti memoriā. xv. q. i. mulier
uel propter puritatē ordis sacerdotalis. fm la. ¶ Cū ergo
isti. §. respicit illū. §. s. e. sed fm ber. t dic cū ergo. q. d. ex di
spēsatiōe talis filij presbrorum promouent ergo tē. s. c. ū.
¶ in. i. glo. ibi. adde. bene ad idē asserit la. uel forte fm bu.
voluit gratianus dicere q tales. s. nati de fornicatōe pbrōz
licet ex dispensatōe promoueant. tm nunquā debent fieri apo
stolici quantūcūqz sanctitate polleant. ibi ergo innuit q si
liuſ presbiteri fuit aplicus intelligit de nato legitime t matrio
nialiter fm. h. ¶ in. c. glo. in fi. adde. ut pōt probari ex đ de
ri. cōiu. cū olim. ¶ Qđ aūt imputari. s. e. vndecūqz. abbo
minatio. i. abbominabiles. q. d. illi displicent deo qui patine
nequitie sūt imitatores. io. de. fan. sed sic. ii. pars. similit. v.
illđ respicit ad illū. §. h aūt ibi ex dispēsatōe tē. t dic similit. s.
ex dispēsatōe. illđ qđ sequit. h.

Quia h. c. intelligitur de dispēsatōe sic illud. s. c. ce
nomanēsez. h. peccatū. s. adulterū patris. t ita pro
prie peccati appellatio ponit. uel peccatū. i. impedi
mētū. xxxiii. di. si quis. i. ul peccatū propze. peccauit cuiz cū
se sciret illegitie natuz t se pmisit ordinari lau. arg. xxviii. di.
prius quā. criminibus. i. ipedimentis. peccati. i. ipedimēti. h.
pro confessiōe. ar. pro snia. h. q quis teneatur ,pdere crimen
suū đ h le. t no. l. di. ex penitētib⁹. t ibi satis dixi. ibi videas.
¶ i. i. glo. in. fi. adde. isto mō vī lex ꝫria. iste de quo loquit
h. c. conditionez patris nō ignorauit. vñ sine dispensatōe vī
q poterit promoueri. licet secus si ignorasset. quia sicut dicit
ista lex. in eo qui condūōez testatoris ignorat adire heredi
tatē nō pōt. si tñ de condūōe propria non dubitet. bene pōt
adire ut in hac. l. sed nō ita fm io. de fan. ¶ in glo. exquo.
in fi. adde. ubi đ hoc sed si aliquid est pro me tē. ut no. li. di.
c. ii. ¶ Qui in egritudine. ¶ Di. lvij.

Si quis. Fidei. i. fidei sacramentuz ba
ptismi quā qui prius relingit
a peccatis q ipse ea dimittat nō libere. sed q
ex necessitate ea condēnat. de pe. di. ulti. c. ul.
lau. ex necessitate. i. coactiue t timore mortis. t
ita nō est fides. vnde aug⁹. cetera pōt hō volens. sed credere
non nisi uolens. ergo ꝑsumit q in tali nō sit fides xpianoz
t ita repellit rōne criminis saltē ꝑsumpti. uel melius legit de
fide. i. sacramento fidei qđ est baptismus. xv. q. i. §. ut itaq. đ
con. di. ii. h est qđ dicimus q si. de fide. i. virtute quē nō pōt
quis habere nisi uolens. cū baptismū tē. sacramēta habeant
etiā nolētes fm h. probabilis. ar. h q ex eā probabili dispē
sat. de hoc. j. q. fi. c. t si illa. ibi videas. in glo. uel personarū.
¶ in. i. gl. in fi. adde. s. secus đ adulto. i. q. vii. qui in qualibz
¶ in glo. i. ꝑsumit ibi ptez adde. s. q peccata non sint ei di
missa. t h ꝑsumptio ñ pōt tolli p baptismū cū fz lau. t io. eā
inducat. sed tollit per presumptionē. s. per sequētem bonam
cōuersionē. ut in. c. continet. ar. ff. de in inte. resti. diu⁹. sed cū
h ꝑsumat criminosus. qui se artauit. ar. de pe. di. ulti. nullus
est. ff. si quis cau. l. ii. §. si quis nō uidet ,p eo orandū si statiz
decedat. sed ꝰ. videt cū signa pnie tē. ex đ sen. ex a nobis. mi
tius ergo aget minister legis siue canonis q canon fm lau.
¶ in. c. glo. ibi. irregularitatē. adde dicit. io. de fan. hoc nō
placet. quia absonū uidet dicere q baptismus inducat irre
gularitatē. cū dicam⁹ t uez sit omnē irregularitatē saltē ꝰcta
ex peccato deleri i baptismo. ut no. xxvii. di. deinde. t h irre
gularitas si q est ex peccato. puta ex contēptu baptismi ꝰcta
sit. dic ergo q non est irregularitas. sed impedimētū. qđ ptz
ex eo q promoueri pōt. ut pz in casibus. ut in h. c. cōtinet ē
ergo h ideo. quia contēpsit baptismū. t tō bapsmus ptēnit
eū ut puniat i eo in quo deliquit. ar. xii. q. ii. qui t humanis
cū similibus. in casu tm baptismus irregularitatē inducit. ut in
rebaptizato. đ con. di. iiii. qui bis. ex de aposta. c. ii. expone
ergo q dicit io. baptismus. i. contēptus baptismi. hāc irregu
laritatē. i. būc defectū. sed snīam glo. sequit t approbat ray.
De hac materia etiā no. l. di. is vero. ¶ Di. lvij.

Clericō. alis monachus

Hecclesiasticum. abbas t monachi. j. c. proxi. ¶ in. i. glo. ibi.
pro utilitate. adde. xviii. q. ii. qz sit. ubi de hoc
¶ i. e. gl. ibi. transferri. adđ. idez no. h h. t la.
in utroqz dicto. ad qđ facit qđ le. t no. viii. q. i. epl. de loco t

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ibi dicã ꝛ idẽ sentit ħ io. de san. ¶ in. e. glo. ibi. statuimus. adde ꝛ exͣ ꝺ ver. li. abbate. §. i. ibi abbati ꝛ ꝓuẽtui placuit ꝛc. sed ar. ℨ. exͣ de renun. post translationẽ. in prin. ꝛ ibi de ħ. utẽ ar. ℨ. li. vi. de elec. cꝫ sit. §. i. cꝫ est. greg. x. ibi absq; superioris sui licentia ꝛc. ꝙ teneas. exͣ. li. vi. de elec. si religiosus i. fi. ħ dicam. ſ. e. statuim⁹. ¶ in e. glo. in fine. adde. ad hoc exͣ de reꝛ pmu. quesitũ. ubi pz ꝙ ex cã põt epͤs mutare psonas de loco ad locũ. ꝛ vii. q. i. epͤs. ii. ubi de ħ. sed in pre. c. q̃sitũ no. host. ꝙ si nõ ad epͤz sed ad caplm spectat collatio. tunc consensus illorũ quorũ interest requirendus est. exͣ de off. arch. ad ħ. § ulti. ꝛ de ma. ꝛ obe. c. ulti. ꝛ de hoc etiã no. in sũ. de re. pmu. §. quid põt. ꝛ facit ad ħ ꝺ offi. deleg. sup eo. iuꝛ fi. exͣ de his q̃ fi. a pre. c. ulti. exͣ. li. vj. de re. pmu. licz sũpto ar. a ℨrio sẽsu Nõ tñ ꝙ lau. tan. ꝛ. b. b. dicebant ꝙ si res spũalis possidet tanq; bñficiũ nõ põt fieri pmutatio. secus si tanq; ꝓprietas ut dicam. xvi. q. vii. neminẽ. sed nunqd in ħ casu sufficit ipͥ⁹ capituli auctas ad ħ dicit ipse ho. nõ vr̃. ꝛ est rõ. quia nõ cõcedit ei ꝙ possit dispensare ℨ consiliũ sed epͦo tm̃. exͣ ꝺ pbẽ. vacãte. ar. de test. requisisti. ꝛ ħ ipͤe hosti. no. in pre. §. v̈. ꝛ nũ qui d. ad hoc etiã facit qꝺ postq; capitulo ħ nõ est a iure permissum. nõ debet aucte propria usurpare. xxv. q. ii. amputato. ad ħ facit etiã qꝺ dicã. xvi. q. i. ecclesia. sup g. sic caplz ꝛc. de hac materia le. ꝛ no. exͣ de re. cc. nõ alie. c. i. ꝛ. c. dudũ. ꝛ ꝺ reli. do. cõstitutus. ibi uideas. ꝛ adꝺ qꝺ dicã. lxiii. di. c. lras. in addi. dicunt quidã.

Si quis monachoꝝ debito honestatis ad ħ isti requirunt. uͤl sb̃. maxime. ut pz. exͣ. li. vi. de elec. si religiosus. in fi. ¶ in. i. g. ibi. canonicus. adde. dicas ħ allegando dictũ. nec hoc ꝓbat p. c. ħ alle. quorũdã. ut ibi no. ꝛ ꝙ ħ nõ sit uerũ. pz. exͣ. ꝺ regu. sup eo. ꝛ ad ħ efficax ar. exͣ de re. do. inter. nã sicut ecclesia regularis nõ põt fieri secularis ut ibi. sic nec regularis põt fieri cleric⁹ secularis. ut. i. c. pre. sup eo. ubi hosti. sequit hanc sniaz. ꝛ de sta. mo. qꝺ dei. ꝛ de vi. ꝛ ho. cleri. deus. nã nõ debẽt simul esse diuerse professionis homines. xvi. q. vii. in noua actione. exͣ de elec. cuz cãm. nisi ꝓpter curã aiarũ in qua est ħ spãle. exͣ de sta. mo. ꝙ dei. sed h. ber. ꝛ. b. dicunt ℨ ar. huius. c. si quis. in fi. ſz certe fz ho. potius facit ℨ. nec ob. pre. decre. deus qui. que cõit ad ħ allegari cõsueuit. quia si bene uideat nõ loquit in ħ casu. sed de regularibus tm̃ loquit. ꝛ credo ꝙ ħ vacet ar. a ℨrio sensu. ſ. in hoc. c. si quis. cũ alia iura ℨdicãt ut põdixi. ¶ i. c. gl. ibi. intelligi. adde. ꝛ vere fm la. fz quẽ iste intellectus qui sequit est verus. sic etiã intelligit. lxxiii. di. quorũdã fm la. ¶ in glo. simile. in fi. adde. ibi dixi solutionẽ. ¶ Bi. lix.

Item qui et cetera.

¶ in. i. glo. in fi. adde. uͤl alit. ℨ. li. di. qui in aliquo fecit mentionẽ de ullratis ꝛ ꝺ ꝓmotis siue institutis tẽporũ inde sumpta occasione. spãlez ponit gr̃anus tractatũ. de bijs docens tales nõ esse promouendos fm bugo.

Si officia secularia. i. secularia officia distribuẽtes ꝛ cõferentes fz h. ꝛ dic. principalẽ. i. maiorẽ locũ inter alios. ſ. dignitatẽ. h. ordo. nõ defecũt ingressis sb̃. tantũ. h. vestibulũ. i. principiũ siue primã ptem domus. la. uͤl i. forinsecã partẽ domus que ẽ in circuitu ꝛ est sic vocata. qꝛ vestit undiq; domũ. ꝛ hec dr̃ ħ a simili fm gof. simile verbuz habes. ¶. de cus. re. l. i. ubi dr̃. g. ꝙ vestibulũ ẽ locus añ carcerẽ. ut porticus añ domũ dr̃ vestibulũ ab auc. qꝛ ibi saluta bant antiqui. ut. ff. cõi. di. l. arbor. §. ꝺ uestibulo. actõnis. i. secularis uͤl militaris exercitij. la. i. illis qui nũc inchoãt l' paulo ante inchoauerũt exercere se in officiis secularibus fm h. per singulos ꝛc qui tã ꝛc. celesti ecclesiastica. h. aurũ. cui comparat ecclesiastica dignitas. xcvi. di. duo. b. explorãda. i. ꝓbanda. dux. i. epͤs. b. tiro. i. clericus. h. sic. xvi. q. i. si clericaꝫ

ibi dicã. docere qꝺ nõ est faciendũ. xvi. q. i. sic viue. ꝛ se. i fl. assuescat. v̈. i. assuescendo discat. lectoꝝ. licet alꝫ ħ noie oñs minores cõtineant. ut. xxxii. di. lectores. ꝛ. xxxi. di. lex. ħ tñ tm̃ inferiores designat ꝛ ñ accolitatũ. qñq; tñ tm̃ ille ꝛ ñ alt⁹ ordo designat. xxxii. di. fiatim. qñq; etiã subdiacon⁹ ut. lxi. di. osius. io. de f. gradu. ar. ℨ. lxxvii. di. c. i. ne ħ. ſ. fiat. statuꝫ ad diuersos ordines accipiendos q̃ sũt. lxxvii. di. i singuli ſ iã uero v̈. fastigiũ. si. ſ. e. ordinatos. ibi uideas. nomen ꝑsb̃r ut etas suppleat nomẽ. i. rẽ huius nois. presb̃r ei senior intͥ ꝑtaſ. q̃ etas significat sapiam. lxxiii. di. porro. ꝛ ħ ad illud r̃ spicit qꝺ dictũ est. ℨ. quia debet esse imbutus ecclesiasticis disciplinis. de tẽporũ uero approbatõne statiz subdit dicens. ꝛ stipẽdia ante acta ꝛc. iof. ipleat. i. repͤlẽtet. h. dispẽdia officia pro quibus dant dispendia. ꝛ dic acta. i. priusꝫ habita ꝛ exercitata. sũmi v̈. xviii. di. si epͤs. ꝛ. lxxvii. di. in singulis. ꝺ cõ. di. v̈. de his. ubi no. debebit. i. poterit. h. si se credit dignũ ad ħ i. q. i. nõ ẽ in fi. ꝛ uideas incũbere necessitatẽ. viii. q. i. qui epi scopatũ. io. ꝺ san. facit v̈. ħ ñdet tacite qõni. q̃reret aliqs cũ qs tanta diligentia ꝛ examinatõe debeat ascẽdere ad ordiẽ siue ad sacerdotiũ. unde est tanta multitudo sacerdotũ. Rñ. facit ħ ꝛc. lau. ꝛ h. remissio. i. negligẽtia. multitudinis. i. ꝑsb̃rorum. turba. xciii. di. legimus. dignitatis. cũ sit post oct̃. xxiii. di. tales sꝛ quia ita ordinãt indiscrete. numerosa. i. magna. ¶ Ordo. plalitas taliũ. i. sic ordinatoꝝ. reperit ẽt i his ꝛc. solitudo. i. paucitas laycoꝝ. dũ per ꝛc. diuinos. i. ecclesiasticos. iii. q. v. quia. oportet. ſ. largiri ordinel. la. districti. xxiiii. di. qñ. ꝛ dic. districti iudi. i. magne exaiatõis. uel. i. magne ꝺ liberatõis. qꝛ cũ magna deliberatõe dñt conferri. fz la. ¶ in glo. no. modũ in fi. adde. de ħ no. x. di. c. i. ibi uideas. ¶ in glo. sic. ℨ. in fi. adde. ꝛ. ii. q. vii. in sancta. ꝛ sub. ꝛ ideo cũ hoc non sit rarum. non est magnum. lau.

Hoc ad nos sub. cũ põdictis in alia parte. c. la. dissimuli. i. qꝺ nõ est minus detestabile q̃z põdcã. h. cõplecti. i. cõprehẽdi in epla uel nr̃o scripto. h. repẽte nõ obseruatis interstitiis. h. sacerdotes. nõ ꝙ stati fiãt ꝺ laycis epi. sed qꝛ nõ seruãt decreta tẽpoꝝ interstitia. h. religiosi. i. ecclesiastici. ducatũ. i. epatum. h. adhuc milites. i. tirones ꝛ militãtes in clericatu. h. pstaturi certe famẽ ꝛ sitiz v̈bi dei ar. viii. q. i. audacꝫ. qꝛ si cecus ceco ꝛc. ut. xxxviii. di. q̃ ipͥs. postea errorẽ sũt prestaturi eius. fiũt enĩ magri erroꝛis ꝛc. xxiii. q. ulti. quid aũt. discipulatus. i. clericatus. h. qua de re. i. propter quaz rẽ. ¶ in. i. gl. ibi. cõsequaſ. a ꝺ. ad hoc exͣ ꝺ elec. cũ ad nr̃am. ¶ in. e. gl. ibi. di. bene. adde. ibi factũ supioris excusat. ¶ in. e. glo. ibi. pactio. adde. i. q. ii. quã pio. exͣ de simo. tua. ¶ in. e. gl. ibi. artaldus. adde in fi. ar. ſ. xiii. q. iii. c. i. exͣ de usuris cõsuluit. exͣ de elec. officii. ¶ in. e. glo. in fi. adde. de hoc no. exͣ de simo. cũ nõ essent. ¶ in glo. no. ꝙ in fi. adde. in hoc facit ar. ꝙ etiã in psona probata ꝛ exercitata nõ est pmittendũ qꝺ in statutis generalibus cõtinet ut ibi dicã item. lxxxi. di. c. i. scõm hu.

Ordinatos. ¶ Ordo. fratres carissimi didicimus quosdã ordinatos uero epͦos ℨ decreta patrũ. quia. i. quia ipsi h. nullis ecclesiasticis. i. qui nõ fm tẽporum interstitia. antea fuerãt cõstituti. i. cõsecrati uel instituti ꝛ exercitati ꝛ examinati nõ remouẽt ordinel. sed moꝛã ꝛ exercitiũ. h. ad fastigiũ. i. ad altitudinẽ uel magnitudinez sic. ¶. de no. co. fa. l. i. iuxta prin. v̈. ideoq;. ubi etiã exponit. uͤl. i. culmẽ sublimitatis sũmus honoꝛ fz papi. si. ℨ. e. c. i. tante dignitatis ſ. ordinis epalis. hu. hmõi subdicimus. usurpatõne ꝛc. ſ. metropolitane religione ꝛ confessione hui⁹ usurpatoris qui se ꝛc. h. cũ ad epatuz ꝛc. doctoꝛ esse. i. fieri. xlviii. di. §. i. in fi. ꝛ xlix. di. c. ul. v̈. cecũ. exͣ de elec. cũ in mgr̃z. uite. i. cõuersationis. uel officii. i. quicunq; ault instrui ĩ aliquo officio ad id quod ꝛc. hu. confirmet. i. confirmare debet. preceptoꝛ. i. magister uel doctoꝛ secũdum papi. stipendia. i. officia. rogo. i. interrogo. difficilius. xl. di. ante omnia.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Q Ui ecclesiasticis. hoc. c. ponit ꝛ exponit. xxxvi. di. ꝛ h̄ sit palea. lau. ꝛ non solum v̄. ¶ Di. lx.

HEcce ex parte ostenso quales debeant promoueri. tractat ī qua tuor di. se. de elec. in hunc modū: ostēden do. s. de quibus ꝛ a quib⁹ ꝛ ī quos debe at fieri electio. de quib⁹. s. clericis: nō laicis a quibus ordinib⁹ in quos ordines uel officia. ꝛ respicit illū §. xxv. di. §. nunc aūt. cuius. §. primū tertiū ꝛ quartū mēbrum expediuit magr̄. nūc aūt vult expedire secundū. s. ex quib⁹ or dinibus cē. fm lau. ꝛ incipit h̄ vi. pars tractatus distinctionū ꝛ durat usq; ad. lxxi. di. qō dic ut dixi. s̄. in prin. decreti in ru brica. ꝛ qui. li. di. qui in aliquo. §. nūc autem v̄.

DUllus instituere. i. cōfirmare fm h. sic etiā exponit xviij. q. ij. c. i. uel dic. i. eligere. ꝛ sic ē ar. q electio ar chidiaconi cē. ut dixit h̄ g. fm h. nec archipresbm v̄. ordinare. i. eligere uel cōfirmare. hu. q ut v̄. ¶ in. i. glo. ibi cū in cunctis. adde. §. inferiora. ꝛ in h̄ facit qō ibi de sacro or dine nulla habet mētio. sed tm̄ de etate morib⁹ ꝛ scia. ut ibi p̄ misit. ad idē. ex̄. li. vi. eo. ti. licet canon. v̄. q; tm̄. ibi nisi sit cē. ꝛ dicit hu. sic credo q in minoribus ordinibus possit eligi. ar. ad h̄. ex̄ dē tē. or. dilectus. ubi in minoribus ordinibus cōsti tutus appellat siue dī electus cōfirmari ꝛ ministrationē susci pere dūmō. xxv. an. habeant. ita tm̄ ut fm canonica tēporū in terstitia ꝓmoueant: nisi voluerint ꝓmoueri: amittant digni tates. ut. j. c. innouam⁹. ut ex̄ de elec. cū in cūctis. debent enī in talibus ordinibus in ecclesia ministrare. ꝛ ideo cogent aut illos suscipere aut a dignitate suscepta cessare. ꝛ istis capitulis sic rñdet. dicit enī cū gratiano q data fuerūt ex tpe ꝛ ex cā. s. propter ꝓcacitatē ꝛ superbiā quorundā clericorū qui postq; erant electi ꝛ cōfirmati in archidiaconatu cū bērent plenā ad ministrationē ꝛ dignitatē nec eis erat opus alia cōsecratione. sed statim erāt: archidiaconi nolebant postea ꝓmoueri. sed ī eō h̄ ratio nō procedit: qm̄ ante ꝓsecrationē nō est epūs nec plenā h̄z dignitatē. cā ergo cessante debet cessare talis ꝓstitu tio. uel intelligunt ea que h̄ dicunt sub quadā distinctōe. s. nisi sint presbi uel diaconi ꝛ dicat eis derogatū tm̄ auctē p̄dicti. c. cū in cunctis. tm̄ cōsuetudine generali. sed olim sic obtinebat propter p̄dictā cām fm h. sed in p̄dicto. c. dicit ho. ista ca. esse in statu suo ꝛ illā decre. debere intelligi cū determinatōe istorū capitulorū. dicit enī sic q is qui assumit nō dz esse minor sub diacono. j. c. innouam⁹. nisi dispensatiue. ex̄ d̄ eta. p̄terea. ubi de hoc. etiā ipse satis no. ꝛ ibi idē tenet ꝛ hodie videt approbatū. ex̄. li. vi. de eta. ꝛ qua. ꝓmittimus. dic ut ibi. ꝛ si aliq; fiat puniendus est epūs. ex̄ de p̄ben. graue. ꝛ rñdet h. p id qō le. ꝛ no. ff. de legi. l. nō est nouū. ꝛ. l. sc. ff. de testi. quesitū. scio. C. d̄ inoffi. do. l. i. ex̄ de elec. ecclesia. ij. ꝛ q; cū in p̄ma decre. §. inse riora. misteria illa ꝛ parrochiales ecclesie siml ꝛ ab eodē ꝛ ea dem cā iuncta sint qō de vno dī: necesse est ut de altero intel ligat. ex̄ de cōsti. translato. sed in ecclesia parrochiali expressū est q cōstituto in minorib⁹ nō cōmittat nisi dispensatiue. ergo ꝛ de hijs ministerijs idē est intelligendū. ꝛ h̄ ꝓbat ex̄ de elec. dudū. i. ꝛ ex̄ de his q̄ fi. a pla. ex ore. ut etiā ibi no. fm hosti. ꝛ adde qō dicā. j. c. innouam⁹. quidā hodie tenēt sniam. h. per decre. ex̄. li. vi. de cōcess. p̄ben. si ꝓ clericis. de hoc etiā sat⁹ no. b. cōpost. ex̄ de rescrip. in g. q; qōnes. §. itē queritur. an collatio ad idē. li. vi. de elec. licet canon. v̄. quia tm̄. ibi nisi sit cē. nā ibi non sit mentio de sacro ordine. ꝛ facit ad h̄. ex̄. li. vi. de instī. si is. sed in p̄tatione loquit. ibi videas. ꝛ ex̄. li. vi. de elec. cū ex eo. ubi pre. snia h. ꝛ sequaciū approbata videt in ecclesia par rochiali. ¶ in. c. gl. ibi. ordo. adde. ut ex̄ de eta. ꝛ qua. a mul tis. per quā decre. istud hodie expedit. ¶ in. c. glo. ibi. prela turā. adde. ar. ad h̄. i. q. i. quicqd. ubi de hoc. ꝛ. x. q. i. regēda ꝛ idē no. io. de fan. ꝛ facias vim. q; io. siue la. cuius fuit h̄ dictum. non dicit ad curā aiarum: sed ad prelaturā. utputa ar chidiaconatū ꝛ similes prelaturas. sic etiā no. imo. ut dicā. j. c. di. innouamus. in verbo ordines. ibi videas. ¶ in ea. glo. ibi. dignitates. adde. sed tan. ꝛ. ut. j. c. innouamus. lxi. di. §. sed aliud. ꝛ pro eo facit fm gof. ex̄ de elec. dudū. i. nā dicit in fi. si pateret electionis tpe in ordinibus defectū qō nō esset si in minoribus ordinibus posset eligi fm tan. ad h̄ facit quod no. lxiij. di. valenti. in g. ꝛ ita. sed vin. sentit cū io. dicens q nō obest q sit in minoribus ordinibus cōstitutus si nō obstāte etate promoueri pōt ad debitū ordinē. ut ex̄ de elec. cū in cun ctis. in quo ergo erāt defectus in ordinibus in ipsa decre. du dum. ad h̄ ipse rñdet. uel quia nullos h̄z ꝛ ita quasi laicus ē. uel vicū in aliquo ordine interuenit uel ꝓposteratio. lij. di. so licitudo. fm vin. dñs gof. ꝛ phi. sequunt sniam tan. prout ipe no. in pre. c. dudū. ubi idē videt dicere h. ꝛ ex̄ de his que fi. a ma. par. c. ex ore. ꝛ ibi idē tenēt p. de. q; in hoc diuersi diuer sa tenēt. ideo forte dixerat h. q de h̄ poterat esse dubiū iuris. ut no. ex̄ de ap. sepe. iuxta prin. de hoc etiā dicā. j. c. inouam⁹ ꝛ. j. prox. ¶ in c. glo. ibi. etatē. dic ut ex̄. li. vi. de eta. ꝛ qua. p mittimus. ¶ in c. glo. ibi in fi. adde. intellige q in ista decre. obijciebat electo. s. preposito scō greg. minor scia defect⁹ etat⁹ ꝛ q in minoribus erat ordinib⁹ cōstitutus. vnde cū ꝓpositur collationi sit archidiaconatus annexus nondū ei erat digni tas cōferenda rōne cuius cogebat. j. pīxū tps a canone ī dia conū ꝓmoueri. ꝛ h̄ p̄z in antiqua. ꝛ ita fm h̄ nō ob. nisi quā tum ad beneficia cū cura hodie statutū est q ad h̄ ut dignita tes uel psonatus quibus nō imineat cura aiarum: quis obti nere possit requirit q is cōplecterit. xx. an. ꝛ etiā epi dispensa tio. ut ex̄. li. vi. de eta. ꝛ qua. ꝓmittimus. dic ut ibi. nā p illud c. videt h̄ antiquorū alteratio declarata. ꝛ adde qō dicā. lxvij di. c. ul. ꝛ. j. c. innouamus. ¶ in gl. ergo collatio ibi. cōfirma tio. adde: ut h̄. hu. ¶ in c. gl. ibi. de iure. adde: ut in ōrijs fm h̄. sed illa decre. cū in cūctis. §. ul. nō loquit de iure cōi: sed d̄ iure cōsuetudinis. ꝛ iō dic. ut no. ex̄ de sup. ne. pla. dilecto. ꝛ plene dixi. xxi. di. in prin. in addi. hec sn̄ia. ibi videas. ꝛ qō h̄ dicit gl. idē dicit la. qui dicit q alicubi utrūq; facit epūs ꝛ alibi utrūq; clericū. sed illud male fit. xvi. q. ul. nullus. fm lau. ¶ in c. glo. in fi. adde: quidā dicūt q nō licet epō eligere ar chidi. aliunde. nisi de ecclesia cathedrali. ꝛ h̄ p decre. ex̄ d̄ his q̄ fi. a pla. tua. in prin. ibi. assumat. sed ibi no. imo. h̄ esse ver ubi archidiaconus est d̄ capitulo ꝛ dz ē canonicus. ad epm tm̄ spectat electio archidiaconi uel quēuis aliū qui nō pōt da re p̄bendā canonicalē. nā si ad eū ptinet collatio tā archidia coni q̄m p̄bende canonicalis: tūc simul dabit utrūq; etiā extra neo fm imo. sed ho. ibi h̄ no. esse verū si utrūq; vacat. quid ergo si numerus canonicorū plenus sit. in h̄ enī casu nō licet etiā legato prebendā nō vacantē cōferre. ex̄ de preben. dilcūs. i. so. dicas q in hoc casu pōt archidiaconatū vacantē ꝓferre etiā ex̄neo. ut innuit in pre. decre. tua. nisi sit ōria consuetudo que in talibus est seruanda fm ho. sed pone: cōsuetudo est in ecclesia bon̄. q nullus in ipsa ecclesia obtinere possit dignita tem nisi fuerit canonicus in eadē. nunqd valz talis ꝓsuetudo adeo ut ex ipsa possit excipi ꝺ impetrantē a se. ap. dignitatē ī ipsa ecclesia de tali cōsuetudine nō sca mentione: credo q sic. ad h̄. ff. de decur. ꝛ si decurio. l. honores. §. is qui nō sit decu rio. ff. ad munici. impator. i. Rñ. ꝛ in g. ibi ar. cē. ¶ in g. ꝺ. i fi. adde: uel clarius aliud est clericorū bona merita non atten dere sed solūmō superiorē loco in epm uel primatē eligere qō intdicit ibi. aliud vō merita ꝛ gradus legitimos ponderare quod hic precipit fm h. ꝛ lau.

DUllus. in prepositū dignitas est p se dcā. s. ꝓpositu ra de qua etiā habet. i. q. iij. si qs epūs. q̄ requirit p̄ sbr̄atus ordinē. ex̄ de eta. ꝛ qua. c. i. nec dz dari tm̄ in minoribus ordinib⁹ cōstitutio. j. c. proxi. nisi dispensatiue. ex̄ de eta. p̄terea. ꝛ sic intellige fm ho. ex̄ de elec. cū in cūctis. §. inferiora. sed salua reuerētia dñi ho. illa decre. p̄terea potī⁹ facit pro q̄ ꝺ supto ar. a ōrio. cū ī ecclesia parrochiali loquit

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

si dictū ipsius vis saluare. vide qđ dixi fm vin. ō. c. c. in p. in. ⁊ dic ut ibi dixi. ⁊ dicā. j. c. proxi. que licet sit dignitas. est tī nomen generale ad oīs qui p̄sunt. i. q. iij. saluator. v. in noīe extra de ver. si. q̄uis. ubi de hoc p̄. hosti.

INouamus archidiaconi. ij. pars. contēpserint. se cus si essent impedimēto detēti. ut le. ⁊ no. lxxv. di. qm̄. ⁊ ibi dicā. Prohibemus. iij. pars. ordines tales sunt postulādi. j. lxi. di. ⁊. §. sed aliud. ⁊ no. ex de postu. c. ul. ⁊ idē no. gof. c. ti. bo. ne. ij. sed inno. intelligit hoc uerū in ecclijs cū cura. ut ipse no. in p. c. de postu. c. ul. ⁊ fm inno. ⁊ b. cōpo. b intelligi. oe illis honoribus qui curā hīt aiarum. als ī mi noribus. ordinibus cōstitutus pōt eligi ad dignitatē sine cura. ita no. inno. ex de eta. p̄terea. a p̄rio illius decre. de elec. cū in cunctis. §. inferiora. ⁊ ita etiā no. b. cōpos. ex de elec. du dū. ⁊ dicit inno. q̄ ad dignitatē archidiaconatus pōt eligi in minoribus ordinib⁹ cōstitutus. ut no. ex de re iudi. cū olim. nō ob. fm eos. ex de elec. dudū. ij. ubi dī q̄ idē iudiciū est ha bendū de p̄sonatibus ⁊c. quia illa est allegatio. uel ibi spāliter statutū est idē uel equale iudiciū in dispensatōe illa de plura litate bñficiorū que est restringenda. nō aūt sic est in electōne que fit ad hmōi honores ubi est inutile hre ordines. sed po ne q̄ aliquis impetrat sup beneficio cū cura. tūc tunc nō est in sacris: sed vacante beneficio est in sacris. nunqd poterit pete re beneficiū aucte illarū lrarum ⁊ poterit ei cōferri. dicūt qui dam q̄ sic. nā si alicui est legatū relictū qui nō sit capax tpe te sti. si tū sit capax tpe mortis uel adite hereditatis uel cōditio nis extantis tantūmō. valebit legatū ⁊ peti poterit. ff. de p̄di. ⁊ dmon. eū qui. ff. de do. cā mor. l. in mortē. ff. d̄ fideicōmissa. liber. l. generaliter. §. si homini. §. si seruus. ff. d̄ iure fisci. nō in telligit. §. q̄ñ. ff. d̄. l. p̄stan. l. pe. ff. d̄ le. iij. si d̄portato. insti. d̄ le ga. in. §. si peculiū. sed videt q̄ si nō est in sacris tpe impetra tionis nō valēt lre. nec poterit petere bñficium. q̄ si legaret ali quid alicui tanq̄ uxori uel tanq̄ cognato: dz esse uxor ⁊ co gnatus tpe testi. ff. d̄ re. du. si cogniti. ff. d̄ le. p̄stan. l. ⁊ si ꝑ do te. ⁊ h ꝑbat regula. ff. d̄ regu. cato. l. i. naz in talibus spūalib⁹ spectat initiū. ex d̄ elec. dudū. i. ⁊. ij. quidā dicūt spectandū tē pus impetrationis ⁊ vacatōis bñficij ⁊ tps collatōis in eū fcē ⁊ quolibz p̄dcōrum tēporū dz esse in sacris: alioqn nō tene bit collatio nec rescriptū tenuit. insti. d̄ here. qua. ⁊ dif. §. i ex ceis. ff. de here. insti. si alienū. §. in exceis. ⁊. §. ul. ⁊ adde qđ dicā. xi. q. iij. cure. hodie statutū est q̄ si alicui d̄ bñficio cum cura mandet papa ꝑuideri: tale mandatū nō extēdit ad illū cui debet fieri prouisio. q̄ nō erat etatis legitime tpe date lra rum licet nūc etatis legitime effectus sit. ut ex. li. vi. de rescrip. si eo tpe. dic ut ibi. prudentia. xxiij. di. qui epos. in prin. ⁊. xxx vi. di. in prin. ¶ in g. cogit in fi. adde: vnde colligit q̄ exquo aliqua sūt cōiuncta siue cōnexa qui vnū accipit pōt cōpelli re cipere reliquū. ergo exquo aliquis recipit dignitatē cogi pōt ut recipiat ordinē sibi annexū. ar. xlv. di. de iudeis. ar. i. q. iij. si quis obiecerit. fm la. ⁊ e. q. saluator. v. sed beatus. ¶ in gl. j. xxv. an. adde: nec eni ferendū est eū legitimā tutelā agere. C de legit. tu. l. ul. io. de fan. ¶ in e. glo. in fi. adde: intelligit in no. q̄ h loquit de dignitatibus curā hīntibus aiarum. als si esset dignitas sine cura pōt cōcedi mīori. ⁊ sufficit q̄ sit. xiij. an. ⁊ ita no. ex de eta. p̄terea. sed certe mirū videt h dicere cuz in assumendis ad seculares honores administrationē hīntes requirat. xxv. annus cōpletus in alijs ad minus inceptus. ff de mu. ⁊ ho. ad rem. ⁊ etiā in honore decurionatus qui non hz tantā honoris ꝑeminentiā sicut dignitas siue p̄sonatus ec clesiastici. xxv. ann⁹ requirat. ff. de decur. spurij. §. minores. ⁊ l. nō tm̄. vnde ꝑpter h posset dici rōnabiliter q̄ ad dignitates siue p̄sonatus ecclesiasticos minores. xxv. an. nō possent assu mi nisi forte ex cā. ut in dicta. l. nō tm̄. ⁊ ita forte intellexit Jn no. fm b. cōpo. qui ita no. ex de elec. dudū. i. in glo. ul. dic ut ca h. ut ex. li. vi. de eta. ⁊ qua. p̄mittimus. ibi oio videas. ⁊ de hoc etiā no. xvi. q. i. similiter. ⁊ ibi etiā dicā. ¶ Horū. s. ut nul lus eligat in archidiaconū nisi diaconus uel in p̄positū nisi p̄ sbyter uel diaconus in diaconū uel archip̄resbm nisi p̄resbr hoc totū cōprehendit sub vno mēbro. sub altero cōprehēdit ut nullus eligat in epm nisi diaconus uel p̄resbr. vnde postea sequit alius. §. h. procacitatē. i. arrogantiā supbiā. als rapacitatem. i. auaritiā quorundā clericorū. h. officiū suū. h.

DVllus sacros v. subdiaconos v. cōcedimus. s. eligi in epos. q̄ ipsū v. pontificis cū ei imediate sbest io. de san. metropolitani. cū enim subest imediate. io. d̄ san. ¶ in glo. sicut ergo in fi. adde: ⁊ ideo dicūt quidā q̄ au ctoritate mentis ūstius iuris adhuc hodie possit dispensari cū accolito eadē rōne. ⁊ hāc sniam videt sequi tan. vin. gof. ⁊ b. ex de eta. ⁊ qua. a multis. sed vin. b nō credit. put ipse no. ex de elec. innotuit. ⁊ ideo forte no. inno. ⁊ b. cōpo. ex de postul. c. ulti. q̄ ubi fit postulatio ad epatum. forte semp debet postu lari a papa. sed illud forte fm ho. ibi est philosophicū tpamē tum. vnde fm ipsū ho. quicqd dicat ecclesia romana epatus ad manus suas retinet nec hodie talē licentiā siue dispensatō nem approbaret. quia iuri cōgruit q̄ de epatib⁹ non intromit tat se nisi papa. xvi. q. i. §. sicut. ⁊ hoc ipse no. in pre. c. inotuit. ⁊ ad hoc facit. quia tales dispensatōes censent esse de maio ribus causis. exquo de epatibus agit. ar. ex. li. vi. de elec. q̄uis greg. x. ⁊ in decre. al. ex dilecti. ⁊ ita sūt se. ap. reseruāde. ar. ex de ap. ut debitus. in fi. de bap. maiores. xvij. di. multis in fi.

¶ Alterū. dic alterū. s. ut nullus in epm ⁊c. ⁊ refert se ad id quod dictum est in superiori. §. horū. fm b. ⁊ io. de fan.

¶ Di. lxi.

ITem in hac distinct. intendit probare principaliter q̄ de laicis nō dz creari epos. Diuidat ergo hanc di. in q̄ tuor partes. in p̄ma quarū ꝑbat p. vij. au ctoritates sc̄orum q̄ ex laicis licet sint bo ni. nō tñ ex eis dz creari epos. io. de fan. ¶ in. i. glo. ibi. postu lari. adde: ut. j. e. §. bis oībus. ⁊. §. sed aliud. ¶ in e. glo. ibi. electio. adde. ut. j. e. nullus inuitis. ¶ in e. glo. ibi. visitator. adde. ut. j. e. q̄ñ. ¶ in e. glo. in fi. adde. lix. di. per totū.

SAcerdotale. i. epale. h. ¶ Ordo. ut ex laicis ordi nent sacerdotes. i. epi. h. subito ⁊c. i. nūnis cito p̄ter missis interstitijs tēporū. h. ¶ in. i. g. in prin. adde sub. ⁊ ideo repente cadūt iniquitates enim ⁊c. fm la.

A sacerdotibus. i. epis. ⁊ p̄mo oīdit q̄ in epis di gendis maior dz esse diligentia q̄ñ in alijs. ⁊ dicit q̄ re. fo oīdit q̄ laici q̄uis fuerint religiosi nō debēt eligi in epos: ⁊ dicit quare. tertio ostēdit q̄ nec penitētes p̄t eligi in epos. ⁊ dicit quare. h. perspicuā. nā eligi dz qui docti or qui sanctior ⁊c. viij. q. i. licet ergo. ⁊. c. si ergo dz talis eligi. cui semp dz obediri. viij. q. ij. dilectissimi. ⁊ talis eligendus ē cuius cōpatione ceteri grex dicant. xxv. di. §. nūc aūt. nā ipse tanq̄ aries ducatū gregib⁹ p̄bz. vij. q. i. scalcitares. ⁊ singulor onus ⁊ sollicitudinē portat. viij. q. i. demens. ⁊ si qs bene ele git cōparat sibi fructū boni opis. j. c. miramur. v. sicut enim. ⁊ adde qđ no. j. lxxiij. di. honoratus. in g. q. ⁊. lxij. di. valenti nianus. in g. ad nos ⁊c. irreprehensibilis v. i. de iure ⁊ fcō. naz cuius vita despicit ⁊c. iij. q. vij. §. ite testat. in fi. h. longa dz v. probatōe in antecedentib⁹ ordinib⁹. h. ite no. ij. pars. milites. s. clericos in officio ecclīastico militātes. h. ar. l. di. clericū. ꝑba tos in diuersis ordinib⁹ ecclīasticis. h. fideliū. i. sc̄oz patrū. h. discere v. emēdatiōe v. q. d. ad plura hīnda uel vitanda te net q̄s laicus. h. longaq̄ v. cultus. i. clericatus. tradat lōga ob seruatōe. i. sic ut longo tpe in diuerſ ordinib⁹ qs moza faciat obseruando ea q̄ sūt in talibus obſuanda fm h. ⁊ clericalib⁹ v. venerandi. i. epalis. h. nec tm̄. iij. pars. penitētib⁹ solēnit. illi sic penitēti solēnit. teste. ad hoc. xxxv. q. iij. qđ scripsi in p̄n. ⁊ istud est notoriū sci cuius pplus testis est dissimulatōi uel in ficiatōi nō est locus. ut habet ex de coha. cle. tua. ff. d̄ ri. nup.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

palam.in prin. t intelligi populus testis esse siue sit crime notum oibus qui sunt in illo loco. siue maiori parti. ij. q. i. ō manifesta. fm ray. Nota. tñ q. x. hoies faciūt pplin. x. q. iij. vnio. tacentē ante fores ecclesie fm morē penitentiū. fm lau. memorandi. i. qō habeē in memoria. h. labē. i. irregularitatē. la. siue infamiā q̄ remanet post pniam. ff. ō ri. nup. palā. vi. q. i. illi q. lucidā fame fulgore. la. ¶ in. i. glo. ī fi. adde: ad idē. xxv. di. c. ulti. ¶ in glo. q̄ ita. i fi. adde: ad idē. lxviij. di. §. i. ¶ in gl. q̄ publica. ī fi. adde: nā peccantē publice tē. xlv. di. sz illud.

VEnerabiles palea. hoc habetur. j. eo. miramur. vſi. merito.

MIserū obsecutus fuerat. i. seruierat. ¶ in. i. glo. i fi. adde: ad idē. xlviij. di. §. i. sed vī sufficere si p duos menses sit apud magistrum. ff. de lega. iij. seruis. §. ornatricibus. io. de fan.

MIramur. quidā archiepi quosdā laicos in epos p mouebant occasione guerre sedāde t populares tumultus remouendi. ex hoc leo papa eos reprehendit dicens q̄ pro nullius psona faciendū est ꝯ decreta scōrū patrū: t qō archiepi h facere nō debeāt. pbat q̄tuor rōnibus b. bri. tantū. i. intñ. h. p. i. ppē. h. impacati. i. guerre. h. tumultū no. h ar. falsū rumorē nō debere ꝓdesse ei qui se noiari fecit. ¶. de here. insti. si pr̄. la. fastidiū. s. lix. di. ordinatōes. in prin. ubi exposui. nō enī v. i. rō. nocere. q̄ dō inde offendit. xlviij. di. §. ecce. hu. integritas. i. si integre t canonice presidet: t sunt electi plati t integri sūt in scia t ī alijs. tūc subditi sub eis pñt facilius obtinere salutē. ex eo enī qō integri status plati sunt status refundit in subditos. h. salus est. i. opaē salutē. incolumitas. i. ubi incolumi t spontanea volūtate obediūt subditi ibi plati pñt sane docere t informare subditos. q. d. ubi sōdi ti parati sunt obedire plato suo pñt doctrinam formare arbitrio. h. principatus: als est sic. principatus aūt tē. t. j. q̄ si in q buslibz tē. vñ dic h. noluit integrū capitulū ponere magr̄. q̄ est. i. q. i. p̄ncipatus. t vix v. ij. rō. q̄ si v. ij. rō. inordinatū. no. h pro inordinatōe vitanda. sic in aut. de here. t fal. §. inordinatum. col. i. ex de accu. qualit. vij. q. i. nihil. fm io. de f. ar. ꝯ. lij. di. c. i. mutabit. ar. q̄ crimē alicuius iputaē siue nocet alicui innocenti. i. q. i. ferē. ubi saē de hoc. si qō. s. pbitas honestas. h. corpore. i. in subdito. h. in capite. i. epo. h. vi. q. i. ex merito. la. thimothei. i. c. v. inde. i. ppter hoc. quid sit: als sic. quid ē cito manus imponere tē. t. j. sicut enī tē. vnde dic hu. h nō dz h esse. sed. j. lxxxviij. di. c. quid est. examinis. qui manuz ponit examinare dz illū cui iponit. lxxxviij. di. qd est. ex de elec. venerabilē. ¶ Nunqd ergo examiabit eps abbatē exemptuz cū ei manū iponit qō videt lz a papa iudicet ydoneus. ar. lxxiij. di. scilsimo. fm io. t vin. qui ita no. in pre. decre. venerabilē. cōicare. xxiij. q. iiij. ita plane. rectū. p̄ma cōsideratio eligētis esse dz ut fm deū eligat: nō fm carnez. ex de pben. graue. nō fm pecuniā. ex de elec. quisqs. t ō simo. p totū. nō fm corruptionē aliquā: sed fm deū. ex de ap. cōstitutis. ergo ꝓseruet formā. ex de elec. q̄ propter. fm ho. eligendo. i. cōsecrando. t hoc colligit ex lra sequēti. s. q̄ potius intelligaē de cōsecrādo q̄z eligēdo ul ꝓprie teneaē fm h. legitim̄. h videt q̄ ubi nō tz electio uel cōfirmatio alicuius q̄ ille nō est plat̄us. ad idē. lxxij. di. p totū. t. i. q. i. ordinatōes. sed si fcā est cōfirmatio sine cīe cognitōe. bñ tenet cōfirmatio: q̄uis nō dz fieri. t h ꝓbaē. ex de elec. nihil. fm inno. qui de hac materia plene no. ex de elec. cū dilecti. ibi videas. in glo. cōfirmatio tē. t adde qō dicā. lxiij. di. c. i. t qō dixi. li. di. c. fi. in gl. approbando tē. ꝯriū videas. xxviij. q. i. §. ex his. iuxta fi. collatas. de con. di. i. hic ergo. ibi videas. i. q. i. nō est in fi. stipendia. i. officia uel ordines. h. ex quibus stipendia dant t debent. la. Ad huius uerbi declarationē. vide qō dicā. iij. q. vij. l. apud urbē. prior. ex pte ritis. ergo fit collatio ad psentia t futura. ut no. xliij. di. multi io. de fan. si enīz v. iiij. rō. honores. i. dignitatis collationes q̄ non sūt auida elatione suscipiende. xvi. q. i. vos aūt. i. q. vi. sic is. t. q. i. nō est in fi. t argumētaē h de minori in maius. ar. lix di. si officia. iij. q. v. quia suspecti. tēporis. ad hoc. xlviij. di. in prin. ubi de hoc. de pe. di. ij. hec q̄. §. ex ꝯrio. t ar. ex de in ite. resti. tū ex lris. merito. meritū est beneficiū siue pmiū qō q̄sq̄ meret. fm papi. ambitus. xxviij. di. de siracusane. est pena ambitus centū aureorū. t pterea est infamis. ff. ad. l. iul. ambit. l. i. la. diuinorū. i. ecclesiasticorū. celestiū. i. ecclesiarū. ¶ in. i. g. ibi. si ergo. adde: ubi de hoc videas. ¶ in e. gl. in fi. adde. de hoc no. ex ō tem. or. sane. t de reg. iur. qui scandalizauerit. p ista parte facit. i. q. vij. quotiēs. ij. sed hoc q̄ tumultus aliter sedari nō pōt. io. de fan. ¶ in g. s. ut ibi. cōstitutus. adde. lxxix di. eporum. ¶ in glo. no. qō ibi. c. ul. adde ad idē. ff. de carbo. l. i. §. si quis. ¶ in e. glo. in fi. adde: similit est ꝯ eos. C. de ap. additos. ¶ in gl. ar. qō ibi. extendit. adde: ad hoc. l. di. t purgabit. de con. di. iiij. propte. xvi. q. i. pdicator. ff. de test. tu. l. si quis ita. ¶ in glo. no. qō ibi. personā. adde. i. propter amorē psone. nō recedit. i. nō dz recedi. sic no. i. q. vij. §. pro p sona. ¶ in e. glo. ibi. fauore. adde: idē in his. s. pdictis casib⁹ ¶ in e. g. in fi. adde: ad hoc. xv. q. ul. c. i. t. i. q. vij. tali. de hoc no. lxxviij. di. c. i. dicebat iof. t soluebat sic. aliud est ptermitti qō generalit est statutū ex psona. aliud propē psonā. aliud ꝓ persona. aliud in psona. ex psona. i. propē utilitatē cōem proueniētē ex psona sepe ptermittit. ut in pre. c. nō aūt. similit ꝓ pter psonā. i. propē vitandū scandalū qō in psona timet. ut ī pre. c. non pt. similit ꝓ psona. i. pro miseratōis intuitu psone indulgendo. ut ī pre. c. tanta. sed numq̄z ptermittit ī psona ut hic dicit. i. obtentu ipsius psone. i. propē utilitatē ipsius psone tm̄. s. ut habeaē respectus tm̄ ad utilitatē uel ad cōmoditatem que in ipsam conferē psonā. sed h. dic q̄ nescit vnde habuit istā differentiā cū quelibz istarū ꝯiunctiuarū trahi possit ad quēlibz pdcōrum sensuū. t iō dicebat la. dic breuit nō est ptermittendū nisi ab eo qui ptātem hz dispensandi. nō autez ab istis qui eligūt de quibus hic loquit: t sic ꝯria sopiunt. t adde t videas qō dixi. xi. di. c. ij. ¶ in glo. no. qō ibi. illud. adde. ubi de hoc. ¶ in glo. hec mala. in fi. t est bonū. s. ad h qō h dz. i. q. vij. sancimus. i. rñ. C. de re mili. ꝯ publicā. ad fi. io. de fan. t adde t videas. qō dixi. xi. di. c. ij.

EPiscopū. prec̄ hec dictio ponit h inclusiue. sic. xiij. q. ij. ebron. t ibi dicā. finitimorū. i. vicinorū. nec eligunt. ij. pars. sermone. xxiij. di. qui epūs. la. ¶ in. i. glo. ibi. cōsensus. adde: de hoc hodie nō ꝓbaē p decre. ꝯ. pro xi. alle. q̄ ibi nō fit mentio de cōsensu: sed de cōsilio. sed ī antiqua decre. bñ cōtinebaē. sed illud fuit decisū. t no. q̄ si capitulū uel etiā vnus de capitulo iustā cām assignet ꝯdictōis. pualet ille solus oibus alijs. at ubi capitulū sola uolūtate ꝯdicit. ualz qō facē plat̄us. nā tūc haberi debēt ꝓ cōsentientibus fm id quod no. ꝯ. lxv. di. c. i. in glo. ul. ¶ in e. glo. in fi. adde qō dicā. ut le. t no. lxiij. di. c. i.

QVid proderit. s. quo ad remunerationez de laboribus pcipiendā. h. ar. ad hoc. vij. q. i. c. ul. io. de fan. t fm istā lectionē sumit h ar. q̄ licitū est tē. ut h dic glo. fm h. sacerdotes. i. epi. prepostero. i. nimis festino. simile ex de excep. cū venerabilis. in prin. s. ptermissis institutijs a canonibus pfixis. h. ordinē. als honorē. aliud. i. clericalē uitā. duo enim sūt genera xpianorū. xij. q. i. duo. t ab vno. s. laicali in aliud vult transire. h. genus. simle. liij. di. c. i. Rñ. i. ī fi. calcata. i. contępta. q. d. obmissis tēporū instititijs. h. his itaq̄ v. ne quis vīm. h. ordinē. i. sacerdotiū qō eorū est tm̄ qui dum in clero exītes probati sūt. als laicus in clericū ordinat semp. la. uel dic clericatus ordo. i. qui debet tm̄ clericis. q. d. ad ordinē spūalē. io. de fan. qui est tm̄ clericorū. t sic est h trāsitiua cōstructio int ordinē t clericatū fm h. sinat. ad huius ō claratione uideas qō le. t no. xxij. q. v. de forma. in glo. uide quō tē. decipiat. quia deponet h. causas. i. id vnde in causaz trahet h. quibus. i. propē quas. ꝯ. e. obitū. in fi. t no. lxiij. di. valentinianus. in glo. i. at reus. i. trāsgressor. uel. i. obligatus

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

pene statute a canonib⁹. ut no. xxxvi. di. qui ecclesiasticis. io. de san. ꝛ hu. ¶ in. i. glo. ibi. hēbat. adde: itē ar. ℈. eẋ de elec. cū ad nr̄am. sed ibi ō hoc. ꝛ adde qō no. lix. di. hec ad nos. ¶ in glo. i. alijs. adde. s. clericis. h. ¶ in e. glo. in fi. adde: sic exponi. eẋ ō elec. dudū. ij. §. i. xlij. di. §. i. ꝛ dic alijs debitū. s. clericis. ar. ℈. c. nullus. ff. de adop. l. nec ei. §. preterea.

Tatuim⁹. vtolent̄. i. corrūpant polluant cōminent̄ vis fiat eis. Nō q violatores p̄narū traditionum grauit̄ peccāt. ut p℈. lxiij. di. quia p ambitiones. ꝛ ne v. credat̄. i. cōmittat̄. legitimarū. i. canonicarū h. nescij. nā canones ꝺ℈ scire electus in epm. xxxviij. di. nulli. ꝛ. c. oēs. ꝛ est rō quā dixi. xxxvi. di. c. i. in additōe. dicas q alia. nā ꝺ℈ esse talis qui a venerandis canonibus nō respuat̄. ℈. c. obitū. humilitatis ecclesiastice. ignorari. quales sūt neophiti. xlviij. di. §. prohibet̄. fm h. infimis. s. ordinibus. sic. i. q. i. pueri. incrementū paulatim ꝛ morā in singulis faciendo h. sūmus. i. ab ordine epali. ij. q. vij. c. accusatio. rudes. i. inexperti ꝛ nō probati. repete dixerat. ¶ in. i. glo. ibi. in electione. adde: de hoc no. lxxxv. di. archidiaconū. ¶ in e. glo. in fi. adde: arg. ℈. in aut̄. de monachis. §. ordinationi. col. i. io. de san. ¶ His auctoritatibus ꝛ alijs. ut p℈. xlviij. di. per totū. h. ¶ Ecōtra beatus. hic incipit. ij. pars di. in qua ꝓbat ℈ io. de san. ¶ Beatus v. electus sibi ℈ diceret gratianus. ℈. c. §. sic hu. sed sciendū ij. pars. cessant sub. nisi utilitas eorū succedat. xvi. q. i. cū pro utilitate. ar. lv. di. c. p̄scis. imo ꝛ si necessitate ius cōe sit indu ctum licet cā esset. ius tū perpetuuꝫ est. xi. q. ij. duo. xxxij. q. i. dixit. hoc ergo intellige cū hoc idē exp̄imit̄ in cōstitutōne ut cessare debeat cā cessante. ut. xxxv. q. iij. qō scripsi. la. de hoc ℈. c. c. neophit̄. ꝛ ibi dicā. ꝛ. lxiij. di. in sinodo. in fi. cū ergo v. ¶ in. i. glo. ibi. postulandum. adde. lxiij. di. valentinianus. ¶ in e. glo. ibi. factū fuit. adde sb. cui nemo digne resistet̄ p̄t xix. q. ij. c. due. de nicolao reuelatū cuidā epo ut qui p̄mo ueniret ad eccl̄iā fieret epūs. seuerus electus est in archiepm ra uañ. quia colūba sedit sup caput eius. in electōe uero ambro sij dicit̄ terra pro cathedra ei surrexisse. ꝛ iō nō est trahenduꝫ ad cōsequentiā. nā miracula nō sunt trahenda ad cōsequentiā. iij. q. ij. in fi. alis exēplo ambrosij etiā ante baptismū posset qs eligi qō nemo diceret. videt̄ tū magr̄ dicere de ambrosio q nō fuit electus sed postulatus. ℈. c. §. sic. sed tan. dicit eū fuisse electū. lxviij. di. valentinianus. ꝛ ita dicūt quidā etiā de alijs q postulati fuerūt. ut sequit̄ in glo. alij dicunt q dispensatum fuit in istis. lau.

Deophitus ꝓhibet̄. i. ad tbi. ij. ad titū. i. decst. s. mibi. h. sacerdotio meo. h. la. causa. s. prohibitōis. s. superbia que fuit cā quare prohibiti fuerūt neophiti. ut. xlviij. di. §. i. ꝛ. c. qm̄. adheret. s. mihi h. la. imputat̄. s. mihi ꝛ ita ista referas circa ambrosiū. sed videt̄ repugnare qō seq̄t origine ꝛ exēplo ꝛc. sed illud intelligit̄ aucte pape ꝛ dispensatiue. uel dic ubi cā nō adheret actu uel exēplo sicut in ambrosio ac in alijs adheret exēplo. quia posset esse res mali exēpli fm la. iudicio. i. p sniam. ¶ in glo. videt̄ ergo ibi. duc. adde ubi de hoc. ¶ in e. glo. ibi. exēpli. adde. ar. ff. de pe. l. si quis aliquid. §. abbatōis. i. q. i. principatus. ¶ in e. gl. ibi. debeat. adde. uel dic ut no. xxxij. q. vij. tm̄. ¶ in e. glo. ibi. impulsiua. adde: impulsiua cā est cū quis facit aliqd ex cā alis tam̄ facturus. ut do tibi. x. ut emas caligas. alis tamē daturus hac cessante nō cessat effectus. sic habes. ff. de dona. l. ij. ad fi. cuꝫ. l. se. uel dic q impulsiua cā pōt videri in calphurnia. illa enī fuit cā impulsiua. sed alia fuit efficiens uel finalis ne in cōtumeliā matrimonialis pudoris cetibus virorū se impudenter imisceant. C. de procur. maritus. fm io. de s. ¶ in e. glo. ibi. ꝛ finalis. adde. finalē cām appello illā que finaliter impellit cōstituentē ad cōstituendū. qō alis erit cōstiturus. ut in calphurnia improbissima. ff. de postul. l. i. §. sexū. fm gof. qui ita no. eẋ de renun. post translationē. ubi etiā de hoc plene no. ꝛ eẋ de iureiur. ꝛ si xp̄s. in fi. sed alij dicunt q finalis cā est. cū qs ex causa aliquid facit a⁹ nō facturus. ut do tibi. x. ut eas romā. alis nō daturus. hac cessante cessat effectus. ꝛ sic fm eos loquunt̄ iura hec dicentia. ¶ in e. glo. in fi. adde. dic q aut ius cōe cōstituit̄ aut ℈ ius cōe dispensat̄ si ius cōe cōstituit̄. ꝛ tunc cā constitutionis aut est ꝓpetua aut tēporalis. si ꝓpetua tunc iuris obseruantia est ꝓpetua ut cōiugis cōtinentia sacerdotū ꝛ suspitio dilapidatōis. xxxi. di. si laicus. ꝛ. c. sacerdotibus. C. de inter. matri. si tutor. iij. q. ij. quia ea. si temporalis ꝛ tūc aut exp̄imit̄ cessare cōstitutionē. cessante cā ꝛ tūc cessabit. ut. l. di. dño. c. ut cōstitueret. aut nō exp̄imit̄. ꝛ tūc non cessat. ut. xxxij. q. i. dicit. nisi interueniat necessitas. lij. di. pascis. uel utilitas ut in hoc. c. neophitus. aut pietas. ut. ix. q. ij. lugdunen̄. aut ℈ria cōstitutio. ut. lxxvij. di. utinā. aut ℈ria ꝓsuetudo iij. di. §. leges. si cōtra ius cōe dispensat̄: tūc cessante cā cessat constitutio. i. q. vij. q ꝓ necessitate. de con. di. v. quicqd. nisi utilitas succedat in locū necessitatis ut de monachis ordinandis. ut. xvi. q. i. sunt nōnulli. fm h. ꝛ adde qō dixi. ℈. e. §. pr.

Ouius scholasticus. i. lr̄atus. io. foro. i. cārum eccl̄iasticarū. io. administratōe. s. ciuili. io. i. de officio administrandi in officio aliquo. ¶ in. i. gl. ibi. ex multis. adde circa fi. ¶ in glo. hoc totū. in fi. adde: ad hoc. ℈. co. bene. in glo. ul. ¶ Sed aliud. hic incipit. iij. pars di. in qua distinguit ꝛ bene. io. de san. respicit illum. §. ℈. c. ℈ dictū est q laici p̄nt eligi. ber. postulat̄ v. sed nō v. sacris. idē no. eẋ ō postula. c. ul. sed ar. ℈. eẋ. li. vi. de elec. c. cū ex eo. fit eni v. postulatio v. petitione qō dicit gratianus q postulatio fit sine ōre to. hoc allegādo dicit. q ipsi fit cū decreto. ut p℈. vij. q. i. epūs de loco. ꝛ eẋ de postu. bone. ij. §. nec nocebat. fm ber. p que iura dicebat ta. de al. q decretū erat de substantia postulationis. sed ho. no. eẋ de elec. innotuit. q decretū nō est de substā tia postulationis nec electōnis. vnde eo omisso dūmō ō alijs cōstet ꝛ postulatio admitti pōt ꝛ electio cōfirmari fm eū. item sicut electio: sic ꝛ postulatio examinari solet diligenter. eẋ de transla. c. ul. vnde dicebat b. cōpo. q in postu. seruanda ēforma cōstitutōis. eẋ de elec. quia ꝓpt̄. ꝛ hoc dicebat ar. c. sc. epūs. dū ꝛ hoc ipse no. eẋ de postu. c. i. ꝛ no. q illa constitutio quia ꝓpter etiā debet obseruari p moniales in electōne sue abbatisse. quia p̄nt cōsulere sapientiores. ꝛ sic seruat̄ de facto fm tan. bar. bri. qui ita no. in sua qōne veneriali. que incipit esto q eligentes ꝛc. in fi. ꝛ hanc sniam clare innuit b. ꝛ hosti. eẋ de re iudi. ad probandū. ꝛ ar. ad hoc. C. de iu. ꝛ fac. igno. l. pe. ꝛ ul. nō enim est licitū ignorare ei qui pitiores consulere potuit. ff. de iur. ꝛ fac. ig. l. regula. §. sed facti. alij ℈. ff. de ven. inspi. l. i. ꝛ ij. ar. quā sniam sequit̄ ros. in libello iuris can. in tractatu monachorū. ubi tractat de electōe abbat̄. §. illud aūt frequent̄. ubi dicit q de mandato pape ꝛ cōsilio cardinaliuꝫ fuit pronunciatū pro hac parte in electione cuiusdā abbatis prioris. ꝛ dictū etiā fuit q illud. c. quia ꝓpt̄. intelligit̄ i epōrum electione. ꝛ eorum qui vere sunt pastores. sed glo. naso. tenet primā sniam in p℈. c. quia propter. sed ibi abbas in sua lectura tenet partē ℈riā. ꝛ credo q non bene dicat. ut satis bñ colligit̄. eẋ. li. vi. de elec. indēnitatibus. §. sed ꝛ si. ꝛ. §. ut autē. ꝛ. §. ceterū. ꝛ. §. postremo. hodie in electōibus taliū. dic ut ibi epō. qui erat visitator fm ber. ꝛ bar. bri. ō quo habet̄. ℈. c. obitum. cū tribus. c. se. ¶ in. i. glo. ibi. promoueri. adde. de hoc satis no. inno. eẋ de postu. c. fi. ibi videas. ¶ in e. glo. ibi. ab epō. adde: si est clericus. dic post electionē. ut sequit̄ in fi. glo. ꝛ de hoc no. xix. q. ij. c. i. ꝛ viij. q. i. sciendū. ibi etiaꝫ videas. ꝛ eẋ de renun. admonet. ꝛ ℈. lxiij. di. c. valentinianus. ¶ in ea. glo. ibi ut possit. adde. ar. ad hoc. ℈. e. miramur. in fi. ¶ in e. glo. ibi. cogendū. adde. idē sentit h hu. ar. c. ℈. e. proxi. allega. qō non probat hoc dictū. ¶ in e. glo. ibi. nisi uelit. adde sb. iusta cā intercedente. ut dicā in. c. hic alle. lr̄as. ¶ in ea. glo. ibi per superiorē. adde: dicūt quidā etiā metropolitanū. ꝛ hu ius snie est gof. in decre. h alle. nullus. sed ho. ibi no. q debꝫ intelligi de romano pontifice. ut ibi dicit. ꝛ hoc dare no. hu.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

in pre.c.lras.z pe.de.ex.de renun.admonet z hoc teneo.est aut ratio.qz nemo pot rem vnius eo inuito dar alteri ut no. ex de offi.leg.dilectus. in glo.sed certe.ex de reli. do.constitui tus.i glo.hoc videt. C in e.glo.ibi.bone adde.ij. C in.gl. ibi.nihil iuris. adde.nimis large videt loqui p decre.ex. de postu.bone in.fi.ibi non ta ex iustitia rc.q.d.ibi.est gratia iustitia.sed ibi est plus d vno qz d altero.ut ibi no.bo.sed videt expresseum fm.bo.ex de elec.i electionibus. C i.e.glo. ibi.pastoralis. adde.ar.ff.de .re .ven.is q dolo. C .in e.gl. ibi.epatum.adde. z dabit actio prescrip.verbis facio ut faci as cu iam exparte eius copleuerit contractu.ff.de prescrip:v. naturalis.§.si facio. C in ea.glo.ibi. presentata.adde:max ime postqz fuerit scrutiniu publicatu ab ea postulatione re cedere no pnt.z ita no.bu.ex de postu.c.ulti.d elec.in causis in glo.ulti.z.c.publicato.sed ipse b.no.contra e.ti.bone me.i ma.gl.scz quia rc.que sentetia zria ibi per inno.approbat.z per b.copost.ex de postu.c.ul.z hui sententie erat ut ipse no.i c.in causis.qd uez credo.unde dicebat gof.ex de postu.bo ne.i. q ex postulatone si sbscpta fuerit z superiori pntata.ius acquirit ut non possit ab ea recedi.e.ti. bone.ii.v.si eni.als nullu ius acquireret.e.ti.postulatione.vnde de leg.illd ma xime.z add qd dica.j.e.studii. C in.e.gl.ibi bone.add.ii. C in.e.glo.ibi postulandus.adde. sub.vnde talis d eligi in postulandu.ex d renun.post translatione.in prin. z sic in telligi pnt cocordantie.j.proxi.alle.fz io. de fan.tu dic ut di cam.lxiii.di.valentinianus.in addi.sic etia rc. C in.e.gl.i fi.adde.no.q effectus postulationis hic e.q postulatoe ad missa habilitatus est eligi postulatus.ex d elec.innotuit.i fi. z sic etia videt sentire hic glo.hunc tame ordine z si a iur p cedat.no seruat romana curia.na si ab ea aliquis postuletur postulatioe admissa no sequit electio sed approbatio postu lationis z postulati pro electioe z confirmatioe.habet simile ex d elec.cu inter canonicos.z hoc ideo facit ut euitet circui tus qui vitandi sunt.ff.de codi.inde.l.dns.z ut uitent dispe dia ecclesiax.ut z alias.ex de elec.nihil. Et est sciendu q sic eligentes indignu priuant potestate eligendi.ut ex d elec.cu in cunctis:sic z postulantes.ut ex de postu.c.i.z.ii.z de elec. c.bone.z.c.scriptu.in fi.qd intelligendu est cu postulat idi gnus uel irregularis ex crimine. secus si ex defectu.z sic itel lige fine illius decre.scriptu.fm gof.qui ita no.in summa d postula.§.effectus.z.§.ultimo.

Episcopus du.hic loquit specialiter de quoda po stulato ad epatum sed nodu electo fm b.z dic.du i.exquo.fuit ille.s.d quo sermo pcesserat.eps id e in epm electus ille.s.qui prius erat postulatus in epm fz b. decreti:facti post electione.decreti.i.cu decreta soleniter fco ber.testimonio.j.e.cathineu.vii.q.i.qualiter in fi. C in.i.g. ibi.tenet.adde.ide la. C Sic beatus electus.sed zriu.lxiii. di.c.iii. C Ite clerici.hic incipit.iiii.pars huius di.i qua p bat quanda incidente in qua dicit q nullus alterius eccle debet eligi nisi primo ons clerici illius ecclesie fuerint repro bati. Ad secundum inducet.vii.auctes.supplebit nisi maior pars eligat aliunde.quia licitum est eis renuntiare iuri suo. extra de elec.cum inter.io.de fan.

Ec emeritis peregrini valde remoti.b.extranei ni mis remoti.b.ignoti.i.qui nup sunt ibi instituti.b. bene.i.pro bonis actibus suis.

Ullus inuitis.i.nolentibus.detur.lxiii.di.c.si.eps scilicet determinare hic uel ille.primu v.habeat v.i aliena v.i.aliis debita.b.si.s.e.quid proderit.sit fa cultas v.grauati a metropolitano uel alio uolente eis inuitis dare epz d alia ecclesia fm hu.ad hoc facit expresse.extra de elec.ne pro defectu.in fi.ubi no.ho.q si archiepus eligat de alia ecclesia si est ydoneus in ipsa ecclesia vacante non valet electio.quia est facta cotra formu illius decre.pro qua sente tia hec littera facit euidenter.z.j.c.obitu.v.comouemus Qd dicit hic locum habet quando clericis renuentib z inuitis p alicuius violentia potestatis extraneus ingerit extra suerso ut ex de elec.cu nobis.in parte decisa.ex transuerso.i.d alia ecclesia.uel.i.saltem. C in glo.nunquid.hu. concedit. adde. scias q in statutis siue constitutionib z priuilegiis ciuitas sb nomine dioc.continet.ut extra d offi.or:c.i.z.c.significauit. ibi in tua dyoc.z ex de ver.sig.cu tibi.ubi de hoc fm p.d.se cus in rescriptis cotentiosis.z sic no ob.ex de rescrip.rudol phus.fm bo.qui ita no.i pre.c.extra d offi.or.c.i.d hac ma teria no.lxiii.di.ego ibi videas. C in.e.gl.ibi.capitulo.ad de.ar.C.de inco.l.iii.li.x. C i.ea.glo.ibi.suo.add.ad b ex de elec.c.ecclesia.ii.ubi de hoc plene per phi.ar.j.eo.ti.lz. in fi.de hoc no.xxiii.di.c.i.in glo.ergo aliquis.ibi videas. C in.e.glo.ibi.archidiaconu.adde:ubi de hoc. C in.e.g. ibi.consentire.adde.hoc intellige fm id qd no.per b.gof.z inno.ex de elec.cum in iure.z ibi de hoc articulo uideas.z.v iii.q.i.licet.in glo.ergo. C in glo.ibi causis.add.ubi d hoc. z.j.viii.q.i.licet.xxii.q.i.si innocens.in fi. C in.ea.gl.ibi.tm fecerunt.adde.sed nunquid is qui habz mandatu ad postu landu pot eligere.ar.q non.qui enim habz mandatu ad eli gendum maritum:non tame ut nuptias faciat.sed prius rc. ff.de ri.nup.generali.dicit vin. mihi uidet q si mdat alicui eligere:postulare possit.sed cui mandat postulare n ideo eli gere potest.z hoc ipse vin.sic no. ex de elec.innotuit.z de re nun.post translatione.in prin.sed b.ibi innuit zrium. C in ea.glo.ibi.non seruat de electione.adde.idem sentit goff.ex de elec.in causis.ubi no.q cum in fauore cuiuslibet congrega tionis sit inductu ut de se eligat si est in ea ydoneus ut hic:z s.c.prox.pot cogregatio huic iuri fauorabili renuntiare tota uel maior pars.ex de elec.cu vinto.z.c.cu inter.sed opi.io.se quit vin.pro quibus facit optime.xviii.q.ii.abbate.ii.z.c.qz sit.v.defuncto.z.c.abbas propter sed opi.b.ab omibus bo die approbat.z sic seruat curia.z no.b.compo. in pre.c.cum inter canonicos.de hoc no.e.ti.ne pro defectu.in glo.fi.ubi de hoc plene p vin.ibi videas.

Studii prouidere sub.no per electoez.sed per deli berationem.quia prima electione non cassata no de bet secuda electio celebrari.ex de elec.siderauim. ber.hodie.dic ut ex.li.vi.e.ti.in electione.ubi de hoc.e.ti.cu terra.ibi videas.z dic fm vin.q istud.c.loquit de re iam cer ta z de manda o dni pape.z hoc ipe no.ex d elec.publicato pot dici q anteqz inuentus esset minus ydoneus mandauit eis ut aliu inuenirent de alia ciuitate.z hoc uidet melius litte re cosonare fm ber.brix.a uobis oibus.xxxix.di.petrus.cle ctum cuilibet loquit.z est simile.vii.q.i.mutationes.n uideat propter simplicitate uel propter crime usurarum. xlvii.di.d pe tro.hu.declinari:pone q aliquis est electus non cofirmatus in ecclesia z habet cotradictore coram archiepo.nunquid capi tulu pot transferre in archiepm ius suu eligendi: ut si electus succubit uel renuntiauerit ipse prouideat de psona ydonea ar.b q sic.ar.cotra ex d elec.bone me.re.quia ecclesia no va cat.ad hoc dicebat vin.q capitulu no debet se mouere in ca su mortui anteqz sepeliat.qd dic ut dica.vii.q.i.sicut alterius nec in casu electi viui anteqz renuntiet.ut in pre.decre.bone. in fi.ad ista facit optime.li.vi.de electi.si electio.unde colligit q capitulu no debet transferre in archiepm potestate proui dendi sub conditione si electus renunciauerit fm vin.qui ita no.in pre.decre.bone.ar.ad hoc op.viii.q.i.c.ii.in fi. C i.i. glo.ibi.obtineat.adde.dicas q b no dicit.q aliu debeat eli gere anteqz petrus reprobet. sed dicit ut prouideat aliu que petro reprobato eligant.z b planu est.na si simpliciter eligat plures:nihil actu intelligit anteqz unus eoru pferat.qz una ecclesia plures simul maritos uel sponsos habere no pot fz hu.ar.xxxi.q.i.quo ex de diuor. gaudemus.fz tm.z host. ex de elec.q sicut.in princi.ubi supradicta snia approbat p gof. C in.e.glo.in fi.adde.ar.in aut.d san.epi.in prin.coll.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ix.uideꝛ tamē q̄ eccl̄ia infameꝛet.quia bina ſpōſalia ꝛc̄.ff. de bis qui no. infa.quid ergo.§.i.ſed rei ueritaſ ē q̄ eligi.i. nomiari pñt plures ut ex eis poſtea unus eligaꝛ.item poſito q̄ duo eligant ⁊ alꝛ recuſet.uideꝛ q̄ accreſcat alii ar.ff.ꝺ uſu fru.accre.l.i.§.i.ar.viii.q.i.in ſcripturis.ſed dicaſ q̄ hoc.c.⁊ ē.xxviii.di.de ſiracuſane.⁊ omia cōſimilia itelligunt de mā ſuetudine romane eccleſie:niſi ubi reprobaꝛet electō propter cām que ipſos electores lateret tp̄e electionis ut dicit glo.fz lau.⁊ no.q̄ ar.huius.c.dicunt quidā q̄ ſi eſt de cōſuetudie q̄ electio ſit penes populū alicuius loci ſi facta eſt electio p eos variare nō pñt nec aliū eligere niſi prima caſſata ut ḃ.cū laicis patronis tm̄ variatio ꝓmittaꝛ ut expꝛeſſe patet.ar.ſu pto a cōtrario.extra.de iurepa.cū autē.ubi dicit.ſi laicuſ fue rit ⁊ ad idē eo.ti.q̄ aūt ꝟ.quoniā.⁊. c.paſtoralis.§.nos igit̄ item ar.ad boc.xxii.q.ii.nō enim.in fi.nam nō debz regula riter via dari incōſtantie ⁊ bis qui uolūt reuocare libertates ſuas.xv.q.ii.vilis.extra de cleri.cōiu.diuerſis.in fi.⁊ patz in eo qꝺ le.⁊ no.extra de cōceſ.preben. cōſtitutus.ꝺ hac mate ria.no.lxiii.di.quanto.⁊ adde qꝺ dixi.ē.e.§.ſed aliud.ſup glo.cōi.in addi.que incipit maxime quia ꝛc̄.⁊ hoc dictū in tellige cū determinatione illius.⁊ ita loquit̄ boc.c.ſ.quando facta eſt preſentatio ſuperiori.tu dic ut dixi.xvi.q.vii.nulluſ.

OBitum.¦qua ꝓpter ꝟ.delegamus.i.per nr̄m reſcri ptū.uel dic ut in glo. ſm lau.⁊ ideo ꝟ.ſacerdotem i.ep̄m.canonibus quos ſcire debet electus in ep̄z ut.ē.eo.ſtatuimus.xxxviii.di.nulli.⁊.c.oīs.ar.op.extra ꝺ conſan.c.i.in fi.cōmouemus ꝟ.prouiſurus ꝟ.ordo ne preſu mant.i.negligant aliquē laicū ⁊ quantūcūq̄z.ſit magni meri ti ⁊ honeſte cōuerſationiſ ſm ḃ.aſpirare ad meritū cuiuſlibz cōuerſationis.ne ⁊ illi ꝛc̄.monaſteria.ii.pars.¶ in.i.gl.ibi diſponas.adde:dicit q̄ cōtra eccl̄iā hūtez viſitatoꝛē currit ꝓſcriptio:qm̄ ſm eum nō uacat.la.⁊ idē no.io.ꝺ ſan.ī.e.qm̄ ar.viii.q.i.quia in fi.xii.q.vii.vulterane. ¶ in gl.per hoc.c. ibi.plebs.adde.illud.c.pocius cōtradicit.ut ibi no.¶ in e. glo.in fi.adꝺ:idez dicit ḃ.ar.ad boc.vii.q.i.c.i.ſed la.cōtra pro dicto la.facit q̄ hoc nō uideꝛ in iure expꝛeſſū.ideo illud non pōt ut ꝓmittit̄ in glo.in prin. ibi ſed dico ꝛc̄.⁊ facit opti me.xii.q.ii.non liceat alicui.boc hodie uideꝛ determinatuz extra li.vi.de ſup.ne.prela.eccleſie.dic ut ibi.taliſ tm̄ uiſitatoꝛ ſpūalium ⁊ temporalium adminiſtratione legitimā cenſetur habeꝛe ut ibi dicit.

QAdhinenſis. impoſſibile ꝟ.alii q̄ꝫ tibi.ad dominū i.eccl̄iā.i.que ſunt eccleſie.ḃ.in fi.q.ꝺ. q̄ꝺiu va cabit eccleſia.laboꝛes ſi. viii.q.i.illud in ſi.mox ꝟ. clero.i.de clero intelligit̄ ſiue eccleſia que ibi haberet domici liū.ff.de ver.ſig.prouinciales ſm la.⁊ ſtatim ꝟ.teſtificatione. ē.e.epūs.dum relationis.nunquid credeꝛ epiſtole eius ꝓtra aliquē: nō niſi haberet publicā formā.in aut.ut nulli iudi. §.ſi uero etiam quis.xi.q.iii.cure.no.la.ad boc etiam.⁊ facit qꝺ no.vi.q.ii.placuit.nūquid ergo crediꝺ abbati executori per litteras ſuaſ aſſerenti q̄ fecit aliquē recipi.dicit ḃ.cōpoſ. ⁊ obtinuit q̄ ſic quia crediꝺ miniſtro in facto ſibi cōmiſſo ſcz q̄ fecit eū recipi.ar.ff.de re.eo.qui ſub tu.uel cu.l.magis.§.i primis.⁊.§.illud.circa fi.licet vni nō crederēt in actu iudicia li.extra de proba.qm̄.⁊ ita no.extra ꝺ reſcrip.capitulū.⁊ ar. ad boc.vii.q.i.qualiter ubi dicā.⁊ uideas qꝺ no.in ſpec.ꝺ remiſ.§.utile.ꝟ.ſed nūquid.⁊ ar.ad boc.extra de ſen.excō.ſi cut nobis.uide quod no.ho.extra de pur.cano.cū dilectus §.bis igitur.¶ in.i.glo.ibi.vicinuſ.adde.ad boc.¶.ꝺ cura. fu.l.pe.ff.ꝺ bijs q̄ deiec.cū ſane.ff.loca.cū in plureſ.§.ii.qm̄ q̄ꝫ difficile ponit̄ pro impoſſibili.ff. pro ſocio.ꝺ illo.qm̄q̄ꝫ ꝓ non.iii.q.ix.abſente.uel dic impoſſibile.i.indecens.ff.ꝺ inſti.filius.uel impoſſibile dicit. quia de iure non pōt eſſe.qꝛ forte erat iſte metropolitanus ul forte applaudit ei humano more.ſm lau. ¶ in glo.ergo aliquis ibi. epatū.adde:hoc non habeꝛ hic.ſed potius clerici ſunt cōpellendi ad ſaciēdā electionem.ſm hu.⁊ ſic nō bene arguit gloſa.

BEne ſed quia ꝟ.oportunuſ proprīū nomen.mone liiii.di.multos.in fi.ubi de hoc.monachos.dicūt quidā q̄ uoto tenebaꝛ ut fieret monachus.ul dic fiat monachus ſub.ſi teneꝛ ⁊ ita fiat ſubdiaconus.ſed ſi nō teneꝛ ut fiat monachus fiat ſubdiacon' a nobis:ſed ſi noue rat non tantū erat hortandus ſed cogendus ſm ḃ.aliquātū forte poſt annū.ut.lxxvii.di. monachus.io.de ſan.vnꝺ dic ḃ.aliquantū.ſ.quātū uiſum eſt maiori parti.forte poſt ꝛc̄.ut predixi promoueri.ex hac littera dicit gof.q̄ monachuſ pōt eligi in ep̄m.qꝺ intelligit̄ ꝓmiſſa poſtulatione ⁊ admiſſa.alꝛ ſecus.lviii.di.c.i.⁊.ii.⁊ hoc ipſe no.in ſum.de tem.ordi.§.fz nunquid bis cauſis ꝛc̄.⁊ adde qꝺ dixi.ē.e.§.ſed aliud.ī ad di.no.q̄ ꝛc̄. ¶ in.i.glo.ibi.electio.adde: etiā cuiuſcūq̄ bñ ficij lau.⁊ ḃ uideas qꝺ le.⁊ no.lxxv.di.c.ii.¶ in.e.glo.in fi. adde.ex p̄dictis ſatis patet q̄ tēpus deputatū ad electionem celebrandū eſt utile non continuū.nā non currit iuſto impe dimento detentis nec etiā ignorantibus.ſed ſi eſſet cōtinuū cederet ignoranti ff.ex qui.cau.inſa .irro.l.genero.ſecuſ ubi tēpora ſunt utilia.ff.de diuer.⁊ tem.preſcri. l.i.ff.de calū.an nus.ſed quid ſi archiep̄s de ſua ſemeſtri tēpore de quo logī extra de cōceſ.prebē.c.ii.duos menſeſ daret ep̄o ul capitulo qui fuit negligens nec aſſignauit prebendā.nūquid ep̄s di get canonicū ſuo iure ul iure archiep̄i.diſtingue cū vin.ſi ſe meſtre tēpus ep̄i non eſt lapſum.ſuo iure eliget ep̄s.quia ſit ei prorogatio dum poteſtatē habet ipſe ⁊ ius eligendi ex̄ de offi.dele.de cauſiſ.⁊ ubi ſit prorogatio termini manet idē ar bitrium.ubi poſt terminū eligit̄ idē arbiter ſuper eadē cauſa eſt nouū arbitrū.ff.de arbi.ſi cū dies.ff.de p̄car.in rebus.ſi uero iam elapſum erat ſemeſtre tēpus:ſuo iure nō eligit.qꝛ ſuo iure nihil habet.ar.ff. de iuriſ.om.iu. ſolet.ſm vin.q ita no.extra ꝺ elec.cū vintonien. ¶ in glo.ſed quare ibi.mona ſteriū.adde:hanc ſniam approbat hic ḃ.dicens q̄ de cōſue tudine ibi erat ut nō fieret ibi ep̄us niſi monachus.⁊ ſic fz ḃ legit̄ utrūq̄ uel pro ⁊.q.ꝺ.ut fiat monachus ⁊ fiat ſubdiaco nus a nobis.uel forte ideo ei cōſulit̄ ut fiat monachuſ.quia magis de eius cōuerſationis honeſtate p̄ſumit̄.⁊ ita in artꝰ tēpus poſſet ordinari.ut.ī.ſequit̄ in glo.ſm ḃ.⁊ la.cui autē.

QUoniā prouectionibus.i.utilitatibus ul promotio nibus.ḃ.i.beneficiis.ḃ.miſteriis.i.valis.ḃ.p̄ſumi. i.inuadi.adde qꝺ no.ī.lxxvi. di.fraternitatē.vigi liis mortuoꝝ.ul dic q̄ vigilie dicunt generaliter omia officia eccleſiaſtica.xii.di.c.i.ḃ.obſequio diuino.⁊ in aliis vide qua liter viſitatoꝛi incūbit oīmoda ſollicitudo totius ep̄atus ⁊ in ciuitate ⁊ extra.xii.q.i.qm̄ velina.ē.e.c.obitū.ḃ.⁊ no.q̄ ubi daꝛ viſitatoꝛ credit la.q̄ eo ipſo qꝺ daꝛ liberā habet admi ſtrationē.vii.q.i.c.i.ꝟ.omnē.⁊.c.q̄uis.ꝟ.eni.⁊ tam ī ſpūali bus q̄ in tēporalibus.ar.ex̄. de elec.cū nobis.in fi.licet ibi fuerit ſpūaliter cōmiſſum ad maiorem cautelā.ad hoc ex̄.li. vi.de elec.is cui ibi videas.⁊ de ſup.ne prela.eccleſie.ñ tam pñt conferre beneficia que ſpectant ad collatōnē ep̄i ſi ab alio q̄ꝫ a roma.ponti.ſuū deputatus.ut dicit pre.decre.eccleſie.⁊ adde qꝺ dicā .vii.q.i.ſcripſit.in addi. ubi no.ꝛc̄.aliter tm̄ eſt fz leges in procuratore.ff.de procur.l.mandato.ſed hoc iō quia officiū viſitatoris dignius ē ſm lau. ¶ in.i.gl.ibi.non credo.adde:credit io.de ſan.hoc relinquendū ꝓſuetudini. ar.xix.q.iii.cōqueſtuſ.ſed pro dicto io.facit.quia hoc nō in uenitur in archiepō conceſſum ergo ñ debet vſurpare. xxv. q.ii.amputo.facit qꝺ no.ē.eo.obitum.in glo.per boc.c.ꝛc̄. ¶ in.e.glo.in fi.adde:dicas cū hu.⁊ la.q̄ a metropolitano uel patriarcha ul a papa ſi ep̄at' ei ſubeſt dari debz viſitatoꝛ ſicut preſes prouincie dat curatorem.ut p̄mittit̄ in glo.ī iſtis autē eccleſiis dati fuerunt a papa.quia ei ſuberant imediate. uel quia ſpecialiter fuit queſitū ḃ.dicebat tamē la.q̄ cōſen' clericoꝝ erat exigendus in viſitationis datione.quia in eos iuriſdictionem habet ⁊ corrigere pōt.⁊ hoc ipe no.in boc.c.

Ex hanc sententiã uidet sequi inno. t host. extra ut ec. bene. c. i. ubi dicũt. nõ credimus q sine cause cognitõe t non uocatis quorũ interest custodiã uel utilitatorẽ in ꝓiudiciũ alterius alius q̃ papa dare possit. t hoc hodie est approbatũ. ut ꝑz extra li. vi. de sup. ne. pre. ecclesie. dic ut tbi. ipse tamẽ inno. no. ex̃ de ma. t obe. bis que. q uacante ecclesia ea que sũt ordinis ꝺuoluunt ad superiorẽ. ut ul faciat uel utilitatorẽ cõstituat super his. ut. s̃. c. obtũ. t. c. catbinensis. sed gof. no. ex̃ de bereti. ad abolendã. quia nõ ꝺz superior ea facere p se siue ministrare. sed utilitatorẽ constituere ut in p̃dict̃ canonibus. t idẽ sentit inno. t uin. in pre. c. bis que. t pre eadẽ iura. t. vi. q. i. pontifices. ubi dicam de hoc. ¶ Di. lxii.

BReuiter. Nunc uidendũ v. electio v. clericorũ. ſ. di. px. §. cũ ergo Ulla rõ. hoc habet. xxiii. di. c. i. v. nulla. habeant. i. remaneãt quãtũ ad dignitatẽ t officii executionẽ. sed ordinez epalẽ admittere nõ possunt. b. i. q. i. q quidã. b. plebibus. simile. iii. q. i. §. patet iudicio. i. auctẽ. b. vnde v. male. i. non legitime. b. accepto ab ipsis intrusis. b. sed qui v. pseudo epis. i. nõ canonice ordinatis. tolleratis tñ ab ecclesia fm b. simoniacorum. i. q. i. si qui a pseudo ¶ in. i. gl. ibi. sed dico. adde t bene fm la. t io. de. f. ¶ in. e. glo. ibi. si seruus. adde. ii. ¶ in. gl. isti ibi. ordinem. adde. sed non executionẽ quia eã nõ habent legitime. t de q̃ loquitur hec littera sequens. collatum. fm ber.

DOcendus populus qñ clerici eligũt canonice si populus nõ sentit dũmõ nnihil obuiat i psonã electi faciendũ est qõ b dicit fz b. t la. ordo. nesciunt qd liceat tc̃. debemus cõmouere eos laicos. nõ bis tc̃. quisquis v. laicus. b. tentare. i. electionẽ clericorũ sibi uendicare. b. cẽ surã. i. excõicationẽ. t. ex̃. de v. sig. querenti. delituram a desino ꝺsinis. sed melius dixisset defuturã ad esũ decs. q. d. melius puniet fm iudiciũ romane ecdie. nã ut sacrilegus t simoniacus puniet. ut le. t no. i. q. i. sunt quidã. regulis ecclesiasticis b. uindicemus. ut quos timor dei tc̃. de elec. cum in cunctis. ¶ Nisi autẽ canonice.]

NUllus in epm. dicũt quidã q sine electio non tenet sine cõfirmatio. nõ est platus. ut in hac di. p totũ i. q. i. ordinationes. ad idẽ qõ le. t no. xxii. di. c. pe. dicit tñ q que dixit t fecit tolerant propter tutitonẽ cõfirmationis. ar. extra de elec. tranmissa. nec ob. fz eos si obiciatur si nõ est platus quõ aget. quõ ualebunt que fecerit. nam hoc cõtingit ex bono t equo propter cõmunẽ ignorantiã. uel qa potestatez administrationis recepit ex cõfirmatõne. ar. pre. c. transmissa. t inducũt simile. quia si seutentiet super re aliqua pro aliquo q sit dominus. nõ ꝓpter hoc fit sua. ff. ꝺ condi. in de. iulianus. t tamen victor ipsam rem uendicat publiciana. nec ob. sibi exceptio q nõ sit dñs. ff. ꝺ publi. sunt t alie. §. fi. ff. de iureiur. sed t si. t adde qõ dicã. ſ. di. proxi. c. i. t dixi. s̃. di. proxi. c. miramur. canonice intelligit bn. q hic non remouetur licita dispensatio. t qõ dicit canonice ponit concor. xi. q. i. c. fi. ꝺeponat. li. di. c. i. hoc aũt intelligo de rigore uel cuz electus indignus est. als puta bigamus uel illitteratus ul cri minosus. als fieret qõ dicit inconcor. b alle. per io. fm hu. t adde qõ dicã. ſ. di. pxi. c. i. in addi. dicas qõ tc̃. ¶ Di. lxiii.

LAici hec di. diuiditur in quatuor partes. in prima parte probat per octo auctes scorum q laici nõ debẽt eligere nec electioni itersse nisi vocati. io. de fan. ¶ in. i. glo. ibi. itersse. adde. uel facias ꝓtinuationẽ nõ ad ꝓximã di. sz ad lxi. di. ubi dicit q laici nõ debent eligi sic nec eligere. ut i hac di. io. de fa. in. e. glo. ibi ex cõsuetudine. adde. videt q si habeut ex cõsuetudine q possunt interesse. sed obstare videt ex̃ de elec. sacrosc̃a. ubi dicit q ius eligendi p̃latũ in collegia

ta ecclesia nõ cadit in laicũ. sed ibi no. gof. illud esse uerum ex vi cõpositionis ut ibi fuit. sed ex vi fũdationis t ꝓuilegii obtenti tpe fũdationis cadit ius eligendi in laicũ. t sic soluitur ꝛrium huius. c. bic alle. nobis. utẽ cõtra. ex̃. e. ti. massana. sed ibi no. illud obtinere simpliciter in electione epi. sed in electionibus aliorũ inferiorũ platorũ locũ habet pre. decre. nobis ubi ipse idẽ gof. no. t q tale ius ex cõsuetudine a laico pscribi nõ possit cũ eligere sit actus spualis. ar. ad hoc ex̃. de prescrip. causã que. t q in talibus locũ non habeat consuetudo. no. b. in pre. decre. nobis. t hoc dicit p p̃dictã decre. massana. dicas cũ inno. t b. cõpo. q iura spualia in nõ spuales t non cõsecratas psonas oio non cadũt. t hoc statuere ius naturale suadet. ex̃ de iudi. c. ii. t laicus nõ pot interesse electioni. qõ intelligit ut interesse tanq̃ ins habẽs in electõe. quia sic haberet potestatem q per eũ ꝺberet matrimoniũ. uel aliud vinculum inter platũ t canonicũ t ecclesiã. ex̃ de elec. cñ inter canonicos. qõ esse non debet t ita ipsi no. e. ti. q sicut ibi dicit inno q predicta decre. sacrosa. hodie prohibet illud nõ solũ in ecclesiis epalibus sed etiã i omnibus alis. t qõ dicit illa decre. nobis. ibi de sua turisdictione tc̃. dicas fm uin. s. p pri uilegiũ apostolicũ iuducta ex plenitudine potestatis. ſ. c. in si nodo. t. xvi. q. i. hinc etiã fm bo. t eiusdẽ sñie est b. in illa decre. nobis. t adde qõ dicã. ſ. c. adrianus. ii. t qõ dicã. lxxi. di. hortamur. ibi videas. ¶ in e. gl. ibi nobis. adde. idẽ no. ſ. c. di. reatina. sed tu dic q ꝓtextu cõsuetudinis nõ eligit. sed tãtũ iter ẽ tractatui faciẽde electois ad qnẽ bene possunt laici aduocari. ſ. e. adrianus. vnde patronus nõ elegit cũ electio sit monachoruz. t ita loquit. c. xviii. q. i. abbatem. sed patronus tractabit tñ de electione faciẽda sic no. phi. extra de elec. massana. ¶ i. e. gl. i. abbatẽ. dic q hoc. c. loquit de cõsẽsu patroni quo ad cõfirmationẽ. nõ quo ad electionẽ fm gof. bene. t ibi dicã. ¶ in e. gl. ibi qui plus habet. adde. qõ no. xvi. q. vii. si plures. t ibi dicam

NUllus. nec etiaz patronis cũ tñ ꝺ electione metropolitani uel eporum tractat la. ut ex̃ de elec. massana t. ſ. e. proxi. v. t statuit. inserat. i. imisceat ul imponat fm papi. habere. sed imitari pot. ſ. e. adrianus. t potuc interesse stec dicet tuc se ilerer fz io. de san. qsqs. ii. pars cõmunẽ. qz. oĩs eligẽ debẽt ul maior ps. ¶ ꝺ decur. l. ii. la. t si aliqs dicit defectũ forte interuenisse in electõe. puta q nõ sit factum scrutinium uel collatio habita uel cõis electio. ipsi opponenti incumbet probatio huius negatiue. t hec vera sunt nisi ubi ius dicit formã probandam. ut ex̃ de sen. ex. sacro i pin. t ex̃ de testi. in oi. t nisi uis ꝓpiat interuenire scriptura. videt enim ius ideo ꝓcepisse qõ scriptura interueniat ut p eã ꝓhibet solẽnitas. ex̃ ꝺ sen. ex. cũ medicanalis. li. vi. t ex̃ li. vi. de ap. cordi. x. q. ii. hoc ius. §. itẽ p̃dictũ t §. se. fz inno. qui ita no. de eo qui fur. oz. rece. innotuit. cõsonantẽ. i. q. i. estote. in si. xii. q. ii. sine exceptione. la. in. i. glo. ibi. canonica. adde. dicas q electio dicit canonica tribus modis. s. large stricte t strictius. strictius dicit canonica ubi oia interueniunt etiã que sunt de solenitatibus que a iure precipiunt. t sic logt istud. c. nullus. stricte dicit canonica ubi oia interuenũt que sunt de substãtia t nõ alia que sunt de solennitate. puta sine quibus nulla est electio. puta si omittat forma. ex̃ de electi. qz propter. t q electio sit nulla qñ forma p̃dicti cõcilii qz ꝓpter nõ obseruat. pz. e. ti. in geñ. in si. t hoc tenebat inno. b. cõpo. t idẽ no. e. t. ecclesia. i. sed bo. ꝯ. dicit enim q qñ fit electio ꝯ cõciliũ generale p̃dictũ. nõ est talis electio irrita sed irritanda. ut pz in pre. c. ecclesia in si. c. cumana. in si. e. t. ecclesia. ii. in si. qñ uero fit ꝯ cõciliũ laterañ. e. t. cũ in cunctis. tũc enim irrita est hodie ipso iure. hoc hodie expressum habet. li. vi. de elec. si cui. per quã decre. sopit ista alteratio predictorũ. t fz b ꝺic illã lram ipsius decre. in geneſi. in si. ubi dicit decernim irritã t inanẽ non exponendã. i. decernendo irritamus. t sic inanẽ ꝓnuntiamus. ut ibi exponut bo. sed tenet ꝓpie large

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ante3 dicit canonica que.s.est fm ius naturale.s.qz nulla ser-
uata est forma.sed tm consensus eligentiz 2 electi interuenit.
2 fm primā acceptionē nō habet locū.3.di.proxi.c.ulti.ubi
dixi.ar.ex d' elec.q' sicut.2.c.ecclesia vestra.ii.quia vix est elec
tio ubi oia iuris solemnia 'obseruent. 2 tū ideo nō est nulla
nec cassat elec.fz inno.2.b.conpo.qui de hoc ad saturitatem
no.in pre.c.q' sicut.ubi inter cetera dixit ipse. b. cōpost.q' re
nunciare nō tenet ille qui cū eligeret erat suspensus 2 excōica
tus.licet eius electio esset nulla.ut ex de cōsue.cū dilectus.cū
alis peccato esset obnoxius propter qd electio eius esset cassā
da.lxviii.di.sicut.2 ex de tem.or.quesitū.propter.hoc enī ce-
dere nō tenet nisi tpe electionis uel ordinatōis irregularitatē
tacuisset ex de cor.vici.c..pe.ul' nisi esset tale peccatū qd post
peractā pniam execntionē officii impediret.quia tunc cessio-
nē siue renunciationē debet offerre.ex de renun.nisi cū pri-
dem nec mireris fm eum q' electō que fuit nulla tractu tpis
cōualescit.qz nō est nulla de iure naturali.de quo dictū est.3
Qd de excōiato dicit nō credo uerū per decre.ex de de.ex.
mi.postulastis.in prin.v.nec illi.ubi est expressum.2 no.c.ti.
apostolice.de hoc ex de eta.cū bone.unde i pre.decre.postu-
lasti.no.gof.q' beneficia que sunt collata tpe excōicationis
post absolutionē retineri nō pnt.quia excōicatus titulū non
recipit.2 ideo etiā absolntus nō retinet qd in excōicatione in
efficaciter recepit nisi cū eo fuerit dispensatū ut ibi habet.quā
dispēsationē facere possunt epi.ut ibi no.uin.gof.2 inno.sed
si beneficiū sit quesitū ante excōicationē.putat gof.per excōi-
cationē amitti titulū.vnde tunc fruct' nō recepit.ex de app.
pastoralis.ad hoc.xxxii.di.pter hoc.sed accedēte absolutōe
titulus ipso iure recuperat.xv.q.vii.nos scōrum.c.iuratos.
fz g.2 no.q' nō sufficit probare q' quis qnqz fuit excōicatus
nisi probetur q' tpe electionis excōicatus erat.ex de de.ex.
mi ꝓposuit.qd est bene notandū.prout ibi no.io.2 phi.sed
inno.no.ibi q' illud fuit illa rōne.quia testes nō dposuerunt
sup articulo quē sic dēclarat2 probare uolebat.sed deposue
runt tm sup eo q' fuerat excōicatus super quo nō valēt depo
sitiones tāqz ñ iuratorū.ex d' testi.c.de testt.uel dici potest ali
er.ut ibi no.ipse.2 ibi etiaz de hoc b.tm cōtra dictū io.2 phi.
videt ex de sen.ex.cū desideres.§.secūde.qōni. C in.e.g.ibi
antepe.adde.2 ar.ad hoc.xcii.di.c.pe.2 ibi de hoc ar.ad b.
xviii.q.ii.si quis ab. C in.e.glo.ibi.nullus.adde.ii. C in.e.
glo.ibi.quanto.adde.imo facit pro.ubi dicit ab electōis vni
tate 2c.2.C.de decurl.ii. C in e.glo.ibi bone.adde.ii.ubi.d'
hoc 2.i.q.i.cos.in.fi. C i.e.glo.in fi.adde.istud uniuersali-
ter ab oibus approbat qm̄ fit proprio motu capituli.2 ad b
facit qd no.oms doctores.ex de consti cū oms.si aūt electio
siue receptio canonicorū fit sepatim per canonicos ad māda
tum superioris.tunc secus fm gl.na.2 pe.de samp.quia mā
datis superioris ab oibus est buiiliter obediendū xix.di.in
memoriā.2.c.di.cōtra morē.2 sic etiā videt sentire inno.ex li.
vi.de sen.ex.romana.ubi dicit q' hoc.est ea rōne.quia quan
do mandat ut capitulū aliqd facit.intelligendū est q' cano
nici 2 alia mēbra capituli illnd faciant.ex de pb:n.pro illorū
qz capitulū qd est nomē intellectuale 2 res incorporalis nihil
facere pōt nisi per sua mēbra.sed tu dicas q' si etiā fiat singu
lariter receptio ad mandatū superioris nullū ius acquiritur
sic recepto quia non scribit tanqz singulis sed tanqz uniuersi
tati secus si esset mandatū tanqz singularib' quale ē mādatū
de recipiendo inuestito a papa.fm inuo.2 b.cōpo.qui de b
uo.plene.ex de rescr p.cā te.ubi no.boñ.q' ita seruat curia.d'
hoc etiā no.inno.ex.de postu.bone.ii.in gl.quia nō erat 2c.
ubi idē sentit.2 ibi uideas. C in glo.ecclesiā ibi.fideliū.adde
quandoqz maior pars capituli.lvi.di.apostolica.la.

Adrianus.uerba sunt notarii facti cōcilii recitantis
usqz ad locū illū promotiones 2c.b.2 sinodo v.so-
tinū substitutū gnatio. C Ordo st: tutū est d' san
cta 2 uniuersalis sinodus cōcordans prioribus cōciliis diffi
niuit fieri promotiones.ii.pars.ber.epōrum clericorū conse
crationes ac decreto.2c.promotiones.ii.pars fm ber.decre
to.i.a canonibus pfixo.lxvi.di.porro. referas singula singu
lis.i.collegiū epōrum ad cōsecratōes 2 electiones clericorū
ad promotōnes.2 statuit v.si uero v.promouet.i.eligit.s.ipsū
collegiū. C in.i.glo.in fi.adde.ad idē ex de rescrip.lris.ubi
d' hoc.2.xi.q.iii.si epūs ante damnati.papa tm nō tenebat ad
hoc.nec hic dicit q' teneret.bene tm fecit.b. C in glo.no.q' i
fi.adde.hoc ualet ad solutionem eius qd habet.xxi.di.nunc
aūt.vii.q.i.in apibus.lau.de hoc.xxiiii.q.i.c.fi. C in glo.i.
cancellarius.adde.bibliis genus est papiri vnde olim fiebāt
carthe 2 libri thecla deposito.inde bibliotheca.i.librorū re
positio.s.armario.hinc bibliothecarius.i.liberorū repositan'
is ergo dicit cancellarius.qui scripta 2 negociorū gesta p ex
emplaribus apud se habet recōdita.b.sed la.dicit q' biblio
thecarius dicit a biblo q' est iuncus ubi olim scribebāt.quia
pgamenū nō habebāt. C in gl.ꝯ.xcvi.di.in fi.addde.ad idē
xxiii.q.ult.cōuenior. b. C in glo.hic mutant in fi.adde.ad
idem qd.le.2 no.ꝯ.e.quanto.in gl.ex hoc loco.in fi.2c.

Valentiniānus.hesperias.i.italicas. hesperia dicta
est italia ab hespero rege qui ibi regnauit.b.ut ait
hiero.super ysaiā.olim dicta hesperea eo q' occidit
eos qui in orientalibus partibus habitabant.hesperus stel a
la.2 ioſ.auxencio.videt q' fuit archiepūs mediolañ.fm bu.or
dinari.als cōsecrari.testē.i.cōmendantē doctrinā eius.delin
quimus.humanū est peccare.solius dei nō peccare.d' pe.di.
iii.sine.c.inter hoc.nullus enim hō est sine peccato.xlvi.di.li
cet.de.pe.di.iii:adhuc instant.necessario.i.exigēte 2 cōpellē
te fragilitate carnis.uel ideo dicit.necessario.quia nemo pōt
indulgētiā cōsequi nisi pcibus sacerdotis.de.pe.di.i.mul.i
plex.fm lau.hec aūt v.sapiens.de.pe.di.ii.sapiēs pius.pius
idem est qd purus religiosus castus;sanctus imaculacus fm
papi.aut ille v.splendore.s.gratie diuine.i.ecclesiastice digni-
tatis.b.circa v.sacerdotes.i.epi.b.quia de his sermo pcessit
tunc aūt v.baptizatus.nunquid nō baptizatus aqua sed spū
2 cordis contritōe si ita eligeret debet ordinari ante baptismū
dicunt quidā q' nō.2 si ordinaret d' facto.dicūt eū non habe
re ordines nel esse sacerdotē.nā ubi deest fundamētū fidei
.s.baptismus nil sup edificari pōt .i.q.i.cū paulus.2.c.si qu
cōfugerint.2 speciale fuit b de beato ambrosio.eo q' uit nu
tu diuino sicut ē de beata uirgine.de con.di.ii.reuera nec est
trabēdū ad cōsequētiā fz b:2 sententiam supra dictā sequitur
ho.i sum.ex de presby.nō bap.§.i.nā si pōt baptizari baptis
mate aque 2 nō facit videt contenere omnipotentē.de.pe.di.
ii.§.ulti.corpora.quia magistrū militū eū fecerat fm b.cūqz
v.eligit.viii.q.i.c.si.ergo.in fi.vii.q.i.suggestū.ꝯ.e.quia.in fi.
ordinē sicut.ꝯ.e.§.principibus.in fi.xx.q.iii.presens. in prin
sed tu dic ordinē.i.officiū.licet quidā dicūt q' habet ordinez
sacerdotalē.ut no.ff.de re.diui.sacra lothario.de isto habet
ii.q.i.c.ult. C in.i.glo.ibi.attendendo nisi consuetudinē ad
de.ut est ecclesia rauēnat C in.e.glo.in fi.adde.ad hoc.ꝯ.e
di.§.cū ergo.ibi uideas C in glo.no.qd ibi testimoniū.ad
de.lxi.di.miramur. C in glo.i.ad uos ibi.eligentium.add'
ut.lxi.di.quid proderit.2.c.obitū C in.ea.glo.ibi.dāno.ad
de decre.tm imponit penā certā.ex de elec.cū in cunctis.2.c
per inquisitionē.2 li.vi.e.ti.si cōpromissarius.que decre.illā
penā restringit ad beneficia habita in ecclesia totaliter offēsa
dicit vin.q' illud.c.cū in cūctis.circa suspesionē triennij logē
dispensatiue 2 pene mitigationē.qui enī scienter eligit indignū
ab ecclesia dei debet deponi in perpetuū si cū eo criminalit
ageret fz vin.qui ita no.in pre.decre.per inquisitiōez.2 no.
q' mala electio est in culpa.C.de acqui.pos.l.ulti. C in e gl.
ibi.accidit.adde.sic qui aliū 2c.ut no.lxxiiii.di.bonorat.in
glo.ii. C in e.glo.ibi.appellat.adde sub.fm formā decreti.
ex.li.vi.de elec.ut circa.que est greg.x.que ibi tantū locū vē
dicat qñ ex iudiciū appellat. ut.e.ti.cōstitutio. C in e.glo.i

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ſi.adde.li°.x°.t de ſump.recu.l.vna.li°.x°. C in glo.t ita ibi.in poſtulandū.adde:ſic etiā no.j.c.quanto.in glo.i.ad idez ex de elec.in cauſis.electio tamē ſic celebrata nō eſt inicialis:ſed ꝓparatoria ad electionē faciendā ſm io.t gof.ſed certe iſtud dictū glo.videt fruſtratoriū t inaniter dictū.ut probat per de cre.quā alle.ſ.poſt tranſlationē penes prin.v.porro.ubi dic poſtulationē candē ꝛc.quia perinde eſt qñ dixerūt eligimus in poſtulandū.ac ſi dicerent ſimpliciter poſtulamus.ſm bo. t ſm hoc etiā intellige predictā decre.in cauſis.ubi no.in gl. no.mirabilē ꝛc.dic ergo plane q hoc dictuz glo.nullius eſt momenti.ut patet ex.li.vi.de poſtu. prela.ppetuo.dic ut ibi. C in c.glo.ibi.pōt.adde:ad hoc ex de elec.eccleſia veſtra.ij t.j.c.c.lras.de hoc no.xix.q.ij.c.i.t.s.lxi.di.§.ſed aliud.t videas qd dixi c.di.c.i. C in c.glo.ibi.eps.adde:qui debet poſtulari.ex de poſtul.c.ſi.ſiue eligi in poſtulandū.ex de ele. in cauſis.ubi de hoc p inno.ſed dic ut.s.dixi ī addi.ſic etiā. C in c.glo.in fi.adde:item no.h io.de fan.qui exponit.ele ctus.i.ad eligendū poſtulatus.ſed qd dicit de poſtulatiōe fa cienda nō credo neceſſariū ubi tranſit ad eccleſiā illius dioc. ſm id qd no.vij.q.i.placuit. C in glo.t ita.in fi.adde.dicit irregularitas ab in qd eſt ſine t regula.vnde irregularitas.i. cōtra regulā eccleſie natus.ſiue propter defectū ul factū extra eam poſitus.q ſi de hoc vis habere plenā notitiā t verā.vi deas qd no.ho.extra de de.ex.mi.c.ij.t in ſpec.de offi.leg. §.iuxta.propoſitionis ꝛc. C in glo.t hoc ibi.quidā.adde: ut nicolaus furioſus.ſm lau. C in c.glo.ibi.q quidā.adde .l.di.ſi quis poſt.

Quanto aplica.magis grāmatice diceret aplicam ſe dē.la.conſtat.i.exiſtit h.cauſas:alis curas.illa.ſ.cu ra.h.conſecrandū.i.confirmandū.h.defūcto v.cō ſenſiſſe.nā fuit electus vnanimi conſenſu a clericis.h.bri.ſed qm̄ v.relatio.i.electio nobis data h.ne quid ſicut vnū ſcāda lum poſſit oriri ſm hu.p.neceſſe.neceſſitati precepti pdicti.ſ. quia papa ita precipit alis nō erat neceſſariū ut colligit ex eo qd premittit ad cautelā ꝛc.barbarica.i.barbarorū ianuā in feſtantiū.h.t h.t ex hoc cōuincit q de laicis loquit cū nō ſit veriſimile clericos cōtra barbaros militaſſe cū militare ſit eis omnino inhibitū.xxiij.q.ſi.quicunq.t propter h verbū ꝛc. ut hic dicit glo.io.de fan.cōuocatis decurionibus ad curiaz ſolenniter cōuocatis magiſtratus noiationes faciūt. C.d d'cur. l.ij.nec ſpūs ſanctus deſcendit niſi ſup cōgregatis in vnum. xxiij.q.i.§.ſi aūt.la.ſcrutari.an abſentiū deſideria eſſe requi renda t conſenſum in electione plati.t ex de elec.q ſicut.ſm la.t h videas qd no.ex de elec.bone me.ma.in glo.ſi citati. ad cuius dicti declarationem dicas prout ibi no.ber.cōpo.ſ. q ſi abſentes qui iuſto impedimento tenent habent impedi mentū propriū.puta infirmitatē aut propias inimicicias.tūc ſi maior pars nō cōſentit q eat ad eos:ipſi abſtet conſtituāt procuratorē ad electionē ſi volūt.ex de elec.quia propter.ar. ff.ad munici.q maior.t hoc ſi canonicus abſis nō ſit in pu pillari etate.ex li.vi.de elec.ex eo.tī cōtra proxi.dicta intelli gas cū determinatōe eius.qd habet ex eo.li.vi.t e.ti.ſi quis iuſto.ſi vero abſentes nō habeant proprīū timorē ſed cōem. quia iuſte timent q electio pure t ſine violentia nō poſſit fieri in ciuitate ꝓpter tirannū aliquē paratū ad impreſſionē t vio lentiā inferendā.ut fuit in pre.decre.bone.t tūc debēt abſen tes t preſentes cōuenire ad tutū locū.t ſi pīites hoc nolunt. poſſūt abſītes etiā pauciores appellare ne procedat ſine illis in loco ubi impreſſio iuſte timet ut h.t in pre.decre.bone.t xxiij.di.in nomine dñi.diſterminat.i.diſcrepat.volūtates.s. c.proxi.conſenſū.vnitatē denotat.ut patet.s.c.prox.t.lxi.di. obitū.perdurare.hoc verbū innuit q tā cōſenſerāt ſm h.qui no.q de iure iſtoz absentiū cōſenſus nō requirit cū.s.dicat ad cautelā.preſertim cū iam cōſenſiſſent.ut h innuit ſm bu.t ideo ber.exponebat.pdurare maxime.ex de elec.publicato. ſolaciante.i.pmittente.vigorē.i.priuilegiū in cōfirmādo.con ceſſa.ſ.ut metropolitanus cōſecret a ſuis epīs innuit.xi.q.iij. §.nunc vero.in prin.philippo t ge.iſti erant viſitatores ſm h C in.i.glo.ibi.cōſentiat.adde:intellige ſm id qd habet ex. li.vi.de elec.q̄s ſit.greg.x°. C in c.glo.ibi.dico q.adde:iſta etiā fuit h ſnia h.quā fouet gof.ex de trāſla.epi.c.ij.ubi dicit q t ſi per cōfirmationē det ptās adminiſtrandi.ut ex d elec. noſti.t.c.tranſmiſſā.nihil tī addit quo ad ſubſtātiā ſiue vin culū matrimoniale.ut in dicto.c.ex d trāſla.c.ij.nā p mutuū conſenſum cōtrahi habet ſpūale matrimonium.ut.c.ti.licet. poſtq̄ obligat eſt ſponſus eccleſie.ut.vij.q.i.ſicut.t hac rōe motus dicebat ipſe gof.q poſt talē conſenſū non pōt electus in epm̄ aucte proprīa renunciare.ſed tī aucte pape.alij ꝓtra ut ibi no.t dicā.vij.q.i.ſi quis epus.ibi vide.vnde dicas q facta electione.ſ.canonica ſtati hz adminiſtrationē.ſed nō ef fectū iuriſdictōnis.ut no. C.de iur.om.iu.priuatorū.t dixi.s xxiij.di.c.i.ſup glo.in aliis ꝛc.in addi.hoc videt falſū ꝛc. Et no.q ſm inno.t bo.electores nunq̄ dicunt transferre dīnitz plature.licet dent p qd poſſit prelatura peti.vnde electi ab ele ctoribus nō petūt prelaturā.quia eā nō habent nec etiā eam plene dare pīt.imo ipſā prelaturā recipere vident a cōfirma tore qui eis cōfert plenitudinē ſui officij.ex de elec.poſtq̄.c. cū in cunctis.c.tranſmiſſā.c.nihil eſt.licet ius petendi ortum habeat ab electione.ſm inno.t bo.qui ita no.ex de arbi.ex parte. C in ea.glo.ibi.prelature.adde.ad hoc.viij.q.ij.c.ij. ibi etiā dicā.t h etiā tenet h io.de f. C in c.glo.ibi.tī exerci tiū.adde.dicit inno.q ſi confirmatio diceret nō ualere.tunc bene impediet effectus cōfirmationis.t etiā appellatio ipediē

Dzo fauentē.i.familiarē t amicū.h.permittas.ad huius verbi declarationē videas qd le.t no.i.q.i. q quidā.t no.c.c.q.vi.ſi quis aūt.in glo.ulti.iccir co.v.treuereñ.iſte metropolitanus eſt.xi.q.iij.teugalduz.ſm bu.agrippina ab agrippa cōdita uel aucta.t dicunt quidam hunc eſſe colonieñ.t hic metropolitanus eſt.c.di.optatū.xi. q.iij.teugaldū.ſm h.fiat.i.anteq̄s nobis dicat.ſm hu. C in glo.videt ergo ibi.conſecrari.adde:ſic etiaz exponit.viij.q.i. epiſcopo.ij.in fine.

per ordinationē.i.electionē uel inueſtiturā.io.d fan.iſtius.ſ.epatus.h.recepi.xvi.q.vij.ſane.indebi te.ex de reſcrip.inter.v.uel q.ordinatū.i.electū uel inueſtitū.ſi quis v.fratribus.i.coepis. C in.i.glo.ibi.dona tio.adde.ſ.facta ab ipſo laico ut a donatario nō ut a prelato puta quia ius dat patronatus.nō enim intelligo q preſcriba tur eccleſia quā quis habeat a laico ut a prelato.ſm la.

Non eſt ſacerdotiū.i.epatum.omnis epi.i.alicuius ad epatum.h.principibus ſecularibus regulam ca nonis aplorum.ut patet in.c.h allegato.deponat. extra de elec.quiſquis.

Non licet ſacerdotiuz.i.epatum.ſm h.ſed in v.iudi cio.i.ſcrutinio t probatione.io.de fan.cū.ſ.electuz. bis oībus. C Cōtra.hic incipit.ij.pars di.in qua probat ſophiſtice q laici poſſunt t debent intereſſe electioni epi.io.de fan.dicit q capitula que ad hoc inducunt eſſe intel ligenda q tm̄ debent cōſentire nō aūt eligere niſi hoc habeāt ex priuilegio ſpeciali uel ſunt vocandi ad tempus ex cauſa. C in prima glo.in fi.adde.ut.j.c.§.electionis.

Quia igit.ſacerdotij.i.epatus.concilij.i.collegij.io. uel concilij eporum ſm quoſdā qui dicūt epos de bere intereſſe electioni metropolitani.ut no.s.c.va lentinianus.ſed melius eſt ut dicas concilij.i.capituli metro politane eccleſie.ar.xij.q.ij.eps qui mancipiū.t.c.placuit.io. de fan.conſenſu.ſic.s.lxi.di.obitū.t.j.c.prox.t.ff.de pac.l.i ar.cōtra.j.c.tibi dño.voluntate.quia patronus erat illius ec cleſie.t ideo debebit intereſſe electioni aut abſens conſentire t propter hoc allegatū.c.h.ad idē ſm hu.xviij.q.ij.abbatē.t ibi dicā.t dixi.s.c.in ſum.t.s.§.prox.dic ut ibi.elegit.s.co. valentinianus.in prin.

D

sic ꝛ integra restitutio. ꝛ sic loquit. C. si ex fal. instru. l. ulti. fm inno. qui ita no. exī de cā pos. cuz olim. in glo. i. iuxta fi. ꝛ ibi idem no. ho. ꝛ qđ dictū est de appellatōe videt expressū. ff. đ ma. ꝛ ho. reus. §. i. ꝛ in aut. ut nulli iudi. §. illos. in fi. ar. op. ff. de ap. intra stule. nā appellatio oia ad suū statū reducit. exī de elec. considerauimus. sed sup hoc videas qđ no. inno. exī de ap. cōstitutis. ij. in glo. ꝛ idē est cē. ꝛ in gl. quia appellatio ꝛ in glo. sed quare cē. in fi. sed ar. ꝫ pdicta. exī de preben. cuz iam dudū. nā ibi papa mandat illum repelli si ante confirmationē administrauit. dic qđ non tangit ea que dicta sūt. inno. tamē ibi innuit ꝓtra. i glo. ulti. C in e. glo. ibi. cōtra scōzum. adde: ubi de hoc. C in ea. glo. ibi. ō. e. valentinianus. adde: ubi de hoc. ꝛ dic ut ibi dixi super glo. ꝛ ita male cē. in addi. sicut etiā. C in e. glo. ibi. expzmit. adde. dicit gof. fit notatio solennis ut cū duo uel tres excellentiores sint in ecclesia: nominant omnes pape ut de altero uel aliquo eoꝝ prouideat. lxxxv. di. c. i. ꝛ ex tali notatione ius querit. xvi. q. ulti. ꝫ scōrū ꝛ ut hic dicit acquirit inqꝫ ius ut ea pendente nō procedatur ad electionē. ut dicebat olim. exī de elec. innotuit. qđ tū hodie est decisum fm gof. qui ita no. exī de postul. bone. i. ubi satis no. de hoc per inno. ꝛ b. cōpo. C in e. glo. ibi. pītes. adde. uel eligant indignū fm vin. ꝛ b. qđ dic ut no. exī de postu. bone. ij. in glo. ideo dicit cē. C in e. glo. ibi. in electione. adde. hanc sententiā ꝟ sequit la. dicens tenendū esse qđ pauciores qꝫ due partes nullo mō debent ad electionē procedere. sz nō exigit qđ omnes consentiant. sed sufficit qđ maior pars nisi in electione pape. vnde intelligit hoc. c. sicut ꝟ dicit io. l. quādo pauciores sunt in electione qꝫ due partes cē. ut hic in glo. dī ꝛ hanc sententiā sequit inno. exī de elec. c. ecclesia. ij. ubi dicit qđ nisi uota duarū partiū de pītibus uel de his qui debēt vocari interesse volunt scrutarent. nō teneret electio. ff. qđ cuiusqꝫ vniuer. l. plane. ꝛ possunt variare illi qui ꝓmo elegissent ꝛ aliū eligere. ꝛ sic intelligit hoc. c. quanto. sicut enim hic dicit oportet duas partes esse pītes. ꝛ sic oportet ealdē duas ptes scrutari. dicit etiā qđ si omnes velint ratā habere electionē factam a paucis. non pīt cū forma sit de substantia. de hoc articulo dic ut dixi. ō. e. nullus. ꝛ electio celebrata a pauciorbus qꝫ a duab⁹ partibus est nulla. ꝛ ideo necesse est eos eligere de no uo. ar. huius. c. quanto. ꝛ dicit notandū esse qđ cōputāde sūt due partes. ita qđ in parte absentiū nō cōputent illi qui vocari nō debent. ꝛ hec dicant locū habere qñ electioni terminus ꝓfixus est ante sinē termini a iure ꝓfixi. secus alꝫ ut ipse ber. cōpo. cū eo no. exī e. ti. cū nobis. ubi no. qđ tunc etiā vnus solus eligere posset aliꝫ negligentibus. ꝛ ꝟ vide qđ dixi. xxxi. di. nicena. in fi. tamē ipse b. cōpo. nō approbat. qđ. ō. dictū ē de duabus partibus ꝛ bene. cū fm can. ꝓualeat qđ a maiori parte pītium ꝛ eoꝝ qui volūt debent ꝛ pīt interesse. sic extra de his que fi. a ma. par. c. cū in cunctis. ꝛ hoc ipse b. no. exī de elec. quia propter. in verbo maior. ꝛ no. qđ fm gof. bene dec⁹ debet habere maiorē partē totius capituli habito respectu tā ad pītes qꝫ ad absentes. ad hoc exī de elec. cumana. ibi tot⁹ cri. cē. ꝛ. c. in genesi. in prin. sed forte dictū inno. verius est qđ dic ut plene no. in pre. c. ecclesia. ꝛ extra de no. ope nun. c. ij. in glo. C. de legi. sed nunquid ratihabitio in electione contēpti auget numerū eligentiū. ꝛ putat gof. qđ sic. si verū est qđ dī qđ ratihabitio retrotrahit ꝛ representat rem in ꝓteritū geri. ad quid enim requirenda est ratihabitio si nō conferret. in quo aūt conferret si numerū nō augeret. auget aūt numerū ꝛ tollit impedimentū de contēptu. cuius ꝫrium allegat in tex. exī de elec. ecclesia uestra. ij. ubi hoc no. gof. ꝛ ad idē videt vincē. ibi concordare. dicit enim qđ consensus alicuius canonici nihil adicit supuenientis de loco vnde otari nō debuit. ꝛ intelligit si venit post publicatū scrutiniū. ante enim supueniens bñ admitteret ꝛ scriberet uotū si post publicatōnē venire necesse hz eligi is in quē maior pars consensit. exī e. ti. quia propter. ꝛ iō nihil adicit vox illius cū electio semp respiciat unitū. exī eo. ti. budum. i. ꝛ ista intelligit ubi superueniens nō est contēptus. sed b. compo. no. in pre. decre. quia propter. qđ cōsensus post scrutiniū adhibiti nihil valent si maior pars in scrutinio non consensit. ut in pre. c. ecclesia. ꝛ e. ti. auditis. valent aūt in eo qđ purgent vitiū contēptus si post scrutiniū consentiunt qui cōtempti fuerunt. ut e. ti. qđ sicut. fm b. cōpo. in pre. decre. ecclesia. no. etiā inno. ꝛ ho. qđ quāuis talis cōsensus nō adiciat i numero. tamē maiorē partē potuit roborare. C in ea. glo. ibi. legitimus. adde: hanc etiā sententiā sequit gof. extra de postula. bone. ij. ubi dicit qđ minus qꝫ due partes fecerūt electionē. ꝛ ideo cum nō ualeret electio mandat papa ut omniū requirat assensus. ꝛ si aliorū assensus accedat ꝛ illorū qui cōsenserunt duret: confirmet electus. sed cōtra hanc sententiā facit tex. ibi. clericus cē. vnanimiter cē. Itē qđ dicit qđ electus erat idign⁹ confundit. quia papa mandat ipsū confirmari. C in e. gl. ibi consensus. adde: de hoc no. lxv. di. c. ij. episcopis. isti erant visitatores scōm hugo.

Debebs probatus ut eligeret. b. pertineat. eo qđ estis visitatores. ut. lxi. di. cathineū. oportet. ex hac littera videt qđ ad electionē sepius debeat fieri citatio. ꝛ sic vident sentire ro. gof. ꝛ b. extra de elec. cū nobis. ꝛ hoc per istam lram dicunt. sed dic qđ hoc intelligit de gratia. ꝛ sic ibidem no. inno. ꝛ ho. ꝛ b. cōpo. nā non sunt necessarie solēnitates peremptorie in istis citationibus ꝛ triū citationū sicut i iudicijs. sed statim non venientibus vocatis pīt procedere presentes. extra de elec. qđ sicut. §. sin aūt. ar. extra de postu. bone ij. ultra mediū. curialius tū facient presentes fm ho. si usqꝫ in mane diei sequentis nisi forsan expiraret eoꝝ potestas eligēdi duxerint spectandū. exī de offi. dele. cōsuluit. cōstitutis. alꝫ pscriptis. i. determinatis ꝛ in canonibus pfixis. s. ut dec⁹ postea confirmet intronizet. ꝛ tandē ordinet ꝛ cōsecret. hec enim ꝛ similia dicunt cōstituta pasca fm hu. seruus. j. e. in sinodo. C in. i. glo. in fi. adde: dic ut ibi. ꝛ melius e. ti. ecclesia uestra. ij. in glo. ex hac decre. cē. j. e. di. §. ulti.

Desse forte. i. peruenisse. ꝛ sic no. qđ qñqꝫ futurū pponitur pro ꝓterito. de hoc no. liij. di. fraternitatē. iesu ad philip. ij. vnde ṽ. al' veruntamē sacerdotū id est capituli siue collegij vacantis ecclesie. exī de elec. c. i. ꝛ. c. cum terra. ꝛ de cā pos. cū ecclesia. xvij. q. ij. abbatē in monasterio. xvi. q. ulti. cōgregatio. cū simi. ꝛ j. e. di. §. electiones. sed quid si clerici ciuitatē. uel capellani tanto tpe qđ sufficeret ad prescribendū interfuissent vnacū canonicis nec elegissent sed postulassent. nūquid diceremus ius eligēdi quesitū. rīdet dns gof. qđ sic. ꝛ hoc per legē. ff. quibus mo. ususfru. amit. l. is qui ff. quēadmo. ser. amit. l. ij. nā ꝛ postulandus eligit. ut extra ō renū. post trāslationē. ꝛ de elec. in causis. fm gof. qui ita no. i pre. c. cū ecclesia. ubi etiā no. vin. qđ si interfint. sed nesci ante an habeant ius uel nō ꝓsumit qđ ius habent. xxij. di. ꝓbyteri. vij. q. i. pontifices. nec enim est verisimile qđ quis pecuniaz suā tractet sine causa. ff. de proba. cū de indebito. extra de ele. quia diligētia fm vin. adhibendus. j. e. §. electiōes. docēdus sic. lxij. di. c. ij. C in. i. glo. ibi. cassiam. adde. tpe imperatoris Federici antiqui ꝛ ottonis. iiij. epī imolen. appellabat epūs cornelien. sic vidi cōtineri in ꝓuilegio pdicti ottonis qđ est ipsius epī imolen. ꝛ ecclesia vocabat ecclesia cornelien. C in e. gl. ibi. cathedre. adde. ar. ō. exī de rescrip. significāte. ꝛ. c. se. Episcopos in glo. ꝛ no. ibi equiuoce. adde. nā electio quo ad clerū porpue ponit. quo ad populum ipropue. C in gl. emilia. in fi. adde. reliqua pars lombardie dicit liguria sic vocata a rege liguro. de his habetur. j. xxiij. q. v. de liguribus. in prin. de ipsa emilia habetur etiam. lxxiij. di. ubi ista. in fi.

Litteras postulari ad eligēdum. eligunt. hic patz qđ clericī alterī ecclie pt eligi. exī ō ele. cū init. ꝛ. c. ecclia. ij ꝛ adde qđ no. ō. lxi. di. §. sz aliud. ꝛ ō. e. c. valētinus. C in glo. ꝛ videas. uel. i. salitē. C in glo. hic habes ibi.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

cogit.adde.dicas q̄ si ep̄s nollet talem clericū cōcedere pos-
set cōpelli per superiorē.ar.ex̄ de iurepa.nullus.ix.q.iij.nūc
vero.vij.q.i.ois qui.in fi.nisi sit iusta cā ꝺictōnis.ꝛ sic pos-
set intelligi illud.c.lras.lxxxv.di.c.i.in fi.i.q.ij.q̄ pio.in fi.i
aut.de san.epi.§.nulla aūt.coll.ix.fm gof.qui ita no.extra ꝺ
renun.post translationē.de hoc etiaz no.lxi.di.§.sed aliud.
¶ in c.glo.ibi.florentinū.adde.lxxvij.di.c.dilectōis.¶ in
e.glo.ibi suū.adde.qꝺ dic ut no.vij.q.i.placuit.i.ꝛ.xxi.q.ij.
c.i.in quibus dicit q̄ requirit expressus cōsensus ꝛ q̄ suffi-
ciat tacitus.nā prima potestas inextimabilis est.ff.de le.i.ꝛ si
lius ꝛ ep̄s dicit.ut.xcv.di.esto.¶ in e.glo.ibi.in postulandꝺ.
adde:idem si simpliciter eligit.ut satis patet.lxxvi.di.dilectio
nis.extra de elec.ecclesia.ij.ꝛ ex̄ li.vi.e.ti.c.q̄ sit.non ob.de-
cre.ℏ alle.post translationē.quia loquit in eo qui ep̄s fuerat
vnde potius debuit postulari q̄ eligi.¶ in e.glo.ibi.postu
landū.adde sub.tanq̄ nihil actū sit:ideo reuocare pñt cōsen
sum talem.ar.ff.de edi.edic.bouē.ꝛ.ff.de adul.l.si maritus.
§.fi.fm io.de san.¶ in e.gl.ibi.postulari.adde.ut.lxxvi.di.
dilectionis.¶ in e.glo.ibi sciendū ꝛc̄.adde.ꝛ.c.ep̄atum.i.q.
vi.sicut.C.de epi.ꝛ dc.si quemq̄.fm io.de san.qui sequit ℏ
omnia supradcā.¶ in e.glo.ibi.per superiorē.adde.dicunt
quidā recurrendū ad metropolitanum.ego aūt credo tñ ad
apliam qui habet plenitudinē potestatis.nō enim credo me
tropolitanū posse extrahere clericū ep̄i eo inuito nec ep̄m cle
ricū inferioris prelati inuito ipso prelato.ar.ix.q.iij.cōquest̄
c.per singulas.c.archiep̄s.c.nullus.ꝛ hanc sniam tenent la.
ꝛ io.,put ipsi no.lviij.di.c.i.de hoc etiā no.vij.q.i.ep̄s de lo
co.sed soli aplico hec dignitas ꝛ prerogatiua seruaī.ix.q.iij.
nunc vero.c.per principalē.alius enī a papa siue ep̄s siue su-
perior nō pōt ecclesie priuilegio derogare uel detrahere.hoc
enī est ,ppriū pape.ix.q.iij.cōquestus.fm h.de hoc tetigi.lxi
di.§.sed aliud.sed pro primis facit.viij.q.iij.artaldus. xvi.q
vij.filijs ex̄ de iurepa.ex lris.per que iura dicūt patere q̄ quo
tiens inferior facere tenuit qꝺ de iure faciendū est ad superio
rem proximū est recurrendū.ꝛ huius sentētie sūt tā vin.phil.
gof.prout ipsi no.in decre.ℏ alle.nullus.que decre.si bñ vi-
deaī expresse facit ꝓ hu.nā hoc ibi nō exprimit.sed potꝰ pro
bibet alioquin ubi posuit.romano pontifici posuisset supiori
si ꝛrium voluisset.sic facit ex̄ de elec.ne pro defectu.ꝛ de tran
sla.c.ij.ar.ex̄ de dec.ad audientiā.nō ob.p̄dicta iura ꝛ silia.
quia ad casus in iure expressos sūt restringenda.ar.in eo qꝺ
le.ꝛ no.r.q.iij.quia.xxv.q.iij.amputato.uel fm ho.saltez ab
illa clausula generali excipit iste casus ꝛ oīs alij in quib⁹ ex
primit q̄ recursus ad romanū pontificē habeaī.fm ho.

DRincipali duobus modis.hec lra itelligi pōt ꝛ ex
poni.primo sic mulites illi rescriptū impetrauerant
a principe q̄ i sua ecclesia restituerent ꝛ ordinarent
ministri.ꝛ hoc ipsi proprio dño pape scripto significauerūt.ꝛ
ideo papa mādat cuidā ep̄o ut psonas que ibi debebāt ordi
nari examinet ꝛ ordinet.ꝛ tūc lra sic legit.principali.i.propa.
relatione deuoti militis qui illic.s.in ciuitate tecū cōsistunt ad
nos directa insinuāt.s.illi.uel pōt dici q̄ ipi ipetrauerāt reseri
ptū ad papā.s.q̄ ipse princeps scripserat pape ut ibi ordina-
ret ministros.ꝛ tūc sic construe:qui deuotissimi muli.i.qui de
uotissimi mulites illic ꝛc̄.uel subauditur.illi ꝺuotissimi muli.i.
illi ꝺuotissimi milites.qui illic ꝛc̄.insinuāt se impetrasse sacrā
ep̄lam clemē.principali relatione.i.ipsa eadē ep̄la p̄ncipis.i.
a principe directa ad nos.ut.j.e.lecta.qua.s.ep̄la. precepit.i.
principē velle oñdit fm hu.p̄cepit.i.se velle oñdit fieri ꝛ bene
aptaī.ad hoc.xi.q.iij.placuit.lau.ꝛ forte isti erant curiales q
postulati fuerūt ab imperatore.fm b.bri.ideo v̄.inquiras.cre
do q̄ istud fiet ex̄ iudiciū sicut ꝺ̄ in examinatōe postulatōis
ut no.inno.ho.b.cōpo.ex̄ de transla.licet.sicut cū mādaī ali
cui q̄ prouideat si est idoneus.nā per hanc clausulā non est
necessariū q̄ hmōi iudices uel executores debeant aliquē vo
care ad sciendū si velit dicere illū pro quo scribit nō esse ido-
neum fm eos.licet bene debeat examiare an sit idoneus nec
ne anteq̄ prouideāt.de hoc plene no.inno.ex̄ de cōcess.p̄bē.
proposuit.imo si reciperēt probatōes ꝺ illū cui vellent prouī-
dere nō p̄iudicant ei quē tangunt scz ei cui prouidendū est.
qz in iudicio non est nec esse pōt cū adhuc non sit ibi ,punctū.
si aūt ad sui instructionē suscipiūt:nō allegaī eis.fm inno.q
ita no.ex̄ de ap.interposita.in glo.sed ꝛ si cē.iuxta p̄n.sed tu
dicas q̄ qñ prouisor hz causē cognitionē sicut est qñ manda
tur q̄ prouideat si est idoneus:uel q̄ alīs cōpellat.tūc opposi
tam exceptionē uel denūciationē audiet ꝛ appellari pōt.ꝛ qc
quid fit post talē appellatōem si offeret probationē causaruz
debet cassari fm inno.qui ita no.ex̄ de despō.ipu.ad dissol
uendū.ꝛ ita sine calūnia pōt intelligi hoc.c.nec sunt querēdi
testes in his inquisitōibus que fūt ꝺ nō diffamatos.sed suf-
ficit hñe bonas lras testimoniales ex quo ꝺictorē nō habe-
at nisi ꝺria fama laboret.ij.q.vij.cmiatōes.vij.q.i.qualit.lvi.
di.c.ulti.viij.q.iij.talia.ex̄ de p̄ben.in lateran.fm inno.q ita
no.ex̄ de postu.c.i.ꝛ adde qꝺ dicā.xij.q.ij.q̄tuor.in fi.ꝛ si v̄.
lodoto.talis citatus habeī,j.e.inter nos.sic.xxi.di.nūc aūt.
¶ in glo.sed quare ibi.ad ipsū.adde.istā sniam sequit bu.
xvi.q.vij.decernimus.ubi dixit nō credo q̄ patronus ꝺz eli
gere nisi prelatū uel interesse electioni nisi p̄lati.nō est tñ incō
ueniens si eius exquiraī sicut laicorū cōsensus inquirit in ele
ctione ep̄orum uel aliorū.hanc etiā sniam sequit.t.ꝛ b.ex̄ de
offi.vica.ad hec.in glo.i.ꝛ gof.in decre.ℏ alle.ex̄ de iurepa.
postulasti.ubi ipse ꝛ tan.no.q̄ patronus tantuz vnū repūtat
ab ep̄o instituendū.ut e.ti.nobis.alios aūt clericos nō p̄ita-
bit.ut in.c.postulasti.sed in ipsa decre.ipse io.no.ꝛrium eius
qꝺ ℏ dixit ꝛ ibi b.eius sniam recitando eā sequit ubi idez vi
sentire inno.dicens q̄ ubi ex titulatōe ius ppetuū querit ne-
cesse est cōsentire patronū.ꝛ ista fuit snia ala.in.d.decre.ad ℏ
ducebat argumenta huius.c.ꝛ p̄dicta.c.decernimus.forte q̄
ℏ ꝺ̄ verius est cū iura de rectore loquant.sed ar.ꝺ̄.xvi.q.v.c.
si quis ep̄orum.ubi de ℏ.¶ in e.glo.in fi.adde:dic ut.s.e.
in sum.¶ in glo.si habes ibi.re integra.adde.de hoc.j.xiiij
q.i.c.ulti.dic ut ibi.augustis.talis titulus hētur.j.in.c.inter
nos.sic.xxi.di.nunc autem.

RAtina.istud.c.ꝛ duo sequētia.c.de vno ꝛ eodē cle-
rico loquunt.s.colono.ꝛ illud.c.lectis.p̄cedit illud
c.ꝛ sequēs.ꝛ primo debet legi fm naturā rei geste.
ut dixit b.bri.s.c.prox.si aūt v̄.¶ in.i.glo.ibi.q̄ sicut.adde
ubi no.inno.ꝛ ho.q̄ mors defuncti p̄lati denūciari pōt prin
cipi ꝛ eius assensus de alio eligēdo requiri si ℏ hz de cōsuetu
dine vel p̄uilegio q̄ si ꝺ̄ cōsuetudinē vel priuilegiū fiat eꝰ de-
ctio est cassanda.ut.j.e.lectis.ꝛ.xxiij.q.ij.abbatē.ꝛ idē sentit
b.cōpo.dicens q̄ de cōsuetudine introduci nō pōt ut cōsen-
sus principis requiraī ante electionē ꝺ certa p̄sona.ut.e.c.cū
terra.no.etiā idē q̄ si de cōsuetudine est ut assensus regis vel
comitis vel archiep̄i requiraī ante electōnē ꝛ ille sit absens ex̄
regnū suū vel comitatū suū vel archiep̄atū suū.sufficit vicariū
talis p̄sone requiri.ꝛ sic obtinuit in cā cantuarien archiep̄i ꝛ
canonicorū.rof.ar.ex̄ de īnsti.ex frequentib⁹.¶ in e.glo.ibi
cōsuetudo.adde.itē notatū est.s.e.in sum.dic q̄ ius eligendi
in collegiata ecclesia nō cadit in laicū.secus in parrochiali.ꝛ
vi.q.i.in parrochia.i.q.vij.decernimus.

DObis.¶ in.i.glo.ibi hoc fecit.adde.sic.ij.q.v.oī
bus.ꝛ.xxiij.q.i.c.ulti.xxi.q.v.c.fi.

DEcis sagacitatis.i.prudentie ꝛ solertie ꝛ vigilantie
h.apicibus.i.lris.qui.s.apices.h.ꝛ accipi fatebanī
q̄ est.j.absolutionis.t.ꝓfessionis.qz forte erat eius
capellanus uel erat curie astrictus q̄ nō credo cū esset cleric⁹
vel dic q̄ imperator ℏ erat patronus.ꝛ ℏ dicit hu.ꝛ ita est ℏ
ar.q̄ reges patroni sūt in ep̄alibus ecclesijs.ꝛ.s.in trib⁹.c.p̄-
ce.la.detulerit.s.electus.pro qua.s.qz nō detulit.capiet hoc
.s.si eū sine eius licētia ordinaremus.¶ Ordo cōsistere mā
damus.i.significamus.h.glorie vr̄e.ut.i.qꝺ.h.parebimus.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

voluntati vre de h eundēqꝫ. p.i. electū dño adiuuante conse
crabimus parebimus inqꝫ. h. tunc imperiali licentia p̄cepta
ut p̄isca cōsuetudo dictat obtenta dico. nostra solertia. i. per
nostrā solertiā ꝛ imperatoria directa ep̄la nobis. quia carissi
me ꝛc. qñ nos aliter agere nō debemus quēadmodum scire
nos credimus. ¶ in. i. glo. ibi. necessitatis. adde. ꝛ hoc. s. lxi
di. osius. c. bene. ꝛ ibi de hoc extra de electio. ne p̄o defectu.
¶ in e. glo. in fi. adde. de hoc le. ꝛ no. ij. q. ij. si ep̄s. iuxta fi.

Dētropolitanus. optimus. lxxvij. di. §. i. ¶ in. i. gl.
ibi. metropolitani. adde. facit ad hoc. lxij. di. c. i.
¶ in glo. p̄sbm ibi. in electione. adde. i. ut p̄ius
eligatur. ar. ad hoc. lxiij. di. ep̄orum. fm la. ¶ in e. gl. ibi. eli
gendi. adde. ad hoc facit ex̄ li. vi. de p̄ben. mādato. §. ulti.
¶ in e. glo. ibi. eligere. adde. q̄ ab ordine verborū possit ar
gumentari. patet per qd̄ le. ꝛ no. xl. di. sit rector. in fi. ꝛ C. de fi
deicō. aut. hoc amplius. ꝛ C. de epi. ꝛ de. aut. hoc ius. ꝛ facit
ad hoc qd̄ dicit io. ff. de usufru. quotiens. ff. de vulg. sub. l. ij.
§. p̄ius. sed cōtra facit qd̄ no. lxxix. di. si quis ep̄is. in glo. i.
¶ in e. glo. ibi. in xp̄o. adde. ij. ¶ in e. glo. in fi. adde. ꝛ i au
ten. de here. ꝛ fal. §. inordinatū. ad idē. lxxxv. di. archidiaco
num. nā ordo in rescriptis est cōsiderandus. ex̄ de rescrip. cū
dilecta. de hoc le. ꝛ no. xxiij. q. i. c. alienus est. in glo. ulti. ad
hoc. ff. d̄ le. ij. cū p̄. §. pe. ꝛ ex̄ li. vi. d̄ elec. si qs. §. i. ibi videas

Si in plebibus. i. baptismalibus ecclesijs. iof. rurali
bus. h. dicebat iof. idē esse in p̄sona alicuius eccle
sie de qua loquit decre. ex̄ de ap. bone. ubi hoc ip̄e
no. sed in capellis videt hoc ad ep̄m pertinere. ut extra de of.
or. cum vos. ubi ita no. inno. ꝛ dicā. xij. q. ij. illud. ibi videas
ꝛ est ratio. quia clare elici p̄ot. x. q. i. c. iij. ꝛ. iiij. ex̄ de reli. do.
de synodochijs. ꝛ quia ipsi archidiacono hoc nō est cōcessū
aliquo iure sed tm̄ in plebibus ut h. ergo ultra usurpare non
debꝫ. ij. q. iij. quia. xxv. q. ij. amputato. ꝛ facit ad hoc qd̄ dixi
fm vin. xxv. di. perlectis. in addi. que incipit. p̄o sinia bar. ꝛc
aliquo manifesto grauī. xvi. q. vij. inuentū. lxxxi. di. dictum.
fuerint p ep̄m. ar. xvi. q. ij. visis. in fi. ibi dicā. ¶ Quātotius
. i. quāto ocius velocius citius. ꝛ sic sumit in hymno. primo
dierū omniū ꝛc. vnde fm papi. ocius. i. celerius stati. ꝛ cōpo
nitur a quanto ꝛ ocius aduerbio qd̄ est velocius. ocius enim
grece est velox latine. ꝛ cōparat ocis ocior ocissimus. vñ oc⁹
ꝛ ocissime aduerbia sunt fm polli. faciat. i. cōpellat ꝛ faciat eā
fieri a clericis. dꝫ enim cōuenire archidiaconus nō ut ipse eli
gat. sed ut auctem eligentibus p̄estet ꝛ eius p̄sentia ꝛ reueren
tia omnis tumultus ꝛ dissensio cōquiescat fm h. ¶ Pastor
sic. xcv. di. ecce v. qm̄. pastor. i. archip̄sb⁹. iof. ci⁹. s. electi fm
iof. ꝛ fm hoc planū est q̄ dicit dū ordinat. i. donec ordinet i
p̄sbm. quia post confirmationē habet administrationē. vt
dic. eius. i. archi. fm iof. dum ordinat. i. donec aliquis ordiat
la. primā lecturaꝫ tenet quidā. nā ex secunda innuit q̄ electo
non cōfirmato cura sit ipsi archidiacono de ecclesia qd̄ non
est ver. ꝛ dicit dū. i. quousqꝫ. ꝛ idē etiā sentit h. dic dū ordi. i.
interim dū eligit ibi aliquis in archip̄sbm. uel. dū ordinat
ipsa plebs eligēdo ibi archip̄sbm eius. s. archidiaconi. dꝫ
enī curā illius ecclesie gerere. ar. xij. q. ij. c. illud. c. nō liceat. ꝛ
hec est pura mens huius. c. fm h. ꝛ ipsam plebē regat archi
diacon⁹ donec ibi ordinet archip̄sb⁹. b. bri. ꝛ h declarat lr̄a
ubi dicit. ipsa plebs. i. ppls custodiat. s. ne lupinis moribus
. i. diaboli deceptionibus dilanient. p̄dicabit ergo ibi ut ,ppr⁹
custos siue p̄elatus tp̄e vacationis. ꝛ hanc puto purā verita
tem. vnde dicit custodiat. naꝫ custos a cura dicit ꝛ est custos
seruator pastor procurator fm papi. prouidentia. prouidet ,p
curat p̄meditat rimat ante videt prouidus ,puisor sagax por
ro videns fm papi. ¶ in. i. glo. ibi. ep̄i. adde. idē sensit h hu.
dicit tamē q̄ si ep̄s instituit archidiaconū specialiter ad h of
ficia. tunc sufficit semel gñale mandatū ab ep̄o. nec exigit po
stea speciale mandatū nec sufficit generale mandatū qd̄ susci
pit eo ipso q̄ est archidiaconus. alij cōtra ut. j. dicā proxi. in
fi. huius glo. ꝛ no. q̄ cū hoc. c. dicat de archidiacono nō p̄ot
hic episcopus alteri demandare. fm h. ¶ in e. glo. ibi. non li
cet. adde ar. optimū. xciij. di. c. ulti. in fi. decre. h alle. cū satis
non probat qm̄ loquit in cōmissione cure aiarum. hoc aūt. c.
si in plebibus: loquit de custodia vacantis ecclesie. qd̄ dic ut
no. xvi. q. vij. c. nullo. ¶ in e. glo. in fi. adde: dicit la. q̄ archi
diaconus hoc p̄ot causa custodie. ut in p̄e. c. bone. ubi idem
gof. dicens hoc esse de iure cōi ut defuncto archidiacono ru
rali: archidiaconus loci se debet illuc transferre ꝛ ecclesiaꝫ cu
stodire dū vacat ut hic. ꝛ huic iuri cōi cōsonat cōsuetudo can
tuarien. ut in p̄e. decre. bone. ꝛ ex̄ de instit. in. c. cuꝫ venissent.
fm gof. in p̄e. decre. bone. idē innuit inno. ꝛ hoc plane no. h
in p̄e. decre. cū venissent. ꝛ extra de excess. p̄ela. ad aures. ubi
ala. vin. ꝛ gof. idem dicūt. uel dic fm inno. q̄ hoc. c. loquitur
qñ archi. hoc habet de consuetudine. ut in p̄e. decre. cum ve
nissent. ubi dñs gof. no. q̄. c. istud ꝛ illud. lxxij. di. c. ij. loquū
tur in ecclesijs specialiter archidiacono subiectis. ꝛ dictum in
no. habes. ex̄ ut ec. be. c. i. in glo. quia hic etiā sentētia lau. vt
cōfirmari ex mente suprscriptionis istius. c. qd̄ elicit ex li. ubi
y si. de officijs tractat. ꝛ dicit hoc pertinere rōne officij ad ar
chi. ꝛ hoc demonstrat littera q̄totius proficiscat ꝛc. intelligo
iure suo. alis nō videt habere locū lr̄a p̄missa ubi nō esset ep̄s
p̄sens. ꝛ hunc intellectū clare innuit io. vin. ꝛ tan. in pre. de
cre. bone. in verbo d̄ iure cōi. ꝛ no. q̄ custodia vacantiū ecde
siarum libertas appellat. ut le. ꝛ no. per inno. ꝛ host. extra de
instit. cum venissent.

Hatho. s. papa. h. siculus. s. fuit. sophie. tale est qua
le est illud sancti saluatoris. sophia enim hic nō de
signat aliquē virginē sed sapientiā que deus est. h.
diualem. i. spūalem. h. reuelata. i. penitus eliminata. p̄o. i. in
ad recolenda. s. beneficia rōne ecclesie collata a principe sicut
ꝛ adhuc hodie papa in sua cōsecratione romanis dat pecu
niam. nec erat hoc simoniacū fm la. ordinatione. h vult dicer
q̄ electus in papā tp̄e electōnis facte ꝛ repītate principi. tunc
iuxta morē dabat quandā summā pecunie imperatori que q
dem quātitas pecunie ab imperatore fuit relaxata. ꝛ no. q̄ h
p̄positio p̄o qñqꝫ notat appreciatōnē seu cōmutationē. ꝛ fm
hoc numqꝫ concedendū est q̄ tp̄ale det p̄o spūali uel econ
so. qñqꝫ no. cām efficientē qñqꝫ finalē. qñ ergo aliquis reci
pit aliqd̄ sacramentū cōferenti dat aliqd tp̄ale. ꝛ dicit iste de
dit denariū p̄o sacrāmēto uel aliud si hec p̄positio p̄o notat
appreciatōnē falsa est. si aūt no. cām finalē ut sit sensus iste de
dit denariū p̄o sacrāmēto. i. p̄o veneratōe sacrāmēti siue p̄
pter venerandū sacramentū licite p̄ot fieri hoc ꝛ p̄cedi simlit
si notet cām efficientē ut sit sensus. iste dedit p̄o sacrāmēto: h
est p̄o deuotione quā habuit ad sacramentū licite p̄ot fieri h
ꝛ cōcedi. quia deuotio quā habet quis ad sacramentū licite
p̄ot eū mouere ad dandū aliqd in receptione sacrāmēti. ꝛ ad
de qd̄ dicā. i. q. i. iudices. in addi. nō intelligas. ꝛ. c. ordiatio
nes. in addi. dicūt quidā ꝛc. i. q. ij. placuit. dic q̄ ista p̄positō
p̄o: non ponit hic cātiue sed cōsecutiue. sic. lxxiij. di. c. ulti.
cū similibus. nā qd̄ hic dabat erat quasi recognitio beneficio
rum a p̄ncipibus ro. ec. collatorū. ar. xij. q. ij. caritatē. ff. d̄ pe.
here. l. sed ꝛ si. §. cōsulunt. que hodie regalia dicunt. vñ equū
erat ut aliqua imperatori reciprocatio fieret būficiorū. qd̄ qui
dem nullo alio tp̄e melius fieret qꝫ cū electio pontificis cōfir
mari debebat. sed postea fm gof. cepit exigi tanqꝫ debitū qd̄
primo offerebat gratuito. vnde videbat donari p̄o ordiatōe
qd̄ p̄ius dabat de mera volūtate. ꝛ ideo bene placuit pape.
ꝛ tunc tp̄is imperatori ut huiusmodi nō fieret amodo. de
cretū electionis pape. generale. i. oīum uel saltē duarū partiū
ex̄ de elec. licet. prosperari. i. pspere fieri. itē v. synodocha. i. in
synodo facta. ¶ in e. glo. ibi. nō erat. adde. ad hoc facit qd̄
no. io. b. ꝛ host. extra de simo. suam. ꝛ. j. c. quia. ¶ in e. glo.
ibi. potuit. adde. ad hoc quod legitur ꝛ notatur. extra de reli
gi. domi. constitutus.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

LXIII

Adrianus carolus v. constituit de auctoritate pape ar. ij. q. v. mandastis. la. xvij. di. §. huic. vnde melꝰ dixisset ecõuerso. s. adrianus constituit cũ carolo h adrianus v. carolo dicit la. qꝫ hic nõ poterat papa dare sine cardinaliũ consensu cũ cardinaliũ sit eligere. ꝛ exponit eligendi. i. electionẽ confirmandi. ꝛ h dicit patere ex littera sequẽti. ibi. ab eo inuestituraꝫ cc. ꝛ. j. c. proxi. sed h. exponit eligẽdi vl electionẽ confirmandi. insuper v. inuestiaꝫ. dic qꝫ per istorum imperatorũ electionẽ ꝛ confirmationẽ non ꝫhebaꝫ aliqꝺ vinculũ inter ecclesiã ꝛ electũ. sed per consecrationẽ mñ que ꝑ spirituales personas fiebat. ꝛ dicimus qꝫ ex inuestitura regũ uel electione nihil habebãt instituti ab eis aliqꝺ ius spũale. puta qꝫ possent cõferre ecclesias uel canonicatus ordinare clericos ꝛ hmõi. ptãtez aũt horũ recipiebãt a cõfirmatore uel ꝓsecratore uel quocũqꝫ alio ministro spũali ꝛ ecclesiastico. per inuestituraꝫ aũt laicorũ poterat recipere vasallagia ꝛ alia tꝑalia. ꝛ sic no. inno. ꝛ ho. ꝛ b. cõpo. eꝛ de elec. qꝫ sic. de hoc etiã no. inno. eꝛ de iurepa. postulasti. in glo. i. in fi. ꝛ põt esse rõ eius qꝫ primo dicit: qꝫ cũ per cõsensum eligentiũ ꝛ electi spũale vinculũ inter electũ ꝛ eligentẽ siue ecclesiã ꝫhatur. eꝛ de elec. cũ inter canonicos. laici ad hoc matrimoniũ nõ sũt habiles. ꝛ ad de qꝺ dixi. §. c. in sum. alij dicunt qꝫ hic. ꝛ j. c. proxi. hoc fecerunt apostolici ex plenitudine ptãtis sicut decimas aliquibꝰ regibus cõcesserũt qꝫ alius cõcedere nõ posset. alij dicũt qꝫ reges faciebant vice pape ꝛ non sua. ad hoc qꝺ not. xvi. q. vij. in sum. in fi. ꝛ quicunqꝫ v. s. subditus. hu. publicati. si. xi. q. i. nullus episcopus. ubi de hoc. ꝛ ibi dicam.

In synodo seruus. hic videas qꝺ no. i. q. vij. quotiens. in glo. ar. §. cc. atqꝫ v. ac per hoc v. inuestituram hoc fit post confirmationẽ. eꝛ de ap. cõstituꝭ. sed forte h accipiũ pro cõfirmatione ut ps. j. c. ti. v. qꝫ si. vnde .i. a metropolitano uel suffraganeis suis. ꝓcessit. quia ipse imperator quibusdã archiepis quorundã eporum inuestituraꝫ cõcesserat. la. ꝛ ut v. quantũ v. ꝛ ut ipse v. qꝫ si v. si quis. ij. ps. vltimis. h vocat ultimũ suppliciũ perpetuã depositionẽ ab officio uel dignitate ecclesiastica uel seculari. uel dic qꝫ recitat ꝛ iudicat qꝺ iudex secularis facere debeat sic. v. q. vi. delatori. fm hu. ¶ in glo. ar. qꝫ ibi. inter dilectos. adde. ibi distinguit utrũ esset ibi donatiuũ uel cõfirmatiuũ. nã non põt donare si iam donatuz erat. ut in hac decre in fi. insti. de dona. circa fi. nec idẽ dare ꝛ cõfirmare simul ꝛ semel nisi ostendat concessio principalis ꝑ. ff. de iur. om. iu. l. ꝛ quia. vnde in talibus si nõ ostendat ꝑma scriptura. s. donationis nõ valet secũda. s. confirmationis. eꝛ de ver. si. abbate. si aũt ꝓfirmatio iusta est multuz operat siue valet. nã sicut quicquid ꝑ seruũ acquirit: dño acquirit si iuste quesitũ est. ita quicquid cõfirmat intelligit fieri illius si iuste confirmatũ est. ff. de acqui. pos. l. seruus. ꝛ no. qꝫ quidã dicũt qꝫ cõfirmatio donatio est. ff. de pac. l. ꝙuentionum. ꝛ qz qñqꝫ tenet cõfirmatio licet non teneat donatio uel cõcessio. ff. de adop. l. adoptio. ꝛ videt qꝫ faciat optime. quia maritus cõfitetur se accepisse dotẽ ꝛ nõ accipit: ad h facit tot titulus. C. de fal cã. adiec. ff. de dote ple. per totũ. quidã sic distinguũt utrũ confirmet scienter aliqd in genere an ignorant ad hoc. ff. de pac. l. ij. eꝛ de confir. c. i. ꝛ ij. pe. ꝛ ulti. alij distinguunt utrũ erat verisimile de nouo concessurus nec ne sup h scripsit io. de deo in cauillationibus. rñ. de priuilegijs cc. qꝫ i hoc sic erat tenendũ qꝫ originale in donatione est ostendendꝺ ad hoc ut cõfirmatio ualeat. nisi per lras ꝓfirmationis possit colligi qꝫ cõfirmator videret donationẽ. ad hoc inducit istud c. in synodo. alꝭ nõ ualet ꝓfirmatio. quia si nõ valet principale nec accessoriũ. ff. de testi. l. iure. ꝛ in ista decre. iter. ꝛ extra ꝺ no. ope. nun. cũ ex inuncto. ꝛ de hac materia satis no. in spe. ꝺ exhibitione instrorũ. §. nũc aũt videndũ. ꝛ adde qꝺ dicã. vij. q. i. pnitium. ¶ in c. glo. ibi. ꝛ quia. adde. dic qꝫ ubi eodẽ iure spectat ad aliquẽ electio ꝛ cõfirmatio. puta quia alicui est concessum qꝫ eligat ꝛ qꝫ cõfirmet. eoipso qꝫ eligit cõfirmare videt ut in hoc. c. in synodo. cũ si. secus ubi diuerso iure cõpetit electio. s. ex cõpromisso ꝛ cõfirmatio aucte ordinaria. ut in pre. decre. cũ inter. cũ si. ubi inno. ꝛ ho. ꝛ b. cõpo. no. ꝛ ibi no. de hac materia ꝑ b. ¶ in c. glo. ibi. heredes. adde. ar. ff. si serui. ven. l. sicuti. §. distant. ¶ in glo. hoc. speciale ibi. imperiũ. ad de. ꝛ ita per hoc solui qõ dicentiũ. quid ad papã de electõne philippi ꝛ ottonis. nã ille videt verus imperator quẽ ipse papa cõfirmat. eꝛ de elec. venerabilẽ. fm la. ¶ in glo. q. d. in si. adde. ubi de hoc. ¶ in glo. videt ergo ibi. libertatis. adde. hoc uerũ est quo ad ea que tẽporalia sunt. viij. di. quo iure. secus quo ad spiritualia. ut eꝛ de deci. tua. ꝛ. c. dudũ. ꝛ no. eꝛ ꝺ ꝓscrip. veniẽs. saluo iure patronatus qꝫ possũt remittere siue dare. eꝛ de iurepa. illud. qꝫ dic ut dicã. xvi. q. vij. pie mentis. in addi. quã põt cc. ꝛ libertatẽ dare possunt i tẽporalibus ꝑ indulgentias uel priuilegia. ut in decre. hic alleg. auditis. per cõstitutiones aũt siue statuta sua hoc nõ possunt: nisi a ro. ec. fuerint approbata. eꝛ de consti. ecclesia sancte marie. xcvi. di. bene quidem. excepto imperatore cuius leges in fauorẽ tam ecclesie inducte generaliꝫ approbant. x. di. per totũ. eꝛ de no. ope. nun. c. i. tũ fm inno. in pre. decre. auditis. non dicit qꝫ libertas data a regibus valeret. sed potius data a papa de libertate data a principibus faciens mentionẽ. sed nihilominꝰ verũ remanet qꝺ ꝑmisi fm ho. qui ita no. in pre. decre. auditꝫ ¶ in glo. cũ hec ibi. cessauerũt. adde. videas de hoc. lxi. di. neophitus. ꝛ §. precedenti.

Episcopus ciuitatis epus. iste epus suberat pape nullo medio uel metropolitanus erat qꝫ daꝫ intelligi. xciij. di. miratus. nã ꝛ palliũ habebat. lxxiij. di. honoratus. ꝛ tũ dicendũ qꝫ nullo medio suberat pape. uel forte tunc cuiuslibet metropolitani ꝓfirmatio spectabat ad papã. ꝺ e. quanto. h. at pro uel. ut. j. sequiꝫ. responsali. i. legato. h. inordinate non quo ad collationẽ ordinis. uel quia factũ sine scientia pape uel eius legati. h. ad hoc eꝛ de cõsue. cũ venerabil eꝛ. li. vi. de elec. si abbatẽ. ꝛ no. eꝛ de renun. c. ulti. ꝛ eꝛ de off. le. qꝺ translationẽ. in glo. quedã enim cc. in fi. dominis. i. imperatoribus. sic. §. e. nobis. h. interpositione. i. pena in hunc modũ sub pena excõicatõis ꝓcipio tibi ut nõ canes missam uel. i. interponendo excõicationẽ cõditionaliter in hunc modum excõico te si cantaueris missam. ꝛ tali mõ credo illũ fuisse excõicatum sub conditione: ꝛ est idẽ sensus siue hec forma excõicationis seruet siue illa fm h. sed fm opinionẽ gof. ꝓpositio verior est. sed dictũ fm h. est verius fm iob. ut patz in glo. pre. ex hoc cc. preceptioni ex humilitate loquit. sic. §. e principali. h. mala ut adulteria uel fornicationes. h. possum dicunt quidã ꝛ forte nõ male qꝫ si electo in epm probatũ fuerit crimen in modũ exceptionis de quo egit. ul ꝑsumit egisse penitentiã: nõ semper cassabit electio. sed aliã penã imponet ei superior. puta si modicũ est crimen. nec tamẽ est inde scandalum ortũ. ut in hoc. c. ꝛ eꝛ de elec. qꝫ sicut fm inno. qui ita no. eꝛ e. ti. dudũ. ij. distinctionẽ. i. penã depositionis: nõ solũ de cõtumacia sed de criminibus de quibus videt confiteri ꝑ contumaciã. xciij. q. iij. de illicita. ꝛ iij. q. ix. decernimus. hu. ¶ in glo. i. ibi. excusat. adde etiã in atrocioribus quo ad qd ut no. lxxxvi. di. amputatis. ¶ in e. gl. ibi. excusat. adde. dic clarius aut iussus iudicis est expresse ꝺ dispositionẽ legis. ꝛ tunc obseruari nõ debet. ut in. ij. parte huius broccardi. aut fm dispositionẽ legis: uel de hoc est dubiũ. ꝛ tunc bene excusat ut in prima parte. ꝛ hec uera sunt si pareat iudici ut iudici iubenti. secus si iubenti iudici ut priuato. ut. ff. de regu. iur. l. non videt data. §. qui iussu. ubi de hoc uideas. no. tñ qꝫ iussus iudicis a quo appellaꝫ non excusat. ff. de mino. ꝑ. §. p mittit. ad idẽ. de offi. dele. cũ cã. ꝑterea iussus iudicis cuiuscunqꝫ nõ legitime interpositus nõ excusat. C. vnde vi. meminerit. C. si ꝑ vim uel alio mo. l. ulti. ff. de ꝺ. ta. l. nõ putauit. §. non queuis. cũ si. ꝛ no. ff. de acq. pos. iuste. ꝛ adde qꝺ dicã. i q. iij. ea que. de hac materia no. vij. q. i. cũ qui. ¶ in glo. ex h

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ibi.de sagit c.i.adde.ubi de hoc.t extra de simo.sicut tuis. ¶ in c.glo.ibi.relatū.in fi.adde.ubi de hoc.¶ in c.glo.ibi ab homine.adde.quia tunc est ligatus ut hic.t ex de ap.pre terea.t de eo qui fur.or.rece.c.i.fm la.qui h sequit hāc sniaz h.t q de snia canonis dicat cōfirmat.ff.de iure fis.l.eius qui ubi dicat q cōditio eius qui delatorē corrūpit ut pro cōuicto habeat.non tñ statim cā eius pert uel accusatio.sed oportet de crimine pronunciari.qñ ergo fm hoc erit canon late snie. respondeo tūc cū ex eodē canone hoc colligit.ut.xvij.q.iiij. si quis suadente.ul vbi ecclesia interpretat.ut.xxiiij.q.i.c.i.ij t.iij.ergo cū papa uel quilibet prelatus alius prohibet sub i terminatione anathematis.distingue:an tanq̄ homo intē dit prohibere an tanq̄ constitutionē faciendo.fm la.qui etiā idem no.x.q.i.scōrum.t idē scribit.extra de sagit.c.i.sed sen tentiā io.tenet tan.t phi.extra de iurepa.relatū.t idem videt sentire inno.extra de eo qui fur.or.rece.c.i.¶ in c.glo.ibi.p totū.adde.in hac altercatione dicebat gof.sic esse distinguen dum utrū aliquid mandet sub pena fieri an sub intermiatiōe in primo casu ipso facto incurrit pena.t sic loquit hic.t.xxv. q.ij.quicunq̄.in secundo casu tūc nō incurrit.ut dicit g.t sic intelligit.extra de iurepa.relatū.t de imu.ec.nō eo minus.t sic no.ipse extra de ma.p̄c.cōtra interdi.ec.c.ex litteris.t de magistris quanto.pro primo dicto est.extra de ap.preterea. ij.t est expressum.extra de loca.c.i.ubi fuit facta ,phibitio sb excōicatione.t tñ tenent omnes q est canon late sententie.uel dic melius etiā fm ipsum gof.q si intentio est ipsius excōmu nicantis statim ligare cōtra facientes statim ligant.ar.ff.de ac qui.pos.l.qui absenti.etiā si dixerit sub interminatione.ut ex de eo qui fur.or.rece.c.i.sed ubi ius prohibet sub pena.secus est.xxx.di.per totū.ut dicit hic h.t ita no.h ipse gof.extra de simo.sicut tuis.pro primo dicto facit.q videt q sit casus huj canonis.sed dicas q si ita ferat sententia sicut hic.s.sub inter positione tc.tunc est canon late sententie ut hic.quia pena int posita videt ut patet.x.q.iij.in.c.illud.idem si dicat sub pena ut le.t no.in pre.c.extra de loca.c.i.sed si dicatur sub intermi natione.ut in pre.decre.relatū.t in pre.c.sicut.uel dicatur sb anathematis districtione.ut in pre.c.nō eo minus.uel etiam dicat sub anathemate.ut extra de sagit.c.i.t tunc non credo q sit canon late sententie nisi iungat q si quis cōtrafecerit:sci at se excōicatum.ut in pre.decre.non eo.ubi ho.hunc ultimū approbat intellectū.tenent tan.t b.q ubi dicat sub intermina tione non est canon late sententie sed ferende.t hoc ptz in eo qd le.t no.extra de testa.cū esses.¶ in c.glo.ibi.extat cōdi tio.adde.hanc sniam h etiā sequit lau.dicens q iste excōicat ab eo qui non est t qui nō loquit.ff.ad.l.acqui.huic scriptuz §.si seruus.ac.alij dicunt q sententia excōicationis simplicit lata nō tenet ultra tēpus proferentis.ff.de pe.l.ulti.t ar.ad h ff.de dona.inter vi.t vxo.cū hic status.§.si sponsus.t h tenet b.extra de sen.ex.a nobis.i.in glo.sed p̄ tc.in fi.t ac.idē no. ff.de postul.puto.dicas q ubi iudex sine cause cognitōne pe nam infert sine p̄finitione tēporis.illud tm durare intelligitur tēpore sue administratois.secus ubi cū cause cognitōne.t sic intelligit inno.extra de offi.le.qd translationē.t gof.c.ti.no uit.t idem sentiebat do.hu.ut dixi.l.di.c.i.¶ in c.gl.ibi.ex cōicatur a mortuo.adde.ar.p̄.xxvij.q.i.c.ij.in prin.ibi dicā. ibi videas.¶ in glo.no.epm ibi.prelatus.adde.hic videas qd no.extra de de.ma.c.i.¶ in gl.ar.q in fi.adde.circa istā materiā ita dicas:q si rei alicuius initiū est viciosū ex eo qd non interuenit cōsensus corū qui cōsentire debebāt.corū ac cedente consensu postea cōfirmat ut hic.t extra de his que fi unt a pre.cū vos.si aūt initiū solus dissensus nō redderet vi ciosum sed etiā alia.tunc consensus subsequens viciū remo uere nō pōt.ut extra de elec.auditis.sed si ideo sit viciosū.qz contra ius est factū:tūc nullo tractu tēporis pōt cōualescere. ff.de re.iur.qd ab initio.exceptis casibus in quibus p̄rium a iure exprimū fm da.t phi.qui ita no.in pre.c.cū vos.qua liter quis videa⁹ habere ratū.no.pro t cōtra.ff.rem ra.ba.l. paulus.in glo.ulti.de hoc etiā no.xcij.di.c.pe.i glo.ar.q tc. t hic videas qd de hac materia no.lxxiij.di.c.i.t.j.c.di.ob euntibus.t qd dicā.xij.q.ij.si qua.¶ in glo.per auditū.ad de.ad hoc facit qd.ō.c.dicit audiens.t tale illud cognouim⁹ qd habet.xviij.q.ij.luminoso.in prin.t.c. cognouimus.ar. ad hoc.xxij.q.v.hoc videtur.fm io.de san.

Cum longe.electio satis videt q epi primo congre gabant t cōgregati tā diu ibi exspectabāt quoulq̄ electio a rege referebat ad eos.h.nascat.i.contingat. aut nostro.s.epali.i.nobis epis in cōcilio cōgregatis.h.rela tione ad regē.h.consultū.i.consultationē nr̄am.sustinet.i.pa titur.uel.i.expectat.h.pontifici.i.archiepo.metropolitani.cui metropolitano per talē consecrationē uel cōfirmationē nō fit p̄iudiciū quo ad debitā iustitiā t reuerentiā.ut extra de elec. quia diligentia.in fi.¶ in glo.cōnumerat.in fi.adde.cuz tñ omnis tutela sit onus:t ita ius nō respicat talē cōnumeratio nem.uel locutus est sicut loquunt peregrini uel non est pars eius fm la.¶ in glo.i.iure.adde.t sic no.q cōsentit aliquis saluo iure suo.¶ in glo.i.di.in fi.adde sub.imo potius con cordat cum h dicatur infra triū mēsiū tc.i.duobus mēsibus impletis qd idem est fm io.¶ Electōnes.respicit ad.c.pro xi.q.d.in hispania.ita electio epoz̄ fiebat per reges.electio nes quoq̄ tc.uel respicit ad illa duo.c.s.e.adrianus.in sy nodo.q.d.ita carolo t ottoni concessum fuerat facere uel cō firmare electiones aplicorum uel aliorum epoz̄.electiones quoq̄ tc.Imperatoribus cōstantinopolitanis anteq̄ impe rium esset translatū ad theutonicos uel per exempla vult ostē dere q ostendat auctōe.s.epoz̄um electiones olim factas a p̄n cipibus.h.auctoritatibus.s.tribus.s.c.di.agatho.cū duob⁹ c.se.sed qd.ij.pars.nunc soluit.electioni iā facte.desiderū v.

Leri tc.

Ota clericorū.nō tamē q qui usurpat sibi tc.ut le. t no.j.xxv.q.ij.sic decet. ordinationibus.i.electio nibus.la.sacerdotū i.epoz̄um.constituant.i.teneā tur per pacem v.teneat v.conuentus.conuentū vo eat collegiū laicorū sine certo t determinato officio ut est so cietas aliqua.h.¶ in glo.nomine plebis ibi. corpus.adde. de hoc le.t no.extra de excē.p̄cla.dilecta.t per inno.extra de offi.or.cum ab ecclesiarū.¶ Principibus.hic incipit.iij pars in qua reddit rōnem quare vocabant principes ad de ctiones.¶ Imperatoribus constanter.s.c.agatho.epoz̄um s.e.cum longe.vsus.i.cōsuetudo.s.e.adrianus.t ut ipsi v.t in omnibus v.valentinianus.s.e.valentinianus.

Quia.¶ in.i.glo.in fi.adde.ij.¶ in glo.per h vi detur ibi muneribus.adde.quia hoc assertiue po nunt io.b.t ho.extra de simo.suā.t facit ad h q cō suetudo facit non esse delictū qd als esset delictū.xxxij.q.iiij obijciunt.ad idē habes ar.op.extra de tem.or.c.ij.ibi vide as.de hoc etiā no.in pre.c.obijciunt.t ibi dicā.¶ in ea.glo. ibi.sicut.adde.iij.ubi de hoc.t.c.iacobus.¶ Verū.hic in cipit.iiij.pars di.in qua dicat quare principes postea fuerunt prohibiti.s.quia impedimentū prestabant.t quia ipsi renun ciauerūt fm io.de deo.t respicit.c.precedens.modū.i.mensu ram.distribuentiū.i.eligentiū.b.p.frequenter.v.nō inferet.s c.c.i.t.ij.suffragio solo.p.innoderet.s.c.si per.t.c.omnis.x vi.q.vij.si quis.c.qm.bu.diuina.in.iij.li.reguz.ezechias rex iuda.statuas imagines.lucos.i.nemora uel aliqua alia loca in quibus colebant idola t sacrificabant.p.cōfregit ob cultū superstitionis quē ei populus exhibebat.cōfregit in puluerē.t vocauit nomen neostē qd interpretat os eorum.q.d.dicebat deus sed non erat.fm h.t ioh.moyses.legit in libro numero rum q cū murmurasset pplus:misit dns ingentes serpentes qui eos vulnerabāt t occidebant.orante aūt moyse ad dñm iussit dns fieri serpentē eneū t poni in ligno quē postli aspi cerent t sanarent.hūc serpentē sicut in lib⁹ regū legit.ezechias

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

cex iuda confregit. ioſ. quia iſtud. quia pōt referri ad ſuperio
ra. q. d. fecit. videlicet. i. ideo. quia deus tē. ꝛ ideo quia iuſſu
dñi tē. ut hic dicit glo. ipſe ꝓpius tē. vel potius ipſū. quia re-
ſpicit ad ſequētia ꝛ nō ad p̄cedentia ſicut diſtinctio fiat ibi. ſ.
moyſes. deinde ſubdit. videlicet ꝛ ipſe populus ceperat cole-
re eum. credens aliquid eſſe mumimis in eo. ideo quia deus
illum tē. h. ac. per hoc loquit gratian'. p. magna. ergo ſicut
ezechias deſtruxit qō iuſſu dñi factū erat. quia in detrimentū
vergebat. ſic eccleſia potuit euacuare qō imperatoribus a pa
pa cōceſſum erat: exquo in detrimentū cepit vergere ꝛ eſt q̄ſi
antipoſora. i. rñ. tacite qōnis. ſ. an eccleſia poſſit mutare ꝓpus
ſtatuta ꝛ per exemplū oſtendit q̄ ſic. quaſi ita ſtatuta ꝺ̄ria ꝓ-
dierunt ꝛ euacuauerūt ꝓius ſtatuta ſicut olim factū eſt in ve-
teri teſtō. fm h. incōſultis. ad hoc ſequit proximū. c. h. ꝛ tanō
ij. pars. renūciauerūt. ad hoc. ſ. e. ego cū ſuis ſimilibus. ¶ in
glo. hic. ezechias ibi. dic qō. adde. idē dicit hic la. h. ¶ in e.
glo. ibi. tēporalis. adde. uel dic q̄ hec eſt rō diuerſitatis. eze-
chias qui ſucceſſerat in poteſtate ꝛ in locū moyſi iuſta ex cā.
potuit ſui p̄deceſſoris factū mutare fm h. ut. xxxv. q. ix. q̄ qs
ꝛ xxv. q. ij. deceſſorū. ſed ſine iuſta cā nō debuit irritare ut ibi
ꝛ. c. ſi ea. ꝛ. c. q̄ vero. ꝛ. q. i. iuſtitie. xij. di. ridiculū. nā nimis ē
aſperū tē. xxv. q. ij. inſtitutionis. ꝛ ar. ad hoc. xxxv. q. ix. ſen-
tentiā. in fi. vi. q. iiij. q̄ bene. ſed predictus eps vniuerſe eccle-
ſie ſtatutū: nec debuit nec potuit irritare fm h. qui tenet finali
ter qō hic dicit glo. ¶ in ea. glo. ibi. perpetua. adde ſub. ꝛ iō
q̄ propter eā ſtatutū eſt perpetuū debet eſſe. ar. xxxi. di. tener
ꝛ. c. ſi laicus. hug.

Cum adrianus dei. ſ. ſancte marie maioris. hu. p̄ſe
pe ſic vocat quaſi ꝓprio nomine. h. lau. trahet. h
dicit. quia portat papa manibus ne offendat ad la
pidem. la. audientes v. meruerūt. i. nō obtinuerūt. ar. viij. di.
conſuetudo. la. qui accepta v. cōmiſſum. i. factū. ¶ in glo. ar.
eos ibi. cū olim. i. in fi. adde. ut extra de offi. del. cū olim. i fi.
a ꝺ̄rio ſenſu. ¶ in e. gl. ibi. ſi aliqñ. adde. ad hoc facit qō le. ꝛ
no. extra de preben. dilecto. in glo. ad hoc videbat. ſed pōt di
ci q̄ ibi eps ignorabat illū minus canonice fuiſſe receptuꝫ. ꝛ
ideo non nocet. ar. ff. de interro. act. de etate. §. ul. ꝛ ſi expreſſe
conſenſiſſet. quia nō cōſentit errans. ff. de iur. om. iudi. l. ij. in
prin. imo ſi nō erraſſet ille eps non valuiſſet cōſenſus ꝺ̄ teno
rem concilij habitus. ex̄ de preben. tue. fm ho. ¶ in e. gl. ibi.
cum ſuper. adde. in parte deciſa. ¶ Item pactum.

Ho. concedo. i. nō inquieto. nō moleſto habere p-
mitto nō reſiſto qui pacifice ꝛ quiete habeas ꝛ poſ-
ſideas. nā antea eccleſia romana habuerat ꝛ tenue-
rat iſta ſicut patet ex lr̄a. ſed forte nō omia. h. ſic etiā fecit do-
minus rudolphus rex almanie qui donauit eccleſie romane
ciuitatē bonoñ. cum ſuo diſtrictu ꝛ totā romandiolā. nā non
donauit fm veritatē. quia iam ab antiquo facta erat donatio
a pipino patre caroli magni ꝛ alijs imperatoribus. qō dic ut
no. in ſpe. rubrica. de reſcrip. p̄ntatione. §. rōne cauſe. v. itē q̄
obtentū eſt tē. vicario. ſic. i. q. vij. quotiens. uſq;. no. ꝺ uſq;. ꝛ
videas qō dicā. xiij. q. i. c. i. in glo. ſed quid tē. imperpetuuꝫ.
patet q̄ hoc nō fuit p̄ſonale ſicut ſuperiora. nec papa huic re-
nunciauit ſicut ſupioribus principes renunciauerūt. nec poſ-
ſet iteratio reuocare fm h. nunc de hac dictione habet. xxviij.
q. i. iam nūc. ꝛ no. q̄ hec dictio nūc importat ut quid ſine di-
latione fiat. C. de inoffi. te. ſancimus. de dictione tūc habes. ff
de cōdi. ꝛ de. l. iiij. ꝛ. l. ſi quis. §. ſi ita. de con. di. iiij. tūc valere
ibi videas. romana. xxiij. q. viij. igit. ubi de hoc. item. ij. pars
nulluſq; v. ſed liceat v. ꝛ cū v. omnes. ſ. cardinales ꝛ clerici re
ligioſi ꝛ forte maiores laici inuitabant. ſed nūc ſoli cardina-
les eligunt. h. extra de elec. lꝫ. ꝛ dū v. auguſtis. ſic. ō. c. reatina
¶ in glo. i. villulis ibi. imenſitas. adde. alibi tñ dicit impera
tor q̄ enim nimis eſt: inequale eſt. nō multū placet nobis. in
aut. de imen. do. in prin. ſed dicas q̄ dñs papa uel impator
pōt donare in quantacūq; quātitate voluerit ꝛ valet ſine ſcri
ptura ꝛ inſinuatione. C. de dona. ſancimus. uel magiſtermili
tum militibus uel priuatus priuato in reparatione domus. i
aut. ut non fiāt pigno. §. illud quoq;. coll'. v. ꝛ ecōuerſo q̄ fiūt
a priuatis in principē: ſimiliter valent cuiuſcūq; fuerint quan
titatis. C. de dona. aut. ꝛ a priuatis. item cū donat pijs locis
in quibus optima mēſura eſt rerū donatarū imenſitas. i aut.
de non alie. aut pmu. re. eccle. §. ſi minus. coll'. ij. fm goff. ſed
male notauit ſic indiſtincte. quia illa loquit in donatōe quaꝫ
facit eccleſie imperator. ſecus in donatōe quā faceret alius pri
uatus eccleſie. nā illa pōt fieri fm veterē legē uſq; ad quingē
tos ſolidos. C. de ſacroſan. ec. illud. uel hodie uſq; ad octin-
gentos ſol'. ea rōne ut ſicut olim poterat quis donare priuato
uſq; ad ducentos ꝛ eccleſie uſq; ad quingentos. ꝛ ſic trecen-
tos eccleſie plus licebat q̄ laico donare. hodie cōe ius ſit ut
uſq; ad quingentos laico poſſit donari. ut. C. de dona. l. pe.
ſic ultra qngentos licebit trecentos eccleſie donare: ꝛ ita octi-
gentos. ut no. in. l. pe. illud. fm io. de anco. qui ita no. in ſū.
ſua. de dona. §. dñs papa tē. ¶ in e. glo. ibi. autē. ſed hodie
adde. ſic etiā lau. ponit iſtā concor. ſed falſa eſt ut videt. quia
ibi non ponit autē. que hoc dicat. ſed debet dicere in auten.
de non alie. aut pmu. re. ec. §. ſi minus. coll'. ij. ut etiā ꝓx. dixi
¶ in e. gl. ibi. alienare. adde. ad hoc facit optime qō le. ꝛ no
ta. xvi. q. iij. placuit. i. fm io. ¶ in e. glo. i fi. adde. de hac ma-
teria no. in aut. quō opor. epi. ¶ in glo. hic habet ibi. auget.
adde. dic q̄ verū eſt q̄ auget. ſed non imoderate. quia h̄ ad-
iectio pluriſue ad modicā ſummā refert. ff. de ver. ſi. pluriſue.
fm vin. qui ita no. extra de reſcrip. ſedes. ¶ in e. glo. ibi. diſ-
iungat. adde. ꝛ tamē hec dictio ſeu ponit diſiūctiue. lxxv. di.
c. ulti. in fi. ¶ in e. glo. in fi. adde. qualit accipiat ꝛ vel ut aut
q̄ ve colligit. C. de ver. ſi. cū quidā. ff. e. ti. ſepe. ꝛ. l. cōiunctōe.
ff. de au. ꝛ ar. le. l. quintus mutius. ꝛ adde qō le. ꝛ no. ex̄ de
reſcrip. inter ceteras. ¶ in gl. olim enī. in fi. idem ſentūt h̄ h.
ꝛ la. quoꝝ fuit hec glo. ¶ in glo. quid ſit. in fi. adde. de hoc
no. ō. lxi. di. nullus inuitis. ꝛ ibi dixi. ꝛ adde qō dicā. ꝺ. c. ſa-
crorum. ¶ in glo. imperium ibi. francorum. adde. no. bu. q̄
tunc franciam tenebat romanus imperator.

Inter nos. ¶ Conſtitutio. ſub. hec eſt. hu.

In nullis. itē v. in electione. ad hoc in lombardia.
de pontificabus. c. volumus. q̄ ſi quis v.

Sibi dño. ꝛ nūq̄ v. neq; ipſum v. mea. qō intelligo
cū pōt prohibere ꝛ nō facit. h. ad hoc. xxij. q. v. de
forma. ubi de hoc. xxiij. q. viij. p̄terea. ubi de hoc. e
q. iij. c. ſi. ex̄ de ſen. ex. quante. ij. q. vij. negligere. ubi de hoc.
ꝛ ex̄ de teſti. cōſtitutis. i. ꝛ in romana v. ꝛ quicqd v. cuicūq; v.
¶ in. i. glo. ibi. ego eps. adde. melius. e. ti. ea te. §. cū igit. in
prin. ꝛ de p̄ſcrip. cū non liceat. §. ideoq; in prin. ¶ in gl. no.
q̄ ibi. ſindicus. adde. dicit bonaguida aretinus ro. curie lon
giſſimo tpe aduocatus q̄ ſindicus ſine ſpeciali mandato ad
iurandū non pōt iurare: ſic nec procurator priuate p̄ſone. ꝛ h̄
ideo. quia non habet generalē adminiſtrationē. ſed ſi ſindic⁹
eſt datus ad omnes caſus monaſterij: tunc iurat. ꝛ ſic in hoc
caſu loquunt iura de hac materia loquētia. itē q̄ procurator
qui habet ſpeciale mandatū ad iurandū poſſit ꝛ debeat iura
re. probat ſic. ſi alicui eſt iniunctū ſpecialiter pōt referre ad iu
ramentū deciſorū. ff. de iureiur. pupillus. §. ꝓcurator. ſic iſta
tenet ꝛ ſeruat curia fm eū. de hac materia no. inno. ex̄ ꝺ iura.
calū. c. ulti. alij vero aliter dicūt. ꝛ adde qō dicā. v. q. iij. c. ult.
item no. q̄ procurator abſq; ſpeciali mādato iuramentū de-
ferre tranſigere uel paciſci non pōt niſi ei bonorū uel cāe ad-
miſtratio libera ſit ꝓceſſa. ut ex̄ li. vi. de ꝓcur. qui ad agēdū.
¶ in e. glo. ibi. hoc ſeruabit. adde. de ſimili materia no. in
no. li. vi. de teſti. preſentium. que eſt inno. in glo. ſ. totius tē.
¶ in e. glo. ibi. obligat. adde ſub. vnde dñs ex eo agit ꝛ ex-
cipit. ff. ꝺ iureiur. l. nā poſtea. §. iuſiurandū. ſed ꝛ procurator
ex eo agit noīe ſuo. ff. de procur. nō ſolū. §. q alieno. io. de ſ.
¶ in e. glo. ibi. reuocatio. adde. iſtā ſniam tenet hic h. dicēs

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

q̄ idem est de isto sicut de illo qui mittit sagittā ut aliquē interficiat ꝛ anteqū sagitta ad eū perueniat ille penitet ꝛ est regulare q̄ post mandatū finitū ꝛ reuocatū valet q̄d agit̄ dum nescitur esse reuocatū ꝛ finitū mandatū. ar. ix. q. i. ordinationes i. q. i. si qui a simo. ff. man. si mandassem. ff. de iudi. si vendidor. ff. de offi. presi. si forte. ff. de offi. preto. l. barbarius. fm h sed la. dicat q̄ si reuocat̄ mandatū tempestiue. non obligatur reuocans ex iuramēto si prestet̄. ut in pre. l. si mādassem. si intēpestiue obligat̄. ff. de procur. l. si procurator. nisi scīret ꝓcurator mandatū reuocatū esse. ff. de iudi. venditor. ff. de sol. vero procuratori. ar. ix. q. i. ordinationes. fm la. ad q̄d le. ꝛ no. extra de rescrip. ex parte decani. in glo. sic. j. cē. ibi videas. ex̄ de sen. ex. mulieres. in glo. ulti. v̄. sed pone q̄ cē. ꝛ q̄d ibi dic̄ tenet tan. vin. gof. phi. ꝛ inno. ¶ in c. glo. ibi. mandatū. ad d̄ de hoc articulo no. inno. extra de rescrip. cū contingat. ī glo. quōcunq; ꝛ de concess. preben. quia cunctis. in glo. hoc intelligunt cē. v̄. ꝛ idem videt̄ cē. ¶ in c. glo. ibi. videt̄. adde. ꝛ verum est fm io. de fan. ¶ in ea. glo. ibi. ad procuratorē. adde ꝛ ista fuit sententia gof. quā no. in pre. decre. mādato. ubi dicit q̄ illa decre. vult id q̄d dicit̄ in multis iuribus q̄ nisi reuocatio mandati perueniat ad aduersariū. valeat q̄d agit̄ cū ꝓcuratore reuocato. ut. ff. de procur. l. procuratorē. ff. man. l. si mandassem.. C. de satisda. l. i. locū habeat cum fit reuocatio post litis conte. ceterū si ante litis conte. reuocat̄ mandatū. q̄uis hoc non perueniat ad iudicē uel aduersariū. nihilomin̄ non valet q̄d agit̄. ff. iudi. sol. si ante. fm gof. sed licet inno. tāgat ista sententiā. extra de procur. ī nostra. plus placet sibi q̄ ibi reuocatō fuit facta aduersario scīēte. q̄d ibi approbāt vin. b. ꝛ ho. dic ut plene no. b. in pre. c. mandato. de reuocatione aūt putat gof. fidem fieri aduersario per lras reuocantis sic̄ ꝛ de institutione fit fides per lras instituentis. ff. de procur. si procurator. ¶ in c. glo. ibi. mandatū. adde. idem no. inno. ex̄ de spon. super rubrica. ꝛ satis etiā no. j. xxx. q. ul. nec illud ibi videas. ꝛ hec sententia etiā hodie approbat. cx̄. li. vi. de ꝓcur. c. procurator. ubi dicit q̄ procurator nō aliter censet̄ ydoneus ad matrimoniū cōtrahendū q̄s si ad hoc mandatū habuit speciale nec ad hoc aliū potuit deputare nisi hoc ei spāliter sit cōmissum. ꝛ no. q̄ qui generaliter constituit̄ ad negocia procuratorē agere ꝛ experiri pōt exceptis his casibus q̄ mādatū exigunt speciale. ut c. ti. qui generaliter. ¶ in gl. ſ quō ibi. cū ad sedem. adde. ubi de hoc. ¶ in c. glo. ibi. obligasse. de hac materia no. extra de spon. sicut.

Sacrorum. dyocesi hic habes q̄ nomine dyoc̄. cuitas cōtinet̄ sicut appellatione familie cōtinet̄ ꝑncepſ familie. ff. de ver. sig. familie. ꝛ nomine prouincie ciuitas metropolitana. vi. q. iij. scitote. aliqñ tñ dyoc̄. strictius accipit̄. ē. c. ego. ubi de hoc. ꝛ adde q̄d dixi. lxi. di. nullus inuitis. exceptione. xi. q. iij. qui recte. exēplo. ē. co. valentinian̄.

Hec his adrianus. ut. ē. c. di. adrianus. leo papa. ē. in synodo. ¶ Cū ergo. hic incipit. v. pars in qua queritur qui clerici eligere debeant. io. de deo. quorū hic remouet incidentē qōnem. la. sed sicut. v̄. arbitriū. extra d̄ elec. c. i. ꝛ de cā pos. cū ecclesia. ꝛ no. q̄ cū illi qui ultra numerum recipiūt auctē pape sunt de cōgregatione vocē habēt in capitulo si eis assignatus est locus in capitulo ꝛ stallus ī choro. fm inno. ꝛ b. compo. q̄ dic ut plene no. extra de consti. cū ab. sed b. ibi no. cōtra. q̄d non teneas nisi de hoc esset consuetudo ut dicit̄ esse in urbe. Item no. q̄ pro crimine nō pōt canonicus repelli ab eligendo. quia suū officiū exequit̄. iij. q. vi. omnibus. ad hoc facit optime. extra. li. vi. d̄ elec. perpetuc. que est greg. decimi. sed si capitulū uellet eū facere electorem uel scrutatorē posset repelli. quia non est fide dignus. extra d̄ elec. quia propter. ij. q. vij. nō pōt. ibi dicā. ꝛ ibi vide. ꝛ ita etiā sentit vin. extra de testi. testiū. nūc aūt v̄. ¶ in glo. sic ergo ibi consuetudo. adde. si aliqui essent in quasi possessione eligendi vnacū canonicis matricis ecclesie bene ualet electio facta ꝑ ipsos. licet etiam super iure eligendi imposterū succūberent. ut extra de elec. querelā. ꝛ de iurepa. consultationib̄. ꝛ hoc ē verum. s. q̄ teneret electio facta per ipsos: nisi canonicorū protestatio ꝓcessisset. s. q̄ tunc demū valeret electio ipsorum si deberent de iure uel cōsuetudine interesse. extra d̄ elec. cumana. quo casu si nihil probant de iure uel cōsuetudine factū ipsor non valet. ut in pre. decre. cumana. nam ꝛ si in quasi pos. fuissent eligendi vnacū canonicis. tamē exquo nunc cū hmōi ꝓtestatione admissi fuerunt ꝛ ipsi protestationi cōsenserūt quo ad quasi possessionē iuri suo renūciare vident̄. nam facilime amittit̄ possessio. ff. de acqui. pos. l. nā. ꝛ si nolit. ꝛ l. si quis vi §. differentia. fm phi. qui ita no. in pre. decre. cumana. ¶ in c. glo. in fi. adde. non est dubiū in nō cathedralibus ecclesijs earū prouisionē naturaliter ꝛ regulariter ad sedē apo. pertinere sicut prouisio aliarū ecclesiarū ad eām. extra de excess. prela. sicut unire. xvi. q. vij. omnes basilice. que regula semper est obseruanda exceptis casibus qui in iure inueniunt̄ expressi. in eā tibus aūt ꝛ ecclesijs cōuentualibus reperit̄ expressum q̄ ipsis vocantibus capitulū siue cōuentus infra certū tēpus debet eligere ꝛ superior confirmare. extra de elec. nosti. ꝛ c. cū terra. ¶ Item si capitulū eligere negligat est expressus q̄ ad proximū superiorem deuoluat̄ hec potestas. extra c. ti. ne pro defectu. alis autē si eligentes delinquunt in materia uel in forma. in eā libus ad se. ap. ut ad fontem est recurrendum. ꝛ in alijs casibus dubijs ita tenet curia. q̄ dic ut extra. libro. vi. de elec. quanq̄.

Heuntibus. sanctionef. l. di. postq̄. consilio. consilium est quasi consultorū responsionū legū. quia is qui alios consulit ex diuersis respōsionibus quas faciunt. legit. i. colligit quid sibi utilius videat. uel dic ut leg. xv. di. c. i. v̄. synodus. q̄ si v̄. consensu. ubi aliquid debeo facere cum consensu alterius nisi voluntatem suā habuero nil possum. est enim cōsensus quasi similis sensus. vnde patz ex vi significationis q̄ simul mecū cōsentire debet ꝛ ego secum. alis non est consensus sed dissensus. ut pz. xxix. q. i. §. i. aliqñ tamē ponit̄ consensus pro cōsilio. ut. j. di. proxi. c. i. ꝛ ij. ꝛ cōsilium pro cōsensu. ut extra de fo. compe. c. i. extra de offi. de le. venerabili. i. rñ. hic aūt intellige. consensu. i. cōsilio ꝛ tractatu. ꝛ hoc. c. debet interpretari ꝛ legi. ꝛ fm illaz decre. extra de ar. cū olim. prout ibi no. io. vin. phi. gof. inno. ꝛ ho. qui satis no. ibi. sed q̄d primo dictū est tenenduz est semp nisi de ꝛria appareat intentione uel ex qualitate personarū uel negocij d̄ quo agit̄. uel quia constat de intētione mandātis uel aliqua alia ratione fm ho. ¶ in glo. dicit hu. ibi. non tenere. adde. cum hoc dicto videt̄ concordare hu. qui no. hoc q̄ in multis ecclesijs derogatū est huic canoni ex ꝛria cōsuetudine quam papa scit ꝛ nō improbat. ꝛ sic videt̄ tacite approbare. sed vin. no. extra de elec. cumana. q̄ religiosi de ciuitate nō sunt vocādi. nec habent illud ius. hoc tamē cōcedit q̄ si volūt interesse religiosi nō sunt excludendi. alis nō valeret electio. ut in hoc c. obeuntibus. ꝛ ex hoc eis nō acquirit̄ ius. quia nec dabunt scrutatores nec eoruz vota requirent̄. ut in pre. c. cumana. ad quid ergo interer̄t. ad hoc ipse respondet propter bonū cōsilium dandū. ut in hoc. c. q̄d. c. nō dicit esse abrogatū sed intelligendū modo predicto. ꝛ q̄d illud. c. non sit abrogatū. vī innui in glo. videt̄ q̄ cē. que fuit glo. io. ista aūt fuit la. q̄ credo tutius ꝛ verius ex vi verboꝝ. sub anathematis cē. excludant cē. factū fuit irritū. habeat̄ cē. prima fnia approbat̄ ꝑ b. ex̄ de elec. quia propter. in glo. si venire cē. ¶ in c. glo. ibi. clerici. adde. dicit hu. canon iste h̄ appellat viros religiosos clericos ciuitatis nō omnes. sed abbates priores ꝓpositos ꝛ reliquos honestos viros prelatos. imo ꝛ si quis capellanus ē ibi magne scīe ꝛ religionis ꝛ honestatis credit illū esse vocandum. sed monachos ꝛ regulares canonicos subditos non credit esse vocandos. sed la. non intelligit q̄ religiosi debeāt uocari. sed dicit hoc. c. debere intelligi qñ isti religiosi erant

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ibi aliquo casu ꝛ canonici eos expellunt: alꝫ non. fm la. ꝓtra dictū hu. videt facere qđ le. s. c. in. c. plebs. ubi de h. C in g. idem prelatos. in fi. adde. ista fuit sententia h. sed la. dicit q̄ h religiosi vocant clerici eiusdem ciuitatis. ſ. prelati epatus. ar. j lxxix. di. si quis pecunia. in prin. ibi sequentū tē. ut dicit in glo. precc. in fi. C Nunc ergo. C in. i. glo. ibi. cassēt. adde. hanc tenę tanq̄ veriorē. de hoc no. extra de elec. ecclesia vra. ij. ibi videas. ꝛ qđ no. gof. in sum. de iurepa. §. si plures. v. ſz si pntata. C in e. glo. deriuant. adde. ad hoc facit. xxvi. q. ij. in sum. ibi videas.

Si forte eligentium. no. q̄ ubi quis est tēporaliter remotus ab ecclesia que remotio tēporalis idem est q̄ suspensio infra tēpus amotionis cōibus ecclesie negocijs non intererit qđ est notandū fm inno. ꝛ ho. extra đ excep. apostolice. partes in hoc casu. ſ. qñ duo electi fuerunt i discordia ꝛ in electionis negocio aliquas expensas fecerunt non credo q̄ illas ab ecclesia possunt petere expensas. ar. C. de neg. ge. l. i. ꝛ ar. C. de statu. ꝛ ima. l. ulti. non ob. eꝝ de elec. ut preterite. quia intelligit de expensis que fiunt mittendo ꝓ confirmatione electi uel ad ipsū electū ut cōsentiat electioni đ se facte. uel quas alias pro negocio electionis fecerūt capitulum fm phi. qui ita ibi no. ꝛ si capitulū ecclesia vacāte eas nō accipiat. q̄ quidē pōt ut patet ex littera illius decre. ut ꝓterite ubi dicit fiant pōt postea cōtra prelatū agere ut sibi reddant ꝛ hoc per officiū uel conditionē illius decreti. ꝛ h innuit vbū ibi positum reddant. fm q̄ no. b. cōpo. dicens. q̄ cū illa dec. ita indistincte dicat in electionis negocio denotat q̄ debet intelligi de expensis pro facienda electione ꝛ pro facta ꝓsequēda. ꝛ papa super hoc interrogatus: sic visus est sensisse fm eū ꝛ q̄ ad hoc ut beneficio illius decre. possint peti expense: necessariū est q̄ canonici qui sunt pītes tā multi q vnū q̄s pauci qui alīū eligerunt conueniant in capitulo ꝛ diffiniant quā electionē prosequant ꝛ quē mittant pro cōfirmatione. alꝫ nisi sic conueniāt ꝛ diffiniant non dicent expense per capitulū facte. ꝛ sic nō possunt petere expēsas illius decre. beneficio etiā si sint tres partes que vnā electionē prosequunt. nā ibi dicit. quas capitulū fm b. cōpo. sed videt q̄ ibi sit capitulū ubi est maior pars capituli. ut le. ꝛ no. lvi. di. aplica. ꝛ eꝝ de elec. cum inter canonicos. ubi no. gof. q̄ qñ canonici agūt inter se ubi est maior pars capituli ibi dicit esse capitulū ꝛ possunt constituere procuratorē noīe capituli. illi aūt ꝓcuratori de quo ibi agit non prouidebit de expensis de cōi. quia tunc prouidet de bonis eorū qui aduersant. fm gof. ꝛ io. licet sit ar. ꝛ. eꝝ de rescrip. cū dilecta. fm gof. sed b. no. ibi ꝛ. ꝛ forte melius ut. s. dixi. alteri preferat. sed ꝛ. eꝝ de elec. quia propter. v. ut is. col. habita tē. de hoc no. ix. q. iij. in sum. in prin. tamē v. contemnat. q̄ enim quis nō diligit tē. xx. q. iij. presens. h. C in glo. sed quid ibi. petatur. adde. de hoc no. j. lxv. di. c. i.

Di. lxiij.

Hinc considerandum. hec di. diuidit in tres partes. in prima q̄rum probat q̄ epūs debet cōsecrari i loco ubi mandauerit metropolita. io. de fā. uel quibus v. a quib' v. C in. i. gl. ibi. in hac distinctione. adde sub. ꝛ in sequenti usq̄ ad. lxxv. di. C in e. glo. ibi. facienda. adde. q̄ metropoli. hoc delegare possit. probat. eꝝ de elec. suffraganeis. ꝛ de transla. c i. ꝛ de offi. ord. qđ sedem. C in e. glo. ibi. presentibus. adde. ut. li. di. qui in aliquo.

Hepiscopi. xxiij. di. qui epūs. in fi. li. di. c. ult. si vero. ij pars. potestas. iij. pars. consecrandi epōs ꝛ conuocandi suffraganeos ad cōsecrandū. ul. i. ius confirmatio electionis. ad metropolitanū uel primatē si metropolitanus non est in illa prouincia. siue ergo sit metropolitanus siue primas ad illū pertinet epi confirmatio cui subest nullo

medio nisi obstet priuilegiū: quātis in alijs sit sub metropolitano uel primate. fm hu. C in e. gl. quo ad cōfirmandū ibi executionē. adde. ad hoc. ſ. di. proxi. c. ij. ꝛ iij. ibi dicā. C in e. glo. ibi. debet statim. adde. dum tamen adsit consensus sui capituli. adde. ut no. lxi. di. epm. ꝛ illud qđ segt approbat h.

Ordinationes auctoritate generali. q̄ si v. hu.

Extra consciam. cōprouinciales tē. i. auctem hu. metropolitani pītis uel absentis ꝛ cōscientijs. hu. integrum. q. d. bene debet obseruari. quia iudicatū est ꝛ approbatuz a pluribus. ꝛ ideo dico a pluribus. quia aliter non esset consiliū. integrū enim est tē. io. de fan. nec vnus. ij. pars. solus. furtiuū. i. cōtra ius presumptū. ꝛ habes si. de cō. di. i. certum. ꝛ ibi dicam. beneficiū. i. sacramentū. hu.

Quia. hic incipit. ij. pars in qua probat q̄ metropolitanus debet a suis suffraganeis cōsecrari ꝛ nō ab alijs. licet littera sit obscura: ab isto intellectu nō recedatur. io. de fan. diffidiū. i. diuidi a sede ꝛ cōione aplica h. uel. i. etiā. traditionū que non sunt in aliquo violāde. lxi. di. statuimus. preiudicijs. i. transgressoribus. paternarū. i. de h q̄ eas transgrediunt in eis facūt preiudiciū illas obmittēdo q̄ nō est faciendū. lx. di. priscis. in prin. ꝛ salma faciendo. h. duximus. i. utile iudicamus. h. C Ordo vos fratres siue tē decernentes in cōe. i. ad scrutinium faciendum cōuenientes. lxv. di. c. i. ut nos omnes inq̄ vnanimiter tē. ꝛ antistites sē stitui in loco defunctorū ordinari. h. ab eisdem. ſ. nris metropolitanis. sicut vetus cōsuetudo deposcit ꝛ vicissim modis oībus censeatis cōsecrari. ſ. metropolitanū. a cōprouincialibus epīs sicut forma canonica h. trāsmisit ad posteros. i. statuit. h si metropolitanus. humane forte cōditionis decesserit. neq̄ sibi tē. C in glo. ꝛ ita ibi. suo. adde. ar. ad idē. vij. q. i. q: frat ibi spiritu cōtumaci sumpto ar. a ꝛrio sensu. de hoc no. xi. q. iij. non debet. C in e. glo. in fi. adde. no. tamen q̄ quis dicit mouere cōtrouersiā etiā resistendo. ff. de procur. non solū. §. si datus. C. de euic. si controuersiā. ꝛ no. ff. de senatuscon. trebell. lutius. titius. §. i.

Episcopū. hic incipit. iij. pars di. i qua idē dicit qđ iam dictū erat. ſ. q̄ epūs sine cōscientia archiepi ordinari nō debet. io. de deo. q̄ si v. huius aūt v. C in glo. i. congruū. adde. sic ponit. xxv. q. i. c. i.

Illud. episcopū esse quantum est episcopalis officij nisi dispensatiue agatur cū eo. h. Di. lxv.

Deo ut. j. e. placet. ubi dicā de h. ibi viđ sed quidā dicūt illud esse verū in subditis primatis. alij tñ dicūt ꝛ forte bene q̄ nō tenet alio ꝛum cōsecratio sine primate. q: cum hoc sit magnum factū ad totā prouinciā tangit ꝛ ipse sit caput prouincie sine eo executionē nō recepit cōsecratus. ꝛ sic videt loqui ꝓdictum. c. placet. fm inno. qui ita no. extra de tem. or. nec epi.

Vne. uel tres. no. q̄ duo ul' tres cōtradicunt. ꝛ tamē s. dixit cōi oium cōsensu. propter qđ no. q̄ propter duo uel tres nō augeꝫ numerus neq̄ minuit. de cō se. di. ij. reuera. ad idē. eꝝ de postul. bone. ubi dicit q̄ oēs cōuenerant in colecē. archiepm. ꝛ tñ quinq̄ ecclesienses nō cōuenerant. ad idē. vij. q. i. deniq̄. in prin. v. ꝛ indignatus ibi. omni semini tē. de hoc no. in prohemio decre. rex pacificus. in glo. sic ergo videt tē. plurimorū. s. di. proxi. extra. sacerdotū. i. epōrum. C in glo. ibi. malo. adde. alꝫ hoc verbū sumit in bona significatione. ut. lxxxvij. di. quisqs. C in gl. sed qd ibi. a superiore. adde. hec fuit snia h. qui intelligit hoc esse verum. ubi metropolitanus nō vult cōsecrare. ꝛ oēs alij volūt.

Non debet. pītia corporis uel animi. s. di. pxi. c. ij. ꝛ. j. di. proxi. ꝛ videas qđ le. ꝛ no. eꝝ de offi. or. qđ sedē. adesse. v. oportet. hoc verbū necessitatē iperat. ad hoc facit qđ no. s. di. pxi. c. i. nec mireris. q: sunt cōsiliarij necessitatis sicut illi de quibus habet eꝝ de elec. cū i veteri

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

fm inno. qui credit q si aliquis epoꝝ contemnat in conse
cratione epoꝝ uel archiepi q poterit agere ut priuet execu
tione officij sicut in electione agitur ut cassetur. ex de elec. q tic.
ar. c. ti. cū in veteri. t extra de ar. cum olim. t. j. c. c. t etiā gra
uior pena poterit ei imponi. fm inno. qui ita no extra de tem.
or. nec epi. uel dic ut no. di. s. proxi. c. i. in glo. ul. in pin. qđ
magis placet. epistolā. hic videt q metropolitanus per vnaz
epistolā possit suos suffraganeos vocare. ar. cōtra. xviij. di. si
epūs. in pin. extra de tem. or. nec ipsi. metropolitanus. uel eo
defuncto capitulum sue ecclesie. h. de hoc no. s. di. proxi. c. iij.
t si quidē v. qui aūt v. si autem v. nihil valere quo ad execu
tionem. quia irritabit talis ordinatio nisi dispensatiue tollere
tur. h. decernimus. sic. j. e. proxi. si autem v. facta. i. fieri propo
sita t destinata. h. aliquo nō obijciendo uel probare volēdo.
h. cōsensus si proponat aliquid cōtra eum t etiā probat ma
ioꝝ parti videt cōtra. cum tale crimen qđ eum a promotione
repellit in veritate stare debet archiepūs sententie maioris par
tis. sed si eam non sequit sed minorē. tenebit sententia archi
epi. non enim requirit consensus suffraganeoꝝ tanqz coruz
qui ius tribuit in epatu. sed tanqz cōsiliatoꝝ fm inno. q ita
no. extra de tem. or. nec epi. dicat vin. in metropolitano videt
q qñ prouinciales epi discordant inter se debz sequi ubi plu
res cōcordant ut hic. t. j. c. prox. uel requiret alios de vicina
prouincia. t ita intelligunt illa capitula. vi. q. iiij. c. i. t. ij. sed
ubi metropolitanus est iudex: licet cōsulat plures. xx. di. de
quibus. quia t suo periculo pronūciat nō prouincialium uel
alioꝝ cōsiliarioꝝ. C. de pe. iudi. qui male iudicat. fm vin. q
ita no. extra de elec. in genesi. C in glo. exhibet ibi. de rato.
de hoc articulo no. extra de procu. accedens. in gl. ij. t. c. mā
dato. in glo. de mandato tē. t adde qđ dicā. xvi. q. i. mona
chi. in addi. de cautione tē. C in e. gl. ibi. pupillus. adde qđ
in cōtrarijs dicit locū habet ubi requiret penitētia pſone. als
secus. ad hoc facit qđ no. innoc. extra de senten. excom. cum
desideres.

Episcopus v. q si v. q si aliter v. huius sic. s. c. px.
ubi dixi de hoc. si vero celebret. i. celebrari in proxi
mo proponatur. hu. simultates. i. odia latentia. hu.
C in gl. regulare est ibi. dicitur. adde. ar. cōtra. xxxi. di. nice
na. ibi dixi. C in e. glo. ibi. a principe. adde. de hoc uide qđ
no. ij. q. vi. §. item si plures. in glo. i. C Si aūt. hic incipit. ij
pars huius di. de. t dicit hic h. q generaliter nō seruatur qđ
hic dicitur. C in. i. glo. ibi. cōsecrationē. adde. ho. hoc admit
tit si apparet hoc debere fieri cōsuetudine uel de priuilegio spe
ciali. als cōtra. ar. ix. q. iij. cōquestus. extra de offi. or. duo si
mul. t. c. pastoralis. i. rñ. t hoc ipse no. extra de tem. ordi. nec
ipsi. sed ꝫ ipsum est. j. c. placet. t ibi dicā. C in e. glo. ibi. con
secrare. adde. ar. extra de offi. or. significauit. de fo. compe. ex
transmissa. ff. de admi. tu. tutores. §. heres. C in e. gl. ibi. ex
pressū. adde sub. t diffinitū ē. primates uel priarchas nil tē.
ix. q. iij. cōquestus. extra de offi. or. duo sic. x. q. iij. quia co
gnouimus. xvi. q. i. nulli epoꝝ. t. xviij. q. iij. b tm. xxv. q. ij
amputato. t fuit ista sententia lau. t io. de san. t tu dic qđ in
uenitur cōtrariuz. ut patet. s. di. proxi. c. i. in si. fm io. de san.

De persona placuit. i. bene statutū est. h. cōfirmet. i.
approbet. hu. rectis. i. his que recte sunt dispositа
uel proposita. xxxv. q. ix. c. i. t. ij. hu. C in. i. glo. in
fi. adde sub. cui papa loquit. s. ut ei assensum prebeat. in hoc
enim versatur primatis iurisdictio. similiter q a metropolita
no ad eum appellat t q maiores cause ad eū deferunt. ix. q.
iij. conquestus. ij. q. vi. c. ij. xviij. di. c. i. similiter confirmat ar
chiepi electionē. ut no. lxiij. di. quia igitur. als non reperit q
maiorem habeat iurisdictionē in eū. nam concilij sine eo cele
brare potest. ar. xcj. di. c. penlt. xviij. di. c. i. ubi no. io. de san.
C Sed tu non ita restringas iurisdictionē primatū. t adde
alios casus comprehensos in concordantijs quos ponam ī
precedenti. c. conquestus. in verbo sacri canonis.

Placet. als placuit. primate. dicit h. q in his. c. dicit
de primate generaliter obtinet uel debz obtinere. di
cit etiam q si hoc. c. intelligat de prouincia ubi ē pri
mas t non metropolitanus. planū est t huic sententie quidā
volentes inherere dicunt q hoc. c. tm̄ loquit in subditis pma
tis. alij vero dicunt t forte bene q cōsecratio alioꝝ non tenet
sine primate. quia cū hoc sit magnū factū t q totā prouinciā
tangit t ipse sit caput prouincie sine eo execution nō recipit
cōsecratus. t sic videt loqui istud. c. fm inno. qui ita no. ex d
tem. or. nec epi. vnde dic fm la. q hoc. c. intelligit sicut prece
dens. nam si intelligit de epis qui subsunt primati nullo me
dio fm hoc nulla uel modica est auctoritas primatis fm lau.
quocunqz. nā ibi debet consecrari ubi voluerit metropolita
nus. li. di. qui in aliquo. h. si autem v.

Nos antiquus. mos huic est cōtra. ix. q. iij. epis. nā
ibi tantū gubernat ea que sūt in egypto. sed referas
ad diuersa tēpora. quia hoc. c. est niceni concilij qđ
precessit constantinum. cuius est illud ioh. de san. similiter v.
C in gl. idest. similis ibi. uel dic. adde. melius t plani° fm h.

Quoniam in glo. ut non in fi. adde. s. c. de persona
qui. hic incipit. iij. pars di. io. de san

Si quis. metropolitani uel capituli metropolitane
ecclesie si ipsa vacat pastore. representat o ista sit ad
cautelā t ad honorē maioris t in signū recognitio
nis. s. q ei sit subiecta uel ut ei faciat iuramētū fidelitatis. fm
hu. q si v. t si v. infirmitate uel alio iusto impedimēto. que au
tem sunt ista impedimēta. no. s. xvij. di. peruenit. io. de san.
C in glo. sic epūs ibi. conscientia. adde. quidā dicunt q hoc
dictū non est verū. quia hic non loquit de eo qui pter ꝫscien
tiam est promotus ad ordines. sed loquit qñ ordinat ex mā
dato archiepi ꝫfirmati nō cōsecrati. t sic est si. ex d elec. suffra
ganeis. t hoc hic tenebat iaco. de al. sed salua reuerentia tāi
doctoris nō intellexit dictū io. qm̄ ipse habet respectū in hoc
dicto non ad hoc capitulū. sed ad concor. quā statim allegat
lxij. di. cū longe. t tunc bene dicit io. pter conscīam. ut ibi pz.
C His auctoritatibus. hic incipit. iiij. pars huius di. io d'. f.
sed quare. ij. pars. cum ergo v.

Si forte. q si v. ordinent etiā eo inuito. t est ar. q si
clerici nolunt eligere prelatū. maior dabit eis inuit
epm. idē intelligo de economo archipresbro archi
diacono canonico socio clerico. h. ar. ꝫ. xviij. q. ij. luminoso.
ubi dicā de hoc. C in. i. glo. ibi. in vno. adde. ad idē etiā in
ducit per ipsū io. lxiij. di. c. ij. t ibi videas. C in e. glo. ibi. po
tuit. adde. hoc ideo. quia est tale negociū. s. cōsecratio epi qđ
per vnū solū expediri nō pōt. quia ad minus debēt esse tres
cū hoc sit de substātia cōsecratōis. j. di. prox. c. ij. fm b. t ho.
C in e. glo. ibi. eligere. adde. eiusdē sententie gof. ex de postu.
gratū. t ibi dicit: satis puto q vnus posset petere a superiore
ut prouideret illi ecclesie. de hoc etiā ipse no. d elec. bone me.
ma. C in e. glo. ibi. vniuersitatis. adde. dicebat inno. q tale
ius vniuersitatis non pōt cadere in vno licet possit cadere in
duobus. vnde si omnes canonici mortui essent pter vnū ex
tincta esset vniuersitas. ut pz in hoc. c. si forte. t ex de elec. bo
ne me. cre. ff. dele. i. si grege. nō ob. l. pdicta. ff. q cuiusq vni.
ubi dicit q ius vniuersitatis stat ī vno. q: illud verū est quā
tum ad hoc q cōuenire t cōuenīri possit noīe vniuersitatis fm
inno. q ita no. ex de elec. ne ꝑ defectu. uel dic ut. s. t. j. dicā.
C in e. gl. ibi. q credo. adde. t bene fm la. t vin. tan. b. t ho
sti. ut plene no. ex de postu. gratū. t ibi uideas. C in e. glo.
ibi. bone me. adde. ibi no. bonag. arc. q: qcqd dicat ibi b. t
ex de postu. gratū. q is qui est cōtemptus nō eliget nec per se
pōt eligere. sed ad suā petitionē superior ordinabit ecclesiā t
sic seruat t tenet curia romana fm ipsum. C in e. glo. ibi. pec
cent. adde. scienter q dic ut no. inno. ex de elec. cōgregato. t
c. dudū. t. c. ne pro defectu. C in e. gl. ibi. eligere. adde. idem
sentit hic h. qui dicit q similit vnus cōsul pōt regere ciuitatē

alijs defunctis.quia in tali casu tota vniuersitas remanet in vno ar.in hoc.c.si forte.t in.l.pre.ff.q cuiusq vni.l.sicut.§. ulti.fm bu.t ar.huius.c.scripsit vin.q si publicato scrutinio t collatione facta omēs de capitulo recedant:vnus solus singularis remanens:in ca.eligere poterit.t hoc ipse no.ex de elec.ecclesia.i.in fi.¶ in glo.sed quis dabit ibi.comedāt.ad de.dicit h.q propriis sumptibus.s.sue ecclesie dēt isti epi h facere.nam stipendiū de sua ecclesia est cuiq assignatū tā ad hoc qs ad alia officia ad que tenent:si tamē propria ecclesia ad hoc nō sufficiat:credit q ab ecclesia cui prelatū debent ordinare licite possunt petere sumptus.ar.iuriū.s.proxi.alleg. fm h.pro ista sententia facit qd dicā in pre.c.cauendū.xv.q. vij.si aūt.in glo.ar.q ibi tē.ibi videas.¶ in glo.sed nunqd ibi.in parē.adde.certe in hoc casu iste epūs non est par.imo ē superior quo ad vocationē aucte huius canonis.¶ in glo. arg.q ibi.pontifices.adde.dic q iurisdictio t ea que iurisdictionis sunt bene deuoluunt ad capitulū.ut innuit ex d ma. t obe.bis que.in alijs aūt dicunt quidā q ad superiorez deuoluunt qui cōmittet cui volet uel visitatorē constituet qui h expediet.lxi.di.obitū.t.c.cathuenf.fm host.qui ita tangit i pre.c.bis que.t ideo dic ut dicā in isto.c.hic alle.pontifices. ¶ in glo.ar.q ibi.cū sumus.adde.ibi dicā in fi.ibi videas. ¶ in glo.large ibi.populus.adde.i.quia hic nomine capituli continent t clerici.fm h.¶ in glo.hic tacens ibi.contumacie.adde.ex hoc dici cōsueuit q ubi sunt tres iudices delegati t tertius iudex absens requisitus t rogatus a suis collegijs qd uel cōmittat uel cōueniat uel se excuset t nō facit nec certū respondet q socij iudices possunt postea ꝓcedere sine illo.dum tamē in rescripto sit clausula:q si non omnes.quia presumit fictione iuris q nō vult uel non pōt interesse.t hoc bene probat per hoc.c.si forte.t sic etiam tenet romana curia fm boñ.qui ita sentit ex de offi.dele.cū causa.ubi de hoc per h.t hosti.¶ in c.glo.in fi.adde.ubi de hoc.

¶ Di.lxvi.

Archiepiscopus. Hec di. diuidit i duas partes.io.de.¶ in.i.glo.ibi.ergo. hu.adde.hoc dicit.j.c.proxi.¶ in c.glo. ibi.intererant.adde.hoc ideo.quia omnibus debet preesse.fm h.

Archiepus.hoc autē v.cū ordinē.i.eius ordinatōi interfuit corporaliter uel spiritualiter.h.sin autez v. ¶ in.i.glo.in fi.adde.idem sentiūt hic hu.la.t io. de san.sed ar.s.xvi.q.vij.cōgregatio cū similibus suis.quia monachus nō debet habere locū in diuersis monasterijs.ex de reli.do.ne nimis.t facit optime ad hoc qd ibi no.inno.t hosti.ibi videas.t.ff.de adop.cū adoptio.¶ De episcopis hic incipit.ij.pars huius di.io.d san.

Duo iacobus alphei.iacobus zebedei.successorib⁹ v.voto.i.consensu.est ergo de forma t substantia sacramenti q ibi sint tres epi:t si ordinet a minus no est epūs.quia deesset substantia siue forma que exigit in collatione illius ordinis ar.h t bzo.li.i.deordinationi.t.i q.i.detrahe.lxviij.di.corepi.t.lxxx.di.c. fi.xxiij.di.epūs. duz imo papa solus uel cū vno epo nō posset consecrare hac forma durante.t hoc quia sic constitutus est.sed bene posset papa uel mortuo eo vniuersalis ecclesia imutare hanc formam. licet statutā ab apostolis t statuere q vnus aut duo epm ordinarent fm hu.t idē sentit la.dicens q ecclesia pōt omnem formā imutare:preter formā panis t vini t baptismi.ad hoc facit de con.di.ij.liquido.t circa hoc adde t videas qd no. inno.ex de sacra.uteran.c.ult.in glo.i.ibi omnino videas.celebretur.t sic no.q ex triplici actōne insurgit vna passio sicut in tribus qui ferūt vnū magnū lapidē fm hu.t la.¶ in glo. quia filius ibi.dñi.adde.ar.xxij.q.ij.queritur.¶ in ea.glo. in fi.adde.xxvij.q.ij.§.iuxta.¶ in gl.i.ad certi ibi.in nouo.

adde.t.xxiiij.q.i.loquit iuxta prin.¶ in c.glo.ibi. moyses. simplex sacerdos erat.adde.ad hoc videt facere qd dicat ps. moyses t aaron in sacerdotibus eius.dic fm.d.h.cardiñ.q reuera nō legit q moyses fuerit sacerdos.nisi quia aliqua fecit que pertinent ad sacerdotē.iō ps.dici moyses t aaron tē. ut dixi.q aūt ordinauit aaron ut dicit hic glo.hoc fuit auctoritate t precepto dñi.ut dicit in.§.hic alle.alij ꝫ ut dicā.lxxvij di.in veteri.in addi.dic q tē.ibi videas.t adde qd dicā.lxxxiiij.di.porro.in addi.quidā tē.¶ in c.glo.ibi.vnctōne.adde.t de exteriori forma.t hanc exteriorē quā non habebat. ut ar.ij.q.vij.§.bis ita.iij.aūcte spūsancti cōferebant.t hanc sententiā tenet hu.dicens q ad hoc tñ eū cōsecrauerūt ut darent formā alijs.ut sequit in glo.vnde hoc non est trabendū ad consequentiā fm eū qui asserit q iste iam erat epūs t interius inuisibiliter iam vnctus a spūsancto:t omnes alij erāt epi quia omēs habebant sacramentū illius ordinis.signū ergo accepti sacramenti ei contulerūt fm h.

¶ Di.lxvij.

Reliqui ab epo.t.s.h. Reliqui ab epo.t.c.istud fuit decisuz de superiori.t diuidit hec distinctio in duas partes.io.de.ordinent in maiori ecclesia.de h nota.lxxv.di.ordinationes.ibi videas.ita ut v.ci ues.xxiiij.di.epūs.prebeant in ordinatione t cōsecratione nō est necesse aliquē vocari sed sufficit solenniter fieri.ut hic fm inno.qui ita sentit ex de elec.statuimus.in prin.t hoc videas qd le.t no.xxiij.di.epus.t ibi dixi.t ieiunantes v.similit v. .i.sub eadē solennitate.h.ceterorū v.veratiū hominū h.testiū .i.bona fama fm hu.qui intelligit hoc esse verum qñ sunt de eadem dyocesi.sed si de alia tunc exigit iuramētū ab eis qui pro eis ferunt testimoniū nisi lras receperint sui epi.fm hu. ¶ in glo.cōtra h.ibi.deuotis.adde.s.ipsi epo.vnde in textu dicit approbatione epi.t hec solutio melior t verior est.ar.xxiij.di.lector.scōm hugo.

Episcopus.h incipit.ij. pars huius di.io.de.t habes hoc.xv.q.vij.c.i.

¶ Di.lxviij.

Queritur. Hec di.diuidit in quatuor partes.in prima quarū queritur si aliquis fuerit ordinatus ab eo de quo dubitat:an esset epūs utrū debeat iterū ordinari.t primo probat q nō superficialiter.io de f. q uero v.¶ in.i.glo.ibi.corepos.adde.quia magister.s.di. proxi.in prin.fecerat mentionē de corepis.ideo de ipsis interserit in hac distinctione.fm hu.

Sicut baptizatus in forma ecclesie.cōsecratus in forma ecclesie.t sic cessant ar.hic iria signata p io.fm hu.sed si quis v.venit.i.promotus fuit.ordo.i.ordinis executio.nā ordinē non potest amittere fm h.¶ in g. dicunt quidā ibi.leui.adde.hec fuit sententia hu.t la.t hic videas.qd no.xv.q.ulti.in sum.t q quedaz mortalia sint graviora:quedam leviora.habet de con.di.iij.de penitentibus. ¶ in c.glo.ibi.culpis.adde.licet sint culpe nō tamē sunt crimina.ut no.lxxxi.di.c.i.in fi.¶ in c.glo.ibi.peccatū.adde. .i.irregularitatē ex peccato proueniente.t sic loquit cōcor.sequens.ut ibi dixi.¶ Cōtra respicit ad.§.precedentē.ubi dic q sunt iterū cōsecrandi.uel dic q superficialis hec ꝓtrarietas ut no.s.c.precedenti.io.de san.

Presbyteri.quos ordinatores ab extraneis h.viri .s.ordinatores h.ordināt.i. ordinauerūt.presbȳros illos.hu.sed si ista lra est uera ut h cōiter dicit quō subiungit t dubiū tē.dic cū io.de san.q est inculcatio.t idē tenet h.¶ in glo.hic i dubio ibi.presumit.adde.in hoc puncto uideas qd no.iij.q.iiij.cōsanguineoz.t extra de psump. illud.i glo.sed quare.t ex q fi.sint le.latoz.i glo.sed uidetur. ¶ Qd uero soluit magr t bene.h. prohibet.s.e.c.sicut.ius .i.ordinē epalem.h.q aūt v.t qa v.si aūt v.vnctio.t ex secunda iteratōe inducitur quedam maculatio t irregularitas.ut

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

i.q.vij.saluberrimũ.in fi.sicut v̄.hoc etiã v̄.consecrandis:alis consecratis.¶ in glo.hec solutio ibi.gan.adde.t bar.t alij.
¶ in c.glo.ibi.sacramentũ.adde.dicas q̄ sacramẽta dicunt iterari quo ad opinionẽ uel quo ad facti speciẽ.ar.C.d adulte.eum qui.naz ibi secundũ matrimoniũ nullũ est.t dicit lex q̄ res mea nõ potest amplius esse mea.institu.de dona.§.sic itaq̄z.extra de fide instru.inter dilectos.t q̄ dicit iniuria fit sacramento ad factũ respicit.ff.de his qui no.infa.l.quid ergo §.nunc aũt.fm la.dic ergo cũ gratiano.ũmo cum magro veritatis q̄ cõsecratus in vno ordine in eodez ordine iterũ consecrari non potest.t q̄ sacramenta iterari dicunt nõ propter iteratam collationẽ sacramenti sed propter iteratã solennitatem uel verborũ uel ablutionis uel vnctionis exteriozis.s.quia talia fiunt circa aliquos qualia fiunt uel solent fieri in talis uel talis ordinis siue sacramẽti collatõe.t hec sunt ꝓhibita fm h
¶ in c.glo.ibi.ostendit.adde.t.i.q.i.q̄ quidã.¶ in c.glo.ibi.baptizari.adde.uel rebaptizari.l.di. confirmandũ.adde ad idẽ de con.di.v.dicunt.t.c.se.¶ in c.glo.ibi.sacramentũ adde.dic fm h.q̄ ista ratio siue ar.nõ procedit.nam dicit q̄ nõ semper forma verborũ habz efficaciã suã alis cõtingeret q̄ insacratus posset sacrare t nõ sacerdos posset cõficere qõ est falsum.extra de sum.tri.c.i.t q̄ semp verba nõ habeant effectũ.ubi nõ proferunt ut debent.est op.ar.xxiij.di.quozundã
¶ in c.glo.ibi.aliquis.adde.dic ut no.iij.q.iij.c.ulti.¶ in c.glo.ibi.ex pluribus.adde.ar.contra.C.de iure do.l.auia. ubi dicit q̄ cũ patri iã sit ꝑuisum per legẽ ut habeat actionẽ ad dotẽ petendã si fecit pactũ non nascit ex eo actio cũ iã habeat eam per legẽ.la.¶ in c.glo.ibi.aliud.adde.ad hoc rñdet gan.t bar.t sequaces q̄ hoc non est uerũ .quia primum tñ recipit executionẽ.sed non recedas a vera solutione Gratiani que cõmuniter tenetur.

Ecclesijs sanguinis humane hostis effusione t iniuriosa fm ho.sic extra de conse.ec.c.ulti. cuiuscunqz hominis.fm ho.quia v̄.superius.ibi superiori pte capituli que h nõ est uel si refert tñ ad causas h premissas sb intelligit t propt alias q̄z canones excipiũt.h.tenuerũt ergo a cõtrario si nõ tenuerunt nõ est locus cõsecratus sed consecrandus qõ quidã concedũt.ego aũt credo tunc esse verum cũ hmõi heretici nõ cõsecrarent in forma ecclesie.uel dicit nõ consecratus in odiũ illozũ.i.q.iij.ecclesia.uel potius sic intelligitur.si fidez tẽ.i.si cõsecrauerunt in forma ecclesie que trinitatem tenet t cõfitetur h.adde.qõ de hoc etiam dico.de con. di.i.ecclesias.in fi.¶ in glo.fornicario.adde. bene dicit fm h.q̄ dic ut etiam no.de con.di.i.ecclesijs.in fi.¶ in c.gl.ibi. reddere.adde.de hoc.xxxi.di.q̄m.ibi videas.¶ Int ipsos hic incipit.ij.pars di.in qua ponit differentiam inter epos t corepos.io.de.ciuitatibus.lxxx.di.epi.t per totũ.extra de p̄ uile.c.i.epi dicebant corepi quasi cor t animus ipsius epi.i. familiares t domestici ipsius episcopi t in multis vicẽ epi tenentes fm hu.epi v̄.formatas.j.c.proxi.lxxi.di.c.ulti.epi v̄.
¶ in glo.formate ibi.nõ credo.adde.t bene fm io.de fan.t ita est ar.q̄ corepos non potest dare licentiã clericis uel laicas ut eant in peregrinatõe.quia uon possunt formatas dare fm la.t h.argumẽto.c.hic alle.non oportet.ibi etiã dicam.¶ in glo.nec subdiaconalem.in fi.adde.io.de fan.

Quamuis.sicut est v̄.virginũ.xxvi.q.vi.c.i.constitutio v̄.ac benedictõ v̄.nec ecclesias v̄.nec per v̄.impositionẽ reconciliatoriã.uel cõuersis v̄.nec crisma v̄. nec crismate v̄.baptizatozũ.de con.di.iiij.presbyteris.nec publice v̄.nec formatas v̄.h omnia v̄.hec lra usqz ibi.qm̄ in quibusdam libris non inuenit fm h.¶ in.i.glo.ibi.consecrationem.adde.i.eucharistie confectionẽ.¶ in glo.h.intelligit.in fi.adde.hoc dicit la.sed littera h non patit.quia aperte loquitur de hereticis.io.de fan.¶ Hij vero.hic incipit.iij.ps di. huius in qua ꝓbat q̄ corepi recesserũt ab aula fm io.de.ꝓhibiti iusta fuit causa prohibitionis.ut.xxv.q.ij.sic decet.

¶ in glo.prima ibi.studeat.adde.scilicet in superscriptione.

Orepiscopi.de sũmo.i.epali.ij.q.vij. accusatio.discipulos.luc.x.¶ in glo. quo ad ibi.presũptionẽ. adde.i.prosiluit ad hoc q̄ epalia usurpat fm bug.
¶ in glo.institutionis ibi.reddenda.adde.ad idẽ extra de prescripti.si qñ.ubi de hoc.t.xxiij.q.iij.de tyris.¶ Quod aũt.hic incipit.iij.pars di.in qua probat q̄ filijs ecclesie pñt fieri patres.s.possunt fieri episcopi loco apl̄oꝝ.io.de.t di cũt quidam q̄ hic debet esse.§.sed h.dicit q̄ non est.§.fz adhuc sunt verba capituli qõ ex eo potest videri.quia superius lxvi.di.§.de epis.Gratianus tractauit de hac materia. quar ergo hic repeteret cũ inde nullã supponit auctoritatẽ.item ex eo idem colligit v̄.inter hec verba.t sequens.c.non ponitur vnde vel huic uel cõsimilis dictio sicut mos est gratiani.hec tamẽ rõ non est cogens vel generaliter.xiij.q.ij.§.q̄r ergo fm h.

Oloꝝ patres.ista sunt verba aucẽtis.aug̃.t durat usqz in finẽ.h.bri.nati de ecclesia.epi dicunt filij ecclesie.quia per baptismũ t alia sacramenta cos generat in fide.xij.q.ij.qui abstulerit.xxxij.q.iiij.recurrat.item episcopi dicunt filij ecclesie per electionẽ t institutionẽ.q̄r ipa ecclesia eligit eos t instituit in dignitatibus suis.de utraqz generatione fit hic mentio.de prima dum dicit:genuit.de secũda dum dicit constituit utraqz etiã generatio.no.in aucte ꝓphete que sequit.que ponit in ps.eructauit cor meũ in fi.ipsi quidã dicunt patres ecclesie.q̄r eoꝝ predicatione t ministerio conuertunt homines ad fidẽ:t sic pullulat t crescit eccliã. t utrũqz hic ostendit fm h.patres.matb.x.nata.i. augmenta lau.¶ in c.glo.in hoc.in fi.adde q̄ solus prelatus possit ecclesie cãm agere t procuratorẽ cõstituere t omnia facere tanqz legitimus administrator t defendere t ipse t quilibet d̄ ecclesia.quia curia romana sic tenet t seruat fm bona.de hac materia no.v.q.iij.§.ulti.de hac materia plenissime no.in spe.d̄ actore.iuxta fi.v̄.item etiam obijcit prelato tẽ.ibi videas.naz ibi tanguntur omnes opiniones t ad cõsonantiam reducunt.

Di.lxix.

Tonsura uero.

Quoniam manus.i.sine aliquo ordine h.ambonẽ.i.pulpitũ.sic luij.di.c.ij. collecta.i.missa.idipsum v̄.lectores.ij.pars.lectores aũt.hec littera sic elegit:licentia est vnicuiq̄ abbati faciendi solũ i proprio monasterio per qõ itelligo tam monachos q̄z alios clericos sibi subiectos posse ordinare i his ordinibus fm hu.ar. ad hoc extra de re iudi.cũ inter.i p̄n.ibi.tonsuratõe tẽ.t ibi hoc approbat ho.lectores faciendi dico.ipositiõe manus.i. per ipositiõem manus ordinatoriã als.lectores aũt manus i positiõe.t hec lra sic legit faciendi ipositiõez manus.i.ordinatiõem ipsius lectoris fm h.propo monasterio.q.d.nõ alieno siue extraneo.t h est ar.ꝓtra quosdã abbates qui uti possũt insignijs epalibus ipetrantes.nã nisi expresse q̄ ubiq̄ h possit facere in ipsa indulgentia exprimat erit h ad propriũ monasteriũ restringendũ ut h.t ex de eta.cũ cõtingat. fm ho.q ita no.in pre.decre.cũ contingat.super hoc dic.ut ex li.vi.de priuile.ut aplice.¶ Sed quer utrũ abbas qui ex ꝑulegio uti põt anulo:possit illo uti ex monasteriũ. R̄.recurrendũ est ad formã priuilegij.ex de priui.porro.qõ est late interpretandũ.ex de dona.cũ dilecti.t sic no.in spe.de ꝑule.v̄.sed q̄r utrũ tẽ.qõ dixi priuilegiũ large interpretandũ sane intellige. t sic distingue.nã aut p ꝑulegiũ fit modicũ aut nullũ ꝓiudicium alteri.t tũc obtinet qõ dictũ est.ut in pre.c.cũ dilectus.ex de ver.si.oli.ubi de hoc.aut fit alteri enorme ꝓiudiciũ.t tunc est iterpretatio ad verba ipposita ibi restringenda.ut in pre. decre.porro.t.c.ti.recepimus.fm la.ray.t innoc.t adde qõ dicã.i.q.vij.§.p tpe.faciendi hodie sup hac materia statuit alex.iiij.q̄ abbatibus nõ liceat alijs q̄z monasterioꝝ suoꝝz

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

cõuersis ꝛ qui ad illa cõuolarũt ꝛ in quos ecclesiasticã ꝛ q̃si epalem iurisdictionẽ obtinent primã clericalẽ conferre tonsu-ram nisi eis cõpetat id ex priuilegio ab apostolica sede indul to. ut extra li. vi. de priuilegijs abbates. in fi. impositio. h̃ ma nus impositio nõ reperit ut dixi fm h. i. q. i. manus. epõ suo dyoc. uel alio de mandato suo non minore in ordine. extra de consc. ec. aqua. bo. morẽ. i. usum ꝛ consuetudinẽ fit cuiꝫ q busdam abbatibus hoc ꝛ non omnib⁹. xij. q. ij. alienationes. illi ergo soli habent potestatẽ conferendi hos ordines q fm diuersitatẽ ecclesiarũ diuerso modo cõsecrant. i. aliqua conse-ratio sit eis. i. benedictio. ut hic dicit. ꝛ in pc. c. alienationes fm h. ꝛ lau. idem sentit. ꝛ intellige de manus impositione ab batiali que nõ est consecratoria nec simplex benedictoria. qa illã recipit simplex monachus fm bo. qui dicat q̃ tutius ẽ di-cere q̃ ista manus impositio debeat dari tm̃ diebus dñicis ꝛ festiuis. ar. lxxv. di. q̃ a patribus. nec ob. ex̃ de sup. ne. prela. c. i. quia illud fit aucte pape fm bo. esse presb̃m als non pos-set ordinare. i. q. i. dictũ. fm h. ꝛ talis abbas non sacerdos de iure non esset solẽniter benedicendus. quãuis romana curia sruet ꝯrium fm bo. qui de hoc no. extra d̃ eta. ꝛ qua. tua. ibi vide. ¶ Simili modo. iij. pars. ¶ in glo. uel etiã ibi. nõ au tem. adde. hec fuit sententia hu. ꝛ la. qui dicũt idẽ qd̃ proxio sequit. ¶ in e. glo. ibi. ius habet. adde. dicas q̃ q̃uis h̃ ꝛ ex̃ de eta. ꝛ qua. cũ contingat. dicat de electionibus tm̃. idẽ tamẽ intelligas de alijs duobus minoribus. quia cadẽ est ratio. ꝛ qd̃ de vno dicat ꝛc̃. extra de consti. translato. ꝛ de transla. epi. c. ij. §. i. ꝛ sic de facto seruat fm bo. ꝛ h̃ sentit ray. ꝛ gof. in suis sũmis de epo qui renun. episco. ꝛ hoc põt nõ solũ in. iiij. tem poribus. sed etiã in diebus dñicis tm̃ in suo monasterio cuiꝫ nulli faciat preiudiciũ. ꝛ sic potest latius interpretari fm host. ut. s̃. dixi in g. q. d. sed cõtra videt. quia hic de epis specialit exprimitur. extra de tem. or. c. i. ꝛ iij. ergo qd̃ de vno dicat ꝛc̃. ff. de iudi. l. pretor. in fi. extra de p̃sump. nõne. sed cõtra. verũ est fm bo. ut dictũ est. s̃. ꝛ qd̃. s̃. dictũ est de duobus minori-bus ordinibus. dic de minoribus. s. lecturatu ut hostiolatus ꝛ psalmistatus fm iuno. ¶ in e. glo. ibi. cũ contingat. adde. dicas q̃ abbas non cõsecratus manũ imponere nõ põt ordi natoriã. ut in hoc qm̃ ꝛ in ista decre. cũ contingat. sed manus benedictionis põt. extra de sup. ne. prela. c. i. s. recipiendo. p̃-fessos. ꝛ h̃ statutũ est in odiũ epoꝝ nolentiũ benedicere ab bates ꝛ in fauorẽ religionis fm gof. sed illã decre. aliter intel-ligit bo. ut dixi. s̃. in glo. i. usum. in fi. vnde dic q̃ nõ poterit ordinẽ conferre nisi sit benedictus. nec tñ dicas q̃ tm̃ de ordi ne habeat potestatẽ conferendi lectoratũ. sed ex ordine ꝛ bñ-dictione. ut hic fm iuno. ¶ in glo. cõtra. s̃. in fi. adde. hoc. c. non ob. q̃ quia hic loquit de impositione manus ordinato-ria. sed contrariũ de ꝓsecratoria fm h. ꝛ idẽ sentit gof. extra d̃ eta. ꝛ qua. cũ contingat. ¶ in glo. sed ꝛ monachus ibi. ordi-nare. adde. qd̃ dicit h. intellige qñ monasteriũ ad quod inui-tatur est exemptũ. ar. extra de epi. qui re. epi. c. i. ꝛ de tem. or. q̃ translationẽ. cũ suis concor. in non exempto vero h̃ posset eps dyocesanus prohibere fm bo. qui ita no. extra de eta. cũ contingat. ¶ in e. glo. ibi. inuitatus. adde. credo q̃ licet non sit inuitatus nihilominus cõfert caracterẽ q̃uis nõ executio-nem. ar. huius. c. lugduñ. ꝛ hanc sniam etiã tenet is qui glo-sauit sũmã fratris ray. prout ipse glosauit ibi. R°. de eta. ꝛ q̃. §. presbyteri. ꝛ. c. omnes. in glo. que incipit monachis suis ꝛc̃ ¶ in glo. que nõ est ibi. benedictio. adde. dic q̃ i benedictõe abbatũ est necessaria examinatio. ut no. iuno. bo. ꝛ b. cõpost. extra de elec. venerabilẽ. sed nõ in abbatibus cisterciensibus ut no. iuno. ex̃ de sup. ne. pla. c. i. nõ oportet. ¶ Di. lxx.

HEpiscopis. Nec etiaꝫ v. absolu-ta v. absolute. i. sine titulo. io. neminẽ. aut pro. i. eos aut v. vacuam quo ad executionẽ. iniuriã. i. ignominiã. vrba ni. ij. habito. videas qd̃ dicã. i. q. i. si q̃ a simo-niacis. in superscriptione. ¶ in glo. etiã ibi. si qui vero. adde ad idem ex̃ de prescrip. c. ij. dic ut ibi.

SAnctorũ. titulo. i. ecclesia. irrita quo ad executionẽ ꝛ i q̃. ij. ps. pseucret. i. cor. vij. oio. iij. ps. ĩtulari. i. ĩ clericari uel incanonicari fm h. qui ita dicit. xxi. q. i in prin. ꝛ idẽ dicit b. ex̃ de elec. dudũ. ij. in glo. no. ergo ꝛc̃. ꝛ adde qd̃ dicã. xxi. q. i. c. i. ĩ addi. ar. l. di. ꝛc̃. uel dic fm iuno. .i. denominari. ꝛ ita exponit. extra de preben. cũ iam. ubi dic̃ q̃ simul in prin. non debet quis in pluribus intitulari. sed ex postfacto bene licet habere plures: que tñ non erũt ciusdẽ ti-tuli. quia cũ iam sit factus clericus ad titulum alterius epi. sed nõ idẽ in alijs inferioribus. quia eis hoc nõ est permissuꝫ. ꝛ ita etiã sentit guil. in spe. de lega. §. videndum restat. v. quid si collatio. ꝛ ad hoc facit qd̃ no. iuno. extra de eo qui fur. or. re. c. ij. disponere. ex hac littera dici cõsueuit q̃ epus dispensare põt ut quis habeat duas ecclesias intitulatas. aliqui tñ dicũt q̃ in hoc non est necessaria dispensatio. nec ista lra dicit q̃ sit necessaria dispensatio fm iuno. qui ita no. ex̃ de tem. or. dile-ctus. sed de ista snia miror. qm̃ dispositio idẽ est qd̃ ordinatõ uel collocatio fm papi. seu dispensatio fm h. in deri. c. pono. prebendarius. iuno. facit vim in hoc v̄bo. q. d. q̃ in alijs erit canonicus. ꝛ alias. sed prebendã nõ habebit. ꝛ hanc interp̃-tationẽ visa est ecclesia recepisse de facto fm eum. prout plene ipse no. ex̃ de cleri. nõ resi. c. ulti. ꝛ hic voluit notari auaros q petebant beneficiũ uel prebendã nõ propter deũ sed propter fructũ tm̃ quos cũ tali intentione: nec de iure cõi nec de dispẽ satione tenere p̃nt. si aũt ad hoc nõ habeẽt respect⁹: sed ad deũ tũc secus fm eũ. ut plene no. ex̃ de preben. cũ iam. ecclesia. di xit. R°. q̃ duas ecclesias intitulatas in eadẽ dyocesi põt qs habere ex dispensatõe epi. ar. de con. di. i. omnes. ut h̃. uel de iure si tenues sũt. extra de eta. eã te. sed duas prebendas nõ põt habere in diuersis epalibus ecclesijs. quia de talibus lo-quitur h̃. ꝛ xxi. q. i. clerici. sed ex dispensatõe archiepi ꝛ epi in ista prouincia sicut ex dispensatõe pape. ar. lxv. di. mos. b. v̄o dicit q̃ duas ecclesias intitulatas habere põt ex dispẽsatione epi. sed canonicus p̃bendarius esse nõ põt: siue in eodẽ epa-tu siue in diuersis: nisi ex dispensatõe pape. ꝛ hoc ideo taꝫ di-uersum. quia p̃benda exigit residentiã. extra de cle. non resi. quia ꝛ per totũ. ꝛ qd̃ h̃ dicat fm p. hyspa. statutũ fuit propter dignitatẽ ecclesiarũ cõuentualiũ. hic adde ꝛ videas. qd̃ dicã lxxxix. di. c. i. si que. iiij. pars. possũt. ad huius dicti declara-tionẽ videas qd̃ no. xxi. q. i. c. i. in q. q. d. prouideat. dicas q̃ h̃ capelle sũt subdite prepositо nõ quo ad administrationem sed quo ad sustentationẽ fm la. ꝛ b. ꝛ sic nõ ob. extra de instи. ex frequentibus. ubi ita no. in q. si a laicis ꝛc̃. ꝛ idem dicit ibi gof. in eodẽ. v. pars. ¶ in glo. i. dũ ibi. quesitũ. adde. als inci pit: si tibi. ¶ in e. glo. in fi. adde. ar. s̃. vij. q. i. pastoralis. i fi. ubi de hoc. ꝛ extra de deri. egro. c. pe. in glo. ulti. ibi videas. ¶ in glo. qui enim ibi. primã. adde. idẽ no. ex̃ de de. nõ resi. c. ex parte. in glo. i. ꝛ hanc sniam sequit gof. in ista decre. lras ubi dicit. intelligo vacare primã prebendã ubi secũda accipit ut titulus nõ ut stipendiũ uel ut simplex bñficiũ. ꝛ idẽ ipe no. extra de rescrip. in nra. ¶ in glo. ibi. eligere. adde. d̃ hoc mẽ bro etiã plenius no. xxi. q. i. c. i. sed secus si dispẽsatio aliqua interuenisset fm tan. io. ꝛ b. qui ita no. extra de pben. quia in tm̃. in glo. i. que fuit glo. io. dicebat io. de. q̃ vnus canonicus põt habere plures p̃bendas tali mõ: si canonici alicuius ec-clesie canonicũ alterius eligũt simpliciter in suũ canonicũ. in eo casu utrãq; prebendã põt detinere: ꝛ i secũda nõ habebit nisi tẽporalia. ꝛ fm hoc intelligit. xij. q. ij. quicunq; suffragio ꝛ quia beneficijs ꝛc̃. ex̃ de commo. c. i. qd̃ intellige si placet. ut no. iuno. ex̃ de de. nõ resi. c. ulti. ꝛ talis canonicus si est i ipsa ecclesia certus numerus: ipsũ numerũ nõ auget canonicoruꝫ nec admittet ipse ad electionẽ nec ad alios tractatus nisi fue rit de cõsuetudine. als vnus canonicus duas intitulatas ha-bere nõ põt sine dispensatõe pape ut hic. lxxxix. di. singula.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

fm rodo. qui ita no. extra de concef. preben. ſſas. de hac materia plene no. extra de elec. dudū. ij. in glo. no. ergo. ſz inno. ſentit q; quis pōt eſſe canonicus ⁊ prebendarius i pluribus eccleſijs. ⁊ hoc ipſe plene no. extra de preben. cū iam duduz. ⁊ de cleri. peregri. c. i. ſed h. intelligit' q; pōt clericus habere beneficiū ⁊ prebendā in pluribus eccleſijs tanq̄ laicus: ſed nō erit clericus niſi vnius eccleſie. ut. ſ. dictū eſt. ⁊ pōt eſſe h multis de cauſis. ſ. cā neceſſitatis uel pietatis. xvi. q. i. poſſeſſiōes ⁊. q. iij. clerici. c. ſi epūs. uel intuitu impēſi obſequi. xij. q. ij. charitatem. c. eccleſiaſticis. xvi. q. vi. illud. ⁊ ita ipſe no. xxi. q. i. in prin. ⁊ ciuſdē ſententie videt vin. extra de pben. quia intantū alis de iure cōi nō pōt quis habere plures eccleſias uel pbendas: ⁊ licet hic durū videat. tñ ſcriptū eſt ut in pre. c. cū iam. ſz huic iuri multū conſuetudo aduerſat fm gof. qui ita ſentit ex de reſcrip. in noſtra. de hoc plene no. rof. benauen. in libello ſuo iuriſ canonici. ℟. an alicui poſſint plures pbende cōferri §. non poteſt quis de iure cōi ⁊c. ibi videre poteris. ⁊ h videas q̄ dicam. xxi. q. i. c. i. in addi. q; aliquis ⁊c. ¶ in c. gl. ibi in eccleſijs. adde. ſed certe hoc non videt verū. quia etiā olim tm̄ per ſedem apoſtolicā erat diſpenſatū. ut extra de elec. dudum. ij. §. vez. per quā decre. apparet q; hodie nō admiſit poteſtas epis diſpenſandi. quia eā nunq̄ habuerūt niſi uſurpatione. q; ergo hic dicit epūs diſpenſare in eccleſijs verū ē quo ad emendationē alterius. non aūt quo ad intitulationē utriuſq; io. de ſan. ⁊ ideo dicūt quidā q; ideo papa in ipſa dec. dudū. friuolā reputauit excuſationē. quia talē indulgentiam nō potuit cōcedere niſi papa. ut innuit in fi. ipſius. §. ⁊ ſcōm inno. quia ipſa excuſatio nō erat de iure. ideo tanq̄ de notorio iuris ſniam ſtatim profert. ſicut extra de cōſue. cū inter. ⁊. c cū venerabilis. fm bo. ⁊ ideo dicebat phi. cū illa decre. dudū dicat per ſe. ap. ⁊c. ut ibi patet. §. nos igit. manifeſte corrigitur ſnia io. prout ibi etiā no. ⁊ idem videt ibi notare gof. ⁊ inno. ſed tu dic ut infra dicā ſniam pdictā videt ſequi tā. vin. ⁊ gof. ex de cōcef. preben. cū nris. in fi. ¶ in c. glo. ibi. in ſūma. adō ⁊ no. extra de eta. ⁊ qua. in. c. eā te. ¶ in c. glo. ibi. diſpenſari. adde. ſed nunqd in caſu poterit legatus card. dicit roſ. bene. q; curia tenet q; nō. quia hoc ſpecialiter ſedi aplice reſeruatur ⁊ hoc ipſe no. in ſuo libello iuriſ canonici. ℟. an plures preben. poſ. ali. cōferri. iuxta prin. §. ſed qō dictū eſt ⁊c. ¶ in ea. glo. ibi. probabilis. adde. hanc ſententiā ſequit dñs gof. in pdi. decre. de multa. in fi. ubi dixit recitando ſententiā io. q; eādem poteſtatē habent hodie epi quā olim habuerunt. ⁊ ideo quicquid cantet ab alijs ita dicas ad huius dicti declarationem. q; triplex eſt cauſa que diſpenſationē inducit. ſ. vrgens eccleſiarū neceſſitas. euidens utilitas ⁊ prerogatiua meritorū ut. i. q. vij. tali. viij. q. i. ſcias. ergo ſi euidens utilitas eſt maxie vrgens neceſſitas eccleſie requirit diſpenſationē fieri in talib' que conſtitutio epis poteſt auferre diſpenſationē. nā ſi expreſſe hoc diceret cōſtitutio aliqua eſſet irrōnabilis ⁊ eccleſie onerosa. ⁊ ideo abijcienda. ar. extra de conſue. c. i. nā non eſt fortius vinculū conſtitutionis hominis q̄ dei. xxi. di. inferior. extra de ma. ⁊ obe. cū inferior. ſed video q; iuramentū cuius deus eſt auctor in hoc caſu nō eſt ſeruandū. extra de his que fi. a ma. par. ca. c. i. multo minus ergo cōſtitutio humana ſi h diceret ſeruanda eſſet. ⁊ in tali caſu. ſ. ubicunq; neceſſitas uel euidens eccleſie utilitas hoc expoſcat. vera eſt ſententia io. ⁊ ſequa. ⁊ hoc probat extra de eta. eam te. ⁊ de conſef. pben. cum nris. ⁊ de elec. i cauſis. i fi. nā ex hac cauſa facit epūs cōtra con cil. turon. extra de preben. vacante. ⁊ cōtra generale concilium e. ti. expoſuiſti. ¶ In prerogatiua meritorū: uera eſt ſentētia aliorū de qua loquitur illa decre. de multa. cū dicit circa ſublimes ⁊c. ſic etiā ibi no. bō. ⁊ ab hoc dicto nō recedas. qm̄ hec diſtinctio approbat in decre. greg. x°. extra de elec. li. vi. nemo ibi euidenti utilitati eccleſie ⁊c. ⁊ hec fuit ſententia vin. ⁊ hoſt. que approbat in ſpe. ℟. de offi. le. §. videndū reſtat v°. ſed nū quid epūs. ibi videas. ⁊ hanc ſniam ſecutus eſt p. de ſamp. ⁊ abbas in pre. decre. de multa. ⁊ hanc ſententiaz facit expreſſe pre. decre. cū noſtris. in fi. ſed videt obſtare. extra de elec. dudum. ij. §. verum. ſed dic q; hic non loquitur de diſpenſatiōe ſed de conceſſione. preterea cū illa decre. fundet ſuper ipſam decre. de multa. intelligi debet i caſu ipſius decre. ⁊ neceſſitas ⁊ vtilitas excepta intelligunt fm id quod ibi no. hoſt. per pre dictā decre. cū noſtris. ubi io. ⁊ ibi. idem tenēt. alij contra. ut ē. dixi. ¶ in c. glo. ibi. ſeruire. adde. de hoc etiā no. xxi. q. ij. c i. ⁊ idē ſentit h. c. c. q. i. in prin. ⁊ gof. ⁊ vin. extra de pben. de multa. ſed inno. ad hoc reſpondet q; primo epo obediendū eſt. quia ſecūdus intelligit eū recipere ad ſuū beneficiū ſaluo iure primi. ar. extra de confir. uti. c. ulti. ⁊ de iureiur. tua. ⁊ de re. do. quia niſi forte in ſecunda eſſent aliqua facienda ubi iſte eſſet neceſſarius. nec prima ſentit incōmodū. uel ſi ſentit incōmodū modicū ſentit. nā tunc agendū eſſet cū ſuperiore ut eū cogeret dare licentiā: ⁊ forte ſi mora eſſet periculoſa ipſemet poſſet venire cōtra mandatū. nō cuiz hominū eſt malicijs indulgendū. ff. de rei ven. in fundo. ⁊ ipſe ita no. extra de pben. cū iam. ¶ in gl. i. epo ibi. ⁊ ſic nec illud. adde. ſ. xxv. di. c. i. ubi dicit q; cura capellarū ſpectat ad archidi. extra ciuitatē uel ad primicerū in ciuitate: ſed diuerſarū eccleſiarū diuerſa eſt conſuetudo. ⁊ qō dicit prouideat. dicit h. reſerēdo h epo ⁊ fm ca' conſiliū diſponet de eis. ⁊ dicit ipſe h. q; de mandato epi dz facere talia. alis fm eū eſt cōtra. xvi. q. vij. nullus omnino. ¶ in g. ar. pro ibi. videtes. adde. ⁊. xvi. q. i. quicunq; ubi de hoc. extra de prescrip. ex tranſmiſſa. ubi de hoc.

Di. lxxi.

De clericis.

Illud quoq; oſius v. ſi quis. v. E aliena. ¶ in glo. ſed nunqd ibi. diſſimularet. adde. dicit ibi lau. ſufficeret ut faceret canonicū non ut prelatū. ¶ in c. glo. ibi. i fi. adde. dicit inno. iiij. q; omnia. c. huius di. ⁊ ſequentis loquuntur quando clericus in iuriſdictione ſecundi epi ex toto eximitur a primo. puta quia habebat tale beneficiū a primo epo qō uel de iure uel de cōſuetudine cum aliquo benefacio poſſidere non poterat. ⁊ idem eſt ſi beneficiū quod ſecūdo ei datur eodem modo tale ſit q; cū primo poſſidere non poſſit. nam hec fuit intentio omniū iſtorū canonū q; clericus alteri epiſcopi ſine eius volūtate ſibi ex toto auferri nō poſſit. ſed ſi ſecundus epūs dat ei prebendā in ſua iuriſdictione cū ei hoc liceat nō tollēdo eum primo. ut ipſe no. extra de tem. or. cum in diſtribuēdis. ⁊ de preben. cum iam. per cōſequens. exquo dat ei prebendam poterit illū ordinare. licet curialius ſit non ordinare ſine licentia primi. ⁊ ita hoc totum ipſe no. extra de cleri peregri. c. i.

Clericos. ordinare. vij. q. i. epūs de loco. exceptis. v. neceſſitate. ſ. propter hoſtilitatē. ⁊ ita vrgente neceſſitate fit qō alis nō fieret. extra de reg. iur. qō nō ē de conſue. quanto. lxxiij. di. epōrum. migrauerunt. ſed nūquid illi facti ſunt clerici illaz eccleſiarū ad quas migrauerūt utiq; ſi ibi inſtituti ſunt ⁊ intitulati. poſſūt enim habere intitulatas. ſed talis inſtitutio ſemp debz eſſe ſub condatione uel ad tps .ſ. quouſq; eccleſia ſua liberet ab hoſtib... vij. q. i. paſtoralis ⁊ eſt ſpecialis caſus ubi inſtitutio in eccleſia videt eſſe ad tempus qō tamē regulariter nō debet fieri. lxx. di. ſcōrum fm h. ſi vero v. excōicatos a cōione ſacramentorū uel etiā fidelium ſi admonitus nolit ſatiſfacere. ſed alibi alia pena imponitur. xxi. q. ij. c. i. ⁊. ij. ſed dic ut no. c. q. in ſūma. fm h. dicit ioſ. q; hic agit de miſericordia. nam de rigore uteq; deponitur i. c. pre. xxi. q. ij. c. i. ¶ in. i. glo. ibi. ad alias. adde. de quo caſu ſi epūs nollet concedere electū cōpelleretur per ſuperiorem. ut no. lxij. di. §. ſed aliud. ⁊. lxiij. di. in. c. litteras. ¶ in glo. ſed pone ibi. gdā. adde. ut la. ¶ in c. g. ibi. alij. adde. ut. h. iſpa.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

¶ in e.glo.ibi.fraternitatis.adde.ad idem.vij.q.i.pastoral. nam multa sunt impendenti.ff si cer.pe.proinde.sed ar.ꝓtra C.de sen.pas.l.ulti. ¶ in e.glo.ibi.sic nō.adde.ar.ad hoc.ff. de ma.testa.l.verū. ¶ in e.glo.ibi.executionē.adde.ar.C.de cura.fur.cum alijs.

FRaternitatē.ordinandū.i.propriū constituendum sic.xxiij.di. presbyteri.extra de offi.archipres.c.ij. alis ordinandū.ꝛ tunc planū est.prohibente.qꝛ forte detinebat cū longe abductū in captiuitate uel impediebat ne ibi eligeret uel poneret epm:licz ibi patiat cē collegiū fm h ꝛ talis ut sacrilegus iudicat.ut.i.q.i.sunt quidā.quo.i.ut.h. ministeriū.s.diaconij.h.exhibere.s.tue eccie.necessario.i.pro necessitate ecclesie tue.io.de san.cardinalē.i.propriū. ¶ in g. sed numquid ibi.q.non quia.adde.scripsit vin.extra de ma. ꝛ obe.cū olim.ipte nō concedit capitulo ecclesie vacantis iurisdictionē nisi quatenus inuenit expressum.s.ex indulgentia spāli.ex de rescrip.ex parte.uel de cōsuetudine prescripta.ex de offi.oꝛ.irrefragabili.ꝛ de testi.cogen.pterea.ꝛ in causa heresis.ex de hereti.ad abolendā.ꝛ prouidebūt vacante eccia. vacantibus ecclesijs.ut in pre.decre.cū olim.non tñ intelligit qꝛ possunt cōfirmare electionē.qꝛ institutio nō spectat ad eos. xvi.q.vij.in decre.nullus oīo.nisi cōcedat ut interim administret fm vin.sed cōtradicit qđ le.ꝛ no.in pre.decre.cū olim.sz ad eam respondet rof.bene.quia ibi illud contingit ex indulgentia.uel aliter loquit ibi de priore qui fungat vice alterius. ubi non est maxima difficultas:cū nomen abbatis sit nomē officij nō dignitatis fm rof.qui ita no.i libello iurisꝯ canonici R°.ne se.vacan.§.ulti.cōiter tenet qꝛ capitulū pōt confirmare uel infirmare:sed nō instituere ꝛ merito.quia aliud est confirmare:aliud instituere:sicut aliud est eligere aliud cōcedere.ex de iurepa.cū laici.fm io.de deo.qui ita no.in pre.decre.cum olim.ꝛ adde qđ dixi.ē.xxiij.di.presbyteri. ¶ in e.gl.ibi.visitatorem.adde.sub.qm debet cōstitui aucte metropolitani. la.qꝛ dic ut plene dixi.lxi.di.c.ulti.ꝛ ibi de hoc. ¶ in e.gl.ibi non credo.adde.ꝛ bene fm io.de san.ꝛ lau.cuius est ista gl. ꝛ ad hoc facit qđ no.ex de offi.le.qꝛ translationē.in glo.quedam enim ꝛc. ¶ in e.glo.in fi.adde.dicit h.qꝛ i hoc casu cōsensus metropolitani cū clericis sufficeret.ꝛ ideo hic ei nō fuit facta petitio.quia forte non placuit.uel illa ecclesia fuberat pape nullo medio fm h.sed forte iste nō est đ casibus ad metropolitanū ptinētib⁹.qđ dic ut le.ꝛ no.ex de of.oꝛ.pastoral.

PRimatus suggestio.dicit papi.suggerere est subministrare insinuare subijcere.suggestio insinuatio intimatio.ꝛ est suggerere idē qꝛ sustinere subministrare iudicare dicere suadere quasi latenter ꝓsulere:ꝛ proprie cā decipiendi uel nocendi illi cui fit suggestio.accipit tñ qñqꝫ in bono.ut io.xiij.suggereret nobis omnia.sic etiam sumit h.ꝛ vij.q.i.c.i.ex de deci.c.suggestū.in prin.expone.hic suggero .i.ego insinuo uel dico fm polli.usurpare.dic qꝛ is qui usurpat illicite utit:presumit ꝓtra usum:capit fm papi.obtineat qꝛ hic dicit.s.qꝛ nec clericus nec laicus debet suscipi sine litteris epi sui.dicit inno.esse verū quo ad ordines.sed prebendaz ei dabit sine eius litteris.uel dic hic loquit de ignotis clericis ꝛ laicis.in clericis autē notis ad quid frustra lre requirent.ꝛ hoc ipse no.extra de preben.cū iam dudū.ꝛ adde qđ dixi.ē. e.di.de aliena. ¶ in glo.cōi.in fi.hodie augmētata est pena cōtra illos qui scienter uel affectata ignorātia recipiūt ad ordines clericos aliarū dyocesū sine lris propriorū eporum.ut extra.li.vi.de tem.oꝛ.cos qui. ¶ in gl.sed nōne ibi.dico. ad de.ꝛ bene fm h.ꝛ io.de san. ¶ in e.glo.ibi.eū.adde.in quo casu loquit hoc.c.fm h.uel dic ut.ī.proxi.dicā.qꝛ ergo dicat qꝛ laicus per consensū suū pōt iudicē alienū facere suū.dic verum esse in causis fm leges.sed secus in sacramētis fm hug. ¶ in e.glo.ibi.recipere.adde.idē sentit hu.sed la.dicit qꝛ bonoñ.epos laicū veroñ.dyoc.pōt ordinare in bonoñ.epatu.ꝛ in aliqua ecclesia eū collocare absqꝫ cōsensu epi veroñ.ꝛ hoc c.intelligitur cū forte nolebat ordinare eū ut ibi in suo epatu maneret in sua possessione qđ fieri nō pōt nisi a suo dyocesano fm la.uel dic fm h.qꝛ hoc.c.pōt intelligi in eo casu ut ordinet eū nō suū clericū.sed clericū illius epi cuius est parochianus.qua enim rōne nō debet ordinare clericos alterius epi sine eius cōsensu eodē modo laicū eius nō ut sit clericus suus:sed illius fm h.tu facias vim in textu ubi dicit.laicum usurpare ꝛc.tunc satis planus remanet intellectus:uel dicere potes ut fm inno.ē.dixi.sed ego a primo dicto nō recedo.s. a dicto io.ut hodie est expressum.ex.li.vi.de tem.oꝛ.null epi scopus.ibi videas.ꝛ dic ut ibi.ad hoc.ix.q.ij.c.i.ꝛ.c. nullus primas.in fi.ꝛ.c.epm.in fi.ex de parro. nullus.ubi hoc approbat per b.gof.ꝛ ala.ꝛ no.qꝛ vinc.dicit qꝛ clericus qui diu fecit alibi morā:intelligit cōtrahere ibi domiciliū. C.de incol l.ij.ergo ibi eligi pōt ꝛ si epos suus non vult cū concedere.agi debet per superiorē uel ut papa eū licenciet.ex de iurepa.nullus.fm vin.qui ita no.ex de postu.prela.c.ulti. ¶ in e.gl.ibi licētia.adde.idē tenet h io.de fā. ¶ in glo.sed pone ibi.utrobiqꝫ.adde.ad hoc.C.de inco.ciues.li.x°.

EXtraneū.proprij ergo nō alterius.de hoc no.lxviij di.§.inter.hodie declarat quis est superior qui possit lras cōcedere ordinando.qꝛ dic ut extra.li.vi.de tem.ordi.cum nullus.ibi omnino videas.

HOrtamur.suscipiat.i.a nobis eligat fm h.ad h ex de iurepa.qm.s.in pīntandū.ex de iurepa.c.ul.epo dyocesano.xvi.q.vij.decernimus.sed utrū legatus posset dare ecclesiā istis patronis inuitis.ꝛ videt qꝛ sic.qꝛ patronus non habet ius in eccia.x.q.i.nouerit.sed gratiā.xvi. q.i.si quis eporum.ar.extra de iurepa.qm.in prin.pterea patronus ꝛ laicus est de iurisdictōne ecclesiastica quo ad iuspatronatus.ex de iudi.quāto.ꝛ fm illos qui tenēt hāc sniam.h est speciale in legato cardinali.als obtinet.qđ le.xvi.q.vij.decernimus.ꝛ his cōsentiūt la.ꝛ io.tan.vin.ꝛ glo.na.prout no. vin.ex de iurepa.cū dilectus.sed ista decre. si bene videat invnuit ꝫrium sumpto ar.a ꝫrio sensu.ubi dicit tanqꝫ clericus habebat.suberat iurisdictioni legati ꝛc.ubi scripsit hosti.qꝛ ille suberat legati iurisdictioni:nō solū quo ad cognitionez iurispatronatus.sed etiā quantū ad collationē beneficij.ut ex de offi.leg.dilectus.sed secus in laico patrono qui ꝛ si subsit iurisdictioni quo ad primū.nō tamē quo ad secundum nisi eis spāliter cōmittat a papa.ut ibi innuit fm ho.ꝛ idem tenet ibi gof.in pre.decre.de offi.le.dilectus.ubi etiā no.de hoc.ꝛ ibi etiā h approbat per b.ꝛ no.etiā gof.in sūma.de iurepa.iuxta fi.§.ꝛ est sciendū ꝛc.pro hac snia etiaz facit.extra de offi.dele. sup eo.ꝛ hoc salua veritate credo verius.nā ad solū papā vī hoc pertinere.ar.ix.q.iij.nūc vero.c.p principalē.i.q.i.p principalē.qui vero nō requisito dño rem eius alienat ꝛ tradit.C de quadri.pscri.bñ.C.de cōiuz re.ali.l.ij.de hoc etiaz no.in spe.de le.§.nunc tractemus.v°.sed nunquid.nec credo:lz isti laici sine pplus essent interdicti qꝛ alius a papa posset tales ecclesias cōcedere.ex de concess.pben.quia diuersitatē.secus in casu negligentie. ¶ Facti qđ talis est videlicet an ius pītandi possit prescribi a parrochianis in ecclesia parrochiali.ꝛ primo ad huius qōnis declarationē probemus qꝛ nō:qđ videtur leuissimū probari.ad qđ pro fundamēto est noscendū qꝛ ad officiū epi pertinet institutio libera sacerdotū.ut plene colligitur.x.q.i.c.i.ꝛ.ij.xvi.q.vij.c.nullus oīo.ex de offi. archi. cū satis.ꝛ de capel.mo.c.i.ubi est expressū.ꝛ de hereti.cuz ex iniuncto. in fi.ꝛ de reli.do.de zenodochijs.qđ est intelligendum cū determinatione eius.qđ habet ex de his que fiunt a prela.nouit.ꝛ.c.quanto.ꝛ.c.ea noscat.in fi.insup est sciendum qꝛ fm iura antiqua patronus qui ecclesiā cōstruebat:nil iurisdictionis in ea habebat.imo ipsa ecclesia ꝛ dos ad ordinationē epi pertinebat.ꝛ hoc habet.x.q.i.nouerint.ꝛ no.xvi.q.vij.c.pie mētis.deinde tpe procedente ecclesia gratiose cōstituit qꝛ ipsi patroni haberent certa iura in ipsis ecclijs:videlicet onꝰ honorē

D

ꝛ utilitatem. de quibus no. in pre. c. pie. de honore. i. pñtatione. habetur. e. q. decernimus. ꝛ extra de iurepa. per totū. ꝛ iō dicitur ꝙ quicquid iuris habent patroni in ecclesia: totuz ex gratia procedit ut probatur. xvi. q. ij. si quis eꝝ. ꝛ extra de iurepa. qm̄ in quibusdā. ꝛ hoc ideo ut laici ad dotandas ꝛ fundandas ecclesias amplius prouocentur. ꝛ ita etiam no. h. in pre. c. pie mentis. ꝛ gof. extra de elec. sacrosancta. quam sententiam secutus est ho. in pre. decre. qm̄. ubi dicit ꝙ iuspatronatus qđ laici in ecclesijs habent ꝛ possident gratiosū censetur. ꝛ in eo de gratia tollerant. ꝛ hoc expresse innuit littera illius decre. qm̄. in prin. ubi dicit potestate in qua eos adhuc usqz ecclesia sustinuit ꝛc. vis est facienda in eo qđ dicit littera. sustinuit. q. d. gratiā expressam facimus ipsos laicos ī tali potestate sustinendo. nam de rigore iuris deberent laici esse a talibus segregati cum talia noscant ad episcopū pertinere. ut. s̄ dictum est. ꝛ ipse idem ho. no. extra e. c. illud. in fi. nam laicis quāuis religiosis ꝺ dignitatibus ecclesiasticis aliquid dispondum nulla legit attributa facultas. xvi. q. vij. laicis. vnde rex theodericus deo inspirante dixit ꝙ ad ipsum de ecclesiasticis negocijs nihil pertinebat p̄ter reuerentiā. ut le. xvij. di. §. hinc etiā. ad idem extra de arbi. contingit. de iudi. decernimus. ꝛ rursus sciendū est ꝙ priuilegiū gratiosū siue mera gratia vni siue aliquibus concessa nō pōt ab alijs trahi in exemplum. ut. c. di. contra morē. vij. q. i. petisti. xvi. q. i. hinc etiā. in fi. ubi de hoc. ꝛ de priuile. sane. que decre. peroptime facit ad intentionem nostram. nā ibi dicit ꝙ temerariū est ꝛ indignuz aliquē sibi presumere sua auctoritate ꝙ romana ecclesia certa ratione voluit alicui indulgere beneficijs singularibus. itera to est ad memoriā reducendū. quia representatio ex vi iuris patronatus pertinet ad patronū. ut clare legit extra ꝺ iurepa. c. ulti. ex quibus breuiter concludi pōt principalis intētio. s. ꝙ parrochiani p̄scribere nō possunt. nam si verū est ꝙ ꝺ iure cōi institutio pertineat libere ad episcopū. ut. s̄. probatū est si ius presentandi cōpetit ex vi iurispatronatus. ut probatū ē. qđ ius gratiosum est apud patronū ex causa predicta si verū est ꝙ priuilegiū speciale seu gratia specialiter aliquibus facta non possit ab alijs trahi in exemplū ut probatū est. imo si fieret hoc esset temerariū ꝛ indignū. ut vult pre. decre. sane. bene concluditur ꝙ parrochiani priuilegiū siue gratiā patronoꝝ in qua ecclesia eos sustinet non possunt sine temeritate possidere siue quasi possidere cū nihil ad eos de talibus pteneat. preter reuerentiā ut dictū est. s̄. si ergo cū temeritate possidēt ergo sunt male fidei possessores. igit sm canones nō prescribunt. ut extra de prescrip. vigilanti. ꝛ c. quoniā omne. si dicat ꝙ populus iste parrochianoꝝ alius sit qz a principio. ita ꝙ potuit habere iustā causam ignorantie dici potest hoc esse falsum. ut patet. vij. q. i. deniqz. xvi. di. habeo. ff. de iudi. proponebatur. exquo sic concludi posse videt. cuius populus possedisset uel quasi possedisset per. xl. annos nō videt prodesse quia ab inutio nullū titulū habuerūt nec bonaz fidem. qđ sic probatur. aut sciunt ad aliū hoc ius pertinere aut non. si scierunt non currit prescriptio. xxxiij. q. ij. si virgo. extra de p̄scrip. quoniā. extra. li. vi. ꝺ resti. spo. ad decimas. si ignorauerunt crassa fuit ignorantia. nam qđ suū non est scire debet ad alios pertinere. C. vnde vi. l. conquerebat. nā cōstat ius istud patronos etiam olim siue laicos nō habuisse. imo erat in totum apud ecclesiā. ut. s̄. dictū est per. c. x. q. i. nouerint. ꝛ canō dicit ꝙ omnis materia usurpationis est amputanda. ut legit xxv. q. ij. amputato. ff. de iudi. proponebat. per que iura probatur ꝙ idem est hodie populus qui fuit ante mille annos. sic no. vij. q. i. deniqz. item manifeste videt etiā probari ꝙ isti parrochiani sic presentando peccant. dicit aug⁹ in primo lib⁹ retractionū. peccatū est voluntas retinendi uel cōsequendi ꝙ iustitia vetat. ut habet. xv. q. i. §. sed ꝛ hoc. sed video ꝙ isti taliter presentantes: agūt qđ vetat iustitia. quia ius alienū usurpant. ius inqz alienū. i. ep̄ale. ut. s̄. probatū est. nam cum hoc ipsis parrochianis non inueniā concessum intelligā denegatum. ar. op. ex̄ ne se. va. illa. ꝛ ij. q. v. ꝓsulauisti. qđ ar. ꝓncipaliter locū habet in odiosis sicut est ꝙ laici ī ecclesijs ius eis nō concessum usurpent. extra de transla. inter corporalia. nam in his que sunt de iure speciali aliquoꝝ tm̄ sicut est in casu nr̄o. ut. s̄. probatū est: illud videt prohibitū qđ non ostendit esse concessū. ut patet in eo quod le. ꝛ no. xcvj. di. peruenit. ꝛ sm ambro. peccatū est iniquitas siue melius opus iniquitatis. ut de pe. di. iij. ille rex. si igitur isti tales parrochiani agūt opus iniquitatis. utputa quia ius eis non concessū usurpant. ergo bene sequit ꝙ sm canones nō prescribūt. ergo habeo optatū ꝛ ad hoc facit expresse quod no. inno. ꝛ ho. extra de excep. cū venerabilis. vbi dicūt ꝙ quidam dixerunt ꝙ ubi non ē patronus. tunc populus presentabit rectorē. sed non hoc est verum sm cū. quia non est hoc iure cautū. non ergo sm hosti. populus presentabit. sed eps instituet. ut extra ꝺ de. peregri. c. ulti. ꝛ xvi. q. vij. nullus omnino. nisi forsan apud ipsum populum spectet iuspatronatus qđ esse potest. ut satis no. h. xvi q. vij. pie mentis. ꝛ tunc ipse populus presentat. ꝛ sic sm host. loquitur. extra de elec. querelā. que decre. loquit sm verū intellectū in populo ꝓsentante ratōne iurispatronatus. ꝛ hoc pz ex verbis pape. ubi dicit cū nobis constiterit ꝙ populus in q̄ si possessione ꝓsentandi clericū ꝛc. ꝛ ubi dicat salua cōne sup iurepatronatus inter ecclesiā vestrā ꝛ populū dicte ecclesie. nā cum dicat littera presentandi per hoc denotat ius siue gratiā descendentē ex vi iurispatronatus. ut est casus extra de iurepatro. c. ulti. ꝛ etiam. s̄. dixi. igitur non obstat ipsa decre. que non loquit in parrochianis. sed in populo vtente iurepatronatus. non obstat littera illius decre. ubi dicit per electionem populi. ad quē de antiqua consuetudine ptinet ꝛc. qm̄ ē partis allegatio ita dicentis quam papa ipse statim modificat. ut patet in littera quā. s̄. posui que est eiusdē decre. ud alit ipsa consuetudo fundabat super titulo a iure permisso. s. sup iure patronatus. ex quo patet. quia pap. ipi populo reseruat cōnem iur̄ proprietatis super ipso patronatu. ꝛ sic nō obstat. vñ sm host. qđ dici consueuit de postulatione laicoꝝ simplicit verū est qm̄ ad eos spectat iuspatronatus. ut in pre. decre. que relam. als aūt non habent se intromittere de aliquibus spūalibus. ꝛ hoc ultimū ipse ho. no. extra de sta. mo. qđ dei. bene ergo concludi pōt ꝙ non p̄scribit qđ cū peccato possidet si ue usurpat. ꝛ qđ de iure cōi non concedit. xciij. di. illud. c. di. cōtra morem. ꝛ plene no. i. q. i. nullus. iij. ꝛ extra de prescrip. si diligenti. nam ad hoc ꝙ sit cōsuetudo rōnalis nō debet obuiare constitutionib⁹ ecclesiasticis. ut plane probat. xij. di. sit sancta. ꝛ c. sc. ꝛ c. di. c. i. ij. ꝛ iij. ꝛ no. c. di. in sūma. c. consuetudo. sed ista cōsuetudo obuiat ecclesiasticis ꝓstitutionib⁹ manifeste ut colligit ex his que predicta sūt. ergo cōstat de ꝓclusione propositi principalis. s. ꝙ nō valet cōsuetudo quā ius obseruata spacio. xl. annoꝝ. ut in pre. c. sit sancta. ꝛ ad predicta facit satis g. cōis que ponit. extra de elec. sacrosancta. ꝛ facio vim ꝙ p̄sentatio cōpetit ex vi iurispatronatus. ut. s̄. dictū est. ꝛ iuspatronatus est annexū spūali. ut extra de iudi. quanto. ꝛ de iurepatro. de iure ergo ꝛc. ut predictū est ecōtra videt manifeste posse ꝓbari. ꝛ videt ꝙ sit casus pluriū canonū. xxxix. di. petrus. xlvij. di. de petro. lxi. di. studij. in quibus capitulis fit mentio de electo a neapolitanis. ꝛ ibi papa tollerat tale factum. imo mandat eis ꝙ plus est: ꝙ si nō benefecerūt ꝙ itera to benefaciant. ut patet in pre. c. studij. nec in aliquo illoꝝ canonū continet: uel fit mentio de patronatu. sed ita forte decō suetudine faciebāt. vnde dicit io. ꝙ nullus laicoꝝ debet interesse electioni nisi hoc habeat ex cōsuetudine. ex̄ de iurepa. nobis. ita no. lxij. di. in sūma. ꝛ c. di. c. reatina. ꝛ idez no. inno. ex̄ de elec. quisquis ergo si de cōsuetudine cōstat: ego habeo optatū. nā tale ius nō videt prohibitū parrochianis. imo vī concessum. ex̄ de sta. mo. ꝙ dei timorē. ꝛ si bene videat. facit ad h̄ expresse. ar. a ꝛrio sensu. ex̄ de elec. sacrosancta. ubi dicit

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ius eligendi in collegiata ecclesia non cadit in laicū. ergo videtur q̄ si non sit collegiata ecclesia quāuis parrochialis i p̄dicta ecclesia potest in laicū cadere tale ius. ad idē facit eodē modo sūptū ar. e. ti. massana. ad idē facit. lxiij. di. plebs diotrensis. ꝛ. c. se. ubi plane innui. videt q̄ plebs in electionibus antiquitus intererat. ergo videt q̄ tale ius p̄t in eos cadere. ergo bene sequit q̄ possunt p̄scribere: igit habeo optatū. vñ dicebat inno. q̄ presentare aliquē ad aliquā ecclesiā non est spirituale: licet sit annexū spirituali nec contrahit aliq̄ vinculum inter electū ꝛ ecclesiam cū nihil iuris sibi acquirat. ut p̄z extra de iurepa. pastoralis. ꝛ hoc no. ipse inno. ex̄ de elec. i. c. q̄ sicut. ꝛ de iurepa. postulasti. ubi dicat q̄ idē credit de laicis q̄ ibi dicat de clericis. s. q̄ clerici possunt habere electiones ꝛ collationes prebendarū ꝛ dignitatū etiā in ecclesijs collegiatis. quia sic constitutū fuit a principio. quid plura. ista q̄ vī expeditа per b. cōpo. extra de rescrip. c. in gl. magna. §. quid si patroni. ad quos ꝛc. ubi ponit istā q̄onem in patronis ꝛ parochianis. ꝛ ibi eos videt equiperare quantū ad presentationem ut etiam dicā fm eū. xvi. q. vij. decernimus. ibi videas. ꝛ p̄o hac parte facit expresse. ut videt. xvi. q. i. sic vnde. v̄. q̄ sic. ꝛ c. si quis monachus. in fi. per que iura videt q̄ laici ista iura possint possidere. ergo bene sequit q̄ possunt p̄scribere: ergo babeo optatū. ꝛ b̄ videtur h. sentire in p̄e. c. si quis. ubi dicat q̄ in quibusdā locis electio capellani spectat ad populū: in alijs ad patronos seu ad patronū: in alijs ad archipresbm. in alijs ad ep̄m ut quid ulterius testibus indigemus. naꝫ ibi per textū ꝛ per sniam h. b̄ nostra q̄ videt expedita. ꝛ idē tenuit h. xxiij. di. presbyteri. ubi no. q̄ superior non p̄t repellere cōprobatū ꝛ p̄sentatū a patronis uel populo nisi subsit causa ꝛ hoc facit dare q̄ no. gof. in p̄e. decre. sacro. ubi dicat q̄ ius eligendi in collegiata ecclesia non cadit in laicū: verū est dicit ipse ex vi cōpositionis ut ibi fuit. ꝛ intelligit illaꝫ decre. eo. ti. massana. in electione ep̄i ut ibi iacet littera. utē ad hanc partez fouendam facit ut videt expresse. li. vi. de elec. generali. ad huius certaminis declarationē sciendū est q̄ plures sūt vie a iure inuente per quas siue fm quas ecclesijs prouidet. p̄ma via est electio. de qua habet ex̄ de elec. c. i. ꝛ. c. cū terra. ꝛ per totū. ꝛ de postul. bone. in fi. xvi. q. ulti. congregatio. cū infinitis similibus. ꝛ hoc nullo iure p̄t pertinere ad laicos. quia p̄ eaz cōtrahit matrimoniū spūale inter personas eligentiū ꝛ electi. extra de elec. cū inter canonicos. ex̄ de testa. requisisti. §. secus aūt. q̄ quidem ipsi laici cōtrahere nō possunt. ꝛ hoc sentiunt inno. ꝛ b. compo. ꝛ sequaces. extra de elec. q̄ sicut. secūda via est solēnis nominatio. de qua habet extra de postul. bone. i. in fi. ꝛ plene no. lxij. di. quanto. ꝛ ista solēnis nominatio nō cadit in laicū cum per eam matrimoniū spirituale cōtrahit. ut plene dicit in ipsa glo. lxij. di. quanto. tertia est via postulatio. de qua habet extra de postu. per totū. que habet fieri eaz decreto. ut patet. vij. q. i. ep̄o. extra de postu. bone. ij. v̄. nec nocebat. ꝛ q̄ dicat gratianus. lxi. di. §. sed aliud. in fi. dicit b̄ allegando. ꝛ b̄ etiā non cadit in laicū cū per eam ad matrimonium spirituale perueniat. ꝛ in hoc ipsi electioni equiperatur ut colligit in p̄e. decre. bone. in fi. quarta via est collatio que specialiter pertinet ad prelatū. ut. s. probatū est aperte. ꝛ b̄ nō cadit in laicū de iure cōi. ut patet. lxij. di. si per ordinationē. cū si. sed bene cadit de p̄uilegio speciali pape qui laicos ad ista potest habilitare. ut patet. lxij. di. adrianus. ꝛ. c. i synodo quinta est presentatio. de qua habet. xvi. q. vij. decernimus. ex̄ de re iudi. cum bertoldus. ꝛ de iurepa. per totum. ꝛ hoc cadit ex vi iurispatronatus in laicū patronū. extra de iurepa. c. ulti. ꝛ in hoc casu loquit. extra de elec. querelā. ut. s. dictū est. sexta via est simplicis petitionis ut quādo populus petit ab ep̄o sibi dare rectorem. ꝛ hoc potest cadere in laicos siue populū non patronū. ꝛ de hac loquit extra de sta. mo. q̄ dicit morem. ubi hoc per gof. no. ꝛ de hac fit mentio in textu. xxiij di. c. i. v̄. nulla inquit. ꝛ. lxij. di. c. i. ꝛ. vi. q. i. §. patet. i hoc casu intelligo. xxxix. di. petrus. ꝛ. xlvij. di. de petro. ꝛ. lxi. di. studij ꝛ. xvi. q. iij. §. his omnibus. ꝛ. c. sic vnde. ꝛ. c. si quis monachꝰ ubi dicat glo. q̄ populi nō est eligere: sed testimoniū dare. xx iij. di. c. i. vnde dicebat gratianus q̄ iura loquentia q̄ populus debet vocari ad electionem intelliguntur ut consentiāt simpliciter. ut patet. lxij. di. §. electiones. cōcludo ergo ex vi eoꝝ que p̄o hac parte allegata sunt q̄ ius presentationis proprie a proprietate sumpto vocabulo non cadit in populū nō patronum. sed petitio que fit sine aliqua presentatione bene cadit in populū: ut quādo dicat populus. ¶ Reuerende pat̄ petimus ut placeat vr̄e paternitati nobis prouidere in pastorem de tali persona que multū est nobis grata ꝛ accepta. ꝛ ita fiet fuit in p̄e. decre. q̄ dei. non obstat glo. io. ꝛ inno. q̄m decre. que alle. nō probat id ad quod probandū inducit. ꝛ hoc p̄z ex tex. ipsius decre. nobis. ubi dicit. electioni tractande. vnō licet illa littera innuat q̄ possit interesse tractatui electōis. nō tñ probat q̄ eligere possit. imo capituli est electio. ut patz. xv iij. q. ij. abbatem in monasterio. ubi dicit. monachoꝝ electio. item non ob. c. adrianus alleg. per inno. quia loquit in p̄uilegiato a papa. item non obstāt glo. alic. s. in contrariū alleg. q̄m iure non utunt nec iure fulciunt. ꝛ ideo non vrgent. ut. ix di. ego solus. item non obstat p̄e. decre. generali. nā ibi i p̄n. ubi dicit aduocationis seu defensionis. debet exponi seu p̄o. i. quia ibi aduocatio ꝛ defensio p̄o eodem accipiunt. prout ibi no. io. de cek. clericus pisanus ꝛ guil. dur. ꝛ habes idē ex̄ eo. ti. venerabilē. extra de penis in quibusdā. ꝛ li. vi. de re. ec. non ali. hoc cōsultissimo. ꝛ sic illa decre. generali. §. ulti. in p̄n. non tangit iuspatronatus q̄ multi ceci nō aduerūt. illa autē iura ad cōtra. alleg. que vident dicere de possessione. intellige in detentatione ut ibi accipiat possessio. i. detentatio. ut legi. ꝛ no. xij. q. i. dilectissimis. ꝛ sic non obstāt. ꝛ facit ad b̄ q̄ no. ꝛ q̄ dixi. xiij. q. i. in gl. simile est ꝛc. i fi. ꝛ ibi videas. ad alia est facilis solutio que etiā colligit ex predictis. ꝛ adde q̄ dixi s. lxij. di. in sūma. cōmendatias. i. dimissorias. b. ꝛ adde q̄ dixi. lxij. di. in sūma. ꝛ q̄ dicā. xvi. q. vi. si plures. b. b̄ adde ꝛ uideas q̄ le. ꝛ no. C. de decur. l. si quis decurio. li. x. ¶ in. i. glo. ibi. extraneū. adde. q̄ si repsentauerit de alieno ep̄atu p̄t eps eū repellere si in suo inueniat ydoneus si non est ibi ydoneus: tunc recipiēdus est de alieno ep̄atu cū lr̄is p̄opr̄ij ep̄i ut hic fm b. ꝛ q̄ de aliena dyocesi non debeat p̄sentare laicus. habet. xvi. q. vij. monasteriū. ¶ in c. gl. in fi. adde. q̄ no. extra de iurepa. significasti. sed quod. s. dictū est per io. p̄ omnia a lau. approbatur. cuius fuit ista glo. ꝛ idem per omia sentit hu. ꝛ io. de fan.

Dlli peregrinoꝝ. clerici peregrini: large p̄nt appellari omnes qui non sunt de ep̄atu ordinantis siue clerici siue laici sint. quia nulli taliuꝫ debent recipi ab aliquo ep̄o ad dignitatē uel ordines uel alia sacramenta ecclesiastica. s. c. di. per totū. ꝛ specialiter. c. ti. primatus. ꝛ hoc s. de cle. pegri. c. ij. ꝛ. iij. ꝛ q̄ omnes tales dicant pegrini ꝛ extranei. est ar. iij. q. vi. pegrina. vi. q. iij. c. i. ꝛ. ij. ignoti dicuntur quoꝝ origo vita ꝛ singularitas sunt ignota ep̄o nō distincto si sint de eodē ep̄atu uel de alio. xxiij. di. q̄ñ. lxij. di. quiescamus. v̄. si enim in clero ꝛc. ar. ij. q. vij. querenduꝫ. v̄. quorum uita. scdm ray. ꝛ gof. ¶ Di. lxxij.

Dimissoria.

Episcopus errans. ar. p̄o dcō inno. qui no. q̄ abbas nō debꝫ dare monacho suo licentiam intrandi artioꝛē religionē nisi p̄ius eū inueniat ꝛ paratus sit eū recipere. ꝛ si aliter recedit: fugitiuus est ꝛ apostata cū non sit in alicuius obedientia. hoc aūt forte posset facere p̄ioꝛ eius q̄ daret licentiā monacho uolenti mutare religionē q̄ sub sua obedientia iret q̄rere locū religiosū qui sibi placeret. tñ non est consulendum

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

prioꝝ qꝫ ꝺ faciat nisi forte ut euitet maius scandalum. quia sc̃z si non ꝺaret hanc licentiã: ipse sua auctoritate receꝺeret sc̃ôm inno. qui ita no. extra ꝺe renunci. c. ulti. ⁊ ꝺe iureiurã. sicut ex litteris. ¶ in. i. glo. in fi. aꝺꝺe. sed ipse clericus requirenꝺus est sicut cum quis transit in alterius familiam rogatur ⁊ interrogatur is qui aꝺoptat an id fieri velit. ff. ꝺe opti. l. ij. inuitus enim in alienã familiam transire non cogitur. ¶. ꝺe aꝺopti. l. pe. §. i. ⁊ in auteñti. quibus mo. natu. effici. sui. §. generaliter. colli. vi. sc̃ôm. ioban. ꝺe san.

Clericum. clericorum. versi. ¶ in prima glosa. in fi. aꝺꝺe. ⁊ ioban. ꝺe san.

Lacuit. uel pro saltem. semel. ar. qꝫ semel sufficit cõsentire. xxxij. q. v. horrenꝺus. ubi ꝺe hoc. eligit. sb. ⁊ est possessionẽ aꝺeptus. ⁊ ꝺe tali loquitur hic fm inno. ⁊ hosti. prout ipsi no. extra ꝺe appel. constitutus. in p̃n. ⁊ viꝺe qꝺ no. j. xcij. ꝺi. si qui. teneatur passim viꝺelicet ⁊ sine consensu episcopi. ioh. ¶ in. i. glo. ibi. acquiri. aꝺꝺe. qꝫ ꝺic ut no. lxiij. ꝺi. quanto. ⁊. xvij. q. vij cõtra sanctorum. ibi io. intelligit hoc. c. in nominatione. ¶ in glo. i. perfecte ibi. cõsirmat'. aꝺꝺe. aꝺ hoc. xxi. q. ij. si quis iam. ubi ꝺe hoc.

¶ Di. lxxiij.

Aliter uero.

In nomine patris. firmat'. ꝫ apparet qꝫ sigillum capituli est authenticum. ꝺe hoc no. extra ꝺe so lu. c. ij. ubi colligit' qꝫ pro eoꝺem habetur siue littere alique concedant' alicui siue sigilla traꝺant' super aliqua obligatione cõcipienda nomie ecclesie. exquo fm gof. est op. ar. qꝫ siue sigillũ ecclesie ꝺatur alicui procuratori. siue littere ꝺe rato amitti ꝺeberet tanqꝫ legitimus procurator. solent enim aliqui prelati ex ignorantia uel negligentia non concipere manꝺatũ procuratoris: sed ꝺare sigilla ut cum procuratores fuerint in iuꝺicio cõcipiant mãꝺatum fm consiliũ aꝺuocatorũ qꝺ putat ꝺomin' gof. satis sufficere qui enim alteri sigillum suũ traꝺit: viꝺet multũ conficer' ꝺe illo. ⁊ totaꝫ suam voluntatem illi cõmittere. nam in sigillo imprimitur imago ꝺomini. ꝺe pe. ꝺi. ij. principiũ. uel aꝺ mi' caracteres nominis ꝺñi. extra ꝺe fiꝺe instru. inter. ff. ꝺe testi. aꝺ testium. §. si quis ex testibus. fm gof. sed ar. ꝓtra. in eo qꝺ le. ⁊ no. i. q. i. si quis inquit. v. non statim. ibi etiam ꝺicam ꝺe hac materia plene no. inno. ⁊ ho. ex ꝺe fi. instru. c. ij. ibi viꝺeas

Sanctissimo in xpo.

¶ Di. lxxiiij.

Queritur.

Hec ꝺi. ꝺiuiꝺit in tres partes. in quaruꝫ prima probat magister qꝫ clerici non sunt aꝺ ordines cõpellenꝺi. io. ꝺe san. ⁊ ita ꝓtinuat'. s. in pluribus locis facta est mentio ꝺe promotione clericorum. sed qꝫ clerici qñqꝫ nolunt promoueri. iꝺeo gratianus annectit hanc ꝺi. qua querit' fm b. ¶ in. i. glo. ibi. capitulo ulti. aꝺꝺe. ubi ꝺ hoc in glo. i. ¶ in c. glo. ibi. q. iiij. forte. aꝺꝺe. nam argumento huius. c. forte non est incipienꝺũ ab utroqꝫ simul ⁊ semel. aꝺ hoc plane facit qꝺ no. ij. q. v. presbyter. si. ¶ in c. glo. i fi. aꝺꝺe. circa istã materiam ꝺicas breuiter qꝫ si necessitas uel utilitas ecclesie exigat promotionẽ: ⁊ aliquis beneficiatus recusat promoueri criminis conscientiã pretenꝺens occulti: excepto homiciꝺio ⁊ simonia cum acta penitentia. salua cõsciẽtia poterit promoueri. ⁊ in susceptis orꝺinibus ministrare. ut ptz extra ꝺe tem. orꝺi. quesitum. cõpelletur se facere ꝺignum per penitentiã. xxj. q. i. preꝺicanꝺũ. xxiij. q. i. subꝺiaconus. xvij ꝺi. nec licuit. nec episcopus ꝺispenset cum eo. viij. q. i. in scripturis. in fi. per subtractionẽ beneficiorũ suorũ que alijs conferent' inferioribus in ecclesia. ⁊ illorũ inferiorũ beneficia sibi conferentur nisi in alijs ecclesie seruitijs ualꝺe fuerint unles. extra ꝺe eta. ⁊ qua. queris. ⁊. j. e. c. ulti. uel per suspensionẽ oꝛꝺinum. j. e. ꝺi. c. iij. ⁊. iiij. xxiij. q. iiij. ꝺispliceat. si autem sola voluntate recusant nulla causa assignata. quia in hoc maior cõtumacia attenꝺitur si utilitas ecclesie suaꝺet ⁊ nõ necessitas cõpelletur per subtractionẽ locorum. quia seꝺebit in choro ⁊ capitulo ⁊ refectorio in loco inferiori qꝫ consueuerit. sed si necessitas cogit per amissionẽ beneficiorũ cogetur. ⁊ sic intelligetur ⁊ pone casum in pre. ꝺecre. queris. fm taco. ꝺe al. ꝺe ista materia plene no. ⁊ ꝺistinguit ray. in sũma ꝺe eta. or. v. item nũqꝺ episcopus poterit compellere tc̃. ibi viꝺeas quoꝺ plene ⁊ bene ibi ꝺicit.

Episcopus. penitentie in multis articulis iuris inuenitur annua suspẽsio. ut. lv. ꝺi. nullus. lxxxix. ꝺi. ꝺecenter. vij. q. i. episcopus in ꝺyoceſi. xxiij. q. viij. pessimam. ⁊. ꝺe con. ꝺi. ij. relatum. hec tamẽ pena non remouet penam ꝺepositionis. ut hic ꝺicit glo. fm b. ¶ in c. gl. ibi nocere ibi. si quis. aꝺꝺe. sic hic ponit la. ⁊ b. sed melius c. ꝺi. presbyteros. ¶ in c. glo. signo ibi. per vocem. aꝺꝺe. aꝺ iꝺem extra ꝺe spon. cum apuꝺ.

Esta. casus huius. c. colligit' ex eo qꝺ habetur. j. c. honoratus. ioh. orꝺo. gesta. i. scripta. que nobis ꝺirexistis confecta in secretario. i. in secreto vestro consilio. b. concilij vestri. i. in secreto vestro cõcilio. b. aꝺijcatur. i. punit' uel condẽnat' ut ꝺebeat priuari archiꝺiaconatu. exquo est presbyter fm hu. cõpellat' iuxta illud bernarꝺi. vota mea non augeas sine mea voluntate sicut nec ꝺiminuas sine certa necessitate. insons. i. noxius. b. ¶ in glo. arg. qꝫ ibi non põt. aꝺꝺe. ꝫ assertiue ponũt tan. ⁊ b. extra ne cleri. uel mo. reꝺitũ. sed hoc ꝺictum forte verum est in clericis nõ professis. ⁊ hoc etiam no. inno. extra ꝺe consti. cum oĩs. in glo. i. in fi. sed in professis qui renunciauerũt propꝛie voluntati. xij. q. i. non ꝺicatis. viꝺetur secus ꝺicenꝺũ. s. qꝫ licet non possint omni volũtate mutare orꝺinem. ut extra qꝫ me. cã. cũ ꝺilectus. tamẽ constitutione austeriores facere possunt fm inno. qui ita no. ex' ꝺ regula. super eo. ꝺe hoc etiã no. lxxxij. ꝺi. c. ij. in glosa. hic respondet tc̃. circa fi. ⁊ aꝺꝺe quoꝺ ꝺicam. ꝺe conse. ꝺi. iij. c. i. ⁊ xi. q. iij. §. item est.

Si qui clerici. ¶ in. i. glo. ibi. aꝺ appellationẽ. aꝺꝺ ꝺe hoc no. lxxxix. ꝺi. c. i. ¶ in c. glo. ibi. aꝺ onus. aꝺꝺe. non intelligas eũ recꝺere aꝺ execution mi norum orꝺinũ. quia non esset verum. sed non ita solẽniter cõstituti in maioribus orꝺinibus solent ministrare in minorib' cum specialiter alij sint ꝺeputati aꝺ officia minorũ orꝺinum. possunt tamẽ ea licite ministrare ⁊ ministrant cum iusta causa interuenit fm b. ⁊ hoc etiam patet in eo qꝺ no. xxij. ꝺi. eccleſiastica. ⁊ le. ⁊ no. xxv. ꝺi. c. i. v. aꝺ ꝺiaconũ. aꝺ iꝺem. extra ꝺe renunci. aꝺ supplicationẽ. ubi gof. ⁊ hosti. tenent hanc sententiam que etiã. j. e. honoratus. ⁊ extra ꝺe homici. contingat. in fi. ⁊. c. aꝺ auꝺientiam. in fi. xv. q. viij. c. i. ⁊. c. ultimo. in fine. comprobatur.

Lacuit. ampliores benedicit. nam aꝺ minores cogi non posset. j. e. quorunꝺam. ibi. ꝺicam.

Episcoporũ. non reprehenꝺit'. i. approbatur ⁊ commendatur. b. posteriorẽ ordine uel ꝺignitate. ioh. ul' tẽpore. b. b. preponat. viꝺeas qꝺ no. xxi. ꝺi. c. i. i g. ergo episcopus tc̃. elatus. s. prior. b. contemnat volẽꝺo orꝺinari. ioh. uel quicquiꝺ aliter utiliter fuerit imperatũ. xxiij. q. i. c. ulti. xvi. q. i. nos aũt. sane. ij. pars. ¶ in. i. glo. ibi. alij. aꝺꝺ ut la. ¶ in c. glo. in fi. aꝺꝺe. v. prima annotatio. ¶ in glosa hanc litterã ibi. quiꝺam. aꝺꝺe. ut ioh. ¶ in ea. glo. ibi. casus aꝺꝺe. istã casus positionem viꝺent' hic tenere ioh. b. ⁊ io. ꝺ f. ¶ in glo. i. aꝺministrationẽ ibi. non ꝺeijcat. aꝺꝺe. ut. vii. q. i. quia. ¶ in c. glo. ibi. coaꝺiutor. aꝺꝺe. ꝺicit vin. qꝫ iste canon in coaꝺiutore loquitur. ut ipse no. extra ꝺe cleri. egro. c. ulti. ⁊ no. qꝫ si istorũ unus alterũ viꝺerit excecꝺere cum poterit accusare ꝺe suspecto sicut põt vn' tutor cõtutorẽ suũ accusare ꝺe suspecto siue ꝺuret tutela siue fuerit finita. ff. ꝺe suspe. tu. l. ij. itẽ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

no.q̄ datur coadiutor rē.aliq̄n.quia suspectus est prelatus. ex de offi.dele.venerabili.similiter dari posset si non esset idoneus ad agendū ut simplex uel impeditus.quia in hoc casu adiungit curator tutori.instī.de tuto.§.interdū.t similiter p̄t si prelatus habet necessitudinē cū ecclesia sua.quia est patronus.t de bonis suis fuit ecclesia constructa si incidit in vicū suspecti.optimū factum est ei adiungi q̄s cū nota cuz remoueri.ff.de suspe.tu.l.aliquo.t de tali posset intelligi.xx.q.iij. p̄sens.fm vin.qui ita no.i pre.decre.venerabili.t adde quod dicā.vij.q.i.c.i. ¶ in c.glo.in fi.adde.fm istam sententiā ultimam videtur q̄ coadiutor non sit prelatus.t sic videt contra quod le.t no.extra de cleri.egro.c.iij.ubi dicunt tan.gof.t b q̄ coadiutor est prelatus exquo habet curā animarū ut ibi.t co.ti.tua.sed gof.intelligit illam decre.tua.q̄ ibi nō remouet a titulo prelationis:licet remoueat a titulo administrationis. ¶ in glo.vij.q.i.in fi.adde.qđ dicit tex. simpliciorē.expone .i.simplicē.uel dic.s.q̄s debere esse in tali officio.nam propter simplicitatē licet quis non deponat.ut in.c.pre.quia tamen promouendus impedit.t repellit:ut in istis contrarijs.c.petrus.de petro.secm hugo.

Quozundā ordinatus volens.nam consensus eius necessarius fuit. ¶.de do.l.ulti.quidā dicunt.ordinatus inuitus.t qđ sequit.magne benignitatis.iro nice dixit la.q̄ inuitus fuit t electus cōstat ex eo quod dicit. contritionis.t qđ dicit debes.t ideo locus fuit restitutioni t repetitioni qđ alis non esset fm h.contritioni propter tristitiā t loci qualitatē.uel quia astrictus coactus t inuitus reliquit ecclesiam siracusanā t transiuit luc.h.als cōtristationi.t tūc exponit propter infirmitatē t tristitiā fm h.t quia ad minora coactus fuit descendere qđ esse non debet.s.e.placuit. cōstat cum iniuste fuisse expoliatū fm h.qui dicit q̄ h.c.inducit ad ostendendū q̄ ad minora nō debet quis cogi descēdere.forte videt alicui ex eo qđ i superioribus.c.dictū est clericos nō posse cogi ad id qđ necessitas exposcit ecclesie.t ideo v.q̄ t facere v.debes.dicit h.istud verbum debes t illud qđ supra ponit cōtritioni:denotat q̄ iste fuit iniuste expoliatus.quare ergo ante cause cognitionē nō fuit restitutus. R̄.quia fuerat spoliatus a iudice suo:t regulare est q̄ si quis spoliatus a iudice suo t postea referat qō:an iuste fuerit spoliatus.hec qō primo tractabit q̄s ille restituat.ar.vij.q.i. p̄ntium.h.ar.iij.q. vi.h quippe.t ibi dicā.si vero v.eplis.sed nunquid debebit papa per scripturā accusationē recipere.no.ij.q.viij.p̄scripta. v.q.ij.relatū.noluit ergo papa sic recipere accusatōnē:sed voluit scire quid sibi obijceret ut si quid obijceret.postea utraq̄ parte p̄nte uel ipse cognosceret uel alij causam cognoscendaz delegaret fm h. ¶ in glo.ar.q̄ ibi.spirituale.adde.idē dicerem in socio.la.t facit pro restitutōe illius bo.ar.ff.de adop. t si pubes.io.de fan. ¶ Uerū.hic incipit.iij.pars huius di. in qua soluit t dicit q̄ p̄cise non est quis cōpellendus ad aliquā dignitatē.t h probat tribus auctoritatib' io.de fan.gregorij.s.e.c.ij.h.ingratitudinis.i.odij t malignitatis uel indignationis.s.quia nō sunt grati.i. gratiosi suis ep̄is.sed potiꝰ ingrati.i.odio displicentes.h.illud v.chartaginen.s.e.si qui. t.c.sequen.hanc distinctionē.v.

Si ista.archiep̄us rauennas quendā suū clericum violenta t absoluta coactione fecerat ep̄iscopum ut sic de sua ecclesia diceret forte in locū eius volebat ponere quē in ep̄m non poterat promouere.redarguit eū papa t inuehit cōtra ipsū:tandē sniam cōminatiuā fert ptra illū h.inexcusabili.non quantū ad illū qui fuit coactus conditionalit.h.exagregare.i.exasperare.gestū est.q.d.si oīa vellemꝰ ad alū reuocare:grauē tibi penā imponeremus.t est ar.promia fm h.t io.de fan.abutit.xxv.q.ij.§.bis ita.t se.denūciamus v.h habet.xxv.q.ij.denunciamus.emilien'is.emilia est pars archiep̄atus rauennatis.h.qđ dic ut legi.t no.lxiij.di. ep̄os. ¶ in.i.glo.ibi.ordinē.adde.dicūt quidā q̄ aliud ē in baptismo t aliud in ordine.t est ratio.quia i baptismo totus homo renouat t quodāmō totus alius efficitur.xxvi.di.c.i. transit in alterius potestatē:sicut ecōuerso per peccatū.ij.q.vij §.quia ergo.de con.di.iiij.post q̄s.si eius volūtas requiritur. mirandū non est nisi enim diabolo abrenūciet baptizādus nō est.de con.di.iiij.prima.in ordinato aūt nō attenditur tanta innouatio.unde facilius applicat ip̄ressio caracteris illius q̄s baptismū.preterea per baptismuz efficit quis miles x̄pi.t ita nascit ad pugnā ad quā postea corroborat.de con.di.iiij.spiritus.sed voluntariū militē rē.xv.q.i.t nō est.fm io.de san. ¶ in c.glo.dicunt quidā.adde.ut la.de hoc satis no.goff.t ray.in suis summis.ut dixi.s.lxv.di.de iudeis.ibi videas.t no.ex de bap.maiores.§.ulti. ¶ in c.glo.ibi.non credo.adde.dicit h.q̄ si aliquis inuitus ordinaret volens p̄fiteri cōtinentiā matrimoniū cōtrahere posset.nō enim ordo impedit nisi sponte suscipiat.qui si intelligit de coactis absolute nil diceret.quia illi nō recipiūt ordinē q̄ dic ut plene no.xxvij.di. in prin.t adde qđ dicā.lxxxiiij.di.cū in preterito. ¶ in glo. ī.xxij.q.ibi scias.adde.ubi de hoc.

Honoratus.de isto habet.s.e.c.ij.cuncz v.contemnens.no.q̄ innuit q̄ magis deliquerit sic offendēdum ministrū iuris.ff.de arbi.celsus ar. prouebēs ecce aperte dicit q̄ eū promouit.sed quidā dicunt.prouebēs voluntate non actu.sed h esset diuinare.q̄uis ios.ita senserit qui exposuit prouebens.i.prouehere volens.callide.i.ea occasione q̄ esset presbyter.ascasceret in archidiaconatu.vij.q.i. cū qui.h.quē honoratū v.quā causam v.unde v.suscipiat.t tamen h non fuit petitū.sic.vij.q.i. presentiū.t no.i.q.iiij.qa presulatus.ibi videas.ad idē.s.e.quozundā.q̄ si v.cōtumaciter.ecce non pro prima cōtumacia punit:sed expectat secunda.t in hoc dispensatiue agit cū eo fm h.q̄ si v. ¶ in glo.ar. ibi.quisqs.adde.in glo.sed obiciat.ibi videas propter id qđ sequitur. ¶ in c.gl.ibi.non venit. adde.no.idē.iiij.q.v.i fi. ¶ in c.glo.ibi.excōicationem.adde.ar.cōtra.ī.xxiiij.q.iij.si quis de potentibus.ubi de hoc. ¶ in c.glo.ibi.nō venit.adde.h no.q̄ si quis nō venit in prima citatione condēnabitur alteri parti in expensis.in secūda citatione cū venerit.C.de iudi.sancimus.extra de procur.querelā.ubi de hoc.t h no.ex de proba.qm̄ cōtra.in glo.que cōtinere debet.de hoc sat' nota.in spe.de expen.§.i.v.sed queri qm̄ prestande.ibi videas. nam quod dixi ibi approbat. ¶ in glo.ar.q̄ in fi.adde.ubi de hoc.t extra de testi.cogen.cū super. ¶ Adhibende.s.e. si qui.t.c.placuit.ostensum est qualiter in tēpore necessitatis volens promoueri sit puniendus.nūc vero docet gratianus q̄ si utilitas ecclesie est t non vult promoueri qualiter prouocetur ut episcopo suo in hoc obediat.in minoribus v.

Consuluit.qua propter v.prosicere ascendendo ad maiores.h.in inferioribus prius.hu.post minores .i.post q̄s noluerit promoueri.uel dic.i.ualde minores.ios. ¶ in gl.ar.de iure.in fi.adde.de hoc etiaz no.i.q.ij. c.ulti.ibi videas.xvi.q.vij.c.i. ¶ in glo.h ut cōsecutiuū.adō ad idē.iij.q.vij.§.idē.t fm hoc non ostendit quid fieri debeat.sed quid fieri soleat.uel potest istud ut poni causatiue sic. questum.non dico principaliter:sed secundario licet appetere questū.est ergo sensus.vitantur appetere questum nō principaliter fundando in eo intentionē.sed in dei seruicio quando secundario liceat appetere illum p̄sertim si hoc geratur in animo ut nobis t alijs indigentibus inde subueniamus. fm.hu. ¶ in c.glo.ibi.simoniaz cōmittere.adde.videas qđ dicam.i.q.ij.sacerdos. ¶ in c.glo.ibi.concedi. adde.dic q̄ hoc totum ideo est.quia habetur respectus ad utilitatem ecclesie.alis in odium alterius non esset p̄iulegium conferendum alicui. C.de sta.t ima.l.fi.ar.ff.ad trebell.si cum ab herede.ff.de admini.tuto.impuberi.§.tempus.io.de fan. ¶ in glo.graue enim.in fi.adde.ubi de hoc.sed contra.i.q. ij.c.ultimo.ibi videas.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

¶ Di.lxxv.

TEmpus. Hec di. diuidit in sex partes in prima quarum dicit q die dñica t hora tertia: t ieiuni debent epi cõsecrari quocunq tpe. t hoc probat per. c. sequens. io. de fan. omniũ v. benedicunt. i. benedici pñt t hora v. tertia dici dñice. j. c. qd die. li. di. c. ulti. C in glo. i. omni. in fi. adde. de hoc etiã no. xxxi. di. tenere.

ORdinationes. i. cõsecratiões. h. aplica. lxiij. di. c. ij. omnib. lxiij. di. c. i. qui simul v. prophetarũ. i. reg. x. t. xvi. aplorum. act. xiij. vngentes. exo. xxx. crismati. i. vnctioni crismatis. i. cũ quis inungit crismate inuisibiliter datur ei gratia uel p ipsam vnctionẽ crismatis repñtatur t significat dari t latenter ibi operari. i. q. i. multi. t. viij. q. i. lz t hic aperte colligit q vnctio est sacramentũ. i. gratie interioris que hic virtus dicit fm h. C in glo. generali. adde. ar. ff. de cõdi. insti. l. que sub cõditione. §. ulti. io. de f. C in g. multiplex ibi. assentio. adde. t bene fm h. t la. cuius fuit glo. ista de hoc plene no. ex de elec. q sicut. ubi idẽ dicit. C in c. glo. ibi. alij. adde. ut b. yspa. de hoc videas qd no. lxxvi. di. in veteri. in fi. t de con. di. i. c. omnes. C in c. glo. ibi. quorundã. adde istud. c. potius. facit cõtra. cum dicat amittãt ergo relinquendo qd prius habuerũt. io. de fan. C in glo. i. omis ibi. efficax est. adde. i. habet esse cõstans. t efficax a spũsancto significat eni gratiã q a spũsancto est. nec talis effectus. i. significatio vnctionis põt esse aliqd in aliquo nisi a spũsancto veniat quasi q gra subsit vnctõni: h est a spũsancto. h. C in glo. t ita ibi. credo. adde. ad idẽ facit optime. i. q. iij. c. ult. xcv. di. illud ibi dicit qd est genus sacramenti. idem no. de consc. di. iiij. in sabbato. qd die ut no. c. di. c. i.

TEmpus aũt. hic incipit. ij. pars in qua dicit q ecclesia episcopalis ultra tres menses vacare non debet. t postq electus fuerit usq ad alios tres mẽses cõsecratur interim ecclesia p economũ gubernat. t hoc ꝓbat p c. sequens. io. de fan. t ita hoc cõtinua. s. dictuz est qua die t qua hora debet eps cõsecrari. nunc vero dicit. j. qd tps a tẽpore electionis t cõfirmationis debeat consecrari.

QUoniã creditos. i. cõmissos. ideo dicunt habẽ solicitudinẽ totius prouincie. xxi. di. c. i. v. metropolitani. ix. q. iij. c. ij. t ea que desunt debẽt corrigere. x. eiij. di. legimus. iuxta prin. si aũt v. reditus. ij. pars. yconomũ q si non est ibi dicit b. constituat. extra de offi. or. cũ vos. sed illa decre. loquit i ecclesia parrochiali cuius custodia ad epm pertinet. de hoc satis le. t no. xij. q. ij. illud. t ibi dicã. C in. i. glo. in fi. adde. de hoc satis no. ex de elec. cũ in cunctis. §. cuz uero. in glo. q videt esse. C in glo. propter quã ibi. in corpore. adde. puta. quia amisit oculũ. lv. di. c. ul. uel pedẽ uel manum uel aliud simile intelligas tu sua culpa nõ interueniente. als secus. puta quia in iudicio duellũ obtulit aut sponte suscepit. uel in bello se volũtarie imposuit. ex de cor. vi. c. i. xxiij. q. viij. §. i. uel quia vir repperit illũ cũ vxore turpiter agẽtem. vnde ei ipsa cũ quibus deliquerat amputauit. ex de sen. ex. c. iij. t sic tollunt cõtraria que sunt. ex de cler. egro. c. i. ff. de sta. ho. qui furere. ff. de postul. l. i. §. casũ. lv. di. precepta. que intelligunt qñ sine culpa talia acciderunt fm ho. C in c. glo. ibi. c i. adde huic cõtra. videt stare glosator. vij. q. i. in sum. in fi. sed tu dic prout no. i hoc. c. t qd ibi no. approbat vin. gof. inno. b. t ho. t etiã no. in pre. c. cũ in cunctis. §. h sane. t ibi idẽ sentiunt ray. t tan. t sequaces eoruz. C Ceterorũ. hic incipit. iij pars di. in qua dicit q ordinationes clericorũ non debẽt fieri nisi congruo tpe. io. de fan. sabbati. cuiuslibet. s. tpalium. t sabbati qd precedit dñica de passione t sabbati paschalis. t qd hic dicit de mane dici dñice. nõ intelligas de mane cuiuslibet dñice. sed illa dũtaxat qd precedit sabbatũ in quo licite potest fieri ordinatio. ergo tantum de vi. dominicis. s. de quatuor dominicis post temporalia t dominica passionis: t de dominica resurrectionis scdm hugo. ieiunio sabbati. hugo.

ORdinatione. cõgruo. i. a canonibus pfixo t determinato. h. ex de tem. or. de eo. sed quid si extra tempora cõferat quis ordinẽ diaconatus. dicit ho. q a collatione huius tantũ suspendet. ex de tem. or. cũ quidã. nũ quid ergo interim poterit cõferre ordinẽ subdiaconatus qd videtur. ar. ex de ꝓsump. nõne. de pe. di. i. pene. ff. de lib. t postu. in. l. cũ quidã. sed nunquid ordinẽ presbyteratus non videtur. quia nõ debet frui maioribus qui minoribus caret. ff. de ser. expor. cui pacto. sed ar. contra extra de bis que fiũt a ma. par. c. quesiuit cũ similibus. sed primũ verius fm host. q quãuis nõ deliquerit in maiori. facit tamẽ se indignũ delinquendo in minori. ut in pre. l. cui pacto. ex de or. ab epi. qui re. epi. c. i. §. sane. fm ho. qui ita no. extra de tem. or. uel nõ est astantibus. i. q. i. placuit. ut in fi. ubi de hoc. sed cõtra brocar. l. ij. q non oportet ibi dicit q ordinationes non debent fieri coram laicis siue sub aspectu audientiũ. sed ibi audientes vocantur catheczumini uel publice penitentes extra ecclesiã uel i fideles quorũ nullus debet interesse ordinationi clericorũ fm h. h aũt loquitur de fidelibus fm la. doctos. quia graue est i expertos tẽ. xix. q. iij. monasterijs. i. q. i. estote. C. de testa. mili. l. ulti. t benedicit. doctos. quia alij sunt potius oneri q̃ honori. xxiij. di. tales. de doctis vero gaudendũ est. cxv. di. esto in fi. io. de fan. C in glo. t in maioribus ibi. cõferre. adde. ad idem. j. quanto palea est.

QUod a patribus. hoc. c. est ualde difficile. ergo ita teneas q ordines debẽt fieri die sabbati post nonã quia iã de die dñica ẽ a nona diei sabbati usq ad nona diei dñice. t si forsan tot fuerũt q nõ oms possent ordinari cõtinuato ieiunio celebret die dñica. ita tamẽ q duos ordines. s. sacros non det simul. t h est verus intellectus. ex de tem. or. lras. io. de fan. custodiri. sub. hoc. s. ut nõ tẽ. sabbati. hebrei vocabant antiquitus septimanã sabbatũ. vnde h dicit in prima sabbati. i. in die dñica. quia dicit prima sabbati. uez no. fm canones quantũ ad ordinũ collationes dies dicit incipere a vespe pcedentis diei. ut. j. c. q die. de conse. di. iiij. p nunciandũ. t. c. de esu. fm leges aute a media nocte. ff. de fer. l. more. ex de offi. dele. cõsuluit. cui legi standum est in pactis cõtractibus t in oibus alijs. vnde si iurauit tibi me daturũ. c. die dñica. nõ ero periurus si dedero usq ad mediã noctẽ sequentẽ. in hmõi ergo ꝓponit lex cano. quia benignior est. ar. l. di. eos. t potius interpretandũ est ut nemo sit periurus etiaz si clericus sit qui iurauit. ar. extra de testi. cũ tu. fm la. t idem sentit ho. in pre. c. q die. ad hoc facit qd no. extra de fer. c. ij. i prin. d con. di. iij. c. i. ibi videas. eiusq. si habes in lra q sub sequi debet cõsecrandis. alij habent sine q. t tunc debet subsequi qui cõsecrandis. t sic tũc lra post diẽ sabbati eius noctis que in prima sabbati elucescit eligant exordia cõsecrandis fm io. de fan. in quibus. i. intra que tẽpora ieiunij. uel in quibus. s. exordijs. io. de fan. q eiusdẽ. ij. pars. ordo. si ordinatio celebretur ipso die dñico mane cõtinuato ieiunio. lxvij. di. c. i. sabbati a quo tẽpore tẽ. t dic a quo tpe. s. mane dñice dici. io. d fan. i. quia ab ea ubi sit causa in relatione. vult eni dicere causam quare erit eiusdẽ obseruantie. non recedunt. quia illa initia t illud mane sunt partes t de substantia eiusdẽ diei dñice sed ad intellectũ sit relatio. s. initiũ pcedentis noctis. ad diem resurrectionis. i. ad diẽ dñicam. nã quilibet dies dñica dicit dies resurrectõnis. q̃ eius est imago t figura h. non recedũt quo ad articulũ istũ uel quo ad diẽ naturalẽ. la. declarat. s. q̃ initiũ noctis pcedentis est de die dñica. io. de fan. C in. i. g. ibi. finita. ad hoc de cõ. di. i. §. in ieuniis. ibi videas. C in. c glo. ibi. alij. adde. ut b. t mel. C in c. glo. ibi. in epm. adde. h etiã de plano cõcedunt vin. t inno. ut no. ex de tem. or. lras. C in c. glo. in fi. adde. sub. cũ hoc non sit prohibitũ. ar. xxvij q. ij. lex diuine. cũ similibus. io. de fan. C in ea. glo. q si ibi. adde. forte hunc articulũ ponit la. assertiue. dicat tñ q ordiné

non cõfert cũ lra dicat a ieiunantibus. sed ar. cõtra. j. c. prox. v. ut intelligamus ac. sed inno. dicit q in ordinibus nesciatur quid sit de substantia. ut no. extra de sacra. ite. c. ul. in glo. ul. de hoc dixi. xxiij. di. quorundã. ibi videas. C in ea. glo. ibi. eucharistia. adde. ad h inducat. vij. q. i. c. nihil. de hoc sat no. de con. di. ij. c. ulti. C in e. glo. ibi. cõcedo. adde. z bene fm gof. prout no. i sum. de cele. miss. §. sed queritꝫ an pransus ꝛc. ubi dicat q sequitꝫ. C in e. glo. legitꝫ ibi. ideo. adde. als adeo. sed non est bona lra. z sic etiã ponit la. z io. de san. C in e. g. ibi. sinodoche. adde. ista est figura tribuens toti qđ est partꝭ. ut cũ dicitꝫ ethiops est albus propter dentes quos hz albos. nec enim dñs stetit siue fuit i ventre terre p tres dies z noctes nisi sic loquendo. nã z als totũ ponitꝫ pro parte. z. j. di. proxi. §. scire. imo totum nõ est aliud a suis partibus. ut no. lxi. di. nullus. scdm io. de san.

QUod die. hic incipit. iiij. pars di. in qua probat q epi semp debent cõsecrari die dñico more aplorum qui de mandato dñi posuerũt manus paulo z barnabe. z quia eodẽ die dñs resurrexit. io. de san. ordinationes .i. cõsecrationes fm io. z la. scriptura v. actuũ aplorum. xiij. imposuerũt. forte tunc eos cõsecrauerũt. h. manus. die dñico ut hic ex vi lre innuit. sed in actibus aplorum non continet. sed q ieiuni z hora tertia hoc fecerũt. sed forte alibi de hoc habuit leo: z sic dicet. scriptura nõ actuũ. sed alia vnde habuit fm h. dic q ieiunantes z orantes imposuerũt eius manus i modũ ordinandorũ. utrũ aũt pter impositionẽ manuũ alia ordinis solennitatẽ circa eos celebrarũt. incertũ est nec de ordinatõe aplorum aliquid legitꝫ uel q dñs imposuit eis manus. de petro tamen certũ habet q antiochie missam celebrauerit. hz potuit apostolus sufficere pro ordinatione q dictũ est eis a domino: hoc facite in meã cõmemorationẽ. de con. di. ij. in xpo semel. in fi. ubi de hoc. z licet nõ interfuerint paulus z barnabas. tamẽ quia postea electi sunt ad apostolatũ ꝓsilio spiritus sancti. forsan in hoc cũ aliis sunt priuilegiati uel alia solẽnitas ordinationis circa eos facta celebrata est: z multi i primitiua ecclesia sine hac solẽnitate ordinatõis ad sacerdotiũ promoti sunt: etiã multi laici sine diaconio ad sacerdotiũ promoti sũt. z aliis ordinibus pretermissis. z ut hoc melius intelligas. dicas q apostolis ministrãtibus dño z ieiunantibus dixit illis spũssanctus. segregate mihi paulũ z barnabaz i opus ad qđ assumpsi eos: qui audito cõsilio spũssanct.: remiserũt paulũz z barnabã in hierlm ad petrũ iacobũ z iohannẽ qui erãt ibi. qui gauisi sunt audito mandato angeli uel spũssancti: z ieiunantes z orantes imposuerũt eis ibi manũ ut dictũ est. ō. fm pe. qui ita scribit in actibus aplorum in hystoriis scholasticis c. nunc redijt hystoria ꝛc. ut intelligamus v. sacramentũ ergo tunc ordinẽ recipit qui pransus recipit a pransio. h. sed la. ꝫ. ut dixi. ō. proxi. z ideo v. gesseris. i. geras. benedictio. i. cõsecratio que datur cũ benedictione. dñice. i. dñica die. h. a dño incarnato siue in carne nato. in signo. dñs feria quinta celum ascendit. de con. di. v. ieiunũ. z in corpus suũ panẽ transsubstantiauit z seipsum comedendũ discipulis dedit: z pedes discipulorũ lauit: z multa alia fecit. C In die vero dñico resurrexit z resurgendo celos aperuit: detentos diu in inferno ad paradisum euexit. paraclitũ misit inchoationẽ mundi incepit sed non incarnatus fm h. exordiũ. geñ. i. resurrectionẽ. i. fidẽ resurrectionis. h. matth. ulti. ad hoc de cõ. di. iiij. queris. mors .i. dyabolus uel peccatũ. vita. s. anime. s. vite celestis fm hug. C in glo. i. ibi. eporum. adde. ar. ad hoc. xcv. di. c. olim. io. đ san. z etiã hu. sic exponit. cuius postea declinet ad generalem significationẽ verbi. C in glo. xvi. q. in fi. adde ibi. z h colligitur q generalis sermo non accipitur generaliter. ut ibi no. C in c. glo. infra de con. in fi. adde. v. ecce.

QUando. hoc intellige scdm id quod habetur extra de tem. ordi. c. iij. clerici. de hoc no. ō. e. ordinatões diaconus v. publica. ō. e. ordinationes.

ORdinationes. hic incipit. v. pars di. io. đ san. septimi. i. septẽbris. decimi. i. decẽbris. sabbati paschal. nec cuiuslibet. ij. pars. C in glo. in qua ibi. de passione. adde. extra de tem. or. c. iij. C in glo. ecce. h ibi. pferunt adde. z ita attendit hic tẽporis prioritas. sic. xvij. di. §. ulti. ex de ma. z obe. c. i. z alibi excellentia ordinandis. ff. de alb. scri ben. l. ulti. extra de ma. z obe. per tuas. alibi attendit maioritas ordinis. lxxiiij. di. cõsuluit. xcij. di. a subdiacono. extra đ consti. c. ulti. z de ma. z obe. statuimus. ff. de al. scri. l. i. sed cũ ista glo. dicat. z q prius ordinati preferant ꝛc. ut sequit. z facqđ le. z no. lxi. di. miramur. in glo. s. ut ꝛc. in fi. Quero sic. pone q aliquis est receptus auctõe pape i aliqua ecclesia ubi sũt prebende distincte. z postea recipiat alius eadem auctoritate maior tñ in ordine. z contigit prebendã vacare quã uterq petit sibi assignari quid erit. ad hoc dixit inno. q in hoc casu p uilegiũ istius decre. de maioritate statuimus. nõ habet locuz imo est preferendus primo receptus q̃uis minor ordine. z si plures sunt primus pferet secundo: z sic de reliquis cũ in sua receptione fuerit ei ius quesitũ ad petendã prebendã cũ vacaret. absurdũ esset ut per receptionẽ secũdi amitteret ius tã sibi quesitũ. ar. lvi. di. satis peruersum. sed ho. dicat hoc esse verum pbẽda sibi semel adiudicata z assignata porro ubi đ assignãda uel iudicanda agitꝫ putat q maior in ordine. q̃uis posteri or tẽpore tanq̃ priuilegiatus sit alij pferendus. ar. op. xvi. di. sexta. v. prima annotatio. ubi de hoc. z ar. C. q po. in pi. ba. assiduis. extra de eta. z qua. queris. at ubi equalis ordinis cẽsit primo impetrans esset pferendus. nõ ob. qđ dicit pre. decre. statuimus. in porcione pcipienda ꝛc. nam idez intelligit ipse ho. si agatur de tota pbenda assignanda. ar. ff. đ rei ven. que de tota. z ipse idem ho. no. in sum. de ma. z obe. in §. cũ inter v. põt etiã hodie. z. c. se. ibi etiã videas. scripsit vinc. q pdicta decre. extra de consti. c. ulti. z pre. decre. statuimus. nihil imutat circa iam creatos: sed creandi fm ordinẽ gaudebũt illo beneficio. põt etiã intelligi illa decre. de consti. c. ulti. ubi est disparitas beneficiorũ ut preponant in illis assignandis presbi z maiores. ō. i. di. ius militare. xij. q. ij. vulterane. ratio enĩ stipendiorũ habenda est. ff. de re mili. non omnes. nec est extra de consti. cũ omnes. intelligitꝫ enim illa de cõsimilibus gradibus fm vin. qui ita no. in pre. c. de consti. c. ulti. qđ dictuz satis cõcordat cũ hos. pro quibus facit h qđ le. z no. z istoz sententiam credo de iure veriorẽ. de hoc etiã no. ho. exꝫ de pbẽ. cũ olim. z ibi idem no. dicens q etiã in nõ cõnexis maior est minori in ordine. z si posterior sit tẽpe pferendus. ad hoc facit qđ dixi. xvi. di. qm̃. ibi videas. at vbi pbẽda debet alicui certo ordini. utputa quia debet in ecclesia esse certus numerus presbiterorum uel diaconorũ uel subdiaconorũ uel alterius ordinis. dato q non sit aliqua prebenda annexa alicui istorũ ordinũ in hoc casu si moriat aliquis de numero statuto: nõ assignabitur pbenda mortui pmo recepto. imo dabitꝫ illi qui succedit in illo ordine. quia intelligendũ est mandatũ de pbenda que honeste z sine piudicio ecclesie cõferre possit. vnde q dicat rescriptũ aplicum. s. q illi pro quo scribitꝫ prouideatur đ pbenda que ibi vacauit uel vacauerit z que nulli alij debeat sic intelligendũ est ut predixi. nã ista prebenda z si nõ debeat certe persone alicuius. debet tñ certo ordini qui non moritꝫ. z h probat. extra. li. vi. de preben. si cui. fm cuius determinationem intellige que pmisi. nõ ob. qđ dicit de ordine sacerdotali. quia idẽ intelligo de alio ordine eadẽ rõne. nã ubi est eadẽ ratio: idẽ ius esse debet. exꝫ de cõsti. translato. ceterũ si pmo impetrans z receptus idoneus sit z velit ad ipsum ordinẽ ꝓmo ueri. tunc pferendus esset fm inno. z talẽ prebẽdã petere posset ad omniũ hoz declarationẽ. vide qđ plene no. inno. z ho fti. in pre. decre. cũ olim. ubi etiã ita sentũt ut pdixi. illud aũt qđ. ō. dixi fm inno. nõ aduersat huic ultime sue sniẽ. quia h loquitꝫ de prebenda que debet certo ordini quo casu obtinet istud suũ dictũ. precedens aũt sua sniã. s. quã no. exꝫ de maio.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

statuimus. loquitur quãdo prebenda non debeꝫ certo ordi-
ni. ⁊ si debeaꝫ certe persone quo casu etiã credo obtinere sen-
tentiam hosti. ar. eoꝝ que h̃ le. ⁊ no. in fauorẽ ecclesie cũ meli
us poterit deseruiri per eũ qui est in potiori iuris ordine con
stitutus. non ob. c. per unno. alle. lvi. di. satis peruersum. nam
qđ ibi dicit fallit propter fauorẽ. ut no. xxij. di. in sum. ⁊ c. re-
nouantes. ibi videas. ⁊ no. extra de prãle. antiqua. in glo. ſ.
post tẽ. ⁊ ibi videas. ⁊ no. extra de cõsti. c. ij. nam fauor eccle-
sie est omni iuri priuato preferendus. quia ecclesiastica pſona
non debet suã utilitatẽ preferre utilitati ecclesie. fm id qđ no.
xij. q. iiij. c. ij. in glo. h̃ habes tẽ. ⁊ le. ⁊ no. vij. q. i. placuit. ⁊ est
ad ista ar. op. e. q. scias. ¶ in e. glo. ibi. sicut. adde. ij. ¶ in c.
glo. ibi. annotatio. adde. ubi de hoc. Di. lxxvi.

QUibus. Dec di. diuidit in tres par
tes. in prima parte dicit qñ
debent fieri. iiij. tẽporũ ieiunia. ⁊ tu dicas qꝫ in
prima septimana. xl. ⁊ in octauis penthecosten
⁊ in feria quarta post festũ sancte crucis: ⁊ i ter
tia septimana decẽbris. ⁊ hoc probat per vi. auctes. fm. c. i fi.
non tenet. neqꝫ prima pars tertij. c. tenet. sed. ij. pars tenet fm
io. de san. ¶ in. i. glosa ibi. mensium. adde. ut. j. e. ieiunium.
¶ in e. glo. in fi. adde. ut. j. e. scire. ⁊ c. sequen.

IEiunũ collectiue accipe ⁊ indefinite. qꝫ ter tẽ. h. iiij
q. d. olim ter celebrant talia ieiunia nũc quater i an
no. ⁊ est ar. qꝫ idẽ collegũ qꝫ olim fuit decẽ. nũc est
centũ: uel econuerso. h. decernimus. i. decernendo statuimus
decretum vero necessitatẽ habet. iiij. di. §. ulti. vnde hoc ieiu-
nium sub necessitate est ut patet. j. e. igitur. ⁊. §. necessario. vñ
dic h̃ ieiunium indictũ ab ecclesia est necessariũ: ⁊ etiam que-
dam alia. ⁊ dic ut no. inno. extra de obser. ieiu. in sum. ubi oĩ
no videas. ⁊ dicã. lxxxxij. di. c. ulti. ubi etiã videas. agamus
propter causam quã habes. j. e. huius. la.

QOnstituimus hominibus. de pe. di. ij. §. qꝫ vero. v.
bona. ibi quousqꝫ tẽ. id est martio v. tertia ⁊ qñqꝫ
in quarta. h. quarta non est verũ. sed in septimana
ante vigiliam natiuitatis. h.

DE ieiunio. sin autẽ v. simliqꝫ v. ⁊ si in v. ⁊ h. ij. pars
vigilia que est arbitraria nõ necessaria. de ꝓsilio nõ
de precepto fm h. alij cõtra. ut no. j. e. §. necessario.
⁊ tũc v. dalmaticis. xxiij. di. cõis. eosdẽ v. regule. regula ista si
cut ⁊ sequẽs nũqꝫ fallit. sed quid si vigilia apostoli mathei ⁊
ieiunium tẽporale occurrat eadẽ die erit ob hoc alterũ mutã-
dum. dicit h. nõ credo cũ nusqꝫ hoc dicaꝫ ⁊ cum nunqꝫ inue
niatur in aliqua scriptura autentica qꝫ vigilie apostoloruꝫ sũt
ieiunande. quidam tamẽ argumẽto huius. c. dicunt hoc esse
faciendũ. ſ. qꝫ vigilia apostoli debet mutari in precedentẽ uel
sequentem diẽ fm h. ar. ad hoc in eo qđ le. ⁊ no. extra de ob-
ser. ieiu. c. i. anteo. i. die martis uel die lune uel die dominico.
p. celebretur. incipiẽdo cõputare a die dñico que precedit ca-
lendas nisi ipsa dies calendaꝝ sit dies dñica. qꝫ tũc incipit cõ
putatio p. ieiunũ. incipiẽdo cõputare a prima die dominica
que precedit calendas. similiter ⁊ fm istã cõputationẽ semper
incipit ieiunũ septembris die mercurij post festuꝫ exaltatõis
sancte crucis. p. in decẽbri. v. ¶ in glo. cedet ibi. ieiunanda
est. adde. dicit hu. quidã h̃ obseruant quidã nõ. sed non cre-
dit eos debere cogi ad hoc ex precepto sed cõsilio. sed contra
extra de obser. ieiu. c. i. ubi de hoc. ¶ in glo. i. adde. ſ. ebdo-
mada. ¶ in e. glo. ibi. pneumatis. adde. pneuma. i. dono spi
ritussancti. ¶ in e. glo. ibi. secundo. adde. ſ. ieiunia. ¶ in ca.
glo. ibi. mercuris. adde. noiatiui casus ⁊ feminini generis est
¶ Contra. vrbanus secũdus. qđ dic ut dicam. i. q. i. si qui a
simoniacis. in superscriptione.

STatuimus. hoc. c. recte continet quibus tẽporibus
ieiunia quatuor tẽporũ sint celebranda. ⁊ corrigit. ẽ
e. cõstituimus. ⁊ primã partem. c. ẽ. e. de ieiunio. se-
cundum v. tertiũ v. septẽbris in tertio mercurio non variatur
mercuriũ. licet varietur septimana quin semper sit tertiũ. quia
qñ calende euenunt i quarta feria uel ante erit ieiuniũ in ter-
tia septimana. quia tunc est tertiũ mercuriũ. si vero calende ve
niunt in quinta uel sexta feria uel sabbato: ieiuniũ erit i quar
ta ebdomada. ⁊ tñ in tertio mercurio. quia precedens mercu
rium iam non esset de isto mense. quartũ aũt ieiuniũ in proxi
mo sabbato ante vigiliam domini: ⁊ hec est regula ⁊ veritas
tenenda in ieiunijs que traditꝫ h̃. la. quartũ v.

DIcitur. letitie bis enim diebus relaxat licentia epul
⁊ delitijs ⁊ quasi festiui omnes habent. dicuntꝫ etiã
dies letitie propter gloriã resurrectionis qua libera
ti sumus de potestate hostis ⁊ propꝫ expectationẽ spũssancti
⁊ propter mercedẽ futurã quã significant. de cõ. di. v. ieiuniũ.
h. dies. ſ. quinquaginta cõputandos a die resurrectõnis. celũ
de con. di. v. ieiuniuꝫ. necessarie. j. c. §. necessario. castiget. san-
ctificat enim ieiuniũ. de con. di. v. sint tibi. alia cã assignaꝫ qua-
re ieiuniũ differi post penthecosten ⁊ nõ induciꝫ ante post re-
surrectionẽ. ſ. qꝫ fuit sponsus cũ sponsa in illo tpe. ⁊ ideo tũc
non fuit sponse indicenda aliqua asperitas cũ delectaret am-
plexibus sponsi. i. xpi. qđ no. j. e. ieiuniũ. item tertia rõ in re-
surrectione naſcaꝫ ecclesia per baptismuꝫ. ergo quasi tenella ⁊
noua non debet incontinenti subire asperitatẽ ieiunandi. sed
potius delitijs ad amorẽ sponsi imitari utendi leui cibo. vnđ
ecclesia tunc cantat. quasi modo geniti tẽ. hu.

QUius. ſ. de ieiunijs tpalium faciendis. precipue. q.
pcipue est utile seruare ieiunia statuta ab ecclesia. h.
doctrina. i. inspiratione. h. h. ſ. mense decembri. hu.
decimus fm antiquã cõputationem latinoꝝ qui incipiebant
olim annũ a marcio. nunc vero a ianuario. verbo. i. precepto
⁊ dispositione. h. elementa. i. coꝝ. x. seruire. i. ut i istis quatuor
tẽporibus anni defleamus peccata que cõmittunt fragilitate
humane cõditionis que cõstituunt ex quatuor elementis. qꝝ
ver quod est calidũ ⁊ humidum attestatur aeri ⁊ sic sanguini
estas igni sic calori autũnus terre. ⁊ sic melancolie hyems aq̃
⁊ sic fleumati. Isti quatuor portitores veloces ⁊ infessi ferunt
hominẽ iuuenẽ filiũ vidue extra portã qui nunqꝫ resurget ve
locitate portantiuꝫ resistente: nisi xps dicat ei adolescens tibi
dico surge. p. dicimus. ſ. hic ieiunandũ. quod. ſ. ieiunare. hu.
predicamus alijs sic esse faciendũ. h. agimus. quia sic ieiuna-
mus. h. primũ. ſ. marciũ. h. quia dictũ est in. c. ulti. superioris
distinctionis: ordinationes esse faciendas ieiunio primi ⁊ se-
ptimi ⁊ quarti ⁊ decimi mẽsis. ⁊ in mensibus anni est alia cõ
putatio romanoꝝ ⁊ alia hebreoꝝ. ⁊ fm hoc videnꝫ quedaꝫ
capitula cõtradicere sibi adinuicẽ. iccirco distinctionẽ ⁊ diuer
sitatem cõputationis breuiter insinuat in. §. ⁊ per. c. se. h. io. đ
san. nostra. ſ. romana. nam romani primũ mensem olim dice
bant marciũ. nunc vero ianuariũ sicut greci. h. ¶ Preterea
hic incipit. ij. pars huius di. in qua dicit. vnde habuerũt ortũ
ieiunia iudeoꝝ qui aliter computant qñ nos. io. de san. aug⁹
apud illos. h. çachariam. viij. c. ¶ in glo. in superiori ibi. di.
adde. ⁊. ẽ. c. proximo.

IEiunũ. verba sunt çacharie. viij. c. usqꝫ ibi. hoc lo-
co. ieiuniũ est parsimonia victus abstinẽtiaqꝫ abo-
rum sic dictũ. ex quadã parte visceruꝫ tenui semp. ⁊
vacua que vulgo ieiuniũ dicit. ieiuniũ ⁊ statio dicit. differunt
tñ. ieiuniũ est cuiuslibet diei abstinentia non fm legẽ sed fm
propriã voluntatẽ. statio aũt est obseruatio statutoꝝ dierum
bis tertiũ ieiunij genus quidã adiciũt qđ cirographã dicũt
. i. abstinentiã ciboꝝ humentiũ fm papi. subaudiꝫ vbũ hier.
verbis prophete insertũ. h. domui verba prophete. h v. cogi-
mur. ij. pars. de fonte. i. hebraica veritate. riuulis. i. alioꝝ opi
nionibus uel interpretationibꝰ. iof. ieiuniuꝫ v. hic incipit assi-
gnare rõnes. septima ⁊ decima. no. qđ h̃ ꝑmittit minor nume
rus maiori in cõputationibꝰ. sic. xvi. di. sexta sinodus v. xi. ⁊
se. ⁊ sunt h̃ ꝑ illos neophitos in iure canonico qui in allega-
tionibus decretoꝝ ꝓponũt maiorẽ numerũ minori. dicenda

decímaseptíma: ꝛ sic de alijs. ꝛ hoc dicas obtinere usqꝫ ad nu
merum. xx. nam post illū numerū incipit a maiori ut patet in
pre. c. vi. illud. i. esse statutū in memoriam illius qđ factuꝫ est.
quando cē. hu. tabulas. deutro. ix̊. confregit. exo. xxxij. ꝛ iux
ta v̄. hiere. lij. c. rupto. iiij. regū. xxiij. c. in quinto v̄. augustus
deutro. ij. exploratores qui fuerūt. xij. quorū precipui fuerūt
caleph ꝛ iosue: quos misit moyses ut viderēt terrā promissio
nis ꝛ referrent que inuenirent. orta propter relationē factam
ab exploratoribus: ꝛ dixit populus flendo. vtinā mortui esse
mus in egypto. nōne melius est reuerti in egyptū q̄ cadam⁹
gladio: constituamus nobis ducē ꝛ reuertamur in egyptuꝫ.
populo. deutro. c. ij. tussi a moyse. duobus. subau. s. caleph.
numeri. xxij. iosue. xiiij. ¶ in hoc v̄. nam diu ante fuit ꝯacha
rias prophēta: nec propter hoc fuit institutū ieiuniuꝫ. ſz refert
q⁹ in eodem mense postea accidit. h. capta. iiij. reg. c. ulti. in se
ptima v̄. i. reg. xvij. occisus ab ysmahel. iiij. re. c. ul. godolias
habet in hieremia. mense. x. v̄. ianuarius. deutro. ij. subuersū
a nabuchodonosor. h. prophēta. ezechi. xxxix. c. ꝛ. xl. c. hec ē
iij. pars. h̄ exponit predictā litterā ꝯacharie. primo ad litterā.
secūdo moraliter. h. ꝛ dic h̄ est. i. h̄ significat h̄ dat intelligi. or
do. sciatis esse vertēdas nobis in letitia. ꝛ quia cogitauit. ma
lach. iij. ut benefaciat cē. ita dūtaxat cē. diligatis. als nō. quia
nostra malicia prohibet. xvi. q. i. decime. de pe. di. i. c. si aga
mus. ieiunam⁹. i. vacui a gratia dei sumus. h. sponsus. i. xp̄s.
aufertur gratia spūssancti. auferꝫ a nobis propter peccatū. xi.
q. iij. audi. h. presentiā per virtutes: reuersus per gratiam rece
dente peccato h. panis. i. gratie. h. cōpensabit quasi mercede
secuta laborē ꝛ angustias. de con. di. v. ieiuniuꝫ. h. ¶ in glo.
ar. non in fi. adde. de hoc no. c. di. cōtra morē. ꝛ extra de ver.
sig. abbate. ¶ in glo. legit. in prin. dic legitur. i. habet in ioſe
pho ſm gof. ¶ in e. glo. ibi. xp̄m. adde. sub. ut in hoc ipso si
gnificaret q⁹ h̄ pena infligebat eis ꝓ peccato mortis xp̄i quē
tali tēpore interfecerant. uel dic q⁹ dicit in textu in hoc mense
non referatur nisi ad nabuchodonosor. ſm h. pro primo dicto
est. xxiij. q. v. §. hinc notandū. ¶ in gl. i. h̄ in fi. adde. dicit p.
q⁹ io. non benedicit. quia. c. propter allegat: non dicit q⁹ octo
ber sit decimus mensis apud grecos. sed dicit q⁹ ſm cōaliuꝫ
debet celebrari in idibus octobris qui nec apud grecos deci
mus inuenit. yperbiti mensis. i. octobris. ꝛ q⁹ etiā dicit io. q⁹
ianuarius sit decimus apud nos. non est verū etiam ſm com
putationē antiquā romanorū qui incipiebant annū a marcio
sed ſm cōputationē hebreorū qui incipiebant annū ab aprili
decimus est. vnde dic apud nos. i. apud hebreos. p. de sali.
¶ in. i. glo. superiorē ibi. moto. adde. i. ſm anagogicū intelle
ctum. ¶ in e. gl. ibi. exponit. adde. ſm h. l̄ra prophete. ¶ in
ca. glo. ibi. historicus. adde. historia ſm ysido. in. i. li. ety. dicit
ab historin greece qđ est latine cognoscere uel videre apud ve
teres enim nullus scribebat historiaꝫ nisi qui interfuisset. alij
dicunt q⁹ dicit ab historon grece qđ est gesticulatio. i. gestiuꝫ
representatio. vnde ꝛ histrio vocat gesticulator. i. aliorū gesto
rum recitator ꝛ repr̄tator. allegoricus. allegoria dicit ab aleō
qđ est alienū ꝛ gore qđ est dicere ul loqui: quasi aliena dictio
uel locutio q̄. s. aliud dicit ut p illud aliud intelligat: ꝛ hoc
modo allegoria large sumpta ptinet sub se tropologiā ꝛ ana
gogiā ꝛ sunt species eius. sed stricte ꝛ proprie allegoria est de
his que pertinent ad fidē. anagogia de his que pertinent ad
spem. tropologia de his que pertinent ad caritatē. tropologi
cus. tropologia dicit a tropos qđ est cōuersio ꝛ logos qđ est
sermo. anagogicus. anagogia dicit ab ana qđ est sursuꝫ ꝛ go
gos qđ est ductio quasi sursū ductio. quia sensus ad superna
nos eleuat. vnde circa hoc qđ dicit h̄ in glo. dic q⁹ historia est
de rebus que ante uel infra nos sunt. i. de rebus preteritis ul̄
de rebus nobis inferiorib⁹. allegoria est de his que intra nos
sunt ꝛ de his que in corde debemus credere facta per xp̄m i
nobis. i. in ecclesia militanti. tropologia uel moralitas est de
his que iuxta nos sunt. i. de his que nos debemus seruare i
conuersatione nostra in moribus nr̄is versus proximū. ana
gogia est de his que supra nos sunt. i. de his que sunt in ce
lo ad que nos venire speramus. ¶ in e. glo. ibi. sicut. adde.
istud sicut respicit tm̄ qđ predixi. tropologicus. ¶ in e. glo. i
fi. adde. ut melius dictū huius glo. intelligas. dicas q⁹ histo
ricus est qñ id qđ dicit ita intelligit sicut dictiones ex prima
sui inuentione significant. allegoricus est qñ per id qđ dicit si
gnificatur aliud iam factū. uel futurū. i. qđ fiet. vnde ꝛ allego
ria interpretatur alieniloquiū. moralitas seu tropologia ē qñ
per id qđ dicit aliud faciendū ꝛ dignū fieri significatur. vnde
ꝛ moralitas dicit. quia mores instruit. uel tropologia. i. con
uersus sermo. quia ad edificationē nr̄am cōuertimur. anago
gicus est qñ per id qđ dicit aliquid de superiorib⁹. i. de essen
tia diuina uel de angelis uel eterna vita intelligit ſm io. de s.
qui no. h̄ q⁹ ponit anagogicū sensum pro morali. de istis sen
sibus dant versus. Littera gesta docet qđ credas allegoria.
moralis quicquid agas quid speres anagogia. vnde dicebat
aug⁹ q⁹ quatuor sunt regule siue tropi siue modi. imo potius
sensus sacram scripturam exponendi de quibus premittitur.
¶ Non autem. hic incipit. iij. pars di. in qua dicit q⁹ a pasca
usqꝫ ad penthecosten non debemus de necessitate ieiunare.
iohannes de san.

Scire. saluator. math. c. fi. ¶ in. i. glo. ibi. sequendā.
adde. s. an illi tres dies de quibus loquit predictū
c. rogationes sint ieiunande. io. de san. ¶ in glo. si
quadragesimā ibi. in celū. adde. pōt dici q⁹ per totā. xl. i. per
quinquaginta dies dñs cōuersatus est cū hominibus ꝛ com
moratus quantum ad discipulos. quia illo toto tp̄e quousqꝫ
fuerunt in penthecosten induti virtute ex alto cōmoratus est
cū eis tanqꝫ cū hominibus ꝛ ipsi cū eo tanqꝫ cum homine. i.
carnaliter intellexerūt credentes de eo tanqꝫ de homine. sed
postqꝫ venit spūssanctus cōfirmati sunt in fide: ꝛ h̄ est cōmo
ratus cū hominibus. i. discipulis qui tunc erāt homines tm̄
. i. credentes ad modū hominū ꝛ nō adhuc induti virtute ex
alto. vnde dicit g. sup illo versu. mihi aūt nimis honorati sūt
amici tui de⁹. factū est in illis. i. in aplis. hos ī occulto postqꝫ
induti sunt virtute ex alto: quo cōfirmati verbū dei ubiqꝫ pre
dicauerunt ꝛ pro eius nomine passi sunt. pe.

Hunc numerū. penthecosten. pentha qđ est quinqꝫ
ꝛ coste qđ est decē. quia quinquies. x. dies sūt a pa
scha usqꝫ ad penthecosten. ꝛ no. q⁹ penthecoste qñ
qꝫ dicit ipsa quinquagesima dierū: qñqꝫ ipsa septimana pen
thecostes: qñqꝫ ipsa dies quinquagesim⁹ a pascha. h. ¶ in
glo. ut. C. ibi. debitor. adde. qđ de hoc no. extra de renūci. sa
ne. in glo. ꝛ sic. ꝛ extra ut li. pen. ecclesia. ij. in fi. ¶ in e. glo. in
fi. adde. super hoc distinguūt quidam utrū cirographū inue
niatur cancellatū penes creditorē: an penes debitorē. si penes
debitorē liberatus intelligit: ꝛ quia redditū ꝛ quia cancella
tum inuenitur. ff. de pac. l. ij. ꝛ ad hoc facit qđ le. ꝛ no. ex̄ ut li
te pen. ecclesia. ij. in fi. si autē penes creditorē non est liberat⁹
nisi probet. sed in hoc casu dicebat gof. q⁹ redditio instrumē
ti facta debitori a creditore animo liberandi liberationē indu
cit. ut extra de pac. cū pridem. ff. e. ti. labeo. C. de remiss. pig. l.
creditorē. ff. de do. ca. mor. l. mortis cā. §. titia. ꝛ h̄ verū dicit si
probet instrumentū a creditor redditū. C. de lati. liber. tol. l. i
§. ille. ꝛ §. sed ne furandi. ceterū si nō probet q̄uis appareat i
strumentū in manu debitoris ꝛ presumat pro liberatōe. nō ta
men est probatio iuris ꝛ de iure. ut pre. l. ff. de probat. si ciro
graphū. posset esse enim q⁹ instrumentū redditū esset pter vo
luntatez creditoris. ex̄ de simo. querelā. xij. q. ij. si quis de cle
ricis. ſm gof. qui ita no. in pre. decre. ecclesia. h̄ snia videt ap
probata per g. cōem que ponit. ff. de pac. postq̄. ubi de hoc
plene tractat. de hoc etiā no. extra de cōsue. c. ij. ꝛ de renū. sa
ne. audiui a dño gui. de suza. q⁹ in lege p̄dicta. C. de lati. lib.
tol. ideo probat debitor. quia ibi apud familiarē personā in
strumentū inuenit de quo facile pōt p̄sumi eū facile potuisse

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

corrumpi: at ubi apud alium reperiret: presumitur liberatus nisi contra. probet. ut. ē. dictū est. ꝛ hoc per legē dictam. ff. de pac. l. ij. ff. de proba. si arographū. sed si placet ut euites om nem timorē. tu debitor facias fieri instrumentū solutionis p .l. C. de solu. pecunie. quia maior est securitas per legē illam. ¶ Necessario. ē. c. igitur. ad idē. ē. c. c. i. sed si v. ¶ in. i. glo. ibi. nec minus. adde. de conse. di. ij. reuera. ꝛ vide quod dixi lxv. di. c. i.

DOsce celebremus. i. celebrare debemus. hu. modo factū refert non necessitatē imponit. h. obseruantiaꝫ .s. ieiunij. simile quo ad solennizandum. hugo. ¶ Obseruantia scilicet ieunij. necessitatem minus benedicit nota. ē. §. proximo.

DOst pascha. leguntur. act. xiiº.

DUinam. aplorum. xiijº. prouncia. ro. xiiijº. sensu. qui tamē nō cōtradicat canonibus. extra de consti. c. i. xxxvij. di. relatū. ꝛ qō dicit h locū habet in differen tibus nō in necessarijs. precepta maiorū. Ad huius intelligē tiam sciendum est q precepta que per modū statuti uel cōsti tutionis proponunt non eodē modo obligāt oēs. sed fm q requiritur ad finē quē legislator intendit cuius auctoritatem si aliquis transgrediendo statuta contēnat. uel h modo trās grediatur q impediatur finis quē intendit peccat mortaliter talis transgressor. ¶ Si autē ex aliqua rōnabili causa quis statutū non seruet: precipue etiā si legislator adesset nō decer neret esse seruandā talis transgressor nō cōmittat mortale pec catum. ꝛ inde est q non omnes qui omīno nō seruāt ieunia ecclesie nō peccant mortaliter. sed contra hoc qō hic dicat hie ronymus sic opponitur: precepta ecclesie obligant sicut dei p cepta. fm illud. lu. xº. Qui vos audit: me audit. sed ad precepta dei omnes tenent. dic q p̄cepta dei sunt p̄cepta iuris na turalis que fm se sunt de necessitate salutis. sed statuta eccle sunt de his que nō sunt per se de necessitate salutis: sed solus de institutione ecclesie. ꝛ ideo possunt esse aliqua impedimen ta propter que aliqui ad obseruanda ieunia hmōi non tenē tur. fm tho. ꝛ h non debet esse. ꝛ fm tho. alis est ut. arbitretur. arbitrari est examini iudicio iudicare fm papi. ¶ in glo. j. de con. i fi. adde. dic q etiā die dñico potest quis ieunare licite dūmodo nō faciat in contemptū dei. ꝛ sic loquunt ista cōtra ria. ꝛ xxx. di. si quis tanq̄. ꝛ c. si quis presbr. ꝛ xxvi. q. vij. sa cerdos. fm h. alij dicūt q die dñico ieunare nō ꝓuenit. quia est dies letitie. vnde si quis tunc ieunaret: faceret cōtra cōsue tudinē populi xp̄iani que pro lege est seruanda. xi. di. in his idem dicat tho. ¶ in glo. dicendo. in fi. adde. q. d. nolo bis diebus indicere ieiuniū. uel dic. nec. h dico q auferā solenni tates cōtextas. i. insertas. quinquaginta dierū. i. quedā solen nia ieunia que contexunt inter illos dies sicut letanie maio res ꝛ rogationes. auferā inq̄: dicendo tunc nō esse ieunandō quasi triduanū illud ieiunium solenne quinquaginta diebus i sertum auferre nolo. prima lectio p̄ualet fm h. sed fm io. de s. p̄ualet. ij. lectio. ꝛ tunc dic fm eū. auferā. s. dicendo tunc nō esse ieunandū. q. d. illud triduanū solenne ieiunium quinqua ginta diebus in sertū auferre non intendo. nihilominus tam fingitur cōtinua solennitas sine ieiunio. quia propter vnū uel duos nec plus nec minus. ut dictū est. ē. c. necessario.

DIlectionis. hoc. c. inducitur ad ostendendū varieta tem cōputationis inter latinos ꝛ hebreos. nam fm latinos quartus mensis est iunius. fm hebreos iu lius. ꝛ ita facit ad propositū gratiani. fm hu. ꝛ b. bri. siue sic. liij. di. frequens. v. nuper omnibus. sed pone q vnus cōtra dicit electioni: nunquid dicet ipsa electio cōcorditer celebrata ar. q sic. lvi. di. apostolica. extra de elec. cū nobis. preterea ꝓ vno uel duobus nec plus nec minus. vij. q. i. denicq̄. in prin. ꝛ facit ad hoc. lxxix. di. c. i. sed cōtra. plane colligit extra nico lai cupientes. ꝛ primā sniam tenere est cōtra naturā verbi. naꝫ ut ibi patet. tunc cōcorditer ꝓpue est electio celebrata quādo nullus discrepat. ꝛ ideo dicebat guil. naso. q si papa mādat electionē concorditer celebrari si aliquis electioni contradicit celebrate: non est satisfactū mandato pape. ideo aūt in pre. c. cum nobis dicit electio cōcorditer celebrata. quia illi pauci cō tradictores voluerūt interesse electioni. sic extra de postul. gra tum. ubi maior pars erat priuata potestate eligēdi. ꝛ ideo illa electio siue postulatio fuit concors. vnde dic q licet talis elē ctio sit canonica. non est tamē cōcorditer celebrata fm g. na. ordinetur. s. sacerdos. mensis. s. iunij. b. ꝛ hoc fm antiquā cō putationem latinorū qui incipiebant annuꝫ a marcio. ut no. lxxv. di. c. ulti.

Di. lxxvij.

IIs temporibus ana detuꝫ. lxxv. di. c. i. Ꞩpherinū. lxxv. di. c. iij Belasium. lxxv. di. c. ulti. pelagiū. ē. di. p xi. c. si. metropolitanº. ij. pars. leonē. lxiij. di. metropolitano. sed h ꝓ nihilo repetit. quia ibi loquitur in electione: non de tēpore ordinandi. h. ꝛ p. ex monachi. iij. pars. h propriē incipit di. p. ꝛ hu.

ILlud sacretur. i. ordinetur. h. exinde cum voluerit. ¶ in. i. glo. in fi. adde. ista fuit sententia lau. uel pōt dici q ideo tacet de psalmista h. ꝛ xcij. di. a subdia cono. quia iste ordo a simplici sacerdote pōt cōferri. xxij. di. psalmista. ꝛ voluit enumerare nisi illos qui ab epis cōferunt fm hu. ꝛ io. de san. sed fm dictū io. ꝛ lau. ꝛ etiā hu. illa dictio primā respicit ad id qō sequit. non enim vult dicere q primº sit ordo hostiarij. sed primo debet ordinari hostiarius q̄ lē ctor. de primo ordine non facit mentionē. quia cuilibet notuꝫ erat q primo debet fieri clericus ꝛ primā tonsurā accipere. ꝛ ita ordinē psalmiste q̄ fiat hostiarius uel lector. uel ideo tacet quia non habet speciale nomē ut alij. fm h. sic. xxxij. di. sera tim. de hoc no. xxi. di. c. i. ꝛ ibi plene dixi. ibi videas.

IN singulis gradibº. i. ordinibus. exinde v. i. post annū. xiiij. ꝛ hoc per. c. infra sequens ibi. ab accessu adolescentie ꝛc. la. sed hu. ꝛ b. dicunt. exinde. i. post xij. annū. anno. dicit h. falsa littera est. annis. xiiij. sic tam pōt legi ut sit idē sensus. fiat subdiaconus. xiiij. annis post septen nium. i. in fine. xiiij. annoꝝ. i. in ultimo anno illorū. s. in. xx. i. sic. s. exquo factus est subdiaconus. accedat post quinquen nium. s. in. xxvi. anno. non tamen h dicit quo tpe. sed ex illis capitulis habet q in. xxvi. anno. ut. j. e. placuit. c. epi. b. ꝛ sic v. adherere. i. ministrare. exinde v. stipendijs. i. meritis b. pro prie. i. de propria fide qō fit in scrutinio. h. de quo v. exactor .i. melior h. sperare. dic ut no. lxi. di. quid proderit. ꝛ extra de elec. cū ad nostrā. debebit. i. poterit. sic. lix. di. c. i. defensores. ij pars. ¶ in glo. i. aduocati. in fi. adde h. q defensor appellat patronus siue aduocatus ecclesie. extra de elec. venerabilem. item reus dicitur defensor. iiij. q. iij. c. i. item custos patroni ratione ecclesie. xxviij. di. quia sūt culpe. item custos cuiuslibꝫ ecclesie ut hic. item exorcista. j. e. monachus nouicius.

QUicunq̄. qui ab v. adolescētie. i. post. xiij. annum ita q eū cōpleuerit. io. de san. usq̄ inclusiue tenetur fm b. benedictione. xxx. q. v. semie. post que v. ubi v. i. i quo ordine diaconatus. exinde v. qui vero. ij. pars. qui dum v. inciatis. i. in quatuor primis ordinibus ordinatus. h. exinde v. ¶ in glo. i. ibi. quosdā. adde. ut b. ¶ in glo. s. x xiij. annis. adde. hanc litterā ponit lau. cuius fuit h gl. sed b. ponit. xviij. ut. xxviij. di. de his. xxxij. di. lectores. sꝫ hoc fm h. non valet. quia tunc in septennio nō posset recipere omnes ordines. ¶ in glo. ē. xlviij. di. in fi. adde. sub. ꝛ diaconatu. ꝛ ita de sacris tīn ordinibus intelligit a quibus prohibent neo phiti. non aūt a minoribus ut h patet fm h. ¶ in glo. ita tī ibi. cōtinentia. adde. ista est sniа la. ꝛ idē sentit h io. de s. id qō dicit. ē. c. c. i. ꝛ. xxviij. di. primoq̄. sed h. dicit. ecce qui hꝫ vxo rem pōt promoueri ad minores ordines. sed utrū nō ꝓmis sa continentia non bene determinat h. eo tī q dictum est de

subdiacono ꝫ satis innuit: ꝛ credit ꝙ olim vxorati promouebant ad minores ordines ꝛ etiã subdiaconatuꝫ nõ promissa cõtinentia. imo qñq; obtinuit ꝙ ad diaconatũ ꝛ presbyteratũ sic fit in oriẽtali ecclesia. ar. xxxi. di. qñ. in fi. nũc vero ad nullum sacrũ ordinẽ recipit nisi promissa cõtinentia. sed minores ordines sic fm hu. ¶ in glo. a biennio ibi. antecedens. addõ quia non implicat sic. xxvi. di. deinde. vnde quid dicit littera per quinquenniũ expone. s. a biennio. ut ꝫ dicit glo. i. per. v. annos septennij. sequentes duos primos: ꝛ est impropꝛietas sermonis. ut in pre. c. deinde. ꝛ lvi. di. aplica. fm hu.

Subdiaconus. si quis. ij. pars. cõstituta in minoribus. i. anteq; ꝓueniat ad tales etatẽ qua talis ordo debeat suscipi: põt quidẽ postea accipere: sed ante non nisi dispensatiue agat cuꝫ eo: ꝛ ex eo ꝙ dicit littera deponatur: patet ꝙ talis ordinẽ habet q̃uis sit ordinatus. ergo videtur ꝙ in adolescẽtia possit q̃uis esse sacerdos. imo plus dico ꝙ in cunis potest puer esse sacerdos ꝛ epõs ꝛ omnes ordines recipere fm h. ¶ in. i. glo. ibi. in honoribus. adde. etiaꝫ forte est ratio. quia honores ecclesie potius spectant ad onus q̃ ad honorẽ. viij. q. i. illud. io. de f. ¶ in c. glo. in fi. adde. õ hoc no. extra de elec. cum in cunctis. i. rubꝛica. ꝛ de offi. dele. cũ vicesimuꝫ. ꝛ. s. c. ꝓxi. ꝛ ꝙ in ordinibus anni debeãt esse cõpleti. probat. j. c. ꝓxi. in prin. j. c. in veteri. in fi. sed ar. cõtra. extra de elec. cuꝫ in cunctis. §. inferiora. ꝛ e. ti. li. vi. c. licet canon. ordinẽ. ubi qꝫ minor. xxv. an. ordinatus est debet suspendi ab executõe ipi⁹ ordinis usq; ad etatem legitimã. ut extra de tẽ. or. uel non est cõpos. ꝛ licet quidã dicant ꝙ ipso iure est suspensus. ego tñ dico cõtra. cũ littera illius decre. vel nõ est. dicat suspendim⁹. non dicit suspensum denunciamus. ꝛ hanc sniam etiam tenet ray. ꝓout no. in sum. sua rubꝛica. õ eta. or. §. pena eius. i p̃n. dicas ergo ꝙ propter defectũ ordinis repellitur quis ab ordinatione. j. c. in veteri. sed q̃uis ꝫ tẽpora sint taliter statuta epi nostri tẽporis in clericoꝝ multitudine gloriantes: pueros ad sacros ordines ꝓmouent. bis interstitijs nõ seruatis in pre. decre. uel nõ est. ꝛ malefaciũt cũ largiri ordines districti oporteat esse iudicij. lix. di. si officia. in fi. sic etiã no. gof. in sum. de eta. ꝛ quali. iuxta prin. nec virgines v. ꝛ ut v. nõ salutẽt. ꝫ põt referri ad prin. c. si placuit ut lectores. s. euãgelij. s. diacones si ordinati fuerint ante. xxv. annũ non salutent populũ illa salutatione. s. dominus vobiscuꝫ. q. d. non legat euangelium: sed deponatur. fm io. ꝛ hugo.

Episcopus. sane. ij. pars. religione. i. religiosa continentia b. pariter. i. simul cũ vxoribus conuersi. s. ad pertinentiã. presbyterũ. iij. pars. ¶ in glo. lxxxi. di. ibi. uel dic. adde. ista fuit snia b. yſ. ¶ in ea. glo. ibi. mansio. adde. videt littera idẽ dicere cũ dicat. sequestrato man. cubi. de hoc le. ꝛ no. extra de conuer. coniu. coniugatus. ibi vide. ¶ in glo. no. ꝙ ibi. administrationeꝫ. adde. ff. de mino. l. i. ꝛ ideo recisius tẽpus putor ratus est q̃ canon. in administratione spiritualium in quibus maius versatur periculũ. ar. xlij. di. quiescamus.

In veteri lege. numeri. xiij. pueros. qõ nõ est faciendum. extra de tem. or. uel nõ est. ꝛ adde qõ dixi. s. e. placuit. an pueri si ordinent caracterem recipiant. no. i. q. i. pueri. legitimã. cũ de legitima etate fit mentio: de naturali intelligenduꝫ est. non de ea que ex imperiali beneficio suppletur. ¶ de his qui ve. eta. impe. l. ul. sicut cũ stipulamur de causa mortis naturalis intelligendũ est non de ciuili. ff. de ver. obli. ex ea parte. §. insulã. fm gof. qui ita no. extra õ elec. cum vintoñ. lege moysaica. hu. a. xxv. i. post quasi nõ ante. h. ¶ in. i. glo. a. xxv. an. in fi. adde. ad hoc. xxi. di. deroꝝ. v. leuite. ꝛ ibi dixi. ¶ in glo. pueros ibi. pueri. adde. ad idẽ. ff. de le. iij. seruis legatis. ¶ in glo. omnes ibi. assumebant. adde. ꝛ non alij. ut. xxxi. di. tenere. ¶ in c. gl. i fi. adde. dic ꝙ moyses ꝛ aaron qui fuerũt magni sacerdotes. ut. xxij. di. in sacro. in fi. ꝛ no. lxvi. di. c. porro. in glo. i. quo ad certi tẽ. ꝛ ibi etiaꝫ dixi. ibi videas. non possent hodie cõferre ordinem in prima forma. quia sacerdotiũ ablatũ est. extra de cõsti. translato. ij. q vij. §. his ita. v. hinc est ꝙ hieronymus. de hoc no. in spe. de eta. ꝛ qua. ibi videas. ar. cõtra. lv. di. qui sincera. ¶ Si quis munus. i. si vult ad ordinẽ promoueri. si secundã v.

Monachus nouicius. i. qui nouiter monasticũ habitum uel clericatũ suscepit. io. ꝛ h. sexto v. at si v. completoq; v. cui. s. monacho. h. q. d. in tam breui tẽpore põt monachus ordinari. nõ tñ quilibet monachus. sed ille in quo deest tempus supplet probitas. ꝛ hoc est cui tamẽ tẽ. huic. c. videt cõtra. xvi. q. i. monachos quoq;. ubi de hoc inest sitia canonica. inter ordinẽ ꝛ ordinẽ. collatura v. s. ut sine rep̃hensione promoueret h. si vero. ij. pars. mundanã. i. laicam. h. religiosam. i. monachalẽ. discriminis. i. drie. h. cõuenientia al's cõuenientibus. ꝛ tunc dic. i. bonis. ꝛ idoneis ministris cõuenientib⁹. i. ministris male meritis. h. coꝝ laicoꝝ. institut. i. institutionibus. in clericatu. i. promotionib⁹. h. quoꝝ laicoꝝ. subrogamus. i. adicim⁹. h. que tñ sciendũ est ꝙ ꝫ. c. cõtinuat illi. i. q. vij. necessaria. lv. di. priscis. dic ergo. que tñ omnia. s. de monachis ꝛ laicis ordinandis. eatenus. in dul. cre. ecclijs. s. ytalie pro penuria clericoꝝ nõ ceteris ecclesijs que ista penuria nõ laborãt. iof. ꝛ h. cessantibus. i. tali penuria nõ laborantibus. h. ꝛ põt intelligi de ecclesijs quibuscunq;: non solũ de ecclesijs ytalie que hunc defectũ patiebat. fm hu. forma. i. cõstitutio que cõtinet. s. c. in singulis. c. quicunq;. fm h. ꝛ io. de f. ¶ in glo. i. in fi. adde. ꝛ i. q. vij. necessaria. ꝛ illis cõtinuatur. h. ꝛ io. de f. ¶ in. i. glo. notis ibi. legendis. adde. fm hoc expone uel notarius uel ꝓto. i. ꝛ sic exponunt g. ꝛ hug. ¶ in e. glo. ibi. notas. adde. ad hoc in auth. de testi. impa. §. i. ¶ in glo. exorcista. adde. iof. exponit defensor hostij ecclesie. i. hostiarius. sed fm h. ꝫ nõ valet. prius enim fit hostiarius q̃ lector. dic ꝙ ꝫ ponit defensor ꝓto hostiario. ut no. xvi. q. i. §. gelasius. ¶ in ea. glo. in fi. adde. xxi. di. §. i. ꝛ c. cleros. ¶ in glo. s. di. ibi. dispensatione. adde. ꝛ ꝫ tenent. ¶ in c. g. in fi. adde. item no. ꝫ iof. cuius etiã fuit ista glo. ¶ in c. glo. j viij. q. in fi. adde. ad idẽ. lxi. di. in sacerdotibus. s. iiij. di. statuimus. ꝛ c. deniq;. i. q. i. vilissimus. ¶ in glo. cassante. in fi. adde. dic ut no. lxi. di. neophitus. ꝛ xix. q. ij. duc.

Di. lxxviij.

Quia nero etate etcetera:

Si quis. ꝛ si. i. q̃uis. ¶ in. i. glo. in fi. adde. ar. j. ff. ad trebell. qui filiũ. §. i. de hoc no. s. di. ꝓxi. subdiaconus ibi videas. ¶ in glo. ar. non in fi. adde. ad idem. xv. q. ulti. c. i. ꝛ de hoc etiam no. j. e. c. ulti.

Nemo. nemo diaconus. v. nemo lectoribus v. nemo inter. ij. pars. matrimoniũ. ꝫ videas qõ le. ꝛ no. xx. q. i. iuuenculas. ꝛ ibi dicam.

Quid est. manus. i. ad tbi. v. cito. xxiij. di. i prin. lxi. di. miramur. etatis. propter hoc inducit. c. h. probatis. i. expertis. morando in singulis ordinibus. h. talem. s. malũ. ꝫ ipso. s. ꝙ talẽ ordinat scienter. lxxxi. di. tãtis. lxi. di. miramur. h. ¶ in. i. glo. ibi. ad tbimo. adde. c. i.

Presbyter. ad: ista prepositio ad requirit etatẽ completam nõ solũ ceptã. ut. ff. de condi. ꝛ de. nõ putabã de cõputatõe vtrũ a momẽto. uel capite anni tẽ. satis no. ff. de ver. si. anniculus. ꝛ ꝫ est regulare. sed fallit in ea sibus spãlibus. ut no. ff. de mu. ꝛ bo. l. ad rempublicã. in gl.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

sic ꝛ alijs. ibi videas. ꝛ quod no. ff. dele. i. si cui. in glo. i. ꝛ ad de qđ no. ē. di. proxi. quicunqꝫ. de hac ꝓpositione ad habet extra de in inte. resti. cū ex litteris. §. quo circa. i prin. ꝛ de do. ꝛ contu. cū dilecti. in prin. in v. volentes. de dila. exposuit. in prin. ꝛ in fi. de accu. c. veniens. §. i. ꝛ h adde qđ dicā. xiij. q. i. c. i. annorū non est multū efficax probatio nec multū cōgruit exēplis. quia sacerdos nō pōt esse ante. xxxij. an. pfectos. ē. c. i. sed cuꝫ dominus fuit baptizatus ꝛ cepit predicare adhuc non erat. xxx. annus cōpletus. imo vix inceptus. vnde dic ut h dicit g. fm h. baptizatus. lu. iij. in fi. ¶ in glo. pōt tamē ibi parrochialis. adde. h forte intelligit de cōuentuali fm la. sed intelligas indistincte. ut probat. extra. li. vi. đ elec. licet canon quod est cōciliū gregorij. x. ¶ in e. gl. ibi. qui agit. adde. idē no. h lau. ꝛ ad h allegat. C. de proba. actor. ff. e. ti. l. ij. sꝫ pone ꝙ alicui electo petenti confirmationē opponitur ꝙ nō sit natꝰ de matrimonio legitimo quis debet probare hanc obiectionem. ꝛ videt ꝙ is qui obijcit. quia in exceptōibus reus actor efficitur. vnde sicut actor probat suā intentionē sic reus exceptionem suā probare debet. ff. de excep. l. i. ꝛ ij. ff. de proba. quo. ꝛ. l. in exceptionibus. vi. q. ulti. c. pe. secūdo quia obijciens negat qualitatē ꝛ negatiua qualitatis probāda est ab eo qui negat. extra de elec. bone me. mag. ꝛ ff. de proba. l. ij. sed h sic impugnat cōstat ꝙ is qui obicit negando ponit ꝛ negat factū. s. matrimoniū fuisse contractū inter parētes electi. ergo probare non tenet. quia negantis factū nō. ut in pre. iuribus bone me. ꝛ. c. actor. quia in dubio cōiunctio viri ꝛ mulieris ꝑ sumitur adulteriū. xxx. q. v. aliter. ꝛ. c. nostrates. ꝑsūptio trāsfert onus probandi in aduersariū. extra ut ec. be. c. i. super h dicebat magister meus iohs. de cef. ꝙ is qui petit cōfirmationem debet probare nisi electus esset in quasi possessione filiationis legitime. C. de proba. neqꝫ. ꝛ. l. non nudis. ff. de ꝓba. quidā. extra qui fi. sint le. latores. ubi de hoc. non ob. qđ dicit ꝙ reus in exceptionibus actor nō. quia illud fallit t exceptōe propōsita negatiue. ut no. in pre. l. in exceptionibus. qđ autē dicit in probatōe negatiue qualitatis: intellige ubi negat qualitas que de natura debet esse homini: tunc is qui negat probare debet. ¶ in e. glo. ibi. minorē. adde. ubi satis de h dicit io. de san. ꝙ si quis dicit non sum minor. per cōsequens dicit se maiorē. vnde hoc probet. ff. de proba. ei qui. C. eo. ti. actor. extra de renun. super hoc. in fi. de hoc no. in sum. ho. de proba. ꝛ. §. ꝙ sunt. ꝛ in spe. rubrica. de actore. in prin. ibi videas. ꝛ in sum. azo. de ꝓba. §. in etate. distinguit: ibi videre poteris ¶ in e. glo. in fi. adde. si de elec. agat hec est differētia an obiciatur defectus ante electionē confirmatā an post. quia q ante confirmationē obijcit nihil probare debet ea rōne. quia negātis factū. s. electionē canonicā nulla est probatio. vi. q. ulti. accusator. extra de elec. bone me. mag. sed electus debet probar electionē canonicā. ut no. inno. ex đ postul. c. i. ꝛ de eo q fur. or. re. c. i. ubi aūt post cōfirmationē dicit electionē minus canonicā probare debet. nemo enim cogit dicere titulū sue possessionis. ꝛ ita no. ho. extra de do. ꝛ cōtu. cum olim. ꝛ ita sentit guil. duꝝ. extra de elec. ut circa. ¶ in gl. sed sacerdotis ibi. xxx. adde. al. xiij. fm la. ꝛ io. de san. ¶ in e. glo. ibi. euāgelio. adde. lu. iij. in fi. ¶ in e. glo. ibi. supficiale. adde. nā factū domini nō est trahendū ad consequentiā. fm h. ¶ Hoc regulariter. i. hoc qđ dictū est de. xxx. annis verū est ꝛ seruandū đ iure cōi ꝛ h probat exēplis. verū. iij. pars. hier. i. c. daniel. xiij c. dauid. i. reg. xvi. salomon. iij. regū. i. c. inuenitur. mathe. x. paulus. act. iij.

S. xxx. ¶ in. i. glo. ibi. nō credo. adde. videt ꝙ hīꝫ quia qñ canon precipit ꝙ non promoueāt aliquem nisi legitime etatis. extra de eta. ꝛ qua. eā te. ꝛ punit grauiter qui eū promouit. extra de elec. nihil. ar. e. ti. dudum. sic ꝛ non pōt epūs dispensare cū talibus. ar. C. de adul. grach' ff. de cōcu. l. pe. maxime cū in generali cōcilio statutū sit. ut in pre. c. nihil. credere tñ ꝙ in maioribus bonoribus dispensar non possit cū minore: sed in minoribus sic. ad hoc. li. vi. ex đ eta. ꝛ qua. permittimus. nā ꝛ cū cōcubinario dispensat. ex đ iudi. at si. qđ est contra concliū. li. di. q in aliquo. ubi etiā punitur talē promouens. vaga ergo ꝛ indiscreta dispensatio punitur in illo. c. nihil. fm io. de san. de hac materia no. extra li. vi. de elec. cum dilecti. de hac materia dic. ut le. ꝛ no. per guil. duꝝ. de elec. licet canon. greg. x.

¶ Di. lxxix

APostolicus. Hec di. diuidi tur i sex ptes. i prima quarū dicit ꝙ nullus debet eligi i ecclesia romana nisi a cardinalibꝰ nec aī mortē pape aliquo verbo uel facto de papatu debet promitti. ꝛ hoc ꝓbat p. vi. auctoritates. io. de san. ꝛ ista di. sic cōtinuat ad precedentia. ē. xxiij. di. c. i. tractatū est de elec. ꝛ cōfirmatione pape: nunc idez repetit ut aliquid addat ꝛ cōtinet h di. fm b. bri. iiij. articulos qui per suos. §. patebūt. ¶ in. i. glo. ibi. pecunia. adde. ꝛ j. c. c. ij. ¶ in e. glo. ibi. deijcit. adde. ut. j. c. ulti. ¶ in e. glo. in fi. adde. istud. c. non fuit ibi introductū nisi propter ordinatōez ꝛ ideo repetitur h de electione ꝛ intronizatione ꝛ nō de ordinatione. scōm hug.

SI quis ordo. si quis intronizat. s. eligit. hu. aplice sedi siue cōcordi. j. e. si quis pecunia. ¶ in gl. i. ibi. ecclesia. adde. ut. lxi. di. nullus. ¶ in e. glo. ibi. debeat. adde. ut. lxiij. di. metropolitanus. ¶ in e. glo. ibi. prior adde. ut. lxxv. di. c. ul. in fi. ¶ in ea. glo. ibi. partibus. adde. nunquid iste qui eligit cōputabit inter istas duas ptes: videtur ꝙ sic si est de eadē ecclesia als nō. extra de elec. cū in iure. ff. ꝙ cuiusqꝫ vniuer. l. plane. ꝛ ita no. vin. ꝛ gof. ꝛ pbi. extra de elec. licet. ibi tñ inno. ꝛ b. cōpo. no. cōtra. ꝛ melius. naz decre. cum in iure: loquit qñ in cōpromisso fuit actū ꝛ lex predicta plane non habet locū in electōe clericorū i qua oportet i scrutinio maiorē partē consentire in eligendū ꝛ hoc anteqꝫ fiat electio sicut aperte probat extra de elec. quia propter. ꝛ ita persona electi non auget numerū. ꝛ e. ti. cumana. ꝛ idē in electione pape per. c. e. ti. licet fm io. de anca. qui ita no. in sum. eo. ti. §. sed nunquid ille qui eligit. ¶ in ea. gl. ibi. admittit. adde. vñ dicebat vin. ꝙ postqꝫ tanqꝫ ydoneus duabus partibus eligatur. iij. pars nihil pōt ei obijcere. ut in decre. h allega. licet. onerat enim in eo ꝙ oportet ad minus duas partes cōsentire in euz: ꝛ fit recōpensatio eius qđ ei nihil pōt obijci nisi de heresi. xl. di. si papa. alij cōtra fm vin. ut. j. prox. dicā. ¶ in e. glo. ibi. exceptio. adde. dicit h. qđ dicit decre. licet que. j. h allegatur sic est intelligendū. s. si idoneus ꝛ canonice eligat. si tñ als fiat non poterit repelli nisi pro heresi uel alio crimine notorio fm b. qui ita no. j. e. si transitus. ꝙ de alio crimine qꝫ đ heresi dicit: videt verū propter id quod sequit. ¶ in e. gl. ibi. simoniacā. adde. de hoc. j. e. si quis pecuniam.

SI quis cuicunqꝫ inuasori uel inuadere volenti fm b. si quis. ij. pars. eo incōsulto. secus si eo cōsentiente. j. e. si transitus. aut sub. ut vnus alij promittat ꝙ in eius electione mortuo papa subscribit h. uel pro ꝛ. b. communione. i. officij ꝛ beneficij. h. propter. iij. pars. cōiurationi. de istis habet. xi. q. i. cōiurationez. ꝛ. iiij. capitulis ibi se. ꝛ ibi dicā. consequit. i. vexat ꝛ punit. ptulerit ꝑmissa amonitōe fm quosdā ne proditio videat. ij. q. i. si peccauerit. ꝛ. q. vij. accusatio. xij. q. ij. indigne. ꝛ no. iij. q. v. c. iij. ꝛ videas qđ le. ꝛ no. i. q. iij. ex multis. v. illud quoqꝫ. in g. ar. simoniacos tē. ¶ in gl. pitaciū. i fi. adde. quidā dicūt ꝙ est generis femínini. vñ i quibusdā libris inuenit h pitacia. sed dico esse litteram corrupta uel esse accusatiuū pluralē. ꝛ qđ dicat pitaciolas. j. xxvi. q vij. non obseruetis. dico non esse verū. sed dz esse pitaciola. h ¶ in glosa. i. districte. in fi. adde. s. quam nūc constituimus. ¶ in glo. ar. iij. ibi. deponi. adde. sed pone ꝙ aliquis eccliā aliquibus mediātibus simoniace est adeptus. postmodū ab aliquo istorū accusat sup isto crimine simoniace. quero quō

possit ist̃ repellere q̃uis socii criminis. nam si dicat nō pōt me accusare. quia mihi socius fuit in crimine sic iudicabit̃ ut cōfessus. ex̄ de cōsec. c. i. dic fm tan. q̄ ita debet dicere excipiē do cōtra te: dico te non esse audiendū cū illud crimē cōmise ris qō ꝓbare volo: ꝛ sic repellit̃ si ꝓbet̃ cū par crimē ei obij ciatur. extra de simo. licet. ꝛ hoc etiā approbat hosti. put no. extra de testi. c. ulti. ex̄. greg. ix. est qō hodie habet̃ li. vi. co. ti. mediatores. de hoc etiā satis no. ipse ho. in sum. de simo. §. q ad accusationē. v̄. sed quō. ibi etiā videas. ꝛ no. q̄ licet isti etiā mediatores sint infames. i. q. i. si quis ep̄s. i. q. iij. si quis p̄bē das. tñ in odiū simoniacorū admittunt̃ si nō agat̃ criminalit̃ sed ciuiliter: ꝛ emolumentū exinde nō fuerint assecuti. ex̄ li. vi. mediatores. per quos tē. sed gof. no. ℨ. in sū. de simo. §. ulti. ¶ in ca. gl. ibi. nō credo. adde. ꝛ bene fm la. ex̄ de testi. veni ens. i. si esset male fame: tunc etiā meretrix admitteret. ex̄ de si mo. tanta. fm la. alij dicunt q̄ tales admittunt̃ ad accusandū non ad testimoniū. sed la. vin. inno. ꝛ b. no. in pre. decre. veni ens. tales non admittēdos ad accusationē nec ad testimoniū nisi accusatus sit male fame. tunc enim admittunt̃. ij. q. i. in p̄ mis. extra de simo. per tuas. ꝛ hoc fm inno. verū est in accu satione. sed in denunciatōe uel exceptōibus secus. in dic. q̄ i criminibus lese maiestatis audit̃ socius criminis etiā in testi monio. ꝛ sic loqui videt̃ predictum. c. veniens. in eo qō dicit. credi. sed in crimine simonie nō. ut in pre. decre. veniens. nisi crimen simonie cōcurrat cū crimine lese maiestatis. ut in h. c. si quis papa. hic enī loquit̃ de eo qui cōuēticulas faciebat de papatu viuēte papa ꝛ pecūiā recipiebat pro alio eligendo. naz q̄uis in quibusdā similia sunt crimina lese maiestatis ꝛ crim simonie. in quibusdā tñ differūt fm gof. qui ita no. in pre. de cre. veniens. ꝛ adde qō de hac materia no. i. q. i. si quis ep̄us ꝛ. vi. q. i. §. ꝓterea. in fi. ꝛ. ij. q. vij. §. in hoc. c. in fi. ¶ in c. glo. ibi. quidā. adde. ut h. de ancona. ¶ in c. glo. ibi. turpitudinē adde. dic q̄ etiā in alijs casibus audit̃ allegans turpitudinez suā. qō dic ut le. ꝛ no. ex̄ de cōsec. preben. ex tenore. ¶ in ca. glo. ibi. puniat̃. adde. itē quia nō agit̃ ad hoc ut crimē suum publicet̃. ergo nō fiat ei p̄iudiciū. ut. ff. de lib. agno. l. i. in fi. ꝛ est ar. ad hoc. ff. de adul. l. denunciasse. §. querit̃. fm la. ¶ in ca. glo. in fi. adde. de hoc no. i. q. i. reperiunt̃. in fi. in glo. hoc verum est. ibi videas. ¶ Oportebat.

NUllus. cardinalis pōt intelligi hoc. c. in hoc sensu. s. q̄ nullus eligat̃ in papā nisi cardinalis. sed si eli gatur nō cardinalis debet ꝓius fieri cardinalis q̄z promoueat̃. sed a quibus. nñ. hu. a cardinalibus qui habent ptātem eū eligendi ꝛ cōsecrandi. sed necessariū nō est ut eligē dus i papā sit uel fiat cardinalis. ꝛ no. quosdā dicere nō pos se fieri cardinales nisi a papa: qō hu. credit esse falsū. naz fm eū cardinales p̄nt creare papā: quare nō potius cardinalē. ꝛ idem sentit ho. ar. pro eo. ex̄ qui fi. sint le. per venerabilez. sed certe fm gni. duř. hec ratō nō procedit. nā capitulū creat ep̄m non tñ pōt creare rectorē. ut ex̄ ne se. vacā. illa. de hac materia no. ipse ho. ex̄ de elec. licet. §. ul. in v̄bo nullaten̄. ibi videas.

SI quis. gradus. i. eis debitū. i. in clerū. apostolatus filijs romane ecclesie debitum hu. si quis. ij. pars. in. i. glo. in fi. adde. ꝛ videas qō ō hac materia no. lxiij. di. c. metropolitano. ¶ in glo. donec. in fi. adde. de hoc no. lxx. di. sanctorū. in. i. glo. ꝛ. i. q. i. reperiunt̃. in fi.

SI quis a nobilibus romanis. paucis tñ. xxiiij. di. c. i. h. sit. i. fiat. h. ꝛ ut sacrilegus iudicandus est. i. q. i. sunt quidā. ibi videas. ¶ in. i. glo. ibi. arceant. ad de. ad hoc ar. lxij. di. quia sancta. lxiij. di. ꝓ ambitiones.

NUllus. hic incipit. ij. pars di. io. de fā. loqui. dicas q̄ oīs tractatus reprobat̃ si sit ambitiosus. extra de elec. qualiter. ꝛ. c. cū post. itē si sit simoniacus. e. ti. ꝓ inquisitionē. itē si sit cōditionalis uel pactionalis. ℨ. eo. c. ij. ꝛ i. q. ij. q̄z pio. ex̄ de pac. c. ulti. ¶ Itē si sit incōgruus: inbone stus siue ꝓposterus ut hic. ꝛ ex̄. e. ti. bone me. cre. sed tractatus deliberatorius approbat̃. ut e. ti. cū terra. §. ulti. ꝛ. c. q̄ sic. i. rñ. ꝛ. c. auditis. §. i. ꝛ. c. in causis. §. i. ꝛ. c. cū dilectus. §. i. ꝛ. c. officij. circa prin. ꝛ. c. ecclesia. ij. cū similib̄. fm ho. qui ita no. i pre. decre. bone. sed qō hic dicit de triduo nō seruat̃. nā mor tuo viro vxor soluta est a lege viri. vij. q. i. sicut. ꝛ ita sentiunt inno. b. compos. ꝛ glosator in pre. decre. bone. sed ibi vin. io. gof. ꝛ ros. bene dicūt cōtra ut ibi in tex. colligit̃ manifeste quo rum sniam sequit̃ ho. nā hoc ius in fauorē mortui ꝛ honesta tis ꝛ multorū odiū qui ad sepeliendū corpus plerūq; nimis deproperāt est inductū ar. ex̄ de testa. requisisti. i. rub. in fi. fm ho. sed quicquid dicat̃ hoc hodie de cōsuetudine nō seruat̃. fm hu. qui dixit q̄ hoc ex tali cā fuit institutū. s. quidā maxi me curiosi ad aliū eligendū non curabāt de mortuo sepelien do ut ergo honorifice exhibeat̃ sepultura. hoc fuit statutum fm h. vnde dicebat la. q̄ hodie q̄libz in prima die eligit̃ ꝓ pter scisma vitandū. ꝛ quia honorificentius sepelit̃ iam electo successore. ꝛ sic etiā de facto obtinuit in curia romana. fm b. cōpo. silijs. lxiij. di. c. pe. tunc. de hac dictōe tunc habes. ff. de cōdi. ꝛ de. l. iiij. ꝛ. l. si is. §. si ita. sic. viij. q. i. c. ij. in fi. ¶ in. i. g. ibi. ep̄m. adde. hoc est ver fm h. quia durat vniuersitas. ꝛ q̄ in multis funguntur vice pape. ar. lxv. di. si forte. sed io. de san. dicit hoc forte nō esse verū. quia accephalū videt̃ iudiciū tale ar. xxi. di. submittit̃. in cōfirmatōe aūt ꝛ excōicatōe bene cōce dit q̄ cardinales sustinent vicē capitis. ut de excōicatōe bene probat̃. ℨ. c. si quis pecunia. sed si de hac materia vis plenam habere notitiā. videas qō no. ho. ex̄ de pe. ꝛ re. cū ex eo. §. ul. ubi disputat de potentia cardinaliū vacante sede. ¶ in c. gl. ibi. capite. adde. idē sentit h. alij dicunt q̄ cardinales sunt ca put qō nō est verū. nā quō tot homines essent vnū caput aut quō vacaret: aut accephala diceret̃ si caput haberet. ē ergo tūc ecclesia accephala ꝛ sine capite. tūc cū cardinales funguntur vi ce capitis. ut ar. in. c. h alle. si quis fm h. vnde dicebat la. q̄ tē pore isto vacatōis cardinales obtinēt vicem curie. ar. ff. de de cur. nominationū. sed ho. dicit q̄ valde absurdū est dicere q̄ illa ecclesia capite careat que caput est aliarū nec est longe ab heresi: alioquin esset res monstruosa. ¶ Sed queritur. h in capit. iij. pars di. io. de fan.

DUo. ¶ in glo. sed nūqd ibi. ecclesia. adde. xcvij di. §. i. ꝛ. c. victor. h. ¶ in glo. ꝛ ideo. in fi. adde. ar. vi. q. iiij. c. i. ¶ in glo. ℨ. lxiij. di. ibi. forte. adde. ibi. videas. ¶ Hoc aūt. hic incipit. iiij. pars huius di. io. de san. de eo canonice electo. hug. vno. i. altero. hug. intra. sed facta sit extra. hu.

EQs apostaticus. ℨ. e. c. i. liceat v̄. q̄ si v̄. eis placue rit dūmō locus sit cōgruus. ut. xxiij. di. in noīe v̄. q̄ si. ex̄. li. vi. de elec. ubi. §. ꝓterea intronizat̃. xxiij. di. in nomine. io. ¶ in. i. glo. ibi. apostaticus. adde. ut h dicit ꝛ ita hereticus. vnde cū de heresi possit accusari. ut. xl. di. si pa pa. ergo ꝛ de simonia. quia simonia heresis est tē. ut sequit̃. ¶ in c. gl. ibi. cōcedo. adde. ꝛ bene fm la. nā simonia i curia locū nō habet sicut nec ambitus. ff. ad. l. iul. ambitus. l. i. fm gof. qui ita no. ex̄ de simo. c. i. ꝛ no. ℨ. lxxxij. di. presb̄. in glo. ꝛ ita. ꝛ. i. q. vi. c. ꝛ sicut. ¶ in c. gl. ī fi. adde. hoc forte uerū ē si ea ignorante creatus fuerit. als videt̃ ipsam cōpellendā ut cō uertat̃. ar. xxxij. q. v. qui uxorē. ꝛ ex̄ de ꝓcur. cōiu. sane. fm io. de san. ꝛ adde qō de hac materia no. xvij. q. ij. q̄z sit. in glo. si tñ tē. de hoc etiā satis no. h. xxvij. q. ij. agathosa. ¶ in glo. ℨ. xcvi. di. ibi. ciuili. adde. de hoc. xvi. q. i. statuimus. ¶ Electō hic incipit. v. pars di. io. de san.

SI transitus. decernere. i. cū fratribus tractare ꝛ deli berare. ¶ Si uero. ij. pars. solet. lxiij. di. nosse. viij. q. i. nec nouū eorū. s. de his eligendis de q̄b̄ tē. h. ¶ in. i. glo. ibi. licet. adde. sed nunqd papa pōt dare licentiā alij ut eligat sibi successorē. certe sic. vij. q. i. petisti. quare ergo nō pōt sibi eligere. nñ. h. q̄ multa sunt que alijs indulgemus licite. nobis tñ talia indulgere nō licet. ep̄s enim sepe cū alijs

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

dispensat priuilegiuz uel honorē dat alijs. sed nunquid talia possit sibi impendere. non quia nemo sibi assumit honorem. viij. q. i. in scripturis. fm h. ¶ in e. glo. ibi. substituentis. adō viij. q. i. c. i. diuina enim inspiratione hoc factū est. ¶ in gl. s. ibi. pertinet. adō. quid si unus cardinalis desit de duabus pt̄ibus. rñ. non valet qō agit. ut in ista decre. licet. nisi cardinales expresse renūciarent ipsi decre. licet. qō pñt fm gof. sz bo. dicebat q expresse renūciare nō pñt: sed tacite sic. s. cōpromittendo uel aliā viā eligendo. nā possunt inter se cōcorditer ordinare ut valeat electio a maiori parte cardinalium celebrata. ar. dicte decre. licet. v. pterea. ibi nisi maior cōcordia zc. z talis non solū a maiori parte. imo etiā a toto collegio intelligit esse electus sicut z ille qui a cōpromissarijs eligit. vnde per talē ordinationē nō fit cōtra ipsam cōstitutionē. licet. sed fm ber. cōpo. vno aūt cōtradicente nō pōt cōpromitti uel talis ordinatio fieri. quia in re cōi potior est conditio prohibentis. ff. cōi di. l. sabinus. z no. extra de elec. quia propter. sed numqd exigitur q due partes oīum cardinaliū eligāt. Rñ. nō. imo sufficient due partes pñtiū. ff. ō decre. ab ore. fa. l. iij. ff. q cuiusq vniuer. l. nulli. C. lib. x. de decur. l. nouationuz. x. q. ij. hoc ius z cōgregati solū debent elig̃ere. ō. c. prox. z no. q postq̄ due partes cardinaliū in aliqnē cōsenserūt: aliqs cardinalis abiſ non poterit cōqueri de contēptu. nā omnis exceptio excludit in hoc casu. ut patet in pre. decre. licet. §. i. z cui denegat actio multo fortius exceptio. ff. de supſi. l. i. §. qō ait. in fi. Itē i hac electione nō est ex necessitate aliqua forma seruanda nisi solū cōcordia duarū partiū. fm guil. duř. ¶ in glo. accusabit. i fi. adde. de hoc etiā no. ō. c. prox. ¶ Sicut. hic incipit. vi. pars di. iohannes de san.

Electionem vero summorum zc.

Di. lxxx.

Hoc di. diuidit in duas partes. in p̄ma quarum querit ubi debet fieri sedes patriarchalis uel primatum uel metropolitanorū uel episcoporum uel aliorum minorū secōm iohannem de san.

Urbes. vrbs vocata est ab orbe quo antique ciuitates in orbe fiebant. uel ab urbe parte aratri quo muri designabant. vnde est illud. optauitq locū regno concludere sulco. locus enim future ciuitatis sulco designabat .i. aratro. Cato: qui urbē inquit nouam condit tauro z vacca aret. ubi arauerit murū faciet: ubi portā vult esse aratrū sūtollat z portet: portā uocet. ideo aūt urbs aratro circūdabat dispari exuuij eneorū propter cōmixtionē familiariū z ymaginem serentis fructūq reddentis. vrbs aūt aratro condit: aratro utit. vñ orati. impune quoq muris hostile aratrū. fm ysi. q ita scripsit in. xv. li. etymol. ¶ in ipsis v. salua. ix. q. iij. c. salua ¶ in glo. ergo ibi. se. ap. adde. ad hoc. xcix. di. c. i. z ij. q. vi. §. forma uero. z quasi per totā illā qōnem. ¶ in c. glo. ibi. dicit. adde. act. xxiij.

Illis ciuitatibus. dicit ysi. in. xv. li. etymol. q ciuitas est hominū multitudo societatj vinculo aduna-ta: dicta a ciuibus. i. ab ipsis incolis urbis. pro eo q plurimorū cōsistat cōtineat z uitas. nā vrbs ipsa menia sūt ciuitas aūt non saxa sed habitatores uocant fm ysi. flamines xxi. di. c. i. v. sacerdotes. in illis v. tenebant. hoc est reputabāt. in singulis v. sortirent. i. dicerent simpliciter epi sine adiectiōe prioritatis uel posterioritatis. nā ut dixit phūs. simpliciter dī qō nullo addito dicit. pe. vnus. s. petrus qui dic' est cephas .i. caput. xxij. di. c. ij. ¶ in gl. ī. xxiiij. q. i. ibi. sniam. adde. ar. iij. q. vi. q̄uis. ff. de offi. procō. solent. i. rñ. de hoc no. in p̄. c. quotiens. ibi uideas. ¶ in c. glo. in fi. adde. ubi dicebat auctoritate nostra zc. q. d. non tua zc. idem io. de f. ¶ in gl. ar. in ibi. epos. adde. ad hoc ex de offi. ordi. qm̄. xxij. q. ij. sicut. ¶ in glo. ō. di. in fi. adde. ar. ij. q. vij. puto. imo omnes scōm rationem zc. xxj. di. de cōstantinopolitana. in fi.

Episcopi. epis. x. q. i. regenda. extra de here. cū ex iniuncto. i fi. z. xvi. q. ij. sane. in fi. z le. z no. c. c. q. i. multis. epos v. plurimis. ī. c. c. fi. presbr v. qualēcūq dum tamen adiuncta sufficiat. x. q. ij. epus. z. q. iij. vnio. z ita uerbū indefinitū cū moderamine quodā exaudiendū est. ff. de mu. z ho. ut gradatim. xxxij. q. ij. quos deus. C. de prox. sac. scri. vnicuiq. io. de san. z dic. ad qualēcunq locū. i. i qualicunq loco ecclesie. datiuus est. constituti in eo. s. loco. bug. ¶ in ea. glo. ar. nullum. in fi. adde. lxx. di. sanctorum.

Aliud sacerdotalē. i. epalem. h. epalia v. frequentiorib' ubi multitudo est ppli. h. sacerdotale. i. epale. h in glo. nisi. in fi. adde. utē z in alio casu. vij. q. i. tpis.

Non debere. censemus. h. circūeant loca sibi subdita. h. hos aūt v. s. in talibus locis epos pter auctem pape ordinatos: z tales iubet deponi z in omibus subesse epis tanq̄ simplices sacerdotes. h. hoc. s. pstitutū. la. nihil. dic ut le. z no. ex de offi. archipresb. c. ulti. in fi. simulit v. ¶ in. i. glo. in fi. adde. s. parrochiales. h. ¶ in glo. si nolunt ibi. generali. adde. sic etiā no. lxxv. di. c. i. z hoc rōne officij ecclesiastici fm h. ¶ Sedes. hic incipit. ij. pars di. in qua dicitur q epales sedes debent esse uicine fm io. de san.

Fraternitatē. anglici nuper cōuersi erāt ad fidē. mā dat greg. aug. eorū epo ut in capitulo ptineť fm h. ¶ in. i. glo. ibi. l. iij. adde. ad idem. ff. si qs cau. l. i.

Di. lxxxi.

Iter de. In hac di. incipit pars. vi. tractatus distinctionū z protenditť usq ad. xciij. di. ut dixi. ō. in prin. decre. in rubrica. z hec di. diuidit in quatuor partes. in prima q̄rum probat q̄liter intelligat illud uerbū. oportet epm esse sine crimine fm io. uerū v. debet aūt. ij. pars h in titulatur di. h. scribit. i. ad tbi. iij. z ad titum. i. peccatū mortale non bene exponit. tū quia nō sic accipit in capitulo. tū q. oē crimen est mortale peccatū: z nō ecōuerso. z nō solet pars exponi ,p toto. h. qō h est qō addit h. z propter hoc repetit h. c ¶ in. i. glo. ibi. crimine. adde. sub. ut h extendat non solū ad epm. sed ad alios. ī. c. i. ¶ in e. glo. ibi. beneficio. adde. ut. ī. e. si quis sacerdotū. ¶ in ea. glo. in fi. adde. ut. ī. c. clericus. z c. se. ¶ in glo. i. breui. in fi. adde. z dicat ab epi qō est supra z logos quod est sermo.

Apostolus quicunq. sub. z quēlibet aliū q̄cunq zc. reprobaret. quia nullus est sine peccato. xxv. di. §. nunc aūt. z. xlv. di. licet. de pe. di. iij. c. adhuc instat. h. ait. i. ad tbi. iij. c. ad titū. i. c. adulteriū. xxxvi. q. i. §. cū ergo. imundicia. xxxij. q. iij. meretrices. in fi. fornicationis. no. h q post adulteriū subicit ō fornicatōe: ex quo apparet q simplex fornicatio impedit promouendū z deicit iam promotū. ar. lxxxij. di. presbr. in prin. nō ergo sola ea que in ueteri testō morte multabant impediūt. nā simplex fornicatio tunc nō punie batur morte: sed pmittebat habere fornicariā quis. sed in. vij anno aut ducebat eā aut dabat ei preciū pudicie. h. de hoc etiā no. ī. c. maximianus. z. i. q. vii. si quis omnē. furtū. ar. ō. extra de fur. c. fi. sacrilegiū. super hoc videas qō le. z no. xvii. q. iiii. sacrilegiū. z. xxiiii. q. iii. non i perpetuū. ibi oio uideas. z. xxii. q. v. c. ii. crimen. v. peccatū. quid sit peccatū. no. de pe. di. i. peccatū. ī prin. ibi uideas. z no. q q̄libz quis peccat quo ad deū z tñ inde accusari nō pōt. de pe. di. i. si cui. accusatōne iudiciali. dignissimū. i. dignū. h. z ad hoc fit q̄ peccatū procedit ad actū exteriorē z transcendit fines uoluntatis. aliť nō pōt quis inde accusari z dānari ab homine. xxxii. di. erubescant. vi. q. i. si omnia. z. xxxii. q. v. xp̄iana. z fm hoc nō oīe mortale peccatū est crimen. s. unde quis posset criminari coram iudice: large accipiendo crimē. oīe aūt mortale peccatuz est crimen. quia est dignū accusatione z dānatione quantum ad deū fm h. ¶ in glo. i. ad tbi. officium. adde. ar. ad hoc ex de ver. sig. q̄uis. sed rubrica huius. c. loquit tñ de epis. sed dic

q̄ nō obstat. quia nigrū q̄q̄ generalius est q̄ rubrica ꝛ econuerso. ut patet. C. de aleato. ꝛ de re. credi. veruntamē huic verbo q̄ regula apostoli locū habeat in mīoribus ordinibus. videt cōtradicere ambro. xxxiiij. di. cuz cognoscamus. q̄ ibi dicit q̄ sancti patres in cōcilio niceno de mīoribus addiderunt. ergo apostolus nō intellexit de quolibet ordine ut h̄ dic̄ sed tm̄ de sacris. ut ibi. sed dic fm io. de san. q̄ ibi loquit̄ ambro. fm superficiē littere fm quā aplius non loquit̄ nisi d̄ epo ꝛ de ceteris sacris. aug⁹ aūt hic loquit̄ fm intellectū apostoli ex interpretatōe. interpretat̄ enim ꝛ extendit regulā apli etiam ad mīores. ꝛ ita late patet regula apli. ar. ff. d̄ his que i frau. cre. l. i. in fi. ꝛ idē sentit h̄ hu. C in glo. solet ibi. deponi. adde ad hoc extra de iudi. cū nō ab homine. C Quodlibet. h̄ incipit. ij. pars in qua probat per. xvi. auctes sanctorū patrū. q̄ si clerici ceciderit in lapsū crimunis post ordinationē. debet deponi. io. de san. vel si v̄.

NEmo actibus. i. bonis operibus ꝛ bona cōuersatione. alis sumit̄ in mala significatōe. xciij. di. c. i. q̄ cuiz xp̄m ꝛc̄. xxxv. di. sexta. in fi. xxv. di. c. ulti. condēnat. i. condēnando ostendit. h. conuersatōe. sub. suis. i. suis actibus. fm h. C in glo. mīora. adde. hec est vera littera fm la. ꝛ iohannem de san.

TAntis grauatis. no. hoc ipso grauari opinionē alicuius q̄ accusat̄. non tamē intm̄ ut subditi ab eo recedere possint sine eius obedientia. viij. q. iij. nōne. h. ꝛ h̄ adde q̄d le. ꝛ no. extra de testi. c. fi. testimonijs. i. diffamationibus. pe. pulsatus. i. accusatus. virginū. i. monachorū incestū. ꝛ sic no. q̄ is qui cognoscit monialē: incestū cōmittit. q̄d dic ut le. ꝛ no. xxvij. q. i. virginibus. ꝛ in tali incestu potest ep̄s dispensare. ut le. ꝛ no. e. q. c. virginē. ordinatus. i. cōsecratus. ꝛ h̄ pendente accusatōne. pe. libellis. dicebat magr̄ pri. libellis. s. accusatorijs quos habemus i scrinio quos papa iā receperat ꝛ eos misit quibus scribebat. sed pro deo qualiter i libello accusationis cōtinet̄ q̄ tali tēpore esset ordinatus. dic ergo fm h. ꝛ pe. libellis. i. scriptis que papa receperat de ordinatione ipsius facta tali tēpore. s. pendente accusatōe ꝛ ipsum que papa fecerat transscribi ꝛ exempliari: ꝛ exemplar retinuit apud se: ꝛ exemplū misit in illis quibus scribit̄. h̄ mos enim est romane curie ut autentica retineat p̄ que possit certiorari. si res i dubiū reuocet̄. ꝛ transscripta mittat. iij. q. vi. h̄ quippe. xxx. q. i. peruenit. ꝛ ponit̄ h̄ exemplaria pro exēplis fm hu. si enim diceres. libellis accusatorijs. hoc nō posset stare. imo p̄mo accusabat̄. ꝛ quia pendente accusatōe fecerat se promoueri siue ordinari. ideo reprehendit̄ hic ꝛ deponit̄ ipse ꝛ ordinator suus. fm pe. vnde non dicas. libellis. s. accusatorijs. nam non p̄t quis aliū accusare nisi p̄ius tem ꝛ cōtra quē inscribat. C. de calum. non prius. dic ergo. libellis. i. epistola que missa fuerat dño pape. fm la. causam accusatōis. h. absit iniuria. i. absit ut talis in ordine remaneat. iniuria enim esset sacri ordinis. i. ep̄alis dignitatis si talis in ordine illo maneret. h. ꝛ dicebat guil. naso q̄ licet cōtra aliquē non agat̄ de crimine quā q̄z etiā de illo crimine cōfessus sit ꝛ penitentiā egerit. sed si ad huc respersus est infamia sup illo crimie promoueri nō debz ar. a contrario. extra de fur. c. ul. amiserit. i. amittere debeat. li. di. aliquantos. lxij. di. c. fi. cui ordinato. h. ostendit. h̄ notari cōsuevit q̄ eoipso q̄ ordinatus apparet indignus ꝛ ordināt̄ similiter. extra de eta. ꝛ qua. cū sit ars. ubi de hoc. sed nō intelligas q̄ eoipso cadat ordinator uel instituens cū effectu q̄ institutus apparet malus. quia p̄t esse q̄ instituens non est in culpa. ff. de adul. denunciasse. §. querit̄. fm vin. qui ita no. in p̄e. c. cū sit. idem sentit io. de san. ut s̄. dixi in addi. ego non credo ꝛc̄. C in glo. ex quo ibi. oipotens. adde. ibi no. gof. q̄ si aliquis pendente accusatione uel denūciatione promoueat remoueri debet q̄uis innocuus sit. ff. de re mili. qui statu. ꝛ l. que cū vno. §. reus. nisi appareat cū per calumniā accusatuz. ut in l. j. proꝛ. per glo. alle. qui de libertate. per quā legē dicebat vin. q̄ declaratio innocentie p̄cedere d̄bet ꝛ nō subsequi ꝛ hoc ipse vin. no. extra de testi. nō debet. Alij cōtra. ut. j. dicam. sed cū accusatus obliget̄ ad talionē. ij. q. viij. quisquis. quero an pendente accusatione ipse accusator similiter repellatur a promotione. dic cū io. de san. q̄ non. cū hic de eo cautum non inueniat̄. ideo ad accusatorē non extendā cuz pena sit. ar. de pe. di. i. §. pene. ff. de pe. l. interpretatōe. sed adhuc q̄ro an cōualescat ista electio uiciosa si postea per sniam absoluat̄ tanq̄z ūmunis. ar. q̄ sic. ff. si cer. pe. proinde. ff. d̄ ma. vin. l. iij. ff. de ma. testa. veratius tamē melendus dicebat cōtra. ut ar. extra de accu. oipotēs. alij cōtra. q̄d dic ut satis no. inno. extra de simo. accusatū. ꝛ j. sequit̄. sed pone q̄ impetraꝛ commissio cōtra collegiū expressis crimūnibus. nūquid p̄t aliqs de collegio pendente inquisitione p̄moueri. ar. h̄ q̄ nō. ex̄ de testi. non debet. ad hoc dicebat vinē. q̄ si exprimant̄ persone ille que specialiter uominant̄ promoueri nō p̄nt. ar. ex̄ de accu. oipotens. C. de procu. reū. ff. de mu. ꝛ ho. reus. si vero occultant̄ forte p̄t. in grege enim sunt multa capita nō furtiua. ꝛ tū grex est alienus. qm̄ ego possideo ꝛ petit̄ a me. ff. d̄ usuc. l. rerū mixtura. ꝛ hoc ipse vin. no. ex̄ de elec. per inquisitionē. C in c. glo. ibi. inquisitionibus. adde. incipit q̄. querit̄ utr̄z accusator ꝛc̄. ꝛ de hoc plene no. inno. ex̄ de simo. accusatū. ꝛ ber. ex̄ de testi. nō debet. ꝛ de hoc melius dixit ipse ber. i alia sua q̄one veneriali que incipit. esto q̄ pendente ꝛc̄. ubi dicit q̄ tex. dicit eū deponendū non esse. nō ob. p̄e. l. qui de libertate. quia ut ibi dicit̄ si p̄ calumniā petaꝛ in seruitutē: nō reicit̄ C in glo. sic ergo ibi. p̄iudicat. adde. ad hoc facit q̄d no. ex̄ de testi. veniens. ij. in glo. sed q̄rit̄. sz dic q̄ q̄n iudicis officiū implorat̄ illis quos res tangit fit p̄iudiciū si vident cām agi ꝛ tacent q̄n nominatim uel per edictū generale vocant̄. als cautem nō. ꝛ sic no. inno. ꝛ hosti. in ista decre. q̄uis. C in c. glo. in fi. adde. ego nō credo propterea deponendū ipsū ordinatorem. sed opus est ut cōuincat̄ alio iudicio. cū res inter alios acta ꝛc̄. ex̄ de p̄ben. dilecto. ar. ij. q. v. interrogatū. ff. de adul. denunciasse. ꝛ. l. si crimē. posset enim alius cōuinci p falsos testes. ꝛ forte ignoranter ordinauit eū. q̄d ergo dicit hec lra sociabitur ꝛc̄. intelligo fm io. de san. p̄ius tñ cōuictus crimino sus. q̄d erit si conuincat̄ eum scienter ordinasse. ar. lxi. di. miramur. lxxviij. di. quid est. ꝛ adde quod dixi in glo. h̄ nōn.

INqui promoti. si aliquis tp̄e sue ordinatōis prodeat propriū impedimentū. ꝛ nihilominus ordinator nō intendēs dispēsare ipsū ordinat. detecto postea impedimento ordinatus est deponendus. ꝛ h̄ est casus hui⁹ c. fm gof. qui h̄ no. in sum. de tem. or. §. restat. ꝛ intelligit q̄ ē deponendus nō per ordinatores: sed p̄ superiores. ex̄ de cleri. cōiu. diuersis. cū ꝛ ipsi ordinatores sint in causa depositōnis quia sic ordinauerūt. i. q. i. si qui epi. in aut. quō opor. epi. §. oportet. fm gof. ꝛ hoc ultimū dictū sequit̄ hu. xxiij. di. c. ult. ubi de hoc. ꝛ cū. i. quānis. cōfessi publice ꝛ in iure. h. venientes homines. i. epi carnaliter agentes. h. manus ordinatorias ordinādo eos ad ep̄atum uel aliā dignitatē. ꝛ q̄d hic dicit intelligo in eo casu cū ordinatores voluerunt dispensare. sed ex certa scientia malos ordinare. uel cū in tali crimine non poterant dispensare. h. recipit. i. receptos non tollerat. defendit. xv. q. i. omne. in prin. C in. i. glo. ibi. p̄tor. adde. sub. ꝛ sic intelligitur. ex̄ de fil. pres. veniens. fm la. C in. c. glo. ibi. partis adde. ad hoc. i. q. v. p̄itium. C in c. glo. ibi. hec. adde. licz ita habeat̄ in antiquis apparatibus. tñ fm istam correctionē. b. bri. non est de glo. sed ita debet esse ut hic est posita cū additione b. bri. sed io. de san. h̄ ponit i suo apparatu sicut iacet. C in c. glo. in fi. adde. contrariū no. s̄. li. di. qui in aliquo.

QUicunq̄z lapsi. i. criminosi. h. contēptu. contēnendo enim hanc regulā. tales ex certa scientia promouent. io. de san. dic q̄ tunc cōmittit aliquis uel trāsgreditur ex contēptu q̄n voluntas eius renuit subici ordinationi legis uel regule. ꝛ ex hoc procedit ad faciendum cōtra

legem uel regulã. qñ aũt econuerso ꝓpter particularẽ cãm aliquã. puta ꝓpter concupiscentiã uel iram inducit ad aliq̃ quid faciendũ contra statuta legis uel regule nõ peccat ex cõ temptu. sed ex aliqua alta causa: etiã si frequenter ex eadẽ cã uel alia simili peccatũ iteraret. sicut etiã dicit aug⁹ in li⁹ de na tura ⁊ gratia: q̃ non omnia peccata cõmittunt ex contẽptu su perbie. frequentia tam̃ peccati dispositiue inducit ad contem ptum. sm illud prouer. xviij. peccator cũ in profundũ venerit contẽnit. sm tho. xvi. di. nec licuit. ⁊ adde qõ le. ⁊ no. x. di. qs aut. ij. q. vij. metropolitanũ. preiudicat. s. quin deponant. vñ subdit eũ enim ⁊c. ¶ in. i. glo. in prin. adde. ⁊ dic ignorantiã iuris uel facti. sm h. ¶ in glo. ar. qõ in fi. adde. aliqui habẽt h. ⁊ ex̃ qui ma. ac. pos. per tuas. sed nõ debet esse. quia illa de cre. est remota. fuit tamẽ in tertia cõpilatione. eo. ti.

Maximianus. querelã dicit h. q̃ iste. ⁊ h. quosdam presbyteros se velle accusare per se ⁊ per lr̃as pape significauit. uel forte de criminibus que eis a multi obijciebant pape. sicut dictũ est significauit. sm h. sz h. ponit i casu q̃ istos presbyteros accusauit coꝝ papa zelo dei accen sus. eo q̃ filios habebãt. uel dic ut statim dicã. series. his no stris lr̃is. h. ecclesiã. dicit pe. hispa. q̃ hic in textu est hec dictõ suã. vnde qõ dici cõsuerit. ar. huius. c. q̃ laicus admittit ad accusandũ sacerdotẽ in alijs criminibus q̃s in exceptis dicit h esse. quia iste maximianus fuit patronus cuius intererat ut bonus presbyter ministraret in ecclesia sua. ar. xvi. q. ulti. mo nasterijs. vnde dicit tex. ecclesiã suã. fuit enim dñs possessiõis xviij. q. ij. abbatez. ij. ergo dic q̃ iste. ⁊ h. fuit patron⁹. ⁊ ideo audit. als secus nisi forte denunciando. ij. q. vij. quapropter. sm io. de fan. ubi de hoc. subiectus. i. subscriptus. his litteris nr̃is. h. medio. i. in iudicio. remoueat. h videas qõ dicã. ij. q. vij. sicut inquit. in verbo ultione canonica. possunt. i. debent. ¶ in glo. exaudi ibi. dilapidatõe. adde. de hoc no. ex̃ de of. dele. venerabili. in fi. ¶ in e. gl. in fi. adde. istud loquit q̃n cri men est occultũ. secus videt si esset notoriũ. ex̃ de testi. c. ex p te. adde. ubi de hoc. sed dic ut ibi no. inno. ad hoc. xxi. di. no lite. de hoc satis no. ij. q. vij. in sũ. ibi videas. ¶ in glo. per h in fi. adde. dic de hoc ut no. i. q. i. prohibent. in gl. i. questus. ⁊ in lib. roff. inf. can. rubrica. qui prohibent accusare propter turpẽ questũ. ¶ in glo. videt ibi. nõnulli. adde. ibi no. goff. q̃ cũ littere per aliũ impetrant. h exceptio nõ habuit manda tum. ⁊ si dũ impetrabant locũ habeat in curia ro. locũ nõ ha bet in iudicio sm consuetudinẽ cãrum. q̃uis locũ habeat sm ius. ut ex̃ de rescrip. ex parte decani. ¶ in e. glo. in fi. adde. ꝺ hoc no. ij. q. vij. lator. in prin. ibi videas. ¶ in glo. quantum ibi. ad sc. als secus. xv. q. fi. c. ulti.

Sacerdos. attendendũ est q̃ in his. c. se. in quibus degradatus in locũ pñe retrudi iubet de exaucto ratis: non de suspensis fit sermo. iof. vlterius. de pe. di. ij. ille penitentiã. ⁊. c. qui admissa. ¶ in. i. glo. in fi. adde. de hoc no. s̃. eo. c. i.

Dictũ seculariter. i. ad modũ secularẽ. i. laicorũ. vnde v. gradu. i. executione ordinis. nã sacramento ordi nis primari non pñt: sicut nec sacramento baptismi. ut dixim⁹. l. di. accedens. h. si vero v. qualibz. quia forte nõ inuenit ibi talis ecclesia. vel si inuenit laborat inopia uel non vult talẽ recipere. ⁊ his similia sm h. si aũt v. gradu. vides q̃ h primo deponit ⁊ postea excõicat. sed hoc q̃n pena incipit a crimine. qõ dic ut le. ⁊ no. xix. q. iij. qm̃. ex̃ de iudi. nõ ab ho mine. ⁊ lxxiij. di. c. honoratus. ecclesie. i. fidelũ. de con. di. i. ecclesia. sepent. i. excõicent. h. ¶ in glo. ar. ibi. sacramẽto. ad de. ar. cõtra. i. q. i. q̃ quidã. v. si forte. ¶ in e. gl. ibi. sacrilegio adde. qõ tamẽ secus est. la. ¶ in e. glo. in fi. adde. vbi de hoc ⁊. liiij. di. c. ij. ⁊ extra de here. ad abolendã. §. i. in glo. ij. ⁊. iij. ibi videas. ¶ in glo. no. qõ ibi. dolũ. adde. nam negligẽtia ut factum punit. ar. in eo qõ legi. ⁊ no. de con. di. i. nemo. ij. ¶ in e. glo. ibi. negligentia. adde. idem no. ex̃ de offi. archi. ea que. de hoc etiã no. ex̃ de offi. custo. c. i. ⁊ de re. in. c. q̃uis. ¶ in e. glo. in fi. adde. dic ut no. gof. in sũ. de sup. ne. pla. §. ij ¶ in glo. ꝺ patet ibi. p̃uilegio. adde. ar. ad hoc. liij. di. c. ij. in fi. vbi de hoc.

Valet. statuit ꝺ q̃ si quis de crimine fuerit cõuictus debet separari a loco in quo cõmisit delictũ ad penitẽ tiam peragendã. nõ valet interdu⁹ ⁊c. b. cõuersis. i. penitentibus. la. ¶ in. i. glo. in fi. adde. ad hoc. xl. di. quelibet. ubi h. exponit hoc verbũ. valet. i. quandã opportunitatẽ prestat. vnde dic q̃ locus valet cũ gratia ut hic dicit. sed non sine gratia. ut ibi. ¶ in glo. memoria ibi. detestabilis. adde. ad hoc. xxxij. q. vij. non solũ. in prin. ubi de hoc. ¶ in e. gl. in fi. adde. q̃ñq̃ nocet. xv. q. i. mulier.

Si quis cõfessus in iudicio. h. depositus de iuris ri gore. h. j. c. proxi. cõione. s. fidelitũ. ⁊ sacramentor. h alij dicũt. s. fidelium. non aũt fratrũ. ar. j. e. si diacon⁹. sue. ꝺ videas quod no. xx. q. i. sicut.

Roman. depositi. l. di. de his. ⁊ ex̃ ꝺ pe. tue. ubi dicit q̃ debet degradari. sic. s̃. c. pxi. ⁊. j. c. pxi. ⁊. c. sigs. ¶ in. i. glo. in fi. adde. ar. iij. q. vij. c. i. C. ubi de cri. agi opor. aut. qua in prouincia.

Presbyter. fornicatõe. i. q. vij. si quis omnem. v. ⁊ si. xxviij. di. presbyter. ibi videas. deponat. s̃. c. proxi. ⁊ decre. dicit q̃ illi clerici qui fuerũt deprehensi in la trocinijs debent degradari. ut extra de pe. tue. sed prout no. ibi ho. sciendũ est q̃ latro plus est q̃z fur. ut patet ex̃ de homi ci. c. iij. in fi. videt ergo illa decre. tue. loqui de his qui de no cte vadunt ⁊ enormibus se imiscent. ex̃ de sen. ex. perpendim⁹ vnde dicit illa eadẽ decre. tue. vel alijs magnis sceleribus: q̃si non dicat de furibus simplicibus qui nõ sunt corporalit̃ co hercendi. sed de magnis ⁊ insignibus latronib⁹ loqui intendimus. ad hoc. ff. de penis. l. capitaliũ. §. famosos. ⁊. §. grassatores. ⁊ l. aut facta. §. locus. ⁊. §. tẽpus. ⁊. §. qualitate. sm hos. cõione fidelitũ. h. sed cõtra. j. c. si diaconus. scriptura. naũ. i. c. non iudicat perfecte. la. bis. sic. xiij. q. ij. quesituz. ⁊. xxiij. q. v. quid ergo. nã sufficit semel fuisse supplicia. C. de pe. l. antepe. ipsum. i. propter ipsũ. h. ¶ in. i. glo. in fi. adde. ad hoc quod no. lau. ⁊ vin. ex̃ de iudi. cũ non ab homine. ubi dicũt q̃ deri cus in ipso facinore põt per laicos cõprehendi ⁊ detineri ut sic notoriũ fiat crimẽ cũ als in eũ laici non pñt testificari. ⁊ fa cit qõ no. j. e. c. in glo. iij. ⁊ videt hoc cõprobari. ex̃ de testi. de cetero. sed ibi no. bo. illud esse verũ in cã criminali criminaliter mota. secus si de crimine ciuiliter ageret sm eũ. ut. e. ti. q̃m. ubi tan. ⁊ h. hoc idẽ dicũt in glo. ⁊ sic mulier ⁊c. ibi tñ gof. dicit q̃ cõtra illũ epiphaniũ agebat in modũ exceptionis. ⁊ ideo mu lieres admittunt. ut eo. ti. tam lr̃is. vel dic q̃ admittebant ad pr̃sumptionẽ: non ad probationẽ. uel illud in cãis denũciatio nis. sm gof. ⁊ ita i tribus his casibus nõ habebit locũ istud dictũ io. ita generaliter prolatũ. alij aliter dicũt ut dicã. v. q. vi q. iusta. de hoc etiã le. ⁊ no. ij. q. vij. ipsi apostoli. ¶ in glo. ⁊ cõuictus ibi. ab homine. adde. ubi de hoc. ¶ in e. glo. ibi. ꝺ his. adde. i. ¶ in e. glo. in fi. adde. ⁊ le. ⁊ no. ex̃ de pe. tue. ibi videas. ¶ in e. glo. cũ capit ibi. confessionẽ. adde. nõ eni sufficit si capiat: nisi als cõuincat vel cõfitet. ar. xii. q. i. non dicatis. xv. q. ulti. c. ul. licet cõtra. videat hic dici. ⁊. l. di. de his vo. ⁊. c. si quis diaconus. sm h. sed pone q̃ clericus delinquat ⁊ fugiat. numquid põt capi ⁊ duci coꝝ epo: ⁊ quousq̃ sibi red ditus fuerit detineri sine metu canonis. si qs suadente. xvij. q iij. dicit ho. nõ diffinio utrũ excõicatio cuitet. ꝺ hoc ipse no. in sum. de sen. ex. §. quis debet. sub. §. proprius. v. fallit hoc. ¶ in glosa. extra de iudi. ibi. §. auctoritas. adde. ⁊. §. bis auctoritatibus.

Si quis fornicatus alio mõ q̃z mechando. hu. me chatus. xxxij. q. iij. meretrices. in fi. laicos. hoc intelligẽ q̃n crimen est notoriũ. de hoc no. xxviij. di. presbyter. ¶ in glo. i. ibi. in notitiã. adde. ⁊ tunc nõ excõicabit

clericis in choro uel in claustro uel in dormitorio uel in refectorio.fm h.qui intelligit ea que dicunt in his.c.de quolibet clerico.licet quedã specialiter loquant de matorũ ordinũ. ¶ in c.glo.in fi.adde.ad idem.xxx.q.i.non debet.hu.

Diaconus.si vero v.aliũ videt ponere casũ.sed satis est de eodem.q.d.cõpellant.si tñ sponte in iure cõfessi sunt nõ expectantes conuictionẽ uel probationem testiũ.dispensari põt cum eis in hoc qõ sequit.h.gregorio.iste non fuit greg.primus.qõ p3.j.c.prox.ubi dicit.beato gregorio tẽ.nam prout ibi no.hu.non loquit de se sed de alio grego. ¶ in.i.glo.in fi.adde.non est extranea ista expositio.quia beneficia clericorũ cõia sunt.xxxij.di.c.pter h.xvi.q.i.c.fi. ¶ in glo.etiã ibi.posset.adde.super hoc videas qõ le.t no.de con.di.iiij.sanctũ.i.q.i.q quidã.in prin.in glo.h de baptismo.t v.q t si.ibi videas.

Qui.fornicationis notorie.de qua hic loquit.ut no.i.q.i.multi.in glo.ex his tẽ.t est idẽ in notorio crimine simonie.xxxij.di.c.ad hec.h.introitũ.dicit h q istud.c.t illa.xxxij.di.nullus.t.c.pter hec sunt date sententie quo ad suspensionẽ.t ideo si presbyteri reperiunt tales subditi sua auctoritate possunt se remouere ab eorum officio. non expectata alia sententia.licet forte eps tolleret tales.sunt enim iam suspensi a dño papa ipso iure.sed ibi possũt absolui ab epis t etiã a sacerdotibus a quibus accipiunt penitentiam:licet sententia sit lata a dño papa fm h.sed videt contradicere primo dicto.extra de coha.cleri.t mu.si aũt.sed dic ut c.ti.c.ulti.sed videt cõtra.ij.q.vij.sacerdotes.ibi videas in g. si prelati tẽ.emendent.ex eo qõ hic dicit:videt eadem ratiõe idem esse in excõicato a canone.s.post penitentiã non requiratur alia absolutio.de hoc no.xi.q.iij.qui merito.si vero v. maluerunt.dicit io.de fan.tenendũ q non est suspensus quo ad alios nisi prius fuerit monachus.t hoc hic innuit.õ hoc dixi.xxxij.di.nullus.maledictionẽ illis.s.qui scienter recipiunt benedictionẽ ab eis qui ex hoc incurrunt peccatũ propt qõ digni sunt maledictione.t qõ dicit.t oratio in peccatum. ideo dicat.quia peccant qui ad eorũ orationes accedũt.quia oratio de se nũq̃ ẽ peccatũ.per prophetã michee.ij.t osee.ix. qui vero v.precepto de non intrando ecclesiã quo ad illos.t de non audiendo officiũ eorũ quo ad alios.h. testãte.i.regũ xv.instruente.als instituente.xxxij.di.ad hec.i.q.iiij.§.item peccato.paganitatis.i.infidelitatis t ydolatrie.vnde alibi dr infidelis t hereticus.xxij.di.omnes.t est ar.q epi t alij subditi tenent obedire cum papa mãdat uel precipit eis aliquid. ar.xxv.q.ij.si quis dãnata.xix.di.in memoriã.c.nulli autem si non obediunt cãm dño pape debent rescribere.extra de rescrip.si quãdo.incurrit.xxij.di.omnes.in fi.contemnit.bene dicit contẽnit.xxv.q.i.violatores.t.c.nulli.t.c.generali.t fm hoc intellige.s.xix.di.nulli.io.de fan. ¶ in glo.ex hoc ibi. suspendunt.adde.dicunt quidã q iste canon t ille.xxxij.di. preter h.sunt canones late sentẽtie post admonitionẽ. sic etiã de plano concedunt de illo canone.extra ne cle.uel mo.non magno.ubi tex.t gof.sic no. ¶ in c.g.ibi.restituit.adde.imo dicit h.q ex hoc colligitur q epus põt tales reconciliare t cũ eis dispensare.qõ videtur necessariũ fm id quod no.l.di.sacerdotes.t plane facit ad hoc.ij.q.v.presbyter si.t qõ ibi dicam videas quod le.t no.extra de elec.quia diligentia.in fi. ¶ in c.glosa.in fi.adde.dicit la.hoc speciale esse in notorio. ¶ in glo.i.reprobabo ibi.benedixerit.adde.uel dic ut.i.q.i maledicam.t.c.multi.

Si quis acceperit in uxorẽ.ut patet in rub.acceptam in uxorẽ.io.de fan.j.c.ministri.proprio.i.in executione proprij ordinis.h.satisfactione.potest enim tolerari t satisfacere.ar.j.di.prxi.presbyter.uel subaudi maxie ar.iij.q.iiij.c.ij.fm hu.nec in v.nec aliqua v.portione.hoc regulare est.extra de ap.pastoralis.nisi dispenset.l.di.studeat. dicit tamẽ io.q clericus in persona debet puniri nõ in rebus xvi.q.vi.cognouimus.la.habeat.xxxij.di. preter h.ubi de h t ibi dixi.t no.hic q amouet quis a beneficio per cõsequentiam eoipso q amouet ab officio.ut.j.c.prox.item amouet p sententiã.sed talis nõ statim desinit possidere.quia possessio multũ facti habet.extra de concess.preben.cũ nostris.fm vin. t gof.qui ita no.ex õ except.apostolice.vnde si appellat a sententia t adhuc retinet possessionẽ beneficij.fm vin.de hac materia satis no.imo.in prc.c.cũ nostris.t adde qõ no.lxxiij. di.in sum.ij.q.v.presbyter.

Si quis. ¶ in glo.ergo per electionẽ.in fi.adde.ad hoc facit qõ le.t no.t qõ dicam.viij.q.i. sciendum iuxta fi. ¶ in glo.ex eo.quod tẽ.ibi videas.

Eos.t pro.i.iustissime.i.merito suorũ peccatorum. alienos.i.dignos alienari.beneficio.sup hoc videas quod nota.extra de cleri.excommu.mini.latores.in glosa:t etiam.

Ministri.si uero v.inuadere.i.cõtra ius t quasi p rapinam accedere ut ei carnaliter misceant uiciũ.no.h verbũ fm h.sacrarij.locus est quidã iuxta altare ad quẽ soli presbyteri diaconi t subdiaconi tpe imolationis intrant.xxiij.di.nõ oportet.h.nexa v.nec altare v.nec ab.v.fm verũ intellectũ glo.redde singula singulis.t dic nec ipsi diaconi suscipiant holocausti oblationẽ.i.oblatas transsubstantiandã.in sacrificiũ.i.in sacrũ corpus xpi.ab offerentibus.i. a subdiaconibus qui offerũt diaconibus patenã cũ oblata. nec presbyter ad portionẽ dominici corporis.i.ad corp xpi conficiendũ uel ad portionẽ porrigendã alijs posset etiã fm hu.totũ legi de presbyteris.s.ut a diaconis offerentibus patenam cũ oblata non suscipiant ut cõficiant nec alios cõicent propinent sibi cõficiendo uel alijs porrigendo.h. ¶ Holocausta.i.eucharistie.nec ad v.neq̃ v.uiceũ v. ¶ in glo.maxime ibi.emisit.adde.ad hoc.xxxij.q.v.quod dco.sed videas qõ no.xxx.q.i.nosse.in glo.ille tamen.in fi. ¶ in ea.glo.ibi illegitimi.adde.ut extra de fil.presbi.lras.fm hosti.qui istã sententiam vnacũ inno.tenet in.c.dudũ.extra de conuer.cõiu.t eam tenet gof.qui de hoc plene no.in sum.de fil.presbi.§.item quid si.sed ray.contra.ut ibi dicit.t no.ipse ray.in sum.e.ti. §.sed pone q tẽ.sed dic ut no.ho.in sum.e.ti.§.quis possit. v.quid si sacerdos tẽ. ¶ in glo.a sacerdotibus. in fi.adde. xxi.di.deros.

Clericus.hic incipit.iij.pars di.in qua dicitur q archidiaconus nõ debet frequentare domos matronarum uel aliarũ mulierũ nec mittere exenia p clericos.t hoc probat in fc.c.io.de fan.t qõ tractauerat de continentia clericorũ.t precipue in.v.c.proxi.superioribus.t cõsortiũ feminarũ multũ impedit continentiã clericorũ.t ideo magister annectit sequentia.c.per que consortiũ t cohabitatõ cũ feminis prohibet clericos.hec aũt prohibitio facta est duabus de causis.s.quia cohabitatio cũ feminis facile prestat occasionẽ incõtinentie.t quia videt habere speciẽ mali:t abstinenduz est nõ solũ a malis.sed etiã a specie mali.extra de vi. t ho.cle.cũ ab omni.fm h.neq̃ v.maiores.i.prelati cui incũbit cura talũ.h.nec solus.ij.pars.nec dicit.iij.pars.humilitatis.i.pietatis. volens eã pretextu pietatis visitare.sed ptextu pietatis tẽ.ut dicit glo.officij.qõ ei ab epo solet iniungi quo ad curã.lxxxviij.di.eps gubernationẽ.io.de fan.aut forte v. si agnitum v.deponat tandẽ si sepe admonitus non cessat.tñ pcedere debet excõicatio.xxiij.q.iiij.forte.h.vnde dic.deponatur post tertiã admonitionez.ut.j.c.prox.qõ est palea h.t habet ex de coha.de.t mu.c.ij.fm io.de fan.sed nunqd admittetur probatio in cõtrariũ.dicũt quidã q non.cũ ius hoc presumat t sup psumpto statuat.ut no.l.di.ferrũ.licet in hoc casu quidã dicant cõtra.cũ hic pro cõtumacia potius puniat q̃s pro psumptione.ar.ex de coha.de.si quispiã.ut.j.c.prox. qõ ẽ palea:quo casu.quia quasi cõditionaliter fert sñia.excõicatus innocentiam purgat usq̃ ad annũ.xi.q.iij.rursus.t.c.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

quicunq; io. de fan. sed si. iiij. pars. palea est fm hu. per interuentum. i. per seipsum scz ut in propria persona vadant. h. sin autem v. nemo. v. pars. ¶ in. i. glosa. in fi. adde. vbi de hoc. ¶ in glo. magis ibi. anastasius. ubi de hoc. ¶ in e. gl. ibi. l. ulti. adde. ubi de hoc. ¶ in e. glo. in fi. adde. de hoc extra de cele. mis. de homine. t. xxxij. q. iiij. nemo. ibi videas.

Si quispiã. hec palea habet extra de coha. de. t mu. c. ij. ibi exponit. inducetur. no. q; ratione delicti mulier efficitur de foro ecclesie.

Oportet. hic incipit. iiij. pars huius di. in qua probat per. x. capitula sanctorũ patrũ q; cũ clericis nõ debent cohabitare suspecte mulieres nec solus cum sola debet cõfabulari. fm io. de fan. neq; ij. pars. scita. i. statuta. xxxij. di. hospiciolũ. c. presbyter. antiqui. ij. q. v. habet hoc in prin. apostoli. i. ad thi. vj. c. ministeriũ. i. dignitas uel officium predicandi. quod polluitur ex mala uita. ij. q. v. si mala. scriptũ. leui. xix. c. t. xxxi. di. tenere. t. j. di. proxi. proposuisti. t. c. plurimos. si quis v. priuet si admonitus non destiterit. j. e. archidiaconũ. vnde v. prophete. osee. v. c. contaminãt quãtum in eis est. xlix. di. c. ulti. aliter que sancta sunt coinquinari non pñt. xv. q. ulti. c. ulti. ex de coha. de. uestra. huic littere cõcordat. i. q. i. sicut populus. t. c. multi. in fi. alius. malachie i. c. dixistis. malachie. ij. voluntas. s. approbãs. accipiã ad salutem nostrã. uel. i. non approbabo fm io. de fan. ¶ in. i. g. in fi. adde. ar. xxxiij. di. presbyteri. ¶ in glosa quantũ. in fi. adde. ad hoc. xlix. di. c. ulti. de consc. di. iij. queris. t. j. q. i. q; quidam.

Volumus. ¶ in. i. glo. ibi. quintus. adde exclusiue. ¶ in glo. di. lxxvij. ibi. castitas. adde. dicit p. qõ dicit hic i fi. nõ credo uerus. quia lucius cuius tẽpore iam erat indicta cõtinentia saltem presbyteris t diaconibus. ut. s. e. minister. multo tẽpore precesserat tẽpora greg. t sic tẽpore cuiuslibet greg. iam erat indicta continentia saltẽ presbyteris t diaconibus. dicit ergo q; si iuuencula est t talis q; suspicio carnalis cõmixtionis possit haberi de ipsa. tunc non si mul sed in diuersis domibus seorsum cohabitare debent. si uero omnẽ prauã suspitionẽ effugiant. possũt in eadẽ domo sed non in eadem camera habitare ut hic. t. lxxvij. di. episcopus benedictionem.

Legitur. s. in regula beati augustini. io. de fan. instructio. sic. xxxvij. di. qui de mensa. vij. q. i. omnis qui.

A omnibus. loco. i. publico: non in occulto uel suspecto. xxxv. q. vi. ab isto. personis nõ suspectis. ve enim. ecclc. iiij. c. simile. vij. q. i. c. illud.

Cum omnibus. hoc. c. cõtinet ius cõe. io. de fan. extranee quo ad consanguinitatẽ uel domesticam necessitatẽ. io. de. familia. ad huius verbi declaratõem videas qõ no. iij. q. v. in sum. nõ oportet. prima. i. pcipua. la.

Archidiaconũ. qui nisi v. ¶ in glo. post ibi. cõmonitionẽ. adde. t dicunt quidã q; non est canon late sententie sed ferẽde. ut pz in decre. b alle. si quisquã. uel põt dici fm b. q; in illũ fert sniam sub cõditione qua extãte non erit opus alia snia: sed ex illa erit priuatus officio t beneficio ecclesiastico.

Quidam clerici in sacris cõstituti. habentes cũ de iure habere non pñt. mulierum. non ancillarũ. io. de. consortia. i. matrimonia. appetũt ꝺ facto. ideo q; v. cõiuncte matrimonialiter infecerũt ille femine sic eis communicendo in sacro ordine. hug.

Feminas necessitudinũ. i. necessitatũ. uel dic. necessitudinum etiã ratione cõsanguinitatis uel affinitat. nam necessitudo sumit pro utroq; ff. de iusti. t iur. l. pe. C. qui pe. tu. uel cu. si filius. la.

Clerici. virgines sacras. b. pbyterox. ar. q; presbyteri prelati possunt licentiare clericos suos. qõ credit b. uerum esse ubi possunt eos instituere: als nõ. ar. vij. q. i. episcopus de loco. sed nec illud possunt quo ad b ut illi transeant ad epatum aliũ. fm b. nec ipsi. ij. pars. ¶ in. i. g. in fi. adde. xij. q. ij. duo. xxvij. q. i. ut lex. ¶ in glo. hoc nõ ibi laicos. adde. ad hoc facit qõ no. in aut. de here. t fal. §. si vo absũt. ubi dicit q; talis insertio hz in se implicitã affirmatiuã.

Hoc reatum. hic incipit. v. pars di. in qua dicit q; ad reatũ epi pertinet si permittat viduas uel moniales cum clericis habitare. io. de fan.

Idue. ¶ Di. lxxxij.

Generaliter. Hec dist. diuidit in tres partes. in prima quarz dicitur q; eps debz prouidere pauperibus fm posse suũ. s. illis qui laborare nõ pñt. io. de sã. ¶ Episcopus sibi. lxxxvi. di. non satis. v. itez compatiamur. ubi de hoc.

Proposuisti. hic incipit. ij. pars in qua dicit q; puniant sacerdotes t diaconi qui nõ seruauerint sententiam sirici j de castitate. fm io. de fan. continentes cum filij sint paruuli. fuisse. s. cũ filij sunt grãdiusculi. de his. ij ps. diuinarũ. s. moysaice t apostolice. i. apostoli uel etiã apostolicorũ. nam etiã in veteri lege est constitutũ t a tẽpore apostolorum obtinuit. lxxxiiij. di. cũ in preterito. h. est enũ. iij. ps. sacre. i. veteris. h. legis leuitici. x. c. numeri. vi. inde. i. de articulo. io. vias instituit dauid ut cũ essent. xxiij. sacerdotes: singuli ministrent de sabbato in sabbatũ. i. per septimanã. t forte i tuitu vxorũ hoc statutũ est. h. ministeria. i. officia. b sunt noia tiui casus. h. uel pro etiã. scriptuz leuitici. xix. c. estote. sic. s. di. proxi. c. oportet. ex alia. nisi de semine aaron. xxxi. di. tenere. siue de tribu leui. ut. j. c. prox. iussus. i. permissus. sic. xxxi. di. tenere. quo. i. quanto magis. sacerdotes nostri temporis. successione. viij. q. i. moyses. t. c. aplica. nec. i. non. hu. sacrificijs põt dici. i. officijs. t tunc cessat dictũ precedentis glo. nam sic v. corinth. i. ad corinth. vij. c. orandi. xxxi. di. sacerdotibus. c. si laicus. dictũ. ad titũ. i. c. omnia humanis usibus concessa. de quibus videt loqui h. mundis. i. bonis: qui. s. bona fide sumũt. h. coinquinatis per peccatũ. h. mundũ quantuz ad salutem. uel. i. quicquid habẽt cũ immundicia. i. peccato mortali habent. coinquinata. q. d. non ex cibo est coinquinatio eoꝝ. sed ex malo intellectu t cõscientia peccatorũ. b. sed forasse. v. obijcit sibi ipsi. hoc. s. qõ cognoscat mulierẽ. scriptũ. i. ad thi. iij. c. ad titũ. i. non dixit. rñ. ad predictã obiectionẽ. dicẽs. ro. viij. sed ea v. b. rñ. cõsultationi. t rñ. fm constitutionẽ sirici ja tam in hoc casu. fm b. probabit ab aduersa parte. quia infra dicit. detegunt t est dispensatio. deberẽt enim deponi t q; talis ignorantia eos nõ excusauerit: probat ex eo qõ dicat. quibus in beneficio tc. q; s. non admittũt iam habitos. fm lau. ignorantibus. b repete qõ dixi. xix. di. super summa in additione. hanc sententiã. t forte ista littera loquit i suo casu. s. qñ agitur de artatione vite aliquorũ. t sic etiã videt loqui. xxxvi. q. ij. si aũt. in quo casu põt intelligi ut iacet sine violatione ipsius littere. t hoc patet. j. c. v. si qui tc. Et obijcitur hec ignorãtia aut fuit iuris aut facti. si iuris ergo in nullo debuit excusari. ff. de iur. t fac. igno. l. regula. xxxviij. di. nulli. si facti: ergo omnino excusat. ff. e. ti. in omni. quare ergo puniunt in hoc ut non possint ad maiores ordines promoueri. Ad hoc dicunt quidam q; partim versabatur hic ignorantia iuris: partim facti. iuris quia apostoli prius fecerant constitutionez de tali continentia seruanda que quia abijt in desuetudinẽ remota est a siricio. sed ipsi ignorauerunt esse remotã. t sic quia attenditur pro parte ignorantia iuris nec excusantur ut mere ignorantes factũ. sed t iuris ignorantia quãdoq; excusat a pena. licet non a culpa. xxiij. q. i. si quis dederit. hoc tamẽ dicere aliquibus nõ placet. dicentes esse tenendũ. ut dicit in glo. b respondet tc. si qui v. sciuisse. videas qõ dixi. iiij. di. §. legesl ¶ in glo. i. septimane. adde. sic. xxxi. di. tenere. ubi de hoc. ¶ in glo. multo. in fi. adde. dic q; propter reuerentiã sacrorũ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

vult eos esse sanctos.i.mundos ab omni labe mortali uel ve
niali spūali uel corporali qđ nō pōt esse qđ carnaliter vxorib⁹
cōmiscet.fm hu. ℂ in glo.persuaserit ibi.exigat.adde.de h
le.t no.de con.di.ij.omnis homo. ℂ in c.gl.in fi.adde.ubi
de hoc. ℂ in gl.h respondet.ibi quidā.adde. ut io. ℂ in c.
glo.ibi.integritas.adde.t ar.qđ le.t no.lxxiij.di.c.ij. ℂ in
c.glo.ibi.falsū est.adde.ar.ad hoc.s.xxxij.di.placuit.ubi de
hoc.sed dictū h oio falsū est:nisi intelligas de ꝓmouendis.t
sic no.h.xxviij.di.de his.in fi.t h adde t videas qđ dicā.xij
q.i.certe.in glo.certe. ℂ in glo.ex hoc ibi.puenit.adde.hāc
sniam tenebat h.qui intelligit litterā ut iacet.nō probat.s.ab
aduersa parte.t quia postea in tex.dicit.detegunt.vnde dice
bat vin.qđ credit citationē esse probandā legitime duobus te
stibus uel p instrm publicū sicut qđlibet aliud factū.s.qđ fuit
citatus uel citatio missa ad domū.ex de eo qui mit.in pos.cā
rei ser.si aduersarius fm vin.quia ita scripsit.ex de elec.qđ sic.
ibi tamē gos.dicit qđ putat nuncio t actis iudicū fore creden
dum:nisi ex aduerso valide offerant ꝓbationes.ex de testi.
cū a nobis.ad idē.ff.de re.eor qui sub tu.uel cu.l.magis.§.
illud.in aut.de ec.ti.§.si aūt pro redēptione.coll.ix.t idē etiā
sentit inno.ex de proba.qm cōtra.sed tu dic ut.j.proxi.dicā.
sed pone qđ aliquis venit ad iudicū cui dicit iudex.rndeas.
qui rndet nō faciā.quia nō fui citatus:vnde probet pars ad
uersa qđ fui citatus:alis nō rndebo.certe dicit p.qđ talis non
est audiendus.qr sic psumit.ex de elec.bone me.magum. qđ
cardinalis citauerit:eo qđ ille eps ei nuncū misit:sicut in isto
casu ex quo cōparet:citatus psumit.alis quare venisset.aliqui
dicūt qđ talis psumptio nulla sit.t ita est h correctū qđ in hac
parte dicit in pre.decre.sed certe nō est correctū.imo staretur
hodie tali psumptioni.qr ibi dicit qđ pro ꝓcessu iudicis psu
mitur.s.qđ legitime ꝓcessit:t etiā illū epm varmacen.citauerit
qr ut ibi dicit ille eps nūcū misit.vnde psumit citatus fuisse
t ita psumitur pro processu cardi.fm pe.de samp.sed ar.j.v.
q.ij.c.i.ibi videas. ℂ in e.glo.ibi.bone.adde.memorie ma.
t ibi vin.tenet hāc sniam.s.qđ illi incūbit ꝓbatio qui dicit ali
quē fuisse citatū. ℂ in e.glo.ibi.verbo nuncij ꝛc.adde.dicas
audacter qđ est arbitrariū an sit credendū nuncio simplici q̄
uis iurato.ar.ad hoc.ex de iureiur.c.ulti.nā nimis graue est
qđ vni nūcio q̄uis iurato forsitan vili contra epm vnū p̄rium
iurantē crederet cū sic eps posset dānari absens:nec audiret
appellans.ij.q.vi.§.sunt quorū.t ita etiā sentit ho.ex de ap.
cum parati.qui de hoc etiā plene no.in sum.de do.sub. ℟.
de cōtumacia.§.qualiter.v.quid si absens.t se.t ita pōt intel
ligi sine aliqua calumnia snia io.de qua.s.proxi.facta est mē
tio.t quā posuit.iiij.q.v.c.i.in fi.sed vin.aliter intellexit. ut.s
proxi.dixi.vnde dic qđ prima facie crederet nuncio cuz iurat⁹
sit tanq̄ tabellioni.sed si neget per solū nuncū uel per tabel
lionē non conuincetur negans.ut patet ex de sen.ex. sacro.in
prin.ar.extra de in inte.resti.ex lris. ℭ.de decur.l. fi.li.xij. ℭ.
de accu. singuli.fm hoc intellige qđ.s.proxi.premisi fm ho.
qui ita sentit extra de proba.qm cōtra.de hoc etiā no.iiij.q.
iij.testes.quos in glo.sed nonne ꝛc.ibi videas.t plene no.in
spe.rub.de cita.§.sequit videre qualiter v.sed nunquid crede
retur soli nuncio ꝛc.ubi dicit idē qđ no.in pre.l.testes quos.
ibi videas. ℂ in e.glo.ibi.hoc tenet probare.adde.dicunt q
iuris apicibus inuigilant regulare esse ignorantiā non debe
re probari sed scientiā.nā qualiter pōt probari ignorantia ab
ignorante.potissime per testes.preterea qui scientiā negat pro
bationē imponit aduersario.nā cū quis allegat ignorantiam
eoipso intelligit probata donec probet cōtrarū. ℭ.li.xij. qui
multa.nō pos.super seruis.itē certum est illū aliqñ ignorasse.
ergo t adhuc presumendū est eū ignorare donec probet con
trarium.est ergo regulare t generale qđ nullus tenet probare
ignorantiā ut hic.ar.iij.q.ix.indicas.t insti.dele.§.qui autē.
si ergo alicubi inuenit qđ probat ignorantia.dic qđ probat h
ipso qđ non probat sciētia.uel volens quis ignorantiā ꝓbat
sed non cogit:nisi forte aliqua appareant indicia.vnde ꝓsu
meretur crassa t supina.sed tunc etiā non probat nisi per iu
ramentū.ut.xxxiij.q.ij.in lectū.uel etiā per testes non directe
sed per obliquū.i.q.i.si qui a simoniacis.ubi de hoc.facile ē
ergo respondere oībus illis.c.ubi dicit quis probare ignorā
tiam.s.qđ probat eoipso qđ eā allegat t nō probat in cōtrariū
uel probat volens uel debet probare cū est supina t crassa t
multū per aliqua indicia psumit contra ipsum de scientia.isti
ergo in hoc.c.ignorantiā allegabant.quia negabant cōstitu
tionē ad se peruenisse.ideo probatio qđ peruenit incūbebat
aduerse parti fm h.supradictis videt obstare.ex de elec.inno
uit.v.parcentes.sed dic cum vin.qđ ibi tenebant scire qualis
esset is quē volebat ꝓponere.ff.de regu.iur.qui ab alio.ff.de
bo.pos.l.in bonorū.sicut purgatores vitā illius quez purga
re debent scire debent.ex de pur.ca.inter.t ideo etiā illos nō
excusat ignorātia.quia poterāt ab alijs certificari. xxxvij.di.
non omnis.sed ignorantia que est ex culpa nocet.xxviij.q.i.
§.ex his.t eligentes de persona eligenda inquirere debent.
viij.q.ij.dilectissimi.in fi.ubi plene dicaz.t videas qđ no.ex
de postul.prela.c.i.in glo.hec allegatio ꝛc.vnde cū in pre.de
cre.innotuit.esset psumptio cōtra eligentes.ideo tenebant ꝓ
bare ignorantiā.ad hoc.xvi.di.qđ dictis.extra de psumpt.
quanto.t de reg.iur.q̄uis.t sic etiā no.ibi tex.t phi.t goff.
ℂ in e.gl.ibi.vi.menses.adde.j.ex ne cle.ul'mo.nō magno
t.c.super specula.de sen.ex.nouerit.vbi de hoc.t de cōsti.c.
ij.ibi videas.t de cōcess.prebē.qr cūctis.v.nec obstat.ubi no.
ho.qđ cōstitutio ligat lapsis duob⁹ mēsibus post publicatio
nem.hoc tñ putat speciale in cōstitutionib⁹ principis.alis aūt
hoc tēpus arbitrariū erit.ff.de iur.del.l.i.§.aūt pretor.t ideo
sufficit qđ edictū sit publice promulgatū ad hoc ut oēs astrin
gat.extra de postul.plā.c.i.t.xvi.di.qđ dictis.ex de cōsti.c.
ij.t d hac materia que sit ratio diuersitatis.ipse ho.plene no.
in sum.de consti.§.qñ cōstitutio.i.rñ.licet alij aliter intelligāt
sententiā pmissam dñi ho.etiam sequit idē io.card.prout ipse
no.in pre.decre.qr cūctis.t adde qđ dixi in pre.c.qđ dictis
ibi videas.no.tñ qđ mandatū nō debet ligare nisi ex quo per
uenerit ad eos quibus mittit.ff.de acqui.pos.qui absenti.t
no.inno.ex de elec.innotuit.in glo.ulti.hoc tñ dictū sane itel
lige.nā qñ sit prohibitio uel indulgentia in fauorez absentis
ex quo constat de intentione principis hoc cōcedentis statim
valet.nā ignorantia ex testamēto acquirit emolumentū.ut.ff.
dele.ij.cū pater.§.surdo t muto.ff.d pecul.sed si damnū.sed
si prohibitio sit in penā absentis:tūc satis dici pōt qđ non ha
beat efficaciā quousq̄ absens fuerit certificatus.ut i hoc.c.p
posuisti.ex de ap.cū super eo.ij.in fi.extra de consti.c.ij.nisi
ex genere prohibitionis appareret d cōtraria intentione pape
volentis qđ statim haberet effectū sicut qñ inhibet qđ non fiat
alienatio.ex de do.t contu.veritatis.§.ulti.sic etiam dicendū
est in reuocatione indulgentie ut non noceat ei cui cōcessa est
quousq̄ fuerit certificatus.ar.ff.de procur.si procur.ff.de in
sti.sed t si pupillus.§.de quo.ff.man.l.si mandassem.fm in
no.ho.t dnm io.card.qui ita no.ex.li.vi.de concess.pben.qr
cūctis.t etiam hic adde t videas qđ le.t no.ij.q.v.quanto.
ℂ in e.glo.ibi.sacramēto.adde.ad hoc facit qđ le.t no.ex d
sen.ex.si vero.t de homi.significasti.i.t de calū.c.ij.t est ratō
qr non est verisimile qđ sit immemor sue salutis.i.q.vij.sancim⁹.
t quia cū ignorantia aliter probari nō possit:est probationi
bus succurrendū.ex de testi.cogen.c.ulti.t quia illi testi ma
gis credendū est qui melius veritatē nouit.ex qui ma.accu.
pos.videt.nullus aūt post deū ita nouit conscīam hominis si
cut ille de cuius cōscientia agit.faciat ergo homo qđ potest.
xxij.q.ij.faciat.t qr impossibiliū nulla est obligatio.ff.de re.
iur.impossibiliū.ex de pac.c.ul.fm ho.qui h no.extra de ho
mi.significasti.ij.§.i.v.cū de ceteris.t satis hoc probat.ex.li.
vi.de elec.ut circa.t.c.nulli.in fi.greg.x. ℂ in e.glo.ibi.dico
adde.idem la. ℂ in e.glo.ibi.alij.adde.ut io.de san.t bug.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

C in e.glo.ibi.scientia.adde.ar.cõtra extra de elec.innotuit. ubi de hoc.ꝛ de homi.significasti.i. C in glo.decretũ.in fi. adde.ad idẽ.xij.q.ij.de laicis.ubi de hoc.dic ꝙ decretũ fm canones ligat ignorantes.ut dixi.xix.dist.§.i.super summa. ibi videas.

DUrimos.cõiugibus cũ quibus continentiã pro/ fessi sunt ꝙ non licet.ꝫ.di.proxi.ministri.coitu.i.de uxoribus quas de facto post ordinem acceperũt:ꝛ hinc perpende casum istius.c.ꝛ superioris.quia ex hoc pro/ bat ꝙ.c.inno.loquit de his qui professi continentiaz postea accesserũt ad vxores proprias.vel expone de cõiugibus.s.ꝺ facto copulatis post ordinẽ.ꝛ qꝺ sequit.turpi coitu.s.concu/ binario.io.de fan.prescriptione.alꝫ presumptione.legit nu/ meri.vi.c.leuitici.x.c.ꝛ luc.i.c.dicat ṽ.dicens.leuitici.xix.vel pro etiã uel saltẽ.item quia.ij.pars.aliquanti.dicit ios.ecce cã quare in superiori.c.dixit.disparem bimembrez furicij sniam. deiecti.i.lapsi.io.bi vero ṽ.priuauerũt.i. fecerũt id ꝓpter qꝺ digni sunt priuari.sic.xi.q.iij.ipse ligãdi.ꝛ.c.placuit.ideo aũt hic dicit se priuare.quia incidit in sententiaz canonis.ideoqꝫ tanqꝫ suspensus celebrare non debet.ar.ꝫ.di.prox.si qui.fm io.de fan.ꝛ quia ṽ.obsecrũ quo ad promotionẽ uel tolleran tiam.ferro.i.excõicatione uel alia graui pena.fomentoruz.i. admonitionũ uel increpationũ. C in.i.glo.in fi.adde.ut.xx/ xij.q.ij.§.bis ita. C in glo.ar.extra.in fi.adde.de hoc no.x/ viij.di.peruenit. C Qui aũt.hic incipit.iij.pars in qua queri tur qualiter penitentia imponat sacerdoti lapso in fornicatio/ nem:ita ꝙ possit postea celebrare.ꝛ nñ.ꝙ.x.annis debet pe/ nitere.io.de fan.

DResbyter.canones.ꝫ.lxxxi.di.presbyter.hu.depo ni de rigore.ꝛ ita loquit hic cũ constabat de crimi/ la.sponte.secus si metu probatõnũ.ut no.xxiiij.di. c.ulti.ꝛ quia sponte.ideo cũ eo mitius est agendũ.l.di.c.pre/ sbyterum.precipuis.de quibus habet de con.di.iij.c.i.lau.ꝛ vij.q.i.si quis in clero.h.extra de fer.c.ul.in carcere.xxvij.q.i c.ij.in publicum.i.in conspectũ populi.h. mensurã.i.seruata modesta refectione ut se non ingurgitet.h.primo ꝛ cedunt di es in quibus infirmus erit.ff.de fideicõ.liber.l.cum heres.§. stichus.la.indurescat quasi desperans.h.calixti.l.di.ponde/ ret.h.sane ṽ.eandẽ.ṽ.i.consimilis quantũ ad reparatõnẽ.fm io.de fan.neqꝫ ṽ. C in.i.glo.ibi.deponenduz.adde contra. in eo qꝺ le.ꝛ no.i.q.vij.c.si quis omnẽ.ṽ.ꝛ si. C in glo.ergo ibi.finita.adde.ꝛ cedent ei dies in quibus forte infirmus est. ar.ff.de sta.liber.l.cum heres.§.stichus. fm io.de fan. C in glo.ꝛ ita ibi.in ciuitate.adde.ut.ff.ad.l. iul.de annona.l.i.ꝛ no.i.q.vi.c.ulti. C in e.glo.ibi.pene.adde.arg.ad idẽ.ex de vo.ꝛ vo.redemp.c.i.ubi de hoc.ꝛ.c.ex multa.in fi. C in e.g. ibi.qꝺ videt.adde.ad hoc facit.quia liberat quis iurando p alium.ut no.lxiij.di.tibi.ar.cõtra.extra de offi.dele.c.fi.cum similibus. C in c.glo.ibi.liberare.adde.nunquid ergo quis per aliũ vouere potest.ar.ꝙ non.xxvij.q.i.sciendũ.ubi de h. C in e.glo.ibi.anime.adde.ubi de hoc.ꝛ ar.ad hoc i eo qꝺ le.ꝛ no.extra de voto.licet.sed dic ut no.de pe.di.iij.c.iiij. in glo.ar.expressum. C in e.glo.ibi.non credo.adde.ꝛ bñ fm la.qui dicit ꝙ denariũ non potest dare nisi ex causa ꝛ presby teri sui auctoritate.ar.de pe.di.v.c.i.ṽ ponat.arg.cuius dice/ bat idem bo.extra de voto.qꝺ super bis.sed tu dic ut statim dicam.sed ꝙ iste non possit cõmutare.facit.ff.si cer.pe.l.i.§.i. in fi.C.de solu.eum a quo.sed io.de fan.dicebat ꝙ a iure ha bet optionẽ.vnde qꝺ velit prestando liberat.ar.ff.de iur.do. plerũqꝫ.ff.de op.le.l.ij. C in e.glo.ibi.ab homine.adde. vi/ detur innuere ꝙ sit secus in ieiuniis indictis ab ecclesia.sz ꝑt dici fm inno.ꝙ licet ieiunia indicta ab ecclesia non debeãt cõ mutari uel redimi sine causa.tamẽ ea possunt mutari sicut ieiu nium festi quod est in die lune fiat in sabbato.ꝛ dicat ꝙ in q/ busdam locis francie.s.vbi sunt ecclesie sancti quintini non ie iunatur in vigilia omniũ sanctorũ.sed tertia precedẽti die fm

inno.scripsit h.cardi.ꝙ votũ abstinentie recipit dispensatõem ex causa.sicut alex.papa dispensauit cũ rege lodouico qui ex voto ieiunauit in pane ꝛ aqua:nec poterat esse letus illa die nec audire causas nec facere iustitiã.ergo eadẽ ratione votum cõtinentie recipit dispensationẽ.sed de hoc dic ut dicã.xxv.q i.sunt quidã. C in e.glo.ibi.penitens.adde.sub.sed ḃ tantũ casu cõcesso a canone.s.in casu necessitatis ꝛ in datione dena rij uel equiualentis.alꝫ non debet rescindere factũ auctorita/ te sacerdotis.fm h.ꝛ adde qꝺ de hoc no.xxxiij.q.ij.admo/ nere.qꝺ plene no.inno.extra de obser.ieiu.i sum.ubi dicit ꝙ ieiunia voluntaria etiã sine causa que in ieiunante subsit dum mõ alꝫ sit utile redimi possunt aucte superioris ut hic.extra ꝺ voto.c.i.ꝛ sunt ieiunia volũtaria ad q̃ quis tenet ex voto uel q̃ sacerdos iponit preter indicta ab ecclia generalit fm inno. C in glo.ar.ibi.nullus.adde.ij. Di.lxxxiij.

DEcredendum. Hec di.di/ uidit in duas partes.in prima quarũ punit negligen tes prelatos ꝛ qui gaudent adulationib9. ꝛ hoc probat per.vij. auctes.iob.de fan. alienis idest in propriis contractis consen tiendo alienis.hugo.

DOn est letũ.i.mortem.h.inferas.i.propriis manib9 occidas.h.admittas.i.fieri cõcedas vel patiaris.h. cũ possit sine peccato.alꝫ non debet.ar.xxij.q.ij.fa/ ciat.ꝛ xxxij.q.v.ita ne.ꝛ intelligit hoc nõ tñ de mortecorpo/ ris:sed etiam anime.ꝛ omnes ad hoc tenent.ar.j.xxiiij.q.iij. tam sacerdotes.fm h. C in.i.glo.ibi.quante. adde.ꝛ e.ti.li. vi.c.dilecto.qꝺ est inno.iiij.ꝛ xxiij.q.iij.c.ulti.dicit tamẽ hu. ꝙ in tali casu quis non percutiens nõ incidit in canonẽ.ꝛ in hoc est differentia fm ipsũ an percutiat an petit patiat clericũ C in e.glo.ibi.mercedẽ.adde.de hoc no.j.i.q.i.qui studet. ibi videas. C in e.glo.ibi.dico.adde.ꝛ bene fm h.qui idem sentit qꝺ hic ꝛ infra dicit.ꝛ hic adde qꝺ no.de pe.di.iij. adb instant.in glo.artis possibilitate. C in e.glo.ibi.infirmo.ad/ de.si est cõiuncta persona videt donasse:nisi protestet. secus si esset extraneus.in funere eodẽ modo distinguit.ff.de reli. ꝛ sump.fu.si quis.§.sed interdũ.item secus est in his que dã tur captiuis.C.de cap.ꝛ postli.reuer.l.ulti.xij.q.ij.sacrosanct. fm la. C in e.glo.ibi.quidã.adde.ut la. C in e.gl.ibi.actio/ nem.adde.dicebat mel.dandã esse utilẽ actionẽ.nam datur utilis ei qui animo depredandi accedit ad negocia mea in/ quantũ locupletior factus sum.ff.de neg.ge.si.pupillus.§.iij C in e.glo.ibi.curare.adde.ar.ad hoc.ff.de ap.non tñ.ff. de reli.ꝛ sump.fu.at si quis.§.idem labeo. C in e.glo.ibi.re/ dimere.adde.sub.ꝛ postea repetit.ut.ꝫ.dictũ est.ar.bonũ ad hoc.ff.de dona.l.pe.§.ulti.

SI quis impugnauerit si circa hoc esset negligẽs pu/ nitur.ut habet.i.q.i.quicquid. C in.i.gl.ibi. depo natur.adde.sepe enim verbũ suspensionis positus ẽ pro verbo depositionis. ut.j.i.q.iij.si quis epus.xxvi.q.v. si quis epꝰ.xxxij.di.eos.qñqꝫ ecõuerso.xxi.q.ij.c.i.uel dic. suspendatur in perpetuũ qꝺ idem est ꝙ deponi.nã sepe me/ tropolitanus nõ põt congregare tot epos quot requirunt in depositione epi.ꝛ tunc põt eũ suspendere in perpetuũ.nec alꝫ congrue põt intelligi cũ iste pro tali peccato esset dignus de/ positione.qz q precio nõ punit peccatũ subditi videt vendere iustitiã ꝛ cõmittere quasi genus simonie.fm h. C in e.glo.in fi.adde.uel dic ꝙ ponit penã solius consensus.fm la.cuius etiã fuerant verba que precedunt.de hoc le.ꝛ no.ꝫ. xxxij.di. eos.in fi.ibi videas.

DEmo in exemplũz.xi.q.iij.c.precipue.extra de vo. magne.carnis.ij.q.vij.qui nec.epos.isti sunt hypo/ crite qui vident aurum sed nunqꝫ fuerunt.de peni. di.ij.titius.lauren.

HRoz.i.peccatũ mortale.non resistitur corrigendo.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

approbatur tacende. negligere. lxxxvi. di. c. iij. xxiij. q. iij. qui potest. fouere. qui cõsentit per negligentiã minus peccat q̃ faciens. i. q. i. c. quicquid. de hoc no. ij. q. i. notũ. in fi. ℣ extra de offi. dele. c. i. lxxxi. di. dictũ. ℣. lxxxvi. di. facientis. in prin. ibi videas. scrupulo. i. suspitione fm h. qui ita exponit. ij. q. viij. negligere. ¶ in. i. glo. ibi. quidã. adde. ut b. hispa. ¶ in c. g. ibi. in fi. adde. de hoc no. ij. q. i. si peccauerit. ℣ facit ad ꝟ qõ ꝟ dicit. C. de cõmer. ℣ mer. l. ij. in fi. ff. loca. item queritur. §. exercitu. ℣. l. in lege. ¶ in glo. impropriae. in fi. adde. ff. de fideius. si a reo. in fine.

Quid prodest. suo idest a se procedente.

Consentire. xxiij. q. viij. preterea. in fi. ¶ in. i. glo. in fi. adde. ℣. c. illud. ¶ Sicut. hoc addit magister ut ostendat vnde proueniat consensus ad aliena peccata. prouenit aũt maxime adulationis peccantiũ qui suos p̃latos laudibus uel muneribus deliniunt. hu. ut. xlvi. di. sunt nonnulli.

Vbi. ouibus. i. bonis. h. lupis. i. malis. h. gregibus. i. bonis. h. põt si. lxxxvi. di. cũ multa. xxi. q. i. c. i. xl vij. di. c. fi. xxvi. di. c. ij. perdit respicit ad id qõ dixerat. erit huic. ℣ tunc non dicit quid fieri debeat. sed quid fiat ℣ contingat. h. carceribus. i. laudibus cupiditatibus. negligentia: dicit seneca. turpis iactura est que per negligentiam fit. ¶ in. i. glo. ibi. laicorũ. adde. s. malorũ lupi sunt qui in eccla esse videnť cũ non sint: ℣ cũ non possunt: nos infestãt. de cõ. di. iiij. quõ. v. non ob. aliud. in fi. fm la. ¶ in glo. si. in fi. adõ idẽ simile. xlvij. di. virũ. ¶ Quamq̃. hic incipit. ij. pars in q̃ dicit q̃ licet mali sacerdotes sint culpandi. tñ non sunt despiciendi. io. de fan. debet. ar. cõtra. iii. q. vii. §. idem. ut est. c. fm io. de fan. lauat. sic. i. q. i. si fuerint. xv. q. ult. c. ulti. ℣ no. ꝟ malum prelatũ compari lixiuio. alibi lapideo canali. ut in pre. c. si fuerit alibi monetario. i. q. i. q̃ qdã. ℣ vide qõ dixi. xliij. di. c. i. ℣ in summa. ℣ dic. lauat. s. cõditionaliter. fm bug.

Di. lxxxiiij.

Solicitum. In hac di. gratianus repetit illud. c. apostolice regule. oportet epm esse prudentẽ. ℣ hoc arguit per duo. c. in alijs duobus replicat de incõtinẽtia clericorũ in. v. c. ostendit q̃ epõs debet esse monogamus similiť ℣ alius clericus. in ult. dicit q̃ presbyter nõ tm̃ a grauitate: sed etiam a scientia nomẽ sortit. la. dicit ergo q̃ hec di. diuidit in quatuor partes in quarũ prima reprehẽdit desides epõs. ℣ hoc per duo. c. io. de sã. q̃ si v. authemio. iste erat defensor in cãpania uel legatus uel vicarius apostolici. vnde ℣ eius vice excessus epõrum debebat corrigere fm hu. ℣ ꝟ. patet. ¶ in. i. gl. ibi. prudens. adde. prudentia cõsistit in scientia lr̃arum. sed nõ videť esse astutus qui in his que debz agere peruigil nõ est ℣ solicitus. ℣ ita patet q̃ esse solicitũ refertur ad esse prudentem. fm h.

Deuenit epõs. i. supintendens. xxi. di. deros. nõ enĩ supintendit qui debitã curã subditis nõ impendit. ut. lxxxvij. di. fratrẽ. grauius quo ad factũ. b. q̃ si v volumus v. si uero v. ut hic. s. rome uel apud nos. b. agere. sic xxvij. q. i. si custos. in fi. ex̃ de vi. ℣ ho. dc. ut clericorũ. C. de emen. propi. l. vna. io. de fan. ¶ in glo. vnde ibi. sed voluit. adde. ad hoc. xxxvij. di. §. ulti. c. non ois. ¶ in glo. ꝟ ideo. i fi. adde. idem dicit h. ¶ in glo. idest epis. adde. hoc ideo ut magis verecundeť. h. ℣ hoc si publice peccauit. xlv. di. sz illõ. alis secus. ut in. c. hic alle. xv. q. v. c. i. fm io. de fan.

Denunciatũ. ideoq; v. si quẽ v. ¶ in glo. ar. in hoc ibi appellare. adde. hoc ideo. q: videť appellatio interponi ad maliciã cõfouendã. ar. C. de offi. prefe. or. l. i. extra de ap. suggestũ. ℣. c. ad nr̃am. i. sed tu dic excusatõne non sufficienti. alis secus. extra de of. dele. ex pte. fm io. de sã. ¶ Qõ aũt. hic incipit. ij. pars in qua probat duabus auctoritatibus q̃ diaconi presbr̃i ℣ subdiaconi debẽt esse casti. io. de fan. ℣ no. q̃ iste. §. cũ suis. c. respicit. s. ad proximã di. c. p̃ posuisti. c. plurimos. ubi tractatũ ẽ de ꝓtinẽtia clericor̃. fm h.

Cum moderamine. i. de cõtinenti ℣ moderata castitate. h. gradus. hinc eliciunt quidã q̃ subdiaconatui non sit votũ ꝓtinentie annexũ. quia canon determinat de quibus gradibus intelligat. tamẽ idẽ canon statim supponit de subdiaconibus. la. qõ dic ut statim dicã. tres. s. epalis presbr̃alis diaconalis. h. cõscriptione. i. cõstitutõne. sic iij. q. vi. hoc quippe. per. i. propter fm h. ut istud sc̃z cã ℣ ratio quare de istis tribus simul emissa fuit cõstitutio in pñti concilio fm p. io. de san. annexi. i. cõiuncti. h. ℣ est ar. eũ qui accepe rit ordinẽ hocipso facere votũ cõtinentie ℣ si non exprimatur exquo enim aliqua sibi annexa sũt: qui accipit vnũ cũ nõ possit esse sine altero alterũ videť accipere. ℣ ideo quidã dicere volunt q̃ votũ esset annexũ ordini sacro: qõ nõ est verũ fm h. ℣ la. quia multi accipiũt sacrũ ordinẽ sine voto: ut omẽs greculi qui nõ sunt annexi castitati. i. voto cõtinentie. sed castitati. i. non cõtrahendo fm h. ut enim ordinatus cõtinere debeat ꝟ ex cõstitutione ecclesie factũ est ℣ hoc q̃ dicit lr̃a. cõscriptione expone. i. cõstitutione fm h. ℣ la. ℣ forte ob hoc moti dicũt la. ℣ io. q̃ papa põt dispensare in cõtinentia sacerdotũ. ut no. xxv. q. i. que ad perpetuã. ℣ hic adde qõ le. ℣ no. xxxij. di. ꝟ illo clerico. ℣ ibi dixi. dic ergo fm h. q̃ ordo ℣ cõstitutio ecclesie impedit ne in sacro ordine cõtrahaťur: nec proprie dicuntť due cãe uel duo impedimenta. quia vnũ est cã ℣ occasio alterius. ordo enim dedit cãm cõstitutionis propter mundiciã ℣ reuerentiam sui. nõ ergo ordo p̃ se inspectus impedit: sed constitutio ecclesie facta rõne ordinis fm h. q̃ dic ut plene no. xxvij. di. i prin. ibi videas. epos v. quo. i. ut. bug. impetrare. sic. xxxi. di. qm̃. docuerũt. i. cor. vij. ab vniuersis v. ab oibus v. pudicicia quo ad cõtrahendũ fm io. de fan. ¶ in. i. glo. ibi. chartagi. adde. qõ est. xxxij. di. placuit. cui interfuit augustinus. ut. xvi di. c. sexta. v. septima. fm io. de fan. ¶ in c. glo. ibi. bug. adõ ℣ bene idẽ dicit: ℣ intelligit in ecclesia orientali. ¶ in glo. i. ꝟ diaconi ibi. admisissent. adde. videť contra. xxxi. di. aliter. ¶ in c. glo. ibi. contracto. adde. ad hanc sn̄iam fouendã dicebat b. bu. q̃ hec duo. c. intelligi pñt in ecclesia occidentali. ℣ de matrimonio iam cõtracto quo uti nõ debent clerici in sacris ordinibus ꝓstituti. ℣ benedixit etiã quosdã sic intellexisse qõ satis credit b. bu. ℣ idẽ dicit p. dicit enim q̃ istud. c. intelligitur de uxoribus iam ductis sicut ℣ sequens. c. ℣ ad ꝟ facit lr̃a etiã ab uxoribus. q. d. nõ solum ab alijs de quibus nulla esset dubitatio: quin a talibus abstinere debent: sed etiam ab uxoribus cũ quibus iam cõtraxerant ℣ cũ quibus sũt professi continentiã. ℣ loquit istud. c. in ecclesia occidentali fm pe. ℣ fm hoc appellat ꝟ antiquitatẽ a tpe gregorij qui p̃mus indixit cõtinentiã in ministris. i. diaconibus. xxxv. di. ante triennium fm p. ℣ adde ℣ vide qõ no. lxxxij. di. c. ij. i glo. ꝟ rñdet. ¶ in c. glo. in fi. adde. ut b. hispa.

Cum de qõ. nisi v. ceteros v. clericos minorũ ordinum fm h. consuetudinẽ. ut si cõsuetudo loci hẽat ut in minoribus ꝫbant hoc obseruet si ut nõ ꝫbãt ℣ hoc obseruet: ℣ dic obseruari quo ad cõtrahenduz uel quo ad beneficia habenda. la. ¶ Similiter. hic incipit. iij. pars i qua probať q̃ bigamus nullus põt esse clericus. io. de fan. ℣ hic repetit illud. c. vnius vxoris viru: ut addat q̃ in quolibet ordine idem exigatur.

Quisquis uxorẽ duxerit demũ ita q̃ teneat mr̃imonium: ℣ tunc habet locum istud. c. si uero nõ teneat matrimoniũ: non ꝫbit bigamia. quia nõ est viduus maritus qui nõ est simpliciť maritus. vñ retinet priuilegiũ clericale fm gof. qõ dic ut no. i sũ. de biga. §. itẽ notabis. ℣ adõ qõ dixi. xxxiiij. di. cognoscamus. in fi. denudeť. ita q̃ esse dz de cohertione fori secularis: ℣ ꝟ anathemate ꝓhibeť deferre tonsurã uel habitũ clericalẽ. ut ex̃ li. vi. de bigamis. altercationis. sed cũ talis non peccauerit sic ꝫbendo. ut patz. xxxi. q. i.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

apiant.c.deus.c.q si dormierit.quare intantū punit.ad h dicendū est fm h.q fecit se indignū.t est speciale q in h casu sine crimine priuat quis iure suo:non tamē sine causa.punit enim non quia peccauerit:sed quia se fecit indignū ut ampli⁹ tam promoueri nō possit.cōione.si talis cōtrahens esset in sacris sibi nō cōcederet sed auferret fm h.t no.q hec lra dicit laica sibi tm cōione concessa.simile.l.di.si quis eps.t pōt h exponi t intelligi ut ibi no.h.dicit enim laica.q.d.nō clerical cōione.i.cōuersatione.q.d.cōuersationē tm habeat cū laicis non cū clericis ut negatiue intelligat.dicit tm ipse hu.t iof.ibi q laica cōio multis modis accipit.no.tm q io.de fan.dixit q bigamus poterat esse monachus.t h ipse no.xxxij.di.seriati t ibi de hoc.sed an tunc gaudeat priuilegio illius canonis si quis suadente.xvij.q.iij.disputationi relinquo.quā cōionē. ¶ in glo.s.di.xxxiij.in fi.adde.so.aliud ubi necessitas vrget uel ex dispensatione ubi ad subdiaconatū bigamos t viduarū maritos promoueri pmittit.nihil aūt supra.hu.t qd dicit textus.nudet.expone.i.ipo iure sit nudatus ut plane pz ex li.vi.de biga.altercationis.per qd.c.circa hoc ois dubitatio est sopita.sed q dicit nudet:exponi cōsueuit fm b.i.deponatur.t debet inter laicos redigi. ¶ in glo.in minoribus.in fi.adde.nā si primo tales cōtraxissent bigamiā:postea ordiari non possent.xxxij.di.si quis viduarū.l.di.non confidat.si autē subdiaconus uel diaconus cōtrahat cū talibus licet nō sit cū eo tangz cū bigamo dispensandū.non est tamē vere bigamus.ut extra de biga.nup.t.c.a nobis.t si corrigibilis sit retinet omne priuilegiū clericale post dispensationē.ut.lxxxi. di.dictū.fm guil.du. ¶ in glo.t ita ibi.incidit.adde.t hoc i odiū malefactorū potius qz in eius fauorē.fm h. ¶ in e.gl. ibi portare.adde.non est verū. ¶ in e.glo.ibi.dicit.adde.t ē expressū.extra li.vi.de biga.altercationis. que est greg.x.vñ dicit h.q cessabit a clericorū priuilegio t quo ad beneficiū t quo ad promotionē.ut.xxxij.di.seriatim.t gof.dicit q verbe rans talē non incidit in canonē si quis suadēte.t hoc ipe no. in sum.de sen.ex.§.in canone.v.quartusdecim⁹ cc.t facit plane ad hoc qd le.t no.ſ.xvij.q.iij.quisquis inuentus.in glo. ergo si in fi.t ex li.vi.de de.con.clerici.i.rm.sumpto ar.a ꝫrio sensu littere.t idē innuunt vin.gof.t h.prout ipsi no.extra de sen.ex.contingit.i.in glo.in quo ius cc.in prin. ¶ in e.gl.ibi io.h.adde.tu dic q etiā clericus tonsuratus non pōt gaudeꝛ priuilegio clericali illo.ſ.de quo loquit.extra de de cōiu.ex p te.q conferet in his in quibus cōferūt alij uxorati.gaudebit tamē priuilegio illius canonis.xvij.q.iij.si quis suadēte.qd inductū est non tā in fauorē clericorū qz in odiū laicorū.ex d sen.ex.cōtingit.fm gof.qui ita no.in pce.decre.io.ubi etiam plene de hoc.no.etiā.xx.q.iij.eos.t q talis clericus gaudeat priuilegio illius.c.si quis suadente.no.tan.t vin.extra de vi. t ho.de.clericus.t propter rationē supradictā:dicunt q hodie est declaratū.ut extra li.vi.de de.cōiu. clerici.dic ut ibi.t decre.hic alle.iohes.intellige ut dixi.xxxij.di. placuit. ¶ in glo.ar.nullus.adde.ij. ¶ in e.glo.ibi.possideꝛ.adde.t ideo ius eligendi pscribit.q dic ut plene no.gof.extra de elec.cumana.t hic adde qd no.i.q.i.nullus eps. ¶ Presbyterorꝫ. hic incipit.iiij.pars in qua dicit q senes presbyteri non vocā tur nisi propter sensum tm.non aūt propter etatē.io.de san.t hoc sic cōtinuat.quia supra multa dixerat de presbris.hic oī dit quare dicant presbri fm h. ¶ in.i.glo.in fi.adde.i.q.i.vi lissimus.t ita fm la.bene sequitur.vnde cc.

Dixo moysi.legit in numeris q moyses dixit dño non possuz solus sustinere populū istū.q: grauis est mihi.cui dñs:cōgrega mihi.lxx.viros de seniorib⁹ israhel quos nosti meliores.q cū factuz esset abstulit dñs de spiritu moysi t dedit illis.lxx.q postea fuerūt adiutores moysi.h.ꝓcipit.numeri.xi.t.xx.c.t.viij.q.i.si ergo.la. prouer.xx. c.scriptū est sapiētie.iiij.c.cumqz v.amplius ut matusalem bu. abrahā.geñ.xxv.c.paucioribus.quia nō vixit nisi centū.lxxv

ānis.ꝓuinciat.i.declarat.decrepitā.ff.d edil.edic.l.ul.§.ul. la. ¶ in.i.glo.in fi.adde.ubi patet q quis repellit propter defectum etatis. ¶ in glo.ante ibi.melchisedech.adde. quidam opponunt textui de isto melchisedech.sed dic fm la.q nō legimus eū appellatum presbyterū:licet sacerdotē.de hoc etiaz no.lxiij.di.porro.t ibi dixi in addi.ad hoc cc.

¶ Di.lxxxv.

Hospitalitas. Hoc respicit infra di. proxi.§.liberalez. ubi de hoc.t hic repetit illud.c. apostolice regule. oportet episcopum esse hospitalem.

Archidiaconū.adiacentes v.aliquorū relatione.ar. xxij.q.v.hoc videt.simile. lxiij.di. salonitane.xvij. q.iij.cognouimus.in prin.charitatē.i.refectionē.h rusticus v.psalmos ad lram.quia nescit eos memoriter quos debet scire scrutabiliter t nō transitorie.xxxviij.di.omēs.hu. ubi dixi t ibi videas.florentinū v.ideoqz v.visitatore.ex hac littera dici cōsueuit q ubi sunt plures electi:visitator pōt etaminare quis sit melioz.t hoc no.vij.q.i.constitutū.alij cōtra. cum h videat illud specialiter delegatū. pariter v.aut si v.uel si v.sed t v.florentino v. ¶ in gl.,ppiū.adde.sic intelligit.h ¶ in glo.no.ibi.§.i.adde.ad hoc qd le.t no.extra de pbē. cum iam dudū.xvi.q.vij.t hoc in fi.v.t arbitror. ¶ in e.gl. ibi.erit.adde.i.debet esse. ¶ in glo.i.a maiori.adde.ad hoc lvi.di.apostolica.ff.ad muni.q maior. ¶ in e.glo.ibi.simul adde.dicit h.hispa.q archidi.electus fuit pure.alij sub cōditione.t h patet.quia papa primo facit de isto discuti.uel dic fm la.q omnes fuerūt sub cōditione electi.t sic est ar.ꝫ.ff.de testa.tu.tutor incertus.ubi dicit q incertus tutor nō debz dari.sed incertus h videt dari ecclesie hodie.dic ut extra li.vi.de elec.in electionibus.que est inno.iiij.sed dñs gof.intelligit q fuit solēnis nominatio.ut dixi.lxiij.di.quanto.sup glo.ex h loco.v.sed si. ¶ in e.glo.ibi.electi.adde.bono zelo nō temeritate contractantiū fm h.t h.bri. ¶ in glo.h pz ibi.pderit. adde.hoc habet ibi.per textū nō per glo. ¶ in e.glo.ibi.minoribus.adde.de hoc.lxi.di.statuimus. ¶ in glo.videt ibi. scripturis.adde.ad idē.xvi.q.i.§.nos aūt.fm la. ¶ in e.gl. ibi.necessitas.adde.uel dicit temerariū.i.de re illicita factū.ut no.xxij.q.iij.diffinitio.circa hunc articulū dic darius q iurans se non fore epm iurat licitū. Sed notādū est q duplex est licitū:quoddā est expediens:quoddā non expediens fm qd dicit aplus ad cor.x.omnia mihi licent:sed non oia expediunt.xi.q.i.aliud.de pe.di.i.aliud.licitū expediens est qd promouet hominē ad melius.licitū nō expediens qd impedit promotionē ad melius.iuramentū licitū t expediens est obligatoriū.iuramentū licitū t nō expediens nō est obligatorium.fm id qd dicit beda.xxij.q.iij.si aliqd.in prin.dic ergo q iuramentū istius nō est simpliciter obligatoriū si ei qui sic iurat videat se esse necessariū epatui cū nullus alius dignus inueniat:non tenet iuramentū nec sequit est licitū.ergo est obligatoriū.sed est a superiori ad inferius affirmando.nec similiter sequit discrete iurat:ergo est obligatoriū.quia licet discrete. non tamen usqzquaqz discrete sicut aplus discrete petijt stimulum carnis a se remoueri.sed non tm usqzquaqz discrete.si aūt inueniat alius dignus epatu uel si non pōt substitui sine aliquo scandalo aliquorū bonorū de ecclesia obligat ad tenēdum id qd iurauit.istud aūt qd hic fecit greg.de inquisitōne hoc fecit propter scandalū.t pterea quia tenebat illud iuramētum exquo inueniebat alius dignus epatui.vñ dicat q illud iuramentū vno casu obligat.alio nō obligat t in omni casu i quo licet ei refutare epatum obligat in casu in quo necessitas charitatis cōpellit eū recipere epatum siue factū negociū cum nullus alius inueniat qui cōmode possit suscipe:nō obligat fm o.b.cardi. ¶ in e.glo.ibi.cū inter.adde.nil facit ad hoc si bene videat qm ibi simpliciter abiurauit ius primū qd habebat in ecclesia propter qd iuramentū non inhibet recipere

beneficiū ex̄ nouo iure ut dicat ibi. ¶ in e.glo.ibi.sicut nr̄is. adde.parū aut nihil facit si bene videat.quia illud iuramētū fuit in damnuz iuris ep̄alis ut ibi dicat.sed in h̄ forte facit.qz ibi tale iuramentū incauta iuratio appellat q̄ non videt repel lere ut ibi innuit.sed dic cū bo.q̄ ideo illud fuit.quia nō fuit actuz ad hoc ex̄ de or.cog.c.ij. ¶ in e.glo.ibi.solicite.adde. nihil probat.qz nō iurauit ibi nō repetere cessionē.sed abiura uit solūmō ius p̄prietatis:z ita sua petitio ibi nō tangit iu ramentū z decre.que h̄ p̄oxi.alle.fm bo.locū h̄nt in odiū vo lentis subtrahere testes.ut ipse no.in p̄e.decre.sicut. ¶ in e. glo.ibi.illud.adde.s.nō eligere. ¶ in e.glo.ibi.iurauerit.ad de.ex h̄ vi q̄ ex cā papa talē posset absoluere a iuramento p̄ dicto qđ est verū fm la.ar.xv.q.vi.auctem.nā in omni iura mento excipit auctas rōne ecclesie.ex̄ de iureiur.venientes.fm la.sed h.dicit q̄ pōt quo ad ecclesiā:sed non quo ad deū.qz redditio iuramēti est de iure naturali.de h̄ no.in p̄.c.auctem z per inno.ex̄ de renū.cū inter.ibi videas.z de iureiu.debito res.z i spe.de le.§.nūc oñendū est.v.itē papa no.ibi videat ¶ in e.glo.ibi.de tali.adde.idē sentit h̄ io.de san.ar.ex̄ d̄ tē. or.c.ulti. ¶ in e.glo.ibi.temerariū.adde.dicas q̄ volūtariū est q̄ qs cōsentiat electioni de se facte.z tñ si qs se obligat ut nō sit ep̄s temerariū est.ut in hoc.c.in fi.ar.ff.ad muni.l.ulti. i.rñ.p hoc enī impedit maius bonū.xvij.q.i.q bona.licet sit ar.5.xxij.q.iiij.c.ulti.in fi.fm gof.q ita no.ex̄ de simo.nemo presbiterū.no.tñ q̄ ex decre.e.ti.ex diligenti.colligit q̄ ita in famis efficit q indiscrete iurat sicut ille q discrete siue scienter falsū iurat.sed ibi credit vin.z tan.talē esse infamē ifamia ca nonica q̄ per pniam abolet.vi.q.i.omnes.z.c.illi q.z ideo ex ponit qđ dicit illa decre.infamia de facto.qz infamat infama tione vulgi.sed nō p ifamiā iuris fm vin.z tan.z adde qđ di cā.vi.q.i.qcūq;. ¶ in e.gl.in fi.adde.dicebat. H.na.q̄ si iu ramentū temerariū est illicitū impedit promouendū ut hic.fz tu hic videas qđ le.z no.ex̄ de iureiu.sicut est.z.xxij.q.iiij.dif finitio.z.c.innocēs.in glo.ar.est hic.ibi videas. ¶ in gl.ar. ibi.preiudiciū.adde.s.multū.sic no.io.z b.extra de ver.si.oli in glo.ulti.in fine. Di.lxxxvi.

Doctorem. Hec di.diuidit i octo par tes in prima quarū probat tribus auctoritatib̄ q̄ ep̄s z quilibet p̄latus d̄ bet subditos corrigere benigne. sinaūt eorum peccata imputant illis.io.de san. ¶ in gl.i.ibi postulare.adde.ut.j.e.c.qñ. ¶ in e.glo.ibi. humane.adde. ut.j.e.cū multa. ¶ in e.glo.in fi.adde.ut.j.e.fratrez.cū.c. se. usq; ad.§.similit.ubi repetit.c.nō parcus.sed alio modo i.c. fi.repetit.c.non cupidus.

Heriozū dissimulant.hoc est detestabile.qđ dic ut le.z no.xxiij.q.i.officij. ¶ in glo.propt ibi.nemo adde.ij. ¶ in e.glo.in fi.adde.ubi de hoc.

Dio corripiant.sic.ij.q.v.q̄sto.ō.xlv.di.sunt nāq;. io. ¶ in glo.quia hoc ibi.§.non permittas.adde. als incipit.q̄ si delinquentes.

Hacientis.scriptū leuitici.xx.ro.i.c.participes.ij.q.i notū.xxvij.q.iiij.omnes.z libat v.prospera.i.placē tia.z negligentia.v.ij.q.vij.negligere.ubi de hoc.z probat v.sibi corrigenti.deuiandi.i.venie si deuiauerit.qz cuz corrigit alios nō videt sibi velle indulgeri si peccet fm h.z p̄ mus v.z latū v.z nihil v. ¶ in glo.nam tres.adde.s.gradus innocentie. ¶ Si aūt.hic incipit.ij.pars in qua dicit q̄ si ali quando subditum aspere corripimus nō debemus ab eo ve niam postulare sed a deo.io.de san.

Quando exigit.q.d.p̄nt h̄ prelati facere ex humilita te si volūt:sed ad hoc nō tenent ex p̄cepto fm hu.z sic nō ob.ij.q.vij.c.nos si.ut h̄ dicit glo.frangat.i. vilis z contēptibilis habeat.iusto illi qui etiā a malo ꝓhibēt in hoc culpandi sunt.xxiij.q.iiij.qui peccat.in fi. ¶ in glo.z nunc ibi.peccet.adde.in fi.z diabolus quos nequit cōsentē do decipere facit nimis asperos.ut j.e.q.§.precepta.in fine. ¶ in doctrina.hic incipit.iij.pars di.i qua dicit q̄ prelatus grāmaticā nō d̄z exponere ppl'o:fz v̄ba sacre scripture.io.d̄ s.

Cum multa valerem⁹.quia forte de iure cōi ad ea te nebat papa q̄ petebant.ar.xxviij.di.d̄ bis.i fi.cū si mult⁹.licet sit ar.5.C.de thesau.l.i.li.x.sed ar.p.ex̄ de iureiurā.z si xp̄s.in fi.canere laudes iouis.religioso.i.ali cui xp̄iano. ¶ in glo.sed quō.in fi.adde.z h̄ patet ibi.cū lau dibus iouis tē.la. ¶ Liberalē.hic incipit.iiij.pars di.i qua probat q̄ ep̄s nō h̄z nomē ep̄i si largus nō est.z hoc probat per.c.se.io.de san. ¶ in glo.i.in fi.adde.z scias q̄ hospitali tas dicit in recipiendo z procurādo secū in domo liberalis ē alis largus z munificus licet nō hospitet alios fm h.

Fratrē.dic ergo v.q̄ si v. ¶ in glo.5.in fi.adde. z facit.xi.q.i.c.fratris.in fi. ¶ in glo.ino.in fi.adde ij.q.vij.§.quibus ergo.C.de fer.a nullo. ¶ in ipsa hic incipit.v.pars di.in qua dī q̄ nō debet ep̄s dare histrio nibus nec venatoribus nec meretricib⁹ nisi forsan in sūma ne cessitate intuitu nature.z h̄ probat.x.auctoritatib⁹ io.de san. rerū v.dispsit nō totū sed partē.j.e.nō satis.i fi.personarū v.

Donare.talibus.s.donatoribus.fm h.qz inde lau. dant ab histrionibus.iniqua agit dando talib⁹.hñ dicit.i.laudat. ¶ in glo.i.ibi. necessitate.adde.ar. xxiij.q.iiij.duo ista.xi.q.iij.qm̄ multos.in fi. ¶ in e.glo.in fi.adde.dū tñ obscenos motus corporū ante se fieri nō patia tur.xxxiij.di.presbyteri.de con.di.v.non oportet.

Qui venatoribus.spectaculis.ex hac lra p̄sumit q̄ h̄ agat de illa venatione q̄ fit in arena cū feris:z de ea agit in duob⁹ p̄oxi.c.talis venatio vocat a lege lu dus venatoris.uel forte venatores possent h̄ dici histriones qui venant laudes hominū z multa lucrant ab eis.h.dic ex eo q̄ dicit lra nequitiā:apparet q̄ nō de qualibet venatōe lo quit:sed de illicita.io.de san. ¶ in.i.glo.ibi.fm quosdā.ad de.dicas q̄ cā necessitatis seu recreatiōis licitū est venari ep̄o excepto.qđ dic ut le.z no.ex̄ d̄ de.vena.c.i.z iō dī q̄ si electo in ep̄m obijciat q̄ sit venator hanc exceptionē debem⁹ interp̄ tari in meliorē partē.s.q̄ cā licite recreatōis h̄ agat.arg.ex̄ de re.iur.c.ij.z.i.q.vij.sancimus.ex̄ de seru.c.i.nisi 3riū alie p̄sū ptiones ꝓbabiles mouerēt q̄ colligunt ex psonis z ex multis circūstantijs.ex̄ de p̄sump.qz.z h̄ interp̄tatio latior fiet qñ ex cipit 5 aliquē quē qñ accusat ubi uterq; patit equale supplici um z ubi qs prosequit suā iniuriā uel suorū fm inno.z b.cō po.qui ita no.ex̄ de elec.dudū.ij. ¶ in glo.meretrix ibi.dare adde.dicit h.q̄ dare meretrici ut ipsa se supponat z sic precio eā allicere cū forte als nō acquiesceret:peccatū est z similit pa ciscī peccatū est:z sic ipsam accipe peccatū est.sed forte si ipsa sponte se subijciat.postea ei dare intuitu sui officij remunerā di nō est peccatū nec ipsam tūc accipere est peccatū.turpit enī facit in eo q̄ est meretrix sed non turpit accipit cū sit meretrix ff.de condi.ob tur.ca.l.idē.z.l.si ob stupz.§.quotiēs.si ergo alicubi inueniat peccatū esse uel prohibitū tali casu dare mere trici:sic intellige.i.cū ea exercere meretricū p̄o quo debemus uel teneamur ei dare aliquid fm h. ¶ in e.glo.ibi.possessor. adde.ar.5.C.de do.l.i.ubi de hoc. ¶ Qui venatorū.z p.i. ¶ Uident tē. ¶ Esau.hoc.c.z duo.se.loquunt de his qui

Qvenant cā delectationis.b.v.inuenimus.math.iiij. Quid prodest luxuriari.i.causa luxurie intendere.h z est h̄ ar.5 illos qui ut fugiāt tediū ieiunij aleas ve nationem uel aliud ludicre exercent.

Disputatis. ¶ in glo.in fi.adde. ar.ad hoc.C.de accusa.l.non ideo.

Non satis quo ad vitā eternā.h.iē.ij.pars .ut p̄mū v.exequit p̄mo de fide.q.d.fide cōmendat.ut p̄ mum tē.b.sciente cū possis subuenire.h.egere.i.di cere se egere z sic petere uel hoc ipso verecundat qz eget.hu. sun v.ceciderit.h̄ exequit de cā.z sic cōstrue causa cōmendatur

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

liberalitas.quia grandis tua culpa est ꝛc̃.h.si sit v̄.carcere.h̄ exequi de loco.supplicijs iniustis.s.cū non meruit.h.iusto. ar.xi.q.i.xp̄ianis.xvi.q.i.moderamine.c.qm̄ quicqd.xxiij. q.vij.c.i.ꝛ.ij.xxx.di.c.i.ꝛ refert ad id qd̄ dixerat domesticos fidei.ꝛ intelligit hoc cū equaliter indigent ꝛ cū iniustus nō est pater.nā potius subueniendū est patri iniquo q̄ extraneo iu sto.ꝛ ut dicit quidā idē de filio ꝛ nepote ꝛ ceteris cōsangui neis fm h.si tp̄e v̄.h̄ exequi de tp̄e.h.si tp̄s v̄.leue pec.imo ē mortale fm h.itē v̄.h̄ exequi de mō.h.nisi.sub.aliqs velit ita facere ut fecit ꝛc̃.h.eliseus.iij.reg.c.xix.itē v̄.h̄ exequi de ne cessitudine que est vinculū cōsanguinitatis uel affinitatis.h. alia.i.alia de cā.s.necessitudine.subueniat.hec ē ordinata ca ritas.h.sed ar.q̄.i.q.iij.peruenit.ibi videas.conferre.xvi.q.i. si cupis.in fi.prestat.i.debet p̄stare.i.nō debent proprē carnalē amorē.sed pascant propter nature sustentationez fm ray.grā humana.i.fauor popularis.s.ut inde laudemur.uel.i.carnal affectio uel cōsanguinitas.de pe.di.ij.charitas.v̄ proximos. fm h.peccata.i.penas peccatorū.ar.lxxxij.di.presb̄r.h. redi mas.de pe.di.i.q̄obrē.ꝛ.c.medicina.p̄cū quo redimas pec cata tua.uel.i.premiū eternū.h.itē.v̄.verecundia.xxxij.q.iiij. in eo.sensibus.ostendit qualiter etas uel debilitas sit cōsidera da.h.similiter.v̄.debilitas.lxxxij.di.c.i.tum.i.presertim. pre scriptione.i.cōfiscatione.calūnijs.i.falsis accusationibus.itē v̄.datur.i.in eo qd̄ dari debet pauperi.habundes.i.des.con culiandi.i.acquirendi.fauoris.i.humane laudis.fluere.i.dar ar.xxv.q.ij.de ecclesiasticis.promittit.i.dat.decorū.i.bonum non sup.iij.pars.edificatōes.sub.cōuenit.aggredi.i.facer.or dinare nō relinquendo curā pauperū.itē v̄.melius electiue h. prestare.i.rōnes deo reddere.mia.i.pro rebus ecclesie miseri corditer impensis.h.inuidiā.i.blasphemiā.C.de reli.militis. la.inuidiā.i.inuidorū detractionē.h.pretēdere.i.dimittere.in clementiā.i.impietatē.inuidiā.i.blasphemiā ꝛ inuidorū d̄tra ctionē.ad hoc.ff.de offi.procon.nec quicq̄.§.fi.io.de fan.q .i.quia.item.iiij.pars.luc̄.iij.c.tribuit sigillatim.rūsum singu lum.vnū.i.cōe.omibus h lr̄a.vnū oīb̄ melius ponere post illam que sequit.propria sunt singulorū.quia preceptū de mi seriordia est vnū omnibus.i.cōe.sed dic sic vnū omibus ita singularia singulis.la.ita sub.tribuit rūsum.publicanis q di cunt a publico cōductores.ff.de pub.l.i.la.uel sic dicti sunt a publico rege q eos p̄ instituit fm h.vel dic q dicunt q publica vectigalia exigebant.i.tributa de reb̄ que vehebant.als dicunt publicani publice peccantes sic sumit sint tibi sic ethni cus ꝛ publicanus.extra de iudi.nouit.ꝛ ibi stans a lōge pub licanus ꝛc̃.mulinbus.sub.tribuit rūsum. requirant.s.a quib̄ non debent.nā ab hostibus p̄nt.ar.xiiij.q.ij.ab illo.xxiij.q ij.dñs.ꝛ.q.vi.iam vero.io.de fan.sed hec v̄.p̄cepta.q.d.non sunt cōta oibus.mia.v.pars est usus.i.esse debet.i.cōiter ab oibus debet exerceri.totū eripiat.nō enim tenet quis subtra here suis necessitatibus ut in pias causas eroget.ar.xij.q.ij. bone.ex̄ de dona.apostolice.ex̄ de instī.c.i.ꝛ.c.aucte.extra d̄ eccle.edi.de bis qui.ꝛ h.lxxxij.di.c.i.ꝛ de superfluis tenetur pauperibus erogare.ꝛ sic intellige.xvi.q.i.c.ul.in prin.ex̄ de ec.edi.c.iij.v̄.mandamus qua.ubi dicit ad sustentationē.q̄ uis alibi dicat q supra vires ultra q̄ possumus dare debem̄ xli.di.p̄monitā.ꝛ.s̄.e.c.v̄.itē cōpatiamur.ubi d̄ hoc fm gof. ꝛ ho.qui ita no.in pre.decre.de bis.ad idē.ex̄ de dona.c.i.ꝛ adde qd̄ dixi.xlvij.di.sicut.h.partiat.ad huius verbi decla rationē vide qd̄ le.ꝛ no.xvi.q.vij.maiores.idē v̄.ceterū.sic cō tinua.dixit.s̄.neminē excludi a mia ceterū q̄dam in exhiben do debent prestari.nā si cōtumelia ꝛc̃.dei.math.vij.c.leui.xx c.math.xv.c.exo.xx.c.pascalis.vide qd̄ no.xxx.q.iij.c.ij. in glo.i.multo.C Diuinū.nā in.l.continet.qui maledixerit pa tri uel matri:morte moriat.ꝛ est ar.q qui maledixerit patri uł matri:repellendus est a pmotōe.ar.liij.di.multos.h.fames .i.parētis.h.grauior q̄ ꝯtumelia v̄boꝝ.quo.i.q̄ aucte.loco ubi dñs iubet pasci parētes.ifrenat.i.refrenat ꝛ redarguit.h.

C in glo.informata.in fi.adde.ut.xxxij.q.v.sic enim.fm h. C in glosa.nisi.in fi.adde.ꝛ.xlij.di.quiescamus.ibi vide. C in glo h loquit ibi.puniri.adde.s.in corpore.C in e.glo. ibi.§.i.adde.ꝛ.v.q.vi.quia.ff.de iurī.om.iudi.si quis id. C in e.glo.in fi.adde.ꝛ.C.qui bo.cede.pos.l.qui bonis.ex̄ de so.odoardus.ad idē.C.de rei vxo.ac.l.vnica.§.cum aūt. ubi dicit q debet de hoc cauere.sed g.hoc itelligit de simpli ci cautione.ꝛ hoc per.l.ff.pro.so.verū.§.itē videndū.tū vinc. non credit q debeat cauere q si ad meliorē fortunā deueniat q restituet.nā dicit lex si non habet quis vnde soluat dotem absoluendus est.ff.de neg.ge.diuortio.ꝛ hoc ipse vin.no.ex̄ de instī.aucte.C in glo.h̄ de.in fi.adde.istā glo.ponit h.sup verbo verecūdia.ꝛ idē io.de fan.C in.gl.i.tūn ibi.nō tenet. adde.videas qd̄ le.ꝛ no.xij.q.ij.sicut oīno.C in e.glo.in fi. adde.ad hoc.xlij.di.quiescam̄.xxiij.q.iiij.duo ista.xi.q.iij. q̄m multos.C in glo.quanto.in fi.adde.de hoc.xli.di.non cogantur.C un glo.C.de cur.in fi.adde.ar.C.de admini.tu. lex que.§.pe.C in glo.j.de con.in fi.adde.ar.cōtra.xij.q.ij. gloria.sed ibi loquit cōtra prelatos qui neglectis pauperbus tēpla gēmis ꝛ auro ornabant.h̄ aūt ad utrunq̄ inuitat.s.ad curā pauperū ꝛ ad ornatū ecclesiarū.mediocritas enim seruā da est.omne enī qd̄ non propter necessitatē accipit elatōis hz calumniā.xxi.q.iiij.c.i.h.idem la.ꝛ io.de fan.C in glo.ar.i fi.adde.ꝛ.xij.q.ij.quisquis.xvi.q.i.si cupis.in fi.C in gl.q fit ibi.tenemur.adde.ad hoc facit qd̄ dicit aug̃ qui ait.si ba bes superflua da pauperibus ꝛ dñi pedes terfisti:habes qd̄ agas de supfluis tuis tibi superflua sunt.sed dñi pedib̄ ne cessaria sunt.C in gl.sic.s̄.ibi.fuit.adde.ad hoc ar.ff.de do. l.ꝛ eleganter.§.idē labeo.C in glo.de mia.in fi.adde.ad h q̄n cōiter dixit:qui habet duas tunicas:det non habenti:ꝛ q habet escā similiter faciat.h.C in glo.ar.q ibi.facere.adde. ad hoc facit.quia quicquid habet quis ultra id qd̄ ꝛc̃.ut di i glo.se.similiter credit h.q tenet dare decimā de eo qd̄ acqrit. C in glo.quicquid.in fi.adde.xli.di.§.i.

DAsce morientē etiā excōicatum.xi.q.iij.q̄m.in fi.oc cidisti quantū in te est.nā reus es mortis eius.hu. C in glo.occidit.ibi.spiritualis.adde. ad idē.viij. q.i.audacter.C in e.glo.ibi.simile.adde.s.ad textū.

QUi clementiā spūalis q̄stuz ad alia opa exteriora. C Similiter.hic incipit.vi.pars in qua dī q̄ pla tus cū discretōe debet punire subditos suos qd̄ p bat duabus auctoritatib̄ io.de fan.de hoc.c.habet.xlv.di.fz hic aliter exponit q̄ ibi.quoniā hic dicit q nō debet esse per cussor.i.sacilis ad vindictam.

SIquid.hoc.c.etiā haberet.extra d̄ simo. licet beli.in ste prima facie si cōstaret.h.ut iudici als nō.vi.q.ij. si tūn.ꝛ.c.placuit.offendere.i.mouere ꝛ conturbare. gof.credas quo ad sniam ferendā.h.incognita.xxxij.di.cru bescāt.xi.q.iij. graue.xxxiij.di.habuisse.xxxij.q.v.xp̄ianus seniorubus.sic extra de acca.qualiter.ij.v̄.debet igit ꝛc̃.ꝛ dic canonicis ut patet in eo qd̄ le.ꝛ no.extra de offi.or.ut iurta. ꝛ hoc ideo.quia cū illis habet procedere siue cū eorū cōsilio. ex̄ de bis que fi.a pre.quanto.ꝛ adde qd̄ dicā.xviij.q.ij.non semel.ibi videas.ꝛ no.q plures sūt casus in quibus tenetur epūs habere cōsensum sui capituli.s.inquirere ut h.ꝛ ex̄ de si mo.licet.item alienare.xij.q.ij.sine exceptione.ordines cōfer re.xxiij.di.epūs.causas audire.xv.q.vij.epūs beneficia cōferī extra de bis que fi.a pre.ea noscat.itē confirmare c.ti.nouit.ꝛ c.quanto.itē instituere ut ibi.q dic ut dicā.xij.q.ij.alienatio nes.in glo.ibi.institutiones.itē dispensare.i.q.v.p̄titum.itez agere in cā cōi.ex̄ de rescrip.edoceri.itez donare ecclesias.ex̄ de dona.pastoral.in fi.ꝛ ex̄ de bis que fi.a pre.cū vos.item si perpetuo ꝛ in iudicio vult aliquē suspēdere ab officio ꝛ bñ ficio.prout no.inno.ex̄ de excess.prela.c.i.itē vnire ꝛ diuidere ecclesias.xvi.q.i.§.sicut duo.itē in casu.ex̄ de preben.vacāte. canonica prout est statutū in canone si est crimen ordinarius

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ued pro motu iudicis si est extraordinarius.b.ad hoc qđ le.t no.eẍ de offi.del.de causis.t.ij.q.ij.§.notandū.ij.v.nā facti t de pe.di.i.mensurā. ¶ in.i.glo.in fi.adde.nā i casu inquisitionis loquit ut ibi pz.t est notandū q si iudex nō pōt accedere ad locū:citabit ad aliquē locū idoneū.eẍ ut li.nō conte. accedēs.ij.de ap.ex pte.t hoc siue sit ordinarius siue delegatus.ar.op.eẍ de accu.cū oporteat.t istud approbat in spe.đ inquisi.§.ij.in prin.sed ar.ꝫ.q: fm ho.inqsitores nō debent vocare siue citare partes.sed dñt descendere ad locū.ij.q.i.de us oipotens.t eẍ de accu.q̄liter.ij.in prin.de simo.licet beli. iurta prin.v.tunc enī.t hoc ipse no.eẍ de cōsti.uti.cū dilecta. ad idē.eẍ de accu.cū dilecti.in prin.tu dic fm ho.q dictū est iudicē posse citare: verū est indistincte in ordinario t i delegato:nisi talē formā hēat accedēdi ad locū.tūc enī alibi nō potest exaiare factū.eẍ de rescrip.cū dilecta.de offi.dele.cū venerabili.t.c.qm̄.de accu.c.platonū.t hoc ipse ho.no.in sū.đ accu.rubrica.de denunciationib⁹.§.q̄liter.in fi.qđ dic hodie.ut eẍ.de offi.dele.statuimus.li.vi.t p hoc facit.quia forma mandati dilīgenter est obseruanda. ff.mand.si quis.,peo q si pretermittat nil agitur extra de resti.spo.ptanis.ubi no.uin.et inno.q licet dicatur q non est curādus ordo lrē ut .ff.de sol. nec eīm.hoc tamen fallit in mandatis exequendis ut ibi et in pre.decre.cum dilecta.t uenerabili.ad hoc facit quod no.vi. et inno.extra de ap.ex rōne.in gl.i.vſ.quod enī dicitur ibi ui deas et quod.no.vin.extra de of.dele.prudētiam.in.glo.nobis uidet tē in v.nec est ꝫ.tē.t ar.op.extra de testa.nos quidē.pōt dici secūdum vin.q ubi est unum solū principale mādatum et alia sunt accessoria. de qbus potius dñs papa ordinem expedendi prefigit seq̄ndus est ordo ille si tñ excōicat tenet quia constat de iurisdictione t sñia siue iusta siue iniusta ligat.xi.q.iii.c.i.quod tñ intellige.ut ibi dicam in fi.ſz ar.ꝫ in pre.decr.cum dilecta.ubi irritus nunciat processus habitus ꝫ formam rescripti solutio ibi principale fuit omissū t forma t ordo iuris uiolatus. Queritur si ꝓtineat in lītis ad eccl̄am psonalr accedentes tē.si excōicat an teneat dicat vin.q sic t hmōi oīa ad modum referunt t tñ sunt seruāda secundū ipz inno.q de hoc plene no.extra de rescrip.mandatum t si iudices qbus sic mandat in alio loco cognoscant.t non opponitur a parte aduersa tz sñia ar.ff.de ,pcur.l.filius.§.veterani. ,put no.ipse vin.extra đ re iudi.cum i t a.in.gl.i.t no.q si alicui mādat ut corrigat t reformet.q̄ correctionis t reformationis officio nouerit indigere.ut extra de accu.olim.dz intelligi corrigat.s.instantia fz vin.i.illa que instant nunc corrigenda i.emendanda.nam corrigere est emendare fm papi.reformet obmissa t sic intelligit vin.in pre.c.olim.t adde t uideas.xi. di.c.vlt.iuxta fi.t quod ibi dixi t no.q fm quosdam epūs crimis inqsitionē cōmittere non potest de hoc dicam.xcv.di.c. i.in addi.ob hoc. ¶ in gl.ī.xxii.q.ꝑma ibi dicant.adde ar. xi.q.iii.non solum.c.cum in cunctis.t hic uideas quod no. extra de seru.c.i.in glo.no.quod licet tē.in fi. ¶ i glo.cum hoc ibi inquisitionis adde dicit inno.credimus ordinarium ,pcessum qui etiam fit per modū inquisitionis extra de accu. super his.t de of.or.c.i.t hic est ,pcessus legitimus t per seculares leges in auc̄.de col.§.iubemus.ff.de of.presi.ꝓgruit t hoc ipse no.extra li.vi.de vb.sig.dilecto.in prin. ¶ in.c.g. ibi archiepūs.adde sub.t suffraganei sunt de clero metropolitane eccl̄e ut colligitur.xciii.di.miratus.io.de san. ¶ in e.gl. ibi suspensionis adde.s.perpetue secus in temporibus quod dic ut no.innoc.eẍ de excess.prela.c.i.

Anta humanitus.i.fm humanam fragilitatem.pē saremus consideratur etas in pene relaxatiōe ut hic In ueritatis inquisitione.xx.di.de quibus. In plationis cessione et cessatione.lxi.di.statuimus. In ascensionis discretione ut.s̄.c.,pri. In elemosyne largitione ut.s̄.e.di. non satis. In testimonij puritate.xxxv.q.vi.c.i. In excusationis admissiōe.xviii.di.placuit. In pñtie ipositōe.xxvi.q.vii. tpa.t.c.hoc sit. In depositionis approbatōe.ff.de fi.instru. si de tabulis. In mor institutione.xii.q.i.c.i. feriemus.i.in te feremus sñiaz si pñs ꝓuinci posses ordie iudiciario nec tu is ꝑceremus cāis hu.dām v.t potest v.q fām v.omnes.s.iurispiti dubii v.t quia v.resipiscas.i.amissam recipias sapiam t no.q resipiscit.i.iterum sapit recordat venit ad salutem ad se reuertit sit sui conscius. miser.i.infelix t dr̄ a miseret quod est inpsonale.uel.i.minus aptus t dēs est miser ,pprie quia oēm felicitatem amiserit.senex senes dicti sunt q se nesciant. dedurant enīz p nimiam etatem.qdam tī senes dām putant a sensus diminutione t q iam pre vetustate desipiant. phīci enim dicunt puerorz t senum etates conuenire. In ūstis enim sanguis nondum calidus in illis iam frigidus est. Et no.q senectus mlta secum bona t mala affert.bona quia ab impudentissimis dñis liberat voluptatibus ponit modum libidinis frangit impetus sapiam auget dat matura cōsilia. mala quia morbi odiosa debilitate subeunt sicut autem ab anu annilitat ita a sene senectus. Et no.q a minoribus senectus quedam honestatis sit. t ideo dixit ,ppheta senectus venerabilis non est diuturna tē.fm papi. cōpescere alias cōpescite vi cinior.xiii.q.i.c.illud iurta fi.t quidam vſ.pene.i.dispositionis t est genitiui uel dic q pene est aduerbium.iaculanda si ,pbaretur q dr̄ uel ita cōminatur uel cognitum erat de cā.et poterat fieri sñia sed dispensatur cum eo ,ppter simplicitatem t ,ppter senectutem hu.interim ex hac littera consuetudo dici q iuris rigor mitigatur rōne etatis quod dic ut no.extra de sen. ex.pueris.in fi.ubi dr̄ in quibus casibus mitigatur. ¶ eos. ii.ps duobus sic.xviii.di.c.fi.decernimus sub.si constiterit vl dic ita constitit de facto istorum sicut de facto epi fm hu.deinceps v. ¶ in.gl.i.certa ibi sñam.adde sub.ꝫ id.iii.q.ix.absēte.t.c.absens. ¶ in e.glo.ibi loqtur.adde.hec fuit sñia mel. ¶ in.e.gl.ibi citatus.adō.hec fuit sñia lau. ¶ in e.gl.ibi testes.adde.hoc nihil est cuz lis non esset conte. nisi in casibus extra ut lit.non cōte.q̄m fm io.de san. ¶ in e.gl.ibi absente adde t sic poterat eum ꝓdemnare.cū constitisset de crimine illius ſz pepcit ei.fm bug. t dicunt quidam q hanc testium receptionem fecit papa de plenitudine potestatis.sed ad huius declarationem uideas quod no.iii.q.ix.in sum.extra de do. t contu.ueritatis.in gl.hic pz tē. ¶ in e.g.ibi alii adde ut b. ysp. ¶ in e.glo.ibi sub conditione.adde hanc sñiam potius sequitur hu.ſz ꝫ istam sñiam uidetur facere lra.ī.e.v.t quidē tu dic fm io.de san. q hic loquitur de sen.ex.iiii.q.v.c.i.xi.q iii.rursus.t.c.quicunq;. ueruntamen siue hoc dicas siue aliud semper ad uocem vniuſ condēnat quod est absurdum ut inferius apparebit fm eum. Et q hic loquitur de sñia excōis colligo ex verbo fixa iam maledictione. ¶ in glo.arg.q ibi viii.q.adde ad idem.xx.q.iii.pñs.ubi de hoc. ¶ in e.g.ibi non creditur adde quō ergo hoc credit papa.dic fm io.de f. q hic erat fama cum testimonio istius.ar.iii.q.iii.sepe. licet quidam dicāt hic papā non sñiasse sed cominationem fecisse.que vim sñe obtinet vt no.lxiii.dis.salonitane. si enim de ipsa sñia intelligeretur potius faceret contra gr̄anum ut pz ex §.precedēn. ¶ in e.glo.ibi.c.vlti.adde t extra de testi.in omni. ¶ in e.gl.in fi.adde ad hoc.xviii.di.placuit. ¶ in gl.nō ergo ibi consentit.adde sic etiam no.i.q.vii.tanta. ¶ in e.g. in fi.adde ubi đ hoc. ¶ in glo.ff.de reli.in fi.adde videas quod le.t no.insti.māda.§.tua gr̄a.v.cuius generis. ¶ in g arg.q ibi facientes.adde sic aliquando plus punitur conscī eus quam si ipse idem faceret quod ꝓsuluit vt.ff.ad legez põ. de pari.vtz. t no.e.ti.l.i.ut pz exemplum in medico qui filio dedit venenum vt daret patri nam in hoc casu plus punitur medicus quam si ipse pr̄em illius filii uenenasset ut ibi patz ¶ item alis uel hic incipit.vii.ps in qua dicitur q epūs nullū

Dz ,ppriis manib⁹ cedere t b ,pbat p.c.se.io.de f. On liceat sacerdoti.i.epō.b. ¶ in gl.q tamen ibi alium adde.s.ad correctionem t disciplinam t ad

ueritatem elicie dam. v. q. v. illi qui. xxiii. q. v. c. i. secundñ. h.

¶ Prohibet. hic incipit. viij. ps di. in qua dicitur q clerici non debent tractare res laicoꝝ nec possessiones coꝝ ꝓducere nec esse tutores nisi suoꝝ ꝓpiquoꝝ. i. qbus succederent ab intestato nisi de mandato ep̄i egissent cās paupeꝝ. io. de s. t ali ud. c. aplice regule mḡr repetit. s. non esse cupidus qđ intellr de quolibet clerico. q: quis clericus ꝓhibet eē cupidus t ꝑ hec opa cupiditatis exercere. s. negotia secularia t tutelas sus cipere nisi mirabilium ꝑsonaꝝ. bu. q generalr v.

Deuenit t cās. i. ꝓcuratiões cāꝝ. s. in cāis secularib⁹. i ecclesiasticis autem possunt. ut le. t no. extra ne de. uel mo. c. i. nullo autē iure ꝓhibetur fm bo. quominus clericus in ecclesiasticis coram iudice eccliastico possit laici fieri ꝓcurator. t ideo est admittendus. ff. de ꝓcur. mutus. §. i. t ita ipse no. extra. c. ti. c. ii. t idē dicit guil. na. ar. eē de simo. cum essent. sed tu dicas q si non est cā ꝓpria uel eccliе sꝫ aliena clericus sine līa prelati ꝓcurator eē nō pōt fꝫ inno. et bo. qui ita no. extra đ iura. cal. c. i. ipse tñ inno. no. extra de obli. ad rati. c. i. q ubicūq; inuenitur q clerici nō pñt esse ꝓcuratores intelligendum est generalr. nam unū negoci um laicoꝝ uel clericoꝝ ꝓcurare uel administrare non ꝓhibē tur fm eum. t adde q dicā. xxi. q. iii. cyprianus. secularium i. laicorū ad domos v. gubernatōnes. i. ꝓcurationes vel de⁹fensiões. decreuit v. aut miscerī v. posse. i. debere b. nisi v. aut cui. v. ciuitatis sic. lxxxviii. di. c. i. gubernacula nisi aliquis uocatus sit ad aliquod officiuꝫ ecclie uel si sit officium publicū aucte t utilitate necesse ē appellare alias ꝓsentire videī. secus si sit pnblicuꝫ officium aucte t non utilitate qualia sunt ista đ quibus loquit hoc. c. t infra di. lxxxviii. c. i. q: tunc non ha⁹bet necesse appellare sꝫ excusationes ꝓponere. qđ dic ut ple⁹ne no. inno. extra de his que fi. a prela. c. i. t orphanorum. v. autem eaꝝ v. si quis. ii. ps. correctioni. i. suspensioni. g. ¶ in i. gl. ibi. non sufficiāt. adde q le. t no. extra ne de. uel mo. c. ij. t xxi. q. iij. placuit. ¶ in. gl. nam ꝓpter in. fi. adde qđ le. t no. lxxxviii. di. c. i. in. prin. ibi uideas. ¶ in gl. ꝫ. infra di. ibi generalr. adde dicit la. q ista đ concilium calcedoñ. precessit iustinianum nt pꝫ. xvi. di. sexta synodus. nam hec fuit. tiii. t v. fuit sub iustiniano. unde hic corrigitur ab ipso iustiniano ut pꝫ in isto c. generaliter. licet ibi intituletur a leone ut. s. cleri cus nullus teneaī ad tutelam t cum possit succedeī ab intesta to vnde qđ dixit textus attrahunī. dic fꝫ uetereſ legeſ sꝫ mo⁹do nullus fm lau. qui dicit q ꝑ iustinianum clericis concesſ sum est q cōmodo successionis uel legati non ꝓuenī onus tñ inuiti subire non compellāt. uoluntarij tamen pñt subire le⁹gitimam nisi ep̄s uel monachus in auc. đ sanc. epis. §. deo amabiles colla. ix. C. de epis. t cleri. presbꝫos. fm lau. ¶ in e. gl. ibi h đi adde ad h qđ le. t no. ꝫ. di. ꝓri. religiosū. i. prin ¶ in e. gl. ibi tu dic adde t bene fm bu. cuius fuit ista sñia q̄ sequitur. ¶ in e. gl. ibi. monachi. adde ut hic t. ꝫ. ꝓri. dictū est. de monachis intelligo cum determinatione cuiꝰ qđ ha⁹betur. xvi. q. i. qui uere. t. c. monachi a monasterio ad quod facit quod ibi dicam.

¶ Di. lxxxvij.

Iduis. hec. dis. diuiditur ī tres p⁹tes in quaꝝ prima ꝓbat p vi. auctes sanctoruꝫ pr̄um q viduis t orphanis ꝺꝫ sustentatōis beneficiū preberī ab eccliа fm io. de fan. t h sic cōtinua occasione illius. c. nō esse cupidum. dixerat clericos non debere suscipere administrationes secularium negociorū. ne ergo quis illud vellet intelligere nimis genera liter ideo ostendit in hac dis. quoꝝ curam t tutelam possunt suscipere. scđm bu.

Licet nos. i. nr̄m pr̄ocinium. h. uel. p t. diuina. deu tro. x. t. xvi. c. ¶ in glo. no. ibi ad iudicium. adde idē sentit hic la. t idez not. gof. extra de of. dele. sig nificantibus. ubi dixerūt inno. t bo. notandum esse q si alī⁹

qđ rescriptum impetreī ꝫ eos nisi esset facta exp̄sse mentio de ipsoꝝ miseria non ualet ut ī. l. hic infra ꝓxi. allegata. ar. ꝫ extra de ap. ex pte ☞. sed solutio colligitur ex textu. ¶ i e. glo. ibi trahere adde ad curiam ip̄atoris. i. impator ꝺꝫ ei esse ut eos citet fauorabilis t benignus. fm inno. t bo. itelli⁹gi potest q dicit ꝓuinciam. i. ciuitatem uel dioc. als nullum esset priuilegium cum idem sit in quolibet maiore. s. q tra⁹hi non pōt extra ꝓuinciam. iii. q. vi. neminem. ubi de hoc t no. etiā p io. vin. tan. t b. extra đ ap. ex parte tua. nisi ex spe ciali iussione principis ut ibi no. circa hunc articulum citatō⁹ nis dic ut eī li. vi. đ rescrip. statutū. ¶ i e. glo. i. fi. adde. i. rñ.

Defensionis exoratum maxime. ē. di. ꝓri. non sat. diuinitas. i. diuina auctas t iō. v. clericalis. i. oibus clericis a nisu. i. conamine uel sustentamēto. comen ta. i. fraudes forte isti petebantur in seruitutem uel alī in suis bonis granabantur.

Quisquis spat. ar. ꝑ illo qui petit confirmatiōem sui beneficii a papa. lꝫ. n. non ꝓsit multum ar. xii. di. preceptis. ubi de hoc. q: tamen ille qui petit cre dit eam esse sibi utilem. debet enim papa concedere. sed ad qd ꝓdest talis cōfirmatio. Rñ. ad tria q: cū papa oēs tue atur t̄c. ut hic dicit. g. q: postea de tali beneficio sine cōsciētia dñi pape non debet cognosci uel iudicari t q: nō ita de faci li de tali beneficio molestatur. solet enim plus t̄c. xxiii. di. q̄⁹ q̄ꝫ. hu. t adde qđ dicam. xxv. q. ii. in sūma ibi videas.

Diuine solicitudinem. viii. q. i. clemens. ibi videas. non negare saltem ꝑ alios. lxxxi. di. c. penit. t vl. đ i. di. ꝓor. eps. t per hoc pꝫ q ad onus dignitatis pertinet miseros defendere t tueri. vnde dignitas ep̄alis cū hoc oneī transit. ar. ē. xl. di. c. i. eī đ deci. cum non sit io. đ f.

In religiosum. vel ꝓ etiam. at cum v. vltra h quo ad deū. nā quo ad leges magis punitur latro: licet uterq; sit infamis. instit. de pe. te. li. §. ex quibusdā. nam latro punitur pena triplici la. iudicamus cum ipse se op ponere deberet aliis male admīstrantibus. C. đ suspec. tu. pi etatis. xix. di. nulli. vendendo dic ut le. t no. extra de ī inte. resti. constitutus in si. ¶ in. gl. t ita ibi. de leui adde hoc est verum regulariter. qñq; non tenetur nisi đ dolo t lata culpa C. ar. tu. noīa. t in alio casu. ff. de admi. tu. tutor qui. §. cōpi. io. de fan. ¶ in. e. gl. ibi. aduocatus. adde nā grave est fidē fallere. ff. de consti. pec. l. i. ¶ in gl. C. de ꝓdi. ibi. accipiētez adde ar. ꝫ. ff. de mino. in cause. ii. in prin. sed non obstat q: illud intelligitur qñ ꝫ eundem habet ordinarium auxilium t extraordinarium secus si contra diuersos. ¶ in. e. glo. ibi. Iesus est sub. t ei remanet actio salua ut prius. ¶ i e. gl. ibi. principali adde in qua si est Iesus restituitur etiam non ꝓ uento tutore. u el illud spāle est ī iudiciis pp auctem iudicio rum ar. ff. ad trebell. seruos. t. l. cum pt̄or. sic t alia spālia sūt in iudiciis. ut no. C. de iudi. sancimus. si ergo ī principali cā minor est Iesus restituī non solum ꝫ tutorem sed ēt ꝫ aduer sarium. C. si aduer. reꝫ iudi. per totū. Et ex predictis apparet q in optione minoris est. quē uelit primo conuenire an tuto rem uel aduersarium. secus si per procuratorē decipitur tunc primo necesse habet discutere cū procuratore. ff. de mino. cū mandato que sit rō ibi no. io. de fan. ¶ in. e. glo. ibi. minor adde pone q minor a sñia lata ꝫ se appellauit t pendēte cā appel. petit beneficium restitutionis in integrum. nūqd pōt dicunt quidam q sic ut no. accur. C. si aduer. reꝫ iudi. l. pdi. t no. azo in summa. c. ti. si aduersus rem iudi. circa mediuꝫ. ¶ in. e. glo. ibi cōtumax. adđ dicit azo q si dolo cōtumax fuerit forte non subuenitur. quia in delictis minoribus non subuenitur. ff. de mino. si ex causa. §. nūc uidendum. dolum autem cōmittit. qui uocatus non uenit. ff. de re iudi. nō pōt t. l. dolo fm ac. t hanc sñiam videtur sequi host. dicens q si ecclesia tanq̄ꝫ cōtumax cōdemnetur pōt restitutionem infra quadriennium postular: dūmō ꝓbetur iustū ipedimentuꝫ

ff. de mio. ait pretor. C. de tempo. appel. l. vlt. §. illud tu dic fz bo. q; si minor uel ecclesia omisit necessariam exceptionez uel allegatōnem pōt petere restitutionem ad ꝓponendum uel allegandum ꝛ eoipso q; non proposuit exceptionem uel omisit necessariam probationem probat se lesum ꝛ ꝓbat hoc extra de in integ. resti. auditis in .i.ꝛ.c. suscitata ꝛ.c. corā. ff. ō mino. l. minor. ꝛ ita seruat curia fm bona. ꝛ adde qō dicam. xxiiii. q. iij. de illicita. C in. ea. gl. in fi. adde sed quid si omittantur dilatorie exceptiones nūquid cōpetit beneficium restitutionis in hoc distinguit gof. inter dilatorias solutionis ꝛ dilatorias iudicii ut si omittatur dilatoria solutionis locum habeat restitutio. interest enim minoris uel eccle non soluere añ tempus nam ꝛ si hanc exceptionem omiserit fideiussor nō oberit prīcipali. ff. man. si mandauero. hmōi enim exceptō imitatur naturam peremptorie. ut sicut peremptoria contestatur a prīcipio ꝓbatur aūt postq̄ actor suam intentionem fundauerit. C. de excep. si quidam. ꝛ l. peremptoriam. C. de lon. tēp. pscrip. l. emptor. sic ꝛ dilatoria solutionis. C. de ꝓba. exceptio si uero declinatorie iudicij omittantur nō cōpetit restitutio ar. ff. mā. si fideiussor. §. quedam fm goff. qui ita no. eē ō. in inte. resti. suscitata. sz. e. ti. c. coram no. ino. ꝛ ho. q; illud qō dictum est i dilatorijs iudicij scz q; non sit restitutio danda idem pōt dici in dilatorijs solutōis ar. C. de pēi. impa. offe. quotiens. ibi tñ fm eos sepius iudici poterit videri equū restitutionez i integ; dare ar. ff. de mino. q; si minor. §. i. ꝛ in ipso. c. coram late hāc materiam ꝓsequūtur.

HOs tradi. i. ad penam. corpalem uel tradi ante pēsti tum iuramētum de impunitate corpali quo prestito reddi debet si nō vult exire occupaī a dño. ar. xvij. q. iiii. reum ꝛ. c. id cōstituimus h. qualiter h uerbum accipiaī habes extra de v. sig. nouimus. si quis. ij. ps. feriatur. i. excōi cetur. in ecclesia. iii. ps. seruitutem in casu non concesso h. colonariam. i. ascripticiam hug. ꝛ isti aliter dicuntur serui glebe pe. C in glo. de istis ibi in ecclesia adde quidam enī manu mittuntur in ecclesia ꝛ charta manumissiōis legit in ambone liiii. di. nulli ꝛ tales generaliter ecclesia defendet fm h. C i. c. glo. ibi. seculari. adde sub. nisi forte hoc faceret ipse laicus in fraudem ut extra. de iur. pīo. relatum fm la. cui fuit tota ista. g. usq; ad locum istum. C in gl. in una in fi. adde dic ut no. iii. q. iiii. c. ult. C in gl. nisi in fi. adde ar. ad h. ī. c. pxi. ubi la. idem sentit dicens q; hoc etiam potest videri p auctem dñi si peccauerit. ii. q. i. si peccauerit. extra de iudi. nouit de hac materia le. ꝛ no. extra de offi. or. c. i. ꝛ de purga. cano. nos qdā.

LIbertos. hic incipit. ii. ps. di. i qua dicit q; ecclesia debet libertos defendere presertim eos qui ei pūcinio cōmendatur fm io. de san. legittime. i. plenarie. hu. necessitas puta q; molestantur. uel q; iudex secularis nō potest uel non vult eos defendere fm h. q; si. v. audientiuz iudicialem hui. repellatur. h intellige si admonitus nō vult desistere ꝛ intelligitur cōgrue hoc. c. de cōmēdatis ecclesijs ul ō non cōmendatis quia q̄tum ad hoc nulla est dria inter eos fm hu. ꝛ q; de monitione premittit verum est fz la.

LIberti ꝛc.

I exposito. hic incipit. iii. pars in qua ponit de infantibus expositis io. de san. de cōtestationis. i. pte stationis. sane. ii. ps. dānabit. i. repellit uel excōicabitur si cessare noluerit hu. C in. i. g. ibi xenodochium adde. i. hospitale. C in. e. glo. ibi. dixi adde. s. de necessitate C in. g. de bis ibi. curant adde ꝛ sic hoc tempus est continuū io. de san. C in. gl. continebit ibi. qō exeat. adde si quis aliquid iuris in eo sibi uendicat. C in. e. glo. in fi. adde ratio illius ibi apparet. Dt. lxxxviij.

DRobibentur in hac di. phibet cupiditas ꝛ mercatio omnibus clericis. diuidit aūt in duas ptes. in prima quarum probat p

ꝛ. auctes sanctorum patrū q; clerici non debent esse mercatores fm io. de san dicas ergo q; facta interpositione ō tuitōne ad miserabiliū psonaruz redit grānus ad materiam suam. s. caplin cupiditatī cui cupiditatī negotia clerici suscipe ꝓhibēt sz ñ ꝓhibent opera pietatī orphanis ꝛ viduis impendere fm ber. C in. i. glo. in fi. adde. ī. e. c. fi.

DEcreuit nisi. v. autem si v. ciuitatis. lxxxvi. di. c. ult. v. i. ꝓpter qō io. ꝛ la. nōne v. tabernaculū xxxvi. di. c. ult. exo. xvii. c. sic ꝛ v. angelos. gene. xxviii. c. q; v. descendunt ad hoc. ij. q. vii. §. his ita respondetur iuxta prīcustodiunt cōtemplando. portant negotia gerendo. C in g. p angelos ibi rector adde ꝛ. §. ult.

DOnsequens. nullo v. censentes. i. ad memoriam reuocantes h. verberantes. marci. xi. c. math. xxi. c ꝛ io. i. c. nec v. ait. ii. ad thim. c. ii. psalmista v. cognouī. i. non feci non approbaui qō faciunt negotiatores. ipotētias. i. virtutem christi que dñi est non mea ut dicunt illi esse suam qui de se gloriantur. ꝓinde v. cuiuslibet sic. xiiii. q. iiii. c i. debet isa. lv. C in. g. i. meretrice in fi. adde in psalmo in te dñe speraui ꝛc. C in. gl. i. falsam adde ista prima expositio ñ videtur facere ad ꝓpositum mgri gra. sz sequens expositio bñ facit C in glo. ar. q; ibi pauperum adde ar. ad h. ī. e. negociatorez. c. fornicari. c. ejiciens. c. qm̄. c. qd aliud ubi ostenditī qd sit negociari. s. aliqd eo intuitu emere ut id imutatū carnis vē datur sz isti qui ita dicunt mentiuntur fm hug. vnde dicebat io. de san. q; causa necessitatis hoc fieri potest ut i contrariis ī. ꝓ. assignatis C in. glo. videtur ibi. cōminatiuū. adde ꝛ ē sensus si moniti cessant dispensatur cum eis als abijciuntur a dero ꝛ non minus a negotiatione cessabūt. ar. xiii. q. iiii. c. i ꝛ. lxxxi. di. siquis amō. sic etiā ponitur. xxi. q. iii. c. i. fz io. ō f.

HPūs. seculares curas. i. secularium nisi in casibus determinatis. ō. e. decreuit h. dejiciatur ab ordīe h. Erlatum. obseruare als in quiq; diebus. i. ultra ul usq; in fi. quinti diei exquo ad eum peruenerit nō dicitur q; defēsor quiq; diebus hoc faciat sz ne epo v. diebus liceat imorari i causis hmōi. exquo iste puenit illuc ꝛ datur ei spacium istud non ut infra tale spacium faciat talia sed ad querendū equos sarcinulas ꝛ alia necessaria h. culpa bū simile. lxxxiiii. di. puenit. xxvii. q. i. si homo. c. si custos. h. C in. i. glo. in fi. adde ꝛ vlt. C in. g. ar. ibi purgari adde ar. ad h. xviii. di. ꝓpter ubi de hoc.

HPūs. C in. i. g. ibi. adimplere adde dic q; ubi persona a testatore deputata est. illa exequitur. xii. q. ii de laicis in fi. de hoc no. eē de v. sig. cum tibi als h ptinet ad epm ut hic dicitur. sed quero an simplex comissarius seu executor teneatur reddere rōnem epo uel heredi uel ptori uel etiam legatariis. ꝛ videtur q; sic sicut tutor ꝛ curatorum ꝛ negotiorū gestor. ff. de. ne. ge. l. ii. ff. de tu. ꝛ cu. da. ab bis. l. i. in prīn. ff. de admi. tu. actus. C. e. l. rationes. C. ar. tu. l. tutorē extra de accu. q̄liter. ii. ar. ꝫ. C. de epi. ꝛ deri. orphanotrophos in aūt. de ec. ti. §. vlt. colla. ix. iulianus de regio doctor leguz egregius dixit q; non tenetur debet tamen iurare q; sine dolo ꝛ diminutiōe administrauit ꝛ erogauit. C. de dona. siquis ꝓ redemptione. i. R. sed videtur q; ptori tenetur reddere rōnē C. de epi. ꝛ deri. nulli. §. i. siue epo uel iudici ciuitatis in autē. de ecc. ti. §. si vero solus. §. si qs edificatiōm. ꝛ ido dixit odof. q; talis tenetur reddere rationem in auē. de san. epis. §. economos q; h actio est de bono ꝛ equo introducta. ff. ō rel. ꝛ sūp. su. at siquis. §. h actio equū aūt est ut rōnez reddat als q̄lr faceret inuentarium ꝛ forte eā redderet heredibus ꝛ legatariis p̄sentibus. q; eorum interest. C. si ut se ab hē. l. i. ꝛ ī au. ibi posita eē li. vi. ō elec. statuim. ꝛ de testi. significauit. ꝛ de cōfir. uti cū dilēa ꝛ h etiā sic no. in spe. de instru. edi. §. nūc uero aliq̄ ꝛc. v. sed an simplex cōmissarius ꝛc. sed nūquid cōmissarij seu executores testamentorū hūt actionez ꝫ heredes dic q; non. cuz sint ministri ut patz in eo qō le. ꝛ no. ff. ad se. consul. trebel. lutū

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

tinius. §. i. nisi relictum sit ad pias cās ut ibi no. ibi videas ꝛ no. ff. de le. ii. siquis titio ibi videas. C in. c. glo. in fi. adde ad idem. C. de epi. ꝛ cleri. nulli extra de testa. nos quidem. c. tua nobis ꝛ. c. iohannes ꝛ de vo. ꝛ vo. redēp. licet ꝛ in tantuꝫ ħ est uerū ut non obstet interdictio seu ꝓhibitio testatoris ut in prē. c. tua sicat nō ualet mandatū eius qui mādat seruū ꝓ mittere opas cui fideicōmissaria libertas datur. ff. ꝺ ope. li ber. l. cerdonē. nec valet si dicat nolo ut tutor teneaī de dolo licet male administret. ff. de admi. tu. qdam nec ualet si dicat nolo ꝙ eps habeat partē legati dimissi caplo extra de testa. requisisti. nec ualet ꝙ creditor pacī ē ne distrahat pignus. ff. de pig. ac. si ꝓuenerit. ff. de pac. ius publicū fm vu. ꝛ gof. qui ita no. in prē. c. tua. ꝛ hic adde quod le. ꝛ no. xi. q. i. siluester ꝛ qꝺ ibi dicā sed quid in tali casu quibusdā regularibus a se. ap. ē indultū ꝙ de quibuslibet testamētis idistincte ad pios vsus relictis vsqꝫ ad certā q̄titatem recipere ualeāt. mō qdaꝫ suo testamēto pauperes xp̄i sibi heredes īstituit ꝛ mandauit sua bona oīa distribui inter pauperes voluit tñ imo exp̄sse di xit ꝙ p̄dicti regulares nihil debēt accipere ꝛ eos exp̄sse exclu debat a perceptione p̄dictoꝝ bonoꝝ quo mortuo predicti re gulares p̄textu ꝛ vigore priuilegij ipsoꝝ petūt illa bona vide tur mihi ꝙ notatim excluſi nihil hīe debeāt. ar. ff. de hē. īsti. l. ꝛ cū in testō. §. vlt. tū etiā qꝛ priuilegiū cōcessū simplr intelli gi debet cōcessū sine disponētis iuria ar. ff. ad trebell. ſꝫ cum ab herede. ff. de admi. tu. l. ipuberi. iniuria aūt foret defuncto si notatim ab eo prohibiti vocarentur. ꝛ iō debēt excludi ar. ff. de le. ij. codicill. §. mꝛe. ar. xvi. q. i. admonere ꝛ. c. se.

Episcopus nullam.

Epūs. archidiaconū vel alios p̄sbyteros uel diaco nos. xij. q. i. precipimus. C in. i. g. ibi. gladiū. adꝺ lxiij. di. adrianus. ij. C in. e. g. ibi. non ꝓhibetur. adde. hic videas qꝺ le. ꝛ no. de con. di. iiij. qñ. ij. C in. e. g. in fi. adde circa hoc dicas ꝙ qñ aliquis pōt aliquid facere sua auctorita te tūc nō ē uis siue p se siue p aliū faciat nisi spāliꝫ ꝓhibeatur sed ubi sua auctoritate nō pōt facere sed alterius tūc locū ha bet quod non potest alteri cōmittere ex̄ de offi. dele. qm̄ apli ca vbi innocen. sic notauit.

Inutile. lr̄atum. i. clericū. b. rōcinioꝝ. i. ꝓcuratiōes laicorum vnde teneantur eis reddere rōcinia hug.

Negociatorem.

Nonicari. C in. i. g. in fi. adde si. no. iiij. di. deniqꝫ adde dic ꝙ excommunicatio nulli nunqꝫ impune cōceditur xxvij. q. i. c. nubēdi. C in g. ar. ibi ꝛ eꝫ. adde ad ħ xxij. q. ij. nequis. ff. de sol. cū quis io. de. f.

Neciens in hac palea q̄ in scholis nō legitur rō assi gnaī quare ī domo uel in re ꝓsimili nō ē usura sed ī pecunia sic. ꝛ ħ triplici rōe. prima ē quia pecunia nō ē dispo sita nisi ad emēdū. secūa ē quia ex agro eū arādo fructū capio ꝛ ex domo vsū mansiōis. nā domū locādo uel fundū uiꝺor quasi ꝑmutare lucrū ꝓ lucro sed ex pecunia reposita nullum lucrū capio. tertia rō ē quia ager uel domus ueteraſcit ſꝫ non pecunia fm. b. b. ꝛ hic adde ꝛ videas. xiiij. q. iij. c. i. ꝛ qꝺ ibi no. sed oēs. v. qui uero ver. vsurarius no. ħ ꝙ vsurarius ap pellaī mercator sic is qui ancillā expōit vocaī mercator aliqñ usura appellatur ars. xlvij. di. sicut hi iuxta prin. C. de iuꝺi. li ber. tol. l. i. §. ſꝫ scimus. v. siliqꝫ mō. dicit aliquis v. cesaris ita homo habet caragina ꝺei sicut nūmis q ħꝫ caragia cesaris.

Quoniam ver. C Quid aliud.

Eqꝫ apud. hic incipit. ij. pars di. ministros. i. diaco nos ꝛ subdiaconos. b. ꝛ loqtur de clericis in sacro ordine cōstitutis fm. b. aduocare vocando eos ad tutelā ꝛ curā. b. ꝛ ideo v. consilio. lxxxvi. di. puenit. obdormi tionē. i. ꝓpter mortē. b. vt ecce rō q̄re sit ista pena ꝓposita ꝛ ha bes ħ ꝙ ea q̄ ꝓ ifectis habētur ꝓhibent ui melius obfuētur nā ad talē notationē laici clericus nō tenet. ꝛ tñ hoc ꝓhibet ħ. C in. gl. ꝛ nōne ibi. peccato. adde ista fuit ħ snia. b. yspa. ſꝫ secus fm quosdā si ꝺeberet ꝓstare p testes quia nō recipe rent ī ħ casu post mortē si accusator vellet hoc p testes ꝓbare cū nō sit ꝺe exceptī ſꝫ sīi accusatore fidē eccie hꝫ hoc instrō qꝛ instrm retrotrahit q̄ ipe uiuus hoc ꝓfiteret. C in. e. gl. ibi. ꝺ cessisse. adde fecerat. n. ꝯ id qꝺ ī ꝓsilio ꝓtinetur ꝛ ita notoriuꝫ erat eū ipenitētē decessisse. ꝛ iō nō fit ꝓ eo oblatio ī altari. xiij q. ij. ꝓ obeūtib⁹. C in. e. g. ibi. illo casu. adꝺ itē ꝛ ī alijs cāib⁹ fm quosdā vt no. xxiij. q. ij. i sūma. C in. e. gl. ibi. pēitere. ad de ad hoc. i. q. vij. scimus ex̄ ꝺe homici. significasti. ij. Rñ. ñ quia apparet ꝓtra ꝓ instrm publicū ꝛ bñ pōt eē ꝙ penituit ſꝫ tñ qꝛ nō ꝓstat eccia nō ozabit ꝓ eo ar. in ꝓtrariū ħ allegato ꝺ pe. di. i. agite ꝛ ħ videas qꝺ no. xxiij. q. ij. i sū. C in gl. e. ibi. peccauerit. adde dicūt qdā hoc iō qꝛ sciēter ꝛ euidēter cōtra canonē ist̄ū faē ꝛ iō ꝓ eo nō ē ozādū. ar. xxiij. q. ij. ne quiſꝫ xxiij. q. v. placuit euidēter iō ꝺr̄ qꝛ si occultū eēt an cū morta li peccato ꝺecessisset an nō intm̄ ꝙ ꝓbatiōe idigeret post mor tē ꝺ hoc peccato nō reciperet nisi ī peccato hereseos. xxiij. q. ij. sane. ij. ꝺe ħ nō. e. q. in sūma. C in. e. glo. ibi credo. adde idem no. hic la. ꝛ idem credit.

Di lxxxix.

Omni. Hec ꝺi. diuidit in quattuor ptes in q̄ꝝ prima ꝺr̄ ꝙ uni psone nō ꝺñt ꝓmitti due dignitates vl of ficia fm io. de san. ī dispēsatōe. ij. ps. neqꝫ v. C in glo. i. ibi. ꝓmittere. adde ut. ī. c. i. C in eadē glo. ibi. ꝺñs. adde. ī. e. qꝛ ꝛ. c. se. C in. e. gl. i fi. adde. ī. c. decēter.

Singula. ꝓmitti sic ex̄ ꝺe pb̄ē. cū singula li. vi. ꝛ ē rō qꝛ singla officia in eccijs assiduitatē exigūt persona rū ex̄ ꝺe pb̄ē. ad hoc hꝫ ī fi. forte ob hāc cām statuit vrbanus ut nulli liceat nisi vnicū bñficiū siue sit ꝓpositura siue admi stratio uel officiū aut quocūqꝫ alio noīe cēseaī cū pb̄ēda ob tinere ꝛ si secus actū fuerit a quocūqꝫ illud decernimus irri tū ꝛ ianē nō obstāte aliq̄ ꝓsuetudie etiā si fuerit iuramēto fir mata q̄ dicenda ē potius corruptela. ꝛ hoc totū habeī ex̄ ꝺñi urbani ꝓ pulsiōis nr̄e rē. q̄ hodie ē remota ſꝫ circa hoc dic vt ex̄ li. vi. ꝺe ꝓsue. quū ꝓsuetudinē. ibi videas ꝛ ita ſꝫ hoc vi ꝙ in eadē eccia possit quis hēre officiū cū pb̄ēda ad idē ex̄ de rescrip. eā te ibi cēs archidiaconus ꝛ canōicus rē. ſꝫ si maior ꝑlatus ꝛ canōicus nō pōt qs eē ī eadē eccia ex̄ de cō. p. lr̄as. sicut v. pauli. i. ad cor. xij. c. ꝓferēdū v. in uno secus ī diuersis vij. q. i. mutatiōes ꝛ. c. scias. ideoqꝫ xxij. q. vij. adulterij. ꝛ ꝓ pter istā rōem dicebat io. de. f. ī q̄stiōibus suis ꝙ legatus car dinaī nō pōt dispēsare ut epus habeat aliam dignitatē qꝛ ex hoc turbaī status ꝛ decor eccie sicut hic dicit ꝺ corpe hūano. C in. gl. no. ꝙ ibi. obtineat. adde ad hoc. ij. q. i. §. ſꝫ sciendū ī fi. ꝛ. c. multi. xvi. q. i. p̄sbyteros. C in. e. gl. ibi officia. adꝺ sic C. de postul. q̄sq̄s. C in. e. glo. ibi. pr̄ adde ad hoc. ff. de auc. tu. l. accipiētis. ar. ff. ꝺ ma. vin. si rogatus. §. vl. ſꝫ uideatur. ꝯ. ff. ꝺ of. ꝓsul. l. i. §. fi. fm io. ꝺ. f. C in. e. g. ī fi. adde ubi de hoc ꝛ ex̄ ꝺ proba. ex lr̄is ibi videas. C in. gl. nō ordinū in fi. adꝺ qꝺ ꝺic ut le. ꝛ no. lxxiij. ꝺi. siqs. C in gl. alius ibi alijs. adꝺ ad hoc plane fāt qꝺ no. ex̄ ꝺ ꝓces. p̄bē. lr̄as. C in. gl. hec cō suetudo q̄. g. fuit tan. ꝛ uin. ibi videas. C in. gl. ar. nō ibi. pre rogatiuā. adde sed tñ ꝓpter psone utilitatem bene recedit. i. q. si. tali. xv. q. vlt. c. i. io. de. f.

Nolumus. hic incipit. ij. ps ꝺi. in q̄ ꝓbat p. iiij. c. ꝙ ī q̄libꝫ ecclesia ꝺꝫ eē economus fm io. de. ordinet cre dit. b. ꝙ electō vicedñi ꝛ ꝓfirmatio spectet tm̄ ad epm̄ ut hic pm̄ electio economi fm diuersas ꝓsuetudines ſꝫ pt ꝺici ꝙ econo mus ꝓstitutus ī rebus epalibus ꝓpie ꝺr̄ uicedñs ut hic ꝛ. ī. c. pr. ꝛ eligēdus ē ꝛ ꝓfirmādus ab epo. ī rebus uero canōi corū ꝓpie ꝺr̄ yconomus ꝛ tūc ē eligēdus a canōicis ꝛ ꝓfir mādus ab epo ꝙ economus ꝺēat īstitui ab epo hēbitur hic ꝛ x. q. ij. hoc ius. C. de epi. ꝛ cle. oēs. §. hoc nihilominus ſꝫ. b. q ita no. xvi. q. vij. ī noua ꝺ hoc etiā no. p io. c. q. qm̄ ꝛ ibi ꝺi cā. an isti repellāī si ꝓstituētes cēnt excōicati no. īno. ex̄ ꝺ. p

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

cur. ꝓsulti in glo. ult. iuꝛ fi. possit vicedñs. cãis hoc refert ad maiorẽ domus fm la. si vo v. negligẽtẽ negligentia ẽ eius qđ fieri đbet ꝛ põt omissio fm gof. clerus ep̃alis ecc̃ie. h. eligant auctoritate sua fm. h. ꝛ lau. ¶ in. g. i. iconomũ ibi. ex rubrica adde quod nõ repetat idẽ sed diuerse sunt dignitates innuit ĩ fi. ibi quoꝛ tc̃. quia loquit in plũ fm io. đ. f. ¶ in. c. gl. i fi. ad de itelligit. h. hanc liam textus loqui de aduocato quẽ dz habere epũs ad tractãdas cãs suas. exceptis criminalibus. v. q iij. qꝛ ꝛ hoc dicit patere ꝓ lr̃as sequẽ. ꝛ hoc ẽ. maiorẽ domus sue quo ad cãs tractãdas ꝛ qđ dicit cãis. itelligit quo ad maiorẽ. i. aduocatũ. ¶ in glo. ar. q ibi. cũ simus. adde ubi đ h. plene dicã ꝛ idẽ ꝓbatur. l. xv. di. c. ult. ubi đ hoc. ¶ in. c. gl. ibi. admonitio. adde ar. ad hoc ex đ acc. sicut ꝛ đ so. compe. extranssmissa nã tẽpus ei ẽ ꝓ admonitione. C. de iure emphi. l. ij. ex de locato potuit nec eni debuit certiorari q sciuit. ff. de act. empt. ꝛ uen. l. i. ꝛ sciẽti pretor nõ subuẽit sz ignorãti. ff. q cũ fal. tu. l. ij. in fi. ipse eni negligendo se đcepit ꝛ scienti ꝛ uolẽti nõ fit iniuria siue dolus. C. de transac. cũ donatiõis sz ar. ꝑ q admonitio requiraꝛ. xvi. q. iij. placuit. xviij. di. ꝓpter. c. di. qñ fit enim đnunciatio scienti. ff. de adul. đnũciasse ꝛ denunciatio fit ei q đbet libertatẽ licet sciat. ff. đ fideicõmissa. lib. cũ uero ꝛ premissa admonitione fit liber ipso iure natus đ ãcilla sz nõ ꝑmissa admonitiõe liberãdo nascatur. ff. đ fideicõmissa liber. siquis interrogatus ꝛ. l. siquis ꝑgnãs ad idẽ. ix. q. iij. nũc uero. lxv. di. c. fi. dicat. h. ego credo q in his in qbus expssum ẽ in canõe. ut miores uel pares faciãt si maiores fuerunt negligẽtes sufficiat sola auctoritas canonis nisi expsse contineatur in canone q auctoritas maioris ibi đbet regri vt. c. di. qñ đ his ãt de quibus canon nihil statuit credit exigẽdã auctoritatem maioris si minus aduersus eos aliqđ debeant facere quia alias ad maiores spectat. ¶ in. c. glo. in fi. adde qđ dicit eligant dic. s. auctoritatẽ huius canõis. sufficit eni semel a lege ꝓcedi. ff. de condi. instit. q sub ꝓditione. §. vlt. nec ꝑ missa admonitione. eo eni ipso q episcopus negligit ex lapsu tẽporis transseri potestas ad clerũ fm la. nõ obstat prẽ. decre. qꝛ nã remota ẽ pars q̃ hoc uolebat. per quod demõstrat q non faceret contra sed prõ. ¶ Officium.

DIaconum cã. i. officij hu. modus. i. qualitas hu. rigoris. i. duritie hu. disponẽdũ dispositio rep ecclie duplex ẽ qđ dic vt dicã. xvi. q. vij. laicis ibi videas. Alia clero. q̃re economus dẽat eẽ clerić nõ laić vna rõ redditꝰ infra. c. se. pri. alia. xvi. q. vij. i noua. ꝛ no. hoc. c. cõpetentius loq đ uicedño q̃ đ economo canonicoꝝ fm hu. obtractatio. i. đtractio que sepe cõquiescit ex societate fm. h. si vo v. diuinis idest ecclesiasticis. hu. regulis quas nõ hẽmus nisi ut potestas ad alium đuoluaꝛ. ẽ. c. nolumus io. de. f. ꝛ la. ¶ in glo. i. dilapidari ibi ar. adde hoc argumẽtũ hic etiã approbat hu. ¶ in. c. gl. ibi. archidiaconus. adde imo ꝛ patronus ꝛ quilibet alius subditus. xvi. q. vij. filijs ar. fm hugo.

IUdicatũ nostri. i. nobis cõmissi patrimoniũ. i. ecclesiastici. h. cõmiseritis loco economoꝝ vel economi erãt isti laici. h. q si ver. de cetero. ij. ps. secularibus cõtra. lxxvij. di. c. ij. uiris. i. laicis. atq prõ. i. cõmittaꝛ ar. cõtra eẽ de locato nostra dic q hic loqtur quo ad administrationẽ ꝛ ptãtem concessã laico super clericos. quod esse nõ dz ex de eta. ꝛ qua. c. ij. sed decre. nostra loquitur quo ad fructus locãdos ad tẽpus uel ad firmãdos qđ fieri põt ut ibi ꝛ dz admitti is q plus offerret. in hoc eni cũ utilitas ecclesie ꝓcuraꝛ. x. q. ij. hoc ius ꝛ ex de sumo. querelã ꝛ sic statutũ contrarium erat ibi irrationabile per locũ a ꝓrijs ex đ his que fi. a prela. cũ aplica. §. antepenult. fm bost. q ita no. ibi sed q̃ro quid fiet si ecclesia ẽ oppressa onere debitoꝝ adeo. q nõ põt ab eis ꝓmodo nisi per laico ꝫ releuari. Rñ. si sit ecclesia regularũ ĩ tãta necessitate poterit epus dispẽsare q ad tempus laico committatur ar. prẽ. decre. nostra ita tamẽ q nõ ipse laicus sed clericus nomine laici admistret ibidem ad hoc ex đ eta. ꝛ qua. c. ij. ar. ex de iudeis. ex spãli qꝛ necessitas ꝛ utilitas ecclesie dispẽsatiõez iducit. alioquin si laicus vellet oio administrationẽ ad papã cẽt recurrendũ sup hoc ar. ij. q. v. mẽnã ibi uideas coram te. tc̃. ꝛ xcii. di. §. uerũ. c. ad hoc ibi. scribit eni pdecessor noster tc̃. ex de dec. tua fm bost. qui ita no. in prẽ. decre. ex de eta. c. ii. et idẽ credo si est ecclesia clericoꝝ secularium. sed probat ver. de officio. i. de nostra iurisdictiõe. h. quo. i. ut. h. habitus. i. acꝰ. h. administrent clerici talibus officiis prelati. h. ¶ in. t. glo. ibi. generale. adde ad idem. xvi. q. i. in canonibus iuꝛ fi. ꝛ ibi dicã ibi videas. ¶ in. e. gl. ibi. respondere. adde dicit h. h. q in hoc puncto potestas bonoñ. uoluit obtinere ꝫ bonoñ. epm. sed nõ potuit đ hoc no. xvi. q. i. §. nouarũ in. l. iuꝛ. ¶ in. c. g. ibi seculare. adde q hic fuit ꝓtigit quia sardinia in qua h accidit ẽ de pãmonio ecclesie ꝛ h uideas qđ le. ꝛ no. xxiij. q. viij scire. ¶ in. e. gl. ibi. iurisdictionem. adde dicas q capla ꝛ alij de quibus loqtur ex de so. compe. cũ contingat licet sup aliquos bẽant iurisdictionẽ. tñ nullũ territorium habẽt. ꝛ sic dz intelligi hoc. c. indicatum. nõ eni rusticos cuiuslibet ecc̃ie iudicabit prelatus ipsius sed epus nec officiales suos iudicabũt clericũ nisi ipsi clerici habeãt sup ipsas ullas quarũ sunt officiales iurisdictionẽ fm inno. qui ita no. ĩ p̃. c. cũ contigat. ¶ in. e. g. ibi. alij. adde ut. h. ꝛspa. ¶ in. e. g. in fi. adde vl potest dici q scñ ẽ ex mãdato. ꝛ ex delegato pape. qui potestatẽ hz plenariam sup laicos ꝛ clericos. ꝛ utranq iurisdictionez scz spũalem ꝛ tpalem uidetur habere. xxij. di. c. i. ar. qđ tñ nõ credo. ꝛ sz hoc ẽ ar. q papa põt iudici ecclesiastico delegare cãm que uertit inter clericũ actorẽ. ꝛ laicũ reũ. qđ his diebus fecit papa clemẽs de cã q uertebat inter q̃dam conuersũ sci saluatoris ꝛ hugutionẽ de mitazone reũ quam cãz delegauit archipresbytero sci petri ꝛ mihi. sed utrum hoc potuerit dubitaꝛ hu. sed uidet q hoc potuerit ut ex de of. dele. cũ. r. sz ibi so. itẽ ad h. e. ti. cũ olim abbas ubi no. ino. q de gra fuit rescriptũ cõcessũ. sed ibi laicus erat inuasor rep ecc̃ie. itẽ ad hoc ex de ar. inotuit ubi cõcedit laico ꝫ laicũ sed ut ibi notãt ino. ꝛ bost. pecũia super qua erat contẽtio. erat extorta p usurariã prauitatẽ. itẽ ad hoc ex de ap. ex pte. ☞. quod cõcedo sz id qđ no. uin. ꝛ. b. ex de so. compe. ex trãsmissa ibi no. Inno. ꝛ bost. q papa ubiq ꝛ in oibus obtinet de consuetudie generali hoc. ut pz ex de iudi. noui. i. Rñ. ver. nõ eni unde ꝛ dericos concedit lr̃as ꝫ laicũ tota die. ut ex de alie. mu. in. c. fi. ꝛ đ resti. in itegrũ cõstitutus. ꝛ de iudi. c. ult. ꝛ idẽ uidetur in laico ut in prece. decre. inotuit fm bost. ꝛ si ꝓponeret a laico reo. h exceptio. ꝛ ea nõ admissa appellaretur nõ obtinebit lr̃as in cã appellationis ut exptus fui. ¶ in gl. isti in fi. adde de hoc qđ le. ꝛ no. xviij. di. qñ in fi. ibi uideas. ¶ in. g. uidet ibi. de foro. adde h approbat. lxxvij. di. i singulis i fi. i. g. ¶ propinquis. hic incipit. iij. ps in qua dr̃ q epus hoc officiũ nõ đbz cõmittere suis cõsanguineis io. de. f. fauore bi sunt illi quos eo solo diligit qꝛ eũ laudãt ꝛ fauorẽ ĩ his q̃ uult sibi exhibẽt h.

REcẽter faciendũ h scz. h. quicũq uer. fauore. Isti sit qui in nullo deuiãt ab epi uolũtate la. lucra bñdixit nã spes lucri ẽ tc̃. ff. đ fur. si pignore. §. i. merito eni dicitur lucrũ đ alieno largiri. cũ donatarius teneatur ad antidora. ff. de peti. heredi. l. sed ꝛ si. §. consuluit ex de testa. cũ in officijs io. de. f. excidium. i. periculũ excõicatiõi si. lxxiij. di. c. i. xviij. di. c. ult. x. q. iij. unio in fi. Et no. h quidã q excõicatio potest eẽ tempalis. ꝛ hoc satis habetur ex de ma. ꝓtrac. ꝫ interdic. de mutiere ꝛ facit fm unã expositionẽ quod le. ꝛ no. i. q. i. reperiuñ in fi. xxvij. q. i. de uiduis ꝛ pu. in fi. x. q. i. quia sacerdotes ex de cohi. deri. clericos. ꝛ fm hoc aduenient fine tpis prefixi nõ indigebit excõicatus alia absolutione. nisi uelit eã petere ad cautelã fm. b. sed bost. no. ĩ prẽ. decre. đ muliere q etiã in hoc casu đ necessitate exigitur absolutio ad hoc iducit ex de sen. ex. cũ desideres. c. a nobis. ij. ꝛ facit ad hoc. qꝛ q̃cũq quis est excõicatus tamdiu ẽ mẽbꝝ diaboli vnđ ad

boc q̄ p̄cidatur ꝺ corpore diaboli. ⁊ pticipet ſacra. neceſſaria ē abſolutio ſacerdotis. xi.q.iij. excellentiſſimus. ⁊ ad hoc ut iſtud. c. non faciat contra expone fm. h. excōicationem. i. ſuſpenſionē ſi uis tenere partem primā intellige iſta in excōicatione ſimpliciter prolata que ideo perpetua dicitur. q᷑ nō hꝫ certum tempus determiatuꝫ. ⁊ hoc credo verū. ⁊ adde qꝺ di caꝫ .ij.q.v. preſbyter. ſi qui vero ỽ. ¶ in. gl. ſimile. xij.q. in ſi. adde hoc. c. videtur potius ⁊ ſed ibi dicam. ⁊ ꝓ cōtrario hic allegat. h. ¶ porro. hic incipit. iiij. pars io. de. f. diſtinguēda ſ. ut uni non cōcedāt plura officia ſed ſingula ſingulis.

HOc hoc. prouiſio. i. puida diſpoſitio. h. exhiberent xxiij.q.v. prodeſt. concordia. i. per ueram cōcordiā neq; uer. uniuerſitas creaturarum. quia ver. i. q. h. ¶ in glo. hic erit in fi. adde. ij. ¶ Di. xc.

LItigioſus. hec diſ. diuiditur in duas partes in q̄rū prima probat q᷑ clerici non debent eſſe litigioſi quia ex officio ſuo tenentur alios ad concordiā reuocare. ⁊ ſi talis fuerit. ꝺ ordinari non debet. ⁊ hoc probat. x. auctoritatibus ſcōrum io. de. f. prohibet. i. ad titum. i. thimo. iij. ¶ in gl. ibi. ultimo adde uel dic aliter litigioſus ordinari prohibetur. nam cū epūs diſcordantes ꝺbeat ꝓcordare. ⁊ oblationes diſſidentium non recipere. nō ꝺꝫ eſſe talis. ut inter alios diſcordiam ponat. ⁊ hec continuatio placet. h. hri. dicenti q᷑ hec lra videtur ꝺ uelle. ſed. h. ⁊ bñ. ſic cōtinuant. ꝫ. xlvi. di. oſtendit granus epm̄ non debere eē litigioſum in ſe. i. q᷑ nō ꝺꝫ lites amare. nunc aūt aliter repetit. ſ. ut ñ amet litigia inter alios. ſed diſcordantes recōciliet.

DIſcordantes inobedientes. ſ. ſnie epi. h. per. i. pᵒ. h. audientiam. i. pbationem. i. cauſa probata ante nō licet. ij. q. i. c. i. ⁊. ü. ⁊ fm h. ⁊ q᷑ dicit. ſinodus pōt di ci q᷑ etiam pauciores poſſunt dānare dericos ſteriores fꝫ la. ¶ in. i. g. ibi. concordia. adde ad hoc in auc̄t. de man. prī. §. deinꝺ cogere tñ nō poteſt ad cōponendū ar. in auc̄. vt li. iurent. §. fi. ⁊ ſunt ꝫ peſſimos iudices qui a ꝯponentibus pēas exigunt ꝫ id. ff. de no. op. nūc. l. i. §. ⁊ poſt. ff. fam̄. herci. l. vlt. fm io. de. f. ¶ in eadem glo. ibi. uulneratus. adde in fi. ⁊ eē de ſen. excō. ut ſame. ff. de fideiuſ. ſi a reo. §. ult. ¶ in. e. g. ibi. remittere. adde qꝺ dic ut le. ⁊ no. ſ. e. ſiquis contriſtatus. ¶ i e. g. ibi falſum. adde q᷑ tunc nō ē admittenda compoſitio ne forte interueniat colluſio eē de collu. c. i. ⁊. ü. ⁊ de hoc no. ij. q ü. in omnibus cauſis. ¶ in glo. ſ. ibi. cōgruit. adde ⁊. l. illicitas. §. ij. ¶ in. e. g. in fi. adde ad idem in auc̄. de man. prin. §. deinꝺ coll. iij. pacis enim turbatoꝛ. capite plectendus eſt. ff. ꝺ re mili. qui metu.

OBlationes ſacrario locus eſt iuẽ altare. h. recipiantur hoc ſtatutum eſt in odiū iſtoꝝ. ⁊ ne nimiaꝫ fiduciam habētes in elemoſinis ⁊ oblationibus ſuis ꝛpune ſe poſſe delinquere credāt. nō enī multum offerenti. ſed multum penitenti venia promittit. xxiij. q. i. odi. ⁊ ut confuſi. ſic ſaltem erubeſcant ⁊ corrigant. xii. q. ij. de uiro. xxxij. q. iij. latoꝛem fm hu. ſimiliter. ij. parſ. dona. idē repetit la. pauperes ꝺ plane patet q᷑ oppreſſio perſonam reſpicit ad idem. ꝫ. e. orum. xi. q. iij. pauperi. ꝺ pe. di. i. omia. C. de apoc. pu. l. i. C. q᷑ metus cā ſi per impreſſionem. xxxij. q. v. ita ne in fi. ⁊ capitlo ille autem. xxxiiij. q. ij. non ſatis. ij. q. v. conſuluiſti eē de his qui ſi. occi. c. vlt. eē ꝺ pe. ⁊ re. queſitū. xxij. q. v. regū ē. ij. q. vi. ois oppreſſus ⁊. c. ad romanā. §. cum ergo. ⁊. §. oppreſſi. ¶ i i. gl. ibi. oblationibus. adde ſub. que ꝓprio motu q̄ſi ob redemptionem peccatoꝝ fieri ſolent fm hu. ¶ in glo. dicit hu. ibi. peccato. adde ſub. i quo qs ꝓtumaciter pſiſtit fm. h.

DEqꝫ caym. iij. q. vij. in grauibus. reſpexit geñ. iiij. c. zeli. i. iuidie. qꝫ ſibi ver. collecti in unū recepti illo ỽbo ubi duo uel tres cōe. bu. tales ver. macula. ſ. odij ⁊ diſcordie. ſāguine math. xviij. ¶ i. g. quo ad i fi. adꝺ ꝺ pe. di. iij. c. ul. ¶ i. g. uel ē ibi. ſaluaī adꝺ ꝺ ꝫ le. ⁊ no. i. q. i. uiꝺ.

HIenus. murmurat iniuſte ⁊ ſine cā fm hu. ⁊ nota q᷑ murmuro ⁊ murmuroꝛ idem ſignificabant antiqui. ⁊ ē murmur murmure populi ſeditionis exoꝛdium. ſtridoꝛ dicitur murmur a mouēdo oꝛa uel de ſono factum. nō enim eloquitur murmurare incōdite uel mala uolū tate aliquid contradicere fm papi. ne ꝓ ut. aplus. i. ad coꝛ. x. c. murmuraueꝛūt nunc. xiij. c. ⁊ ſc. iudicio ꝺ pe. di. i. mēſurā.

QUiquis io. ¶ qui cē. ¶ in glo. i. abbatiſ ibi. dericū ſecularem. adde iſto caſu debet abſolui a dioceſano epō. q᷑ dic vt eē ꝺ ſen. ex. religioſo ibi uideas.

IJſſidentes.

CUdendum. ¶ in glo. ar. q᷑ ibi. ciuiliter. adde ſubaudi ⁊ priuatis criminibus. ſecus in publicis in q᷑bus ſiue per modū accuſationis ſi fuerit accuſatio inſtituta. ſiue per modū inquiſitionis prelatus procedere debet ut. ij. q. vij. quapropter eē de coll. c. crimina q᷑ uerum eſt. niſi in his rō ſuggerat diſpenſari. nam diſpenſatio aliqñ utilis ⁊ neceſſaria eſt. l. di. ut conſtitueretur. c. dño ſancto. c. ſiquis di aconus. i. q. vij. quotiens. xxiij. q. iiij. non poteſt. in his autē ſiue ciuilibus ſiue criminalibus in quibuſ compoſitio ſiue diſpenſatio locū non habet iudex partem ſuam ad componendum interponere non debet. quomodo enim poſſet componi uel diſpenſari. ut uir ſua dimiſſa uxoꝛe. aliam habeat ſupꝛductam. ut extra de tranſac. c. vlt. uel ut monachus propꝛiuꝫ habeat ut eē de ſta. mo. cum ad monaſterium. item in his q̄ diſpenſabilia ſunt. ſed per maioꝛeꝫ minoꝛ componere nō poteſt fm goſ. qui hoc ita no. extra de tranſacti. c. ultimo. ¶ in e. glo. ibi als non. adde ⁊ eſt ratio. quia expedit peccata nocē tum cē. ut dicitur in glo. precedenti fm. R.

HOrum. opprimunt ſic. ꝫ. e. c. ij.

LAcuit. longinqua. i. longa. diſſenſerint als diſceſſerint. ſ. a concordia. ⁊ pro. i. q᷑ ſi. ỽ. intentione ut qꝝ expectant tempus in quo poſſunt facere uindictaꝫ contra id quod habetur. xlv. di. ſeditionarios i fi. xxiij. q. iiij. inter querelas. pellantur multa enim cē. xlv. di. ⁊ qui. ¶ in glo. i. in fi. adde ad idem. xxxij. q. v. preceptum. ff. de ſide. li. cum uero. §. ſubiectum. ⁊. §. ſe. ad idem. xlv. di. licet plerunq;. ¶ in glo. videtur ibi. concordiam. adde q᷑ iudex ſecularis hoc poſſit facere. colligitur in eo quod legitur ⁊ notatur. ff. ꝺ uſufr. ⁊ quēad. qs uta. ſi uſufructus. §. eqſſimū.

EQuis. ſatiſſaciente iuſte ⁊ legitime hu. ſatiſfaciet āt ei fm legem. ut cui furtum fecit penam offerat duplī uel quadrupli. inſtitu. de oblig. que ex delic. naſ. §. furti. la. medijs. i. penis excōicationis lau. io. ¶ in glo. i. ibi. dimittere. adde ſub. ⁊ plene quia non ſufficit ei optare uitam eternam. ⁊ gaudere de damno eius tpali cum ita dimittere ꝺ beam ut mihi poſtea dimittatur de pe. di. iij. adhuc inſtant ī fi. quia quod tibi non uis cē. xlv. di. licet plerūq; in fi. extra de ma. ⁊ obe. dilecti. ¶ in eadem gl. ibi. cogēdus. adde ⁊ videas qꝺ no. i. q. iiij. q᷑ ꝓſulaī i gl. ar. q᷑ cē. ỽ. ſꝫ nunquid cē.

DRecipimuſ. hic incipit. ij. pars di. in qua probat q᷑ epi debent ſibi preſtare conſilium ⁊ auxilium ad pacem tenendam io. de ſan. ad pacem hinc dicunt q̄ re per diuerſa anni tpa treuge conſtituantur extra de treu. c. i. ut. ſ. eo tempoꝛe paci reformande detur opera ar. ¶. de ſeī. diꝛes ar. xxxiij. q. ij. placuit io. de. f. ⁊ hic adde ⁊ uideas quod dicam. xxiiij. q. iij. illi qui. ſiquis ỽ.

DErlatuꝫ cadant in peccatū uł officio ⁊ ordie h. ꝺcertari. i. ſtudere laboꝛare. a qbus ỽ. ¶ Di. xci.

AJi autem. Qꝺ ſi ỽ. apoſtoli. act. xx. c. ⁊. ꝫ. ad the ſal. ij. c. xxi. q. i. c. i. ita tamē ỽ. qꝺ abſq; ỽ. Leutherius. ⁊ id ỽ. iubentibus i. deſcripta ⁊ retenta hec enim ē ꝓſuetudo romāe eccīe. ar. lxxxi

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

tantis bu. seruitio dicũt qdam q ad horas canonicas dicendas ⁊ audiendas saltem ex̃ ecclam ⁊ priuatim tenetur quilibet clericus in ecclia beneficiatus. dum tñ sit adultus pfecte. q⁹ beneficia eccliastica dant ,ppter officia. lxxxi. di. siquis sacerdotũ ⁊. c. eos qui dicũt etiã q⁹ ois clericus in sacro o.dine cõstitutus siue sit bñficiatus siue nõ tenetur ad horas canonicas q⁹ ordini sacro officiũ ẽ annexum vnde subdiacono dicitur in ordinatione sua. vide si hactenus ad ecclam tardus fuisti modo sis uelox si hactenus fuisti somnolentus modo sis vigilans. sed ar. expressum contra. j. di. prox. c. vlt. ubi ꝺ hoc dicant ⁊ q⁹ ,ppter occupationẽ studij aut laborem peregrinationis ab horis canonicis nõ excusant nec archiepus aut epus possit super his dispensare aut in aliud cõmutare. aut abbas cũ monacho ,ppter studium . sed ar. j. j. in palea prox. pbyter in prin. ibi aut a se aut a scholaribus ⁊c. ⁊ ex̃ de cele. mis. c. i. vbi scripsit abbas in lcũra sua secutus dñm. p. de. q⁹ ex illo textu colligitur op. ar. q⁹ si scholaris clericus de licẽtia epi abest cã studij quod cẽ põt ut ex̃ de cleri. non resi. relatum. uel alia cã legitima ⁊ dimittat aliquem qui faciat officiũ in ecclia in qua percipit beneficiuz q⁹ hoc sufficiat ⁊ nõ tenet ipse scholaris dicere horas canonicas quod theologi nõ admittũt. iõ v. experiẽtia. i. per expientiã tuã. ¶ in. i. glo. mortuoz ibi officia. adde vnde eoz culpa in eũ redũdabat. lxxxvi. di. c. i. ¶ i e. glo. ibi. exigenda. adde extra de iureiur. ego ibi cogere. adde ut. j. e. c. ult. ¶ in. g. c. ibi. interfuit. adde vnde bene obligabatur insti. de inutil. sti. §. ceterum. ⁊. §. sequen. ¶ in. e. glo. ibi dño. adde ad idem. xxij. q. v. de forma ⁊ ibi de hoc. ¶ in e. g. in fi. adde ar. ad hoc extra de consue. ex parte sed ar. contra. xij. di. illa. xi. di. quis nesciat. solutio cõtra illud q⁹ statutũ ẽ ab apostolis uel sanctis patribus non debent nec possũt epi immutare. sed in his que circa solẽnitatem tantuz ecclie ꝓsistunt que consuetudie non precepto maioz sunt introducta mutare possunt ⁊ statuere ut h ⁊ in concor. iac. ꝺ albeg. sed in h quidã contra ut dicam. xxi. q. i. clericus in glo. iõ dicebãt.

Presbyter h. c. habeẽ h ,p palea. sed ,p grano põit ex̃ de cele. mis. c. i. Et ẽ sciendũ q⁹ est officiũ noctur nũ ⁊ diurnũ. nocturnũ nõ diuidit quia continet matutinas uulgari nomine qꝺ appellant nocturne vigilie de cõ. di. i. sed diurnũ continet. vi. laudes. diuiditur enim in primam tertiam sextã nonã vesperas ⁊ completoriũ. q⁹ aũt diuinũ officium. vij. vicibus sit agendũ testat ,ppheta septies in die ⁊c. vt infra sequit hoc ideo fit. q⁹ sicut nocturnũ officiuz representat tempus seruitutis ⁊ miserie quo humanũ genus obsessuz a diabolo tenebat. sic officium dei representat tempus redemptionis nostre ⁊ liberationẽ factam per xp̃m solẽ iusticie qui mẽtes nostras illuminat ⁊ replet ⁊ refecit dono gratie septifomis spũssci. ideo septies laudes dño decantamus in nocte tã tũ semel. s. in media nocte iux̃ illud dauid media nocte surgebam ⁊c. ergo inter noctem ⁊ diẽ octo horas sci patres ad laudem dñi preceteris elegerunt que sũt priuilegijs multoz scoz in signum insignite. s. mediaz noctem diluculũ primã tertiam sextã nonã vesperas completoriũ. quod ꝓz quia media nocte xp̃us natus ẽ. media nocte exterminator angelus percussit primogenita egypti. media nocte xp̃s uenturus ẽ ad iudicium. vnde illud media nocte clamor factus ẽ. ecce sponsus uenit. media nocte etiã comprehensus ⁊ ligatus ⁊ colaphizat. media nocte etiã infernũ spoliauit. item mane siue diluculo r surrexit ⁊ illusus ẽ. ⁊ petri misertus. ⁊ eadẽ hora stetit in littore ⁊ rete piscibus impleuit. ⁊ tali hora deus mundũ creauit. ⁊ angelos qui stati ut creati sũt in laudem sui creatoris proruperunt. ⁊ in eadẽ hora populũ israheliticũ per mare rubrum transduxit egiptios submersit. ũde stati populus israhel i laudẽ sui liberatoris prorupit. vnde merito in laudẽ resurrectõis ⁊ laudẽ siue memoriã taliũ factoriũ tali hora cantant matutine laudes. itẽ hora prima a iudeis pylato xp̃s traditus fuit. ⁊ eadẽ hora ab angelis nũciata est mulieribus resurrectio. ⁊ eadẽ hora marie magdalene apparuit. ⁊ eadem hora visus est i litore. vij. discipulis piscantibus. cũ dixit pueri habetis aliquid pulmenti ⁊ comedit cũ eis. ⁊ oues petro cõmendauit. itẽ tertia hora crucifixus est linguis iudeorũ. ⁊ eadem flagellatus. ⁊ eadẽ hora die penthecostes spiritusscĩs super discipulos ꝺscendit ⁊ eos inflãmauit ꝺe con. di. i. nocte. Item sexta hora ligno crucis xp̃s affixus est clauis ⁊ tenebre facte sũt sup vniuersaz terram. ⁊ eadem hora in die ascensionis cũ discipulis discubuit. item hora nona illis videntibus celos ascendit ꝓ persecutoribus orauit ⁊ ad patrem clamauit. ⁊ eadẽ hora spiritũ emisit ⁊ lanceatus de latere sui corporis duo sacra nostre salutis. s. quã baptismatis. ⁊ sanguinẽ nostre redẽptionis nobis edurit. eadẽ hora uelũ templi scissũ ẽ. petre scisse sũt. terra mota est. monumẽta aperta sunt. ⁊ latro saluatus est. itez hora uesperarum de cruce depositus est. ⁊ eadem hora cũ discipulis cenauit. ⁊ pedes eoz lauit. ⁊ sacramẽtum corporis ⁊ sanguinis sui sub specie panis ⁊ vini illis tradidit. ⁊ eadem hora in die resurrectionis in emaus in fractione panis cognitus fuit. i vesperis etiam cõmemorat ⁊ representat aduentus domini i mũdi vespere. in completorio patrem ꝓ discipulis orauit. ⁊ eadem hora in sepulcro positus fuit. ⁊ cadez hora clausis ianuis stetit in medio discipuloz. ⁊ dixit pax vobis. in completorio etiam cõpletum gaudiũ sanctorũ representamus qꝺ erit i fine seculi facto iudicio. ãmodo enim requiescẽt a laboribus suis. ista sunt priuilegia quibus predicte hore insignite precetteris electe sunt ad laudem domini. ista sũt facta que in predictis horis contigerũt uel contigent in quorũ memoriã ul laudem officia eccliastica in predictis horis celebramus. Et no. q⁹ tempore esdre iudei inter noctem ⁊ diem ad audiendaz legem. octies conueniebant quater in die ⁊ quater in nocte. ⁊ i de ut dixit beda. ecclia traxit exemplum. quia octies inter noctem ⁊ diẽ conuenit ad ecclam. ⁊ si non penitus eodẽ modo quo illi. semel enim nocte surgimus ⁊ nocturnũ in die septies q̃ tuor uices iudeorũ de nocte imitat ecclia in vesperis cõpletorio nocturno ⁊ laudibus matutinis quatuor de die imitatur. s. in prima tertia sexta nona fm hu. ⁊. p. qui ita no. ꝺ con. di. i. sufficit matutinali die vt no. j. di. pr. c. vlt. ita tamen ver. deinde ver. horis. dicũt quidam q⁹ ille qui tenet ad horas canonicas si ex industria aliqua omittit sine necessitate infirmitatis uel alicuius taliũ nec aliquid in recõpensationem fẽt ul facere ,ponit mortaliꝫ peccat iniuriã inferendo ,primo cũ ,p tẽporalibus nõ refundit spũalia presertim cũ ad hoc ex precepto ecclie teneat ex̃ de cele. mis. dolẽtes. q̃sto. pluries sic omittit tãto grauius peccat. sed nõ credũt tot cẽ peccata. quot sunt hore omisse. q⁹ totũ officium diuinũ vnius diei est unum totũ integrũ ex suis partibus. ⁊ iõ uno precepto precipit ⁊ trãsgressor non trãsgredit nisi vnũ peccatum. ⁊ h tãto ãplius q̃to plures partes omittit. bene tñ credũt q⁹ pluribus vicibus omissio huius officij plura facit peccata mortalia quia hoc totũ integrale. precipit quotidie adimpleri. ⁊ adde quod dicam j. c. pr. media super istũ locũ psalmista dicit hylarius cũ maxime corporis uicijs opportunitas datur. tunc precipue eaꝺ vicia legis recordatione frãgãtur. referamus. ad hoc etiã tenemur ex precepto ex̃ de cele. mis. dolẽtes in fi.

Clericus. ⁊ absq; ver. officij uideꝫ aliquibus q⁹ siue ex necessitate siue ex volũtate vel etiã ex negligentia accurata clericus omiserit dicere officia nũq̃ tñ peccat si ulterius officia dimissa nõ reddit sed est ei penitẽtia indicẽda de pcõ omissionis. ⁊ satis est conueniẽs q⁹ sacerdos ei in eo penitentiã imponat in quo deliquit. s. indicendo eaꝺ officia. sed si in hoc non crediderit ei proficere mutabit ei aliã penitentiã fm inno. qui ita no. ex̃ de cele. mis. c. i. ⁊ credo q⁹ clericus qui negligit dicere horas peccat mortaliter vt satis potest colligi ex̃ de cele. mis. dolentes in fi. ⁊ dixi. ꝺ. c. i palea ,pri. precedenti presbyter. at ubi non ex industria sed obliuione omittit non peccat mortaliter excusante cum ignorantia.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

immo si oblinio illa causatur ex legitima occupatione. dicunt quidam etiã theologi nullũ cẽ peccatũ. sed qñ reuocat ad me moriã tenetur supplere q̃ omisit illud dicendo. sed quero de his qui ad horas canonicas exequias mortuorũ ꝛ simul̃ potius pro denario uel pro uentre replendo q̃s pro deo officia accedunt nunquid simoniam cõmittunt ꝛ uidetur q̃ sic ꝫ id quod no. lxxiij. di. consuluit in gl. hoc verbũ de hoc dicã. i. q. ij. sacerdos. dñmẽto dicit ysido. ethymo. li. vi. si aliquo tpe detenti fuerimus ipsi nos ad officium mouet tempus. clericꝰ v. excõicetur si admonitus nõ corrigitur, xcij. di. §. vlt. ꝛ. c. vlt. ¶ in. i. g. in fi. adde sub. ut ibi dicitur. ſz ipsa mercatio dz esse honestatis conscia ut ibi etiã dicit qõ erit ſm az. si faceret libros ꝛ postea uenderet ad hoc, xiij. q. iij. c. i. x. q. iij. cauẽdũ in fi. quod dic ut no. xiij. q. iij. in sũma in fi. ꝛ. q. iij. c. iij. ꝛ. lxxviij. di. c. i. ꝛ. ij. ¶ in glo. nõ tñ ibi secus. adde benedic ſm gof. qui totum id qõ sequitur approbat ut no. in sũma de cele. mis. §. ult. ¶ in glo. sed cui ibi admisit. adde de hoc no. l. di. contumaces. ꝛ. ij. q. v. c. super causa.

Clericus. item v. qui uero uer. deambulãt causa uoluptatis. h. degradentur si admoniti nõ cessant. h. interemptionis v.

Clerici episcopi sic. j. di. proxi. c. ult. s. l. di. contumaces ibi dixi. ¶ Di. xcj.

Hec di. diuidit in iij. partes in q̃z prima dicitur q̃ corde deo ẽ cantãdũ nõ tñ uoce. ꝛ hoc probat duabus auctoritatibus io. de. f. ephesios. iij. c. ¶ in. i. gl. ibi insistere. adde ut. j. e. c. ij. ¶ in. e. g. ibi uacare. adõ ut. j. e. c. ij. ¶ In. e. g. i si. adõ ut. j. e. §. õ epis cũ c. se. ultio determinat. c. clericus uictũ qõ habes. s. dis. prox.

Dantes hec sunt uerba apostoli. audiant. ij. pars uerba hieronymi exponẽtis la. io. corde. i. cordis õ uotione. nec v. tragediarum. s. ut sic possit uocel modulari sicut olim modulabantur tragedi. cum tragedia recitabant in theatro. tragedia ergo scriptura erat sic dicta a tergos quod ẽ hircus ꝛ oda quod ẽ laus uel cantus quasi hyrcinus i. fetidus cantus. quia de fetida ꝛ tristi materia tractabant. vñ ꝛ tragedo dabat hyrcus non quia nõ haberet aliam dignz remunerationẽ sed ad turpitudinẽ ꝛ ad fetorem materie desi gnandum hu. item theatrũ dicitur a theoros quõ ẽ uidere ꝛ considerare. dixerunt tamẽ quidam q̃ theatrũ dicit q̃si theos atrum. i. domus dei sed h nõ conuenit theatro ſm cõem sui acceptionem nisi intelligeretur de dijs gẽtiliũ. qz dic Isi. ethy. li. viij. item est theatr̃ ꝛ postribulũ eo q̃ post ludos exactos. meretrices ibi prosternebãtur. ¶ Ab officio.

In sca. ministeriũ. i. officiũ diaconale. stimulet. i. exasperetur contra se io. qua de re v. solumq̃z v. psalmos v. siquis v. ¶ a quibus hic icipit. ij pars dis. in qua dicitur q̃ nullus dz cantare in pulpito nisi sit ordinatus. ꝛ hoc probatur per. c. sequẽs io. de. de quorum. ij. pars.

Non liceat. ¶ de episcopis. ut. lxiij. di. c. i. ij. ꝛ. iij. q bus ut. lxxx. di. epi. nunc aũt. ij. pars h icipit. iij. ps in qua dicitur q̃ si epus ad prochiam ad quam ordinatus est nõ põt uenire ex cã põt exercere officium suum i eccliã presbyterali ubi prius fuerat ita q̃ non sit episcopo iuriosus in cuius prochia fuerit. ꝛ h probat per. v. auctoritates sanctorum patrum io. de. f. queritur icidenter eas scilicet prochias. ¶ de his ver.

Siquis. ratione. i. causa hu. sua culpa. quia tunc secus ar. xv. q. i. siquis cum similibus io. de. f. sic. j. c. proxi. non iert. i. ire non potuit sic. ff. de ca. di. l. ij. §. ult. ibi exponitur. est. i. esse potest io. õ. f. ita ut uer. sustineat v. iudicare. i. disponere uel iudicare si culpabilis fuerit. ꝛ si õ hoc questio referatur. an debeat sibi referri puta quia abrenũciauit consilium episcoporum hu. sic infra. c. i. in fi. ¶ in glo. i. in fi. adde melius. j. e dis. c. ult. ¶ in glo. nam aliam ibi. pastoralis. adde ꝛ intra. e. c. penult. sed h. c. pastoralis hoc nõ ꝓbat quia loquitur in papali concessione.

Siquis. cuius. i. ad quem suo officio sumptum ar. a contrario potest sumi q̃ hoc non est faciendum si sua culpa in hac necessitate deuenerit. tunc enim est q̃ ei debeat amputari ar. xxij. q. iiij. inter. lxxxvi. di. non satis xv. q. i. siquis insaniens hu. uetet sed nunquid post cõfirmationem solam potest petere restitutionem possessionis. inno. uidetur sentire q̃ non. ff. de acqui. possessione cum heredes. ubi dicitur q̃ adita hereditate iura transeunt sed non possessio nisi corpore fuit apprehensa. ꝛ hoc ipse no. extra de causa pos. cum super in glo. ij. in prin. dummodo ver. ecclesie. s. ad quam diuertit. nam non negatur h nec in. ca. se. quin ecclesie ad quam consecratus est bona ministret. nam per solam confirmationem potest administrare extra de elec. transmissam. ꝛ õ hoc satis no. inno. extra de causa pos. in. c. cũ super in gl. i. ꝛ. ij. quem etiam v. ¶ in glo uidetur in fi. adde. ꝛ h in memoriam dignitatis ut arg. ff. de decur. l. vlt.

Siqui. q̃ si. ij. pars. dignitate. i. ab officio sacerdotali. si autem uer. auferatur per metropolitanum. ut no. c. di. c. i. in glo. si. ¶ in glo. i. in quo ibi. ordine. adde h subaudi in uolucro quodam tangit sententiam h. in eo q̃ dicit in quo ordine ꝛ sententiam beneuen. in eo q̃ dicit in quo loco. vnde q̃ dicit textus ubi exponitur ſm hu. i. in quo ordine. sed ſm beneuen. in eo loco in quo prius. s. anteq̃z episcopi fuerant cc. q̃ uult dicere q̃ si uelint pacifice permanere ut presbyteri in ecclesijs in quibus prius fuerant nõ possunt abijci ꝫ beneuen. sed tu dic ut sequitur in glo. ¶ in eadem glo. ibi corporalem pos. adde dic pos. s. pacificam uel per eum stetit quo minus haberet eandem ut extra libro. vi. de preben. licet episcopus. ꝛ dicas q̃ debet ꝛ sufficit habere possessionem õ facto ꝛ si de iure non habeat cum iuris ignorantia neminem ꝛ maxime prelatos excuset extra de temp. ordi. uel non est. ꝛ no. inno. extra de appel. constitutus circa principium hoc. c. si qui loquitur de eo qui est confirmatus. sed possessionem non habet. ꝛ ideo prima beneficia retinet. p̃ dictum aũt. c. placuit loquit̃ de adepto possessionẽ ſm inno. ꝛ host. qui ita no. ex̃ de ap. constitutus in prin. ꝛ hic adde qõ no. s. xxij. di. c. i. i glo. in alijs cc. in fi. ꝛ qõ ibi dixi ꝛ qõ no. ex̃ de priuilegijs. c. penult. xvij. q. i. i summa. xvi. q. i. ne ꝓ cautslibet. ¶ in. e. glo. ibi si non habuerit pos. adde. s. pacificaz uel per eum stetit quo minus eam habuerit ex̃ li. vi. de p̃ben. licet epus. ¶ in. e. glo. ibi. quod ius. adde hoc ius habetur ex̃ de elec. cũ in cunctis ꝛ si in itinere dum est forte conferatur alteri nihilominus ei restituitur. quasi uideatur ille sub condi tione constitutus qua non existente euanescit substõ. ar. ff. de testa. tu. l. fi. fingit eni canon nunq̃z defijsse esse prioris. unde ille quasi non canonice institutus remouet. vij. q. i. p̃tius ni si forte exp̃sse renunciasset quo casu si nõdũ fuerit collatũ alij repetit illud ar. C. de. repu. hered. l. ult. ff. de iure deli. siquis ff. de minoribus. l. siquis minorum. §. sceuola io. de. f. ¶ in e. glo. ibi. conseruauit. adde ad hoc. s. ut si ex necessitate iuris cassetur electio q̃ possit ad prioza beneficia redire al̃ recipiendo ep̃atum intelligetur renunciare prioza beneficia quod dicit ut no. inno. ex̃ de rescrip. in nostra in glo. per hoc. ¶ in. e. g. ibi nisi spũ. adde de hoc no. iij. q. vi. c. i. ibi uideas.

Siquis. in possessionem. i. ep̃alem ordinem. ire ergo nondum ierat hu. coactus ex postfacto hu. integra. j. pri. c. s̃. e. siquis epus in fi.

Siquis. subripiẽs. i. decipiẽs ꝛ seducẽs ſm hu. integri. i. totius puicie. s̃. e. c. pri. itegrũ v. iterfuit al̃ nõ ualz qõ a suffraganeis agit̃ ut pz i eo q̃ le. ꝛ no. xcvi. di. bñ qdẽ iux̃ fi. ver. culalius. ¶ in. g. i. ibi. nõ bẽs. adde utputa quia est remotus uel electus. ¶ in glo. sed quid ibi. contulit. adde in ipso introitu hu. ¶ in. e. g. ibi restituere ad

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

de sed intrusus bene acquirit eccliē vt no. eē ō salsma. c. i. ⁊ eē de elec. nihil in glo. vlt. in fi. sed nō pōt alienare. xij. q. ij. alie/nationes. ¶ in. e. g. ibi. sic adde benedict fm. b. qui appro/bat id qō sequtr fm la. ¶ in. e. g. ibi. de hoc adde. s. a predcā decre. veniens. ¶ in. e. g. ibi. quidam. adde ut alanus. ¶ in e. g. ibi dispensatio. adde hoc approbatur. xvij. q. iij. si quis i atrio. i glo. ¶ in. e. g. ibi. religioni. adde istam sniam. t. sequi tur ray. in sum. de simo. §. si quid de pecunia ibi videas. de hēt no. i. q. iij. c. ij. ¶ in glo. ar. q ibi. conualescūt. adde itē. ar. q illicitus consensus tē. ut no. xvi. q. vij. c. ij. ¶ in. e. gl. ar. q ibi. placet. adde ad idem. i. q. i. eos. in fine ubi de hoc. ¶ in e. glo. ibi. secus adde dic ut dixi. lxiij. di. salonitane. ¶ Qō aūt. hic incipit. iiij. pars di. in qua dicitur q omnis sacerdos compellatur inter esse officijs. io. de san. ⁊ respicit. c. s̄., pxi. de rius victum secundū hu.

Si quis diaconus vel subdiaconus eē ō ser. nō or. miramur. deputatus per hoc quod hic dicit. nō ex cusant illi qui non sūt deputati alicui eccle. sed ō ta libus erat qō. nam qñ qs ordinē sponte recepit se huic necessitati supponit. nō tñ ita tenet interesse ecclīasticis officijs sicut ille qui est deputatus fm b. qui etiā credit q is q non ē clerici cius alicuius eccle cogi dz diuinis officijs interesse. ⁊ isti talis rōne triplici tenēt. s. rōne intitulationis. rōne ordinis. ⁊ rōne beneficij fm. b. eccliā cui. s. est deputatus io. de san. conuenerit. nam ex precepto tenent clerici ad horas eē de cele. mis. do lētes. in fi. ibi videas. deponat a clero. i. per excōicationē cōpellatur. quod intelligo de beneficiato ⁊ ō tali qui pōt cōmo de interesse io. de san. credo q si est in sacris rōne ordis tenetur ad officium. vnde subdiacono in ordinatione sua dicitur vīō si hactenus fuisti tardus ad eccliam modo sis velox si hactenus fuisti somnolētus modo sis vigilans. ō hoc ēt dixi. s̄. di. proxi. c. i. ibi videas. si est in minoribus ordinibus sine beneficio eccliē non tenetur. ⁊ h̄ satis innuit principium huius. c. vnde facias punctum ibi. aut diaconus ⁊ illa clausula eccliē deputatus respicit tñ lra qulibet clericus in minoribus ordinibus. ¶ in. i. glo. ibi. vel si adde idem ponit etiam io. ō. s. ¶ in. e. g. ibi. eccliam. adde moniales etiam lra te dicunt officia. q ipse possunt recipere aliquem ordinē in benedictiōe. vñ iter eas alique sunt diaconisse. xxvij. q. i. diaconissam qui or/do licet sufficiat ad officia dicenda. non tamē ē de septem or/dinibus ecclesie fm inno. qui ita no. eē de cele. mis. c. i. ¶ in glo. matutine ibi. vsq; adde exclusiue tenetur fm. h. ¶ in. e. gl. ibi. a nona. adde inclusiue. h. ¶ i e. gl. in fi. adde sz alr ibi expōit sz la. ⁊ ibi dicā. ¶ i. glo. no. q i fi. adō eē ō of. cu. c. i.

¶ Di. xciij.

Obedientiam. In hac di. incipit. vij. parl tractatus di. ut dixi. s̄. in prin. decre. in rubrica. ⁊ hec di. diuiditur in. vij. ptes. In prima quarum tractat de obedientia. quam debent oēs catholici ec. ro. capiti suo. ⁊ h̄ probat. iiij. auctoritatibus io. de. f. sūmo v. nec etiam v. cathedram. ī. e. qui cathedrā. vnde v. ¶ in. i. g. ibi. a quibus. adō s. a. lxiij. di. ¶ in. e. g. ibi. pape adde vt. ī. e. c. i. ⁊ c. sc. vsq; ad §. reliqui. ¶ in. e. g. ibi. diaconibus adde. ī. e. legimus. ¶ in e. g. ibi. cōmissa adde. s. ī. e. c. ult. ¶ in. e. gl. ibi. eum adde ut C. qui ,p sua iurisl. l. i. eē de of. or. pastoralis. i. rñ. ⁊ de iudi. in fi. at si. ¶ in. e. glo. ibi. per ap. adde eē de sent. ex. per tuas. et de ap. ad hoc. c. ,pposuit. ¶ in. e. g. ibi. controuersiam. adde i. si moueat questio iter plātū ⁊ clericū suū. xi. q. i. ō psona eē de fo. cōpe. siqs ȝ. ¶ i. e. g. i fi. adō ad h. xv. q. vi. c. alt. ⁊ c. se

Si inimicus ē. i. si aliquem anathematizauit sic interpretat magr hoc. c. xi. q. iij. §. euidenter. h. suis maxime fm bu. expectare no. casum in quo celeritas sua deē. s. propter debitum obedientie ut hic propter dispositiōis rectitudinē. lxv. di. de persona. item ,ppter transgressiōis enormitatem. xxvij. q. i. si homo. itē ,ppter contaminationē lepre. xxiij. q. iij. resecande. item ,ppter vsurpationis metū. viij. di. mala. ⁊ xxiij. di. sacratas. xxxv. q. ix. loci. item qz res est tēpoī pitura. v. di. baptizari. ff. fami. hercis. diuus. itē ,ppter auctoritatem rei iudi. i. q. i. sicut item ,ppter abñtiam testium futuraz ff. ad carbo. l. iij. §. duo. item ,ppter litū diminutionē. ff. si certū pe. quidam io. de f. ⁊ sic videtur q celeritas amplectanda ē ad hoc. ij. q. i. sicut eē de re iudi. iurgantium. v. di. baptizari xxvij. q. i. si homo. ff. de noua. doli. in fi. ¶ Sed ō. l. di. ponderet. xxv. q. ult. iudicantem. xxiij. di. cōis filius. xxiij. di. ō sy racusane. xi. q. iij. cum apud. c. illa solutio festinandū ē ne qd iusto fiat tardius. xiij. q. ij. qui oblationes. ubi aūt canon uel lex dat dilationē non debet dici mora. sed potius tempus debitum rebus talibus ascriptū. ff. de iudi. si debitor. fm da. ⁊ b. bri. sunt tamē multi casus in quibus acceleratio uitatur ut dixi in prece. c. cōis filius. ibi videas. redeat ad hoc cui excōicatur quis. xi. q. iij. audi. si uero v. mente sic. ff. de cap. ⁊ postlimi. reuer. l. nihil interest. amicitiarum. i. sub amicitie spē. io. o q v. ¶ in gl. ergo ibi spectanda. adde hoc qñ pro certo scio. ut qz uidi clericū verberantem. Item si cēt fama publica eē ō sen. ex. cum desideres. §. ij. ¶ in. e. glo. ibi. si aliqñ. adde ubi de hoc. ¶ in. e. g. ibi. cum olim. adde. i. ¶ in. e. g. in fi. adde idem sentit gof. in ,pe. decre. vbi dicit sic satis crederem in papa. q si ex certa scientia scriberet uolens per hunc modū absoluere q absoluat. tamen in dubio presumit lras surreptitias. ⁊ ideo absolutio non contingit ut in pce. decre. si alñ. ubi de hoc ⁊ hoc non bz locū in alijs prelatis nisi in papa fm inno. qui de hoc plene tractat in prece. decre. cum olim. ⁊ ibi uideas. tamē in pre. decre. si aliqñ no. pbi. q si papa ex certa scientia aliquem excōicatum salutat. propter hoc uidetur eē absolutus sicut optime colligit a contrario sensu ipsius decre. si aliqñ. qō ar. fortissimum est. ff. de of. eius cui man. est iurisl. l. i. extra de his que fi. a prela. cum aplica in fi. ¶ in glo. nā eo in fi. adde ⁊ facit. ff. de of. presec. vr. l. i. §. cum pronus. ¶ i. g. hoc verum in fi. adde. ⁊ io dicebat inno. notandū eē q licet papa uitet aliquem cōicantes ei non incidūt i minorem excōicationem. ē enī necesse ut nominet excōicatus a superiore ar. ij. q. i. multi hoc autem. c. intellr quādo papa non solum uitabat. sed ēt tanq excōicatum uitandū mandabat. Fatetur tñ q peccat ille qui in familiarem habet quem a prelatis ,p suis delictis uitari uidet. ⁊ ita ipse no. eē de priui. cum olim eēmus ¶ in glo. vnde ibi lata. adde als data.

Oratus facile est intelligere casum huius. c. ex illo. lxiij. di salonitane. ⁊ ij. q. v. qua de causa. bu. rapienti quia simoniace. i. q. vi. ego uel. qz incōsulto papa ⁊ eius responsali ordinatus est. lxiij. di. salōitane bu. spūs vīō tur ergo q excōicatus prius se purgabit q̄ absoluatur. ō hoc le. ⁊ no. xvij. q. iiij. de presbyr in fi. pticeps. xi. q. iij. cū excōicato. ⁊ c. siquis frater bu. ¶ in glo. ⁊ ita in fi. adde sicut sit in eccliā sci iacobi fm la. ¶ in gl. q ergo in fi. adō si. no. lxi. di. cathinēsis. ¶ in glo. ar. pro in fi. adde ut. l. ci. ut constituere tur in fi. ¶ in glo. qui ergo ibi. absoluti. adde sic etiam intelligit ioannes de san.

Qui cathedram petri. xxiiij. q. i. alicuius. deserit qui petri sedem nō hñt ipsius hereditatē nō hñt ō pe. di. i. pt fieri. ⁊ h̄ ē ꝫ grecos. ō h̄ dicā. xi. q. i. magnū. Episcopi uero.

Vrta. annue als circa idus. ⁊ ad huius declaratiōnē uide quod dixi. xviij. di. ,ppter. in addi. non uidetur tē. occasione no. q dicit omni. ⁊ tamē. ī. excipit egritudinē. nam ⁊ si nō excīperet. intelligeret tñ excepta ar. eē de of. dele. ex parte. quedam enī in generali sermone excipiunt. ar. ff. de pig. obligatione. pōt tamē dici q infirmitas excusat eum ut in propria persona non accedat. nō tamē quin per alium uisitet ar. lxv. di. c. ulti. nisi sic eēt impeditus ut neq; ire neq; mittere posset ar. ff. de diuer. ⁊ tempo.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

D

pre.l.i.fm io.de.f.sepolita.i.remota. qui vo v.chyrographū i.scripturam uel cautionē quā fecerūt dño pape ī ordinatiōe sua.z dr a chyros qđ ē manus.z graphia qđ ē scriptura qua si scriptura manu scripta io.de.f.qui ăt v.egritudine.i.iusto ī pedimēto.xviij.di.pueuit.io.de fan. ¶ in glo.q.s. in fi.adđ ad hoc exē de ma.z obe.humil.vbi de hoc. ¶ in gl.p se in fi. adde.xviij.di.placuit. ¶ in glo.s̄.di.i.in fi.adde q̄uis lau. hoc dicat tñ hu.dicit q̄ de hoc nō ē statuta certa pena in canone.z iō fm eū punient p motu pape extraordinarie. ¶ reliq hic incipit.ij.pars in qua dicitur q̄ omnes minores in ordine uel dignitate debēt suis maioribus reuerentiam prestare. z hoc probat per.vij.auctoritates io.de.f.

HSubdiacono usq̄ inclusiue.subditi sunt uel cedāt z assurgant ei cardinali.idem si non sit cardinalis hu. ¶ porro v. ¶ in glo.ar.s̄ ibi.epūs.adde.ij.

Diaconi.q: diaconi pre ceteris debēt obediētiā epīl tam in obsequio spūalīū q̄s in cura tpalīū.iō đ epis spālem tractatū inserit oīdens q̄ in qualibet eccla epali debēt ee.vij. diacones q tempore misse assistāt epo.debent ēt scā clericoz considerare.z eoz errata que per se ñ pñt corrigere epo nunciare.h.z p.i.uerecūdia.i.honeste nō ipu denter al'.cū reuerētia fm.h.actus.i.acta clericorum.h.si quē i.clericū fm.h.z p.i.epo v.diaconi per hoc innuit z ostēdit q̄ debēt episcopo obedire.h. ¶ in.i.g.ibi.plustrant.adđ ut xxv.di.plectis. ¶ in glo.sunt ēt in fi.adde ibi loquitur đ ex cessibus laicorum.hic autem clericoz hu.

SAcerdotes.in hoc.c.,pbatur q̄ sacerdotibus est reuerentia exhibenda.petrus.i.c.ij.splēdore.i.p splē dida z bona opera.h.dicit math.v.

Ulla habenda quo ad executionem sui officij.hu. item v.porro.v.

Ule.z qui v. ¶ in glo.i.in fi.adde ad idem.iij.q.i. nulli.s̄.xxi.di.i nouo.

Diaconi.oculi est oculus mētis qui dr eē purus.i.q. i.multi.corporis qui debet eē pudicus.xxxij.q.v. qui uiderit z administrationis qui dr eē ,puidus ut hic.z.vi.q.i.oues.lau.adde qđ dicā.xxxij.q.v. nec solo. nec ipse v.aut uerba v.polluant.alia lra hz polluāt uel despiciāt z tunc sic exponit.aut repete.ne z dic.aut ne eps.s.detrahendo diuina.polluāt.i.peccato taciturnitatis inquinetur z peccat mortalr cū ex officio predicare teneāt.de talibus ei dicit canes muti nō ualētes latrare.xlij.di.c.i.aut insinuando.i. pdicādo z aperiēdo diuina uerba.despiciāt ab hereticis uel etiā suis si solus predicet uel secū bēat paucos q: dignitas si ne subiectis contemnibilis ē ar.lxxx.di.epi.sed lra q̄ habetur polluant aut despiciant sic exponit.aut repete ne ipsi heretici uel mali hoies detrahēdo.i.vituperando cōtēnendo uerba diuina si.s.viderit epm pdicare solum.aut insidiādo.s.epo uolētes eū ledere uel opprimere polluant.s.mortalr peccādo.vl despiciant.i.despectibiles fiāt deo z scis eius.sed alia lra melior uidetur. ¶ in.i.glo.ibi.ecclesia adde hec fuit snia hu.sed lau.dicit q̄ loquitur hoc.c.fm antiqua tempora ante constitutionem archidiaconoz. ¶ in glo.timore ibi.hereticoz.adde q: forte timore hereticoz ñ audet solus predicare z hec expositio cōgruit illi lre q̄ hz polluatur aut despiciāt.

Diaconi.regulam.i.institutionē ecclie.h.ciuitas que epm hz.h.ista est.s.ut sint.actuū.vi.c. ¶ ut ex premissis.hic incipit.iij.ps di.in qua dicit q̄ diaconi debent subdere se presbyteris z nō preferre.z h ,pbat p.ix.auctoritates io.de fan.z ita cōtinuatur dictum ē.s̄.c.a subdiacono q̄ sicut presbri obedire debent epis.ita diacōi presbyteris hz q: diaconi superbiētes ut sequitur fm.h.hz diaconi v.

Diaconus mensuram sic.xciij.di.c.vlt.z nihil v.abs q̄ v.que sint illa q̄ antiqtas decreuit illis ordinibus ostēdit exemplificādo de duobus fm hu.q̄ ēt v.sacri v.prorogationē.i.dispensationē sacri corporis.s. vt cōicet hoies hu.abūtibus ita dicit lex de filiofami.nam si a liberto pātis uocetur in ius pre absente pōt agere actiōe in fem̄ ꝫ libtī alīs nō.ff.de in ius.vo.si libertus.ff.de iniur.sed si uno.§.filio la. ¶ in.i.g.in fi.adde ad idem.vij.q.i. si quis epūs.xxv. q.ij.amputato.c.sic decet.x.q.iij.qm̄. ¶ in glo.i.a ma.ibi.ordo.adde dicit.h.de hoc nullus dubitat nisi cecus z inordinatus cū spālis ordinatio ī epm hēat post sacerdotiū sed bazi. ꝫ. ¶ in.e.g.in fi.adde ad idē.xxxij.di.c.i.vbi de hoc. ¶ in glo.z etiam ibi.hereticis.adđ q̄ est ergo istorum priuilegiuz dic ut no.l.di.qui sub gradu.

DEuenit.sed etiā v.hec ergo v.p.i.fm.sed nec v. medio forte in concilio.q̄ si vīt.si qs v.

DOn oz.coram.i.ante io.de fan.sedeat etiam ānte ipz hu.similiter.ij.pars.

DOn oportet.

DIaconi presente.

DIaconus.iubente ar.q̄ licitum est.nō ē faciēduz si ne auctē superioris ar.C.de pign.l.iij.ar.ad hoc.i. q.i.dictum.in fi.vbi uideas. ¶ in.i.g.ibi de oi.ad de sic.i.q.vij.siquis omnem.xv.q.i.mulier. ¶ diaconus iter rogatus.i.rogatus.alba vl.lectiones euāgelij.

DOnnulli ī primo.i.primo ordine. ¶ in.i.g.ibi.sūliniores.adde.i.maiores q̄si stent in utroq̄ choro diuisi ita q̄ presbri in primo diaconi in secūdo.p. ¶ compagis.hic incipit.iiij.pars in qua dicitur q̄ compagi i.sandalia z manipule.i.lintheamina q̄ portant cardinales sol romāis clericis ꝓpetunt.z hoc ,pbat per duo.c.io.de.f.Et h ita continuatur ad precedentia dictū est.s̄.in.c. diacones eē ,phibitum ne diacones usurpent officia episcoporū z p̄sbiterorum.nunc vo dicit q̄ nō debēt uti compagis.i.calciamētis epōrum.h.nam cū de licentia epōrum ul' presbroꝝ possint predicare baptizare eucaristiam tradere uidebatur quasi a silī q̄ eoꝝ licentia possent uti compagis uel manipulis.qđ nō ē uerū sine licētia pape.h.sicut v. ¶ in.i.g.in fi.adde scilicet cōpagus compagi.h. ¶ in glo.i.ornamētis ibi. quātacunq̄. adde idē ar.C.nulli licere in frenis tē.l.unica.li.xi.

DEuenit q̄ q: v.i.fz q: vl' potest eē nomē z terminat ibi constructio bñ recolitis.h.q: ergo v.nam si v. ¶ in.i.g.ibi.cōsuluisti.adde z ex ne se.ua.illa. ubi de hoc z ex de transl.inter. ¶ in.e.g.in fi.adde de hoc no.ij. q.v.consuluisti.ibi uideas. ¶ in glo.nam si in fi.adđ de hoc no.lxxxvi.di. amputatis.

ILlud utendis passiue.h.conscia fm̄ recitatur fz h. ex furtiua.i.preter auctem eius qui poterat cōcedere fcā de con.di.i.certum.fm.h.ad idem.xxviij.di.de bis.presumit z sic hēs hic q̄ isti clerici ēt in ec.ro.usi erāt māpulis.z tamē nō ,pfuit eis pscriptio.sed sp usurpasse intelligūtur.dic q̄ istud fuit ꝫ ius quia licet usi fuerint in ro.ec. tñ papa ignorauit.q: multotiēs potuit uti q̄ papa ignorauit. sic ēt intellr.c.di.contra morē.s.q: ignorabat papa usum archiepi fm inno.qui ita no.ex de prescrip.si diligenti. ¶ in.i.glo.ibi casū.adde quod dic ut no.c.ti.si diligenti.in glo.ex hoc.z.i. q.i.nullus.iij.inf fi.questionis.z ibi uideas. ¶ in.e.g.in fi. adde dicas q̄ multa sunt q̄ non prescribunt quod dic ut le.z no.ex de prescrip.cū nō liceat in fi.z xvi.q.iij.clerici ī fi.

DIaconi.hic incipit.v.pars in qua laudat diacones z eos laudat.iiii modis.s.a significatione.q: significant.vij.cādelabra aurea a vtute q: debēt eē uirtuosi ab officio.q: sine illis epi cātare nō debēt ab institutione. q: a dño fuerūt instituti fm io.de fan.z hoc ita ꝓtinuat ad precedēn.dictum ē q̄ diacōes debēt subesse sacerdotibus.fz ne sacerdotes inō nimiū supbirēt cōmēdat hieronymus ī hoc.c. diacōes z eos ꝓmēdat q̄druplici rōne ut dictū ē fz.b.bri. sūt i.figurant.p eos apocaly.i.c.āgeli.i.plati.āgeli.i.epi.significant p eos septenario nūero adaptant diacōes ,ppter pfectiones.nā septenari⁹ numerus pfectiōez significat.uel hic referi

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ad primitiuam ecclīam cū aplī. vii. instituerūt diaconeſ ut legi
tur in actibus aplōrum hu. tonitruū. i. ō signaſ p. vij. tonitrua
que in apocalypſi a ioāne ſunt audita. h. prediti. preditus idē
ē qđ ante poſitus ꝛ dī a præ ꝛ datus predītus ſublimatus or
natus elatus prælatus fm papi. q. d. hec lr̄a. nō ſolum hi ſūt
humiles ut ſtatim ſequit̄. ſz in hac uirtute alijs præferunt ſiue
ſublimantur ꝛ dare ſcūt. quieti. i. tranqlli ſecuri dī tranquillus
qđ ipſe ſibi ſecurus neminē tangit fm papi. euāgelizantes dic
euangelium. i. bona annunciatio. grece enī eu bonū. angls. i.
nuncius dī. vnde dic euangelizantes. i. boni ānunciatores ſi
ue nuncio pacis. annūciantes dic nūcio ꝓponī a nūcio ōnū
cio as. i. ualde annunciare uel ꝓhibere. ſed annūcio ō futuro
nūcio ō longinquo denuncio in preſenti fm hu. in eius deri
uatiōe. ¶ viderit v̄. ſup his v̄. ſacerdos. i. epūs. ſcriptū marci.
x. c. ſacerdoti. i. epō dīſpenſatio. ſ. in neceſſitate. ō. c. pīte. ſacer
dotibus v̄. preſumptionē cohibendā. deniqꝫ v̄. leuite vīi. diſti
ctio. i. dīta. in mundo. i. in alijs rebus mundanis. ſ. in choro
in mēſa fm. h. humilitatē. ſed ꝛ diaconi diligunt hūilitatē ma
iores. ſ. epīs alia lr̄a bz diaconis. ꝛ tunc ſic legitur quaſi dia
coni in hoc ſūt maiores. ſed ſi epī diligūt hūilitatem ꝛ diaco
nis nō ſolū alijs. recognoſcant epī hu. tunc. i. circa finē miſſe
hu. la. ¶ Ordo. aſpiciant. ſ. ſubditi. negligenter qđ ſtatim ſe
quitur. ꝛ pacem repete ne leuiter aſpiciant. pacē quā annūciat
ſ. diaconus. Et no. quod dicit lr̄a nocere pacē aſpiciant. nam
facit optime ad id quod le. ꝛ no. de con. dī. iiij. ueniſti. ꝛ no.
iij. q. ix. teſtes. in glo. iij. ibi uideas. ſufficiat v̄. quo ad cōmen
dationem. conceſſum. i. inſtitutum. h. exo. xxxi. c. nunc autem
ij. pars. ſinguli v̄. mendicat ro. vij. Et no. qđ mēdicare ē egere
ab alijs neceſſaria querere fm papi. ꝛ dicitur mendicus qua
ſi manu dicens q: pauperes ſolent ad diuites manū extēde
re ꝛ ſine uoce ꝛ ſic nutibus ſignisqꝫ loquunt̄ ꝛ ſuam indicant
neceſſitatem uel dī a mene quod ē defectus. ꝛ dico dicī quia
dicit defectus ſuos ꝛ neceſſitates cum auxilīū petit. vel ſz iſtō
dī mendicus quaſi mīnus habēs. ꝛ inde mēdico cas are. qđ
ē proprie pauperū cum elemoſynam petunt fm poll. Et faci
unt iſta. ꝛ quod dicitur in textu ad interpretationē priuilegio
rum ſe. apo. in quibus aliqñ dicitur. ꝛ ad hoc mendicantes
mīme teneant̄ cē. nam ex hac lr̄a ſatis poteſt elici qui dicāt
mēdicantes. ad hoc ex̄ li. vi. de reli. do. religionum. §. confir
matos. ¶ de men. vali. l. i. li. xi. ō. di. lxxxvi. non ſatis v̄. itē eſt
ꝓbanda. iuſte. i. ſuis meritis. io. ſolus v̄. hinc ꝓpter v̄. etenim
v̄. ſubnectorūū. v̄. i. vnitum. miſterio. i. officio miſſe. certe. iij. ps
aſſidue. i. iterato. ¶ in glo. populū in ſi. adde. xxv. dī. audire
ꝛ. xi. q. i. ſicut. ¶ in glo. hoc pōt ibi. idolatria. adde ħ hyſto
ria no. lxv. di. diſciplina. ¶ in glo. q: ibi. miſſam. adde. ſ. ſo
lēnē. b. ¶ in glo. in ſi. adde ut patet in eo quod le. ꝛ no. ō. x
xxviij. dī. ſedulo in ſi. de con. dī. i. hoc quoqꝫ. ¶ in. g. verba
ibi. iſaie. adde. xxix. c. x hiere. xviij. c. ¶ in glo. nam epiſcopi
ibi. ea noſcāt. adde in hac decre. no. inno. qđ ibi hētur quia ni
ſi ꝛrium probetur oēs pñtationes fcē ab abbate preſumūt fie
ri de conſenſu conuētus. ꝛ iō ēt ſi abbas non oſtendit eī lr̄as
epūs ſecure eas poterit confirmare. idē forte in ꝓcuratore. itm
aūt eſt efficax iſta preſūptio quod ei ſtāt niſi ꝓbetur cōtrariū
alij dicunt qđ licet ſic pſumatur. ſi tñ aliquis apparet ꝛdictor.
oz abbatē ꝓbare conſenſum ſaltem anteqꝫ inſtituat pñtatus
vel ſnia ferāt ꝓ alio tali ꝓcuratore. poſtea aūt forte nō reuoca
retur factum inno. ¶ in glo. ex toto ibi. lz adde. i.

De capīo. hic incipit. vi. ps in qua laudat preſbros
ꝛ humiliat diacones fm io. de. fan.

Legimus. xxxii. c. ꝓbat biero. qđ ſacerdotes ſūt dia
conibus preferendi. ꝛ ħ ꝓbat triplr. ſ. rōne nominis
ſiue appellationis q: oli idem dicebāt preſbr ꝛ epūs
ꝛ ħ ꝓbat. vij. auctoritatibus. ſecūdo rōne officij ſiue inſtitutō
nis. q: ad maius officiū ſūt inſtituti pſbyteri qꝫ diaconi. q: ſa
cerdotes orant ꝛ predicāt ſed diacōi miſtrāt ꝛ rñdēt obiectōi
quā facit ſibūpſi ꝛ diaconibus rōne eccl̄ie. tertio rōne ꝓmoti
onis. qđ diaconus ꝓmouetur in ſacerdotē ꝛ non econuerſo. ꝛ
ꝓmotio nō fit niſi de mīore ad maius fm. h. ꝛ. b. bz. fatuus
fatuus dī a for faris. q: imperitiam ſuam oſtendit fando qđ
quid latet in aīo vel reſpondendo ad interrogata vel iō dī fa
tuus a fando. q: nec quod ipſe fatur nec quod alij dicunt in
telligitur fm hu. ꝛ pap. in deriuationibus. vel fatuus dī fm
aug. quaſi inſulſus ſine ſale. i. ſine condimēto diſcretionis ſz
poll. ꝛ differt a ſtulto. nam ſtultus eſt ut dixi. xxij. di. de ꝯſtā
tinopolitane ibi videas. fatua uide quod dicaz. vi. q. i. ex me
rito. fatua. q. d. talis eſt iſte ꝛ talia loquitur qui præfert diaco
nes epīs uel preſbris. audio quaſi diceret quare hoc dicis.
q: audio cē. ꝛ fere fatuus eſt ꝛ fatue loquitur. nam eſt cē. hu.
eoſdem. i. vtroſqꝫ utroqꝫ uocabulo indifferenter cenſeri. ꝛ ita
rōne appellationis oſtendit eos maiores io. de fan. patitur. i.
pōt uel dz pati ut miſter cē. q. d. nullus alius. quid patitur. i.
quam poſſeſſionem hz. vt ſup cē. q. d. dementiam ꝛ ſuperbiā
fm hu. queris vt noīe epiſcoporū intelligant preſbri. la. pau
lus v̄. ꝛ thimothe. ad philipp. c. i. uis ꝛ aliud v̄. loquit̄ act. xx.
c. vij. q. i. ſuggeſtum. cūcto datiui caſus acquiſitiue poſiti. ec
cleſiā. i. uniuerſitatem fideliuz de con. dī. i. eccleſia. ſangūe. i.
ſanguinis effuſione. ac ne quis uer. eundem. i. nomine pſby
teri epm intelligi. ſicut ecōtrario noīe epī intelliget preſbr ut ī
pmiſſis auctoritatibus io. de. f. te. ſ. titū qui metropolitanus
erat in creta. h. ad titum. i. crete nomen prouincie eſt. corrige
res. lxxv. dī. c. ij. in prin. preſbros. i. epōs. ſiquis aſſignat qua
lem epm eligi ꝛ conſtitui mandauit. unius non plium. ad tbi
mo. v̄. i. c. iiij. noli. xcv. di. ecce. gram epatus. h. per ꝓphetaz
i. per electionē. ex preteritis enī electores uidentur perpēdere
qualis ſit factus electus. ꝛ ideo electio dicitur ꝓphetia uł dic
ꝓphetiam. i. diuinam inſpiratiōnē qua apoſtolus inſpiratus
elegit ꝛ ordinauit thimotheū. h. ꝛ ſic hic dicitur qđ electio fit p
inſpirationem. ꝛ in hoc caſu ab uno uice oīm denunciari dz
electio ne tot ſint electiones quot ſūt numero eligentes ex̄ de
elec. in gen̄. in iſto ēt caſu premitti dz collatio. nam greg. ix. ta
lem electionem fcām de brachareñ. caſſauit. q: nō fuit fcā col
latio fm rodo. ſed. b. compo. no. ex̄ de elec. quia ꝓpter qđ ex
quo oēs ſimul uno ſpū ꝛ una uoce eligunt nō ē uis ſiue dicāt
eligo ſiue dicāt eligimus. ꝛ una debet cēſeri ꝛ cōis ꝓpter una
nimes uoluntates ꝛ uoces. unde non ē neceſſe qđ poſtea dēt
ptātem alicui qui uice oīum ipſum eligat fm. b. compoſ. ſz ēt
v̄. epla. v. c. qđ quidam v̄. pua v̄. clamat als clāgat ꝛ ē clangere
ſonare clāgor tube ſonitus uel planctus ꝓprie uox anſeris
ē fm pap. tuba uide quod dixi. xlij. di. c. i. in uerbo quaſi tu
ba euangelica euangelium bona annunciatio interpretat gre
ce enī eu bonū ꝛ angls nuncius dicitur fm papi. filius. uide
quod dicā. xx. q. iij. c. pñs in uerbo. filius ꝛ. xxij. q. ij. §. ulti.
fluēta potauit. ij. io. c. i. electe. ij. io. c. i. ꝛ. iij. ver. alia. iij. io. c. i.
qđ āt. hec ē. ij. pars. nam. v̄. benedico fcām talem prelationem
nā cē. dionyſiū bi fuerūt cōtēporanei hieronymi hu. quō. i. ſi
cut hu. quid enī. iij. pars hic ꝓmendat ſacerdotes rōne officij
q. d. merito dixi qđ preſbri dicebāt aliquem ex ſe ꝛ cum epm
appellabāt ut ita. tamē in appellatione ēet dīa pluſ ſolito. qđ
enim cē. ſed dicit v̄. qđ enī v̄. rñdet hiero. paucitatem. i. priule
gia diaconoꝝ que habent ꝓpter paucitatem hu. de qua. i. p
pter quam hu. leges. i. in ius cōe. i. in cōem obſeruātiā quaſi
trahens ad generalia fm hu. paucitas. xxiij. dī. tales. ex̄ ō eta
te ꝛ qua. cū ſit. ceterum v̄. dare quod eſt ꝓhibitum. xxi. di. de
nigꝫ. b. nam benedictionem dare non ē niſi ſacerdotū. xvi. q.
i. §. ſupioꝛi in prin. recte. q: ad aliud ſūt inſtituti. unde ſubdit.
audiāt cē. ecce rōe inſtitutōis ꝓbat diacones minores q: ad
minus dignū officiū ſūt inſtituti. ſ. ut miſtrent mēſis uiduarus
ꝛ pauperū. preſbri vō ut iſtent p̄dicatōi ꝛ oꝛoni. ꝛ hoc factum
fuit ab aplis ut legit̄ i acti. aplōꝝ. vi. c. b. aplos act. vi. c. mēſis
paupeꝝ. b. ſciāt v̄. q̄re. i. ad qđ. ꝯſtituī. ſ. ut miſtrēt. mēſis pau
perū ut p̄dixi. actu. vi. c. ꝯditiōis. i. oꝛiginis uel inſtitutionis.
preſbr. v̄. repetit quod. ō. dixi. ſ. eundē cē epm ꝛ preſbyterum

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

hu. aliud. lxxxiiij. di. §. ult. ⁊ c. ult. unde. i. ad ꝓbādum q̄ idē fuit p̄sb̄r ⁊ ep̄us ad tit̄u. i. c. thimothe. i. c. iij. qui ꝓcubit. iiij. ps. h̄ ꝓmēdat p̄sb̄ros rōne ꝓmotionis. ⁊ ista rōe probat q̄ fuit maiores diaconus. ¶ in glo. verba ibi. ad tit̄u. adde. i. c. ¶ in g o. i. ioānes ibi. intonuit. adde. s. cū dixit in ꝓin. erat v̄bum hu. ¶ in glo. hic rñdit ibi hu. dicit. adde ipse hu. sic dicat ego credo quod ab initio dūa fuit inter ep̄os ⁊ simplices sacerdotes sicut modo ē ⁊ in admīstratione ⁊ in prelatōe ⁊ in officijs ⁊ in sacris. sed quo ad appellationem nō erat differentia quia cōiter ⁊ indiūter illi ⁊ illi dicebantur episcopi et p̄sb̄r. sed quia scismata ceperunt ee in ecclia in ipsa pluitate appellationis est facta differentia in appellatione. s. ut simplices sacerdotes non dicerentur episcopi. lxxx. di. in illis fz. h. ¶ in. c. g. ibi. prelatio. adde q̄ idēitas cēt tm̄ in hoic ⁊ non in re. patet quia ordo episcoporuz semper fuit ut probat. xxi. di. deros. l. di. q̄. dic ergo cū hu. q̄ nomen erat tm̄ cōe. ⁊ dicunt quidam quod illud olim quod est. xcv. di. olim d̄signat tempus ante passionem domini uel modicum post. nā post passionem incepit epalis dignitas. xxi. di. in nouo. cū dictuz fuit petro pasce oues meas. viij. q. i. in scripturis. ante enī episcopus ⁊ p̄sb̄r idem erant etiam quo ad sacra fm la. qui ita scripsit in predicō. c. olim. ¶ in. c. g. ibi. remedium. adde. s. ut scisma tolleretur. ¶ in. c. g. ibi. admīstratione. adde ar. lxxxix. di. ad hoc. ¶ in. c. g. ibi. sacramēta. adō que hēs. lxviij. di. q̄uis. xvi. q. vi. c. i. ¶ in glo. ex sola ibi. dico. adde ⁊ bene fm hu. ¶ in. c. g. ibi. confirmetur. adde istam fm am gl. tenēt h̄ hu. ⁊ lau. sed io. de. s. dicit h̄ quid mirum si ioanes ita dicat nam theotonicus erat. dicas ergo fm eum q̄ exeratus ipsuz facere dicitur. quia ipsum elegit. plenitudinē tamen potestatis habere non dicat nisi a papa ipsam consequatur ar. ex̄ de elect. venerabilem. ⁊ ideo cum plus iur̄ ꝛc. ex̄ de of. dele. dilect̄ merito a papa non a populo consequitur impium. ci enī terreni sunt ⁊ celestis regni siue imperij ꝛc. xxj. di. c. i. dicunt tamē q dam q̄ ante coronationem potest dare priuilegia absq; ipij lesione. puta ut quis possit emācipare tutores ⁊ curatores dare tabelliones creare ea que sunt uoluntarie non contentiose iurisdictionis exercere ar. ff. de offi. procō. l. ij. ⁊ ob hoc dicūt quidam q̄ contra priuilegium siue rescriptum obijci pōt. qd̄ est obtentum ab imperatore nondum coronato siue unsulato C. de quadri. preseri. l. ult. in fi. in aut̄. de consul. in fi. ff. de testa. mili. l. ex eo. C. li. xij. de decur̄. l. ult. quia non dicitur imperator nisi demum corona suscepta. ff. de testa. mili. l. penul. ⁊ ar. ex̄ de postula. bone. ij. in fi. ⁊ ex̄ de alu pall. nisi. ⁊ dies coronationis dicitur ortus imperij. C. de fer̄. l. ult. de hac materia satis no. in spe. rubrica de rescripti presentatione in. §. rōne cause. v̄. item quod obtentum ē ꝛc. credit inno. q̄ si imperator non possit recipere coronam in loco debito nihilomin9 auctoritatē admīstrandi pōt recipere a colonienſi archiepo uel ex ipsa electione hanc hz fm ipsum hosti. dicit concordantias intelligi sicut in papa. ⁊ dicit hoc ee uerius ut hic pz ⁊ h̄ ipsi not. ex̄ de elec. uenerabilē. ⁊ ipe host. tractans de hac materia sic scripsit rex romanorum ex quo electus ē in cōcordia eādem ptātem hz quam imperator nec dat ei unctio impial̄ nisi nomē sicut dicit se uidisse in almania p principes iudicari. sed fm eū quicquid iudicauerit nō uidetur q̄ hāc ptātem hēat quouscq; per se. apo. fuerit approbatus. alioquin in ptā te ipōrum principū eēt hereticū uel alis minus idoneū ꝓmouere quod ee nō dz ut pz in eo quod le. ⁊ no. in pred. decre. uenerabilē. ⁊ hoc ipe no. de v̄. sig. super quibusdam. ¶ in. g. ecce q̄ in fi. adde alibi dī q̄ archidi. assumit̄ de maiori eccia ex̄ de his que fi. a pre. tua. in prin. ubi dicit ioſ. q̄ ideo ibi dixit assumat̄ non eligat̄. quia aliquotiens assumit̄ p electionez ut hic q̄nq; p institutionē supioris. lx. di. c. i. ⁊ in predi. c. lxxi iij. di. epōrum. viij. q. i. si ergo. ⁊ q̄ p electionē canonicā dicat quis assumi ꝓbat̄ ex̄ de elec. cū inter uniuersas ux̄ finē. ⁊ ex̄ de appel. cōstitutus in prin. ¶ in. g. q̄tum. in fi. adde ad idē ex̄ de priuil. c. i. in glo. nam paupertas in fi. adde ad idē. xvi. q. i. sunt nōnulli in fi ¶ in glo. q̄ enī in fi. adde ad idez. lix. di. si officia in fi. ij. q. vii. in sancta. ¶ in gl. hoc bene in fi. ad de ex̄ de transla. c. i. ⁊ c. licet.

Dominus lepr̄osū luc. v. ⁊ math. viij. vad̄ sile de pe. di. i. §. hoc quidem v̄. hinc ēt lepr̄osi. de con. di. iiij. ante baptismum. ostende h̄ fiebat ꝓpter reuerentiā ordis. ⁊ ēt iō ut scirēt si eēt mūdatus. xi. q. iii. quō. ⁊ de pe. di. i. §. ex his. h. item v̄. rñdes io. xviij. c. si male. ii. q. vij. §. ecce bonozari sub. debere hu. falsos ar. de minoꝛi in maius. q̄z si id de quo minus ꝛc. ar. xvi. q. ij. c. i. xxxiij. q. ij. hystoria ꝓb. memisse. ij. pars. dominus math. iiij. c. constituerunt act. vi. c. q̄z rōne ordiatōis oñdit idem. ⁊ ē h̄ ar. a ꝓportione. est enī h̄ ꝓportio non similitudo. nam similitudo ē unius ad unū uel ad plura. ꝓportio est ꝓpatio plium ad pl̄a ut h̄ hu. pñt. q. d. nō pñt d̄ iure. h. a q̄bus. s. nobis p̄sb̄ris. ¶ in glo. ar. q̄z ibi. acq̄rit adde ad hoc ex̄ qui fil. sunt le. p tuas. v̄. de h̄. xi. q. i. sacerdoti bus. ubi de h̄. ¶ in. c. g. ibi nō iccirco. adde ad iō. xxij. q. ij. ij. forte. ubi de hoc dicatur. xxvij. q. ij. inuēta. ¶ in. c. g. ibi. dū cali. adde ar. ꝛ. xxv. q. ii. §. ult. ad fi. xvi. q. i. generali. ¶ i. g. ar. q̄ in fi. adde. xcvi. di. si impator. i. q. vij. c. i. ¶ hoc aūt hic incipit. vij. pars in qua dicitur q̄ q̄ diaconus uel subdiacono

Dnus tz locū p̄arche superior est io. de. fā.

Recipimus. caplo decidendo. i. ꝓ aliqua causa de addēda fm. hu. si quis v̄. ¶ Bi. xciij.

Subdiacono. iij. in prima q̄z dicitur q̄ ēt sumus pōtifex pōt subdiacono cōmittere uices suas. ⁊ hoc probat per c. se. io. de. f.

Adde. decessoꝛū dūa illa. s. q̄ decessoꝛ dicat q obijt nullo medio p̄decessoꝛ q ante decessorē antecessoꝛ q ante p̄decessorē nō uidetur multū ee autenticū. tū ex eo qd̄ dī h̄. tū ex eo qd̄ dī. xi. q. iij antecessoꝛ. ⁊ in. c. qd̄ p̄ decessoꝛ. dicat ergo q̄ sūt sinonima. uel si uis approbare dūaz dicas q̄ sepe uocabula cōfūdūtur. ⁊ unū pōitur ꝓ alio fz. h. approbat tan. dūam ut ipse no. ex̄ de scisma. c. i. d̄ decessore hēbatur. li. di. qui in aliquo. xij. q. i. c. i. ⁊ c. q̄z io. auctas ad idez ij. q. v. si eps accusatus. ⁊ ē h̄ ar. ad id qd̄ dicā. xii. q. ij. nobis ī v̄bo uniuersa disponat. quāobrē. ij. ps. ¶ in gl. ar. q̄ in fi. adde d̄ h̄. xxxij. di. §. uerū. in. c. ad hoc. ¶ in. g. no. q̄ ī fi ad de no. casus i q̄bus iurisdictio delegati extēdit ad alias ꝑsonas q̄s ad illas q̄ sūt expresse in mādato. primus ē ex̄ de of. de le. c. i. scōs ē. e. ti. iuꝑ eo. tertius ē ex̄ de ali. iudi. mu. c. i. q̄rtus ē ex̄ de testi. uenies. qntus ē ex̄ de ꝓcess. p̄ben. ꝓpositi. ⁊ d̄ re. pmu. cū uniuersoꝛū. sextus ē ubi ē illa clau. qdā alij ex̄ de rescrip. pastoralis. ⁊ c. sedes. septimus ubi pōit illa clausula uocatis ꝛc. ex̄ de iudi. exhibita. octauus ē fm unā lecturam ex̄ d̄ iudi. q̄z. n. nonus ē generalis ad oīa q̄ spectāt ad cām dēgatā ⁊ sine q̄bus expediri nō pōt ex̄ de of. dele. ꝓterea. ¶ in. g. ar. q̄ ibi interueniēte. adde ad hoc ex̄ de of. dele. cū olim magister. ubi d̄ hoc. ¶ legatū. hic incipit. ij. ps in q̄ dī q̄ nullus dz ipedire legatos ro. ec. ⁊ si fecerit excōicet̄ ut in. c. se. io d̄. f. ⁊ legatus ē is cui certa pūia uel ꝓuincia gubernāda mandatur ex̄ de of. leg. nouit. fm gof. ⁊ e. ti. c. i. ⁊ c. uolētes. legatus etiā dici pōt q̄cūq; ab alio ē missus. l. di. p̄sbri. iij. q. vi. hoc q̄ppe v̄. sane. xcvij. di. c. ii. lxiij. di. ego in fi. s. i. di. ius gentiū. ff. de of. assess. diem. in aut̄. de sanc. epis. §. si v̄o epi colla. ix. C. li. x. d̄ lege comitū. p totum. ff. de of. ꝓcon. l. obseruare. §. fi. ⁊ l. se. hinc ē q̄ legatus dicitur uicarius muneris alieni. ff. de lega. uicarius. ⁊ l. legatus. ⁊ adō qd̄ dicam. xcvij. di. ecclesie.

Sq̄s magr̄ ioſ. dicit q̄ h̄. c. nō facit ad ꝓpositū gr̄a. ⁊ hoc uoluit ꝓbare p aliam ptem capli. unde h̄ sūptū ē ubi alex. nō logtur nisi de epis qui dei fungūtur legatione. vij. q. i. sicut uir in fi. xxi. di. i nouo. quos nemo dz ipedire. ⁊ ita tamē quo ad superficiē lr̄e introducāt a gr̄ano

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ſz in quocūqꝫ caſu dicaſ loqui hoc.c.planū ē quod ī eo cōtinet ſm.b.legationē.i.legatū.impedit.i.di.iuſgentū.arceatur Sed numqd legatus poterit excōicare ꝛ punire eos qui ſibi uel ſuis uel eius nuncijs iniuriā uel dānū īferunt.uel eius iuriſdictionē impediūt.ad quod omiſſa ſolita doctorū diſputatione que notari conſueuit.xxiij.q.iij.inter.ꝛ.c.guilliſſarius ꝛ.ij.q.vij.ſi qs erga.ꝛ.c.ſi quis ab epō. Rñ. qꝫ legatus pt ul ciſci iniuriam ſibi ꝛ ſuis factam mānifeſte ar.ff.de of.rec.pui. l.ſenatuſcōſulto ex̄ de fo.com.cū cōtingat ad ſi.ꝛ ex̄ de of.ar chi.c.ult.vſus ſi.ꝛ pōt ſuam iuriſdictionē impedientes ꝛ ſibi nō obedientes punire ar.ex̄ de pen.romana.ꝛ de of.dele.c.i. ꝛ.c.preterea.cū ſuis concordā.ff.de offi.eius cui man.ē iuriſ. l.i.ꝛ b als deluſoria uideret eius ptās.ſi cohertionē hmōi nō hāt ex̄ de of.dele.ex lr̄is potius.n.in hoc iniuriā ro.ec.,pſequtur qꝫ ſuam.ii.q.vij.accuſatio ſm ea que no.ex̄ de ſen.ex.contingit.ꝛ b ſic no.in ſpec.de legato.§.legatus v.ſed nūqd uſz ad ſatiſfactionē.ſed q̄rit coꝝ quo ſatiſfaciet. Rñ. coꝝ papa uel eius legato ſi in legatum clericū uiolētas manus iniecerit uel coꝝ legato.ſi ab eo ē excōicatus als aūt ſatiſfaciet coram ſuo ordinario qui eū excōicauit ꝛ ab eo abſoluetur.qꝛ ī hoc caſu papa ſibi ſpāliter nō reſeruat abſolutionē uel ſatiſfactionē ſm.b.ad hoc ex̄ de ſen.ex.nup. ¶ Archidia.hic incipit.iij.ps in qua dicitur qꝫ archidiacono nō debēt facere collectas in ſubditos.ꝛ hoc ,pbaſ p.c.ſe.io.de fan.ꝛ hoc ſic cōtinuaſ dictū ē.xxv.di.c.i.qꝫ archidiacōi uitam clericoꝝ debent ingrere.xciij.di.c.diaconi eccle.ſilr dictum ē qō diacōi dēnt hoc facere.quorū officiū quo ad hoc nunc hñt archidiacōi ſed qꝛ archidi.ſub tali occaſione in clericos uellēt craſſari. iō ſubijcit magr̄ qꝫ nō debēt hoc facere.b.ingrere pōt ergo archidi.uiſitare de iure ſuo.ad b ex̄ de offi.archidi.mandamus.b ſatis cōcedit vin.circa ea q̄ ſpectāt ad officium ſuū.ſ.circa iurgia.xxv.di.plectis.uſ ad capla commiſſa ſibi ſpāliter ubi inuēit expreſſum uel p̄ſcriptū.ſed nō dat ipſe uin.ſibi expenſas niſi ſemel ī anno tm̄.ex̄ de cēſi.cū aplīs. Et no.qꝫ quidam dixerūt qꝫ archidi.hꝫ limitatā iuriſdictionē ad hoc.ī.c.proxi.v. ſit ita qꝫ nec extendit ei vin. Fimbrias.viij.di.quo iure. xvij.q.ij. hoc tm̄.x.q.iij.qꝛ cognouimus.niſi ubi inuenit expreſſū ut in iurgijs circa rurales.xxv.di.c.i.vel in p̄ſcriptis ex̄ d̄ of.archi. c.ult.als nō nec ei nec archipreſbro ut.xvij.q.ii. eleutherius viſitatio aūt archidiacōi ,pprie dicēda ē ſcrutatio.nulli d̄ cōſuetudine loca ſit ut corrigat leuiora ſm vin.q iſta no.ex̄ de of.archidi.mādamus.c.ult.dicit.b.qꝫ in luſtratiōe prochiarum ī inquiſitione utte clericoꝝ ꝛ hmōi.ſufficit generalis iuſſio quā intelligitur recipere ī ſua inſtitutione eo ipſo qꝫ efficiaſ archidi. xxv.di.perlectis.ꝛ hoc teneas ſine felle iuidie ꝛ rancoris

Dictum cēſum dic indebitū quē nec epūs exigere pt x.q.iij.qꝛ cognouimus.nā qꝫ cēſum debitū exigere poſſit.ē expreſſum ex̄ de excel.prel.ad hoc la.dic ergo qꝫ iſti exigebant ultra qꝫ debebant.epi enī nec alij nouas exactiones facere p̄ñt.x.q.iij.relatum.c.illud.ix.q.iij.conqueſtus.ſi tm̄ mānifeſta ꝛ rōabilis cā extiterit.pōt epūs cum caritate auxiliū ab eis petere.ex̄ de cen.cū aplīs ſm.b.ꝛ idē poſſunt ī ſeriores epi.ubi cā rōabilis exiterit vt dī in pre.decre.d epiſ. ea enim que p̄mittuntur repetita credunt.ff.d̄ v.obl.titia.§. i.ꝛ.xxxij.q.vij.aplīs ex̄ de ap.ſcdo requiris ſm ray. gof.ꝛ.b. ꝛ adde quod dicam.x.q.iij.cauēdū.ſed ho.ꝺ ibi niſi ratiōe p̄iuilegij vel cōſuetudis.de hoc ēt no.ipſe ho.in ſum.d̄ of.or di.§.quid ſi religioſi.vbi dicit qꝫ ad b ut tale quid exigaſ uid̄ tur cē p̄iuilegiū epi ſpāle ex̄ d̄ of.or.ꝓquerente.§.ult.ex̄ d̄ cē. cū aplīs.§.p̄hibemus.ꝛ adde quod dicam.x.q.iij.qꝛ cognouimus.ꝛ.xvi.q.i.iux̄ ſanctionē.ibi uideas.ſed quod ē p̄miſſum plus placet.qꝫ magis v. Sicut itaqꝫ v.propriam.ij.q.vi biduum v.palam.ꝛ uideas qd̄ dicam.xi.q.i.res eccle.menſuram.ad huius d̄claratione ſcias qꝫ mēſura eſt quicqd ponderе capacitate longitudine aliqꝫ finiſ.mēſura eſt res aliqua motu ſuo uel tempore circūſcripta.boc aūt corporis aut tempoꝛis eſt ſm papi.ſi.ij.q.i.ſi quis epiſcopus in ſi. xxv.q.i.c. iij.C.d̄ penis qui ſniam.xvi.q.i.ſi clericatus.ſic.xciij.di. diacones.ꝛ ſub hoc noie intelligo comprehendi oia ꝛ ſingula ſibi a iure conceſſa ꝛ illa iure ſuo facere pōt ar.xxv.q.ij. amputato.c.ſic decet.ꝛ p̄.c.diacones.ꝛ hoc qꝛ propria ſūt ut hic dicit textus.qꝫ ſi v.q.d.nō ſolū facere ꝛ tenere dꝫ ea que ſunt in ſua ,ppria mēſura imo ēt qꝫ ab epīs tē.hic eſt uerus intellectus huius lr̄e quicquid alij notent. ¶ in glo.i.ibi licet.ad de ubi de boc.ſed io.dicebat qꝫ in foro iudiciario eccīa non pōt recipere penam ,p culpis commiſſis niſi ubi inuenitur a canone diffinitum ut ,pbaſ in boc.c.licet.ꝛ.e.ti. p̄ſbyteri.ꝛ.c. calūniam.ꝛ.c.ſuam. In ꝛcibus aūt poſſet peti pena ,p dāno ꝛ intereſſe ut.c.ti.ꝓſtitutus.cum ſuis concoꝛ.in foro aūt pnia li non debet pena ſiue multa pecuniaria imponi penitenti. niſi qꝫ ſm facultatem ſatiſfaciat leſis oꝛonibus ieiunijs ꝛ elemoſynis redimat peccata ſua de pe.di.i.medicina.ꝛ.c. medicamētum ſm io. ¶ in.c.g.ibi.preſcripta.adde ad hoc extra d̄ elec.dudum.ij.ꝛ de of.archi.c.ult. ¶ in.e.g.ibi.,pdeſt.adde de boc.c.q.ſi uos. ibi uideas. ¶ in.g.i.petri.adde.ī.v.c. ¶ in glo.nam debent ibi.bone.adde.ar.ex̄ de uoto.c.magne.xi.q.iij.precipue.uel facti ſit noiatiuus pluralis ſm hu. ¶ in.c.g.in ſi.adde.xcv.di.eſto.xviij.q.i.predicatoꝛ. ¶ i.g. uidetur ibi.iuriſdictionē.adde ar.xvi.q.vij.nullus ar.contra. lxiij.di.ſi in plebibus.dicit ba.qꝫ iniuriam faceret epiſcopus archidiacono ſi hoc officium alteri delegaret ꝛ poſſet appellare.alij probabilius dicunt ꝛ inherent illi.c.ſi in plebibus ꝛ intelligunt hoc de lr̄a generali ſm lau.ꝛ hu. ¶ Di.xcv.

QUod autem. Hec di.diuidi tur in.iij.ptes. ī pma quarum querit utrum ſacerdotes poſſint chriſmare ſiue confirmare pueros in fronte ꝛ dicas qꝫ non.tamē uult ,pbare p̄.c.greg.qꝫ p̄ñt.ē.xciij.di.a ſ̄bdiacono h.miſteria.ſ.miſſarum. ſuperalto.i.ſupbia ,phibere.ī.e. eccc. obedire.ī.e.eſto.baptizatos uer. ¶ in.i.glo.ibi.ſoluit.adde infra.c.§.ſed iſtud.

Deuenit tangere in fronte.nam in uertice ipſo iure. hꝫ eis de con.di.v.nouiſſime.h.ꝛ nos vī. ¶ in.g.h ex ibi.agit.adde ar.extra de iurepa.qꝫ aūt. ¶ in.c. glo.ibi.qꝫ hic.adde.iſtud dictum confirmaſ ex̄ de conſuetu. quato.§.i.ibi ſua temeritate tē.q.d.ibi ex noſtra auctē bene poſſent.ꝛ ſic ibi intelligit ho. ¶ in.e.g.ibi.diaconatum.adō ſub.ex delegatione pape ꝓferre pōt. ¶ in.ea.g.ibi.meaz. ad de de con.di.ij.c.accipite. ¶ in.e.g.ibi.dicit hu.adde hic uideas quod le.ꝛ no.de con.di.v.manus. ¶ in.e.gl.ibi.qꝫ hic adde ſub.licet ab aplis fuerit inſtitutum ut a ſolis epīs conferetur de con.diſt.v.manus.in multis enī ſtatutis aplorum licita ē diſpenſatio ſm hu. ¶ in.e.glo.ibi.pōt.adde.ſed quero quare ea que ſunt iuriſdictionis committere poſſit epūs inferioꝛibus ꝛ non ea que ſunt ordinis. Rñ.qꝛ que ſunt ordis quaſi oſſibus adherent.ut ſepari non poſſint ſicut nec aīa a corpoꝛe uiuo.licet qñꝫ executio ſuſpendaſ.i.q.i.qꝫ quidam v.ſi forte.xxxij.q.vii.licite.ar.ff.d̄ peculio.quis ergo caſus.l. ſticho.ff.pro ſoci.l.iij.i.rñ.ar.ff.de pecu.le.l.vi.unde ad ſimilitudinem eoꝝ que ſunt meri imperij non delegātur. ſz qūo demandatur etiam epiſcopo contra id.ff.de of.eius cui mā. ē iuriſ.l.i.rñ.non demandatur niſi auctas quam epiſcopus ī aliena iuriſdictionē exercere non poterit niſi de mādato ꝛ uoluntate committentis.vi.q.iij.ſcriptum.vii.q.i.epūs in dioceſi. Iſta aūt nō ꝓmittit inferioꝛi.qꝛ ea non recipit ſolo vbo.ſed facto interueniente.ſ.unctione exterioꝛe uiſibili q̄ ē ſignū interioꝛis unctōis i coꝛde ex̄ d̄ ſacra uncti.c.unico. ꝛ iō uolūtate ſola uel vbo.ea nō trāſmittit. ar.ff.de reg.iur. nihil.ex̄.eo.ti. oīs alia rō ꝓſueuit aſſignari d̄ con.ec.c.penult.ſm io.d̄ f. ¶ in.e.g.ibi.d̄ponere. adde idē ſentit b lau.ꝛ dicebat ho.qꝫ officialis epi nō pōt cām criminalem alicuius clerici accuſati

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

D

diffinire.qz nec electus ꝓfirmatus ꝫ põt ut ex̄ ꝺ elec.trāſmiſſā le.z no.immo nec examinare ſicut fuit in curia diffinituz fm ho.qui ita no.ex̄ de inſti.ex frequentibus.z ad hoc facit ex̄ preſſe ex̄ de of.vica.li.vi.lz in officialē.ar.ad hoc ex̄ li.vi. de of.oꝛ.romana.§.vlt.z ſic obtinuit in curia ꝓut no.in ſpe.de i quiſitione in prin.v.quid de officialibus epoꝝ.¶ in.c.glo. ibi.uerberare.adde extra de ſen.ex.uniuerſitatis.¶ in.c.gl. ibi non poſſit.adde.ad hoc dicunt q epꝰ põt cris inquiſitio nem aliꝰ ꝓmittere ar.extra de fri.z malefic.c.vlt.qꝺ ibi ñ cre dit vin.qz que meri vel mixti imperij ſunt per libellū expedi ri nõ pñt.ff.ꝺ of.ꝓcon.nec quicq̄.z in pre.decre.nõ erat cri minis inquiſitio fm vinc.de hac materia le.z no. xxij.q.iij. illud.z ibi dicaz.ſed q committere poſſit.uideꝫ extra ꝺ ſimo. licet heli.iuꝛ prin.v.tunc enim ibi z videre.i.mittere zc.¶ in c.g.ibi.epo.adde.hoc etiā fuit dictū la.q̄uis.lxviij.di.q̄uiſ.

DResbꝛos arripere repete ꝓhibemus.¶ Hz iſtud ſ.c.c.i.iſtud v.leonis.lxij.di.q̄uis. gelaſij.ſ.c.ꝓ xi.niſi v.ꝓhibitio v.oleo act.v.c.z marci.c.ulti. un gentes.z no.q licet in ſacro extreme unctiõis plures ſint un ctiones.tamē unū eſt ſacramentum ꝓpter unitatem apte finiſ plura enim que ſunt in hoc ſacro ordinantur ad unuz aliqd ſignificandum z cauſandum.z iõ unū dicitur vnitate perfecti onis que ē per finem fm alber.z tho.z pe.qui dicūt q ſi ſacer dos deficit inunctis iam aliquibus ptibus id qꝺ ē factū ñ oz iterari.ſed unctiones que reſtant per alium ſacerdotem cõple antur.¶ et no.q hoc ſacrm nõ reſpicit tm̄ infirmitatem ſed in firmitatis ſtatum.qz nõ oz dari niſi infirmis qui fm hūanam eſtimationē uidentur morti appꝛopinquare ſz tho.oño caſſio doꝛus dicit q oño dicitur quaſi oꝛis rõ.ſ.qñ rõnale ē qꝺ pe titur alꝫ non ē oño.z damaſcenus dicit q oño ē petitio decen tium ad deū.unde multi uidentoꝛare in eccleſijs qui in ueri tate non oꝛant.quia eccleſia firma.i.perpetua.ſ.eterna peten da ſunt.decens enim eſt z rõnabile ut iſta petantur a deo nõ tranſitoꝛia ſeu caduca.adde quod dicam.j.e.ecce.¶ Hz q̄ ritur.hic incipit.iij.ps in qua queritur ſi epiſcopus poſſit iun gere infirmos eſt dicendum q ſic.j.c.proxi.io.de.f.uel ſi v.ꝺ bis enī.ii.ps.¶ in glo.quo deficiente ibi in vbis.adde ut.i. q.i.detrahe.¶ in.c.g.ibi iterari.adde extra de ſecun.nu. uir aũt preterea in predictis.c.loquitur aug.de ſacramētis baptiſ mi z ordis.vñ ñ oz generaliter itelligi qs ibi ꝺr̄ ſz io.de.f.

ILlud adiectum.ab eo qui querebat dēm ē iaco.v. cuius.i.qz eius cā eſt in relatione hu.nam nõ.ij.qõ non penitentibus intellige de peccatis manifeſtis. nam ꝓpter occulta nõ poſſunt alicui ſacramenta denegari.ni ſi per admonitionē ſecretam uel publice in genere factam.de con.di.ij.non ꝓhibeat.ſic ēt no.gof.in ſum. de ſacra.iteran. §.effectus.z ho.in ſum.eo.ti.§.quid operetur v.i.ibi videas. ¶ in glo.i.oleo ibi.criſmate.adde dicit dñs hu.hoc nõ cre do.ſ.q epiſcopo ꝓpter ſuam excellentiam liceat infirmum in ungere criſmate.uel reſpicit ad interpretationē nominis.chriſ ma enī interpretaꝫ unctio.ut dicam.i.q.i.multi.z iõ ponit ꝓ unctione.unde dic chriſmate.i.unctione.ſ.olei ſanctificati ab epõ in cena domini.omne enim chriſma eſt oleū ſed nõ ecõ uerſo.z ſic nomine ptis intelligitur totum.xiij.q.v.penale.x xxij.q.iij.meretrices fm hu.¶ in glo.ita ibi.dignum. adde ut qꝛ penitens ē.nam non penitentibus zc.¶ in.c.g.ibi ſic. adde iſtud ſic reſpicit illam lr̄am que habet.nam non penitē tibus zc.¶ in.c.g.in fi.adde ubi pz q in penitentibus nullū datur ſacramentum.¶ in gl.ar.q in fi.non obſtat q hic ꝺr̄. qz hic loquitur in ſacris in quibus confertur gr̄a quod non ē in mr̄imonio qz non ad hoc ꝫbitur.ſed ad conſulendū hu mane fragilitati ꝓmittitur.xxvij.q.i.c.nuptiarum.z.xxij.q.ij. §.is ita fm io.de fan.¶ in gl.ar.oña ibi.cenſeri.adde.ar.ad hoc.i.q.i.fertur.z.c.ſicut xp̄s.ubi de hoc.z.xiij.q.v.penale. ¶ in.c.g.ibi ar.ibi diſtinctione.adde ſub.z cui unū ꝺnegaꝫ z reliquū quod eiuſdem generis eſt ut ar.zc.¶ Chriſma. ꝫ

incipit.iij.pars di.in qua dicitur q preſbyteri debēt chriſma ta a ſuo epiſcopo recipere z epi debent honorare preſbyteroſ qz z ipſi preſbri ſunt.z inſimul debent dei eccleſiam guberna re.q aũt unus epiſcopus ē maioꝛ hoc fuit de conſuetudine.z hoc ꝓbat per.viij.c.io.de.f.z hoc ſic continuaꝫ ad prece.dixe rat preſbꝛos non debere conſignare chriſmate in fronte.ſz qz chriſma ē eis neceſſarium.tum ꝓpter benedicendos fontes. tum etiam ꝓpter baptizatos in uertice ungendos.iõ addit magr̄ q ſingulis annis debent petere chriſma ab epiſcopiſ ſu is per ſe uel ꝑ alios fm .b.

DResbri petant ꝫ de illis qui ꝓpe epatum hitant. ceteꝝ ſi qui preſbri longe hitant.x.uel ultra miliari bus tunc unus ab archidiacono eligatur qui oi an no chriſma ſibi z ſocijs ꝓferat ut.b.li.iij.c.de preſbyteris.cū aũt preſbr ad maiorem eccleſiam ꝓo chriſmate uadit. tres ſe cū ampulas deferat.unam ad chriſma alteram ad oleū z ad cathecumnos ungendos ut.e.li.in.c.ut preſbr.tertiam ad in firmos ungendos fm ioſ.z.b.¶ in glo.i.ꝑ diacones ibi.nū ciū.adde ſi malū miſit imputatur ut ſe.z no.iij.q.vij.i grauī bus in pri.de hoc ēt nota.ꝓſueuit.ff.nau.cau.ſta.l.ſi.§.fuoꝝ

OLim idem q̄ſtū ad appellationem.alij dicunt q̄ſtū ad celebrationem ſacroꝝum.de hoc.xciij.di.legim' z nũc repetit gr̄anus de dignitate preſbꝛoꝝ.b.ante dicit olim z ante ꝓpter illud ſpaciū quod fuit a reſurrectõe uſ q ad illud tẽpus quo facta fuit ſequens ꝓſtitutio.utrūq ēnī tempus fuit apoſtoloꝝ.ſ.z cõitas noium z poſtea diuerſitas. ex quo ceperunt eē ſciſmata hu.de hoc dixi.xciij.di.legimus ſtudia.i.diſſenſiones.lxi.di.obitū.h. appollo archiepiſcop' fuit iſte.z adiutoꝛ pauli in predicatione hu.cephe.i. petri qui fuit cephas.i.caput apoſtoloꝝ.xxij.di.c.ij.iuꝛ ſi.q.d.iſta lr̄a ego ſū melioꝛ te.qz ſum baptizatus a melioꝛi. ſicut v. magis electiue hu.diſpenſationis.i.diſpoſitionis.i.inſtitutione dñi in carne mortali conuerſantis.¶ Sed nūquid ipſe nõ prefecit petrū oibus ſic.ſed poſt reſurrectionē.l.di. conſiderandū. ul non generaliꝛ per hoc inſtruit epos preceꝫ preſbris.z forte hoc nota.in compatione hu.¶ in.i.g.in ſi.adde ſub.z iõ ſū meli oꝛ.hic dicebant quidam credentes merita baptizantium ali quid opari in baptiſmo.quod falſū ē de conſe.di.iiij.ſi inter z.c.baptiſmus.h.¶ in glo.nihilominus.adde.z ſic uidetur q quis z iuri cõi z cõſuetudini poſſit initi.ad hoc ex̄ de cen. ſopite.de hoc no.ex̄ de preſcrip.uenies.in glo.no.q.

ECce ſed qz v.ſcriptum ē pria rõ.i.ad thimo.v.c.ꝺu plici.i.officio z beneficio.b.bri.oꝛare.de oratiõe di cit beatus ber.in ſermone de quadrageſima. nemo noſtrū ꝑpendat oꝛationem ſuā.dico enī uobis q ipſe ad quē oꝛamus nõ ꝑpendit eā priuſq̄ egreſſa ſit ab oꝛe ueſtro.ipe eam ſcribi iubet in libꝛo ſuo z unū ex duobus indubitanter ſperare poſſumus qñ aut dabit quod petimuſ aut quod no bis erit utilius.nos enī quid oꝛemus ſicut oz neſcimus. ſed miſeretur ille ſup ignoꝛantia noſtra z oꝛationem benigne ſuſci piens qꝺ nobis aut oio nõ ē utile aut nõ tam cito dare neceſ ſe ē mīme tribuit.oio tñ ifructuoſa nõ erit. qm̄quidem tanta ſup te cura ē deo tuo ut quotiēs ignoꝛans queris quod tibi i utile ē nõ te audiat ſup hoc ſed mutet illud in utiliõi dono. z adde z uideas qꝺ dicā de pe.di.i.c.treſ ſūt.z dixi.ē.e.§.oleo z fm ipſū.b.oño ē oꝛis rõ.ſed fm aug.oratio ē oꝛāti p̄ſidium aduerſario icendiū angelis ſolacium deo gratū ſacrificium. Sed quero utrū aliq̄ oratio dirigenda ſit ad ſcos.dicit tho. q iõ ſcis dirigitur oꝛatio ñ tanq̄ per ipſos implēda ſed ut eo rum meritis z precibus oꝛationes a deo fortiant effectum.z h pz ex ipſo modo quo eccleſia utitur in oꝛãdo.nam a ſãcta tri nitate petimus ut noſtri miſereaꝫ.ab alijs aũt ſcis quibuſcū q̄ petimus ut oꝛent ꝓ nobis.z idē de angelis.Quare autez deū oꝛamus habeꝫ.xxij.q.iij.obtineri.z ibi dicam.hic etiaz adde qꝺ dicā.i.q.i.dictum.Et no.qꝺ luc.xviij.ꝺr̄ oz ſemper oꝛare.z dicit criſoſtimus.dū dicit oportet neceſſitatem dicit.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

nemo v̄.etenī v̄.ij.rō.abnuenti.i.negāti a dō leuitici.xiij.xpō i.sacrō corporis xpi.t ē sensus q̄ iter sacra ecclesiastica nullū ē maius sacrō corporis t sanguis xpi.sed alibi inuitur q̄ sacramētū baptismi sit maius.xxxij.di.§.uerū.c.ad hoc.alibi q̄ sacrm confirmatiōis de con.di.v.de bis.c.manus.sed sacrz corpis t sanguis xpi dī maius ,ppter rem subiectā.ut hic t.i. q.i.multi de con.di.ij.c.nihil.sed baptismi ,ppter efficatiā.i. remissionē peccatoz.p ipm enī dimittunt tā mortalia q̄z uēia lia de con.di.iiij.regenerāte.c.nō ex quo. cōfirmatiōis uero dicitur maius rōe tradētiū q: a maioribus traditur de cō.di. v.de bis.sed si ista lra itelligitur de hoie christo.uerū ē q̄ inē creaturas nihil ē maius.si intelligaī de xpo.i.de corpe christi excipit aīa eius que maior t dignior ē tam carne q̄z sanguie fm h.si presbr v̄.cōsecrat.i.ad vba xpi ,plata a sacerdote pa nis trāsubstātiatur in sacratissimū corpus xpi.i.sacratissimuz xpi corpus incipit ee sub speciebus panis sub quo primo nō erat fm hu.uiuentibus.i.pñtibus q̄ est eius quasi iussio quo ad nos hu.sacerdotes.i.epi h.linguc.i.officium predicatōis q: alibi dī memoriam labioz ut.lxxxiij.di.nihil.h. quis igit v̄.ij.rō.rogo.i.interrogo.sacerdotes.i.epi.h.pastorb⁹.i. mi noribus sacerdotibus h.t sic no.q̄ sacerdotes miores pasto res appellantur.sic t plebani.ut.lxiij.di.si in plebibus.aliqñ dicunt mīstri.vij.q.i.h nō soluz.potentiā epalē h.potētari.i. dñari h.psbyteri v̄.iiij.rō.iudices.leuitici.xiij.c. cū se. presbr v̄.legimus.xciij.di.legimus.dictum ē.i.ad thim.iiij.c.psby teri.s.mei.nā nō erat epūs t uocat se presbyterū h.sic.xciij. di. legimus.t alibi v̄.act.xx.c.epos.i.presbros h.sed oderūt v̄. h.s.ut presbr uocet epūs uel ut ipsis pñtibus regat eccliam pre dicet bñdicat t faciat hmōi sibi deputata h.hoc.i.tales esse.s. humiles.q.i.qualis.s.humilis h.ioānc io.xiij. baptisanduz i.ab originali peccato mūdādū de cō.di.iiij.p aquā h. ,pcla maret.s.ioānes.math.iij.c.uel ,p saltē h.ad pñs.i.āmō. eccle sijs suis.faciāt epi tui.celis ubi miores pñtibus maiorb⁹ sua officia exequunt sibi iuncta a deo uel a maioribus h.legī de pe.di.ij.principū.lxxxix.di.ad hoc. ¶ in.g.cū epūs ibi nō ua let.adde ad hoc fuit dictū h. ¶ in.e.g.ibi.solēnitate.adde sz nec tales bñdictōes licet presbris dare in pñtia episcopoz suā licētia eoz ut i.c.h allegato.xxi.di.denicz fm h. ¶ in.g.i.ab soluere ibi recōciliare.adde.s.remotū a se nō ab epo fm.hu. ¶ in.g.in fide i fi.adde pria expositio pualet fm h.t h pz p id hiero.qđ segtur exhortent. ¶ in.g.q̄ ad i fi.adō ubi de h xvi.q.i.c.fi.ubi de hoc. ¶ in.g.ar.q̄ ibi corpus.adde ad idē de cō.di.ij.nihil ubi đ h. ¶ in.g.i.remoueatis i fi.adde.t h denotat lra sequēs fm h. ¶ in.g.i.eccliē.adde.i.congregatōis fideliū h. ¶ i.g.hic collige ibi dicit.adō dic ergo q̄ ista lra hoc uult dicere q̄ lz factū nō possit nō ee fēm nō tñ talia fiant decetero.t h ē qđ dicit.q̄ nō pōt reuocari.s.ut nō sit factū pe. t idem dicit hic hu.cuius fuit istud dictum dicens q̄ falsa ē glo.ioannis fm quam hic sequitur lau.t io.

Esto.o presbr v̄.scitū v̄.prima rō.qđ v̄.ij.rō.i.i quo statu h.aarō ,pbat q̄ mutuo debēt se diligere epi et presbri.q: sūt filij t prēs qđ inde pz q: epi loco aa ron.sz presbri loco filiorū eius successerūt.xxi.di.§.i.t respic ad prin.c.ubi dictū ē q̄ sunt pūs presbyterorū h.filios. exo. xxxi.c.h ee.i.in statu tali h.unus v̄.iij.rō.dns.s.epoz t psby terorū.q.d.sicut habēt unū dnm t unā fidem t unā ecclesiaz sic cōiter t concorditer celebrent officia h.unū ephe.iiij. c.mi nisterium.i.ita fiat una unitas celebratiōis diuinorū.recorde mur v̄.iiij.rō.precepit.i.petri.v.c.t act.xx.c.pascite. xvi.q.i.p dicator in fi.nō coacte.i.nō ,ppter necessaria tm̄.t h exponit p id quod sequitur.necz turpis tc̄. Et ē ar.3 presbyteros cō ducticios h.ex aio.i.ex dilectione ita q̄ uolunt dominari ut no.xciiij.di.dictū.pessime.ij.pars.q̄ si v̄.v.rō.apostolus pri mo ad cor.iiij. ¶ in.g.sed pone ibi nō seruāti.adde ad h facē qđ dī in.g.sc.ar.q̄ tc̄. ¶ in.g.ar.3 in fi.adde.i.q.i.estote in fi. ¶ in glo.cū vo in fi.adde t io dicit.taceat.s.in deliberan do.nam i sermōe non uidetur cū nō debeat tc̄.ut dicit gl. fz lau.sub.si hoc pōt ee sine scandalo t quod hic dicit pōt locū habere cū res indiget magna iquisitione t ille creditur bene dicere in predicatione ad populum uix potest habere locum h doctrina apostoli fm h.

Non oportet. ¶ in glo.i.in fi.adde al' eēt falsum .q: semp in ,pcessionibus uidemus fieri contra.sed h ,phibet ne eū dimittāt uel sedeāt añq̄z ipse.t uidet h log spālit dō itroitu ad baptismū.ar.dō cō.di.iiij. oi fz io.dō f.

Episcopus tc̄.

Episcopus in ecclesia.

Resbyter.

Resbyteri. ¶ Dis.xcvi.

Lud. In hac distin.probatur q̄ cō stitutiones laicoz nō pīudicāt ecclijs q: nihil iur laicis de rebus ecclīasti cis est concessum nisi sola defensio. t hoc probat p.xiij.auctoritates io.de san.

Bene assecuta.i.,pcuta siue obediēs.vnū tñ ita cō tinua bene dixi q̄ plenitudo adiectione non idiget vnū tñ tc̄.t ex loco isto possunt excusari aduocati qui post plenarie allegata allegāt t pñt tūc uti tali arenga i al legatione sua q̄li h utitur symacus.q.d.licet plene allegatū sit a socijs t eorū plenitudo nō egeat adiectione.possum tamen aliqua addere pe.requiraī illa scriptura.cognoscatis.necz.n. de testamēto qđ recte disponitur nisi inspectis vbis testi.ff.de transac.l.de bis la.substātia.i.firmitatē.scā v̄.h cū v̄.cū in v̄. simachi binomi⁹ erat strepitū.s.cohercendū.detrimentū uitā dum.h.cū v̄.canones.lxiij.di.c.i.ij.t iiij.item v̄.at.i.ideo.cō fusionis.i.turbationis.nā confudere ē turbare miscere fz pa pi.dispendij.i.dāni uel detrimēti.miramur ,ppie loquī.naz miramur opera admiramur uirtutes fm pap.t h.i deriuatio nibus mirari autē ē intueri t in cognitione eāc deficere fz po li.misteria.i.uasa uel instra quibus in ecclia mīstrat.quocūqz s.illicito de hoc dic ut no.ī.xij.q.ij.in sūma.cōmento.i.fr uđ nā ,pmentū ē fraus mendaciū machinamentum inuentū con uictum cōpositū fictū.ita dicit h.i deriuatōibus.c.i.memini inr si.t idem pap.maximus v̄.de me.i.dō clerico.q.d.dō hoie mei ordis.hormisda v̄.t is v̄.h cū v̄.hormisda v̄.qua etiā v̄. in q̄.s.ne repetaī t reuocetur res sic alienata.plane v̄.cūqz v̄.le cta predicta lex basilij. fm canones.i.sic exigunt canones.pe trus v̄.cōcepta dicas q̄ oēs leges q̄ canonibus non obuiāt intelligunt ee ,pfirmate t a papa corroborate.hec aūt consti tutio multiplici de cā debuit uacuari.leges ergo late super re bus uel psonis ecclīasticis ualēt t habēt uigorem in cāis ec clesiasticis nō q: sint late a principe.sed q: sunt a papa confir mate t corroborate fm h.t ad h no.er de no.ope.nun.c.i.in fi.t de sen.ex.in audiētia.xv.q.iij.§.cū aūt.unde papa leges suas dicit.vi.q.iiij.si inter.sed 3rium uidetur notari.x. di.c.i. in glo.eccliā tc̄.ibi videas.t.xxiij.q.viij.conuenior in glo.ec clesia enī.xviij.di.quo iure.in glo.cōstitutiones.t hētur.xcv ij.di.§.i. ¶ eulalius v̄.ordo scī patres.irritū ee debere qcqd cuilibet ,puincie tc̄.tractauerūt sine aucte metropolitani sui. q̄to magis carere uiribus tc̄.qđ presumptū cognoscitur fuis se a laicis tc̄.presule symaco.presule in aplica sede nūc extan te.s.cū h ē presumptū.qui merito tc̄.nō potuerūt presumptuz dico presule.scā sinodus v̄.tc̄.docet.i.pe.v.c. ¶ in glo.ar.in ibi.scribāt.adde.de hoc no.c.di.optatum ibi uideas. ¶ i.g. nō ē ibi lras.adde ubi de h in glo.ista tamē opinio tc̄.t.e.t. c.i.in.g.i.ibi videas. ¶ in.g.nō licuit ibi.c.se.adde.s.in glo. ar.q̄ tc̄.quā glo.multi nō habēt sed defectiue. ¶ in glo.naz siquis in fi.adde ad hoc er de prescrip.ad audientiam iurta fi.sup hoc uideas questionē.b.b.que incipit.esto q̄ res ecde siastica tc̄.t quod no.ī.xvi.q.iij.l.uniuersas in g.nō dicit tc̄ ¶ in glo.ēt ꝓpiendis i fi.adde ubi de h.t.xii.q.ij.ñ liceat

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

¶ in.g.ff.de legibus in fi.adde consuevit queri quã cãz iter rũpendi scripturam habuit iste ep̃s dicẽdo plegatur cũ nihil addiderit. dici ꝓsueuit q̃ tumultum faciendo nolebant audi re ꝛ quidam iam interruperant scripturam ꝛ alij surgere nole bant ꝛ interrũpere ,p quolibet v̄bo quod ei displicebat.surre xit ergo stephanus vt extingueret tumultum ꝛ interruptionẽ inhiberet.q.d.pmitte totam.l.recitari ꝛ ea recitata si quid fue rit dignũ reprehensione reprehendite.unde expone.plegatur i.vsq̃ ad finẽ legatur perfecte legat.ꝛ benedixit q̃ inciuile est iudicare de lege nisi tota lege ispecta vt in hac lege hic allega ta inciuile pe.ꝛ h̃ est quod caute voluit tangere glo.ista.¶ i glo.i morte in fi.adde ꝛ habes hoc quod h̃ dicitur.xvi.q.i.i canonibus. ¶ in glo.ar.mediolaneñ.ibi.rñdeat.adõ nõ v̄ ad hoc multum efficax ar.nam eadem rõne posset idem dici de alijs episcopis de quibus patet in lra.sed facit meliusꝫ.c. v̄.scã sinodus.ubi a sinodo prius nominatur q̃s rauennas. ¶ in.g.ar.qõ cã rẽ.quidam non habent istã gl.ꝛ male q̃ õ ea fit mẽtio.s̃.e.in glo.nõ licuit rẽ. ¶ in glo.ea.ibi.q.ult. in noua.adde.sed ibi nõ ,phibetur q̃ ep̃s nõ possit laico ꝓmit tere officium ecclasticum ad tempus sed ne iurisdictionẽ ciusꝫ largiatur in perpetuum fm la.¶ in.e.g.ibi.dicit h.adõ ꝛ la. cũ eo.¶ in glo.e.ibi spũalis.adde nõ credo q̃ de cã matri monali laicus possit cognoscere etiã incidenter.est enĩ gene raliter ,phibitũ ne laicus ꝓgnoscat de spũali negocio ex̃ õ iu di.decernimus.ꝛ hoc ẽ uerũ cũ super questiõe natiuitatis ali qua incidit questio circa mr̃imonium siue dubitatio. ceteruz si õ h̃ nulla dubitatio referatur. bi gr̃a peto hereditatẽ coz̃ã iudice seculari possessoz excipit nõ es filius illius cuius here ditatem petis sed talis.ꝛ sic dubitaꝫ õ fcõ utrũ sit filꝰ istiꝰ ul illius.hec questio tractari põt coz̃ã iudice coz̃ã quo icidit.¶.õ oz.cog.l.i.ꝛ.ij.ꝛ fm gof.qui ita no.ex̃ de oz.cog.tuã. ꝛ adde quod dicã.xi.q.i.in sum.i addi.dicas q̃ si.¶ in.e.g.ibi tra ctari.adde ar.ad hoc.ꝯ.e.denigz.¶ in.e.g.ibi.illã decre. ad de.ſ.sumpto ar.a ꝯrio sensu ad idem.xi.q.i.dericũ nullus.sz b.ꝛ inno.in ista decre.nullusꝫ.subaudiunt maxie q̃ nec pmis su ep̃i oyoc.licet illud quod dicunt iura predicta.ꝛ de h̃ no. plene b.e.ti.significasti.ꝛ ibi idem sentit.unde dicebat inno. q̃ super rebus temporalibus derici nõ possunt ire ad iudici um seculare etiam consentiẽtibus prelatis suis ex̃ de fo.ꝓpe. si diligenti.ꝛ hoc ipse no.extra de arbi.cõtigit.ad hoc facẽ qõ le.ꝛ no.ex̃ de rescrip.pũcti que est inno.iiij.ꝛ de offi.dele.cum te.ꝛ adde quod dicam.xi.q.ij.c.i.sed ꝯdicere uidetur quod dicũt uin.ꝛ.t.ꝛ.b.ex̃ de iudi.decernimus ubi ipsi dicũt q̃ cãe pecuniarie uel mere ciuiles bene possũt delegari laico a prela to.unde quod dicit illa decre.ñ presumãt sub.propria aucte. secus si aucte prelati.vnde ibi dicebat gof.q̃ bene per laicuz tractantur ecclasticа cũ in subsidiũ ad eum recurrit.xi.q.i. si quis sacerdotũ ꝛ.c.petimus ex̃ de iudi.cũ nõ ab hoie.,p pri ma opinione facit quod no.xi.q.i.dericũ cuiuslibet ibi uide as ꝯ quod le.ꝛ no.s̃.lxxix.di.si duo in glo.sed quid rẽ.for te põt episcopus laico ꝓmittere cãm mere ciuilẽ dericoꝝ. ꝛ sic intelligitur snia b.ꝛ iura que sibi uidenť fauere dericis etiã cõ sentientibus ꝛ non inuitis.secus ubi simpliciter consentiret epi scopus.ꝛ sic intelligatur snia aliozꝝ.rõ diuersitatis q̃ qñ com mittit ep̃us expresse.tunc ille utť iurisdictione ep̃i ꝛ sic ipe epi scopus cognoscere uidetur.sed nõ est ita qñ ep̃s simpliciter ꝓ sentit ut laicus cognoscat ꝛ iudicet ꝛ distringat. de hac mate ria no.xvi.q.i.plures.ꝛ ibi dicam.¶ in.c.glo.dici põt.adde idẽ sentit h̃ lau.¶ in.e.g.in fi.adde in hac õre.canõica no. idem io.ꝛ gof.dicentes q̃ nisi cẽt presbyter nõ posset absolue re cũ presbro ꝛ nõ laico sint concesse dames eccle ut. xxxi.di. c.i.xxiiij.q.i.quodcũq̃z.sed ipe host no.ꝯriuz.e.t.porro. ubi dicit q̃ templarius templariũ uel hospitalarius hospitalariũ verberet q̃uis frequẽter hẽant magistros siue prelatos siue laicos magr̃ absoluit.nam h̃ indultum ẽ oĩbuſ cõiter uiuenti bus ex̃ de uita ꝛ ho.derico.qm̃. nec obstat q̃ ipoꝝ prela ti sũt laici.nam excõicare ꝛ absoluere iurisdictionis est. ex̃ de elec.transmissam.ꝛ iõ cadũt in laicos.ut.xxxij.di.§. ueruz.c. ad hoc fm gof.sed prima snia per inno.approbatur ex̃ de sẽ. ex.cum illorum.in glo.idem intelligo rẽ.¶ in glo.dicitur in fine.adde sic.xvi.q.vij.in noua.

DOs ad fidẽ multitudo hereticoꝝ.doctrinis hereti coz̃ h.attracta.i.distincta h.discordet sine pẽa bug. Vedam.ꝯ.c.satis.obseruauimus cõfirmãda ꝛ ter minanda hu.sancari.q.d.uolumus ea per nostrã le gem siue ꝓstitutionẽ determinari ꝛ ꝓfirmari h.

OBi nam.que uniuersalis.i.q̃ ipsa.¶ in.i.g.ibi.q̃t tuoz.c.adde.ſ.istud ꝛ tria sequentia.¶ in.e.glo.ibi inuenitur.adde hoc ẽ uerũ in stricti iuris iudicijs. secus in bone fidei.ff.de iudi.solemnis.ex̃ de cã pos.cũ eccle sia imo qõ scriptũ nõ inuenitur subaudiť.ff.de here.insti.l.i.in fi.ff.de le.ij.unũ.§.penult.io.de.f.¶ in.gl.msi ibi. rogatos. adde ꝛ fz hoc cessat cõtrariũ.xxxv.q.i.ad sedẽ.¶ in g.ar.q̃ ibi approbari.adde õ h̃ ex̃ õ bis q̃ fi.a p̃la.c.ult.ibi videas.

DEniq̃z. diuinis.i.ecclesiasticis.iij.q.v.q̃ presumãt preter auctez ecclasticі prelati ut no.lxxix.di.si duo in glo.ar.q̃ in fi.adde ut.iij.q.viij.cuiuſ in agendo ubi satis de hoc ꝛ plene dixi.xi.q.iij.in sum.

QUm ad uerũ sub.pontificẽ ꝛ sacerdotẽ x̄pm ioſ.ꝛ h.arripiat.i.arripuit.i.arripe debuit.vsurpet aľ usur pauit.i.usurpare debuit.qm̃ ab isto loco usq̃z in fi. iuenit sub noĩe cipriani.x.di.qm̃.h.mediatoz.i.ad tbi.ij.ho minũ.i.reconciliatoz hominũ deo p̃i uel trinitati ĩ eodem sẽ su fuit mediatoz angelorũ ꝛ hominum.inuenitur ẽt q̃ fuit me diatoz dei ꝛ hominis.i.medius inter deũ ꝛ hoiem.q̃z deus ꝛ homo sed minoz deo q̃z homo.maioz hoie q̃z deus.sicut enĩ quod mediũ ẽ.duobus extremiſ cõicat ꝛ utrũq̃z contingit.sic x̄ps cõicat deo ꝛ homini q̃z deuſ ꝛ homo.inuenitur etiaz qõ fuit mediatoz duorũ apostolorũ.i.arbiter componens iter iu deos ꝛ gentiles illis ritum auferens ceremonialiũ.istis rituz idolatrie.dictus est ergo x̄ps mediatoz fm q̃ homo in tribꝰ modis.ſ.reconciliatoz medius arbiter.fecit enĩ x̄ps pacem in ter deum ꝛ hominẽ redimẽdo ꝛ dimittendo peccatum int̃ ho minẽ ꝛ angelũ repando lapsũ inter hoiem ꝛ hominem inde idolatriam hinc cerimonialia auferens h.dignitatibus.i. of ficijs prouenientibus ex dignitate. vtriuſq̃z.i.regni ꝛ sacerdo tij.propria casus accusatiui.ꝛ cõstrue sic nolens propria offi cia rẽ.uel ,ppria.i.hoĩs ut ibi in ,ppria uenit rẽ.i.ad hoies q̃ sui ,ppij sunt io.de f.uel dic ,ppria.i.ipsius x̄pi qui per exem pla est nostra medicina.vel dic ,ppria ipsoꝝ fm io.de.ꝛ tunc dic.uolens utranq̃z ptãtem referri ,ppria humilitate rẽ fz hu. volens utranq̃z dignitatem.humilitate ipsoꝝ eẽ deo.ij.ad tbi mo.ij.¶ in.i.g.in fi.adde q̃ est ueritas.viij.di.si consuetudi nẽ.¶ in.g.ar.cũ ibi si impatoz.adde ubi de hoc.¶ in.e.gl. ibi presulatus.adde in p̃n.sed parum facit.¶ in.gl.ſ.impij in fi.adde sub.quedam fecit ut sacerdos.ſ.dum suum corpuſ in cena consecrauit ꝛ discipulis dedit dum in cruce seipsum i molauit ꝛ obtulit dum in cruce orauit.pater ignosce rẽ.q̃ oia sunt officia sacerdotis h.¶ in glo.ar.q̃ ibi.impalibus.adõ dic ut in g.ſe.¶ in.g.hoc aduerbium ibi.uerbũ.adde.idem no.x.di.qm̃ ibi uidas.¶ i.e.g.ibi rẽ.adõ ut i.g.pe.¶ i.e. g.in fi.adõ quod no.ꝯ.xxix.q.ix.siquis ancillam ꝛ ex̃ õ no. op.nun.c.i.in fi.ꝛ facit ad h̃ ex̃ de sen.ex.in audientia.

SAtis ligari.xxi.di.inferioz.quẽ v̄.i.q̃ eũ hu.superi us in alia pte decisa.sed ꝛ v̄.cõicare.i.cõiter tractare subsecutus hinc no.ex uno facto p̃sumitur aliud q̃ enĩ princeps primo expulit eũ presumitur q̃ ep̃i minus bene ꝓsenserunt eius depositioni post ea.sed uolentes p̃cipi adu lari.ar.ti.q.i.in primis de isto habetur.xxi.di. submittitur.lx tij.di.c.ij.ꝛ.tij.q.v.q̃ pe.

IN scripturis ordo constantinus impatoz narratur in scripturis dixisse ꝛ uere rẽ.in quibus v̄.filꝰ. nam

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

imperator ē filius eccle. ſ. e. ſi impator. paritate. i. pari bono re. humilitate. xciij. di. dño. xcv. di. ecce. ad ſi. xxij. di. de cōſtā tinopolitane. ſed h̄ v. pīes. ſ. aiazum h. dicunt. ij. q. vij. §. item quod dr. infronitū. i. ſtultū. q. d. nō ſapiētez. ſ. cham a fronē quod eſt ſapientia. vel ſine fronte t tūc ꝓponitur ab in t fronēſis qđ ē ſapientia uel prudentia. quaſi ſine froneſi. t qñq ſumit infronitus. i. iuerecundus. quaſi ſine fronte in qua apparent ſigna uerecūdie. alia lr̄a hz infrunitū. t tūc dic. i. inſipientem t inſipidum a frumīe. eſt enī frumen pellicula pallati q̄ diſcernitur ſapor cibi. vnde infrunitus. i. ſine fructu t frumine i. ſine ſapore ſapientie t diſcretione ſm h. t pe. filios geñ. ix. c. t hi fuerunt ſem t iaphet. pr̄iam. i. patrum. ſ. ſacerdotum bu. de reliquo. i. decetero ſic exponitur. i. q. vij. quotienſ. xxiij. q. i. q̄. dignior. ¶ in g. t tamē ibi. ar. contra. adde. ſ. ad textū. c. ¶ quis dubitet. in cel. math. xvi.

DVo. in quibus v. prima rō. noſci v. talibus v. nam ſi v. ſanctus de quo habes. iij. q. v. q: ſuſpecti. beat⁹ v. excōicas q̄ ambroſius excōicauerat archadium imperatorem legit. ij. q. vij. §. itez cū dauid. qui etiā v. quippe v. ij. rō. ſubmitti. ar. ℈ epiſcopos biſpanie qui oſculantur manus regū. dic tñ q̄ ſi epūs comes ſit oſculari dz. cū ex conſuetudine alij magnates hoc faciant. ſ. x. di. certum ē. c. ſuſcipitiſ ne. lxij. di. ualentinianus lau. ¶ in. i. glo. in ſi. adde ibi ſo. fa cit ad iſtam. ij. q. vij. §. itē cuz dauid.

IMpator. ſi filius. t ſic appellat. ſ. e. in ſcripturis. diſcere ab eccleſia. habet v. t eius. ſ. dei uel eccle. ceſtis or. i. clericalis. ad ſacerdotes v. ſubiectas hiereñ. i. c. ordinari. exo. xxij. iacobi. i. ¶ in. g. nō ergo ibi imperatore. adde ad hoc. ℈. di. pri. c. i. in prin. ſed ar. ℈. xij. q. i. futuram ibi de hoc. ¶ in. c. g. ibi quidam. adde. ſ. b. yſpa. ¶ i glo. ergo in ſi. adde ad hoc ex̄ de iudi. ſignificauerūt in prin. poſſumus etiā dicere bonus ptās ut pz ex̄ ō homici. tu. §. ad ultimū. i. Rñ. t. ij. ¶ in. g. ar. clericū. ibi di. iudi. l. ii. adō ubi dicitur qui munera ſubeūt ciuitatis ciuitatem impugnare nō debent. ſed dicas niſi in caſu. ff. de poſtulando. ibi qui. §. decuriones. ſed in tali caſu impugnationis legatarius perdit legatum. ff. de inoffi. te. papi. §. memiſſe. ſic reuocatur in ſeruitutem q̄ pīonum impugnat. C. de obſequiis patro. preſtan. l. ſi manumiſſor. xij. q. ij. liberti. t. c. viij. t ſic no. q̄ me ñ ipugnabit q̄ me defendere dz. ff. de cuic. l. uendicantem. C. c. t. exceptione. nam nō debes id facere a quo debes alios prohibere ex̄ de na. ex. libe. uen. c. vno t le. t no. ex̄ de electi. duduum. ij. ¶ in. e. g. in ſi. adde dic q̄ ſacerdos ꝓ ſe t eccl̄ia ſua t quibuſdam alijs poſtulare pōt ex̄ de poſtu. c. ult. t hoc ꝓcede fz vi. de eccl̄ia in qua ē prelatus beneficiatus intitulatus. uel eſt i ea receptus. licet nōdū beneficium receperit ex̄ de reſcrip. in n̄ra item ſi non fuit receptus. ē tamē in ea ordinatus ſine titulo ex̄ de preben. cum fz. idem t in qua ē receptus ad tituluz ſui patrimonij ex̄ de ſimo. tua. ſed quid ſi iſte contra eccleſiā poſtulat in quo diſtringetur ad hoc dic ſm uin. q̄ in fraterna ſocietate. xvij. di. placuit. t etiam in perceptione beneficiorū ipſius matrimonij q: de foro ipſius eccl̄ie ē. xvi. q. i. ſimiliter ſm vin. ¶ in. e. g. ibi. beneficiū. adde dicas ergo ſm io. inno. t hoſt. q̄ ꝓ prima eccl̄ia pōt eē ℈ ſcōam ar. extra de iureiu. tua. t. c. i tellecto. ſi autem due eccl̄ie quibus eq̄liter tenetur ad inuicem litigent nō conſuluit ho. q̄ aſſumat ptes aduocati. ſed media toris ar. ex̄ de teſta. relatum. ij. §. ult. ad idem concordat dñs gof. dicens. ſi a duabus eccl̄ijs beneficium habeas t cām habeant inter ſe. laudo ut neutri contra alteram aſſiſtas. fz ſi prime inſiſtas ℈ ſecūdam. non uideris beneficio priuandus ar. ex̄ de iureiu. ueniens. in ſi. t. c. caz te excuſante neceſſitate ij. q. vij. ſi contra ſm gof. t hoc per iſtos doctores nota. ex̄ ō poſtul. c. ult. ubi de hoc uel dic ſi placet ut no. b. bri. in ſua qō ne q̄ incipit aduocat⁹ qdam. ibi ſoluit q̄ ſi talis aduocatus ſciat primū mōaſterij cām iniquā fouere nō iuuabit illud fz alterū. ſi āt h ignorauerit iuuabit primū t alteri mittet perſonam ꝑdonēā que iuuet ſm monaſterium contra primum. de hoc no. i. q. vij. c. i. in ſi. ibi uideas.

DVnq̄ item.

DOnſtantinus

DTile.

DEcernimus.

DIcut ſemper eſt. ij. pars. humanitus. i. conſuetudie humana. i. fragilitate humane nature. bu.

DOni honorare. xi. q. i. ſacerdotibus. tueri. xxiij. q. i adminiſtratores. t. c. principes. h. la. legim⁹. iij. q. v. nlli. Diſ. xcvij.

DOc capitulo.

Quecunq̄ ver. vnde v. ſed ſicut v. ab ea v. honorarius v.

HEccleſie deputat⁹ ut. ℈. di. pr. ſi imperator. conuentus. i. cōuenti ualas. agitant. q. d. licet adhuc ſimus inualidi. tamē cura eccl̄ie nos ꝓpellit ut inuigilemus eccleſiaſticis negocijs. t ꝑ eis intercedamus apō nos. q: multi clerici turbant eccleſiam dei. facere. ſ. uidecamini. formident a chriſtianis. ipſa. ij. pars. nō meo ſi habes in lr̄a non meo. tē ſub. tm̄ ſi non habes in lr̄a non tunc ſub. potius t dic meo tē ſed potius ſuo tē. t ſubiungit cāz. quā xp̄s tē. t eſt interpoſitio. p. q̄ interpretatio eſt. h. intactam. i. ad corin. x. ſeruat appellat dico. ne mea tē. procellaruz uel hereticorū. faciem eccleſie. legatione quicūq̄ ſit miſſus poteſt dici legatus ut pz hic. t. lxiij. di. cū adrianus. ff. de le. l. i. ii. t. iij. t. l. paulus. i. t per totum. ff. ex quibus cau. ma. q mittunt. hi legati ſancti ſūt. nā legatio ſancta eſt. xix. di. in memoriam ad finē. t dicunt legati ſancti. i. firmi t tuti t aſſecurati de iuregentium. quos nemo ꝑ pulſare debet. nec alias eis iniurioſus eē. ff. de lega. l. ſi. ℈. di. i. iuſgentium. xciij. di. ſiquis aūt. uel dicunt legati ſancti a ſanguinibus. i. quibuſdam herbis quas legati populi romāi ſerre ſolebant nequis eos uiolaret ſicut t legati grecorum ferūt ea que ſunt cētia. ff. de rerū di. ſanctū eſt. uel dicunt ſancti a ſānctione. i. firmitate. unde in legibus inuenim⁹ ſancimus. i. hac ſancta lege conſtituendo firmamus. ſic. vii. q. i. ſancitum eſt. ¶ de ſacro ſan. ec. ſancimus. ff. de penſ. ſanctio legū. Item a ſānctione hac dicunt ſancti legati ſicut t muri. ff. de rerū di. ſcīm ē i ſi. t. l. ſacra loca. §. ꝓprie inſti. de rerū diui. §. ſancte. ibi ſanciones. dicunt. xxv. q. ii. ſiquis dogmata de con. di. iiij. ſiquis aūt in ſi. ſm hoſt. t adde quod dixi. xciij. di. §. legatum. preterita. ſ. beneficia. augeret. i. grauaretur als ageret plurib⁹. t tūc expone. i. diceret plura gof. pluribus. ſ. malis t anguſtijs hz eccleſia. hinc eccleſie conferatis. iii. pars. eccleſiam romanam. poſtulatis datiui caſus. i. bis que poſtulant a uobis iof. an nuitis. i. ſoletis annuere. ſtatui. i. dignitati caſus datiui. ¶ in glo. i. recolit in ſi. adde uel aliter dicas quod melius uidet litere concordare. preterita preſentiaq̄ ſibi a te collata repetit h. tē. ut dicit hiero. t inde gr̄as agit utpote nō ingrata. t hoc dicē ut magis ictet eū t iuuet ad beneficiandū pe.

QVctor ſcripta v. ſanctimoniam. i. ſanctitatem ita ecōuerſo accipit ſanctitas pro ſcīmōia. xi. q. iii. extimāt ubi bēs q̄ per turpitudinem t libidinem. ſanctitas i. ſcīmonia negat. t ideo. ii. pars. reuerentibus. i. legatis uris ad nos miſſis. ſignamus. i. ſigillatos. apices. i. lr̄as ad uos ō dimus continentes gaudium noſtrum de tua ſanctitate. ac petimus ut quotidianis oīonibus hoc ideo q: multū ualet oīo iuſti aſſidua t plus oīonibus eccleſie q̄z militum auxilio imperium conſiſtit incolume. xxiij. q. viij. q̄uis pe. illud. iij. parſque. iiii. pars. ſ. perturbatio. puſum per noſtram conſtitutionē. deniq̄z. v. ps. predicāte. i. publicāte ꝓſtitutionē quā edim⁹ ut. ℈. lxxix. di. ſi duo. audeant als conuentur. ſtudia. i. conſpirationes. ¶ in. i. g. ibi tē. adde. xxiij. q. iiij. non inueniur. ¶ i e. glo. i ſi. adde ad ſi. ¶ fine. hic incipit. ii. pars di. io. de ſan. t qm̄. ℈. fecerat mentionem de legato ſedis aplice. qualr alioz

legatos ecclesia romana suscipiat oñdit. s. cum lr̃is sigillatis. io. uel dic aliter qz. s̃. c. px. facta erat mentio de apicibus cõ signatis. iõ addit q ecclia romana nullũ legatũ recipit sine si gnatis apicibus mittẽtis. h. t. b. b. apicibus. i. lr̃is.

DObilissimus. legatus uide qõ dixi. xciij. di. §. lega tum in prin. assignatis. i. sigillatis h. suscipere uide as quod le. t no. j. xxv. q. ij. institutionis. in illo tle ff. q. v. habet in fi. ¶ in glo. oportet ibi. probare. adõ qõ dic ut ẽt no. ipe io. t. h. in prece. decre. de priuil. cũ olim in. g. h ẽ. ubi dicunt t gof. cũ eis hoc eẽ uerũ. nisi honestus t notus cẽt t tũc põt t dz ei credi ut in hoc. c. nobilissimus. ¶ in. e. g. ibi mandatũ. adde sub. sine lr̃is idẽ est in officialibus cesariensi bus uolentibus capere bona alicuius tanq̃ fiscalia quib̃ ñ creditur sine lr̃is. C. de iure fis. l. ꝓhibitum li. x. Quid de au ditoribus curie quibus uiua uoce uel per nũcium cause a sũ mo pontifice committunt. Rñdeo sufficit ꝓbari sic eẽ ꝓmissũ scripto uel non scripto in auẽ. de litigi. §. qui vo. coll. ix. t i au tẽtica de litig. §. edicto coll. viij. fm gof. qui ita no. in sũma õ offi. dele. §. Item credi non dz tẽ. ¶ in. e. g. ibi. recipiunt. ad de. dicas q in hoc. c. recipitur t creditũ soli nuncio sine lr̃is ꝓ pter honestatem persone. q: nulli preiudicabatur per hoc. se cus si predicaretur. nã alio⁊ honores alijs auferre ꝓiudiciũ ñ dbẽt. C. de statuis t ima. l. uirtutum fm io. ioh. t. b. qui ita no tauerũt eẽ de sen. ex. sicut nobis. t in hoc cõcordat tan. dicẽs q licet legatus sit recipiendus t ei credi debeat. sic ẽ notus ut in hoc. c. nobilissimus. non tamẽ sine litteris audeat ut legat⁹ aliquid iudicare nec in hoc. c. dicitur q tanq̃ legatus aliqd adiudicauerit fm tan. qui ita no. eẽ de offi. dele. cum in iure. t adde quod de hoc dicam. j. e. c. in addi. põt dici tẽ. ¶ in. e glo. ibi ostendat aũt. adde dicit inno. q si constet iudicẽ non habere iurisdictionem super litigantes semper oportet eũ ꝓ bare iurisdictionem quousq̃ snia transeat in rem iudicatam idẽ est ẽt postq̃ snia transit in rem iudicatã si pars que dicẽ eũ nõ iudicẽ nunq̃ comparuit iuri coram eo. si enĩ corã eo iuri paruisset post lit. cõtes. si uellet postea aliquid dicere ꝫ eius iu risdictionẽ incũbit ei probatio. C. de proba. l. ult. ff. de ꝓcur. põp. §. rati. t ita ipse no. eẽ de eo q fur. oz. reci. innotuit. t silr eẽ de of. dele. cum in iur̃. in. g. ult. t melius de ꝓba. qm̃ in. g. no. q tẽ. t plene no. ẽt in spe. de istru. editione. §. restat v. i sũ ma. t rubrica de snia t bis que ipsam sequunt. §. ut alique v. t no. fm tẽ. t de proba. §. uidendũ. restat v. sed põe iudex tẽ. sed uin. gof. lau. t. b. aliter uidentur itelligere in pre. c. cũ iur̃ ubi dicunt q snie nõ stabitur nisi cõmissio uel auctas pronũ ciantis edatur. t in ipsa decre. cum in iure no. gof. idem eẽ si sit snia lata corã legato. sed vin. dicit ibidem hoc non eẽ uerũ in legato. s. q ipsius auctas debeat probari siue ipsius legatõ ostendi. sed sufficit ꝓbari q tunc temporis habebat legatus ff. de offi. preto. barbarius. sũt enim facta eius ut statuta per petua eẽ de offi. lega. nemini fm uin. t hoc credo uerius cum eius iurisdictio sit ordinaria ut no. vij. q. i. sicut uir in fi. t ido dr̃ nõ expirare morte mandatoris. ut eẽ de consti. clementis. iiij. que incipit ex parte. ¶ in. e. g. ibi. in questionibus. adde questio dominical' ẽ t incipit quidam impetrauit rescriptum tẽ. t ibi dicit q fm. t. dici põt in hoc casu q non potest iudex ꝓcedere nisi expresse dictũ cẽt q si amitteretur rescriptum qõ ꝓcedere posset. quidam tñ dicũt ꝫ t forte melius b. bri. de h no. gof. in summa de offi. dele. §. sed quid si teneor tẽ. ibi uid as. ¶ in. e. g. ibi. sigillum. adde dicit io. de fan. sub. dum tñ sit autenticũ ar. C. de bo. ꝓscrip. siquis intra insti. d attil. tu. §. penl. ¶ in. e. g. in fi. adde. si aũt aliqua interiecta fuerint dilti gue per legem. C. de testa. si unus. ff. de his que in testa. de le. l. i. §. i. ff. de bo. pos. fm tab. l. i. §. si rose. ¶ in glo. ar. q ibi au tentica. adde põt dici sicut pz exemplũ in legato cardinali ut eẽ de ap. cũ pati. t. c. constitutus. §. intellecto in prin. ubi not. gof. q creditur assertioni iudicis t legati ut in iuribus p̃dict⁹ t ibi no. host. q hic forsã est spãle in legato cardinali sicut cõ

suetudo curie obseruat ut assertioni eius stetur de bis que ac ta sunt coram eo ut in iuribus predictis t eẽ de priuil. cũ olim essemus. t de elec. innotuit. §. multa. t de prebẽ. uenerabilis t de testi. cũ a nobis in fi. t facit hoc prerogatiua honoris eẽ õ of. lega. officij fm host. alij dicunt hoc eẽ uerum nisi obijciat ꝫ ipsius assertionẽ al'ꝫ eẽ de ꝓba. qm̃ in fi. t in pre. decre. cũ a nobis. i. Rñ. t. e. t. licet. xi. q. iij. q̃uis. vi. q. ij. si tantum. t. c. placuit. iiij. q. iij. iureiurãdi. in fi. primam snĩam tamen sequit inno. in pre. decre. cum olim. ubi sic dixit. nota soli assertioni cardinalis credi sine iuramẽto. t adde quod dixi. s̃. e. c. in. g. oportet ergo tẽ. in addi. que incipit dicas q tẽ. t quod no. i spe. de of. dele. §. super ẽ videre v. quid si delegati. ¶ in. e. g. ibi. ego. adõ ad idẽ. l. di. sigf ꝓposterat. ¶ i. e. g. i fi. adõ i p̃di catõe vbi dei logf q a quocũq̃ ꝓferat uer̃ bonũ ẽ.

Di. xcviii.

QUIe circa. Sed quia. ii. pars.

QUllus designatus. i. munitus. cirographis. i. tris lr̃is sigillatis ¶ in prima glo. in fi. hic. adde t uideas quod le. t no. i. q. i. si quis inquit v. ergo omia.

Ransmarinos.

HEros de istis ita scribitur affri subdoli strithe soli i manis feritatis crudelitate crassantur. ytali fuerũt sẽ per regali nobilitate prefulgidi. galli stolidi t leues greci auari. siri acuti. siculi luxurioſi semper. asiani uoluptati bus occupati. t yspani elata iactantia aiositate preposteri. per egrini v. fortiores. i. maiores q̃s habeant. honores. i. ordines ¶ in. i. g. in fi. adde ar. ꝫ eẽ de iudi. cũ deputati eẽ de instit. ad decorẽ. ¶ in. g. h ẽ in fi. adõ. t. lxxi. di. c. i.

OMnes. casus aliquis exĩneus anteq̃ cẽt baptizat⁹ uenit ad terram istam baptizatur. h queritur utrum iste talis possit hic ꝓmoueri. rñdeẽ non q: uita sua ẽ h incognita. in peregrinatione. i. in alia terra q̃s ubi natus ẽ t nutritus puta in terra ista h. ¶ in glo. i. ibi. sunt la. adõ silr isti non admittuntur ad testimoniũ uel accusationẽ tã q̃s igno ti cum nequeant ꝓmoueri. ar. ii. q. viij. querendũ t. c. ipsi. t. c. testes fm h. ¶ in eadem glo. in fi. adde uel si fuerint rebatiza ti dic ut le. t no. lviij. di. c. siquis.

Di. xcix.

DE primatibus. Hec di. di' uiditur i. iij. partes. in prima quarũ dicitur q ubi erãt primates gentilium olim. ibi sunt modo primates. i. pr̃iarche qui idem habent of ficium. licet nota sint diuersa io. de f. aut i v. quãob. v. primates. ij. pars. ab archiepis v. sed apud v. dz v. oibus. ix. q. iij. conquestus eẽ de offi. oz. duo. fuerint sic. j. c. i. in fi. uidetur hinc satis posse colligi qualiter ex parte ꝓma tum sit in tali petitione formandus libellus. t sic põt formari coram uobis pr̃ scẽ petit bituricen̄. archiepiscopus totius acq tanie primas prestari sibi a burdegalen̄. archiepo obedientiã t reuerentiaz cũ sit eius primas. t q ita sit formãdus libellus satis hic ꝓbatur. t spãliter. ix. q. iij. ꝓquestus eẽ de offi. oz. pa storalis. t inter alias formas. hec forma õ facto fuit approba ta per dominum greg. ix. per fratres qñ bituricen̄. egit ꝫ bur degalen̄. super ipsa primatia fz ros. ben. qui ita scripsit i libell iur̃ can̄. Rñ. de postulatione.

DRouicie ordo. t leges diuine t ecclesiastice poni et eẽ iusserunt nostros pãiarchas tẽ. in capite casũ tẽ. ad quos epi tẽ. nõ poterant ꝓpter impedimẽtum. ipsis quoq̃ v. poni tẽ. qualiter t per quos olim primates di gebantur habes. xxiij. q. iiij. sicut p excellentiam v. cõaliũ. re lique v. iuste sic. s̃. §. i. t dic iuste. i. in mandatis iustis. lv. dis. c. nullus. ii. q. vij. quapropter al' obedire nõ tenetur xi. q. iij. non enĩ. c. si dñs. c. q resistit bu.

ULli. hic icipit. ii. ps dis. i qua dicitur ut. j. se. fz io.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

de.f. ℂ in glo. nam ꝛ ibi. iubem̃. adde. i.

Rime. i. patriarchal.

Uniuersalis. hic incipit. iij. pars di. in qua dicit ꝙ papa nō debet uocari.

Ullus derogatur. i. subtrahitur. parte. si. xi. q. iij. si quis uero. ubi de hoc. xi. c. pxi. subtrabat. i. sōtrahere uideat.

Ecce. in prefatione. i. salutatiōe quibusqꝫ. xxv. q. ii. ō ecclīasticis. cēt al' habere. ℂ in. g. i. ibi. nunc vo. ad de ubi de hoc. ℂ in. e. g. ibi. iactura. adde ad iō ex̄ de ec. edifi. c. ij. ubi de h. ꝛ c. ad audiēt̄iam. ij. ꝛ ex̄ de uer. sig. dilecto. ibi videas. ꝛ adde quod dicī. xxv. q. ij. seruatis. nam pīmere ius alterius pīnceps nō dꝫ. ꝛ si differre uel ꝓducere possit. ℂ. ō preci. imp. of. quotiēs. ℂ i g. simile. C. ibi ꝛc̄. adde singulis legū adminicula ōnegari. ℣ Di. c.

Episcopus autem. Hec dist. diuiditur in. v. ptes ꝛ loqtur de pallio qō ē pontificalis officij plenitudo. ꝛ iō posu' it in fi. in pīma q̄rum dī ꝙ metropolita' nus sine pallio ordinare ep̄os nō dꝫ. ꝛ h ꝓbat p. c. sequēs io. de fan. ℂ in. i. g. ibi. mēses. adde ut. j. e. qm̄. ℂ in. e. g. ibi. postulantibus. adde ut. j. e. c. p̄sca. ℂ i. e. ibi misse. adde ut. j. e. palliū. ℂ i. e. g. i fi. adō ut. j. e. rationis.

Uoniā. detractātes. i. subterfugiētes ꝛ differentes. nec ꝓcipiunt sub. qꝛ nō datur nisi petenti. consecra' tio. sed ꝛ oīa differuntur donec palliū hēat q̄ ep̄ali ordie fuit expediēda ex̄ ō elec. ꝙ sicut qō iō statutū ē. qꝛ si oīa posset ante susceptionē pallij nūq̄ qs curaret petere palliū cū i petitione multū grauaret ꝛ nullū uel modicū honorē ꝓseq̄rē tur i obtinēdo la. careat. i. post tres mēses ō̄ponat nō ipso iu re fꝫ p sniam cor̄ iudice. nā cor̄ papa uel eius aucte termia' bit h cā si ō h accuset ꝛ infra tres mēses palliū nō petierit ꝛ cre do ꝙ nō deponet. nisi ab ep̄ali dignitate. qꝛ nec ibi nec alibi postea erit ep̄s ut sequit de electo i ep̄m h. metro. alij alterius ꝓuincie pe. ꝓmotionē facta. j. tres mēses pe. si uero. ij. ps. q si. ij. ps. v. mēses decre. dicit de sex ut ex̄ de transla. iter corpa lia. ubi forte fit interpretatio dicti h. q dixit ꝙ si ultra. v. mēses p horā ul' paucos dies differat ñ dꝫ remoueri qꝛ ꝛ i mora mo dici tpis nō ē magnū dānū. ff. de iudi. si obitori nisi ea' fraus aptē dep̄hendat de pe. di. i. cogitatōis fm h. ꝛ fm h dicemus ꝙ pōt purgare morā infra paucos dies post. v. mēses. i. infra mēsem ut ibi interpretat' ino. tertius q sextus mēsis ō nouo ꝛ ō gra additur ergo elapsis sex mēsibus nec die nec horā hēbit imo de momēto ad momētū tēpus ꝓputabit. qꝛ sic obtinꝫ ge neralr i oībus ꝓscriptōibus i odiū alicuius inductis ut h ē. ff. ō actio. ꝛ ob. i oībus fm host. fꝫ vi ꝙ ultra. vi. mēses possit ele ctus tenere eccliam suā uiduatā ut ex̄ de elec. q̄s sit q̄ ē greg. x. dic ꝙ si p̄statio cōsensus ꝛ cōfirmatio pōt dari. j. p̄dictū tēpus ita ꝙ consecratio infra id tempus possit fieri stabitur iuri anti' quo alioqn recipiet mutationē p illud. c. q̄s sit. nam ꝛ fm ista iura antiqua etiam ex iusta cā poterat ꝓsecratio ultra predictū tēpus protendi ad h. lxxv. di. qm̄. nam h ꝛ in pīe. decre. inter corpalia dī per suam negligentiam tenuerit ꝛc̄. sed nō ē negli gēs q ex iuris pmissione differret ex̄ de concess. p̄bē. qm̄. C. ō an. excep. l. i. negligētiam. secus si cēt cā iusta quod dic ut le. ꝛ no. lxxv. di. qm̄. uiduatam. ex isto ꝛbo isurgit obiectio. naꝫ si uidua ē. ergo marito caret. xxxiij. di. uidua. ff. de v̄. si. malū §. uidua fm h. fꝫ huic obiectioni rñdetur ex̄ de trāsla. c. ii. §. fꝫ neq; illud v̄. cū nō. ꝛ se. host. ꝛ hinc ꝓsecuit elici ar. fm lau. ꝙ ex electione nō ē prelatus quod dic eē falsum. ut pꝫ. viij. q. ii. dilectissimi i fi. i al' imo. cedat. quid si nō uult cedere. Rñ. ni hilominus ferat archiep̄s sniam ꝫ ipsū ut pꝫ ex̄ de transla. it corpalia i. §. fꝫ neq; v̄. nec ꝙ ex isto ꝛbo isurgit obiectio. qꝛ p̄ h v̄i ꝙ uinculū ꝫctū si qō ē sine aucte pape solui possit. fꝫ ad h rñdet i p̄dicto. §. v̄. nec ꝙ ꝛ sequēti. ℂ in. g. fꝫ q̄re ibi. suffra ganeis. adde. quidā dicūt ꝙ ista decre. nō tꝫ. fꝫ dic ut no. ex̄ ō transla. c. i. i. g. penul. ℂ in. e. g. ibi. dici. adde h fuit snia h. et iof. ℂ in. e. g. ibi p h. adde. ista fuit snia iof. ℂ in. e. gl. ibi. si' gnificasti. adde in pte decisa. ℂ in. e. g. ibi. cū ex illo. adō ubi de h. ℂ in. e. g. ibi. presbi. adde. ibi dixi. ꝛ lxxi. di. fraternita tē ibi uide. ℂ in. e. g. ibi. defectū. adō male dicit ut ex̄ ō ma. ꝛ obe. cū oli ꝛ ista decre. nō obstat qm̄ loquit i collatiōe nō i ꝓ firmatione. ℂ in. g. dicūt ibi. pōt. adde. de h no. ā. xviij. di. c. iij. ℂ in. e. g. ibi alij. adde ut h. ꝝsp. ℂ in. e. g. ibi. eligēdo. ad de h ē falsum ut extra de elec. ne ꝓ defectu ubi dī ꝙ ad proxi mū superiorē devoluitur in hoc casu quod dic ut ex̄ li. vi. e. t. q̄ꝫ. ℂ in. e. g. i si. adde h dictū falsum ē ut pꝫ ex̄ ō elec. ne ꝓ defectu. ubi no. inno. ꝙ ista decre. dilectus corrigitur. tu uero dic ꝙ illa decre. dilectus nō corrigitur. nam ibi apparet ꝙ ar chiep̄s intendebat ꝓcedere aucte concilij lateran. ex̄ ō concess. p̄ben. nulla ꝛ sic erant elapsi. vi. mēses. ergo effluxerāt tres mē ses quo ad capli ptātem ꝛ tres quo ad archiep̄z. sicqꝫ erat ad aliū ꝓuidēdi devoluta ptās ut dicit pre. decre. nulla. unde ñ tenuit ibi collo. qꝛ intendebat ꝓferre aucte iurisdō ñ inuabat unde nō pōt fieri collo aucte late. cōcilij. ꝛ ita loquitur illa de cre. dilectus. sed bene pōt fieri infra suum tempus aucte cōcilij generalis ut in pre. decre. ne ꝓ defectu. ꝛ hanc sniam etiam tꝫ host. in ista decre. dilectus. ℂ in glo. accātus in fi. adde. idez uidet sentire host. ꝓut ipe no. ex̄ de auc. ꝛ usu palli. ad hono' rem ubi late ꝓsequit materiam huius decre. ibi uideas.

Drisca. h incipit. ij. pars di. i qua dī ut i. c. isto ꝓtine tur io. de fan. cāruꝫ. i. bñ merito. j. e. §. i. ℂ nouit pa lea ē. ℂ cārum. h incipit. iij. ps di. in qua dī ꝙ obe dientiam iurare debet ꝛ ꝙ canones seruet quod nisi fecerit pal lium non habebit. ꝛ h probat tribus. c. fm io. de. ut ꝛ eis v̄. et fidei v̄. ꝛ aplicis v̄. pallio. ij. pars.

Otatū. nequimus. i. nō debuimus de iuī h. qꝛ v̄. p ma rō siue cā. fidei tue. i. de fide tua. s. qualiter senti as. ꝛ quid de articulis fidei h. cum uidelicet v̄. ij. cā fꝫ nec v̄. iij. cā. nec aliq̄ v̄. iij. cā.

Ina. atqꝫ v̄. p diffinitionē. i. fm qō diffiniet a sino do. de q̄ v̄. subtiliter no. ar. ꝓ subtilitate. ꝛ. xii. q. v. c obitū ibi dicā. ordinē al' ordinationē. discurrētibus i. cito directis. ipse de eo dicit cui scribit ut ītesset sinodo syra grij ꝛ loquitur de eo in tertia persona cū hactenus sit ei locu' tus in. ij. persona h. ℂ in glo. ar. ꝓ actiones. ibi significasti. adde imo ibi exponit ꝓ qꝛ ut no. extra de spon. du. c. i. in gl. si de fornicario. ℂ in. e. g. ibi significasti. adde ubi de h.

Palliū. ℂ in. i. g. ibi. dyoc. adde sic intellige ubi cō ceditur ep̄o. fꝫ si archiep̄o. tūc dic sue ꝓuicie fꝫ gof. ℂ in. g. ꝛ iij. ibi. pōt. adde ut ex̄ de elec. significasti i pte decisa. ꝛ sic ēt no. uin. ex̄. e. t. cū sis. ℂ in. e. g. in fi. adde. ꝛ ēt poterit uti i dioceli aliena dūmō accedat ꝓsensus dyoce' sani ut ex̄ de aucte ꝛ usu pallij ex tuarū i fi. ꝛ sic no. vin. gof. io. ꝛ phi. ꝛ b. ex̄. e. t. cū sis. sed. p. de sāp. dicebat ꝙ usum pal' lij nō poterat ꝓcedere nisi papa. unde i pre. decre. ex tuaꝫ fuit concessū p papā ꝙ i aliena dioc. possit pallio uti ꝛ nō intelli' gitur illud quod ibi dicitur de permissione de clericis ordinā dis. nā illud poterat ō solo cōsensu diocesani epi. ꝛ h ipe no. i pre. decre. ex tuarū. ꝛ hāc sniam nisus ē ho. seq. dicit enim ꝙ ad h ut possit uti pallio i aliena dioc. tria requiruntur. primū ē ꝓuilegiū. secūdū ē pmissio. tertium ē ꝙ cā subsit ut hec colli guntur in pre. decre. ex tuarum. ꝛ ibi h ipse no. quorum alteruꝫ si deficiat pallio uti non debet fm eum. si queras quid opera tur in ipsa decre. ex tuarum pīuilegium de pallio utendo a papa concessuꝫ. si h non obstante requiritur licentia ut ibi pꝫ Rñ. ut ep̄s dioc. sine metropolitani sui licētia h ꝓcedere pos' sit quod al' nō possꝫ. etiā si cēt ep̄s palliatus nisi cēt exemptus cū sit signū ꝓlationis ar. ex̄. e. t. nisi. ꝛ. c. se. fm ino. sed certe fꝫ host. nec cū licētia metropolis h concedere posset suffragane us nisi cēt pīuilegiū pape. vñ melius ē ꝙ in hoc casu itelligat

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

non ad epm sed archiepm recurrēdū ad quē eccl̃a illa ptinet q̃stū ad usū pallij ut pz ex̄. c.t.c.i. fm host. sed exquo pallium recepit pōt sine ipso in alterius episcopatu ordines celebrare fm inno. t ho. qui ita no. ex̄ de elec. q sicut. §. pterea io. uero t iacobus scripserūt q de iure cōi ē quod dicit ipsa decre. ex tuaz i fi. s. q pallio suo possit uti ex̄ ,puincia ex concessiōe illi⁹ ad quē eccl̃a ptinet t q ibi dicit. idulgemus exponūt. i. idulgemus eē ostēdimus t quod ibi dicit d cōsuetudie q dici dz corruptela dicunt uerū eē si utaī sine ꝓcessione. t h ē q ibi demōstraī ubi dicit. indifferenter t ubi dicit i fi. ipsius decre. iā dcis casibus subaudiūt marie. sz host. itelligit q ē indulgētia spāl ut dicit patere ex uerbo ibi posito. idulgemus t melius etiaz ,pbaī ex eo quod dicit. de gr̄a spāli t ex eo q ille archiepus sic petijt sibi cōcedi t h teneas t facit. c.t.c.i.t.c. ad honorē. t c. ult. nō ob. e.t. cū sis. nā expōe ut ibi dī p b. fm host. sz phi. sequit fniam io. doctoris sui. dicit eni q illud v̄bū. idulgem⁹ ponit ,ppie t ipropie sicut. xxviij. di. presbrum. ff. d of. ,pcō. l. ii. ipropie ponit q: pallio ēt d iur̄ cōi ex̄ suā ,puicia si ad celebrādū unitatus fuerit. pōt uti i missa dūmodo dioceſani ꝓsē sus accedat ut i ꝑma decre. cū sis. ,ppio vo tenetur q: ex̄ suā ,puicia ñ pōt clericos suos ordinare t suos suffraganeos ꝓsecrare. nā hoc cū examiatione t cū cāe cognitione fieri dz. xxi ij. di. qui epōs. xxiiij. di. qñ marie si crimē obijciaī electo. xxiij di. illud que cause cognitionē desiderant fiunt iudice sedente pro tribunali. ij. q. iij. §. abolitio cū ergo in aliena prouicia ,p tribunali sedere non possit. ff. de offi. presi. l. iij. ff. de iur̄. om. iu. l. ult. ergo nec ista facere pōt fm phi. dicit host. uerius ē q nō dī in pre. dcre. ex tuarū q nō bēat licētiā utēdi pallio sz ordines faciēdi uel ꝓsecrādi sup quo nullū priulegiū bēbat. et fm h exponi dz q dicit illa decre. id ꝓmittat. s. q possit clericos ordiare uel suffraganeos consecrare t sic nō daī ibi priulegiū de ordinibus faciendis i aliena dioc. sz ē recurrendū ad illū cuius ē dioc. exquo aūt ipsi⁹ licētia fuerit ipetrata ꝓcedit papa q pallio uti possit. t fm hoc non uidet facere illa decre. ad id ad quod ,pbandus cōiter allegatur. ¶ Non.

Contra morē. illud v̄. tēpus. i. solēnia. h. ꝓceptū. i. ꝑulegiū forte uulgare ē aliquoz io. de fan. i subditis i. i iferiori pte eplē tue. ad nexū. i. subscriptū. ꝓtinēs ꝓceptū dico. ꝓceptū. i. priulegio idultū. pōtificabus ar. q nullus pōt cōcedere ꝑulegiū ꝑ ius cōe nisi aplicus ar. ix. q. iij. i c. cō questus h. ꝓsuetudine generalis. h uidō qd le. t no. xi. di. catholica in. g. penult. usurpasse. xxv. q. i. §. his ita ad fi. decorari notat eū de uana gloria t excellētia. t nota q dec̄ ad gloriā ptinet fm pap. hūilitas cuius ignari repellunī. lxi. di. statuimus. xlviij. di. §. i. xxvi. q. v. quicunq. ¶ in. g. sz numqd ibi. reſcriptū. adde al̄ trāscriptū. ¶ in. e. g. ibi. cō inter. adde in fi. v. ueritate ubi dī q oīa gesta presumunī p oīa rite celebrata si gesta a tabellione scribuntur. ¶ in. e. g. i fi. adde sic etiā no. l xxvi. di. ieiuniū i. g. ar. nō ualere. t ibi uide. t no. q i hac decre. h alleg. s. ex̄ de fide instru. c. ult. t no. vin. q i insinuatione fienda nō expedit uocari illos quos tenor instrī tāgit q: istra tā cōfecta sunt t nihil iur̄ adijciaī si sit insinuatio donationis ,pter nuptias i aut. ut frm fi. §. illud. sic i insinuatiōe nulli fit p iudiciū ex̄ de priul. ex pte. t certe q̃uis magni uiri ꝓbū dicāt sua snia corroboraī expsse p hanc decre. i fi. ubi dicit p h dono tās q aliud nō regratur nisi qd ibi habeī. sed quid si sit istr̄z qd aliū spāliter nō tāgit sz generaliter puta priulegiū ul̄ idulgētia generalis ad h ñdet ino. t ho. q sicut scriptura generaliter tangit oēs sic t solēne edictū ē generaliter emittēdū ar. op. ex̄ de dā. de spō. cū ibibitio ex̄ q ma. accu. posi. cū i tua ex̄ d sen. ex. li. vi. statuimus. aliter ñ ualebit priulegij publicatio nisi fieret p illū q cōcessit. nā si p illū fieret. tūc ualeret sicut ab initio uaīuitz si p ipz fuisset duplicatū ul̄ ēt triplicatū sz ꝑ ex̄ d ꝓfir. uti li. cū dilecta. §. i. ad fi. so. pōt dici q ibi ñ fuit emissū aliqd edictū. sz aduersarius ꝓparuit t fuit aditus fm ino. uel dic q lz is q priulegiū ꝓcessit ex postfacto ipm potuit publicare sicut a prin. potuit dare. nā publicādo nisi aliud dicat nihil d nouo dare ui. h tamē itelligendū ē qñ nec suspectus bētur nec d ipso referī qō aliogn sine cāe cognitione etiam per illū qui cō cessit priulegiū dz postea publicari ūno euocādi sunt. quos res tangit. t sic loquitur prece. decre. cū dilecta t ex̄ de priul. cū olim. i. t. c. ex pte abbatisse. ar. ex̄ de testibus cām q t ex̄ ut lite pendē. c. ult. fm ho. q ita no. ex̄ d testi. albericus. ubi ino. t ipse late hāc materiā ,psequit. ¶ in gl. qui eni ibi. sic ergo. adde h fuit dictum h. ¶ in. e. g. ibi. qdam. adde ut. h. ysp. et ab. sz la. t h. idē sentiunt cū io. t ui q nō bñ. q: fm host. nisi clericus ,pbet se canonice istitutū remouēdus ē ex officio t si ne libello ex̄ de insti. ex frequētibus t de cleri. pegri. c. ult. t si male tenet eccl̃iam certum ē q aīam suā dānat extra de elect. dudū. ii. nā iō inqsitio fit etiam d talibus generalis ex̄ d preben. graue. t q talia p officium expediātur patet ex̄ ut eccl̃iastica bñ. c. i. t ex̄ de excel. p. ad aurel t d of. or. c. i. t. c. irrefragabili. nō ob. extra de resti. spo. conq̃rente. q: ibi nullus ordo fuit seruatus fm ho. q dic ut no. ex̄ de simo. lz t ideo dicebat gof. q cū agitur de institutione clerici spāle ē q istitutus bēat ,pbare suā istitutionē sic ē spāle in liberto eccl̃ie. xij. q. ij. c. lō gingtate. c. liberti. h ipse no. ex̄ de ,pcur̄. ex insinuatione ubi d h. ,p hac parte facit expresse ex̄ de concel. pbē. q: diuersitatez t de pbē. dilecto. quod uerū credo qñ ē qō inter prelatū t sb ditū. secus si inter duos aduersarios. questio agitur quo cāu nō ,pbabit. ij. q. v. in prin. t hoc colligitur ex eo quod no. b. ꝓ pos. ex̄ de rescrip. c. i. in. g. v. §. sz quid si ueniet v. ñdeo tē. ibi vide. ¶ in. e. g. ibi istitutionē. adde. siquis agat ꝓ possessorē ecclesie uel rei alterius pōt docere actor de suo iure. sz ꝓ posse sorem nō pōt facere pōnes uel articulos q: t si nullū iur̄ bēat possessor ꝓ quē agit tñ debet absolui ex̄ de prebē. ex lris cum si. t ita curia tz. t ita de mādato pape ino. fuit pronunciatum i cā ecclesie scē marie de vepribus. nā de suo iure nō d alieno agi oz. ff. si seruitus vē. uti frui. ex̄ de concel. pbē. post electionē. ibi obtinuit honor⁹ q: possidebat t alter nō ,pbauit d iur̄ suo fm ho. ad hoc uidetur facere quod no. b. cōpos. ex̄ de rescrip. mandatum in. g. ult. iur̄ fi. §. item nūquid reus tē. ibi uidere poteris. ¶ in. e. g. ibi. personas. adde in parte decisa t i ista decre. no. la. sic presumitur aliquis eē canonicus. exquo apparet inter alios canōicos in stallo in prebēda t in aliis nisi ,pbetur cōtrariū. xx. q. i. quē ,pgenitores. t. C. de nup. si uicinis. ff. de sen. cō. siqs maior. t uidō qd dicā de con. di. i. nemo. tamē ,pbare tenet suā istitutionē ex̄ d ,pcur̄. ex insinuatiōe i fi. fz la. ¶ i g. uidō ibi q̃q̃ i pri. adde v. d h. ¶ Priulegia.

Rationis. ordo. i. rōabilis dispositio eccl̃ie h. actōis i. bonoz operū. i. bōa opa q̃ p uestimēta dsignātur xliii. di. sit rector h. enixius. i. fortius. actus. i. ytutes bu. ¶ in. i. g. ibi. onus. adde aliqñ hoc fallit fm id qd no. lx xxvi. di. c. ult. sic econuerso. xii. q. ij. charitatem cum si. C. d cadu. tol. l. i. §. pro fo.

Dilū. ¶ i. i. g. ibi. fuerat. adde. hec pria expō ē de mēte. c. fm h. ¶ in. e. g. i fi. adde ad id p omnia io.

Scriptoz. ¶ i. g. ista. ibi uēisset. adde ad id. ff. d admi. tu. ex pluribus. ff. de censi. cotē. ff. de except. exceptiones io. de fan.

Di. c i.

Una. nō debēt. quod uerū ē nisi multitudo fideliū excreuisset. xvi. q. i. ꝓcipimus. ē. xcix. di. nulli t h nō pōt fieri nisi de spāli licētia pape. ar. yii. q. i. c. mutationes. b. b.

Deuēit. statuit v. eos v. ¶ in. i. g. i fi. adde. vñ dic q cū qs ē illegitim⁹ apd fore seclare ñ tñ rōe sui cris sicut fili⁹ illi⁹ q crimē lese maie. cōmisit uel sic fuit si legitimet a principe legitim⁹ erit apd nos al̄ ñ ut no. vi. q. i. §. uerū la. ¶ in. e. g. ibi. pncipis i. fi. adde a pragmos q ē cā. q: ñ nisi cā cognita dari solet. ¶ hactenus. t ut facile. v.

¶ Expliciunt distinctiones.